AL-QURAN.FR

USOMAJI

(Kurani)

القرآن

Matini ya Kiarabu na tafsiri ya Kiswahili

MAKTABA YA AL-QURAN.FR · JUZUU 1

Tafsiri: AbuIlyass, kwa msaada wa akili bandia

Toleo 1.6 · Novemba 2026 · tafsiri iliyotiwa muhuri

Usomaji (Kurani) — Matini ya Kiarabu na tafsiri ya Kiswahili

Toleo 1.6 · Novemba 2026 · al-quran.fr

Tafsiri na kamusi: leseni CC BY 4.0. Matumizi huru, hata ya kibiashara, kwa kutaja “al-quran.fr, Toleo 1.6” na kuashiria badiliko lolote; tafsiri iliyobadilishwa haiwezi kuwasilishwa kama ile ya al-quran.fr. Matini ya Kiarabu: uwanja wa umma.

Tafsiri imetiwa muhuri. Matini, kamusi ya mizizi na mbinu vinapatikana bila malipo kwenye al-quran.fr.

Kazi hii inasaidiwa na akili bandia: akili bandia mbili hujadiliana kwa upinzani juu ya kila uchaguzi; AbuIlyass anahakiki, anaamua na anabaki na neno la mwisho.

AL-FATIHA

ٱلْفَاتِحَة

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.
بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote,[1]
[1] ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ

Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma,[2]
[2] ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Mtawala wa Siku ya Madai.(1)[3]
[3] (1) مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ

Ni Wewe tunayekutii, na ni Kwako Wewe tunatafuta msaada.[4]
[4] إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

Tuongoze kwenye barabara iliyonyooka,[5]
[5] ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ

barabara ya wale uliowaneemesha kwa neema Yako,[6]
[6] صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

si ya wale wanaoingia chini ya hasira, wala ya waliopotea.[7]
[7] غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ

AL-BAQARA • البقرة

Sura 2 · 286 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Haya ndiyo Maandiko: hakuna shaka inayowezekana,

ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ

ndani yake, mwongozo kwa wanaojikinga, wale wanaoamini ingawa yako nje ya hisi zao, wanadumisha Mawasiliano, na wanatumia katika yale ambayo Sisi Tumewaruzuku,[2-3]

فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ [2] ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [3]

na wale wanaoamini yale yaliyoteremshwa kwako na yale yaliyoteremshwa kabla yako, na wanaomiliki uhakika wa Maisha ya Mwisho — hao wako juu ya mwongozo kutoka kwa Mlezi wao,[4]

وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ [4] أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ

na hao ndio wanaofanikiwa.[5]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [5]

Wale wanaokana, hakika ni sawa kwao uwaonye au usiwaonye: hawaamini.[6]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [6]

Mungu ametia muhuri viini vyao na usikivu wao,

خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ

na juu ya maono yao, kuna kinachowafunika;

وَعَلَىٰٓ أَبْصَٰرِهِمْ غِشَٰوَةٌ

nao watakuwa na adhabu adhimu.[7]

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [7]

Na miongoni mwa watu, wapo wanaosema: “Sisi tunamwamini Mungu na Siku ya Mwisho,” ilhali wao si waumini.[8]

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ [8]

Wanajaribu kumdanganya Mungu na wale walioamini,

يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟

lakini wanadanganya wao wenyewe tu, bila kuhisi.[9]

وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ [9]

Kuna ugonjwa katika viini vyao,

فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ

na Mungu amewaongezea ugonjwa;

فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu, kwa kusema uongo.[10]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ [10]

Na wanapoambiwa: “Msipande ufisadi juu ya ardhi,” husema: “Sisi tunarekebisha tu.”[11]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ قَالُوٓا۟ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ [11]

Je, si hivyo: hakika wao ndio mafisadi; lakini hawahisi.[12]

أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ [12]

Na wanapoambiwa: “Aminini kama walimwengu walivyoamini,” husema: “Je, tungeamini kama wapumbavu walivyoamini?”

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓا۟ أَنُؤْمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُ

Je, si hivyo: hakika wao ndio wapumbavu; lakini hawajui.[13]

أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ [13]

Na wanapokutana na wale walioamini, husema: “Sisi tumeamini”;

وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا

na wanapokuwa peke yao na waepushaji wao, husema: “Hakika sisi tuko pamoja nanyi, sisi tunadhihaki tu.”[14]

وَإِذَا خَلَوْا۟ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمْ قَالُوٓا۟ إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ [14]

Mungu anawadhihaki, na anawaacha wakirefusha upindukiaji wao, ambamo wanapapasa.[15]

ٱللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ [15]

Hao ndio wale walionunua upotovu kwa bei ya mwongozo; basi biashara yao haikuwa na faida, nao hawakuwa wakiongozwa.[16]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلضَّلَٰلَةَ بِٱلْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ [16]

Mfano wao ni wa mtu anayewasha moto; anapoangaza kilichomzunguka,

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ ٱلَّذِى ٱسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّآ أَضَآءَتْ مَا حَوْلَهُۥ

Mungu huchukua nuru yao na kuwaacha katika giza ambamo hawaoni tena vizuri.[17]

ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَٰتٍ لَّا يُبْصِرُونَ [17]

Viziwi, mabubu, vipofu, basi hawarejei.[18]

صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ [18]

Au kama mvua ya kububujika kutoka anga, ambamo kuna giza, ngurumo na umeme:

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمَٰتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ

wanatia vidole vyao masikioni mwao, kwa sababu ya radi, wakiwa macho mbele ya kifo.

يَجْعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمْ فِىٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ ٱلصَّوَٰعِقِ حَذَرَ ٱلْمَوْتِ

Mungu anawazingira kikamilifu wale wanaokana.[19]

وَٱللَّهُ مُحِيطٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ [19]

Umeme unakaribia kunyakua maono yao.

يَكَادُ ٱلْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَٰرَهُمْ

Kila unapowaangazia, wanatembea;

كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوْا۟ فِيهِ

na mara unapozidi giza juu yao, wanasimama tuli.

وَإِذَآ أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا۟

Na Mungu angeridhia, Yeye angalichukua bila kukosa usikivu wao na maono yao,

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَٰرِهِمْ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[20]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [20]

Enyi watu! Mtiini Mlezi wenu, ambaye aliwaumba ninyi na wale waliowatangulia, huenda mtajikinga,[21]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعْبُدُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [21]

Yeye ambaye aliwafanyia ardhi kuwa kitanda, na anga kuwa ujenzi, na ambaye aliteremsha kutoka angani maji, ambayo kwayo Yeye alitoa matunda kuwa riziki kwenu.

ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ فِرَٰشًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ

Basi msiwawekee Mungu wapinzani, ilhali mnajua.[22]

فَلَا تَجْعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ [22]

Na ikiwa mko katika shaka kuhusu yale Tuliyoteremsha Sisi juu ya Mtii Wetu, basi leteni sura iliyo mfano wake,

وَإِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِۦ

na iteni mashahidi wenu, pasipo Mungu, mkiwa wasadikifu.[23]

وَٱدْعُوا۟ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [23]

Ikiwa hamfanyi hivyo — nanyi hamtafanya kamwe — basi jikingeni na Moto, ambao kuni zake ni watu na mawe,

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا۟ وَلَن تَفْعَلُوا۟ فَٱتَّقُوا۟ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ

ulioandaliwa kwa wale wanaokana.[24]

أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ [24]

Na wapashe habari njema walioamini na kutenda matendo mazima kwamba watapata bustani ambazo chini yake mito inatiririka.

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ

Kila wanaporuzukiwa humo tunda kuwa riziki, husema: “Hiki ndicho tulichoruzukiwa hapo awali”;

كُلَّمَا رُزِقُوا۟ مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوا۟ هَٰذَا ٱلَّذِى رُزِقْنَا مِن قَبْلُ

na huletewa kwa kufanana.

وَأُتُوا۟ بِهِۦ مُتَشَٰبِهًا

Nao watakuwa na mke na mume waliosafishwa humo,

وَلَهُمْ فِيهَآ أَزْوَٰجٌ مُّطَهَّرَةٌ

nao hukaa humo milele.[25]

وَهُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [25]

Hakika, Mungu hana haya ya kuongeza mfano, hata ule wa mbu au wa zaidi yake.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَسْتَحْيِۦٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا

Ama wale walioamini, wanajua kwamba huo ni ukweli kutoka kwa Mlezi wao;

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ

na ama wale wanaokana, husema: “Mungu amekusudia nini kwa mfano huu?”

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا

Yeye hupoteza kwa huo wengi, na huongoza kwa huo wengi;

يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا

na Yeye huwapoteza kwa huo wavukao mipaka tu, wale wanaovunja agano la Mungu baada ya ahadi madhubuti iliyo nalo, wanakata kile Mungu alichoamuru kiunganishwe, na wanapanda ufisadi juu ya ardhi.[26]

وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلْفَٰسِقِينَ [26] ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ

Hao ndio waliopata hasara.[27]

أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [27]

Mnawezaje kumkana Mungu, ilhali mlikuwa wafu, naye Yeye akawahuisha; kisha Yeye atawafisha,

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمْ أَمْوَٰتًا فَأَحْيَٰكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ

kisha Yeye atawahuisha tena, kisha ni Kwake Yeye mtarejeshwa?[28]

ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [28]

Yeye ndiye aliyewaumbia kila kilichoko juu ya ardhi,

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا

kisha Yeye alielekea anga, na akaziunda kuwa mbingu saba;

ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ

na Yeye ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[29]

وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [29]

Na wakati Mlezi wako aliposema kwa Watekelezaji: “Mimi nitaweka juu ya ardhi mrithi.”

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى جَاعِلٌ فِى ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةً

Walisema: “Je, Wewe utaweka humo yule atakayepanda ufisadi humo na kumwaga damu, ilhali sisi tunakutukuza Wewe kwa kukuhimidi na kutangaza utakatifu Wako?”

قَالُوٓا۟ أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ

Yeye alisema: “Hakika Mimi najua yale ambayo ninyi hamyajui.”[30]

قَالَ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ [30]

Na Yeye alimfundisha Adamu sifa zote, kisha Yeye akawawasilisha kwa Watekelezaji, na akasema: “Niarifuni Mimi sifa za hawa, mkiwa wasadikifu.”[31]

وَعَلَّمَ ءَادَمَ ٱلْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِى بِأَسْمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [31]

Walisema: “Utukufu ni Wako! Hatuna ujuzi isipokuwa ule uliotufundisha Wewe; hakika Wewe ndiye Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.”[32]

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ [32]

Yeye alisema: “Ewe Adamu! Wearifu sifa zao.”

قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئۡهُم بِأَسۡمَآئِهِمۡ

Na alipowaarifu sifa zao, Yeye alisema: “Je, sikuwaambia kwamba Mimi najua yaliyo nje ya hisi katika mbingu na ardhi, na kwamba Mimi najua mnayoyadhihirisha na mliyokuwa mkiyanyamazia?”[33]

فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسۡمَآئِهِمۡ قَالَ أَلَمۡ أَقُل لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ غَيۡبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَأَعۡلَمُ مَا تُبۡدُونَ وَمَا كُنتُمۡ تَكۡتُمُونَ [33]

Na wakati Sisi tulipowaambia Watekelezaji: “Msujudieni Adamu,” wakasujudu,

وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ

isipokuwa Iblisi: alikataa, akajaa kiburi, na akawa miongoni mwa wanaokana.[34]

إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰ وَٱسۡتَكۡبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ [34]

Na Sisi tulisema: “Ewe Adamu! Kaa wewe na mwenzi wako wa ndoa katika Bustani, na kuleni humo, kwa raha, popote mtakaporidhia,

وَقُلۡنَا يَٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ وَكُلَا مِنۡهَا رَغَدًا حَيۡثُ شِئۡتُمَا

lakini msiukaribie mti huu, la sivyo mngekuwa miongoni mwa madhalimu.”[35]

وَلَا تَقۡرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [35]

Lakini Mwepushaji aliwatelezesha kutoka humo, akawatoa katika hali waliyokuwamo;

فَأَزَلَّهُمَا ٱلشَّيۡطَٰنُ عَنۡهَا فَأَخۡرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ

na Sisi tulisema: “Shukeni,

وَقُلۡنَا ٱهۡبِطُواْ

maadui wenyewe kwa wenyewe,

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

nanyi mtakuwa na, juu ya ardhi, kimbilio na starehe kwa muda."[36]

وَلَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ [36]

Kisha Adamu alipokea maneno kutoka kwa Mlezi wake, naye Yeye akamrudia kwa upole,

فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ

kwani Yeye ndiye Anayerudi daima, Mwenye Huruma.[37]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [37]

Sisi tulisema: "Shukeni kutoka humo, nyote pamoja;

قُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ مِنْهَا جَمِيعًا

kisha, ikiwa mwongozo utawafikia kutoka upande Wangu, yeyote atakayefuata mwongozo Wangu, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[38]

فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [38]

Na wale wanaokana na kuita uongo ishara Zetu — hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele."[39]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [39]

Enyi wana wa Israeli! Kumbukeni neema Yangu, ile niliyowaneemesha nayo, na muwe waaminifu kwa agano Langu, Mimi nitakuwa mwaminifu kwa lenu; na ni Mimi ambaye mnapaswa kuniheshimu.[40]

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِىٓ أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ [40]

Na aminini yale niliyoyateremsha, yakisadikisha yale yaliyo pamoja nanyi, wala msiwe wa kwanza kuyakana;

وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا۟ أَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهِۦ

wala msinunue, kwa ishara Zangu, bei duni; na ni kwangu Mimi mnapaswa kujikinga.[41]

وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَـٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّـٰىَ فَٱتَّقُونِ [41]

Wala msiivike ukweli batili, wala msiunyamazie ukweli, ilhali mnajua.[42]

وَلَا تَلْبِسُوا۟ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَـٰطِلِ وَتَكْتُمُوا۟ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ [42]

Na dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi,

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

na pigeni magoti pamoja na wanaopiga magoti.[43]

وَٱرْكَعُوا۟ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ [43]

Je, mnawaamuru walimwengu maadili, huku mkijisahau wenyewe, ilhali mnakariri Maandiko?

أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَـٰبَ

Je, hamtumii akili basi?[44]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [44]

Na tafuteni msaada katika subira na Mawasiliano:

وَٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ

hilo kwa yakini ni zito, isipokuwa kwa wanaojishusha, wale wanaodhani kwamba watakutana na Mlezi wao, na kwamba ni kwake Yeye wanarejea.[45–46]

وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَـٰشِعِينَ [45] ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَـٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ [46]

Enyi wana wa Israeli! Kumbukeni neema Yangu, ile niliyowaneemesha nayo, na kwamba Mimi niliwapendelea juu ya viumbe vyote.[47]

يَـٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى ٱلْعَـٰلَمِينَ [47]

Na jikingeni na siku ambayo hakuna Dhati itakayochukua nafasi ya Dhati nyingine kwa lolote, ambayo hakuna usuluhishi utakaokubaliwa kutoka kwake, ambayo hakuna fidia itakayochukuliwa kutoka kwake, na ambayo wao hawataokolewa.[48]

وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا لَّا تَجۡزِي نَفۡسٌ عَن نَّفۡسٖ شَيۡـٔٗا وَلَا يُقۡبَلُ مِنۡهَا شَفَٰعَةٞ وَلَا يُؤۡخَذُ مِنۡهَا عَدۡلٞ وَلَا هُمۡ يُنصَرُونَ [48]

Na wakati Sisi Tulipowaokoa kutoka kwa ukoo wa Firauni, waliowaletea adhabu mbaya, wakichinja wana wenu na kuvunja haya ya wanawake wenu —

وَإِذۡ نَجَّيۡنَٰكُم مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡ

na humo kulikuwa, kutoka kwa Mlezi wenu, kile kinachojaribu kwa namna adhimu.[49]

وَفِي ذَٰلِكُم بَلَآءٞ مِّن رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ [49]

Na wakati Sisi Tulipowapasulia bahari, Tukawaokoa, Tukawazamisha ukoo wa Firauni, ilhali mlikuwa mkitazama.[50]

وَإِذۡ فَرَقۡنَا بِكُمُ ٱلۡبَحۡرَ فَأَنجَيۡنَٰكُمۡ وَأَغۡرَقۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ وَأَنتُمۡ تَنظُرُونَ [50]

Na wakati Sisi Tulipompangia Musa miadi ya usiku arobaini; kisha mkamchukua ndama, baada yake, nanyi mlikuwa madhalimu.[51]

وَإِذۡ وَٰعَدۡنَا مُوسَىٰٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗ ثُمَّ ٱتَّخَذۡتُمُ ٱلۡعِجۡلَ مِنۢ بَعۡدِهِۦ وَأَنتُمۡ ظَٰلِمُونَ [51]

Kisha Sisi Tuliwaondolea kosa, baada ya hayo, huenda mngekuwa wenye shukrani.[52]

ثُمَّ عَفَوۡنَا عَنكُم مِّنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ [52]

Na wakati Sisi Tulipompa Musa Maandiko

وَإِذۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ

na Upambanuzi, huenda mngeongozwa.[53]

وَٱلۡفُرۡقَانَ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ [53]

Na wakati Musa aliposema kwa kaumu yake: “Enyi kaumu yangu! Hakika ninyi mmejidhulumu wenyewe kwa kumchukua ndama; basi rudini kwa Yule aliyewapa uwepo, na uaneni,

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِٱتِّخَاذِكُمُ ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ

hilo ni bora kwenu mbele ya Yule aliyewapa uwepo.”

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ

Yeye hapo akawarudia kwa upole,

فَتَابَ عَلَيْكُمْ

kwani Yeye ndiye Anayerudi daima, Mwenye Huruma.[54]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [54]

Na mliposema: “Ewe Musa! Hatutakupa uaminifu mpaka tumwone Mungu waziwazi”; radi ikawakamata hapo, huku mkitazama.[55]

وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ [55]

Kisha Sisi Tuliwaibua baada ya kufa kwenu, huenda mngekuwa wenye shukrani.[56]

ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم مِّنۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [56]

Na Sisi Tuliwatandazia kivuli cha wingu, na kuwateremshia mana na kware:

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ

“Kuleni vitu vyema tulivyowaruzuku Sisi” —

كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ

hawakutudhulumu Sisi, bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[57]

وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [57]

Na wakati Sisi tulipowaambia: “Ingieni mji huu, kuleni humo popote mtakaporidhia, kwa raha, ingieni kwa mlango, mkisujudu, na semeni: Tuondolee mzigo — Sisi tutawasamehe dosari zenu,

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطَٰيَٰكُمْ

na Sisi Tutawaongezea wale wanaotenda wema.”[58]

وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ [58]

Lakini wale waliokuwa madhalimu walibadilisha maneno tofauti na yale waliyoambiwa; Sisi hapo Tukateremsha juu ya wale waliokuwa madhalimu uchafu kutoka angani, kwa kuvuka mipaka.[59]

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ [59]

Na wakati Musa alipohitaji maji ya kuwanywesha kaumu yake; Sisi tulisema: “Piga jabali kwa fimbo yako”;

وَإِذِ ٱسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ فَقُلْنَا ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ

na hapo chemchemi kumi na mbili zikabubujika kutoka humo:

فَٱنفَجَرَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا

kila kundi la watu lilijua mahali pake pa kunywea.

قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ

Kuleni na kunyweni kutokana na riziki ya Mungu,

كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ

wala msipande fujo juu ya ardhi mkiwa mafisadi.[60]

وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ [60]

Na mliposema: “Ewe Musa! Hatutaweza kamwe kuwa na subira kwa chakula kimoja; basi mwite Mlezi wako kwa niaba yetu, atutolee katika yale ambayo ardhi huyaotesha, mboga zake, matango yake, thomu yake, dengu zake, na vitunguu vyake.”

وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ فَٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا

Alisema: “Je, mngekusudia kuchukua kilicho cha papo hapo badala ya kilicho bora?

قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى هُوَ أَدْنَىٰ بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ

Basi shukeni Misri, kwani mtapata humo mlichohitaji.”

ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ

Na unyonge na uhitaji vilibandikwa juu yao, nao wakaingia chini ya hasira ya Mungu.

وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ

Hiyo ni kwa kuwa walikuwa wakikana ishara za Mungu, na kuua waarifishaji bila haki.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ

Hiyo ni kwa kuwa waliasi na kupita mipaka.[61]

ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ [61]

Hakika, walioamini, Walioelekezwa Upya, Waokoaji na Wanaotarajia — yeyote aliyemwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na kutenda tendo zima, ujira wao ni wao mbele ya Mlezi wao, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.(2) [62]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (2) [62]

Na wakati Sisi Tulipochukua ahadi madhubuti yenu, na kuinua juu yenu Mlima:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ

“Shikeni kwa nguvu yale tuliyowapa Sisi, na kumbukeni yaliyomo ndani yake, huenda mtajikinga.”[63]

خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [63]

Kisha mkageuza mgongo baada ya hayo;

ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ

Na kama isingalikuwa fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, mngalikuwa miongoni mwa waliopata hasara.[64]

فَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [64]

Hakika mmewajua wale miongoni mwenu waliopita mipaka kuhusu Mapumziko; Sisi hapo tuliwaambia: “Kuweni nyani waliorudishwa nyuma.”[65]

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلَّذِينَ ٱعْتَدَوْا۟ مِنكُمْ فِى ٱلسَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ [65]

Sisi tumeifanya kuwa mfano wa kuzuia kwa yale yaliyoitangulia na yale yaliyoifuata, na himizo kwa wanaojikinga.[66]

فَجَعَلْنَٰهَا نَكَٰلًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ [66]

Na wakati Musa aliposema kwa kaumu yake: “Mungu anawaamuru mchinje ng'ombe.”

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تَذْبَحُوا۟ بَقَرَةً

Walisema: “Je, unatuchukulia kwa dhihaka?”

قَالُوٓا۟ أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا

Alisema: “Najiweka katika hifadhi ya Mungu nisiwe miongoni mwa wajinga.”[67]

قَالَ أَعُوذُ بِٱللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ [67]

Walisema: “Mwite Mlezi wako kwa niaba yetu, atufafanulie ni nini.”

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ

Alisema: “Yeye anasema kwamba ni ng'ombe asiye mzee wala bikira,

قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ لَّا فَارِضٞ وَلَا بِكۡرٌ

wa umri wa kati baina ya hizo mbili;

عَوَانُۢ بَيۡنَ ذَٰلِكَ

fanyeni basi yale mnayoamriwa.”[68]

فَٱفۡعَلُواْ مَا تُؤۡمَرُونَ [68]

Walisema: “Mwite Mlezi wako kwa niaba yetu, atufafanulie rangi yake.”

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوۡنُهَا

Alisema: “Yeye anasema kwamba ni ng'ombe wa njano, wa rangi angavu,

قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ صَفۡرَآءُ فَاقِعٞ لَّوۡنُهَا

anayefurahisha macho.”[69]

تَسُرُّ ٱلنَّٰظِرِينَ [69]

Walisema: “Mwite Mlezi wako kwa niaba yetu, atufafanulie ni nini: ng'ombe wote wanafanana machoni petu, nasi kwa yakini, Mungu akiridhia, tutakuwa miongoni mwa wanaoongozwa.”[70]

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ إِنَّ ٱلۡبَقَرَ تَشَٰبَهَ عَلَيۡنَا وَإِنَّآ إِن شَآءَ ٱللَّهُ لَمُهۡتَدُونَ [70]

Alisema: “Yeye anasema kwamba ni ng'ombe asiyetiishwa kuinua ardhi, wala asiyetiishwa kumwagilia shamba,

قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ لَّا ذَلُولٞ تُثِيرُ ٱلۡأَرۡضَ وَلَا تَسۡقِي ٱلۡحَرۡثَ

salama, bila doa lolote.”

مُسَلَّمَةٞ لَّا شِيَةَ فِيهَا

Walisema: “Sasa umeleta ukweli.”

قَالُوا۟ ٱلْـَٰٔنَ جِئْتَ بِٱلْحَقِّ

Hapo wakamchinja, baada ya kukaribia sana kutofanya hivyo.[71]

فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا۟ يَفْعَلُونَ [71]

Na mlipoua Dhati moja, na mkatupiana lawama kuhusu hilo —

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَٱدَّٰرَْٔتُمْ فِيهَا

hali Mungu alikuwa karibu kutoa kile mlichokuwa mkikinyamazia.[72]

وَٱللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ [72]

Sisi hapo tulisema: “Mpigeni kwa sehemu yake”;

فَقُلْنَا ٱضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا

ndivyo Mungu huwahuisha wafu, na Yeye huwaonyesha ishara Zake, huenda mtatumia akili.[73]

كَذَٰلِكَ يُحْىِ ٱللَّهُ ٱلْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ [73]

Kisha viini vyenu vilishupaa baada ya hayo, hata vikawa kama jiwe, au vilivyoshupaa zaidi bado.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَهِىَ كَٱلْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً

Na kwa yakini yapo miongoni mwa mawe yale ambayo mito hububujika kutoka kwayo;

وَإِنَّ مِنَ ٱلْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ ٱلْأَنْهَٰرُ

na kwa yakini yapo miongoni mwao yanayopasuka, na maji hutoka;

وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ ٱلْمَآءُ

na kwa yakini yapo miongoni mwao yanayoshuka, yakimhofia Mungu.

وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ

Na Mungu si mzembe kuhusu mnayoyafanya.[74]

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ [74]

Je, mngetia tamaa basi kwamba wawape uaminifu, ilhali kundi miongoni mwao lilikuwa likisikia kauli ya Mungu, kisha likalipotosha, baada ya kuitumia akili yake, huku likijua?[75]

أَفَتَطۡمَعُونَ أَن يُؤۡمِنُواْ لَكُمۡ وَقَدۡ كَانَ فَرِيقٞ مِّنۡهُمۡ يَسۡمَعُونَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُۥ مِنۢ بَعۡدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ [75]

Na wanapokutana na wale walioamini, husema: “Sisi tumeamini”;

وَإِذَا لَقُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا

na wanapokuwa peke yao wao kwa wao, husema: “Je, mtawajulisha yale ambayo Mungu amewafungulia, ili wabishane nayi kuhusu hayo mbele ya Mlezi wenu?”

وَإِذَا خَلَا بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٖ قَالُوٓاْ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ لِيُحَآجُّوكُم بِهِۦ عِندَ رَبِّكُمۡ

Je, hamtumii akili basi?[76]

أَفَلَا تَعۡقِلُونَ [76]

Je, hawajui basi kwamba Mungu anajua wanayoyaweka siri na wanayoyafichua?[77]

أَوَلَا يَعۡلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ [77]

Na miongoni mwao, wapo walimwengu wasio na Maandiko ya awali, wanaoyajua Maandiko kwa matamanio ya bure tu,

وَمِنۡهُمۡ أُمِّيُّونَ لَا يَعۡلَمُونَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِيَّ

nao hudhani tu.[78]

وَإِنۡ هُمۡ إِلَّا يَظُنُّونَ [78]

Ole basi kwa wale wanaoandika Maandiko kwa mikono yao, kisha husema: “Haya yanatoka kwa Mungu,” ili wanunue kwa hayo bei duni!

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَٰبَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشْتَرُوا۟ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا

Ole wao kwa yale ambayo mikono yao imeandika,

فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ

na ole wao kwa yale wanayochuma![79]

وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ [79]

Na walisema: “Moto hautatugusa kwa siku zilizohesabiwa tu.”

وَقَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَةً

Sema: “Je, mmechukua agano kwa Mungu — Mungu hakiuki kamwe agano Lake —,

قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ عَهْدَهُۥٓ

au mnasema juu ya Mungu yale msiyoyajua?”[80]

أَمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [80]

Bali: yeyote anayechuma tendo baya, na dosari yake ikamzingira — hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[81]

بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَٰطَتْ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [81]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima — hao ndio wenzi wa Bustani, wao hukaa humo milele.[82]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [82]

Na wakati Sisi tulipochukua ahadi madhubuti ya wana wa Israeli: “Mtamtii Mungu tu,

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ

na ihsani kwa wazazi wawili, jamaa wa karibu, mayatima na wahitaji;

وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ

na waambieni watu yaliyo mazuri;

وَقُولُواْ لِلنَّاسِ حُسْنًا

na dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi";

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ

kisha mkageuza mgongo, isipokuwa wachache miongoni mwenu, mkikwepa.[83]

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ [83]

Na wakati Sisi tulipochukua ahadi madhubuti yenu: "Hamtamwaga damu yenu, wala hamtafukuzana kutoka makazi yenu"; kisha mlikiri, nanyi ni mashahidi wa hilo.[84]

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ [84]

Kisha mko hapa, hata hivyo, mkiuana, na mkifukuza kundi miongoni mwenu kutoka makazi yao, mkiungana dhidi yao katika ukiukaji na uadui;

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنكُم مِّن دِيَٰرِهِمْ تَظَٰهَرُونَ عَلَيْهِم بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ

na wakija kwenu mateka, mnawabadilishana, ilhali kufukuzwa kwao kulikuwa kumekatazwa kwenu.

وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ

Je, mnaamini basi sehemu ya Maandiko, na mnakana sehemu nyingine?

أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ ٱلْكِتَٰبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ

Basi ni nini malipo ya yule miongoni mwenu anayefanya hivyo, isipokuwa aibu katika Maisha ya Karibu?

فَمَا جَزَآءُ مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

Na katika Siku ya Kusimama Mbele, watarudishwa kwenye adhabu kali zaidi.

وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰٓ أَشَدِّ ٱلْعَذَابِ

Na Mungu si mzembe kuhusu wanayoyafanya.(3) 85

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ 85 (3)

Hao ndio walionunua Maisha ya Karibu kwa bei ya Maisha ya Mwisho; basi adhabu haitapunguzwa kwao, nao hawataokolewa. 86

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ 86

Hakika Sisi Tulimpa Musa Maandiko, na Sisi Tuliwafuatisha, baada yake, wajumbe.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ بِٱلرُّسُلِ

Na Sisi Tulimpa Isa, mwana wa Maryamu, uthibitisho wazi, na Sisi Tukamtia nguvu kwa Mmiminiko mtakatifu.

وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ

Kila mjumbe alipowajia na yale ambayo Dhati zenu wenyewe hazikuyainamia, je, hamkujaa kiburi?

أَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ ٱسْتَكْبَرْتُمْ

Mmeita uongo kundi miongoni mwao, na mnaua kundi lingine. 87

فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ 87

Na walisema: “Viini vyetu vimeviringishwa”;

وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ

la, Mungu amewalaani kwa ukanaji wao, nao wanaamini kidogo tu. 88

بَل لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ 88

Na ilipowajia maandiko kutoka kwa Mungu, yakisadikisha yale yaliyo pamoja nao — ilhali hapo awali walikuwa wakihitaji ufunguzi dhidi ya wale waliokana —,

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتَٰبٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُواْ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ

basi yalipowajia yale waliyoyakiri, waliyakana.

فَلَمَّا جَآءَهُم مَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِۦ

Laana ya Mungu basi iko juu ya wanaokana.[89]

فَلَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ [89]

Mbaya ulioje ule walionunua kwa Dhati zao wenyewe: kukana yale Mungu aliyoyateremsha, kwa unyang'anyi, kwa kuwa Mungu huteremsha fadhila Yake juu ya yule ambaye Yeye anaridhia miongoni mwa watii Wake!

بِئْسَمَا ٱشْتَرَوْاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بَغْيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ

Basi waliingia chini ya hasira juu ya hasira.

فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ

Na kwa wale wanaokana, adhabu inayodhalilisha.[90]

وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ [90]

Na wanapoambiwa: “Aminini yale Mungu aliyoyateremsha,” husema: “Sisi tunaamini yaliyoteremshwa juu yetu”; nao wanakana yaliyo zaidi ya hayo,

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ

nayo ni ukweli, ukisadikisha yale yaliyo pamoja nao.

وَهُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ

Sema: “Kwa nini basi mliua waarifishaji wa Mungu, hapo awali, ikiwa mlikuwa waumini?”[91]

قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [91]

Hakika Musa aliwajia kwa uthibitisho wazi; kisha mkamchukua ndama, baada yake, nanyi mlikuwa madhalimu.[92]

وَلَقَدْ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ [92]

Na wakati Sisi Tulipochukua ahadi madhubuti yenu, na kuinua juu yenu Mlima:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ

“Shikeni kwa nguvu yale tuliyowapa Sisi, na sikilizeni.”

خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱسْمَعُوا۟

Walisema: “Tumesikia na tumeasi”;

قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا

na viini vyao vilinyweshwa ndama, kwa sababu ya ukanaji wao.

وَأُشْرِبُوا۟ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ

Sema: “Mbaya ulioje yale ambayo imani yenu inawaamuru, ikiwa ninyi ni waumini!”[93]

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِۦٓ إِيمَٰنُكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [93]

Sema: “Ikiwa makazi ya mwisho, mbele ya Mungu, ni yenu pekee, bila watu wengine, basi tamanini kifo, mkiwa wasadikifu.”[94]

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ عِندَ ٱللَّهِ خَالِصَةً مِّن دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [94]

Lakini hawataitamani kamwe, kwa sababu ya yale ambayo mikono yao imetanguliza.

وَلَن يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu madhalimu.[95]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ [95]

Na kwa yakini utawakuta wao, miongoni mwa watu wote, wale wanaoshikilia zaidi maisha,

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ ٱلنَّاسِ عَلَىٰ حَيَوٰةٍ

hata zaidi ya wale walioshirikisha; mmoja wao angekusudia kuishi miaka elfu,

وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ

lakini hilo halingemwondolea kwa chochote adhabu, hata kama angeishi kwa muda mrefu vivyo hivyo.

وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِۦ مِنَ ٱلْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ

Mungu ni Mwenye Maono juu ya wanayoyafanya.[96]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ [96]

Sema: “Yeyote aliye adui wa Jibrili ajue kwamba ni yeye aliyeiteremsha juu ya kiini chako, kwa ruhusa ya Mungu, ikisadikisha yale yaliyotangulia, na kama mwongozo na habari njema kwa waumini.”[97]

قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُۥ نَزَّلَهُۥ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ [97]

Yeyote aliye adui wa Mungu, wa Watekelezaji Wake, wa wajumbe Wake, wa Jibrili na wa Mikali ajue kwamba hakika Mungu ni adui wa wale wanaokana.[98]

مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ [98]

Hakika Sisi tumeteremsha kwako ishara wazi,

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ

na ni wavukao mipaka tu wanaoyakana.[99]

وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ إِلَّا ٱلْفَٰسِقُونَ [99]

Je, kila wanapofunga agano, kundi miongoni mwao hulitupilia mbali?

أَوَكُلَّمَا عَٰهَدُوا۟ عَهْدًا نَّبَذَهُۥ فَرِيقٌ مِّنْهُم

Bali wengi wao hawaamini.[100]

بَل أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [100]

Na mjumbe alipowajia kutoka kwa Mungu, akisadikisha yale yaliyo pamoja nao, kundi la wale waliopewa Maandiko limetupilia mbali Maandiko ya Mungu nyuma ya mgongo wao, kana kwamba hawajui.[101]

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [101]

Nao walifuata yale ambayo Waepushaji walikuwa wakikariri kuhusu ufalme wa Suleimani.

وَٱتَّبَعُوا۟ مَا تَتْلُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَٰنَ

Hali Suleimani hakukana kamwe,

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَٰنُ

bali Waepushaji ndio waliokana, wakiwafundisha watu mazingaombwe, pamoja na yale yaliyoteremshwa juu ya wafalme wawili kule Babeli, Harutu na Maruti;[(4)]

وَلَٰكِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ كَفَرُوا۟ يُعَلِّمُونَ ٱلنَّاسَ ٱلسِّحْرَ وَمَآ أُنزِلَ عَلَى ٱلْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَٰرُوتَ وَمَٰرُوتَ [(4)]

nao wawili hawakumfundisha yeyote bila kusema kwanza: “Sisi ni jaribio tu, basi usikane.”

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَآ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ

Hapo walijifunza kutoka kwao yale ambayo kwayo hutenganisha mwanamume na mwenzi wake wa ndoa;

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِۦ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَزَوْجِهِۦ

lakini hawamdhuru yeyote kwa hilo, isipokuwa kwa ruhusa ya Mungu.

وَمَا هُم بِضَآرِّينَ بِهِۦ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Na wanajifunza yale yanayowadhuru wala hayawafaidi.

وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ

Hakika walijua kwamba yeyote aliyekuwa akiyanunua hangekuwa na, katika Maisha ya Mwisho, fungu lolote.

وَلَقَدْ عَلِمُوا۟ لَمَنِ ٱشْتَرَىٰهُ مَا لَهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ

Na mbaya ulioje yale ambayo kwayo waliiuza Dhati yao wenyewe, kama wangalijua![102]

وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا۟ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ [102]

Na kama wangaliamini na kujikinga, hakika badala kutoka kwa Mungu ingalikuwa bora, kama wangalijua.[103]

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ [103]

Enyi mlioamini! Msiseme “Tudharau”, bali semeni “Tutazame”, na sikilizeni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقُولُوا۟ رَٰعِنَا وَقُولُوا۟ ٱنظُرْنَا وَٱسْمَعُوا۟

Na kwa wale wanaokana, adhabu yenye maumivu.[104]

وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ [104]

Wale wanaokana, miongoni mwa ahali wa Maandiko, na wanaoshirikisha hawangekusudia kwamba wema wowote ushuke juu yenu kutoka kwa Mlezi wenu;

مَّا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَلَا ٱلْمُشْرِكِينَ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ

lakini Mungu hutenga huruma Yake kwa yule ambaye Yeye anaridhia.

وَٱللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[105]

وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ [105]

Ishara yoyote Sisi Tunayonakili, au Tunayoisahaulisha, Sisi Tunaleta iliyo bora, au inayofanana nayo.

مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآ

Je, hujui kwamba Mungu ana uwezo juu ya kila kitu?[106]

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [106]

Je, hujui kwamba ufalme wa mbingu na ardhi ni wa Mungu, na kwamba hamna mwandani, wala hamna uokozi, pasipo Mungu?[107]

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ [107]

Au mngekusudia kumhoji mjumbe wenu kama Musa alivyohojiwa hapo awali?

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُوا۟ رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ

Na yeyote anayebadilisha imani kwa ukanaji amepotea kutoka njia iliyonyooka.[108]

وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ [108]

Wengi, miongoni mwa ahali wa Maandiko, wangekusudia kuwarudisha, baada ya imani yenu, kwenye ukanaji,

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا

kwa husuda, kutoka kwao wenyewe, baada ya ukweli kuwa wazi kwao.

حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ

Basi ondoleeni kosa na mgeuze ukurasa, mpaka Mungu alete amri Yake,

فَٱعْفُوا۟ وَٱصْفَحُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[109]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [109]

Na dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi.

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

Na wema wowote mnaotanguliza kwa ajili yenu wenyewe, mtaukuta mbele ya Mungu,

وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[110]

إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [110]

Na walisema: “Hakuna atakayeingia Bustani isipokuwa yule aliye wa Walioelekezwa Upya au wa Waokoaji.”

وَقَالُواْ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ

Hayo ndiyo matamanio yao ya bure.

تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ

Sema: “Leteni onyesho lenu, mkiwa wasadikifu.”[111]

قُلْ هَاتُواْ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [111]

Bali: yeyote anayeweka mwelekeo wake kwa Mungu akiwa mnyoofu kwa Mungu, huku akitenda wema, ana ujira wake mbele ya Mlezi wake; hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[112]

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُۥٓ أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [112]

Na Walioelekezwa Upya walisema: “Waokoaji hawasimami juu ya chochote”; na Waokoaji walisema: “Walioelekezwa Upya hawasimami juu ya chochote”; ilhali wanakariri Maandiko.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ

Ndivyo walivyosema wale wasiojua, wakisema maneno yanayofanana na yao.

كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ

Mungu atahukumu baina yao, katika Siku ya Kusimama Mbele, kuhusu yale waliyokuwa wakitofautiana.[113]

فَٱللَّهُ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ [113]

Na ni nani basi dhalimu zaidi kuliko yule anayezuia kwamba, katika mahali pa kusujudu pa Mungu, jina Lake likumbukwe, na kujishughulisha na ubomoaji wake?

وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ أَن يُذۡكَرَ فِيهَا ٱسۡمُهُۥ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَآ

Hao wanapaswa kuyaingia wenye woga tu.

أُوْلَٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمۡ أَن يَدۡخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ

Wana, katika Maisha ya Karibu, aibu,

لَهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا خِزۡيٞ

nao watakuwa na, katika Maisha ya Mwisho, adhabu adhimu.[114]

وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٞ [114]

Na ni wa Mungu mashariki na magharibi:

وَلِلَّهِ ٱلۡمَشۡرِقُ وَٱلۡمَغۡرِبُ

popote mgeukapo, huko ndiko mwelekeo wa Mungu,

فَأَيۡنَمَا تُوَلُّواْ فَثَمَّ وَجۡهُ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.[115]

إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٞ [115]

Na walisema: “Mungu amejiwekea mtoto.”

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗا

Utukufu ni Wake!

سُبۡحَٰنَهُۥ

Bali yaliyomo katika mbingu na ardhi ni Yake;

بَل لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

wote wametengwa Kwake Yeye.[116]

كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ [116]

Muumba wa mbingu na ardhi bila mfano uliotangulia.

بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Anapoamua kitu, Yeye hukiambia tu: “Kuwa,”

وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.[117]

فَيَكُونُ [117]

Na wale wasiojua walisema: “Kwa nini Mungu hatusemeshi, au kwa nini ishara haitujii!”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ

Ndivyo walivyosema wale wa kabla yao, wakisema maneno yanayofanana na yao;

كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ

viini vyao vinafanana.

تَشَٰبَهَتْ قُلُوبُهُمْ

Sisi tumeziweka ishara wazi kwa kaumu yenye uhakika.[118]

قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ [118]

Sisi tulikutuma, kwa kweli, ukiwa mpasha habari njema na mwonyaji,

إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

nawe hutahojiwa kuhusu wenzi wa Tanuru.[119]

وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ أَصْحَٰبِ ٱلْجَحِيمِ [119]

Na hawatakuridhika nawe kamwe Walioelekezwa Upya, wala Waokoaji, mpaka ufuate mafundisho yao.

وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ ٱلْيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

Sema: “Mwongozo wa Mungu, huo ndio mwongozo.”

قُلْ إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ

Na kama ungefuata mihemko yao, baada ya yale yaliyokujia ya ujuzi, usingekuwa na mwandani dhidi ya Mungu, wala usingekuwa na uokozi.[120]

وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ ٱلَّذِى جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ [120]

Wale ambao Sisi Tuliwapa Maandiko, na wanayakariri kama yanavyopaswa kukaririwa, hao ndio wanaoyaamini.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَتْلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ

Na yeyote anayeyakana — hao ndio waliopata hasara.[121]

وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [121]

Enyi wana wa Israeli! Kumbukeni neema Yangu, ile niliyowaneemesha nayo, na kwamba Mimi niliwapendelea juu ya viumbe vyote.[122]

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ [122]

Na jikingeni na siku ambayo hakuna Dhati itakayochukua nafasi ya Dhati nyingine kwa lolote, ambayo hakuna fidia itakayokubaliwa kutoka kwake, ambayo hakuna usuluhishi utakaomfaidi, na ambayo wao hawataokolewa.[123]

وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ [123]

Na wakati Mlezi wa Ibrahimu alipomjaribu kwa maneno, ambayo aliyatimiza.

وَإِذِ ٱبْتَلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٍ فَأَتَمَّهُنَّ

Yeye alisema: “Hakika Mimi nitakufanya kuwa kiongozi kwa watu.”

قَالَ إِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا

Alisema: “Na miongoni mwa kizazi changu?”

قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِى

Yeye alisema: “Agano Langu halimfikii madhalimu.”[124]

قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى ٱلظَّٰلِمِينَ [124]

Na wakati Sisi Tulipoifanya Nyumba, kwa ajili ya watu, mahali pa kurudia, na usalama; nao wakachukua, kutoka kituo cha Ibrahimu, mahali pa Mawasiliano.(5)

وَإِذْ جَعَلْنَا ٱلْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَٱتَّخَذُوا۟ مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى (5)

Na Sisi tuliwafunga Ibrahimu na Ismaili kwa agano: “Safisheni Nyumba Yangu kwa ajili ya wanaoizunguka, wanaoishi humo, na wanaopiga magoti kwa utumishi na kusujudu kwa utii.”[125]

وَعَهِدْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ [125]

Na wakati Ibrahimu aliposema: “Mlezi wangu, ifanye hii kuwa nchi salama, na uwaruzuku ahali wake matunda, wale miongoni mwao wanaomwamini Mungu na Siku ya Mwisho.”

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَٱرْزُقْ أَهْلَهُۥ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُم بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

Yeye alisema: “Na yeyote anayekana, Mimi ninampa starehe fupi, kisha Mimi ninambana kwenye adhabu ya Moto.”

قَالَ وَمَن كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِ

Na ni marudio mabaya ulioje![126]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [126]

Na wakati Ibrahimu alipokuwa akiinua misingi ya Nyumba, pamoja na Ismaili:

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ

“Mlezi wetu, pokea hili kutoka kwetu; hakika Wewe ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[127]

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [127]

Mlezi wetu, tufanye sisi wawili kuwa wanyoofu Kwako Wewe, na, kutokana na kizazi chetu, jamii nyoofu Kwako Wewe.

رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ

Na utuonyeshe mazoea yetu ya ihsani.

وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا

Na urudi kwetu kwa upole,

وَتُبْ عَلَيْنَآ

kwani Wewe ndiye Unayerudi daima, Mwenye Huruma.[128]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [128]

Mlezi wetu, na uwaibue miongoni mwao mjumbe, anayetoka kwao, atakayewakariria ishara Zako, kuwafundisha Maandiko na hekima, na kuwasafisha;

رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُواْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ

kwani Wewe ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.”[129]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [129]

Na ni nani basi anayejitoa katika mafundisho ya Ibrahimu, isipokuwa yule anayeifanya Dhati yake mwenyewe kuwa mpumbavu?

وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِۦمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ

Hakika Sisi tulimteua katika Maisha ya Karibu,

وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا

na katika Maisha ya Mwisho, kwa yakini atakuwa miongoni mwa walio wazima.[130]

وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ 130

Mlezi wake alipomwambia: “Kuwa mnyoofu kwangu Mimi”;

إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ

alisema: “Mimi ni mnyoofu kwa Mlezi wa viumbe vyote.”[131]

قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ 131

Na Ibrahimu aliwausia wana wake kuhusu hilo,

وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِۦمُ بَنِيهِ

pamoja na Yakubu: “Enyi wanangu! Mungu amewateulia Sheria hii; basi mfe hali mkiwa wanyoofu Kwake Yeye tu.”[132]

وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ 132

Au mlikuwa mashahidi, kifo kilipomfikia Yakubu, alipowaambia wanawe: “Mtamtii nani baada yangu?”

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى

Walisema: “Tutamtii mungu wako, mungu wa mababu zako, Ibrahimu, Ismaili na Ishaka, mungu wa pekee, nasi ni wanyoofu kwake Yeye.”[133]

قَالُوا۟ نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِۦمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ 133

Hii ni jamii ambayo tayari imepita:

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ

ni yake yale iliyochuma,

لَهَا مَا كَسَبَتْ

na ni yenu yale mliyochuma;

وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ

nanyi hamtahojiwa kuhusu yale waliyokuwa wakifanya.[134]

وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [134]

Na walisema: “Kuweni Walioelekezwa Upya au Waokoaji, mtaongozwa.”

وَقَالُوا۟ كُونُوا۟ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ تَهْتَدُوا۟

Sema: “La, bali mafundisho ya Ibrahimu, aliyeelekea kwa Mungu kabisa,”

قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِـۧمَ حَنِيفًا

naye hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.[135]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [135]

Semeni: “Sisi tunamwamini Mungu, na tunaamini yale yaliyoteremshwa kwetu, na yale yaliyoteremshwa kwa Ibrahimu, Ismaili, Ishaka, Yakubu na kwa nasaba, na yale aliyopewa Musa na Isa, na yale waliyopewa waarifishaji, kutoka kwa Mlezi wao; hatufanyi tofauti yoyote baina yao, nasi ni wanyoofu kwake Yeye.”[136]

قُولُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِىَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ [136]

Wakiamini yale mliyoyaamini, hapo wanaongozwa;

فَإِنْ ءَامَنُوا۟ بِمِثْلِ مَآ ءَامَنتُم بِهِۦ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟

na wakigeuza mgongo, hapo wako katika mpasuko tu;

وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا هُمْ فِى شِقَاقٍ

Mungu atakutosha dhidi yao hivi karibuni:

فَسَيَكْفِيكَهُمُ ٱللَّهُ

nao Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[137]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [137]

Utiaji rangi wa Mungu —

صِبْغَةَ ٱللَّهِ

na ni nani anayetia rangi vizuri kuliko Mungu? —

وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً

na ni Yeye tunayemtii.[138]

وَنَحْنُ لَهُۥ عَٰبِدُونَ [138]

Sema: “Je, mnabishana nasi kuhusu Mungu, ilhali Yeye ni Mlezi wetu na Mlezi wenu? Matendo yetu ni yetu, na matendo yenu ni yenu;

قُلْ أَتُحَآجُّونَنَا فِى ٱللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ

na ni Kwake Yeye tunajitolea pekee.”[139]

وَنَحْنُ لَهُۥ مُخْلِصُونَ [139]

Au mnasema: “Ibrahimu, Ismaili, Ishaka, Yakubu na nasaba walikuwa Walioelekezwa Upya au Waokoaji”?

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطَ كَانُوا۟ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ

Sema: “Je, ni ninyi mnaojua zaidi, au Mungu?”

قُلْ ءَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ ٱللَّهُ

Na ni nani basi dhalimu zaidi kuliko yule anayenyamazia ushahidi alionao kwake, utokao kwa Mungu?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَٰدَةً عِندَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ

Na Mungu si mzembe kuhusu mnayoyafanya.[140]

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ [140]

Hii ni jamii ambayo tayari imepita:

تِلۡكَ أُمَّةٞ قَدۡ خَلَتۡ

ni yake yale iliyochuma,

لَهَا مَا كَسَبَتۡ

na ni yenu yale mliyochuma;

وَلَكُم مَّا كَسَبۡتُمۡ

nanyi hamtahojiwa kuhusu yale waliyokuwa wakifanya.[141]

وَلَا تُسۡـَٔلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ [141]

Wapumbavu, miongoni mwa watu, watasema: “Nini kimewageuza kutoka mahali pao pa kukutania, pale walipokuwa wakisimama?”

سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمۡ عَن قِبۡلَتِهِمُ ٱلَّتِي كَانُواْ عَلَيۡهَا

Sema: “Ni wa Mungu mashariki na magharibi;

قُل لِّلَّهِ ٱلۡمَشۡرِقُ وَٱلۡمَغۡرِبُ

Yeye huongoza yule ambaye Yeye anaridhia kwenye barabara iliyonyooka.”[142]

يَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ [142]

Na hivyo Sisi tumewafanya ninyi jamii inayofaa kuigwa,

وَكَذَٰلِكَ جَعَلۡنَٰكُمۡ أُمَّةٗ وَسَطٗا

ili muwe mashahidi dhidi ya watu, na mjumbe awe shahidi dhidi yenu.

لِّتَكُونُواْ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ عَلَيۡكُمۡ شَهِيدٗا

Na Sisi hatukuweka mahali pa kukutania, pale ulipokuwa umesimama, ila ili kutofautisha yule anayemfuata mjumbe na yule anayegeuka nyuma kwa visigino vyake.

وَمَا جَعَلْنَا ٱلْقِبْلَةَ ٱلَّتِى كُنتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ

Hilo kwa yakini lilikuwa zito, isipokuwa kwa wale ambao Mungu amewaongoza.

وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ

Na haifai kwa Mungu kuacha imani yenu itawanyike.

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمْ

Mungu kwa yakini ni Mwingi wa Wema kwa watu, Mwenye Huruma.[143]

إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ [143]

Sisi hakika Tutauona uso wako ukigeukageuka katika anga; basi Sisi kwa yakini Tutakupa kuwa dira mahali pa kukutania patakapokuridhisha.

قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى ٱلسَّمَآءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَىٰهَا

Basi weka dira yako kuelekea mahali pa kusujudu pasipokiukwa,

فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ

na popote mlipo, wekeni dira kuelekea hapo.

وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ

Na wale waliopewa Maandiko wanajua kwa yakini kwamba huo ni ukweli kutoka kwa Mlezi wao.

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ

Na Mungu si mzembe kuhusu wanayoyafanya.[144]

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ [144]

Na hata kama ungewaletea wale waliopewa Maandiko kila ishara, wasingefuata mahali pako pa kukutania.

وَلَئِنْ أَتَيْتَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ بِكُلِّ ءَايَةٍ مَّا تَبِعُوا۟ قِبْلَتَكَ

Nawe hutafuata mahali pao pa kukutania;

وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ

na baadhi yao hawafuati pia mahali pa kukutania pa wengine.

وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ

Na kama ungefuata mihemko yao, baada ya yale yaliyokujia ya ujuzi, basi ungekuwa hapo kwa yakini miongoni mwa madhalimu.[145]

وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [145]

Wale ambao Sisi Tuliwapa Maandiko wanamkiri kama wanavyowakiri wana wao wenyewe,

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ

na kundi miongoni mwao kwa yakini linanyamazia ukweli, huku likijua.[146]

وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ [146]

Ukweli unatoka kwa Mlezi wako;

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ

basi usiwe kamwe miongoni mwa wanaoingia katika mabishano.[147]

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ [147]

Na kila mmoja ana mwelekeo aliopewa kuwa dira; shindanieni basi katika lililo bora.(6)

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ (6)

Popote mlipo, Mungu atawarudisha nyote,

أَيْنَ مَا تَكُونُوا۟ يَأْتِ بِكُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[148]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [148]

Na kutoka popote utokapo, weka dira kuelekea mahali pa kusujudu pasipokiukwa:

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ

huo kwa yakini ni ukweli kutoka kwa Mlezi wako.

وَإِنَّهُۥ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ

Na Mungu si mzembe kuhusu mnayoyafanya.[149]

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ [149]

Na kutoka popote utokapo, weka dira kuelekea mahali pa kusujudu pasipokiukwa,

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ

na popote mlipo, wekeni dira kuelekea hapo, ili walimwengu wasiwe na hoja yoyote dhidi yenu — isipokuwa wale miongoni mwao walio madhalimu; msiwahofie basi, bali nihofieni Mimi —

وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِى

na ili Mimi nitimize neema Yangu juu yenu, na huenda mtaongozwa,[150]

وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِى عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [150]

kama Sisi Tulivyotuma, miongoni mwenu, mjumbe anayetoka kwenu, anayewakariria ishara Zetu, anayewasafisha, anayewafundisha Maandiko na hekima, na anayewafundisha yale msiyokuwa mkiyajua. Nikumbukeni Mimi basi, Mimi nitawakumbuka; nishukuruni, wala msinikane.[151–152]

كَمَآ أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا۟ تَعْلَمُونَ [151] فَٱذْكُرُونِىٓ أَذْكُرْكُمْ وَٱشْكُرُوا۟ لِى وَلَا تَكْفُرُونِ [152]

Enyi mlioamini! Tafuteni msaada katika subira na Mawasiliano,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسْتَعِينُواْ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ

kwani Mungu yuko pamoja na wenye subira.[153]

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ [153]

Wala msiseme kuhusu wale wanaouawa katika njia ya Mungu kwamba wamekufa.

وَلَا تَقُولُواْ لِمَن يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتٌۢ

La, wako hai, lakini hamhisi.[154]

بَلْ أَحْيَآءٌ وَلَٰكِن لَّا تَشْعُرُونَ [154]

Na Sisi kwa yakini Tutawajaribu kwa kiasi kidogo cha woga na njaa, na kwa upungufu wa mali, wa Dhati na wa matunda;

وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ

na wapashe habari njema wenye subira, wale ambao, janga linapowapata, husema: “Hakika sisi ni wa Mungu, na Kwake tutarejea.”[155-156]

وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ [155] ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓاْ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ [156]

Hao ndio ambao juu yao kuna mawasiliano kutoka kwa Mlezi wao, na huruma,

أُوْلَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ

na hao ndio wanaoongozwa.[157]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ [157]

Hakika Safa na Marwa ni miongoni mwa alama zinazohisika za Mungu.

إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ

Yeyote anayefanya Hija ya Nyumba au anayefanya Umra, hakuna lawama juu yake kuvitembelea.

فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا

Na yeyote anayetenda wema kwa hiari — hakika Mungu ni Mwenye Shukrani, Mjuzi wa Yote.[158]

وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ [158]

Hakika, wale wanaonyamazia yale Sisi Tuliyoyateremsha kati ya uthibitisho wazi na mwongozo, baada ya Sisi kuyafanya wazi kwa watu katika Maandiko — hao ndio ambao Mungu huwalaani, na ambao huwalaani wanaolaani,[159]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلْنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلْهُدَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا بَيَّنَّٰهُ لِلنَّاسِ فِى ٱلْكِتَٰبِ أُو۟لَٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ [159]

isipokuwa wale wanaorudi, wanajirekebisha na wanafafanua: hao ndio ninaowarudia kwa upole; Mimi ni Anayerudi daima, Mwenye Huruma.[160]

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَبَيَّنُوا۟ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [160]

Hakika, wale wanaokana na kufa wakiwa wanakana — hao ndio ambao juu yao iko laana ya Mungu, ya Watekelezaji, na ya watu, wote pamoja, ambamo watakaa milele;[161]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ [161] خَٰلِدِينَ فِيهَا

adhabu haitapunguzwa kwao, wala hawatapewa muhula.[162]

لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ [162]

Na mungu wenu ni mungu wa pekee;

وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.[163]

ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ [163]

Kuna kwa yakini, katika uumbaji wa mbingu na ardhi, katika kupishana kwa usiku na mchana, katika jahazi linalosafiri baharini likiwa limebeba kinachowafaidi watu, katika maji ambayo Mungu huyateremsha kutoka angani na kwayo huihuisha tena ardhi baada ya kufa kwake, akieneza humo kila aina ya kinachotembea, katika tofauti za pepo, na katika wingu lililo chini ya amri kati ya anga na ardhi — ishara kwa kaumu inayotumia akili.[164]

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱلْفُلْكِ ٱلَّتِي تَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَّرِ بَيْنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [164]

Na miongoni mwa watu, wapo wanaochukua, pasipo Mungu, wapinzani, wanaowapenda kama anavyopendwa Mungu;

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ ٱللَّهِ

lakini walioamini wana mapenzi makali zaidi bado kwa Mungu.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلَّهِ

Na kama madhalimu wangeona, watakapoiona adhabu, kwamba nguvu yote ni ya Mungu, na kwamba Mungu ni mkali katika adhabu —[165]

وَلَوْ يَرَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِذْ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ أَنَّ ٱلْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعَذَابِ [165]

Wakati wale waliofuatwa watakapojiachilia mbali na wale waliowafuata, nao wataiona adhabu, na viungo baina yao vitavunjwa.[166]

إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتُّبِعُواْ مِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُواْ وَرَأَوُاْ ٱلْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ ٱلْأَسْبَابُ [166]

Na wale waliofuata watasema: “Laiti tungekuwa na marudiano, tungejiachilia mbali nao kama walivyojiachilia mbali nasi.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُواْ لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُواْ مِنَّا

Ndivyo Mungu huwaonyesha matendo yao, kama majuto kwao,

كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ ٱللَّهُ أَعْمَٰلَهُمْ حَسَرَٰتٍ عَلَيْهِمْ

nao hawatatoka kamwe katika Moto.[167]

وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ [167]

Enyi watu! Kuleni katika yaliyoko juu ya ardhi, yaliyoruhusiwa na yaliyo mema,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُوا۟ مِمَّا فِى ٱلْأَرْضِ حَلَٰلًا طَيِّبًا

wala msifuate nyayo za Mwepushaji,

وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ

kwani yeye ni adui dhahiri kwenu.[168]

إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [168]

Yeye anawaamuru ubaya na uovu tu, na kusema juu ya Mungu yale msiyoyajua.[169]

إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِٱلسُّوٓءِ وَٱلْفَحْشَآءِ وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [169]

Na wanapoambiwa: “Fuateni yale Mungu aliyoyateremsha,” husema: “La, sisi tunafuata yale tuliyowakuta nayo mababu zetu.”

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَآ أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ

Vipi! Hata kama mababu zao hawakutumia akili kwa chochote na hawakuongozwa?[170]

أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ [170]

Na mfano wa wale wanaokana ni wa mtu anayepigia kelele kile kisichosikia chochote isipokuwa mwito na makelele.

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ كَمَثَلِ ٱلَّذِى يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَآءً وَنِدَآءً

Viziwi, mabubu, vipofu, basi hawatumii akili.[171]

صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ [171]

Enyi mlioamini! Kuleni vitu vyema Tulivyowaruzuku Sisi, na shukuruni Mungu, ikiwa ni Yeye mnayemtii.[172]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقۡنَٰكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِلَّهِ إِن كُنتُمۡ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ [172]

Yeye hakuwakataza ila mzoga, damu, nyama ya nguruwe, na kile kilichowekwa wakfu kwa mwingine asiye Mungu.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ

Lakini yeyote anayelazimishwa kwayo, bila kuwa mwasi wala kupita mipaka, hakuna ukiukaji juu yake,

فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَلَآ إِثۡمَ عَلَيۡهِ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[173]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ [173]

Hakika, wale wanaonyamazia yale Mungu aliyoyateremsha ya Maandiko, na kununua kwa hayo bei duni — hao ndio ambao hawamezi katika matumbo yao chochote isipokuwa Moto; Mungu hatawasemesha katika Siku ya Kusimama Mbele, wala hatawasafisha,

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكۡتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَشۡتَرُونَ بِهِۦ ثَمَنٗا قَلِيلًا أُوْلَٰٓئِكَ مَا يَأۡكُلُونَ فِي بُطُونِهِمۡ إِلَّا ٱلنَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[174]

وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ [174]

Hao ndio walionunua upotovu kwa bei ya mwongozo, na adhabu kwa bei ya msamaha. Ni nini basi kinachowafanya wastahimilivu hivyo mbele ya Moto![175]

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلضَّلَٰلَةَ بِٱلۡهُدَىٰ وَٱلۡعَذَابَ بِٱلۡمَغۡفِرَةِ فَمَآ أَصۡبَرَهُمۡ عَلَى ٱلنَّارِ [175]

Hiyo ni kwa kuwa Mungu aliteremsha Maandiko kwa kweli,

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَّلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ

na wale wanaotofautiana kuhusu Maandiko kwa yakini wako katika mpasuko wa mbali.[176]

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ [176]

Maadili hayako katika kugeuza nyuso zenu kuelekea mashariki au magharibi,

لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ

bali maadili ni yule anayemwamini Mungu, Siku ya Mwisho, Watekelezaji, Maandiko na waarifishaji, na anayetoa katika mali yake, licha ya mapenzi yake kwa mali hizo, kwa jamaa wa karibu, mayatima, wahitaji, msafiri, wanaoomba, na kwa ajili ya kuwakomboa walio rehani, anayedumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi,

وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّۦنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ

wale walio waaminifu kwa agano lao wanapofunga agano,

وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟

na wenye subira katika dhiki, madhara, na wakati wa ghasia:

وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ

hao ndio waliokuwa wasadikifu,

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟

na hao ndio wanaojikinga.[177]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ [177]

Enyi mlioamini! Uchunguzi umeagizwa kwenu kuhusu waliouawa:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى

mwenye kujitegemea kwa mwenye kujitegemea, mtii kwa mtii, na mwanamke kwa mwanamke.

ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ بِٱلْأُنثَىٰ

Lakini kwa yule ambaye ndugu yake anamwondolea kosa kitu fulani: ufuatiliaji kulingana na kinachokubalika kwa desturi, na utatuzi kwa moyo mwema.

فَمَنْ عُفِيَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ

Hilo ni punguzo kutoka kwa Mlezi wenu, na huruma.

ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ

Na yeyote anayevamia baada ya hayo atakuwa na adhabu yenye maumivu.[178]

فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ [178]

Nanyi mna, katika uchunguzi, maisha, enyi wenye akili, huenda mtajikinga.[179]

وَلَكُمْ فِى ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [179]

Mmeagizwa, kifo kinapomfikia mmoja wenu, ikiwa ataacha mali,

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا

wasia kwa wazazi wawili na jamaa wa karibu, kulingana na kinachokubalika kwa desturi:

ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ بِٱلْمَعْرُوفِ

wajibu kwa wanaojikinga.[180]

حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ [180]

Na yeyote anayeubadilisha baada ya kuusikia, ukiukaji huo uko juu ya wanaoubadilisha tu,

فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ بَعْدَمَا سَمِعَهُۥ فَإِنَّمَآ إِثْمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[181]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [181]

Lakini yeyote anayeogopa, kutoka kwa mwenye kuacha wasia, upendeleo au ukiukaji, na akawapatanisha, hakuna ukiukaji juu yake;

فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[182]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [182]

Enyi mlioamini! Kujinyima kumeagizwa kwenu, kama ilivyoagizwa kwa wale wa kabla yenu, huenda mtajikinga, kwa siku zilizohesabiwa.[183]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [183] أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ

Na yeyote miongoni mwenu aliye mgonjwa, au safarini, basi idadi ya siku nyingine;

فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

na kwa wale wenye uwezo wa hilo, fidia, chakula cha mhitaji.

وَعَلَى ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

Na yeyote anayetenda wema kwa hiari, ni bora kwake;

فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ

na kwamba mjizuie ni bora kwenu, kama mngejua.[184]

وَأَن تَصُومُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [184]

Mwezi wa kuburudisha, ule ambao Usomaji huu uliteremshwa, mwongozo kwa watu, na uthibitisho wazi wa mwongozo na wa Upambanuzi.

شَهْرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ

Yeyote miongoni mwenu anayeshuhudia mwezi huu, na ajizuie;

فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

na yeyote aliye mgonjwa, au safarini, basi idadi ya siku nyingine.

وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

Mungu anakusudia kwenu wepesi, Yeye hakusudii kwenu ugumu,

يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ ٱلْعُسْرَ

na mkamilishe idadi ya siku, na mtangaze ukuu wa Mungu kwa kuwa amewaongoza, huenda mtashukuru.[185]

وَلِتُكْمِلُوا۟ ٱلْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [185]

Na watii Wangu wanapokuhoji kuhusu Mimi, Mimi niko karibu:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِى عَنِّى فَإِنِّى قَرِيبٌ

Mimi ninaitikia wito wa yule anayeniita, anaponiita.

أُجِيبُ دَعْوَةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

Basi na waitikie wito Wangu, na waniamini Mimi, huenda watafikia busara.[186]

فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لِى وَلْيُؤْمِنُوا۟ بِى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ [186]

Mmeruhusiwa, usiku wa kujinyima, faragha na wanawake wenu:

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ

wao ni vazi kwenu, nanyi ni vazi kwao.

هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ

Mungu alijua kwamba mlikuwa mkijisaliti wenyewe; Yeye hapo akawarudia kwa upole, na akawaondolea kosa.

عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ

Sasa basi, ungananeni nao,

فَٱلْـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ

na tafuteni yale Mungu aliyowaagizia.

وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ

Na kuleni na kunyweni mpaka uzi mweupe ubainike kwenu na uzi mweusi wa alfajiri,

وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلْخَيْطُ ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ ٱلْفَجْرِ

kisha timizeni kujinyima mpaka usiku.

ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيْلِ

Wala msiungane nao, ilhali mko katika kuishi ndani ya mahali pa kusujudu.

وَلَا تُبَٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَٰجِدِ

Hiyo ndiyo mipaka ya Mungu,

تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ

basi msiikaribie.

فَلَا تَقْرَبُوهَا

Ndivyo Mungu huweka ishara Zake wazi kwa watu, huenda watajikinga.[187]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [187]

Wala msile mali zenu baina yenu kwa batili, wala msiziwasilishe kwa mahakimu ili kula, kwa ukiukaji, kipande cha mali za walimwengu, ilhali mnajua.[188]

وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ [188]

Wanakuhoji kuhusu matangazo ya hadharani.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ

Sema: “Hayo ni miadi iliyowekwa kwa ajili ya watu, na kwa ajili ya Hija.

قُلْ هِيَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ

Na maadili hayako katika kuzijia nyumba kutoka migongo yake,

وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا

bali maadili ni yule anayejikinga.

وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنِ ٱتَّقَىٰ

Zijieni basi nyumba kupitia milango yake,

وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا

na jikingeni mbele ya Mungu, huenda mtafanikiwa.”[189]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [189]

Na piganeni na wale wanaopigana nanyi, katika njia ya Mungu, lakini msivamie,

وَقَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟

kwani Mungu hawapendi wavamizi.[190]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ [190]

Na waueni popote mnapowashtukiza, na wafukuzeni kutoka walikowafukuza:

وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ

jaribio ni kali zaidi kuliko mauaji.

وَٱلْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ ٱلْقَتْلِ

Wala msipigane nao karibu na mahali pa kusujudu pasipokiukwa, kabla hawajapigana nanyi humo;

وَلَا تُقَٰتِلُوهُمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَٰتِلُوكُمْ فِيهِ

lakini wakipigana nanyi, waueni hapo:

فَإِن قَٰتَلُوكُمْ فَٱقْتُلُوهُمْ

hivyo ndivyo malipo ya wanaokana.[191]

كَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ [191]

Lakini wakiacha, hakika Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[192]

فَإِنِ ٱنتَهَوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [192]

Na piganeni nao mpaka pasiwe na jaribio, na Sheria iwe kwa Mungu;

وَقَٰتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ لِلَّهِ

na wakiacha, basi hakuna uadui, isipokuwa dhidi ya madhalimu.[193]

فَإِنِ ٱنتَهَوْا۟ فَلَا عُدْوَٰنَ إِلَّا عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ [193]

Mwezi usiokiukwa kwa mwezi usiokiukwa, na kwa vitu visivyokiukwa, uchunguzi.

ٱلشَّهْرُ ٱلْحَرَامُ بِٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ وَٱلْحُرُمَٰتُ قِصَاصٌ

Yeyote aliyewavamia, mvamieni kwa kiwango cha uvamizi wake kwenu,

فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱعْتَدُوا۟ عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا ٱعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ

na jikingeni mbele ya Mungu, na jueni kwamba Mungu yuko pamoja na wanaojikinga.[194]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ [194]

Na tumieni katika njia ya Mungu, lakini msitupe mlichoshika mkononi katika maangamizi; na tendeni wema,

وَأَنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا تُلْقُوا۟ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى ٱلتَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوٓا۟

kwani Mungu huwapenda wanaotenda wema.[195]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ [195]

Na timizeni Hija na Umra kwa ajili ya Mungu.

وَأَتِمُّوا۟ ٱلْحَجَّ وَٱلْعُمْرَةَ لِلَّهِ

Na mkizuiliwa, basi kile kinachopatikana kwa urahisi kama toleo.

فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا ٱسْتَيْسَرَ مِنَ ٱلْهَدْىِ

Na msinyoe vichwa vyenu kabla toleo halijafika mahali pake pa kuachiliwa;

وَلَا تَحْلِقُوا۟ رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْهَدْىُ مَحِلَّهُۥ

na yeyote miongoni mwenu aliye mgonjwa, au mwenye kero kichwani, basi fidia kwa kujinyima, hisani, au mazoea ya ihsani.

فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِۦٓ أَذًى مِّن رَّأْسِهِۦ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ

Na mkiwa katika usalama, yeyote anayestarehe kwa Umra mpaka Hija, basi kile kinachopatikana kwa urahisi kama toleo.

فَإِذَآ أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِٱلْعُمْرَةِ إِلَى ٱلْحَجِّ فَمَا ٱسْتَيْسَرَ مِنَ ٱلْهَدْىِ

Na yeyote asiyepata uwezo wa hilo, basi kujinyima kwa siku tatu wakati wa Hija, na saba mtakaporejea: hizo ni siku kumi kamili.

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ فِى ٱلْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ

Hilo ni kwa yule ambaye ahali wake hawapo katika mahali pa kusujudu pasipokiukwa.

ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُۥ حَاضِرِى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ

Na jikingeni mbele ya Mungu, na jueni kwamba Mungu ni mkali katika hatima.[196]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [196]

Hija hufanyika katika miezi inayojulikana.

ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَٰتٌ

Yeyote anayejiweka kwa Hija, basi hakuna ufuska, hakuna kuvuka mipaka, wala hakuna mjadala wakati wa Hija.

فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ

Na wema wowote mfanyao, Mungu anaujua.

وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ

Na chukueni masurufu yenu;

وَتَزَوَّدُوا۟

kwani masurufu bora kuliko yote ni ujikingaji.

فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ

Na jikingeni mbele yangu Mimi, enyi wenye akili.[197]

وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ [197]

Hakuna lawama juu yenu kutafuta fadhila kutoka kwa Mlezi wenu.

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ

Na mnapomiminika kutoka Arafa, kumbukeni Mungu karibu na Alama inayohisika isiyokiukwa,

فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ

na mkumbukeni Yeye, kama alivyowaongoza, ilhali kwa yakini mlikuwa, hapo awali, miongoni mwa waliopotea.[198]

وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ [198]

Kisha mimikeni kutoka mahali wanapomiminika walimwengu,

ثُمَّ أَفِيضُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ ٱلنَّاسُ

na ombeni msamaha wa Mungu,

وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[199]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [199]

Na mnapomaliza mazoea yenu ya ihsani, kumbukeni Mungu kama mnavyowakumbuka mababu zenu, au kwa ukumbusho mkali zaidi bado.

فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَٰسِكَكُمْ فَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَذِكْرِكُمْ ءَابَآءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا

Na miongoni mwa watu, yupo mmoja anayesema: “Mlezi wetu, tupe katika Maisha ya Karibu” — naye hatakuwa na, katika Maisha ya Mwisho, fungu lolote.[200]

فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ [200]

Na miongoni mwao, yupo mmoja anayesema: “Mlezi wetu, tupe fungu zuri katika Maisha ya Karibu, na fungu zuri katika Maisha ya Mwisho, na utukinge dhidi ya adhabu ya Moto.”[201]

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ [201]

Hao ndio wenye kipande cha yale waliyochuma.

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُواْ

Mungu ni mwepesi katika hesabu.[202]

وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [202]

Na kumbukeni Mungu kwa siku zilizohesabiwa.

وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْدُودَٰتٍ

Na yeyote anayeharakisha katika siku mbili, hakuna ukiukaji juu yake;

فَمَن تَعَجَّلَ فِى يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ

na yeyote anayechelewa, hakuna ukiukaji juu yake, kwa yule anayejikinga.

وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ ٱتَّقَىٰ

Na jikingeni mbele ya Mungu, na jueni kwamba ni Kwake Yeye mtakusanywa.[203]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ [203]

Na miongoni mwa watu, yupo mmoja ambaye maneno yake, kuhusu Maisha ya Karibu, yanakustaajabisha, na anayemshuhudisha Mungu juu ya yale yaliyomo katika kiini chake, ilhali yeye ndiye mkali kupindukia kati ya wabishi.[204]

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُعۡجِبُكَ قَوۡلُهُۥ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَيُشۡهِدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلۡبِهِۦ وَهُوَ أَلَدُّ ٱلۡخِصَامِ [204]

Na anapogeuza mgongo, anajitahidi juu ya ardhi kupanda ufisadi humo, na kuangamiza shamba na uzao.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ لِيُفۡسِدَ فِيهَا وَيُهۡلِكَ ٱلۡحَرۡثَ وَٱلنَّسۡلَ

Mungu hapendi ufisadi.[205]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلۡفَسَادَ [205]

Na anapoambiwa: “Jikinge mbele ya Mungu,” enzi inamkamata katika ukiukaji; Jahanamu inamtosha basi.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِ ٱللَّهَ أَخَذَتۡهُ ٱلۡعِزَّةُ بِٱلۡإِثۡمِ فَحَسۡبُهُۥ جَهَنَّمُ

Na ni kitanda kibaya ulioje![206]

وَلَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ [206]

Na miongoni mwa watu, yupo mmoja anayeiuza Dhati yake mwenyewe, akitafuta kibali cha Mungu.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡرِي نَفۡسَهُ ٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ ٱللَّهِ

Mungu ni Mwingi wa Wema kwa watii Wake.[207]

وَٱللَّهُ رَءُوفُۢ بِٱلۡعِبَادِ [207]

Enyi mlioamini! Ingieni katika amani, kwa ujumla,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱدۡخُلُواْ فِي ٱلسِّلۡمِ كَآفَّةً

wala msifuate nyayo za Mwepushaji,

وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ

kwani yeye ni adui dhahiri kwenu.[208]

إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [208]

Na mkiyumba baada ya uthibitisho wazi kuwajia, basi jueni kwamba Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[209]

فَإِن زَلَلْتُم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْكُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [209]

Je, wanangoja tu kwamba Mungu awajie ndani ya mahema ya mawingu,

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن يَأْتِيَهُمُ ٱللَّهُ فِى ظُلَلٍ مِّنَ ٱلْغَمَامِ

pamoja na Watekelezaji, na jambo lihitimishwe?

وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ

Na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[210]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [210]

Waulize wana wa Israeli ni ishara ngapi wazi Sisi Tuliwapa.

سَلْ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَٰهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍ

Na yeyote anayebadilisha neema ya Mungu baada ya kumfikia — hakika Mungu ni mkali katika hatima.[211]

وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [211]

Maisha ya Karibu yamepambwa kwa wale wanaokana, nao wanawacheka walioamini;

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟

lakini wanaojikinga watakuwa juu yao, katika Siku ya Kusimama Mbele.

وَٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

Na Mungu humruzuku yule ambaye Yeye anaridhia, bila kuhesabu.[212]

وَٱللَّهُ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ [212]

Watu walikuwa jamii moja; Mungu hapo akawaibua waarifishaji, wapasha habari njema na waonyaji, na akateremsha pamoja nao Maandiko, kwa kweli, ili ahukumu baina ya watu kuhusu yale waliyokuwa wakitofautiana.

كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ

Na ni wale tu waliopewa hayo ndio waliotofautiana kuyahusu,

وَمَا ٱخۡتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ

baada ya uthibitisho wazi kuwajia, kwa unyang'anyi baina yao.

مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡ

Mungu hapo aliwaongoza wale walioamini kwenye ukweli ambao walikuwa wakitofautiana kuuhusu, kwa ruhusa Yake.

فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِمَا ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ مِنَ ٱلۡحَقِّ بِإِذۡنِهِۦۗ

Na Mungu huongoza yule ambaye Yeye anaridhia kwenye barabara iliyonyooka.[213]

وَٱللَّهُ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٍ [213]

Au mlidhani kuingia Bustani, ilhali bado hamjafikiwa na mfano wa yale waliyoyapata wale waliopita kabla yenu? Dhiki na madhara viliwagusa, nao wakatikiswa hata mjumbe na wale walioamini pamoja naye wakasema: “Uokozi wa Mungu ni lini basi?”

أَمۡ حَسِبۡتُمۡ أَن تَدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ وَلَمَّا يَأۡتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوۡاْ مِن قَبۡلِكُمۖ مَّسَّتۡهُمُ ٱلۡبَأۡسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ وَزُلۡزِلُواْ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصۡرُ ٱللَّهِۗ

Je, si hivyo: hakika uokozi wa Mungu uko karibu![214]

أَلَآ إِنَّ نَصۡرَ ٱللَّهِ قَرِيبٞ [214]

Wanakuhoji: wanapaswa kutumia nini?

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ

Sema: “Yale mnayotumia katika wema huwaendea wazazi wawili, jamaa wa karibu, mayatima, wahitaji, na msafiri.

قُلْ مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ

Na wema wowote mfanyao, hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kuuhusu.”[215]

وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ [215]

Mapigano mmeagizwa, ilhali yanawachukiza.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ

Na huenda mkachukia kitu, ilhali ni wema kwenu;

وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

na huenda mkapenda kitu, ilhali ni ubaya kwenu.

وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ

Mungu anajua,

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ

nanyi hamjui.[216]

وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [216]

Wanakuhoji kuhusu mwezi usiokiukwa, kuhusu mapigano yangefanyika humo.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ

Sema: “Kupigana humo ni jambo la uzito;

قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ

lakini kuziba njia ya Mungu, kumkana Yeye, kuziba kufikia mahali pa kusujudu pasipokiukwa, na kuwafukuza ahali wake kutoka humo, ni jambo la uzito zaidi bado mbele ya Mungu;

وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ

na jaribio ni la uzito zaidi kuliko mauaji.

وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ

Nao hawataacha kupigana nanyi mpaka wawafanye muiache Sheria yenu, wakiweza.

وَلَا يَزَالُونَ يُقَٰتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ ٱسْتَطَٰعُوا۟

Na yeyote miongoni mwenu anayeiacha Sheria yake, na kufa akiwa anakana — hao ndio ambao matendo yao yameporomoka, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

na hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele."[217]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [217]

Hakika, wale walioamini, wale waliohama na kujitahidi katika njia ya Mungu — hao ndio wanaotarajia huruma ya Mungu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ ٱللَّهِ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[218]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [218]

Wanakuhoji kuhusu pombe na kamari.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ

Sema: "Kuna, katika vyote viwili, ukiukaji mkubwa, na faida kwa watu;

قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ

lakini ukiukaji wake ni mkubwa kuliko faida yake.”

وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا

Na wanakuhoji: wanapaswa kutumia nini? Sema: “Ziada.”

وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ ٱلْعَفْوَ

Ndivyo Mungu huwawekea ishara wazi, huenda mtafikiri juu ya Maisha ya Karibu na Maisha ya Mwisho.[219]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ [219] فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ

Na wanakuhoji kuhusu mayatima. Sema: “Kurekebisha hali yao ni wema;

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْيَتَٰمَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ

na mkichanganya mambo yenu na yao, hao ni ndugu zenu.

وَإِن تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ

Mungu hutofautisha fisadi na yule anayerekebisha.

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ ٱلْمُفْسِدَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِ

Na Mungu angaliridhia, Yeye angalikulemeeni,

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.”[220]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [220]

Wala msioe wanawake wanaoshirikisha, mpaka waamini;

وَلَا تَنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ

na mtii muumini wa kike hakika ni bora kuliko mwanamke anayeshirikisha, hata kama huyu anawastaajabisha.

وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ

Wala msiwaoze wanaoshirikisha, mpaka waamini;

وَلَا تُنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُواْ

na mtii muumini hakika ni bora kuliko mwanamume anayeshirikisha, hata kama huyu anawastaajabisha.

وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ

Hao ndio wanaoita kwenye Moto,

أُوْلَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ

huku Mungu anaita kwenye Bustani na msamaha, kwa ruhusa Yake,

وَٱللَّهُ يَدْعُوٓاْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ

naye huweka ishara Zake wazi kwa watu, huenda watakumbuka.[221]

وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [221]

Na wanakuhoji kuhusu hedhi. Sema: “Ni kero;

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى

jitengeni basi na wanawake wakati wa hedhi,

فَٱعْتَزِلُواْ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ

wala msiwakaribie mpaka wasiwe na kero tena.

وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ

Na wanapokuwa hawana kero tena, ungananeni nao kwa mahali ambapo Mungu amewaamuru,

فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ

kwani Mungu huwapenda wanaorudi, na huwapenda wanaobaki safi.”[222]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ [222]

Wanawake wenu ni shamba kwenu; ungananeni basi na shamba lenu kama mnavyoridhia,

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُواْ حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ

na tangulizeni kwa ajili yenu wenyewe;

وَقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُمْ

na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

na jueni kwamba mtakutana naye Yeye.

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُ

Na wapashe habari njema waumini.[223]

وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ [223]

Wala msimfanye Mungu, katika viapo vyenu, kisingizio mnachotumia mpendavyo,

وَلَا تَجْعَلُواْ ٱللَّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَٰنِكُمْ

ili kushuhudia kwamba ninyi ni wenye maadili, mnajikinga, na mnapatanisha walimwengu.

أَن تَبَرُّواْ وَتَتَّقُواْ وَتُصْلِحُواْ بَيْنَ ٱلنَّاسِ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[224]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [224]

Mungu hatawakamata kwa upuuzi katika viapo vyenu,

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ

lakini Yeye atawakamata kwa yale ambayo viini vyenu vimechuma.

وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ

Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mvumilivu.[225]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ [225]

Kwa wale wanaoapa kujitenga na wanawake wao, miezi minne ya kungoja;

لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ

na wakirudi, hakika Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[226]

فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [226]

Na wakiazimia talaka, hakika Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[227]

وَإِنْ عَزَمُواْ ٱلطَّلَٰقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [227]

Na wanawake waliopewa talaka hungoja kwa mizunguko mitatu;

وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ

wala si ruhusa kwao kunyamazia yale Mungu aliyoyaumba katika matumbo yao ya uzazi, ikiwa wanamwamini Mungu na Siku ya Mwisho.

وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِىٓ أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

Na waume zao wana haki zaidi ya kuwarudisha katika hilo, wakikusudia upatanisho.

وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓاْ إِصْلَٰحًا

Na wao wana haki sawa na wajibu wao, kulingana na kinachokubalika kwa desturi;

وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِى عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ

na wanaume wana, juu yao, daraja.

وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[228]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [228]

Talaka ni mara mbili.

ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ

Kisha, ama kurudisha kulingana na kinachokubalika kwa desturi, ama kuachilia kwa moyo mwema.

فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ

Wala si ruhusa kwenu kuchukua tena chochote katika yale mliyowapa, isipokuwa wote wawili wakiogopa kutodumisha mipaka ya Mungu.

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟ مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ

Na mkiogopa kwamba hawatadumisha mipaka ya Mungu, hakuna lawama juu yao wawili kwa kile anachojikomboa kwacho.

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ بِهِۦ

Hiyo ndiyo mipaka ya Mungu,

تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ

msiipite basi.

فَلَا تَعْتَدُوهَا

Na yeyote anayepita mipaka ya Mungu — hao ndio madhalimu.[229]

وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [229]

Akimpa talaka, hatakuwa halali tena kwake baadaye, mpaka aolewe na mwenzi mwingine asiyekuwa yeye.

فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُۥ

Na huyu akimpa talaka, hakuna lawama juu yao wawili kurudiana, wakidhani kwamba watadumisha mipaka ya Mungu.

فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ

Na hiyo ndiyo mipaka ya Mungu, ambayo Yeye anaiweka wazi kwa kaumu inayojua.[230]

وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [230]

Na mnapowapa wanawake talaka, nao wakafikia muda wao, waweke kulingana na kinachokubalika kwa desturi, au waachilieni kulingana na kinachokubalika kwa desturi;

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ

wala msiwaweke ili kudhuru, ili kuvamia.

وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟

Na yeyote anayefanya hivyo amejidhulumu mwenyewe.

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ

Wala msichukue ishara za Mungu kwa dhihaka.

وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا

Na kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, na yale aliyoyateremsha juu yenu ya Maandiko na hekima, ambayo kwayo anawahimiza.

وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِۦ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

na jueni kwamba Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[231]

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [231]

Na mnapowapa wanawake talaka, nao wakafikia muda wao, msiwazuie kuolewa na wenzi wao wa ndoa, pale kunapokuwa baina yao ridhaa ya pande mbili kulingana na kinachokubalika kwa desturi.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ

Hilo ndilo analohimizwa yeyote miongoni mwenu anayemwamini Mungu na Siku ya Mwisho.

ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

Hilo ni safi zaidi kwenu, na ni nadhifu zaidi.

ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ

Mungu anajua, nanyi hamjui.[232]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [232]

Na akina mama huwatunza watoto wao kikamilifu kwa miaka miwili kamili,

وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ

kwa yule anayekusudia kutimiza utunzaji huo.

لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ

Na ni juu ya yule aliyezaliwa mtoto kwake kuwapa riziki na mavazi, kulingana na kinachokubalika kwa desturi.

وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ

Hakuna Dhati inayotwishwa zaidi ya uwezo wake.

لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا

Mama yeyote asipatwe na madhara kwa sababu ya mtoto wake, wala yule aliyezaliwa mtoto kwake, kwa sababu ya mtoto wake.

لَا تُضَآرَّ وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ

Na kwa mrithi ni hilo hilo.

وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ

Na wakikusudia kuachisha kunyonya, kwa ridhaa ya pande mbili baina yao na baada ya mashauriano, hakuna lawama juu yao wawili.

فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا

Na mkikusudia kuwatunzisha watoto wenu, hakuna lawama juu yenu, mradi mnakabidhi mlichopaswa kutoa, kulingana na kinachokubalika kwa desturi.

وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓاْ أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

na jueni kwamba Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[233]

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [233]

Na wale miongoni mwenu wanaolindwa kwa uaminifu wakiacha wenzi wa ndoa — hao hungoja kwa miezi minne na kumi;

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا

na wakifikia muda wao, hakuna lawama juu yenu kwa wanayojifanyia wenyewe kulingana na kinachokubalika kwa desturi.

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[234]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ [234]

Na hakuna lawama juu yenu, katika mnayodokeza kama ombi la ndoa kwa wanawake, au mnayolinda ndani yenu wenyewe.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ

Mungu anajua kwamba mtawafikiria; lakini msiwaahidi kitu kwa siri,

عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا

isipokuwa kusema maneno yanayokubalika kwa desturi.

إِلَّآ أَن تَقُولُواْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

Wala msifunge mkataba wa ndoa kabla waraka haujafikia muda wake.

وَلَا تَعْزِمُواْ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَٰبُ أَجَلَهُۥ

Na jueni kwamba Mungu anajua yaliyomo katika Dhati zenu; kuweni macho basi mbele yake Yeye.

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِيٓ أَنفُسِكُمْ فَٱحْذَرُوهُ

Na jueni kwamba Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mvumilivu.[235]

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ [235]

Hakuna lawama juu yenu, mkiwapa wanawake talaka kabla hamjawagusa, au hamjawawekea wajibu.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةً

Na wapeni starehe — mwenye uwezo kulingana na kiwango chake, na mwenye kipato kidogo kulingana na kiwango chake — starehe kulingana na kinachokubalika kwa desturi:

وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ

wajibu kwa wanaotenda wema.[236]

حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ [236]

Na mkiwapa talaka kabla ya kuwagusa, ilhali mmewawekea wajibu, nusu ya mliyoweka, isipokuwa wao wakiondolea kosa, au yule ambaye mkataba wa ndoa uko mikononi mwake akiondolea kosa.

وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَاْ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ

Na kuondolea kosa, huko ni karibu zaidi na ujikingaji.

وَأَن تَعْفُوٓاْ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

Wala msisahau fadhila baina yenu,

وَلَا تَنسَوُاْ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ

kwani Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[237]

إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [237]

Tunzeni Mawasiliano, pamoja na Mawasiliano yaliyo kamilifu zaidi, na simameni mbele ya Mungu, mkiwa mmetengwa kwake.[238]

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ قَٰنِتِينَ [238]

Na mkiogopa, basi kwa miguu au mmepanda;

فَإِنۡ خِفۡتُمۡ فَرِجَالًا أَوۡ رُكۡبَانٗا

na mkiwa katika usalama, kumbukeni Mungu kama alivyowafundisha yale msiyokuwa mkiyajua.[239]

فَإِذَآ أَمِنتُمۡ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ [239]

Na wale miongoni mwenu wanaolindwa kwa uaminifu wakiacha wenzi wa ndoa — wasia kwa ajili ya wenzi wao wa ndoa: starehe hadi muda wa mwaka mmoja, bila kufukuzwa;

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا وَصِيَّةٗ لِّأَزۡوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلۡحَوۡلِ غَيۡرَ إِخۡرَاجٖ

lakini wakitoka, hakuna lawama juu yenu kwa wanayojifanyia wenyewe, katika yanayokubalika kwa desturi.

فَإِنۡ خَرَجۡنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِي مَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعۡرُوفٖ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[240]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ [240]

Na kwa wanawake waliopewa talaka, starehe kulingana na kinachokubalika kwa desturi:

وَلِلۡمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعُۢ بِٱلۡمَعۡرُوفِ

wajibu kwa wanaojikinga.[241]

حَقًّا عَلَى ٱلۡمُتَّقِينَ [241]

Ndivyo Mungu huwawekea ishara Zake wazi, huenda mtatumia akili.[242]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ [242]

Je, hukuwaona wale waliotoka katika makazi yao, kwa maelfu, wakiwa macho mbele ya kifo? Mungu hapo aliwaambia: “Kufeni”; kisha Yeye akawahuisha tena.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُواْ ثُمَّ أَحْيَٰهُمْ

Mungu ana kwa yakini fadhila kwa watu,

إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ

lakini wengi wa watu hawana shukrani.[243]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ [243]

Na piganeni katika njia ya Mungu, na jueni kwamba Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[244]

وَقَٰتِلُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [244]

Ni nani basi atakayempa Mungu mkopo mzuri, ambao Yeye atamwongezea maradufu mara nyingi?

مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضْعَافًا كَثِيرَةً

Mungu hubana na kupanua,

وَٱللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ

na ni Kwake Yeye mtarejeshwa.[245]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [245]

Je, hukuliona baraza, miongoni mwa wana wa Israeli, baada ya Musa, waliposema kwa mwarifishaji aliyekuwa wao: “Tuibulie mfalme, ili tupigane katika njia ya Mungu”?

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلْمَلَإِ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰۘ إِذْ قَالُواْ لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ٱبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

Alisema: “Je, huenda kwamba, mapigano yangeagizwa kwenu, msipigane?”

قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ أَلَّا تُقَٰتِلُواْ

Walisema: “Na tungekuwa na nini cha kutopigana katika njia ya Mungu, ilhali tumefukuzwa kutoka makazi yetu na wana wetu?”

قَالُوا۟ وَمَا لَنَآ أَلَّا نُقَٰتِلَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِن دِيَٰرِنَا وَأَبْنَآئِنَا

Lakini mapigano yalipoagizwa kwao, waligeuza mgongo, isipokuwa wachache miongoni mwao.

فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلَّوْا۟ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu madhalimu.[246]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ [246]

Na mwarifishaji wao aliwaambia: “Hakika Mungu amewaibulia Taluti kuwa mfalme.”

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا

Walisema: “Atawezaje kuwa na ufalme juu yetu, ilhali sisi tuna haki zaidi nao kuliko yeye, na hakupewa wasaa wa mali?”

قَالُوٓا۟ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِٱلْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالِ

Alisema: “Hakika Mungu amemteua juu yenu, na amemwongezea upana wa ujuzi na wa umbo.”

قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُۥ بَسْطَةً فِى ٱلْعِلْمِ وَٱلْجِسْمِ

Mungu humpa ufalme Wake yule ambaye Yeye anaridhia.

وَٱللَّهُ يُؤْتِى مُلْكَهُۥ مَن يَشَآءُ

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.[247]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ [247]

Na mwarifishaji wao aliwaambia: “Ishara ya ufalme wake itakuwa kwamba sanduku litawajia, lenye faraja kutoka kwa Mlezi wenu, na masalio ya yale waliyoacha ukoo wa Musa na ukoo wa Haruni, likibebwa na Watekelezaji.”

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ءَايَةَ مُلْكِهِۦٓ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلتَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَٰرُونَ تَحْمِلُهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ

Kuna kwa yakini humo ishara kwenu, ikiwa ninyi ni waumini.[248]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [248]

Taluti alipoondoka na majeshi, alisema: “Mungu atawajaribu kwa mto: yeyote anayekunywa humo si miongoni mwangu, na yeyote asiyejilisha kwake hakika ni miongoni mwangu — isipokuwa yule anayeteka fundo mkononi mwake.”

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِٱلْجُنُودِ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ مُبْتَلِيكُم بِنَهَرٍ فَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّى وَمَن لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُۥ مِنِّىٓ إِلَّا مَنِ ٱغْتَرَفَ غُرْفَةًۢ بِيَدِهِۦ

Walinywa humo, isipokuwa wachache miongoni mwao.

فَشَرِبُوا۟ مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ

Kisha, alipouvuka yeye na wale walioamini pamoja naye, walisema: “Hatuna leo nguvu yoyote dhidi ya Jaluti na majeshi yake.”

فَلَمَّا جَاوَزَهُۥ هُوَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ قَالُوا۟ لَا طَاقَةَ لَنَا ٱلْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ

Wale waliodhani kwamba watakutana na Mungu walisema: “Vikosi vingapi vidogo vimeshinda vikosi vikubwa, kwa ruhusa ya Mungu!”

قَالَ ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ ٱللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةًۢ بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Mungu yuko pamoja na wenye subira.[249]

وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ [249]

Na walipojitokeza mbele ya Jaluti na majeshi yake, walisema: “Mlezi wetu, tumiminie subira, imarisha nyayo zetu, na utuokoe dhidi ya kaumu inayokana”; wakawakimbiza hapo, kwa ruhusa ya Mungu,[250]

وَلَمَّا بَرَزُوا۟ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ قَالُوا۟ رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ [250] فَهَزَمُوهُم بِإِذْنِ ٱللَّهِ

na Daudi alimuua Jaluti; Mungu alimpa ufalme na hekima, na akamfundisha aliyoridhia.

وَقَتَلَ دَاوُۥدُ جَالُوتَ وَءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُۥ مِمَّا يَشَآءُ

Na kama Mungu asingaliwarudisha nyuma watu wengine kwa wengine, hakika ardhi ingalikabidhiwa kwa ufisadi;

وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ ٱلْأَرْضُ

lakini Mungu ana fadhila kwa viumbe vyote.[251]

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ [251]

Hizo ndizo ishara za Mungu, ambazo Sisi Tunakukariria kwa kweli,

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ

nawe kwa yakini ni miongoni mwa waliotumwa.[252]

وَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ [252]

Hao ndio wajumbe:

تِلْكَ ٱلرُّسُلُ

Sisi tuliwapendelea baadhi yao juu ya wengine.

فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ

Miongoni mwao, yupo ambaye Mungu alisema naye,

مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ

na Yeye aliwainua wengine daraja.

وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ

Na Sisi Tulimpa Isa, mwana wa Maryamu, uthibitisho wazi, na Sisi Tukamtia nguvu kwa Mmiminiko mtakatifu.

وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ

Na Mungu angeridhia, wale waliokuja baada yao wasingaliuana, baada ya uthibitisho wazi kuwajia;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ ٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ

lakini walitofautiana:

وَلَٰكِنِ ٱخْتَلَفُوا۟

miongoni mwao, yupo aliyeamini, na yupo aliyekana.

فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ

Na Mungu angeridhia, wasingaliuana;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلُوا۟

lakini Mungu hufanya anachokusudia.[253]

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ [253]

Enyi mlioamini! Tumieni katika yale ambayo Sisi Tumewaruzuku, kabla haijaja siku ambayo hakutakuwa na mauzo, wala urafiki, wala usuluhishi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَٰعَةٌ

Na wale wanaokana — hao ndio madhalimu.[254]

وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [254]

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye,

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Aliye Hai, Anayeendelea kwa Yeye Mwenyewe.

ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ

Hakimkamati kusinzia, wala usingizi.

لَا تَأْخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ

Ni Yake yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Ni nani basi anayesuluhisha Kwake Yeye, isipokuwa kwa ruhusa Yake?

مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ

Yeye anajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao,

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

nao hawazingiri chochote cha ujuzi Wake, isipokuwa kwa kiasi ambacho Yeye anaridhia.

وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَ

Na Kiti Chake kinaenea juu ya mbingu na ardhi,

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ

na ulinzi wake haumlemei kwa chochote.

وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفْظُهُمَا

Yeye ndiye Aliye Juu Zaidi, Adhimu.[255]

وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ [255]

Hakuna kulazimisha katika Sheria:

لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ

busara imebainika kutoka kutangatanga.

قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ ٱلْغَىِّ

Yeyote anayemkana Aliyepindukia na kumwamini Mungu amejishikiza kwa nguvu kwenye kishikio kilicho imara zaidi, ambacho hakivunjiki kamwe.

فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[256]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [256]

Mungu ni Mwandani wa walioamini, Yeye huwatoa kutoka giza kuelekea nuru.

ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ

Na wale wanaokana, watetezi wao ni Aliyepindukia, anayewatoa kutoka nuru kuelekea giza.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَٰتِ

Hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[257]

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [257]

Je, hukumwona yule aliyebishana na Ibrahimu kuhusu Mlezi wake, kwa sababu Mungu alikuwa amempa ufalme? Ibrahimu aliposema: “Mlezi wangu ni Yule anayehuisha na kufisha,”

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِى حَآجَّ إِبْرَٰهِۦمَ فِى رَبِّهِۦٓ أَنْ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَٰهِۦمُ رَبِّىَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

alisema: “Mimi, mimi ninahuisha na kufisha.”

قَالَ أَنَا۠ أُحْىِۦ وَأُمِيتُ

Ibrahimu alisema: “Mungu hakika huleta jua kutoka mashariki; basi liilete kutoka magharibi”; yule aliyekana akabaki hapo na maneno yaliyofumuliwa.

قَالَ إِبْرَٰهِۦمُ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَأْتِى بِٱلشَّمْسِ مِنَ ٱلْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ ٱلْمَغْرِبِ فَبُهِتَ ٱلَّذِى كَفَرَ

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[258]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [258]

Au kama yule aliyepita karibu na mji ulio tupu licha ya majengo yake.

أَوْ كَٱلَّذِى مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا

Alisema: “Mungu atauhuisha vipi tena baada ya kufa kwake?” Mungu hapo alimfisha, kwa miaka mia, kisha Yeye akamwibua.

قَالَ أَنَّىٰ يُحْىِۦ هَٰذِهِ ٱللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ ٱللَّهُ مِاْئَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُۥ

Yeye alisema: “Umekaa muda gani?”

قَالَ كَمْ لَبِثْتَ

Alisema: “Nimekaa siku moja, au sehemu ya siku.”

قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ

Yeye alisema: “La, umekaa miaka mia.

قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِاْئَةَ عَامٍ

Tazama basi chakula chako na kinywaji chako: havikungoja;

فَٱنظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ

na tazama punda wako —

وَٱنظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ

na ili Sisi tukufanye ishara kwa watu.

وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِّلنَّاسِ

Na tazama mifupa, jinsi Sisi Tunavyoitandaza, kisha Tunaivika nyama.”(7)

وَٱنظُرْ إِلَى ٱلْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا(7)

Ilipokuwa wazi kwake, alisema: “Najua kwamba Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.”[259]

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [259]

Na Ibrahimu aliposema: “Mlezi wangu, nionyeshe jinsi Wewe unavyowahuisha wafu.”

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ

Yeye alisema: “Je, huamini basi?”

قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن

Alisema: “Naam, lakini ni ili kiini changu kipate utulivu.”

قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى

Yeye alisema: “Chukua basi ndege wanne, wafuge kwako, kisha weka, juu ya kila mlima, sehemu yao, kisha waite: watakujia wakikimbilia.

قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا

Na jua kwamba Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.”[260]

وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [260]

Mfano wa wale wanaotumia mali zao katika njia ya Mungu ni wa punje inayoota mashuke saba,

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ

kila shuke likiwa na punje mia.

فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ

Mungu huongeza maradufu kwa yule ambaye Yeye anaridhia.

وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.[261]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ [261]

Wale wanaotumia mali zao katika njia ya Mungu, kisha hawafanyi yale waliyotumia kuwa fahari, wala hawadhuru, wana ujira wao mbele ya Mlezi wao; hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[262]

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [262]

Maneno yanayokubalika kwa desturi na msamaha ni bora kuliko hisani inayofuatwa na kero.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى

Mungu ni Tajiri, Mvumilivu.[263]

وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ [263]

Enyi mlioamini! Msibatilishe hisani zenu kwa kuzifanya fahari na kudhuru, kama yule anayetumia mali yake kwa kujionyesha mbele ya walimwengu, wala haamini Mungu wala Siku ya Mwisho.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

Mfano wake ni wa jabali laini lililofunikwa na udongo: mvua ya kububujika inalipata, na kulifanya tupu.

فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا

Hawamiliki chochote cha yale waliyochuma.

لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟

Na Mungu hawaongozi kaumu inayokana.[264]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ [264]

Na mfano wa wale wanaotumia mali zao, wakitafuta kibali cha Mungu na uimarishaji wa Dhati zao wenyewe, ni wa bustani juu ya kilima: mvua ya kububujika inaipata, nayo inatoa vyakula vyake maradufu; na ikiwa mvua ya kububujika yoyote haiipati, basi manyunyu.

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمُ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍۭ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَـَٔاتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[265]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [265]

Je, mmoja wenu angalikusudia kuwa na bustani ya mitende na mizabibu, ambayo chini yake mito inatiririka, ambamo angalikuwa na matunda ya kila aina, kisha uzee umpate, ilhali ana kizazi dhaifu, na kimbunga cha moto kiipate bustani, nayo ikaungua?

أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُۥ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ لَهُۥ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَأَصَابَهُ ٱلْكِبَرُ وَلَهُۥ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَآءُ فَأَصَابَهَآ إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَٱحْتَرَقَتْ

Ndivyo Mungu huwawekea ishara wazi, huenda mtafikiri.[266]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ [266]

Enyi mlioamini! Tumieni katika vitu vyema mlivyochuma, na katika yale Sisi Tuliyowatolea kutoka ardhini,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّآ أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ

wala msilenge kilicho hafifu ndani yake ili kukitumia, ilhali ninyi wenyewe msingekichukua isipokuwa kwa kufumba macho juu yake.

وَلَا تَيَمَّمُوا۟ ٱلْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغْمِضُوا۟ فِيهِ

Na jueni kwamba Mungu ni Tajiri, Mhimidiwa.[267]

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ [267]

Mwepushaji anawaahidi umaskini, na anawaamuru uovu,

ٱلشَّيْطَٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ

huku Mungu anawaahidi, kutoka upande Wake, msamaha na fadhila.

وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغۡفِرَةٗ مِّنۡهُ وَفَضۡلٗا

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.[268]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٞ [268]

Yeye humpa hekima yule ambaye Yeye anaridhia,

يُؤۡتِي ٱلۡحِكۡمَةَ مَن يَشَآءُ

na yeyote anayepewa hekima amepewa wema mwingi.

وَمَن يُؤۡتَ ٱلۡحِكۡمَةَ فَقَدۡ أُوتِيَ خَيۡرٗا كَثِيرٗا

Na ni wenye akili tu wanaokumbuka.[269]

وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ [269]

Na matumizi yoyote mnayotumia, au nadhiri mnayoweka, Mungu hakika anaijua.

وَمَآ أَنفَقۡتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوۡ نَذَرۡتُم مِّن نَّذۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُهُۥ

Na madhalimu hawana uokozi wowote.[270]

وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٍ [270]

Mkidhihirisha hisani, ni jambo zuri mno;

إِن تُبۡدُواْ ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ

na mkizificha na kuwapa maskini, ni bora kwenu, na Sisi Tutafunika sehemu ya matendo yenu mabaya.(8)

وَإِن تُخۡفُوهَا وَتُؤۡتُوهَا ٱلۡفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمۡ (8)

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[271]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ [271]

Si juu yako kuwaongoza,

لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ

bali Mungu huongoza yule ambaye Yeye anaridhia.

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ

Na wema wowote mnaotumia, ni kwa ajili yenu wenyewe.

وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنفُسِكُمْ

Nanyi mnatumia mkitafuta mwelekeo wa Mungu tu.

وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ

Na wema wowote mnaotumia, mtarudishiwa kwa uaminifu, wala hamtadhulumiwa.[272]

وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ [272]

Hilo ni kwa maskini waliozuiliwa katika njia ya Mungu, wasioweza kutembea ardhini: mjinga anawadhania matajiri, kwa sababu ya kujistiri kwao;

لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى ٱلْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ

unawatambua kwa alama zao: hawawaombi watu kwa kung'ang'ania.

تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ لَا يَسْـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا

Na wema wowote mnaotumia, hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kuuhusu.[273]

وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ [273]

Wale wanaotumia mali zao usiku na mchana, kwa siri na hadharani, wana ujira wao mbele ya Mlezi wao; hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[274]

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [274]

Wale wanaokula riba hawasimami ila kama anavyosimama yule ambaye Mwepushaji humyumbisha kwa mguso wake.

ٱلَّذِينَ يَأۡكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِي يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيۡطَٰنُ مِنَ ٱلۡمَسِّ

Hiyo ni kwa kuwa walisema: “Mauzo si kitu ila mfano wa riba”;

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡبَيۡعُ مِثۡلُ ٱلرِّبَوٰاْ

hali Mungu ameruhusu mauzo, na amekataza riba.

وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلۡبَيۡعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْ

Yeyote, himizo la Mlezi wake likiwa limemfikia, anayeacha, ni yake yale yaliyopita,

فَمَن جَآءَهُۥ مَوۡعِظَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ

na jambo lake liko kwa Mungu;

وَأَمۡرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ

lakini yeyote anayerudia — hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[275]

وَمَنۡ عَادَ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ [275]

Mungu huifutilia mbali riba, na huongeza hisani.

يَمۡحَقُ ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰاْ وَيُرۡبِي ٱلصَّدَقَٰتِ

Mungu hampendi mkanaji yeyote mkubwa, mkiukaji.[276]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ [276]

Hakika, wale walioamini, wakatenda matendo mazima, wakadumisha Mawasiliano, na wakatoa ukarimu halisi, wana ujira wao mbele ya Mlezi wao; hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[277]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ [277]

Enyi mlioamini! Jikingeni mbele ya Mungu, na acheni kilichobaki cha riba, ikiwa ninyi ni waumini.[278]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [278]

Msipofanya hivyo, jichukulieni basi kuwa mmeonywa kuhusu vita kutoka kwa Mungu na mjumbe Wake;

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

na mkirudi, mtaji wa mali zenu ni wenu, bila ninyi kudhulumu wala kudhulumiwa.[279]

وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَٰلِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ [279]

Na ikiwa mtu yuko katika ugumu, basi muhula hadi wepesi;

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ

na kwamba mfanye hisani kwa hilo ni bora kwenu, kama mngejua.[280]

وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [280]

Na jikingeni na siku ambayo mtarejeshwa kwa Mungu,

وَٱتَّقُواْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى ٱللَّهِ

ambayo kila Dhati itapokea kwa uaminifu yale iliyochuma, bila kudhulumiwa.[281]

ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [281]

Enyi mlioamini! Mnapoingia deni baina yenu kwa muda uliotajwa, liandikeni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَٱكْتُبُوهُ

Na mwandishi aliandike baina yenu kwa uadilifu,

وَلْيَكْتُب بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِٱلْعَدْلِ

na mwandishi yeyote asikatae kuandika,

وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ

kulingana na alivyomfundisha Mungu; na aandike basi,

كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُ فَلْيَكْتُبْ

na aandikishe yule ambaye deni liko juu yake, na ajikinge mbele ya Mungu, Mlezi wake, wala asipunguze chochote.

وَلْيُمْلِلِ ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا

Na ikiwa yule ambaye deni liko juu yake ni mpumbavu, au dhaifu, au hawezi kuandikisha mwenyewe, basi mwenye dhamana wake aandikishe kwa uadilifu.

فَإِن كَانَ ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُۥ بِٱلْعَدْلِ

Na shuhudisheni mashahidi wawili miongoni mwa wanaume wenu;

وَٱسْتَشْهِدُوا۟ شَهِيدَيْنِ مِن رِّجَالِكُمْ

na ikiwa si wanaume wawili, basi mwanamume mmoja na wanawake wawili, miongoni mwa wale mnaokubali ushahidi wao, ili mmoja wao akipotea, mwingine amkumbushe.

فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَٱمْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَىٰهُمَا ٱلْأُخْرَىٰ

Na mashahidi wasikatae, wanapoitwa.

وَلَا يَأْبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُوا۟

Wala msichoke kuliandika, dogo au kubwa, hadi muda wake.

وَلَا تَسْـَٔمُوٓا۟ أَن تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦ

Hilo ni lenye usawa zaidi mbele ya Mungu, nyoofu zaidi kwa ushahidi, na karibu zaidi na kutokuwa na shaka — isipokuwa ni biashara ya papo hapo mnayoiendesha baina yenu: hakuna lawama basi juu yenu kutoliandika.

ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدْنَىٰٓ أَلَّا تَرْتَابُوٓا۟ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا

Na pateni mashahidi mnapofanya mauzo baina yenu.

وَأَشْهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعْتُمْ

Na mwandishi wala shahidi asipatwe na madhara.

وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ

Na mkifanya hivyo, hakika huo ni uvukaji mipaka kwenu.

وَإِن تَفْعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقٌۢ بِكُمْ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

na Mungu anawafundisha.

وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[282]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [282]

Na mkiwa safarini na hampati mwandishi, basi rehani inayokamatwa.

وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُواْ كَاتِبًا فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ

Na mmoja wenu akimtegemea mwingine, yule aliyetegemewa arudishe amana yake,

فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ

na ajikinge mbele ya Mungu, Mlezi wake.

وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ

Wala msinyamazie ushahidi.

وَلَا تَكْتُمُواْ ٱلشَّهَٰدَةَ

Na yeyote anayeunyamazia hakika ana kiini kilichokiuka.

وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُۥٓ ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ

Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu mnayoyafanya.[283]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ عَلِيمٞ [283]

Ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

لِّلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ

Na mkidhihirisha yaliyomo ndani yenu, au mkiyaficha, Mungu atafanya hesabu nanyi kwayo; Yeye hapo humsamehe yule ambaye Yeye anaridhia, na huadhibu yule ambaye Yeye anaridhia.

وَإِن تُبۡدُواْ مَا فِيٓ أَنفُسِكُمۡ أَوۡ تُخۡفُوهُ يُحَاسِبۡكُم بِهِ ٱللَّهُ فَيَغۡفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[284]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ [284]

Mjumbe ameamini yale aliyoteremshiwa kutoka kwa Mlezi wake, na waumini.

ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ

Wote wamemwamini Mungu, Watekelezaji Wake, maandiko Yake, na wajumbe Wake,

كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ

bila kufanya tofauti yoyote baina ya wajumbe Wake, wawe wowote;(9)

لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦ (9)

nao wamesema: “Tumesikia na tumenyenyekea.

وَقَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَا

Msamaha Wako, Mlezi wetu; Kwako Wewe ndiko marudio.”[285]

غُفۡرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ [285]

Mungu hamlazimishi Dhati yoyote isipokuwa uwezo wake.

لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَا

Ni yake yale iliyochuma,

لَهَا مَا كَسَبَتْ

na ni dhidi yake yale aliyoyatenda.

وَعَلَيْهَا مَا ٱكْتَسَبَتْ

“Mlezi wetu, usitukamate tukisahau au tukikosea.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا

Mlezi wetu, na usitutwishe nira kama ulivyowatwisha wale wa kabla yetu.

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِنَا

Mlezi wetu, na usitutwishe tusiyo na nguvu ya kuyabeba.

رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦ

Na tuondolee kosa,

وَٱعْفُ عَنَّا

na utusamehe,

وَٱغْفِرْ لَنَا

na utufanyie huruma.

وَٱرْحَمْنَآ

Wewe ni Mwandani wetu; tuokoe basi dhidi ya kaumu inayokana.”[286]

أَنتَ مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ [286]

AL-IMRAN • ال عمران

Sura 3 · 200 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye,

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Aliye Hai, Anayeendelea kwa Yeye Mwenyewe. Yeye aliteremsha juu yako Maandiko, kwa kweli, yakisadikisha yale yaliyoyatangulia,[2]

ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ [2] نَزَّلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

na Yeye aliteremsha, hapo awali, Taurati na Injili, mwongozo kwa watu, na Yeye aliteremsha Upambanuzi.[3]

وَأَنزَلَ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ [3] مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلْفُرْقَانَ

Hakika, wale waliokana ishara za Mungu watakuwa na adhabu kali.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, mwenye kisasi.[4]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ [4]

Hakika hakuna kinachofichwa kwa Mungu, si juu ya ardhi wala katika anga.[5]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَىْءٌ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ [5]

Yeye ndiye anayewatia umbo katika matumbo ya uzazi kama anavyoridhia.

هُوَ ٱلَّذِى يُصَوِّرُكُمْ فِى ٱلْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[6]

ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [6]

Yeye ndiye aliyeteremsha juu yako Maandiko;

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ مِنْهُ

kuna ishara zenye maana moja, ambazo ni chimbuko la Maandiko, na nyingine, zenye kufanana.

ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ

Ama wale ambao viini vyao vina mkengeuko, wanafuata kile ambacho, katika Maandiko, kinahusisha kufanana, wakitafuta jaribio na wakitafuta tafsiri yake;

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ

hali hakuna anayejua tafsiri yake, isipokuwa Mungu.

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ

Na wale walioimarika katika ujuzi husema: “Sisi tunayaamini; yote yanatoka kwa Mlezi wetu”;

وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا

na ni wenye akili tu wanaokumbuka.[7]

وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ [7]

“Mlezi wetu, usikengeushe viini vyetu baada ya kutuongoza, na utunukie, kutoka upande Wako, huruma;

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً

kwani Wewe ndiye Mtunukiaji.[8]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ [8]

Mlezi wetu, Wewe ndiye Unayekusanya watu kwa siku isiyo na shaka,

رَبَّنَآ إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ

kwani Mungu hakiuki ahadi Yake."[9]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ [9]

Hakika, wale wanaokana, mali zao wala watoto wao hawatawafaa kwa chochote mbele ya Mungu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

Na hao ndio kuni za Moto, kama mwenendo wa ukoo wa Firauni,[10]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ وَقُودُ ٱلنَّارِ [10] كَدَأْبِ ءَالِ فِرْعَوْنَ

na wa wale wa kabla yao, walioita uongo ishara Zetu; Mungu hapo aliwakamata kwa makosa yao.

وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ

Mungu ni mkali katika hatima.[11]

وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [11]

Waambie wale wanaokana: "Mtashindwa, na mtakusanywa kuelekea Jahanamu."

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ

Na ni kitanda kibaya ulioje![12]

وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ [12]

Mlikuwa na ishara katika vikosi viwili vilivyokutana:

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِى فِئَتَيْنِ ٱلْتَقَتَا

kimoja kilipigana katika njia ya Mungu, na kingine kilikana; mliwaona, kwa jicho tupu, mara mbili ya walivyokuwa.(10)

فِئَةٌ تُقَٰتِلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأْىَ ٱلْعَيْنِ (10)

Mungu humtia nguvu, kwa uokozi Wake, yule ambaye Yeye anaridhia.

وَٱللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِۦ مَن يَشَآءُ

Kuna kwa yakini humo funzo kwa wenye maono.[13]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ [13]

Mapenzi ya shauku yamepambwa kwa watu: wanawake, wana, kantari zilizorundikwa za dhahabu na fedha, farasi walio na alama, mifugo na shamba.

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ ٱلشَّهَوَٰتِ مِنَ ٱلنِّسَآءِ وَٱلْبَنِينَ وَٱلْقَنَٰطِيرِ ٱلْمُقَنطَرَةِ مِنَ ٱلذَّهَبِ وَٱلْفِضَّةِ وَٱلْخَيْلِ ٱلْمُسَوَّمَةِ وَٱلْأَنْعَٰمِ وَٱلْحَرْثِ

Hiyo ni starehe ya Maisha ya Karibu;

ذَٰلِكَ مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

hali kwa Mungu ndiko kuliko na mahali pazuri pa kurejea.[14]

وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسْنُ ٱلْمَـَٔابِ [14]

Sema: “Je, nitawaarifu kitu bora kuliko hicho?

قُلْ أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ مِّن ذَٰلِكُمْ

Kwa wanaojikinga, kwa Mlezi wao, bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, mke na mume waliosafishwa, na kibali cha Mungu.”

لِلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَٰجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ

Mungu ni Mwenye Maono juu ya watii Wake,[15]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ [15]

wale wanaosema: “Mlezi wetu, sisi hakika tumeamini; utusamehe basi makosa yetu, na utukinge dhidi ya adhabu ya Moto,”[16]

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ [16]

wenye subira, wasadikifu, waliotengwa, wanaotumia, na wanaoomba msamaha katika saa za mwisho za usiku.[17]

ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ [17]

Mungu anashuhudia, pamoja na Watekelezaji na wenye ujuzi, kwamba hakuna mungu isipokuwa Yeye, akidumisha usawa.

شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[18]

ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [18]

Sheria, mbele ya Mungu, hakika ni unyoofu Kwake Yeye.

إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ

Na wale waliopewa Maandiko hawakutofautiana isipokuwa baada ya ujuzi kuwajia,

وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ

kwa unyang'anyi baina yao.

بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ

Na yeyote anayekana ishara za Mungu — hakika Mungu ni mwepesi katika hesabu.[19]

وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [19]

Wakibishana nawe, sema basi: “Mimi ninaweka mwelekeo wangu kwa Mungu nikiwa mnyoofu, pamoja na wale walionifuata.”

فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ

Na waambie wale waliopewa Maandiko, na walimwengu wasio na Maandiko ya awali: “Je, mmekuwa wanyoofu kwa Mungu?”

وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسْلَمْتُمْ

Wakiwa hivyo, hapo wanaongozwa;

فَإِنْ أَسْلَمُواْ فَقَدِ ٱهْتَدَواْ

na wakigeuza mgongo, juu yako ni uwasilishaji tu.

وَّإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ

Mungu ni Mwenye Maono juu ya watii Wake.[20]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ [20]

Hakika, wale wanaokana ishara za Mungu, wanaua waarifishaji bila haki, na wanaua wale miongoni mwa watu wanaoamuru usawa — wapashe habari njema ya adhabu yenye maumivu.[21]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [21]

Hao ndio ambao matendo yao yameporomoka, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ

nao hawatakuwa na uokozi.[22]

وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ [22]

Je, hukuwaona wale waliopewa kipande cha Maandiko, wakiitwa kuelekea Maandiko ya Mungu ili yahukumu baina yao, kisha kundi miongoni mwao linageuza mgongo, likikwepa?[23]

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ ٱللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ [23]

Hiyo ni kwa kuwa walisema: “Moto hautatugusa kwa siku zilizohesabiwa tu”; na yale waliyozua yamewahadaa katika Sheria yao.[24]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ وَغَرَّهُمْ فِى دِينِهِم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ [24]

Itakuwaje basi, Sisi Tutakapowakusanya kwa siku isiyo na shaka, na kila Dhati itakapopokea kwa uaminifu yale iliyochuma, bila kudhulumiwa?[25]

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَٰهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [25]

Sema: “Ewe Mungu, Mtawala wa ufalme! Wewe unampa ufalme yule ambaye Wewe unaridhia, na Wewe unang'oa ufalme kutoka kwa yule ambaye Wewe unaridhia; Wewe unampa enzi yule ambaye Wewe unaridhia, na Wewe unamdhalilisha yule ambaye Wewe unaridhia; wema uko mkononi Mwako;

قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَآءُ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ

kwani Wewe una uwezo juu ya kila kitu.[26]

إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [26]

Wewe unaingiza usiku ndani ya mchana, na Wewe unaingiza mchana ndani ya usiku; Wewe unatoa aliye hai kutoka aliyekufa, na Wewe unatoa aliyekufa kutoka aliye hai; na Wewe unamruzuku yule ambaye Wewe unaridhia, bila kuhesabu.”[27]

تُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَتُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ [27]

Waumini wasiwachukue wanaokana kuwa wandani, pasipo waumini;

لَّا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ

na yeyote anayefanya hivyo hana tena uhusiano wowote na Mungu — isipokuwa mkijikinga nao kwa tahadhari.

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ تُقَىٰةً

Na Mungu anawafanya muwe macho mbele yake Yeye Mwenyewe,

وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ

na kwa Mungu ndiko marudio.[28]

وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ [28]

Sema: “Mkificha yaliyomo katika vifua vyenu, au mkiyadhihirisha, Mungu anayajua.

قُلْ إِن تُخْفُوا۟ مَا فِى صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ

Na Yeye anajua yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.”[29]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [29]

Siku ambayo kila Dhati itakuta yamekuwepo yale iliyofanya ya wema,

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا

na yale iliyofanya ya ubaya, ingalikusudia kwamba kungalikuwa baina ya hayo na yeye umbali mrefu.

وَمَا عَمِلَتْ مِن سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُۥٓ أَمَدًۢا بَعِيدًا

Na Mungu anawafanya muwe macho mbele yake Yeye Mwenyewe.

وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ

Mungu ni Mwingi wa Wema kwa watii Wake.[30]

وَٱللَّهُ رَءُوفٌۢ بِٱلْعِبَادِ [30]

Sema: “Mkimpenda Mungu, nifuateni: Mungu atawapenda na atawasamehe makosa yenu.

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[31]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [31]

Sema: “Nyenyekeeni kwa Mungu na mjumbe”;

قُلْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ

na wakigeuza mgongo, hakika Mungu hawapendi wanaokana.[32]

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْكَٰفِرِينَ [32]

Mungu aliwateua Adamu, Nuhu, ukoo wa Ibrahimu na ukoo wa Imrani, juu ya viumbe vyote, kizazi cha mmoja kwa mwingine.[33]

إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَٰهِيمَ وَءَالَ عِمْرَٰنَ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ [33] ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[34]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [34]

Mke wa Imrani aliposema: “Mlezi wangu, ninaweka nadhiri Kwako ya kilichomo tumboni mwangu, kilichofanywa kujitegemea kwa kila kitu; kipokee basi kutoka kwangu;

إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّى نَذَرْتُ لَكَ مَا فِى بَطْنِى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّىٓ

kwani Wewe ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.”[35]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [35]

Kisha, alipomzaa, alisema: “Mlezi wangu, hakika nimemzaa, mtoto wa kike” — Mungu hata hivyo alikuwa anajua zaidi yale aliyozaa —

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّى وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ

“na wa kiume si kama wa kike;

وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلْأُنثَىٰ

nimemtaja kwa jina Maryamu,

وَإِنِّى سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ

nami ninamweka, yeye na kizazi chake, katika hifadhi Yako, dhidi ya Mwepushaji aliyefukuzwa.”[36]

وَإِنِّىٓ أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ [36]

Mlezi wake alimpokea kwa mapokezi mema, na akamkuza kwa ukuzaji mwema,

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا

na akamkabidhi Zakaria utunzaji wake.

وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

Kila Zakaria alipoingia kwake katika chumba cha Mawasiliano, alikuta kwake riziki.

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا

Alisema: “Ewe Maryamu! Hili limekujia wapi?”

قَالَ يَٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا

Alisema: “Hili linatoka kwa Mungu.

قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

Mungu humruzuku yule ambaye Yeye anaridhia, bila kuhesabu.”[37]

إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ [37]

Pale pale, Zakaria alimwita Mlezi wake.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥ

Alisema: “Mlezi wangu, nitunukie, kutoka upande Wako, kizazi chema; kwani Wewe ndiye Unayesikia mwito.”[38]

قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ [38]

Watekelezaji walimwita huku akiunganisha Mawasiliano katika chumba cha Mawasiliano: “Mungu anakupasha habari njema ya Yahya, akisadikisha neno linalotoka kwa Mungu, chifu, mwanamume wa kujizuia kikamilifu, na mwarifishaji, miongoni mwa walio wazima.”[39]

فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُصَلِّي فِي ٱلْمِحْرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًۢا بِكَلِمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [39]

Alisema: “Mlezi wangu, nitakuwaje na mvulana, ilhali uzee mkubwa umenifikia tayari, na mke wangu ni tasa?”

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ ٱلْكِبَرُ وَٱمْرَأَتِي عَاقِرٌ

Yeye alisema: “Ndivyo ilivyo:

قَالَ كَذَٰلِكَ

Mungu hufanya anachoridhia.”[40]

ٱللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ [40]

Alisema: “Mlezi wangu, niwekee ishara.”

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّيٓ ءَايَةً

Yeye alisema: “Ishara yako itakuwa kwamba hutasema na watu isipokuwa kwa miondoko ya mkono, kwa siku tatu.

قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا

Na mkumbuke Mlezi wako kwa wingi, na mtukuze jioni na mapambazuko.”[41]

وَٱذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِٱلْعَشِيِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ [41]

Na Watekelezaji waliposema: “Ewe Maryamu! Mungu amekuteua, amekusafisha, na amekuteua juu ya wanawake wa viumbe vyote.[42]

وَإِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصْطَفَىٰكِ عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلْعَٰلَمِينَ [42]

Ewe Maryamu! Kuwa umetengwa kwa Mlezi wako, sujudu, na piga magoti pamoja na wanaopiga magoti.”[43]

يَٰمَرْيَمُ ٱقْنُتِى لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِى وَٱرْكَعِى مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ [43]

Hayo ni miongoni mwa taarifa za yaliyo nje ya hisi, ambazo Sisi Tunakufunulia.

ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ

Hukuwa pamoja nao walipotupa mianzi yao: ni nani kati yao angalikuwa na utunzaji wa Maryamu,

وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ

wala hukuwa pamoja nao walipokuwa wakigombana. Watekelezaji waliposema: “Ewe Maryamu! Mungu anakupasha habari njema ya neno litokalo kwake Yeye,[44]

وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ [44] إِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ

ambaye sifa yake itakuwa Masihi, Isa, mwana wa Maryamu, mwenye heshima ya juu katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho, na miongoni mwa waliosogezwa karibu.[45]

ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ [45]

Naye atasema na watu akiwa katika susu na katika utu uzima,

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا

na atakuwa miongoni mwa walio wazima.”[46]

وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [46]

Alisema: “Mlezi wangu, nitakuwaje na mtoto, ilhali hakuna binadamu aliyenigusa?”

قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ

Yeye alisema: “Ndivyo ilivyo:

قَالَ كَذَٰلِكِ

Mungu huumba anachoridhia.

ٱللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

Anapoamua kitu, Yeye hukiambia tu: ‘Kuwa’,

إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.”[47]

فَيَكُونُ [47]

“Na Yeye atamfundisha Kanuni, hekima, Taurati na Injili, na kuwa mjumbe kwa wana wa Israeli: ninawaletea ishara kutoka kwa Mlezi wenu:[48]

وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ [48] وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنِّى قَدْ جِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ

ninawaumbia, kutoka mfinyanzi, umbo la ndege, kisha ninapuliza ndani yake, nalo linakuwa ndege, kwa ruhusa ya Mungu.

أَنِّىٓ أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Na ninamponya kipofu wa kuzaliwa na mwenye ukoma, na ninawahuisha wafu, kwa ruhusa ya Mungu.

وَأُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ وَأُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Na ninawaarifu yale mnayokula na yale mnayoweka akiba katika nyumba zenu.

وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِى بُيُوتِكُمْ

Kuna kwa yakini humo ishara kwenu, ikiwa ninyi ni waumini.[49]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [49]

Na nikisadikisha yale yaliyo ya Taurati ambayo yananitangulia, na ili niwaruhusu sehemu ya yale mliyokatazwa.

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى حُرِّمَ عَلَيْكُمْ

Na ninawaletea ishara kutoka kwa Mlezi wenu;

وَجِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ

jikingeni basi mbele ya Mungu na nyenyekeeni kwangu,[50]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [50]

kwani Mungu ni Mlezi wangu na Mlezi wenu; mtiini basi.

إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ

Hii ni barabara iliyonyooka."[51]

هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ [51]

Isa alipohisi ukanaji wao, alisema: "Ni nani waokoaji wangu kuelekea Mungu?"

فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ

Wanafunzi walisema: "Sisi ni waokoaji wa Mungu.

قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ

Sisi tunamwamini Mungu, na shuhudia kwamba sisi ni wanyoofu Kwake Yeye.[52]

ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ [52]

Mlezi wetu, tumeamini yale uliyoyateremsha, na tumemfuata mjumbe; tuandike basi miongoni mwa mashahidi."[53]

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ [53]

Nao wakapanga hila, na Mungu akapanga hila,

وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ

na Mungu ni bora wa wanaopanga hila.[54]

وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ [54]

Mungu aliposema: “Ewe Isa! Hakika Mimi nitakulinda kwa uaminifu, kukuinua kuelekea kwangu Mimi, na kukusafisha kutoka kwa wale waliokana,

إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

na kuwaweka wale waliokufuata juu ya wale waliokana, hadi Siku ya Kusimama Mbele.

وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ

Kisha ni kwangu Mimi itakuwa marejeo yenu, na Mimi nitahukumu baina yenu kuhusu yale mliyokuwa mkitofautiana.[55]

ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ [55]

Ama wale waliokana, Mimi nitawaadhibu kwa adhabu kali, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

nao hawatakuwa na uokozi.[56]

وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ [56]

Na ama wale walioamini na kutenda matendo mazima, Yeye atawarudishia kwa uaminifu ujira wao.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ

Mungu hawapendi madhalimu.”[57]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ [57]

Hayo ndiyo Sisi Tunakukariria ya ishara na ya Ukumbusho uliojaa hekima.[58]

ذَٰلِكَ نَتۡلُوهُ عَلَيۡكَ مِنَ ٱلۡأٓيَٰتِ وَٱلذِّكۡرِ ٱلۡحَكِيمِ [58]

Mfano wa Isa, mbele ya Mungu, hakika ni sawa na wa Adamu:

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ

Yeye alimuumba kutoka udongo, kisha akamwambia: “Kuwa”,

خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ كُن

naye akawa.[59]

فَيَكُونُ [59]

Ukweli unatoka kwa Mlezi wako;

ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ

usiwe basi miongoni mwa wanaoingia katika mabishano.[60]

فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ [60]

Kwa yeyote atakayebishana nawe kuhusu hili, baada ya ujuzi kukujia, sema: “Njooni, tuite wana wetu na wana wenu, wanawake wetu na wanawake wenu, sisi wenyewe na ninyi wenyewe, kisha tusihi kwa dhati, na tuite laana ya Mungu juu ya waongo.”[61]

فَمَنۡ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ فَقُلۡ تَعَالَوۡاْ نَدۡعُ أَبۡنَآءَنَا وَأَبۡنَآءَكُمۡ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمۡ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمۡ ثُمَّ نَبۡتَهِلۡ فَنَجۡعَل لَّعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰذِبِينَ [61]

Hiyo kwa yakini ndiyo simulizi ya kweli,

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلۡقَصَصُ ٱلۡحَقُّ

wala hakuna mungu isipokuwa Mungu.

وَمَا مِنۡ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ

Na Mungu kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[62]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ [62]

Wakigeuza mgongo, hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu mafisadi.[63]

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ [63]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Njooni kwenye neno la usawa baina yetu na ninyi: kwamba tusimtii yeyote isipokuwa Mungu, tusimshirikishe na chochote, na kwamba hakuna miongoni mwetu atakayewachukua wengine kuwa mabwana, pasipo Mungu.”

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ

Wakigeuza mgongo, semeni basi: “Shuhudieni kwamba sisi ni wanyoofu kwa Mungu.”[64]

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟ ٱشْهَدُوا۟ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ [64]

Enyi ahali wa Maandiko! Kwa nini mnabishana kuhusu Ibrahimu,

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ

ilhali Taurati na Injili hazikuteremshwa isipokuwa baada yake?

وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ

Je, hamtumii akili basi?[65]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [65]

Hapa mko mkibishana kuhusu yale mlio na ujuzi fulani nayo; lakini kwa nini mnabishana kuhusu yale msio na ujuzi wowote nayo?

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ

Mungu anajua,

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ

nanyi hamjui.[66]

وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [66]

Ibrahimu hakuwa Aliyeelekezwa Upya wala Mwokoaji, bali alikuwa aliyeelekea kwa Mungu kikamilifu, mnyoofu kwake Yeye,

مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا

naye hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.[67]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [67]

Watu walio karibu zaidi na Ibrahimu kwa yakini ni wale waliomfuata, na mwarifishaji huyu na wale walioamini.

إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِيُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ

Mungu ni Mwandani wa waumini.[68]

وَٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ [68]

Kundi miongoni mwa ahali wa Maandiko lingalikusudia kuwapoteza;

وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ

lakini wanapoteza wao wenyewe tu, bila kuhisi.[69]

وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ [69]

Enyi ahali wa Maandiko! Kwa nini mnakana ishara za Mungu, ilhali ninyi ni mashahidi wake?[70]

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ [70]

Enyi ahali wa Maandiko! Kwa nini mnaivika ukweli batili, na mnanyamazia ukweli, ilhali mnajua?[71]

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَلْبِسُونَ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ وَتَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ [71]

Na kundi miongoni mwa ahali wa Maandiko lilisema: “Aminini yale yaliyoteremshwa kwa wale walioamini, mwanzo wa mchana, na yakaneni mwishoni mwake, huenda watarejea.”[72]

وَقَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ ءَامِنُواْ بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجْهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكْفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [72]

“Wala msimpe uaminifu yeyote isipokuwa yule anayefuata Sheria yenu.”

وَلَا تُؤْمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ

Sema: “Mwongozo hakika ni mwongozo wa Mungu” — kwa kuogopa kwamba mtu apewe mfano wa mliyopewa, au kwamba wabishane nanyi mbele ya Mlezi wenu.

قُلْ إِنَّ ٱلْهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤْتَىٰٓ أَحَدٌ مِّثْلَ مَآ أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَآجُّوكُمْ عِندَ رَبِّكُمْ

Sema: “Fadhila iko mkononi mwa Mungu,

قُلْ إِنَّ ٱلْفَضْلَ بِيَدِ ٱللَّهِ

Yeye humpa yule ambaye Yeye anaridhia.

يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.”[73]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ [73]

Yeye hutenga huruma Yake kwa yule ambaye Yeye anaridhia.

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[74]

وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ [74]

Na miongoni mwa ahali wa Maandiko, wapo ambao, ukiwakabidhi kantari, wanakurudishia;

وَمِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مَنْ إِن تَأْمَنْهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيْكَ

na wapo ambao, ukiwakabidhi dinari, hawakurudishii isipokuwa maadamu unaendelea kuwadai.

وَمِنْهُم مَّنْ إِن تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا

Hiyo ni kwa kuwa wanasema: “Sisi hatuna, kwa walimwengu wasio na Maandiko ya awali, wajibu wowote”,

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ لَيْسَ عَلَيْنَا فِى ٱلْأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٌ

nao wanasema uongo dhidi ya Mungu, huku wakijua.[75]

وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ [75]

Bali: yeyote aliye mwaminifu kwa agano lake na kujikinga — hakika Mungu anawapenda wanaojikinga.[76]

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ [76]

Hakika, wale wanaonunua, kwa agano la Mungu na viapo vyao, bei duni — hao ndio ambao hawatakuwa na fungu lolote katika Maisha ya Mwisho; Mungu hatawasemesha, hatawatazama katika Siku ya Kusimama Mbele, wala hatawasafisha.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَأَيْمَٰنِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَا خَلَٰقَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ

Nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[77]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [77]

Na miongoni mwao, kwa yakini yupo kundi linalopindisha ndimi zao kwa Maandiko, ili mdhani kuwa ni dondoo ya Maandiko, ilhali si sehemu yake,

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ

nao wanasema: “Hilo linatoka kwa Mungu”,

وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

ilhali hilo halitoki kwa Mungu,

وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

nao wanasema uongo dhidi ya Mungu, huku wakijua.[78]

وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ [78]

Si kwa binadamu yeyote ambaye Mungu amempa Maandiko, hukumu na kazi ya kuarifu, kuwaambia watu kisha: “Kuweni watii kwangu, pasipo Mungu”; bali: “Kuweni mabwana wa kiroho, kwa sababu ya yale mnayofundisha ya Maandiko na yale mnayojifunza.”[79]

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۦنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ [79]

Wala yeye hangewaamuru kuwachukua Watekelezaji na waarifishaji kuwa mabwana.

وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ أَرْبَابًا

Je, angewaamuru ukanaji, baada ya ninyi kuwa wanyoofu kwa Mungu?[80]

أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ [80]

Na Mungu alipochukua ahadi madhubuti ya waarifishaji: “Yale niliyowapa ya Maandiko na ya hekima, kisha mjumbe awajie, akisadikisha yale yaliyo pamoja nanyi, mtapaswa kwa yakini kumwamini, na kwa yakini kumwokoa.”

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم مِّن كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ

Yeye alisema: “Je, mmekubali, na mmebeba nira Yangu kwa sharti hilo?”

قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى

Walisema: “Tumekubali.”

قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا

Yeye alisema: “Shuhudieni basi, nami niko, pamoja nanyi, miongoni mwa mashahidi.”[81]

قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ [81]

Yeyote anayegeuza mgongo baada ya hayo — hao ndio wavukao mipaka.[82]

فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [82]

Je, wangetafuta basi Sheria nyingine isiyo ya Mungu, ilhali ni kwake Yeye anayekuwa mnyoofu yeyote aliye katika mbingu na ardhi, kwa hiari au kwa nguvu,

أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا

na kwamba ni Kwake Yeye watarejeshwa?[83]

وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ [83]

Sema: “Sisi tunamwamini Mungu, na tunaamini yale yaliyoteremshwa kwetu, na yale yaliyoteremshwa kwa Ibrahimu, Ismaili, Ishaka, Yakubu na kwa nasaba, na yale aliyopewa Musa, Isa na waarifishaji, kutoka kwa Mlezi wao; hatufanyi tofauti yoyote baina yao, na ni kwake Yeye tunakuwa wanyoofu.”[84]

قُلْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ [84]

Na yeyote anayetafuta Sheria nyingine isiyo unyoofu kwa Mungu, haitakubaliwa kamwe kutoka kwake,

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ

na atakuwa, katika Maisha ya Mwisho, miongoni mwa waliopata hasara.[85]

وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [85]

Mungu angewaongozaje kaumu iliyokana baada ya kuamini, na baada ya kushuhudia kwamba mjumbe ni wa kweli, ilhali uthibitisho wazi ulikuwa umewajia?

كَيْفَ يَهْدِى ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓا۟ أَنَّ ٱلرَّسُولَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[86]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [86]

Hao ndio ambao malipo yao ni kwamba juu yao itakuwa laana ya Mungu, ya Watekelezaji, na ya watu, wote pamoja, ambamo watakaa milele; adhabu haitapunguzwa kwao, wala hawatapewa muhula — isipokuwa wale wanaorudi baada ya hayo, na kujirekebisha: hakika Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[87-89]

أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ [87] خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ [88] إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [89]

Hakika, wale wanaokana baada ya kuamini, kisha wakazidi katika ukanaji, kurudi kwao hakutakubaliwa kamwe,

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ

na hao ndio waliopotea.[90]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ [90]

Hakika, wale wanaokana na kufa wakiwa wanakana, kutoka kwa mmoja wao haitakubaliwa kamwe ardhi nzima ikiwa imejaa dhahabu, hata akiitoa kujikomboa kwayo.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ

Hao ndio watakaokuwa na adhabu yenye maumivu,

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

nao hawatakuwa na uokozi.[91]

وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ [91]

Maadili hayatawafikia isipokuwa mkitumia katika yale mnayopenda.

لَن تَنَالُوا۟ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُوا۟ مِمَّا تُحِبُّونَ

Na lolote mnalotumia, hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kulihusu.[92]

وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ [92]

Chakula chote kilikuwa kimeruhusiwa kwa wana wa Israeli, isipokuwa kile Israeli alichojikataza mwenyewe, kabla Taurati haijateremshwa.

كُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَٰٓءِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ ٱلتَّوْرَىٰةُ

Sema: “Leteni basi Taurati, na ikaririni, mkiwa wasadikifu.”[93]

قُلْ فَأْتُوا۟ بِٱلتَّوْرَىٰةِ فَٱتْلُوهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [93]

Basi yeyote, baada ya hayo, anayezua uongo dhidi ya Mungu — hao ndio madhalimu.[94]

فَمَنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [94]

Sema: “Mungu amesema kweli.

قُلْ صَدَقَ ٱللَّهُ

Fuateni basi mafundisho ya Ibrahimu, aliyeelekea kwa Mungu kikamilifu,

فَٱتَّبِعُوا۟ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا

naye hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.”[95]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [95]

Nyumba ya kwanza iliyowekwa kwa ajili ya watu kwa yakini ni ile ya Mahali pa Msongamano, iliyo mbarikiwa na mwongozo kwa viumbe vyote; ndani yake kuna ishara wazi.[96]

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَٰلَمِينَ [96] فِيهِ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ

Kituo cha Ibrahimu,

مَّقَامُ إِبْرَٰهِيمَ

na yeyote anayeingia humo yuko katika usalama.

وَمَن دَخَلَهُۥ كَانَ ءَامِنًا

Na Hija ya Nyumba ni wajibu kwa Mungu kwa watu, kwa yeyote mwenye uwezo wa kuifuata njia yake;

وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

na yeyote anayekana — hakika Mungu ni Tajiri, bila kutegemea kiumbe chochote.[97]

وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ [97]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Kwa nini mnakana ishara za Mungu, ilhali Mungu ni shahidi wa mnayoyafanya?”[98]

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ [98]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Kwa nini mnaiziba njia ya Mungu kwa yule aliyeamini, mkitafuta kuifanya kombo, ilhali ninyi ni mashahidi wake?”

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَآءُ

Na Mungu si mzembe kuhusu mnayoyafanya.[99]

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ [99]

Enyi mlioamini! Mkinyenyekea kwa kundi miongoni mwa wale waliopewa Maandiko, watawarudisha, baada ya imani yenu, kwenye ukanaji.[100]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ فَرِيقًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ كَٰفِرِينَ [100]

Na mngekanaje, ilhali mnakaririwa ishara za Mungu, na mjumbe Wake yuko miongoni mwenu?

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُۥ

Na yeyote anayejishikiza kwa Mungu tayari ameongozwa kwenye barabara iliyonyooka.[101]

وَمَن يَعْتَصِم بِٱللَّهِ فَقَدْ هُدِىَ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [101]

Enyi mlioamini! Jikingeni mbele ya Mungu kama inavyopaswa kujikinga mbele yake,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ

wala msife isipokuwa mkiwa wanyoofu Kwake Yeye.[102]

وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ [102]

Na jishikizeni nyote, kwa nguvu, kwenye kamba ya Mungu,

وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا

wala msigawanyike.

وَلَا تَفَرَّقُواْ

Na kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, mlipokuwa maadui, naye akapatanisha viini vyenu, hata mkawa, kwa neema Yake, ndugu;

وَٱذْكُرُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا

nanyi mlikuwa ukingoni mwa shimo la moto, naye akawaokoa kutoka humo.

وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا

Ndivyo Mungu huwawekea ishara Zake wazi, huenda mtaongozwa.[103]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [103]

Na itokane nanyi jamii inayoita kwenye wema, inayoamuru kinachokubalika kwa desturi, na inayokataza kinachokataliwa.

وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى ٱلْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ

Na hao ndio wanaofanikiwa.[104]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [104]

Wala msiwe kama wale waliogawanyika na kutofautiana baada ya uthibitisho wazi kuwajia.

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخْتَلَفُواْ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ

Na hao ndio watakaokuwa na adhabu adhimu, siku ambayo nyuso zitaangaza na nyuso zitatia giza.[105]

وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [105] يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ

Ama wale ambao nyuso zao zitakuwa zimetia giza: “Je, mlikana baada ya imani yenu? Onjeni basi adhabu, kwa kukana.”[106]

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ [106]

Na ama wale ambao nyuso zao zitakuwa zimeangaza, watakuwa katika huruma ya Mungu,

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِى رَحْمَةِ ٱللَّهِ

ambamo watakaa milele.[107]

هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [107]

Hizo ndizo ishara za Mungu, ambazo Sisi Tunakukariria kwa kweli.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ

Na Mungu hakusudii dhuluma yoyote kwa viumbe vyote.[108]

وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَٰلَمِينَ [108]

Na ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi,

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[109]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [109]

Ninyi ni jamii bora zaidi iliyotolewa kwa ajili ya watu: mnaamuru kinachokubalika kwa desturi, mnakataza kinachokataliwa, na mnamwamini Mungu.

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ

Na kama ahali wa Maandiko wangalikuwa wameamini, ingalikuwa bora kwao.

وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُم

Miongoni mwao, wapo waumini,

مِّنْهُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ

lakini wengi wao ni wavukao mipaka.[110]

وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [110]

Hawataweza kamwe kuwadhuru,

لَن يَضُرُّوكُمْ

isipokuwa kwa kero.

إِلَّآ أَذًى

Na wakipigana nanyi, watawageuzia migongo;

وَإِن يُقَٰتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ ٱلْأَدْبَارَ

kisha, hawataokolewa.[111]

ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ [111]

Unyonge umebandikwa juu yao, popote wanaposhtukizwa,

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوٓا۟

isipokuwa kwa kamba ya Mungu na kamba ya watu; wanaingia chini ya hasira ya Mungu,

إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ ٱلنَّاسِ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ

na uhitaji umebandikwa juu yao.

وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْمَسْكَنَةُ

Hiyo ni kwa kuwa walikuwa wakikana ishara za Mungu, na kuua waarifishaji bila haki.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ

Hiyo ni kwa kuwa waliasi na kupita mipaka.[112]

ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ [112]

Hawako sawa wote:

لَيْسُوا۟ سَوَآءً

miongoni mwa ahali wa Maandiko, kuna jamii iliyonyooka, inayokariri ishara za Mungu katika saa za usiku, ikisujudu.[113]

مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ [113]

Wanamwamini Mungu na Siku ya Mwisho, wanaamuru kinachokubalika kwa desturi, wanakataza kinachokataliwa, na wanakimbilia katika lililo bora.

يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ

Na hao ni miongoni mwa walio wazima.[114]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [114]

Na wema wowote wanaofanya, hautakanwa kamwe kwao.

وَمَا يَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوهُ

Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu wanaojikinga.[115]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ [115]

Hakika, wale wanaokana, mali zao wala watoto wao hawatawafaa kwa chochote mbele ya Mungu,

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

na hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[116]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [116]

Mfano wa yale wanayotumia katika Maisha ya Karibu haya ni wa upepo wa barafu, unaopata shamba la kaumu iliyojidhulumu wenyewe, na kuliangamiza.

مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِى هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ

Na Mungu hakuwadhulumu,

وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ

bali ni wao wenyewe wanaojidhulumu.[117]

وَلَٰكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [117]

Enyi mlioamini! Msichukue wasiri wa karibu pasipo wenu: hawaachi kuwaletea mkanganyiko, na wangekusudia mlemewe.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّواْ مَا عَنِتُّمْ

Chuki tayari imedhihirika katika vinywa vyao, na yale ambayo vifua vyao vinaficha ni ya uzito zaidi bado.

قَدْ بَدَتِ ٱلْبَغْضَآءُ مِنْ أَفْوَٰهِهِمْ وَمَا تُخْفِى صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ

Sisi tayari tumewawekea ishara wazi, ikiwa mnatumia akili.[118]

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ [118]

Hapa mko, ninyi mnaowapenda, ilhali wao hawawapendi, nanyi mnayaamini Maandiko yote.

هَٰٓأَنتُمْ أُوْلَآءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِٱلْكِتَٰبِ كُلِّهِۦ

Na wanapokutana nanyi, husema: “Sisi tumeamini”;

وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا

lakini wanapokuwa peke yao, wanauma ncha za vidole, kwa ghadhabu juu yenu.

وَإِذَا خَلَوْاْ عَضُّواْ عَلَيْكُمُ ٱلْأَنَامِلَ مِنَ ٱلْغَيْظِ

Sema: “Kufeni kwa ghadhabu yenu.”

قُلْ مُوتُواْ بِغَيْظِكُمْ

Hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu yaliyomo katika vifua.[119]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [119]

Wema ukiwagusa, hilo huwachukiza,

إِن تَمۡسَسۡكُمۡ حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡ

na ubaya ukiwapata, wanafurahia hilo.

وَإِن تُصِبۡكُمۡ سَيِّئَةٞ يَفۡرَحُواْ بِهَا

Lakini mkiwa na subira na mkajikinga, hila yao haitawadhuru kwa chochote,

وَإِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لَا يَضُرُّكُمۡ كَيۡدُهُمۡ شَيۡـًٔا

kwani Mungu anazingira kikamilifu wanayofanya.[120]

إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ [120]

Na ulipoondoka mapema kutoka kwa watu wako, ili kuwaweka waumini katika vituo vya mapigano.

وَإِذۡ غَدَوۡتَ مِنۡ أَهۡلِكَ تُبَوِّئُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ مَقَٰعِدَ لِلۡقِتَالِ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[121]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [121]

Vikundi viwili vyenu vilipokaribia kulegea, Mungu akiwa Mwandani wa wote wawili —

إِذۡ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمۡ أَن تَفۡشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَا

na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[122]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ [122]

Mungu hakika aliwaokoa huko Badri, ilhali mlikuwa mmedhalilishwa.

وَلَقَدۡ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدۡرٖ وَأَنتُمۡ أَذِلَّةٞ

Jikingeni basi mbele ya Mungu, huenda mtashukuru.[123]

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ [123]

Ulipowaambia waumini: “Je, haiwatoshi kwamba Mlezi wenu awaimarishe kwa Watekelezaji elfu tatu walioteremshwa?”[124]

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُنزَلِينَ [124]

Bali: mkiwa na subira na mkajikinga, nao wakawajia, hapo, papo hapo, Mlezi wenu atawaimarisha kwa Watekelezaji elfu tano waliotiwa alama wazi.**(11)** [125]

بَلَىٰٓ إِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ [125] **(11)**

Na Mungu hakulifanya hilo isipokuwa kuwa habari njema kwenu, na ili viini vyenu vipate utulivu humo.

وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦ

Hali uokozi hautoki ila kwa Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima, ili Yeye akate sehemu ya wanaokana, au awaangushe, nao warudi wamekata tamaa. Huna, katika jambo hili, uwezo wowote: ama Yeye awarudie kwa upole, ama awaadhibu, kwani ni madhalimu.[126–128]

وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ [126] لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُواْ خَآئِبِينَ [127] لَيْسَ لَكَ مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَٰلِمُونَ [128]

Na ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Yeye humsamehe yule ambaye Yeye anaridhia, na huadhibu yule ambaye Yeye anaridhia.

يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[129]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [129]

Enyi mlioamini! Msile riba, iliyoongezwa maradufu juu ya maradufu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأْكُلُواْ ٱلرِّبَوٰٓاْ أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً

Na jikingeni mbele ya Mungu, huenda mtafanikiwa.[130]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ 130

Na jikingeni na Moto, ulioandaliwa kwa wale wanaokana.[131]

وَٱتَّقُواْ ٱلنَّارَ ٱلَّتِيٓ أُعِدَّتۡ لِلۡكَٰفِرِينَ 131

Na nyenyekeeni kwa Mungu na kwa mjumbe, huenda mtafanyiwa huruma.[132]

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ 132

Na harakieni kuelekea msamaha wa Mlezi wenu, na Bustani ambayo upana wake ni wa mbingu na ardhi, iliyoandaliwa kwa wanaojikinga, wanaotumia katika wasaa na madhara, wanaozuia ghadhabu yao, na wanaowaondolea watu kosa.[133]

وَسَارِعُوٓاْ إِلَىٰ مَغۡفِرَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ وَجَنَّةٍ عَرۡضُهَا ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ أُعِدَّتۡ لِلۡمُتَّقِينَ 133 ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ فِي ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلۡكَٰظِمِينَ ٱلۡغَيۡظَ وَٱلۡعَافِينَ عَنِ ٱلنَّاسِ

Mungu anawapenda wafanyao wema.[134]

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ 134

Na wale ambao, wanapotenda uovu au kujidhulumu wenyewe, wanamkumbuka Mungu na kuomba msamaha kwa makosa yao —

وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ فَٰحِشَةً أَوۡ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ ذَكَرُواْ ٱللَّهَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ لِذُنُوبِهِمۡ

na ni nani basi anayesamehe makosa, isipokuwa Mungu? —

وَمَن يَغۡفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ

na ambao hawasisitizi juu ya yale waliyoyafanya, huku wakijua.[135]

وَلَمۡ يُصِرُّواْ عَلَىٰ مَا فَعَلُواْ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ 135

Hao ndio ambao malipo yao ni msamaha utokao kwa Mlezi wao, na bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele.

أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغۡفِرَةٞ مِّن رَّبِّهِمۡ وَجَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Na ni ujira bora ulioje kwa wale wanaotenda![136]

وَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ 136

Taratibu zimekwisha pita kabla yenu;

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ

basi tembeeni ardhini, na tazameni ulikuwaje mwisho wa wale waliokuwa wakiita uongo.[137]

فَسِيرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ 137

Huu ni ufafanuzi wazi kwa watu, mwongozo na mawaidha kwa wanaojikinga.[138]

هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ 138

Na msilegee, wala msihuzunike: ninyi ndio mlio juu zaidi, mkiwa waumini.[139]

وَلَا تَهِنُواْ وَلَا تَحْزَنُواْ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ 139

Jeraha likiwagusa, jeraha kama hilo limekwisha kuwagusa kaumu hiyo.

إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ ٱلْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ

Hivyo ndivyo zinavyokwenda siku: Sisi tunazizungusha baina ya watu,

وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ

ili Mungu awatofautishe walioamini, na achukue miongoni mwenu mashahidi —

وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ

Mungu hapendi madhalimu —[140]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ 140

na ili Mungu awasafishe walioamini, na afutilie mbali wanaokana.[141]

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمْحَقَ ٱلْكَٰفِرِينَ 141

Au mlidhani kuingia Bustani bila Mungu kuwa bado amewatofautisha wale miongoni mwenu waliojitahidi, na kuwatofautisha wenye subira?[142]

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ مِنكُمْ وَيَعْلَمَ ٱلصَّٰبِرِينَ [142]

Mlitamani, hakika, kifo kabla ya kukutana nacho; basi mmekiona, nanyi mlikuwa mnatazama.[143]

وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ ٱلْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ [143]

Muhammadi si chochote isipokuwa mjumbe; wajumbe wamekwisha pita kabla yake.

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ

Basi angekufa, au angeuawa, je, mngegeuka kwa visigino vyenu?

أَفَإِيْن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ

Na yeyote anayegeuka kwa visigino vyake hamdhuru Mungu kwa chochote,

وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ ٱللَّهَ شَيْـًٔا

na Mungu atawalipa wenye shukrani.[144]

وَسَيَجْزِى ٱللَّهُ ٱلشَّٰكِرِينَ [144]

Na haimpasi Dhati yoyote kufa, isipokuwa kwa idhini ya Mungu,

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

kwa daftari lenye muda uliowekwa.

كِتَٰبًا مُّؤَجَّلًا

Na yeyote anayekusudia badala ya Maisha ya Karibu, Sisi Tunampa;

وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا

na yeyote anayekusudia badala ya Maisha ya Mwisho, Sisi Tunampa.

وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلْأَخِرَةِ نُؤْتِهِۦ مِنْهَا

Na Sisi Tutawalipa wenye shukrani.[145]

وَسَنَجْزِى ٱلشَّٰكِرِينَ [145]

Ni waarifishaji wangapi waliouawa, wakiwa na kando yao wengi walioshikamana na Mlezi![12]

وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيٍّ قَٰتَلَ مَعَهُۥ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ [12]

Hawakulegea kwa yale yaliyowapata katika njia ya Mungu, hawakudhoofika, na hawakuinama.

فَمَا وَهَنُوا۟ لِمَآ أَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا۟ وَمَا ٱسْتَكَانُوا۟

Mungu anawapenda wenye subira.[146]

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ [146]

Na neno lao pekee lilikuwa kusema: “Mlezi wetu, tusamehe makosa yetu na kupita kwetu kiasi katika mwenendo wetu, imarisha hatua zetu, na utuokoe dhidi ya kaumu inayokana.”[147]

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِىٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ [147]

Mungu akawapa basi badala ya Maisha ya Karibu, na badala nzuri ya Maisha ya Mwisho.

فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ ٱلْـَٔاخِرَةِ

Mungu anawapenda wafanyao wema.[148]

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ [148]

Enyi mlioamini! Mkinyenyekea kwa wale wanaokana, watawarudisha kwa visigino vyenu, nanyi mtarudi mkiwa waliopata hasara.[149]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ [149]

Mungu, kinyume chake, ni Mwandani wenu,

بَلِ ٱللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ

na Yeye ni bora wa waokoaji.[150]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلنَّٰصِرِينَ [150]

Sisi tutatia hofu katika viini vya wanaokana, kwa kuwa wamemshirikisha Mungu na yale ambayo Yeye hakuyateremshia mamlaka yoyote.

سَنُلْقِى فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلرُّعْبَ بِمَآ أَشْرَكُوا۟ بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا

Na kimbilio lao litakuwa Moto,

وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ

na ni makazi mabaya yaliyoje ya madhalimu![151]

وَبِئْسَ مَثْوَى ٱلظَّٰلِمِينَ [151]

Mungu hakika aliwatimizia ahadi Yake, mlipokuwa mkiwaangamiza kwa idhini Yake,

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥٓ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِۦ

hadi, mkiwa mmeachia msimamo, mkaingia katika mabishano juu ya jambo hilo, na mkaasi, baada ya Yeye kuwaonyesha mliyoyapenda.

حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ وَعَصَيْتُم مِّنۢ بَعْدِ مَآ أَرَىٰكُم مَّا تُحِبُّونَ

Miongoni mwenu wapo waliokusudia Maisha ya Karibu, na miongoni mwenu wapo waliokusudia Maisha ya Mwisho;

مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنْيَا وَمِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلْءَاخِرَةَ

kisha Yeye akawaepusha nao, ili kuwajaribu.

ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ

Yeye hakika amewaondolea kosa.

وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ

Mungu ana fadhila kwa waumini.[152]

وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ [152]

Mlipopanda, bila kugeukia mtu yeyote, huku mjumbe akiwaita, nyuma ya safu zenu; Yeye akawapa basi badala: dhiki baada ya dhiki, ili msihuzunike kwa yale yaliyowaponyoka, wala kwa yale yaliyowapata.

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٍ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِىٓ أُخْرَىٰكُمْ فَأَثَٰبَكُمْ غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا۟ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَآ أَصَٰبَكُمْ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[153]

وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [153]

Kisha Yeye akateremsha juu yenu, baada ya dhiki, usalama, kusinzia kulikolivamia kundi miongoni mwenu,

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنكُمْ

huku kundi, likijishughulisha na Dhati yake, likimdhania Mungu, kinyume na ukweli, dhana ya zama za ujinga,

وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ ظَنَّ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ

likisema: “Je, tuna, katika jambo hilo, uwezo wowote?”

يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ مِن شَىْءٍ

Sema: “Jambo, lote, hakika ni la Mungu.”

قُلْ إِنَّ ٱلْأَمْرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِ

Wanaficha, ndani yao wenyewe, yale wasiyokuonyesha,

يُخْفُونَ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ

wakisema: “Kama tungalikuwa na, katika jambo hili, uwezo wowote, tusingaliuawa hapa.”

يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَٰهُنَا

Sema: “Mngalikuwa katika nyumba zenu, wale ambao mauaji yaliandikiwa kwao wangalitoka bila kukosa kuelekea mahali walipopaswa kujinyoosha” — na ili Mungu ajaribu yaliyomo katika vifua vyenu, na asafishe yaliyomo katika viini vyenu.

قُل لَّوْ كُنتُمْ فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِىَ ٱللَّهُ مَا فِى صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِى قُلُوبِكُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu yaliyomo katika vifua.[154]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [154]

Wale miongoni mwenu waliogeuza mgongo, siku ambayo vikosi viwili vilikutana, Mwepushaji tu ndiye aliyewateleza, kwa sehemu ya yale waliyochuma.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ مِنكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ إِنَّمَا ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا۟

Mungu hakika amewaondolea kosa,

وَلَقَدْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمْ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mvumilivu.[155]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ [155]

Enyi mlioamini! Msiwe kama wale waliokana, na wanaosema kuhusu ndugu zao, wanapopitia ardhi au wanapokwenda msafara: “Kama wangalibaki kwetu, wasingalikufa, wala wasingaliuawa” — ili Mungu alifanye hilo kuwa majonzi katika viini vyao.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ كَانُوا۟ غُزًّى لَّوْ كَانُوا۟ عِندَنَا مَا مَاتُوا۟ وَمَا قُتِلُوا۟ لِيَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ

Mungu huhuisha na hufisha.

وَٱللَّهُ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[156]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [156]

Na mkiuawa katika njia ya Mungu, au mkifa, msamaha utokao kwa Mungu na huruma ni bora hakika kuliko yale wanayokusanya.[157]

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ [157]

Na mkifa, au mkiuawa, ni kwa Mungu mtakusanywa.[158]

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ [158]

Ni kwa huruma kutoka kwa Mungu kwamba umekuwa mpole kwao;

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ لِنتَ لَهُمْ

na kama ungalikuwa mkali, mwenye kiini kigumu, wangalitawanyika bila kukosa mbali nawe.

وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ

Waondolee kosa basi, waombee msamaha, na shauriana nao katika jambo hilo;

فَٱعْفُ عَنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِى ٱلْأَمْرِ

na ukishafanya uamuzi wako, mpe Mungu uwakili,

فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ

kwani Mungu anawapenda wanaompa uwakili.[159]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ [159]

Mungu akiwaokoa, hakuna awezaye kuwashinda;

إِن يَنصُرْكُمُ ٱللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ

na kama Yeye angewaacha, ni nani basi angeweza kuwaokoa baada Yake?

وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا ٱلَّذِى يَنصُرُكُم مِّنۢ بَعْدِهِۦ

Na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[160]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ [160]

Haimpasi mwarifishaji kufanya ubadhirifu;

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغُلَّ

na yeyote anayefanya ubadhirifu atakuja, katika Siku ya Kusimama Mbele, na yale aliyoyanyakua kwa ubadhirifu,

وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

kisha kila Dhati itapokea kwa uaminifu yale iliyochuma, bila kudhulumiwa.[161]

ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [161]

Je, yule anayefuata ridhaa ya Mungu ni basi kama yule anayepata hasira ya Mungu, ambaye kimbilio lake litakuwa Jahanamu?

أَفَمَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ كَمَنۢ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ

Na ni marudio mabaya ulioje![162]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [162]

Wana madaraja mbele ya Mungu.

هُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ ٱللَّهِ

Mungu ni Mwenye Maono juu ya wanayoyafanya.[163]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ [163]

Mungu amewaneemesha waumini hakika, kwa kuwainulia miongoni mwao mjumbe, anayetoka kwao wenyewe, anayewakariria ishara Zake, anawasafisha, na kuwafundisha Maandiko na hekima, ilhali hapo awali walikuwa, kwa yakini, katika upotovu wa wazi.[164]

لَقَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [164]

Vipi basi, msiba unapowapata, ilhali ninyi mlikuwa mmesababisha maradufu yake, mnasema: “Hili linatoka wapi basi?”

أَوَلَمَّآ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا

Sema: “Hilo linatoka kwenu wenyewe.”

قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ

Mungu hakika ana uwezo juu ya kila kitu.[165]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [165]

Na yale yaliyowapata, siku ambayo vikosi viwili vilikutana, yalikuwa kwa idhini ya Mungu, na ili Yeye awatofautishe waumini, na awatofautishe wale waliofanya unafiki,[166]

وَمَآ أَصَٰبَكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [166] وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟

na waliambiwa: “Njooni mpigane katika njia ya Mungu, au zuieni”;

وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوِ ٱدْفَعُوا۟

walisema: “Kama tungejua kupigana, tungaliwafuata bila kukosa.”

قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّٱتَّبَعْنَٰكُمْ

Siku hiyo, walikuwa karibu zaidi na ukanaji kuliko na imani,

هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَٰنِ

wakisema kwa vinywa vyao yale ambayo hayakuwemo katika viini vyao.

يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ

Mungu anayajua zaidi yale wanayonyamazia.[167]

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ [167]

Wale walioketi, waliosema kuhusu ndugu zao: “Kama wangalitunyenyekea, wasingaliuawa.”

ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟

Sema: “Jiepusheni basi na kifo, wenyewe, mkiwa wasadikifu.”[168]

قُلْ فَٱدْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [168]

Wala usidhani kamwe kwamba waliouawa katika njia ya Mungu wamekufa.

وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتًۢا

Hapana, wako hai, mbele ya Mlezi wao, wakiruzukiwa, wakifurahia yale Mungu aliyowapa ya fadhila Yake, na wakishangilia kwa ajili ya wale, waliobaki nyuma yao, ambao hawajawafikia bado: hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[169–170]

بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ [169] فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [170]

Wanashangilia kwa neema ya Mungu na fadhila, na kwa kuwa Mungu hapotezi ujira wa waumini, wale waliomwitikia Mungu na mjumbe baada ya jeraha kuwapata.[171]

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [171] ٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ

Kwa wale miongoni mwao waliotenda wema na kujikinga, ni ujira adhimu.[172]

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ [172]

Wale ambao walimwengu waliwaambia: “Walimwengu wamekusanyika hakika dhidi yenu, wahofieni basi” — hilo liliongeza imani yao.

ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا

Na walisema: “Mungu anatutosha; ni wakili bora aliyoje!”[173]

وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ [173]

Basi wakarudi na neema ya Mungu na fadhila, bila ubaya wowote kuwa umewagusa, nao wakafuata ridhaa ya Mungu.

فَٱنقَلَبُوا۟ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَٱتَّبَعُوا۟ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ

Mungu ana fadhila adhimu.[174]

وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ [174]

Huyu Mwepushaji tu ndiye anayewaogopesha wandani wake; msiwaogope basi,

إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ فَلَا تَخَافُوهُمْ

bali niogopeni Mimi, mkiwa waumini.[175]

وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [175]

Na wasikuhuzunishe wale wanaoharakisha katika ukanaji,

وَلَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ

kwani hawatamdhuru Mungu kwa chochote.

إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّواْ ٱللَّهَ شَيْـًٔا

Mungu anakusudia kutowawekea sehemu yoyote katika Maisha ya Mwisho,

يُرِيدُ ٱللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى ٱلْءَاخِرَةِ

nao watakuwa na adhabu adhimu.[176]

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [176]

Hakika, wale waliolinunua ukanaji kwa bei ya imani hawatamdhuru Mungu kwa chochote, nao watapata adhabu yenye maumivu.[177]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُاْ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ لَن يَضُرُّواْ ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [177]

Na wale wanaokana wasidhani kamwe kwamba muhula Tunaowapa ni wema kwao wenyewe:

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ

Sisi hatuwapi isipokuwa ili wazidi katika uvukaji mipaka,

إِنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓاْ إِثْمًا

nao watapata adhabu ya kudhalilisha.[178]

وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ [178]

Haimpasi Mungu kuwaacha waumini katika hali mliyomo, bila kutofautisha duni na mwema,

مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ

na haimpasi Mungu kuwafanya mtoboe yale yaliyo nje ya hisi,

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى ٱلْغَيْبِ

bali Mungu huteua, miongoni mwa wajumbe Wake, yule ambaye Yeye anaridhia.

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِى مِن رُّسُلِهِۦ مَن يَشَآءُ

Aminini basi Mungu na wajumbe Wake;

فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ

na mkiamini na kujikinga, mtapata ujira adhimu.[179]

وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ [179]

Na wale wanaobana kwa yale Mungu aliyowapa ya fadhila Yake wasidhani kamwe kwamba hilo ni wema kwao;

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا لَّهُم

bali ni, kinyume chake, ubaya kwao.

بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ

Watazingirwa na yale waliyoyabania, katika Siku ya Kusimama Mbele.

سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

Na ni ya Mungu urithi wa mbingu na wa ardhi.

وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[180]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ [180]

Mungu amesikia bila kukosa maneno ya wale waliosema: “Mungu ni maskini, na sisi ni matajiri.”

لَّقَدۡ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ فَقِيرٞ وَنَحۡنُ أَغۡنِيَآءُ

Sisi tutaandika yale waliyoyasema, pamoja na kuwaua kwao waarifishaji bila haki, na Sisi tutasema: “Onjeni adhabu ya mwako.[181]

سَنَكۡتُبُ مَا قَالُواْ وَقَتۡلَهُمُ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ بِغَيۡرِ حَقّٖ وَنَقُولُ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ [181]

Hayo ni kwa yale ambayo mikono yenu imetanguliza; na Mungu si dhalimu kwa chochote kwa watumishi walio chini ya kulazimishwa.”[182]

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ [182]

Wale waliosema: “Mungu ametufunga kwa agano kutomwamini mjumbe yeyote, kabla hajatuletea toleo ambalo moto unalimaliza”,

ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ عَهِدَ إِلَيۡنَآ أَلَّا نُؤۡمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأۡتِيَنَا بِقُرۡبَانٖ تَأۡكُلُهُ ٱلنَّارُ

sema: “Wajumbe kabla yangu waliwajia kwa hoja wazi, na kwa yale mliyosema; basi kwa nini mliwaua, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[183]

قُلۡ قَدۡ جَآءَكُمۡ رُسُلٞ مِّن قَبۡلِي بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَبِٱلَّذِي قُلۡتُمۡ فَلِمَ قَتَلۡتُمُوهُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ [183]

Ikiwa wanakuita uongo, wajumbe tayari waliitwa uongo kabla yako, waliokuja kwa hoja wazi, Fomu na Maandiko yanayoangaza.[184]

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدۡ كُذِّبَ رُسُلٞ مِّن قَبۡلِكَ جَآءُو بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُنِيرِ [184]

Kila Dhati itaonja kifo,

كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ ٱلۡمَوۡتِ

na ni katika Siku ya Kusimama Mbele tu ndipo mtakapopokea ujira wenu kwa uaminifu.

وَإِنَّمَا تُوَفَّوۡنَ أُجُورَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ

Yeyote aliyeondolewa kutoka katika Moto na kuingizwa katika Bustani basi ameshinda.

فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ

Na Maisha ya Karibu si chochote ila starehe inayoghuri.[185]

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ [185]

Kwa yakini mtajaribiwa katika mali zenu na katika Dhati yenu, na kwa yakini mtasikia, kutoka kwa wale waliopewa Maandiko kabla yenu, na kutoka kwa wale walioshirikisha, kero nyingi.

لَتُبْلَوُنَّ فِىٓ أَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ أَذًى كَثِيرًا

Lakini ikiwa ninyi ni wenye subira na mkajikinga, hilo hakika ni miongoni mwa mambo yanayodai azma.[186]

وَإِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ [186]

Na wakati Mungu alipochukua ahadi madhubuti kutoka kwa wale waliopewa Maandiko: “Kwa yakini mtaufanya wazi kwa watu, wala hamtaunyamazia”; lakini waliutupa nyuma ya migongo yao, na wakanunua kwa hilo bei duni.

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا

Jinsi ulivyo mbaya wanachokinunua![187]

فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ [187]

Usidhani kabisa kwamba wale wanaofurahia walichotenda, na wanaopenda kusifiwa kwa wasichokifanya — usidhani kabisa kwamba watakwepa adhabu.

لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَآ أَتَوا۟ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا۟ بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا۟ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِ

Nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[188]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [188]

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[189]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [189]

Kuna kwa yakini, katika uumbaji wa mbingu na ardhi, na katika kupishana kwa usiku na mchana, ishara kwa wenye akili, wale wanaomkumbuka Mungu, wakiwa wamesimama, wameketi, au wamelala ubavuni, na wanafikiri kuhusu uumbaji wa mbingu na ardhi:[190]

إِنَّ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ [190] ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

“Mlezi wetu, Hukuumba hili bure. Utukufu ni Wako!

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبْحَٰنَكَ

Basi tukinge na adhabu ya Moto.[191]

فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ [191]

Mlezi wetu, yule Unayemwingiza katika Moto, hakika Umemfunika kwa aibu,

رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ

na madhalimu hawana uokozi wowote.[192]

وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ [192]

Mlezi wetu, tumesikia mtangazaji akiita kwa imani: Aminini Mlezi wenu — nasi tukaamini.

رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا

Mlezi wetu, basi Tusamehe makosa yetu, Tufunike kwa ajili yetu matendo yetu mabaya, na Utushike kwa uaminifu pamoja na wenye maadili.[193]

رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ [193]

Mlezi wetu, na Tupe yale Uliyotuahidi kupitia wajumbe Wako, wala Usitufunike kwa aibu katika Siku ya Kusimama Mbele,

رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

kwani Hukiuki ahadi Yako."[194]

إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ [194]

Basi Mlezi wao aliwajibu: "Siliachi tendo la yule miongoni mwenu anayetenda lisambaratike, mwanamume au mwanamke —

فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّى لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ

nyinyi ni wa mmoja kwa mwingine.

بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ

Wale waliohama, wakafukuzwa katika makazi yao, wakaudhiwa katika njia Yangu, wakapigana na wakauawa, kwa yakini Nitafunika matendo yao mabaya, na kwa yakini Nitawaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka" — badala itokayo kwa Mungu.

فَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَأُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُوا۟ فِى سَبِيلِى وَقَٰتَلُوا۟ وَقُتِلُوا۟ لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ

Na ni kwa Mungu ndiko iliko badala nzuri.[195]

وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسْنُ ٱلثَّوَابِ [195]

Kwenda na kurudi kwa wale wanaokana katika nchi mbalimbali kusikughuri.[196]

لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ [196]

Ni starehe ya kitu kidogo,

مَتَٰعٞ قَلِيلٞ

kisha makimbilio yao yatakuwa Jahanamu,

ثُمَّ مَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُ

na ni kitanda kibaya kama nini![197]

وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ [197]

Lakini wale waliojikinga kwa Mlezi wao watakuwa na bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, kama makaribisho kutoka kwa Mungu.

لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ

Na kilicho kwa Mungu ni bora kwa wenye maadili.[198]

وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لِّلۡأَبۡرَارِ [198]

Na miongoni mwa ahali wa Maandiko, kuna kwa yakini wanaomwamini Mungu, na yale yaliyoteremshwa kwenu, na yale yaliyoteremshwa kwao, wanaojishusha mbele ya Mungu,

وَإِنَّ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ لَمَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِمۡ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ

wasionunua, kwa ishara za Mungu, bei duni.

لَا يَشۡتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلًا

Hao ndio wenye ujira wao kwa Mlezi wao,

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ

kwani Mungu ni mwepesi katika hesabu.[199]

إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ [199]

Enyi walioamini! Kuweni na subira, zidini kwa subira, kaeni tayari kwa uthabiti, na mjikinge kwa Mungu, huenda mtafanikiwa.[200]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ [200]

AN-NISA • النساء

Sura 4 · 176 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Enyi watu! Jikingeni kwa Mlezi wenu, aliyewaumba kutoka Dhati moja, na akaumba kutoka kwake mwenzi wake wa ndoa, na akaeneza, kutoka kwa wawili hao, wanaume na wanawake wengi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَآءً

Na jikingeni kwa Mungu, ambaye kwa jina Lake mnaombana, na viungo vya tumbo la uzazi,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِى تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلْأَرْحَامَ

kwani Mungu ni Mwangalizi juu yenu.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا [1]

Na wapeni yatima mali zao,

وَءَاتُوا۟ ٱلْيَتَٰمَىٰٓ أَمْوَٰلَهُمْ

wala msiweke kiovu mahali pa kizuri,

وَلَا تَتَبَدَّلُوا۟ ٱلْخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِ

wala msimeze mali zao pamoja na mali zenu,

وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَهُمْ إِلَىٰٓ أَمْوَٰلِكُمْ

kwani hilo ni uhalifu mkubwa.[2]

إِنَّهُۥ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا [2]

Na mkiogopa kutokuwa wenye usawa kwa yatima, oeni hapo wale wa wanawake wanaoona vyema kuolewa nanyi, wawili, watatu au wanne;

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا۟ فِى ٱلْيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُوا۟ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ

na mkiogopa kutokuwa waadilifu, hapo mmoja tu, au wale mliofungwa nao kwa kiapo.

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا۟ فَوَٰحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ

Hilo liko karibu zaidi ili msiinamie chini ya mzigo.[3]

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُوا۟ [3]

Na wapeni wanawake mahari yao, kama mgawo wa haki kamili.

وَءَاتُوا۟ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحْلَةً

Kisha, wakiona vyema kuwaachieni kitu kutoka kwao wenyewe, kitumieni

فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَىْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ

kwa kupendeza na kwa uzima.[4]

هَنِيٓـًٔا مَّرِيٓـًٔا [4]

Na msiwape wapumbavu mali zenu, ambazo Mungu amewafanyia kuwa udumishaji;

وَلَا تُؤْتُوا۟ ٱلسُّفَهَآءَ أَمْوَٰلَكُمُ ٱلَّتِى جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمْ قِيَٰمًا

lakini waruzukuni humo, wavisheni, na waelekezeni maneno yanayokubalika kwa desturi.[5]

وَٱرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَٱكْسُوهُمْ وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا [5]

Na jaribuni yatima mpaka wafikie umri wa kuoa; mkiona hapo ndani yao unyoofu wa busara, wakabidhini mali zao, wala msizimeze kwa ubadhirifu na kuharakisha, kabla hawajakua.

وَٱبْتَلُوا۟ ٱلْيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُوا۟ ٱلنِّكَاحَ فَإِنْ ءَانَسْتُم مِّنْهُمْ رُشْدًا فَٱدْفَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَآ إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُوا۟

Na yeyote aliye tajiri, ajibane;

وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ

na yeyote aliye maskini, ale humo kwa kinachokubalika kwa desturi.

وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِٱلْمَعْرُوفِ

Na mnapowakabidhi mali zao, chukueni mashahidi kuhusu wao.

فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ فَأَشْهِدُوا۟ عَلَيْهِمْ

Na Mungu anatosha kuwa mhasibu.[6]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا [6]

Kwa wanaume ipo sehemu katika yale waliyoacha wazazi wawili na walio karibu, na kwa wanawake ipo sehemu katika yale waliyoacha wazazi wawili na walio karibu, yawe machache au mengi —

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ

sehemu iliyoainishwa.[7]

نَصِيبًا مَّفْرُوضًا [7]

Na wanapohudhuria ugawaji wenye viungo vya karibu, yatima na wahitaji, waruzukuni humo,

وَإِذَا حَضَرَ ٱلْقِسْمَةَ أُو۟لُوا۟ ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينُ فَٱرْزُقُوهُم مِّنْهُ

na waelekezeni maneno yanayokubalika kwa desturi.[8]

وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا [8]

Na wahofie wale ambao, kama wangeacha nyuma yao kizazi dhaifu, wangekiogopea:

وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا۟ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا خَافُوا۟ عَلَيْهِمْ

wajikinge basi kwa Mungu, na waseme maneno yaliyonyooka.[9]

فَلْيَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْيَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا [9]

Wale wanaomeza mali za yatima kwa dhuluma hawamezi katika matumbo yao ila moto,

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلْيَتَٰمَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَارًا

nao watachomeka katika makaa.[10]

وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا [10]

Mungu anawapendekezea, kuhusu watoto wenu:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِىٓ أَوْلَٰدِكُمْ

kwa dume, sawa na sehemu ya majike wawili.

لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ

Lakini ikiwa wako zaidi ya wanawake wawili, theluthi mbili za kilichoachwa ni zao;

فَإِن كُنَّ نِسَآءً فَوْقَ ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ

na ikiwa yupo mmoja, nusu ni yake.

وَإِن كَانَتْ وَٰحِدَةً فَلَهَا ٱلنِّصْفُ

Na kwa baba yake na mama yake, kwa kila mmoja wao, sehemu ya sita ya anachoacha, ikiwa ana mtoto;

وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٌ

lakini ikiwa hana mtoto, na baba yake na mama yake wakamrithi, kwa mama yake ni theluthi.

فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٌ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُ

Ikiwa ana ndugu, kwa mama yake ni sehemu ya sita,

فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُ

baada ya wasia ambao angeufanya, au deni.

مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍ

Baba zenu na wana wenu — hamna wazo la ni yupi miongoni mwao walio karibu zaidi nanyi kwa faida:

ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗا

ni lazima itokayo kwa Mungu,

فَرِيضَةٗ مِّنَ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[11]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا [11]

Na kwenu ni nusu ya wanachoacha wenzi wenu wa ndoa, ikiwa hawana mtoto;

وَلَكُمۡ نِصۡفُ مَا تَرَكَ أَزۡوَٰجُكُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٞ

lakini ikiwa wana mtoto, kwenu ni robo ya wanachoacha, baada ya wasia ambao wangeufanya, au deni.

فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٞ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡنَ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِينَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖ

Na kwao ni robo ya mnachoacha, ikiwa hamna mtoto;

وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡتُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن لَّكُمۡ وَلَدٞ

lakini ikiwa mna mtoto, kwao ni sehemu ya nane ya mnachoacha, baada ya wasia ambao mngeufanya, au deni.

فَإِن كَانَ لَكُمۡ وَلَدٞ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكۡتُم مِّنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ تُوصُونَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖ

Na ikiwa mwanamume ambaye urithi wake unahamishwa bila mtangulizi au mzao yeyote, au mwanamke katika hali hiyo, ana kaka au dada, kwa kila mmoja wao ni sehemu ya sita;

وَإِن كَانَ رَجُلٞ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمۡرَأَةٞ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوۡ أُخۡتٞ فَلِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ

lakini wakiwa zaidi ya hao, wanashirikiana katika theluthi, baada ya wasia ambao ungefanywa, au deni, bila madhara.

فَإِن كَانُوٓاْ أَكۡثَرَ مِن ذَٰلِكَ فَهُمۡ شُرَكَآءُ فِي ٱلثُّلُثِ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصَىٰ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍ غَيۡرَ مُضَآرّٖ

Ni pendekezo litokalo kwa Mungu.

وَصِيَّةٗ مِّنَ ٱللَّهِ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mvumilivu.[12]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٞ [12]

Hizo ndizo mipaka ya Mungu.

تِلۡكَ حُدُودُ ٱللَّهِ

Na yeyote anayemnyenyekea Mungu na mjumbe Wake, Yeye atamwingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo atakaa milele.

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Na huo ndio ushindi adhimu.[13]

وَذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [13]

Na yeyote anayemwasi Mungu na mjumbe Wake, na kuvuka mipaka Yake, Yeye atamwingiza katika moto ambamo atakaa milele,

وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدۡخِلۡهُ نَارًا خَٰلِدٗا فِيهَا

naye atakuwa na adhabu ya kudhalilisha.[14]

وَلَهُۥ عَذَابٞ مُّهِينٞ [14]

Na wale wa wanawake wenu wanaotenda ufedhuli, takeni dhidi yao ushahidi wa wanne miongoni mwenu;

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعٗةٗ مِّنكُمۡ

na wakishuhudia, hapo washikeni majumbani, mpaka kifo kiwashike kwa uaminifu, au Mungu awafungulie mwanya.[15]

فَإِن شَهِدُواْ فَأَمۡسِكُوهُنَّ فِي ٱلۡبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلۡمَوۡتُ أَوۡ يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلٗا [15]

Na wale wawili miongoni mwenu wanaoutenda, waudhini wote wawili;

وَٱلَّذَانِ يَأۡتِيَٰنِهَا مِنكُمۡ فَـَٔاذُوهُمَا

lakini wakirudi na wakajirekebisha, jiepusheni nao,

فَإِن تَابَا وَأَصۡلَحَا فَأَعۡرِضُواْ عَنۡهُمَآ

kwani Mungu ni Mwenye kurudi daima, Mwenye Huruma.[16]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابٗا رَّحِيمًا [16]

Majuto yanayokubaliwa na Mungu ni kwa wale tu wanaotenda ubaya kwa ujinga, kisha wanarudi bila kukawia:

إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ

hao ndio ambao Mungu anarudi kwao kwa upole.

فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[17]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا [17]

Na majuto hayakubaliwi kwa wale wanaotenda matendo mabaya mpaka kifo kinapomfikia mmoja wao, akasema: “Hakika ninarudi sasa” — wala kwa wale wanaokufa wakiwa wanakana:

وَلَيۡسَتِ ٱلتَّوۡبَةُ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ قَالَ إِنِّي تُبۡتُ ٱلۡـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمۡ كُفَّارٌ

hao ndio ambao Tumewaandalia adhabu yenye maumivu.[18]

أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا [18]

Enyi walioamini! Haikuruhusiwi kwenu kurithi wanawake kwa nguvu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمۡ أَن تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرۡهٗا

wala msiwakwamishe ili mchukue sehemu ya mliyowapa, isipokuwa wakitenda ufedhuli ulio wazi.

وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا۟ بِبَعْضِ مَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ

Na ishini nao kwa kinachokubalika kwa desturi.

وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ

Mkiwachukia, inawezekana kuwa mnachukia kitu ambacho Mungu huweka ndani yake wema mwingi.[19]

فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟ شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا [19]

Na mkikusudia kubadilisha mwenzi wa ndoa kwa mwingine, na mmempa mmoja wao kantari, msichukue tena chochote kutoka kwake.

وَإِنْ أَرَدتُّمُ ٱسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ إِحْدَىٰهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا۟ مِنْهُ شَيْـًٔا

Je, mngekichukua tena kwa kashfa na ukiukaji ulio wazi?[20]

أَتَأْخُذُونَهُۥ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا [20]

Na mngekichukuaje tena, ilhali mmoja wenu tayari ameungana kwa faragha na mwenzake, nao wamechukua kwenu ahadi madhubuti na thabiti?[21]

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُۥ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا [21]

Na msioe wale wa wanawake ambao mababu zenu waliwaoa, isipokuwa yaliyopita tayari,

وَلَا تَنكِحُوا۟ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ

kwani ilikuwa ufedhuli na chukizo,

إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَمَقْتًا

na ni njia mbaya kama nini![22]

وَسَآءَ سَبِيلًا [22]

Mmekatazwa: mama zenu, binti zenu, dada zenu, shangazi zenu, mama zenu wadogo, binti za kaka yenu, binti za dada yenu,

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّٰتُكُمْ وَخَٰلَٰتُكُمْ وَبَنَاتُ ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ ٱلْأُخْتِ

mama zenu waliowatunza, pamoja na dada zenu wa kutunzwa pamoja,

وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ

mama za wanawake wenu, binti waliolelewa katika kaya yenu, wa wanawake wenu mliotumia ndoa nao —

وَأُمَّهَٰتُ نِسَآئِكُمْ وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِى فِى حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ ٱلَّٰتِى دَخَلْتُم بِهِنَّ

lakini ikiwa hamjatumia ndoa nao, hakuna lawama juu yenu —

فَإِن لَّمْ تَكُونُوا۟ دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ

wale walioungana kwa ruhusa na wana wenu wanaotokana na viuno vyenu,

وَحَلَٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ مِنْ أَصْلَٰبِكُمْ

na kuunganisha dada wawili, isipokuwa yaliyopita tayari,

وَأَن تَجْمَعُوا۟ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[23]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا [23]

Na wanawake waliolindwa kwa kiungo cha ndoa, isipokuwa wale mliofungwa nao kwa kiapo —

وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ

ni Kanuni ya Mungu inayowafunga.

كِتَٰبَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ

Na mmeruhusiwa wale wote walio nje ya makundi haya, mnaowatafuta kwa mali zenu, mkiwa wanaume wanaojifunga katika kiungo cha ndoa, si mafisadi.

وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ

Na kwa mliyostarehe nao kwao, wapeni ujira wao, kama lazima iliyoainishwa.

فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً

Na hakuna lawama juu yenu kwa mnayokubaliana kwa pande mbili, baada ya lazima iliyoainishwa,

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[24]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا [24]

Na yeyote miongoni mwenu asiye na uwezo wa kuoa wanawake waumini waliolindwa, hapo mmoja wa wasichana wenu waumini waliofungwa kwa kiapo.

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن يَنكِحَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن فَتَيَٰتِكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ

Mungu anajua zaidi viapo vyenu;(13)

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَٰنِكُم (13)

nyinyi ni wa mmoja kwa mwingine.

بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ

Waoeni basi kwa idhini ya ahali zao,

فَٱنكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ

na wapeni ujira wao kwa kinachokubalika kwa desturi, wakiwa wanawake wanaojifunga katika kiungo cha ndoa, si mafisadi wala wanaochukua wapenzi wa siri.(14)

وَءَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ مُحْصَنَٰتٍ غَيْرَ مُسَٰفِحَٰتٍ وَلَا مُتَّخِذَٰتِ أَخْدَانٍ (14)

Na wakishalindwa, wakitenda ufedhuli, wanajiletea nusu ya adhabu ya wanawake waliolindwa kwa kiungo cha ndoa.

فَإِذَآ أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَٰحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى ٱلْمُحْصَنَٰتِ مِنَ ٱلْعَذَابِ

Hilo ni kwa yule miongoni mwenu anayehofia kulemewa;

ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ ٱلْعَنَتَ مِنكُمْ

lakini kuwa na subira ni bora kwenu.

وَأَن تَصْبِرُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[25]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [25]

Mungu anakusudia kuwaangazia, kuwaongoza kwa taratibu za wale waliowatangulia, na kurudi kwenu kwa upole.

يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[26]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [26]

Mungu anakusudia kurudi kwenu kwa upole,

وَٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ

huku wale wanaofuata matamanio yao wakikusudia kwamba mwegemee mwegemeo adhimu.[27]

وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُوا۟ مَيْلًا عَظِيمًا [27]

Mungu anakusudia kuwapunguzia,

يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ عَنكُمْ

kwani mwanadamu ameumbwa dhaifu.[28]

وَخُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ ضَعِيفًا [28]

Enyi walioamini! Msimeze mali zenu baina yenu kwa ubatili,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ

isipokuwa ikiwa ni biashara itokanayo na makubaliano ya pande mbili kati yenu.

إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡ

Na msijiue wenyewe,

وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ

kwani Mungu ni Mwenye Huruma kwenu.[29]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا [29]

Na yeyote atakayefanya hivyo kwa uadui na dhuluma, Tutamchomesha katika moto.

وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ عُدۡوَٰنٗا وَظُلۡمٗا فَسَوۡفَ نُصۡلِيهِ نَارٗا

Na hilo kwa Mungu ni jambo jepesi.[30]

وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا [30]

Mkiepuka makubwa zaidi ya yale yaliyopigwa marufuku kwenu, Tutafunika matendo yenu mabaya, na Tutawaingiza katika kuingia kwa heshima.[31]

إِن تَجۡتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡكُم مُّدۡخَلٗا كَرِيمٗا [31]

Na msitamani yale ambayo Mungu amewapendelea baadhi yenu juu ya wengine.

وَلَا تَتَمَنَّوۡاْ مَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بِهِۦ بَعۡضَكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖ

Kwa wanaume sehemu ya walichopata,

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبُواْ

na kwa wanawake sehemu ya walichopata.

وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبۡنَ

Na mwombeni Mungu kutoka fadhila Yake,

وَسْـَٔلُوا۟ ٱللَّهَ مِن فَضْلِهِۦٓ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[32]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا [32]

Na kwa kila mmoja, Tumeweka warithi katika yale wanayoacha

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَٰلِىَ مِمَّا تَرَكَ

wazazi wawili na walio karibu.

ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ

Na wale ambao viapo vyenu vimewafunga nao, wapeni sehemu yao,

وَٱلَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَـَٔاتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ

kwani Mungu ni shahidi wa kila kitu.[33]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا [33]

Wanaume wanabeba mzigo mahali pa wanawake, kwa sababu ya yale ambayo Mungu amewapendelea baadhi juu ya wengine, na kwa wanayotoa kutoka mali zao.

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَآ أَنفَقُوا۟ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ

Wanawake wazima ni wanaojitolea, wanaohifadhi yaliyo nje ya hisi, kwa sababu ya alivyohifadhi Mungu.

فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ

Na wale mnaoogopa kujiondoa kwao kwa upande mmoja, wahimizeni, jitengeni nao katika mahali pa kulala, kisha wazidisheni;

وَٱلَّٰتِى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِى ٱلْمَضَاجِعِ وَٱضْرِبُوهُنَّ

kisha, wakiwanyenyekea, msitafute tena njia dhidi yao,

فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا۟ عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا

kwani Mungu ni Aliye Juu Sana, Mkuu.[34]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا [34]

Na mkiogopa mvunjiko kati ya wawili hao, ibueni hapo mwamuzi kutoka ahali ya mwanamume huyo, na mwamuzi kutoka ahali ya mwanamke huyo; wakikusudia wote wawili suluhu, Mungu atawaoanisha mmoja kwa mwingine;

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُوا۟ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mtambuzi.[35]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا [35]

Na mtiini Mungu,

وَٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ

wala msimshirikishe na chochote,

وَلَا تُشْرِكُوا۟ بِهِۦ شَيْـًٔا

na utendaji wa wema kwa wazazi wawili, walio karibu, yatima, wahitaji, jirani aliye karibu, jirani mgeni, rafiki aliye kando yenu, msafiri, na wale mliofungwa nao kwa kiapo;

وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا وَبِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْجَارِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْجَارِ ٱلْجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلْجَنۢبِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ

kwani Mungu hapendi yule mwenye maringo, mwenye majivuno.[36]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا [36]

Wale walio bahili, wanaowaamuru watu ubahili, na wanaonyamazia yale Mungu aliyowapa kutoka fadhila Yake —

ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ

na Tumewaandalia wale wanaokana adhabu ya kudhalilisha.[37]

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا [37]

Na wale wanaotoa mali zao kwa kujionyesha mbele ya watu, na hawamwamini Mungu wala Siku ya Mwisho —

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ

yeyote aliye na Mwepushaji kuwa mwenzi wake, ni mwenzi mbaya kama nini![38]

وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيْطَٰنُ لَهُۥ قَرِينًا فَسَآءَ قَرِينًا [38]

Na ingewagharimu nini, kama wangemwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na wakatoa katika yale Mungu aliyowaruzuku?

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ وَأَنفَقُوا۟ مِمَّا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ

Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu wao.[39]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا [39]

Mungu hafanyi dhuluma yoyote, hata kwa uzito wa chembe.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ

Na ikiwa ni tendo jema, Yeye analiongeza maradufu, na anatoa, kutoka upande Wake, ujira adhimu.[40]

وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَٰعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا [40]

Itakuwaje basi, Tutakapoleta, kutoka katika kila jamii, shahidi, na Tutakapokuleta kama shahidi dhidi ya hawa?[41]

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍۭ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا [41]

Siku hiyo, wale waliokana na kumwasi mjumbe wangekusudia ardhi isawazishwe juu yao, nao hawataweza kunyamazia Mungu hotuba yoyote.[42]

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَعَصَوُا۟ ٱلرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ ٱللَّهَ حَدِيثًا [42]

Enyi walioamini! Msikaribie Mawasiliano mkiwa katika hali ya ulevi, mpaka mjue mnayosema, wala mkiwa wachafu — isipokuwa katika kupita kwenye njia — mpaka mjioshe.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقۡرَبُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمۡ سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعۡلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغۡتَسِلُواْ

Na mkiwa wagonjwa, au safarini, au mmoja wenu amekuja kutoka kukidhi haja ya asili, au mmemjua mwanamke kwa faragha, na hamkupata maji, hapo lengeni uso mzuri wa ardhi, na mpitishe juu ya nyuso zenu na mikono yenu;

وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُمۡ

kwani Mungu ni Mwenye kuondolea daima, Mwenye Msamaha tele.[43]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوّٗا غَفُورٗا [43]

Je, hukuona wale waliopewa sehemu ya Maandiko, wakinunua upotovu na wakikusudia mpotee kutoka njia?[44]

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ يَشۡتَرُونَ ٱلضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّواْ ٱلسَّبِيلَ [44]

Mungu anajua zaidi maadui wenu.

وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِأَعۡدَآئِكُمۡ

Na Mungu anatosha kuwa Mwandani, na Mungu anatosha kuwa uokozi.[45]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَلِيّٗا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ نَصِيرٗا [45]

Miongoni mwa Walioelekezwa Upya, wapo wanaovuruga maneno, mbali na muktadha wao, na kusema: “Tumesikia na tumeasi”, na: “Sikiliza, bila kupewa kusikia”, na: “Tudharau”, wakipinda ndimi zao na kushambulia Sheria.

مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ ٱلۡكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا وَٱسۡمَعۡ غَيۡرَ مُسۡمَعٖ وَرَٰعِنَا لَيَّۢا بِأَلۡسِنَتِهِمۡ وَطَعۡنٗا فِي ٱلدِّينِ

Na kama wangalisema: “Tumesikia na tumenyenyekea”, na: “Sikiliza”, na: “Tutazame”, hilo lingalikuwa bora kwao, na la kunyooka zaidi;

وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَٱسْمَعْ وَٱنظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ

lakini Mungu amewalaani kwa ukanaji wao, nao hawaamini ila kidogo.[46]

وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا [46]

Enyi mliopewa Maandiko! Aminini yale Tuliyoyateremsha, yakisadikisha yaliyo pamoja nanyi, kabla hatujafuta nyuso, ili kuzirudisha nyuma, au Tuwalaani kama Tulivyowalaani wenzi wa Mapumziko.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ ءَامِنُوا۟ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰٓ أَدْبَارِهَآ أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّآ أَصْحَٰبَ ٱلسَّبْتِ

Na amri ya Mungu daima ni jambo lililofanyika.[47]

وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا [47]

Mungu hasamehe hakika kwamba wamshirikishe,

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ

lakini Yeye husamehe yaliyo chini ya hilo kwa yule anayeridhia.

وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ

Na yeyote anayeshirikisha na Mungu amebuni ukiukaji adhimu.[48]

وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفْتَرَىٰٓ إِثْمًا عَظِيمًا [48]

Je, hukuona wale wanaojitangaza wenyewe kuwa safi?

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُم

Mungu, kinyume chake, husafisha yule anayeridhia,

بَلِ ٱللَّهُ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ

nao hawatadhulumiwa, hata kwa uzi.[49]

وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا [49]

Tazama jinsi wanavyobuni uongo dhidi ya Mungu: hilo linatosha kuwa ukiukaji ulio wazi.[50]

ٱنظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثْمًا مُّبِينًا [50]

Je, hukuona wale waliopewa sehemu ya Maandiko, wanaoamini Sanamu na Aliyepindukia, na wanaosema kuhusu wale wanaokana: “Hao wameongozwa vizuri zaidi, kuhusu njia, kuliko wale walioamini”?[51]

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُؤْمِنُونَ بِٱلْجِبْتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَٰٓؤُلَآءِ أَهْدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ سَبِيلًا [51]

Hao ndio ambao Mungu amewalaani;

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ

na yeyote ambaye Mungu anamlaani, hutapata kwake uokozi wowote.[52]

وَمَن يَلْعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا [52]

Au wanayo sehemu ya ufalme? Hapo wasingewapa watu hata mwatuko wa kokwa ya tende.[53]

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ ٱلْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا [53]

Au wanawahusudu watu kwa yale Mungu aliyowapa kutoka fadhila Yake?

أَمْ يَحْسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ

Tuliwapa hata hivyo ukoo wa Ibrahimu Maandiko na hekima, na Tukawapa ufalme adhimu.[54]

فَقَدْ ءَاتَيْنَآ ءَالَ إِبْرَٰهِيمَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَٰهُم مُّلْكًا عَظِيمًا [54]

Miongoni mwao, wapo waliouamini, na wapo waliokaidi hilo.

فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ

Na Jahanamu inatosha kuwa makaa.[55]

وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا [55]

Wale waliokana ishara Zetu, hakika Tutawachomesha katika moto.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا سَوۡفَ نُصۡلِيهِمۡ نَارٗا

Kila mara ngozi zao zitakapoteketezwa, Tutawabadilishia ngozi nyingine, ili waonje adhabu,

كُلَّمَا نَضِجَتۡ جُلُودُهُم بَدَّلۡنَٰهُمۡ جُلُودًا غَيۡرَهَا لِيَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[56]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمٗا [56]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima, Tutawaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗا

Humo watakuwa na wenzi wa ndoa waliosafishwa,

لَّهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞ

na Tutawaingiza katika kivuli kinachotia kivuli.[57]

وَنُدۡخِلُهُمۡ ظِلّٗا ظَلِيلًا [57]

Mungu anawaamuru kurudisha amana kwa wenye haki zake, na, mnapohukumu kati ya watu, kuhukumu kwa uadilifu.

إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا حَكَمۡتُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ أَن تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِ

Ni ya hali ya juu kama nini yale ambayo Mungu anawahimiza!

إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓ

Kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[58]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا بَصِيرٗا [58]

Enyi walioamini! Mnyenyekeeni Mungu, mnyenyekeeni mjumbe na wale miongoni mwenu wenye uamiri.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡ

Na mkiingia katika mzozo kuhusu kitu chochote, kirejesheni kwa Mungu na kwa mjumbe, ikiwa mnamwamini Mungu na Siku ya Mwisho.

فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ

Hilo ni bora, na lenye ufasiri mzuri zaidi.[59]

ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا [59]

Je, hukuona wale wanaojidai kuwa wameamini yale yaliyoteremshwa kwako na yale yaliyoteremshwa kabla yako, na wanaokusudia kupeleka mgogoro wao kwa Aliyepindukia, ilhali wameamriwa kumkana?

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يَزۡعُمُونَ أَنَّهُمۡ ءَامَنُواْ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوٓاْ إِلَى ٱلطَّٰغُوتِ وَقَدۡ أُمِرُوٓاْ أَن يَكۡفُرُواْ بِهِۦ

Na Mwepushaji anakusudia kuwapoteza kwa upotovu wa mbali.[60]

وَيُرِيدُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَن يُضِلَّهُمۡ ضَلَٰلَۢا بَعِيدٗا [60]

Na wanapoambiwa: “Njooni kwa yale ambayo Mungu ameyateremsha, na kwa mjumbe”, unawaona wanafiki wakikukaidi, kwa azma.[61]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيۡتَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودٗا [61]

Itakuwaje basi, msiba unapowapata kwa yale ambayo mikono yao imetanguliza, kisha wanakujia, wakiapa kwa Mungu: “Hatukukusudia ila wema na maridhiano”?[62]

فَكَيۡفَ إِذَآ أَصَٰبَتۡهُم مُّصِيبَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ ثُمَّ جَآءُوكَ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّآ إِحۡسَٰنٗا وَتَوۡفِيقًا [62]

Hao ni wale ambao Mungu anajua yaliyo katika viini vyao; jiepushe nao basi, uwahimize, na uwaambie, kuhusu wao wenyewe, maneno ya kuacha alama.[63]

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمۡ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَعِظۡهُمۡ وَقُل لَّهُمۡ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ قَوۡلَۢا بَلِيغٗا [63]

Na hatukutuma mjumbe yeyote, isipokuwa ili anyenyekewe, kwa idhini ya Mungu.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذۡنِ ٱللَّهِ

Na kama wangalikuja kwako, baada ya kujidhulumu wenyewe, kuomba msamaha wa Mungu, na mjumbe angaliomba msamaha kwa ajili yao, wangalimkuta Mungu, bila kukosa, Mwenye kurudi daima, Mwenye Huruma.[64]

وَلَوۡ أَنَّهُمۡ إِذ ظَّلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ جَآءُوكَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ ٱللَّهَ وَٱسۡتَغۡفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُواْ ٱللَّهَ تَوَّابٗا رَّحِيمٗا [64]

Hapana, kwa Mlezi wako! Hawataamini mpaka wakufanye hakimu wa mizozo yao, kisha wasipate ndani yao wenyewe dhiki yoyote kwa yale uliyoyaamua, na wakayaambatia kwa utimilifu kamili.[65]

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا [65]

Na kama Tungaliwaagiza: “Uaneni”, au: “Tokeni katika makazi yenu”, wasingalifanya, isipokuwa wachache miongoni mwao.

وَلَوۡ أَنَّا كَتَبۡنَا عَلَيۡهِمۡ أَنِ ٱقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ أَوِ ٱخۡرُجُواْ مِن دِيَٰرِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٞ مِّنۡهُمۡ

Na kama wangalifanya yale waliyohimizwa, hilo lingalikuwa bora kwao, na lingaliwathibitisha kwa nguvu zaidi;[66]

وَلَوۡ أَنَّهُمۡ فَعَلُواْ مَا يُوعَظُونَ بِهِۦ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ وَأَشَدَّ تَثۡبِيتٗا [66]

na Tungalikuwapa hapo, bila kukosa, kutoka upande Wetu, ujira adhimu,[67]

وَإِذٗا لَّأٓتَيۡنَٰهُم مِّن لَّدُنَّآ أَجۡرًا عَظِيمٗا [67]

na Tungalikuwaongoza bila kukosa kwenye barabara iliyonyooka.[68]

وَلَهَدَيۡنَٰهُمۡ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا [68]

Na yeyote anayemnyenyekea Mungu na mjumbe, hao watakuwa pamoja na wale ambao Mungu amewaneemesha kwa neema Yake, miongoni mwa waarifishaji, wasadikifu, mashahidi na walio wazima.

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ

Na ni mwandamano mzuri kama nini huo![69]

وَحَسُنَ أُوْلَٰٓئِكَ رَفِيقًا [69]

Hiyo ndiyo fadhila itokayo kwa Mungu,

ذَٰلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ

na Mungu anatosha kuwa Mjuzi wa Yote.[70]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ عَلِيمًا [70]

Enyi walioamini! Chukueni tahadhari zenu, na hamasikeni kwa makundi, au hamasikeni nyote pamoja.[71]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ خُذُواْ حِذْرَكُمْ فَٱنفِرُواْ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُواْ جَمِيعًا [71]

Na kwa yakini yupo miongoni mwenu anayechelewa makusudi;

وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ

na ikiwa msiba utawapata, husema: “Mungu amenineemesha kwa neema Yake, kwa kuwa sikuwa pamoja nao, kama shahidi.”[72]

فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا [72]

Lakini ikiwa fadhila kutoka kwa Mungu itawapata, kwa yakini atasema, kana kwamba hapakuwa kati yenu na yeye mapenzi yoyote: “Laiti ningekuwa pamoja nao, ningeshinda hapo ushindi adhimu!”[73]

وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا [73]

Na wapigane basi katika njia ya Mungu wale wanaouza Maisha ya Karibu kwa Maisha ya Mwisho.

فَلْيُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ

Na yeyote anayepigana katika njia ya Mungu, kisha akauawa au akaibuka mshindi, Tutampa ujira adhimu.[74]

وَمَن يُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا [74]

Na mna nini hata msipigane katika njia ya Mungu, na kwa ajili ya wanaume, wanawake na watoto waliopunguzwa hadi unyonge, wanaosema: “Mlezi wetu, Tutoe katika mji huu ambao watu wake ni madhalimu, na Utupe, kutoka upande Wako, mwandani, na Utupe, kutoka upande Wako, mwokozi”?[75]

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِمِ أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا [75]

Wale walioamini wanapigana katika njia ya Mungu,

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

na wale wanaokana wanapigana katika njia ya Aliyepindukia.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱلطَّٰغُوتِ

Wapigeni basi wandani wa Mwepushaji,

فَقَٰتِلُوٓا۟ أَوْلِيَآءَ ٱلشَّيْطَٰنِ

kwani hila ya Mwepushaji ni dhaifu.[76]

إِنَّ كَيْدَ ٱلشَّيْطَٰنِ كَانَ ضَعِيفًا [76]

Je, hukuona wale walioambiwa: “Zuieni mikono yenu, dumisheni Mawasiliano na mpeni ukarimu halisi”?

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوٓا۟ أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

Kisha, mapigano yalipoagizwa kwao, tazama kikundi miongoni mwao kinawahofia watu kama Mungu anavyohofiwa, au kwa woga mkali zaidi,

فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً

nao husema: “Mlezi wetu, kwa nini Umetuagizia mapigano? Laiti Ungetuahirisha hadi muda ulio karibu!”

وَقَالُوا۟ رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوْلَآ أَخَّرْتَنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ

Sema: “Starehe ya Maisha ya Karibu ni kitu kidogo,

قُلْ مَتَٰعُ ٱلدُّنْيَا قَلِيلٌ

na Maisha ya Mwisho ni bora kwa yule anayejikinga,

وَٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ ٱتَّقَىٰ

nanyi hamtadhulumiwa, hata kwa uzi.”[77]

وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا [77]

Popote mlipo, kifo kitawakamata, hata mkiwa katika minara isiyoweza kutekwa.

أَيْنَمَا تَكُونُوا۟ يُدْرِككُّمُ ٱلْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِى بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ

Na ikiwa wema utawapata, husema: “Haya yanatoka kwa Mungu”;

وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

na ikiwa ubaya utawapata, husema: “Haya yanatoka kwako.”

وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِكَ

Sema: “Yote yanatoka kwa Mungu.”

قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ

Watu hawa basi wana nini hata hawafahamu karibu hotuba yoyote?[78]

فَمَالِ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا [78]

Kinachokupata cha wema kinatoka kwa Mungu,

مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ

na kinachokupata cha ubaya kinatoka kwako mwenyewe.

وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ

Na Tumekutuma kwa watu kama mjumbe.

وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا

Na Mungu anatosha kuwa shahidi.[79]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا [79]

Yeyote anayemnyenyekea mjumbe amemnyenyekea Mungu,

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ ٱللَّهَ

na yeyote anayegeuza mgongo — hatukukutuma kama mhifadhi juu yao.[80]

وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا [80]

Na wanasema: “Unyenyekevu”,

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ

lakini wanapotoka kwako, kundi miongoni mwao hupanga usiku jambo jingine kabisa kuliko wanalosema.

فَإِذَا بَرَزُوا۟ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ ٱلَّذِى تَقُولُ

Mungu anaandika wanayopanga usiku.

وَٱللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ

Jiepushe nao basi, na umpe Mungu uwakili.

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ

Na Mungu anatosha kuwa wakili.[81]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا [81]

Je, hawatafakari basi Usomaji?

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ

Na kama ingalikuwa inatoka kwa mwingine zaidi ya Mungu, wangalikuta ndani yake tofauti nyingi.[82]

وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا [82]

Na likiwafikia habari ya kutuliza au ya kutisha, wanaisambaza;

وَإِذَا جَآءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ ٱلْأَمْنِ أَوِ ٱلْخَوْفِ أَذَاعُوا۟ بِهِۦ

lakini kama wangaliirejesha kwa mjumbe na kwa wale miongoni mwao wenye uamiri, wale miongoni mwao wanaotafuta kuchota msingi wake wangalikuwa na ujuzi wake.

وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُو۟لِى ٱلْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ ٱلَّذِينَ يَسْتَنۢبِطُونَهُۥ مِنْهُمْ

Na bila fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, bila kukosa mngemfuata Mwepushaji, isipokuwa wachache miongoni mwenu.[83]

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَٱتَّبَعْتُمُ ٱلشَّيْطَٰنَ إِلَّا قَلِيلًا [83]

Pigana basi katika njia ya Mungu:

فَقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

umetwikwa tu wewe mwenyewe.

لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ

Na wahimize waumini.

وَحَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ

Inawezekana kuwa Mungu atazuia ghasia za wale wanaokana.

عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

Mungu ni mkali zaidi kwa ukali, na mkali zaidi kwa mfano wa kukatisha tamaa.[84]

وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا [84]

Yeyote anayefanya usuluhishi mzuri atakuwa na sehemu yake;

مَّن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُۥ نَصِيبٌ مِّنْهَا

na yeyote anayefanya usuluhishi mbaya atabeba sehemu yake.

وَمَن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً سَيِّئَةً يَكُن لَّهُۥ كِفْلٌ مِّنْهَا

Mungu ni msimamizi juu ya kila kitu.[85]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقِيتًا [85]

Na mnaposalimiwa kwa salamu, salimuni kwa salamu iliyo nzuri zaidi, au irudisheni,

وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا۟ بِأَحْسَنَ مِنْهَآ أَوْ رُدُّوهَآ

kwani Mungu ni mhasibu juu ya kila kitu.[86]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ حَسِيبًا [86]

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Kwa yakini Atawakusanya katika Siku ya Kusimama Mbele, ambayo hakuna shaka ndani yake.

لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ

Na ni nani aliye msadikifu zaidi kuliko Mungu katika hotuba?[87]

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثًا [87]

Mna nini basi, kuhusu wanafiki, kuunda vikosi viwili, ilhali Mungu amewapindua kwa yale waliyojipatia?

فَمَا لَكُمْ فِى ٱلْمُنَٰفِقِينَ فِئَتَيْنِ وَٱللَّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓا۟

Je, mnakusudia kumwongoza yule ambaye Mungu amempoteza?

أَتُرِيدُونَ أَن تَهْدُوا۟ مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ

Na yeyote ambaye Mungu anampoteza, hutapata kwake njia yoyote.[88]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا [88]

Wangekusudia kuwaona mkikana kama walivyokana, ili muwe sawa;

وَدُّواْ لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَآءً

msichukue basi, miongoni mwao, wandani, mpaka wahame katika njia ya Mungu.

فَلَا تَتَّخِذُواْ مِنْهُمْ أَوْلِيَآءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

Wakigeuza mgongo, hapo kamateni na muwaue popote mtakapowakuta, wala msichukue, miongoni mwao, mwandani wala mwokozi — isipokuwa wale wanaojiunga na watu ambao kati yao na ninyi kuna ahadi madhubuti, au wanaokuja kwenu[89]

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُواْ مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا [89] إِلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَٰقٌ أَوْ جَآءُوكُمْ

vifua vyao vimebana kwa wazo la kupigana nanyi, au kupigana na watu wao wenyewe.

حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَن يُقَٰتِلُوكُمْ أَوْ يُقَٰتِلُواْ قَوْمَهُمْ

Na kama Mungu angaliridhia, Angaliwapa mamlaka juu yenu, nao wangalipigana nanyi.

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَٰتَلُوكُمْ

Wakijitenga nanyi, wasipigane nanyi, na wakawapa amani, hapo Mungu hawapi njia yoyote dhidi yao.[90]

فَإِنِ ٱعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْاْ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا [90]

Mtawakuta wengine wanaokusudia kuwa salama pamoja nanyi na salama pamoja na watu wao wenyewe; kila wanaporejeshwa kwenye jaribio, wanalirudia kwa kuzama.

سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُواْ قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلْفِتْنَةِ أُرْكِسُواْ فِيهَا

Wasipojitenga nanyi, wasiwape amani, na wasizuie mikono yao, hapo kamateni na muwaue popote mtakapowakuta.

فَإِن لَّمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوٓاْ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ

Na hao ndio ambao Tumewawekea mamlaka wazi dhidi yao.[91]

وَأُوْلَٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا [91]

Na haimstahili muumini kumuua muumini,

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا

isipokuwa kwa kosa.

إِلَّا خَطَـًٔا

Na yeyote anayemuua muumini kwa kosa anapaswa kumwachilia huru muumini aliye rehani, pamoja na fidia itakayotolewa kwa ahali yake, isipokuwa wakiiachia kwa hisani.

وَمَن قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُواْ

Na ikiwa aliyeuawa alikuwa wa watu walio adui kwenu, na akiwa muumini, hapo kumwachilia huru muumini aliye rehani.

فَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ

Na ikiwa alikuwa wa watu ambao kati yao na ninyi kuna ahadi madhubuti, hapo fidia itakayotolewa kwa ahali yake, na kumwachilia huru muumini aliye rehani.

وَإِن كَانَ مِن قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَٰقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ

Na yeyote asiyepata uwezo wa hayo, hapo kujinyima kwa miezi miwili mfululizo, kama majuto yatokayo kwa Mungu.

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ ٱللَّهِ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[92]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [92]

Na yeyote anayemuua muumini kwa makusudi, malipo yake ni Jahanamu, ambamo atakaa milele; Mungu amemkasirikia, amemlaani, na amemwandalia adhabu adhimu.[93]

وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا [93]

Enyi walioamini! Mnapopita katika njia ya Mungu, bainisheni kwa uwazi,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَتَبَيَّنُواْ

wala msimwambie yule anayewapa amani: “Wewe si muumini”, mkitafuta mali za kupita za Maisha ya Karibu; ilhali kwa Mungu kuna mateka mengi. **(15)**

وَلَا تَقُولُواْ لِمَنْ أَلْقَىٰٓ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَعِندَ ٱللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ **(15)**

Ndivyo mlivyokuwa hapo awali, na Mungu amewapa zawadi.

كَذَٰلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ

Bainisheni basi kwa uwazi,

فَتَبَيَّنُوٓاْ

kwani Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayofanya.[94]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا [94]

Hawalingani wale wa waumini wanaokaa, isipokuwa walemavu, na wale wanaojitahidi katika njia ya Mungu kwa mali zao na Dhati yao.

لَّا يَسْتَوِى ٱلْقَٰعِدُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُوْلِى ٱلضَّرَرِ وَٱلْمُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ

Mungu amewapendelea kwa daraja moja wale wanaojitahidi kwa mali zao na Dhati yao juu ya wale wanaokaa.

فَضَّلَ ٱللَّهُ ٱلْمُجَٰهِدِينَ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى ٱلْقَٰعِدِينَ دَرَجَةً

Na kwa wote, Mungu ameahidi lililo zuri zaidi;

وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ

na Mungu amewapendelea wanaojitahidi, juu ya wale wanaokaa, kwa ujira adhimu — daraja kutoka upande Wake, msamaha, na huruma;[95]

وَفَضَّلَ ٱللَّهُ ٱلْمُجٰهِدِينَ عَلَى ٱلْقَٰعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا [95] دَرَجٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً

na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[96]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [96]

Hakika, wale ambao Watekelezaji wanawashika kwa uaminifu ilhali wanajidhulumu wenyewe — husema: “Mlikuwa katika hali gani?”

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ قَالُوا۟ فِيمَ كُنتُمْ

Husema: “Tulipunguzwa hadi unyonge katika ardhi.”

قَالُوا۟ كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِى ٱلْأَرْضِ

Husema: “Je, ardhi ya Mungu haikuwa pana ya kutosha ili mhame humo?”

قَالُوٓا۟ أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةً فَتُهَاجِرُوا۟ فِيهَا

Hao ndio ambao makimbilio yao yatakuwa Jahanamu; na ni mwisho mbaya kama nini! — isipokuwa wanaume, wanawake na watoto waliopunguzwa hadi unyonge, wasioweza kupata mbinu yoyote, wala kuongozwa kwenye njia.[97–98]

فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَسَآءَتْ مَصِيرًا [97] إِلَّا ٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا [98]

Hao, inawezekana kuwa Mungu atawaondolea kosa.

فَأُو۟لَٰٓئِكَ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ

Mungu ni Mwenye kuondolea daima, Mwenye Msamaha tele.[99]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا [99]

Na yeyote anayehama katika njia ya Mungu atapata, katika ardhi, makimbilio mengi na wasaa.

وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يَجِدْ فِي ٱلْأَرْضِ مُرَٰغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً

Na yeyote anayetoka nyumbani kwake, akihamia kwa Mungu na mjumbe Wake, kisha kifo kikamfikia, ujira wake umekuwa juu ya Mungu tangu hapo.

وَمَن يَخْرُجْ مِنۢ بَيْتِهِۦ مُهَاجِرًا إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ يُدْرِكْهُ ٱلْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[100]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [100]

Na mnaposafiri katika ardhi, hakuna lawama juu yenu kupunguza Mawasiliano, ikiwa mnaogopa kwamba wale wanaokana watawajaribu;

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي ٱلْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا۟ مِنَ ٱلصَّلَوٰةِ إِنْ خِفْتُمْ أَن يَفْتِنَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟

kwani wale wanaokana ni, kwenu, adui aliye wazi.[101]

إِنَّ ٱلْكَٰفِرِينَ كَانُوا۟ لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا [101]

Na unapokuwa miongoni mwao, na ukiongoza kwa ajili yao Mawasiliano, kundi miongoni mwao na lisimame pamoja nawe, na wachukue silaha zao.

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ

Kisha, wanapokwisha kusujudu, na wapite nyuma yenu,

فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟ مِن وَرَآئِكُمْ

na kundi jingine, ambalo halijaunganisha Mawasiliano bado, lije kuyaunganisha pamoja nawe, likichukua tahadhari zao na silaha zao.

وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟ فَلْيُصَلُّوا۟ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ

Wale wanaokana wangekusudia mpuuze silaha zenu na mizigo yenu, ili wawavamie kwa mara moja.

وَدَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً

Na hakuna lawama juu yenu, ikiwa mvua inawaletea kero au mkiwa wagonjwa, kuweka chini silaha zenu;

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓاْ أَسْلِحَتَكُمْ

lakini chukueni tahadhari zenu,

وَخُذُواْ حِذْرَكُمْ

kwani Mungu ameandaa, kwa wale wanaokana, adhabu ya kudhalilisha.[102]

إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا [102]

Na mnapokwisha kumaliza Mawasiliano, mkumbukeni Mungu, mkiwa mmesimama, mmeketi, au mmelala ubavuni.

فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ

Kisha, mkishatulia, dumisheni Mawasiliano,

فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ

kwani Mawasiliano ni, kwa waumini, agizo lenye saa zilizowekwa.[103]

إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا [103]

Na msilegee katika kuwatafuta watu hao.

وَلَا تَهِنُواْ فِى ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ

Mkiumia, wao huumia hakika kama mnavyoumia; lakini ninyi mnatumaini kutoka kwa Mungu yale ambayo wao hawatumaini.

إِن تَكُونُواْ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[104]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [104]

Tumekuteremshia Maandiko kwa ukweli kamili, ili uhukumu kati ya watu kwa yale ambayo Mungu amekuonyesha.

إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ

Na usiwe, kwa wasaliti, mgombezi.[105]

وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا [105]

Na omba msamaha wa Mungu,

وَٱسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[106]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا [106]

Na usibishe kwa niaba ya wale wanaojisaliti wenyewe,

وَلَا تُجَٰدِلْ عَنِ ٱلَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ

kwani Mungu hapendi yule msaliti mkubwa, mwenye kuvuka mipaka.[107]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا [107]

Wanajificha kutoka kwa watu, wala hawajifichi kutoka kwa Mungu, ilhali Yeye yupo pamoja nao wanapopanga usiku maneno ambayo Yeye hayaridhii.

يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ ٱلْقَوْلِ

Mungu anazunguka kikamilifu wanayofanya.[108]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا [108]

Hivyo ndivyo mlivyo, ninyi mliobishana kwa niaba yao katika Maisha ya Karibu; lakini ni nani atakayebishana na Mungu kwa niaba yao, katika Siku ya Kusimama Mbele? Au ni nani atakayekuwa, kwao, wakili?[109]

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا [109]

Na yeyote anayetenda ubaya, au anayedhulumu Dhati yake mwenyewe, kisha akaomba msamaha wa Mungu, atamkuta Mungu Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[110]

وَمَن يَعْمَلْ سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا [110]

Na yeyote anayejipatia ukiukaji hajipatii ila dhidi ya Dhati yake mwenyewe.

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[111]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [111]

Na yeyote anayejipatia kosa au ukiukaji, kisha akamtuhumu kwalo mtu asiyehusika nalo, amejitwika kashfa na ukiukaji ulio wazi.[112]

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا [112]

Na bila fadhila ya Mungu juu yako na huruma Yake, kundi miongoni mwao lingalikuwa na nia ya kukupoteza;

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن يُضِلُّوكَ

lakini hawapotezi ila wao wenyewe, nao hawawezi kukudhuru kwa chochote.

وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَىْءٍ

Na Mungu amekuteremshia Maandiko na hekima, na amekufundisha yale ambayo hukujua.

وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ

Fadhila ya Mungu juu yako ni adhimu.[113]

وَكَانَ فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا [113]

Hakuna wema katika mingi ya minong'ono yao, isipokuwa kwa yule anayeamuru hisani, au kinachokubalika kwa desturi, au suluhu kati ya watu.

لَّا خَيْرَ فِى كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَىٰهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَٰحٍۭ بَيْنَ ٱلنَّاسِ

Na yeyote anayefanya hilo akitafuta ridhaa ya Mungu, Tutampa ujira adhimu.[114]

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا [114]

Na yeyote anayesimama katika mgawanyiko dhidi ya mjumbe, baada ya mwongozo kuwa wazi kwake, na akafuata njia nyingine kuliko ya waumini, Tutamwacha kwenye yale aliyoyaelekea, na Tutamchomesha katika Jahanamu.

وَمَن يُشَاقِقِ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ ٱلۡهُدَىٰ وَيَتَّبِعۡ غَيۡرَ سَبِيلِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ نُوَلِّهِۦ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصۡلِهِۦ جَهَنَّمَ

Na ni mwisho mbaya kama nini![115]

وَسَآءَتۡ مَصِيرًا [115]

Mungu hasamehe hakika kwamba wamshirikishe,

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ

lakini Yeye husamehe yaliyo chini ya hilo kwa yule anayeridhia.

وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ

Na yeyote anayeshirikisha na Mungu amepotea kwa upotovu wa mbali.[116]

وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا [116]

Hawaombi, pasipo Yeye, ila majike, wala hawaombi ila Mwepushaji aliyeasi, ambaye Mungu amemlaani,[117]

إِن يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثٗا وَإِن يَدۡعُونَ إِلَّا شَيۡطَٰنٗا مَّرِيدٗا [117] لَّعَنَهُ ٱللَّهُ

aliyesema: “Kwa yakini nitachukua, miongoni mwa watiifu Wako, sehemu iliyoainishwa; kwa yakini nitawapoteza, kwa yakini nitawapa matumaini ya bure, kwa yakini nitawaamuru kupasua masikio ya mifugo, na kwa yakini nitawaamuru kubadilisha uumbaji wa Mungu.”[118]

وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنۡ عِبَادِكَ نَصِيبٗا مَّفۡرُوضٗا [118] وَلَأُضِلَّنَّهُمۡ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمۡ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلۡقَ ٱللَّهِ

Na yeyote anayemchukua Mwepushaji kuwa mwandani, pasipo Mungu, amepata hasara iliyo wazi.[119]

وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيۡطَٰنَ وَلِيّٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدۡ خَسِرَ خُسۡرَانٗا مُّبِينٗا [119]

Huwaahidi na huwapa matumaini ya bure,

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ

na Mwepushaji hawaahidi ila ghururi.[120]

وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا [120]

Hao ndio ambao makimbilio yao yatakuwa Jahanamu,

أُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ

nao hawatapata humo kimbilio lolote.[121]

وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا [121]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima, Tutawaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا

Ahadi ya Mungu, kwa ukweli kamili.

وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا

Na ni nani aliye msadikifu zaidi kuliko Mungu katika maneno?[122]

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلًا [122]

Hilo halitegemei matamanio yenu, wala matamanio ya ahali wa Maandiko.

لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَآ أَمَانِىِّ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ

Yeyote anayetenda ubaya atalipwa kwalo, wala hatapata, pasipo Mungu, mwandani wala uokozi.[123]

مَن يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِۦ وَلَا يَجِدْ لَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا [123]

Na yeyote anayetenda matendo mazima, mwanamume au mwanamke, akiwa muumini, hao wataingizwa katika Bustani, wala hawatadhulumiwa, hata kwa mwatuko wa kokwa ya tende.**(16)** [124]

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا **(16)** [124]

Na ni nani aliye na Sheria nzuri zaidi kuliko yule aliyefanya mwelekeo wake kwa Mungu kuwa mnyoofu, akitenda wema, na akafuata mafundisho ya Ibrahimu, aliyeelekea kwa Mungu kikamilifu?

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَٱتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا

Na Mungu alimchukua Ibrahimu kuwa rafiki wa karibu.[125]

وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِبْرَٰهِيمَ خَلِيلًا [125]

Na ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Mungu anazunguka kikamilifu kila kitu.[126]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطًا [126]

Na wanakuuliza kuhusu wanawake.

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى ٱلنِّسَآءِ

Sema: “Mungu anawapa maoni Yake kuhusu wao, na pia yale mnayosomewa katika Maandiko kuhusu mayatima wa kike msiowapa wanachoagizwa, huku mkitaka kuwaoa, na kuhusu watoto waliopunguzwa hadi unyonge, na kuhusu kuwatendea yatima kwa usawa kamili.

قُلِ ٱللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ فِى يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلْوِلْدَٰنِ وَأَن تَقُومُوا۟ لِلْيَتَٰمَىٰ بِٱلْقِسْطِ

Na wema wowote mfanyao, hakika Mungu ni Mjuzi wa Yote kuuhusu.”[127]

وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا [127]

Na ikiwa mwanamke anaogopa kutoka kwa mumewe kujiondoa kwa upande mmoja au kujiepusha, hakuna lawama juu yao kusuluhishana kwa makubaliano;

وَإِنِ ٱمْرَأَةٌ خَافَتْ مِنۢ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا

na suluhu ni bora.

وَٱلصُّلْحُ خَيْرٌ

Na tamaa ipo daima katika Dhati;

وَأُحْضِرَتِ ٱلْأَنفُسُ ٱلشُّحَّ

lakini mkitenda wema na mkajikinga, Mungu ni Mtambuzi hakika wa yale mnayofanya.[128]

وَإِن تُحْسِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا [128]

Na hamtaweza kamwe kuwa waadilifu kati ya wanawake, hata mkikaza;

وَلَن تَسْتَطِيعُوٓاْ أَن تَعْدِلُواْ بَيْنَ ٱلنِّسَآءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ

msiegemee basi kabisa, mkamwacha mwingine kama aliyening'inia.

فَلَا تَمِيلُواْ كُلَّ ٱلْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَٱلْمُعَلَّقَةِ

Na mkisuluhishana na mkajikinga, Mungu ni Mwenye Msamaha tele hakika, Mwenye Huruma.[129]

وَإِن تُصْلِحُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا [129]

Na wakitengana, Mungu atamtajirisha kila mmoja wao kwa wasaa Wake.

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ ٱللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِۦ

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mwenye Hekima.[130]

وَكَانَ ٱللَّهُ وَٰسِعًا حَكِيمًا [130]

Na ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na Tumewapendekezea hakika wale waliopewa Maandiko kabla yenu, na ninyi wenyewe, kujikinga kwa Mungu.

وَلَقَدْ وَصَّيْنَا ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

Na mkikana, ni wa Mungu hakika yaliyo katika mbingu na yaliyo juu ya ardhi.

وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Mungu ni Mwenye Utajiri, Mhimidiwa.[131]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا [131]

Na ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na Mungu anatosha kuwa wakili.[132]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا [132]

Akiridhia, Anawaondoa, enyi watu, na Analeta wengine.

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا ٱلنَّاسُ وَيَأْتِ بِـَٔاخَرِينَ

Mungu anaweza hilo.[133]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا [133]

Yeyote anayekusudia badala ya Maisha ya Karibu — kwa Mungu ipo badala ya Maisha ya Karibu na ya Maisha ya Mwisho.

مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا فَعِندَ ٱللَّهِ ثَوَابُ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[134]

وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا [134]

Enyi walioamini! Kuweni miongoni mwa wanaodumisha usawa kwa uthabiti, mashahidi kwa ajili ya Mungu, hata kama ni dhidi yenu wenyewe, au wazazi wenu, au walio karibu nanyi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ

Awe tajiri au maskini, Mungu yu karibu zaidi nao wawili; msifuate basi mhemko, hata msiwe waadilifu tena.

إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَٱللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا۟

Na mkipindisha au mkijiepusha, Mungu ni Mtambuzi hakika wa yale mnayofanya.[135]

وَإِن تَلْوُۥٓا۟ أَوْ تُعْرِضُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا [135]

Enyi walioamini! Mwamini Mungu, mjumbe Wake, Maandiko aliyoyateremsha juu ya mjumbe Wake, na Maandiko aliyoyateremsha hapo awali.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِى نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِن قَبْلُ

Na yeyote anayemkana Mungu, Watekelezaji Wake, maandiko Yake, wajumbe Wake na Siku ya Mwisho amepotea kwa upotovu wa mbali.[136]

وَمَن يَكْفُرْ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا [136]

Hakika, wale walioamini, kisha wakakana, kisha wakaamini, kisha wakakana, kisha wakazidi ukanaji — haimfai Mungu kuwasamehe, wala kuwaongoza kwenye njia.[137]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا [137]

Wapashe wanafiki habari njema kwamba watakuwa na adhabu yenye maumivu — wale wanaowachukua wanaokana kuwa wandani, pasipo waumini.[138]

بَشِّرِ ٱلْمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [138] ٱلَّذِينَ يَتَّخِذُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ

Je, wanatafuta nguvu kwao? Nguvu ni ya Mungu hakika yote.[139]

أَيَبْتَغُونَ عِندَهُمُ ٱلْعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا [139]

Na Ameshateremsha juu yenu, katika Maandiko: mnaposikia ishara za Mungu zikikanwa na kudhihakiwa, msikae nao, mpaka watumbukie katika hotuba nyingine;

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي ٱلْكِتَٰبِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا۟ مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ

kwani mngekuwa hapo kama wao.

إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ

Mungu atawakusanya hakika wanafiki na wanaokana, wote pamoja, katika Jahanamu — wale wanaongojea kuhusu ninyi: ikiwa ufunguzi utawajia kutoka kwa Mungu, husema: “Je, hatukuwa pamoja nanyi?” na ikiwa sehemu itaenda kwa wanaokana, husema: “Je, hatukuwamiliki ninyi, na hatukuwaondoa kwa waumini?”[140]

إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْكَٰفِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا [140] ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ وَإِن كَانَ لِلْكَٰفِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُم مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ

Mungu atahukumu kati yenu, katika Siku ya Kusimama Mbele;

فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

na Mungu hatawapa kamwe wakanaji njia juu ya waumini.[141]

وَلَن يَجْعَلَ ٱللَّهُ لِلْكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا [141]

Wanafiki wanatafuta kumdanganya Mungu, na ni Yeye anayewadanganya.

إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ

Na wanaposimama kwa ajili ya Mawasiliano, husimama kwa uvivu, wakitenda kwa kujionyesha mbele ya watu, na hawamkumbuki Mungu ila kidogo, wakisitasita kati ya hao wawili, si upande huu wala upande huu.[142]

وَإِذَا قَامُوٓا۟ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُوا۟ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا [142] مُّذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ

Na yeyote ambaye Mungu anampoteza, hutapata kwake njia yoyote.[143]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا [143]

Enyi walioamini! Msiwachukue wanaokana kuwa wandani, pasipo waumini.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ

Je, mngekusudia kumwekea Mungu mamlaka wazi dhidi yenu?[144]

أَتُرِيدُونَ أَن تَجْعَلُواْ لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا [144]

Wanafiki wamo hakika katika tabaka la chini kabisa la Moto, nawe hutawapatia kamwe uokozi —[145]

إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ فِى ٱلدَّرْكِ ٱلْأَسْفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا [145]

isipokuwa wale wanaorudi, wanajirekebisha, wanashikamana kwa uthabiti na Mungu, na kumtolea Mungu peke yake Sheria yao: hao ndio walio pamoja na waumini,

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصْلَحُواْ وَٱعْتَصَمُواْ بِٱللَّهِ وَأَخْلَصُواْ دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ

na Mungu atawapa waumini karibuni ujira adhimu.[146]

وَسَوْفَ يُؤْتِ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا [146]

Mungu angefanya nini na adhabu yenu, ikiwa ninyi ni wenye shukrani na waumini?

مَّا يَفْعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنتُمْ

Mungu ni Mwenye Shukrani, Mjuzi wa Yote.[147]

وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا [147]

Mungu hapendi ubaya usemwe kwa sauti, isipokuwa kutoka kwa yule aliyedhulumiwa.

لَّا يُحِبُّ ٱللَّهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[148]

وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا [148]

Mkionyesha wema, au mkiuficha, au mkiondolea ubaya kosa, Mungu ni Mwenye kuondolea daima hakika, Muweza.[149]

إِن تُبْدُواْ خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُواْ عَن سُوٓءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا [149]

Wale wanaomkana Mungu na wajumbe Wake, na wanaokusudia kumtenga Mungu na wajumbe Wake, wakisema: “Tunaamini sehemu, na tunakana sehemu”, wakikusudia kujitafutia njia kati ya hizo mbili — hao ndio wakanaji wa kweli.[150]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُواْ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا [150] أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ حَقًّا

Na Tumeandaa, kwa wale wanaokana, adhabu ya kudhalilisha.[151]

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا [151]

Na wale walioamini Mungu na wajumbe Wake, wala hawakufanya tofauti yoyote kati yao, hao Atawapa karibuni ujira wao.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَلَمْ يُفَرِّقُواْ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُوْلَٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[152]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [152]

Ahali wa Maandiko wanakuomba uwateremshie maandiko kutoka anga.

يَسْـَٔلُكَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَٰبًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ

Walimwomba hata hivyo Musa makubwa zaidi ya hayo, wakisema: “Tuonyeshe Mungu waziwazi”; radi ikawakamata hapo kwa dhuluma yao.

فَقَدْ سَأَلُواْ مُوسَىٰٓ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوٓاْ أَرِنَا ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ

Kisha wakachukua ndama, baada ya hoja wazi kuwajia; lakini Tuliondolea hilo kosa,

ثُمَّ ٱتَّخَذُواْ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ

na Tukampa Musa mamlaka wazi.[153]

وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا [153]

Na Tuliinua juu yao Mlima, kwa sababu ya ahadi yao madhubuti,

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ ٱلطُّورَ بِمِيثَٰقِهِمْ

na Tukawaambia: “Ingieni kupitia mlango, mkiwa mmesujudu”,

وَقُلْنَا لَهُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا

na Tukawaambia: “Msivuke mipaka kuhusu Mapumziko”,

وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا۟ فِى ٱلسَّبْتِ

na Tulichukua kwao ahadi madhubuti na thabiti.[154]

وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا [154]

Ni kwa kuvunja ahadi yao madhubuti, kukana ishara za Mungu, kuwaua waarifishaji bila haki, na kusema: “Viini vyetu vimefunikwa” — la, ni Mungu aliyeweka alama juu ya viini vyao kwa ukanaji wao, hata hawaamini ila kidogo — na kwa ukanaji wao, na kumsingizia Maryamu kashfa adhimu, na kwa kusema: “Hakika tumemuua Masihi, Isa, mwana wa Maryamu, mjumbe wa Mungu”,[155–156]

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا [155] وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَٰنًا عَظِيمًا [156] وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ ٱللَّهِ

ilhali hawakumuua wala hawakumpigilia mti, lakini hilo lilifananishwa kwao.

وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ

Na wale wanaotofautiana kumhusu wamo kwa yakini katika mshangao kuhusu hilo.

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ

Hawana ujuzi wowote kuhusu hilo,

مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ

isipokuwa kufuata dhana.

إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ

Na bila kukosa hawakumuua.[157]

وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا [157]

Mungu, kinyume chake, alimwinua Kwake.

بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[158]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا [158]

Na hakuna yeyote, miongoni mwa ahali wa Maandiko, asiyemwamini kwa yakini kabla ya kifo chake; na katika Siku ya Kusimama Mbele, atakuwa shahidi dhidi yao.[159]

وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا [159]

Ni kwa dhuluma ya Walioelekezwa Upya ndipo Tuliwakataza mambo mazuri yaliyokuwa yameruhusiwa kwao, na kwa kuzuia mara nyingi njia ya Mungu, na kwa kufanya riba, ilhali walikuwa wamekatazwa hilo, na kumeza mali za watu kwa ubatili.[160]

فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ كَثِيرًا [160]
وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَقَدْ نُهُوا۟ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ

Na Tumeandaa, kwa wale miongoni mwao wanaokana, adhabu yenye maumivu.[161]

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [161]

Lakini wale miongoni mwao waliozama katika ujuzi, na waumini, wanaamini yaliyoteremshwa kwako na yaliyoteremshwa kabla yako, pamoja na wale wanaodumisha Mawasiliano,

لَّٰكِنِ ٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ

wale wanaotoa ukarimu halisi, na wale wanaomwamini Mungu na Siku ya Mwisho — hao ndio ambao Tutawapa karibuni ujira adhimu.[162]

وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أُوْلَٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا [162]

Tumekufunulia hakika, kama Tulivyomfunulia Nuhu na waarifishaji baada yake,

إِنَّآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ كَمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ نُوحٍ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعْدِهِۦ

na Tulimfunulia Ibrahimu, Ismaili, Ishaka, Yakubu, nasaba, Isa, Ayubu, Yunus, Haruni na Suleimani;

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ وَسُلَيْمَٰنَ

na Tulimpa Daudi Fomu.[163]

وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا [163]

Na wajumbe ambao Tumekusimulia tayari, na wajumbe ambao hatukukusimulia;

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَٰهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ

na Mungu alisema na Musa kwa neno.[164]

وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا [164]

Wajumbe wapasha habari njema na waonyaji, ili watu wasiwe na hoja tena dhidi ya Mungu baada ya wajumbe.

رُّسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ ٱلرُّسُلِ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[165]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا [165]

Lakini Mungu anashuhudia yale Aliyokuteremshia;

لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشْهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيْكَ

Aliyateremsha kwa ujuzi Wake, na Watekelezaji wanashuhudia hilo.

أَنزَلَهُۥ بِعِلْمِهِۦ ۖ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَ

Na Mungu anatosha kuwa shahidi.[166]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا [166]

Wale waliokana na kuzuia njia ya Mungu wamepotea hakika kwa upotovu wa mbali.[167]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدْ ضَلُّوا۟ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا [167]

Hakika, wale waliokana na kutenda dhuluma — haimfai Mungu kuwasamehe, wala kuwaongoza kwenye barabara, isipokuwa barabara ya Jahanamu, ambamo watakaa milele, milele yote.[168]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَظَلَمُوا۟ لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا [168] إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا

Na hilo kwa Mungu ni jambo jepesi.[169]

وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا [169]

Enyi watu! Mjumbe amewajia kwa ukweli, kutoka kwa Mlezi wenu; aminini basi, ni bora kwenu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ

Na mkikana, ni wa Mungu hakika yaliyo katika mbingu na juu ya ardhi.

وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[170]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [170]

Enyi ahali wa Maandiko! Msizidishe katika Sheria yenu, wala msiseme juu ya Mungu ila ukweli.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ

Masihi, Isa, mwana wa Maryamu, si ila mjumbe wa Mungu, na neno Lake,

إِنَّمَا ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ

ambalo Alimwelekezea Maryamu, na Mmiminiko utokao Kwake.

أَلْقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ

Aminini basi Mungu na wajumbe Wake,

فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ

wala msiseme: “Watatu”.

وَلَا تَقُولُوا۟ ثَلَٰثَةٌ

Acheni: hilo ni bora kwenu.

ٱنتَهُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ

Mungu si ila mungu mmoja.

إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Utukufu ni Wake! Yu juu ya kuwa na mtoto.

سُبْحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٌ

Ni Yake yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na Mungu anatosha kuwa wakili.[171]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا [171]

Masihi hatadharau kamwe kuwa mtiifu wa Mungu, wala Watekelezaji waliokaribishwa.

لَّن يَسْتَنكِفَ ٱلْمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبْدًا لِّلَّهِ وَلَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ٱلْمُقَرَّبُونَ

Na yeyote anayedharau kumtii, na akajivuna kwa kiburi, Atawakusanya karibuni Kwake, wote pamoja.[172]

وَمَن يَسْتَنكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا [172]

Kuhusu wale walioamini na kutenda matendo mazima, Atawarudishia kwa uaminifu ujira wao, na Atawapa zaidi kutoka fadhila Yake;

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِۦ

na kuhusu wale waliodharau na kujivuna kwa kiburi, Atawaadhibu kwa adhabu yenye maumivu, nao hawatapata, pasipo Mungu, mwandani wala uokozi.[173]

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْتَنكَفُوا۟ وَٱسْتَكْبَرُوا۟ فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا [173]

Enyi watu! Uthibitisho umewajia kutoka kwa Mlezi wenu, na Tumewateremshia nuru iliyo wazi.[174]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُم بُرْهَٰنٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا [174]

Kuhusu wale walioamini Mungu na wakashikamana naye kwa uthabiti, Atawaingiza karibuni katika huruma itokayo Kwake, na fadhila, na Atawaongoza Kwake kwa barabara iliyonyooka.[175]

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱعْتَصَمُوا۟ بِهِۦ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِى رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا [175]

Wanakuuliza.

يَسْتَفْتُونَكَ

Sema: “Mungu anawapa maoni Yake kuhusu yule ambaye urithi wake unahamishwa bila mtangulizi au mzao yeyote.

قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ فِي ٱلۡكَلَٰلَةِ

Mtu akifa bila mtoto, lakini ana dada, kwake ni nusu ya anachoacha;

إِنِ ٱمۡرُؤٌاْ هَلَكَ لَيۡسَ لَهُۥ وَلَدٞ وَلَهُۥٓ أُخۡتٞ فَلَهَا نِصۡفُ مَا تَرَكَ

naye anamrithi, ikiwa hana mtoto.

وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن لَّمۡ يَكُن لَّهَا وَلَدٞ

Lakini ikiwa wawili, hapo kwao ni theluthi mbili za anachoacha;

فَإِن كَانَتَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُمَا ٱلثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ

na ikiwa wengi, kaka na dada, hapo kwa dume, sawa na sehemu ya majike wawili.

وَإِن كَانُوٓاْ إِخۡوَةٗ رِّجَالٗا وَنِسَآءٗ فَلِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ

Mungu anawabainishia hilo, ili msipotee;

يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ أَن تَضِلُّواْ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.”[176]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ[176]

AL-MA'IDA • المائدة

Sura 5 · 120 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Enyi walioamini! Kuweni waaminifu kwa mikataba.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَوْفُواْ بِٱلْعُقُودِ

Mmeruhusiwa wanyama wa mifugo, isipokuwa yale mnayosomewa — bila kuruhusu uwindaji, ilhali mko katika hali ya kutokiukwa;

أُحِلَّتْ لَكُم بَهِيمَةُ ٱلْأَنْعَٰمِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّى ٱلصَّيْدِ وَأَنتُمْ حُرُمٌ

kwani Mungu anahukumu kwa yale Anayokusudia.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ [1]

Enyi walioamini! Msiruhusu alama zinazohisika za Mungu, wala mwezi usiokiukwa, wala matoleo ya hiari, wala matoleo ya nadhiri, wala wale wanaoelekea Nyumba isiyokiukwa, wakitafuta fadhila kutoka kwa Mlezi wao na ridhaa.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحِلُّواْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ وَلَا ٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامَ وَلَا ٱلْهَدْىَ وَلَا ٱلْقَلَٰٓئِدَ وَلَآ ءَآمِّينَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَٰنًا

Na mkitoka katika hali hiyo, windeni.

وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَٱصْطَادُواْ

Na uadui wa watu, kwa kuwazuia kufikia mahali pa kusujudu pasipokiukwa, usiwasukume kushambulia.

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَـَٔانُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ أَن تَعْتَدُواْ

Saidianeni katika maadili na ujikingaji,

وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰ

wala msisaidiane katika ukiukaji na uadui.

وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni mkali katika hatima.[2]

إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ [2]

Mmekatazwa: mzoga, damu, nyama ya nguruwe, kilichowekwa wakfu kwa mwingine zaidi ya Mungu, mnyama aliyenyongwa, mnyama anayekaribia kufa, mnyama aliyedhoofishwa na ugonjwa, mnyama aliyekufa kwa pigo la pembe, na kile ambacho mnyama mkali amemeza — isipokuwa mlichokisafisha kwa moto — pamoja na mnyama aliyechinjwa kwa pamoja, mafungu yakigawanywa kwa kura za mishale.

حُرِّمَتۡ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةُ وَٱلدَّمُ وَلَحۡمُ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ وَٱلۡمُنۡخَنِقَةُ وَٱلۡمَوۡقُوذَةُ وَٱلۡمُتَرَدِّيَةُ وَٱلنَّطِيحَةُ وَمَآ أَكَلَ ٱلسَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيۡتُمۡ وَمَا ذُبِحَ عَلَى ٱلنُّصُبِ وَأَن تَسۡتَقۡسِمُواْ بِٱلۡأَزۡلَٰمِ

Huo ni kuvuka mipaka.

ذَٰلِكُمۡ فِسۡقٌ

Leo, wale wanaokana wamekata tamaa kuhusu Sheria yenu;

ٱلۡيَوۡمَ يَئِسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن دِينِكُمۡ

msiwahofie basi, lakini nihofieni Mimi.

فَلَا تَخۡشَوۡهُمۡ وَٱخۡشَوۡنِ

Leo, Nimeikamilisha kwa ajili yenu Sheria yenu, Nimetimiza juu yenu neema Yangu, na Nimeridhia kwa ajili yenu unyoofu kwa Mungu kuwa Sheria.

ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا

Lakini yeyote anayebanwa nayo na njaa kali, bila kuegemea kwenye ukiukaji — Mungu ni Mwenye Msamaha tele hakika, Mwenye Huruma.[3]

فَمَنِ ٱضْطُرَّ فِى مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [3]

Wanakuuliza: wameruhusiwa nini?

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمْ

Sema: “Mmeruhusiwa mambo mazuri, pamoja na wanyama wa kuwinda mliowafunza kama wakufunzi, mkiwafundisha kutoka yale Mungu aliyowafundisha.

قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ ٱلْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُ

Kuleni basi kutoka wanayowakamatia, na mkumbushieni jina la Mungu juu ya hilo.

فَكُلُوا۟ مِمَّآ أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni mwepesi katika hesabu.”[4]

إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [4]

Leo, mmeruhusiwa mambo mazuri. Chakula cha wale waliopewa Maandiko kimeruhusiwa kwenu, na chakula chenu kimeruhusiwa kwao. Na wanawake waliolindwa kwa kiungo cha ndoa miongoni mwa waumini wa kike, na wanawake waliolindwa kwa kiungo cha ndoa miongoni mwa wale waliopewa Maandiko kabla yenu, mnapowapa ujira wao, mkiwa wanaume wanaojifunga katika kiungo cha ndoa, si mafisadi wala wanaochukua wapenzi wa kike wa siri.

ٱلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِىٓ أَخْدَانٍ

Na yeyote anayekana imani, kazi yake inaporomoka, naye atakuwa, katika Maisha ya Mwisho, miongoni mwa waliopata hasara.[5]

وَمَن يَكْفُرْ بِٱلْإِيمَٰنِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [5]

Enyi walioamini! Mnaposimama kwa ajili ya Mawasiliano, osheni nyuso zenu na mikono yenu hadi kwenye viwiko, na pitisheni mikono juu ya vichwa vyenu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُوا۟ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُوا۟ بِرُءُوسِكُمْ

na osheni miguu yenu hadi kwenye magoti.

وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ

Na mkiwa mmekuwa wachafu, jiosheni.

وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَٱطَّهَّرُوا۟

Na mkiwa wagonjwa, au safarini, au mmoja wenu amekuja kutoka kukidhi haja ya asili, au mmemjua mwanamke kwa faragha, na hamkupata maji, hapo lengeni uso mzuri wa ardhi, na mpitishe juu ya nyuso zenu na mikono yenu.

وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُم مِّنْهُ

Mungu hakusudii kuwawekea dhiki yoyote,

مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ

lakini Anakusudia kuwasafisha, na kutimiza juu yenu neema Yake, huenda mtakuwa wenye shukrani.[6]

وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [6]

Na kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, na ahadi Yake madhubuti, ile Aliyowafunga nayo, mlipoposema: “Tumesikia na tumenyenyekea.”

وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِى وَاثَقَكُم بِهِۦٓ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[7]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [7]

Enyi walioamini! Kuweni miongoni mwa wanaosimama kwa uthabiti kwa ajili ya Mungu, wakishuhudia kwa usawa,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ لِلَّهِ شُهَدَآءَ بِٱلْقِسْطِ

na uadui wa watu usiwasukume kutokuwa waadilifu.

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَـَٔانُ قَوْمٍ عَلَىٰٓ أَلَّا تَعْدِلُوا۟

Kuweni waadilifu: hilo liko karibu zaidi na ujikingaji.

ٱعْدِلُوا۟ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayofanya.[8]

إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [8]

Mungu ameahidi wale walioamini na kutenda matendo mazima: watakuwa na msamaha na ujira adhimu.[9]

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٞ [9]

Na wale waliokana na kuita uongo ishara Zetu — hao ndio wenzi wa Tanuru.[10]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ [10]

Enyi walioamini! Kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, watu walipokuwa na nia ya kunyoosha mikono kwenu, na Akazuia mikono yao mbali nanyi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ هَمَّ قَوۡمٌ أَن يَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ فَكَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡ

Na jikingeni kwa Mungu:

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[11]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ [11]

Mungu alikuwa amechukua hakika ahadi madhubuti ya wana wa Israeli, na Tukaibua miongoni mwao wawakilishi kumi na wawili.

وَلَقَدۡ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ وَبَعَثۡنَا مِنۡهُمُ ٱثۡنَيۡ عَشَرَ نَقِيبٗا

Na Mungu alisema: “Mimi niko pamoja nanyi hakika.

وَقَالَ ٱللَّهُ إِنِّي مَعَكُمۡ

Mkidumisha Mawasiliano, mkitoa ukarimu halisi, mkiamini wajumbe Wangu, mkiwaunga mkono, na mkimkopesha Mungu mkopo mzuri, kwa yakini Nitafunika matendo yenu mabaya, na kwa yakini Nitawaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka.

لَئِنۡ أَقَمۡتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَيۡتُمُ ٱلزَّكَوٰةَ وَءَامَنتُم بِرُسُلِي وَعَزَّرۡتُمُوهُمۡ وَأَقۡرَضۡتُمُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا لَّأُكَفِّرَنَّ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّكُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ

Lakini yeyote miongoni mwenu anayekana baada ya hayo amepotea kutoka njia iliyonyooka."[12]

فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ [12]

Kwa kuvunja ahadi yao madhubuti, Tuliwalaani na Tukafanya viini vyao kuwa vigumu: wanavuruga maneno, mbali na muktadha wao, na wamesahau sehemu ya yale waliyokumbushwa.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ لَعَنَّٰهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَٰسِيَةً يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَنَسُوا۟ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ

Na hutaacha kuona, kwao, usaliti ukichomoza, isipokuwa wachache miongoni mwao.

وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ

Waondolee kosa basi, na pindua ukurasa,

فَٱعْفُ عَنْهُمْ وَٱصْفَحْ

kwani Mungu huwapenda wanaotenda wema.[13]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ [13]

Na miongoni mwa wale waliosema: "Sisi ni Waokoaji hakika", Tulichukua ahadi yao madhubuti, lakini walisahau sehemu ya yale waliyokumbushwa; hapo Tulirusha kati yao uadui na chuki, hadi Siku ya Kusimama Mbele;

وَمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذْنَا مِيثَٰقَهُمْ فَنَسُوا۟ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ

na Mungu atawaarifu karibuni kuhusu yale waliyokuwa wakifanya.[14]

وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ [14]

Enyi ahali wa Maandiko! Mjumbe Wetu amewajia, akiwaelezea mengi ya yale mliyokuwa mkificha katika Maandiko, na akiondolea mengi kosa.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ

Nuru imewajia kutoka kwa Mungu, pamoja na Maandiko yaliyo wazi, ambayo kwayo Mungu humwongoza yeyote anayefuata ridhaa Yake kwenye njia za amani,[15]

قَدْ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٌ وَكِتَٰبٌ مُّبِينٌ [15] يَهْدِى بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَهُۥ سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ

na huwatoa gizani kuelekea nuru, kwa idhini Yake,

وَيُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِهِۦ

na huwaongoza kwenye barabara iliyonyooka.[16]

وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [16]

Wamekana hakika, wale waliosema: “Mungu ni Masihi, mwana wa Maryamu.”

لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ

Sema: “Basi ni nani angemiliki mamlaka yoyote dhidi ya Mungu, kama Angekusudia kuangamiza Masihi, mwana wa Maryamu, pamoja na mama yake, na wote walio juu ya ardhi?”

قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ ٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi, na wa vilivyo kati yake.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

Anaumba Anachoridhia.

يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[17]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [17]

Na Walioelekezwa Upya na Waokoaji wamesema: “Sisi ni wana wa Mungu na wapendwa Wake.”

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحْنُ أَبْنَٰٓؤُا۟ ٱللَّهِ وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ

Sema: “Basi kwa nini Anawaadhibu kwa makosa yenu?

قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم

Ninyi ni badala yake binadamu, miongoni mwa wale Aliowaumba.

بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ

Husamehe anayeridhia, na Huadhibu anayeridhia.”

يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi, na wa vilivyo kati yake,

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

na Kwake ndiko kuelekea.[18]

وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ [18]

Enyi ahali wa Maandiko! Mjumbe Wetu amewajia hakika, akiwaangazia baada ya kukatika kwa wajumbe, kwa kuogopa msiseme: “Hakuna mpasha habari njema wala mwonyaji aliyetujia” — mpasha habari njema na mwonyaji amewajia basi kwa hakika.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُوا۟ مَا جَآءَنَا مِنۢ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَآءَكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[19]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [19]

Na Musa alipomwambia watu wake: “Enyi kaumu yangu! Kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, alipoweka miongoni mwenu waarifishaji, na akawafanya wafalme,

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا

na akawapa yale ambayo hakumpa mwingine yeyote miongoni mwa viumbe vyote.[20]

وَءَاتَىٰكُم مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ [20]

Enyi kaumu yangu! Ingieni katika nchi iliyotakaswa ambayo Mungu amewaandikia,

يَٰقَوْمِ ٱدْخُلُواْ ٱلْأَرْضَ ٱلْمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِى كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ

wala msirudi nyuma, vinginevyo mngerudi mkiwa waliopata hasara."[21]

وَلَا تَرْتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدْبَارِكُمْ فَتَنقَلِبُواْ خَٰسِرِينَ [21]

Walisema: "Ewe Musa! Kuna hapo watu wa majeuri hakika,

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ

nasi hatutaingia humo hakika mpaka watoke;

وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُواْ مِنْهَا

wakitoka, hapo tutaingia."[22]

فَإِن يَخْرُجُواْ مِنْهَا فَإِنَّا دَٰخِلُونَ [22]

Wanaume wawili, miongoni mwa wale walioogopa, ambao Mungu alikuwa amewaneemesha, walisema: "Ingieni kwao kupitia mlango;

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَا ٱدْخُلُواْ عَلَيْهِمُ ٱلْبَابَ

mtakapokwisha kuingia humo, mtakuwa washindi hakika.

فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَٰلِبُونَ

Na ni kwa Mungu ndiko inapaswa kutoa uwakili, ikiwa ninyi ni waumini."[23]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [23]

Walisema: "Ewe Musa! Hatutaingia humo hakika kamwe, maadamu wao wamo; nenda basi, wewe na Mlezi wako, mkapigane nyote wawili; sisi, tunabaki hapa, tumeketi."[24]

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُواْ فِيهَا فَٱذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ [24]

Alisema: "Mlezi wangu, similiki hakika mamlaka ila juu ya Dhati yangu mwenyewe

قَالَ رَبِّ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِى

na ndugu yangu;

وَأَخِى

Tutenge basi na watu wavukao mipaka."[25]

فَٱفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ [25]

Alisema: "Basi imekatazwa kwao;

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ

kwa miaka arobaini watapotea katika ardhi.

أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِى ٱلْأَرْضِ

Usihuzunike basi kwa ajili ya watu wavukao mipaka."[26]

فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ [26]

Na wasomee, kwa ukweli kamili, taarifa ya wana wawili wa Adamu, walipotoa kila mmoja toleo: lilikubaliwa kutoka kwa mmoja, na halikukubaliwa kutoka kwa mwingine.

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱبْنَىْ ءَادَمَ بِٱلْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ ٱلْءَاخَرِ

Alisema: "Kwa yakini nitakuua."

قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ

Alisema: "Mungu hakubali ila kutoka kwa wale wanaojikinga.[27]

قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ [27]

Ukinyoosha mkono wako kwangu ili uniue, sitanyoosha mkono wangu kwako ili nikuue;

لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَىَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِى مَآ أَنَا۠ بِبَاسِطٍ يَدِىَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ

kwani ninamwogopa Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.[28]

إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ [28]

Ninakusudia urudi umebeba ukiukaji wangu na wako, na uwe miongoni mwa wenzi wa Moto:

إِنِّيٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثۡمِي وَإِثۡمِكَ فَتَكُونَ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ

hiyo ndiyo malipo ya madhalimu."[29]

وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ ٱلظَّٰلِمِينَ [29]

Lakini Dhati yake mwenyewe ilimshawishi kuua ndugu yake; alimuua, na akajikuta hivyo miongoni mwa waliopata hasara.[30]

فَطَوَّعَتۡ لَهُۥ نَفۡسُهُۥ قَتۡلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصۡبَحَ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ [30]

Mungu aliibua basi kunguru, aliyekuwa akichakura ardhi, ili kumwonyesha jinsi ya kuficha ubaya wa ndugu yake.

فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابٗا يَبۡحَثُ فِي ٱلۡأَرۡضِ لِيُرِيَهُۥ كَيۡفَ يُوَٰرِي سَوۡءَةَ أَخِيهِ

Alisema: "Ole wangu! Je, nimeshindwa kuwa kama kunguru huyu, na kuficha ubaya wa ndugu yangu?" Na basi alijikuta miongoni mwa wanaojuta. Ndiyo maana:[31]

قَالَ يَٰوَيۡلَتَىٰٓ أَعَجَزۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِثۡلَ هَٰذَا ٱلۡغُرَابِ فَأُوَٰرِيَ سَوۡءَةَ أَخِي فَأَصۡبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ [31] مِنۡ أَجۡلِ ذَٰلِكَ

Tuliwaagizia wana wa Israeli kwamba yeyote anayeua Dhati bila kuwa ni kwa ajili ya Dhati nyingine, au kwa uharibifu katika ardhi, ni kama kwamba amewaua watu wote pamoja,

كَتَبۡنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ نَفۡسَۢا بِغَيۡرِ نَفۡسٍ أَوۡ فَسَادٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمِيعٗا

na yeyote anayehuisha mmoja, ni kama kwamba amewahuisha watu wote pamoja.

وَمَنۡ أَحۡيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحۡيَا ٱلنَّاسَ جَمِيعٗا

Wajumbe Wetu waliwajia hakika kwa hoja wazi; kisha wengi miongoni mwao, baada ya hayo, ni kwa yakini wanaopita kiasi katika ardhi.[32]

وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ [32]

Malipo ya wale wanaopigana vita na Mungu na mjumbe Wake, na wanaojitahidi kueneza uharibifu katika ardhi, ni kwamba wauawe, au wapigiliwe mti, au mikono yao na miguu yao ikatwe kwa kupishana, au wafukuzwe kutoka ardhi.

إِنَّمَا جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓا۟ أَوْ يُصَلَّبُوٓا۟ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ يُنفَوْا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ

Hiyo kwao ni aibu katika Maisha ya Karibu,

ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْىٌ فِى ٱلدُّنْيَا

nao watakuwa na, katika Maisha ya Mwisho, adhabu adhimu — isipokuwa wale wanaorudi kabla hamjapata mamlaka juu yao; jueni hapo kwamba Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[33–34]

وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ [33] إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهِمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [34]

Enyi walioamini! Jikingeni kwa Mungu, tafuteni Kwake njia ya kukaribia, na jitahidini katika njia Yake, huenda mtafanikiwa.[35]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُوا۟ فِى سَبِيلِهِۦ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [35]

Hakika, wale wanaokana, kama wangemiliki yote yaliyo juu ya ardhi, na mfano wake pamoja nayo, ili kujikomboa kutoka adhabu ya Siku ya Kusimama Mbele, hilo lisingekubaliwa kutoka kwao,

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفْتَدُوا۟ بِهِۦ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[36]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [36]

Watakusudia kutoka katika Moto, lakini hawatatoka humo,

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُواْ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنْهَا

nao watakuwa na adhabu inayodumu.[37]

وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ [37]

Na kuhusu mwizi mwanamume na mwizi mwanamke, kateni misaada yao, kwa malipo ya yale waliyojipatia, kama mfano wa kukatisha tamaa utokao kwa Mungu.

وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓاْ أَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلًا مِّنَ ٱللَّهِ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[38]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [38]

Lakini yeyote anayerudi baada ya dhuluma yake, na akajirekebisha, Mungu anarudi kwake kwa upole,

فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[39]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [39]

Je, hujui kwamba ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi?

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Huadhibu anayeridhia, na husamehe anayeridhia.

يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[40]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [40]

Ewe mjumbe! Wasikuhuzunishe wale wanaoharakisha katika ukanaji, miongoni mwa wanaosema: “Tumeamini” kwa vinywa vyao, bila viini vyao kuamini,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ مِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ

wala miongoni mwa Walioelekezwa Upya, wanaosikiliza uongo, wanaosikiliza kwa ajili ya watu wengine ambao hawajaja kwako.

وَمِنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ

Wanavuruga maneno baada ya kuwekwa mahali pake, wakisema: “Mkipewa hili, lichukueni; na msipopewa, tahadharini.”

يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَٱحْذَرُواْ

Na yeyote ambaye Mungu anakusudia kumjaribu, huna chochote kwa ajili yake mbele ya Mungu.

وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

Hao ndio ambao Mungu hakukusudia kusafisha viini vyao.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ

Wana, katika Maisha ya Karibu, aibu,

لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ

nao watakuwa na, katika Maisha ya Mwisho, adhabu adhimu.[41]

وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ [41]

Wanaosikiliza uongo, wamezaji wa faida iliyopigwa marufuku —

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ

wakija kwako, hukumu basi kati yao, au jiepushe nao;

فَإِن جَآءُوكَ فَٱحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ

na ukijiepusha nao, hawataweza kukudhuru kwa chochote.

وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا

Na ukihukumu, hukumu hapo kati yao kwa usawa,

وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ

kwani Mungu anapenda wenye usawa.[42]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ [42]

Na wangekuchukuaje kuwa hakimu, ilhali wanayo Taurati, ambamo imo hukumu ya Mungu, kisha, baada ya hayo, wanageuza mgongo?

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ

Hao si waumini.[43]

وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ [43]

Tuliteremsha Taurati, ambamo mna mwongozo na nuru; waarifishaji, waliokuwa wanyoofu kwa Mungu, waliwahukumu kwayo Walioelekezwa Upya, kama walivyofanya walimu wa kiroho na wasomi, kulingana na yale waliyopaswa kuhifadhi katika Maandiko ya Mungu, nao walikuwa mashahidi wake.

إِنَّآ أَنزَلْنَا ٱلتَّوْرَىٰةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُوا۟ لِلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱسْتُحْفِظُوا۟ مِن كِتَٰبِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ عَلَيْهِ شُهَدَآءَ

Msiwahofie basi watu, lakini nihofieni Mimi,

فَلَا تَخْشَوُا۟ ٱلنَّاسَ وَٱخْشَوْنِ

wala msinunue, kwa ishara Zangu, bei duni.

وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا

Na wale wasiohukumu kwa yale Mungu aliyoyateremsha — hao ndio wanaokana.[44]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ [44]

Na Tuliwaandikia humo: Dhati kwa badala ya Dhati, jicho kwa badala ya jicho, pua kwa badala ya pua, sikio kwa badala ya sikio, jino kwa badala ya jino, na kwa majeraha, uchunguzi.

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ بِٱلْأَنفِ وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلْجُرُوحَ قِصَاصٌ

Lakini yeyote anayeiachia kwa hisani, hilo lina ufutaji kwake.

فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ

Na wale wasiohukumu kwa yale Mungu aliyoyateremsha — hao ndio madhalimu.[45]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [45]

Na Tulimfuatisha Isa, mwana wa Maryamu, kwenye nyayo zao, akisadikisha yaliyomtangulia katika Taurati,

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ

na Tukampa Injili, ambamo mna mwongozo na nuru, ikisadikisha yaliyoitangulia katika Taurati, na mwongozo na himizo kwa wale wanaojikinga.[46]

وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ [46]

Na ili ahali wa Injili wahukumu kwa yale Mungu aliyoyateremsha humo.**(17)**

وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ **(17)**

Na wale wasiohukumu kwa yale Mungu aliyoyateremsha — hao ndio wavukao mipaka.[47]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [47]

Na Tumekuteremshia Maandiko, kwa ukweli kamili, yakisadikisha yaliyoyatangulia katika Maandiko, na yenye kutawala juu yake.

وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ

Hukumu basi kati yao kwa yale Mungu aliyoyateremsha,

فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ

wala usifuate mihemko yao, mbali na yale yaliyokujia ya ukweli.

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ

Kwa kila mmoja wenu, Tumeweka sheria na njia.

لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا

Na kama Mungu angaliridhia, Angaliwafanya jamii moja;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً

lakini ili kuwajaribu katika yale Aliyowapa.

وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ

Tangulianeni basi katika lililo bora zaidi.

فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ

Ni kwa Mungu ndiko kutakuwa kurejea kwenu nyote, naye atawaarifu kuhusu yale mliyokuwa mkitofautiana.[48]

إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ [48]

Na: hukumu kati yao kwa yale Mungu aliyoyateremsha,

وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ

wala usifuate mihemko yao,

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ

na kuwa macho kuhusu wao, kwa kuogopa wasikugeuze, kwa jaribio, mbali na sehemu ya yale Mungu aliyokuteremshia.

وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ

Na wakigeuza mgongo, jua hapo kwamba Mungu hakusudii kuwapatia ila matokeo ya sehemu ya makosa yao.

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ

Na wengi wa watu ni kwa yakini wavukao mipaka.[49]

وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ [49]

Je, wangetafuta basi hukumu ya enzi za ujinga?

أَفَحُكْمَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ

Na ni nani basi anayehukumu vizuri zaidi kuliko Mungu, kwa watu wenye yakini?[50]

وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ [50]

Enyi walioamini! Msiwachukue Walioelekezwa Upya na Waokoaji kuwa wandani:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَ

wao ni wandani wa wenzao.

بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ

Na yeyote miongoni mwenu anayewachukua kuwa wandani, hapo ni wa kwao,

وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ

kwani Mungu hawaongozi watu walio madhalimu.[51]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [51]

Unawaona wale ambao viini vyao vina ugonjwa wakiharakisha miongoni mwao, wakisema: “Tunahofia kipigo kisitupate”;

فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ

inawezekana hapo kwamba Mungu ataleta ufunguzi, au amri kutoka upande Wake, nao wakajikuta, kwa yale waliyoficha ndani yao wenyewe, wenye masikitiko.[52]

فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِۦ فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ [52]

Na wale walioamini watasema: “Je, hao ndio waliokuwa wakiapa kwa Mungu, kwa nguvu zote za viapo vyao, kwamba kwa yakini wako pamoja nanyi?” Kazi zao zimeporomoka, nao wakajikuta waliopata hasara.[53]

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ إِنَّهُمۡ لَمَعَكُمۡ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فَأَصۡبَحُواْ خَٰسِرِينَ [53]

Enyi walioamini! Yeyote miongoni mwenu anayeiacha Sheria yake — Mungu ataleta watu Anaowapenda na wanaompenda, wanaojishusha mbele ya waumini, wenye nguvu mbele ya wale wanaokana, wanaojitahidi katika njia ya Mungu, wala hawaogopi lawama ya mlaumu yeyote.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرۡتَدَّ مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَسَوۡفَ يَأۡتِي ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ يُحِبُّهُمۡ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖ

Hiyo ndiyo fadhila ya Mungu, Anayompa anayeridhia.

ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُ

Mungu ni Mwenye Wasaa, Mjuzi wa Yote.[54]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ [54]

Mwandani wenu si ila Mungu, na mjumbe Wake, na wale walioamini, wale wanaodumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi, huku wakipiga magoti.[55]

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمۡ رَٰكِعُونَ [55]

Na yeyote anayemchukua kuwa mwandani Mungu, mjumbe Wake, na wale walioamini — chama cha Mungu, hao ndio washindi.[56]

وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ [56]

Enyi walioamini! Msiwachukue kuwa wandani wale waliofanya Sheria yenu kuwa dhihaka na mchezo, miongoni mwa wale waliopewa Maandiko kabla yenu, na wale wanaokana.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَكُمۡ هُزُوٗا وَلَعِبٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ وَٱلۡكُفَّارَ أَوۡلِيَآءَ

Na jikingeni kwa Mungu, ikiwa ninyi ni waumini.[57]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [57]

Na mnapoita kwa Mawasiliano, wao huyachukua kuwa dhihaka na mchezo:

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ ٱتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا

hilo, kwa sababu wao ni watu wasiotumia akili.[58]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ [58]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Je, mnatuchukia kwa kitu kingine zaidi ya kwamba tumemwamini Mungu, na yale yaliyoteremshwa kwetu, na yale yaliyoteremshwa hapo awali, na kwamba wengi wenu ni wavukao mipaka?”[59]

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَٰسِقُونَ [59]

Sema: “Je, niwaarifu kuhusu badala mbaya zaidi kuliko hiyo, kwa Mungu? Yule ambaye Mungu amemlaani, ambaye Amemkasirikia, na ambaye Amemfanya nyani na nguruwe, na yule aliyemtii Aliyepindukia —

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ ٱللَّهِ مَن لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ ٱلْقِرَدَةَ وَٱلْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ ٱلطَّٰغُوتَ

hao wana mahali pabaya zaidi, na wamepotea zaidi kutoka njia iliyonyooka.”[60]

أُوْلَٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ [60]

Na wanapokuja kwenu, husema: “Tumeamini” — ilhali wameingia na ukanaji, na wametoka nao.

وَإِذَا جَآءُوكُمْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَقَد دَّخَلُواْ بِٱلْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُواْ بِهِۦ

Mungu anajua zaidi yale waliyokuwa wakinyamazia.[61]

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُواْ يَكْتُمُونَ [61]

Na unawaona wengi wao wakiharakisha katika ukiukaji, uadui, na ulaji wa faida iliyopigwa marufuku.

وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ

Jinsi ulivyo mbaya walichokuwa wakifanya![62]

لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [62]

Laiti walimu wa kiroho na wasomi wangewakataza kusema maneno ya ukiukaji na kula faida iliyopigwa marufuku!

لَوْلَا يَنْهَىٰهُمُ ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ ٱلْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ

Jinsi ulivyo mbaya walichokuwa wakifanya![63]

لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ [63]

Na Walioelekezwa Upya wamesema: “Mkono wa Mungu umefungwa pingu.”

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةٌ

Mikono yao ifungwe pingu, nao walaaniwe kwa yale waliyosema!

غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا۟ بِمَا قَالُوا۟

La, mikono Yake yote miwili iko wazi kabisa: Hutoa Anavyoridhia.

بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ

Na yale yaliyokuteremshiwa kutoka kwa Mlezi wako yataongeza kwa yakini, kwa wengi wao, upindukiaji na ukanaji.

وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا

Na Tuliwatupia kati yao uadui na chuki, hadi Siku ya Kusimama Mbele.

وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ

Kila wanapowasha moto kwa ajili ya vita, Mungu huuzima,

كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا ٱللَّهُ

nao wanajitahidi kueneza uharibifu katika ardhi.

وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا

Mungu hapendi waharibifu.[64]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ [64]

Na kama ahali wa Maandiko wangaliamini na wakajikinga, Tungalifunika hakika matendo yao mabaya, na Tungaliwaingiza hakika katika bustani za neema.[65]

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَٰهُمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [65]

Na kama wangalidumisha Taurati, Injili, na yale waliyoteremshiwa kutoka kwa Mlezi wao, wangalikula hakika kutoka yaliyo juu yao na yaliyo chini ya miguu yao.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا۟ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم

Miongoni mwao, kuna jamii ya wastani,

مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ

lakini wengi wao, ni mabaya kama nini wanayofanya![66]

وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا يَعْمَلُونَ [66]

Ewe mjumbe! Fikisha yale uliyoteremshiwa kutoka kwa Mlezi wako,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ بَلِّغْ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ

na usipofanya hivyo, hutakuwa umefikisha ujumbe Wake.

وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُۥ

Mungu anakukinga na watu,

وَٱللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ ٱلنَّاسِ

kwani Mungu hawaongozi watu wanaokana.[67]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ [67]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Hamna msingi wowote, maadamu hamdumishi Taurati, Injili, na yale mliyoteremshiwa kutoka kwa Mlezi wenu.”

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ

Na yale yaliyokuteremshiwa kutoka kwa Mlezi wako yataongeza kwa yakini, kwa wengi wao, upindukiaji na ukanaji.

وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا

Usihuzunike basi kwa ajili ya watu wanaokana.[68]

فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ [68]

Hakika, wale walioamini, Walioelekezwa Upya, Wanaotarajia na Waokoaji — yeyote aliyemwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na akatenda tendo zima, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[69]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [69]

Tulichukua hakika ahadi madhubuti ya wana wa Israeli, na Tukawatumia wajumbe.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ رُسُلًا

Kila mara mjumbe alipowaletea yale ambayo Dhati yao haikuyaelekea, waliita uongo sehemu yake, na sehemu nyingine waliiua.[70]

كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا۟ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ [70]

Na walidhani kwamba hakutakuwa na jaribio; wakawa hapo vipofu na viziwi; kisha Mungu akarudi kwao kwa upole; kisha, tena, wakawa vipofu na viziwi,

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟

wengi wao.

كَثِيرٌ مِّنْهُمْ

Mungu ni Mwenye Maono juu ya wanayoyafanya.[71]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ [71]

Wamekana hakika, wale waliosema: “Mungu ni Masihi, mwana wa Maryamu.”

لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ

Na Masihi alisema: “Enyi wana wa Israeli! Mtiini Mungu, Mlezi wangu na Mlezi wenu.

وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ

Yeyote anayeshirikisha na Mungu, Mungu amemkatazia hakika Bustani, na makimbilio yake yatakuwa Moto.”

إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ

Na madhalimu hawana uokozi wowote.[72]

وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ [72]

Wamekana hakika, wale waliosema: “Mungu ni wa tatu wa watatu.”

لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَٰثَةٍ

Hali hakuna mungu ila mungu mmoja.

وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Na wasipoacha wanayosema, adhabu yenye maumivu itawagusa kwa yakini wale miongoni mwao waliokana.[73]

وَإِن لَّمْ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [73]

Je, hawatarudi basi kwa Mungu, na hawataomba msamaha Wake?

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[74]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [74]

Masihi, mwana wa Maryamu, si ila mjumbe; wajumbe wamepita tayari kabla yake,

مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ

na mama yake alikuwa mwanamke msadikifu;

وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ

wote wawili walikuwa wakila chakula.

كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ

Tazama jinsi Tunavyowafafanulia ishara, kisha tazama jinsi wanavyopelekwa mbali![75]

ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْآيَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ [75]

Sema: “Je, mnamtii, pasipo Mungu, yule asiyemiliki kwenu madhara wala faida?

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا

Hali Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.”[76]

وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [76]

Sema: “Enyi ahali wa Maandiko! Msizidishe katika Sheria yenu, zaidi ya ukweli,

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ

wala msifuate mihemko ya watu waliopotea tayari, na wakapoteza wengi, na wakapotea kutoka njia iliyonyooka.”[77]

وَلَا تَتَّبِعُوٓا۟ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا۟ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّوا۟ كَثِيرًا وَضَلُّوا۟ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ [77]

Wamelaaniwa, wale wa wana wa Israeli waliokana, kwa ulimi wa Daudi na wa Isa, mwana wa Maryamu.

لُعِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُۥدَ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ

Hiyo ni kwa kuwa waliasi na kupita mipaka.[78]

ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ [78]

Hawakuwa wakikatazana kitendo kilichokataliwa walichokuwa wakitenda:

كَانُواْ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ

ni mbaya kama nini walichokuwa wakifanya![79]

لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ [79]

Unawaona wengi wao wakiwa wandani wa wanaokana:

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ

ni mbaya kama nini yale ambayo Dhati yao imetanguliza kwa ajili yao! Mungu amewaghadhibikia, nao wanakaa milele katika adhabu.[80]

لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خَٰلِدُونَ [80]

Na kama wangemwamini Mungu, Mwarifishaji, na yale aliyoteremshiwa, wasingaliwachukua kuwa wandani;

وَلَوْ كَانُواْ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا ٱتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ

lakini wengi wao ni wavukao mipaka.[81]

وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ [81]

Utakuta kwa yakini kwamba, miongoni mwa watu, walio na uadui mkubwa zaidi kwa wale walioamini ni Walioelekezwa Upya na wale walioshirikisha,

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَٰوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ

na utakuta kwa yakini kwamba walio karibu zaidi kwa mapenzi kwa wale walioamini ni wale wanaosema: “Sisi ni Waokoaji hakika.”

وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰ

Ni kwa sababu kuna, miongoni mwao, makasisi na wenye heshima, na kwamba hawajivuni kwa kiburi.[82]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ [82]

Na wanaposikia yale yaliyoteremshiwa mjumbe, unaona macho yao yakifurika machozi, kwa kuwa wametambua ukweli; wanasema: “Mlezi wetu, tumeamini; Tuandike basi miongoni mwa mashahidi.[83]

وَإِذَا سَمِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَى ٱلرَّسُولِ تَرَىٰٓ أَعۡيُنَهُمۡ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمۡعِ مِمَّا عَرَفُواْ مِنَ ٱلۡحَقِّۖ يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ [83]

Na tuna nini hata tusiamini Mungu, na yale yaliyotujia ya ukweli, ilhali tunatumaini kwamba Mlezi wetu atuingize pamoja na watu wazima?”[84]

وَمَا لَنَا لَا نُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَمَا جَآءَنَا مِنَ ٱلۡحَقِّ وَنَطۡمَعُ أَن يُدۡخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلصَّٰلِحِينَ [84]

Mungu aliwapa hapo badala, kwa yale waliyosema, bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele.

فَأَثَٰبَهُمُ ٱللَّهُ بِمَا قَالُواْ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Na hayo ndiyo malipo ya watendao wema.[85]

وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلۡمُحۡسِنِينَ [85]

Na wale waliokana na kuita uongo ishara Zetu — hao ndio wenzi wa Tanuru.[86]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ [86]

Enyi walioamini! Msiyaone kuwa yamekatazwa mambo mazuri ambayo Mungu amewaruhusu, wala msivuke mipaka,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحَرِّمُواْ طَيِّبَٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمۡ وَلَا تَعۡتَدُوٓاْ

kwani Mungu hapendi wanaovuka mipaka.[87]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُعۡتَدِينَ [87]

Na kuleni kutoka yale Mungu aliyowaruzuku, yaliyoruhusiwa na mazuri,

وَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلٗا طَيِّبٗا

na jikingeni kwa Mungu, ambaye mnamwamini.[88]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِيٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤۡمِنُونَ [88]

Mungu hatawakamata kwa upuuzi katika viapo vyenu,

لَا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ

lakini Atawakamata kwa viapo mlivyofunga kwa uthabiti.

وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ ٱلْأَيْمَٰنَ

Ufutaji wake ni kulisha wahitaji kumi, kwa chakula bora zaidi mnachowalisha ahali wenu, au kuwavisha, au kumwachilia huru mtu aliye rehani;

فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَٰكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ

na yeyote asiyepata uwezo wa hayo, hapo kujinyima kwa siku tatu.

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ

Huo ndio ufutaji wa viapo vyenu, mnapoapa.

ذَٰلِكَ كَفَّٰرَةُ أَيْمَٰنِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ

Na hifadhini viapo vyenu.

وَٱحْفَظُوٓا۟ أَيْمَٰنَكُمْ

Hivyo Mungu anawabainishia ishara Zake, huenda mtakuwa wenye shukrani.[89]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [89]

Enyi walioamini! Kuunganisha pombe na kamari, pamoja na ugawaji kwa kura wa mali ya pamoja, si chochote ila uchafu, kazi ya Mwepushaji; viepukeni basi, huenda mtafanikiwa.[90]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [90]

Mwepushaji hakusudii ila kutupa, kati yenu, kwa pombe na kamari, uadui na chuki, na kuwazuilia upatikanaji wa ukumbusho wa Mungu na wa Mawasiliano.

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ

Je, mtaacha basi?[91]

فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ [91]

Na mnyenyekeeni Mungu, na mnyenyekeeni mjumbe, na kuweni macho.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُواْ

Lakini mkigeuza mgongo, jueni hapo kwamba hakuna juu ya mjumbe Wetu ila kufikisha kulio wazi.[92]

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ [92]

Hakuna lawama juu ya wale walioamini na kutenda matendo mazima, kwa yale waliyokula, maadamu wamejikinga, wameamini, na wametenda matendo mazima, kisha wakajikinga na kuamini, kisha wakajikinga na kutenda mema.

لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓاْ إِذَا مَا ٱتَّقَواْ وَّءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ثُمَّ ٱتَّقَواْ وَّءَامَنُواْ ثُمَّ ٱتَّقَواْ وَّأَحْسَنُواْ

Mungu anawapenda wafanyao wema.[93]

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ [93]

Enyi walioamini! Mungu atawajaribu kwa yakini kwa mawindo fulani yatakayoangukia mikono yenu na mikuki yenu, ili Mungu abainishe anayemwogopa ingawa Yeye hayuko machoni mwake.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ بِٱلْغَيْبِ

Yeyote anayevuka mipaka baada ya hayo atakuwa na adhabu yenye maumivu.[94]

فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ [94]

Enyi walioamini! Msiue mawindo ilhali mko katika hali ya kutokiukwa.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقْتُلُواْ ٱلصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ

Na yeyote miongoni mwenu anayeyaua kwa makusudi, malipo sawa kwa mifugo, ambayo watahukumu watu wawili walio waadilifu miongoni mwenu, kama toleo linalofikia Mahali pa Kuunganika, au ufutaji wa kulisha wahitaji, au sawa na hilo kwa kujinyima, ili aonje matokeo mabaya ya mwenendo wake.

وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ مَسَٰكِينَ أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ

Mungu ameondolea kosa yaliyokwisha pita;

عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا سَلَفَ

lakini yeyote anayerudia, Mungu atalipiza kisasi kwake.

وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, mwenye kisasi.[95]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ [95]

Mmeruhusiwa uwindaji wa baharini na chakula chake,

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُۥ

kama starehe kwenu na kwa misafara;

مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ

lakini mmekatazwa uwindaji wa nchi kavu maadamu mko katika hali ya kutokiukwa.

وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ ٱلْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا

Na jikingeni kwa Mungu, ambaye kwake mtakusanywa.[96]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ [96]

Mungu amefanya Mahali pa Kuunganika, Nyumba isiyokiukwa, kuwa udumishaji kwa watu, pamoja na mwezi usiokiukwa, matoleo ya hiari, na matoleo ya nadhiri.

جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلۡكَعۡبَةَ ٱلۡبَيۡتَ ٱلۡحَرَامَ قِيَٰمٗا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهۡرَ ٱلۡحَرَامَ وَٱلۡهَدۡىَ وَٱلۡقَلَٰٓئِدَ

Hilo, ili mjue kwamba Mungu anajua yaliyo katika mbingu na yaliyo juu ya ardhi, na kwamba Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[97]

ذَٰلِكَ لِتَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلۡأَرۡضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىۡءٍ عَلِيمٌ [97]

Jueni kwamba Mungu ni mkali katika hatima, na kwamba Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[98]

ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [98]

Juu ya mjumbe hakuna ila kufikisha.

مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ

Mungu anajua mnayoyaonyesha na mnayonyamazia.[99]

وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تُبۡدُونَ وَمَا تَكۡتُمُونَ [99]

Sema: “Kiovu na kizuri hawalingani, hata kama wingi wa kiovu unakuvutia.”

قُل لَّا يَسۡتَوِى ٱلۡخَبِيثُ وَٱلطَّيِّبُ وَلَوۡ أَعۡجَبَكَ كَثۡرَةُ ٱلۡخَبِيثِ

Jikingeni basi kwa Mungu, enyi wenye akili, huenda mtafanikiwa.[100]

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ يَٰٓأُوْلِى ٱلۡأَلۡبَٰبِ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ [100]

Enyi walioamini! Msiulize maswali kuhusu mambo ambayo, yangewadhihirikia, yangewachukiza.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَسۡـَٔلُواْ عَنۡ أَشۡيَآءَ إِن تُبۡدَ لَكُمۡ تَسُؤۡكُمۡ

Na mkiyauliza wakati Usomaji huu unateremshwa, yatawadhihirikia. Mungu ameondolea hilo kosa.

وَإِن تَسْـَٔلُواْ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ ٱلْقُرْءَانُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهَا

Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mvumilivu.[101]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ [101]

Watu kabla yenu wameyauliza, kisha wakawa kwalo watu wanaokana.[102]

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُواْ بِهَا كَٰفِرِينَ [102]

Mungu hakuweka bahira, wala saiba, wala wasila, wala hamu,

مَا جَعَلَ ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ

lakini wale wanaokana wanabuni uongo dhidi ya Mungu, na wengi wao hawatumii akili.[103]

وَلَٰكِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ [103]

Na wanapoambiwa: “Njooni kwa yale ambayo Mungu ameyateremsha, na kwa mjumbe”, husema: “Yanatutosha yale tuliyowakuta mababu zetu juu yake.”

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ قَالُواْ حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ

Vipi! Hata kama mababu zao hawakujua chochote wala hawakuongozwa?[104]

أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ [104]

Enyi walioamini! Jitunzeni wenyewe:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ

yule anayepotea hawezi kuwadhuru, maadamu mnaongozwa.

لَا يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمْ

Ni kwa Mungu ndiko kutakuwa kurejea kwenu nyote, naye atawaarifu kuhusu yale mliyokuwa mkifanya.[105]

إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [105]

Enyi walioamini! Ushahidi kati yenu, kifo kinapomfikia mmoja wenu, wakati wa wasia: watu wawili walio waadilifu miongoni mwenu, au wengine wawili, walio nje yenu, ikiwa mnapita katika ardhi na msiba wa kifo ukawafika.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَٰدَةُ بَيۡنِكُمۡ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ حِينَ ٱلۡوَصِيَّةِ ٱثۡنَانِ ذَوَا عَدۡلٖ مِّنكُمۡ أَوۡ ءَاخَرَانِ مِنۡ غَيۡرِكُمۡ إِنۡ أَنتُمۡ ضَرَبۡتُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَأَصَٰبَتۡكُم مُّصِيبَةُ ٱلۡمَوۡتِ

Mtawazuia wote wawili baada ya Mawasiliano, nao wataapa wote wawili kwa Mungu, ikiwa mna mashaka: “Hatutanunua kwa hilo kitu chochote, kwa bei yoyote, hata kama ni kwa jamaa wa karibu,

تَحۡبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعۡدِ ٱلصَّلَوٰةِ فَيُقۡسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ لَا نَشۡتَرِي بِهِۦ ثَمَنٗا وَلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبَىٰ

wala hatutanyamazia ushahidi wa Mungu; tungekuwa hapo kwa yakini miongoni mwa wakiukaji.”[106]

وَلَا نَكۡتُمُ شَهَٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذٗا لَّمِنَ ٱلۡأٓثِمِينَ [106]

Lakini ikigunduliwa kwamba wote wawili wamejipatia ukiukaji, wengine wawili watachukua nafasi yao, miongoni mwa wale ambao haki yao imevunjwa, walio karibu zaidi, nao wataapa wote wawili

فَإِنۡ عُثِرَ عَلَىٰٓ أَنَّهُمَا ٱسۡتَحَقَّآ إِثۡمٗا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَحَقَّ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَوۡلَيَٰنِ فَيُقۡسِمَانِ

kwa Mungu: “Ushahidi wetu ni wenye msingi zaidi wa haki kuliko wao hakika, nasi hatukuvuka mipaka;

بِٱللَّهِ لَشَهَٰدَتُنَآ أَحَقُّ مِن شَهَٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعۡتَدَيۡنَآ

tungekuwa hapo kwa yakini miongoni mwa madhalimu.”[107]

إِنَّآ إِذٗا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [107]

Hilo liko karibu zaidi na ushahidi unaotolewa katika umbo lake sahihi, au na hofu yao kwamba viapo vingine vitarudishwa baada ya viapo vyao.

ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يَأۡتُواْ بِٱلشَّهَٰدَةِ عَلَىٰ وَجۡهِهَآ أَوۡ يَخَافُوٓاْ أَن تُرَدَّ أَيۡمَٰنُۢ بَعۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

na sikilizeni.

وَٱسْمَعُواْ

Na Mungu hawaongozi watu wavukao mipaka.[108]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ [108]

Siku ambayo Mungu atakusanya wajumbe, na kusema: “Mlijibiwa nini?”

يَوْمَ يَجْمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبْتُمْ

Watasema: “Hatuna ujuzi wowote kuhusu hilo; ni Wewe hakika unayejua kikamilifu yaliyo nje ya hisi.”[109]

قَالُواْ لَا عِلْمَ لَنَآ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ [109]

Mungu atakaposema: “Ewe Isa, mwana wa Maryamu! Kumbuka neema Yangu juu yako na juu ya mama yako, Nilipokuimarisha kwa Mmiminiko mtakatifu, ukiwaambia watu katika utoto na katika utu uzima,

إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱذْكُرْ نِعْمَتِى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا

na nilipokufundisha Kanuni, hekima, Taurati na Injili;

وَإِذْ عَلَّمْتُكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ

na ulipoumba katika udongo umbo la ndege, kwa idhini Yangu, kisha ukapuliza ndani yake, nalo likawa ndege, kwa idhini Yangu;

وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِى

na ulipomrejesha kipofu wa kuzaliwa na mwenye ukoma, kwa idhini Yangu;

وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِى

na ulipowatoa wafu, kwa idhini Yangu;

وَإِذْ تُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِى

na nilipowazuia wana wa Israeli kwako, ulipowajia kwa hoja wazi, na wale miongoni mwao waliokana wakasema: 'Hili si ila mazingaombwe yaliyo wazi.'"[110]

وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ [110]

Na nilipowafunulia wanafunzi: "Niamini Mimi na mjumbe Wangu";

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْحَوَارِيِّـۧنَ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِى وَبِرَسُولِى

walisema: "Tunaamini, na uwe shahidi kwamba sisi ni wanyoofu kwa Mungu."[111]

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَٱشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ [111]

Wanafunzi waliposema: "Ewe Isa, mwana wa Maryamu! Je, unaweza kumwomba Mlezi wako ateremshe juu yetu meza kutoka anga?"**(18)**

إِذْ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ **(18)**

Alisema: "Jikingeni kwa Mungu, ikiwa ninyi ni waumini."[112]

قَالَ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [112]

Walisema: "Tunakusudia kula kutoka kwake, viini vyetu vipate utulivu, tujue kwamba umetuambia kweli, na tuwe mashahidi wake."[113]

قَالُوا۟ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ [113]

Isa, mwana wa Maryamu, alisema: "Ewe Mungu, Mlezi wetu! Teremsha juu yetu meza kutoka anga, iwe kwetu sikukuu, kwa wa kwanza wetu na wa mwisho wetu, na ishara kutoka Kwako;

قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلْ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةً مِّنكَ

na Tuuzukuze;

وَٱرۡزُقۡنَا

Wewe ni bora wa waruzukuji."[114]

وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ [114]

Mungu alisema: "Naiteremsha juu yenu; lakini yeyote miongoni mwenu anayekana baadaye, Nitamwadhibu hakika kwa adhabu ambayo sitamwadhibu kwayo mwingine yeyote miongoni mwa viumbe vyote."**(19)** [115]

قَالَ ٱللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيۡكُمۡ فَمَن يَكۡفُرۡ بَعۡدُ مِنكُمۡ فَإِنِّيٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدٗا مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ **(19)** [115]

Na Mungu atakaposema: "Ewe Isa, mwana wa Maryamu! Je, ni wewe uliyewaambia watu: Nichukueni, pamoja na mama yangu, kuwa miungu miwili pasipo Mungu?"

وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِ

Atasema: "Utukufu ni Wako! Haikuwa kwangu kusema yasiyo haki yangu.

قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّ

Kama ningaliyasema, Ungaliyajua.

إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥ

Unajua yaliyo katika Dhati yangu, nami sijui yaliyo katika Dhati Yako,

تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَ

kwani ni Wewe unayejua kikamilifu yaliyo nje ya hisi.[116]

إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ [116]

Sikuwaambia ila yale Uliyoniamuru: Mtiini Mungu, Mlezi wangu na Mlezi wenu;

مَا قُلۡتُ لَهُمۡ إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡ

nami nilikuwa shahidi juu yao, maadamu nilikuwa miongoni mwao;

وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ

kisha, Uliponishika kwa uaminifu, ni Wewe uliyekuwa Mwangalizi juu yao.

فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِى كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ

Na Wewe ni shahidi wa kila kitu.[117]

وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ [117]

Ukiwaadhibu, ni watiifu Wako;

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ

na ukiwasamehe, ni Wewe hakika, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima."[118]

وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [118]

Mungu atasema: "Hii ndiyo siku ambayo usadikifu utawafaidi wasadikifu.

قَالَ ٱللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ يَنفَعُ ٱلصَّٰدِقِينَ صِدْقُهُمْ

Wana bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote."

لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا

Mungu ameridhika nao, nao wameridhika Naye.

رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ

Huo ndio ushindi adhimu.[119]

ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [119]

Ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi, na wa vilivyomo.

لِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ

Na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[120]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [120]

AL-AN'AM • الانعام

Sura 6 · 165 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Himidi ni za Mungu, aliyeumba mbingu na ardhi, na akafanya giza na nuru; hata hivyo wale wanaokana wanamwekea Mlezi wao vilinganishi.[1]

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ وَٱلنُّورَ ثُمَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ [1]

Ni Yeye aliyewaumba kutoka udongo, kisha akaamua muda —

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلًا

na muda uliotajwa, Kwake.

وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِندَهُۥ

Hata hivyo bado mnaingia katika utata.[2]

ثُمَّ أَنتُمْ تَمْتَرُونَ [2]

Na Yeye ni Mungu,

وَهُوَ ٱللَّهُ

katika mbingu na juu ya ardhi; anajua siri yenu na mnayoyasema waziwazi, naye anajua mnayojipatia.[3]

فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِى ٱلْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ [3]

Hakuna ishara, miongoni mwa ishara za Mlezi wao, inayowajia bila wao kuiepuka.[4]

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ [4]

Wameita uongo basi ukweli, ulipowajia;

فَقَدْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ

taarifa za yale waliyokuwa wakiyadhihaki zitawafikia karibuni.[5]

فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [5]

Je, hawaoni jinsi Tulivyoangamiza, kabla yao, vizazi vingi ambavyo Tulikuwa Tumevipa mizizi katika ardhi kama hatukuwapa ninyi,

أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّن لَّكُمْ

na ambavyo Tuliviletea anga linalotiririka,

وَأَرْسَلْنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيْهِم مِّدْرَارًا

na Tukafanya mito itiririke chini yao; kisha Tukaviangamiza kwa makosa yao,

وَجَعَلْنَا ٱلْأَنْهَٰرَ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ

na Tukaunda, baada yao, kizazi kingine.[6]

وَأَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ [6]

Na kama Tungalikuteremshia maandiko kwenye karatasi ya ngozi, nao wakayagusa kwa mikono yao, wale wanaokana wangalisema bila kukosa: “Haya si ila mazingaombwe yaliyo wazi.”[7]

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَٰبًا فِى قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ [7]

Na wanasema: “Laiti Mtekelezaji angeteremshwa juu yake!”

وَقَالُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ

Na kama Tungalimteremsha Mtekelezaji, jambo lingalikuwa limeamuliwa tayari, wala wasingalipewa muhula wowote.[8]

وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِىَ ٱلْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ [8]

Na kama Tungalimfanya Mtekelezaji, Tungalimfanya mwanamume, na Tungalimvika, kwa ajili yao, yale wanayojivika wenyewe.[9]

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبِسُونَ [9]

Wajumbe kabla yako walidhihakiwa hakika; hapo yale waliyokuwa wakiyadhihaki yaliwatokea wale miongoni mwao waliokuwa wakiwacheka.[10]

وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [10]

Sema: “Zungukeni ardhi, kisha tazameni hatima ya wale walioita uongo.”[11]

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ [11]

Sema: “Ni cha nani kilicho katika mbingu na juu ya ardhi?” Sema: “Ni cha Mungu.

قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ

Amejiagizia mwenyewe huruma.

كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ

Kwa yakini Atawakusanya katika Siku ya Kusimama Mbele, ambayo hakuna shaka ndani yake.

لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ

Wale watakaosababisha hasara ya Dhati yao, hao ndio wasioamini.”[12]

ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [12]

Na ni Chake kinachotulia katika usiku na mchana;

وَلَهُۥ مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ

nao Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[13]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [13]

Sema: “Je, nimchukue mwandani mwingine zaidi ya Mungu, Asili ya mbingu na ardhi,

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

ambaye ndiye analisha wala halishwi?”

وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ

Sema: “Nimeamriwa kuwa wa kwanza wa wale walio wanyoofu kwa Mungu”,

قُلْ إِنِّيٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ

wala usiwe kamwe miongoni mwa wanaoshirikisha.[14]

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [14]

Sema: “Naogopa hakika, nikimwasi Mlezi wangu, adhabu ya siku adhimu.”[15]

قُلْ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [15]

Yeyote atakayeepushwa nayo siku hiyo, Atakuwa amemfanyia huruma,

مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُۥ

na huo ndio ushindi ulio wazi.[16]

وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ [16]

Na Mungu akikugusa kwa madhara, hakuna awezaye kukuondolea ila Yeye;

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ

na Akikugusa kwa wema, Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[17]

وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [17]

Anatawala juu ya watiifu Wake,

وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ

naye ndiye Mwenye Hekima, Mtambuzi.[18]

وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ [18]

Sema: “Ni kitu gani kilicho kikubwa zaidi katika ushahidi?” Sema: “Mungu,

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَٰدَةً قُلِ ٱللَّهُ

shahidi kati yangu na ninyi.

شَهِيدٌۢ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ

Na Usomaji huu umefunuliwa kwangu ili niwaonye kwa huo, na yeyote utakayemfikia.

وَأُوحِىَ إِلَىَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ

Je, mnashuhudia kweli kwamba pamoja na Mungu kuna miungu mingine?” Sema: “Mimi sishuhudii.”

أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ قُل لَّآ أَشْهَدُ

Sema: “Yeye si ila mungu mmoja,

قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

nami niko mbali hakika na yale mnayoshirikisha.”[19]

وَإِنَّنِى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ [19]

Wale Tuliowapa Maandiko wanamtambua kama wanavyowatambua wana wao wenyewe;

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمُ

wale watakaosababisha hasara ya Dhati yao, hao ndio wasioamini.[20]

ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [20]

Na ni nani basi aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, au anayeita uongo ishara Zake?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ

Madhalimu hawafanikiwi hakika.[21]

إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ [21]

Na siku Tutakapowakusanya wote, kisha Tukawaambia wale walioshirikisha: “Wako wapi washirika wenu, mliokuwa mkidai?”[22]

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ [22]

Kisha jaribio lao pekee litakuwa kusema: “Kwa Mungu, Mlezi wetu, hatukuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.”[23]

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ وَٱللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ [23]

Tazama jinsi wanavyosema uongo dhidi yao wenyewe! Na yale waliyokuwa wakibuni yatakuwa yamepotea mbali nao.[24]

ٱنظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ [24]

Na miongoni mwao, wapo wanaokusikiliza,

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ

lakini Tumeweka juu ya viini vyao vifuniko, ili wasifahamu, na masikioni mwao uziwi.

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا

Na hata wangeona kila ishara, wasingaliiamini,

وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا

hata wanapokujia kubishana, wale wanaokana husema: “Haya si ila hadithi za wa kale.”[25]

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوكَ يُجَٰدِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [25]

Na wanalikataza, nao wanajiepusha nalo;

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ

nao hawaangamizi ila wao wenyewe, bila kuhisi.[26]

وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ [26]

Na kama ungeona, watakapowekwa mbele ya Moto, na wakasema: “Laiti tungerudishwa,

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُوا۟ يَٰلَيْتَنَا نُرَدُّ

na hatutaita uongo tena ishara za Mlezi wetu, na tutakuwa miongoni mwa waumini!”(20) 27

وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ 27 (20)

La! Yale waliyokuwa wakificha hapo awali yamewadhihirikia.

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا۟ يُخْفُونَ مِن قَبْلُ

Na kama wangerudishwa, wangerudia bila kukosa yale waliyokatazwa,

وَلَوْ رُدُّوا۟ لَعَادُوا۟ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ

nao ni waongo kwa yakini. 28

وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ 28

Na wanasema: “Hakuna ila Maisha yetu ya Karibu, wala hatutaibuliwa.”29

وَقَالُوٓا۟ إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ 29

Na kama ungeona, watakapowekwa mbele ya Mlezi wao! Atasema: “Je, hili si ukweli?”

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا بِٱلْحَقِّ

Watasema: “Ndiyo, kwa Mlezi wetu!”

قَالُوا۟ بَلَىٰ وَرَبِّنَا

Atasema: “Onjeni basi adhabu, kwa kukana.”30

قَالَ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ 30

Wanapata hasara, wale walioita uongo mkutano na Mungu, hata Saa inapowajia ghafla, wanasema: “Ole wetu, kwa yale tuliyoyapuuza humo!” Watabeba mizigo yao migongoni mwao.

قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتْهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا۟ يَٰحَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ

Ni mbaya kama nini mzigo wanaobeba![31]

أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ [31]

Maisha ya Karibu si ila mchezo na burudani;

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ

na makazi ya mwisho ni bora hakika kwa wanaojikinga.

وَلَلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ

Je, hamtumii akili basi?[32]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [32]

Tutajua hakika kwamba wanayosema yanakuhuzunisha kwa yakini;

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ

lakini si wewe wanayeita uongo,

فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ

bali ni ishara za Mungu ambazo madhalimu wanazikataa kwa ukaidi.[33]

وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ [33]

Wajumbe waliitwa uongo kabla yako hakika; wakiitwa uongo na kuudhiwa, walikuwa na subira hadi uokozi Wetu uwajie.

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا

Na hakuna awezaye kubadilisha maneno ya Mungu.

وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ

Sehemu ya taarifa ya wale waliotumwa imekufikia hakika.[34]

وَلَقَدْ جَآءَكَ مِن نَّبَإِى ٱلْمُرْسَلِينَ [34]

Na ikiwa kujiepusha kwao kunakulemea, hapo, ikiwa una uwezo, tafuta handaki katika ardhi, au ngazi katika anga, ili kuwaletea ishara.

وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ ٱسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِىَ نَفَقًا فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِى ٱلسَّمَآءِ فَتَأْتِيَهُم بِـَٔايَةٍ

Na kama Mungu angeridhia, Angewakusanya juu ya mwongozo;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى ٱلْهُدَىٰ

usiwe basi kamwe miongoni mwa wajinga.[35]

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ [35]

Wanaojibu ni wale wanaosikia tu.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ

Kuhusu wafu, Mungu atawaibua,

وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ

kisha ni kwake ndiko watakakorejeshwa.[36]

ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ [36]

Na wanasema: “Laiti ishara kutoka kwa Mlezi wake ingeteremshwa juu yake!”

وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ

Sema: “Mungu ana uwezo hakika wa kuteremsha ishara”,

قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يُنَزِّلَ ءَايَةً

lakini wengi wao hawajui.[37]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [37]

Hakuna kiumbe kinachotembea juu ya ardhi, wala ndege anayeruka kwa mbawa zake mbili, ila ni jamii kama ninyi.

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم

Hatukuacha kitu chochote katika Kanuni.

مَّا فَرَّطْنَا فِى ٱلْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ

Kisha ni kwa Mlezi wao ndiko watakakokusanywa.[38]

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ [38]

Na wale walioita uongo ishara Zetu ni viziwi na mabubu, gizani.

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ

Yule ambaye Mungu anaridhia kumpoteza, Anampoteza;

مَن يَشَإِ ٱللَّهُ يُضْلِلْهُ

na yule anayeridhia, Anamweka kwenye barabara iliyonyooka.[39]

وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [39]

Sema: “Mnaona? Ikiwa adhabu ya Mungu ingewajia, au Saa ingewajia, je, mngeomba mwingine zaidi ya Mungu, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[40]

قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَ ٱللَّهِ تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [40]

Kwa hakika, ni Yeye ambaye mngemwomba; Angewaondolea hapo, kama angeridhia, yale mliyomwomba kwayo, nanyi mngesahau yale mnayoshirikisha.[41]

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ [41]

Tumetuma hakika kwa jamii kabla yako, na Tukazikamata kwa shida na madhara, huenda zingesihi.[42]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ [42]

Laiti wangesihi, ukali Wetu ulipowajia!

فَلَوْلَآ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا۟

Lakini viini vyao vilikaza, na Mwepushaji akawapambia yale waliyokuwa wakifanya.[43]

وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [43]

Kisha, waliposahau yale waliyokumbushwa, Tulifungua juu yao milango ya kila kitu,

فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَٰبَ كُلِّ شَىْءٍ

hata walipofurahia yale waliyopewa, Tuliwakamata ghafla, na hapo wamekata tamaa.[44]

حَتَّىٰٓ إِذَا فَرِحُوا۟ بِمَآ أُوتُوٓا۟ أَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ [44]

Hivyo ilikatwa mabaki ya mwisho ya watu waliokuwa madhalimu.

فَقُطِعَ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟

Na himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.[45]

وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [45]

Sema: “Mnaona? Kama Mungu angechukua usikivu wenu na maono yenu, na kutia muhuri viini vyenu, ni mungu gani, asiyekuwa Mungu, angewarudishia hayo?”

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ ٱللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَٰرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُم مَّنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ

Tazama jinsi Tunavyotofautisha ishara, na hata hivyo wanajitenga nazo.[46]

ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ [46]

Sema: “Mnaona? Kama adhabu ya Mungu ingewajia, ghafla au waziwazi, ni nani angeangamizwa, isipokuwa watu madhalimu?”[47]

قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [47]

Hatuwatumi wale waliotumwa ila kama wapasha habari njema na waonyaji.

وَمَا نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

Yeyote anayeamini na kujirekebisha, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[48]

فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [48]

Na wale walioita uongo ishara Zetu, adhabu itawagusa, kwa kuvuka mipaka.[49]

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا يَمَسُّهُمُ ٱلْعَذَابُ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ [49]

Sema: “Siwaambii kwamba ninazo kwangu ghala za Mungu, wala kwamba ninajua yaliyo nje ya hisi, wala siwaambii kwamba mimi ni Mtekelezaji;

قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ

sifanyi ila kufuata yale ninayofunuliwa.”

إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ

Sema: “Je, kipofu na mwenye kuona wanalingana?”

قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ

Je, hamfikiri basi?[50]

أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ [50]

Na waonye kwayo wale wanaoogopa kukusanywa kwa Mlezi wao — hawana, pasipo Yeye, mwandani wala msuluhishi — huenda watajikinga.[51]

وَأَنذِرْ بِهِ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِۦ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [51]

Wala usiwafukuze wale wanaomwomba Mlezi wao, asubuhi na jioni, wakitaka mwelekeo Wake. Hakuna juu yako chochote cha hesabu yao, wala hakuna juu yao chochote cha hesabu yako, hata uwafukuze na uwe hapo miongoni mwa madhalimu.[52]

وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِم مِّن شَىْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ [52]

Na hivyo Tumejaribu baadhi kwa wengine, ili waseme: “Je, hao ndio ambao Mungu amewapa zawadi miongoni mwetu?”

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ

Je, Mungu hajui zaidi wale walio na shukrani?[53]

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ [53]

Na wale wanaoamini ishara Zetu wanapokujia, sema: “Amani iwe juu yenu.

وَإِذَا جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ

Mlezi wenu Amejiagizia mwenyewe huruma: yeyote miongoni mwenu anayetenda ubaya kwa ujinga, kisha akajuta baada ya hayo na akajirekebisha — Yeye ni Mwenye Msamaha tele hakika, Mwenye Huruma.”[54]

كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [54]

Hivyo Tunafafanua ishara, ili njia ya waliotengwa iwe wazi.[55]

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ [55]

Sema: “Nimekatazwa hakika kuwatii wale mnaowaomba pasipo Mungu.”

قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ

Sema: “Mimi si mihemko yenu;

قُل لَّآ أَتَّبِعُ أَهْوَآءَكُمْ

ningekuwa hapo nimepotea, wala singekuwa miongoni mwa wanaoongozwa.”[56]

قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ [56]

Sema: “Najitegemeza hakika juu ya hoja wazi kutoka kwa Mlezi wangu, nanyi mmeiita uongo.

قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَكَذَّبْتُم بِهِۦ

Sinayo kwangu mnachotafuta kuharakisha.

مَا عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ

Hukumu si ya mwingine ila ya Mungu.

إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

Anaamua ukweli,(21)

يَقْضِ ٱلْحَقَّ (21)

naye ndiye bora wa wanaofanya utengano."[57]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلْفَٰصِلِينَ [57]

Sema: "Kama ningekuwa nacho kwangu mnachotafuta kuharakisha, jambo lingekuwa limeamuliwa tayari kati yangu na ninyi."

قُل لَّوْ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ

Mungu anajua zaidi madhalimu.[58]

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ [58]

Na Yeye anazo Kwake funguo za yaliyo nje ya hisi: hakuna anayezijua, isipokuwa Yeye.

وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ

Na Yeye anajua yaliyo nchi kavu na baharini.

وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ

Hakuna jani linaloanguka asilijue; wala punje, katika giza la ardhi, wala chochote chenye unyevu wala kikavu, kisichokuwa katika daftari lililo wazi.[59]

وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ [59]

Ni Yeye anayewashika kwa uaminifu, usiku, na kujua mliyotenda mchana, kisha Anawaibua ndani yake, ili muda uliotajwa ukamilike;

وَهُوَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰٓ أَجَلٌ مُّسَمًّى

kisha ni Kwake ndiko kutakuwa kurejea kwenu, naye atawaarifu kuhusu yale mliyokuwa mkifanya.[60]

ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [60]

Anatawala juu ya watiifu Wake,

وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ

naye anatuma juu yenu wahifadhi,

وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً

hata kifo kinapomfikia mmoja wenu, wajumbe Wetu wanamshika kwa uaminifu, bila kupuuza.[61]

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ [61]

Kisha wanarejeshwa kwa Mungu, Mwandani wao wa kweli.

ثُمَّ رُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ

Je, hukumu si Yake?

أَلَا لَهُ ٱلْحُكْمُ

Yeye ni mwepesi zaidi wa wanaoshika hesabu.[62]

وَهُوَ أَسْرَعُ ٱلْحَٰسِبِينَ [62]

Sema: “Ni nani anayewaokoa kutoka giza la nchi kavu na la bahari?” — mnamwomba kwa kusihi na kwa siri: “Ukituokoa kutoka kwa haya, kwa yakini tutakuwa miongoni mwa wenye shukrani.”(22) [63]

قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُۥ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ [63] (22)

Sema: “Mungu anawaokoa kutoka kwa hayo na kutoka kila shida; hata hivyo, mnashirikisha.”[64]

قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ [64]

Sema: “Anaweza kuibua juu yenu adhabu, kutoka juu yenu au kutoka chini ya miguu yenu, au kuwachanganya katika mirengo, na kuwaonjesha baadhi ghasia za wengine.”

قُلْ هُوَ ٱلْقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ

Tazama jinsi Tunavyotofautisha ishara, huenda watafahamu.[65]

ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ [65]

Hali kaumu yako imeiita uongo, ilhali ndiyo ukweli.

وَكَذَّبَ بِهِۦ قَوْمُكَ وَهُوَ ٱلْحَقُّ

Sema: “Mimi si wakili kwenu.[66]

قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ [66]

Kila taarifa ina mahali pake pa utulivu,

لِّكُلِّ نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ

nanyi mtajua karibuni.”[67]

وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ [67]

Na unapowaona wale wanaotumbukia katika ishara Zetu, jiepushe nao, hadi watumbukie katika hotuba nyingine.

وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ

Na Mwepushaji akikusahaulisha, usikae, baada ya ukumbusho huo, pamoja na kaumu dhalimu.[68]

وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ ٱلشَّيْطَٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [68]

Na hakuna juu ya wale wanaojikinga chochote cha hesabu yao,

وَمَا عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ

isipokuwa ukumbusho, huenda watajikinga.[69]

وَلَٰكِن ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [69]

Na wacha wale waliochukua Sheria yao kuwa burudani na mchezo, na ambao Maisha ya Karibu yamewaghuri.

وَذَرِ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا

Na kumbusha kwayo, kwa kuogopa Dhati isikabidhiwe kwa yale iliyojipatia, bila kuwa nayo, pasipo Mungu, mwandani wala msuluhishi;

وَذَكِّرْ بِهِۦٓ أَن تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ

na hata kama ingetoa kila fidia, haingechukuliwa kutoka kwake.

وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَآ

Hao ndio ambao watakuwa wamekabidhiwa kwa yale waliyojipatia; watakuwa na kinywaji cha maji yanayochemka na adhabu yenye maumivu, kwa kukana.[70]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أُبْسِلُوا۟ بِمَا كَسَبُوا۟ ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ [70]

Sema: “Je, tungeomba, pasipo Mungu, kile kisichotufaidi wala kutudhuru, na tungerudishwa visigino vyetu baada ya Mungu kutuongoza, kama yule ambaye Waepushaji wamemvuta ardhini, amechanganyikiwa,

قُلْ أَنَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ كَٱلَّذِى ٱسْتَهْوَتْهُ ٱلشَّيَٰطِينُ فِى ٱلْأَرْضِ حَيْرَانَ

ilhali anao marafiki wanaomwita kuelekea mwongozo: ‘Njoo kwetu’?”

لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى ٱلْهُدَى ٱئْتِنَا

Sema: “Mwongozo wa Mungu, huo ndio mwongozo; na tumeamriwa kuwa wanyoofu kwa Mlezi wa viumbe vyote, na kudumisha Mawasiliano, na kujikinga kwake.”[71]

قُلْ إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [71] وَأَنْ أَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّقُوهُ

Na ni Yeye ambaye Kwake mtakusanywa.[72]

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ [72]

Ni Yeye aliyeumba mbingu na ardhi kwa ukweli kamili,

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

na siku Anaposema: “Kuwa”,

وَيَوْمَ يَقُولُ كُن

hilo huwa.

فَيَكُونُ

Maneno Yake ni ukweli,

قَوْلُهُ ٱلْحَقُّ

na ni Wake ufalme,

وَلَهُ ٱلْمُلْكُ

siku litakapopulizwa Baragumu.

يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ

Yeye anayejua yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa,

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ

Yeye ndiye Mwenye Hekima, Mtambuzi.[73]

وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ [73]

Na Ibrahimu alipomwambia baba yake Azari: “Je, unachukua masanamu kuwa miungu?

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً

Ninakuona hakika, wewe na kaumu yako, katika upotovu ulio wazi.”[74]

إِنِّىٓ أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [74]

Hivyo Tulikuwa Tukimwonyesha Ibrahimu ufalme mkuu wa mbingu na ardhi, ili awe miongoni mwa wale wenye yakini.[75]

وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ [75]

Usiku ulipomfunika, aliona nyota; alisema: “Huyu ndiye mlezi wangu”;

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى

lakini ilipotoweka, alisema: “Siwapendi wanaotoweka.”[76]

فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ [76]

Kisha alipoona mwezi ukichomoza, alisema: “Huyu ndiye mlezi wangu”;

فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى

lakini ulipotoweka, alisema: “Mlezi wangu asiponiongoza, kwa yakini nitakuwa miongoni mwa kaumu iliyopotea.”[77]

فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلضَّآلِّينَ [77]

Kisha alipoona jua likichomoza, alisema: “Huyu ndiye mlezi wangu, huyu ni mkubwa zaidi”;

فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى هَٰذَآ أَكْبَرُ

lakini lilipotoweka, alisema: “Enyi kaumu yangu! Niko mbali hakika na yale mnayoshirikisha.[78]

فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ [78]

Nimeelekeza mwelekeo wangu kwa Yule aliyeumba mwanzoni mbingu na ardhi, nikiwa nimeelekea Kwake kikamilifu,

إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ حَنِيفًا

wala mimi si miongoni mwa wanaoshirikisha."[79]

وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [79]

Na kaumu yake ikabishana naye.

وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ

Alisema: "Je, mnabishana nami kuhusu Mungu, ilhali Yeye amenionguza?

قَالَ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّى فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ

Na siogopi mnayomshirikisha nayo, isipokuwa kitu kikiridhia Mlezi wangu.

وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّى شَيْـًٔا

Mlezi wangu anazunguka kila kitu kwa ujuzi Wake.

وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا

Je, hamkumbuki basi?[80]

أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ [80]

Na ningeogopaje mnayoshirikisha,

وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ

ilhali ninyi hamwogopi kwamba mmemshirikisha Mungu na kile ambacho Hakuteremsha juu yenu mamlaka yoyote?

وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا

Ni kundi lipi basi kati ya mawili lenye haki zaidi ya usalama, ikiwa mnajua?"[81]

فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [81]

Wale walioamini na hawakuvika imani yao dhuluma yoyote — hao ndio wenye usalama, nao wanaongozwa.[82]

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمۡ يَلۡبِسُوٓاْ إِيمَٰنَهُم بِظُلۡمٍ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡأَمۡنُ وَهُم مُّهۡتَدُونَ [82]

Na hii ndiyo hoja Yetu, Tuliyompa Ibrahimu dhidi ya watu wake.

وَتِلۡكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيۡنَٰهَآ إِبۡرَٰهِيمَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ

Tunainua kwa daraja Tunayeridhia,

نَرۡفَعُ دَرَجَٰتٖ مَّن نَّشَآءُ

kwani Mlezi wako ni Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[83]

إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ [83]

Na Tulimtunukia Ishaka na Yakubu;

وَوَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ

Tuliwaongoza wote wawili.

كُلّٗا هَدَيۡنَا

Na Nuhu, Tulikuwa Tumemwongoza hapo awali;

وَنُوحٗا هَدَيۡنَا مِن قَبۡلُ

na miongoni mwa wazao wake, Daudi, Suleimani, Ayubu, Yusufu, Musa na Haruni.

وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَ

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[84]

وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ [84]

Na Zakaria, Yahya, Isa na Iliasi —

وَزَكَرِيَّا وَيَحۡيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلۡيَاسَ

wote ni miongoni mwa walio wazima.[85]

كُلٌّ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [85]

Na Ismaili, Yasaa, Yunus na Lutu —

وَإِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا

na wote, Tuliwapendelea juu ya viumbe vyote.[86]

وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ [86]

Na miongoni mwa mababu zao, wazao wao na ndugu zao —

وَمِنْ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ وَإِخْوَٰنِهِمْ

Tuliwateua, na Tukawaongoza kwenye barabara iliyonyooka.[87]

وَٱجْتَبَيْنَٰهُمْ وَهَدَيْنَٰهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [87]

Huo ndio mwongozo wa Mungu, ambao kwao Anamwongoza anayeridhia miongoni mwa watiifu Wake.

ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ

Na kama wangalishirikisha, yale waliyokuwa wakifanya yangaliporomoka kwao.[88]

وَلَوْ أَشْرَكُوا۟ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [88]

Hao ndio ambao Tuliwapa Maandiko, hukumu na kazi ya kuarifu.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ

Basi wakiyakana hawa, Tumekwisha kukabidhi kwayo kaumu ambayo si wakanaji wake.[89]

فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا۟ بِهَا بِكَٰفِرِينَ [89]

Hao ndio ambao Mungu amewaongoza; jifananishe basi na mwongozo wao.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقْتَدِهْ

Sema: “Siwaombi, kwa hilo, ujira wowote.

قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا

Hilo si ila ukumbusho kwa viumbe vyote.”[90]

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَٰلَمِينَ [90]

Hawakumpima Mungu kwa kipimo Chake cha haki, waliposema: “Mungu hakuteremsha chochote juu ya binadamu.”

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ

Sema: “Ni nani aliyeteremsha Maandiko aliyoleta Musa, nuru na mwongozo kwa watu,

قُلْ مَنْ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ

mnayoyaweka kwenye karatasi za ngozi, mkionyesha baadhi na kuficha mengi —(23)

يَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ يُبْدُونَهَا وَيُخْفُونَ كَثِيرًا(23)

na mmefundishwa yale ambayo hamkuyajua, si ninyi wala mababu zenu?” Sema: “Mungu”;

وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ ۖ قُلِ ٱللَّهُ

kisha waache kwenye porojo zao, ambamo wanacheza.[91]

ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ [91]

Na hayo ni Maandiko Tuliyoyateremsha, yaliyobarikiwa, yakisadikisha yaliyoyatangulia, ili uwaonye mji mama wa miji na wale wanaouzunguka.

وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

Na wale wanaoamini Maisha ya Mwisho wanayaamini, nao wanahifadhi daima Mawasiliano yao.[92]

وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ [92]

Na ni nani basi aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, au anayesema: “Nimefunuliwa”, ilhali hakufunuliwa chochote, na yule anayesema: “Nitateremsha mfano wa yale Mungu aliyoyateremsha”?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ

Na kama ungeona, madhalimu wanapokuwa katika mahangaiko ya kifo, na Watekelezaji wananyoosha mikono: “Toeni Dhati yenu.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي غَمَرَٰتِ ٱلْمَوْتِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓا۟ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓا۟ أَنفُسَكُمُ

Leo, mtalipwa adhabu ya udhalilifu, kwa kusema juu ya Mungu mengine zaidi ya ukweli, na kwa kujivuna kwa kiburi mbele ya ishara Zake.”[93]

ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ [93]

Mmekuja Kwetu hakika mmoja mmoja, kama Tulivyowaumba mara ya kwanza, nanyi mmeacha nyuma ya migongo yenu yale Tuliyowapa;

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَٰدَىٰ كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ

nasi hatuwaoni pamoja nanyi wasuluhishi wenu, mliodai kuwa washirika miongoni mwenu.

وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟

Viungo kati yenu vimekatika hakika, na yale mliyodai yamepotea mbali nanyi.[94]

لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ [94]

Mungu ndiye anayepasua mbegu na kokwa.

إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ

Hutoa aliye hai kutoka mfu, na hutoa mfu kutoka aliye hai.

يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَىِّ

Huyo ndiye Mungu.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ

Mnapotoshwaje basi?[95]

فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ [95]

Yeye anayepasua mwanzo wa asubuhi, na akafanya usiku kuwa pumziko,

فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ سَكَنًا

na jua na mwezi, ukokotoaji.

وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا

Hicho ndicho kipimo kilichopangwa na Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote.[96]

ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ [96]

Na ni Yeye aliyewafanyia nyota, ili mjiongoze kwazo katika giza la nchi kavu na la bahari.

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟ بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ

Tumefafanua ishara kwa kaumu inayojua.[97]

قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [97]

Na ni Yeye aliyewazaa kutoka Dhati moja — kisha bandari na amana.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ

Tumefafanua ishara kwa kaumu inayofahamu.[98]

قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ [98]

Na ni Yeye aliyeteremsha kutoka anga maji, na Tumeotesha kwayo mimea ya kila kitu; Tumeotesha kwayo majani mabichi, ambayo Tunatoa kutoka kwayo punje zilizorundikana, na, kutoka mtende, kikonyo chake, mashada yaliyo karibu na mkono, na bustani za mizabibu, mzeituni na komamanga, vinavyofanana na visivyofanana.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ ٱلنَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ

Tazameni matunda yake, yanapozaa, na kuiva kwake.

ٱنظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayoamini.[99]

إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [99]

Na wamemwekea Mungu washirika: Waliofichika, ilhali Yeye ndiye aliyewaumba;

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ

nao wamemsingizia, bila ujuzi wowote, wana na binti.

وَخَرَقُوا۟ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَيْرِ عِلْمٍ

Utukufu ni Wake! Yu juu mno ya yale wanayoeleza.[100]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ [100]

Muumba wa mbingu na ardhi bila mfano uliotangulia.

بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Angekuwaje na mtoto, ilhali hana mwenzi wa kike,

أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٌ

na ameumba kila kitu,

وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ

na ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu?[101]

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ [101]

Huyo ndiye Mungu, Mlezi wenu.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Muumba wa kila kitu;

خَٰلِقُ كُلِّ شَيْءٍ

mtiini basi.

فَٱعْبُدُوهُ

Yeye ni, juu ya kila kitu, wakili.[102]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ [102]

Maono hayamfikii,

لَّا تُدْرِكُهُ ٱلْأَبْصَٰرُ

lakini Yeye anafikia maono.

وَهُوَ يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ

Yeye ndiye Mwenye Ulaini, Mtambuzi.[103]

وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ [103]

Mianga ya kuona imewajia kutoka kwa Mlezi wenu.

قَدْ جَآءَكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ

Yeyote anayeona wazi, ni kwa nafsi yake; na yeyote aliye kipofu, ni kwa hasara yake mwenyewe.

فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ وَمَنْ عَمِىَ فَعَلَيْهَا

Na mimi si, juu yenu, mhifadhi.[104]

وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِحَفِيظٖ [104]

Na hivyo Tunatofautisha ishara; na ili waseme: “Umesoma kwa kina”, na ili Tuufanye wazi kwa kaumu inayojua.[105]

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلۡأٓيَٰتِ وَلِيَقُولُواْ دَرَسۡتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ [105]

Fuata yale unayofunuliwa kutoka kwa Mlezi wako.

ٱتَّبِعۡ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

na jiepushe na wanaoshirikisha.[106]

وَأَعۡرِضۡ عَنِ ٱلۡمُشۡرِكِينَ [106]

Na kama Mungu angeridhia, wasingalishirikisha.

وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشۡرَكُواْ

Na hatukukufanya mhifadhi wao,

وَمَا جَعَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا

wala wewe si wakili kwao.[107]

وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ [107]

Na msiwatukane wale wanaowaomba pasipo Mungu, kwa kuogopa wasimtukane Mungu kwa uadui, bila ujuzi.

وَلَا تَسُبُّواْ ٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّواْ ٱللَّهَ عَدۡوَۢا بِغَيۡرِ عِلۡمٖ

Hivyo Tumepamba, kwa kila jamii, kazi yake;

كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمۡ

kisha ni kwa Mlezi wao ndiko kutakuwa kurejea kwao, naye atawaarifu kuhusu yale waliyokuwa wakifanya.[108]

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [108]

Na wameapa kwa Mungu, kwa nguvu zote za viapo vyao, kwamba ishara ingewajia, wangeiamini kwa yakini.

وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا

Sema: “Ishara ziko kwa Mungu tu”;

قُلْ إِنَّمَا ٱلْـَٔايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ

na ni nini kinachowafanya mhisi hilo?

وَمَا يُشْعِرُكُمْ

Hakika, itakapokuja, hawataiamini.**(24)** [109]

إِنَّهَآ إِذَا جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ [109] **(24)**

Na Tunageuza Dhamiri zao na maono yao, kama hawakuliamini mara ya kwanza, na Tunawaacha katika upindukiaji wao, ambamo wanapapasa.[110]

وَنُقَلِّبُ أَفْـِٔدَتَهُمْ وَأَبْصَٰرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ [110]

Na hata kama Tungalikuwa Tumewateremshia Watekelezaji, na wafu wangalikuwa wamesema nao, na Tungalikuwa Tumekusanya mbele yao kila kitu, uso kwa uso, wasingalikuwa wameamini, isipokuwa Mungu akiridhia;

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ ٱلْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَىْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوٓا۟ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ

lakini wengi wao ni wajinga.[111]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ [111]

Na hivyo Tumemwekea kila mwarifishaji adui: waepushaji miongoni mwa wanadamu na Waliofichika, wanaofunuliana neno lililopambwa kwa dhahabu, ili kughuri.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَٰطِينَ ٱلْإِنسِ وَٱلْجِنِّ يُوحِى بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ ٱلْقَوْلِ غُرُورًا

Na kama Mlezi wako angeridhia, wasingalifanya hilo;

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ

waache basi, pamoja na yale wanayobuni.[112]

فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ [112]

Na ili Dhamiri za wale wasioamini Maisha ya Mwisho zielekee humo, waridhike nayo, na watende yale wanayopaswa kutenda.[113]

وَلِتَصْغَىٰٓ إِلَيْهِ أَفْـِٔدَةُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا۟ مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ [113]

Je, nitafute basi hakimu mwingine zaidi ya Mungu, ilhali ni Yeye aliyewateremshia Maandiko, yaliyofafanuliwa?

أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْتَغِى حَكَمًا وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ إِلَيْكُمُ ٱلْكِتَٰبَ مُفَصَّلًا

Na wale Tuliowapa Maandiko wanajua kwamba yameteremshwa kutoka kwa Mlezi wako kwa ukweli kamili;

وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُۥ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ

basi usiwe kamwe miongoni mwa wanaoingia katika mabishano.[114]

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ [114]

Na neno la Mlezi wako limekamilika, kwa usadikifu kamili na uadilifu kamili.

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا

Hakuna awezaye kubadilisha maneno Yake,

لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ

nao Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[115]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [115]

Na ukiwanyenyekea wengi wa walio juu ya ardhi, watakupoteza mbali na njia ya Mungu.

وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Hawafuati ila dhana,

إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ

nao hawafanyi ila kukisia.[116]

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ [116]

Mlezi wako anajua zaidi hakika yule anayepotea mbali na njia Yake,

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِۦ

na Anajua zaidi wale wanaoongozwa.[117]

وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ [117]

Kuleni basi kutoka kile ambacho jina la Mungu limekumbushwa juu yake, ikiwa ninyi ni waumini wa ishara Zake.[118]

فَكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم بِـَٔايَـٰتِهِۦ مُؤْمِنِينَ [118]

Na mna nini hata msile kutoka kile ambacho jina la Mungu limekumbushwa juu yake, ilhali Amewafafanulia yale Aliyowakataza, isipokuwa yale mliyobanwa nayo?

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ

Na wengi wanapoteza kwa yakini kwa mihemko yao, bila ujuzi,

وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَآئِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ

kwani Mlezi wako anajua zaidi wale wanaovuka mipaka.[119]

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُعْتَدِينَ [119]

Na acheni ukiukaji, wa wazi na wa ndani,

وَذَرُوا۟ ظَٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥٓ

kwani wale wanaojipatia ukiukaji watalipwa kwa yale waliyokuwa wakitenda.[120]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْسِبُونَ ٱلْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا۟ يَقْتَرِفُونَ [120]

Na msile kutoka kile ambacho jina la Mungu halikukumbushwa juu yake: hilo ni kuvuka mipaka kwa yakini.

وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ

Na Waepushaji wanafunulia kwa yakini wandani wao kubishana nanyi;

وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ

na kama mngewanyenyekea, mngekuwa kwa yakini miongoni mwa wanaoshirikisha.[121]

وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ [121]

Yule aliyekuwa mfu, na Tukampa uhai, na Tukamfanyia nuru ambayo anatembea nayo kati ya watu, je, anafanana na yule ambaye mfano wake ni kuwa gizani, bila kuweza kutoka humo?

أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا

Hivyo walipambiwa, wale wanaokana, matendo waliyokuwa wakifanya.[122]

كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [122]

Na hivyo Tumeweka, katika kila mji, wakubwa wa waliotengwa wake, ili wapange njama humo;

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا فِى كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَٰبِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا۟ فِيهَا

lakini hawapangi njama ila dhidi ya nafsi zao wenyewe, bila kuhisi.[123]

وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ [123]

Na ishara inapowajia, husema: “Hatutaamini, mpaka tupewe mfano wa yale waliyopewa wajumbe wa Mungu.”

وَإِذَا جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ قَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ رُسُلُ ٱللَّهِ

Mungu anajua zaidi mahali pa kuweka ujumbe Wake.

ٱللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ

Unyonge kwa Mungu, na adhabu kali, vitawafika wale waliotengwa, kwa kupanga njama.[124]

سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ صَغَارٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعَذَابٌۢ شَدِيدٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَمْكُرُونَ [124]

Yule ambaye Mungu anakusudia kumwongoza, Anamfungulia kifua kwa unyoofu kwa Mungu;

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهْدِيَهُۥ يَشْرَحْ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ

na yule Anayekusudia kumpoteza, Anamfanya kifua kuwa finyu na chenye dhiki, kana kwamba anapanda katika anga.

وَمَن يُرِدْ أَن يُضِلَّهُۥ يَجْعَلْ صَدْرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى ٱلسَّمَآءِ

Hivyo Mungu huweka uchafu juu ya wale wasioamini.[125]

كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ [125]

Na hii ndiyo njia ya Mlezi wako, iliyonyooka.

وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا

Tumefafanua ishara kwa kaumu inayokumbuka.[126]

قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ [126]

Wanayo Makazi ya Amani, kwa Mlezi wao,

لَهُمْ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ رَبِّهِمْ

naye ni Mwandani wao, kwa yale waliyokuwa wakifanya.[127]

وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [127]

Na siku Atakapowakusanya wote: “Enyi kikao cha Waliofichika! Mmejipatia wengi wa wanadamu”;

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكْثَرْتُم مِّنَ ٱلْإِنسِ

na wandani wao miongoni mwa wanadamu watasema: “Mlezi wetu, tumestareheana, nasi tumefikia muda wetu, ule Uliotuwekea.”

وَقَالَ أَوْلِيَآؤُهُم مِّنَ ٱلْإِنسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَآ أَجَلَنَا ٱلَّذِىٓ أَجَّلْتَ لَنَا

Atasema: “Moto ndio mahali penu pa kukaa, mnakaa humo milele” — isipokuwa atakayeridhia Mungu,

قَالَ ٱلنَّارُ مَثْوَىٰكُمْ خَٰلِدِينَ فِيهَآ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ

kwani Mlezi wako ni Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[128]

إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ [128]

Na hivyo Tunawafanya madhalimu wawe wandani wao kwa wao, kwa yale waliyokuwa wakijipatia.[129]

وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّى بَعْضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [129]

“Enyi kikao cha Waliofichika na wanadamu! Je, wajumbe kutoka miongoni mwenu hawakuwajia, wakiwasimulia ishara Zangu na kuwaonya kuhusu mkutano wa siku hii yenu?”

يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِى وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا

Watasema: “Tunashuhudia dhidi ya nafsi zetu”;

قَالُوا۟ شَهِدْنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَا

na Maisha ya Karibu yamewaghuri, nao watashuhudia dhidi ya nafsi zao kwamba walikuwa wakikana.[130]

وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰفِرِينَ [130]

Hilo ni kwa kuwa si katika asili ya Mlezi wako kuangamiza miji kwa dhuluma, ilhali wakazi wake wangekuwa wasiojali.[131]

ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَٰفِلُونَ [131]

Na kwa kila mmoja, madaraja, kulingana na yale waliyofanya.

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟

Na Mlezi wako si asiyejali yale wanayofanya.[132]

وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ [132]

Na Mlezi wako ni Mwenye Utajiri, mwenye huruma.

وَرَبُّكَ ٱلْغَنِىُّ ذُو ٱلرَّحْمَةِ

Akiridhia, Anawaondoa, na Anaacha kufuatia baada yenu anachoridhia, kama Alivyowazaa kutoka kizazi cha kaumu nyingine.[133]

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنۢ بَعْدِكُم مَّا يَشَآءُ كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ ءَاخَرِينَ [133]

Mnayoahidiwa yatakuja kwa yakini,

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَءَاتٍ

nanyi hamtaweza kumfanya asiweze.[134]

وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ [134]

Sema: “Enyi kaumu yangu! Tendeni kulingana na nafasi yenu, kwani mimi pia nafanya.

قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَامِلٌ

Mtajua karibuni ni nani atakayepata hatima ya makazi,

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ

kwani madhalimu hawafanikiwi.”[135]

إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ [135]

Na wamemwekea Mungu, kutoka yale Aliyosambaza kama kilimo na mifugo, sehemu, wakisema: “Hiki ni cha Mungu” — kwa madai yao — “na hiki ni cha washirika wetu”;

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ وَٱلْأَنْعَٰمِ نَصِيبًا فَقَالُوا۟ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَا

na kile kilichokusudiwa washirika wao hakifikii Mungu,

فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ

ilhali kile kilichokusudiwa Mungu, hicho kinawafikia washirika wao.

وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمْ

Ni mbaya kama nini hukumu yao![136]

سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ [136]

Na hivyo washirika wao wamepamba, kwa washirikishaji wengi, mauaji ya watoto wao, ili kuwapeleka kwenye anguko lao na kuwachanganyia Sheria yao.

وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَٰدِهِمْ شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا۟ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ

Na kama Mungu angeridhia, wasingalifanya hilo;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُ

waache basi, pamoja na yale wanayobuni.[137]

فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ [137]

Na walisema: “Hii ni mifugo na kilimo vilivyo marufuku: hakuna atakayevila, isipokuwa tutakayeridhia” — kwa madai yao — “na mifugo ambayo mgongo wake umekatazwa”, na mifugo ambayo hawakumbushi jina la Mungu juu yake, kwa uzushi dhidi Yake.

وَقَالُوا۟ هَٰذِهِۦٓ أَنْعَٰمٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَّا يَطْعَمُهَآ إِلَّا مَن نَّشَآءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَٰمٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَٰمٌ لَّا يَذْكُرُونَ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ٱفْتِرَآءً عَلَيْهِ

Atawalipa kwa yale waliyokuwa wakibuni.[138]

سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ [138]

Na walisema: “Kilicho tumboni mwa mifugo hii ni cha wanaume wetu pekee, na kimekatazwa kwa wenzi wetu wa ndoa”;

وَقَالُوا۟ مَا فِى بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلْأَنْعَٰمِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِنَا

lakini ikiwa ni mfu aliyezaliwa, wote wanashiriki humo.

وَإِن يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَآءُ

Atawalipa kwa singizio lao,

سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ

kwani Yeye ni Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[139]

إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ [139]

Ni waliopata hasara, wale waliowaua watoto wao kwa upumbavu, bila ujuzi, na waliokataza yale Mungu aliyowaruzuku, kwa uzushi dhidi ya Mungu.

قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓاْ أَوْلَٰدَهُمْ سَفَهًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ٱفْتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِ

Wamepotea, nao hawakuwa wakiongozwa.[140]

قَدْ ضَلُّواْ وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ [140]

Na ni Yeye aliyeotesha bustani, zilizoegemezwa na zisizoegemezwa, pamoja na mtende na kilimo, chenye ladha tofauti, na mzeituni na komamanga, vinavyofanana na visivyofanana.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ جَنَّٰتٍ مَّعْرُوشَٰتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَٰتٍ وَٱلنَّخْلَ وَٱلزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُتَشَٰبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ

Kuleni matunda yake, yanapozaa, na toeni haki yake, siku ya mavuno yake,

كُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَءَاتُواْ حَقَّهُۥ يَوْمَ حَصَادِهِۦ

lakini msiwe wapotevu,

وَلَا تُسْرِفُوٓاْ

kwani Yeye hapendi wapotevu.[141]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ [141]

Na miongoni mwa mifugo, wapo wanyama wa kubeba na wa manyoya.

وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ حَمُولَةً وَفَرْشًا

Kuleni kutoka yale Mungu aliyowaruzuku,

كُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ

wala msifuate nyayo za Mwepushaji,

وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ

kwani yeye ni adui dhahiri kwenu.[142]

إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [142]

Nane, kwa jozi:

ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ

kondoo, wawili, na mbuzi, wawili.

مِّنَ ٱلضَّأْنِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْمَعْزِ ٱثْنَيْنِ

Sema: “Je, ni dume wawili Aliowaona kuwa wamekatazwa, au majike wawili, au yale yaliyomo katika matumbo ya uzazi ya majike wawili?

قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ

Nijulisheni hilo kwa ujuzi kamili, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[143]

نَبِّـُٔونِى بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [143]

Na ngamia, wawili, na ng'ombe, wawili.

وَمِنَ ٱلْإِبِلِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ ٱثْنَيْنِ

Sema: “Je, ni dume wawili Aliowaona kuwa wamekatazwa, au majike wawili, au yale yaliyomo katika matumbo ya uzazi ya majike wawili?

قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ

Au mlikuwa mashahidi, Mungu alipowausia hili?”

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَا

Ni nani basi aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, ili kupoteza watu bila ujuzi?

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ

Mungu hawaongozi hakika kaumu dhalimu.[144]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [144]

Sema: “Sipati, katika yale niliyofunuliwa, kitu chochote kilichokatazwa kwa yeyote anayekusudia kukila, isipokuwa iwe mzoga, au damu iliyomwagwa, au nyama ya nguruwe — kwani hilo ni uchafu —

قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ

au kuvuka mipaka kulikotolewa kwa mwingine asiye Mungu.

أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ

Lakini yeyote atakayebanwa, bila kuwa mwasi wala kupita mipaka — Mlezi wako ni, hakika, Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[145]

فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [145]

Na Walioelekezwa Upya, Tuliwakataza kila mwenye ukucha: na wa ng'ombe na wa kondoo,

وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا كُلَّ ذِى ظُفُرٍ ۖ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ

Tuliwakataza mafuta yao, isipokuwa yale ambayo migongo yao inabeba, au matumbo, au yale yaliyochanganyika na mfupa.

حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلْحَوَايَآ أَوْ مَا ٱخْتَلَطَ بِعَظْمٍ

Hivyo ndivyo Tulivyowalipa kwa uonevu wao,

ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِبَغْيِهِمْ

na Sisi kwa yakini ni wasadikifu.[146]

وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ [146]

Wakikuita uongo, sema basi: “Mlezi wenu ni mwenye huruma pana,

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَٰسِعَةٍ

na ukali Wake hautatenguliwa kwa kaumu ya waliotengwa.”[147]

وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُۥ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ [147]

Wale walioshirikisha watasema: “Mungu angeridhia, hatungalishirikisha, wala mababu zetu, na hatungalikiona chochote kuwa kimekatazwa.”

سَيَقُولُ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكْنَا وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَىْءٍ

Hivyo ndivyo walivyoita uongo wale wa kabla yao, hadi walipoonja ukali Wetu.

كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا۟ بَأْسَنَا

Sema: “Je, mna ujuzi wowote, mnaoweza kuutoa kwa ajili yetu?

قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَآ

Hamfuati isipokuwa dhana,

إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ

na hamfanyi isipokuwa kukisia.”[148]

وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ [148]

Sema: “Kwa Mungu ni hoja ya kuamua.

قُلْ فَلِلَّهِ ٱلْحُجَّةُ ٱلْبَٰلِغَةُ

Angaliridhia, Angaliwaongoza nyote.”[149]

فَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ [149]

Sema: “Leteni mashahidi wenu, wale wanaoshuhudia kwamba Mungu ameliona hili kuwa limekatazwa.”

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا

Wakishuhudia, usishuhudie pamoja nao,

فَإِن شَهِدُواْ فَلَا تَشۡهَدۡ مَعَهُمۡ

wala usifuate mihemko ya wale walioita uongo ishara Zetu, na ya wale wasioamini Maisha ya Mwisho, na wanaoweka kiwango pinzani kwa Mlezi wao.[150]

وَلَا تَتَّبِعۡ أَهۡوَآءَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُونَ [150]

Sema: “Njooni, nikariri yale ambayo Mlezi wenu ameyafanya yasiyokiukwa kwenu: msimshirikishe na chochote;

قُلۡ تَعَالَوۡاْ أَتۡلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمۡ عَلَيۡكُمۡ أَلَّا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗا

ufadhili kwa wazazi wawili;

وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ إِحۡسَٰنٗا

wala msiwaue watoto wenu kwa ukosefu —

وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَوۡلَٰدَكُم مِّنۡ إِمۡلَٰقٖ

Sisi ndio Tunaowaruzuku ninyi, na wao pia;

نَّحۡنُ نَرۡزُقُكُمۡ وَإِيَّاهُمۡ

wala msikaribie machukizo, yaliyo wazi au ya ndani;

وَلَا تَقۡرَبُواْ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا بَطَنَ

wala msiue Dhati ambayo Mungu ameifanya isiyokiukwa, isipokuwa kwa haki;

وَلَا تَقۡتُلُواْ ٱلنَّفۡسَ ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ

hayo ndiyo aliyowausia, huenda mtatumia akili.”[151]

ذَٰلِكُمۡ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ [151]

Na msikaribie mali ya yatima, isipokuwa kwa njia iliyo nzuri zaidi, hadi afikie ukomavu wake kamili;

وَلَا تَقۡرَبُواْ مَالَ ٱلۡيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ أَشُدَّهُۥ

na toeni kikamilifu kipimo na mizani, kwa usawa —

وَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ بِٱلْقِسْطِ

Hatumlazimishi Dhati yoyote isipokuwa uwezo wake —

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

na mnaposema maneno, kuweni waadilifu, hata kwa jamaa wa karibu;

وَإِذَا قُلْتُمْ فَٱعْدِلُواْ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ

na kuweni waaminifu kwa agano la Mungu:

وَبِعَهْدِ ٱللَّهِ أَوْفُواْ

hayo ndiyo aliyowausia, huenda mtakumbuka."[152]

ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ [152]

Na: hii ni barabara yangu, iliyonyooka; ifuateni basi,

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِى مُسْتَقِيمًا فَٱتَّبِعُوهُ

wala msifuate njia, ambazo zingewatenga na njia Yake:

وَلَا تَتَّبِعُواْ ٱلسُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِۦ

hayo ndiyo aliyowausia, huenda mtajikinga."[153]

ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [153]

Kisha Tulimpa Musa Maandiko, kwa ukamilifu kwa yule afanyaye wema, kwa maelezo ya kila kitu, kwa mwongozo na kwa huruma, huenda wangeamini kukutana na Mlezi wao.[154]

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ تَمَامًا عَلَى ٱلَّذِىٓ أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ [154]

Na hapa kuna Maandiko ambayo Tuliyateremsha, yaliyobarikiwa; yafuateni basi, na mjikinge, huenda mtafanyiwa huruma — msije mkasema: “Maandiko yaliteremshwa tu juu ya makundi mawili kabla yetu, na kwa yakini sisi tulikuwa wasiojali masomo yao”, au msije mkasema: “Kama Maandiko yangaliteremshwa juu yetu, tungalikuwa tumeongozwa vizuri zaidi kuliko wao.”[155-156]

وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ فَٱتَّبِعُوهُ وَٱتَّقُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [155] أَن تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أُنزِلَ ٱلْكِتَٰبُ عَلَىٰ طَآئِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَٰفِلِينَ [156] أَوْ تَقُولُوا۟ لَوْ أَنَّآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْكِتَٰبُ لَكُنَّآ أَهْدَىٰ مِنْهُمْ

Hoja wazi basi imewajia kutoka kwa Mlezi wenu, pamoja na mwongozo na huruma.

فَقَدْ جَآءَكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ

Ni nani basi dhalimu zaidi kuliko yule aliyeita uongo ishara za Mungu na kujiepusha nazo?

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا

Tutawalipa wale wanaojiepusha na ishara Zetu adhabu mbaya, kwa kujiepusha kwao.[157]

سَنَجْزِى ٱلَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ ءَايَٰتِنَا سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُوا۟ يَصْدِفُونَ [157]

Je, wanangoja isipokuwa Watekelezaji waje kwao, au Mlezi wako aje, au baadhi ya ishara za Mlezi wako ziwajie?

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِىَ بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ

Siku ambayo baadhi ya ishara za Mlezi wako zitakuja, imani ya Dhati haitamfaa, ikiwa haikuamini hapo awali, au haikujipatia, katika imani yake, wema wowote.

يَوْمَ يَأْتِى بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِىٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا

Sema: “Ngojeni,

قُلِ ٱنتَظِرُوٓاْ

kwani sisi tunangoja.”[158]

إِنَّا مُنتَظِرُونَ [158]

Hakika, wale waliogawanya Sheria yao na wakawa makundi, wewe hufungamani nao kwa lolote.

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمۡ وَكَانُواْ شِيَعٗا لَّسۡتَ مِنۡهُمۡ فِي شَيۡءٍ

Jambo lao si la mwingine isipokuwa Mungu,

إِنَّمَآ أَمۡرُهُمۡ إِلَى ٱللَّهِ

kisha Yeye atawaarifu yale waliyokuwa wakifanya.[159]

ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ [159]

Yeyote anayekuja na kitendo kizuri atapata mara kumi ya mfano wake,

مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشۡرُ أَمۡثَالِهَا

na yeyote anayekuja na kitendo kibaya halipwi isipokuwa mfano wake, bila kudhulumiwa.[160]

وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجۡزَىٰٓ إِلَّا مِثۡلَهَا وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ [160]

Sema: “Mlezi wangu ameniongoza, hakika, kwenye barabara iliyonyooka,

قُلۡ إِنَّنِي هَدَىٰنِي رَبِّيٓ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ

Sheria iliyonyooka, mafundisho ya Ibrahimu, aliyeelekea kikamilifu kwa Mungu;

دِينٗا قِيَمٗا مِّلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗا

naye hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.”[161]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ [161]

Sema: “Mawasiliano yangu, utendaji wangu wenye wema, maisha yangu na kifo changu ni, hakika, vya Mungu, Mlezi wa viumbe vyote; hakuna mshirika Kwake.[162]

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [162] لَا شَرِيكَ لَهُۥ

Na hili ndilo nililoamriwa,

وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ

nami ni wa kwanza wa wanyoofu kwa Mungu.”[163]

وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ [163]

Sema: “Je, nitafute Mlezi mwingine isipokuwa Mungu, ilhali Yeye ni Mlezi wa kila kitu?”

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ

Na kila Dhati haichumi isipokuwa kwa hasara yake mwenyewe,

وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا

wala mbebaji wa mzigo hatabeba mzigo wa mwingine.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

Kisha ni kwa Mlezi wenu kutakuwa kurejea kwenu, naye atawaarifu yale mliyokuwa mkitofautiana.[164]

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ [164]

Na Yeye ndiye aliyewafanya ninyi wafuatizi juu ya ardhi, na akawainua baadhi yenu juu ya wengine kwa daraja, ili awajaribu katika yale aliyowapa.

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ

Mlezi wako ni, hakika, mwepesi katika hatima,

إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ

naye kwa yakini ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[165]

وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [165]

AL-A'RAF • الاعراف

Sura 7 · 206 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓصٓ (Alif Lam Mim Ṣad).[1]

الٓمٓصٓ [1]

Maandiko yameteremshwa kwako — kusiwe na dhiki yoyote kuhusu hayo kifuani mwako — ili uonye kwayo, na ukumbusho kwa waumini.[2]

كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِى صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ [2]

Fuateni yale yaliyoteremshwa kwenu kutoka kwa Mlezi wenu,

ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ

wala msifuate wandani pasipo Yeye.

وَلَا تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ

Mnakumbuka kidogo kiasi gani![3]

قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ [3]

Ni miji mingapi Tuliyoiangamiza! Ukali Wetu uliwajia usiku, au walipokuwa wakilala mchana.[4]

وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأْسُنَا بَيَٰتًا أَوْ هُمْ قَآئِلُونَ [4]

Kilio chao pekee, ukali Wetu ulipowajia, kilikuwa kusema: “Hakika sisi tulikuwa madhalimu.”[5]

فَمَا كَانَ دَعْوَىٰهُمْ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ [5]

Kwa yakini Tutawauliza wale ambao walitumwa kwao, na kwa yakini Tutawauliza waliotumwa,[6]

فَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ [6]

na kwa yakini Tutawahadithia, kwa ujuzi kamili,

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ

kwani Sisi hatukuwa wasiokuwepo.[7]

وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ [7]

Na upimaji, siku hiyo, utakuwa ukweli.

وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ

Wale ambao mizani yao itakuwa nzito — hao ndio wanaofanikiwa.[8]

فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [8]

Na wale ambao mizani yao itakuwa nyepesi — hao ndio watakaokuwa wamesababisha hasara ya Dhati yao, kwa kudhulumu ishara Zetu.[9]

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَظْلِمُونَ [9]

Hakika Tuliwapandikiza juu ya ardhi, na Tukawawekea humo vyanzo vya kuishi.

وَلَقَدْ مَكَّنَّٰكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ

Mnashukuru kidogo kiasi gani![10]

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ [10]

Hakika Tuliwaumba, kisha Tukawapa umbo, kisha Tukawaambia Watekelezaji: “Msujudieni Adamu”, wakasujudu,

وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟

isipokuwa Iblisi: hakuwa miongoni mwa waliosujudu.[11]

إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ [11]

Alisema: “Nini kilikuzuia kusujudu, Nilipokuamuru?”

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ

Alisema: “Mimi ni bora kuliko yeye: Wewe uliniumba kwa moto, na ukamuumba yeye kwa udongo.”[12]

قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ [12]

Alisema: “Shuka basi kutoka hapa: si kwako kuwa na kiburi humo; toka basi, kwani wewe ni miongoni mwa waliodunishwa.”[13]

قَالَ فَٱهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَٱخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ [13]

Alisema: “Nipe muhula hadi siku watakapoibuliwa.”[14]

قَالَ أَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ [14]

Alisema: “Wewe ni miongoni mwa wanaopewa muhula.”[15]

قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ [15]

Alisema: “Kwa kuwa umeniacha nitangatange, kwa yakini nitajiweka kwa ajili yao kwenye barabara Yako iliyonyooka, kisha kwa yakini nitawajia, kutoka mbele yao na kutoka nyuma yao, kutoka kulia kwao na kutoka kushoto kwao,[16]

قَالَ فَبِمَآ أَغْوَيْتَنِى لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَٰطَكَ ٱلْمُسْتَقِيمَ [16] ثُمَّ لَءَاتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَٰنِهِمْ وَعَن شَمَآئِلِهِمْ

na Wewe hutawapata wengi wao wakiwa wenye shukrani.”[17]

وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَٰكِرِينَ [17]

Alisema: “Toka hapa, ukiwa umeaibishwa, umeondolewa.

قَالَ ٱخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا

Yeyote miongoni mwao anayekufuata — kwa yakini Nitaijaza Jahanamu kwa ninyi nyote.”[18]

لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ أَجْمَعِينَ [18]

“Ewe Adamu! Kaa, wewe na mwenzi wako wa ndoa, katika Bustani, na kuleni humo mahali mpendapo,

وَيَٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا

lakini msiukaribie mti huu, la sivyo mngekuwa miongoni mwa madhalimu.”[19]

وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [19]

Lakini Mwepushaji aliwanong'oneza, ili awaonyeshe yale yaliyokuwa yamefichwa kwao ya uchi wao,

فَوَسْوَسَ لَهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِيَ عَنْهُمَا مِن سَوْءَٰتِهِمَا

naye akasema: “Mlezi wenu hakuwakatazieni mti huu isipokuwa ili kuwazuia msije kuwa wafalme wawili, au msije kuwa miongoni mwa wanaokaa milele.”(25) [20]

وَقَالَ مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ ٱلْخَٰلِدِينَ [20] (25)

Naye akawaapia: “Mimi kwa yakini, kwenu ninyi wawili, ni miongoni mwa washauri waaminifu” — hivyo akawadondosha kwa hila.[21]

وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّى لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ [21] فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٍ

Walipoonja mti, uchi wao uliwatokea, wakaanza wote wawili kujishonea majani ya Bustani.

فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ

Na Mlezi wao akawaita: “Je, sikuwakatazieni mti huu, na sikuwaambia kwamba Mwepushaji ni, kwenu ninyi wawili, adui wa wazi?”[22]

وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَن تِلْكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ [22]

Wote wawili wakasema: “Mlezi wetu, tumejidhulumu wenyewe; usipotusamehe na usipotufanyia huruma, kwa yakini tutakuwa miongoni mwa waliopata hasara.”[23]

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [23]

Alisema: “Shukeni,

قَالَ ٱهْبِطُواْ

mkiwa maadui wenyewe kwa wenyewe.

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

Na mtapata, juu ya ardhi, bandari na starehe kwa muda.”[24]

وَلَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ [24]

Alisema: “Humo mtaishi, humo mtakufa, na kutoka humo mtatolewa.”[25]

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ [25]

Enyi wana wa Adamu! Tumeteremsha kwenu vazi linalofunika uchi wenu, pamoja na manyoya; na vazi la ujikingaji —

يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَٰرِى سَوْءَٰتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ ٱلتَّقْوَىٰ

hilo ndilo lililo bora.

ذَٰلِكَ خَيْرٌ

Hii ni miongoni mwa ishara za Mungu — huenda watakumbuka.[26]

ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ [26]

Enyi wana wa Adamu! Mwepushaji asiwajaribu kama alivyowatoa mababu wenu wawili katika Bustani, akiwavua vazi lao ili kuwaonyesha uchi wao,

يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ كَمَآ أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰتِهِمَآ

kwani yeye anawaona, yeye na kabila lake, kutoka mahali msipowaona.

إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

Tumewafanya Waepushaji kuwa wandani wa wale wasioamini.[27]

إِنَّا جَعَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ [27]

Na wanapotenda machukizo, husema: “Tuliwapata mababu zetu wakifanya hivyo, na Mungu ametuamuru hilo.”

وَإِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً قَالُوا۟ وَجَدْنَا عَلَيْهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا

Sema: “Mungu hakika haamuru machukizo.

قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ

Je, mtasema juu ya Mungu mambo msiyoyajua?”[28]

أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [28]

Sema: “Mlezi wangu ameamuru usawa.

قُلْ أَمَرَ رَبِّى بِٱلْقِسْطِ

Na dumisheni mielekeo yenu Kwake katika kila wakati wa kusujudu,

وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ

na mwiteni, mkimwekea Sheria kwa upekee.

وَٱدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ

Kama alivyowapa mwanzo, hivyo mtarudiwa.”[29]

كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ [29]

Kundi moja, Yeye ameongoza;

فَرِيقًا هَدَىٰ

na juu ya kundi jingine, upotovu umethibitika,

وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُ

kwani wamewafanya Waepushaji kuwa wandani pasipo Mungu, wakidhani wako miongoni mwa wanaoongozwa.[30]

إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ [30]

Enyi wana wa Adamu! Chukueni pambo lenu katika kila wakati wa kusujudu, na kuleni na kunyweni,

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ

lakini msiwe wapotevu,

وَلَا تُسۡرِفُوٓاْ

kwani Yeye hapendi wapotevu.[31]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ [31]

Sema: “Ni nani aliyeliona pambo la Mungu kuwa limekatazwa, ambalo Amelitoa kwa watiifu Wake, pamoja na vitu vizuri vya riziki?”

قُلۡ مَنۡ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِيٓ أَخۡرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزۡقِ

Sema: “Ni kwa ajili ya walioamini, katika Maisha ya Karibu, na litakuwa lao pekee katika Siku ya Kusimama Mbele.”

قُلۡ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا خَالِصَةٗ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ

Hivyo ndivyo Tunavyoeleza ishara kwa kaumu inayojua.[32]

كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ [32]

Sema: “Mlezi wangu hakukataza isipokuwa machukizo, yaliyo wazi au ya ndani, ukiukaji, uonevu bila haki, na kwamba mshirikishe na Mungu kile ambacho Yeye hakuteremsha mamlaka yoyote kwacho, na kwamba mseme juu ya Mungu msiyoyajua.”[33]

قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا بَطَنَ وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ [33]

Na kila jamii ina kikomo.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٞ

Kikomo chao kinapofika, hawawezi kukichelewesha hata kwa saa moja,

فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ

wala kukitangulisha.[34]

وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ [34]

Enyi wana wa Adamu! Ikiwa wajumbe watokao miongoni mwenu watawajia, wanaowahadithia ishara Zangu — yeyote anayejikinga na kujirekebisha, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika.[35]

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأۡتِيَنَّكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي فَمَنِ ٱتَّقَىٰ وَأَصۡلَحَ فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ [35]

Lakini wale walioita uongo ishara Zetu na wakajivimbisha kwa kiburi juu yake — hao ndio wenza wa Moto, humo wanakaa milele.[36]

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ [36]

Ni nani basi dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, au anayeita uongo ishara Zake?

فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ

Hao ndio watakaopata fungu lao la daftari,

أُوْلَٰٓئِكَ يَنَالُهُمۡ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ

hadi wajumbe Wetu watakapowajia kuwaweka kwa uaminifu, na watasema: “Wako wapi wale mliokuwa mkiwaita pasipo Mungu?” Watasema: “Wamepotea mbali nasi”,

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ قَالُوٓاْ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا

nao watashuhudia dhidi yao wenyewe kwamba walikuwa wakikana.[37]

وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ [37]

Atasema: “Ingieni miongoni mwa jamii ambazo tayari zimepita kabla yenu, miongoni mwa Waliofichika na wanadamu, katika Moto.”

قَالَ ٱدۡخُلُواْ فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ فِي ٱلنَّارِ

Kila mara jamii inapoingia humo, inalaani dada yake,

كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَّعَنَتْ أُخْتَهَا

hadi, wakiisha kukutana humo wote, ya mwisho miongoni mwao itakaposema juu ya ya kwanza: “Mlezi wetu, hao ndio waliotupoteza; wapatie basi adhabu maradufu, kutoka katika Moto.”

حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُوا۟ فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَىٰهُمْ لِأُولَىٰهُمْ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ ٱلنَّارِ

Atasema: “Kwa kila mmoja maradufu,

قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ

lakini ninyi hamjui.”[38]

وَلَٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ [38]

Na ya kwanza miongoni mwao itaiambia ya mwisho: “Hamna basi faida yoyote juu yetu; onjeni basi adhabu, kwa yale mliyokuwa mkichuma.”[39]

وَقَالَتْ أُولَىٰهُمْ لِأُخْرَىٰهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ [39]

Hakika, wale walioita uongo ishara Zetu na wakajivimbisha kwa kiburi juu yake, milango ya anga haitafunguliwa kwao, na hawataingia Bustanini, hadi ngamia apite katika tundu la sindano.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسْتَكْبَرُوا۟ عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ وَلَا يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلْجَمَلُ فِى سَمِّ ٱلْخِيَاطِ

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa waliotengwa.[40]

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُجْرِمِينَ [40]

Watapata, kutoka Jahanamu, kitanda,

لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٌ

na, juu yao, kinachowafunika.

وَمِن فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa madhalimu.[41]

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ [41]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima — Hatumlazimishi Dhati yoyote isipokuwa uwezo wake —

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَآ

hao ndio wenza wa Bustani, humo wanakaa milele.[42]

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [42]

Na Tutakuwa Tumeondoa katika vifua vyao kila kinyongo; mito itatiririka chini yao,

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَٰرُ

nao watasema: “Himidi ni za Mungu, aliyetuongoza kwa haya;

وَقَالُوا۟ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى هَدَىٰنَا لِهَٰذَا

hatungalikuwa tumeongozwa, kama Mungu hangalituongoza.

وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِىَ لَوْلَآ أَنْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ

Wajumbe wa Mlezi wetu wamekuja, hakika, na ukweli.”

لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلْحَقِّ

Na watanadiwa: “Hii ndiyo Bustani mliyoirithi, kwa yale mliyokuwa mkifanya.”[43]

وَنُودُوٓا۟ أَن تِلْكُمُ ٱلْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [43]

Na wenza wa Bustani watawanadi wenza wa Moto: “Tumeyapata kuwa kweli yale Mlezi wetu aliyotuahidi; je, mmeyapata kuwa kweli yale Mlezi wenu aliyowaahidi?”

وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا

Watasema: “Ndiyo.”

قَالُواْ نَعَمۡ

Hapo mwanadi atatangaza hadharani miongoni mwao: “Laana ya Mungu iko juu ya madhalimu, wanaoziba njia ya Mungu, wakitaka kuifanya kombo, na wanaokana Maisha ya Mwisho.”[44-45]

فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَيۡنَهُمۡ أَن لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ 44 ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ 45

Na kati ya hao wawili, pazia.

وَبَيۡنَهُمَا حِجَابٞ

Na juu ya Miinuko, wanaume wanaomtambua kila mmoja kwa alama zake,

وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٞ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡ

nao watawanadi wenza wa Bustani: “Amani iwe juu yenu” —

وَنَادَوۡاْ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡ

wao hawajaingia humo, huku wakiitamani.[46]

لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ 46

Na maono yao yatakapogeuzwa kuelekea wenza wa Moto, watasema: “Mlezi wetu, usituweke pamoja na kaumu dhalimu.”[47]

وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ 47

Na wenza wa Miinuko watawanadi wanaume wanaowatambua kwa alama zao: “Umati wenu haukuwafaa kwa lolote, wala kiburi mlichokuwa mkijivimbisha nacho.”[48]

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ 48

“Je, hao ndio wale mliokuwa mkiapa kwamba Mungu hangewapatia huruma yoyote?”

أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحْمَةٍ

“Ingieni Bustanini; hakuna woga juu yenu, wala hamtahuzunika.”[49]

ٱدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ [49]

Na wenza wa Moto watawanadi wenza wa Bustani: “Tufurishieni maji, au katika yale ambayo Mungu amewaruzuku.”

وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُواْ عَلَيْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ

Watasema: “Mungu hakika amevikataza vyote viwili kwa wale wanaokana, wale waliofanya Sheria yao kuwa burudani na mchezo, na ambao Maisha ya Karibu yamewadanganya.”[50]

قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ [50] ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا

Leo basi, Tunawasahau, kama walivyosahau kukutana kwa siku hii yao, na kwa kuwa walikuwa wakikataa ishara Zetu kwa ukaidi.[51]

فَٱلْيَوْمَ نَنسَىٰهُمْ كَمَا نَسُواْ لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ [51]

Hakika Tumewaletea Maandiko, ambayo Tumeyaeleza kwa ujuzi kamili, mwongozo na huruma kwa kaumu inayoamini.[52]

وَلَقَدْ جِئْنَٰهُم بِكِتَٰبٍ فَصَّلْنَٰهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [52]

Je, wanangoja isipokuwa utabiri wake?

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ

Siku utabiri wake utakapokuja, wale waliokuwa wameusahau hapo awali watasema: “Wajumbe wa Mlezi wetu kwa kweli walikuja kwa ukweli; je, tunao wasuluhishi, ili wasuluhishe kwa ajili yetu, au tunaweza kurudishwa, ili tutende tofauti na tulivyokuwa tukitenda?”

يَوْمَ يَأْتِى تَأْوِيلَهُۥ يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلْحَقِّ فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُواْ لَنَآ أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ

Watakuwa wamesababisha hasara ya Dhati yao, na yale waliyokuwa wakibuni yatakuwa yamepotea mbali nao.[53]

قَدْ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ [53]

Mlezi wenu ni, hakika, Mungu, aliyeumba mbingu na ardhi kwa siku sita, kisha Akajiimarisha juu ya Jengo.

إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

Yeye hufunika mchana kwa usiku, unaoufuata bila kupumzika — na jua, mwezi na nyota, vilivyo chini ya amri Yake.

يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ

Je, uumbaji na Amri si Vyake?

أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ

Abarikiwe Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.[54]

تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ [54]

Mwiteni Mlezi wenu, kwa kusihi na kwa siri,

ٱدْعُواْ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً

kwani Yeye hawapendi wale wanaopita mipaka.[55]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ [55]

Na msieneze ufisadi juu ya ardhi baada ya marekebisho yake,

وَلَا تُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا

na mwiteni kwa woga na matumaini,

وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

kwani huruma ya Mungu iko karibu na wale wafanyao wema.[56]

إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ [56]

Yeye ndiye anayetuma pepo, zilizotandazwa mbele ya huruma Yake,(26)

وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ نُشُرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦٓ (26)

hadi, zinapobeba mawingu mazito, Tuzisukume kuelekea nchi iliyokufa: Tunateremsha hapo maji, na Tunatoa hapo kila aina ya matunda.

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ

Hivyo Tutawatoa wafu — huenda mtakumbuka.[57]

كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ [57]

Na nchi nzuri, uoto wake hutoka kwa ruhusa ya Mlezi wake,

وَٱلْبَلَدُ ٱلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ

huku, kutoka ile iliyo mbaya, hautoki isipokuwa kwa uchache.

وَٱلَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا

Hivyo ndivyo Tunavyotofautisha ishara kwa kaumu ambayo ina shukrani.[58]

كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ [58]

Hakika Tulimtuma Nuhu kwa kaumu yake, naye akasema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye;

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ

kwani mimi nawaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku adhimu.”[59]

إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [59]

Baraza la kaumu yake likasema: “Kwa yakini tunakuona katika upotovu wa wazi.”[60]

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [60]

Alisema: “Enyi kaumu yangu! Hakuna ndani yangu upotovu wowote, bali mimi ni mjumbe wa Mlezi wa viumbe vyote.[61]

قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى ضَلَٰلَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [61]

Nawafikishia ujumbe wa Mlezi wangu, nawashauri kwa ukweli, nami ninajua, kutoka kwa Mungu, yale msiyoyajua.[62]

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [62]

Je, mnastaajabu kwamba ukumbusho kutoka kwa Mlezi wenu uwajie kupitia mtu miongoni mwenu, ili awaonye, mjikinge, na na huenda mfanyiwe huruma?"[63]

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا۟ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [63]

Wakamwita uongo; Tukamwokoa, yeye na wale waliokuwa pamoja naye katika chombo,

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ

na Tukawazamisha wale walioita uongo ishara Zetu,

وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ

kwani walikuwa kaumu ya vipofu.[64]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا عَمِينَ [64]

Na kwa Adi, ndugu yao Hudi —

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا

alisema: "Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.

قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ

Je, hamjikingi basi?"[65]

أَفَلَا تَتَّقُونَ [65]

Baraza la kaumu yake, wale waliokana, likasema: "Kwa yakini tunakuona katika upumbavu mkamilifu, na kwa yakini tunakudhania kuwa miongoni mwa waongo."[66]

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ [66]

Alisema: “Enyi kaumu yangu! Hakuna ndani yangu upumbavu wowote, bali mimi ni mjumbe wa Mlezi wa viumbe vyote.[67]

قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [67]

Nawafikishia ujumbe wa Mlezi wangu, nami kwenu ni mshauri wa kuaminika.[68]

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ [68]

Je, mnastaajabu kwamba ukumbusho kutoka kwa Mlezi wenu uwajie kupitia mtu miongoni mwenu, ili awaonye?

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ

Na kumbukeni kwamba Yeye amewafanya wafuatizi baada ya kaumu ya Nuhu, na amewazidishia ukubwa katika uumbaji.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِى ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً

Kumbukeni basi neema za Mungu, huenda mtafanikiwa.”[69]

فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [69]

Wakasema: “Je, umetujia ili tumtii Mungu peke yake, na tuache yale waliyokuwa wakiyatii mababu zetu? Tuletee basi yale unayotuahidi, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu.”[70]

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ ٱللَّهَ وَحْدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [70]

Alisema: “Uchafu na hasira kutoka kwa Mlezi wenu vimekwisha kuwapata.

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ

Je, mnabishana nami kuhusu sifa mlizozitaja, ninyi na mababu zenu, bila Mungu kuteremsha mamlaka yoyote kwazo?

أَتُجَٰدِلُونَنِى فِىٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ

Ngojeni basi, kwani mimi, pamoja nanyi, ni miongoni mwa wanaongoja."[71]

فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ [71]

Tukamwokoa basi, pamoja na wale waliokuwa pamoja naye, kwa huruma kutoka Kwetu, na Tukakatiza hadi mabaki ya mwisho ya wale walioita uongo ishara Zetu: hawakuwa waumini.[72]

فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَمَا كَانُواْ مُؤْمِنِينَ [72]

Na kwa Thamudi, ndugu yao Salihi —

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا

alisema: "Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.

قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ

Hoja wazi imewajia kutoka kwa Mlezi wenu:

قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ

hii ni ngamia jike wa Mungu, ishara kwenu.

هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً

Mwacheni basi: ale juu ya ardhi ya Mungu,

فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ

wala msimgusishe uovu wowote, la sivyo adhabu chungu ingewakamata.[73]

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [73]

Na kumbukeni kwamba Yeye amewafanya wafuatizi baada ya Adi, na amewaweka juu ya ardhi: katika nyanda zake mnachukua majumba, na mnachonga milima kuwa nyumba.

وَٱذْكُرُوٓاْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ ٱلْجِبَالَ بُيُوتًا

Kumbukeni basi neema za Mungu,

فَٱذۡكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ

wala msipande fujo juu ya ardhi mkiwa mafisadi.[74]

وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ [74]

Baraza la kaumu yake, wale waliojivimbisha kwa kiburi, likawaambia wale waliodhoofishwa, wale miongoni mwao walioamini: “Je, mnajua kwamba Salihi ametumwa na Mlezi wake?”

قَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ لِمَنۡ ءَامَنَ مِنۡهُمۡ أَتَعۡلَمُونَ أَنَّ صَٰلِحٗا مُّرۡسَلٞ مِّن رَّبِّهِۦۚ

Wakasema: “Sisi tunaamini, hakika, yale aliyotumwa nayo.”[75]

قَالُوٓاْ إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلَ بِهِۦ مُؤۡمِنُونَ [75]

Wale waliojivimbisha kwa kiburi wakasema: “Sisi tunakana, hakika, yale mnayoyaamini.”[76]

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا بِٱلَّذِيٓ ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ [76]

Wakamkata mguu ngamia jike hapo, wakapinga kwa dharau amri ya Mlezi wao,

فَعَقَرُواْ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوۡاْ عَنۡ أَمۡرِ رَبِّهِمۡ

na wakasema: “Ewe Salihi! Tuletee yale unayotuahidi, ikiwa wewe ni miongoni mwa waliotumwa.”[77]

وَقَالُواْ يَٰصَٰلِحُ ٱئۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ [77]

Hapo mtetemeko ukawakamata, nao wakajikuta, katika makazi yao, wameangushwa, hawana uhai.[78]

فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ جَٰثِمِينَ [78]

Akawageuzia kisogo na akasema: “Enyi kaumu yangu! Nimewafikishia hakika ujumbe wa Mlezi wangu, na nimewashauri,

فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ

lakini ninyi hamwapendi washauri waaminifu.”[79]

وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ [79]

Na Lutu, aliposema kwa kaumu yake: “Je, mnatenda machukizo ambayo hakuna yeyote, miongoni mwa viumbe vyote, aliyewatangulia kuyafanya?[80]

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ [80]

Kwa yakini mnawaendea wanaume, kwa tamaa, pasipo wanawake.

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ

Bali ninyi ni kaumu ya wenye kupita kiasi.”[81]

بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ [81]

Na jibu pekee la kaumu yake lilikuwa kusema: “Wafukuzeni kutoka mji wenu;

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوهُم مِّن قَرْيَتِكُمْ

hao ni watu wanaokusudia kujisafisha.”[82]

إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ [82]

Tukamwokoa basi, pamoja na jamaa yake, isipokuwa mkewe, aliyekuwa miongoni mwa waliokawia.[83]

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ [83]

Na Tukawanyeshea mvua.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا

Tazama basi hatima ya waliotengwa.[84]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ [84]

Na kwa Madyani, ndugu yao Shuaibu —

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا

alisema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.

قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ

Hoja wazi imewajia kutoka kwa Mlezi wenu.

قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ

Toeni basi kikamilifu kipimo na mizani,

فَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ

wala msiwadhuru watu katika mali zao,

وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ

wala msieneze ufisadi juu ya ardhi baada ya marekebisho yake.

وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا

Hilo ni bora kwenu, ikiwa ninyi ni waumini.[85]

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [85]

Na msikae kwenye kila barabara, mkitisha na kuziba njia ya Mungu kwa yeyote anayemwamini, na mkitaka kuifanya kombo.

وَلَا تَقْعُدُوا۟ بِكُلِّ صِرَٰطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا

Na kumbukeni kwamba mlikuwa wachache, naye amewafanya wengi.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ

Na tazameni hatima ya wafisadi.[86]

وَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ [86]

Na ikiwa kundi miongoni mwenu limeamini yale ambayo nimetumwa nayo, na kundi jingine halikuamini, kuweni na subira basi hadi Mungu ahukumu kati yetu:

وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ ءَامَنُواْ بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُواْ فَٱصْبِرُواْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا

Yeye ndiye bora wa wahukumu."[87]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ [87]

Baraza la kaumu yake, wale waliojivimbisha kwa kiburi, likasema: "Kwa yakini tutakufukuza kutoka mji wetu, ewe Shuaibu, wewe na wale walioamini pamoja nawe, isipokuwa mkirudi kwenye mafundisho yetu."

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُواْ مِن قَوْمِهِۦ لَنُخْرِجَنَّكَ يَٰشُعَيْبُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِى مِلَّتِنَا

Alisema: "Hata kama tungeyachukia?[88]

قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَٰرِهِينَ [88]

Tungalikuwa tumebuni uongo dhidi ya Mungu, kama tungerudi kwenye mafundisho yenu baada ya Mungu kutuokoa kutoka kwayo.

قَدِ ٱفْتَرَيْنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِى مِلَّتِكُم بَعْدَ إِذْ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنْهَا

Si kwetu kurudi kwayo, isipokuwa Mungu, Mlezi wetu, akiridhia.

وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّنَا

Mlezi wetu anaenea kila kitu kwa ujuzi Wake.

وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا

Kwa Mungu ndiko tunakotoa uwakili.

عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا

Mlezi wetu, fungua kati yetu na kaumu yetu, kwa kweli:

رَبَّنَا ٱفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِٱلْحَقِّ

Wewe ni bora wa wafunguao."[89]

وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْفَٰتِحِينَ [89]

Na baraza la kaumu yake, wale waliokana, likasema: "Mkimfuata Shuaibu, mtakuwa basi kwa yakini miongoni mwa waliopata hasara."[90]

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ [90]

Hapo mtetemeko ukawakamata, nao wakajikuta, katika makazi yao, wameangushwa, hawana uhai.[91]

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ [91]

Wale walioita uongo Shuaibu, ilikuwa kama kwamba hawakuishi humo kamwe.

ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا

Wale walioita uongo Shuaibu, hao ndio waliopata hasara.[92]

ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَانُوا۟ هُمُ ٱلْخَٰسِرِينَ [92]

Akawageuzia kisogo na akasema: "Enyi kaumu yangu! Nimewafikishia hakika ujumbe wa Mlezi wangu, na nimewashauri.

فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ

Nitahuzunikaje basi kwa ajili ya kaumu inayokana?"[93]

فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَٰفِرِينَ [93]

Hatukutuma, katika mji wowote, mwarifishaji bila Sisi kuwakamata ahali wa mji kwa dhiki na madhara, huenda wangesihi.[94]

وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّبِىٍّ إِلَّآ أَخَذْنَآ أَهْلَهَا بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ [94]

Kisha Tulibadilisha uovu kuwa wema, hadi wakastawi

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا۟

na wakasema: “Madhara na wepesi wa maisha viliwagusa mababu zetu”; Tukawakamata hapo ghafla, bila wao kuhisi.[95]

وَّقَالُواْ قَدۡ مَسَّ ءَابَآءَنَا ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذۡنَٰهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ [95]

Na kama ahali wa miji wangaliamini na wakajikinga, Tungalikuwa kwa hakika Tumefungua juu yao baraka za anga na ardhi;

وَلَوۡ أَنَّ أَهۡلَ ٱلۡقُرَىٰٓ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوۡاْ لَفَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَرَكَٰتٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ

lakini waliita uongo, na Tukawakamata hapo kwa yale waliyokuwa wakichuma.[96]

وَلَٰكِن كَذَّبُواْ فَأَخَذۡنَٰهُم بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ [96]

Je, ahali wa miji wana uhakika basi kwamba ukali Wetu hautawajia usiku, ilhali wamelala? Au ahali wa miji wana uhakika kwamba ukali Wetu hautawajia wakati wa mchana mkuu, ilhali wanacheza?[97-98]

أَفَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا بَيَٰتٗا وَهُمۡ نَآئِمُونَ [97] أَوَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا ضُحٗى وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ [98]

Je, wanajihisi basi kuwa salama kutokana na hila ya Mungu?

أَفَأَمِنُواْ مَكۡرَ ٱللَّهِ

Hakuna anayejihisi salama kutokana na hila ya Mungu, ila kaumu ya waliopata hasara.[99]

فَلَا يَأۡمَنُ مَكۡرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ [99]

Je, wale wanaorithi ardhi baada ya watu waliokuwapo huko hawaongozwi basi kwa hili: Tungeridhia, Tungeleta juu yao malipo ya makosa yao,

أَوَلَمۡ يَهۡدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِ أَهۡلِهَآ أَن لَّوۡ نَشَآءُ أَصَبۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡ

na Tunaweka muhuri juu ya viini vyao, hata wasisikie?[100]

وَنَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ لَا يَسۡمَعُونَ [100]

Hiyo ndiyo miji ambayo Tunakusimulia baadhi ya taarifa zake.

تِلْكَ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآئِهَا

Wajumbe wao walikuwa wamewajia, hakika, na hoja wazi, lakini hawakuwa tayari kuamini yale waliyoyaita uongo mwanzoni.

وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ مِن قَبْلُ

Hivyo ndivyo Mungu anavyoweka muhuri juu ya viini vya wale wanaokana.[101]

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْكَٰفِرِينَ [101]

Na Hatukupata, kwa wengi wao, agano lolote lililotimizwa;

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ

na kwa yakini Tulipata kwamba wengi wao walikuwa wavukao mipaka.[102]

وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ [102]

Kisha Tulimwibua, baada yao, Musa kwa ishara Zetu, kwa Firauni na baraza lake, lakini walidhulumu hizo.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَظَلَمُوا۟ بِهَا

Tazama basi hatima ya wafisadi.[103]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ [103]

Na Musa akasema: “Ewe Firauni! Mimi ni, hakika, mjumbe wa Mlezi wa viumbe vyote, kwa kweli,[104]

وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰفِرْعَوْنُ إِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [104] حَقِيقٌ

nimewajibika kutosema juu ya Mungu isipokuwa ukweli.

عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ

Nimekujia na hoja wazi kutoka kwa Mlezi wenu;

قَدْ جِئْتُكُم بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ

mwache basi wana wa Israeli waende pamoja nami."[105]

فَأَرۡسِلۡ مَعِيَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ [105]

Alisema: "Ikiwa umekuja na ishara, ilete basi, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu."[106]

قَالَ إِن كُنتَ جِئۡتَ بِـَٔايَةٖ فَأۡتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [106]

Basi akatupa fimbo yake, na tazama ikawa nyoka wa wazi; naye akatoa mkono wake, na tazama ulikuwa mweupe kwa wanaotazama.[107–108]

فَأَلۡقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعۡبَانٞ مُّبِينٞ [107] وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِيَ بَيۡضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ [108]

Baraza la kaumu ya Firauni likasema: "Huyu kwa yakini ni mfanya mazingaombwe mjuzi, anayekusudia kuwatoa katika ardhi yenu."[109]

قَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِ فِرۡعَوۡنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٞ [109] يُرِيدُ أَن يُخۡرِجَكُم مِّنۡ أَرۡضِكُمۡ

"Mnashauri nini basi?"[110]

فَمَاذَا تَأۡمُرُونَ [110]

Wakasema: "Mweke kusubiri, yeye na ndugu yake, na tuma katika majiji wakusanyaji, watakaokuletea kila mfanya mazingaombwe mjuzi."[111–112]

قَالُوٓاْ أَرۡجِهۡ وَأَخَاهُ وَأَرۡسِلۡ فِي ٱلۡمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ [111] يَأۡتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٖ [112]

Na wafanya mazingaombwe wakaja kwa Firauni; wakasema: "Je, kwa yakini tutapata ujira, ikiwa sisi ndio washindi?"[113]

وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرۡعَوۡنَ قَالُوٓاْ إِنَّ لَنَا لَأَجۡرًا إِن كُنَّا نَحۡنُ ٱلۡغَٰلِبِينَ [113]

Alisema: "Ndiyo, na kwa yakini mtakuwa miongoni mwa waliokaribishwa."[114]

قَالَ نَعَمۡ وَإِنَّكُمۡ لَمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ [114]

Wakasema: "Ewe Musa! Au wewe utupe, au sisi wenyewe tutakuwa wale wanaotupa."[115]

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ نَحۡنُ ٱلۡمُلۡقِينَ [115]

Alisema: “Tupeni.”

قَالَ أَلْقُوا۟

Walipotupa, walipotosha macho ya watu kwa mazingaombwe, na wakawajaza heshima kuu,

فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ سَحَرُوٓا۟ أَعْيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ

nao wakaleta mazingaombwe adhimu.[116]

وَجَآءُو بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿116﴾

Na Tulimfunulia Musa: “Tupa fimbo yako”;

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ

na tazama iliyameza yale waliyoyabadilisha sura.[117]

فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿117﴾

Ukweli ukatimia hapo, na yale waliyokuwa wakifanya yakawa bure.[118]

فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿118﴾

Walishindwa, papo hapo, wakarudi wamedunishwa.[119]

فَغُلِبُوا۟ هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ﴿119﴾

Na wafanya mazingaombwe wakatupwa wakisujudu.[120]

وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿120﴾

Wakasema: “Tunaamini Mlezi wa viumbe vyote, Mlezi wa Musa na Haruni.”[121–122]

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿121﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿122﴾

Firauni akasema: “Mmemwamini kabla sijawaruhusu! Hii kwa yakini ni hila mliyoipanga katika Jiji Kuu, ili kuwatoa watu humo; mtajua hivi karibuni.[123]

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ فِى ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿123﴾

Kwa yakini nitawakata mikono na miguu, kwa kupishana, kisha kwa yakini nitawabandika nyote pamoja kwenye nguzo."[124]

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ [124]

Wakasema: "Ni kwa Mlezi wetu tunakogeuka.[125]

قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ [125]

Na wewe hutuchukii kwa jambo lolote isipokuwa kwa kuamini ishara za Mlezi wetu, zilipotujia.

وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا

Mlezi wetu, tujaze subira, na utuweke kwa uaminifu kuwa wanyoofu kwa Mungu."[126]

رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ [126]

Na baraza la kaumu ya Firauni likasema: "Je, utamtelekeza Musa na kaumu yake, ili waeneze ufisadi juu ya ardhi na wakutelekeze, wewe na utii wanaokudai?"(27)

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ (27)

Alisema: "Tutaua wana wao na tutavunja heshima ya wanawake wao; sisi, hakika, tuko juu yao, kwa nguvu."[127]

قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ [127]

Musa akaiambia kaumu yake: "Tafuteni msaada kwa Mungu, na kuweni wenye subira;

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُواْ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓاْ

kwani ardhi ni ya Mungu; Yeye humrithisha amridhiaye miongoni mwa watiifu Wake,

إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ

na matokeo ni ya wanaojikinga."[128]

وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ [128]

Wakasema: “Tumesumbuliwa kabla hujaja kwetu, na baada ya kuja kwako kwetu.”

قَالُوٓاْ أُوذِينَا مِن قَبۡلِ أَن تَأۡتِيَنَا وَمِنۢ بَعۡدِ مَا جِئۡتَنَا

Alisema: “Huenda Mlezi wenu akamwangamiza adui wenu na kuwafuatiza juu ya ardhi, ili kutazama jinsi mngetenda.”[129]

قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمۡ أَن يُهۡلِكَ عَدُوَّكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ [129]

Na hakika Tuliwakamata ukoo wa Firauni kwa miaka ya ukame na upungufu wa matunda, huenda wangekumbuka.[130]

وَلَقَدۡ أَخَذۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ بِٱلسِّنِينَ وَنَقۡصٖ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ [130]

Wema unapowajia, husema: “Hili ni letu”;

فَإِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَٰذِهِۦ

na ubaya ukiwapata, huuhusisha na bahati mbaya itokayo kwa Musa na wale walio pamoja naye.

وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةٞ يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ

Je, si kwamba kwa hakika bahati yao mbaya iko kwa Mungu?

أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمۡ عِندَ ٱللَّهِ

Lakini wengi wao hawajui.[131]

وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ [131]

Na wakasema: “Ishara yoyote utakayotuletea, ili kutufanyia mazingaombwe kwayo, hatutakuhesabu mwaminifu.”[132]

وَقَالُواْ مَهۡمَا تَأۡتِنَا بِهِۦ مِنۡ ءَايَةٖ لِّتَسۡحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ [132]

Tukatuma basi juu yao gharika, nzige, chawa, vyura, na damu, ishara zilizoelezwa kwa kina; lakini walijivimbisha kwa kiburi na wakawa kaumu ya waliotengwa.[133]

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلْجَرَادَ وَٱلْقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ ءَايَٰتٍ مُّفَصَّلَٰتٍ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ [133]

Na uchafu ulipowapata, walisema: “Ewe Musa! Mwite Mlezi wako kwa ajili yetu, kwa kadiri ya agano alilofanya nawe; ukituondolea uchafu, kwa yakini tutakuhesabu mwaminifu, na kwa yakini tutawaacha wana wa Israeli waende pamoja nawe.”[134]

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ ٱلرِّجْزُ قَالُوا۟ يَٰمُوسَى ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا ٱلرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ [134]

Lakini Tulipowaondolea uchafu hadi muda ambao walipaswa kuufikia, tazama wakarudi nyuma.[135]

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ ٱلرِّجْزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ [135]

Tukajilipiza basi kwao, na Tukawazamisha katika mkondo, kwa kuwa waliita uongo ishara Zetu na kuwa wasiojali kuhusu hizo.[136]

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ [136]

Na kaumu ambayo ilikuwa imedhoofishwa, Tuliirithisha mashariki na magharibi ya ardhi ambayo Tulikuwa Tumeibariki.

وَأَوْرَثْنَا ٱلْقَوْمَ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ يُسْتَضْعَفُونَ مَشَٰرِقَ ٱلْأَرْضِ وَمَغَٰرِبَهَا ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا

Na neno zuri la Mlezi wako likakamilishwa kwa wana wa Israeli, kwa kuwa walikuwa na subira;

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ ٱلْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُوا۟

na Tukaharibu yale Firauni na kaumu yake waliyokuwa wakifanya, na yale waliyokuwa wakijenga.[137]

وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُۥ وَمَا كَانُوا۟ يَعْرِشُونَ [137]

Na Tuliwavusha wana wa Israeli bahari; wakafika kwa kaumu iliyosimama mbele ya masanamu yao.

وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتَوۡاْ عَلَىٰ قَوۡمٖ يَعۡكُفُونَ عَلَىٰٓ أَصۡنَامٖ لَّهُمۡ

Wakasema: “Ewe Musa! Tufanyie mungu, kama wao walivyo na miungu.”

قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهٗا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞ

Alisema: “Hakika ninyi ni kaumu ya wajinga.[138]

قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ [138]

Wanayoyatenda hao yamehukumiwa uharibifu,

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٞ مَّا هُمۡ فِيهِ

na bure ni yale waliyokuwa wakifanya.”[139]

وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ [139]

Alisema: “Je, niwatafutie mungu mwingine isipokuwa Mungu, ilhali Yeye amewafadhili juu ya viumbe vyote?”[140]

قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا وَهُوَ فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ [140]

Na Tulipowaokoa kutoka kwa ukoo wa Firauni, waliowapa adhabu mbaya, wakiwaua wana wenu na kuvunja heshima ya wanawake wenu —

وَإِذۡ أَنجَيۡنَٰكُم مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡ

na humo kulikuwa, kutoka kwa Mlezi wenu, kile kinachojaribu kwa namna adhimu.[141]

وَفِي ذَٰلِكُم بَلَآءٞ مِّن رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ [141]

Na Tulimwekea Musa miadi ya usiku thelathini, Tukaikamilisha kwa kumi: hivyo miadi iliyowekwa na Mlezi wake ikakamilika, kwa usiku arobaini.

وَوَٰعَدۡنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيۡلَةٗ وَأَتۡمَمۡنَٰهَا بِعَشۡرٖ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗ

Na Musa akamwambia ndugu yake Haruni: “Nifuatize kwa kaumu yangu, rekebisha, wala usifuate njia ya wafisadi.”[142]

وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخْلُفْنِى فِى قَوْمِى وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ ٱلْمُفْسِدِينَ [142]

Na Musa alipokuja kwenye miadi Yetu iliyowekwa, na Mlezi wake akamsemesha, alisema: “Mlezi wangu, jionyeshe kwangu, nikutazame.”

وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِىٓ أَنظُرْ إِلَيْكَ

Alisema: “Hutaniona, lakini tazama mlima: ukibaki mahali pake, hapo utaniona.”

قَالَ لَن تَرَىٰنِى وَلَٰكِنِ ٱنظُرْ إِلَى ٱلْجَبَلِ فَإِنِ ٱسْتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوْفَ تَرَىٰنِى

Mlezi wake alipojidhihirisha kwa mlima, Akautandaza, na Musa akaanguka amepigwa na radi.

فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا

Alipopata fahamu tena, alisema: “Utukufu ni Wako! Narejea Kwako, nami ni wa kwanza wa waumini.”[143]

فَلَمَّآ أَفَاقَ قَالَ سُبْحَٰنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُؤْمِنِينَ [143]

Alisema: “Ewe Musa! Nimekuchagua miongoni mwa watu kwa jumbe Zangu na kwa neno Langu; chukua basi yale Niliyokupa, na uwe miongoni mwa wenye shukrani.”[144]

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّى ٱصْطَفَيْتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِى وَبِكَلَٰمِى فَخُذْ مَآ ءَاتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ [144]

Na Tuliandika kwa ajili yake, juu ya Mbao, mawaidha juu ya kila kitu, na maelezo ya kila kitu.

وَكَتَبْنَا لَهُۥ فِى ٱلْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَىْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَىْءٍ

Zichukue basi kwa nguvu, na uiamuru kaumu yako kuchukua yaliyo mazuri zaidi katika hizo.

فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا۟ بِأَحْسَنِهَا

Nitawaonyesha makazi ya wavukao mipaka.[145]

سَأُوْرِيكُمْ دَارَ ٱلْفَٰسِقِينَ [145]

Nitawaepusha na ishara Zangu wale wanaojikweza juu ya ardhi bila haki; hata wakiona kila ishara, wasingeiamini, na wakiona njia ya unyoofu, wasingeichukua kuwa njia, ilhali wakiona njia ya utangatanga, wangeichukua kuwa njia.

سَأَصْرِفُ عَنْ ءَايَٰتِىَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا وَإِن يَرَوْا۟ سَبِيلَ ٱلرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا۟ سَبِيلَ ٱلْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا

Hii ni kwa sababu waliita uongo ishara Zetu na wakabaki wasiojali nazo.[146]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ [146]

Na wale walioita uongo ishara Zetu na kukutana na Maisha ya Mwisho, matendo yao yameporomoka; je, watalipwa kwa jingine isipokuwa kwa yale waliyokuwa wakifanya?[147]

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ ٱلْءَاخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [147]

Na kaumu ya Musa ilichukua, baada yake, katika mapambo yao, ndama, mwili uliokuwa ukilia.

وَٱتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ

Je, hawakuona basi kwamba hasemi nao na hawaongozi kwenye njia yoyote?

أَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا

Wakamchukua, na wakawa madhalimu.[148]

ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ [148]

Na walipopatwa na majuto, wakiona kwamba wamepotea, walisema: “Mlezi wetu asipotufanyia huruma na asipotusamehe, kwa yakini tutakuwa miongoni mwa waliopata hasara.”[149]

وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ [149]

Musa aliporejea kwa kaumu yake, akiwa na hasira, mwenye uchungu, alisema: “Ni mbaya kiasi gani yale mliyofanya mahali pangu, baada yangu!

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ غَضۡبَٰنَ أَسِفٗا قَالَ بِئۡسَمَا خَلَفۡتُمُونِي مِنۢ بَعۡدِيٓ

Je, mmekusudia kuharakisha amri ya Mlezi wenu?”

أَعَجِلۡتُمۡ أَمۡرَ رَبِّكُمۡ

Na akatupa Mbao, na akamkamata ndugu yake kichwani, akimvuta kwake.

وَأَلۡقَى ٱلۡأَلۡوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأۡسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيۡهِ

Alisema: “Mwana wa mama yangu! Kaumu imenidhoofisha, hakika, na ilikaribia kuniua; usiwafanye basi maadui wafurahie hali yangu, wala usiniweke pamoja na kaumu dhalimu.”[150]

قَالَ ٱبۡنَ أُمَّ إِنَّ ٱلۡقَوۡمَ ٱسۡتَضۡعَفُونِي وَكَادُواْ يَقۡتُلُونَنِي فَلَا تُشۡمِتۡ بِيَ ٱلۡأَعۡدَآءَ وَلَا تَجۡعَلۡنِي مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [150]

Alisema: “Mlezi wangu, nisamehe, na ndugu yangu pia, na utuingize katika huruma Yako;

قَالَ رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي رَحۡمَتِكَ

Wewe ni Mwenye Huruma kuliko wenye huruma wote.”[151]

وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ [151]

Wale waliochukua ndama, hasira ya Mlezi wao itawapata, hakika, pamoja na udhalilifu katika Maisha ya Karibu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ ٱلۡعِجۡلَ سَيَنَالُهُمۡ غَضَبٞ مِّن رَّبِّهِمۡ وَذِلَّةٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa wabuni wa uongo.[152]

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ [152]

Na wale waliotenda vitendo viovu, kisha wakajuta baada ya hayo na wakaamini — Mlezi wako, baada ya hayo, kwa yakini ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[153]

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [153]

Na hasira ya Musa ilipotulia, alichukua Mbao; katika maandishi yao kulikuwa na mwongozo na huruma kwa wale wanaomheshimu Mlezi wao.[154]

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ [154]

Na Musa akateua, miongoni mwa kaumu yake, wanaume sabini, kwa ajili ya miadi Yetu iliyowekwa.

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا

Mtetemeko ulipowakamata, alisema: “Mlezi wangu, Ungaliridhia, Ungaliwaangamiza hapo awali, na mimi pia.

فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّايَ

Je, Ungetuangamiza kwa yale waliyoyatenda wapumbavu miongoni mwetu?

أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا

Hili si lolote ila jaribio Lako, ambalo kwalo Unampoteza umridhiaye, na kumwongoza umridhiaye.

إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ

Wewe ni Mwandani wetu; tusamehe basi, na utufanyie huruma; Wewe ni bora wa wanaosamehe.”[155]

أَنتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ [155]

Na tuandikie, katika Maisha haya ya Karibu, neema, na katika Maisha ya Mwisho pia;

وَٱكْتُبْ لَنَا فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْآخِرَةِ

kwani sisi tunarejea Kwako."

إِنَّا هُدْنَآ إِلَيْكَ

Alisema: "Adhabu Yangu, Naifikishia amridhiaye,

قَالَ عَذَابِىٓ أُصِيبُ بِهِۦ مَنْ أَشَآءُ

na huruma Yangu inaenea kila kitu.

وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَىْءٍ

Nitaiandikia basi kwa wale wanaojikinga, wanaotoa ukarimu halisi, na wanaoamini ishara Zetu, wale wanaomfuata mjumbe, Mwarifishaji asiye na Maandiko ya awali, ambaye wanamkuta ameandikwa kwao katika Taurati na Injili, anayewaamuru yaliyokubalika kwa desturi na kuwakataza yaliyokataliwa, anayewaruhusu vitu vizuri na kuwakataza vitu vibovu, na anayewaondolea nira yao na minyororo iliyokuwa juu yao.[156]

فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤْمِنُونَ [156] ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِىَّ ٱلْأُمِّىَّ ٱلَّذِى يَجِدُونَهُۥ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ يَأْمُرُهُم بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَىٰهُمْ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَٱلْأَغْلَٰلَ ٱلَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ

Wale wanaomwamini, wanaomuunga mkono, wanaomnusuru, na wanaofuata nuru iliyoteremshwa pamoja naye — hao ndio wanaofanikiwa."[157]

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِهِۦ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلنُّورَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [157]

Sema: "Enyi watu! Mimi ni, hakika, mjumbe wa Mungu kwenu nyote, Yeye ambaye ufalme wa mbingu na ardhi ni Wake.

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye.

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Yeye huhuisha na huua.

يُحْيِۦ وَيُمِيتُ

Aminini basi Mungu na mjumbe Wake, Mwarifishaji asiye na Maandiko ya awali, anayemwamini Mungu na maneno Yake,

فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ

na mfuateni, huenda mtaongozwa."[158]

وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [158]

Na miongoni mwa kaumu ya Musa, kuna jamii inayoongoza kwa ukweli na inayotenda kwa uadilifu kwa huo.[159]

وَمِن قَوْمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ [159]

Na Tuliwagawanya katika nasaba kumi na mbili, katika jamii,

وَقَطَّعْنَٰهُمُ ٱثْنَتَىْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا

na Tulimfunulia Musa, kaumu yake ilipomwomba kitu cha kunywa: "Piga mwamba kwa fimbo yako";

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسْتَسْقَىٰهُ قَوْمُهُۥٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ

na tazama chemchemi kumi na mbili zikabubujika kutoka humo:

فَٱنۢبَجَسَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا

kila kundi la watu lilijua mahali pake pa kunywea.

قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ

Na Tukawatandazia kivuli cha wingu, na Tukawateremshia mana na kware:

وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ

“Kuleni vitu vizuri Tulivyowaruzuku.”

كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقۡنَٰكُمۡ

Hawakutudhulumu Sisi,

وَمَا ظَلَمُونَا

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[160]

وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ [160]

Na waliposemwa: “Kaeni mji huu, kuleni humo mahali mpendapo, semeni: Tuondolee mzigo, na ingieni kwa mlango, mkisujudu: Tutawasamehe kasoro zenu.

وَإِذۡ قِيلَ لَهُمُ ٱسۡكُنُواْ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةَ وَكُلُواْ مِنۡهَا حَيۡثُ شِئۡتُمۡ وَقُولُواْ حِطَّةٞ وَٱدۡخُلُواْ ٱلۡبَابَ سُجَّدٗا نَّغۡفِرۡ لَكُمۡ خَطِيٓـَٰتِكُمۡ

Tutawaongezea wale wafanyao wema.”[161]

سَنَزِيدُ ٱلۡمُحۡسِنِينَ [161]

Lakini wale miongoni mwao waliokuwa madhalimu walibadilisha neno tofauti na lile walilosemewa; Tukawatumia hapo uchafu kutoka angani, kwa kuwa walikuwa madhalimu.[162]

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡ قَوۡلًا غَيۡرَ ٱلَّذِي قِيلَ لَهُمۡ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَظۡلِمُونَ [162]

Na waulize kuhusu mji uliokuwa karibu na bahari: walipokuwa wakipita mipaka kuhusu Mapumziko, samaki wao waliwajia siku ya Mapumziko yao, juu ya maji; na siku waliyokuwa hawazingatii Mapumziko, hawakuwajia.

وَسۡـَٔلۡهُمۡ عَنِ ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلَّتِي كَانَتۡ حَاضِرَةَ ٱلۡبَحۡرِ إِذۡ يَعۡدُونَ فِي ٱلسَّبۡتِ إِذۡ تَأۡتِيهِمۡ حِيتَانُهُمۡ يَوۡمَ سَبۡتِهِمۡ شُرَّعٗا وَيَوۡمَ لَا يَسۡبِتُونَ لَا تَأۡتِيهِمۡ

Hivyo ndivyo Tulivyowajaribu, kwa kuwa walivuka mipaka.[163]

كَذَٰلِكَ نَبۡلُوهُم بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ [163]

Na jamii moja miongoni mwao iliposema: “Kwa nini mnawaasa kaumu ambayo Mungu atawaangamiza, au kuwaadhibu kwa adhabu kali?”

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ٱللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا

Wakasema: “Kwa udhuru mbele ya Mlezi wenu, na huenda watajikinga.”[164]

قَالُوا۟ مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [164]

Walipokisahau kile walichokumbushwa, Tuliwaokoa wale waliokuwa wakipiga marufuku uovu, na Tukawakamata madhalimu kwa adhabu shadidi, kwa kuwa walivuka mipaka.[165]

فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦٓ أَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلسُّوٓءِ وَأَخَذْنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ بِعَذَابٍۭ بَـِٔيسٍۭ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ [165]

Kisha, walipopinga kwa dharau yale waliyokatazwa, Tuliwaambia: “Kuweni nyani waliorudishwa nyuma.”[166]

فَلَمَّا عَتَوْا۟ عَن مَّا نُهُوا۟ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ [166]

Na Mlezi wako alipotangaza kwamba kwa yakini Angeibua dhidi yao, hadi Siku ya Kusimama Mbele, yule ambaye angewapa adhabu mbaya.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ

Mlezi wako kwa yakini ni mwepesi katika hatima,

إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلْعِقَابِ

naye kwa yakini ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[167]

وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [167]

Na Tuliwagawanya juu ya ardhi katika jamii:

وَقَطَّعْنَٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أُمَمًا

miongoni mwao kuna walio wazima, na miongoni mwao kuna wasio wazima kiasi hicho.

مِّنْهُمُ ٱلصَّٰلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَٰلِكَ

Na Tuliwajaribu kwa mema na mabaya, huenda wangerejea.[168]

وَبَلَوْنَٰهُم بِٱلْحَسَنَٰتِ وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [168]

Kisha ukawafuata uzao uliorithi Maandiko, ukichukua mali za kupita za ulimwengu huu wa chini, na kusema: “Tutasamehewa”; na ikiwa wema kama huo utawajia tena, wanauchukua.

فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا ٱلْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُۥ يَأْخُذُوهُ

Je, ahadi madhubuti ya Maandiko haikuchukuliwa kutoka kwao, kwamba wasingesema juu ya Mungu isipokuwa ukweli?

أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَٰقُ ٱلْكِتَٰبِ أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ

Na wamesoma yale yaliyomo humo.

وَدَرَسُوا۟ مَا فِيهِ

Na makazi ya mwisho ni bora kwa wale wanaojikinga.

وَٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ

Je, hamtumii akili basi?[169]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [169]

Na wale wanaoshikilia Maandiko kwa nguvu na kudumisha Mawasiliano — Hatuachi, hakika, ujira wa wanaorekebisha upotee.[170]

وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِٱلْكِتَٰبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ [170]

Na Tulipong'oa mlima juu yao, kama kwamba ulikuwa dari, nao wakadhani kwamba unakaribia kuwabomokea:

وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ

“Shikeni kwa nguvu yale tuliyowapa Sisi, na kumbukeni yaliyomo ndani yake, huenda mtajikinga.”[171]

خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [171]

Na Mlezi wako alipochukua, kutoka kwa wana wa Adamu, uzao walioacha nyuma yao, na akawashuhudisha juu ya wao wenyewe: “Je, si Mimi Mlezi wenu?” Wakasema: “Ndiyo, tunashuhudia!”

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا۟ بَلَىٰ

Ili wasiseme, katika Siku ya Kusimama Mbele: “Hakika sisi tulikuwa wasiojali hili”, au wasiseme: “Ni mababu zetu ambao, hapo awali, walishirikisha, nasi hatukuwa ila uzao baada yao.(28) 172

شَهِدْنَآ أَن تَقُولُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ 172 أَوْ تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أَشْرَكَ ءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنۢ بَعْدِهِمْ (28)

Je, Ungetuangamiza kwa yale waliyoyafanya mafundi wa kughushi?”173

أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلْمُبْطِلُونَ 173

Hivyo ndivyo Tunavyoeleza ishara, na huenda watarejea.174

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ 174

Na wakarie taarifa kuhusu yule ambaye Tulimpa ishara Zetu, naye akajivua nazo, hata Mwepushaji akamfuata, akawa miongoni mwa wanaotangatanga.175

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِىٓ ءَاتَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ 175

Na Tungaliridhia, Tungalimwinua kwa hizi; lakini aliambatana na ardhi na akafuata mhemko wake.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخْلَدَ إِلَى ٱلْأَرْضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ

Mfano wake ni ule wa mbwa: ukimbeba, anahema, na ukimwacha, anahema.

فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَث أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَث

Huo ndio mfano wa kaumu iliyoita uongo ishara Zetu.

ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا

Simulia basi kisa, huenda watafikiri.[176]

فَٱقْصُصِ ٱلْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ [176]

Mbaya ni mfano wa kaumu iliyoita uongo ishara Zetu, na iliyojidhulumu yenyewe.[177]

سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ [177]

Yeyote Mungu anayemwongoza, huyo ndiye anayeongozwa;

مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى

na yeyote Anayempoteza, hao ndio waliopata hasara.[178]

وَمَن يُضْلِلْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [178]

Na hakika Tumeeneza, kwa ajili ya Jahanamu, wengi wa Waliofichika na wanadamu;

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ

wana viini ambavyo hawafahamu kwavyo,

لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا

wana macho ambayo hawaoni wazi kwayo,

وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا

na wana masikio ambayo hawasikii kwayo.

وَلَهُمْ ءَاذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَآ

Hao ni kama mifugo — la, wamepotea zaidi bado.

أُو۟لَٰٓئِكَ كَٱلْأَنْعَٰمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ

Hao ndio wasiojali.[179]

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْغَٰفِلُونَ [179]

Na kwa Mungu ni sifa nzuri zaidi; mwiteni basi kwa hizo,

وَلِلَّهِ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا

na waacheni wale wanaopotosha sifa Zake.

وَذَرُوا۟ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ أَسْمَٰٓئِهِۦ

Watalipwa kwa yale waliyokuwa wakifanya.[180]

سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [180]

Na miongoni mwa wale Tuliowaumba, kuna jamii inayoongoza kwa ukweli na inayotenda kwa uadilifu kwa huo.[181]

وَمِمَّنْ خَلَقْنَآ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ [181]

Na wale wanaoita uongo ishara Zetu, Tutawaongoza hatua kwa hatua, kutoka mahali wasipojua, na Ninawapa nafasi,[182]

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ [182] وَأُمْلِى لَهُمْ

kwani hila Yangu ni thabiti.[183]

إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ [183]

Je, hawafikiri basi?

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟

Mwenza wao hana kuvurugika akili kokote.

مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ

Yeye si ila mwonyaji wa wazi.[184]

إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ [184]

Je, hawakutazama basi katika ufalme mkuu wa mbingu na ardhi, na katika kila kitu alichoumba Mungu, na kwamba huenda muda wao umekwisha kukaribia?

أَوَلَمْ يَنظُرُواْ فِى مَلَكُوتِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ وَأَنْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ

Katika hotuba gani, baada ya hii, wataamini basi?[185]

فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ [185]

Yeyote Mungu anayempoteza, hakuna mwongozaji kwake,

مَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَا هَادِىَ لَهُۥ

na Yeye huwaacha katika upindukiaji wao, ambapo wanapapasa.[186]

وَيَذَرُهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ [186]

Wanakuuliza kuhusu Saa: itatia nanga lini?

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا

Sema: “Ujuzi wake uko kwa Mlezi wangu tu;

قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّى

hakuna, ila Yeye, atakayeifichua wakati wake.

لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَآ إِلَّا هُوَ

Ni nzito katika mbingu na juu ya ardhi;

ثَقُلَتْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

haitawajia isipokuwa ghafla.”

لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً

Wanakuuliza kama kwamba umeichunguza hadi mwisho.

يَسْـَٔلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِىٌّ عَنْهَا

Sema: “Ujuzi wake uko kwa Mungu tu,

قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ

lakini wengi wa watu hawajui.”[187]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [187]

Sema: “Sina, kwa nafsi yangu, faida wala madhara, isipokuwa yale ayaridhiayo Mungu.

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ

Na kama ningalijua yaliyo nje ya hisi, kwa hakika ningalikuwa nimekusanya mali nyingi,

وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ

na ubaya usingalinigusa.

وَمَا مَسَّنِىَ ٱلسُّوٓءُ

Mimi si ila mwonyaji,

إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ

na mpasha habari njema kwa kaumu inayoamini.”[188]

وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [188]

Yeye ndiye aliyewaumba kutoka Dhati moja, na akatoa humo mwenzi wake wa ndoa, ili apate kwake, kwa Dhati hiyo, utulivu.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا

Na alipomfunika, alibeba mzigo mwepesi, akaendelea nao;

فَلَمَّا تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ

na alipopata uzito nao, waliomba wote wawili kwa Mungu, Mlezi wao: “Ukitupa mtoto mzima, kwa yakini tutakuwa miongoni mwa wenye shukrani.”[189]

فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ [189]

Lakini Alipowapa mtoto mzima, walimwekea washirika katika yale Aliyowapa.

فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَا

Mungu yuko juu zaidi ya yale wanayomshirikisha.[190]

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ [190]

Je, wanamshirikisha na kisichoumba chochote, na kinachoumbwa,[191]

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ [191]

na kisichoweza kuwanusuru wala kujinusuru chenyewe?[192]

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ [192]

Na mkiwaita kwenye mwongozo, hawawafuati.

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ

Ni sawa kwenu, mkiwaita, au mkinyamaza.[193]

سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ [193]

Wale mnaowaita pasipo Mungu ni, hakika, watiifu kama ninyi;

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ

waiteni basi, na wawajibu, ikiwa ninyi ni wasadikifu.[194]

فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [194]

Je, wana miguu ambayo hutembea nayo?

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآ

Au wana mikono ambayo hushika nayo?

أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَآ

Au wana macho ambayo huona wazi nayo?

أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ

Au wana masikio ambayo husikia nayo?

أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا

Sema: “Waiteni washirika wenu, kisha pangeni njama dhidi yangu, wala msinipe muhula wowote,[195]

قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ [195]

kwani Mwandani wangu ni Mungu, aliyeteremsha Maandiko,

إِنَّ وَلِيِّۦَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ

na Yeye ndiye anayewatetea walio wazima.[196]

وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ [196]

Na wale mnaowaita pasipo Yeye hawawezi kuwanusuru, wala kujinusuru wenyewe.”[197]

وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ [197]

Na mkiwaita kwenye mwongozo, hawasikii;

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا۟

nawe unawaona wakikutazama, bila wao kuona wazi.[198]

وَتَرَىٰهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ [198]

Chukua ziada,

خُذِ ٱلْعَفْوَ

amuru yaliyokubalika kwa desturi,

وَأْمُرْ بِٱلْعُرْفِ

na jitenge na wajinga.[199]

وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ [199]

Na ikiwa kichocheo cha Mwepushaji kitakuchochea, tafuta hifadhi ya Mungu,

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِ

kwani Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[200]

إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [200]

Hakika, wale wanaojikinga, msafara kutoka kwa Mwepushaji unapowagusa, hukumbuka, na hapo wao ni wenye kuona wazi;[201]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ إِذَا مَسَّهُمۡ طَٰٓئِفٞ مِّنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ تَذَكَّرُواْ فَإِذَا هُم مُّبۡصِرُونَ [201]

huku ndugu zao wakiwavuta zaidi na zaidi katika utangatanga,

وَإِخۡوَٰنُهُمۡ يَمُدُّونَهُمۡ فِي ٱلۡغَيِّ

kisha hawasimami tena.[202]

ثُمَّ لَا يُقۡصِرُونَ [202]

Na usipowaletea ishara, husema: “Kwa nini hukuichagua wewe mwenyewe?”

وَإِذَا لَمۡ تَأۡتِهِم بِـَٔايَةٖ قَالُواْ لَوۡلَا ٱجۡتَبَيۡتَهَا

Sema: “Mimi siyafuati ila yale ninayofunuliwa kutoka kwa Mlezi wangu;

قُلۡ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ مِن رَّبِّي

hizi ni mianga ya kuona kutoka kwa Mlezi wenu, mwongozo na huruma kwa kaumu inayoamini.”[203]

هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمۡ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ [203]

Na Usomaji huu unaposomwa, usikilizeni na nyamazeni, huenda mtafanyiwa huruma.[204]

وَإِذَا قُرِئَ ٱلۡقُرۡءَانُ فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥ وَأَنصِتُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ [204]

Na mkumbuke Mlezi wako, ndani yako mwenyewe, kwa kusihi na kwa woga, bila kusema kwa sauti ya juu, asubuhi na kurudi nyumbani, wala usiwe miongoni mwa wasiojali.[205]

وَٱذۡكُر رَّبَّكَ فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ [205]

Wale walio kwa Mlezi wako hawajivimbishi kwa kiburi hadi kukataa kumtii, wanamtukuza, na ni mbele Yake wanaposujudu.[206]

إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسۡجُدُونَ [206]

Al-Anfal • الانفال

Sura 8 · 75 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Wanakuuliza kuhusu ziada.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَنفَالِ

Sema: “Ziada ni ya Mungu na ya mjumbe.

قُلِ ٱلْأَنفَالُ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ

Jikingeni basi kwa Mungu, na rekebisheni yaliyo kati yenu,

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَصْلِحُوا۟ ذَاتَ بَيْنِكُمْ

na nyenyekeeni kwa Mungu na kwa mjumbe Wake, ikiwa ninyi ni waumini.”[1]

وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [1]

Waumini si wengine isipokuwa wale ambao viini vyao vinatetemeka Mungu anapokumbukwa, na ambao imani yao huongezeka ishara Zake zinapokaririwa kwao, na wanaomtolea Mlezi wao uwakili,[2]

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ [2]

wanaodumisha Mawasiliano, na wanaotoa katika yale Tuliyowaruzuku — hao ndio waumini wa kweli.[3]

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [3] أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

Wana madaraja kwa Mlezi wao, msamaha, na riziki ya ukarimu.[4]

لَّهُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ [4]

Kama wakati Mlezi wako alipokutoa nyumbani kwako kwa kweli, ilhali kundi la waumini lilichukia kwa yakini hayo, wakibishana nawe kuhusu ukweli baada ya kuwa umedhihirika, kama kwamba wanapelekwa kuelekea kifo, huku wakitazama.[5-6]

كَمَآ أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنۢ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَٰرِهُونَ [5] يُجَٰدِلُونَكَ فِى ٱلْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ [6]

Na Mungu alipowaahidi kwamba moja ya makundi mawili lingekuwa lenu, ilhali mlitamani liwe lile lisilo na silaha.

وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ

Lakini Mungu Alikusudia, kwa maneno Yake, kuthibitisha ukweli na kukatiza mabaki ya mwisho ya wale wanaokana, ili kuthibitisha ukweli na kufanya ughushi kuwa bure, hata wangeona kinyaa waliotengwa.[7-8]

وَيُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ [7] لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ [8]

Mlipomwita Mlezi wenu kwa msaada, naye akawajibu: “Nawaimarisha kwa Watekelezaji elfu, mmoja nyuma ya mwingine.”[9]

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَٱسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّى مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ [9]

Na Mungu hakulifanya hilo ila habari njema, na ili viini vyenu vitulie kwalo.

وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِۦ قُلُوبُكُمْ

Lakini msaada hautoki ila kwa Mungu,

وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[10]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [10]

Alipokufanya usingizi mwepesi uwafunike, kama usalama utokao Kwake, na akateremsha juu yenu, kutoka angani, maji, ili kuwasafisha kwayo, kuondoa kwenu uchafu wa Mwepushaji, kufunga viini vyenu, na kuweka imara hatua zenu.[11]

إِذْ يُغَشِّيكُمُ ٱلنُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِۦ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ ٱلشَّيْطَٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ ٱلْأَقْدَامَ [11]

Mlezi wako alipowafunulia Watekelezaji: “Mimi niko pamoja nanyi; wekeni imara basi wale walioamini.

إِذْ يُوحِى رَبُّكَ إِلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّى مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟

Nitatia kitisho katika viini vya wale wanaokana.

سَأُلْقِى فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلرُّعْبَ

Zidisheni basi walio rehani kupita kiasi kinachodaiwa, na zidisheni miongoni mwao wale walio na thamani kubwa zaidi ya kubadilishana.”[12]

فَٱضْرِبُوا۟ فَوْقَ ٱلْأَعْنَاقِ وَٱضْرِبُوا۟ مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ [12]

Hilo, kwa sababu wamesimama katika mpasuko dhidi ya Mungu na mjumbe Wake.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

Na yeyote anayesimama katika mpasuko dhidi ya Mungu na mjumbe Wake — Mungu ni, hakika, mkali katika hatima.[13]

وَمَن يُشَاقِقِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [13]

Hii ni kwenu: onjeni basi!

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ

Na kwa wanaokana imewekewa akiba adhabu ya Moto.[14]

وَأَنَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابَ ٱلنَّارِ [14]

Enyi mlioamini! Mnapokutana na wanaokana, wakiwa katika mashambulizi makali, msiwageuzie migongo.[15]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ ٱلْأَدْبَارَ [15]

Na yeyote, siku hiyo, anayewageuzia migongo — isipokuwa kwa ujanja wa mapigano au kujikusanya kuelekea kikosi — anastahili hasira ya Mungu, na kimbilio lake litakuwa Jahanamu.

وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ

Na ni marudio mabaya ulioje![16]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [16]

Si ninyi basi mliowaua,

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ

bali ni Mungu aliyewaua.

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ

Na hukurusha, ulipokuwa umerusha, bali ni Mungu aliyerusha,

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ

ili kuwajaribu waumini kwa njia nzuri, itokayo Kwake,

وَلِيُبْلِيَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[17]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [17]

Hii ni kwenu! Na Mungu hulegeza hila ya wanaokana.[18]

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ ٱلْكَٰفِرِينَ [18]

Mkitafuta ufunguzi, tayari ufunguzi umewajia;

إِن تَسْتَفْتِحُواْ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ

na mkikoma, itakuwa bora kwenu;

وَإِن تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

lakini mkirudia, Tutarudia,

وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ

na kikosi chenu hakitawafaa kwa lolote, hata kama ni kingi;

وَلَن تُغْنِىَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ

kwani Mungu yuko pamoja na waumini.[19]

وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [19]

Enyi mlioamini! Nyenyekeeni kwa Mungu na kwa mjumbe Wake,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

wala msimgeuzie mgongo, ilhali mnasikia.[20]

وَلَا تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ [20]

Wala msiwe kama wale wanaosema: “Tumesikia”, ilhali hawasikii.[21]

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ [21]

Vibaya zaidi kati ya vinavyotembea, kwa Mungu, ni, hakika, viziwi, mabubu, wasiotumia akili.[22]

إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّمُّ ٱلْبُكْمُ ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ [22]

Na kama Mungu angalijua wema wowote ndani yao, bila kukosa Angaliwasikilizisha;

وَلَوْ عَلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ

na hata kama Angaliwasikilizisha, wangalikuwa wamegeuka, wakijitenga.[23]

وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ [23]

Enyi mlioamini! Mwitikieni Mungu na mjumbe, anapowaita kwa yale yanayowahuisha,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسۡتَجِيبُواْ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمۡ لِمَا يُحۡيِيكُمۡ

na jueni kwamba Mungu hujiweka kati ya mtu na kiini chake, na kwamba ni Kwake mtakakokusanywa.[24]

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيۡنَ ٱلۡمَرۡءِ وَقَلۡبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ [24]

Na jikingeni na jaribio ambalo halitawapata peke yao wale miongoni mwenu waliotenda dhuluma,

وَٱتَّقُواْ فِتۡنَةٗ لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنكُمۡ خَآصَّةٗ

na jueni kwamba Mungu ni mkali katika hatima.[25]

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ [25]

Na kumbukeni mlipokuwa wachache, mliodhoofishwa juu ya ardhi, mkiogopa watu wasiwanyakue; Aliwapa hapo makazi, akawatia nguvu kwa msaada Wake, na akawaruzuku vitu vizuri — huenda mtakuwa wenye shukrani.[26]

وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ أَنتُمۡ قَلِيلٞ مُّسۡتَضۡعَفُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمۡ وَأَيَّدَكُم بِنَصۡرِهِۦ وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ [26]

Enyi mlioamini! Msimhini Mungu na mjumbe, wala msihini amana zenu, ilhali mnajua.[27]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ [27]

Na jueni kwamba mali zenu na watoto wenu si ila jaribio, na kwamba kwa Mungu kuna ujira adhimu.[28]

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ [28]

Enyi mlioamini! Mkijikinga mbele ya Mungu, Atawapa Upambanuzi, atafunika kwa ajili yenu vitendo vyenu viovu, na atawasamehe.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تَتَّقُواْ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّكُمۡ فُرۡقَانٗا وَيُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[29]

وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ [29]

Na wale wanaokana walipopanga njama dhidi yako, ili kukuzuia, kukuua, au kukufukuza.

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ

Nao walipanga njama, na Mungu akapanga njama,

وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ

na Mungu ni bora wa wanaopanga hila.[30]

وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ [30]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwao, husema: “Tumesikia vyema; tukitaka, tungesema jambo hilo hilo;

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا قَالُوا۟ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَآ

haya si ila hadithi za wa zamani.”[31]

إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [31]

Na waliposema: “Ewe Mungu! Ikiwa hii ni kweli kutoka Kwako, tunyeshee basi mawe kutoka angani, au utuletee adhabu chungu.”[32]

وَإِذْ قَالُوا۟ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ ٱلْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ أَوِ ٱئْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [32]

Lakini haikumpasa Mungu kuwaadhibu ilhali wewe uko miongoni mwao,

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ فِيهِمْ

na haikumpasa Mungu kuwaadhibu ilhali wanaomba msamaha.[33]

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ [33]

Na wana nini basi hata Mungu asiwaadhibu, ilhali wanazuia mahali pa kusujudu pasipokiukwa, bila hata kuwa wao ndio wenye dhamana yake?

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ ٱللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَمَا كَانُوٓا۟ أَوْلِيَآءَهُۥٓ

Wenye dhamana yake si wengine ila wanaojikinga,

إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ

lakini wengi wao hawajui.[34]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [34]

Na Mawasiliano yao, karibu na Nyumba, hayakuwa ila kelele na kuziba.(29)

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِندَ ٱلْبَيْتِ إِلَّا مُكَآءً وَتَصْدِيَةً(29)

Onjeni basi adhabu, kwa kuwa mlikana.[35]

فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ [35]

Wanaokana hutumia, hakika, mali zao ili kuziba njia ya Mungu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ لِيَصُدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Wataitumia basi, kisha itakuwa kwao ukiwa, kisha watashindwa.

فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ

Na wanaokana watakusanywa kuelekea Jahanamu, ili Mungu atenganishe kiovu na kizuri, aweke kiovu, sehemu juu ya sehemu, akifanye lundo moja, na akitie ndani ya Jahanamu.[36]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ [36] لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ ٱلْخَبِيثَ بَعْضَهُۥ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُۥ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُۥ فِى جَهَنَّمَ

Hao ndio waliopata hasara.[37]

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [37]

Waambie wanaokana: wakikoma, yaliyokwisha pita yatasamehewa kwao;

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَنتَهُوا۟ يُغْفَرْ لَهُم مَّا قَدْ سَلَفَ

lakini wakirudia, mwenendo wa wa kwanza tayari umetimia.[38]

وَإِن يَعُودُواْ فَقَدۡ مَضَتۡ سُنَّتُ ٱلۡأَوَّلِينَ [38]

Na piganaeni nao hadi pasiwe na jaribio, na Sheria yote iwe ya Mungu.

وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِ

Lakini wakikoma, hapo Mungu ni, hakika, Mwenye Maono juu ya wanayofanya.[39]

فَإِنِ ٱنتَهَوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ [39]

Na wakigeuza migongo, jueni hapo kwamba Mungu ni Mwandani wenu.

وَإِن تَوَلَّوۡاْ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَىٰكُمۡ

Ni Mwandani bora kiasi gani,

نِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ

na ni Mwokoaji bora kiasi gani![40]

وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ [40]

Na jueni kwamba, katika kila kitu mnachochukua kama nyara, moja ya tano yake ni ya Mungu, ya mjumbe, ya jamaa wa karibu, ya mayatima, ya wahitaji, na ya msafiri — ikiwa mnaamini Mungu na yale Tuliyoteremsha juu ya mtiifu Wetu, siku ya Upambanuzi, siku ambayo makundi mawili yalikutana.

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا غَنِمۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ إِن كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[41]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ [41]

Mlipokuwa kwenye ukingo ulio karibu zaidi, na wao wakiwa kwenye ukingo ulio mbali zaidi, na wapanda farasi wakiwa chini yenu.

إِذۡ أَنتُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلدُّنۡيَا وَهُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلۡقُصۡوَىٰ وَٱلرَّكۡبُ أَسۡفَلَ مِنكُمۡ

Na kama mngalikuwa mmepeana miadi, mngalitofautiana kuhusu miadi hiyo;

وَلَوْ تَوَاعَدتُّمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِى ٱلْمِيعَٰدِ

lakini ili Mungu akamilishe amri iliyokuwa tayari imekwisha tendeka, ili yule aliyepaswa kuangamia aangamie juu ya hoja wazi, na yule aliyepaswa kuishi aishi juu ya hoja wazi.

وَلَٰكِن لِّيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَىَّ عَنۢ بَيِّنَةٍ

Na Mungu kwa yakini ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[42]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ [42]

Mungu alipokuonyesha wao, katika usingizi wako, wachache —

إِذْ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِى مَنَامِكَ قَلِيلًا

na kama Angalikuonyesha wengi, bila kukosa mngalilegea, na bila kukosa mngalikuwa mmeingia katika mzozo kuhusu jambo hilo;

وَلَوْ أَرَىٰكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ

lakini Mungu ameweka kila kitu salama,

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[43]

إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [43]

Na Alipowaonyesha wao, mlipokutana, wachache machoni mwenu, na Alipowafanya mwonekane wachache machoni mwao, ili Mungu akamilishe amri iliyokuwa tayari imekwisha tendeka.

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ ٱلْتَقَيْتُمْ فِىٓ أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِىٓ أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا

Na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[44]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [44]

Enyi mlioamini! Mnapokutana na kikosi, simameni imara, na mkumbukeni Mungu kwa wingi — huenda mtafanikiwa.[45]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [45]

Na nyenyekeeni kwa Mungu na kwa mjumbe Wake,

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

wala msiingie katika mzozo kati yenu, la sivyo mngelegea na msukumo wenu ungeondoka;

وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفْشَلُواْ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ

na kuweni wenye subira,

وَٱصْبِرُوٓاْ

kwani Mungu yuko pamoja na wenye subira.[46]

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ [46]

Wala msiwe kama wale waliotoka katika makazi yao kwa msisimko na kwa maonyesho mbele ya watu, na wanaoziba njia ya Mungu.

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرًا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Mungu anazunguka kikamilifu wanayofanya.[47]

وَٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ [47]

Na Mwepushaji alipowapambia matendo yao, na akasema: “Hakuna, leo, miongoni mwa watu, awezaye kuwashinda, nami ni, hakika, jirani kwenu anayetoa makimbilio”;

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلْيَوْمَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَإِنِّى جَارٌ لَّكُمْ

lakini vikosi viwili vilipoonana, alirudi nyuma kwa visigino vyake, na akasema: “Mimi ni, hakika, huru nanyi; naona msiyoyaona; namwogopa Mungu.”

فَلَمَّا تَرَٰٓءَتِ ٱلْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكُمْ إِنِّىٓ أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ

Mungu ni mkali katika hatima.[48]

وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [48]

Wanafiki, na wale ambao viini vyao vimebeba ugonjwa, waliposema: “Sheria yao imewadanganya watu hawa.”

إِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمْ

Lakini yeyote anayemtolea Mungu uwakili — Mungu ni, hakika, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[49]

وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [49]

Na kama ungaliona, Watekelezaji wanapowaweka kwa uaminifu wale waliokana,**(30)**

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ **(30)**

wakiwazidisha katika kuwakamata kwao, iwe wanawakabili au wanawageuzia migongo: “Onjeni adhabu ya kuteketea!”[50]

ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَٰرَهُمْ وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ [50]

Hayo ni kwa yale ambayo mikono yenu imetanguliza; na Mungu si dhalimu kwa lolote kwa waliowekwa chini ya amri.[51]

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ [51]

Sawa na tabia ya ukoo wa Firauni,

كَدَأْبِ ءَالِ فِرْعَوْنَ

na ya wale wa kabla yao, waliokana ishara za Mungu; Mungu aliwakamata hapo kwa makosa yao,

وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ

kwani Mungu ni mwenye nguvu, mkali katika hatima.[52]

إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [52]

Hayo ni kwa kuwa Mungu habadili kamwe neema aliyoitoa kwa kaumu, hadi hiyo ibadili yaliyo ndani yake yenyewe; na Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[53]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [53]

Sawa na tabia ya ukoo wa Firauni,

كَدَأْبِ ءَالِ فِرْعَوْنَ

na ya wale wa kabla yao, walioita uongo ishara za Mlezi wao; Tuliwaangamiza hapo kwa makosa yao,

وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ

na Tukawazamisha ukoo wa Firauni.

وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ

Na wote walikuwa madhalimu.[54]

وَكُلٌّ كَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ [54]

Vibaya zaidi kati ya vinavyotembea, kwa Mungu, ni, hakika, wale waliokana na ambao, tangu hapo, hawaamini — wale uliofunga nao agano, na ambao, kila mara, huvunja agano lao, na ambao hawajikingi.[55–56]

إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [55] ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِى كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ [56]

Ukiwakamata basi ghafla vitani, watawanye kwa hao wale wanaowafuata, huenda watakumbuka.[57]

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِى ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ [57]

Na ukiogopa kutoka kwa kaumu usaliti, watangazie, kwa kulingana,

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنۢبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ

kwani Mungu hawapendi wasaliti.[58]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ [58]

Na usidhani hata kidogo kwamba wale wanaokana wametangulia,(31)

وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوٓا۟(31)

kwani hawawezi kumfanya ashindwe.[59]

إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ [59]

Na andaeni, dhidi yao, kila mnachoweza cha nguvu na cha farasi waliowekwa tayari kwa mapigano,

وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ

ili kuweka kwa hilo heshima kwa adui wa Mungu na adui yenu, pamoja na wengine, mbali nao, msiowajua:

تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ

Mungu, Yeye, anawajua.

ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ

Na kila mnachotumia katika njia ya Mungu mtarudishiwa kikamilifu, nanyi hamtadhulumiwa.[60]

وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ [60]

Na wakiegemea amani, egemea pia kwayo, na utoe uwakili kwa Mungu,

وَإِن جَنَحُوا۟ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[61]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [61]

Na wakikusudia kukuhadaa, hapo Mungu anakutosha.

وَإِن يُرِيدُوٓا۟ أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ ٱللَّهُ

Yeye ndiye aliyekutia nguvu kwa msaada Wake na kwa waumini, na aliyepatanisha viini vyao.[62]

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِۦ وَبِٱلْمُؤْمِنِينَ [62] وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ

Hata ungalitumia kila kilicho juu ya ardhi, usingalipatanisha viini vyao,

لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا مَّآ أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ

lakini ni Mungu aliyewapatanisha,

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ

kwani Yeye ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[63]

إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [63]

Ewe Mwarifishaji! Mungu anakutosha,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَسْبُكَ ٱللَّهُ

wewe na wale miongoni mwa waumini wanaokufuata.[64]

وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [64]

Ewe Mwarifishaji! Wahimize waumini kwenye mapigano.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَى ٱلْقِتَالِ

Wakiwapo miongoni mwenu wanaume ishirini wenye subira, watashinda mia mbili;

إِن يَكُن مِّنكُمْ عِشْرُونَ صَٰبِرُونَ يَغْلِبُوا۟ مِاْئَتَيْنِ

na wakiwapo mia miongoni mwenu, watashinda elfu miongoni mwa wanaokana, kwani wao ni kaumu isiyoelewa.[65]

وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٌ يَغْلِبُوٓا۟ أَلْفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ [65]

Sasa, Mungu amewapunguzia mzigo na alijua kuwa kuna udhaifu ndani yenu.

ٱلْـَٰٔنَ خَفَّفَ ٱللَّهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا

Wakiwapo basi mia miongoni mwenu, wenye subira, watashinda mia mbili;

فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا۟ مِاْئَتَيْنِ

na wakiwapo elfu miongoni mwenu, watashinda elfu mbili, kwa ruhusa ya Mungu.

وَإِن يَكُن مِّنكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوٓاْ أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Mungu yuko pamoja na wenye subira.[66]

وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ [66]

Haikumpasa mwarifishaji kuwa na mateka, maadamu hajaitiisha ardhi kikamilifu.

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِى ٱلْأَرْضِ

Mlitaka mali za kupita za Maisha ya Karibu,

تُرِيدُونَ عَرَضَ ٱلدُّنْيَا

ilhali Mungu Anakusudia Maisha ya Mwisho.

وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلْءَاخِرَةَ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[67]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [67]

Isingalikuwa daftari la awali kutoka kwa Mungu, adhabu adhimu ingaliwagusa kwa yale mliyochukua.[68]

لَّوْلَا كِتَٰبٌ مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَآ أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [68]

Kuleni basi yale mliyochukua kama nyara, yaliyoruhusiwa na mazuri,

فَكُلُوا۟ مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَٰلًا طَيِّبًا

na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[69]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [69]

Ewe Mwarifishaji! Waambie wale miongoni mwa mateka walio mikononi mwenu: “Mungu akijua wema wowote katika viini vyenu, Atawapa bora kuliko yale yaliyochukuliwa kutoka kwenu, na atawasamehe.”

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ فِي قُلُوبِكُمۡ خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[70]

وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [70]

Na wakikusudia kukuhini, tayari walimhini Mungu hapo awali, naye akakupa uwezo juu yao.

وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[71]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ [71]

Hakika, wale walioamini, waliohama, na waliojitahidi kwa mali zao na kwa Dhati yao katika njia ya Mungu, pamoja na wale waliokaribisha na kunusuru — hao ndio wandani wa wenzao.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖ

Na wale walioamini bila kuhama — hamna kwa lolote dhamana juu yao, hadi wahame.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْ

Na wakiwaomba msaada kwa jina la Sheria, msaada ni wajibu wenu, isipokuwa dhidi ya kaumu ambayo kati yake na ninyi kuna ahadi madhubuti.

وَإِنِ ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[72]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ [72]

Na wale wanaokana ni wandani wa wenzao.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍ

Msipofanya hivyo, kutakuwa na jaribio juu ya ardhi, na ufisadi mkubwa.[73]

إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَفَسَادٞ كَبِيرٞ [73]

Na wale walioamini, waliohama, na waliojitahidi katika njia ya Mungu, pamoja na wale waliokaribisha na kunusuru — hao ndio waumini wa kweli.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ حَقّٗا

Wana msamaha na riziki ya ukarimu.[74]

لَّهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ [74]

Na wale walioamini baadaye, wakahama na kujitahidi pamoja nanyi — hao ni miongoni mwenu.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ بَعۡدُ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡ

Na wenye mahusiano ya ujamaa ni wa karibu zaidi wao kwa wao kwa mujibu wa Kanuni ya Mungu,

وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[75]

إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ [75]

AT-TAWBA • التوبة

Sura 9 · 129 aya

Hati ya Kuachiliwa, kutoka kwa Mungu na mjumbe Wake, kwa washirikishaji ambao mlifunga nao agano.[1]

بَرَآءَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [1]

Zungukeni basi kwa uhuru juu ya ardhi kwa miezi minne,

فَسِيحُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ

na jueni kwamba hamtamfanya Mungu ashindwe, na kwamba Mungu huwaaibisha wanaokana.[2]

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخْزِى ٱلْكَٰفِرِينَ [2]

Na tangazo kutoka kwa Mungu na mjumbe Wake kwa watu, siku ya Muunganiko Mkuu wa Hija: Mungu yuko huru na washirikishaji, pamoja na mjumbe Wake.

وَأَذَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلنَّاسِ يَوْمَ ٱلْحَجِّ ٱلْأَكْبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِىٓءٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُۥ

Mkirejea basi, hilo ni bora kwenu;

فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

lakini mkigeuza migongo, jueni kwamba hamtamfanya Mungu ashindwe.

وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى ٱللَّهِ

Na wapashe habari njema wale waliokana ya adhabu chungu — isipokuwa wale wa washirikishaji mliofunga nao agano, kisha ambao hawakuwapungukia kwa lolote wala hawakumsaidia yeyote dhidi yenu: kamilisheni kwao agano lao hadi kikomo chake,[3]

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [3] إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنقُصُوكُمْ شَيْـًٔا وَلَمْ يُظَٰهِرُوا۟ عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوٓا۟ إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ

kwani Mungu huwapenda wanaojikinga.[4]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ [4]

Miezi isiyokiukwa itakapokwisha, wauweni washirikishaji popote mtakapowapata; wakamateni, wazingireni, na jiwekeni kwa ajili yao katika kila kituo cha kuangalia.

فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلْأَشْهُرُ ٱلْحُرُمُ فَٱقْتُلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَٱحْصُرُوهُمْ وَٱقْعُدُوا۟ لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ

Lakini wakirejea, wakadumisha Mawasiliano na wakatoa ukarimu halisi, hapo waachieni njia huru,

فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّوا۟ سَبِيلَهُمْ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[5]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [5]

Na mmoja wa washirikishaji akikuomba makimbilio, mpe makimbilio, hadi asikie neno la Mungu, kisha mfikishe mahali pake salama.

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٱسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُۥ

Hilo, kwa kuwa wao ni kaumu isiyojua.[6]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ [6]

Lingewezekanaje kuwa, kwa washirikishaji, agano kwa Mungu na kwa mjumbe Wake — isipokuwa wale mliofunga nao agano karibu na mahali pa kusujudu pasipokiukwa? Maadamu wanasimama sawa kwenu, simameni sawa kwao,

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِۦٓ إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ فَمَا ٱسْتَقَٰمُوا۟ لَكُمْ فَٱسْتَقِيمُوا۟ لَهُمْ

kwani Mungu huwapenda wanaojikinga.[7]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ [7]

Itakuwaje basi? Wakiwashinda, hawangeheshimu kwenu uhusiano wa ujamaa wala ulinzi.

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا۟ فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً

Wanawaridhisha kwa vinywa vyao, ilhali viini vyao vinakataa; na wengi wao ni wavukao mipaka.[8]

يُرْضُونَكُم بِأَفْوَٰهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَٰسِقُونَ [8]

Wamenunua, kwa ishara za Mungu, bei duni, na wameziba njia Yake.

ٱشْتَرَوْا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦٓ

Ni mabaya kiasi gani yale waliyokuwa wakifanya![9]

إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [9]

Hawaheshimu, kwa muumini, uhusiano wa ujamaa wala ulinzi.

لَا يَرْقُبُونَ فِى مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً

Na hao ndio wavamizi.[10]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُعْتَدُونَ [10]

Wakirejea, wakadumisha Mawasiliano na wakatoa ukarimu halisi, hapo wao ni ndugu zenu katika Sheria.

فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ

Na Tunaeleza ishara kwa kaumu inayojua.[11]

وَنُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [11]

Lakini wakivunja viapo vyao baada ya agano lao, na wakashambulia Sheria yenu, hapo pigeni vita viongozi wa ukanaji,

وَإِن نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُم مِّنۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا۟ فِى دِينِكُمْ فَقَٰتِلُوٓا۟ أَئِمَّةَ ٱلْكُفْرِ

kwani hawana viapo vinavyofaa — huenda watakoma.[12]

إِنَّهُمْ لَآ أَيْمَٰنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ [12]

Je, hamtapigana basi na kaumu iliyovunja viapo vyake, iliyokusudia kumfukuza mjumbe, na iliyowashambulia ninyi kwanza? Je, mngewahofia?

أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوٓاْ أَيْمَٰنَهُمْ وَهَمُّواْ بِإِخْرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ

Mungu ana haki zaidi ya kuhofiwa nanyi, ikiwa ninyi ni waumini.[13]

فَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [13]

Pigananeni nao: Mungu atawaadhibu kwa mikono yenu, atawaaibisha, atawanusuru dhidi yao, ataponya vifua vya kaumu ya waumini, na ataondoa ghadhabu ya viini vyao.[14]

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ [14] وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ

Na Mungu hurejea kwa upole kwa amridhiaye.

وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[15]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [15]

Au mlidhani kwamba mngeachwa, bila Mungu kuwa bado ametofautisha wale miongoni mwenu waliojitahidi na ambao hawakuchukua, pasipo Mungu, mjumbe Wake na waumini, rafiki wa siri yeyote?

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُواْ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[16]

وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [16]

Haiwapasi washirikishaji kujaza watu mahali pa kusujudu pa Mungu, wakishuhudia dhidi yao wenyewe ukanaji.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُواْ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ

Hao ndio ambao matendo yao yameporomoka, na wanaokaa milele katika Moto.[17]

أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ خَٰلِدُونَ [17]

Hajazi watu mahali pa kusujudu pa Mungu isipokuwa yule aliyemwamini Mungu na Siku ya Mwisho, aliyedumisha Mawasiliano, aliyetoa ukarimu halisi, na hakuhofia ila Mungu peke yake — hao, huenda wakawa miongoni mwa wanaoongozwa.[18]

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ فَعَسَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ أَن يَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ [18]

Je, mngefanya kunywesha wanaofanya Hija na kujaza watu mahali pa kusujudu pasipokiukwa kuwa sawa na yule aliyemwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na kujitahidi katika njia ya Mungu?

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

Hawalingani kwa Mungu.

لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[19]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [19]

Wale walioamini, wakahama na kujitahidi katika njia ya Mungu, kwa mali zao na kwa Dhati yao, wana daraja adhimu zaidi kwa Mungu,

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِ

na hao ndio wafuzu.[20]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ [20]

Mlezi wao anawapasha habari njema ya huruma itokayo Kwake, ridhaa, na bustani ambamo watakuwa na neema inayodumu, ili wakae humo milele, wa milele yote;[21]

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ وَجَنَّٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ [21] خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا

kwani kwa Mungu kuna ujira adhimu.[22]

إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ [22]

Enyi mlioamini! Msiwafanye baba zenu na ndugu zenu kuwa wandani, wakipenda ukanaji kuliko imani.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُوٓاْ ءَابَآءَكُمۡ وَإِخۡوَٰنَكُمۡ أَوۡلِيَآءَ إِنِ ٱسۡتَحَبُّواْ ٱلۡكُفۡرَ عَلَى ٱلۡإِيمَٰنِ

Na yeyote miongoni mwenu anayewafanya wandani, hao ndio madhalimu.[23]

وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [23]

Sema: “Ikiwa baba zenu, wana wenu, ndugu zenu, wenzi wenu wa ndoa, jamaa zenu, mali mlizochuma, biashara mnayohofia kudorora Kwake, na makao mnayoridhika nayo, ni wapendwa zaidi kwenu kuliko Mungu, mjumbe Wake, na kujitahidi katika njia Yake, hapo kaeni mkisubiri, hadi Mungu alete amri Yake.”

قُلۡ إِن كَانَ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ وَإِخۡوَٰنُكُمۡ وَأَزۡوَٰجُكُمۡ وَعَشِيرَتُكُمۡ وَأَمۡوَٰلٌ ٱقۡتَرَفۡتُمُوهَا وَتِجَٰرَةٞ تَخۡشَوۡنَ كَسَادَهَا وَمَسَٰكِنُ تَرۡضَوۡنَهَآ أَحَبَّ إِلَيۡكُم مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَجِهَادٖ فِي سَبِيلِهِۦ فَتَرَبَّصُواْ حَتَّىٰ يَأۡتِيَ ٱللَّهُ بِأَمۡرِهِۦ

Na Mungu hawaongozi watu wavukao mipaka.[24]

وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ [24]

Mungu amewanusuru, hakika, katika mahali pengi, na siku ya Hunaini, idadi yenu kubwa ilipowashangaza, lakini haikuwafaa kwa lolote, na ardhi, ingawa ina upana, ilikuwa finyu kwenu; kisha mkageuza migongo, mkikimbia.[25]

لَقَدۡ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٖ وَيَوۡمَ حُنَيۡنٍ إِذۡ أَعۡجَبَتۡكُمۡ كَثۡرَتُكُمۡ فَلَمۡ تُغۡنِ عَنكُمۡ شَيۡـٔٗا وَضَاقَتۡ عَلَيۡكُمُ ٱلۡأَرۡضُ بِمَا رَحُبَتۡ ثُمَّ وَلَّيتُم مُّدۡبِرِينَ [25]

Kisha Mungu akateremsha utulivu Wake juu ya mjumbe Wake na juu ya waumini, na akateremsha majeshi msiyoyaona, naye akawaadhibu wale waliokana.

ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

Na hayo ndiyo malipo ya wanaokana.[26]

وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ [26]

Kisha Mungu hurejea kwa upole, baada ya hayo, kwa amridhiaye.

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[27]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [27]

Enyi mlioamini! Washirikishaji si chochote ila unajisi: wasikaribie basi tena mahali pa kusujudu pasipokiukwa, baada ya mwaka huu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا۟ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَٰذَا

Na mkiogopa dhiki, Mungu atawatajirisha kwa fadhila Yake, akiridhia,

وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦٓ إِن شَآءَ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[28]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [28]

Pigananeni na wale wasiomwamini Mungu wala Siku ya Mwisho, wasioona kuwa kimekatazwa kile ambacho Mungu na mjumbe Wake wamekikataza, na wasiofuata Sheria ya ukweli, miongoni mwa wale waliopewa Maandiko — hadi walipe fidia ya vita, kwa mkono wao wenyewe, wakiwa wamedunishwa.[29]

قَٰتِلُوا۟ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلْحَقِّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعْطُوا۟ ٱلْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَٰغِرُونَ [29]

Na Walioelekezwa Upya wakasema: “Uzeiri ni mwana wa Mungu”;

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ عُزَيْرٌ ٱبْنُ ٱللَّهِ

na Waokoaji wakasema: “Masihi ni mwana wa Mungu.”

وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ ٱللَّهِ

Hilo ndilo neno lao, kwa vinywa vyao; wanaiga neno la wale waliokana kabla yao.

ذَٰلِكَ قَوْلُهُم بِأَفْوَٰهِهِمْ يُضَٰهِـُٔونَ قَوْلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَبْلُ

Mungu awapige vita!

قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ

Wanapotoshwa vipi basi?[30]

أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ [30]

Wamechukua wasomi wao na waheshimiwa wao kuwa mabwana pasipo Mungu, pamoja na Masihi, mwana wa Maryamu,

ٱتَّخَذُوٓا۟ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَٰنَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ

ilhali hawakuamriwa isipokuwa kutii mungu mmoja.

وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوٓا۟ إِلَٰهًا وَٰحِدًا

Hakuna mungu isipokuwa Yeye.

لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Utukufu ni Wake, juu zaidi ya yale wanayomshirikisha nayo![31]

سُبْحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشْرِكُونَ [31]

Wanakusudia kuzima nuru ya Mungu kwa vinywa vyao, lakini Mungu anakataa kila kitu, isipokuwa kukamilisha nuru Yake, hata wangeona kinyaa wale wanaokana.[32]

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ أَن يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ [32]

Yeye ndiye aliyemtuma mjumbe Wake na mwongozo na Sheria ya ukweli, ili kuifanya itawale juu ya kila sheria, hata wangeona kinyaa washirikishaji.[33]

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ [33]

Enyi mlioamini! Wengi wa wasomi na waheshimiwa kwa yakini wanakula mali za watu kwa ughushi, na wanaziba njia ya Mungu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Na wale wanaorundika dhahabu na fedha, na hawazitumii katika njia ya Mungu — wapashe habari njema ya adhabu chungu,[34]

وَٱلَّذِينَ يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [34]

siku ambayo watapashwa moto katika moto wa Jahanamu, na kwa huo vipaji vyao, mbavu zao na migongo yao vitachomwa: “Hiki ndicho mlichorundika kwa ajili yenu wenyewe; onjeni basi mlichokuwa mkirundika!”[35]

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ [35]

Idadi ya miezi, kwa Mungu, ni, hakika, miezi kumi na miwili, katika Kanuni ya Mungu, tangu siku Alipoumba mbingu na ardhi;

إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ

minne kati yake ni miezi isiyokiukwa.

مِنْهَآ أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ

Hiyo ndiyo Sheria iliyonyooka.

ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ

Msijidhulumu basi katika hiyo.

فَلَا تَظْلِمُوا۟ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ

Na pigeni vita washirikishaji katika miezi yote, kama wanavyowapiga vita katika miezi yote,

وَقَٰتِلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ كَآفَّةٗ كَمَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ كَآفَّةٗ

na jueni kwamba Mungu yuko pamoja na wanaojikinga.[36]

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ [36]

Kuahirisha si ila ongezeko la ukanaji: kwa huo, wanaokana hupoteza; wanauruhusu mwaka mmoja na kuufanya usiokiukwa mwaka mmoja, ili kukanyaga hesabu ya yale Mungu aliyoyafanya yasiyokiukwa, na hivyo kuruhusu yale Mungu aliyoyafanya yasiyokiukwa.(32)

إِنَّمَا ٱلنَّسِيٓءُ زِيَادَةٞ فِي ٱلۡكُفۡرِ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُحِلُّونَهُۥ عَامٗا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامٗا لِّيُوَاطِـُٔواْ عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ(32)

Ubaya wa matendo yao umepambwa kwao.

زُيِّنَ لَهُمۡ سُوٓءُ أَعۡمَٰلِهِمۡ

Na Mungu hawaongozi kaumu inayokana.[37]

وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ [37]

Enyi mlioamini! Mna nini, mnapoambiwa: “Hamasikeni katika njia ya Mungu”, hata mjitie uzito kuelekea ardhi?

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَا لَكُمۡ إِذَا قِيلَ لَكُمُ ٱنفِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلۡتُمۡ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ

Je, mmeridhika na Maisha ya Karibu badala ya Maisha ya Mwisho?

أَرَضِيتُم بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِ

Starehe ya Maisha ya Karibu, mbele ya Maisha ya Mwisho, si ila kidogo.[38]

فَمَا مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ [38]

Msipohamasika, Atawaadhibu kwa adhabu chungu, na atawabadilisha kwa kaumu nyingine, bila ninyi kumdhuru kwa lolote.

إِلَّا تَنفِرُواْ يُعَذِّبۡكُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَيَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيۡـٔٗا

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[39]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [39]

Msipomnusuru, Mungu tayari alimnusuru, wale waliokana walipomfukuza, yeye, wa pili wa wawili, walipokuwa wote wawili katika pango, aliposema kwa mwenza wake: “Usihuzunike, Mungu yuko, hakika, pamoja nasi.”

إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثَانِىَ ٱثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِى ٱلْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا

Mungu hapo akateremsha utulivu Wake juu yake,

فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيْهِ

na Akamtia nguvu kwa majeshi msiyoyaona,

وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا

na Akalifanya neno la wale waliokana kuwa la chini zaidi,

وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلسُّفْلَىٰ

huku neno la Mungu, lenyewe, likiwa la juu zaidi.

وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِىَ ٱلْعُلْيَا

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[40]

وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [40]

Hamasikeni, wepesi au wazito, na jitahidini kwa mali zenu na Dhati yenu katika njia ya Mungu.

ٱنفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

Hilo ni bora kwenu, kama mngalijua.[41]

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [41]

Kama ingalikuwa faida ya karibu na safari ya wastani, wangalikufuata; lakini umbali umewaonekana mrefu.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ

Nao wataapa kwa Mungu: “Kama tungaliweza, tungalitoka pamoja nanyi”;

وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ

wanajiangamiza wenyewe,

يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ

na Mungu anajua kwamba wao kwa yakini ni waongo.[42]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ [42]

Mungu amekuondolea kosa: kwa nini uliwapa ruhusa hii, kabla ya kudhihirika kwako wale waliosema kweli, na kabla ya kuwafahamu waongo?[43]

عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ [43]

Hawakuombi ruhusa wale wanaomwamini Mungu na Siku ya Mwisho, linapokuja suala la kujitahidi kwa mali zao na kwa Dhati yao.

لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ

Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu wanaojikinga.[44]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ [44]

Wanaokuomba ruhusa ni wale tu wasiomwamini Mungu wala Siku ya Mwisho, na ambao viini vyao vimepatwa na shaka, hata wanasitasita katika shaka yao.[45]

إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ [45]

Na kama wangalikusudia kutoka, wangalikuwa wameandaa kwa hilo vifaa;

وَلَوْ أَرَادُوا۟ ٱلْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا۟ لَهُۥ عُدَّةً

lakini Mungu alichukia wao kuibuliwa, na akawakwamisha, na wakaambiwa: “Kaeni pamoja na wanaokaa.”[46]

وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ ٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ [46]

Kama wangalitoka miongoni mwenu, wasingalifanya ila kuongeza kuchanganyikiwa kwenu, na wangalikimbia huku na huko miongoni mwenu, wakitafuta kuwatia katika jaribio — na kuna, miongoni mwenu, watu wanaowasikiliza.

لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu madhalimu.[47]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ [47]

Walikuwa wametafuta jaribio, hakika, hapo awali, na wakakugeuzia mambo kila upande, hadi ukweli ulipokuja na amri ya Mungu ikawa wazi, licha ya chuki yao.[48]

لَقَدِ ٱبْتَغَوُا۟ ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُوا۟ لَكَ ٱلْأُمُورَ حَتَّىٰ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ ٱللَّهِ وَهُمْ كَٰرِهُونَ [48]

Na miongoni mwao, yupo asemaye: “Nipe ruhusa, wala usinitie katika jaribio.”

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ ٱئْذَن لِّى وَلَا تَفْتِنِّى

Je, si katika jaribio ndiko walikokwisha kuanguka?

أَلَا فِى ٱلْفِتْنَةِ سَقَطُوا۟

Na Jahanamu kwa yakini inawazunguka wanaokana.[49]

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ [49]

Wema ukikupata, huwachukiza,

إِن تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ

na msiba ukikupata, husema: “Tulikwisha kuchukua tahadhari zetu” — na hugeuza migongo, wakifurahi.[50]

وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا۟ قَدْ أَخَذْنَآ أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا۟ وَّهُمْ فَرِحُونَ [50]

Sema: “Hakuna kitakachotupata, isipokuwa kile ambacho Mungu ametuandikia;

قُل لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا

Yeye ni Mwandani wetu.

هُوَ مَوْلَىٰنَا

Na ni kwa Mungu waumini wanapaswa kutoa uwakili.”[51]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ [51]

Sema: “Je, hamtarajii, kwetu, ila moja ya mawili mazuri zaidi?

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّآ إِحْدَى ٱلْحُسْنَيَيْنِ

Na sisi, tunatarajia, kwenu, kwamba Mungu alete juu yenu adhabu itokayo Kwake, au kwa mikono yetu.

وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ ٱللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِۦٓ أَوْ بِأَيْدِينَا

Kaeni basi mkisubiri,

فَتَرَبَّصُوٓا۟

kwani sisi tuko, pamoja nanyi, tukisubiri.”[52]

إِنَّا مَعَكُم مُّتَرَبِّصُونَ [52]

Sema: “Tumieni kwa hiari au kwa kulazimika, haitakubaliwa kutoka kwenu,

قُلْ أَنفِقُوا۟ طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ

kwani ninyi ni kaumu ya wavukao mipaka.”[53]

إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا فَٰسِقِينَ [53]

Na hakuna kilichowazuia kuona matumizi yao yakikubaliwa, isipokuwa kwamba wamemkana Mungu na mjumbe Wake, kwamba hawaji kwenye Mawasiliano ila kwa uvivu, na hawatumii ila kwa kulazimika.[54]

وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَٰتُهُمْ إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَٰرِهُونَ [54]

Basi mali zao wala watoto wao zisikushangaze.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُمْ

Mungu Hakusudii, kwa hayo, ila kuwaadhibu katika Maisha ya Karibu, na kwamba Dhati yao itoke wakiwa wanakana.[55]

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ [55]

Na wanaapa kwa Mungu kwamba wao kwa yakini ni miongoni mwenu, ilhali si miongoni mwenu; lakini hao ni watu wanaojitenga.[56]

وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ [56]

Kama wangepata mahali pa kurudi nyuma, mapango au handaki, wangeelekea huko wakikimbilia kwa pupa.[57]

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَٰرَٰتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا۟ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ [57]

Na miongoni mwao, wapo wanaokuchongea kwa kejeli kuhusu hisani: wakipewa kitu, wanaridhika; na wasipopewa, hapo wanakasirika.[58]

وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا۟ مِنْهَا رَضُوا۟ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا۟ مِنْهَآ إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ [58]

Na kama wangaliridhika badala yake na yale Mungu na mjumbe Wake waliyowapa, na wakasema: “Mungu anatutosha; Mungu atatupa katika fadhila Yake, na mjumbe Wake pia;

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا۟ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ

kwani ni kwa Mungu tunaelekea kwa shauku.”[59]

إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ [59]

Hisani si kwa wengine ila kwa maskini, wahitaji, wanaoshughulikia hizo, wale ambao viini vyao vimeunganishwa, walio rehani, walioingia deni kwa gharama isiyotarajiwa, katika njia ya Mungu, na msafiri — ni wajibu itokayo kwa Mungu.

إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[60]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [60]

Na miongoni mwao, wapo wanaomsumbua Mwarifishaji na kusema: “Yeye ni sikio tupu.”

وَمِنْهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ

Sema: “Sikio la wema kwenu: anamwamini Mungu, anawahesabu waumini waaminifu, na ni huruma kwa wale miongoni mwenu walioamini.”

قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ

Na wale wanaomsumbua mjumbe wa Mungu watapata adhabu chungu.[61]

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [61]

Wanawaapia kwa Mungu, ili kuwaridhisha; lakini Mungu na mjumbe Wake wana haki zaidi ya kutafutwa kuridhishwa, ikiwa ni waumini.[62]

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ [62]

Je, hawajui kwamba yeyote anayepinga kwa uadui Mungu na mjumbe Wake atapata moto wa Jahanamu, ambamo atakaa milele?

أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّهُۥ مَن يُحَادِدِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَأَنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدًا فِيهَا

Hiyo ndiyo aibu adhimu.[63]

ذَٰلِكَ ٱلْخِزْىُ ٱلْعَظِيمُ [63]

Wanafiki wana wasiwasi kwamba sura iteremshwe juu yao, itakayowaarifu yaliyomo katika viini vyao.

يَحْذَرُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِى قُلُوبِهِمْ

Sema: “Dhihakini!

قُلِ ٱسْتَهْزِءُوٓا۟

Mungu atatoa, hakika, hadharani yale mnayoyawekea wasiwasi.”[64]

إِنَّ ٱللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ [64]

Na ukiwauliza, kwa yakini watasema: “Tulikuwa tukizama na kucheza tu.”

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ

Sema: “Je, ni Mungu, ishara Zake na mjumbe Wake ndio mlikuwa mkiwadhihaki?”[65]

قُلْ أَبِٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ وَرَسُولِهِۦ كُنتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ [65]

Msijitetee:

لَا تَعْتَذِرُوا۟

mmekana baada ya imani yenu.

قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ

Ikiwa kundi miongoni mwenu litaondolewa kosa, kundi jingine litaadhibiwa, kwa kuwa walikuwa waliotengwa.**(33)** [66]

إِن نَّعْفُ عَن طَآئِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ [66] **(33)**

Wanafiki, wanaume na wanawake, ni wa mmoja kwa mwingine: wanaamuru yaliyokataliwa na kupiga marufuku yaliyokubalika kwa desturi, na hufunga mikono yao; wamemsahau Mungu, naye amewasahau.

ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

Wanafiki ni, hakika, wavukao mipaka.[67]

إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [67]

Mungu amewaahidi wanafiki, wanaume na wanawake, na wanaokana, moto wa Jahanamu, ambamo watakaa milele.

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Hilo linawatosha.

هِىَ حَسْبُهُمْ

Na Mungu amewalaani,

وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ

nao watakuwa na adhabu inayodumu.[68]

وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ [68]

Kama wale waliokutangulia: walikuwa na nguvu kuliko ninyi, walikuwa na mali na watoto zaidi; walistarehe kwa fungu lao, nanyi mmestarehe kwa fungu lenu kama walivyostarehe kwa fungu lao wale waliokutangulia, nanyi mmezama kama walivyozama.

كَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا فَٱسْتَمْتَعُوا۟ بِخَلَٰقِهِمْ فَٱسْتَمْتَعْتُم بِخَلَٰقِكُمْ كَمَا ٱسْتَمْتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُم بِخَلَٰقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَٱلَّذِى خَاضُوٓا۟

Hao ndio ambao matendo yao yameporomoka, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho;

أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

na hao ndio waliopata hasara.[69]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [69]

Je, hazikuwafikia taarifa kuhusu wale wa kabla yao: kaumu ya Nuhu, Adi, Thamudi, kaumu ya Ibrahimu, wenza wa Madyani, na miji iliyopinduliwa?

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَٰهِيمَ وَأَصْحَٰبِ مَدْيَنَ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ

Wajumbe wao walikuwa wamewajia na hoja wazi.

أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ

Na Mungu hakuwa karibu kuwadhulumu;

فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[70]

وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [70]

Na waumini wanaume na waumini wanawake ni wandani wa wenzao:

وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ

wanaamuru yaliyokubalika kwa desturi na kupiga marufuku yaliyokataliwa, wanadumisha Mawasiliano, wanatoa ukarimu halisi, na wanamnyenyekea Mungu na mjumbe Wake.

يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ

Hao ndio ambao Mungu atawafanyia huruma karibuni,

أُو۟لَٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[71]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [71]

Mungu amewaahidi waumini wanaume na wanawake bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, na makao mazuri katika Bustani za udumifu;

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ

na ridhaa ya Mungu ni kubwa zaidi bado.

وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ

Huo ndio ushindi adhimu.[72]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [72]

Ewe Mwarifishaji! Jitahidi dhidi ya wanaokana na wanafiki, na uwe thabiti kwao.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ

Na kimbilio lao litakuwa Jahanamu,

وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ

na ni marudio mabaya kiasi gani![73]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [73]

Wanaapa kwa Mungu kwamba hawakusema lolote;

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُوا۟

ilhali wamesema hakika neno la ukanaji, na wamekana baada ya kuwa wanyoofu kwa Mungu, na wamekusudia yale yasiyowafikia.

وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ إِسْلَٰمِهِمْ وَهَمُّوا۟ بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟

Hawana kinyongo isipokuwa kwa kuwa Mungu na mjumbe Wake wamewatajirisha kwa fadhila Yake.

وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ مِن فَضْلِهِۦٓ

Wakirejea, itakuwa bora kwao;

فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ

lakini wakigeuza migongo, Mungu atawaadhibu kwa adhabu chungu, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

nao hawatakuwa na, juu ya ardhi, mwandani wala nusura.[74]

وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ [74]

Na miongoni mwao, wapo waliofunga agano na Mungu: “Akitupa katika fadhila Yake, kwa yakini tutatoa hisani, na kwa yakini tutakuwa miongoni mwa walio wazima.”[75]

وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنْ ءَاتَىٰنَا مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [75]

Lakini Alipowapa katika fadhila Yake, walikuwa wachoyo juu yake na wakageuza migongo, wakijitenga.[76]

فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ [76]

Akafuatisha basi hilo na unafiki katika viini vyao, hadi siku watakayokutana Naye, kwa kuwa walimkosea Mungu yale waliyomwahidi, na kwa kuwa walisema uongo.[77]

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُۥ بِمَآ أَخْلَفُوا۟ ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ [77]

Je, hawajui kwamba Mungu anajua siri yao na mazungumzo yao ya siri, na kwamba Mungu ndiye anayejua kikamilifu yaliyo nje ya hisi?[78]

أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ [78]

Wale wanaochongea kwa kejeli waumini wanaotoa hisani kwa hiari yao, na wanaowacheka wale wasio na la kutoa isipokuwa juhudi yao — Mungu anawacheka,

ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[79]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [79]

Uombe msamaha kwa ajili yao au usiombe —

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ

hata ungeomba msamaha kwa ajili yao mara sabini, Mungu hatawasamehe kamwe.

إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ

Hii ni kwa kuwa wamemkana Mungu na mjumbe Wake.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

Na Mungu hawaongozi watu wavukao mipaka.[80]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ [80]

Wale waliobaki nyuma walifurahi kubaki wameketi, mbali na mjumbe wa Mungu, na ikawa chuki kwao kujitahidi kwa mali zao na Dhati yao katika njia ya Mungu, nao wakasema: “Msihamasike katika joto.”

فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ

Sema: “Moto wa Jahanamu ni mkali zaidi bado kwa joto” — laiti wangeelewa![81]

قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ۚ لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ [81]

Wacheke basi kidogo, na walie sana, kwa malipo ya yale waliyokuwa wakichuma.[82]

فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [82]

Mungu akikurudisha kwa kundi miongoni mwao, nao wakakuomba ruhusa ya kutoka, sema hapo: “Hamtatoka kamwe pamoja nami, wala hamtapigana pamoja nami na adui yeyote,

فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ عَدُوًّا

kwani mliridhika kukaa wakati wa kwanza;

إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ

kaeni basi pamoja na wanaobaki nyuma.”[83]

فَٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ [83]

Wala usiwe katika Mawasiliano kamwe na yeyote miongoni mwao anayekufa, wala usidumu kwa kuzika kwake,

وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ

kwani wamemkana Mungu na mjumbe Wake, na wamekufa wakiwa wavukao mipaka.[84]

إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ [84]

Na mali zao na watoto wao zisikushangaze.

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ

Mungu Hakusudii, kwa hayo, ila kuwaadhibu katika Maisha ya Karibu, na kwamba Dhati yao itoke wakiwa wanakana.[85]

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم بِهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ [85]

Na sura inapoteremka: “Aminini Mungu, na jitahidini pamoja na mjumbe Wake”, wenye uwezo miongoni mwao hukuomba ruhusa, na kusema: “Tuache tuwe pamoja na wanaokaa.”[86]

وَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ [86]

Wameridhika kuwa pamoja na wanaobaki nyuma,

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ

na muhuri umewekwa juu ya viini vyao, hata hawaelewi.[87]

وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ [87]

Lakini mjumbe, na wale walioamini pamoja naye, wamejitahidi kwa mali zao na Dhati yao,

لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ جَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ

na hao ndio wanaostahili wema,

وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَٰتُ

na hao ndio wanaofanikiwa.[88]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [88]

Mungu amewaandalia bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Huo ndio ushindi adhimu.[89]

ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [89]

Na wale waliojitetea, miongoni mwa wakuu, walikuja ili wapewe ruhusa, ilhali wale waliomsemea uongo Mungu na mjumbe Wake walibaki wameketi.

وَجَآءَ ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ كَذَبُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

Adhabu chungu itawapata wale miongoni mwao waliokana.[90]

سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [90]

Hakuna dhiki kwa wanyonge, wala kwa wagonjwa, wala kwa wasiopata cha kutumia, maadamu ni wa dhati kwa Mungu na mjumbe Wake.

لَّيْسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُواْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ

Hakuna njia dhidi ya wafanyao wema.

مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[91]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [91]

Wala dhidi ya wale ambao, waliokuja kwako ili uwabebe, na ambao uliwaambia: “Sipati cha kuwabebea”,

وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَآ أَجِدُ مَآ أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ

na ambao waliondoka, macho yao yakifurika machozi, wakiwa na huzuni kwa kutopata cha kutumia.[92]

تَوَلَّوْا۟ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا۟ مَا يُنفِقُونَ [92]

Njia iko wazi tu dhidi ya wale wanaokuomba ruhusa ilhali ni matajiri.

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَآءُ

Wameridhika kuwa pamoja na wanaobaki nyuma,

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ

na Mungu ameweka muhuri juu ya viini vyao, hata hawajui.[93]

وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [93]

Watajitetea kwenu, mtakaporudi kwao.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ

Sema: “Msijitetee, hatutawahesabu waaminifu.

قُل لَّا تَعْتَذِرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ

Mungu ameshatuarifu habari zenu.

قَدْ نَبَّأَنَا ٱللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ

Na Mungu ataona tendo lenu, pamoja na mjumbe Wake,

وَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُۥ

kisha mtarudishwa kwa Yule ajuaye yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa, Naye atawaarifu yale mliyokuwa mkifanya.”[94]

ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [94]

Watawaapia kwa Mungu, mtakapokuwa mmewageukia, ili mjitenge nao.

سَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ إِذَا ٱنقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا۟ عَنْهُمْ

Jitengeni basi nao,

فَأَعْرِضُوا۟ عَنْهُمْ

kwani wao ni taka,

إِنَّهُمْ رِجْسٌ

na kimbilio lao litakuwa Jahanamu,

وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ

kwa malipo ya yale waliyokuwa wakichuma.[95]

جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [95]

Wanawaapia, ili mridhike nao; lakini mngaliridhika nao, Mungu hangaridhika, hakika, na kaumu ya wavukao mipaka.[96]

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ [96]

Wakuu wana ukali zaidi bado katika ukanaji na unafiki, na wanastahili zaidi kutojua mipaka ya yale Mungu aliyoyateremsha juu ya mjumbe Wake.

ٱلْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا۟ حُدُودَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[97]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [97]

Na miongoni mwa wakuu, wapo wanaochukulia wanachotumia kuwa mzigo wa lazima, na wanaotarajia kwa ajili yenu mabadiliko mabaya ya bahati.

وَمِنَ ٱلْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ ٱلدَّوَآئِرَ

Juu yao, mzunguko wa ubaya.

عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[98]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [98]

Na miongoni mwa wakuu, wapo wanaomwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na wanaochukulia wanachotumia kuwa njia ya kukaribia kwa Mungu na Mawasiliano ya mjumbe.

وَمِنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَٰتٍ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَٰتِ ٱلرَّسُولِ

Je, si hivyo: hiyo ni, hakika, kwao, ukaribu.

أَلَآ إِنَّهَا قُرۡبَةٞ لَّهُمۡ

Mungu atawaingiza katika huruma Yake,

سَيُدۡخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦٓ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[99]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [99]

Na wa kwanza kabisa waliotangulia, miongoni mwa waliohama na Wasaidizi, na wale waliowafuata kwa kufanya wema — Mungu ameridhika nao, nao wameridhika Naye;

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ

Amewaandalia bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote.

وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗا

Huo ndio ushindi adhimu.[100]

ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [100]

Na miongoni mwa wakuu wanaowazunguka, kuna wanafiki,

وَمِمَّنۡ حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مُنَٰفِقُونَ

pamoja na, miongoni mwa wale wanaokaa Jiji Kuu, baadhi waliokomaa katika unafiki ambao huwajui:

وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعۡلَمُهُمۡ

Sisi, Tunawajua.

نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

Tutawaadhibu mara mbili, kisha watarudishwa kwa adhabu adhimu.[101]

سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ [101]

Na wengine wamekiri makosa yao, wakiwa wamechanganya tendo mazima na jingine baya; huenda Mungu akawarejea kwa upole,

وَءَاخَرُونَ ٱعْتَرَفُوا۟ بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا۟ عَمَلًا صَٰلِحًا وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[102]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [102]

Chukua katika mali zao hisani inayowasafisha na kuwakuza, na uwe katika mawasiliano nao,

خُذْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ

kwani Mawasiliano yako ni utulivu kwao.**(34)**

إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ **(34)**

Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[103]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [103]

Je, hawajui kwamba Mungu, Yeye, anakubali majuto ya watiifu Wake na anapokea hisani, na kwamba Mungu, Yeye, ndiye Mwenye Kurejea daima, Mwenye Huruma?[104]

أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَأْخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [104]

Na sema: “Tendeni; Mungu ataona tendo lenu, pamoja na mjumbe Wake na waumini,

وَقُلِ ٱعْمَلُوا۟ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُۥ وَٱلْمُؤْمِنُونَ

nanyi mtarudishwa kwa Yule ajuaye yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa, Naye atawaarifu yale mliyokuwa mkifanya."[105]

وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [105]

Na wengine wamewekwa kusubiri amri ya Mungu: ama Atawaadhibu, ama Atawarejea kwa upole.

وَءَاخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ ٱللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[106]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [106]

Na wale waliochukua mahali pa kusujudu ili kudhuru, kwa ukanaji, kwa mgawanyiko kati ya waumini, na kama kituo cha kuvizia kwa yule aliyepigana vita hapo awali dhidi ya Mungu na mjumbe Wake —

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًۢا بَيْنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ مِن قَبْلُ

kwa yakini wataapa: "Hatukutaka ila lililo bora zaidi";

وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَآ إِلَّا ٱلْحُسْنَىٰ

na Mungu anashuhudia kwamba wao kwa yakini ni waongo.[107]

وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ [107]

Usidumu humo kamwe.

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا

Mahali pa kusujudu palipowekwa msingi juu ya ujikingaji, tangu siku ya kwanza, panastahili zaidi wewe kudumu humo.

لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ

Humo wamo wanaume wanaopenda kujisafisha.

فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا۟

Mungu huwapenda wanaojisafisha.[108]

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُطَّهِّرِينَ 108

Je, yule ambaye ujenzi wake uliwekwa msingi juu ya ujikingaji mbele ya Mungu na juu ya ridhaa Yake ni bora basi, au yule ambaye ujenzi wake uliwekwa msingi ukingoni mwa korongo linalotaka kubomoka, linalobomoka hapo pamoja naye katika moto wa Jahanamu?(35)

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَٰنَهُۥ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَٰنَهُۥ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَٱنْهَارَ بِهِۦ فِى نَارِ جَهَنَّمَ (35)

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[109]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ 109

Jengo walilolijenga haliachi kuwa shaka katika viini vyao, kama si viini vyao kukatika vipande vipande.

لَا يَزَالُ بُنْيَٰنُهُمُ ٱلَّذِى بَنَوْا۟ رِيبَةً فِى قُلُوبِهِمْ إِلَّآ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[110]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ 110

Mungu amenunua, hakika, kutoka kwa waumini Dhati yao na mali zao, badala ya Bustani iliyo yao.

إِنَّ ٱللَّهَ ٱشْتَرَىٰ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُم بِأَنَّ لَهُمُ ٱلْجَنَّةَ

Wanapigana katika njia ya Mungu, wanaua na wanauawa — ni ahadi iliyo juu Yake, kwa kweli, katika Taurati, Injili na Usomaji huu.

يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ وَٱلْقُرْءَانِ

Na ni nani basi mwaminifu zaidi kwa agano lake kuliko Mungu?

وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِ

Shangilieni basi kwa mauzo mliyofanya naye,

فَٱسْتَبْشِرُوا۟ بِبَيْعِكُمُ ٱلَّذِى بَايَعْتُم بِهِۦ

na huo ndio ufuzu adhimu.[111]

وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [111]

Wale wanaorejea, wanaotii, wanaohimidi, wanaozunguka kwa uhuru, wanaopiga magoti, wanaosujudu, wanaoamuru yaliyokubalika kwa desturi na kupiga marufuku yaliyokataliwa, na wanaohifadhi mipaka ya Mungu —

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلْعَٰبِدُونَ ٱلْحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلْءَامِرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱلْحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِ

na pasha waumini habari njema.[112]

وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ [112]

Haikuwa kwa Mwarifishaji, wala kwa wale walioamini, kuomba msamaha kwa washirikishaji, ingawa ni jamaa wa karibu, baada ya kuwa wazi kwao kwamba wao ni wenza wa Tanuru.[113]

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن يَسْتَغْفِرُوا۟ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا۟ أُو۟لِى قُرْبَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ [113]

Na Ibrahimu hakuomba msamaha kwa baba yake isipokuwa kwa sababu ya ahadi aliyomwahidi;

وَمَا كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ

lakini ilipodhihirika kwake kwamba yeye ni adui wa Mungu, alijiweka huru naye.

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

Ibrahimu alikuwa kwa yakini mwingi wa kuugua, mvumilivu.[114]

إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ [114]

Haingemfaa Mungu kupoteza kaumu baada ya kuwa Ameiongoza, bila kuwa amewaeleza kwanza yale wanayopaswa kujikinga nayo,

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًۢا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[115]

إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [115]

Kwa Mungu ni, hakika, ufalme wa mbingu na ardhi;

إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Yeye huhuisha na huua.

يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

Na hamna, pasipo Mungu, mwandani wala nusura.[116]

وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ [116]

Mungu amerejea, hakika, kwa upole kwa Mwarifishaji, waliohama na Wasaidizi, waliomfuata katika saa ya shida, baada ya viini vya kundi miongoni mwao kukaribia kuteleza; kisha Akarejea kwao kwa upole — Yeye ni, kwao, mwingi wa fadhili, Mwenye Huruma — na kwa wale watatu walioachwa nyuma,[117]

لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِىِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِى سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ [117] وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُوا۟

hadi ardhi ilipokuwa finyu kwao ingawa ina upana, na Dhati yao yenyewe ikawa finyu kwao, na wakadhani kwamba hakuna kimbilio dhidi ya Mungu isipokuwa Kwake — hapo Akarejea kwao kwa upole, ili warejee,

حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓا۟ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓا۟

kwani Mungu, Yeye, ndiye Mwenye Kurejea daima, Mwenye Huruma.[118]

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ [118]

Enyi mlioamini! Jikingeni kwa Mungu, na kuweni pamoja na wasadikifu.[119]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَكُونُوا۟ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ [119]

Haikuwa kwa wakuu, wa Jiji Kuu na wa pembezoni, kubaki nyuma mbali na mjumbe wa Mungu, wala kupendelea Dhati yao wenyewe kuliko yake.

مَا كَانَ لِأَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُم مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ ٱللَّهِ وَلَا يَرْغَبُواْ بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِۦ

Hilo ni kwa kuwa hakuna kiu, hakuna uchovu, hakuna uhaba unaowapata katika njia ya Mungu, hawakanyagi mahali popote panapowakasirisha wanaokana, na hakuna faida juu ya adui inayowafikia, bila kuandikiwa kwa hilo tendo mazima;

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَـُٔونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ ٱلْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم بِهِۦ عَمَلٌ صَٰلِحٌ

kwani Mungu haachi ujira wa wafanyao wema upotee.[120]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ [120]

Na hawatumii matumizi yoyote, madogo au makubwa, hawashiki upitaji wa bonde lolote, bila kuandikiwa hilo,

وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ

ili Mungu awalipe kwa lililo zuri zaidi katika yale waliyokuwa wakifanya.[121]

لِيَجْزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ [121]

Haikuwa kwa waumini kuhamasika wote pamoja.

وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةً

Kwa nini basi hakuhamasika, kutoka kwa kila kundi miongoni mwao, kikundi, ili waelewe kwa kina yale wanayoelewa ya Sheria, na ili waonye kaumu yao wanaporejea kwao, huenda watakuwa waangalifu?[122]

فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِى ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُواْ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ [122]

Enyi mlioamini! Pigananeni na wale wa wakanaji walio karibu nanyi, na wapate kwenu uthabiti.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ ٱلْكُفَّارِ وَلْيَجِدُواْ فِيكُمْ غِلْظَةً

Na jueni kwamba Mungu yuko pamoja na wanaojikinga.[123]

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ [123]

Na sura inapoteremka, yupo miongoni mwao asemaye: “Ni nani miongoni mwenu ambaye sura hii imemwongezea imani?”

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنًا

Kwa wale walioamini, imewaongezea imani, nao wanashangilia.[124]

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ [124]

Lakini kwa wale ambao viini vyao vimebeba ugonjwa, imeongeza taka juu ya taka yao, nao wamekufa wakikana.[125]

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ [125]

Je, hawaoni basi kwamba wanajaribiwa kila mwaka, mara moja au mbili? Kisha hawarejei, nao hawakumbuki.[126]

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ [126]

Na sura inapoteremka, wanatazamana wao kwa wao: “Je, kuna yeyote anayewaona?” Kisha wanajiondoa kimya.

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَىٰكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ ٱنصَرَفُواْ

Mungu ameviepusha viini vyao, kwani wao ni kaumu isiyoelewa.[127]

صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ [127]

Mjumbe amewajia, hakika, kutoka miongoni mwenu; ni uchungu kwake kwamba mnaelemewa,

لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

mwenye kuwajali,

حَرِيصٌ عَلَيْكُم

mwingi wa fadhili, mwenye huruma kwa waumini.[128]

بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ [128]

Wakigeuza migongo, sema hapo: “Mungu ananitosha;

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

ni Kwake ninatoa uwakili,

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

na Yeye ni Mlezi wa Jengo adhimu.”[129]

وَهُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ [129]

YUNUS • يونس

Sura 10 · 109 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓر (Alif Lam Ra).

الٓر

Hizi ni ishara za Maandiko yaliyojaa hekima.[1]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ [1]

Je, ni la kustaajabisha basi kwa watu kwamba Tumemfunulia mtu miongoni mwao: “Waonye watu,

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ

na wapashe habari njema wale walioamini kwamba wana, kwa Mlezi wao, hatua thabiti ya usadikifu”?

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ

Wanaokana husema: “Hii kwa yakini ni mazingaombwe ya wazi.” **(36)** [2]

قَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ [2] **(36)**

Mlezi wenu ni, hakika, Mungu, aliyeumba mbingu na ardhi kwa siku sita, kisha Akajiimarisha juu ya Jengo.

إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

Yeye hutawala Amri.

يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ

Hakuna msuluhishi isipokuwa baada ya ruhusa Yake.

مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ إِذْنِهِۦ

Huyo ndiye Mungu, Mlezi wenu.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ

Mtiini basi.

فَٱعْبُدُوهُ

Je, hamkumbuki basi?[3]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [3]

Kwake kutakuwa kurejea kwenu nyote.

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

Ahadi ya Mungu, kwa kweli,

وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا

kwani Yeye huanzisha uumbaji, kisha huurudia, ili kulipa kwa usawa wale walioamini na kutenda matendo mazima.

إِنَّهُۥ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلْقِسْطِ

Kwa wale waliokana, watakuwa na kinywaji cha maji yanayochemka na adhabu chungu, kwa kuwa walikana.[4]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ [4]

Yeye ndiye aliyefanya jua kuwa mwangaza na mwezi kuwa nuru, na akauwekea vituo, ili mjue idadi ya miaka na hesabu.

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلشَّمْسَ ضِيَآءً وَٱلْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ

Mungu hakuumba hayo isipokuwa kwa kweli.

مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ

Yeye huelezea ishara kwa kaumu inayojua.[5]

يُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [5]

Katika kupishana kwa usiku na mchana, na katika yale Mungu aliyoyaumba katika mbingu na juu ya ardhi, kuna kwa yakini ishara kwa kaumu inayojikinga.[6]

إِنَّ فِى ٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ [6]

Hakika, wale wasiotarajia kukutana Nasi, walioridhika na Maisha ya Karibu na kutulia ndani yake, na wale wasiojali ishara Zetu — hao kimbilio lao litakuwa Moto, kwa yale waliyokuwa wakichuma.[7-8]

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱطْمَأَنُّوا۟ بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ [7]
أُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [8]

Hakika, wale walioamini na kutenda matendo mazima, Mlezi wao huwaongoza kwa sababu ya imani yao.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمْ

Chini yao mito itatiririka, katika bustani za neema.[9]

تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَٰرُ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [9]

Kilio chao, humo, kitakuwa: “Utukufu ni Wako, Ewe Mungu!”

دَعْوَىٰهُمْ فِيهَا سُبْحَٰنَكَ ٱللَّهُمَّ

Na salamu yao, humo, itakuwa: “Amani”.

وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَٰمٌ

Na, mwishowe, kilio chao kitakuwa: “Himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.”[10]

وَءَاخِرُ دَعْوَىٰهُمْ أَنِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [10]

Na kama Mungu angeharakisha kwa watu ubaya kama wanavyotafuta kuharakisha wema, muda wao ungalikuwa umekwisha kuamuliwa.

وَلَوْ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ ٱسْتِعْجَالَهُم بِٱلْخَيْرِ لَقُضِىَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ

Tunawatelekeza basi wale wasiotarajia kukutana Nasi katika upindukiaji wao, ambapo wanapapasa.[11]

فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ [11]

Na madhara yanapomgusa mwanadamu, hutuita akiwa amelala ubavuni, ameketi, au amesimama;

وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَآئِمًا

kisha, Tunapomwondolea madhara yake, anapita njia yake kama kwamba hakuwahi kutuita kuhusu madhara yaliyomgusa.

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَآ إِلَىٰ ضُرٍّ مَّسَّهُۥ

Hivyo ndivyo yalivyopambwa, kwa wenye kupita kiasi, matendo waliyokuwa wakitenda.[12]

كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [12]

Tumeangamiza, hakika, vizazi vilivyowatangulia, walipotenda dhuluma, ingawa wajumbe wao walikuwa wamewajia na hoja wazi;

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا۟ وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ

lakini hawakuwa tayari kuamini.

وَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa kaumu ya waliotengwa.[13]

كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْقَوْمَ ٱلْمُجْرِمِينَ [13]

Kisha Tuliwafanya ninyi wafuatizi juu ya ardhi, baada yao, ili kutazama jinsi mngetenda.[14]

ثُمَّ جَعَلْنَٰكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ مِنۢ بَعْدِهِمْ لِنَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ [14]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwao, zilizo wazi kabisa, wale wasiotarajia kukutana Nasi husema: “Leta Usomaji mwingine usio huu, au ubadilishe.”

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا ٱئْتِ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَٰذَآ أَوْ بَدِّلْهُ

Sema: “Si kwangu kuubadilisha kwa uamuzi wangu mwenyewe;

قُلْ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنْ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلْقَآئِ نَفْسِىٓ

siafuati ila yale ninayofunuliwa.

إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ

Ninaogopa, hakika, nikimuasi Mlezi wangu, adhabu ya siku adhimu.”[15]

إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [15]

Sema: “Angaliridhia Mungu, nisingaliwakariria huo, na Yeye asingaliwapa wazo lake.

قُل لَّوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا تَلَوْتُهُۥ عَلَيْكُمْ وَلَآ أَدْرَىٰكُم بِهِۦ

Hata hivyo nimetumia kati yenu maisha mazima kabla yake.

فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِۦٓ

Je, hamtumii akili basi?”[16]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [16]

Ni nani basi dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, au anayeita uongo ishara Zake?

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ

Waliotengwa hawafanikiwi, hakika.[17]

إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْمُجْرِمُونَ [17]

Na wanatii, pasipo Mungu, yale yasiyowadhuru wala kuwafaa, na husema: “Hawa ndio wasuluhishi wetu kwa Mungu.”

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ

Sema: “Je, mnamwarifu Mungu yale asiyoyajua katika mbingu wala juu ya ardhi?”

قُلْ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ

Utukufu ni Wake, Naye yuko juu zaidi ya yale wanayomshirikisha nayo.[18]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [18]

Watu hawakuwa ila jamii moja, kisha wakatofautiana.

وَمَا كَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَٱخْتَلَفُوا۟

Na bila neno la awali la Mlezi wako, ingalikuwa imekwisha kuamuliwa kati yao kuhusu yale wanayotofautiana nayo.[19]

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [19]

Na wanasema: “Kwa nini hakuteremshiwa ishara kutoka kwa Mlezi wake!”

وَيَقُولُونَ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ

Sema: “Yaliyo nje ya hisi si ya mwingine ila Mungu.

فَقُلْ إِنَّمَا ٱلْغَيْبُ لِلَّهِ

Ngojeni basi,

فَٱنتَظِرُوٓا۟

kwani mimi niko, pamoja nanyi, miongoni mwa wanaongoja.”[20]

إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ [20]

Na Tunapowaonjesha watu huruma baada ya madhara yaliyowagusa, tazama wanapanga njama dhidi ya ishara Zetu.

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِىٓ ءَايَاتِنَا

Sema: “Mungu ni mwepesi zaidi katika njama.”

قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا

Wale Tuliowatuma wanaandika, hakika, yale mnayopanga njama.[21]

إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ [21]

Yeye ndiye anayewasafirisha juu ya nchi kavu na bahari,

هُوَ ٱلَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ

hata mnapokuwa katika chombo na kinaenda nao kwa upepo mzuri, nao wakifurahi, upepo mkali unakishambulia, mawimbi yanawajia kutoka kila upande, nao wanadhani wamezingirwa — hapo wanamwita Mungu, wakimwekea Sheria kwa upekee: “Ukituokoa kutokana na haya, kwa yakini tutakuwa miongoni mwa wenye shukrani.”[22]

حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمْ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا۟ بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ ٱلْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ [22]

Lakini mara Anapowaokoa, tazama wanafanya uonevu juu ya ardhi, bila haki.

فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ

Enyi watu! Uonevu wenu hauwarudii ila ninyi wenyewe,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُم

starehe ya Maisha ya Karibu;

مَّتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

kisha ni Kwetu kutakuwa kurejea kwenu, na Tutawaarifu yale mliyokuwa mkifanya.[23]

ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [23]

Mfano wa Maisha ya Karibu ni ule wa maji Tunayoyateremsha kutoka angani, na yanayochanganyika

إِنَّمَا مَثَلُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ

na uoto wa ardhi, ambao hula watu na mifugo,

بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلْأَنْعَٰمُ

hadi, ardhi inapochukua dhahabu yake na kujipamba, na watu wa ardhi hiyo wanapodhani kwamba wanaimiliki, amri Yetu iifikie, usiku au mchana, na Tuifanye ardhi iliyovunwa, kama kwamba haikuwa imejua ustawi jana yake.

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ قَٰدِرُونَ عَلَيْهَآ أَتَىٰهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَٰهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِٱلْأَمْسِ

Hivyo ndivyo Tunavyoeleza ishara kwa kaumu inayofikiri.[24]

كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [24]

Mungu huita kwenda Makazi ya Amani, na Yeye humwongoza amridhiaye kwenye barabara iliyonyooka.[25]

وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [25]

Kwa wafanyao wema ni lililo zuri zaidi, na zaidi bado;

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ ٱلْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

wala vumbi jeusi wala udhalilifu havitafunika nyuso zao.

وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ

Hao ndio wenza wa Bustani,

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ

humo wanakaa milele.[26]

هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [26]

Na wale waliochuma vitendo viovu, malipo ya kitendo kibaya yatakuwa mfano wake, na udhalilifu utawafunika; hawatakuwa na kinga yoyote dhidi ya Mungu — kama kwamba nyuso zao zimefunikwa kwa kipande cha giza la usiku.(37)

وَٱلَّذِينَ كَسَبُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَآ أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ ٱلَّيْلِ مُظْلِمًا(37)

Hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[27]

أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [27]

Na siku Tutakapowakusanya wote, kisha Tutawaambia wale walioshirikisha: “Kaeni mahali penu, ninyi na washirika wenu” — kisha Tutawatenganisha wao kwa wao,

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُواْ مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَآؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ

na washirika wao watasema: “Hamkuwa mkitutii sisi.”[28]

وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ [28]

Mungu anatosha kama shahidi kati yetu na ninyi: kwa yakini tulikuwa wasiojali utii wenu.[29]

فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَٰفِلِينَ [29]

Hapo, kila Dhati itakariri iliyofanya hapo awali,(38)

هُنَالِكَ تَبْلُواْ كُلُّ نَفْسٍ مَّآ أَسْلَفَتْ(38)

nao watarudishwa kwa Mungu, Mwandani wao wa kweli,

وَرُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ

na yale waliyokuwa wakibuni yatakuwa yamepotea mbali nao.[30]

وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ [30]

Sema: “Ni nani anayewaruzuku kutoka anga na ardhi?

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ

Au ni nani anayemiliki usikivu na maono, anayetoa kilicho hai kutoka kilichokufa na kutoa kilichokufa kutoka kilicho hai, na anayetawala Amri?”

أَمَّن يَمۡلِكُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَمَن يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ

Watasema: “Mungu.”

فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ

Sema hapo: “Je, hamjikingi basi?”[31]

فَقُلۡ أَفَلَا تَتَّقُونَ [31]

Huyu ndiye Mungu, Mlezi wenu wa kweli.

فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ ٱلۡحَقُّ

Baada ya ukweli, kuna nini kingine isipokuwa upotovu?

فَمَاذَا بَعۡدَ ٱلۡحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُ

Mnageuzwa vipi basi?[32]

فَأَنَّىٰ تُصۡرَفُونَ [32]

Hivyo neno la Mlezi wako limethibitika juu ya wavukao mipaka: hawaamini.[33]

كَذَٰلِكَ حَقَّتۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓاْ أَنَّهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ [33]

Sema: “Je, yupo, miongoni mwa washirika wenu, anayeanzisha uumbaji kisha kuurudia?”

قُلۡ هَلۡ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ

Sema: “Mungu huanzisha uumbaji, kisha huurudia.

قُلِ ٱللَّهُ يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ

Mnapotoshwa vipi basi?”[34]

فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ [34]

Sema: “Je, yupo, miongoni mwa washirika wenu, anayeongoza kuelekea ukweli?”

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ

Sema: “Mungu huongoza kuelekea ukweli.

قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ

Je, yule anayeongoza kuelekea ukweli anastahili zaidi kufuatwa, au yule asiyekubali kuongozwa isipokuwa akiongozwa?

أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ

Mna nini basi? Mnahukumuje?”[35]

فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ [35]

Wengi wao hawafuati ila dhana;

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا

ilhali dhana haifai kwa lolote mbele ya ukweli,

إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote wa yale wanayofanya.[36]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ [36]

Usomaji huu haukuwa miongoni mwa yanayoweza kubuniwa pasipo Mungu;

وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ ٱللَّهِ

bali unathibitisha yaliyoutangulia, na unaeleza Maandiko — hakuna shaka inayowezekana — kutoka kwa Mlezi wa viumbe vyote.[37]

وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [37]

Au watasema: “Ameubuni”?

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ

Sema: “Leteni basi sura inayofanana nayo,

قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّثْلِهِۦ

na waiteni mtakaowaweza, pasipo Mungu, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[38]

وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [38]

Bali, wameita uongo yale ambayo hawakuyazunguka kwa ujuzi, na ambayo utabiri wake haukuwa umewafikia bado.

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِمَا لَمْ يُحِيطُوا۟ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ

Hivyo walivyoita uongo wale wa kabla yao.

كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Tazama basi hatima ya madhalimu.[39]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ [39]

Na miongoni mwao, wapo wanaouamini, na wapo wasiouamini;

وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ

Mlezi wako anawajua zaidi wafisadi.[40]

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِٱلْمُفْسِدِينَ [40]

Na wakikuita uongo, sema: “Kwangu tendo langu, kwenu lenu; ninyi ni huru na yale ninayofanya, na mimi ni huru na yale mnayofanya.”[41]

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنتُم بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ [41]

Na miongoni mwao, wapo wanaokusikiliza —

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ

lakini je, utawasikilizisha viziwi, ingawa hawatumii akili?[42]

أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ [42]

Na miongoni mwao, wapo wanaokutazama —

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ

lakini je, utawaongoza vipofu, ingawa hawaoni wazi?[43]

أَفَأَنتَ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يُبْصِرُونَ [43]

Mungu si dhalimu kwa lolote kwa watu, hakika;

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ ٱلنَّاسَ شَيْـًٔا

ni watu wanaojidhulumu wenyewe.[44]

وَلَٰكِنَّ ٱلنَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [44]

Na siku Atakapowakusanya, kama kwamba hawakukaa ila saa moja ya mchana, watatambuana wao kwa wao.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا سَاعَةً مِّنَ ٱلنَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ

Wamepata hasara, wale walioita uongo kukutana na Mungu, nao hawakuwa wanaoongozwa.[45]

قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ [45]

Na Tukikuonyesha sehemu ya yale Tunayowaahidi, au Tukikuweka kwa uaminifu, ni Kwetu kutakuwa kurejea kwao;

وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ

kisha Mungu ni shahidi wa yale wanayofanya.[46]

ثُمَّ ٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ [46]

Na kwa kila jamii, mjumbe.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ

Na mjumbe wao alipokuja, iliamuliwa kati yao kwa usawa, bila wao kudhulumiwa.[47]

فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [47]

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[48]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [48]

Sema: “Sina, kwa nafsi yangu, madhara wala faida, isipokuwa yale ayaridhiayo Mungu.

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ

Kwa kila jamii kikomo.

لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ

Kikomo chao kinapofika, hawawezi kukichelewesha hata kwa saa moja,

إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَـْٔخِرُونَ سَاعَةً

wala kukitangulisha.”[49]

وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ [49]

Sema: “Mnaonaje? Adhabu Yake ikiwafikia usiku au mchana, ni nini wale waliotengwa wangekusudia kukiharakisha?[50]

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُهُۥ بَيَٰتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ ٱلْمُجْرِمُونَ [50]

Je, ni basi tu baada ya kuwafikia ndipo mtakapoiamini?

أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنتُم بِهِۦٓ

Sasa?! Ilhali mlikuwa mkitafuta kuiharakisha!”[51]

ءَآلْـَٰٔنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِۦ تَسْتَعْجِلُونَ [51]

Kisha itasemwa kwa wale waliotenda dhuluma: “Onjeni adhabu ya milele;

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ

je, mnalipwa kwa jingine isipokuwa kwa yale mliyokuwa mkichuma?”[52]

هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ [52]

Na wanakuuliza: “Je, ni kweli?”

وَيَسْتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَ

Sema: “Ndiyo, kwa Mlezi wangu! Ni kweli kwa yakini, nanyi hamtaweza kumfanya ashindwe.”[53]

قُلْ إِى وَرَبِّىٓ إِنَّهُۥ لَحَقٌّ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ [53]

Na kama kila Dhati dhalimu ingemiliki kila kilicho juu ya ardhi, ingejikomboa nacho.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى ٱلْأَرْضِ لَٱفْتَدَتْ بِهِۦ

Nao wataficha majuto yao wakiona adhabu, na itaamuliwa kati yao kwa usawa, bila wao kudhulumiwa.[54]

وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [54]

Je, si hivyo: kwa Mungu ni kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi.

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Je, si hivyo: ahadi ya Mungu ni ya kweli;

أَلَآ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

lakini wengi wao hawajui.[55]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [55]

Yeye ndiye anayehuisha na kuua,

هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

na ni Kwake Yeye mtarejeshwa.[56]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [56]

Enyi watu! Mawaidha yamewajia kutoka kwa Mlezi wenu, ponyo la yaliyomo katika vifua, mwongozo na huruma kwa waumini.[57]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى ٱلصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ [57]

Sema: “Ni kwa fadhila ya Mungu na kwa huruma Yake — na kwa hilo wafurahi!

قُلْ بِفَضْلِ ٱللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُواْ

Ni bora kuliko yale wanayokusanya.”[58]

هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ [58]

Sema: “Mnaonaje? Yale Mungu aliyoyateremsha kwenu kama riziki, mmefanya sehemu iliyokatazwa na sehemu iliyoruhusiwa” —

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَٰلًا

sema: “Je, ni Mungu aliyewaruhusu, au ni dhidi ya Mungu mnabuni?”[59]

قُلْ ءَآللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى ٱللَّهِ تَفْتَرُونَ [59]

Watadhani nini, katika Siku ya Kusimama Mbele, wale wanaobuni uongo dhidi ya Mungu?

وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

Mungu ana kwa yakini fadhila kwa watu,

إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ

lakini wengi wao si wenye shukrani.[60]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ [60]

Hujipati katika hali yoyote, husomi Usomaji wowote utokao humo, hamfanyi tendo lolote, bila Sisi kuwa mashahidi kwenu mnapojishughulisha nalo.

وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَتْلُواْ مِنْهُ مِن قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ

Hakuna kitu kilicho nje ya uwezo wa Mlezi wako, hata uzito wa chembe juu ya ardhi au katika anga,

وَمَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ

wala kidogo zaidi wala kikubwa zaidi ambacho hakimo katika daftari lililo wazi.[61]

وَلَآ أَصۡغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكۡبَرَ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٍ [61]

Je, si hivyo: wandani wa Mungu, hakuna woga juu yao, wala hawatahuzunika,[62]

أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ [62]

wale walioamini na wakawa wakijikinga.[63]

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ [63]

Kwao habari njema, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho.

لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ

Hakuna mabadiliko kwa maneno ya Mungu.

لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ

Huo ndio ushindi adhimu.[64]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [64]

Na neno lao lisikuhuzunishe:

وَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡ

nguvu ni ya Mungu, hakika, yote.

إِنَّ ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[65]

هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ [65]

Je, si hivyo: kwa Mungu ni yeyote aliye katika mbingu na yeyote aliye juu ya ardhi;

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ

wanafuata nini basi wale wanaoita washirika, pasipo Mungu?

وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ

Hawafuati ila dhana,

إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ

nao hawafanyi ila kukisia.[66]

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ [66]

Yeye ndiye aliyewafanyia usiku ili mpumzike humo, na mchana ili kuona wazi.

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayosikia.[67]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ [67]

Wanasema: “Mungu amejichukulia mtoto.”

قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا

Utukufu ni Wake!

سُبْحَٰنَهُۥ

Yeye ni Tajiri.

هُوَ ٱلْغَنِىُّ

Ni Yake yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Hamna, kwa hilo, mamlaka yoyote.

إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَٰنٍۭ بِهَٰذَآ

Je, mtasema juu ya Mungu msiyoyajua?[68]

أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [68]

Sema: “Wale wanaobuni uongo dhidi ya Mungu hawafanikiwi, hakika.”[69]

قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ [69]

Starehe katika Maisha ya Karibu,

مَتَٰعٌ فِى ٱلدُّنْيَا

kisha ni Kwetu kutakuwa kurejea kwao; kisha Tutawaonjesha adhabu kali, kwa kuwa walikana.[70]

ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ [70]

Na wakarie taarifa kuhusu Nuhu, aliposema kwa kaumu yake: “Enyi kaumu yangu! Ikiwa uwepo wangu kati yenu na ukumbusho wangu wa ishara za Mungu unawalemea, ni kwa Mungu ninatoa uwakili.

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُم مَّقَامِى وَتَذْكِيرِى بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْتُ

Kusanyeni basi azma yenu na washirika wenu,

فَأَجْمِعُوٓا۟ أَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ

azma yenu isiwe tena jambo lenye ukungu kwenu,

ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً

kisha itekelezeni dhidi yangu, wala msinipe muhula wowote.[71]

ثُمَّ ٱقْضُوٓا۟ إِلَىَّ وَلَا تُنظِرُونِ [71]

Mkigeuza migongo, sikuwaomba ujira wowote;

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ

ujira wangu si juu ya mwingine ila Mungu,

إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ

na nimeamriwa kuwa miongoni mwa wanyoofu kwa Mungu.”[72]

وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ [72]

Lakini walimwita uongo; Tukamwokoa, yeye na wale waliokuwa pamoja naye katika chombo, na Tukawafanya wafuatizi,

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَعَلْنَٰهُمْ خَلَٰٓئِفَ

na Tukawazamisha wale walioita uongo ishara Zetu.

وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا

Tazama basi hatima ya wale walioonywa.[73]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ [73]

Kisha, baada yake, Tuliibua wajumbe kwa kaumu zao; wakawaletea hoja wazi, lakini hawakuwa tayari kuamini yale waliyoyaita uongo mwanzoni.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ

Hivyo ndivyo Tunavyoweka muhuri juu ya viini vya wale wanaopita mipaka.[74]

كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْمُعْتَدِينَ [74]

Kisha, baada yao, Tuliibua Musa na Haruni kwa Firauni na baraza lake, wakiwa na ishara Zetu; lakini walijivimbisha kwa kiburi na wakawa kaumu ya waliotengwa.[75]

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ [75]

Ukweli ulipowajia kutoka Kwetu, walisema: “Hii kwa yakini ni mazingaombwe ya wazi.”[76]

فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ [76]

Musa alisema: “Mnasema hivi kuhusu ukweli, baada ya kuwajia?

قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ

Je, haya ni mazingaombwe?

أَسِحْرٌ هَٰذَا

Ilhali wafanya mazingaombwe hawafanikiwi."[77]

وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّٰحِرُونَ [77]

Walisema: "Je, umetujia ili utuondoe katika yale tuliyowakuta nayo mababu zetu, na ili ukuu, juu ya ardhi, uwe wenu ninyi wawili? Hatutawahesabu waaminifu, ninyi wawili."[78]

قَالُوٓاْ أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ [78]

Na Firauni akasema: "Nileteeni kila mfanya mazingaombwe mjuzi."[79]

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ٱئْتُونِى بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ [79]

Wafanya mazingaombwe walipokuja, Musa aliwaambia: "Tupeni mliyo nayo ya kutupa."[80]

فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُواْ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ [80]

Walipotupa, Musa alisema: "Mliyoyaleta ndiyo mazingaombwe;

فَلَمَّآ أَلْقَوْاْ قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ ٱلسِّحْرُ

Mungu atayafanya bure,

إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبْطِلُهُۥٓ

kwani Mungu haufanyi mzima tendo la wafisadi."[81]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ ٱلْمُفْسِدِينَ [81]

Na Mungu hathibitisha ukweli kwa maneno Yake, hata wangeona kinyaa waliotengwa.[82]

وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ [82]

Hakuna aliyemhesabu Musa mwaminifu, isipokuwa uzao wa kaumu yake, kwa woga wa Firauni na wa baraza lao, asiwajaribu.

فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِۦ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ

Na Firauni kwa yakini alikuwa juu sana juu ya ardhi,

وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى ٱلْأَرْضِ

na kwa yakini alikuwa miongoni mwa wenye kupita kiasi.[83]

وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْمُسْرِفِينَ [83]

Na Musa akasema: “Enyi kaumu yangu, ikiwa mnamwamini Mungu, mtolee uwakili, ikiwa ninyi ni wanyoofu kwa Mungu.”[84]

وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوْمِ إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّسْلِمِينَ [84]

Walisema: “Kwa Mungu ndiko tunakotoa uwakili.

فَقَالُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا

Mlezi wetu, usitufanye jaribio kwa kaumu dhalimu,[85]

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [85]

na utuokoe, kwa huruma Yako, kutoka kwa kaumu inayokana.”[86]

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ [86]

Na Tulimfunulia Musa na ndugu yake: “Wawekeeni kaumu yenu, Misri, nyumba; fanyeni nyumba zenu kuwa mahali pa kukutania; na dumisheni Mawasiliano;

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَٱجْعَلُوا۟ بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ

na wapashe habari njema waumini.”[87]

وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ [87]

Na Musa akasema: “Mlezi wetu, Wewe umempa Firauni na baraza lake pambo na mali katika Maisha ya Karibu,

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةً وَأَمْوَٰلًا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

Mlezi wetu, ni ili wapoteze mbali na njia Yako.

رَبَّنَا لِيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِكَ

Mlezi wetu, futa mali zao na kaza viini vyao, ili wasiamini hadi waone adhabu chungu."[88]

رَبَّنَا ٱطۡمِسۡ عَلَىٰٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ وَٱشۡدُدۡ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُواْ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ [88]

Alisema: "Mwito wenu umejibiwa; simameni sawa basi, ninyi wawili,

قَالَ قَدۡ أُجِيبَت دَّعۡوَتُكُمَا فَٱسۡتَقِيمَا

wala msifuate njia ya wale wasiojua."[89]

وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ [89]

Na Tuliwavusha wana wa Israeli bahari; Firauni na majeshi yake wakawafuatia kwa uonevu na uadui,

وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتۡبَعَهُمۡ فِرۡعَوۡنُ وَجُنُودُهُۥ بَغۡيًا وَعَدۡوًا

hadi, kuzamishwa kulipomkamata, alisema: "Naamini kwamba hakuna mungu isipokuwa Yule ambaye wana wa Israeli wamemwamini, nami ni miongoni mwa wanyoofu kwa Mungu."[90]

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدۡرَكَهُ ٱلۡغَرَقُ قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِيٓ ءَامَنَتۡ بِهِۦ بَنُوٓاْ إِسۡرَٰٓءِيلَ وَأَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ [90]

"Sasa?! Ilhali ulikuwa umeasi hapo awali, na ulikuwa miongoni mwa wafisadi![91]

ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ عَصَيۡتَ قَبۡلُ وَكُنتَ مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ [91]

Leo basi, Tunakuokoa kuhusu mwili wako, ili uwe ishara kwa wale walio nyuma yako."

فَٱلۡيَوۡمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنۡ خَلۡفَكَ ءَايَةً

Lakini wengi wa watu kwa yakini ni wasiojali ishara Zetu.[92]

وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنۡ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ [92]

Tumewaweka, hakika, wana wa Israeli katika makao ya usadikifu, na Tukawaruzuku vitu vizuri; hawakutofautiana isipokuwa baada ya ujuzi kuwajia.

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ فَمَا ٱخْتَلَفُوا۟ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ

Mlezi wako ataamua, hakika, kati yao, katika Siku ya Kusimama Mbele, kuhusu yale waliyokuwa wakitofautiana.[93]

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [93]

Ukiwa katika mashaka kuhusu yale Tuliyoyateremsha kwako, waulize wale wanaosoma Maandiko kabla yako.

فَإِن كُنتَ فِى شَكٍّ مِّمَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ فَسْـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقْرَءُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكَ

Ukweli umekujia, hakika, kutoka kwa Mlezi wako;

لَقَدْ جَآءَكَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ

basi usiwe kamwe miongoni mwa wanaoingia katika mabishano.[94]

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ [94]

Na usiwe miongoni mwa wale walioita uongo ishara za Mungu, ungekuwa hapo miongoni mwa waliopata hasara.[95]

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [95]

Wale ambao neno la Mlezi wako limethibitika juu yao hawataamini, hata kama kila ishara ingewajia, hadi waone adhabu chungu.[96–97]

إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ [96] وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ [97]

Kwa nini hapakuwa na mji ulioamini na ambao imani yake iliufaa — isipokuwa kaumu ya Yunus! Walipoamini, Tuliwaondolea adhabu ya aibu katika Maisha ya Karibu, na Tukawapa starehe kwa muda.[98]

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّآ ءَامَنُوا۟ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ [98]

Na kama Mlezi wako angaliridhia, wote walio juu ya ardhi wangalikuwa wameamini, wote kabisa.

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا

Je, ni wewe ambaye ungewalazimisha watu kuwa waumini?[99]

أَفَأَنتَ تُكْرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ [99]

Si kwa Dhati yoyote kuamini, isipokuwa kwa ruhusa ya Mungu,

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

na Yeye huweka taka juu ya wale wasiotumia akili.[100]

وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ [100]

Sema: “Tazameni yaliyomo katika mbingu na juu ya ardhi” — lakini ishara na maonyo vinafaa nini kwa kaumu isiyoamini?[101]

قُلِ ٱنظُرُوا۟ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا تُغْنِى ٱلْـَٔايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ [101]

Wanangoja nini basi, isipokuwa mfano wa siku za wale waliopita kabla yao?

فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِهِمْ

Sema: “Ngojeni basi, kwani mimi niko, pamoja nanyi, miongoni mwa wanaongoja.”[102]

قُلْ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ [102]

Kisha Tunawaokoa wajumbe Wetu, na wale walioamini — hivyo;

ثُمَّ نُنَجِّى رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كَذَٰلِكَ

ni wajibu juu Yetu kuwaokoa waumini.[103]

حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ [103]

Sema: “Enyi watu! Ikiwa mko katika mkanganyiko kuhusu Sheria yangu, mimi simtii wale mnaowatii pasipo Mungu,

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى شَكٍّ مِّن دِينِى فَلَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ

lakini ninamtii Mungu, ambaye atawalinda kwa uaminifu.

وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُمْ

Na nimeamriwa niwe miongoni mwa waumini,[104]

وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [104]

na: 'Dumisha mwelekeo wako kuelekea Sheria, ukiwa umegeukia Mungu kabisa,

وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا

na usiwe kamwe miongoni mwa wanaoshirikisha.'"[105]

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [105]

Na usinadi, pasipo Mungu, kile kisichokufaa wala kukudhuru;

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ

ungalifanya hivyo, ndipo hakika ungalikuwa miongoni mwa madhalimu.[106]

فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [106]

Na Mungu akikugusa kwa madhara, hakuna awezaye kukuondolea ila Yeye;

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ

na Akikukusudia wema, hakuna awezaye kubatilisha fadhila Zake.

وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ

Yeye huifikisha kwa yeyote anayemridhia miongoni mwa watiifu Wake.

يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ

Yeye ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[107]

وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [107]

Sema: "Enyi watu! Ukweli umewajia kutoka kwa Mlezi wenu;

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ

basi yeyote anayeongozwa haongozwi ila kwa ajili yake mwenyewe,

فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ

na yeyote anayepotea hapotei ila dhidi yake mwenyewe.

وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

Na mimi si wakili juu yenu."[108]

وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ [108]

Na fuata yale unayofunuliwa, na uwe na subira hadi Mungu ahukumu.

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ

Yeye ndiye bora wa mahakimu.[109]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ [109]

HUD • هود

Sura 11 · 123 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓر (Alif Lam Ra).

الٓر

Maandiko ambayo ishara zake zimefanywa kuwa na maana moja, kisha zikafafanuliwa, kutoka kwa Mwenye Hekima, Mtambuzi: “Mtiini Mungu pekee; mimi kwenu, kutoka Kwake, ni mwonyaji na mpasha habari njema; ombeni msamaha wa Mlezi wenu, kisha rudini Kwake: Atawastarehesha kwa starehe nzuri hadi muda uliotajwa, na Atampa kila mwenye fadhila fadhila yake.[1–2]

كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ [1] أَلَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ [2] وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُواْ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥ

Lakini mkigeuza mgongo, ndipo hakika ninaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku kubwa.”[3]

وَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ [3]

Kwa Mungu ndiko kurejea kwenu,

إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ

na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[4]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [4]

Je, si hivyo: wanakunja hakika vifua vyao ili wajifiche kutoka Kwake.

أَلَآ إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ

Je, si hivyo kwamba wanapojifunika kwa nguo zao, Yeye anajua wanayoyaweka siri na wanayoyadhihirisha?

أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[5]

إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [5]

Hakuna kinachotembea juu ya ardhi ambacho riziki yake haiko kwa Mungu; Anajua kimbilio lake na mahali pa amana yake:

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا

kila kitu kiko katika daftari lililo wazi.[6]

كُلٌّ فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ [6]

Na Yeye ndiye aliyeumba mbingu na ardhi katika siku sita, ilhali Jengo Lake lilikuwa limesimama juu ya maji, ili kuwajaribu: ni nani miongoni mwenu atendaye vizuri zaidi.

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُۥ عَلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

Na ukisema: “Mtaibuliwa baada ya kifo”, wale wanaokana watasema kwa yakini: “Hii si chochote ila mazingaombwe ya wazi.”[7]

وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِنۢ بَعْدِ ٱلْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ [7]

Na Tukiwachelewesha adhabu hadi wakati uliohesabiwa, watasema kwa yakini: “Ni nini kinachoizuia?”

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِلَىٰٓ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُۥٓ

Je, si hivyo kwamba siku itakapowajia, haitaondolewa kwao,

أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yatatimia dhidi yao.[8]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ [8]

Na Tukimwonjesha mwanadamu huruma kutoka Kwetu, kisha Tukamwondolea, basi yeye ni kwa yakini asiye na tumaini, mkanaji mkubwa.[9]

وَلَئِنۡ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ ثُمَّ نَزَعۡنَٰهَا مِنۡهُ إِنَّهُۥ لَيَـُٔوسٞ كَفُورٞ [9]

Na Tukimwonjesha neema baada ya madhara yaliyomgusa, atasema kwa yakini: “Matendo mabaya yameondoka mbali nami”:

وَلَئِنۡ أَذَقۡنَٰهُ نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّيٓ

basi yeye ni kwa yakini mwenye furaha, mwenye majivuno.[10]

إِنَّهُۥ لَفَرِحٞ فَخُورٌ [10]

Kasoro wale waliokuwa na subira na kutenda matendo mazima: hao watapata msamaha na ujira mkubwa.[11]

إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ [11]

Huenda utaacha sehemu ya yale unayofunuliwa, na kifua chako kikabana kwa sababu wanasema: “Kwa nini hakuteremshiwa hazina, au kwa nini hakuja pamoja naye Mtekelezaji!”

فَلَعَلَّكَ تَارِكُۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ مَعَهُۥ مَلَكٌ

Wewe ni mwonyaji tu;

إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞ

na Mungu ni wakili juu ya kila kitu.[12]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ [12]

Au watasema: “Ameubuni”?

أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُ

Sema: “Leteni basi sura kumi zilizobuniwa zinazofanana nayo, na mwiteni mnayeweza, pasipo Mungu, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[13]

قُلْ فَأْتُواْ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيٰتٍ وَٱدْعُواْ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [13]

Wasipowajibu, jueni ndipo kwamba haya yameteremshwa kwa ujuzi wa Mungu tu, na kwamba hakuna mungu isipokuwa Yeye.

فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Je, mtakuwa basi wanyoofu kwa Mungu?[14]

فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ [14]

Yeyote anayekusudia Maisha ya Karibu na pambo lake, Tunamlipa kwa uaminifu matendo yake humo, na hatapunjwa humo:[15]

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ [15]

hao ndio ambao hawatakuwa na chochote, katika Maisha ya Mwisho, isipokuwa Moto;

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُ

yale waliyoyatengeneza humo yatakuwa yameporomoka,

وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا

na yatakuwa bure yale waliyokuwa wakifanya.**(39)** [16]

وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ [16] **(39)**

Yule anayesimama juu ya hoja wazi ya Mlezi wake, na baada yake anakuja shahidi kutoka Kwake?

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ

Na kabla yake, Maandiko ya Musa, kama rejea na huruma.

وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً

Hao ndio wanaoyaamini.

أُوْلَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ

Na yeyote, miongoni mwa vyama, anayeyakana, miadi yake ni Moto:

وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ

basi usibishane juu yake,

فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ

kwani huo ndio ukweli kutoka kwa Mlezi wako, lakini wengi wa watu hawaamini.[17]

إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ [17]

Na ni nani basi mdhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo juu ya Mungu?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا

Hao ndio watakaowasilishwa mbele ya Mlezi wao, na mashahidi watasema: “Hao ndio waliosema uongo dhidi ya Mlezi wao!”

أُو۟لَٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ ٱلْأَشْهَٰدُ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ

Je, si hivyo kwamba laana ya Mungu iko juu ya madhalimu, wale wanaoziba njia ya Mungu na kutaka kuipindisha, na wanaokana Maisha ya Mwisho?[18–19]

أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ [18] ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ [19]

Hao ndio ambao, ardhini, hawataweza kumdhoofisha, na hawatakuwa, pasipo Mungu, na mwandani hata mmoja:

أُو۟لَٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا۟ مُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ

adhabu itaongezwa maradufu kwao.

يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلْعَذَابُ

Hawakuweza kusikia wala kuona wazi.[20]

مَا كَانُوا۟ يَسْتَطِيعُونَ ٱلسَّمْعَ وَمَا كَانُوا۟ يُبْصِرُونَ [20]

Hao ndio waliosababisha hasara ya Dhati yao, na yale waliyokuwa wakibuni yamepotea mbali nao.[21]

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ [21]

Kwa kutoepukika, katika Maisha ya Mwisho, hao ndio waliopata hasara kubwa zaidi.[22]

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ هُمُ ٱلْأَخْسَرُونَ [22]

Wale walioamini, wakatenda matendo mazima na wakainama mbele ya Mlezi wao: hao ndio wenza wa Bustani,

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَخْبَتُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ

ambamo watakaa milele.[23]

هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [23]

Mfano wa sehemu mbili ni kama kipofu na kiziwi, na mwenye maono na mwenye kusikia:

مَثَلُ ٱلْفَرِيقَيْنِ كَٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْأَصَمِّ وَٱلْبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِ

je, wawili hao ni sawa kwa mfano?

هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا

Je, hamkumbuki basi?[24]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [24]

Hakika Tulimtuma Nuhu kwa kaumu yake:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ

“Mimi ni mwonyaji wa wazi kwenu:[25]

إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [25]

mtiini Mungu pekee;

أَن لَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَ

kwani ninaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku yenye maumivu."[26]

إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ أَلِيمٖ [26]

Baraza la wale waliokana, miongoni mwa kaumu yake, lilisema: "Hatukuoni ila binadamu kama sisi, na hatuoni wamekufuata ila wale walio, miongoni mwetu, wa chini zaidi, kwa mtazamo wa kwanza.

فَقَالَ ٱلۡمَلَؤُاْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرٗا مِّثۡلَنَا وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمۡ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ ٱلرَّأۡيِ

Na hatuwaoni kuwa na fadhila yoyote juu yetu; badala yake tunawadhania kuwa waongo."[27]

وَمَا نَرَىٰ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلِۭ بَلۡ نَظُنُّكُمۡ كَٰذِبِينَ [27]

Alisema: "Enyi kaumu yangu, mnaona? Ikiwa nimesimama juu ya hoja wazi ya Mlezi wangu, na kwamba Alinipa huruma kutoka Kwake, nayo ikawa giza kwenu, je, tungewalazimisha nayo ilhali mnaichukia?**(40)** [28]

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِهِۦ فَعُمِّيَتۡ عَلَيۡكُمۡ أَنُلۡزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمۡ لَهَا كَٰرِهُونَ [28] **(40)**

Enyi kaumu yangu, sikuombeni kwa hili mali yoyote:

وَيَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًا

ujira wangu unamhusu Mungu pekee.

إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ

Na mimi si miongoni mwa wanaowafukuza wanaoamini: watakutana hakika na Mlezi wao;

وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۚ إِنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ

lakini ninawaona kaumu ya wajinga.[29]

وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ قَوۡمٗا تَجۡهَلُونَ [29]

Enyi kaumu yangu, ni nani angeniokoa dhidi ya Mungu, kama ningewafukuza?

وَيَٰقَوْمِ مَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمْ

Je, hamkumbuki basi?[30]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [30]

Na siwaambieni kwamba ninazo kwangu akiba za Mungu, wala kwamba ninajua yaliyo nje ya hisi, wala kwamba mimi ni Mtekelezaji;

وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّى مَلَكٌ

na siwaambii, juu ya wale ambao macho yenu yanawadharau, kwamba Mungu hatawapa wema wowote:

وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِىٓ أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيْرًا

Mungu anajua zaidi yale yaliyomo katika Dhati zao.

ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِىٓ أَنفُسِهِمْ

Ndipo ningekuwa kwa yakini miongoni mwa madhalimu."[31]

إِنِّىٓ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [31]

Walisema: "Ewe Nuhu, umejadiliana nasi, na umezidisha mjadala; tuletee basi yale unayotuahidi, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu."[32]

قَالُوا۟ يَٰنُوحُ قَدْ جَٰدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَٰلَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [32]

Alisema: "Mungu pekee ndiye atakayewaletea hilo, akiridhia, nanyi hamtaweza kumdhoofisha.[33]

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ [33]

Na ushauri wangu hautawafaa kwa lolote, hata kama ningekusudia kuwashauri, ikiwa Mungu Anakusudia kuwapotosha:

وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِىٓ إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ

Yeye ni Mlezi wenu,

هُوَ رَبُّكُمْ

na ni Kwake mtarejeshwa."[34]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [34]

Au watasema: "Ameubuni"?

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ

Sema: "Nikiwa nimeibuni, ndipo utengwaji wangu unanihusu, na mimi ni huru kutokana na utengwaji wenu."[35]

قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَعَلَىَّ إِجْرَامِى وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ [35]

Na ilifunuliwa kwa Nuhu kwamba hakuna yeyote, katika kaumu yako, atakayeamini tena, kando na wale ambao tayari wameamini:

وَأُوحِىَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ

usisononeke basi kwa yale waliyokuwa wakifanya.[36]

فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ [36]

Na tengeneza chombo, chini ya macho Yetu na kwa ufunuo Wetu,

وَٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا

na usinielekee kuhusu wale waliodhulumu, kwani watazamishwa.[37]

وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ [37]

Na alikuwa akitengeneza chombo; na kila mara baraza la kaumu yake lilipopita karibu naye, lilimcheka.

وَيَصْنَعُ ٱلْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِۦ سَخِرُوا۟ مِنْهُ

Alisema: "Mkitucheka, nasi tutawacheka hakika kama mnavyotucheka.[38]

قَالَ إِن تَسْخَرُوا۟ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ [38]

Mtajua hivi karibuni ni nani atakayejiwa na adhabu itakayomwaibisha, na juu ya nani itashuka adhabu idumuyo."[39]

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ [39]

Hadi, amri Yetu ilipokuja na jiko likaanza kuchemka, Tulisema: "Beba ndani yake, kutoka kwa kila kitu, vipengele viwili vya jozi, pamoja na jamaa yako, kando na yule ambaye maneno yaliyotangulia yamemlemea, na wale walioamini."

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلْنَا ٱحْمِلْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ

Na hawakuwa ila wachache walioamini pamoja naye.[40]

وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٌ [40]

Na alisema: "Pandeni humo: kwa jina la Mungu iwe safari yake na kutia nanga kwake.

وَقَالَ ٱرْكَبُوا۟ فِيهَا بِسْمِ ٱللَّهِ مَجْرٖىٰهَا وَمُرْسَىٰهَآ

Mlezi wangu ni kwa yakini Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma."[41]

إِنَّ رَبِّى لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [41]

Na ilienda nao katika mawimbi kama milima.

وَهِىَ تَجْرِى بِهِمْ فِى مَوْجٍ كَٱلْجِبَالِ

Na Nuhu alimwita mwanawe, aliyekuwa amesimama kando: "Ewe mwanangu mdogo, panda pamoja nasi, wala usiwe pamoja na wanaokana."[42]

وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبْنَهُۥ وَكَانَ فِى مَعْزِلٍ يَٰبُنَىَّ ٱرْكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ ٱلْكَٰفِرِينَ [42]

Alisema: "Nitakimbilia mlimani, utakaonihami na maji."

قَالَ سَـَٔاوِىٓ إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِى مِنَ ٱلْمَآءِ

Alisema: “Hakuna leo ulinzi dhidi ya amri ya Mungu, isipokuwa kwa yule ambaye Yeye anamhurumia.”

قَالَ لَا عَاصِمَ ٱلْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَ

Na mawimbi yakaingia kati yao wawili, naye akawa miongoni mwa waliozamishwa.[43]

وَحَالَ بَيْنَهُمَا ٱلْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُغْرَقِينَ [43]

Na ikasemwa: “Ewe ardhi, meza maji yako! Ewe anga, simama!”

وَقِيلَ يَٰٓأَرْضُ ٱبْلَعِى مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقْلِعِى

Na maji yakajiondoa, jambo likaamuliwa, na chombo kikatua juu ya Judi.

وَغِيضَ ٱلْمَآءُ وَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَٱسْتَوَتْ عَلَى ٱلْجُودِىِّ

Na ikasemwa: “Mbali iwe kaumu ya madhalimu!”[44]

وَقِيلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [44]

Na Nuhu alimwita Mlezi wake na akasema: “Mlezi wangu, mwanangu ni hakika miongoni mwa jamaa yangu, na ahadi Yako ni ukweli,

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبْنِى مِنْ أَهْلِى وَإِنَّ وَعْدَكَ ٱلْحَقُّ

na Wewe ndiwe mwadilifu zaidi wa mahakimu.”[45]

وَأَنتَ أَحْكَمُ ٱلْحَٰكِمِينَ [45]

Alisema: “Ewe Nuhu, yeye hakika si miongoni mwa jamaa yako,

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ

kwani yeye ni tendo lisilo zima.

إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيْرُ صَٰلِحٍ

Basi usiniombe kile ambacho huna ujuzi wowote nacho,

فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ

kwani ninakuhimiza usiwe miongoni mwa wajinga."[46]

إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ [46]

Alisema: "Mlezi wangu, ninajiweka hakika katika hifadhi Yako nisikuombe kile ambacho sina ujuzi wowote nacho,

قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنۡ أَسۡـَٔلَكَ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ عِلۡمٞ

na usiponisamehe wala kunihurumia, nitakuwa miongoni mwa waliopata hasara."[47]

وَإِلَّا تَغۡفِرۡ لِي وَتَرۡحَمۡنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ [47]

Ilisemwa: "Ewe Nuhu, shuka na amani kutoka Kwetu, na baraka juu yako na juu ya jamii zitokazo kwa wale walio pamoja nawe;

قِيلَ يَٰنُوحُ ٱهۡبِطۡ بِسَلَٰمٖ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيۡكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٖ مِّمَّن مَّعَكَ

na kuna jamii Tutakazostarehesha, kisha adhabu yenye maumivu itazigusa kutoka Kwetu."[48]

وَأُمَمٞ سَنُمَتِّعُهُمۡ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ [48]

Hizi ni taarifa kuhusu yaliyo nje ya hisi, Tunazokufunulia:

تِلۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهَآ إِلَيۡكَ

hukuwa ukizijua, wewe wala kaumu yako, kabla ya hili.

مَا كُنتَ تَعۡلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوۡمُكَ مِن قَبۡلِ هَٰذَا

Basi uwe na subira,

فَٱصۡبِرۡ

kwani matokeo ni ya wale wanaojikinga.[49]

إِنَّ ٱلۡعَٰقِبَةَ لِلۡمُتَّقِينَ [49]

Na kwa Adi, ndugu yao Hudi:

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمۡ هُودٗا

alisema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye;

قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓ

ninyi si chochote ila wabunifu.[50]

إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُفۡتَرُونَ [50]

Enyi kaumu yangu, sikuombeni kwa hili ujira wowote:

يَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًا

ujira wangu unamhusu pekee Yule aliyeniumba mwanzoni.

إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِي فَطَرَنِيٓ

Je, hamtumii akili basi?[51]

أَفَلَا تَعۡقِلُونَ [51]

Enyi kaumu yangu, ombeni msamaha wa Mlezi wenu, kisha rudini Kwake: Atatuma juu yenu anga linalomiminika, na Ataongeza nguvu kwa nguvu zenu; wala msigeuze mgongo mkiwa waliotengwa.”[52]

وَيَٰقَوۡمِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُرۡسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيۡكُم مِّدۡرَارٗا وَيَزِدۡكُمۡ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمۡ وَلَا تَتَوَلَّوۡاْ مُجۡرِمِينَ [52]

Walisema: “Ewe Hudi, hukutuletea hoja wazi, nasi hatutaziacha miungu yetu kwa neno lako, wala hatumhesabu mwaminifu.[53]

قَالُواْ يَٰهُودُ مَا جِئۡتَنَا بِبَيِّنَةٖ وَمَا نَحۡنُ بِتَارِكِيٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوۡلِكَ وَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ [53]

Tunasema tu kwamba mmoja wa miungu yetu amekupiga kwa ubaya.”

إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعۡتَرَىٰكَ بَعۡضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٖ

Alisema: “Ninamtwaa hakika Mungu kuwa shahidi,

قَالَ إِنِّيٓ أُشۡهِدُ ٱللَّهَ

nanyi shuhudieni kwamba mimi ni huru kutokana na yale mnayoshirikisha pasipo Yeye:[54]

وَٱشْهَدُوٓاْ أَنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ [54] مِن دُونِهِۦ

nipangieni basi njama nyote, wala msinipe muhula wowote,[55]

فَكِيدُونِى جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ [55]

kwani ninampa Mungu uwakili, Mlezi wangu na wenu:

إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم

hakuna kinachotembea ambacho Yeye hakishiki kwa utosi.

مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ

Mlezi wangu yuko juu ya barabara iliyonyooka.[56]

إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [56]

Mkigeuza mgongo, tayari nimewafikishia yale ambayo nilitumwa nayo kwenu;

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ إِلَيْكُمْ

na Mlezi wangu ataweka kaumu nyingine mahali penu, bila ninyi kumdhuru kwa chochote,

وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّى قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا

kwani Mlezi wangu hutunza kila kitu."[57]

إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ حَفِيظٌ [57]

Na amri Yetu ilipokuja, Tulimnusuru Hudi na wale walioamini pamoja naye, kwa huruma kutoka Kwetu, na Tukawanusuru na adhabu kali.[58]

وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ [58]

Na hao ndio Adi: walikanusha ishara za Mlezi wao kwa ukaidi, wakawaasi wajumbe Wake, na wakafuata amri ya kila jeuri mkaidi.[59]

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْاْ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ [59]

Na wakafuatwa, katika Maisha haya ya Karibu, na laana, na pia katika Siku ya Kusimama Mbele:

وَأُتْبِعُواْ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

je, si hivyo: Adi hakika walimkana Mlezi wao.

أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُواْ رَبَّهُمْ

Mbali wawe Adi, kaumu ya Hudi![60]

أَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ [60]

Na kwa Thamudi, ndugu yao Salihi:

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا

alisema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.

قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ

Ndiye aliyewazalisha kutoka ardhini na kuwafanya mkaaze humo: ombeni basi msamaha Wake, kisha rudini Kwake,

هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيْهِ

kwani Mlezi wangu yuko karibu, na Anajibu.”[61]

إِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُّجِيبٌ [61]

Walisema: “Ewe Salihi, ulikuwa kati yetu tumaini kabla ya hili; je, unatukataza kutii yale waliyokuwa wakitii mababu zetu? Sisi kwa yakini tuko katika mkanganyiko wa kutatiza kuhusu yale unayotuita kwayo.”[62]

قَالُواْ يَٰصَٰلِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَآ أَتَنْهَىٰنَآ أَن نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ [62]

Alisema: “Enyi kaumu yangu, mnaona? Ikiwa nimesimama juu ya hoja wazi ya Mlezi wangu, na kwamba Alinipa, kutoka Kwake, huruma, ni nani basi angeniokoa dhidi ya Mungu kama ningemwasi?

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي مِنۡهُ رَحۡمَةٗ فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِنۡ عَصَيۡتُهُۥۖ

Ndipo hamngefanya chochote ila kuongeza hasara yangu.[63]

فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيۡرَ تَخۡسِيرٖ [63]

Enyi kaumu yangu, huyu ni ngamia jike wa Mungu, ishara kwenu:

وَيَٰقَوۡمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمۡ ءَايَةٗ

mwacheni basi: ale juu ya ardhi ya Mungu,

فَذَرُوهَا تَأۡكُلۡ فِيٓ أَرۡضِ ٱللَّهِ

wala msimguse kwa ubaya wowote, la sivyo adhabu ya karibu ingewakamata.”[64]

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ عَذَابٞ قَرِيبٞ [64]

Lakini walimkata viungo. Alisema ndipo: “Stareheni katika makazi yenu siku tatu:

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمۡ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٖۖ

hii ni ahadi ambayo haitaitwa uongo.”[65]

ذَٰلِكَ وَعۡدٌ غَيۡرُ مَكۡذُوبٖ [65]

Amri Yetu ilipokuja, Tulimnusuru Salihi na wale walioamini pamoja naye, kwa huruma kutoka Kwetu, na kutokana na aibu ya siku ile;

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَمِنۡ خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۗ

kwani Mlezi wako ndiye Mwenye Nguvu, Mwenye Nguvu zote.[66]

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ [66]

Na Kelele ikawakamata wale waliodhulumu, hata wakajikuta, katika makazi yao, wamelala, bila uhai, kama kwamba hawakuwahi kuishi humo.[67]

وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ [67] كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآ

Je, si hivyo: Thamudi hakika walimkana Mlezi wao.

أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡ

Mbali wawe Thamudi![68]

أَلَا بُعۡدٗا لِّثَمُودَ [68]

Na wajumbe Wetu wamemjia Ibrahimu hakika na habari njema: walisema: “Amani!”

وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ سَلَٰمٗا

Alisema: “Amani!”

قَالَ سَلَٰمٞ

wala hakuchelewa kuleta ndama aliyechomwa.[69]

فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ [69]

Lakini alipoona kwamba mikono yao haimfikii, aliwaona ajabu na akahisi woga kwao.

فَلَمَّا رَءَآ أَيۡدِيَهُمۡ لَا تَصِلُ إِلَيۡهِ نَكِرَهُمۡ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗ

Walisema: “Usiogope,

قَالُواْ لَا تَخَفۡ

kwani sisi tumetumwa kwa kaumu ya Lutu.”[70]

إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمِ لُوطٖ [70]

Na mke wake, akiwa amesimama, akaanza kucheka;

وَٱمۡرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٞ فَضَحِكَتۡ

ndipo Tukampa habari njema ya Ishaka,

فَبَشَّرْنَٰهَا بِإِسْحَٰقَ

na, baada ya Ishaka, Yakubu.[71]

وَمِن وَرَآءِ إِسْحَٰقَ يَعْقُوبَ [71]

Alisema: “Ole wangu! Je, ningezaa ilhali mimi ni kikongwe, na huyu hapa mume wangu, mzee?

قَالَتْ يَٰوَيْلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِى شَيْخًا

Hili kwa yakini ni jambo la kustaajabisha!”[72]

إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيبٌ [72]

Walisema: “Je, unastaajabia amri ya Mungu?

قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ

Huruma ya Mungu na baraka Zake ziwe juu yenu, enyi ahali wa nyumba!

رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ

Kwani Yeye ni Mhimidiwa, mwenye utukufu mwingi.”[73]

إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ [73]

Mshtuko ulipomwondokea Ibrahimu na habari njema ikamjia, alianza kujadiliana Nasi kuhusu kaumu ya Lutu:[74]

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَٰهِيمَ ٱلرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ ٱلْبُشْرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ [74]

Ibrahimu ni kwa yakini mvumilivu, mwingi wa kuugua, anayerejea Kwake bila kukoma.[75]

إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٌ مُّنِيبٌ [75]

“Ewe Ibrahimu, jiepushe na hili:

يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَآ

amri ya Mlezi wako tayari imekuja,

إِنَّهُۥ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ

na adhabu isiyoweza kubatilishwa inawajia hakika."[76]

وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ [76]

Na wajumbe Wetu walipomjia Lutu, kuja kwao kulimchukiza, na akajihisi kuchanganyikiwa kuhusu wao, akasema: "Hii ni siku ngumu."[77]

وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِىٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ [77]

Na kaumu yake wakamjia, wakikimbilia, ilhali hapo awali walikuwa wakitenda matendo mabaya.

وَجَآءَهُۥ قَوْمُهُۥ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِن قَبْلُ كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ

Alisema: "Enyi kaumu yangu, hawa ndio binti zangu: ni safi zaidi kwenu; jikingeni basi mbele ya Mungu, wala msiniaibishe kuhusu wageni wangu:

قَالَ يَٰقَوْمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِى هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِىٓ

je, hakuna miongoni mwenu mtu mwenye busara?"[78]

أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ [78]

Walisema: "Tayari unajua haki tuliyonayo juu ya binti zako, na unajua kwa yakini tunachokikusudia."[79]

قَالُوا۟ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ [79]

Alisema: "Laiti ningekuwa na nguvu fulani dhidi yenu, au ningeweza kukimbilia kwa tegemeo thabiti!"[80]

قَالَ لَوْ أَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً أَوْ ءَاوِىٓ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ [80]

Walisema: "Ewe Lutu, sisi hakika ni wajumbe wa Mlezi wako: hawatakufikia kamwe.

قَالُوا۟ يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓا۟ إِلَيْكَ

Ondoka basi na jamaa yako, kando na mke wako, katika wakati fulani wa usiku, na asigeuke yeyote miongoni mwenu,(41)

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ (41)

kwani yatakayowapata wao yatampata yeye pia.

إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا مَآ أَصَابَهُمْ

Miadi yao ni asubuhi:

إِنَّ مَوْعِدَهُمُ ٱلصُّبْحُ

je, asubuhi si karibu?”[81]

أَلَيْسَ ٱلصُّبْحُ بِقَرِيبٍ [81]

Amri Yetu ilipokuja, Tulifanya juu yake kuwa chini yake, na Tukanyesha juu yake mawe ya udongo ulioumbwa, yaliyorundikana, yaliyowekewa alama kwa Mlezi wako:[82]

فَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ [82] مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ

wala haiko mbali na madhalimu.[83]

وَمَا هِىَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٍ [83]

Na kwa Madyani, ndugu yao Shuaibu:

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا

alisema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye,

قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ

wala msipunguze kipimo wala mizani.

وَلَا تَنقُصُوا۟ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَانَ

Ninawaona hakika katika wema, na ninaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku inayozingira.[84]

إِنِّىٓ أَرَىٰكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ [84]

Enyi kaumu yangu, timizeni kipimo na mizani kwa uaminifu, kwa usawa,

وَيَٰقَوۡمِ أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِ

wala msiwapunje watu katika vitu vyao, wala msieneze vurugu juu ya ardhi mkiwa waharibifu.[85]

وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ [85]

Kile kinachobaki kwa Mungu ni bora kwenu, ikiwa ninyi ni waumini;

بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ

nami si mtunzaji juu yenu."[86]

وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِحَفِيظٖ [86]

Walisema: "Ewe Shuaibu, je, Mawasiliano yako yanakuamuru kwamba tuache yale waliyokuwa wakitii mababu zetu, au kwamba tuache kufanya katika mali zetu yale tunayoridhia?

قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأۡمُرُكَ أَن نَّتۡرُكَ مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوۡ أَن نَّفۡعَلَ فِيٓ أَمۡوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُاْ

Wewe kwa yakini, wewe, ndiye mvumilivu, mwenye busara!"[87]

إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلۡحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ [87]

Alisema: "Enyi kaumu yangu, mnaona? Ikiwa nimesimama juu ya hoja wazi ya Mlezi wangu, na kwamba Aliniruzuku, kutoka Kwake, riziki nzuri...

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنۡهُ رِزۡقًا حَسَنٗا

Na sikusudii kuwapinga ili nifanye mimi mwenyewe yale ninayowakataza:

وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ أُخَالِفَكُمۡ إِلَىٰ مَآ أَنۡهَىٰكُمۡ عَنۡهُ

sikusudii ila urekebishaji, kadiri ninavyoweza;

إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُ

na mafanikio yangu hayategemei ila Mungu:

وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِ

ni Kwake ninatoa uwakili,

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

na Kwake ninategemea.[88]

وَإِلَيْهِ أُنِيبُ [88]

Enyi kaumu yangu, kuvunjika kwenu nami kusiwapeleke kupatwa na yale yaliyowapata kaumu ya Nuhu, au kaumu ya Hudi, au kaumu ya Salihi;

وَيَٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِىٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَآ أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَٰلِحٍ

na kaumu ya Lutu haiko mbali nanyi.[89]

وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ [89]

Na ombeni msamaha wa Mlezi wenu, kisha rudini Kwake,

وَٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ

kwani Mlezi wangu ni Mwenye Huruma, Mwenye Kupenda."[90]

إِنَّ رَبِّى رَحِيمٌ وَدُودٌ [90]

Walisema: "Ewe Shuaibu, hatuelewi mengi kati ya unayosema, na tunakuona kwa yakini dhaifu miongoni mwetu; bila ndugu zako, tungalikufukuza; wala huna juu yetu uwezo wowote."[91]

قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَٰكَ وَمَآ أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ [91]

Alisema: "Enyi kaumu yangu, je, ndugu zangu wana uzito zaidi kwenu basi kuliko Mungu, ambaye mmemtupa nyuma ya migongo yenu?

قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَهْطِى أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ وَٱتَّخَذْتُمُوهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا

Mlezi wangu anazingira kikamilifu yale mnayofanya.[92]

إِنَّ رَبِّى بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ [92]

Enyi kaumu yangu, tendeni kulingana na mahali penu, kwani mimi pia ninatenda:

وَيَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ

mtajua hivi karibuni ni nani atakayejiwa na adhabu itakayomwaibisha, na ni nani mwongo.

سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَٰذِبٌ

Na vizieni basi,

وَٱرْتَقِبُوٓا۟

kwani ninavizia pamoja nanyi."[93]

إِنِّى مَعَكُمْ رَقِيبٌ [93]

Na amri Yetu ilipokuja, Tulimnusuru Shuaibu na wale walioamini pamoja naye, kwa huruma kutoka Kwetu.

وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا

Na Kelele ikawakamata wale waliodhulumu, hata wakajikuta, katika makazi yao, wamelala, bila uhai, kama kwamba hawakuwahi kuishi humo.[94]

وَأَخَذَتِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دِيَٰرِهِمْ جَٰثِمِينَ [94] كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَآ

Mbali iwe Madyani, kama walivyokuwa mbali Thamudi![95]

أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ [95]

Tulimtuma hakika Musa na ishara Zetu na mamlaka ya wazi, kwa Firauni na baraza lake; lakini wakafuata amri ya Firauni,[96]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [96] إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ فِرْعَوْنَ

na amri ya Firauni haikuwa na busara.[97]

وَمَآ أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ [97]

Atatangulia mbele ya kaumu yake katika Siku ya Kusimama Mbele, na atawafikisha kwenye Moto:

يَقْدُمُ قَوْمَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّارَ

ni mahali pabaya mno pa kufikia pale ambapo mtu hufikia![98]

وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُ ٱلْمَوْرُودُ [98]

Na wakafuatwa, katika maisha haya, na laana, na pia katika Siku ya Kusimama Mbele:

وَأُتْبِعُوا۟ فِى هَٰذِهِۦ لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

ni zawadi mbaya mno ile waliyopewa![99]

بِئْسَ ٱلرِّفْدُ ٱلْمَرْفُودُ [99]

Hizi ni taarifa kuhusu miji Tunayokusimulia: kuna iliyobaki imesimama, na mingine iliyovunwa.[100]

ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيْكَ مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ [100]

Na Hatukuwadhulumu, lakini walijidhulumu wenyewe:

وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ

miungu yao, waliyokuwa wakinadi pasipo Mungu, haikuwafaa kwa chochote amri ya Mlezi wako ilipokuja,

فَمَآ أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِى يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ

na haikuzidisha ila uangamivu wao.[101]

وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ [101]

Hivyo ndivyo unyakuzi wa Mlezi wako, anaponyakua miji ilhali ni madhalimu:

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ

Unyakuzi Wake ni hakika wenye maumivu, mkali.[102]

إِنَّ أَخْذَهُۥٓ أَلِيمٌ شَدِيدٌ [102]

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa yule anayeogopa adhabu ya Maisha ya Mwisho:

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْآخِرَةِ

ni siku ambayo watu watakusanywa,

ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ

na ni siku iliyoshuhudiwa.[103]

وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ [103]

Na Hatuiahirishi ila hadi muda uliohesabiwa.[104]

وَمَا نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ [104]

Siku itakapokuja, hakuna Dhati itakayosema bila ruhusa Yake:

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ

kutakuwa ndipo mwenye taabu na mwenye bahati.[105]

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ [105]

Kuhusu wale watakaokuwa na taabu, watakuwa Motoni, ambapo watakuwa na milio ya kupumua kwa shida na vilio, ambapo watakaa milele, mradi mbingu na ardhi zinadumu, isipokuwa lile litakalomridhia Mlezi wako,[106]

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ [106] خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ

kwani Mlezi wako hufanya daima Anachokikusudia.[107]

إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ [107]

Na kuhusu wale watakaokuwa na bahati, watakuwa Bustanini, ambapo watakaa milele, mradi mbingu na ardhi zinadumu, isipokuwa lile litakalomridhia Mlezi wako:[(42)]

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ [(42)]

ruzuku isiyokauka kamwe.[108]

عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ [108]

Basi usibishane kuhusu yale wanayoyatii hao:

فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَٰٓؤُلَآءِ

hawatii ila kama walivyotii mababu zao hapo awali.

مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُهُم مِّن قَبْلُ

Na kwa yakini Tutawalipa kwa uaminifu fungu lao, bila kupunguza chochote.[109]

وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ [109]

Tulimpa hakika Musa Maandiko, na wakatofautiana humo;

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهِ

na bila neno la awali kutoka kwa Mlezi wako, ingalikuwa imeamuliwa baina yao;

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ

nao kwa yakini wamo, kuhusu hilo, katika mkanganyiko wa kutatiza.[110]

وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ [110]

Na kwa wote, Mlezi wako atawalipa kwa yakini kwa uaminifu matendo yao,

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَٰلَهُمْ

kwani Yeye ni Mtambuzi wa yale wanayofanya.[111]

إِنَّهُۥ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ [111]

Simama basi sawasawa, kama ulivyoamriwa, pamoja na wale waliorudi pamoja nawe, wala msipindukie kiasi,

فَٱسْتَقِمْ كَمَآ أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا

kwani Yeye ni Mwenye Maono juu ya yale mnayofanya.[112]

إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [112]

Na msiwategemee wale waliodhulumu, la sivyo Moto ungewagusa,

وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ

na msingekuwa na, pasipo Mungu, mwandani hata mmoja,

وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ

kisha msingeokolewa.[113]

ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ [113]

Na dumisha Mawasiliano katika ncha mbili za mchana, na katika nyakati za karibu za usiku,

وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَيِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ ٱلَّيْلِ

kwani matendo mazuri hufuta matendo mabaya:

إِنَّ ٱلْحَسَنَٰتِ يُذْهِبْنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ

huu ni ukumbusho kwa wanaokumbuka.[114]

ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّٰكِرِينَ [114]

Na uwe na subira,

وَٱصْبِرْ

kwani Mungu haachi ujira wa wafanyao wema upotee.[115]

فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ [115]

Kwa nini hawakuwepo, miongoni mwa vizazi vya kabla yenu, wenye masalio waliokataza ufisadi ardhini — kando na wachache miongoni mwa wale Tuliowanusuru!

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ ٱلْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُوْلُواْ بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْفَسَادِ فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ

Na wale waliodhulumu wakafuata yale waliyoishi nayo katika anasa, wakawa waliotengwa.[116]

وَٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَآ أُتْرِفُوا۟ فِيهِ وَكَانُوا۟ مُجْرِمِينَ [116]

Na si katika tabia ya Mlezi wako kuangamiza miji kwa dhuluma, ilhali wakazi wake wanarekebisha.[117]

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ [117]

Na kama Mlezi wako angaliridhia, angalifanya watu kuwa jamii moja;

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةً وَٰحِدَةً

lakini hawaachi kutofautiana, isipokuwa wale anaowahurumia Mlezi wako,[118]

وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ [118] إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ

na kwa ajili ya hilo Aliwaumba.

وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ

Na neno la Mlezi wako limekamilika: “Nitaijaza kwa yakini Jahanamu na Waliofichika na wanadamu, wote kwa pamoja.”[119]

وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ [119]

Na yote Tunayokusimulia kati ya taarifa kuhusu wajumbe ni yale Tunayoimarisha nayo Dhamiri yako;

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ

na umekujia, humo, ukweli, mawaidha na ukumbusho kwa waumini.[120]

وَجَآءَكَ فِى هَٰذِهِ ٱلْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ [120]

Na waambie wale wasioamini: “Tendeni kulingana na mahali penu; sisi, tunatenda; na ngojeni: sisi pia tunangoja hakika.”[121–122]

وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَٰمِلُونَ [121] وَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنَّا مُنتَظِرُونَ [122]

Na kwa Mungu ni yaliyo nje ya hisi katika mbingu na ardhini,

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na Kwake ndiko linakorejea jambo lote:

وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُ كُلُّهُۥ

mtii basi, na umpe uwakili:

فَٱعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ

na Mlezi wako si asiyejali yale mnayofanya.[123]

وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ [123]

Yusuf • يوسف

Sura 12 · 111 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓر (Alif Lam Ra).

الٓر

Hizi ni ishara za Maandiko ya wazi.[1]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ [1]

Tumeuteremsha kama Usomaji usio na dosari, huenda mtatumia akili.[2]

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ [2]

Tunakusimulia simulizi nzuri zaidi, Tukikufunulia Usomaji huu, ilhali ulikuwa kwa yakini, hapo awali, miongoni mwa wasiojali.[3]

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ ٱلْقَصَصِ بِمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلْغَٰفِلِينَ [3]

Yusufu alipomwambia baba yake: “Ewe baba yangu, nimeona nyota kumi na moja, pamoja na jua na mwezi,

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّى رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ

nimeviona vikisujudu mbele yangu.”[4]

رَأَيْتُهُمْ لِى سَٰجِدِينَ [4]

Alisema: “Ewe mwanangu mdogo, usiwasimulie ndugu zako njozi yako, la sivyo wangekupangia hila,

قَالَ يَٰبُنَىَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا۟ لَكَ كَيْدًا

kwani Mwepushaji ni, kwa mwanadamu, adui wa wazi.[5]

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [5]

Na hivyo ndivyo Mlezi wako atakavyokuchagua na kukufundisha utabiri wa matukio,

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ

na Atakamilisha neema Yake juu yako na juu ya ukoo wa Yakubu, kama Alivyoikamilisha hapo awali juu ya mababu zako wawili, Ibrahimu na Ishaka;

وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعْقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ

kwani Mlezi wako ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima."[6]

إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [6]

Kulikuwa hakika, katika Yusufu na ndugu zake, ishara kwa wanaouliza.[7]

لَّقَدْ كَانَ فِى يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِۦٓ ءَايَٰتٌ لِّلسَّآئِلِينَ [7]

Walipowaambia: "Yusufu na ndugu yake wanapendwa zaidi na baba yetu kuliko sisi, ilhali sisi ni kundi lililoshikamana:

إِذْ قَالُوا۟ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰٓ أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ

baba yetu yuko kwa yakini katika upotovu wa wazi.[8]

إِنَّ أَبَانَا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [8]

Muueni Yusufu, au mfukuzieni katika nchi fulani, ili uso wa baba yenu uwe huru kwenu pekee, na muwe, baada ya hilo, watu mazima."[9]

ٱقْتُلُوا۟ يُوسُفَ أَوِ ٱطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ قَوْمًا صَٰلِحِينَ [9]

Mmoja wao alisema: "Msimuue Yusufu, bali mtupeni chini kabisa ya kisima: msafara fulani utamchukua, ikiwa mtatenda."**(43)** [10]

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا۟ يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ [10] **(43)**

Walisema: “Ewe baba yetu, una nini hata hutuamini kuhusu Yusufu, ilhali sisi kwa yakini ni washauri wakweli kwake?[11]

قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأۡمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ لَنَٰصِحُونَ [11]

Mpeleke pamoja nasi kesho, ajiburudishe na acheze; tutakuwa kwa yakini watunzaji wake.”**(44)** [12]

أَرۡسِلۡهُ مَعَنَا غَدٗا يَرۡتَعۡ وَيَلۡعَبۡ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ [12] **(44)**

Alisema: “Kwa yakini inanihuzunisha mkimchukua, na ninaogopa kwamba mbwa mwitu atamla ilhali ninyi mngekuwa wasiojali naye.”[13]

قَالَ إِنِّي لَيَحۡزُنُنِيٓ أَن تَذۡهَبُواْ بِهِۦ وَأَخَافُ أَن يَأۡكُلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَأَنتُمۡ عَنۡهُ غَٰفِلُونَ [13]

Walisema: “Kama mbwa mwitu angemla, ilhali sisi ni kundi lililoshikamana, ndipo tungekuwa kwa yakini waliopata hasara.”[14]

قَالُواْ لَئِنۡ أَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّآ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ [14]

Walipomchukua na kukubaliana kumweka chini kabisa ya kisima — na Tukamfunulia: “Utawaarifu kwa yakini kuhusu jambo hili, ilhali hawahisi” — **(45)** [15]

فَلَمَّا ذَهَبُواْ بِهِۦ وَأَجۡمَعُوٓاْ أَن يَجۡعَلُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمۡرِهِمۡ هَٰذَا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ [15] **(45)**

wakaja kwa baba yao jioni, wakilia, na wakasema: “Ewe baba yetu, sisi hakika tulienda kushindana mbio na tukamwacha Yusufu karibu na mizigo yetu, na mbwa mwitu akamla.[16]

وَجَآءُوٓ أَبَاهُمۡ عِشَآءٗ يَبۡكُونَ [16] قَالُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبۡنَا نَسۡتَبِقُ وَتَرَكۡنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُ

Lakini hutatusadiki, hata tukisema kweli.”[17]

وَمَآ أَنتَ بِمُؤۡمِنٖ لَّنَا وَلَوۡ كُنَّا صَٰدِقِينَ [17]

Na wakaleta kanzu yake iliyotiwa madoa ya damu ya uongo.

وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ بِدَمٖ كَذِبٖ

Alisema: “Dhati yenu imewashawishi badala yake jambo.

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا

Subira inayostahili!

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

Na ni kwa Mungu ndiko inakopaswa kutafuta msaada dhidi ya yale mnayoyaeleza.”[18]

وَٱللَّهُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ [18]

Na msafara ulifika; walituma mchota maji wao, ambaye alishusha ndoo yake. Alisema: “Habari njema! Huyu hapa mvulana!”(46)

وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا۟ وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُۥ قَالَ يَٰبُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَٰمٌ (46)

Na wakamficha kama bidhaa —

وَأَسَرُّوهُ بِضَٰعَةً

lakini Mungu alikuwa Mjuzi wa Yote wa yale waliyokuwa wakifanya.[19]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ [19]

Na wakamuuza kwa bei iliyopunguzwa, sarafu chache zilizohesabiwa: hawakuweka umuhimu mkubwa kwake.[20]

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۭ بَخْسٍ دَرَٰهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ [20]

Na yule aliyemnunua, huko Misri, alimwambia mke wake: “Mpe heshima makazi yake; huenda atatufaa, au tutamchukua kama mtoto.”

وَقَالَ ٱلَّذِى ٱشْتَرَىٰهُ مِن مِّصْرَ لِٱمْرَأَتِهِۦٓ أَكْرِمِى مَثْوَىٰهُ عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا

Na hivyo ndivyo Tulivyomweka Yusufu katika ardhi hii, na ili kumfundisha utabiri wa matukio —

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ

Mungu ni mshindi katika mpango Wake,

وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ أَمْرِهِۦ

lakini wengi wa watu hawajui.[21]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [21]

Na alipofikia ukomavu wake kamili, Tulimpa hukumu na ujuzi:

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا

ndivyo Tunavyolipa wanaofanya wema.[22]

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ [22]

Na yule ambaye alikuwa nyumbani kwake alimtaka kutoka kwake mwenyewe; alifunga milango kwa vizuizi na akasema: “Njoo hapa.”

وَرَٰوَدَتْهُ ٱلَّتِى هُوَ فِى بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلْأَبْوَٰبَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ

Alisema: “Ninajiweka katika hifadhi ya Mungu!

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ

Ni bwana wangu: ameufanya makazi yangu kuwa mazuri,

إِنَّهُۥ رَبِّىٓ أَحْسَنَ مَثْوَاىَ

kwani madhalimu hawafanikiwi.”[23]

إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ [23]

Na hakika, yeye alikuwa na nia kwake,

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِۦ

naye angalikuwa na nia kwake, kama hangaliona dhihirisho la Mlezi wake:

وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ أَن رَّءَا بُرْهَٰنَ رَبِّهِۦ

ndivyo ilivyokuwa, ili Tumwondolee ubaya na ufuska,

كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ ٱلسُّوٓءَ وَٱلْفَحْشَآءَ

kwani alikuwa miongoni mwa watiifu Wetu waliosafishwa.[24]

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُخْلَصِينَ [24]

Na wote wawili wakajaribu kutangulizana kuelekea mlangoni, naye akararua kanzu yake kutoka nyuma, na wakamkuta mkuu wake mlangoni.

وَٱسْتَبَقَا ٱلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلْبَابِ

Alisema: “Ni nini malipo ya yule anayekusudia ubaya kwa ahali wako, ghairi ya gereza au adhabu yenye maumivu?”[25]

قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [25]

Alisema: “Yeye ndiye aliyetaka kunipata kutoka kwangu mwenyewe.”

قَالَ هِىَ رَٰوَدَتْنِى عَن نَّفْسِى

Na shahidi wa ahali yake alishuhudia: “Kama kanzu yake imeraruliwa mbele, anasema kweli, naye ni miongoni mwa waongo; lakini kama kanzu yake imeraruliwa nyuma, amesema uongo,[26]

وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ [26] وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ

naye ni miongoni mwa wasadikifu.”[27]

وَهُوَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [27]

Alipoona kwamba kanzu yake imeraruliwa nyuma, alisema: “Hii ni hila yenu: hila yenu ni hakika adhimu.[28]

فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُۥ مِن كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ [28]

Yusufu, jiepushe na hili;

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا

na wewe, omba msamaha kwa kosa lako, kwani wewe ni miongoni mwa wenye makosa.”[29]

وَٱسْتَغْفِرِى لِذَنۢبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلْخَٰطِـِٔينَ [29]

Na wanawake, katika Jiji Kuu, walisema: “Mke wa Mwenye Uwezo anamtaka kijana wake kutoka kwake mwenyewe: kwa yakini amemteka kwa mapenzi;

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي ٱلْمَدِينَةِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا عَن نَّفْسِهِۦ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا

tunamwona kwa yakini katika upotovu wa wazi.”[30]

إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [30]

Aliposikia njama yao, aliwaalika na kuwaandalia mahali pa kuegemea; alimpa kila mmoja wao kisu, na akasema: “Toka mbele yao.”

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا وَءَاتَتْ كُلَّ وَٰحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ ٱخْرُجْ عَلَيْهِنَّ

Walipomwona, wakamwona mkubwa mno hata wakakata mikono yao, wakisema: “Mungu ameepushwa nalo! Huyu si binadamu:

فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا

huyu si ila Mtekelezaji mheshimiwa.”[31]

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ [31]

Alisema: “Huyu ndiye yule mliyenilaumu kwake.

قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ ٱلَّذِى لُمْتُنَّنِى فِيهِ

Nilimtaka hakika kutoka kwake mwenyewe, lakini alishikilia kwa nguvu ulinzi wake;

وَلَقَدْ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفْسِهِۦ فَٱسْتَعْصَمَ

na kama hatafanya yale ninayomwamuru, atafungwa kwa yakini gerezani, na atakuwa kwa yakini miongoni mwa walioshushwa hadhi.”[32]

وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَآ ءَامُرُهُۥ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ ٱلصَّٰغِرِينَ [32]

Alisema: “Mlezi wangu, gereza ni pendwa zaidi kwangu kuliko yale wanayoniitia; na kama Hutaniondolea hila yao, nitaelekea kwao na nitakuwa miongoni mwa wajinga.”[33]

قَالَ رَبِّ ٱلسِّجْنُ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّا يَدْعُونَنِىٓ إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّى كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ ٱلْجَٰهِلِينَ [33]

Mlezi wake alimjibu na akamwondolea hila yao,

فَٱسْتَجَابَ لَهُۥ رَبُّهُۥ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[34]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [34]

Kisha ikawadhihirikia, baada ya kuona ishara, kwamba wangemfunga kwa yakini kwa muda.[35]

ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّنۢ بَعْدِ مَا رَأَوُا۟ ٱلْـَٔايَٰتِ لَيَسْجُنُنَّهُۥ حَتَّىٰ حِينٍ [35]

Na vijana wawili waliingia gerezani pamoja naye.

وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجْنَ فَتَيَانِ

Mmoja wao alisema: “Nilijiona nikikamua mvinyo.”

قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَعْصِرُ خَمْرًا

Na yule mwingine alisema: “Nilijiona nikibeba juu ya kichwa changu mkate, ambao ndege walikuwa wakila.

وَقَالَ ٱلْـَٔاخَرُ إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِى خُبْزًا تَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِنْهُ

Tuarifu kuhusu utabiri wake: tunakuona miongoni mwa wanaofanya wema.”[36]

نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِۦٓ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ [36]

Alisema: “Hakuna chakula mlichoruzukiwa kitakacholetwa kwenu bila mimi kuwaarifu utabiri wake kabla hakijawafikia:

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِۦ قَبْلَ أَن يَأْتِيَكُمَا

hilo ni sehemu ya yale Mlezi wangu alinifundisha,

ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي

kwani nimeacha mafundisho ya kaumu isiyomwamini Mungu, na inayokana Maisha ya Mwisho,[37]

إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ [37]

na nimefuata mafundisho ya mababu zangu, Ibrahimu, Ishaka na Yakubu:

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

haitupasi kumshirikisha Mungu na chochote.

مَا كَانَ لَنَا أَن نُّشْرِكَ بِاللَّهِ مِن شَيْءٍ

Hilo linatokana na fadhila ya Mungu juu yetu na juu ya watu,

ذَٰلِكَ مِن فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ

lakini wengi wa watu hawana shukrani.[38]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ [38]

Enyi wenzangu wawili wa gerezani, je, mabwana waliogawanyika ni bora, au Mungu, Mmoja pekee, Mdhibiti?[39]

يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ [39]

Mnachotii, pasipo Yeye, si chochote ila majina ya sifa mliyoyataja, ninyi na mababu zenu, bila Mungu kuteremsha mamlaka yoyote juu yake:

مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ

hukumu ni ya Mungu pekee:

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

Ameamuru kwamba mtii Yeye pekee:

أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

hiyo ndiyo Sheria iliyo sawa,

ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ

lakini wengi wa watu hawajui.[40]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [40]

Enyi wenzangu wawili wa gerezani, mmoja wenu wawili atamnywesha bwana wake mvinyo;

يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجْنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا فَيَسْقِى رَبَّهُۥ خَمْرًا

na yule mwingine atafungwa kwenye nguzo, na ndege watakula kichwa chake.

وَأَمَّا ٱلْءَاخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِن رَّأْسِهِۦ

Jambo mlilonishauri limeamuliwa."[41]

قُضِىَ ٱلْأَمْرُ ٱلَّذِى فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ [41]

Na alimwambia yule wa wawili aliyedhania kwamba angalinusuriwa: "Nikumbuke kwa bwana wako."

وَقَالَ لِلَّذِى ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٍ مِّنْهُمَا ٱذْكُرْنِى عِندَ رَبِّكَ

Lakini Mwepushaji alimsahaulisha kutaja hilo kwa bwana wake, naye akakaa miaka kadhaa gerezani.[42]

فَأَنسَىٰهُ ٱلشَّيْطَٰنُ ذِكْرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِى ٱلسِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ [42]

Na mfalme alisema: "Ninaona ng'ombe saba wanono wanaoliwa na saba wembamba, na masuke saba mabichi na mengine yaliyokauka:

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ إِنِّىٓ أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَٰتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٍ

Enyi baraza, nipeni maoni yenu kuhusu njozi yangu, ikiwa mnaweza kufasiri njozi."[43]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَأُ أَفْتُونِى فِى رُءْيَٰىَ إِن كُنتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ [43]

Walisema: “Mkusanyiko wa ndoto zilizochanganyika,

قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ

nasi hatuna ujuzi wa utabiri wa ndoto.”[44]

وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ [44]

Na yule wa wawili aliyekuwa amenusuriwa alisema, akikumbuka baada ya muda mrefu: “Nitawaarifu utabiri wake: nitumeni basi.”[45]

وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأۡوِيلِهِۦ فَأَرۡسِلُونِ [45]

“Yusufu, mtu msadikifu, tupe maoni yako kuhusu ng'ombe saba wanono wanaoliwa na saba wembamba, na masuke saba mabichi na mengine yaliyokauka, huenda nitarudi kwa watu, huenda watajua.”[46]

يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ [46]

Alisema: “Mtalima kwa miaka saba mfululizo, kwa bidii;

قَالَ تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبٗا

na yale mtakayokuwa mmevuna, yaweni ghalani katika suke lake, isipokuwa kidogo mtakachokula.[47]

فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تَأۡكُلُونَ [47]

Kisha zitakuja, baada ya hilo, miaka saba mikali, ambayo itakula yale mtakayokuwa mmeyatanguliza kwa ajili yake, isipokuwa kidogo mtakachokilinda.[48]

ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٞ شِدَادٞ يَأۡكُلۡنَ مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تُحۡصِنُونَ [48]

Kisha itakuja, baada ya hilo, mwaka ambao watu watapata mvua ya kuokoa, na ambao watakamua.”[49]

ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَامٞ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعۡصِرُونَ [49]

Na mfalme alisema: “Nileteeni.”

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِى بِهِۦٓ

Mjumbe alipomjia, alisema: “Rudi kwa bwana wako, na umuulize kuhusu wanawake waliokata mikono yao,(47)

فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ ٱلنِّسْوَةِ ٱلَّٰتِى قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ (47)

kwani Mlezi wangu ni Mjuzi wa Yote wa hila yao.”[50]

إِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ [50]

Alisema: “Hali yenu ilikuwaje, mlipomtaka Yusufu kutoka kwake mwenyewe?”

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِۦ

Walisema: “Mungu ameepushwa nalo! Hatumjui kuwa na ubaya wowote.”

قُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوٓءٍ

Mke wa Mwenye Uwezo alisema: “Sasa ukweli unadhihirika: mimi ndiye niliyemtaka kutoka kwake mwenyewe, naye ni kwa yakini miongoni mwa wasadikifu.”[51]

قَالَتِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْـَٰٔنَ حَصْحَصَ ٱلْحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفْسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [51]

“Hilo, ili ajue kwamba sikumsaliti kwa kutokuwepo kwake, na kwamba Mungu haongozi hila ya wasaliti.[52]

ذَٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّى لَمْ أَخُنْهُ بِٱلْغَيْبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ ٱلْخَآئِنِينَ [52]

Na sijifanyi huru Dhati yangu:

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفْسِىٓ

Dhati huchochea kwa yakini ubaya, isipokuwa yule ambaye Mlezi wangu anamhurumia,

إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّىٓ

kwani Mlezi wangu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma."[53]

إِنَّ رَبِّى غَفُورٌ رَّحِيمٌ [53]

Na mfalme alisema: "Nileteeni: nitamfanya kuwa wangu peke yangu."

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِى بِهِۦٓ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِى

Alipozungumza naye, alisema: "Wewe leo, kwetu, uko katika nafasi ya mamlaka na kuaminiwa."[54]

فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ [54]

Alisema: "Niweke juu ya akiba za ardhi hii, kwani mimi ni mtunzaji mjuzi."[55]

قَالَ ٱجْعَلْنِى عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلْأَرْضِ إِنِّى حَفِيظٌ عَلِيمٌ [55]

Na hivyo ndivyo Tulivyomweka Yusufu katika ardhi hii, akikaa mahali aliporidhia:

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى ٱلْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ

Tunampa huruma Yetu yeyote Tunayemridhia, wala hatuachi ujira wa wanaofanya wema upotee.[56]

نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ [56]

Na ujira wa Maisha ya Mwisho ni bora kwa yakini kwa wanaoamini na kujikinga.[57]

وَلَأَجْرُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ [57]

Na ndugu za Yusufu wakaja na kuingia kwake; aliwatambua, lakini wao hawakumtambua.[58]

وَجَآءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ [58]

Alipowaandalia mahitaji yao ya chakula, alisema: "Nileteeni ndugu mliye naye upande wa baba yenu.

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ ٱئْتُونِى بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَبِيكُمْ

Je, hamwoni kwamba ninatimiza kipimo kwa uaminifu na kwamba mimi ni bora wa wageni?[59]

أَلَا تَرَوْنَ أَنِّيٓ أُوفِي ٱلْكَيْلَ وَأَنَا۠ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ [59]

Na kama hamtaniletea yeye, hamtakuwa tena na kipimo kwangu, wala hamtanikaribia tena."[60]

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِى بِهِۦ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِندِى وَلَا تَقْرَبُونِ [60]

Walisema: "Tutajaribu kumpata kutoka kwa baba yake, tutafanya hivyo kwa yakini."[61]

قَالُوا۟ سَنُرَٰوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ [61]

Na akawaambia vijana wake: "Wekeni bidhaa zao katika mifuko yao, huenda wataitambua watakapojigeuza kuelekea watu wao, huenda watarudi."**(48)** [62]

وَقَالَ لِفِتْيَٰنِهِ ٱجْعَلُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ فِى رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [62] **(48)**

Waliporudi kwa baba yao, walisema: "Ewe baba yetu, tumezuiwa kupata kipimo; mpeleke basi pamoja nasi ndugu yetu, tutapata kipimo, na kwa yakini tutakuwa watunzaji wake."[63]

فَلَمَّا رَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَبِيهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَآ أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ [63]

Alisema: "Je, ningewaamini kwa ajili yake kwa njia nyingine kuliko nilivyowaamini, hapo awali, kwa ajili ya ndugu yake?

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَآ أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن قَبْلُ

Mungu ndiye mtunzaji bora,

فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَٰفِظًا

na Yeye ndiye mwenye huruma zaidi ya wenye huruma."[64]

وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ [64]

Walipofungua mizigo yao, walikuta bidhaa zao zimerudishwa kwao. Walisema: “Ewe baba yetu, tungetafuta nini zaidi?

وَلَمَّا فَتَحُواْ مَتَٰعَهُمۡ وَجَدُواْ بِضَٰعَتَهُمۡ رُدَّتۡ إِلَيۡهِمۡ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مَا نَبۡغِي

Hizi ni bidhaa zetu, tumerudishiwa; tutawaletea mahitaji ahali wetu, tutamtunza ndugu yetu, na tutapata zaidi kipimo cha mtu mmoja:

هَٰذِهِۦ بِضَٰعَتُنَا رُدَّتۡ إِلَيۡنَا وَنَمِيرُ أَهۡلَنَا وَنَحۡفَظُ أَخَانَا وَنَزۡدَادُ كَيۡلَ بَعِيرٖۖ

hicho ni kipimo rahisi.”[65]

ذَٰلِكَ كَيۡلٞ يَسِيرٞ [65]

Alisema: “Sitamtuma pamoja nanyi, hadi mniletee ahadi madhubuti mbele ya Mungu, kwamba mtanirudishia yeye kwa yakini, isipokuwa kama mtazingirwa.”

قَالَ لَنۡ أُرۡسِلَهُۥ مَعَكُمۡ حَتَّىٰ تُؤۡتُونِ مَوۡثِقٗا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأۡتُنَّنِي بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يُحَاطَ بِكُمۡ

Walipomletea ahadi yao madhubuti, alisema: “Mungu ni wakili wa yale tunayosema.”[66]

فَلَمَّآ ءَاتَوۡهُ مَوۡثِقَهُمۡ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٞ [66]

Na alisema: “Enyi wanangu, msiingie kupitia mlango mmoja, bali ingieni kupitia milango tofauti;

وَقَالَ يَٰبَنِيَّ لَا تَدۡخُلُواْ مِنۢ بَابٖ وَٰحِدٖ وَٱدۡخُلُواْ مِنۡ أَبۡوَٰبٖ مُّتَفَرِّقَةٖ

sitawafaa kwa chochote dhidi ya Mungu:

وَمَآ أُغۡنِي عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَيۡءٍ

hukumu ni ya Mungu pekee;

إِنِ ٱلۡحُكۡمُ إِلَّا لِلَّهِ

ni Kwake ninatoa uwakili,

عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ

na wale wanaotoa uwakili, wampe Yeye."[67]

وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ [67]

Walipoingia kama baba yao alivyowaamuru, hilo halikuwafaa kwa chochote dhidi ya Mungu, isipokuwa hitaji katika Dhati ya Yakubu, alilolitimiza;

وَلَمَّا دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِى عَنْهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَىٰهَا

alikuwa na ujuzi kwa yakini Tuliomfundisha,

وَإِنَّهُۥ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَٰهُ

lakini wengi wa watu hawajui.[68]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [68]

Walipoingia kwa Yusufu, alimkaribisha ndugu yake kwake,

وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ

na akasema: "Mimi, hakika, ni ndugu yako: usisononeke basi kwa yale waliyokuwa wakifanya."[69]

قَالَ إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [69]

Alipowaandalia mahitaji yao, aliweka kikombe katika mfuko wa ndugu yake; kisha mtangazaji alitangaza: "Enyi msafara, ninyi kwa yakini ni wezi!"[70]

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِى رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَٰرِقُونَ [70]

Walisema, wakimkabili: "Mmekosa nini?"[71]

قَالُوا۟ وَأَقْبَلُوا۟ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ [71]

Walisema: "Tumekosa kipimo cha mfalme;

قَالُوا۟ نَفْقِدُ صُوَاعَ ٱلْمَلِكِ

yule atakayekirudisha atapata mzigo wa mtu mmoja, nami ni mdhamini wake."[72]

وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٌ [72]

Walisema: "Kwa Mungu, mnajua hakika kwamba hatukuja kueneza ufisadi katika ardhi hii, na kwamba sisi si wezi."[73]

قَالُوا۟ تَٱللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَٰرِقِينَ [73]

Walisema: "Malipo yake yatakuwa nini basi, ikiwa ninyi ni waongo?"[74]

قَالُوا۟ فَمَا جَزَٰٓؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَٰذِبِينَ [74]

Walisema: "Malipo yake: yule atakayepatikana kwenye mfuko wake, yeye mwenyewe ndiye malipo yake.

قَالُوا۟ جَزَٰٓؤُهُۥ مَن وُجِدَ فِى رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَٰٓؤُهُۥ

Hivyo ndivyo tunavyolipa madhalimu."[75]

كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ [75]

Alianza na magunia yao kabla ya gunia la ndugu yake, kisha akakitoa kutoka kwenye gunia la ndugu yake:

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَآءِ أَخِيهِ

hivyo ndivyo Tulivyopanga njama kwa ajili ya Yusufu:

كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

hakuwa na uwezo, kulingana na sheria ya mfalme, wa kumchukua ndugu yake, isipokuwa kama Mungu ataridhia.

مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ

Tunainua kwa daraja Tunayeridhia,

نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ

na juu ya kila mwenye ujuzi, yupo mjuzi.[76]

وَفَوْقَ كُلِّ ذِى عِلْمٍ عَلِيمٌ [76]

Walisema: “Kama ameiba, ndugu yake naye ameiba hapo awali.”

قَالُوٓاْ إِن يَسۡرِقۡ فَقَدۡ سَرَقَ أَخٞ لَّهُۥ مِن قَبۡلُ

Yusufu aliliweka hilo siri ndani yake na hakuwadhihirishia;

فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفۡسِهِۦ وَلَمۡ يُبۡدِهَا لَهُمۡ

akasema: “Mko katika mahali pabaya zaidi,

قَالَ أَنتُمۡ شَرّٞ مَّكَانٗا

na Mungu anajua zaidi yale mnayoeleza.”[77]

وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا تَصِفُونَ [77]

Walisema: “Ewe Mwenye Uwezo, ana baba, mzee mkongwe sana; mchukue basi mmoja wetu mahali pake: tunakuona miongoni mwa wanaofanya wema.”[78]

قَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبٗا شَيۡخٗا كَبِيرٗا فَخُذۡ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ [78]

Alisema: “Tunajiweka katika hifadhi ya Mungu tusimchukue mwingine kuliko yule tuliyempata naye kitu chetu: ndipo tungekuwa kwa yakini madhalimu.”[79]

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأۡخُذَ إِلَّا مَن وَجَدۡنَا مَتَٰعَنَا عِندَهُۥٓۖ إِنَّآ إِذٗا لَّظَٰلِمُونَ [79]

Walipokata tamaa kabisa kwake, walijitenga kwa mazungumzo ya siri.

فَلَمَّا ٱسۡتَيۡـَٔسُواْ مِنۡهُ خَلَصُواْ نَجِيّٗا

Mkubwa wao alisema: “Hamjui kwamba baba yenu amechukua kwenu ahadi madhubuti mbele ya Mungu,

قَالَ كَبِيرُهُمۡ أَلَمۡ تَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ أَبَاكُمۡ قَدۡ أَخَذَ عَلَيۡكُم مَّوۡثِقٗا مِّنَ ٱللَّهِ

na kwamba hapo awali mlipuuza wajibu wenu kwa Yusufu?

وَمِن قَبۡلُ مَا فَرَّطتُمۡ فِي يُوسُفَ

Sitaondoka basi katika ardhi hii, hadi baba yangu aniruhusu, au Mungu ahukumu kwa niaba yangu:

فَلَنْ أَبْرَحَ ٱلْأَرْضَ حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِىٓ أَبِىٓ أَوْ يَحْكُمَ ٱللَّهُ لِى

Yeye ndiye bora wa mahakimu.[80]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ [80]

Rudini kwa baba yenu, na semeni: ‘Ewe baba yetu, mwanao ametangazwa hakika kuwa mwizi;(49)

ٱرْجِعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَبِيكُمْ فَقُولُوا۟ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّ ٱبْنَكَ سَرَقَ (49)

nasi hatushuhudii ila yale tunayojua, na hatukuweza kulinda kile kilichokuwa nje ya hisi.[81]

وَمَا شَهِدْنَآ إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَٰفِظِينَ [81]

Na uliza mji tuliokuwa ndani yake, na msafara tuliorudi nao: sisi kwa yakini ni wasadikifu.’”[82]

وَسْـَٔلِ ٱلْقَرْيَةَ ٱلَّتِى كُنَّا فِيهَا وَٱلْعِيرَ ٱلَّتِىٓ أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ [82]

Alisema: “Dhati yenu imewashawishi badala yake jambo.

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا

Subira inayostahili!

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

Huenda Mungu akinirudishia wote,

عَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِيَنِى بِهِمْ جَمِيعًا

kwani Yeye ndiye Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.”[83]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ [83]

Na akawageuzia mgongo na akasema: “Ee uchungu wangu, kwa Yusufu!”

وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰٓأَسَفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ

Na macho yake yakawa meupe kwa masikitiko, huku akimeza dhiki yake.[84]

وَٱبۡيَضَّتۡ عَيۡنَاهُ مِنَ ٱلۡحُزۡنِ فَهُوَ كَظِيمٌ [84]

Walisema: “Kwa Mungu, hutaacha kumkumbuka Yusufu, hadi uchoke kabisa au uangamie.”[85]

قَالُواْ تَٱللَّهِ تَفۡتَؤُاْ تَذۡكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوۡ تَكُونَ مِنَ ٱلۡهَٰلِكِينَ [85]

Alisema: “Ninalalamika kwa Mungu tu kuhusu kububujika kwangu na masikitiko yangu,

قَالَ إِنَّمَآ أَشۡكُواْ بَثِّي وَحُزۡنِيٓ إِلَى ٱللَّهِ

na ninajua, kutoka kwa Mungu, yale msiyoyajua.[86]

وَأَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ [86]

Enyi wanangu, nendeni na mtafute habari za Yusufu na ndugu yake, wala msikate tamaa katika pumziko la Mungu,

يَٰبَنِيَّ ٱذۡهَبُواْ فَتَحَسَّسُواْ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَاْيۡـَٔسُواْ مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِ

kwani hakuna anayekata tamaa katika pumziko la Mungu, isipokuwa kaumu inayokana.”[87]

إِنَّهُۥ لَا يَاْيۡـَٔسُ مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ [87]

Walipoingia kwake, walisema: “Ewe Mwenye Uwezo, madhara yametugusa, pamoja na ahali wetu, na tumekuja na bidhaa ya thamani ndogo:

فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَيۡهِ قَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهۡلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئۡنَا بِبِضَٰعَةٖ مُّزۡجَىٰةٖ

tupe basi kipimo kwa uaminifu, na utufanyie hisani,

فَأَوۡفِ لَنَا ٱلۡكَيۡلَ وَتَصَدَّقۡ عَلَيۡنَآ

kwani Mungu huwalipa wanaofanya hisani.”[88]

إِنَّ ٱللَّهَ يَجۡزِي ٱلۡمُتَصَدِّقِينَ [88]

Alisema: “Mnajua mliyomtendea Yusufu na ndugu yake, ilhali mlikuwa wajinga?”[89]

قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ جَٰهِلُونَ [89]

Walisema: “Je, kweli ni wewe, Yusufu?”

قَالُوٓاْ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ

Alisema: “Mimi ni Yusufu, na huyu ni ndugu yangu.

قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ وَهَٰذَآ أَخِى

Mungu ametutunukia:

قَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَآ

yeyote anayejikinga na kuwa na subira — Mungu hawaachi hakika ujira wa wanaofanya wema upotee.”[90]

إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ [90]

Walisema: “Kwa Mungu, Mungu amekupendelea hakika kuliko sisi, nasi kwa yakini tulikuwa na makosa.”[91]

قَالُواْ تَٱللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ [91]

Alisema: “Hakuna lawama juu yenu:

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ

leo, Mungu anawasamehe,

ٱلْيَوْمَ يَغْفِرُ ٱللَّهُ لَكُمْ

Yeye ndiye mwenye huruma zaidi ya wenye huruma.[92]

وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ [92]

Nendeni na kanzu yangu hii, na mtupeni juu ya uso wa baba yangu: atapata kuona tena. Nileteeni baadaye ahali wenu wote.”[93]

ٱذْهَبُواْ بِقَمِيصِى هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِى يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِى بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ [93]

Msafara ulipoondoka, baba yao alisema: “Ninanusa kwa yakini harufu ya Yusufu, ikiwa hamnidhanii kuwa mwenye kupayuka.”[94]

وَلَمَّا فَصَلَتِ ٱلْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّى لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَآ أَن تُفَنِّدُونِ [94]

Walisema: “Kwa Mungu, wewe kwa yakini uko katika upotovu wako wa zamani.”[95]

قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِى ضَلَٰلِكَ ٱلْقَدِيمِ [95]

Mpasha habari njema alipofika, aliitupa juu ya uso wake, naye akapata kuona upesi.

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ فَٱرْتَدَّ بَصِيرًا

Alisema: “Je, sikuwaambia kwamba ninajua, kutoka kwa Mungu, yale msiyoyajua?”[96]

قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [96]

Walisema: “Ewe baba yetu, omba msamaha kwa makosa yetu, kwani tulikuwa na makosa.”[97]

قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا ٱسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ [97]

Alisema: “Nitaomba hivi karibuni msamaha wa Mlezi wangu kwa ajili yenu:

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّىٓ

Yeye ndiye hakika, Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[98]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [98]

Walipoingia kwa Yusufu, alimkaribisha baba yake na mama yake kwake, na akasema: “Ingieni Misri, Mungu akiridhia, kwa usalama.”[99]

فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُواْ مِصْرَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ [99]

Na akawainua baba yake na mama yake juu ya jengo, nao wakaanguka mbele yake wakisujudu.

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى ٱلْعَرْشِ وَخَرُّواْ لَهُۥ سُجَّدًا

Na akasema: “Ewe baba yangu, huu ndio utabiri wa njozi yangu ya zamani: Mlezi wangu ameifanya kuwa kweli.

وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأۡوِيلُ رُءۡيَٰيَ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَعَلَهَا رَبِّي حَقّٗا

Na Alinifanyia wema, aliponitoa gerezani, na kuwaleta kutoka mashambani, baada ya Mwepushaji kupanda mfarakano kati ya ndugu zangu na mimi.

وَقَدۡ أَحۡسَنَ بِيٓ إِذۡ أَخۡرَجَنِي مِنَ ٱلسِّجۡنِ وَجَآءَ بِكُم مِّنَ ٱلۡبَدۡوِ مِنۢ بَعۡدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيۡطَٰنُ بَيۡنِي وَبَيۡنَ إِخۡوَتِيٓ

Mlezi wangu ni Mpole katika Anachokiridhia,

إِنَّ رَبِّي لَطِيفٞ لِّمَا يَشَآءُ

kwani Yeye ndiye Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[100]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ [100]

Mlezi wangu, Umenipa sehemu ya ufalme, na Umenifundisha utabiri wa matukio.

رَبِّ قَدۡ ءَاتَيۡتَنِي مِنَ ٱلۡمُلۡكِ وَعَلَّمۡتَنِي مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ

Asili ya mbingu na ardhi, Wewe ni Mwandani wangu katika Maisha haya ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho: nilinde kwa uaminifu, nikiwa mnyoofu Kwako, na nifanye nijiunge na walio mazima.”[101]

فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَنتَ وَلِيِّۦ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۖ تَوَفَّنِي مُسۡلِمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ [101]

Hilo ni sehemu ya taarifa kuhusu yaliyo nje ya hisi, Tunazokufunulia:

ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهِ إِلَيۡكَ

hukuwa pamoja nao walipokubaliana kuhusu jambo lao huku wakipanga njama.[102]

وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ أَجۡمَعُوٓاْ أَمۡرَهُمۡ وَهُمۡ يَمۡكُرُونَ [102]

Na wengi wa watu, hata ungetaka sana, si waumini.[103]

وَمَآ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوۡ حَرَصۡتَ بِمُؤۡمِنِينَ [103]

Na huwaombi, kwa hili, ujira wowote:

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ

huu si ila ukumbusho kwa viumbe vyote.[104]

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ [104]

Ni ishara ngapi, katika mbingu na ardhini, wanazopita mbele yake wakizikwepa![105]

وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ [105]

Na wengi wao hawamwamini Mungu ila wanapomshirikisha.[106]

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ [106]

Je, wana uhakika basi kwamba haitawajia, kutoka kwa adhabu ya Mungu, kile kinachowafunika, au kwamba Saa haitawajia ghafla, bila wao kuhisi?[107]

أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [107]

Sema: “Hii ndiyo njia yangu: ninaita kwa Mungu.

قُلْ هَٰذِهِۦ سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ

Katika maono kamili, mimi na wale wanaonifuata.

عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى

Na utukufu ni wa Mungu!

وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ

Na mimi si miongoni mwa wanaoshirikisha.”[108]

وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [108]

Na Hatukutuma, kabla yako, ila wanaume ambao Tulikuwa Tukiwafunulia, miongoni mwa watu wa miji.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰٓ

Je, hawajasafiri ardhini basi ili kutazama hatima ya wale wa kabla yao?

أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Na makazi ya Maisha ya Mwisho ni bora kwa yakini kwa wale waliojikinga:

وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟

je, hamtumii basi akili?[109]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [109]

Hadi, wajumbe walipokata tamaa kabisa na wakadhani kwamba walikuwa wameitwa waongo, msaada Wetu uliwajia, na akanusuriwa yule Tuliyemridhia,(50)

حَتَّىٰٓ إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا۟ جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ(50)

wala ukali Wetu haubatilishwi kwa kaumu iliyotengwa.[110]

وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ [110]

Palikuwa hakika, katika simulizi yao, somo kwa wenye akili:

لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ

haukuwa mazungumzo yaliyobuniwa,

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ

bali uthibitisho wa yale yaliyotangulia, ufafanuzi wa kila kitu, na mwongozo na huruma kwa kaumu inayoamini.[111]

وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [111]

AR-RA'D • الرعد

Sura 13 · 43 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓرٓ (Alif Lam Mim Ra).

الٓمٓرٓ

Hizi ni ishara za Maandiko.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ

Na yale yaliyoteremshwa kwako kutoka kwa Mlezi wako ni ukweli,

وَٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ

lakini wengi wa watu hawaamini.[1]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ [1]

Mungu ndiye aliyeinua mbingu bila nguzo

ٱللَّهُ ٱلَّذِى رَفَعَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ

mnazoweza kuziona;

تَرَوْنَهَا

kisha Alijiimarisha juu ya Jengo;

ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

na Ameweka chini ya amri jua na mwezi,

وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ

kila kimoja kikikimbia kuelekea muda uliotajwa.

كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى

Yeye hutawala Amri,

يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ

Yeye hufafanua ishara, huenda mtakuwa na yakini ya kukutana na Mlezi wenu.[2]

يُفَصِّلُ ٱلْآيَٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ [2]

Na Yeye ndiye aliyeitandaza ardhi, na kuweka humo nanga imara na mito;

وَهُوَ ٱلَّذِى مَدَّ ٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنْهَٰرًا

na katika matunda yote, Ameweka humo vipengele viwili vya jozi,

وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ

Yeye hufunika mchana kwa usiku.

يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[3]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [3]

Na juu ya ardhi, kuna viwanja jirani kwa kila kimoja, bustani za mizabibu, mazao, mitende ya vishada au ya pekee, inayomwagiliwa maji yale yale,

وَفِى ٱلْأَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجَٰوِرَٰتٌ وَجَنَّٰتٌ مِّنْ أَعْنَٰبٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَآءٍ وَٰحِدٍ

na Tunawafadhilisha baadhi yao juu ya wengine katika vyakula.

وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِى ٱلْأُكُلِ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotumia akili.[4]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [4]

Na ukistaajabu, ya kustaajabisha ni maneno yao: “Tutakapokuwa udongo, je, tutakuwa kweli katika uumbaji mpya?”

وَإِن تَعۡجَبۡ فَعَجَبٞ قَوۡلُهُمۡ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٍ

Hao ndio wanaomkana Mlezi wao,

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ

hao ndio watakaokuwa na minyororo shingoni mwao,

وَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَغۡلَٰلُ فِيٓ أَعۡنَاقِهِمۡ

hao ndio wenza wa Moto, wanakaa humo milele.[5]

وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ [5]

Na wanakuomba uharakishe ubaya kabla ya wema, ilhali mifano ya awali tayari imepita kabla yao.

وَيَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِ وَقَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِمُ ٱلۡمَثُلَٰتُ

Na Mlezi wako ni kwa yakini mwenye msamaha kwa watu, licha ya dhuluma yao;

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغۡفِرَةٖ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلۡمِهِمۡ

na Mlezi wako ni kwa yakini mkali katika hatima.[6]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ [6]

Na wale wanaokana wanasema: “Kwa nini hakuteremshiwa ishara kutoka kwa Mlezi wake!”

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦٓ

Wewe ni mwonyaji tu,

إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرٞ

na kwa kila kaumu yupo kiongozi.[7]

وَلِكُلِّ قَوۡمٍ هَادٖ [7]

Mungu anajua kile anachobeba kila jike, na kile ambacho matumbo ya uzazi hufyonza na kile yanachoongeza;

ٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَحۡمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ ٱلۡأَرۡحَامُ وَمَا تَزۡدَادُ

na kila kitu, Kwake, ni kwa kipimo.[8]

وَكُلُّ شَيۡءٍ عِندَهُۥ بِمِقۡدَارٍ [8]

Yeye anayejua yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa,

عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ

Mkuu, Aliye Juu Zaidi.[9]

ٱلۡكَبِيرُ ٱلۡمُتَعَالِ [9]

Ni sawa, kati yenu, kwamba mmoja ahifadhi maneno yake siri au aseme kwa sauti, na kwamba ajifiche usiku au atembee wazi mchana.[10]

سَوَآءٌ مِّنكُم مَّنۡ أَسَرَّ ٱلۡقَوۡلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنۡ هُوَ مُسۡتَخۡفِۭ بِٱلَّيۡلِ وَسَارِبُۢ بِٱلنَّهَارِ [10]

Kila mmoja ana, mbele yake na nyuma yake, walinzi wanaopokezana, wanaomtunza kwa amri ya Mungu.

لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٞ مِّنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَمِنۡ خَلۡفِهِۦ يَحۡفَظُونَهُۥ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِ

Mungu habadilishi hakika kilichomo katika kaumu hadi wabadilishe kilichomo ndani yao wenyewe;

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوۡمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمۡ

na Mungu Anapomkusudia kaumu ubaya, hakuna kinachoweza kuubatilisha,

وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ سُوٓءٗا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ

nao hawana, pasipo Yeye, mtetezi yeyote.[11]

وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٖ [11]

Yeye ndiye anayewaonyesha umeme, wa kuogopwa na kutarajiwa, na anayeumba mawingu mazito; na ngurumo humtukuza kwa kumhimidi, pamoja na Watekelezaji, kwa kumwogopa Yeye;[12]

هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ [12] وَيُسَبِّحُ ٱلرَّعْدُ بِحَمْدِهِۦ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِۦ

na Yeye hutuma radi, na kuifikisha kwa yeyote anayemridhia, ilhali wanajadiliana kuhusu Mungu; na Yeye ana nguvu ya kutisha.[13]

وَيُرْسِلُ ٱلصَّوَٰعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَآءُ وَهُمْ يُجَٰدِلُونَ فِى ٱللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ ٱلْمِحَالِ [13]

Kwake ni wito wa ukweli;

لَهُۥ دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ

na wale wanaowanadi pasipo Yeye hawawajibu kwa chochote, isipokuwa kama yule anayenyoosha viganja kuelekea maji yafike kinywani mwake, bila kuyafikia kamwe.

وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَىْءٍ إِلَّا كَبَٰسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦ

Nida ya wanaokana si ila katika upotovu.[14]

وَمَا دُعَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ [14]

Na mbele ya Mungu ndiko anakosujudu yeyote aliye katika mbingu na ardhini, kwa hiari au kwa kulazimishwa, pamoja na vivuli vyao, asubuhi na kurudi nyumbani.[15]

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَٰلُهُم بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْءَاصَالِ [15]

Sema: “Ni nani Mlezi wa mbingu na ardhi?” Sema: “Mungu.”

قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ

Sema: “Je, mmewachukua basi, pasipo Yeye, wandani wasiomiliki kwa ajili yao wenyewe faida wala madhara?”

قُلْ أَفَٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا

Sema: “Je, kipofu na mwenye maono ni sawa?

قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ

Au je, giza na nuru ni sawa?”

أَمْ هَلْ تَسْتَوِى ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ

Au wamemwekea Mungu washirika ambao wangaliumba kama uumbaji Wake, hata uumbaji, machoni mwao, ukawa unafanana?

أَمْ جَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوا۟ كَخَلْقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ ٱلْخَلْقُ عَلَيْهِمْ

Sema: “Mungu ndiye Muumba wa kila kitu,

قُلِ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ

na Yeye ni Mmoja pekee, Mdhibiti.”[16]

وَهُوَ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّٰرُ [16]

Ameteremsha kutoka anga maji, na mabonde yakamwagika kulingana na kipimo chake, na mafuriko yakabeba povu lililovimba;

أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَٱحْتَمَلَ ٱلسَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا

na katika yale yanayochomwa moto, kwa kutafuta urembo au matumizi, kuna vivyo hivyo povu.

وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى ٱلنَّارِ ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَٰعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُۥ

Hivyo ndivyo Mungu anavyozidisha ukweli na batili:

كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ وَٱلْبَٰطِلَ

povu huenda kama taka,

فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً

ilhali kile kinachowafaa watu kinabaki juu ya ardhi.

وَأَمَّا مَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمْكُثُ فِى ٱلْأَرْضِ

Hivyo Mungu huzidisha mifano.[17]

كَذَٰلِكَ يَضۡرِبُ ٱللَّهُ ٱلۡأَمۡثَالَ [17]

Kwa wale wanaomjibu Mlezi wao ni kilicho kizuri zaidi;

لِلَّذِينَ ٱسۡتَجَابُواْ لِرَبِّهِمُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ

na wale wasiomjibu, kama wangekuwa na kila kilicho juu ya ardhi, na mfano wake pamoja nacho, wangekitoa kama fidia.

وَٱلَّذِينَ لَمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَهُۥ لَوۡ أَنَّ لَهُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفۡتَدَوۡاْ بِهِۦٓ

Hao ndio watakaokuwa na hesabu mbaya,

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡحِسَابِ

na kimbilio lao litakuwa Jahanamu:

وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ

kitanda kibaya kama nini![18]

وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ [18]

Je, yule anayejua kwamba yaliyoteremshwa kwako kutoka kwa Mlezi wako ni ukweli angekuwa basi kama yule aliye kipofu?

أَفَمَن يَعۡلَمُ أَنَّمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ ٱلۡحَقُّ كَمَنۡ هُوَ أَعۡمَىٰٓۚ

Wanakumbuka tu wenye akili, wale wanaotimiza agano la Mungu na hawavunji ahadi madhubuti, wale wanaounganisha yale Mungu aliyoamuru yaunganishwe, wanaomhofia Mlezi wao na kuogopa hesabu mbaya, wale waliokuwa na subira katika kutafuta mwelekeo wa Mlezi wao, wakadumisha Mawasiliano, wakatoa katika yale Tuliyowaruzuku, kwa siri na hadharani, na kuondoa ubaya kwa wema.[19–21]

إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ [19] ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلۡمِيثَٰقَ [20] وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيَخۡشَوۡنَ رَبَّهُمۡ وَيَخَافُونَ سُوٓءَ ٱلۡحِسَابِ [21] وَٱلَّذِينَ صَبَرُواْ ٱبۡتِغَآءَ وَجۡهِ رَبِّهِمۡ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ وَيَدۡرَءُونَ بِٱلۡحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ

Hao ndio watakaopata matokeo ya Makazi:[22]

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى ٱلدَّارِ [22]

Bustani za kudumu, ambamo wataingia, pamoja na wale waliokuwa mazima miongoni mwa wazazi wao, mke na mume wao na uzao wao,

جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ

na Watekelezaji wataingia kwao kupitia kila mlango:[23]

وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ [23]

“Amani iwe juu yenu, kwa sababu mlikuwa na subira!”

سَلَٰمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ

Ni matokeo bora kama nini ya Makazi![24]

فَنِعْمَ عُقْبَى ٱلدَّارِ [24]

Na wale wanaovunja agano la Mungu baada ya ahadi madhubuti inayolifunga, wanakatiza yale Mungu aliyoamuru yaunganishwe, na kueneza ufisadi juu ya ardhi — hao ndio walio na laana, na walio na makazi mabaya.[25]

وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ [25]

Mungu hupanua riziki kwa yeyote anayemridhia, na kuipimia:

ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

nao wanafurahi kwa Maisha ya Karibu,

وَفَرِحُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

ilhali Maisha ya Karibu, yakilinganishwa na Maisha ya Mwisho, si ila starehe.[26]

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا مَتَٰعٌ [26]

Na wale wanaokana wanasema: “Kwa nini hakuteremshiwa ishara kutoka kwa Mlezi wake!”

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦٓ

Sema: “Mungu humpoteza hakika yeyote anayemridhia, na humwongoza Kwake yule anayerejea Kwake,[27]

قُلۡ إِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِيٓ إِلَيۡهِ مَنۡ أَنَابَ [27]

wale wanaoamini na ambao viini vyao hutulia kwa ukumbusho wa Mungu.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِ

Je, si kwa ukumbusho wa Mungu ndiko viini hutulia?”[28]

أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ [28]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima — heri iliyoje kwao, na mahali pazuri kama nini pa kurejea![29]

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمۡ وَحُسۡنُ مَـَٔابٖ [29]

Hivyo ndivyo Tulivyokutuma katikati ya jamii ambayo jamii nyingine tayari zimepita kabla yake, ili uwakariri yale Tuliyokufunulia, ilhali wanamkana Mwingi wa Huruma.

كَذَٰلِكَ أَرۡسَلۡنَٰكَ فِيٓ أُمَّةٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهَآ أُمَمٞ لِّتَتۡلُوَاْ عَلَيۡهِمُ ٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَهُمۡ يَكۡفُرُونَ بِٱلرَّحۡمَٰنِ

Sema: “Yeye ni Mlezi wangu;

قُلۡ هُوَ رَبِّي

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Kwake ninatoa uwakili, na Kwake ndiko kunakoelekea kujutia kwangu.”[30]

عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ مَتَابِ [30]

Na hata kama ingalikuwa Usomaji ambao kwao milima ingalitikiswa, au ardhi ingalipasuliwa, au ambao kwao wafu wangaliongeleshwa...

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ ٱلْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ ٱلْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ ٱلْمَوْتَىٰ

Lakini ni kwa Mungu amri, yote:

بَل لِّلَّهِ ٱلْأَمْرُ جَمِيعًا

je, wale wanaoamini hawajatambua basi kwamba, Mungu angeridhia, Angewaongoza watu wote?

أَفَلَمْ يَايْـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعًا

Na kwa wale wanaokana hakitaacha kuwajia, kwa yale waliyotenda, mshindo wa ghafla, au utashuka karibu na makazi yao, hadi ahadi ya Mungu ije,

وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا۟ قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِىَ وَعْدُ ٱللَّهِ

kwani Mungu hakosi kutimiza ahadi Yake.[31]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ [31]

Na wajumbe walidhihakiwa hakika kabla yako; Nikawapa ndipo muda wa nyongeza wale waliokana, kisha Nikawanyakua:

وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ

na hatima Yangu ilikuwa nini ndipo?[32]

فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ [32]

Yule asimamaye juu ya kila Dhati kulingana na kile ilichochuma?

أَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ

Na wamemwekea Mungu washirika. Sema: “Wataje!

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلْ سَمُّوهُمْ

Au mnamwarifu kile asichokijua juu ya ardhi, au kile kilicho wazi katika maneno?”

أَمْ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلْأَرْضِ أَم بِظَٰهِرٍ مِّنَ ٱلْقَوْلِ

Hapana: njama yao imepambwa kwa wale wanaokana, na njia imezibwa kwao.

بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا۟ عَنِ ٱلسَّبِيلِ

Na yeyote Mungu anayempoteza hana tena kiongozi.[33]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ [33]

Wana adhabu katika Maisha ya Karibu,

لَّهُمْ عَذَابٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

lakini adhabu ya Maisha ya Mwisho ni kali zaidi bado,

وَلَعَذَابُ ٱلْـَٔاخِرَةِ أَشَقُّ

nao hawana, dhidi ya Mungu, yeyote wa kuwakinga.[34]

وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ [34]

Mfano wa Bustani waliyoahidiwa wanaojikinga: chini yake mito inatiririka, vyakula vyake ni vya kudumu, pamoja na kivuli chake —

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ أُكُلُهَا دَآئِمٌ وَظِلُّهَا

hayo ndiyo matokeo ya wale waliojikinga,

تِلْكَ عُقْبَى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟

ilhali matokeo ya wale wanaokana ni Moto.[35]

وَّعُقْبَى ٱلْكَٰفِرِينَ ٱلنَّارُ [35]

Na wale Tuliowapa Maandiko wanafurahia yale yaliyoteremshwa kwako,

وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَفْرَحُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ

lakini wapo, miongoni mwa vyama, wanaokataa sehemu yake.

وَمِنَ ٱلْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُۥ

Sema: “Nimeamriwa tu kumtii Mungu, na kutomshirikisha na chochote:

قُلْ إِنَّمَآ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ وَلَآ أُشْرِكَ بِهِۦٓ

ninaita Kwake,

إِلَيْهِ أَدْعُواْ

na Kwake ndiko ninakorejea.”[36]

وَإِلَيْهِ مَـَٔابِ [36]

Na hivyo ndivyo Tulivyoliteremsha, kama hukumu isiyo na dosari:

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا

na ukifuata mihemko yao baada ya ujuzi kukujia, hungekuwa na, dhidi ya Mungu, mwandani wala yeyote wa kukukinga.[37]

وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَمَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا وَاقٍ [37]

Tulituma hakika wajumbe kabla yako, na Tukawaweka mke na mume na uzao;

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَٰجًا وَذُرِّيَّةً

na haimpasi mjumbe yeyote kuleta ishara isipokuwa kwa ruhusa ya Mungu.

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِىَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Kwa kila muda upo daftari.[38]

لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ [38]

Mungu hufuta Anachokiridhia, na Huimarisha,[(51)]

يَمْحُواْ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ [(51)]

na Kwake kuna Chimbuko la Maandiko.[39]

وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ [39]

Na Tukikuonyesha sehemu ya yale Tunayowaahidi, au Tukakulinda kwa uaminifu, kinakuhusu wewe tu ufikishaji, na hesabu ni juu Yetu.[40]

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ [40]

Je, hawakuona kwamba Tunaijia ardhi, Tukiipunguza kutoka ncha zake?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا

Mungu huhukumu, na hakuna awezaye kupitia upya hukumu Yake:

وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِۦ

Yeye ni mwepesi katika hesabu.[41]

وَهُوَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [41]

Na wale wa kabla yao tayari walipanga njama, lakini njama yote ni ya Mungu:

وَقَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ ٱلْمَكْرُ جَمِيعًا

Anajua kile ambacho kila Dhati huchuma,

يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

na wanaokana watajua hivi karibuni ni nani anayepata matokeo ya Makazi.[42]

وَسَيَعْلَمُ ٱلْكُفَّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى ٱلدَّارِ [42]

Na wale wanaokana wanasema: “Wewe hukutumwa.”

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَسْتَ مُرْسَلًا

Sema: “Mungu anatosha kama shahidi kati yangu na ninyi, pamoja na yule aliye na ujuzi wa Maandiko kwake.”[43]

قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ [43]

Ibrahim • ابراهيم

Sura 14 · 52 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓر (Alif Lam Ra).

الٓر

Maandiko ambayo Tumeyateremsha kwako, ili uwatoe watu kutoka gizani kuelekea nuruni, kwa ruhusa ya Mlezi wao, kuelekea barabara ya Mwenye Nguvu zote, Mhimidiwa.[1]

كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ [1]

Mungu, ambaye ni Wake yaliyo katika mbingu na yaliyo juu ya ardhi.

ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na ole kwa wale wanaokana, kwa sababu ya adhabu kali —[2]

وَوَيْلٌ لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ [2]

wale wanaopenda Maisha ya Karibu kuliko Maisha ya Mwisho, wanaoziba njia ya Mungu na wanaotaka kuipindisha: hao ndio walio katika upotovu wa mbali.[3]

ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْءَاخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ [3]

Hatukutuma mjumbe yeyote isipokuwa kwa lugha ya kaumu yake, ili awafanyie mambo wazi;

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ

Mungu humpoteza ndipo yeyote anayemridhia, na humwongoza yeyote anayemridhia:

فَيُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِى مَن يَشَآءُ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[4]

وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ [4]

Tulimtuma hakika Musa na ishara Zetu: “Watoe kaumu yako kutoka gizani kuelekea nuruni, na uwakumbushe siku za Mungu.”

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ أَنۡ أَخۡرِجۡ قَوۡمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرۡهُم بِأَيَّىٰمِ ٱللَّهِ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa yeyote mwenye subira tele, mwenye shukrani tele.[5]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّكُلِّ صَبَّارٖ شَكُورٖ [5]

Na Musa alipomwambia kaumu yake: “Kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, Alipowanusuru kutoka ukoo wa Firauni, waliowatesa kwa adhabu mbaya, wakichinja wana wenu na kuvunja heshima ya wake zenu:

وَإِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ أَنجَىٰكُم مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡ

na humo kulikuwa, kutoka kwa Mlezi wenu, kile kinachojaribu kwa kiasi kikubwa.”[6]

وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٞ مِّن رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ [6]

Na Mlezi wenu alipojulisha: “Mkishukuru, Nitawaongezea kwa yakini; lakini mkikana, adhabu Yangu ni kali kwa yakini.”[7]

وَإِذۡ تَأَذَّنَ رَبُّكُمۡ لَئِن شَكَرۡتُمۡ لَأَزِيدَنَّكُمۡ وَلَئِن كَفَرۡتُمۡ إِنَّ عَذَابِى لَشَدِيدٞ [7]

Na Musa alisema: “Mkikana, ninyi na wote walio juu ya ardhi, Mungu ni kwa yakini Tajiri, Yeye ni Mhimidiwa.”[8]

وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِن تَكۡفُرُوٓاْ أَنتُمۡ وَمَن فِى ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا فَإِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ حَمِيدٌ [8]

Je, haijawafikia taarifa kuhusu wale wa kabla yenu: kaumu ya Nuhu, Adi, Thamudi, na waliokuja baada yao,

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُاْ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِمْ

ambao ni Mungu pekee anayewajua?

لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا ٱللَّهُ

Wajumbe wao waliwajia na hoja wazi, lakini walirudisha mikono yao vinywani mwao na kusema: “Tunakana yale mliyotumwa nayo, nasi kwa yakini tuko katika mkanganyiko wa kutatiza kuhusu yale mnayotuita kwayo.”[9]

جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَرَدُّوٓاْ أَيْدِيَهُمْ فِىٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَقَالُوٓاْ إِنَّا كَفَرْنَا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ وَإِنَّا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ [9]

Wajumbe wao walisema: “Je, kuna mkanganyiko kuhusu Mungu, Asili ya mbingu na ardhi? Anawaita ili kuwasamehe sehemu ya makosa yenu na kuwapa muda hadi muda uliotajwa.”

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى ٱللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى

Walisema: “Ninyi si ila binadamu kama sisi; mnakusudia kutuzuia tusifikie yale waliyokuwa wakitii mababu zetu. Tuleteeni basi mamlaka ya wazi.”[10]

قَالُوٓاْ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [10]

Wajumbe wao waliwaambia: “Sisi si ila binadamu kama ninyi, lakini Mungu humtunukia yeyote anayemridhia miongoni mwa watiifu Wake.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ

Haitupasi kuwaletea mamlaka, isipokuwa kwa ruhusa ya Mungu.

وَمَا كَانَ لَنَآ أَن نَّأْتِيَكُم بِسُلْطَٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[11]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ [11]

Na kwa nini tusimpe Mungu uwakili, ilhali Ametuongoza katika njia zetu?

وَمَا لَنَآ أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنَا سُبُلَنَا

Na tutakuwa kwa yakini na subira juu ya yale mnayotusumbua nayo;

وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَآ ءَاذَيْتُمُونَا

wale wanaotoa uwakili wampe basi Mungu."[12]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ [12]

Na wale waliokana waliwaambia wajumbe wao: "Tutawafukuza kwa yakini kutoka ardhi yetu, au mtarudi katika mafundisho yetu!"

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِى مِلَّتِنَا

Mlezi wao aliwafunulia ndipo: "Tutawaangamiza kwa yakini madhalimu, na Tutawaweka kwa yakini ninyi katika ardhi hii baada yao.[13]

فَأَوْحَىٰٓ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ [13] وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِهِمْ

Hilo ni kwa yule anayeogopa kusimama mbele Yangu, na kuogopa tishio Langu."[14]

ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِى وَخَافَ وَعِيدِ [14]

Na wakaomba ufunguzi,

وَٱسْتَفْتَحُوا۟

na akashindwa kila jeuri mkaidi; zaidi yake, Jahanamu, na atanyweshwa humo maji ya usaha, atakayoyanywa kwa mafundo madogo na asiweze karibu kuyapitisha; kifo kitamjia kutoka kila upande bila yeye kufa; na zaidi ya hilo, adhabu kali.[15–17]

وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ [15] مِّن وَرَآئِهِۦ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِن مَّآءٍ صَدِيدٍ [16] يَتَجَرَّعُهُۥ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ وَيَأْتِيهِ ٱلْمَوْتُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِن وَرَآئِهِۦ عَذَابٌ غَلِيظٌ [17]

Mfano wa wale wanaomkana Mlezi wao:

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ

matendo yao ni kama majivu ambayo upepo huyazungusha kwa nguvu, siku ya dhoruba: hawawezi kushikilia chochote cha yale waliyochuma.

أَعْمَٰلُهُمْ كَرَمَادٍ ٱشْتَدَّتْ بِهِ ٱلرِّيحُ فِى يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَّا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا۟ عَلَىٰ شَىْءٍ ۚ

Huo ndio upotovu wa mbali.[18]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ [18]

Je, hukuona kwamba Mungu ameumba mbingu na ardhi kwa ukweli?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

Angeridhia, Angewaondoa na kuleta uumbaji mpya,[19]

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ [19]

na hilo si nje ya uwezo kwa Mungu kamwe.[20]

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ [20]

Na wote watakuwa wazi mbele ya Mungu, na wanyonge watawaambia wale waliojivuna kwa kiburi: “Sisi tulikuwa hakika wafuasi wenu; je, mnaweza basi kutufaa kwa chochote dhidi ya adhabu ya Mungu?”

وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ ۚ

Watasema: “Kama Mungu angalituongoza, tungaliwaongoza hakika.

قَالُوا۟ لَوْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ

Ni sawa kwetu tukihangaika au tukiwa na subira: hakuna kwetu kimbilio lolote.”[21]

سَوَآءٌ عَلَيْنَآ أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ [21]

Na Mwepushaji atasema, jambo litakapoamuliwa: “Mungu aliwaahidi hakika ahadi ya ukweli, nami niliwaahidi ahadi, lakini nilikosa kuitimiza kwenu; sikuwa na mamlaka yoyote juu yenu, isipokuwa kuwaita, nanyi mkanijibu. Msinilaumu basi, bali jilaumuni wenyewe: siwezi kujibu kilio chenu, wala ninyi changu. Ninakana hakika kwamba mlinishirikisha na Mungu hapo awali.”

وَقَالَ ٱلشَّيْطَٰنُ لَمَّا قُضِىَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ أَن دَعَوْتُكُمْ فَٱسْتَجَبْتُمْ لِى ۖ فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوٓا۟ أَنفُسَكُم ۖ مَّآ أَنَا۠ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِىَّ ۖ إِنِّى كَفَرْتُ بِمَآ أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ

Madhalimu watakuwa na adhabu yenye maumivu hakika.[22]

إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [22]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima wataingizwa katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, kwa ruhusa ya Mlezi wao.

وَأُدْخِلَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

Salamu yao, humo, itakuwa: “Amani!”[23]

تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَٰمٌ [23]

Hukuona jinsi Mungu anavyoongeza mfano? Neno zuri ni kama mti mzuri, ambao mzizi wake ni imara na matawi yake yako angani, ukitoa vyakula vyake kila wakati, kwa ruhusa ya Mlezi wake.[24]

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى ٱلسَّمَآءِ [24] تُؤْتِىٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍۭ بِإِذْنِ رَبِّهَا

Na Mungu huzidisha mifano kwa watu, huenda watakumbuka.[25]

وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [25]

Na mfano wa neno ovu ni kama mti mwovu, ulionyofolewa kutoka juu ya uso wa ardhi, bila uthabiti wowote.[26]

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ [26]

Mungu huimarisha wanaoamini kwa neno thabiti, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ

na Mungu huwapoteza madhalimu,

وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّٰلِمِينَ

na Mungu hufanya Anachokiridhia.[27]

وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ [27]

Hukuona wale waliobadilisha neema ya Mungu kwa ukanaji, na waliowaweka kaumu yao katika makazi ya kuharibika — Jahanamu, ambapo watachomeka:[28]

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّواْ قَوْمَهُمْ دَارَ ٱلْبَوَارِ [28] جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا

ni kimbilio baya kama nini![29]

وَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ [29]

Na wamemwekea Mungu wapinzani, ili kupoteza mbali na njia Yake:

وَجَعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِهِۦ

Sema: “Stareheni, kwani marudio yenu ni Moto.”[30]

قُلْ تَمَتَّعُواْ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ [30]

Waambie watiifu Wangu wanaoamini wadumishe Mawasiliano na watoe katika yale Tuliyowaruzuku, kwa siri na hadharani, kabla hajaja siku ambayo hakutakuwa na mauzo wala urafiki.[31]

قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُنفِقُواْ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ [31]

Mungu ndiye aliyeumba mbingu na ardhi, na aliyeteremsha kutoka anga maji, ambayo kwayo Ametoa matunda kama riziki kwenu, na Ameweka chini ya amri kwenu chombo, ili kiende baharini kwa amri Yake,

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦ

na Ameweka chini ya amri kwenu mito.[32]

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَٰرَ [32]

Na Ameweka chini ya amri kwenu jua na mwezi, vinavyoendelea katika mwendo wao,

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ

na Ameweka chini ya amri kwenu usiku na mchana.[33]

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ [33]

Na Amewapa kutoka kwa kila mlichomwomba;

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ

na mkihesabu neema ya Mungu, hamngeweza kuiorodhesha.

وَإِن تَعُدُّوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ

Mwanadamu ni kwa yakini dhalimu sana, mkanaji mkubwa.[34]

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ [34]

Na Ibrahimu aliposema: “Mlezi wangu, ifanye nchi hii kuwa salama, na unitenge mbali, pamoja na wanangu, na kutii masanamu.[35]

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ أَن نَّعْبُدَ ٱلْأَصْنَامَ [35]

Mlezi wangu, yamepoteza hakika watu wengi. Yeyote anayenifuata ni ndipo miongoni mwangu, na yeyote anayeniasi — Wewe ndipo hakika Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[36]

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ فَمَن تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّى وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [36]

Mlezi wetu, nimewapa makazi sehemu ya uzao wangu katika bonde lisilo na kilimo, karibu na Nyumba Yako iliyofanywa isiyokiukwa,

رَّبَّنَآ إِنِّيٓ أَسۡكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيۡرِ ذِي زَرۡعٍ عِندَ بَيۡتِكَ ٱلۡمُحَرَّمِ

Mlezi wetu, ili wadumishe Mawasiliano; ufanye basi Dhamiri za watu zielekee kwao, na uwaruzuku matunda, huenda watakuwa wenye shukrani.[37]

رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجۡعَلۡ أَفۡـِٔدَةٗ مِّنَ ٱلنَّاسِ تَهۡوِيٓ إِلَيۡهِمۡ وَٱرۡزُقۡهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَشۡكُرُونَ [37]

Mlezi wetu, Wewe unajua tunayoyaficha na tunayoyadhihirisha;

رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعۡلَمُ مَا نُخۡفِي وَمَا نُعۡلِنُ

na hakuna kinachofichika kwa Mungu, si juu ya ardhi wala katika anga.[38]

وَمَا يَخۡفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ [38]

Himidi ni za Mungu, aliyenitunukia, licha ya uzee, Ismaili na Ishaka!

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى ٱلۡكِبَرِ إِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ

Mlezi wangu anasikia kwa yakini nida.[39]

إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ [39]

Mlezi wangu, nifanye niwe yule anayedumisha Mawasiliano, pamoja na uzao wangu;

رَبِّ ٱجۡعَلۡنِي مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي

Mlezi wetu, na ukubali nida yangu.[40]

رَبَّنَا وَتَقَبَّلۡ دُعَآءِ [40]

Mlezi wetu, nisamehe, pamoja na wazazi wangu wawili na waumini, siku ambayo Hesabu itasimama."[41]

رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لِي وَلِوَٰلِدَيَّ وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ يَوۡمَ يَقُومُ ٱلۡحِسَابُ [41]

Wala usidhani kamwe kwamba Mungu hajali yale wanayofanya madhalimu:

وَلَا تَحۡسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعۡمَلُ ٱلظَّٰلِمُونَ

Anawaahirisha tu hadi siku ambayo maono yatagandamana; watakimbilia, vichwa vimeinuliwa, bila macho yao kuwarudia, na Dhamiri zao zitakuwa wazi.[42-43]

إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ [42] مُهْطِعِينَ مُقْنِعِى رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَآءٌ [43]

Na waonye watu kuhusu siku ambayo adhabu itawajia, na ambayo wale waliodhulumu watasema: “Mlezi wetu, tuahirishe hadi muda wa karibu: tutaitikia mwito Wako na kuwafuata wajumbe.”

وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلَ

“Je, hamkuapa hapo awali kwamba hamngejua kutoweka kokote?[44]

أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ [44]

Na mlikaa makazi ya wale waliojidhulumu wenyewe, na ikawa wazi kwenu jinsi Tulivyowatendea, na Tuliwazidishia mifano.”[45]

وَسَكَنتُمْ فِى مَسَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ ٱلْأَمْثَالَ [45]

Na walipanga njama yao,

وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ

lakini njama yao iko kwa Mungu,

وَعِندَ ٱللَّهِ مَكْرُهُمْ

hata kama njama yao ilikuwa ya kuweza kuondoa milima.[46]

وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ [46]

Basi usidhani kamwe kwamba Mungu anakosa kutimiza ahadi Yake kwa wajumbe Wake,

فَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, mwenye kisasi.[47]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ [47]

Siku ambayo ardhi itabadilishwa kuwa ardhi nyingine, pamoja na mbingu,

يَوْمَ تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ

na ambayo watakuwa wazi mbele ya Mungu, Mmoja pekee, Mdhibiti.[48]

وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ [48]

Na utawaona waliotengwa, siku hiyo, wamefungwa pamoja katika pingu, kanzu zao za lami, na Moto ukifunika nyuso zao, ili Mungu alipe kila Dhati kulingana na kile ilichochuma,[49-50]

وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ [49] سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ [50]
لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ

kwani Mungu ni mwepesi katika hesabu.[51]

إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [51]

Huu ni ufikishaji kwa watu, ili waonywe kwayo, wajue kwamba Yeye si ila mungu mmoja, na kwamba wenye akili wakumbuke.[52]

هَٰذَا بَلَٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟ بِهِۦ وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ [52]

AL-HIJR • الحجر

Sura 15 · 99 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓر (Alif Lam Ra).

الٓر

Hizi ni ishara za Maandiko, na za Usomaji wa wazi.[1]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ وَقُرْءَانٍ مُّبِينٍ [1]

Mara nyingi, wale wanaokana wangetamani kuwa wamekuwa wanyoofu kwa Mungu.[2]

رُّبَمَا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ كَانُوا۟ مُسْلِمِينَ [2]

Waachilie: wale, wastarehe, na tumaini liwashughulishe:

ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا۟ وَيَتَمَتَّعُوا۟ وَيُلْهِهِمُ ٱلْأَمَلُ

watajua hivi karibuni.[3]

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [3]

Hatukuangamiza mji wowote bila kuwa na, kuhusu huo, daftari linalojulikana.[4]

وَمَآ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ [4]

Hakuna jamii inayotangulia muda wake, wala kuucheleweshe.[5]

مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ [5]

Na wakasema: “Ewe uliyeteremshiwa Ukumbusho, wewe kwa yakini umevurugika akili! Kwa nini hutuletei Watekelezaji, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu?”[6-7]

وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِى نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ۝٦ لَّوْ مَا تَأْتِينَا بِٱلْمَلَٰٓئِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ۝٧

Hatuwateremshi Watekelezaji ila kwa ukweli,

مَا نُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ

na ndipo, hawangepewa muhula wowote.[8]

وَمَا كَانُوٓا۟ إِذًا مُّنظَرِينَ ۝٨

Sisi ndio Tuliyeteremsha Ukumbusho,

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ

Nasi kwa yakini ni watunzaji wake.[9]

وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝٩

Tulituma hakika wajumbe kabla yako, katika makundi ya kwanza,[10]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِى شِيَعِ ٱلْأَوَّلِينَ ۝١٠

na hakuna mjumbe aliyewajia bila wao kumdhihaki.[11]

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ۝١١

Hivyo Tunaliingiza katika viini vya waliotengwa: hawakiamini, ilhali kawaida ya wa kwanza tayari imepita.[12-13]

كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُۥ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ۝١٢ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ ٱلْأَوَّلِينَ ۝١٣

Na hata kama Tungewafungulia mlango wa anga, ambao wangeendelea kupanda kupitia, wangesema: “Maono yetu yamefifishwa tu; sisi ni badala yake kaumu iliyodanganywa na mazingaombwe.”[14-15]

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّوا۟ فِيهِ يَعْرُجُونَ ۝١٤ لَقَالُوٓا۟ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ۝١٥

Tuliweka hakika katika anga makundi ya nyota, na Tukayapamba kwa wanaotazama, na Tukayalinda dhidi ya kila Mwepushaji aliyefukuzwa — kasoro yule anayeiba usikivu wa kunyemelea, na ambaye hufuatwa ndipo na kombora linalowaka la wazi.[16–18]

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ [16] وَحَفِظْنَٰهَا مِن كُلِّ شَيْطَٰنٍ رَّجِيمٍ [17] إِلَّا مَنِ ٱسْتَرَقَ ٱلسَّمْعَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ مُّبِينٌ [18]

Na ardhi, Tumeitandaza, na Tumetupa humo nanga imara, na Tumeotesha humo kila kitu kilichopimwa, na Tumeweka humo kwa ajili yenu mbinu za kuishi,[19]

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَىْءٍ مَّوْزُونٍ [19] وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ

pamoja na wale msio waruzuku wao.[20]

وَمَن لَّسْتُمْ لَهُۥ بِرَٰزِقِينَ [20]

Na hakuna kitu ambacho Hatuna Kwetu akiba zake,

وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ

Nasi Hatukiteremshi ila kulingana na kipimo kinachojulikana.[21]

وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ [21]

Na Tulituma pepo za kurutubisha, na kisha Tukateremsha kutoka anga maji ambayo Tuliwanywesha nayo, na ambayo ninyi hamyawekei akiba.[22]

وَأَرْسَلْنَا ٱلرِّيَٰحَ لَوَٰقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَسْقَيْنَٰكُمُوهُ وَمَآ أَنتُمْ لَهُۥ بِخَٰزِنِينَ [22]

Na ni Sisi kwa yakini Tunaofanya kuishi na kufa, na ni Sisi warithi.[23]

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْىِۦ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ ٱلْوَٰرِثُونَ [23]

Tunawajua hakika wale kati yenu wanaosonga mbele, na Tunawajua hakika wale wanaochelewa.[24]

وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَـْٔخِرِينَ [24]

Na ni Mlezi wako atakayewakusanya,

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ

kwani Yeye ni Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[25]

إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ [25]

Tuliumba hakika mwanadamu kutoka udongo unaolia, kutoka matope yaliyochongwa,[26]

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ [26]

na Waliofichika, Tuliwaumba hapo awali, kutoka moto wa upepo mkali.[27]

وَٱلْجَآنَّ خَلَقْنَٰهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ ٱلسَّمُومِ [27]

Na Mlezi wako alipowaambia Watekelezaji: “Nitaumba hakika binadamu kutoka udongo unaolia, kutoka matope yaliyochongwa; Nitakapomaliza kumuunda na kumpulizia Mmimiliko Wangu, inameni mbele yake, mkisujudu.”[28–29]

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى خَٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن صَلْصَٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ [28] فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَٰجِدِينَ [29]

Watekelezaji wakasujudu ndipo, wote kwa pamoja, isipokuwa Iblisi: alikataa kuwa miongoni mwa wanaosujudu.[30–31]

فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ [30] إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰٓ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ [31]

Alisema: “Ewe Iblisi, una nini hata usiwe miongoni mwa wanaosujudu?”[32]

قَالَ يَٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ [32]

Alisema: “Haipasi kwangu kusujudu mbele ya binadamu ambaye Umemuumba kutoka udongo unaolia, kutoka matope yaliyochongwa.”[33]

قَالَ لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُۥ مِن صَلْصَٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ [33]

Alisema: “Toka basi hapa, kwani umefukuzwa, na laana iko hakika juu yako hadi Siku ya Madai.”[34-35]

قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ [34] وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلدِّينِ [35]

Alisema: “Mlezi wangu, nipe basi muhula hadi siku watakayoibuliwa.”[36]

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ [36]

Alisema: “Wewe ni miongoni mwa wale wanaopewa muhula, hadi siku ya wakati unaojulikana.”[37-38]

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ [37] إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ [38]

Alisema: “Mlezi wangu, kwa kuwa umenipotosha, nitawapambia kwa yakini yaliyo juu ya ardhi, na nitawapotosha kwa yakini wote, isipokuwa watiifu Wako miongoni mwao waliosafishwa.”[39-40]

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ [39] إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ [40]

Alisema: “Hii ni barabara iliyo juu Yangu, barabara iliyonyooka.[41]

قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ مُسۡتَقِيمٌ [41]

Juu ya watiifu Wangu, huna hakika mamlaka yoyote, isipokuwa juu ya yule atakayekufuata miongoni mwa wanaotangatanga.”[42]

إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ [42]

Na Jahanamu ni kwa yakini miadi yao wote; ina milango saba,[43]

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ [43] لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ

kwa kila mlango ni fungu maalum miongoni mwao.[44]

لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ [44]

Wale waliojikinga watakuwa hakika katika bustani na chemchemi: “Ingieni humo kwa amani, kwa usalama.”[45-46]

إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ [45] ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ [46]

Na Tutakuwa Tumeondoa katika vifua vyao kila kinyongo,

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ

ndugu, juu ya viti, wakikabiliana.[47]

إِخْوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَٰبِلِينَ [47]

Hakuna uchovu utakaowagusa humo,

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ

nao hawataondolewa humo kamwe.[48]

وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ [48]

Waarifu Watiifu Wangu kwamba Mimi ndiye Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma, na kwamba adhabu Yangu ndiyo adhabu yenye maumivu.[49-50]

نَبِّئْ عِبَادِىٓ أَنِّىٓ أَنَا ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [49] وَأَنَّ عَذَابِى هُوَ ٱلْعَذَابُ ٱلْأَلِيمُ [50]

Na waarifu kuhusu wageni wa Ibrahimu, walipoingia kwake na kusema: “Amani!”[51]

وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَٰهِيمَ [51] إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَٰمًا

Alisema: “Tunatetemeka hakika kwa sababu yenu.”[52]

قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ [52]

Walisema: “Usitetemeke, kwani tunakupasha habari njema ya mvulana mjuzi.”[53]

قَالُوا۟ لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٍ [53]

Alisema: “Mnanipasha habari njema ya hilo, ilhali uzee umenigusa? Mnanipasha habari njema ya nini basi?”[54]

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِى عَلَىٰٓ أَن مَّسَّنِىَ ٱلْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ [54]

Walisema: “Tunakupasha habari njema ya hilo kwa kweli kamili: usiwe basi miongoni mwa wanaokata tamaa.”[55]

قَالُوا۟ بَشَّرْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَٰنِطِينَ [55]

Alisema: “Na ni nani basi anayekata tamaa juu ya huruma ya Mlezi wake, ghairi ya waliopotea?”[56]

قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ [56]

Alisema: “Hali yenu ni nini basi, enyi waliotumwa?”[57]

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ [57]

Walisema: “Tumetumwa kwa kaumu iliyotengwa, kando na ukoo wa Lutu.[58]

قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ [58] إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ

Tutawanusuru kwa yakini wote, isipokuwa mke wake: tumeamua kwamba yeye ni kwa yakini miongoni mwa wanaochelewa.”[59-60]

إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ [59] إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَآ إِنَّهَا لَمِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ [60]

Na waliotumwa walipowajia ukoo wa Lutu, alisema: “Ninyi ni watu nisiowatambua.”[61-62]

فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلُونَ [61] قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ [62]

Walisema: “Bali tunakuletea yale waliyokuwa wakibishana kuyahusu. Tumekuja kwako na ukweli, nasi kwa yakini ni wasadikifu.[63-64]

قَالُوا۟ بَلْ جِئْنَٰكَ بِمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَمْتَرُونَ [63] وَأَتَيْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ [64]

Ondoka basi na jamaa yako, katika wakati fulani wa usiku, na fuata nyuma yao, na asigeuke yeyote miongoni mwenu, na nendeni mahali mnapoamriwa.”[65]

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ [65]

Na Tulimwamulia amri hii: masalio ya mwisho ya hao yangalikatwa, asubuhi.[66]

وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ [66]

Na watu wa Jiji Kuu wakaja, wakifurahia sana.[67]

وَجَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ [67]

Alisema: “Hawa ni wageni wangu: msinidhalilishe,[68]

قَالَ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِى فَلَا تَفْضَحُونِ [68]

na jikingeni mbele ya Mungu, wala msiniaibishe.”[69]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ [69]

Walisema: “Je, hatukukukataza viumbe vyote?”[70]

قَالُوٓاْ أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ [70]

Alisema: “Hawa ndio binti zangu, kama mnapaswa kutenda.”[71]

قَالَ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِىٓ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ [71]

Kwa uhai wako, walikuwa wakipapasa kwa yakini katika ulevi wao.[72]

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِى سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ [72]

Kelele iliwakamata ndipo wakati wa mapambazuko, na Tukafanya juu yake kuwa chini yake, na Tukawanyeshea mawe ya udongo ulioumbwa.[73–74]

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ [73] فَجَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ [74]

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa wanaojua kusoma alama.[75]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ [75]

Na yenyewe iko kwa yakini kwenye njia inayobaki.[76]

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ [76]

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa waumini.[77]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ [77]

Na marafiki wa Kichaka walikuwa kwa yakini madhalimu,[78]

وَإِن كَانَ أَصْحَٰبُ ٱلْأَيْكَةِ لَظَٰلِمِينَ [78]

Tukalipiza kisasi basi dhidi yao,

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ

na wote wawili wako kwa yakini juu ya rejea ya wazi.[79]

وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍۭ [79]

Marafiki wa Hijri waliwaita hakika wajumbe waongo,[80]

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ ٱلْحِجْرِ ٱلْمُرْسَلِينَ [80]

na Tuliwapa ishara Zetu, lakini wakazikwepa.[81]

وَءَاتَيْنَٰهُمْ ءَايَٰتِنَا فَكَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ [81]

Na walikuwa wakichonga, katika milima, nyumba, kwa usalama kamili.[82]

وَكَانُوا۟ يَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ [82]

Kelele iliwakamata ndipo asubuhi,[83]

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ [83]

na yale waliyochuma hayakuwafaa kwa chochote.[84]

فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [84]

Hatukuumba mbingu, ardhi, na kilicho kati yake, ila kwa ukweli kamili.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ

Na Saa inakuja kwa yakini:

وَإِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ

geuza basi ukurasa, kwa ishara ya heshima,[85]

فَٱصْفَحِ ٱلصَّفْحَ ٱلْجَمِيلَ [85]

kwani Mlezi wako ni Muumba Mkuu, Mjuzi wa Yote.[86]

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْخَلَّٰقُ ٱلْعَلِيمُ [86]

Tulikupa hakika saba ya beti, na Usomaji adhimu.[87]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ سَبْعًا مِّنَ ٱلْمَثَانِى وَٱلْقُرْءَانَ ٱلْعَظِيمَ [87]

Usiinue macho kuelekea yale Tuliyowastarehesha nayo wanandoa miongoni mwao,

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ

wala usihuzunike kwa ajili yao,

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ

na shusha bawa lako kwa waumini.[88]

وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ [88]

Na sema: “Mimi hakika ni mwonyaji wa wazi” — kama Tulivyoliteremsha juu ya wale waliogawana, wale waliofanya Usomaji huu vipande vipande.[89–91]

وَقُلْ إِنِّىٓ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلْمُبِينُ [89] كَمَآ أَنزَلْنَا عَلَى ٱلْمُقْتَسِمِينَ [90] ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ [91]

Kwa Mlezi wako, Tutawaulizia kwa yakini wote kuhusu yale waliyokuwa wakifanya.[92–93]

فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ [92] عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [93]

Tangaza basi wazi yale unayoamriwa,

فَٱصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ

na ujiepushe na wanaoshirikisha,[94]

وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ [94]

kwani Tumekutosha dhidi ya wadhihaki, wale wanaoweka, pamoja na Mungu, mungu mwingine:[95]

إِنَّا كَفَيْنَٰكَ ٱلْمُسْتَهْزِءِينَ [95] ٱلَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ

watajua hivi karibuni.[96]

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [96]

Tutajua hakika kwamba kifua chako kinabana kwa yale wanayosema:[97]

97 وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

mtukuze basi, kwa kuhimidi, Mlezi wako, na uwe miongoni mwa wanaosujudu,[98]

98 فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ

na mtii Mlezi wako hadi yakini ikujie.[99]

99 وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ

AN-NAHL • النحل

Sura 16 · 128 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Amri ya Mungu imekuja: msitake basi kuiharakisha.

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ

Utukufu ni Wake, na Yeye yuko juu kabisa ya yale mnayomshirikisha nayo. **(52)** [1]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [1] **(52)**

Huteremsha Watekelezaji na Mmiminiko, kwa amri Yake, juu ya yeyote anayemridhia miongoni mwa Watiifu Wake: “Onyeni kwamba hakuna mungu isipokuwa Mimi; jikingeni basi mbele Yangu.” [2]

يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ [2]

Ameumba mbingu na ardhi kwa ukweli kamili.

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

Yuko juu kabisa ya yale mnayomshirikisha nayo. **(53)** [3]

تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [3] **(53)**

Ameumba mwanadamu kutoka tone, na huyu hapa, mbishi dhahiri. [4]

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ [4]

Na mifugo, Aliiumba:

وَٱلْأَنْعَٰمَ خَلَقَهَا

mnapata humo joto na manufaa, na mnakula kutoka kwayo.[5]

لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ [5]

Na mnapata humo uzuri, mnapoirudisha jioni na mnapoipeleka malishoni.[6]

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ [6]

Na hubeba mizigo yenu kuelekea nchi ambayo msingaliifikia ila kwa kujichosha:

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا۟ بَٰلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ ٱلْأَنفُسِ

Mlezi wenu ni kwa yakini mwenye wema mwingi, Mwenye Huruma.[7]

إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ [7]

Na farasi, nyumbu na punda, ili mpande, na kama pambo.

وَٱلْخَيْلَ وَٱلْبِغَالَ وَٱلْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً

Na Yeye huumba msiyoyajua.[8]

وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ [8]

Na ni kwa Mungu kuashiria njia iliyo sawa; na zipo njia zinazopinda.

وَعَلَى ٱللَّهِ قَصْدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ

Na kama Angaliridhia, Angaliwaongoza nyote.[9]

وَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ [9]

Yeye ndiye aliyeteremsha kutoka anga maji: mnapata kutoka kwayo kinywaji, na hutoka humo miti ambayo mnapeleka malishoni.[10]

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ [10]

Hukuza kwa ajili yenu, kwayo, mazao, mzeituni, mitende, mizabibu, na kutoka kwa matunda yote:

يُنۢبِتُ لَكُم بِهِ ٱلزَّرْعَ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلْأَعْنَٰبَ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ

kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[11]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [11]

Na Ameweka chini ya amri kwenu usiku na mchana, jua na mwezi; na nyota zimewekwa chini ya amri kwa amri Yake.

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومُ مُسَخَّرَٰتٌۢ بِأَمْرِهِۦٓ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotumia akili.[12]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [12]

Na yale Aliyoyatawanya kwa ajili yenu juu ya ardhi, ya rangi mbalimbali:

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥٓ

kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayokumbuka.[13]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ [13]

Yeye ndiye aliyeweka bahari chini ya amri, ili mle kutoka kwayo nyama mbichi na mtoe kutoka kwayo urembo mnaovaa;

وَهُوَ ٱلَّذِى سَخَّرَ ٱلْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا۟ مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا۟ مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا

na unaona vyombo vikipasua mawimbi humo, ili mtafute kutoka fadhila Yake, na huenda mtakuwa wenye shukrani.[14]

وَتَرَى ٱلْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [14]

Na Ametupa juu ya ardhi nanga imara, ili isitetemeke chini yenu, pamoja na mito na njia, huenda mtajiongoza, na alama,[15]

وَأَلْقَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [15] وَعَلَٰمَٰتٍ

na ni kwa nyota ndiko wanakojiongoza.[16]

وَبِٱلنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ [16]

Je, yule anayeumba ni kama yule asiyeumba basi?

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ

Je, hamkumbuki basi?[17]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [17]

Na mkihesabu neema ya Mungu, hamngeweza kuiorodhesha.

وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ

Mungu ni kwa yakini Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[18]

إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [18]

Mungu anajua mnayoyaweka siri na mnayoyadhihirisha.[19]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ [19]

Na wale mnaowanadi pasipo Mungu hawaumbi chochote; wao ndio wanaoumbwa.**(54)** [20]

وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ [20] **(54)**

Wafu, bila uhai,

أَمْوَٰتٌ غَيْرُ أَحْيَآءٍ

na hawahisi watakapoibuliwa.[21]

وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ [21]

Mungu wenu ni mungu mmoja.

إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Wale wasioamini Maisha ya Mwisho wana kiini kinachokataa, nao wanajivuna kwa kiburi.[22]

فَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ [22]

Kwa kutoepukika, Mungu anajua wanayoyaweka siri na wanayoyadhihirisha:

لَا جَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

Hapendi wale wanaojivuna kwa kiburi.[23]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْتَكْبِرِينَ [23]

Na wanapoambiwa: “Mlezi wenu ameteremsha nini?”, husema: “Hadithi za watu wa kale” — ili wabebe, Siku ya Kusimama Mbele, mizigo yao kikamilifu, na sehemu ya mizigo ya wale wanaowapoteza bila kujua:[24]

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوٓا۟ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [24] لِيَحْمِلُوٓا۟ أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ ٱلَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ

ni mbaya kama nini mzigo wanaoubeba![25]

أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ [25]

Wale wa kabla yao tayari walipanga njama; lakini Mungu alikuja kwenye ujenzi wao kutoka misingi, hata paa likaanguka juu yao kutoka juu, na adhabu ikawajia kutoka pale ambapo hawakuhisi.[26]

قَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَى ٱللَّهُ بُنْيَٰنَهُم مِّنَ ٱلْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ ٱلسَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ [26]

Kisha, Siku ya Kusimama Mbele, Atawaaibisha na kusema: “Wako wapi washirika Wangu, ambao mlisimama kuhusu wao katika kuachana?”

ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْ

Wale waliopewa ujuzi watasema: “Aibu, leo, na ubaya, ni hakika juu ya wanaokana” — wale wanaolindwa kwa uaminifu na Watekelezaji, wakiwa wamejidhulumu wenyewe.[27]

قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ إِنَّ ٱلْخِزْىَ ٱلْيَوْمَ وَٱلسُّوٓءَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ [27] ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ

Hutoa ndipo utii wao: “Hatukuwa tukitenda ubaya wowote!” — Kumbe ndiyo!

فَأَلْقَوُا۟ ٱلسَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوٓءٍ بَلَىٰٓ

Kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote wa yale mliyokuwa mkifanya.[28]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [28]

Ingieni basi kupitia milango ya Jahanamu, ili mkae humo milele:

فَٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا

ni ukaaji mbaya mno wa wenye kiburi![29]

فَلَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ [29]

Na husemwa kwa wale waliojikinga: “Mlezi wenu ameteremsha nini?” Husema: “Wema.”

وَقِيلَ لِلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ مَاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا۟ خَيْرًا

Kwa wale wanaofanya wema, katika Maisha haya ya Karibu, kuna uzuri;

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ

lakini makazi ya Maisha ya Mwisho ni bora zaidi,

وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ

na ni makazi bora kama nini ya wale wanaojikinga![30]

وَلَنِعْمَ دَارُ ٱلْمُتَّقِينَ [30]

Bustani za kudumu, ambamo wataingia, ambazo chini yake mito inatiririka; watakuwa nayo humo wanayoridhia.

جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ

Hivyo Mungu huwalipa wanaojikinga, wale ambao Watekelezaji wanawalinda kwa uaminifu ilhali ni wema,[31]

كَذَٰلِكَ يَجْزِى ٱللَّهُ ٱلْمُتَّقِينَ [31] ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ

wakisema: “Amani iwe juu yenu! Ingieni Bustani, kwa yale mliyokuwa mkifanya.”[32]

يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [32]

Je, wanangoja basi tu Watekelezaji wawajie, au amri ya Mlezi wako ije?

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ أَمْرُ رَبِّكَ

Ndivyo walivyotenda wale wa kabla yao.

كَذَٰلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Mungu hakuwadhulumu,

وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[33]

وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [33]

Madhara ya yale waliyoyafanya yaliwafikia,

فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُواْ

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yalitimia dhidi yao.[34]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [34]

Na wale walioshirikisha walisema: “Mungu angaliridhia, tusingalitii chochote pasipo Yeye, si sisi wala mababu zetu, na tusingalikataza chochote pasipo Yeye.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ نَّحْنُ وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ

Ndivyo walivyotenda wale wa kabla yao.

كَذَٰلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Nini kinawapasa basi wajumbe, ghairi ya ufikishaji wa wazi?[35]

فَهَلْ عَلَى ٱلرُّسُلِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ [35]

Tulituma hakika, katika kila jamii, mjumbe: “Mtiini Mungu na mkaepuke Aliyepindukia”,

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِى كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ

wapo miongoni mwao ambao Mungu aliwaongoza,

فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى ٱللَّهُ

na wapo ambao upotovu umethibitika juu yao.

وَمِنْهُم مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ ٱلضَّلَٰلَةُ

Safirini basi ardhini na mtazame hatima ya wale waliokuwa wakiita uongo.[36]

فَسِيرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ [36]

Ukitamani mwongozo wao, Mungu hamwongozi hakika yule anayempoteza,

إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَىٰهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَن يُضِلُّ

nao hawatakuwa na uokozi.[37]

وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ [37]

Na waliapa kwa Mungu, kwa nguvu zote za viapo vyao, kwamba Mungu hataibua yeyote anayekufa.

وَأَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَا يَبْعَثُ ٱللَّهُ مَن يَمُوتُ

Hapana! Ni ahadi iliyo juu Yake, kwa ukweli — lakini wengi wa watu hawajui — ili Awafafanulie yale wanayotofautiana kuyahusu, na ili wale wanaokana wajue kwamba walikuwa waongo.[38-39]

بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [38] لِيُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِى يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَنَّهُمْ كَانُواْ كَٰذِبِينَ [39]

Neno Letu pekee, kwa kitu, Tunapokikusudia, ni kukiambia: “Kuwa”,

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَىْءٍ إِذَآ أَرَدْنَٰهُ أَن نَّقُولَ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.[40]

فَيَكُونُ [40]

Na wale waliohama kwa ajili ya Mungu, baada ya kupata dhuluma, Tutawaweka kwa yakini katika nafasi nzuri katika Maisha haya ya Karibu;

وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ لَنُبَوِّئَنَّهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ

na ujira wa Maisha ya Mwisho ni mkubwa zaidi bado, kama wangejua —[41]

وَلَأَجۡرُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَكۡبَرُۚ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ [41]

wale waliokuwa na subira na wanaompa Mlezi wao uwakili.[42]

ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُونَ [42]

Na Hatukutuma, kabla yako, ila wanaume ambao Tulikuwa Tukiwafunulia: waulizeni basi wenye Ukumbusho, ikiwa hamjui — pamoja na hoja wazi na Fomu.[43]

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ [43] بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِۗ

Na Tumeteremsha kwako Ukumbusho, ili uwafafanulie watu yale waliyoteremshiwa, na huenda watatafakari.[44]

وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلذِّكۡرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ [44]

Je, wale waliopanga njama za ubaya wana uhakika basi kwamba Mungu hatawafanya kumezwa na ardhi, au kwamba adhabu haitawajia kutoka pale ambapo hawahisi, au kwamba Hatawakamata katika kwenda na kurudi kwao, bila wao kuweza kumdhoofisha, au kwamba Hatawakamata katika woga unaoongezeka?[45–46]

أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخۡسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلۡأَرۡضَ أَوۡ يَأۡتِيَهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَشۡعُرُونَ [45] أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ فِي تَقَلُّبِهِمۡ فَمَا هُم بِمُعۡجِزِينَ [46] أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ عَلَىٰ تَخَوُّفٖ

Mlezi wenu ni kwa yakini mwenye wema mwingi, Mwenye Huruma.[47]

فَإِنَّ رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ [47]

Je, hawakuona kwamba, katika kila kitu ambacho Mungu ameumba, vivuli vinainama kulia na kushoto, vinasujudu mbele ya Mungu, na vimejiinamia?[48]

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ يَتَفَيَّؤُا۟ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلَّهِ وَهُمْ دَٰخِرُونَ [48]

Na mbele ya Mungu ndiko anakosujudu kila kilicho katika mbingu na ardhini, miongoni mwa viumbe vinavyotembea, pamoja na Watekelezaji, bila wao kujivuna kwa kiburi: wanamwogopa Mlezi wao, aliye juu yao, na wanafanya wanayoamriwa.[49-50]

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ [49] يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ [50]

Na Mungu amesema: “Msichukue miungu miwili.

وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓا۟ إِلَٰهَيْنِ ٱثْنَيْنِ

Yeye si ila mungu mmoja;

إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

ni Mimi basi mnayepaswa kuniheshimu.”[51]

فَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ [51]

Na Kwake ni yaliyo katika mbingu na ardhini,

وَلَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na Kwake Sheria, daima.

وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًا

Je, ni kwa mwingine kuliko Mungu basi mnajikinga?[52]

أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ [52]

Kila neema iliyo ndani yenu inatoka kwa Mungu;

وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ

kisha, madhara yanapowagusa, ni Kwake mnapolia kwa dhiki.[53]

ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَ [53]

Kisha, Anapowaondolea madhara, hapa kundi miongoni mwenu linamshirikisha mwingine na Mlezi wao, ili kukana yale Tuliyowapa.[54]

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ [54] لِيَكْفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ

Stareheni basi,

فَتَمَتَّعُواْ

lakini mtajua hivi karibuni.[55]

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ [55]

Na wanaweka kwa wasiowajua fungu la yale Tuliyowaruzuku.

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَٰهُمْ

Kwa Mungu, mtaulizwa kwa yakini kuhusu yale mliyokuwa mkibuni.[56]

تَٱللَّهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتَرُونَ [56]

Na wanamwekea Mungu binti — Utukufu ni Wake!

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ ٱلْبَنَٰتِ سُبْحَٰنَهُۥ

ilhali kwao wenyewe ni yale wanayotamani.[57]

وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ [57]

Na mmoja wao anapopashwa habari ya binti, uso wake hubaki umetiwa giza, na amejaa kero; anajificha mbali na watu, kwa sababu ya ubaya aliopashwa habari yake:[58]

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُۥ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ [58] يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓ

je, atamweka licha ya unyonge, au atamfukia ardhini?

أَيُمْسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُۥ فِى ٱلتُّرَابِ

Ni mbaya kama nini hukumu yao![59]

أَلَا سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ [59]

Kwa wale wasioamini Maisha ya Mwisho ni mfano wa ubaya,

لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوۡءِ

na kwa Mungu ni mfano ulio juu zaidi:

وَلِلَّهِ ٱلۡمَثَلُ ٱلۡأَعۡلَىٰ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[60]

وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ [60]

Na kama Mungu angewanyakua watu kwa dhuluma yao, hangeacha juu ya ardhi kiumbe chochote kinachotembea;

وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلۡمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيۡهَا مِن دَآبَّةٖ

lakini Anawaahirisha hadi muda uliotajwa,

وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمًّى

na muda wao utakapofika, hawataweza kuucheleweshа hata kwa saa moja,

فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ سَاعَةٗ

wala kukitangulisha.[61]

وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ [61]

Na wanamwekea Mungu yale wao wenyewe wanayochukia,

وَيَجۡعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكۡرَهُونَ

na ndimi zao zinaeleza uongo, zikidai kwamba kwao ni kilicho kizuri zaidi:

وَتَصِفُ أَلۡسِنَتُهُمُ ٱلۡكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلۡحُسۡنَىٰ

Kwa kutoepukika, kwao ni Moto, nao watapelekwa humo kwanza.[62]

لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ وَأَنَّهُم مُّفۡرَطُونَ [62]

Kwa Mungu, Tulituma hakika wajumbe kwa jamii kabla yako; lakini Mwepushaji aliwapambia matendo yao, naye ni mwandani wao leo:

تَٱللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلْيَوْمَ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[63]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [63]

Na Hatukuteremsha juu yako Maandiko ila ili uwafafanulie yale waliyotofautiana kuyahusu, na kama mwongozo na huruma kwa kaumu inayoamini.[64]

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِى ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [64]

Na Mungu ameteremsha kutoka anga maji, ambayo kwayo Ameirudishia ardhi uhai baada ya kifo chake:

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ

kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayosikia.[65]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ [65]

Na kuna kwa yakini, kwenu, somo katika mifugo:

وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً

Tunawanywesha kutoka kilicho matumboni mwao, kati ya mmeng'enyo na damu, maziwa yaliyosafishwa, yanayopendeza kwa wanayoyanywa; na kutoka kwa matunda ya mitende na mizabibu, mnapata kinywaji cha kulevya na riziki nzuri.[66]

نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ [66] وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotumia akili.[67]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [67]

Na Mlezi wako amemfunulia nyuki: “Chukua, katika milima, nyumba, na pia katika miti na katika yale yanayojengwa; kisha kula matunda yote, na fuata njia za Mlezi wako, zilizofanywa nyepesi.”[68]

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ أَنِ ٱتَّخِذِى مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿68﴾ ثُمَّ كُلِى مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا

Hutoka matumboni mwao kinywaji cha rangi mbalimbali, ambamo kuna tiba kwa watu:

يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ

kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[69]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿69﴾

Mungu amewaumba, kisha Anawalinda kwa uaminifu;

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمْ

na wapo miongoni mwenu wanaorudishwa kwenye umri wa chini kabisa, ili wasijue tena chochote baada ya kujua,

وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Muweza.[70]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿70﴾

Na Mungu amewafadhilisha baadhi yenu juu ya wengine katika riziki:

وَٱللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِى ٱلرِّزْقِ

wale waliofadhilishwa hawarudishi riziki yao kwa wale waliofungwa kwa kiapo miongoni mwao, hata wangekuwa sawa humo.

فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُوا۟ بِرَآدِّى رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَآءٌ

Je, wangekanusha basi kwa ukaidi neema ya Mungu?[71]

أَفَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿71﴾

Na Mungu amewafanyia, kutoka kwenu wenyewe, wenzi wa ndoa, na Amewafanyia, kutoka kwa wenzi wenu, wana na wajukuu,

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً

na Amewaruzuku vitu vizuri.

وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ

Je, wanaamini basi batili, na wanakana neema ya Mungu?[72]

أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ [72]

Na wanatii, pasipo Mungu, kile kisichowamiliki riziki yoyote, kutoka mbingu na ardhi, kwa chochote, na ambacho hakina uwezo.[73]

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ [73]

Msizidishe basi mifano kwa Mungu,

فَلَا تَضْرِبُوا۟ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ

kwani Mungu anajua,

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ

nanyi hamjui.[74]

وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [74]

Mungu anatoa mfano: mtumwa, asiye na mamlaka yoyote, na yule Tuliyemruzuku, kutoka Kwetu, riziki nzuri, anayetoa kwayo kwa siri na wazi — je, wangekuwa sawa?

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَّا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَمَن رَّزَقْنَٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُۥنَ

Himidi ni za Mungu!

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ

Lakini wengi wao hawajui.[75]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [75]

Na Mungu anatoa mfano: watu wawili wanaume, mmoja wao bubu, asiye na uwezo wowote, mzigo mzima kwa mwandani wake; popote anapomtuma, haleti wema wowote — je, huyo angekuwa sawa na yule anayeamuru uadilifu na kusimama juu ya barabara iliyonyooka?[76]

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَآ أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَىٰهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِى هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [76]

Na kwa Mungu ni yaliyo nje ya hisi katika mbingu na ardhini.

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Amri ya Saa si ila kama kupepesa jicho, au kwa kasi zaidi bado,

وَمَآ أَمْرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ ٱلْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[77]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [77]

Na Mungu amewatoa kutoka matumbo ya mama zenu, bila ninyi kujua chochote,

وَٱللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا

na Ameweka kwenu kusikia, maono na Dhamiri, huenda mtakuwa wenye shukrani.[78]

وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [78]

Hamkuona ndege, walioko chini ya amri angani, ambao hakuna anayewashikilia ila Mungu?(55)

أَلَمْ تَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ(55)

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayoamini.[79]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [79]

Na Mungu amewafanyia, kutoka nyumba zenu, makazi ya amani, na Amewafanyia, kutoka ngozi za mifugo, nyumba mnazoziona nyepesi siku ya kuondoka kwenu na siku ya kutua kwenu,

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۢ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ ٱلْأَنْعَٰمِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ

na, kutoka sufu yao, nywele zao na manyoya yao, vifaa na matumizi kwa muda.[80]

وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَآ أَثَٰثًا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ [80]

Na Mungu amewafanyia, kutoka kwa Aliyoyaumba, vivuli, na Amewafanyia, kutoka milimani, makimbilio, na Amewafanyia kanzu zinazowakinga na joto, na kanzu zinazowakinga na jeuri yenu wenyewe:

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْجِبَالِ أَكْنَٰنًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ ٱلْحَرَّ وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ

hivyo Anakamilisha neema Yake juu yenu, huenda mtakuwa wanyoofu Kwake.[81]

كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ [81]

Wakigeuza mgongo, hakuna kinachokupasa ila ufikishaji wa wazi.[82]

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ [82]

Wanakubali neema ya Mungu, kisha wanaikataa,

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا

na wengi wao wanakana.[83]

وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ [83]

Na siku Tutakayoibua, kutoka kila jamii, shahidi, hakuna ruhusa itakayotolewa tena kwa wanaokana, wala hawataombwa tena kuomba radhi.[84]

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ [84]

Na wale waliodhulumu watakapoona adhabu, haitapunguzwa kwao, wala hawatapewa muhula.[85]

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ [85]

Na wale walioshirikisha watakapoona washirika wao, watasema: “Mlezi wetu, hawa ndio washirika wetu tuliokuwa tukinadi pasipo Wewe.”

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ شُرَكَآءَهُمْ قَالُواْ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا ٱلَّذِينَ كُنَّا نَدْعُواْ مِن دُونِكَ

Hao watawaelekezea ndipo maneno haya: “Ninyi ni kwa yakini waongo.”[86]

فَأَلْقَوْاْ إِلَيْهِمُ ٱلْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَٰذِبُونَ [86]

Na watamtolea Mungu, siku hiyo, utii wao,

وَأَلْقَوْاْ إِلَى ٱللَّهِ يَوْمَئِذٍ ٱلسَّلَمَ

na yale waliyokuwa wakibuni yatapotea mbali nao.[87]

وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ [87]

Wale wanaokana na waliozuia njia ya Mungu — Tutawaongezea adhabu juu ya adhabu, kwa ufisadi waliokuwa wakieneza.[88]

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدْنَٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يُفْسِدُونَ [88]

Na siku Tutakayoibua, katika kila jamii, shahidi kutoka kwao wenyewe, dhidi yao, na Tutakapokuleta wewe kama shahidi dhidi ya hawa.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِى كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ

Na Tumeteremsha juu yako Maandiko, yakifafanua kila kitu, na kama mwongozo, huruma na habari njema kwa wale walio wanyoofu kwa Mungu.[89]

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ [89]

Mungu anaamuru uadilifu, ufadhili na kile mtu humpa aliye karibu,

إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَٰنِ وَإِيتَآئِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ

na Anakataza ufuska, kinachokataliwa, na uonevu:

وَيَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْيِ

Anawahimiza, huenda mtakumbuka.[90]

يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ [90]

Na timizeni agano la Mungu mnapofanya agano,

وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ

wala msivunje viapo baada ya kuviimarisha, ilhali mmemchukua Mungu kama mdhamini juu yenu,

وَلَا تَنقُضُوا۟ ٱلْأَيْمَٰنَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا

kwani Mungu anajua mnayofanya.[91]

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ [91]

Na msiwe kama yule aliyevunja uzi wake, baada ya kuufuma kwa nguvu, kwa kuufanya nyuzi vipande; mnachukua viapo vyenu kama njia ya udanganyifu kati yenu, kwa kisingizio kwamba jamii moja ingekuwa nyingi kuliko nyingine:

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِىَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ

Mungu hafanyi hivyo ila kuwajaribu,

إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ ٱللَّهُ بِهِۦ

na Atawafafanulia kwa yakini, Siku ya Kusimama Mbele, yale mliyokuwa mkitofautiana kuyahusu.[92]

وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ [92]

Na kama Mungu angaliridhia, Angaliwafanya jamii moja;

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً

lakini Anapoteza yeyote anayemridhia na kuongoza yeyote anayemridhia,

وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ

nanyi mtaulizwa kwa yakini kuhusu yale mliyokuwa mkifanya.[93]

وَلَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ [93]

Na msichukue viapo vyenu kama njia ya udanganyifu kati yenu, la sivyo mguu ungaliteleza baada ya kuwa imara, na mngalionja ubaya kwa kuzuia njia ya Mungu; nanyi mngalikuwa na adhabu adhimu.[94]

وَلَا تَتَّخِذُوٓاْ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا بَيۡنَكُمۡ فَتَزِلَّ قَدَمُۢ بَعۡدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُواْ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمۡ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَكُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ [94]

Na msinunue, kwa agano la Mungu, bei duni:

وَلَا تَشۡتَرُواْ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلًا

kilicho kwa Mungu ni bora kwenu, kama mngejua.[95]

إِنَّمَا عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ [95]

Kilicho kwenu kinaisha,

مَا عِندَكُمۡ يَنفَدُ

na kilicho kwa Mungu kinadumu.

وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٖ

Na Tutawalipa kwa yakini wale waliokuwa na subira ujira wao, kulingana na nzuri zaidi ya matendo yao.[96]

وَلَنَجۡزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓاْ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ [96]

Yeyote anayetenda tendo zima, mwanamume au mwanamke, huku akiwa muumini, Tutamfanya kwa yakini aishi maisha mazuri, na Tutawalipa kwa yakini ujira wao, kulingana na nzuri zaidi ya matendo yao.[97]

مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا مِّن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَنُحۡيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةٗ طَيِّبَةٗۖ وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ [97]

Unaposoma Usomaji, tafuta hifadhi ya Mungu dhidi ya Mwepushaji aliyefukuzwa,[98]

فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ [98]

kwani hana mamlaka yoyote juu ya wanaoamini na wanaompa Mlezi wao uwakili.[99]

إِنَّهُۥ لَيْسَ لَهُۥ سُلْطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ [99]

Mamlaka yake yanatumika tu juu ya wale wanaomchukua kama mwandani, na juu ya wale wanaomfanya mshirika.[100]

إِنَّمَا سُلْطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ [100]

Na Tunapobadilisha ishara kwa ishara nyingine — Mungu anajua zaidi Anachoteremsha — wanasema: “Wewe si ila mbuni.”

وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ

Lakini wengi wao hawajui.[101]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [101]

Sema: “Mmiminiko Mtakatifu ndio ulioliteremsha, kutoka kwa Mlezi wako, kwa ukweli, ili kuimarisha wanaoamini, na kama mwongozo na habari njema kwa wale walio wanyoofu kwa Mungu.”[102]

قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ [102]

Tutajua hakika kwamba wanasema: “Ni binadamu tu anayemfundisha.”

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٌ

Ilhali lugha ya yule wanayemwashiria ni ya kuchanganya, wakati lugha hii ni isiyo na dosari, wazi.[103]

لِّسَانُ ٱلَّذِى يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِىٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِىٌّ مُّبِينٌ [103]

Wale wasioamini ishara za Mungu, Mungu hawaongozi hakika,

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ ٱللَّهُ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[104]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [104]

Wale wanaobuni uongo ni wale wasioamini ishara za Mungu,

إِنَّمَا يَفْتَرِى ٱلْكَذِبَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ

na wao ndio waongo.[105]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ [105]

Yeyote anayemkana Mungu baada ya kuamini — isipokuwa yule anayelazimishwa, ilhali kiini chake kinabaki katika utulivu wa imani —

مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُۥ مُطْمَئِنٌّۢ بِٱلْإِيمَٰنِ

lakini yeyote anayefungua kifua chake kwa ukanaji, juu yao ni hasira ya Mungu,

وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ ٱللَّهِ

nao watakuwa na adhabu adhimu.[106]

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [106]

Hilo, kwa sababu walipenda Maisha ya Karibu kuliko Maisha ya Mwisho, na kwa sababu Mungu haongozi kaumu inayokana.[107]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ [107]

Hao ndio ambao Mungu amewekea muhuri: juu ya kiini chao, kusikia kwao na kuona kwao,

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَٰرِهِمْ

na hao ndio wasiojali.[108]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْغَٰفِلُونَ [108]

Kwa kutoepukika, katika Maisha ya Mwisho, hao ndio waliopata hasara.[109]

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [109]

Kisha, Mlezi wako, kwa wale waliohama baada ya kujaribiwa, kisha wakapambana na kuwa na subira — Mlezi wako, baada ya hilo, ni kwa yakini Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[110]

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا فُتِنُوا۟ ثُمَّ جَٰهَدُوا۟ وَصَبَرُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [110]

Siku ambayo kila Dhati itakuja kujadili kwa faida yake yenyewe, na ambayo kila Dhati itapokea kwa uaminifu kile ilichofanya, bila kudhulumiwa.[111]

يَوْمَ تَأْتِى كُلُّ نَفْسٍ تُجَٰدِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [111]

Na Mungu anatoa mfano: mji uliokuwa salama, katika utulivu, ambao riziki yake ilikuja kwa urahisi kutoka kila mahali; kisha ukakana neema za Mungu, na Mungu akauonjesha vazi la njaa na woga, kwa yale waliyokuwa wakifanya.[112]

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ ٱلْجُوعِ وَٱلْخَوْفِ بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ [112]

Mjumbe, aliyetoka kwao, alikuwa amewajia hakika, lakini wakamwita mwongo; na adhabu ikawakamata, ilhali walikuwa madhalimu.[113]

وَلَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ [113]

Kuleni basi kutoka yale Mungu amewaruzuku, yaliyo ya ruhusa na mazuri,

فَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا

na muwe wenye shukrani kwa neema ya Mungu, ikiwa ni Yeye mnayemtii.[114]

وَٱشْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ [114]

Yeye hakuwakataza ila mzoga, damu, nyama ya nguruwe, na kile kilichowekwa wakfu kwa mwingine asiye Mungu.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ

Lakini yeyote anayelazimishwa kwayo, bila kuwa mwasi wala kuvuka mipaka, Mungu ndipo hakika ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[115]

فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [115]

Na msiseme, kwa yale ndimi zenu zinayoeleza kwa uongo: “Hiki ni cha ruhusa na hiki ni marufuku”, ili kubuni uongo dhidi ya Mungu,

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ ٱلْكَذِبَ هَٰذَا حَلَٰلٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ

kwani wanaobuni uongo dhidi ya Mungu hawatafanikiwa.[116]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ [116]

Ni starehe ya kitu kidogo,

مَتَٰعٌ قَلِيلٌ

nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[117]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [117]

Na Walioelekezwa Upya, Tuliwakataza yale Tuliyokusimulia tayari;

وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِن قَبْلُ

Hatukuwadhulumu,

وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[118]

وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [118]

Kisha, Mlezi wako, kwa wale waliofanya ubaya kwa ujinga, kisha wakatubu baada ya hilo na wakarekebisha — Mlezi wako, baada ya hilo, ni kwa yakini Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[119]

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ [119]

Ibrahimu alikuwa jamii, mwenye kujitolea kwa Mungu, akiwa amegeukia Kwake kabisa, wala hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha,[120]

إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِّلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [120]

mwenye shukrani kwa neema Zake.

شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ

Alimchagua na kumwongoza kuelekea barabara iliyonyooka.[121]

ٱجْتَبَىٰهُ وَهَدَىٰهُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [121]

Na Tulimpa, katika Maisha ya Karibu, wema;

وَءَاتَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً

na katika Maisha ya Mwisho, kwa yakini atakuwa miongoni mwa walio wazima.[122]

وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [122]

Kisha Tulikufunulia: “Fuata mafundisho ya Ibrahimu, akiwa amegeukia Mungu kabisa”,

ثُمَّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ أَنِ ٱتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا

naye hakuwa miongoni mwa wanaoshirikisha.[123]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [123]

Mapumziko hayakuwekwa ila juu ya wale waliotofautiana kuhusu hilo:

إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبْتُ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ

Mlezi wako atahukumu kwa yakini kati yao, Siku ya Kusimama Mbele, juu ya yale waliyokuwa wakitofautiana kuyahusu.[124]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [124]

Ita kwa njia ya Mlezi wako kwa hekima na mawaidha mazuri, na jadiliana nao kwa njia nzuri zaidi;

ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ وَجَٰدِلْهُم بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ

kwani Mlezi wako anajua zaidi nani amepotea katika njia Yake,

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ

na Anajua zaidi wale wanaoongozwa.[125]

وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ [125]

Na mkilipiza, lipizeni kwa kipimo sahihi cha yale mliyopata kuteswa;

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا۟ بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِۦ

lakini mkiwa na subira, ni bora kwa yakini kwa wale walio na subira.[126]

وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِينَ [126]

Na uwe na subira —

وَٱصْبِرْ

ilhali subira yako haitegemei ila Mungu.

وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِٱللَّهِ

Na usihuzunike kwa ajili yao, wala usiwe na kifua kinachobana kwa sababu ya yale wanayopanga njama,[127]

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ [127]

kwani Mungu yu pamoja na wanaojikinga na wanaofanya wema.[128]

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ [128]

AL-ISRA • الاسراء

Sura 17 · 111 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Utukufu ni wa Yule aliyemsafirisha usiku Mtiifu Wake, kutoka mahali pa kusujudu isiyokiukwa hadi mahali pa kusujudu pa mbali zaidi, ambapo Tumebariki pembezoni mwake, ili kumwonyesha baadhi ya ishara Zetu;

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[1]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ [1]

Na Tulimpa Musa Maandiko, na Tukayafanya mwongozo kwa wana wa Israeli: “Msichukue yeyote, pasipo Mimi, kuwa wakili” — uzao wa wale Tuliowabeba pamoja na Nuhu;[2]

وَءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلْنَٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِى وَكِيلًا [2] ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ

kwani alikuwa Mtiifu mwenye shukrani.[3]

إِنَّهُۥ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا [3]

Na Tuliamua kwa wana wa Israeli, katika Maandiko: “Mtaeneza kwa yakini ufisadi ardhini mara mbili, na mtajiinua kwa yakini kwa kimo kikubwa.”[4]

وَقَضَيْنَآ إِلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا [4]

Ilipofika ahadi ya mara ya kwanza ya mara hizo mbili, Tuliwainua dhidi yenu Watiifu Wetu, wenye ukali mkali, ambao walivamia makazi kote —

فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ أُولَٰىهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَآ أُوْلِى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا۟ خِلَٰلَ ٱلدِّيَارِ

na ilikuwa ahadi, jambo lililotimia.[5]

وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا [5]

Kisha Tuliwarudishia ulipizaji juu yao, na Tuliwaimarisha kwa mali na wana, na Tukawafanya nyinyi wengi zaidi kwa idadi.[6]

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ ٱلْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَٰكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَٰكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا [6]

Mkitenda vizuri, mnatenda vizuri kwa ajili yenu wenyewe,

إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ

na mkitenda vibaya, ni dhidi yenu wenyewe.

وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا

Kisha, itakapofika ahadi ya mara ya pili, ili wachapishe kero juu ya nyuso zenu, waingie mahali pa kusujudu kama walivyoingia mara ya kwanza, na waharibu kabisa yale watakayokuwa wameyakamata.[7]

فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ ٱلْءَاخِرَةِ لِيَسُۥٓـُٔوا۟ وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا۟ ٱلْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا۟ مَا عَلَوْا۟ تَتْبِيرًا [7]

Huenda Mlezi wenu akawahurumia;

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ

lakini mkirudia, Tutarudia.

وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا

Na Tumefanya Jahanamu, kwa wale wanaokana, kizuizi.[8]

وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ حَصِيرًا [8]

Usomaji huu unaongoza hakika kuelekea kilicho sawa zaidi, na kuwapa habari njema waumini wanaotenda matendo mazima kwamba watakuwa na ujira mkubwa, na kwamba wale wasioamini Maisha ya Mwisho — Tumewaandalia adhabu yenye maumivu.[9-10]

إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا [9] وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [10]

Na mwanadamu huita ubaya kama anavyoita wema,

وَيَدْعُ ٱلْإِنسَٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ

kwani mwanadamu ni mwenye pupa.[11]

وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ عَجُولًا [11]

Na Tumefanya usiku na mchana ishara mbili; Tumefuta ishara ya usiku na kuifanya ishara ya mchana kufaa kuona wazi, ili mtafute fadhila ya Mlezi wenu na mjue idadi ya miaka na hesabu.

وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنِ فَمَحَوْنَآ ءَايَةَ ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَآ ءَايَةَ ٱلنَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ

Na kila kitu, Tumekifafanua kwa kina.[12]

وَكُلَّ شَىْءٍ فَصَّلْنَٰهُ تَفْصِيلًا [12]

Na kila mwanadamu, Tumemfanya mdaiwa wa bashiri yake mwenyewe; na Tutatoa kwa ajili yake, Siku ya Kusimama Mbele, daftari atakalolikuta limetandazwa:[13]

وَكُلَّ إِنسَٰنٍ أَلْزَمْنَٰهُ طَٰٓئِرَهُۥ فِى عُنُقِهِۦ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ كِتَٰبًا يَلْقَىٰهُ مَنشُورًا [13]

“Soma daftari lako: leo, inakutosha kuwa wewe mwenyewe mhasibu wako.”[14]

ٱقْرَأْ كِتَٰبَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ ٱلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا [14]

Yeyote anayeongozwa haongozwi ila kwa ajili yake mwenyewe,

مَّنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ

na yeyote anayepotea hapotei ila dhidi yake mwenyewe.

وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

Na hakuna mbebaji wa mzigo atakayebeba mzigo wa mwingine.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

Na Hatuadhibu kamwe kabla ya kuibua mjumbe.[15]

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا [15]

Na Tunapokusudia kuangamiza mji, Tunatuma amri Zetu kwa wenye anasa wake, lakini wanavuka mipaka humo; ndipo neno linathibitika dhidi yake, na Tunauharibu kwa uharibifu kamili.[16]

وَإِذَآ أَرَدْنَآ أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا۟ فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا ٱلْقَوْلُ فَدَمَّرْنَٰهَا تَدْمِيرًا [16]

Vizazi vingapi Tumeviangamiza baada ya Nuhu!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ ٱلْقُرُونِ مِنۢ بَعْدِ نُوحٍ

Na Mlezi wako anatosha kama Mtambuzi na Mwenye Maono wa makosa ya Watiifu Wake.[17]

وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا [17]

Yeyote anayetaka maisha ya papo hapo, Tunamharakishia humo Tunachokiridhia, kwa yeyote Tunayemkusudia; kisha Tunamwekea Jahanamu, ambapo atachomeka, amekataliwa, amefukuzwa.[18]

مَّن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصْلَىٰهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا [18]

Na yeyote anayekusudia Maisha ya Mwisho na kujitahidi kwayo kwa juhudi inayostahili, huku akiwa muumini — hao ndio ambao juhudi yao itatambuliwa.[19]

وَمَنْ أَرَادَ ٱلْءَاخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا [19]

Wote, Tunawapa —

كُلًّا نُّمِدُّ

hawa na wale — kutoka kwa ruzuku ya Mlezi wako,

هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ

na ruzuku ya Mlezi wako haizuiliwi kamwe.[20]

وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا [20]

Tazama jinsi Tulivyowafadhilisha wengine juu ya wengine;

ٱنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ

na Maisha ya Mwisho ni hakika makubwa zaidi kwa daraja, na makubwa zaidi kwa fadhila.[21]

وَلَلْءَاخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَٰتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا [21]

Usiweke, pamoja na Mungu, mungu mwingine, la sivyo ungejikuta umekataliwa, umeachwa.[22]

لَّا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا [22]

Na Mlezi wako ameamua kwamba msimtii isipokuwa Yeye,

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُ

na ufadhili kwa wazazi wawili.

وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا

Mmoja wao, au wote wawili, wakifikia uzee kwako, usiwaambie “ee!” wala usiwakemee,

إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا

bali waambie maneno ya heshima.[23]

وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا [23]

Na wainamishie bawa la unyenyekevu, kwa huruma,

وَٱخۡفِضۡ لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحۡمَةِ

na sema: “Mlezi wangu, wahurumie kama walivyonilea nilipokuwa mdogo.”[24]

وَقُل رَّبِّ ٱرۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرٗا [24]

Mlezi wenu anajua zaidi yaliyo katika Dhati yenu.

رَّبُّكُمۡ أَعۡلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمۡ

Mkiwa mazima, Yeye ni hakika, kwa wale wanaorejea Kwake daima, Mwenye Msamaha tele.[25]

إِن تَكُونُواْ صَٰلِحِينَ فَإِنَّهُۥ كَانَ لِلۡأَوَّٰبِينَ غَفُورٗا [25]

Na mpe aliye karibu haki yake, pamoja na mhitaji na msafiri,

وَءَاتِ ذَا ٱلۡقُرۡبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلۡمِسۡكِينَ وَٱبۡنَ ٱلسَّبِيلِ

wala usitapanye bila kipimo,[26]

وَلَا تُبَذِّرۡ تَبۡذِيرًا [26]

kwani wanaotapanya ni ndugu za Waepushaji,

إِنَّ ٱلۡمُبَذِّرِينَ كَانُوٓاْ إِخۡوَٰنَ ٱلشَّيَٰطِينِ

na Mwepushaji ni, kwa Mlezi wake, mkanaji mkubwa.[27]

وَكَانَ ٱلشَّيۡطَٰنُ لِرَبِّهِۦ كَفُورٗا [27]

Na ukilazimika kuwaepuka, ukitafuta huruma ya Mlezi wako unayoitarajia, waambie ndipo maneno laini.[28]

وَإِمَّا تُعۡرِضَنَّ عَنۡهُمُ ٱبۡتِغَآءَ رَحۡمَةٖ مِّن رَّبِّكَ تَرۡجُوهَا فَقُل لَّهُمۡ قَوۡلٗا مَّيۡسُورٗا [28]

Na usifanye mkono wako kufungwa shingoni, wala usiupanue kabisa, la sivyo ungejikuta umelaumiwa, umeachwa tupu kwa ukiwa;[29]

وَلَا تَجۡعَلۡ يَدَكَ مَغۡلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبۡسُطۡهَا كُلَّ ٱلۡبَسۡطِ فَتَقۡعُدَ مَلُومٗا مَّحۡسُورًا [29]

kwani Mlezi wako hupanua riziki kwa yeyote anayemridhia, na kuipimia;

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

kwani Yeye ni, kwa Watiifu Wake, Mtambuzi na Mwenye Maono.[30]

إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا [30]

Na msiwaue watoto wenu mkihofia uhaba:

وَلَا تَقْتُلُوٓاْ أَوْلَٰدَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَٰقٍ

Sisi ndio Tunaowaruzuku, pamoja nanyi,

نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ

kwani kuwaua ni kosa kubwa.[31]

إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْـًٔا كَبِيرًا [31]

Na msiikaribie uasherati, kwani ni ufuska, na ni njia mbaya kama nini![32]

وَلَا تَقْرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَسَآءَ سَبِيلًا [32]

Na msiue Dhati ambayo Mungu ameifanya isiyokiukwa, isipokuwa kwa haki.

وَلَا تَقْتُلُواْ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ

Na yeyote anayeuawa kwa dhuluma, Tumemwekea mwenye dhamana wake wa kisheria mamlaka; lakini asipite kiasi katika kuua,

وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلْطَٰنًا فَلَا يُسْرِف فِّى ٱلْقَتْلِ

kwani ataokolewa.[33]

إِنَّهُۥ كَانَ مَنصُورًا [33]

Na msikaribie mali ya yatima, isipokuwa kwa njia nzuri zaidi, hadi afikie ukomavu wake kamili,

وَلَا تَقْرَبُواْ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ

na timizeni agano,

وَأَوْفُواْ بِٱلْعَهْدِ

kwani agano litaulizwa.[34]

إِنَّ ٱلْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا [34]

Na timizeni kipimo kwa uaminifu mnapopima, na pimeni kwa mizani iliyo sawa:

وَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُواْ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ

hilo ni bora zaidi, na ni tafsiri nzuri zaidi.[35]

ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا [35]

Na usifuatilie usiyo na ujuzi wowote nayo,

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ

kwani kusikia, kuona na Dhamiri — kila kimoja chao kitaulizwa.[36]

إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ أُوْلَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا [36]

Na usitembee juu ya ardhi kwa majivuno,

وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا

kwani hutatoboa ardhi kamwe, wala kufikia milima kwa urefu.[37]

إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ ٱلْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ ٱلْجِبَالَ طُولًا [37]

Yote hayo, ubaya wake ni, kwa Mlezi wako, wa kuchukiza.[38]

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُۥ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا [38]

Hiyo ndiyo Mlezi wako aliyokufunulia katika hekima.

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوْحَىٰٓ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلْحِكْمَةِ

Na usiweke, pamoja na Mungu, mungu mwingine, la sivyo ungalitupwa katika Jahanamu, ukilaumiwa, ukifukuzwa.[39]

وَلَا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِى جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا [39]

Je, Mlezi wenu angewawekea basi wana, na kuchukua, miongoni mwa Watekelezaji, binti?

أَفَأَصْفَىٰكُمْ رَبُّكُم بِٱلْبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًا

Mnasema hapo, kwa yakini, maneno adhimu.[40]

إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا [40]

Tumebadilisha hakika mifano katika Usomaji huu, ili wakumbuke; lakini hilo halizidishi ila kukataa kwao.[41]

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُوا۟ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا [41]

Sema: “Kama kungekuwa, pamoja Naye, na miungu, kama wanavyosema, ndipo ingalitafuta njia kuelekea Mwenye Jengo.”[42]

قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّٱبْتَغَوْا۟ إِلَىٰ ذِى ٱلْعَرْشِ سَبِيلًا [42]

Utukufu ni Wake, na Yeye yuko juu kabisa ya yale wanayosema, kwa kuinuka kubwa.[43]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا [43]

Mbingu saba zinamtukuza, na ardhi na walio ndani yake;

تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبْعُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ

hakuna kitu kisichomtukuza kwa kumhimidi,

وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ

lakini ninyi hamfahamu utukuzo wao,

وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

kwani Yeye ni Mvumilivu, Mwenye Msamaha tele.[44]

إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا [44]

Na unaposoma Usomaji, Tunaweka kati yako na wale wasioamini Maisha ya Mwisho pazia lililofichwa,[45]

وَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا [45]

na Tunaweka juu ya viini vyao vifuniko, ili wasiufahamu, na katika masikio yao uziwi.

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا

Na unapomtaja Mlezi wako katika Usomaji, Yeye peke Yake, wanageuza mgongo kwa chuki.[46]

وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى ٱلْقُرْءَانِ وَحْدَهُۥ وَلَّوْا۟ عَلَىٰٓ أَدْبَـٰرِهِمْ نُفُورًا [46]

Tunajua zaidi wanayosikiliza, wanapokusikiliza, na wanapokuwa katika mazungumzo ya siri, madhalimu wanaposema: “Hamfuati ila mtu aliyedanganywa na mazingaombwe.”[47]

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰٓ إِذْ يَقُولُ ٱلظَّـٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا [47]

Tazama jinsi walivyozidisha mifano kukuhusu, na wakapotea hivyo:

ٱنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا۟ لَكَ ٱلْأَمْثَالَ فَضَلُّوا۟

hawawezi basi kupata njia.[48]

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا [48]

Na walisema: “Tutakapokuwa mifupa na vipande, je, tutaibuliwa kweli katika uumbaji mpya?”[49]

وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا عِظَـٰمًا وَرُفَـٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا [49]

Sema: “Kuweni jiwe, au chuma, au kila uumbaji unaoonekana mkubwa kwenu katika vifua vyenu.”[50]

قُلْ كُونُوا۟ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا [50] أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِى صُدُورِكُمْ

Watasema ndipo: “Nani ataturudisha?”

فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا

Sema: “Yule aliyewaumba mwanzoni mara ya kwanza.”

قُلِ ٱلَّذِى فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ

Ndipo watakutingishia kichwa na kusema: “Hilo litakuwa lini?”

فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ

Sema: “Huenda ikawa karibu.[51]

قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَرِيبًا [51]

Siku Atakayowaita, mtajibu mkimhimidi, na mtadhani hamkukaa ila muda mfupi.”[52]

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا [52]

Na waambie Watiifu Wangu waseme kilicho kizuri zaidi:

وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ

Mwepushaji hupanda mfarakano kati yao;

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ

kwani Mwepushaji ni, kwa mwanadamu, adui wa wazi.[53]

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوًّا مُّبِينًا [53]

Mlezi wenu anawajua zaidi; Akiridhia, Anawahurumia, na Akiridhia, Anawaadhibu.

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ

Hatukukutuma kuwa wakili wao.[54]

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا [54]

Mlezi wako anajua zaidi walio katika mbingu na ardhini.

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Tumewafadhilisha hakika baadhi ya Waarifishaji juu ya wengine, na Tumempa Daudi Fomu.[55]

وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا [55]

Sema: “Nadini wale mnaodai, pasipo Yeye: hawamiliki uwezo wowote wa kuwaondolea madhara, wala wa kuyahamisha.”[56]

قُلِ ٱدْعُوا۟ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِۦ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا [56]

Wale wale wanaowanadi wanatafuta, kuelekea Mlezi wao, njia ya kukaribia — nani miongoni mwao atakuwa karibu zaidi — na wanatumaini huruma Yake na wanaogopa adhabu Yake,

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ

kwani adhabu ya Mlezi wako ni miongoni mwa zile zinazopaswa kuwa macho nazo.[57]

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا [57]

Na hakuna mji ambao Hatuuangamizi kabla ya Siku ya Kusimama Mbele, au Hatuuadhibu kwa adhabu kali:

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا

hilo limeandikwa katika daftari.[58]

كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا [58]

Hakuna kilichotuzuia kutuma ishara, ila kwamba wa kwanza waliziita uongo.

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرْسِلَ بِٱلْـَٔايَٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلْأَوَّلُونَ

Na Tuliwapa Thamudi ngamia jike, akionekana wazi, lakini walimdhulumu.

وَءَاتَيْنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا۟ بِهَا

Sasa Hatutumi ishara ila kuogopesha.[59]

وَمَا نُرۡسِلُ بِٱلۡأٓيَٰتِ إِلَّا تَخۡوِيفٗا [59]

Na Tulipokuambia kwamba Mlezi wako anazingira watu —

وَإِذۡ قُلۡنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِٱلنَّاسِ

Hatukuifanya njozi Tuliyokuonyesha ila jaribu kwa watu, pamoja na mti uliolaaniwa katika Usomaji huu.

وَمَا جَعَلۡنَا ٱلرُّءۡيَا ٱلَّتِيٓ أَرَيۡنَٰكَ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ ٱلۡمَلۡعُونَةَ فِي ٱلۡقُرۡءَانِ

Na Tunawaogopesha, lakini hilo halizidishi ila upindukiaji wao mkubwa.[60]

وَنُخَوِّفُهُمۡ فَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا طُغۡيَٰنٗا كَبِيرٗا [60]

Na wakati Sisi tulipowaambia Watekelezaji: “Msujudieni Adamu,” wakasujudu,

وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ

isipokuwa Iblisi: alisema: “Je, ningesujudu mbele ya yule Uliyemuumba kutoka udongo?”[61]

إِلَّآ إِبۡلِيسَ قَالَ ءَأَسۡجُدُ لِمَنۡ خَلَقۡتَ طِينٗا [61]

Alisema: “Je, Unamwona huyu, ambaye Umemheshimu juu yangu? Ukinipa muhula hadi Siku ya Kusimama Mbele, nitachukua kwa yakini uzao wake, kando na wachache wao.”[62]

قَالَ أَرَءَيۡتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِي كَرَّمۡتَ عَلَيَّ لَئِنۡ أَخَّرۡتَنِ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَأَحۡتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٗا [62]

Alisema: “Nenda! Yeyote miongoni mwao atakayekufuata — Jahanamu itakuwa hakika malipo yenu, malipo mengi.[63]

قَالَ ٱذۡهَبۡ فَمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمۡ جَزَآءٗ مَّوۡفُورٗا [63]

Na uwahamishe, kwa sauti yako, unayeweza miongoni mwao; wakusanye dhidi yao wapanda farasi wako na askari wako wa miguu; shirikiana nao katika mali na watoto; na uwaahidi —

وَٱسْتَفْزِزْ مَنِ ٱسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ وَعِدْهُمْ

lakini Mwepushaji hawaahidi ila udanganyifu.[64]

وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا [64]

Juu ya Watiifu Wangu, huna hakika mamlaka yoyote;

إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ

na Mlezi wako anatosha kama wakili."[65]

وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا [65]

Mlezi wenu ni Yule anayewaendeshea chombo baharini, ili mtafute fadhila Yake,

رَّبُّكُمُ ٱلَّذِى يُزْجِى لَكُمُ ٱلْفُلْكَ فِى ٱلْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦٓ

kwani Yeye ni, kwenu, Mwenye Huruma.[66]

إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا [66]

Na madhara yanapowagusa baharini, wale mnaowanadi hupotea, kando na Yeye.

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِى ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ

Kisha, Anapowanusuru kuelekea nchi kavu, mnakwepa:

فَلَمَّا نَجَّىٰكُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ

mwanadamu ni mkanaji mkubwa.[67]

وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا [67]

Je, mna uhakika basi kwamba Hatutawafanya kumezwa na kipande cha nchi kavu, au Hatutatuma juu yenu kimbunga cha changarawe, bila ninyi kupata hapo wakili? Au je, mna uhakika kwamba Hatutawarudisha humo mara nyingine, kutuma juu yenu upepo unaovunja unaowazamisha, kwa sababu ya ukanaji wenu, bila ninyi kupata hapo yeyote wa kutudai maelezo kwa hilo?(56) 68-69

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ ٱلْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ وَكِيلًا 68 أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِۦ تَبِيعًا 69 (56)

Tuliwaheshimu hakika wana wa Adamu, Tuliwabeba juu ya nchi kavu na baharini, Tuliwaruzuku vitu vizuri, na Tuliwafadhilisha dhahiri juu ya wengi wa wale Tuliowaumba.[70]

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِىٓ ءَادَمَ وَحَمَلْنَٰهُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا 70

Siku Tutakapowaita kila kundi la watu kwa rejea yao,

يَوْمَ نَدْعُوا۟ كُلَّ أُنَاسٍۭ بِإِمَٰمِهِمْ

yule atakayepewa daftari lake katika mkono wake wa kulia — hao watasoma daftari lao, na hawatadhulumiwa, hata kwa uzi mwembamba.[71]

فَمَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا 71

Na yeyote aliye kipofu katika maisha haya atakuwa kipofu katika Maisha ya Mwisho, na amepotea zaidi bado kuhusu njia.[72]

وَمَن كَانَ فِى هَٰذِهِۦٓ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا 72

Na walikaribia kwa yakini, kwa jaribu, kukugeuza mbali na yale Tuliyokufunulia, ili ubuni dhidi Yetu kitu kingine;

وَإِن كَادُوا۟ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِىَ عَلَيْنَا غَيْرَهُۥ

ndipo, wangalikuchukua kuwa rafiki wa karibu.[73]

وَإِذًا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلًا 73

Na kama Tusingalikuimarisha, ungalikaribia hakika kuwategemea, kidogo tu.[74]

وَلَوْلَآ أَن ثَبَّتْنَٰكَ لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا [74]

Tungalikuonjesha hapo maradufu ya uhai na maradufu ya kifo; kisha usingalipata, dhidi Yetu, msaada wowote.[75]

إِذًا لَّأَذَقْنَٰكَ ضِعْفَ ٱلْحَيَوٰةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا [75]

Na walikaribia kwa yakini kukuhamisha kutoka ardhi hii, ili kukufukuza humo —

وَإِن كَادُوا۟ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا

na ndipo, wasingalikaa humo, baada yako, ila muda mchache sana.[76]

وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا [76]

Hiyo ndiyo kawaida kuhusu wale Tuliowatuma kabla yako miongoni mwa wajumbe Wetu,

سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا

nawe hutapata katika kawaida Yetu uhamishaji wowote.[77]

وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا [77]

Dumisha Mawasiliano kuanzia kupinduka kwa jua hadi giza la usiku, pamoja na Usomaji wa alfajiri,

أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ

kwani Usomaji wa alfajiri unashuhudiwa.[78]

إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا [78]

Na katika sehemu ya usiku, amka kwayo, kama nyongeza kwako: huenda Mlezi wako akakuibua kwenye nafasi inayosifiwa.[79]

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِۦ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا [79]

Na sema: “Mlezi wangu, nifanye niingie kwa kuingia kwa kweli, na unitoe kwa kutoka kwa kweli, na uniwekee, kutoka Kwako, mamlaka ya kusaidia.”[80]

وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَٱجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَٰنًا نَّصِيرًا [80]

Na sema: “Ukweli umekuja, na batili imetoweka:

وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ ٱلْبَٰطِلُ

batili imekusudiwa hakika kutoweka.”[81]

إِنَّ ٱلْبَٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا [81]

Na Tunateremsha, kutoka Usomaji huu, kilicho tiba na huruma kwa waumini,

وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

lakini hilo halizidishi madhalimu ila kwa hasara.[82]

وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا [82]

Na Tunapomjaza mwanadamu neema, anakwepa na kujitenga upande wake;

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ

na ubaya unapomgusa, anakuwa bila tumaini.[83]

وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا [83]

Sema: “Kila mmoja hutenda kulingana na namna yake mwenyewe; Mlezi wenu anajua zaidi nani ameongozwa vizuri zaidi kuhusu njia.”[84]

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا [84]

Na wanakuuliza kuhusu Mmiminiko.

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ

Sema: “Mmiminiko unahusu amri ya Mlezi wangu; nanyi hamkupokea ujuzi ila kidogo sana.”[85]

قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا [85]

Na ikiwa Tungeridhia, Tungeondoa kwa yakini yale Tuliyokufunulia; ndipo usingepata, dhidi Yetu, wakili yeyote kwa hilo — kando na huruma ya Mlezi wako;[86]

وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا [86] إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ

kwani fadhila Yake kwako ni kubwa.[87]

إِنَّ فَضْلَهُۥ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا [87]

Sema: “Wanadamu na Waliofichika wakiungana kuleta mfano wa Usomaji huu, hawangeleta mfano wake, hata wakisaidiana wao kwa wao.”[88]

قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا [88]

Tumebadilisha hakika kwa watu, katika Usomaji huu, kila aina ya mifano; lakini wengi wa watu wamekataa yote, ghairi ya ukanaji.[89]

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا [89]

Na walisema: “Hatutakusadiki hadi utufanyie chemchemi ibubujike kutoka ardhini, au uwe na bustani ya mitende na mizabibu ambamo ufanye mito ibubujike kwa wingi, au uangushe anga vipande vipande juu yetu kama unavyodai, au umlete Mungu na Watekelezaji mbele yetu, au uwe na nyumba ya dhahabu, au upande angani — nasi hatutasadiki kupanda kwako hadi ututeremshie Maandiko tunayoweza kusoma.”[90–92]

وَقَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ ٱلْأَرْضِ يَنۢبُوعًا [90] أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ ٱلْأَنْهَٰرَ خِلَٰلَهَا تَفْجِيرًا [91] أَوْ تُسْقِطَ ٱلسَّمَآءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِىَ بِٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ قَبِيلًا [92] أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِى ٱلسَّمَآءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَٰبًا نَّقْرَؤُهُۥ

Sema: “Utukufu ni wa Mlezi wangu! Je, mimi si ila binadamu, mjumbe?”[93]

قُلْ سُبْحَانَ رَبِّى هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا [93]

Na hakuna kilichowazuia watu kuamini, mwongozo ulipowajia, isipokuwa walisema: “Je, Mungu angemtuma binadamu kuwa mjumbe?”[94]

وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓا۟ إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا [94]

Sema: “Kama ardhini kungalikuwa na Watekelezaji wanaotembea kwa utulivu, Sisi tungaliwateremshia kutoka angani Mtekelezaji, kuwa mjumbe.”[95]

قُل لَّوْ كَانَ فِى ٱلْأَرْضِ مَلَٰٓئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُولًا [95]

Sema: “Mungu anatosha kuwa shahidi kati yangu na yenu,

قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ

kwani Yeye kwa watiifu Wake ni Mtambuzi na Mwenye Maono.”[96]

إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا [96]

Na yule ambaye Mungu anamwongoza, huyo ndiye anayeongozwa,

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ

na yule ambaye Yeye anampoteza, hutawapatia kamwe wandani wasiokuwa Yeye.

وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِهِۦ

Na Sisi Tutawakusanya, katika Siku ya Kusimama Mbele, juu ya nyuso zao, vipofu, bubu na viziwi:

وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا

makimbilio yao yatakuwa Jahanamu:

مَّأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ

kila inapopungua, Sisi Tunawazidishia makaa.[97]

كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَٰهُمْ سَعِيرًا [97]

Hayo ndiyo malipo yao, kwa kuwa walikana ishara Zetu na kusema: “Tutakapokuwa mifupa na vipande, je, kweli tutaibuliwa katika uumbaji mpya?”[98]

ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا [98]

Je, hawakuona kwamba Mungu, aliyeumba mbingu na ardhi, ana uwezo wa kuumba mfano wao, na kwamba Yeye amewawekea muda usio na shaka yoyote?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ

Lakini madhalimu walikataa yote, isipokuwa ukanaji.[99]

فَأَبَى ٱلظَّٰلِمُونَ إِلَّا كُفُورًا [99]

Sema: “Kama mngekuwa mnamiliki hazina za huruma ya Mlezi wangu, basi mngezishikilia, mkihofia matumizi.”

قُل لَّوْ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّىٓ إِذًا لَّأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ ٱلْإِنفَاقِ

Mwanadamu ni bakhili.[100]

وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ قَتُورًا [100]

Hakika Tulimpa Musa ishara tisa zilizo wazi:

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ

basi waulize wana wa Israeli: alipowajia, Firauni alimwambia: “Kwa yakini nakudhani umedanganywa kwa mazingaombwe, ewe Musa.”[101]

فَسْـَٔلْ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِذْ جَآءَهُمْ فَقَالَ لَهُۥ فِرْعَوْنُ إِنِّى لَأَظُنُّكَ يَٰمُوسَىٰ مَسْحُورًا [101]

Alisema: “Hakika unajua kwamba hakuna aliyeziteremsha hizi hoja zenye kuangaza isipokuwa Mlezi wa mbingu na ardhi,

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآ أَنزَلَ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ بَصَآئِرَ

na kwa yakini nakudhani umeangamia, ewe Firauni."[102]

وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَٰفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا [102]

Basi hapo alitaka kuwahamisha katika nchi hiyo; lakini Tulimzamisha, yeye na wote waliokuwa pamoja naye.[103]

فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ جَمِيعًا [103]

Na baada yake Tuliwaambia wana wa Israeli: "Kaeni katika nchi hii,

وَقُلْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ لِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱسْكُنُوا۟ ٱلْأَرْضَ

kisha, ahadi ya mara ya pili itakapofika, Tutawaleta nyote pamoja, mmefungamana."[104]

فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ ٱلْءَاخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا [104]

Na ni kwa ukweli Tuliuteremsha,

وَبِٱلْحَقِّ أَنزَلْنَٰهُ

na kwa ukweli umeteremka;

وَبِٱلْحَقِّ نَزَلَ

na Hatukukutuma ila kuwa mpasha habari njema na mwonyaji.[105]

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا [105]

Na Usomaji Tuliougawa, ili uwasomee watu kwa taratibu,

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَٰهُ لِتَقْرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ

na Tuliuteremsha kwa uteremsho wa mfululizo.[106]

وَنَزَّلْنَٰهُ تَنزِيلًا [106]

Sema: "Uaminini, au msiuamini:

قُلْ ءَامِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا۟

wale waliopewa ujuzi kabla yake, unaposomwa kwao, huanguka wakisujudu juu ya kidevu, wakisema: ‘Utukufu ni wa Mlezi wetu! Ahadi ya Mlezi wetu kwa yakini imetimia.’”[107-108]

إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهِۦٓ إِذَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ يَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ سُجَّدٗا 107 وَيَقُولُونَ سُبۡحَٰنَ رَبِّنَآ إِن كَانَ وَعۡدُ رَبِّنَا لَمَفۡعُولٗا 108

Na huanguka juu ya kidevu, wakilia, nao unawazidishia unyenyekevu.”[109]

وَيَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ يَبۡكُونَ وَيَزِيدُهُمۡ خُشُوعًا 109

Sema: “Mwombeni Mungu, au mwombeni Mwingi wa Huruma:

قُلِ ٱدۡعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدۡعُواْ ٱلرَّحۡمَٰنَ

vyovyote mnavyomwomba, kwa Yeye zipo sifa nzuri zaidi.”

أَيّٗا مَّا تَدۡعُواْ فَلَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰ

Na usitamke Mawasiliano yako kwa sauti ya juu, wala usiyanong’oneze; tafuta, kati ya hayo mawili, njia.[110]

وَلَا تَجۡهَرۡ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتۡ بِهَا وَٱبۡتَغِ بَيۡنَ ذَٰلِكَ سَبِيلٗا 110

Na sema: “Himidi ni za Mungu, ambaye hakujipatia mtoto, wala hana mshirika katika ufalme, wala hana mtetezi dhidi ya udhalilishaji”,

وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَمۡ يَتَّخِذۡ وَلَدٗا وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٞ فِي ٱلۡمُلۡكِ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلِيّٞ مِّنَ ٱلذُّلِّ

na mtangaze ukuu Wake, kikamilifu.[111]

وَكَبِّرۡهُ تَكۡبِيرٗا 111

AL-KAHF • الكهف

Sura 18 · 110 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Himidi ni za Mungu, aliyemteremshia mtiifu Wake Maandiko na hakuweka ndani yake upindo wowote,[1]

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ ٱلْكِتَٰبَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُۥ عِوَجَا [1]

ulionyooka — ili aonye kuhusu ukali mkali unaotoka Kwake, na kuwapa habari njema waumini wanaotenda matendo mazima kwamba watakuwa na ujira mzuri, ambamo watakaa milele, na kuwaonya wale waliosema: “Mungu amejipatia mtoto.”[2–4]

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا [2] مَّٰكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا [3] وَيُنذِرَ ٱلَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا [4]

Hawana ujuzi wowote juu ya hilo, wala mababu zao.

مَّا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِءَابَآئِهِمْ

Ni zito kama nini neno linalotoka vinywani mwao!

كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَٰهِهِمْ

Hawasemi chochote ila uongo.[5]

إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا [5]

Huenda utajiangamiza mwenyewe kwa uchungu juu ya nyayo zao, wasipoamini mazungumzo haya.[6]

فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُواْ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَسَفًا [6]

Tumefanya kilichomo ardhini kuwa pambo lake, ili kuwajaribu: ni yupi miongoni mwao anayetenda vizuri zaidi.[7]

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا [7]

Na kwa yakini Tutafanya kilichomo juu yake kuwa ardhi tupu na kavu.[8]

وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا [8]

Au umedhani kwamba marafiki wa Pango na wa Rakimu walikuwa, miongoni mwa ishara Zetu, jambo la kustaajabisha?[9]

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْكَهْفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُوا۟ مِنْ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا [9]

Waliposhikilia vijana kimbilio katika Pango na kusema: “Mlezi wetu, tupe, kutoka Kwako, huruma, na tutengenezee, katika jambo letu, njia ya unyoofu.”[10]

إِذْ أَوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُوا۟ رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا [10]

Hapo Tukaziba masikio yao, katika Pango, kwa miaka iliyohesabiwa; kisha Tukawaibua ili kutofautisha ni kundi lipi kati ya hayo mawili lilihesabu vizuri zaidi muda waliokaa.[11-12]

فَضَرَبْنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمْ فِى ٱلْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا [11] ثُمَّ بَعَثْنَٰهُمْ لِنَعْلَمَ أَىُّ ٱلْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوٓا۟ أَمَدًا [12]

Tunakusimulia taarifa yao kwa kweli:

نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِٱلْحَقِّ

walikuwa vijana walioamini Mlezi wao, na Tukawazidishia mwongozo.[13]

إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا۟ بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى [13]

Na Tuliyafunga viini vyao, waliposimama na kusema: “Mlezi wetu ni Mlezi wa mbingu na ardhi; hatutaomba kamwe mungu yeyote pasipo Yeye — hapo tungalisema kwa hakika upitilizaji mkubwa.[14]

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا۟ فَقَالُوا۟ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَن نَّدْعُوَا۟ مِن دُونِهِۦٓ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ إِذًا شَطَطًا [14]

Hawa ni watu wetu waliojitwalia, pasipo Yeye, miungu: mbona hawaletei, juu yao, mamlaka iliyo wazi?

هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمُنَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَٰنٍۭ بَيِّنٍ

Basi ni nani dhalimu zaidi kuliko yule anayezua uongo juu ya Mungu?[15]

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا [15]

Na kwa kuwa mmejitenga nao na wale wanaowatii, ila Mungu, kimbilieni Pangoni: Mlezi wenu atawaenezea huruma Yake na kuwatengenezea, katika jambo lenu, msaada."[16]

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا [16]

Na ungaliliona jua, linapochomoza, likiepuka pango lao upande wa kulia, na linapotua, likiwaacha kwa kuwagusa upande wa kushoto, nao wakiwa katika nafasi pana ya pango.

وَتَرَى ٱلشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ مِّنْهُ

Hayo ni miongoni mwa ishara za Mungu.

ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ

Yeyote ambaye Mungu anamwongoza, huyo ndiye anayeongozwa,

مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ

na yule ambaye Yeye anampoteza, hutampatia kamwe mwandani wa kumfanya awe mwenye busara.[17]

وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيًّا مُّرْشِدًا [17]

Na ungaliwadhani wameamka, ilhali wamelala.

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ

Na Sisi Tukiwageuza upande wa kulia na upande wa kushoto, huku mbwa wao akiwa amenyoosha miguu yake ya mbele mlangoni.

وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَكَلْبُهُم بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ

Kama ungaliwaona, ungaligeuza mgongo wako kwa yakini ukikimbia, na ungalijazwa hofu kwa sababu yao.[18]

لَوِ ٱطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا [18]

Hivyo Tuliwaibua, ili waulizane wao kwa wao.

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَٰهُمْ لِيَتَسَآءَلُوا۟ بَيْنَهُمْ

Mmoja wao alisema: “Mmekaa muda gani?”

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ

Walisema: “Tumekaa siku moja, au sehemu ya siku.”

قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ

Walisema: “Mlezi wenu anajua zaidi muda mliokaa; basi mwibueni mmoja wenu, na fedha yenu hii, kwenda Jiji Kuu, na atazame ni chakula chake kipi kilicho safi zaidi, na awaletee riziki kutoka kwacho, na atende kwa busara,

قَالُوا۟ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَٱبْعَثُوٓا۟ أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَآ أَزْكَىٰ طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ

na asimjulishe yeyote kuhusu kuwepo kwenu,[19]

وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا [19]

kwani wakiwagundua, wangewafukuza, au wangewarudisha katika mafundisho yao, nanyi hamngefanikiwa tena kamwe hapo.”[20]

إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوٓا۟ إِذًا أَبَدًا [20]

Hivyo Tulifanya watu wawakute, ili wajue kwamba ahadi ya Mungu ni kweli na kwamba Saa haina shaka yoyote,

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَآ

waliposhindana baina yao juu ya jambo lao na kusema: “Jengeni juu yao jengo” —

إِذْ يَتَنَٰزَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُواْ ٱبْنُواْ عَلَيْهِم بُنْيَٰنًا

Mlezi wao ndiye anayewajua zaidi.

رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ

Wale walioshinda katika jambo hilo walisema: “Kwa yakini tutachukua juu yao mahali pa kusujudu.”[21]

قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُواْ عَلَىٰٓ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا [21]

Watasema: “Watatu, mbwa wao wa nne”,

سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ

na watasema: “Watano, mbwa wao wa sita”, wakitupa maneno yaliyo nje ya hisi,

وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًۢا بِٱلْغَيْبِ

na watasema: “Saba”,

وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ

mbwa wao akiwa wa nane.

وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ

Sema: “Mlezi wangu ndiye anayejua zaidi idadi yao”;

قُل رَّبِّىٓ أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم

hakuna anayewajua, isipokuwa wachache.

مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ

Basi usibishane nao ila kwa ubishi ulio wazi, wala usimwulize yeyote miongoni mwao kuhusu wao.[22]

فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَآءً ظَٰهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا [22]

Na usiseme kamwe, kuhusu jambo lolote: “Nitafanya hilo kesho”, isipokuwa Mungu akiridhia.[23]

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْىْءٍ إِنِّى فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا [23] إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ

Na mkumbuke Mlezi wako unaposahau,

وَٱذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ

na sema: “Huenda Mlezi wangu akaniongoza kwenye unyoofu ulio karibu zaidi kuliko huu.”[24]

وَقُلْ عَسَىٰٓ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّى لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا [24]

Na walikaa katika pango lao miaka mia tatu, na wakaongeza tisa.[25]

وَلَبِثُوا۟ فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِاْئَةٍ سِنِينَ وَٱزْدَادُوا۟ تِسْعًا [25]

Sema: “Mungu anajua zaidi muda waliokaa:

قُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا۟

ni Wake yaliyo nje ya hisi katika mbingu na ardhi.

لَهُۥ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Ni mwenye kuona na kusikia vizuri kama nini!

أَبْصِرْ بِهِۦ وَأَسْمِعْ

Hawana, pasipo Yeye, mwandani yeyote,

مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ

na Yeye hamshirikishi yeyote katika hukumu Yake.”[26]

وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِۦٓ أَحَدًا [26]

Na soma yale uliyofunuliwa katika Maandiko ya Mlezi wako: hakuna awezaye kubadilisha maneno Yake,

وَٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ

na hutapata, pasipo Yeye, kimbilio lolote.[27]

وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا [27]

Na jisimamishe, kwa uthabiti, pamoja na wale wanaomwomba Mlezi wao asubuhi na jioni, wakitaka mwelekeo Wake,

وَٱصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ

na macho yako yasiwaache na kuelekea mbali nao, ukitaka pambo la Maisha ya Karibu;

وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

na usimtii yule ambaye Tumefanya kiini chake kisahau ukumbusho Wetu, aliyefuata mhemko wake, na ambaye jambo lake ni utovu wa kiasi.[28]

وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُۥ عَن ذِكْرِنَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ أَمْرُهُۥ فُرُطًا [28]

Na sema: “Ukweli unatoka kwa Mlezi wenu: anayekusudia na aamini, na anayekusudia na akane.”

وَقُلِ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَآءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَآءَ فَلْيَكْفُرْ

Kwani Tumewaandalia madhalimu moto ambao ukuta wake unawazunguka.

إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا

Na wakiomba msaada, wataletewa msaada kwa maji yanayofanana na chuma kilichoyeyushwa, yanayochoma nyuso.

وَإِن يَسْتَغِيثُوا۟ يُغَاثُوا۟ بِمَآءٍ كَٱلْمُهْلِ يَشْوِى ٱلْوُجُوهَ

Ni kinywaji kibaya kama nini!

بِئْسَ ٱلشَّرَابُ

Na ni mahali pabaya kama nini pa kupumzikia![29]

وَسَآءَتْ مُرْتَفَقًا [29]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima — Sisi hatuachi ujira wa anayetenda vizuri upotee.[30]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجۡرَ مَنۡ أَحۡسَنَ عَمَلًا [30]

Hao ndio watakaokuwa na Bustani za kudumu; chini yao mito inatiririka; watapambwa humo kwa bangili za dhahabu na kuvaa mavazi ya kijani ya hariri nyembamba na kitambaa cha dhahabu, wakiegemea juu ya vitanda vya fahari.

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُ يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَيَلۡبَسُونَ ثِيَابًا خُضۡرٗا مِّن سُندُسٖ وَإِسۡتَبۡرَقٖ مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ

Ni badala bora kama nini!

نِعۡمَ ٱلثَّوَابُ

Na ni mahali pazuri kama nini pa kupumzikia![31]

وَحَسُنَتۡ مُرۡتَفَقًا [31]

Na wapigie mfano: watu wawili; kwa mmoja wao Tulifanya bustani mbili za mizabibu, na Tukazizungushia mitende, na kati yake Tukaweka mashamba.[32]

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلٗا رَّجُلَيۡنِ جَعَلۡنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيۡنِ مِنۡ أَعۡنَٰبٖ وَحَفَفۡنَٰهُمَا بِنَخۡلٖ وَجَعَلۡنَا بَيۡنَهُمَا زَرۡعٗا [32]

Kila bustani kati ya hizo mbili ilitoa mazao yake bila kudhulumu chochote,

كِلۡتَا ٱلۡجَنَّتَيۡنِ ءَاتَتۡ أُكُلَهَا وَلَمۡ تَظۡلِم مِّنۡهُ شَيۡـٔٗا

na Tukatiririsha kati yake mto; naye alikuwa na mali zilizozaa.(57) [33]

وَفَجَّرۡنَا خِلَٰلَهُمَا نَهَرٗا [33] وَكَانَ لَهُۥ ثَمَرٞ(57)

Alimwambia mwenzake, huku akizungumza naye: “Nina mali zaidi kuliko wewe, na nina nguvu zaidi kwa idadi.”[34]

فَقَالَ لِصَٰحِبِهِۦ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَنَا۠ أَكۡثَرُ مِنكَ مَالٗا وَأَعَزُّ نَفَرٗا [34]

Na aliingia katika bustani yake, akijidhulumu mwenyewe,

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ

na akasema: “Sidhani kwamba hii itatoweka kamwe, wala sidhani kwamba Saa itasimama; na hata nikirudishwa kwa Mlezi wangu, kwa yakini nitapata bora kuliko bustani hii kuwa mahali pa kurudia.”[35-36]

قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ أَبَدًا [35] وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا [36]

Mwenzake alimwambia, huku akizungumza naye: “Je, unamkana Yule aliyekuumba kutoka udongo, kisha kutoka tone, kisha akakuumba kuwa mwanamume kamili?[37]

قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَكَفَرْتَ بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلًا [37]

Kwa upande wangu, Yeye ni Mungu, Mlezi wangu, na simshirikishi yeyote na Mlezi wangu.[38]

لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِرَبِّىٓ أَحَدًا [38]

Na kwa nini hukusema, ulipoingia katika bustani yako: ‘Ni yale aliyoridhia Mungu! Hakuna nguvu isipokuwa kwa Mungu!’ —

وَلَوْلَآ إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ

Ukiniona nina mali na watoto wachache kuliko wewe, huenda Mlezi wangu akanipa bora kuliko bustani yako, na akatuma juu yake, kutoka angani, balaa iliyohesabiwa, hata iwe mwamba unaoteleza, au maji yake yazame, bila wewe kuweza kuyapata tena kamwe.”[39-41]

إِن تَرَنِ أَنَا۠ أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا [39] فَعَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا [40] أَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا [41]

Na mali zake zilizozaa zilizungukwa, hata akaanza kugeuza viganja vyake huku na huku kwa sababu ya alichotumia ndani yake, huku bustani ikiwa tupu licha ya majengo yake, naye akisema: “Laiti nisingalimshirikisha yeyote na Mlezi wangu!”**(58)** [42]

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّىٓ أَحَدًا [42] **(58)**

Na hakuwa na kikosi chochote cha kumsaidia pasipo Mungu,

وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ فِئَةٌ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ

wala hakuweza kujisaidia mwenyewe.[43]

وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا [43]

Huko, uwandani ni wa Mungu, Ukweli.

هُنَالِكَ ٱلْوَلَٰيَةُ لِلَّهِ ٱلْحَقِّ

Yeye ndiye bora kwa badala na bora kwa matokeo.[44]

هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا [44]

Na wapigie mfano wa Maisha ya Karibu: ni kama maji Tunayoyateremsha kutoka angani; mimea ya ardhi huchanganyika nayo, kisha huwa nyasi kavu ambazo pepo huzitawanya —

وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ ٱلرِّيَٰحُ

Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[45]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقْتَدِرًا [45]

Mali na wana ni pambo la Maisha ya Karibu;

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

na matendo ya kudumu na mazima ni, kwa Mlezi wako, bora zaidi kwa badala na bora zaidi kwa matumaini.[46]

وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا [46]

Na siku Tutakapoyatembeza milima, na utakapoiona ardhi wazi, na Tutakapowakusanya bila kumwacha hata mmoja.[47]

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلْجِبَالَ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا [47]

Na watawasilishwa mbele ya Mlezi wako kwa safu:

وَعُرِضُوا۟ عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا

“Mmekuja hakika Kwetu kama Tulivyowaumba mara ya kwanza;

لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍۭ

lakini mlidai kwamba Hatungewawekea miadi kamwe.”[48]

بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا [48]

Na daftari litawekwa, nawe utawaona waliotengwa wakiogopa yaliyomo ndani yake,

وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ

nao watasema: “Ole wetu! Daftari hili lina nini hata lisiache kitu kidogo wala kikubwa bila kukihesabu!”

وَيَقُولُونَ يَٰوَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلْكِتَٰبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحْصَىٰهَا

Na watakuta yaliyopo waliyoyatenda,

وَوَجَدُوا۟ مَا عَمِلُوا۟ حَاضِرًا

na Mlezi wako hamdhulumu yeyote.[49]

وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا [49]

Na wakati Sisi tulipowaambia Watekelezaji: “Msujudieni Adamu,” wakasujudu,

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟

ila Iblisi: alikuwa miongoni mwa Waliofichika, naye akavuka amri ya Mlezi wake.

إِلَّآ إِبۡلِيسَ كَانَ مِنَ ٱلۡجِنِّ فَفَسَقَ عَنۡ أَمۡرِ رَبِّهِۦٓ

Je, basi mngemchukua yeye na kizazi chake kuwa wandani pasipo Mimi, ilhali wao ni maadui kwenu?

أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِي وَهُمۡ لَكُمۡ عَدُوُۢۚ

Ni badala mbaya kama nini kwa madhalimu![50]

بِئۡسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلٗا [50]

Sikuwashuhudisha uumbaji wa mbingu na ardhi, wala uumbaji wao wenyewe, wala Sijawahi kuwachukua wale wanaopoteza kuwa mikono.[51]

مَّآ أَشۡهَدتُّهُمۡ خَلۡقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَا خَلۡقَ أَنفُسِهِمۡ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلۡمُضِلِّينَ عَضُدٗا [51]

Na siku Atakaposema: “Waiteni washirika Wangu mliodai”, watawaita, lakini hawatawajibu; na Tutaweka kati yao mahali pa maangamizi.[52]

وَيَوۡمَ يَقُولُ نَادُواْ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ زَعَمۡتُمۡ فَدَعَوۡهُمۡ فَلَمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَهُمۡ وَجَعَلۡنَا بَيۡنَهُم مَّوۡبِقٗا [52]

Na waliotengwa wataliona Moto na watadhani kwamba wataangukia ndani yake, bila kupata njia yoyote ya kujitenga nao.[53]

وَرَءَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓاْ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمۡ يَجِدُواْ عَنۡهَا مَصۡرِفٗا [53]

Hakika Tumeleta mifano ya kila namna katika Usomaji huu kwa watu;

وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٖۚ

lakini mwanadamu, kuliko kila kitu, ni mwenye kupenda mjadala.[54]

وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ أَكۡثَرَ شَيۡءٖ جَدَلٗا [54]

Na hakuna kinachozuia watu kuamini, mwongozo unapowajia, na kuomba msamaha kwa Mlezi wao, isipokuwa iwafikie desturi ya wa kwanza, au iwafikie adhabu, uso kwa uso.[55]

وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓاْ إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُواْ رَبَّهُمْ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ ٱلْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ قُبُلًا [55]

Hatuwatumi wajumbe ila kuwa wapasha habari njema na waonyaji;

وَمَا نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

na wale wanaokana hubishana kwa kisicho kweli, ili kwa hicho waukanushe ukweli,

وَيُجَٰدِلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُواْ بِهِ ٱلْحَقَّ

na wamezichukulia ishara Zangu, na yale waliyoonywa, kuwa dhihaka.[56]

وَٱتَّخَذُوٓاْ ءَايَٰتِى وَمَآ أُنذِرُواْ هُزُوًا [56]

Na ni nani dhalimu zaidi kuliko yule anayekumbushwa ishara za Mlezi wake, naye akajiepusha nazo, akisahau yale ambayo mikono yake imetanguliza?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِىَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

Tumeweka juu ya viini vyao vifuniko, ili wasiielewe, na masikioni mwao uziwi;

إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا

na ukiwaita kwenye mwongozo, kamwe hawataongozwa.[57]

وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوٓاْ إِذًا أَبَدًا [57]

Mlezi wako ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye huruma;

وَرَبُّكَ ٱلْغَفُورُ ذُو ٱلرَّحْمَةِ

angalitaka kuwakamata kwa walichochuma, angaliwaharakishia adhabu;

لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُواْ لَعَجَّلَ لَهُمُ ٱلْعَذَابَ

lakini wana miadi ambayo hawatapata, pasipo Yeye, mahali popote pa kukimbilia.[58]

بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُواْ مِن دُونِهِۦ مَوْئِلًا [58]

Na miji hii, Tuliiangamiza ilipotenda dhuluma, na Tuliweka miadi kwa maangamizi yao.[59]

وَتِلْكَ ٱلْقُرَىٰٓ أَهْلَكْنَٰهُمْ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا [59]

Na Musa alipomwambia kijana wake mwenzake: “Sitaacha mpaka nifikie mahali pa kukutana bahari mbili, hata nikienda kwa muda mrefu.”[60]

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَىٰهُ لَآ أَبْرَحُ حَتَّىٰٓ أَبْلُغَ مَجْمَعَ ٱلْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِىَ حُقُبًا [60]

Walipofika mahali pa kukutana bahari mbili, walisahau samaki wao, ambaye hapo alishika njia yake baharini, kama kiinimacho kinachotoweka.[61]

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ فِى ٱلْبَحْرِ سَرَبًا [61]

Walipokuwa wamevuka, alimwambia kijana wake mwenzake: “Tuletee chakula chetu; hakika tumekutana, katika safari hii, na uchovu mwingi.”[62]

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَٰذَا نَصَبًا [62]

Alisema: “Umeona? Tulipokimbilia karibu na mwamba, hakika nilisahau samaki —

قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّى نَسِيتُ ٱلْحُوتَ

na ni Mwepushaji pekee aliyenisahaulisha, hata sikufikiria kumtaja —

وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ

naye alishika njia yake baharini,

وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ فِى ٱلْبَحْرِ

kwa namna ya kustaajabisha!”[63]

عَجَبًا [63]

Alisema: “Hilo ndilo tulilokuwa tukilitafuta.”

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ

Hapo walirudi nyuma juu ya nyayo zao wenyewe, wakizifuata, na wakamkuta mtiifu miongoni mwa watiifu Wetu, ambaye Tulimpa huruma kutoka Kwetu, na ambaye Tulimfundisha, kutoka Kwetu, ujuzi.[64–65]

فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا قَصَصًا [64] فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا [65]

Musa alimwambia: “Je, naweza kukufuata, kwa sharti unifundishe, kutokana na ulichofundishwa, unyoofu?”[66]

قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا [66]

Alisema: “Hutaweza kamwe kuwa na subira pamoja nami.[67]

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا [67]

Na ungewezaje kuwa na subira juu ya usiyoyazunguka kwa uzoefu?”[68]

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا [68]

Alisema: “Utanikuta, Mungu akiridhia, mwenye subira,

قَالَ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا

na sitakuasi kwa jambo lolote.”[69]

وَلَآ أَعْصِى لَكَ أَمْرًا [69]

Alisema: “Basi ukinifuata, usiniulize juu ya chochote, mpaka mimi nikutajie.”[70]

قَالَ فَإِنِ ٱتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْـَٔلْنِى عَن شَىْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا [70]

Basi waliondoka, mpaka walipopanda chomboni: akakitoboa.

فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِى ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا

Alisema: “Je, umekitoboa ili uwazamishe walio ndani yake? Hakika umefikia jambo zito sana!”[71]

قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا [71]

Alisema: “Je, sikukuambia kwamba hutaweza kamwe kuwa na subira pamoja nami?”[72]

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا [72]

Alisema: “Usinikamate kwa niliyosahau, wala usinielemee, katika jambo langu, kwa ugumu.”[73]

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِى مِنْ أَمْرِى عُسْرًا [73]

Basi waliondoka, mpaka walipokutana na kijana mdogo: akamuua. Alisema: “Je, umeua Dhati safi, bila kuwa ni kwa ajili ya Dhati nyingine? Hakika umefikia jambo lisilopata kusikika!”[74]

فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا [74]

Alisema: “Je, sikukuambia kwamba hutaweza kamwe kuwa na subira pamoja nami?”[75]

قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا [75]

Alisema: “Nikikuuliza tena juu ya chochote baada ya hili, usiambatane nami tena; hapo utakuwa na, kutoka kwangu, udhuru.”[76]

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَىْءٍۭ بَعْدَهَا فَلَا تُصَٰحِبْنِى قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّى عُذْرًا [76]

Basi waliondoka, mpaka walipofika kwa watu wa mji, wakawaomba chakula; lakini hao walikataa kuwapokea. Wakakuta humo ukuta unaokusudia kuanguka, naye akauweka sawa.

فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَيَآ أَهْلَ قَرْيَةٍ ٱسْتَطْعَمَآ أَهْلَهَا فَأَبَوْا۟ أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُۥ

Alisema: “Kama ungalikusudia, ungaliweza kuchukua kwa hilo ujira.”[77]

قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا [77]

Alisema: “Huu ndio utengano kati yako na mimi;

قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ

nitakuarifu kuhusu utabiri wa yale ambayo hukuwa na uwezo wa kuyavumilia kwa subira.[78]

سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا [78]

Kuhusu chombo, kilikuwa cha wahitaji waliofanya kazi baharini; nilikusudia kukifanya kiwe na kasoro, kwani nyuma yao kulikuwa na mfalme aliyechukua kila chombo kwa nguvu.[79]

أَمَّا ٱلسَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَٰكِينَ يَعْمَلُونَ فِى ٱلْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا [79]

Kuhusu kijana, baba yake na mama yake walikuwa waumini, na tulihofia asiwaelemee kwa upindukiaji na ukanaji,[80]

وَأَمَّا ٱلْغُلَٰمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَآ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا [80]

na tulikusudia Mlezi wao awape badala yake bora kuliko yeye kwa usafi na karibu zaidi kwa huruma.[81]

فَأَرَدْنَآ أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَوٰةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا [81]

Kuhusu ukuta, ulikuwa wa wavulana wawili yatima wa Jiji Kuu, na chini yake kulikuwa na hazina iliyokuwa yao;

وَأَمَّا ٱلْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَٰمَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِى ٱلْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُۥ كَنزٌ لَّهُمَا

baba yao alikuwa mzima, na Mlezi wako Alikusudia wafikie ukomavu wao kamili na wazitoe hazina yao wenyewe, kwa huruma ya Mlezi wako;

وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَآ أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ

na sikufanya hilo kwa hiari yangu mwenyewe.

وَمَا فَعَلْتُهُۥ عَنْ أَمْرِى

Huo ndio utabiri wa yale ambayo hukuweza kuvumilia kwa subira."[82]

ذَٰلِكَ تَأۡوِيلُ مَا لَمۡ تَسۡطِع عَّلَيۡهِ صَبۡرٗا [82]

Na wanakuuliza kuhusu Mwenye Wenzi Wawili.

وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَن ذِي ٱلۡقَرۡنَيۡنِ

Sema: "Nitawasomea ukumbusho kuhusu yeye."[83]

قُلۡ سَأَتۡلُواْ عَلَيۡكُم مِّنۡهُ ذِكۡرٗا [83]

Tulimsimika ardhini, na Tukampa, kwa kila kitu, kiungo; hapo akafuata kiungo, mpaka alipofika machweo ya jua, akalikuta likizama katika chemchemi yenye matope, na akakuta karibu nayo watu.[84–85]

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَءَاتَيۡنَٰهُ مِن كُلِّ شَيۡءٖ سَبَبٗا [84] فَأَتۡبَعَ سَبَبًا [85] حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغۡرِبَ ٱلشَّمۡسِ وَجَدَهَا تَغۡرُبُ فِي عَيۡنٍ حَمِئَةٖ وَوَجَدَ عِندَهَا قَوۡمٗا

Tulisema: "Ewe Mwenye Wenzi Wawili, ama uwaadhibu, ama uchukue kwao mwenendo mzuri."[86]

قُلۡنَا يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ فِيهِمۡ حُسۡنٗا [86]

Alisema: "Kuhusu yule aliyetenda dhuluma, tutamwadhibu; kisha atarudishwa kwa Mlezi wake, ambaye atamwadhibu kwa adhabu isiyopata kusikika.[87]

قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوۡفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا نُّكۡرٗا [87]

Kuhusu yule anayeamini na kutenda tendo mazima, atakuwa na malipo yaliyo mazuri zaidi,

وَأَمَّا مَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَلَهُۥ جَزَآءً ٱلۡحُسۡنَىٰ

na sisi tutamwambia, kuhusu jambo letu, neno nyepesi."[88]

وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنۡ أَمۡرِنَا يُسۡرٗا [88]

Kisha akafuata kiungo, mpaka alipofika mawio ya jua, akalikuta likichomoza juu ya watu ambao Hatukuwa Tumewawekea, kabla yake, kinga yoyote. Ndivyo ilivyokuwa.[89-90]

ثُمَّ أَتۡبَعَ سَبَبًا [89] حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَطۡلِعَ ٱلشَّمۡسِ وَجَدَهَا تَطۡلُعُ عَلَىٰ قَوۡمٖ لَّمۡ نَجۡعَل لَّهُم مِّن دُونِهَا سِتۡرٗا [90] كَذَٰلِكَ

Na Sisi Tulikuwa Tukizunguka kwa ujuzi kila kitu kilichomhusu.[91]

وَقَدۡ أَحَطۡنَا بِمَا لَدَيۡهِ خُبۡرٗا [91]

Kisha akafuata kiungo, mpaka alipofika nafasi kati ya vizuizi viwili, akakuta, kabla yake, watu ambao hawakuelewa karibu neno lolote.[92-93]

ثُمَّ أَتۡبَعَ سَبَبًا [92] حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيۡنَ ٱلسَّدَّيۡنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوۡمٗا لَّا يَكَادُونَ يَفۡقَهُونَ قَوۡلٗا [93]

Walisema: “Ewe Mwenye Wenzi Wawili, Yajuji na Majuji wanaeneza uharibifu ardhini; je, tukupe kodi, kwa sharti uweke kati yetu na wao kizuizi?”[94]

قَالُواْ يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِنَّ يَأۡجُوجَ وَمَأۡجُوجَ مُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَهَلۡ نَجۡعَلُ لَكَ خَرۡجًا عَلَىٰٓ أَن تَجۡعَلَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَهُمۡ سَدّٗا [94]

Alisema: “Alichonisimika Mlezi wangu ndani yake ni bora zaidi;

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيۡرٞ

basi nisaidieni kwa nguvu, nami nitaweka kati yenu na wao boma.[95]

فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجۡعَلۡ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُمۡ رَدۡمًا [95]

Nileteeni vipande vya chuma.”

ءَاتُونِي زُبَرَ ٱلۡحَدِيدِ

Kisha, alipokwisha kusawazisha kiwango kati ya miteremko miwili, alisema: “Pulizeni!”

حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ بَيۡنَ ٱلصَّدَفَيۡنِ قَالَ ٱنفُخُواْ

Kisha, alipokwisha kuufanya moto, alisema: “Nileteeni nafta, niimimine juu yake.”[96]

حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارًا قَالَ ءَاتُونِىٓ أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا [96]

Hawakuweza kuupandia, wala hawakuwa na uwezo wa kuufanyia tundu.[97]

فَمَا ٱسْطَٰعُوٓاْ أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا ٱسْتَطَٰعُواْ لَهُۥ نَقْبًا [97]

Alisema: “Hii ni huruma ya Mlezi wangu;

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّى

lakini ahadi ya Mlezi wangu itakapofika, Atauvunja kuwa tambarare — na ahadi ya Mlezi wangu ni kweli.”**(59)** [98]

فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّى جَعَلَهُۥ دَكَّآ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّى حَقًّا [98] **(59)**

Na Tutawaacha, siku hiyo, wengine wakimiminikia wengine,

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِى بَعْضٍ

na Baragumu litapulizwa, na Tutawakusanya kwa mkusanyiko mmoja.[99]

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَجَمَعْنَٰهُمْ جَمْعًا [99]

Na Tutaonyesha, siku hiyo, Jahanamu kwa wale wanaokana, waziwazi kabisa — wale ambao macho yao yalikuwa chini ya pazia, mbali na ukumbusho Wangu, na ambao hawakuweza kusikia chochote.[100–101]

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَٰفِرِينَ عَرْضًا [100] ٱلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِى غِطَآءٍ عَن ذِكْرِى وَكَانُواْ لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا [101]

Je, wale wanaokana wamedhani basi kwamba wanaweza kuwachukua watiifu Wangu, pasipo Mimi, kuwa wandani?

أَفَحَسِبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَن يَتَّخِذُواْ عِبَادِى مِن دُونِىٓ أَوْلِيَآءَ

Hakika Tumeandaa Jahanamu kuwa mahali pa kukaribisha kwa wale wanaokana.[102]

إِنَّآ أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ نُزُلًا [102]

Sema: “Je, niwaarifu kuhusu wale ambao ni wenye hasara kubwa zaidi katika matendo — wale ambao juhudi yao imepotea katika Maisha ya Karibu, ilhali wanadhani wanatenda vizuri?”[103–104]

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِٱلْأَخْسَرِينَ أَعْمَٰلًا [103] ٱلَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا [104]

Hao ndio waliokana ishara za Mlezi wao na kukutana Naye: matendo yao yameporomoka, na Sisi hatutawapa, katika Siku ya Kusimama Mbele, uzito wowote.[105]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهِۦ فَحَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَزْنًا [105]

Hivyo: malipo yao yatakuwa Jahanamu, kwa kuwa walikana na kuzichukulia ishara Zangu na wajumbe Wangu kuwa dhihaka.[106]

ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا۟ وَٱتَّخَذُوٓا۟ ءَايَٰتِى وَرُسُلِى هُزُوًا [106]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima hakika watakuwa na, kwa kukaribishwa, Bustani za Firdausi, ambamo watakaa milele, bila kutafuta kuhamishwa kutoka humo.[107–108]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْفِرْدَوْسِ نُزُلًا [107] خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا [108]

Sema: “Kama bahari ingekuwa wino kwa maneno ya Mlezi wangu, bahari ingeisha kabla ya kuisha maneno ya Mlezi wangu, hata Sisi tukileta mfano wake kuwa msaada.”[109]

قُل لَّوْ كَانَ ٱلْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَٰتِ رَبِّى لَنَفِدَ ٱلْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَٰتُ رَبِّى وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِۦ مَدَدًا [109]

Sema: “Mimi si ila binadamu kama nyinyi; nimefunuliwa kwamba mungu wenu ni mungu mmoja.

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Basi yeyote anayetumaini kukutana na Mlezi wake, na atende tendo mazima, wala asimshirikishe yeyote katika utii kwa Mlezi wake."[110]

فَمَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَٰلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًۢا [110]

MARYAM • مريم

Sura 19 · 98 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

كٓهيعٓصٓ (Kaf Ha Ya ʿAyn Ṣad).[1]

كٓهيعٓصٓ [1]

Ukumbusho wa huruma ya Mlezi wako kwa mtiifu Wake Zakaria, alipomwita Mlezi wake kwa wito uliofichika,[2-3]

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُۥ زَكَرِيَّآ [2] إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيًّا [3]

alisema: “Mlezi wangu, mfupa umedhoofika hakika ndani yangu, kichwa kimewaka kwa weupe, na kamwe, nikikuomba, Mlezi wangu, sijawa mwenye taabu.[4]

قَالَ رَبِّ إِنِّى وَهَنَ ٱلْعَظْمُ مِنِّى وَٱشْتَعَلَ ٱلرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا [4]

Na hakika niliwaogopa jamaa zangu baada yangu, na mke wangu ni tasa. Basi nitunukie, kutoka Kwako, mwandani atakayerithi kwangu na kurithi ukoo wa Yakubu,[5]

وَإِنِّى خِفْتُ ٱلْمَوَٰلِىَ مِن وَرَآءِى وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى عَاقِرًا فَهَبْ لِى مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا [5] يَرِثُنِى وَيَرِثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ

na mfanye, Mlezi wangu, awe mwenye kukubalika.”[6]

وَٱجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا [6]

“Ewe Zakaria, Sisi hakika tunakupa habari njema ya mvulana: sifa yake ni Yahya, ambaye Hatukumfanya, kabla yake, yeyote anayeshirikiana naye sifa hiyo.”[7]

يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسْمُهُۥ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَل لَّهُۥ مِن قَبْلُ سَمِيًّا [7]

Alisema: “Mlezi wangu, nitakuwaje na mvulana, ilhali mke wangu ni tasa na nimefikia, katika uzee mkubwa, kudhoofika kupindukia?”[8]

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى غُلَٰمٌ وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ ٱلْكِبَرِ عِتِيًّا [8]

Alisema: “Ndivyo itakavyokuwa. Mlezi wako amesema: Hilo ni jepesi Kwangu, na Nimekuumba tayari hapo awali, ilhali hukuwa chochote.”[9]

قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا [9]

Alisema: “Mlezi wangu, niwekee ishara.”

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّىٓ ءَايَةً

Alisema: “Ishara yako ni kwamba hutasema na watu kwa usiku tatu kamili.”[10]

قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا [10]

Hapo alitoka kwa watu wake, kutoka mahali pa kusujudu, na akawaashiria: “Mtukuzeni asubuhi na jioni.”[11]

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنَ ٱلْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰٓ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا۟ بُكْرَةً وَعَشِيًّا [11]

“Ewe Yahya, shika Kanuni kwa nguvu.”

يَٰيَحْيَىٰ خُذِ ٱلْكِتَٰبَ بِقُوَّةٍ

Na Tulimpa hukumu, ilhali yeye alikuwa mtoto mdogo kabisa,[12]

وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحُكْمَ صَبِيًّا [12]

pamoja na upole utokao Kwetu, na usafi;

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةً

naye alikuwa akijikinga.[13]

وَكَانَ تَقِيًّا [13]

Na mwema kwa wazazi wake, hakuwa jeuri wala mwasi.[14]

وَبَرًّا بِوَٰلِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا [14]

Na amani iwe juu yake siku alipozaliwa, siku atakayokufa, na siku atakapoibuliwa akiwa hai.[15]

وَسَلَٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا [15]

Na taja, katika Maandiko, Maryamu, alipojitenga na jamaa zake mahali upande wa mashariki na kuchukua, mbali nao, pazia.[16]

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَرْيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا [16] فَٱتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا

Hapo Tulimtumia Mmiminiko Wetu, ambaye alimtokea kwa umbo la binadamu kamili.[17]

فَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا [17]

Alisema: “Hakika najiweka katika hifadhi ya Mwingi wa Huruma dhidi yako! Ikiwa unajikinga...”[18]

قَالَتْ إِنِّىٓ أَعُوذُ بِٱلرَّحْمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا [18]

Alisema: “Mimi si ila mjumbe wa Mlezi wako, ili Yeye akutunukie mvulana safi.”**(60)** [19]

قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِيَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا [19] **(60)**

Alisema: “Nitakuwaje na mvulana, ilhali hakuna binadamu aliyenigusa na sikuwa mwasherati?”[20]

قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى غُلَٰمٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا [20]

Alisema: “Ndivyo itakavyokuwa. Mlezi wako amesema: Hilo ni jepesi Kwangu.

قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ

Na Tutamfanya ishara kwa watu na huruma itokayo Kwetu.

وَلِنَجْعَلَهُۥٓ ءَايَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا

Hilo ni jambo lililokwisha kuamuliwa.”[21]

وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا [21]

Alimchukua mimba, kisha akajitenga naye mahali pa mbali.[22]

فَحَمَلَتْهُ فَٱنتَبَذَتْ بِهِۦ مَكَانًا قَصِيًّا [22]

Uchungu wa kuzaa ulimsukuma kwenye shina la mtende. Alisema: “Laiti ningalikufa kabla ya hili, na ningalikuwa kitu kilichosahaulika, kilichosahaulika milele!”[23]

فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ قَالَتْ يَٰلَيْتَنِى مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا [23]

Hapo alimwita kutoka chini yake: “Usihuzunike! Mlezi wako ameweka chini yako kijito.[24]

فَنَادَىٰهَا مِن تَحْتِهَآ أَلَّا تَحْزَنِى قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا [24]

Na tikisa kuelekea kwako shina la mtende: litakuangushia tende mbichi, zilizoiva sawasawa.[25]

وَهُزِّىٓ إِلَيْكِ بِجِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ تُسَٰقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا [25]

Basi kula, kunywa, na jicho lako litulie.

فَكُلِى وَٱشْرَبِى وَقَرِّى عَيْنًا

Basi ukimwona yeyote miongoni mwa binadamu, sema: ‘Nimeweka nadhiri kwa Mwingi wa Huruma ya kujizuia; kwa hiyo sitasema leo na binadamu yeyote.’”[26]

فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِىٓ إِنِّى نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ ٱلْيَوْمَ إِنسِيًّا [26]

Hapo alikuja naye kwa watu wake, akimbeba.

فَأَتَتْ بِهِۦ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُۥ

Walisema: “Ewe Maryamu, hakika umefikia jambo la kutisha![27]

قَالُوا۟ يَٰمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْـًٔا فَرِيًّا [27]

Ewe dada wa Haruni, baba yako hakuwa mtu wa uovu, wala mama yako hakuwa mwanamke mwasherati.”[28]

يَٰٓأُخْتَ هَٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا [28]

Hapo alimwashiria kwa ishara.

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ

Walisema: “Tungesemaje na mtoto mdogo kabisa aliye kitandani?”[29]

قَالُوا۟ كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِى ٱلْمَهْدِ صَبِيًّا [29]

Mtoto alisema: “Hakika mimi ni mtiifu wa Mungu. Alinipa Maandiko na kunifanya mwarifishaji; Alinifanya mbarikiwa popote nilipo, na kuniagiza Mawasiliano na ukarimu halisi muda wote nitakaoishi, pamoja na wema kwa mama yangu.[30-31]

قَالَ إِنِّى عَبْدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِىَ ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلَنِى نَبِيًّا [30] وَجَعَلَنِى مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَٰنِى بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱلزَّكَوٰةِ مَا دُمْتُ حَيًّا [31] وَبَرًّۢا بِوَٰلِدَتِى

Na Hakunifanya jeuri wala mwenye taabu.[32]

وَلَمْ يَجْعَلْنِى جَبَّارًا شَقِيًّا [32]

Na amani iwe juu yangu siku nilipozaliwa, siku nitakayokufa, na siku nitakapoibuliwa nikiwa hai.”[33]

وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا [33]

Huyo ndiye Isa, mwana wa Maryamu —

ذَٰلِكَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ

neno la ukweli, ambalo wanalihusu kwa mabishano.[34]

قَوْلَ ٱلْحَقِّ ٱلَّذِى فِيهِ يَمْتَرُونَ [34]

Haimfai Mungu kujipatia mtoto.

مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ

Utukufu ni Wake!

سُبْحَٰنَهُۥ

Anapoamua kitu, Yeye hukiambia tu: “Kuwa,”

إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.[35]

فَيَكُونُ [35]

Na Mungu hakika ni Mlezi wangu na Mlezi wenu; basi mtiini Yeye.

وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ

Hii ni barabara iliyonyooka.[36]

هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ [36]

Lakini makundi yalitofautiana baina yao.

فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْ

Basi ole wao wale wanaokana, watakapokuwa mashahidi wa siku kubwa![37]

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ [37]

Jinsi watakavyosikia vizuri na kuona waziwazi, siku watakayokuja Kwetu!

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا

Lakini madhalimu, leo, wamo katika upotovu ulio wazi.[38]

لَٰكِنِ ٱلظَّٰلِمُونَ ٱلْيَوْمَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [38]

Na waonye kuhusu Siku ya Maangamizi, jambo litakapokwisha kuamuliwa, ilhali wao wamo katika kughafilika na hawaamini,[39]

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [39]

kwani ni Sisi Tutakaorithi ardhi na wale walio juu yake,

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا

na ni Kwetu watakaporudishwa.[40]

وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ [40]

Na taja, katika Maandiko, Ibrahimu: alikuwa mtu msadikifu, mwarifishaji, alipomwambia baba yake: “Ewe baba yangu, kwa nini unamtii asiyesikia wala kuona vizuri, wala hakufai kwa lolote?[41–42]

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِبْرَٰهِيمَ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا [41] إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِى عَنكَ شَيْـًٔا [42]

Ewe baba yangu, hakika nimejiwa na ujuzi ambao haukukufikia; basi nifuate, nitakuongoza kwenye barabara iliyosawazika.[43]

يَٰٓأَبَتِ إِنِّى قَدْ جَآءَنِى مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِىٓ أَهْدِكَ صِرَٰطًا سَوِيًّا [43]

Ewe baba yangu, usimtii Mwepushaji,

يَٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ ٱلشَّيْطَٰنَ

kwani Mwepushaji ni mwasi kwa Mwingi wa Huruma.[44]

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ عَصِيًّا [44]

Ewe baba yangu, ninaogopa kwamba adhabu itokayo kwa Mwingi wa Huruma ikuguse, na ukawa mwandani wa Mwepushaji.”[45]

يَٰٓأَبَتِ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَٰنِ وَلِيًّا [45]

Baba yake alisema: “Je, unajitenga na miungu yangu, ewe Ibrahimu?

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ ءَالِهَتِى

Usipoacha, kwa yakini nitakufukuza! Niepuke kwa muda mrefu.”[46]

يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَٱهْجُرْنِى مَلِيًّا [46]

Ibrahimu alisema: “Amani iwe juu yako. Nitakuombea msamaha kwa Mlezi wangu: Yeye amekuwa mwangalifu kwangu siku zote. Najitenga nanyi na yale mnayoyaomba pasipo Mungu, na namwomba Mlezi wangu; huenda kwa kumwomba Mlezi wangu, nisiwe mwenye taabu.”[47–48]

قَالَ سَلَٰمٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّىٓ إِنَّهُۥ كَانَ بِى حَفِيًّا ٤٧ وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدْعُوا۟ رَبِّى عَسَىٰٓ أَلَّآ أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّى شَقِيًّا ٤٨

Alipokwisha kujitenga nao na yale waliyoyatii pasipo Mungu, Tulimtunukia Ishaka na Yakubu,

فَلَمَّا ٱعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ

na kila mmoja Tulimfanya mwarifishaji.[49]

وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ٤٩

Na Tuliwatunukia huruma Yetu, na Tukawawekea ulimi wa ukweli, ulio mtukufu.[50]

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ٥٠

Na taja, katika Maandiko, Musa: alikuwa akijitolea kwa Mungu peke yake, naye alikuwa mjumbe, mwarifishaji.**(61)**[51]

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ٥١ **(61)**

Na Tulimwita kutoka upande wa kulia wa Mlima, na Tukamkaribisha kwa mnong’ono.[52]

وَنَٰدَيْنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَٰهُ نَجِيًّا ٥٢

Na Tulimtunukia, kwa huruma Yetu, ndugu yake Haruni, mwarifishaji.[53]

وَوَهَبْنَا لَهُۥ مِن رَّحْمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيًّا ٥٣

Na taja, katika Maandiko, Ismaili: alikuwa mkweli katika ahadi yake, naye alikuwa mjumbe, mwarifishaji. Aliwaamuru watu wake Mawasiliano na ukarimu halisi,[54]

وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِسۡمَٰعِيلَۚ إِنَّهُۥ كَانَ صَادِقَ ٱلۡوَعۡدِ وَكَانَ رَسُولٗا نَّبِيّٗا [54] وَكَانَ يَأۡمُرُ أَهۡلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱلزَّكَوٰةِ

naye alikuwa, kwa Mlezi wake, mwenye kukubalika.[55]

وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرۡضِيّٗا [55]

Na taja, katika Maandiko, Idrisi: alikuwa mtu msadikifu, mwarifishaji.[56]

وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِدۡرِيسَۚ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقٗا نَّبِيّٗا [56]

Na Tulimpandisha hadi daraja ya juu.[57]

وَرَفَعۡنَٰهُ مَكَانًا عَلِيّٗا [57]

Hao ndio ambao Mungu amewaneemesha miongoni mwa waarifishaji: katika kizazi cha Adamu, cha wale Tuliowabeba pamoja na Nuhu, cha kizazi cha Ibrahimu na Israeli, na miongoni mwa wale Tuliowaongoza na kuwateua.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٖ وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنۡ هَدَيۡنَا وَٱجۡتَبَيۡنَآۚ

Ishara za Mwingi wa Huruma zilipowasomwa, walianguka wakisujudu, wakilia.[58]

إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُ ٱلرَّحۡمَٰنِ خَرُّواْ سُجَّدٗا وَبُكِيّٗا [58]

Kisha kikawafuata kizazi kilichoacha Mawasiliano yapotee na kufuata matamanio: basi watakutana na kutangatanga — isipokuwa yule anayetubu, anayeamini na kutenda tendo mazima; hao wataingizwa Bustanini na hawatadhulumiwa chochote: Bustani za kudumu ambazo Mwingi wa Huruma aliwaahidi watiifu Wake, ingawa ziko nje ya hisi zao;(62) 59–60

فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلشَّهَوَٰتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا 59 إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا 60 جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِى وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُۥ بِٱلْغَيْبِ (62)

kwani ahadi Yake itatimizwa.[61]

إِنَّهُۥ كَانَ وَعْدُهُۥ مَأْتِيًّا 61

Hawatasikia humo upuuzi wowote,

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا

ila: “Amani!”

إِلَّا سَلَٰمًا

Na watakuwa na riziki yao humo, asubuhi na jioni.[62]

وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا 62

Hiyo ndiyo Bustani Tutakayowarithisha, miongoni mwa watiifu Wetu, yule aliyekuwa akijikinga.[63]

تِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِى نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيًّا 63

“Hatuteremki ila kwa amri ya Mlezi wako.

وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ

Ni Wake yaliyo mbele yetu, yaliyo nyuma yetu, na yaliyo kati ya hayo mawili.

لَهُۥ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ

Na Mlezi wako si mwenye kusahau."[64]

وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا [64]

Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyo kati yake: basi mtii Yeye, na uwe thabiti katika kumtii.

رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَٱعْبُدْهُ وَٱصْطَبِرْ لِعِبَٰدَتِهِۦ

Je, unamjua yeyote anayeshirikiana naye sifa Yake?[65]

هَلْ تَعْلَمُ لَهُۥ سَمِيًّا [65]

Na mwanadamu anasema: "Nikishakufa, je, kweli nitatolewa nikiwa hai?"[66]

وَيَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا [66]

Je, mwanadamu hakumbuki kwamba Tulimuumba hapo awali, ilhali hakuwa chochote?[67]

أَوَلَا يَذْكُرُ ٱلْإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقْنَٰهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا [67]

Kwa Mlezi wako, kwa yakini Tutawakusanya, pamoja na Waepushaji; kisha kwa yakini Tutawaleta kuzunguka Jahanamu, wakipiga magoti.[68]

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا [68]

Kisha kwa yakini Tutawatoa, kutoka kila kikundi, wale waliokuwa wajeuri zaidi kwa Mwingi wa Huruma.[69]

ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحْمَٰنِ عِتِيًّا [69]

Kisha ni Sisi Tunaojua zaidi ni nani anayestahili zaidi kuchomwa humo.[70]

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِٱلَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا [70]

Na hakuna miongoni mwenu asiyefika humo: hilo ni, kwa Mlezi wako, uamuzi usiobatilika.[71]

وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا [71]

Kisha Tutawaokoa wale waliojikinga, na Tutawaacha humo madhalimu, wakipiga magoti.[72]

ثُمَّ نُنَجِّي ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا [72]

Na ishara Zetu zilizo wazi zinapowasomwa, wale wanaokana huwaambia wale walioamini: “Ni kundi lipi kati ya mawili lenye nafasi bora na duara nzuri zaidi?”[73]

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا [73]

Ni vizazi vingapi, kabla yao, Tumeviangamiza, vilivyokuwa vizuri zaidi kwa mali na kwa umbo![74]

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَٰثًا وَرِءْيًا [74]

Sema: “Yeyote aliye katika upotovu, Mwingi wa Huruma na amwongezee muda kwa urefu,

قُلْ مَن كَانَ فِى ٱلضَّلَٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ مَدًّا

hadi watakapoona yale wanayoahidiwa — ama adhabu, ama Saa —, wajue ni nani mwenye nafasi mbaya zaidi na dhaifu zaidi kwa jeshi.”[75]

حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْاْ مَا يُوعَدُونَ إِمَّا ٱلْعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُندًا [75]

Na Mungu huwazidishia mwongozo wale walioongozwa.

وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْاْ هُدًى

Na matendo ya kudumu na mazima ni, kwa Mlezi wako, bora zaidi kwa badala na bora zaidi kwa yale yanayorejesha.[76]

وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا [76]

Je, umemwona yule aliyekana ishara Zetu na kusema: “Kwa yakini nitapewa mali na watoto”? Je, ameyatoboa yaliyo nje ya hisi, au amechukua agano kwa Mwingi wa Huruma? Hasha![77–78]

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ٧٧ أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ٧٨ كَلَّا

Tutaandika anachosema na Tutamwongezea adhabu, kwa urefu.[79]

سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ٧٩

Na Tutarithi anachosema, naye atakuja Kwetu, peke yake.[80]

وَنَرِثُهُۥ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ٨٠

Na wamejitwalia, pasipo Mungu, miungu, ili iwe kwao nguvu. Hasha![81]

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونُوا۟ لَهُمْ عِزًّا ٨١ كَلَّا

Zitakana utiifu wao na kusimama dhidi yao.[82]

سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ٨٢

Je, hukuona kwamba Tumewaachia Waepushaji juu ya wale wanaokana, nao wanawachochea bila kuacha?[83]

أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ٨٣

Basi usiwahimize juu yao:

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ

Sisi tunawahesabia tu, mmoja mmoja.[84]

إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ٨٤

Siku Tutakapowakusanya kuelekea Mwingi wa Huruma wale waliojikinga, kwa ujumbe, na Tutakapowapeleka waliotengwa kuelekea Jahanamu, kwa kufika.[85–86]

يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ٨٥ وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ٨٦

Hawatamiliki usuluhishi wowote, isipokuwa yule atakayekuwa amechukua agano kwa Mwingi wa Huruma.[87]

لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا [87]

Na wamesema: “Mwingi wa Huruma amejipatia mtoto.”[88]

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا [88]

Kwa hakika mmefikia jambo kubwa mno! Karibu mbingu zipasuke kwa sababu yake, ardhi ipasuke na milima ianguke vipande — kwa kuwa wamemhusisha Mwingi wa Huruma na mtoto.[89–91]

لَّقَدْ جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا [89] تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا [90] أَن دَعَوْاْ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا [91]

Haimfai Mwingi wa Huruma kujipatia mtoto.[92]

وَمَا يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا [92]

Hakuna yeyote, katika mbingu na ardhi, asiyekuja kwa Mwingi wa Huruma akitii.[93]

إِن كُلُّ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا [93]

Yeye hakika amewahesabu na kuwahesabia, mmoja mmoja.[94]

لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا [94]

Na kila mmoja wao atakuja Kwake, katika Siku ya Kusimama Mbele, peke yake.[95]

وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا [95]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima, Mwingi wa Huruma hakika atawapa mapenzi.[96]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ وُدًّا [96]

Hatukuufanya uwe rahisi kwa ulimi wako ila ili uwapashe habari njema wale wanaojikinga na uwaonye watu wakaidi.[97]

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ ٱلْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوْمًا لُّدًّا [97]

Ni vizazi vingapi, kabla yao, Tumeviangamiza! Je, unamwona hata mmoja wao, au unasikia kwao mnong'ono wowote?[98]

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا [98]

TA-HA • طه

Sura 20 · 135 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

طه (Ṭa Ha).[1]

[1] طه

Hatukukuteremshia Usomaji ili uwe mwenye taabu,[2]

[2] مَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰٓ

bali kama ukumbusho kwa anayehofia,[3]

[3] إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ

uteremsho utokao kwa Yule aliyeumba ardhi na mbingu zilizo juu,[4]

[4] تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ ٱلْأَرْضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلْعُلَى

Mwingi wa Huruma, ambaye Amejisimika juu ya Jengo.[5]

[5] ٱلرَّحْمَٰنُ عَلَى ٱلْعَرْشِ ٱسْتَوَىٰ

Ni Wake yaliyomo katika mbingu, yaliyomo ardhini, yaliyo kati ya hayo mawili, na yaliyo chini ya udongo.[6]

[6] لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ ٱلثَّرَىٰ

Na ukisema kwa sauti ya juu neno lako, Yeye hakika anajua siri, na kilicho fichika zaidi.[7]

[7] وَإِن تَجْهَرْ بِٱلْقَوْلِ فَإِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخْفَى

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Ni Wake sifa nzuri zaidi.[8]

لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ [8]

Na je, habari za Musa zimekufikia?[9]

وَهَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ [9]

Alipoona moto, aliwaambia watu wake: “Subirini, kwani nimeona moto; huenda nitawaletea kijinga cha moto, au nitapata karibu na moto mwongozo.”[10]

إِذْ رَءَا نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدًى [10]

Alipofika huko, aliitwa: “Ewe Musa! Hakika ni Mimi Mlezi wako. Vua viatu vyako, kwani uko katika bonde lililotakaswa la Tuwa.”[11-12]

فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ يَٰمُوسَىٰٓ [11] إِنِّىٓ أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى [12]

Na Mimi nimekuchagua: basi sikiliza yale yanayofunuliwa. Hakika ni Mimi, Mungu — hakuna mungu isipokuwa Mimi. Basi nitii Mimi, na udumishe Mawasiliano kwa ukumbusho Wangu;[13-14]

وَأَنَا ٱخْتَرْتُكَ فَٱسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰٓ [13] إِنَّنِىٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدْنِى وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكْرِىٓ [14]

kwani Saa inakuja — Naikaribia kuificha — ili kila Dhati ilipwe kwa yale iliyojitahidi.[15]

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا تَسْعَىٰ [15]

Yule asiyeliamini na akafuata mhemko wake asikuzuie kulifikia, la sivyo itakuwa anguko lako.[16]

فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرْدَىٰ [16]

Na hicho ni nini kilicho katika mkono wako wa kulia, Musa?[17]

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ [17]

Alisema: “Ni fimbo yangu; ninaiegemea, ninaipigia majani kwa kondoo wangu, na ninapata ndani yake matumizi mengine.”[18]

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخْرَىٰ [18]

Alisema: “Itupe, Musa.”[19]

قَالَ أَلْقِهَا يَٰمُوسَىٰ [19]

Aliitupa, na hapo ikawa hai, ikikimbia.[20]

فَأَلْقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٞ تَسْعَىٰ [20]

Alisema: “Ishike, usiogope: Tutairudisha katika hali yake ya kwanza.”[21]

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ٱلْأُولَىٰ [21]

Na bana mkono wako kwenye ubavu wako: utatoka mweupe, bila ubaya — ishara nyingine, ili Tukuonyeshe baadhi ya ishara Zetu kubwa zaidi.[22–23]

وَٱضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ [22] لِنُرِيَكَ مِنْ ءَايَٰتِنَا ٱلْكُبْرَى [23]

Nenda kwa Firauni: amepindukia kila kiasi.[24]

ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ [24]

Alisema: “Mlezi wangu, nifungulie kifua, nirahisishie kazi yangu, fungua fundo katika ulimi wangu ili waelewe neno langu, na nipe msaidizi miongoni mwa jamaa zangu, Haruni, ndugu yangu.[25–30]

قَالَ رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي [25] وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي [26] وَٱحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي [27] يَفْقَهُواْ قَوْلِي [28] وَٱجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي [29] هَٰرُونَ أَخِي [30]

Imarisha kupitia kwake azma yangu, na mshirikishe katika kazi yangu, ili sisi tukutukuze sana na tukukumbuke sana; Wewe ni Mwenye Maono juu yetu."[31-35]

ٱشۡدُدۡ بِهِۦٓ أَزۡرِي ٣١ وَأَشۡرِكۡهُ فِيٓ أَمۡرِي ٣٢ كَيۡ نُسَبِّحَكَ كَثِيرٗا ٣٣ وَنَذۡكُرَكَ كَثِيرًا ٣٤ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرٗا ٣٥

Alisema: "Ombi lako umepewa, Musa.[36]

قَالَ قَدۡ أُوتِيتَ سُؤۡلَكَ يَٰمُوسَىٰ ٣٦

Tulikutunukia hakika mara nyingine, Tulipomfunulia mama yako yaliyofunuliwa: 'Mtupe katika sanduku, kisha mtupe katika mkondo;[37-38]

وَلَقَدۡ مَنَنَّا عَلَيۡكَ مَرَّةً أُخۡرَىٰٓ ٣٧ إِذۡ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ٣٨ أَنِ ٱقۡذِفِيهِ فِي ٱلتَّابُوتِ فَٱقۡذِفِيهِ فِي ٱلۡيَمِّ

mkondo na umtupe ufukweni; adui kwa Mimi na kwake atamchukua.'

فَلۡيُلۡقِهِ ٱلۡيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأۡخُذۡهُ عَدُوّٞ لِّي وَعَدُوّٞ لَّهُۥۚ

Na Nimetupa juu yako mapenzi yatokayo Kwangu, ili ulelewe chini ya jicho Langu — dada yako alipokuwa akitembea na kusema: 'Je, mnataka nikuonyesheni atakayemtunza?'[39]

وَأَلۡقَيۡتُ عَلَيۡكَ مَحَبَّةٗ مِّنِّي وَلِتُصۡنَعَ عَلَىٰ عَيۡنِيٓ ٣٩ إِذۡ تَمۡشِيٓ أُخۡتُكَ فَتَقُولُ هَلۡ أَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ مَن يَكۡفُلُهُۥۖ

Tulikurudisha kwa mama yako ili jicho lake litulie na asihuzunike.

فَرَجَعۡنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَيۡ تَقَرَّ عَيۡنُهَا وَلَا تَحۡزَنَ

Na uliua Dhati, na Tukakuokoa kutoka dhiki; Tulikujaribu kwa jaribio zito.

وَقَتَلۡتَ نَفۡسٗا فَنَجَّيۡنَٰكَ مِنَ ٱلۡغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ فُتُونٗا

Ulikaa miaka kadhaa kati ya watu wa Madyani, kisha ukaja kwa kipimo kilichopangwa, Musa.[40]

فَلَبِثۡتَ سِنِينَ فِيٓ أَهۡلِ مَدۡيَنَ ثُمَّ جِئۡتَ عَلَىٰ قَدَرٖ يَٰمُوسَىٰ ٤٠

Na Nimekulea kwa ajili Yangu Mwenyewe.[41]

وَٱصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى [41]

Nenda, wewe na ndugu yako, pamoja na ishara Zangu, wala msipunguze mwendo katika ukumbusho Wangu.[42]

ٱذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِى وَلَا تَنِيَا فِى ذِكْرِى [42]

Nendeni nyote wawili kwa Firauni: amepindukia kila kiasi. Mwambieni neno laini; huenda atakumbuka, au atahofia."[43-44]

ٱذْهَبَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ [43] فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ [44]

Walisema: "Mlezi wetu, tunaogopa asituharakishie au apindukie kila kiasi."[45]

قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَىٰ [45]

Alisema: "Msiogope: Mimi hakika niko pamoja nanyi wawili, Nasikia na Naona.[46]

قَالَ لَا تَخَافَآ إِنَّنِى مَعَكُمَآ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ [46]

Basi nendeni kwake, na semeni: 'Sisi hakika ni wajumbe wawili wa Mlezi wako; waache wana wa Israeli waende pamoja nasi wala usiwaadhibu; tunakuletea ishara kutoka kwa Mlezi wako.

فَأْتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَٰكَ بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ

Na amani iwe juu ya anayefuata mwongozo.[47]

وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلْهُدَىٰٓ [47]

Tumefunuliwa hakika kwamba adhabu iko juu ya anayeita uongo na kugeuka.'"[48]

إِنَّا قَدْ أُوحِىَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ [48]

Alisema: "Na ni nani Mlezi wenu, Musa?"[49]

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ [49]

Alisema: “Mlezi wetu ni Yule aliyempa kila kitu umbo lake mahususi, kisha akakiongoza.”[50]

قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعۡطَىٰ كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ [50]

Alisema: “Na hali ikoje basi kuhusu vizazi vya kwanza?”[51]

قَالَ فَمَا بَالُ ٱلۡقُرُونِ ٱلۡأُولَىٰ [51]

Alisema: “Ujuzi wao uko kwa Mlezi wangu, katika daftari.

قَالَ عِلۡمُهَا عِندَ رَبِّى فِى كِتَٰبٍ

Mlezi wangu hapotei wala hasahau.”[52]

لَّا يَضِلُّ رَبِّى وَلَا يَنسَى [52]

Yule aliyewafanyia ardhi kuwa uwanja ulioandaliwa, akawafyekea humo njia, na akateremsha kutoka angani maji,

ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مَهۡدًا وَسَلَكَ لَكُمۡ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً

ambayo kwayo Tumetoa jozi za mimea ya kila aina.[53]

فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ [53]

Kuleni, na mchungeni mifugo yenu.

كُلُوا۟ وَٱرۡعَوۡا۟ أَنۡعَٰمَكُمۡ

Kwa yakini yamo humo ishara kwa wenye busara.[54]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ [54]

Kutoka humo Tuliwaumba, ndani yake Tutawarudisha, na kutoka humo Tutawatoa mara nyingine.[55]

مِنۡهَا خَلَقۡنَٰكُمۡ وَفِيهَا نُعِيدُكُمۡ وَمِنۡهَا نُخۡرِجُكُمۡ تَارَةً أُخۡرَىٰ [55]

Hakika Tulimwonyesha ishara Zetu zote, lakini aliita uongo na kukataa.[56]

وَلَقَدۡ أَرَيۡنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ [56]

Alisema: “Je, umekuja ili ututoe katika ardhi yetu kwa mazingaombwe yako, Musa? Kwa yakini tutakuletea mazingaombwe kama hayo.[57]

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَٰمُوسَىٰ [57] فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِۦ

Basi weka kati yetu na wewe miadi ambayo wala sisi wala wewe hatutaivunja, mahali pa haki.”[58]

فَٱجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُۥ نَحْنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانًا سُوًى [58]

Alisema: “Miadi yenu itakuwa siku ya pambo, na watu wakusanywe kabla ya adhuhuri.”[59]

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحْشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحًى [59]

Firauni aligeuka, akakusanya hila yake, kisha akarudi.[60]

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ [60]

Musa aliwaambia: “Ole wenu! Msizue uongo juu ya Mungu, la sivyo Atawang’oa kwa adhabu.

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ

Na yule anayezua amekwisha kushindwa.”[61]

وَقَدْ خَابَ مَنِ ٱفْتَرَىٰ [61]

Walibishana baina yao juu ya jambo lao na wakaficha mazungumzo yao ya siri.[62]

فَتَنَٰزَعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّجْوَىٰ [62]

Walisema: “Hawa wawili kwa yakini ni wafanya mazingaombwe wawili wanaokusudia kuwatoa katika ardhi yenu kwa mazingaombwe yao na kuchukua mwenendo wenu wa mfano.[63]

قَالُوٓا۟ إِنْ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلْمُثْلَىٰ [63]

Basi kusanyeni hila yenu, kisha njooni kwa safu.

فَأَجْمِعُوا۟ كَيْدَكُمْ ثُمَّ ٱئْتُوا۟ صَفًّا

Na leo anafaulu anayeshinda.”[64]

وَقَدْ أَفْلَحَ ٱلْيَوْمَ مَنِ ٱسْتَعْلَىٰ [64]

Walisema: “Musa, ama wewe utupe, ama sisi tutakuwa wa kwanza kutupa.”[65]

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ [65]

Alisema: “Tupeni bali.”

قَالَ بَلْ أَلْقُوا۟

Na hapo kamba zao na fimbo zao, kwa mazingaombwe yao, zilimwonekana kwamba zinakimbia.[66]

فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ [66]

Musa alihisi ndani yake hofu.[67]

فَأَوْجَسَ فِى نَفْسِهِۦ خِيفَةً مُّوسَىٰ [67]

Tulisema: “Usiogope, kwani ni wewe ulio juu.[68]

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْأَعْلَىٰ [68]

Na tupa kilicho katika mkono wako wa kulia: kitameza walichobuni.

وَأَلْقِ مَا فِى يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوٓا۟

Walichobuni ni hila tu ya mfanya mazingaombwe,

إِنَّمَا صَنَعُوا۟ كَيْدُ سَٰحِرٍ

na mfanya mazingaombwe hafanikiwi, popote atakapokuja.”[69]

وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ [69]

Wafanya mazingaombwe walitupwa wakisujudu.

فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدًا

Walisema: “Tunamwamini Mlezi wa Haruni na Musa.”[70]

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ [70]

Alisema: “Mmemwamini kabla sijawaruhusu! Kwa yakini yeye ndiye mkubwa wenu, aliyewafundisha mazingaombwe.

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ

Kwa yakini nitawakatilia mikono na miguu kwa kubadilishana, na kwa yakini nitawasulubisha kwenye shina za mitende; hapo mtajua kwa yakini ni nani kati yetu aliye mkali zaidi katika adhabu na wa kudumu zaidi.”[71]

فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِى جُذُوعِ ٱلنَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ [71]

Walisema: “Hatutakupendelea kamwe kuliko hoja zilizo wazi zilizotujia, wala Yule aliyetuumba mwanzo.

قَالُواْ لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِى فَطَرَنَا

Basi hukumu uliyonayo ya kuhukumu:

فَٱقْضِ مَآ أَنتَ قَاضٍ

wewe unahukumu tu katika Maisha haya ya Karibu.[72]

إِنَّمَا تَقْضِى هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَآ [72]

Sisi hakika tunamwamini Mlezi wetu, ili Atusamehe makosa yetu na yale uliyotulazimisha kwa mazingaombwe.

إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ ٱلسِّحْرِ

Mungu ni bora zaidi na wa kudumu zaidi.”[73]

وَٱللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ [73]

Hakika, yeyote anayemjia Mlezi wake akiwa ametengwa, huyo ana Jahanamu, ambamo hafi wala haishi.[74]

إِنَّهُۥ مَن يَأْتِ رَبَّهُۥ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ [74]

Na yeyote anayemjia Yeye akiwa muumini, ametenda matendo mazima, hao wana daraja za juu:[75]

وَمَن يَأْتِهِۦ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلْعُلَىٰ [75]

Bustani za kudumu ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo hukaa milele.

جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Na hayo ndiyo malipo ya anayejisafisha.[76]

وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ مَن تَزَكَّىٰ [76]

Hakika Tulimfunulia Musa: “Ondoka usiku pamoja na watiifu Wangu, na uwafyekee baharini mkondo mkavu; usiogope kufikiwa, wala usihofu.”[77]

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ [77]

Firauni aliwafuata na majeshi yake, na kutoka mkondo ukawafunika yaliyowafunika.[78]

فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ [78]

Na Firauni aliwapoteza watu wake, hakuwaongoza.[79]

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ [79]

Enyi wana wa Israeli! Tuliwaokoa kutoka kwa adui yenu, Tuliwapa miadi upande wa kulia wa Mlima, na Tuliwateremshia mana na kware.[80]

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ [80]

Kuleni vitu vizuri Tulivyowaruzuku, wala msipindukie humo kiasi, la sivyo ghadhabu Yangu ingewashukia;

كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى

na yule ambaye ghadhabu Yangu inamshukia ameangamia.[81]

وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ [81]

Na Mimi kwa yakini ni Msamehevu mkuu kwa anayetubu, anayeamini, anayetenda tendo mazima, kisha akaongozwa.[82]

وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ [82]

Ni nini basi kilichokufanya uharakishe mbali na watu wako, Musa?[83]

وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ [83]

Alisema: “Hawa hapa wako juu ya nyayo zangu; nimeharakisha Kwako, Mlezi wangu, ili Uridhike.”[84]

قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ [84]

Alisema: “Sisi hakika tumewajaribu watu wako baada yako, na Msamiri amewapoteza.”[85]

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ ٱلسَّامِرِىُّ [85]

Musa alirudi basi kwa watu wake, akiwa na hasira, mwenye uchungu.

فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا

Alisema: “Enyi kaumu yangu, je, Mlezi wenu hakuwaahidi ahadi nzuri?

قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا

Je, agano limeonekana kwenu kuwa refu mno, au mmekusudia ghadhabu ya Mlezi wenu iwashukie, kwa kuvunja miadi yangu hivyo?”[86]

أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِى [86]

Walisema: “Hatukuvunja miadi yako kwa hiari yetu wenyewe; bali tulibebeshwa mizigo iliyotengenezwa kwa mapambo ya watu, tukaitupa, na ndivyo Msamiri naye alivyotupa.”[87]

قَالُوا۟ مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِىُّ [87]

Aliwatolea kutoka humo ndama, mwili uliokuwa ukilia, nao wakasema: “Huyu ndiye mungu wenu na mungu wa Musa; lakini amesahau.”[88]

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ فَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِىَ [88]

Je, hawaoni basi kwamba haiwarudishii neno lolote, wala haimilikii kwa ajili yao madhara wala faida?[89]

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا [89]

Haruni alikuwa amewaambia hata hivyo hapo awali: “Enyi kaumu yangu, mmejaribiwa kwayo tu;

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَٰرُونُ مِن قَبْلُ يَٰقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦ

Mlezi wenu ni hakika Mwingi wa Huruma: basi nifuateni na mnyenyekee amri yangu.”[90]

وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِى وَأَطِيعُوٓا۟ أَمْرِى [90]

Walisema: “Hatutaacha kusimama karibu nayo mpaka Musa atakaporudi kwetu.”[91]

قَالُوا۟ لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ [91]

Alisema: “Ewe Haruni, ni nini kilichokuzuia, ulipowaona wamepotea, kunifuata? Je, umeasi amri yangu?”[92–93]

قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ [92] أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى [93]

Alisema: “Mwana wa mama yangu, usinikamate kwa ndevu wala kwa kichwa, kwani nilihofia usije kusema: ‘Umewagawa wana wa Israeli na hukuzingatia neno langu.’”[94]

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ إِنِّى خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِى [94]

Alisema: “Basi hali yako ikoje, Msamiri?”[95]

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَٰسَٰمِرِىُّ [95]

Alisema: “Nimeona waziwazi yale wasiyoyaona; nilishika konzi ya nyayo za mjumbe, kisha nikaitupa — hivyo ndivyo Dhati yangu ilivyonishawishi.”[96]

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى [96]

Alisema: “Nenda zako, kwani una, katika uhai, kusema ‘Msinigusa’,

قَالَ فَٱذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ

na kwako hakika kuna miadi ambayo hutaweza kuivunja.(63)

وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُۥ (63)

Na tazama mungu wako uliyebaki umesimama karibu naye: kwa yakini tutamchoma, kisha kwa yakini tutamtawanya katika mkondo, kutawanywa kabisa.”[97]

وَٱنظُرْ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِى ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِى ٱلْيَمِّ نَسْفًا [97]

Mungu wenu pekee ni Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye,

إِنَّمَآ إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

ambaye ujuzi Wake unaenea kila kitu.[98]

وَسِعَ كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا [98]

Hivyo tunakusimulia baadhi ya taarifa za yaliyotangulia,

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ

na Tumekupa, kutoka Kwetu, ukumbusho.[99]

وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن لَّدُنَّا ذِكْرًا [99]

Yeyote anayeuepuka atabeba hakika katika Siku ya Kusimama Mbele mzigo, akikaa humo milele,[100]

مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وِزْرًا [100] خَٰلِدِينَ فِيهِ

na ni mzigo mbaya kama nini utakaokuwa kwao katika Siku ya Kusimama Mbele!101

وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا 101

Siku Baragumu litakapopulizwa, Tutawakusanya waliotengwa, siku hiyo wamepauka, wakinong'onezana baina yao: "Hamkukaa ila kumi."102-103

يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ وَنَحْشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا 102 يَتَخَٰفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا 103

Sisi tunajua zaidi watakayosema, mfano zaidi wao kwa mwenendo wake atakaposema: "Hamkukaa ila siku moja."104

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا 104

Na wanakuuliza kuhusu milima; sema: "Mlezi wangu ataitawanya kabisa, akiiacha katika uwanda tupu, ambamo hutaona wala upindo wala kilima."105-107

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْجِبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّى نَسْفًا 105 فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا 106 لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَآ أَمْتًا 107

Siku hiyo, watamfuata mwitaji, ambaye hana upindo wowote,

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِىَ لَا عِوَجَ لَهُۥ

na sauti zitanyenyekea mbele ya Mwingi wa Huruma; hutasikia ila mnong'ono.108

وَخَشَعَتِ ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا 108

Siku hiyo, usuluhishi hautafaidi ila yule ambaye Mwingi wa Huruma atamruhusu na ambaye atakubali neno lake.109

يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِىَ لَهُۥ قَوْلًا 109

Anajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao, ilhali wao hawamzunguki kwa ujuzi wao.110

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ عِلْمًا 110

Na nyuso zitainama mbele ya Aliye Hai, Yule anayedumu Mwenyewe,

وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَيِّ ٱلْقَيُّومِ

na yule anayebeba dhuluma atakuwa ameshindwa.[111]

وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا [111]

Na yeyote anayetenda matendo mazima, akiwa muumini, hataogopa dhuluma wala unyang'anyi.[112]

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا [112]

Hivyo Tuliuteremsha, Usomaji usio na kasoro, na Tumeleta humo vitisho kwa namna nyingi, huenda watajikinga, au utawaletea ukumbusho.[113]

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا [113]

Atukuzwe Mungu, Mfalme, Ukweli!

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ

Na usiharakishe na Usomaji kabla ufunuo wake haujakamilishwa kwako,

وَلَا تَعْجَلْ بِٱلْقُرْءَانِ مِن قَبْلِ أَن يُقْضَىٰٓ إِلَيْكَ وَحْيُهُۥ

na sema: "Mlezi wangu, nizidishie ujuzi."[114]

وَقُل رَّبِّ زِدْنِى عِلْمًا [114]

Tulimfunga Adamu hakika hapo awali kwa agano, lakini alisahau, na Hatukukuta kwake azma yoyote.[115]

وَلَقَدْ عَهِدْنَآ إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُۥ عَزْمًا [115]

Na wakati Sisi tulipowaambia Watekelezaji: "Msujudieni Adamu," wakasujudu,

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟

ila Iblisi, aliyekataa.[116]

إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ [116]

Tulisema: “Ewe Adamu! Huyu hakika ni adui kwako na kwa mwenzi wako; asiwatoe nje ya Bustani, la sivyo ungalikuwa mwenye taabu.[117]

فَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ ٱلْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰٓ [117]

Una uhakikisho humo wa kutokuwa na njaa wala kuvuliwa nguo,[118]

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ [118]

wala kuwa na kiu, wala kupigwa na jua.”[119]

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا۟ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ [119]

Hapo Mwepushaji alimnong’oneza,

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ ٱلشَّيْطَٰنُ

akasema: “Ewe Adamu! Je, unataka nikuonyeshe mti wa umilele na ufalme usiochakaa?”[120]

قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ [120]

Wote wawili walikula kutoka humo; hapo uchi wao ulijidhihirisha kwao, nao wakaanza kushonea juu yao majani ya Bustani.

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ

Na Adamu alimwasi Mlezi wake, akatangatanga.[121]

وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ [121]

Kisha Mlezi wake akamteua, akamrudia kwa huruma, na akamwongoza.[122]

ثُمَّ ٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ [122]

Alisema: “Shukeni kutoka humo nyote wawili pamoja,

قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًۢا

mkiwa maadui wenyewe kwa wenyewe.

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

Basi mwongozo ukiwajia kutoka Kwangu, yeyote anayefuata mwongozo Wangu hatapotea wala hatakuwa mwenye taabu;[123]

فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدًى فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ [123]

na yeyote anayeepuka ukumbusho Wangu hakika atakuwa na maisha ya dhiki, na Tutamkusanya kipofu katika Siku ya Kusimama Mbele."[124]

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَعْمَىٰ [124]

Atasema: "Mlezi wangu, kwa nini umenikusanya kipofu, ilhali nilikuwa naona waziwazi?"[125]

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِيٓ أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا [125]

Atasema: "Hivyo: ishara Zetu zilikujia, nawe ukazisahau;

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَا

hivyo, leo, unasahauliwa."[126]

وَكَذَٰلِكَ ٱلْيَوْمَ تُنسَىٰ [126]

Hivyo Tunalipa aliyepita kiasi na asiyeamini ishara za Mlezi wake;

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ

na adhabu ya Maisha ya Mwisho ni kali zaidi na ya kudumu zaidi.[127]

وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰٓ [127]

Je, hawaongozwi basi na idadi ya vizazi Tulivyoviangamiza kabla yao, ambavyo makazi yao wanatembea ndani yake?

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَٰكِنِهِمْ

Kwa yakini yamo humo ishara kwa wenye busara.[128]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ [128]

Na lau si neno la awali la Mlezi wako na muda uliotajwa, ingalikuwa lazima.[129]

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى [129]

Basi vumilia kwa wanayoyasema,

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

na mtukuze, kwa himidi, Mlezi wako, kabla ya kuchomoza jua na kabla ya kutua kwake;

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا

na katika saa za usiku, mtukuze, na pia pembe za mchana, huenda utaridhika.[130]

وَمِنْ ءَانَآئِ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ [130]

Na usiyakodolee macho yale Tuliyowastarehesha kwayo jozi miongoni mwao — mng'ao wa Maisha ya Karibu — ili kuwajaribu kwayo;

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ

riziki ya Mlezi wako ni bora zaidi na ya kudumu zaidi.[131]

وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ [131]

Na wagize watu wako Mawasiliano, na uwe thabiti ndani yake:

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصْطَبِرْ عَلَيْهَا

Hatukuombi riziki,

لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا

ni Sisi Tunaokuruzuku;

نَّحْنُ نَرْزُقُكَ

na mwisho ni wa kujikinga.[132]

وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ [132]

Na wamesema: "Mbona hatuletei ishara kutoka kwa Mlezi wake!"

وَقَالُوا۟ لَوْلَا يَأْتِينَا بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّهِۦٓ

Je, haikuwajia hoja iliyo wazi ya yale yaliyomo katika kumbukumbu za kwanza?[133]

أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِى ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَىٰ [133]

Na kama Tungaliwaangamiza kwa adhabu kabla ya hili, wangalisema: “Mlezi wetu, mbona hukututumia mjumbe, ili tufuate ishara Zako kabla ya kudhalilishwa na kuaibishwa?”[134]

وَلَوْ أَنَّآ أَهْلَكْنَٰهُم بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِۦ لَقَالُوا۟ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَىٰ [134]

Sema: “Kila mmoja yu katika kungoja; basi ngojeni:

قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا۟

mtajua hivi karibuni ni nani wenzi wa barabara iliyosawazika, na ni nani aliyeongozwa.”[135]

فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِىِّ وَمَنِ ٱهْتَدَىٰ [135]

AL-ANBIYA • الانبياء

Sura 21 · 112 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Hesabu ya watu imekaribia, ilhali wamo katika kughafilika, wakijiepusha.[1]

ٱقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ [1]

Hakuna ukumbusho mpya unaowajia kutoka kwa Mlezi wao bila kuusikiliza huku wakicheza, kiini chao kimepumbazika.[2]

مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا ٱسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ [2] لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ

Na wale waliotenda dhuluma wameficha mazungumzo yao ya siri: “Je, huyu si ila binadamu kama nyinyi?

وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّجْوَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ هَلْ هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

Je, basi mnakuja kwenye mazingaombwe ilhali mnaona waziwazi?”[3]

أَفَتَأْتُونَ ٱلسِّحْرَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ [3]

Sema: “Mlezi wangu anajua neno lililo angani na ardhini,(64)

قُلْ رَبِّى يَعْلَمُ ٱلْقَوْلَ فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ (64)

na Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.”[4]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [4]

Walisema bali: “Mkusanyiko wa ndoto zilizochanganyikana! Bali ameuzua! Bali yeye ni msemaji mwenye kuvutia!

بَلْ قَالُوٓا۟ أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍۭ بَلِ ٱفْتَرَىٰهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ

Basi na atuletee ishara, kama walivyotumwa wa kwanza!”[5]

فَلْيَأْتِنَا بِـَٔايَةٍ كَمَآ أُرْسِلَ ٱلْأَوَّلُونَ [5]

Hakuna mji Tulioangamiza kabla yao ulioamini.

مَآ ءَامَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَآ

Je, basi ni wao ambao wangeamini?[6]

أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ [6]

Na Hatukutuma kabla yako ila watu Tuliowafunulia: basi waulizeni wenye Ukumbusho, kama hamjui.[7]

وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوٓاْ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [7]

Hatukuwafanya miili isiyokula chakula,

وَمَا جَعَلْنَٰهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ

nao hawakuwa wa milele.[8]

وَمَا كَانُواْ خَٰلِدِينَ [8]

Kisha Tuliwatimizia ahadi: Tuliwaokoa, pamoja na wale Tuliowaridhia, na Tuliwaangamiza wale waliopita kiasi.[9]

ثُمَّ صَدَقْنَٰهُمُ ٱلْوَعْدَ فَأَنجَيْنَٰهُمْ وَمَن نَّشَآءُ وَأَهْلَكْنَا ٱلْمُسْرِفِينَ [9]

Hakika Tumewateremshia Maandiko ambamo mna ukumbusho wenu.

لَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ كِتَٰبًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ

Je, hamtumii akili basi?[10]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [10]

Ni miji mingapi Tuliyoivunja, iliyotenda dhuluma, na Tukaumba baada yake kaumu nyingine![11]

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ [11]

Kisha, walipohisi ukali Wetu, hapo walikuwa wakikimbia mbali nao.[12]

فَلَمَّآ أَحَسُّواْ بَأۡسَنَآ إِذَا هُم مِّنۡهَا يَرۡكُضُونَ [12]

“Msikimbie, na rudini kwa yale mliyoishi ndani yake kwa utajiri, na kwenye makazi yenu — huenda mtaulizwa!”[13]

لَا تَرۡكُضُواْ وَٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰ مَآ أُتۡرِفۡتُمۡ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُسۡـَٔلُونَ [13]

Walisema: “Ole wetu, hakika tulikuwa madhalimu!”[14]

قَالُواْ يَٰوَيۡلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ [14]

Kilio hicho hakikukoma, mpaka Tuliwafanya mavuno, wamezimika.[15]

فَمَا زَالَت تِّلۡكَ دَعۡوَىٰهُمۡ حَتَّىٰ جَعَلۡنَٰهُمۡ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ [15]

Hatukuumba anga, ardhi na vilivyo kati yake Tukicheza.[16]

وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا لَٰعِبِينَ [16]

Kama Tungalikusudia kuchukua burudani, Tungaliichukua kutoka Kwetu Wenyewe,

لَوۡ أَرَدۡنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهۡوٗا لَّٱتَّخَذۡنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ

kama Tungalipaswa kufanya hivyo.[17]

إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ [17]

Bali Tunatupa ukweli juu ya kisicho kweli: nacho kinakiponda, na hapo kimetoweka.

بَلۡ نَقۡذِفُ بِٱلۡحَقِّ عَلَى ٱلۡبَٰطِلِ فَيَدۡمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٞ

Na ole wenu kwa yale mnayoeleza![18]

وَلَكُمُ ٱلۡوَيۡلُ مِمَّا تَصِفُونَ [18]

Na ni Wake yeyote aliyemo katika mbingu na ardhi.

وَلَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

Na wale walio Kwake hawajivuni kwa kiburi hata wakakataa kumtii, wala hawachoki.[19]

وَمَنْ عِندَهُۥ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ [19]

Wanamtukuza usiku na mchana, bila kulegea kamwe.[20]

يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ [20]

Au wamejitwalia kutoka ardhini miungu ambayo, yenyewe, hufanya Kutandazwa?[21]

أَمِ ٱتَّخَذُوٓاْ ءَالِهَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ [21]

Kama katika mbingu na ardhi kungekuwa na miungu mingine isipokuwa Mungu, vyote viwili vingeharibika.

لَوْ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَا

Utukufu basi ni kwa Mungu, Mlezi wa Jengo, juu ya yale wanayoeleza![22]

فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ [22]

Haulizwi juu ya Anayoyafanya,

لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ

ilhali wao wataulizwa.[23]

وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ [23]

Au wamejitwalia, pasipo Yeye, miungu?

أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً

Sema: “Leteni ushahidi wenu!

قُلْ هَاتُواْ بُرْهَٰنَكُمْ

Huu ni ukumbusho wa walio pamoja nami, na ukumbusho wa walionitangulia.”

هَٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِىَ وَذِكْرُ مَن قَبْلِى

Lakini wengi wao hawaujui ukweli, nao wanajiepusha nao.[24]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ فَهُم مُّعْرِضُونَ [24]

Hatukutuma kabla yako mjumbe yeyote bila kumfunulia: “Hakuna mungu isipokuwa Mimi, basi nitiini Mimi.”[25]

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِىٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ [25]

Na wamesema: “Mwingi wa Huruma amejipatia mtoto.”

وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا

Utukufu ni Wake!

سُبْحَٰنَهُۥ

Bali ni watiifu walioheshimiwa,[26]

بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ [26]

ambao hawatangulii neno Lake, na wanatenda kwa amri Yake.[27]

لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ [27]

Yeye anajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao,

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

na hawawi wasuluhishi ila kwa yule anayemridhia, ilhali wao, wakimhofia, wamejaa wasiwasi.[28]

وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِۦ مُشْفِقُونَ [28]

Na yeyote miongoni mwao angalisema: “Mimi ni mungu pasipo Yeye”, huyo, Tungalimlipa Jahanamu —

وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّىٓ إِلَٰهٌ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ

hivyo Tunalipa madhalimu.[29]

كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ [29]

Je, wale waliokana hawakuona kwamba mbingu na ardhi zilikuwa kitu kimoja kilichoshikana, na kwamba Tumezitenganisha?

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَٰهُمَا

Na Tumefanya kutokana na maji kila kitu kilicho hai.

وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ

Je, hawataamini basi?[30]

أَفَلَا يُؤْمِنُونَ [30]

Na Tumeweka ardhini nguzo imara, ili isitikisike pamoja nao,

وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ

na Tumeweka humo mapito, njia, huenda wataongozwa.[31]

وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ [31]

Na Tumefanya anga kuwa paa lililolindwa,

وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا

ilhali wanajiepusha na ishara zake.[32]

وَهُمْ عَنْ ءَايَٰتِهَا مُعْرِضُونَ [32]

Yeye ndiye aliyeumba usiku na mchana, jua na mwezi:

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ

kila kimoja kinaogelea katika mzingo.[33]

كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ [33]

Hatukumpa binadamu yeyote kabla yako umilele.

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ

Basi ukifa, je, wao wangekuwa wa milele?[34]

أَفَإِين مِّتَّ فَهُمُ ٱلْخَٰلِدُونَ [34]

Kila Dhati itaonja kifo,

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ

na Tunawajaribu kwa uovu na kwa wema, kama jaribio;

وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً

na ni Kwetu mtakaporudishwa.[35]

وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ [35]

Na wale waliokana wanapokuona, hawakuchukulii ila kuwa kitu cha dhihaka:

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا

“Je, huyu ndiye anayetaja miungu yenu?” — ilhali wao wenyewe wanakana ukumbusho wa Mwingi wa Huruma.[36]

أَهَٰذَا ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ هُمْ كَٰفِرُونَ [36]

Mwanadamu ameumbwa kwa haraka.

خُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ

Nitawaonyesha ishara Zangu; basi msiniombe niziharakishe.[37]

سَأُوْرِيكُمْ ءَايَٰتِى فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ [37]

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[38]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [38]

Laiti wale waliokana wangejua, wakati ambapo hawataweza kuzuia Moto usifikie nyuso zao wala migongo yao, na ambapo hawatasaidiwa...[39]

لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ [39]

Bali utawajia ghafla na kuwashangaza; hawataweza kuurudisha, na hawatapewa muhula wowote.[40]

بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ [40]

Wajumbe kabla yako walidhihakiwa hakika; hapo yale waliyokuwa wakiyadhihaki yaliwatokea wale miongoni mwao waliokuwa wakiwacheka.[41]

وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [41]

Sema: “Ni nani anayewalinda, usiku na mchana, dhidi ya Mwingi wa Huruma?”

قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ ٱلرَّحْمَٰنِ

Bali wanajiepusha na ukumbusho wa Mlezi wao.[42]

بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ [42]

Au wana miungu inayowatenga na Sisi?

أَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُم مِّن دُونِنَا

Haziwezi kujisaidia zenyewe, na hakuna msaada unaowajia kutoka Kwetu.[43]

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ [43]

Bali Tuliwastarehesha hawa na mababu zao, mpaka maisha yakawarefukia.

بَلْ مَتَّعْنَا هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ

Je, hawaoni basi kwamba Tunaijia ardhi, Tukiipunguza kutoka pembe zake?

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَآ

Je, wangekuwa basi washindi?[44]

أَفَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ [44]

Sema: “Mimi nawaonya tu kwa ufunuo.”

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْىِ

Ilhali viziwi hawasikii wito wanapoonywa.[45]

وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ [45]

Na ikiwa pumzi ya adhabu ya Mlezi wako ingewagusa, wangesema kwa yakini: “Ole wetu, hakika tulikuwa madhalimu!”[46]

وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ [46]

Na Tutaweka mizani ya usawa kwa Siku ya Kusimama Mbele; hakuna Dhati itakayodhulumiwa chochote,

وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا

na hata kama ni uzito wa punje ya haradali, Tungeileta; na Sisi Tunatosha kuwa mhasibu.[47]

وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ [47]

Hakika Tuliwapa Musa na Haruni Upambanuzi, mwanga na ukumbusho kwa wale wanaojikinga, wanaomhofia Mlezi wao ingawa Yeye yuko nje ya hisi zao, na wanaoiogopa Saa.[48–49]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ [48] ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ [49]

Na huu ni ukumbusho wenye baraka ambao Tumeuteremsha.

وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ

Je, basi mngeukataa?[50]

أَفَأَنتُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ [50]

Hakika Tulimpa Ibrahimu unyoofu wake tangu hapo awali, na Tulimjua vizuri.[51]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِۦ عَٰلِمِينَ [51]

Alipomwambia baba yake na watu wake: “Ni nini sanamu hizi mnazozisimamia?”[52]

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِىٓ أَنتُمْ لَهَا عَٰكِفُونَ [52]

Walisema: “Tuliwakuta mababu zetu wakizitii.”[53]

قَالُوا۟ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ [53]

Alisema: “Mlikuwa hakika, ninyi na mababu zenu, katika upotovu ulio wazi.”[54]

قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [54]

Walisema: “Je, umetujia na ukweli, au wewe ni miongoni mwa wanaocheza?”[55]

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ [55]

Alisema: “Mlezi wenu bali ni Mlezi wa mbingu na ardhi, aliyeziumba mwanzo,

قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِى فَطَرَهُنَّ

na juu ya hilo, mimi ni miongoni mwa mashahidi.”[56]

وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ [56]

Na kwa Mungu, kwa yakini nitapanga hila juu ya masanamu yenu, mtakapokuwa mmegeuka na kuondoka.[57]

وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ [57]

Alizifanya vipande, isipokuwa kubwa moja iliyokuwa yao, huenda wangerudi kwake.[58]

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ [58]

Walisema: “Ni nani aliyefanya hivi kwa miungu yetu? Kwa yakini yeye ni miongoni mwa madhalimu!”[59]

قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [59]

Walisema: “Tumesikia kijana akiyataja; anaitwa Ibrahimu.”[60]

قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ [60]

Walisema: “Basi mleteni mbele ya macho ya watu, huenda watashuhudia.”[61]

قَالُواْ فَأۡتُواْ بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعۡيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَشۡهَدُونَ [61]

Walisema: “Je, ni wewe uliyefanya hivi kwa miungu yetu, Ibrahimu?”[62]

قَالُوٓاْ ءَأَنتَ فَعَلۡتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ [62]

Alisema: “Bali ni kubwa yao, hii, iliyofanya hilo; basi ziulizeni, kama zinaweza kutamka chochote.”[63]

قَالَ بَلۡ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمۡ هَٰذَا فَسۡـَٔلُوهُمۡ إِن كَانُواْ يَنطِقُونَ [63]

Walirudi hapo kwao wenyewe na wakasema: “Hakika ninyi ndio madhalimu.”[64]

فَرَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ فَقَالُوٓاْ إِنَّكُمۡ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [64]

Kisha wakaanguka juu ya vichwa vyao:

ثُمَّ نُكِسُواْ عَلَىٰ رُءُوسِهِمۡ

“Hakika unajua kwamba hizi hazitamki chochote!”[65]

لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ [65]

Alisema: “Je, basi mnatii, pasipo Mungu, kile kisichowafaidi kwa lolote wala kuwadhuru?[66]

قَالَ أَفَتَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمۡ شَيۡـٔٗا وَلَا يَضُرُّكُمۡ [66]

Aibu kwenu, na kwa yale mnayoyatii pasipo Mungu!

أُفّٖ لَّكُمۡ وَلِمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ

Je, hamtumii akili basi?”[67]

أَفَلَا تَعۡقِلُونَ [67]

Walisema: “Mchomeni, na zisaidieni miungu yenu, kama mtatenda!”[68]

قَالُواْ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓاْ ءَالِهَتَكُمۡ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ [68]

Tulisema: “Ewe moto, kuwa ubaridi na amani kwa Ibrahimu!”[69]

قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ [69]

Na walitaka kumfanyia hila, lakini Tuliwafanya wao kuwa wenye hasara kubwa zaidi.[70]

وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ [70]

Na Tulimwokoa, pamoja na Lutu, kuelekea nchi Tuliyoibariki kwa viumbe vyote.[71]

وَنَجَّيْنَٰهُ وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَٰلَمِينَ [71]

Na Tulimtunukia Ishaka,

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ

na Yakubu, kwa nyongeza.

وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً

Na wote, Tuliwafanya mazima.[72]

وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ [72]

Na Tuliwafanya viongozi wanaoongoza kwa amri Yetu,

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا

na Tuliwafunulia kutenda lililo bora, kudumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi.

وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ

Na walikuwa Kwetu watiifu.[73]

وَكَانُوا۟ لَنَا عَٰبِدِينَ [73]

Na Lutu, Tulimpa hukumu na ujuzi,

وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا

na Tulimwokoa kutoka mji uliokuwa unatenda mambo maovu,

وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ

kwani walikuwa watu wabaya, wavukao mipaka.[74]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَٰسِقِينَ [74]

Na Tulimwingiza katika huruma Yetu,

وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ

kwani alikuwa miongoni mwa walio mazima.[75]

إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [75]

Na Nuhu, alipoita hapo awali: Tulimjibu, na Tukamwokoa, yeye na jamaa zake, kutoka dhiki kubwa.[76]

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ [76]

Na Tulimsaidia dhidi ya watu waliozitaja ishara Zetu kuwa uongo;

وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ

kwani walikuwa watu wabaya, kwa hiyo Tuliwazamisha wote pamoja.[77]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ [77]

Na Daudi na Suleimani, walipohukumu kuhusu shamba, ambamo kondoo wa watu walikuwa wameingia usiku,

وَدَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ

na Sisi Tulikuwa mashahidi wa hukumu yao.[78]

وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ [78]

Tulimfahamisha hilo Suleimani,

فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ

na kwa kila mmoja wa wawili Tulimpa hukumu na ujuzi.

وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا

Na Tuliweka milima chini ya amri ili imtukuze pamoja na Daudi, na ndege pia;

وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَٱلطَّيْرَ

na ni Sisi Tuliofanya hivyo.[79]

وَكُنَّا فَٰعِلِينَ [79]

Na Tulimfundisha kutengeneza vazi la chuma kwa ajili yenu, ili likulindeni dhidi ya ukali wenu wenyewe —[(65)]

وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُم مِّنۢ بَأْسِكُمْ (65)

je, basi mtakuwa wenye shukrani?[80]

فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ [80]

Na kwa Suleimani, upepo mkali, ukienda kwa amri yake kuelekea nchi Tuliyoibariki,

وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا

na Sisi Tulikuwa Tunajua kila kitu.[81]

وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَٰلِمِينَ [81]

Na miongoni mwa Waepushaji, wengine walikuwa wakimzamia na kutenda kazi nyingine zaidi;

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَٰلِكَ

na Sisi Tulikuwa mlinzi wao.[82]

وَكُنَّا لَهُمْ حَٰفِظِينَ [82]

Na Ayubu, alipomwita Mlezi wake: “Madhara yamenigusa, nawe ni mwenye huruma zaidi kuliko wenye huruma!”[83]

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ [83]

Tulimjibu na kumwondolea madhara yaliyomlemea,

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَكَشَفْنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرٍّ

na Tulimrudishia jamaa zake, na mfano wao pamoja nao, kwa huruma itokayo Kwetu, na kama ukumbusho kwa watiifu.[84]

وَءَاتَيْنَٰهُ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَٰبِدِينَ [84]

Na Ismaili, na Idrisi, na Dhul-Kifli:

وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا ٱلْكِفْلِ

kila mmoja alikuwa miongoni mwa wenye subira.[85]

كُلٌّ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ [85]

Na Tuliwaingiza katika huruma Yetu,

وَأَدْخَلْنَٰهُمْ فِى رَحْمَتِنَآ

kwani walikuwa miongoni mwa walio mazima.[86]

إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [86]

Na Dhun-Nuni, alipoondoka kwa hasira na akadhani kwamba Hatungekuwa na uwezo wowote juu yake: aliita gizani: “Hakuna mungu isipokuwa Wewe! Utukufu ni Wako! Hakika nimekuwa miongoni mwa madhalimu!”[87]

وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبًا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبْحَٰنَكَ إِنِّى كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ [87]

Tulimjibu na kumwokoa kutoka dhiki;

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْغَمِّ

na ndivyo Tunavyowaokoa waumini.[88]

وَكَذَٰلِكَ نُنجِى ٱلْمُؤْمِنِينَ [88]

Na Zakaria, alipomwita Mlezi wake: “Mlezi wangu, usiniache, peke yangu, ilhali Wewe ni bora wa warithi!”[89]

وَزَكَرِيَّآ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرْنِى فَرْدًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْوَٰرِثِينَ [89]

Tulimjibu, tukamtunukia Yahya, na tukamrudishia mke wake aliye mazima;

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَوَهَبْنَا لَهُۥ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُۥ زَوْجَهُۥٓ

kwani walikuwa wakikimbilia lililo bora, wakituomba kwa shauku na kwa unyenyekevu, na walikuwa wanyenyekevu Kwetu.[90]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا۟ لَنَا خَٰشِعِينَ [90]

Na yule aliyelinda usafi wake: Tulipuliza ndani yake kutoka Mmiminiko Wetu, na Tukamfanya yeye na mwanawe ishara kwa viumbe vyote.[91]

وَٱلَّتِىٓ أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَٰهَا وَٱبْنَهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ [91]

Jamii hii yenu hakika ni jamii moja, na Mimi ni Mlezi wenu: basi nitiini Mimi.[92]

إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُونِ [92]

Lakini walikata jambo lao baina yao:

وَتَقَطَّعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ

wote watarudi Kwetu.[93]

كُلٌّ إِلَيْنَا رَٰجِعُونَ [93]

Yeyote anayetenda matendo mazima, huku akiwa muumini, juhudi yake haitakanwa kamwe;

فَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِۦ

kwani Sisi Tunamwandikia.[94]

وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ [94]

Na imekatazwa, kwa mji Tuliouangamiza, kwamba wasirudi —[95]

وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَآ أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ [95]

mpaka Yajuji na Majuji wafunguliwe, wakimiminika kutoka kila mwinuko, na ahadi ya kweli ikaribie; hapo maono ya wale waliokana yanagandamana: “Ole wetu! Tulikuwa katika kughafilika kuhusu hili; bali tumekuwa madhalimu!”[96–97]

حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ [96] وَٱقْتَرَبَ ٱلْوَعْدُ ٱلْحَقُّ فَإِذَا هِىَ شَٰخِصَةٌ أَبْصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَٰوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَٰلِمِينَ [97]

Ninyi, na yale mnayoyatii pasipo Mungu, hakika ni kuni za Jahanamu; mtafika humo.[98]

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَٰرِدُونَ [98]

Kama hawa wangekuwa miungu, hawangefika humo;

لَوْ كَانَ هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُوهَا

na wote watakaa humo milele.[99]

وَكُلٌّ فِيهَا خَٰلِدُونَ [99]

Watakuwa na miguno humo, na hawatasikia chochote humo.[100]

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ [100]

Kuhusu wale ambao Tumewapa tayari sehemu nzuri zaidi, hao hakika wataondolewa mbali nayo:[101]

إِنَّ ٱلَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا ٱلْحُسْنَىٰٓ أُو۟لَٰٓئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ [101]

hawatasikia mzomeo wake wowote, na watakaa milele katika yale ambayo Dhati yao inatamani.[102]

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِى مَا ٱشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَٰلِدُونَ [102]

Hofu kuu haitawahuzunisha,

لَا يَحْزُنُهُمُ ٱلْفَزَعُ ٱلْأَكْبَرُ

na Watekelezaji watawapokea: “Hii ni siku yenu, ile mliyoahidiwa.”[103]

وَتَتَلَقَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ ٱلَّذِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ [103]

Siku Tutakapokunja anga kama daftari linavyofungwa juu ya maandishi yake,

يَوْمَ نَطْوِى ٱلسَّمَآءَ كَطَىِّ ٱلسِّجِلِّ لِلْكُتُبِ

kama Tulivyoanza uumbaji wa kwanza, Tutauumba tena —

كَمَا بَدَأْنَآ أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُۥ

ni ahadi iliyo juu Yetu:

وَعْدًا عَلَيْنَآ

Tutafanya hivyo, hakika.[104]

إِنَّا كُنَّا فَٰعِلِينَ [104]

Hakika Tumeandika, katika Fomu, baada ya Ukumbusho, kwamba ardhi kama urithi itakuwa ya watiifu Wangu walio mazima.[105]

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِى ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعْدِ ٱلذِّكْرِ أَنَّ ٱلْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِىَ ٱلصَّٰلِحُونَ [105]

Kwa yakini yamo humo mafunzo kwa watu wa watiifu.[106]

إِنَّ فِى هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوْمٍ عَٰبِدِينَ [106]

Na Hatukukutuma ila kuwa huruma kwa viumbe vyote.[107]

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَٰلَمِينَ [107]

Sema: “Nimefunuliwa tu kwamba mungu wenu ni mungu mmoja.

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Je, basi mtakuwa wanyoofu kwa Yeye?”[108]

فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ [108]

Wakigeuka, sema hapo: “Nimewaarifu nyote kwa namna ile ile,

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُلْ ءَاذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ

na sijui kama mnayoahidiwa ni karibu au mbali.[109]

وَإِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ 109

Yeye anajua, hakika, kinachosemwa kwa sauti ya juu, na Anajua mnayoyanyamazia.[110]

إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ 110

Na sijui: huenda ni jaribio kwenu, na starehe kwa muda."[111]

وَإِنْ أَدْرِى لَعَلَّهُۥ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ 111

Sema: "Mlezi wangu, hukumu kwa ukweli;(66)

قُلْ رَبِّ ٱحْكُم بِٱلْحَقِّ (66)

na Mlezi wetu ni Mwingi wa Huruma, ambaye Kwake hutafutwa msaada dhidi ya yale mnayoeleza."[112]

وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ 112

AL-HAJJ • الحج

Sura 22 · 78 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Enyi watu, jikingeni kwa Mlezi wenu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمْ

kwani tetemeko la Saa ni jambo adhimu.[1]

إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَىْءٌ عَظِيمٌ [1]

Siku mtakapoiona, kila mwanamke mwenye mtoto mikononi mwake atakuwa bila kumbukumbu ya mtoto aliyekuwa mikononi mwake, kila mjamzito ataweka mzigo wake, nawe utawaona watu wamelewa bila kuwa wamelewa — lakini adhabu ya Mungu ni kali.[2]

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٌ [2]

Na miongoni mwa watu yupo anayebishana juu ya Mungu bila ujuzi na kufuata kila Mwepushaji mwasi, ambaye imeandikwa juu yake kwamba yeyote anayemchukua kuwa mwandani, atampoteza na kumwongoza kwenye adhabu ya Makaa.[3-4]

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَٰنٍ مَّرِيدٍ [3] كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُۥ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُۥ يُضِلُّهُۥ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ [4]

Enyi watu! Mkiwa katika shaka juu ya Kuibuliwa, basi hakika Tumewaumba kutokana na udongo, kisha tone, kisha kigaga, kisha kipande cha nyama, kilichoumbwa au kisichoumbwa, ili kuwafanyia mambo kuwa wazi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّنَ ٱلْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ

Na Tunatulisha katika matumbo ya uzazi Tunayoridhia hadi muda uliotajwa,

وَنُقِرُّ فِى ٱلْأَرْحَامِ مَا نَشَآءُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى

kisha Tunawatoa humo mtoto, ili baadaye mfikie ukomavu wenu kamili.

ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ

Na miongoni mwenu wapo wanaolindwa kwa uaminifu, na miongoni mwenu wapo wanaorudishwa kwenye umri wa chini kabisa, ili wasijue tena chochote baada ya kujua.

وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا

Na unaiona ardhi iliyokufa; kisha, Tunapoteremsha juu yake maji, inatetemeka, inavimba na kuotesha kila jozi nzuri.[5]

وَتَرَى ٱلْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنۢبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ [5]

Hayo ni kwa kuwa Mungu ni Ukweli, kwamba Yeye huhuisha wafu, kwamba ana uwezo juu ya kila kitu, kwamba Saa inakuja — hakuna shaka juu yake — na kwamba Mungu atawaibua walio makaburini.[6-7]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [6] وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِى ٱلْقُبُورِ [7]

Na miongoni mwa watu yupo anayebishana juu ya Mungu bila ujuzi, wala mwongozo, wala Maandiko yenye kuangaza, akikunja ubavu wake, ili kupoteza mbali na njia ya Mungu.[8]

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ [8] ثَانِىَ عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Ana, katika Maisha ya Karibu, aibu,

لَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ

na Tutamwonjesha, katika Siku ya Kusimama Mbele, adhabu ya moto mkubwa.[9]

وَنُذِيقُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ [9]

Hayo ni kwa yale ambayo mikono yako imetanguliza; na Mungu si dhalimu kwa vyovyote kwa waliowekwa chini ya amri.[10]

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ [10]

Na miongoni mwa watu yupo anayemtii Mungu kwa kupindisha: ikimjia wema, anatulia kwayo, lakini ikimjia jaribio, anageuka kisigino — akipoteza Maisha ya Karibu na Maisha ya Mwisho.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ

Hiyo ndiyo hasara iliyo wazi.[11]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ [11]

Anaomba, pasipo Mungu, yale yasiyomdhuru wala kumfaidi.

يَدْعُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ وَمَا لَا يَنفَعُهُۥ

Huo ndio upotovu wa mbali — anaomba[12]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ [12] يَدْعُواْ

yule ambaye madhara yake ni karibu zaidi kuliko faida. Ni mwandani mbaya kama nini, na ni mwenzi mbaya kama nini![13]

لَمَن ضَرُّهُۥٓ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦ لَبِئْسَ ٱلْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ ٱلْعَشِيرُ [13]

Hakika, Mungu huwaingiza walioamini na kutenda matendo mazima katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka,

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ

kwani Mungu hufanya Anachokusudia.[14]

إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ [14]

Yeyote anayedhani kwamba Mungu hatamwokoa kamwe katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho, na atandaze kiungo kuelekea angani, kisha ajitoe, kisha angoje kutazama kama hila yake inaondoa kinachomkasirisha.[15]

مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ [15]

Hivyo Tumeuteremsha katika ishara zilizo wazi,

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ

na kwa kuwa Mungu huongoza Anayekusudia.[16]

وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يُرِيدُ [16]

Wale walioamini, Walioelekezwa Upya, Wanaotarajia, Waokoaji, Majusi, na wale wanaoshirikisha na Mungu — Mungu hakika ataweka utengano kati yao Siku ya Kusimama Mbele;

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلْمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

kwani Mungu ni shahidi wa kila kitu.[17]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ [17]

Je, hukuona kwamba wanasujudu mbele ya Mungu wote walio katika mbingu na ardhi, jua, mwezi, nyota, milima, miti, viumbe vinavyotembea, na watu wengi?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَسْجُدُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ وَٱلنُّجُومُ وَٱلْجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ ٱلنَّاسِ

Na juu ya wengi, adhabu imethibitika.

وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ ٱلْعَذَابُ

Na yule ambaye Mungu anamdhalilisha hana wa kumheshimu,

وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّكْرِمٍ

kwani Mungu hufanya Analoridhia.[18]

إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ [18]

Hawa ni pande mbili hasimu, zilizogombana kuhusu Mlezi wao.

هَٰذَانِ خَصْمَانِ ٱخْتَصَمُوا۟ فِى رَبِّهِمْ

Wale wanaokana watakatiwa mavazi ya moto; juu ya vichwa vyao litamiminwa maji ya moto, yatakayoyeyusha yaliyomo matumboni mwao pamoja na ngozi zao.[19–20]

فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ ٱلْحَمِيمُ [19] يُصْهَرُ بِهِۦ مَا فِى بُطُونِهِمْ وَٱلْجُلُودُ [20]

Na kwao, nyundo za chuma.[21]

وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنْ حَدِيدٍ [21]

Kila watakapokusudia kutoka humo, wakiwa wamelemewa na dhiki, watarudishwa humo:

كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا۟ فِيهَا

“Onjeni adhabu ya moto mkubwa!”[22]

وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ [22]

Hakika, Mungu huwaingiza walioamini na kutenda matendo mazima katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka; watapambwa humo kwa bangili za dhahabu na lulu,

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا

na vazi lao humo litakuwa la hariri.[23]

وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ [23]

Na watakuwa wameongozwa kwenye yaliyo mema katika neno,

وَهُدُوٓاْ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلْقَوْلِ

na watakuwa wameongozwa kwenye barabara ya Mhimidiwa.[24]

وَهُدُوٓاْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْحَمِيدِ [24]

Hakika, wale wanaokana na kuzuia njia ya Mungu na mahali pa kusujudu isiyokiukwa Tulipoweka kwa watu, wote sawa, wawe wakazi wa pale au wapitaji —

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ٱلَّذِى جَعَلْنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلْعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلْبَادِ

na yeyote anayekusudia kutenda humo upotoshaji wa kidhalimu, Tutamwonjesha adhabu yenye maumivu.[25]

وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍۭ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ [25]

Na Tulipomwekea Ibrahimu mahali pa Nyumba: “Usinishirikishe na chochote,

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا

na safisha Nyumba Yangu kwa wanaoizunguka, wanaoidumisha, na wanaopiga magoti kwa utumishi na kusujudu kwa utii.[26]

وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ [26]

Na tangaza Hija kati ya watu: watakujia kwa miguu, na juu ya kila mnyama aliyekonda, wakitoka kila njia ya mbali na ya mabonde, ili kushuhudia faida zilizo zao, na ili kukumbusha jina la Mungu, katika siku zinazojulikana, juu ya wanyama wa mifugo Aliowaruzuku.”[27]

وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ [27] لِّيَشْهَدُواْ مَنَٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُواْ ٱسْمَ ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَٰتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ

Basi kuleni kutoka kwao, na mlisheni mhitaji, maskini.[28]

فَكُلُواْ مِنْهَا وَأَطْعِمُواْ ٱلْبَآئِسَ ٱلْفَقِيرَ [28]

Kisha na wakomeshe hali yao ya kutojitunza, wawe waaminifu kwa nadhiri zao, na waizunguke Nyumba Huru.[29]

ثُمَّ لْيَقْضُواْ تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُواْ نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُواْ بِٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ [29]

Hivyo.

ذَٰلِكَ

Na yeyote anayekuza mambo yasiyokiukwa ya Mungu, hilo ni bora kwake kwa Mlezi wake.

وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ

Na mmehalalishiwa mifugo, isipokuwa yale mnayosomewa:

وَأُحِلَّتْ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ

basi epukeni uchafu wa masanamu, na epukeni neno la uzushi, mkielekea Mungu kikamilifu, bila kumshirikisha na chochote.[30]

فَٱجْتَنِبُواْ ٱلرِّجْسَ مِنَ ٱلْأَوْثَٰنِ وَٱجْتَنِبُواْ قَوْلَ ٱلزُّورِ [30] حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ

Na yeyote anayeshirikisha na Mungu, ni kama anayeanguka kutoka angani: ndege humnyakua, au upepo humtupa mahali pa mbali.[31]

وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ [31]

Hivyo.

ذَٰلِكَ

Na yeyote anayekuza alama zinazohisika za Mungu, hilo hakika ni sehemu ya kujikinga kwa viini.[32]

وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ [32]

Mnapata faida kutoka kwao hadi muda uliotajwa; kisha mahali pao pa kuachiliwa pako kwenye Nyumba Huru.[33]

لَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ [33]

Na kwa kila jamii Tuliweka mila yenye manufaa, ili wakumbushe jina la Mungu juu ya wanyama wa mifugo Aliowaruzuku.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ

Mungu wenu ni mungu mmoja.

فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ

Basi kwa Yeye, kuweni wanyoofu.

فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟

Na wapashe habari njema wanaoinama, wale ambao, Mungu anapokumbukwa, viini vyao vinatetemeka, wenye subira juu ya yanayowapata, wanaodumisha Mawasiliano, na wanaotumia kutokana na Tuliyowaruzuku.[34-35]

وَبَشِّرِ ٱلْمُخْبِتِينَ [34] ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِى ٱلصَّلَوٰةِ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [35]

Na wanyama wa matoleo, Tumewafanyia kuwa mojawapo ya alama zinazohisika za Mungu; mnapata humo wema.

وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ

Basi kumbusheni juu yao jina la Mungu, wakiwa wamepangwa safu;

فَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ

kisha, ubavu wao unapoanguka, kuleni kutoka kwao na mlisheni anayeridhika bila kuomba na anayejitokeza.

فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ

Ndivyo Tulivyowaweka chini ya amri yenu, huenda mtakuwa wenye shukrani.[36]

كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَٰهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [36]

Wala nyama yao wala damu yao haimfikii Mungu, lakini kinachomfikia ni kujikinga kutoka kwenu.

لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقۡوَىٰ مِنكُمۡ

Ndivyo Alivyowaweka chini ya amri yenu, ili mtangaze ukuu wa Mungu kwa kuwa Amewaongoza.

كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمۡ لِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمۡ

Na wapashe habari njema wanaotenda mema,[37]

وَبَشِّرِ ٱلۡمُحۡسِنِينَ [37]

kwani Mungu huwafukuzia mbali walioamini.

إِنَّ ٱللَّهَ يُدَٰفِعُ عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ

Mungu hampendi msaliti mkubwa, mkanaji mkubwa.[38]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٖ كَفُورٍ [38]

Ruhusa imetolewa kwa wale wanaopigwa vita, kwa kuwa wamedhulumiwa —

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمۡ ظُلِمُواْ

na Mungu kwa yakini ana uwezo wa kuwaokoa —[39]

وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصۡرِهِمۡ لَقَدِيرٌ [39]

wale waliofukuzwa kutoka makazi yao bila haki, kwa sababu pekee kwamba walisema: “Mlezi wetu ni Mungu.”

ٱلَّذِينَ أُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيۡرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن يَقُولُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ

Na kama Mungu asingewafukuza watu wengine kwa wengine, yangebomolewa makao ya upweke, sinagogi, mahali pa Mawasiliano na mahali pa kusujudu ambamo jina la Mungu hukumbukwa sana.(67)

وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّهُدِّمَتۡ صَوَٰمِعُ وَبِيَعٞ وَصَلَوَٰتٞ وَمَسَٰجِدُ يُذۡكَرُ فِيهَا ٱسۡمُ ٱللَّهِ كَثِيرٗا (67)

Na Mungu kwa yakini atamwokoa yeyote anayemwokoa —

وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ

Mungu kwa yakini ni Mwenye Nguvu, Mwenye Nguvu zote —[40]

إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ [40]

wale ambao, Tukiwasimika ardhini, wanadumisha Mawasiliano, wanatoa ukarimu halisi, wanaamuru kinachokubalika kwa desturi na wanakataza kinachokataliwa.

ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ

Na kwa Mungu ni hatima ya mambo.[41]

وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ [41]

Na wakikuita mwongo, kabla yao watu wa Nuhu, Adi, Thamudi, watu wa Ibrahimu, watu wa Lutu na marafiki wa Madyani wameshaita uongo —[42–43]

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ [42] وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ [43] وَأَصْحَٰبُ مَدْيَنَ

na Musa pia aliitwa mwongo.

وَكُذِّبَ مُوسَىٰ

Hapo Nilitoa muhula kwa waliokana, kisha Niliwakamata:

فَأَمْلَيْتُ لِلْكَٰفِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ

na ilikuwaje kukataa Kwangu![44]

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ [44]

Ni miji mingapi Niliyoiangamiza ilipotenda dhuluma: sasa iko tupu licha ya majengo yake, na kisima ambacho hakuna tena anayekichota na jumba refu![(68)][45]

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ [45] (68)

Je, basi hawakutembea ardhini, ili wawe na viini wanavyotumia akili kwavyo, au masikio wanayosikia kwayo?

أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا

Kwani si maono yanayopofuka, bali ni viini vilivyo katika vifua.[46]

فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ [46]

Na wanakuomba uharakishe adhabu,

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ

ilhali Mungu hataivunja kamwe ahadi Yake,

وَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ

kwani siku moja kwa Mlezi wako ni sawa na miaka elfu ya wanayoihesabu. **(69)** [47]

وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ [47] **(69)**

Ni miji mingapi Niliyoipa muhula ilipotenda dhuluma, kabla ya kuikamata —

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا

na Kwangu ndiko kwenye mwisho wa safari.[48]

وَإِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ [48]

Sema: “Enyi watu, mimi kwenu si ila mwonyaji aliye wazi.”[49]

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَآ أَنَا۠ لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [49]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima watakuwa na msamaha na riziki ya ukarimu.[50]

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ [50]

Na wale waliojitahidi dhidi ya ishara Zetu kujaribu kutushinda, hao ndio wenzi wa Tanuru.[51]

وَٱلَّذِينَ سَعَوْ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ [51]

Na Hatukutuma kabla yako mjumbe yeyote wala mwarifishaji yeyote bila kwamba, alipotamani jambo, Mwepushaji alitupa ndani yake kitu. Mungu hunakili basi anachotupa Mwepushaji, kisha Hufanya ishara Zake zisizo na utata — Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima — ili kufanya kile anachotupa Mwepushaji kuwa jaribio kwa wale ambao viini vyao vina ugonjwa na wale ambao viini vyao ni vigumu.[52]

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّآ إِذَا تَمَنَّىٰٓ أَلْقَى ٱلشَّيْطَٰنُ فِىٓ أُمْنِيَّتِهِۦ فَيَنسَخُ ٱللَّهُ مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ ثُمَّ يُحْكِمُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [52] لِّيَجْعَلَ مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ

Na kwa yakini, madhalimu wamo katika mgawanyiko wa mbali.[53]

وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ [53]

Na ili wale waliopewa ujuzi wajue kwamba hili ni ukweli utokao kwa Mlezi wako, waamini, na viini vyao vinyenyekee mbele yake.

وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا۟ بِهِۦ فَتُخْبِتَ لَهُۥ قُلُوبُهُمْ

Na kwa yakini, Mungu huwaongoza walioamini kwenye barabara iliyonyooka.[54]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [54]

Na wale wanaokana hawataacha kuwa katika mabishano juu yake mpaka Saa iwajie ghafla, au iwajie adhabu ya siku tasa.[55]

وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ [55]

Siku hiyo, ufalme ni wa Mungu.

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ

Atahukumu kati yao.

يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ

Wale watakaokuwa wameamini na kutenda matendo mazima watakuwa katika bustani za neema.[56]

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [56]

Na wale watakaokuwa wamekana na kuziita ishara Zetu uongo, hao watakuwa na adhabu ya kudhalilisha.[57]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ [57]

Na wale waliohama katika njia ya Mungu, kisha wakauawa au wakafa, Mungu kwa yakini atawaruzuku riziki nzuri.

وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓاْ أَوْ مَاتُواْ لَيَرْزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا

Na Mungu kwa yakini ni bora wa wanaoruzuku.[58]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ [58]

Kwa yakini Atawaingiza katika kuingia ambako wataridhika nako.

لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُۥ

Na kwa yakini, Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mvumilivu.[59]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ [59]

Hivyo.

ذَٰلِكَ

Na yeyote anayelipiza kwa kipimo kamili cha aliyofanyiwa, kisha akadhulumiwa, Mungu kwa yakini atamwokoa.

وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِۦ ثُمَّ بُغِىَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُ

Mungu kwa yakini ni Mwenye kuondolea kosa, Mwenye Msamaha tele.[60]

إِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ [60]

Hayo ni kwa kuwa Mungu huingiza usiku katika mchana na kuingiza mchana katika usiku, na kwa kuwa Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[61]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ [61]

Hayo ni kwa kuwa Mungu ni Ukweli, na kwamba mnayoyaomba pasipo Yeye ni kisicho kweli, na kwamba Mungu ni Aliye Juu, Mkuu.(70) [62]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ [62] (70)

Je, hukuona kwamba Mungu anateremsha kutoka angani maji, na ardhi huwa hapo ya kijani?

أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَتُصۡبِحُ ٱلۡأَرۡضُ مُخۡضَرَّةً

Kwani Mungu ni Mpole, Mtambuzi.[63]

إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٞ [63]

Ni Yake yaliyomo katika mbingu na yaliyoko juu ya ardhi.

لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ

Na Mungu kwa yakini ni Tajiri, Mhimidiwa.[64]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ [64]

Je, hukuona kwamba Mungu amewaweka chini ya amri yenu yaliyo ardhini, na chombo kinachokwenda baharini kwa amri Yake?

أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱلۡفُلۡكَ تَجۡرِي فِي ٱلۡبَحۡرِ بِأَمۡرِهِۦ

Na Yeye anashikilia anga lisianguke juu ya ardhi, isipokuwa kwa ruhusa Yake.

وَيُمۡسِكُ ٱلسَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦٓ

Mungu kwa yakini ni Mwingi wa Wema kwa watu, Mwenye Huruma.[65]

إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ [65]

Na ni Yeye aliyewahuisha, kisha atawafisha,

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ

kisha atawahuisha tena.

ثُمَّ يُحْيِيكُمْ

Mwanadamu kwa yakini ni mkanaji mkubwa.[66]

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ [66]

Kwa kila jamii Tuliweka mila yenye manufaa wanayoitekeleza.

لِّكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ

Basi wasikuhoji juu ya jambo hili,

فَلَا يُنَٰزِعُنَّكَ فِى ٱلْأَمْرِ

na ita kuelekea Mlezi wako,

وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ

kwani kwa yakini uko juu ya mwongozo ulionyooka.[67]

إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ [67]

Na wakibishana nawe, sema: “Mungu anajua zaidi mnayoyafanya.[68]

وَإِن جَٰدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ [68]

Mungu atahukumu kati yenu, katika Siku ya Kusimama Mbele, juu ya yale mliyokuwa mkitofautiana.”[69]

ٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ [69]

Je, hujui kwamba Mungu anajua yaliyo angani na ardhini?

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ

Hayo yamo katika daftari:

إِنَّ ذَٰلِكَ فِى كِتَٰبٍ

hayo ni hakika jepesi kwa Mungu.[70]

إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ [70]

Na wanatii, pasipo Mungu, kile ambacho Hakuteremsha juu yake mamlaka yoyote na ambacho hawana ujuzi wowote nacho.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِۦ عِلْمٌ

Na madhalimu hawana uokozi wowote.[71]

وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ [71]

Na ishara Zetu zinapowasomwa, zilizo wazi, unatambua kukataliwa kwenye nyuso za wale wanaokana; wako karibu kuwashambulia kwa nguvu wale wanaowasomea ishara Zetu.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ تَعْرِفُ فِى وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْمُنكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِٱلَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا

Sema: “Je, niwaarifu juu ya kitu kibaya zaidi kuliko hiki?

قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ

Moto, ambao Mungu amewaahidi wale wanaokana —

ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

na ni mahali pabaya kama nini pa kuelekea!”[72]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [72]

Enyi watu! Mfano umeongezwa, basi usikilizeni:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ

wale mnaowaomba pasipo Mungu hawataumba kamwe nzi, hata wangeungana kwa hilo.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ

Na kama nzi angewapokonya kitu, wasingeweza kukirudisha kutoka kwake.

وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ

Dhaifu ni mwombaji, na pia aliyeombwa![73]

ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ [73]

Hawakumpima Mungu kwa kipimo Chake sahihi.

مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ

Mungu kwa yakini ni Mwenye Nguvu, Mwenye Nguvu zote.[74]

إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ [74]

Mungu huchagua wajumbe kutoka kwa Watekelezaji na kutoka kwa watu,

ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[75]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ [75]

Anajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

Na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[76]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [76]

Enyi mlioamini! Pigeni magoti, sujuduni, mtiini Mlezi wenu, na tendeni mema, huenda mtafanikiwa.[77]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱرْكَعُوا۟ وَٱسْجُدُوا۟ وَٱعْبُدُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُوا۟ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [77]

Na jitahidini kwa ajili ya Mungu kwa jitihada Anayostahili.

وَجَٰهِدُوا۟ فِى ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦ

Yeye ndiye aliyewateua,

هُوَ ٱجْتَبَىٰكُمْ

na Hakuweka juu yenu, katika Sheria, taabu yoyote —

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

mafundisho ya baba yenu Ibrahimu.

مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَٰهِيمَ

Yeye ndiye aliyewaita wanyoofu, hapo awali na katika haya, ili mjumbe awe shahidi juu yenu, na ninyi muwe mashahidi juu ya watu.

هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِى هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا۟ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ

Basi dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi,

فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

na mshikamane kwa nguvu na Mungu:

وَٱعْتَصِمُوا۟ بِٱللَّهِ

Yeye ndiye Mwandani wenu —

هُوَ مَوْلَىٰكُمْ

Mwandani bora kama nini,

فَنِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ

na ni Mwokoaji bora kiasi gani![78]

وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ [78]

AL-MU'MINUN • المؤمنون

Sura 23 · 118 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Waumini wamefanikiwa,[1]

قَدْ أَفْلَحَ ٱلْمُؤْمِنُونَ [1]

wale ambao, katika Mawasiliano yao, ni wanyenyekevu,[2]

ٱلَّذِينَ هُمْ فِى صَلَاتِهِمْ خَٰشِعُونَ [2]

na wale wanaojiepusha na mambo ya upuuzi,[3]

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنِ ٱللَّغْوِ مُعْرِضُونَ [3]

na wale wanaotoa ukarimu halisi,[4]

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَوٰةِ فَٰعِلُونَ [4]

na wale wanaolinda usafi wao, isipokuwa kwa mke na mume wao au waliofungwa kwa kiapo — hapo hawalaumiwi;[5-6]

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ [5] إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ [6]

yeyote anayetafuta zaidi ya hayo, hao ndio wanaovuka mipaka.[7]

فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ [7]

na wale wanaozingatia amana zao na agano lao,[8]

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ [8]

na wale wanaolinda Mawasiliano yao daima — hao ndio warithi, watakaorithi Firdausi,[9–10]

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَٰتِهِمْ يُحَافِظُونَ ⁹ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْوَٰرِثُونَ ¹⁰ ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْفِرْدَوْسَ

wakikaa humo milele.[11]

هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ¹¹

Hakika Tulimuumba mwanadamu kutokana na dondoo ya udongo wa mfinyanzi,[12]

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن طِينٍ ¹²

kisha Tukamfanya tone mahali salama na thabiti,[13]

ثُمَّ جَعَلْنَٰهُ نُطْفَةً فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ¹³

kisha Tuliumba kutokana na tone kigaga, kisha Tuliumba kutokana na kigaga kipande cha nyama, kisha Tuliumba kutokana na kipande cha nyama mifupa, kisha Tuliifunika mifupa kwa nyama, kisha Tulimzalisha kama uumbaji tofauti.

ثُمَّ خَلَقْنَا ٱلنُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا ٱلْمُضْغَةَ عِظَٰمًا فَكَسَوْنَا ٱلْعِظَٰمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَٰهُ خَلْقًا ءَاخَرَ

Abarikiwe Mungu, mzuri zaidi wa waumbaji![14]

فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْخَٰلِقِينَ ¹⁴

Kisha, baada ya hayo, kwa yakini mmekusudiwa kufa,[15]

ثُمَّ إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ¹⁵

kisha, katika Siku ya Kusimama Mbele, hakika mtaibuliwa.[16]

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تُبْعَثُونَ ¹⁶

Hakika Tumeumba juu yenu njia saba,

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ

na Hatukuwahi kughafilika na uumbaji.[17]

وَمَا كُنَّا عَنِ ٱلْخَلْقِ غَٰفِلِينَ [17]

Na Tuliteremsha kutoka angani maji kwa kipimo, na Tukayakalisha ardhini —

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّٰهُ فِى ٱلْأَرْضِ

na Sisi kwa yakini Tuna uwezo wa kuyaondoa.[18]

وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍۭ بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ [18]

Hivyo Tumekuoteshieni kwayo bustani za mitende na mizabibu, ambamo mnapata matunda mengi na mnayoyala, na mti utokao katika Mlima Sinai, unaoota na mafuta na kiungo cha chakula kwa wanaokula.[19–20]

فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ [19] وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن طُورِ سَيْنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْءَاكِلِينَ [20]

Na kuna kwa yakini, kwenu, somo katika mifugo:

وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً

Tunawanywesha kutokana na yaliyo matumboni mwao,

نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهَا

na mnapata humo faida nyingi, na mnakula kutoka kwao, na juu yao na juu ya vyombo mnabebwa.[21–22]

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ [21] وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ [22]

Hakika Tulimtuma Nuhu kwa watu wake, naye akasema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ

Je, hamjikingi basi?”[23]

أَفَلَا تَتَّقُونَ [23]

Baraza la watu wake, lile lililokana, lilisema hapo: “Huyu si ila binadamu kama ninyi, anayekusudia kujipatia ubora juu yenu; Mungu angaliridhia, Angaliteremsha Watekelezaji; hatukusikia hili kwa mababu zetu wa kwanza. Yeye si ila mtu aliyevurugika akili — basi ngojeni kuhusu yeye kwa muda.”[24-25]

فَقَالَ ٱلْمَلَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ [24] إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌۢ بِهِۦ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا۟ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ [25]

Alisema: “Mlezi wangu, niokoe, kwani wameniita mwongo.”[26]

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ [26]

Basi Tulimfunulia: “Tengeneza chombo chini ya macho Yetu na kwa ufunuo Wetu.

فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا

Kisha, amri Yetu itakapofika na tanuri litakapochemka, ingiza ndani yake, kutoka kila kitu, vipande viwili vya jozi, pamoja na jamaa yako, isipokuwa yule kati yao ambaye neno la awali linamlemea;

فَإِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسْلُكْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ مِنْهُمْ

na usinielekee kuhusu wale waliodhulumu, kwani watazamishwa.[27]

وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ [27]

Na utakapokuwa umetulia, wewe na walio pamoja nawe, chomboni, sema: ‘Himidi ni za Mungu aliyetuokoa kutoka kwa watu madhalimu.’[28]

فَإِذَا ٱسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى نَجَّىٰنَا مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [28]

Na sema: ‘Mlezi wangu, nishushe mahali pa kukaribishwa penye baraka, kwani Wewe ni bora wa wenyeji.’”[29]

وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِى مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ [29]

Kwa yakini yamo humo ishara,

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ

na Sisi kwa yakini Tulikuwa Tukijaribu.[30]

وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ [30]

Kisha Tuliumba baada yao kizazi kingine, na Tukatuma miongoni mwao mjumbe kutoka kwao: “Mtiini Mungu: hamna mungu mwingine isipokuwa Yeye.[31]

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ [31] فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ

Je, hamjikingi basi?”[32]

أَفَلَا تَتَّقُونَ [32]

Na baraza la watu wake, lile lililokana na kuita uongo kukutana na Maisha ya Mwisho, na ambao Tuliwapa utajiri katika Maisha ya Karibu, lilisema: “Huyu si ila binadamu kama ninyi, anayekula mnachokula na kunywa mnachokunywa; na mkimnyenyekea binadamu kama ninyi, mtakuwa kwa yakini waliopata hasara. Je, anawaahidi kwamba, mkiisha kufa na kuwa udongo na mifupa, mtatolewa? Mbali, mbali na mnayoahidiwa! Hakuna ila Maisha yetu ya Karibu, tunakufa na tunaishi, na hatutaibuliwa! Yeye si ila mtu aliyezua uongo juu ya Mungu, na sisi hatutamwamini.”[33–38]

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱلْءَاخِرَةِ وَأَتْرَفْنَٰهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ [33] وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ [34] أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ [35] هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ [36] إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ [37] إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ بِمُؤْمِنِينَ [38]

Alisema: “Mlezi wangu, niokoe, kwani wameniita mwongo.”[39]

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ [39]

Alisema: “Muda mfupi tu, na kwa yakini watajikuta wamejaa majuto.”[40]

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَٰدِمِينَ [40]

Kelele iliwakamata hapo kwa ukweli, na Tuliwafanya takataka.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ بِٱلْحَقِّ فَجَعَلْنَٰهُمْ غُثَآءً

Mbali basi iwe kaumu ya madhalimu![41]

فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [41]

Kisha Tuliumba baada yao vizazi vingine.[42]

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخَرِينَ [42]

Hakuna jamii inayotangulia muda wake, wala kuucheleweshe.[43]

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ [43]

Kisha Tuliwatuma wajumbe Wetu, mmoja baada ya mwingine.

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا

Kila mjumbe alipokuja kwa jamii, ilimwita mwongo;

كُلَّ مَا جَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ

basi Tuliwafuatanisha mmoja baada ya mwingine, na Tukawafanya mada za mazungumzo.

فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا وَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ

Mbali basi iwe kaumu isiyoamini![44]

فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ [44]

Kisha Tuliwatuma Musa na ndugu yake Haruni, pamoja na ishara Zetu na mamlaka iliyo wazi, kwa Firauni na baraza lake; lakini walijivuna na wakawa watu wenye kiburi,[45–46]

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَٰرُونَ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [45] إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا عَالِينَ [46]

nao walisema: “Je, tutaamini binadamu wawili kama sisi, ilhali watu wao wanatutii?”[47]

فَقَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لِبَشَرَيۡنِ مِثۡلِنَا وَقَوۡمُهُمَا لَنَا عَٰبِدُونَ [47]

Waliwaita waongo, na hivyo wakawa miongoni mwa walioangamizwa.[48]

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُواْ مِنَ ٱلۡمُهۡلَكِينَ [48]

Hakika Tulimpa Musa Maandiko, huenda wangeongozwa.[49]

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ [49]

Na Tulimfanya mwana wa Maryamu na mama yake ishara,

وَجَعَلۡنَا ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥٓ ءَايَةٗ

na Tuliwapa makimbilio juu ya mwinuko wenye utulivu na maji ya chemchemi.[50]

وَءَاوَيۡنَٰهُمَآ إِلَىٰ رَبۡوَةٖ ذَاتِ قَرَارٖ وَمَعِينٖ [50]

Enyi wajumbe, kuleni vitu vizuri na tendeni tendo zima,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُواْ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعۡمَلُواْ صَٰلِحًا

kwani Mimi ni Mjuzi wa Yote juu ya mnayoyafanya.[51]

إِنِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ عَلِيمٞ [51]

Na jamii hii yenu ni hakika jamii moja,

وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ

na Mimi ni Mlezi wenu: basi jikingeni Kwangu.[52]

وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱتَّقُونِ [52]

Lakini walikata jambo lao baina yao, vipande vipande,

فَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡ زُبُرٗا

kila kundi likifurahia lililo nalo.[53]

كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ [53]

Basi wacha katika shimo lao, kwa muda.[54]

فَذَرْهُمْ فِى غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ [54]

Je, wanadhani kwamba, Tukiwapa mali na wana, Sisi Tunaharakisha kwa ajili yao katika wema?[55]

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ [55] نُسَارِعُ لَهُمْ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ

Hapana, hawahisi.[56]

بَل لَّا يَشْعُرُونَ [56]

Wale ambao, wakimhofia Mlezi wao, wamejaa wasiwasi, na wale ambao wanaamini ishara za Mlezi wao, na wale ambao hawamshirikishi Mlezi wao na chochote, na wale wanaotoa wanachotoa, kiini chao kikitetemeka kwa kuwa wanarudi kwa Mlezi wao — hao wanakimbilia katika wema,[57–60]

إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ [57] وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ [58] وَٱلَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ [59] وَٱلَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوا۟ وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَٰجِعُونَ [60] أُو۟لَٰٓئِكَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ

na ni wao wanaotangulia humo.[61]

وَهُمْ لَهَا سَٰبِقُونَ [61]

Na Hatulazimishi Dhati ila uwezo wake,

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

na Tuna daftari linalosema ukweli, nao hawatadhulumiwa.[62]

وَلَدَيْنَا كِتَٰبٌ يَنطِقُ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [62]

Lakini kiini chao kiko katika shimo juu ya haya,

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِى غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا

nao wana, pasipo hayo, matendo

وَلَهُمْ أَعْمَٰلٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ

watakayoendelea kuyatenda —[63]

هُمْ لَهَا عَٰمِلُونَ [63]

hadi wakati Tutakapowakamata matajiri wao kwa adhabu: hapo wanapiga kelele za dhiki.[64]

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِٱلْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْـَٔرُونَ [64]

Msipige kelele leo,

لَا تَجْـَٔرُوا۟ ٱلْيَوْمَ

kwani hamtaokolewa kutoka Kwetu.[65]

إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ [65]

Ishara Zangu zilikuwa zikisomwa kwenu, nanyi mkirudi nyuma kwa visigino vyenu, mkijivuna juu yake,[66]

قَدْ كَانَتْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ تَنكِصُونَ [66] مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ

mkizungumza usiku, mlikuwa mnatamka maneno ya kuudhi.(71) [67]

سَٰمِرًا تَهْجُرُونَ [67] (71)

Je, basi hawakulitafakari neno, au limewajia lile ambalo halikuwajia mababu zao wa kwanza?[68]

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا۟ ٱلْقَوْلَ أَمْ جَآءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ ءَابَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ [68]

Au hawakumtambua mjumbe wao, hata wanamkataa?[69]

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا۟ رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ [69]

Au wanasema kwamba amevurugika akili?

أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌ

Hapana, amewajia na ukweli,

بَلْ جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ

lakini wengi wao wanachukia ukweli.[70]

وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ [70]

Na kama ukweli ungalifuata mihemko yao, mbingu, ardhi na walio ndani yake vingaliharibiwa.

وَلَوِ ٱتَّبَعَ ٱلْحَقُّ أَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ

Hapana, Tumewajia na Ukumbusho wao wenyewe,

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِذِكْرِهِمْ

lakini wanajiepusha na Ukumbusho wao.[71]

فَهُمْ عَن ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ [71]

Au unawaomba kodi?

أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا

Kodi ya Mlezi wako ni bora,

فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ

na Yeye ni bora wa wanaoruzuku.[72]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ [72]

Na wewe, kwa yakini unawaita kwenye barabara iliyonyooka;[73]

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [73]

lakini wale wasioamini Maisha ya Mwisho kwa yakini wanapotoka mbali na barabara hiyo.[74]

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ عَنِ ٱلصِّرَٰطِ لَنَٰكِبُونَ [74]

Na kama Tungewafanyia huruma na kuwaondolea madhara yanayowagusa, wangeendelea kudumu katika upindukiaji wao, wakipapasa.[75]

وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ [75]

Hakika Tuliwakamata kwa adhabu, nao hawakunyenyekea mbele ya Mlezi wao, wala hawakuomba,[76]

وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ [76]

hadi wakati Tutakapowafungulia mlango unaoelekea adhabu kali: hapo wamekata tamaa.[77]

حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ [77]

Na Yeye ndiye aliyewazalishia usikivu, maono na Dhamiri.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ

Mnashukuru kidogo kiasi gani![78]

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ [78]

Na Yeye ndiye aliyewatawanya ardhini, na ni Kwake mtakapokusanywa.[79]

وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ [79]

Na Yeye ndiye anayehuisha na kufisha,

وَهُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

na ni Wake mpishano wa usiku na mchana.

وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ

Je, hamtumii akili basi?[80]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [80]

Lakini walisema yale yale waliyosema wa kwanza; walisema: “Tutakapokuwa tumekufa na kuwa udongo na mifupa, je, kweli tutaibuliwa?[81–82]

بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ ٱلْأَوَّلُونَ [81] قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ [82]

Tuliahidiwa hili hakika, sisi na mababu zetu, hapo awali;

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ

haya si ila hadithi za wa zamani."[83]

إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [83]

Sema: "Ardhi na walio ndani yake ni mali ya nani, kama mnajua?" Watasema: "Ya Mungu."[84]

قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [84] سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

Sema: "Je, basi hamkumbuki?"[85]

قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [85]

Sema: "Ni nani Mlezi wa mbingu saba na Mlezi wa Jengo kubwa?"[86]

قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ [86]

Watasema: "Ni la Mungu."

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

Sema: "Je, basi hamjikingi?"[87]

قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ [87]

Sema: "Ni nani aliye na ufalme mkuu wa kila kitu mkononi Mwake, anayetoa hifadhi, na ambaye dhidi yake hakuna anayeweza kupata hifadhi, kama mnajua?" Watasema: "Ni wa Mungu."[88]

قُلْ مَنْ بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [88] سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

Sema: "Basi mnadanganywaje na mazingaombwe?"[89]

قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ [89]

Hapana, Tumewajia na ukweli,

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِٱلْحَقِّ

nao ni waongo kwa yakini.[90]

وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ [90]

Mungu hakujipatia mtoto yeyote,

مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن وَلَدٍ

na hapakuwa pamoja Naye mungu yeyote —

وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَٰهٍ

la sivyo, kila mungu angaliondoka na alichokiumba, na wengine wangalijiinua juu ya wengine.

إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ

Utukufu ni kwa Mungu, juu ya yale wanayoeleza![91]

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ [91]

Yeye anayejua yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa,

عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ

Yuko juu kabisa ya yale wanayomshirikisha nayo.[92]

فَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [92]

Sema: “Mlezi wangu, kama Utanionyesha yale wanayoahidiwa, hapo, Mlezi wangu, usiniweke miongoni mwa watu madhalimu.”[93–94]

قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّى مَا يُوعَدُونَ [93] رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِى فِى ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [94]

Na Sisi kwa yakini Tuna uwezo wa kukuonyesha yale Tunayowaahidi.[95]

وَإِنَّا عَلَىٰٓ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَٰدِرُونَ [95]

Pinga uovu kwa kilicho kizuri zaidi —

ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ٱلسَّيِّئَةَ

Sisi Tunajua zaidi wanayoeleza.[96]

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ [96]

Na sema: “Mlezi wangu, najiweka katika hifadhi Yako dhidi ya vishawishi vya Waepushaji, na najiweka katika hifadhi Yako, Mlezi wangu, dhidi ya kuwapo kwao karibu nami.”[97-98]

وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ [97] وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ [98]

Hadi wakati, kifo kikimjia mmoja wao, anasema: “Mlezi wangu, nirudisheni, huenda nitatenda tendo zima katika yale niliyoyaacha.” Hasha![99]

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ٱرْجِعُونِ [99] لَعَلِّيٓ أَعْمَلُ صَٰلِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّآ

Hilo hakika ni neno asemalo,

إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَا

na nyuma yao kuna kizuizi, hadi siku watakayoibuliwa.[100]

وَمِن وَرَآئِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ [100]

Kisha, Baragumu litakapopulizwa, hakutakuwa tena na mahusiano ya ujamaa kati yao siku hiyo, na hawataulizana wao kwa wao.[101]

فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ [101]

Wale ambao mizani yao itakuwa nzito — hao ndio wanaofanikiwa;[102]

فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [102]

Na wale ambao mizani yao itakuwa nyepesi — hao ndio waliojiletea hasara ya Dhati yao, wakikaa milele katika Jahanamu; Moto utachoma nyuso zao, nao watakunja uso humo, midomo yao ikiwa imekunjika.[103-104]

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ [103] تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَٰلِحُونَ [104]

Je, ishara Zangu hazikuwa zikisomwa kwenu, nanyi mkaziita uongo?[105]

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ [105]

Watasema: “Mlezi wetu, taabu yetu ilitushinda, na tulikuwa watu waliopotea.[106]

قَالُواْ رَبَّنَا غَلَبَتۡ عَلَيۡنَا شِقۡوَتُنَا وَكُنَّا قَوۡمٗا ضَآلِّينَ [106]

Mlezi wetu, tutoe humo; tukirudia, hapo tutakuwa hakika madhalimu.”[107]

رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا مِنۡهَا فَإِنۡ عُدۡنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ [107]

Atasema: “Kaeni humo, mkiwa mmefukuzwa, wala msiseme Nami tena.”[108]

قَالَ ٱخۡسَـُٔواْ فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ [108]

Kulikuwa na kundi miongoni mwa watiifu Wangu waliosema: “Mlezi wetu, tunaamini; tusamehe na utufanyie huruma, kwani Wewe ni bora wa wanaofanya huruma” — lakini mliwachukulia kuwa kitu cha kuwacheka, hata wakawasahaulisha Ukumbusho Wangu, nanyi mkawacheka.[109–110]

إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٞ مِّنۡ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّٰحِمِينَ [109]
فَٱتَّخَذۡتُمُوهُمۡ سِخۡرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوۡكُمۡ ذِكۡرِي وَكُنتُم مِّنۡهُمۡ تَضۡحَكُونَ [110]

Nimewalipa hakika leo kwa subira yao: hao ndio washindi.[111]

إِنِّي جَزَيۡتُهُمُ ٱلۡيَوۡمَ بِمَا صَبَرُوٓاْ أَنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ [111]

Atasema: “Mmekaa miaka mingapi ardhini?”[112]

قَٰلَ كَمۡ لَبِثۡتُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ عَدَدَ سِنِينَ [112]

Watasema: “Tumekaa siku moja,

قَالُواْ لَبِثۡنَا يَوۡمًا

au sehemu ya siku; basi waulize wanaohesabu.”[113]

أَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٖ فَسۡـَٔلِ ٱلۡعَآدِّينَ [113]

Atasema: “Hamkukaa ila muda mfupi, laiti mngejua.”[114]

قَٰلَ إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا قَلِيلٗا لَّوۡ أَنَّكُمۡ كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ [114]

Je, mlidhani basi kwamba Tuliwaumba bure, na kwamba Kwetu hamngerudishwa?[115]

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ [115]

Atukuzwe Mungu, Mfalme, Ukweli!

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye,

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Mlezi wa Jengo tukufu.[116]

رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ [116]

Na yeyote anayeomba, pamoja na Mungu, mungu mwingine, bila kuwa na ushahidi juu ya hilo, hesabu yake ni kwa Mlezi wake tu,

وَمَن يَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓ

kwani wale wanaokana hawafikii mafanikio kamwe.[117]

إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ [117]

Na sema: “Mlezi wangu, samehe na ufanye huruma, kwani Wewe ni bora wa wanaofanya huruma.”[118]

وَقُل رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ [118]

AN-NUR • النور

Sura 24 · 64 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Hii ni sura Tuliyoiteremsha na Tuliyoifanya wajibu, na Tuliteremsha ndani yake ishara zilizo wazi, huenda mtakumbuka.[1]

سُورَةٌ أَنزَلْنَٰهَا وَفَرَضْنَٰهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَآ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ [1]

Mzinzi mwanamke na mzinzi mwanamume, mpeni kila mmoja wao mijeledi mia moja kwenye ngozi,

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِى فَٱجْلِدُوا۟ كُلَّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا مِاْئَةَ جَلْدَةٍ

na wema wowote kwa wawili hao usiwakamate katika Sheria ya Mungu, kama mnamwamini Mungu na Siku ya Mwisho;

وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِى دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

na kikundi cha waumini kishuhudie adhabu yao.[2]

وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [2]

Mzinzi hamwoi ila mzinzi mwanamke au mshirikisha,

ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً

na mzinzi mwanamke, hamwoi ila mzinzi mwanamume au mshirikisha;

وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ

na hilo limekatazwa kwa waumini.[3]

وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ [3]

Na wale wanaowashutumu wanawake waliolindwa kwa mkataba wa ndoa, kisha wasilete mashahidi wanne, wapeni mijeledi themanini kwenye ngozi,

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ثُمَّ لَمۡ يَأۡتُواْ بِأَرۡبَعَةِ شُهَدَآءَ فَٱجۡلِدُوهُمۡ ثَمَٰنِينَ جَلۡدَةٗ

na msikubali tena kamwe ushahidi wao — hao ndio wavukao mipaka, isipokuwa wale waliorudi baada ya hayo na kujitengeneza, kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[4-5]

وَلَا تَقۡبَلُواْ لَهُمۡ شَهَٰدَةً أَبَدٗاۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ [4] إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ وَأَصۡلَحُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [5]

Na wale wanaowashutumu wake zao, bila kuwa na mashahidi isipokuwa wao wenyewe, ushahidi wa mmoja wao utakuwa kushuhudia mara nne kwa Mungu kwamba yeye kwa yakini ni miongoni mwa wasadikifu, na mara ya tano, kwamba laana ya Mungu iwe juu yake kama yeye ni miongoni mwa waongo.[6-7]

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ أَحَدِهِمۡ أَرۡبَعُ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [6] وَٱلۡخَٰمِسَةُ أَنَّ لَعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ [7]

Na adhabu itaepushwa kwake akishuhudia mara nne kwa Mungu kwamba yeye kwa yakini ni miongoni mwa waongo, na mara ya tano, kwamba ghadhabu ya Mungu iwe juu yake kama yeye ni miongoni mwa wasadikifu.[8-9]

وَيَدۡرَؤُاْ عَنۡهَا ٱلۡعَذَابَ أَن تَشۡهَدَ أَرۡبَعَ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ [8] وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [9]

Na lau si fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, na lau si kwamba Mungu ni Mwenye kurudi daima, Mwenye Hekima...[10]

وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٞ [10]

Wale walioleta uzushi hakika ni kundi miongoni mwenu; msidhani kwamba ni ubaya kwenu,

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلۡإِفۡكِ عُصۡبَةٞ مِّنكُمۡۚ لَا تَحۡسَبُوهُ شَرّٗا لَّكُم

hapana, ni wema kwenu.

بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

Kwa kila mtu miongoni mwao, aliyochuma kutokana na kosa,

لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُم مَّا ٱكْتَسَبَ مِنَ ٱلْإِثْمِ

na yule miongoni mwao aliyechukua sehemu kubwa zaidi yake atakuwa na adhabu kubwa.[11]

وَٱلَّذِى تَوَلَّىٰ كِبْرَهُۥ مِنْهُمْ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٌ [11]

Laiti, walipoisikia, waumini wanaume na waumini wanawake wangalidhania wema juu ya nafsi zao, na wangalisema: “Huu ni uzushi ulio wazi!”[12]

لَّوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِفْكٌ مُّبِينٌ [12]

Laiti wangalikuja na mashahidi wanne juu ya hilo!

لَّوْلَا جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ

Kwa kuwa hawakuja na mashahidi, hao ndio, kwa Mungu, waongo.[13]

فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا۟ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ [13]

Na lau si fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho, adhabu kubwa ingaliwagusa kwa yale mliyoyaingilia, mlipoipokea kwa ndimi zenu na kusema kwa vinywa vyenu yale msiyokuwa na ujuzi nayo, mkiyahesabu kuwa duni ilhali kwa Mungu ni makubwa.[14–15]

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ [14] إِذْ تَلَقَّوْنَهُۥ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُۥ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٌ [15]

Na laiti, mlipoisikia, mngalisema: “Haitufai kusema juu ya hili — utukufu ni Wako, hii ni kashfa kubwa!”[16]

وَلَوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَٰنَكَ هَٰذَا بُهْتَٰنٌ عَظِيمٌ [16]

Mungu anawaonya msirudie kamwe jambo kama hili, kama ninyi ni waumini.[17]

يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُواْ لِمِثْلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [17]

Na Mungu anawafanyia ishara kuwa wazi,

وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْأَيَٰتِ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[18]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [18]

Wale wanaopenda uchafu uenee miongoni mwa walioamini watakuwa na hakika adhabu yenye maumivu, katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho,

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ فِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

na Mungu anajua,

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ

nanyi hamjui.[19]

وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [19]

Na lau si fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, na lau si kwamba Mungu ni Mwenye wema, Mwenye Huruma...[20]

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ [20]

Enyi mlioamini! Msifuate nyayo za Mwepushaji;

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ

na yeyote anayefuata nyayo za Mwepushaji — yeye hakika anaamuru uchafu na kinachokataliwa.

وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ

Na lau si fadhila ya Mungu juu yenu na huruma Yake, hakuna miongoni mwenu ambaye angalijisafisha kamwe,

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا

lakini Mungu humsafisha Anayeridhia,

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ

na Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[21]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [21]

Na wenye fadhila na wasaa miongoni mwenu wasiape kutowapa tena jamaa zao, wahitaji na wale waliohama katika njia ya Mungu,

وَلَا يَأْتَلِ أُوْلُوا۟ ٱلْفَضْلِ مِنكُمْ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤْتُوٓا۟ أُو۟لِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

bali waondolee kosa na wapuuze.

وَلْيَعْفُوا۟ وَلْيَصْفَحُوٓا۟

Je, hamngependa Mungu awasamehe?

أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَكُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[22]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [22]

Wale wanaowashutumu wanawake waliolindwa kwa mkataba wa ndoa, walio wazembe, waumini, wamelaaniwa hakika katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho, nao watakuwa na adhabu kubwa, siku ndimi zao, mikono yao na miguu yao itakaposhuhudia dhidi yao kwa yale waliyokuwa wakifanya.[23-24]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْغَٰفِلَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ لُعِنُوا۟ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [23] يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [24]

Siku hiyo, Mungu atawalipa kwa uaminifu haki yao stahiki,

يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلْحَقَّ

nao watajua kwamba Mungu ni Ukweli ulio dhahiri.[25]

وَيَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ ٱلْمُبِينُ [25]

Wanawake wabaya kwa wanaume wabaya, na wanaume wabaya kwa wanawake wabaya;

ٱلْخَبِيثَٰتُ لِلْخَبِيثِينَ وَٱلْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَٰتِ

na wanawake wema kwa wanaume wema, na wanaume wema kwa wanawake wema.

وَٱلطَّيِّبَٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِ

Hao wameachiliwa kutokana na yanayosemwa;

أُو۟لَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ

wana msamaha na riziki ya ukarimu.[26]

لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ [26]

Enyi mlioamini! Msiingie katika nyumba zisizo zenu kabla ya kujitambulisha na kuwasalimu wenyewe —

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا۟ وَتُسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ أَهْلِهَا

hilo ni bora kwenu, huenda mtakumbuka.[27]

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ [27]

Msipopata humo yeyote, msiingie humo mpaka mruhusiwe;

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا۟ فِيهَآ أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ

na mkiambiwa: “Rudini”, basi rudini — ni safi zaidi kwenu.

وَإِن قِيلَ لَكُمُ ٱرْجِعُوا۟ فَٱرْجِعُوا۟ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya mnayoyafanya.[28]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ [28]

Hakuna lawama juu yenu kuingia katika nyumba zisizokaliwa ambamo mna matumizi kwenu.

لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَٰعٌ لَّكُمْ

Na Mungu anajua mnayoyadhihirisha na mnayoyanyamazia.[29]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ [29]

Waambie waumini wainamishe maono yao na walinde usafi wao — hilo ni safi zaidi kwao,

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا۟ مِنْ أَبْصَٰرِهِمْ وَيَحْفَظُوا۟ فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ

kwani Mungu ni Mtambuzi wa wanayoyafanya.[30]

إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ [30]

Na waambie waumini wanawake wainamishe maono yao na walinde usafi wao,

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَٰرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ

na wasidhihirishe kinachowavutia matamanio, isipokuwa kilicho wazi,

وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا

na wazidishe kitambaa cha kufunika juu ya mwanya wa vifua vyao,

وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ

na wasidhihirishe kinachowavutia matamanio, ila kwa waume zao, au baba zao, au baba za waume zao, au wana wao, au wana wa waume zao, au ndugu zao, au wana wa ndugu zao, au wana wa dada zao, au wanawake wa mazingira yao, au waliofungwa kwa kiapo, au wafuasi wasio na matamanio miongoni mwa wanaume, au watoto ambao faragha ya wanawake bado haijawa wazi kwao.

وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيْرِ أُو۟لِى ٱلْإِرْبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا۟ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ

Na wasizidishe hatua zao ili kujulisha wanachoficha cha kinachowavutia matamanio.

وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ

Na rudini nyote kwa Mungu, enyi waumini, huenda mtafanikiwa.[31]

وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [31]

Na waozesheni wasio na wenzi miongoni mwenu, pamoja na walio mazima miongoni mwa watiifu wenu wa kiume na wa kike.

وَأَنكِحُواْ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ

Wakiwa maskini, Mungu atawatajirisha kwa fadhila Yake.

إِن يَكُونُواْ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ

Na Mungu ni Mpana, Mjuzi wa Yote.[32]

وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ [32]

Na wale wasiopata kuoa wajizuie, hadi Mungu awatajirishe kwa fadhila Yake.

وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ

Na wale, miongoni mwa waliofungwa kwa kiapo, wanaotafuta andiko la ndoa, andikeni andiko hilo nao ikiwa mnajua kwao wema,

وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَـٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا

na wapeni mali ya Mungu aliyowapa.

وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ

Na msiwalazimishe wasichana wenu kwenye ukahaba, wakitaka kulindwa, kwa kusudi la kutafuta mali ya Maisha ya Karibu.

وَلَا تُكْرِهُواْ فَتَيَـٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُواْ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

Na yeyote anayewalazimisha — baada ya kulazimishwa kwao, Mungu hakika ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[33]

وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [33]

Hakika Tumewateremshia ishara zilizo wazi, mfano uliotokana na wale waliopita kabla yenu, na mawaidha kwa wale wanaojikinga.[34]

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ وَمَثَلًا مِّنَ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ [34]

Mungu ni Nuru ya mbingu na ardhi.

ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Mfano wa Nuru Yake ni kama kishubaka chenye taa.

مَثَلُ نُورِهِۦ كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ

Taa imo katika kioo.

ٱلْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ

Kioo ni kama nyota inayong'aa, iliyowashwa kutokana na mti wenye baraka, mzeituni, usio wa mashariki wala wa magharibi, ambao mafuta yake yako karibu kuangaza hata bila moto kuyagusa.

ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ

Nuru juu ya nuru.

نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ

Mungu humwongoza kwenye Nuru Yake Anayeridhia,

يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ

na Mungu huongeza mifano kwa watu,

وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَٰلَ لِلنَّاسِ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[35]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٌ [35]

Katika nyumba ambazo Mungu ameruhusu kuinuliwa Kwake, na ambamo jina Lake hukumbukwa — Wanamtukuza humo, asubuhi na kurudi nyumbani, watu ambao wala biashara wala mauzo hayawapumbazi kutokana na ukumbusho wa Mungu, na kudumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi,[36]

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرۡفَعَ وَيُذۡكَرَ فِيهَا ٱسۡمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ [36] رِجَالٞ لَّا تُلۡهِيهِمۡ تِجَٰرَةٞ وَلَا بَيۡعٌ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ

wakiogopa siku ambayo viini na maono vitapinduka, ili Mungu awalipe kwa lililo zuri zaidi katika waliyoyatenda, na awaongezee kutoka fadhila Yake.[37]

يَخَافُونَ يَوۡمٗا تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلۡقُلُوبُ وَٱلۡأَبۡصَٰرُ [37] لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا عَمِلُواْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضۡلِهِۦ

Na Mungu humruzuku yule ambaye Yeye anaridhia, bila kuhesabu.[38]

وَٱللَّهُ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ [38]

Na wale wanaokana, matendo yao ni kama kiinimacho katika uwanda wa jangwa, ambacho mwenye kiu hudhani ni maji, hadi wakati, akishafika humo, hakuti chochote; lakini anakuta humo Mungu anayemlipa hesabu yake kwa uaminifu.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَعۡمَٰلُهُمۡ كَسَرَابِۭ بِقِيعَةٖ يَحۡسَبُهُ ٱلظَّمۡـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمۡ يَجِدۡهُ شَيۡـٔٗا وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥ

Na Mungu ni mwepesi katika hesabu.[39]

وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ [39]

Au kama giza juu ya bahari kuu na yenye mawimbi: wimbi linaifunika, juu yake wimbi jingine, juu yake wingu —

أَوۡ كَظُلُمَٰتٖ فِي بَحۡرٖ لُّجِّيّٖ يَغۡشَىٰهُ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ سَحَابٞ

giza moja juu ya jingine:

ظُلُمَٰتُۢ بَعۡضُهَا فَوۡقَ بَعۡضٍ

anapotoa mkono wake, hauoni karibu kabisa.

إِذَآ أَخۡرَجَ يَدَهُۥ لَمۡ يَكَدۡ يَرَىٰهَا

Na yule ambaye Mungu hampi nuru yoyote hana nuru yoyote.[40]

وَمَن لَّمۡ يَجۡعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورٗا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ [40]

Je, hukuona kwamba ni Mungu wanayemtukuza walio katika mbingu na ardhi, pamoja na ndege wanaonyoosha mabawa yao?

أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلطَّيۡرُ صَٰٓفَّٰتٖۖ

Kila mmoja anajua Mawasiliano yake na utukuzo wake,

كُلّٞ قَدۡ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسۡبِيحَهُۥ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya wanayoyafanya.[41]

وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِمَا يَفۡعَلُونَ [41]

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi,

وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

na kwa Mungu ndiko marudio.[42]

وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ [42]

Je, hukuona kwamba Mungu huendesha mawingu, kisha huyakusanya, kisha huyafanya kuwa rundo, nawe unaona hapo manyunyu yakitoka kifuani mwake?

أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُزۡجِي سَحَابٗا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيۡنَهُۥ ثُمَّ يَجۡعَلُهُۥ رُكَامٗا فَتَرَى ٱلۡوَدۡقَ يَخۡرُجُ مِنۡ خِلَٰلِهِۦ

Na Anateremsha kutoka angani, kutoka milima iliyomo humo, mvua ya mawe, ambayo Anaipeleka kwa Anayeridhia, na kuiepusha na Anayeridhia;

وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن جِبَالٖ فِيهَا مِنۢ بَرَدٖ فَيُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ وَيَصۡرِفُهُۥ عَن مَّن يَشَآءُ

mng'ao wa umeme wake uko karibu kuchukua maono.[43]

يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِۦ يَذْهَبُ بِٱلْأَبْصَٰرِ [43]

Mungu hubadilisha usiku na mchana.

يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ

Kuna kwa yakini humo funzo kwa wenye maono.[44]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ [44]

Na Mungu ameumba kutokana na maji kila kiumbe kinachotembea.

وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّن مَّآءٍ

Yupo miongoni mwao anayetembea kwa tumbo,

فَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰ بَطْنِهِۦ

na yupo miongoni mwao anayetembea kwa miguu miwili,

وَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰ رِجْلَيْنِ

na yupo miongoni mwao anayetembea kwa minne.

وَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰٓ أَرْبَعٍ

Mungu huumba Anayoridhia,

يَخْلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[45]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [45]

Hakika Tumeteremsha ishara zilizo wazi,

لَّقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ

na Mungu humwongoza Anayeridhia kwenye barabara iliyonyooka.[46]

وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [46]

Na wanasema: “Tumemwamini Mungu na mjumbe, na tumenyenyekea” — kisha kundi miongoni mwao hugeuka baada ya hayo;

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ

na hao si waumini.[47]

وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ [47]

Na wanapoitwa kwa Mungu na mjumbe Wake ili ahukumu kati yao, hapo kundi miongoni mwao hujiepusha.[48]

وَإِذَا دُعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم مُّعْرِضُونَ [48]

Lakini haki ikiwa upande wao, wanamjia kwa kukubali kikamilifu.[49]

وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلْحَقُّ يَأْتُوٓا۟ إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ [49]

Je, kuna ugonjwa katika viini vyao, au wana shaka, au wanaogopa kwamba Mungu na mjumbe Wake wawapendelee wengine dhidi yao?

أَفِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ٱرْتَابُوٓا۟ أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥ

Hapana, ni wao madhalimu.[50]

بَلْ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [50]

Neno pekee la waumini, wanapoitwa kwa Mungu na mjumbe Wake ili ahukumu kati yao, ni kusema: “Tumesikia na tumenyenyekea.”

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا۟ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا

Na hao ndio wanaofanikiwa.[51]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [51]

Na yeyote anayenyenyekea kwa Mungu na mjumbe Wake, anayemhofia Mungu na kujikinga kwa Yeye — hao ndio washindi.[52]

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشَ ٱللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ [52]

Na waliapa kwa Mungu, kwa nguvu zote za viapo vyao, kwamba ungewaamuru, wangetoka kwa yakini.

وَأَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ

Sema: “Msiape;

قُل لَّا تُقْسِمُواْ

unyenyekevu unaokubalika!

طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ

Mungu hakika ni Mtambuzi wa mnayoyafanya.”[53]

إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [53]

Sema: “Nyenyekeeni kwa Mungu na nyenyekeeni kwa mjumbe;

قُلْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ

lakini mkigeuka, haimlazimu ila aliyobebeshwa, na haiwalazimu ninyi ila mliyobebeshwa.

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ

Na mkimnyenyekea, mtaongozwa.

وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُواْ

Na haimlazimu mjumbe ila ufikishaji ulio wazi.”[54]

وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ [54]

Na Mungu amewaahidi wale miongoni mwenu wanaoamini na kutenda matendo mazima kwamba kwa yakini Atawafanya warithi ardhini, kama Alivyowafanya warithi wale waliokuwa kabla yao, kwamba kwa yakini Atawasimikia Sheria yao Aliyoiridhia kwa ajili yao, na kwamba kwa yakini Atabadilisha hali yao, baada ya hofu yao, kuwa usalama.

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ كَمَا ٱسْتَخْلَفَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ٱلَّذِى ٱرْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا

Wananitii bila kunishirikisha na chochote.

يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْـًٔا

Na yeyote anayekana baada ya hayo — hao ndio wavukao mipaka.[55]

وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [55]

Na dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi,

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

na nyenyekeeni kwa mjumbe, huenda mtafanyiwa huruma.[56]

وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [56]

Usidhani kamwe kwamba wale wanaokana wanaweza Kumshinda ardhini;

لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ

na makimbilio yao ni Moto,

وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ

na ni marudio mabaya kiasi gani![57]

وَلَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [57]

Enyi mlioamini! Waliofungwa kwa kiapo na wale miongoni mwenu ambao hawajafikia umri wa kupima mambo wawaombe ruhusa nyakati tatu: kabla ya Mawasiliano ya alfajiri, mnapovua nguo zenu adhuhuri, na baada ya Mawasiliano ya jioni —

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِيَسْتَـْٔذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا۟ ٱلْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَٰثَ مَرَّٰتٍ ۚ مِّن قَبْلِ صَلَوٰةِ ٱلْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ ٱلظَّهِيرَةِ وَمِنۢ بَعْدِ صَلَوٰةِ ٱلْعِشَآءِ

nyakati tatu za faragha kwenu.

ثَلَٰثُ عَوْرَٰتٍ لَّكُمْ

Hakuna lawama, si juu yenu wala juu yao, nje ya nyakati hizi,

لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ

wakiwa wazungukaji kwenu,

طَوَّٰفُونَ عَلَيۡكُم

wao kwa wao.

بَعۡضُكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ

Hivyo Mungu anawafanyia ishara kuwa wazi,

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۗ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[58]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ [58]

Na watoto miongoni mwenu wanapofikia umri wa kupima mambo, na waombe ruhusa kama walivyoomba waliowatangulia.

وَإِذَا بَلَغَ ٱلۡأَطۡفَٰلُ مِنكُمُ ٱلۡحُلُمَ فَلۡيَسۡتَـٔۡذِنُواْ كَمَا ٱسۡتَـٔۡذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ

Hivyo Mungu anawafanyia ishara Zake kuwa wazi,

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦۗ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[59]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ [59]

Na wale waliopita umri wa kuzaa, miongoni mwa wanawake, ambao hawatumaini tena kuolewa, hakuna lawama juu yao kuvua nguo zao, bila kuonyesha kwa maonyesho kinachowavutia matamanio;

وَٱلۡقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِي لَا يَرۡجُونَ نِكَاحٗا فَلَيۡسَ عَلَيۡهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعۡنَ ثِيَابَهُنَّ غَيۡرَ مُتَبَرِّجَٰتِۭ بِزِينَةٖۖ

lakini kujizuia kwao ni bora kwao.

وَأَن يَسۡتَعۡفِفۡنَ خَيۡرٞ لَّهُنَّۗ

Na Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[60]

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ [60]

Hakuna kero kwa kipofu, wala kero kwa kiwete, wala kero kwa mgonjwa, wala kwenu ninyi wenyewe, kula katika nyumba zenu, au nyumba za baba zenu, au nyumba za mama zenu, au nyumba za ndugu zenu, au nyumba za dada zenu, au nyumba za ami zenu, au nyumba za shangazi zenu, au nyumba za wajomba zenu, au nyumba za khali zenu, au katika yale mnayoshikilia funguo zake, au kwa rafiki yenu.

لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا۟ مِنۢ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَٰنِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَٰمِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَٰلِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُۥٓ أَوْ صَدِيقِكُمْ

Hakuna lawama juu yenu kula pamoja au kando.

لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا۟ جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا

Na mnapoingia katika nyumba, salimianeni kwa salamu itokayo kwa Mungu, yenye baraka na nzuri.

فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةً طَيِّبَةً

Hivyo Mungu anawafanyia ishara kuwa wazi, huenda mtatumia akili.[61]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ [61]

Waumini si ila wale wanaomwamini Mungu na mjumbe Wake, na ambao, wanapokuwa pamoja naye kwa jambo la pamoja, hawaondoki kabla ya kumwomba ruhusa.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِذَا كَانُوا۟ مَعَهُۥ عَلَىٰٓ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا۟ حَتَّىٰ يَسْتَـْٔذِنُوهُ

Wale wanaokuomba ruhusa, hao ndio hakika wanaomwamini Mungu na mjumbe Wake.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

Na wanapokuomba ruhusa kwa shughuli fulani inayowahusu, mpe umtakaye miongoni mwao, na uwaombee msamaha kwa Mungu;

فَإِذَا ٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمُ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[62]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [62]

Msichukulie wito wa mjumbe kati yenu kama wito wa mmoja wenu kwa mwingine.

لَّا تَجْعَلُوا۟ دُعَآءَ ٱلرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ بَعْضِكُم بَعْضًا

Mungu atawatofautisha hakika wale miongoni mwenu wanaojificha kwa siri.

قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا

Wale wanaokiuka amri yake wawe macho, wasije wakawajia jaribio, au ikawajia adhabu yenye maumivu.[63]

فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [63]

Je, si hivyo: kwa Mungu ni kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi.

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Atajua hakika hali mliyo nayo,

قَدْ يَعْلَمُ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ

na siku watakaporudishwa Kwake, Atawaarifu kwa waliyoyafanya.

وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا۟

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[64]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [64]

AL-FURQAN • الفرقان

Sura 25 · 77 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Abarikiwe Yule aliyeteremsha Upambanuzi juu ya mtiifu Wake, ili awe mwonyaji kwa viumbe vyote,[1]

تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَٰلَمِينَ نَذِيرًا [1]

Yule ambaye ufalme wa mbingu na ardhi ni Wake, ambaye hakujipatia mtoto na hana mshirika katika ufalme,

ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِى ٱلْمُلْكِ

na ambaye ameumba kila kitu na kukipima kwa usahihi.[2]

وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُۥ تَقْدِيرًا [2]

Hata hivyo wamejitwalia, pasipo Yeye, miungu isiyoumba chochote na yenyewe imeumbwa, isiyomiliki kwa ajili yake madhara wala faida, na isiyomiliki mauti, wala uhai, wala Kutandazwa.[3]

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَوٰةً وَلَا نُشُورًا [3]

Na wale wanaokana wanasema: “Huu si ila uzushi aliouzua, na kundi jingine limemsaidia juu yake.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ ٱفْتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ

Hivyo wamekuja na dhuluma na uongo, wakisema: “Hizi ni hadithi za wa kale alizozinakili mwenyewe, na anaandikiwa asubuhi na kurudi nyumbani.”[4–5]

فَقَدْ جَآءُو ظُلْمًا وَزُورًا [4] وَقَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ٱكْتَتَبَهَا فَهِىَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا [5]

Sema: “Yule anayejua siri ya mbingu na ardhi ameuteremsha,

قُلْ أَنزَلَهُ ٱلَّذِى يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

kwani Yeye ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[6]

إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا [6]

Na wanasema: “Mjumbe huyu ana nini, hata anakula chakula na kutembea masokoni? Mbona hakuteremshiwa Mtekelezaji awe pamoja naye mwonyaji, au mbona hatupiwi hazina, au mbona hana bustani ambayo angekula!”[7]

وَقَالُواْ مَالِ هَٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأْكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشِى فِى ٱلْأَسْوَاقِ لَوْلَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا [7] أَوْ يُلْقَىٰٓ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا

Na madhalimu wanasema: “Hamfuati ila mtu aliyedanganywa na mazingaombwe.”[8]

وَقَالَ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا [8]

Tazama jinsi walivyokuongezea mifano kukuhusu, wakapotea hivyo: hawawezi basi kupata njia.[9]

ٱنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلْأَمْثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا [9]

Abarikiwe Yule ambaye, kama Angeridhia, Angekufanyia bora kuliko hayo: bustani ambazo chini yake mito inatiririka, na Angekufanyia majumba.[10]

تَبَارَكَ ٱلَّذِىٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّن ذَٰلِكَ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَيَجْعَل لَّكَ قُصُورًا [10]

Lakini wameiita Saa uongo badala yake.

بَلْ كَذَّبُواْ بِٱلسَّاعَةِ

Na Tumewaandalia yeyote anayeiita Saa uongo, Makaa. Yatakapowaona kutoka mahali pa mbali, watasikia ghadhabu yake na mngurumo.[11-12]

وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا [11] إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ سَمِعُوا۟ لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا [12]

Na watakapotupwa humo, mahali finyu, wakiwa wamefungwa pamoja, watayaita maangamizi yao humo.[13]

وَإِذَآ أُلْقُوا۟ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا۟ هُنَالِكَ ثُبُورًا [13]

Msiite leo maangamizi moja, bali iteni mengi.[14]

لَّا تَدْعُوا۟ ٱلْيَوْمَ ثُبُورًا وَٰحِدًا وَٱدْعُوا۟ ثُبُورًا كَثِيرًا [14]

Sema: “Je, hili ni bora, au bustani ya umilele waliyoahidiwa wale wanaojikinga?

قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ

Itakuwa kwao malipo na mahali pa kuelekea.”[15]

كَانَتْ لَهُمْ جَزَآءً وَمَصِيرًا [15]

Watakuwa na humo wanachoridhia, wakikaa milele,

لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ خَٰلِدِينَ

hiyo ni, kutoka kwa Mlezi wako, ahadi inayodaiwa.[16]

كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔولًا [16]

Na siku Atakapowakusanya, wao na yale waliyokuwa wakiyatii pasipo Mungu, Atasema: “Je, ni ninyi mliowapoteza watiifu Wangu hawa, au wamepotea wenyewe njiani?”[17]

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى هَٰٓؤُلَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ [17]

Watasema: “Utukufu ni Wako! Haikutupasa kuchukua, pasipo Wewe, wandani;

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ مَا كَانَ يَنۢبَغِى لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ

lakini Wewe uliwapa starehe, wao na mababu wao, hadi wakausahau Ukumbusho na kuwa kaumu iliyonyauka."[18]

وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَكَانُوا۟ قَوْمًۢا بُورًا [18]

Basi wamewaita uongo katika mnayosema; hawawezi kuepusha wala kuokoa.(72)

فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا يَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا(72)

Na yeyote miongoni mwenu atakayefanya dhuluma, Tutamwonjesha adhabu kubwa.[19]

وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا [19]

Hatukutuma kabla yako yeyote kati ya waliotumwa bila kwamba kwa yakini wanakula chakula na kutembea masokoni.

وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِى ٱلْأَسْوَاقِ

Na Tumewafanya ninyi, wengine kwa wengine, kuwa mtihani,

وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً

ili kuona kama mtavumilia.

أَتَصْبِرُونَ

Mlezi wako ni Mwenye Maono.[20]

وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا [20]

Na wale wasiotarajia kukutana Nasi wanasema: "Kwa nini hawateremshwi Watekelezaji juu yetu, au kwa nini hatumwoni Mlezi wetu!"

وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا

Hakika wamejivuna sana kwa kiburi ndani yao wenyewe, na wamejiendesha kwa dharau adhimu.[21]

لَقَدِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا [21]

Siku watakapowaona Watekelezaji, hakutakuwa, siku hiyo, na habari njema yoyote kwa waliotengwa,

يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ

na watasema: “Mpaka

وَيَقُولُونَ حِجْرًا

usiovukika!”[22]

[22] مَّحْجُورًا

Na Tulielekea kila tendo walilolifanya, na Tukalifanya vumbi lililotawanyika.[23]

[23] وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا۟ مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَٰهُ هَبَآءً مَّنثُورًا

Waandamani wa Bustani, siku hiyo, watakuwa na kimbilio bora zaidi na mahali pazuri zaidi pa kulala adhuhuri.[24]

[24] أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا

Na siku ambayo anga litapasuka pamoja na mawingu, na Watekelezaji watakapokuwa wameteremshwa, kwa uteremsho kamili,[25]

[25] وَيَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ بِٱلْغَمَٰمِ وَنُزِّلَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ تَنزِيلًا

ufalme, siku hiyo, kwa kweli, utakuwa wa Mwingi wa Huruma,

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ

na utakuwa, kwa wale wanaokana, siku ngumu.[26]

[26] وَكَانَ يَوْمًا عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ عَسِيرًا

Na siku ambayo dhalimu atakapojiuma mikono, atasema: “Laiti ningalichukua njia pamoja na mjumbe! Ole wangu! Laiti nisingalimchukua fulani kuwa rafiki wa ndani! Hakika alinipoteza mbali na Ukumbusho baada ya kunijia.”[27-28]

وَيَوْمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَٰلَيْتَنِى ٱتَّخَذْتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلًا [27] يَٰوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِى لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا [28] لَّقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى

Mwepushaji ni, kwa mwanadamu, yule anayemwacha daima.[29]

وَكَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ لِلْإِنسَٰنِ خَذُولًا [29]

Na mjumbe alisema: “Ewe Mlezi wangu, kaumu yangu hakika imeuhama Usomaji huu.”[30]

وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى ٱتَّخَذُوا۟ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا [30]

Hivyo Tumemwekea kila mwarifishaji adui miongoni mwa waliotengwa.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِّنَ ٱلْمُجْرِمِينَ

Na Mlezi wako anatosha kuwa kiongozi na kuwa mwokozi.[31]

وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا [31]

Na wale wanaokana wanasema: “Kwa nini hakuteremshiwa Usomaji kwa mara moja!”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرْءَانُ جُمْلَةً وَٰحِدَةً

Hivyo, kusudi kuimarisha kwa huo Dhamiri yako —

كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ

na Tumeupanga kwa utaratibu uliopimwa.[32]

وَرَتَّلْنَٰهُ تَرْتِيلًا [32]

Na hawakuletei mfano wowote bila kwamba Sisi Tukuletee ukweli na ufafanuzi mzuri zaidi.[33]

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا [33]

Wale watakaokusanywa juu ya nyuso zao kuelekea Jahanamu, hao wana mahali pabaya zaidi na njia iliyopotea zaidi.[34]

ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُو۟لَٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا [34]

Hakika Tulimpa Musa Maandiko, na Tukamweka pamoja naye ndugu yake Haruni kuwa msaidizi.[35]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرًا [35]

Tulisema: “Nendeni nyinyi wawili kwa kaumu iliyoita uongo ishara Zetu.”

فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ إِلَى ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا

Na Tukawaangamiza kwa uangamizo kamili.[36]

فَدَمَّرْنَٰهُمْ تَدْمِيرًا [36]

Na kaumu ya Nuhu, walipowaita uongo wajumbe, Tuliwazamisha na kuwafanya ishara kwa watu.

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا۟ ٱلرُّسُلَ أَغْرَقْنَٰهُمْ وَجَعَلْنَٰهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً

Na Tumewaandalia madhalimu adhabu yenye maumivu.[37]

وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا [37]

Na Adi, na Thamudi, na waandamani wa Rasi, na vizazi vingi kati ya nyakati hizo,[38]

وَعَادًا وَثَمُودَا۟ وَأَصْحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونًۢا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا [38]

na kwa kila mmoja Tulizidisha mifano,

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ ٱلْأَمْثَٰلَ

na kila mmoja, Tulimsambaratisha kabisa.[39]

وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا [39]

Hata hivyo wamepita mbele ya mji ambao juu yake ilinyeshwa mvua ya msiba:

وَلَقَدْ أَتَوْا۟ عَلَى ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِىٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ

je, hawakuwa wakiuona basi?

أَفَلَمْ يَكُونُوا۟ يَرَوْنَهَا

Lakini hawakutarajia Kutandazwa kokote.[40]

بَل كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا [40]

Na wanapokuona, hawakuchukulii ila kama kitu cha dhihaka:

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا

“Je, huyu ndiye yule ambaye Mungu alimwibua kuwa mjumbe? Kwa yakini alikaribia kutupoteza mbali na miungu yetu, kama hatungalibaki tumeshikamana nayo kwa uthabiti!”[41]

أَهَٰذَا ٱلَّذِى بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا [41] إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا

Na watajua, watakapoiona adhabu, ni nani aliyekuwa amepotea zaidi katika njia.[42]

وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا [42]

Je, umemwona yule aliyechukua mhemko wake kuwa mungu? Je, ungekuwa hapo wakili wake?[43]

أَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا [43]

Au unadhani kwamba wengi wao wanasikia au wanatumia akili?

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ

Hawako ila kama mifugo — la, wamepotea zaidi hata katika njia.[44]

إِنْ هُمْ إِلَّا كَٱلْأَنْعَٰمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا [44]

Je, hukumwona Mlezi wako, jinsi anavyoeneza kivuli?

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ ٱلظِّلَّ

Na kama angaliridhia, angalikifanya kisichosogea.

وَلَوْ شَآءَ لَجَعَلَهُۥ سَاكِنًا

Kisha Tukalifanya jua kuwa kiashiria chake; kisha Tukakichukua tena Kwetu, kwa mchukuo rahisi.[45–46]

ثُمَّ جَعَلْنَا ٱلشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا [45] ثُمَّ قَبَضْنَٰهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا [46]

Ndiye Yeye aliyewafanyia usiku kuwa vazi, usingizi kuwa mapumziko, na mchana kuwa wakati wa kutandaza.[47]

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِبَاسًا وَٱلنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ ٱلنَّهَارَ نُشُورًا [47]

Ndiye Yeye aliyetuma pepo, zilizotandazwa mbele ya huruma Yake,(73)

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ ٱلرِّيَٰحَ نُشُرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ (73)

na Tumeteremsha kutoka angani maji safishi, ili kuhuisha kwayo nchi iliyokufa, na ili kunywesha kwayo, miongoni mwa Tulivyoviumba, mifugo mingi na wanadamu.[48–49]

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً طَهُورًا [48] لِّنُحْيِۦَ بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُۥ مِمَّا خَلَقْنَآ أَنْعَٰمًا وَأَنَاسِىَّ كَثِيرًا [49]

Hakika Tumeyagawa kati yao ili wakumbuke; lakini wengi wa watu wamekataa kila kitu, ila ukanaji.[50]

وَلَقَدْ صَرَّفْنَٰهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا۟ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا [50]

Na kama Tungaliridhia, Tungalimwibua katika kila mji mwonyaji.[51]

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِى كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيرًا [51]

Basi usiwanyenyekee wale wanaokana,

فَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ

na pigana nao kwa huo mapambano makubwa.[52]

وَجَٰهِدْهُم بِهِۦ جِهَادًا كَبِيرًا [52]

Ndiye Yeye aliyeunganisha bahari mbili: hii tamu, ya kuondoa kiu, na ile ya chumvi, chungu.

وَهُوَ ٱلَّذِى مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ

Na Yeye aliweka kati yao kizuizi na mpaka usiovukika.[53]

وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا [53]

Ndiye Yeye aliyeumba, kutokana na maji, binadamu, na kumfanyia uzao na ushirikiano wa ndoa.

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ مِنَ ٱلْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُۥ نَسَبًا وَصِهْرًا

Mlezi wako ni Muweza.[54]

وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا [54]

Na wanatii, pasipo Mungu, kile kisichowafaa wala kisichowadhuru;

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ

na yule anayekana hujifanyia msaada dhidi ya Mlezi wake.[55]

وَكَانَ ٱلْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِۦ ظَهِيرًا [55]

Hatukukutuma ila kama mpasha habari njema na mwonyaji.[56]

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا [56]

Sema: “Siwaombi kwa hayo ujira wowote, ila yule anayependa achukue njia kuelekea Mlezi wake.”[57]

قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا [57]

Na mpe uwakili Aliye Hai asiyekufa,

وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱلْحَىِّ ٱلَّذِى لَا يَمُوتُ

na mtukuze kwa kumhimidi.

وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِۦ

Na Yeye anatosha, Yeye, kuwa Mtambuzi wa makosa ya watiifu Wake.[58]

وَكَفَىٰ بِهِۦ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا [58]

Yule aliyeumba mbingu na ardhi na yaliyo kati yake katika siku sita, kisha akajitawalisha juu ya Jengo —

ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

Mwingi wa Huruma.

ٱلرَّحْمَٰنُ

Basi mwulize habari Zake Mtambuzi.[59]

فَسْـَٔلْ بِهِۦ خَبِيرًا [59]

Na wanapoambiwa: “Sujuduni mbele ya Mwingi wa Huruma”, wanasema: “Mwingi wa Huruma ni nini?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسْجُدُوا۟ لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا۟ وَمَا ٱلرَّحْمَٰنُ

Je, tungesujudu mbele ya yale unayotuamuru?” Na hilo halizidishi ila chuki yao.[60]

أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا [60]

Abarikiwe Yule aliyeweka angani makundi ya nyota, na akaweka humo kandili na mwezi unaong’aa.[61]

تَبَارَكَ ٱلَّذِى جَعَلَ فِى ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا [61]

Ndiye Yeye aliyefanya usiku na mchana kuwa mfuatano, kwa yeyote anayekusudia kukumbuka au anayekusudia kushukuru.[62]

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا [62]

Na watiifu wa Mwingi wa Huruma ni wale wanaotembea juu ya ardhi kwa utulivu, na ambao, wajinga wanapowasemesha, husema: “Amani.”[63]

وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلْجَٰهِلُونَ قَالُوا۟ سَلَٰمًا [63]

Na wale wanaopitisha usiku wakisujudu na wakisimama kwa ajili ya Mlezi wao,[64]

وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَٰمًا [64]

na wale wanaosema: “Mlezi wetu, tuondolee adhabu ya Jahanamu — kwani adhabu yake ni mzigo usiotarajiwa;[65]

وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا [65]

hakika ni kimbilio baya na mahali pabaya pa kusimama” —[66]

إِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا [66]

na wale ambao, wanapotumia, hawafuji wala hawabahili, wakisimama kati ya hayo mawili kwa kipimo cha haki,[67]

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُوا۟ لَمْ يُسْرِفُوا۟ وَلَمْ يَقْتُرُوا۟ وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا [67]

na wale wasiomwomba, pamoja na Mungu, mungu mwingine yeyote, na wasiomwua Dhati ambayo Mungu ameifanya isiyokiukwa, ila kwa haki, na wasiozini —

وَٱلَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ

na yeyote anayefanya hayo atakutana na kuvuka mipaka kubwa: adhabu itaongezwa maradufu kwake katika Siku ya Kusimama Mbele, na atakaa humo milele, akidhalilishwa, ila yule aliyejuta, akaamini na akatenda tendo zima — hao, Mungu atawabadilishia vitendo vyao viovu kuwa vitendo vizuri,[68–69]

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا [68] يُضَٰعَفْ لَهُ ٱلْعَذَابُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِۦ مُهَانًا [69] إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ

na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[70]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [70]

Na yeyote anayejuta na kutenda tendo zima hakika anarejea kwa Mungu, kwa majuto kamili.[71]

وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ إِلَى ٱللَّهِ مَتَابًا [71]

Na wale wasioshuhudia uongo wa kughushi, na ambao, wanapopita karibu na mambo ya upuuzi, hupita kwa heshima,[72]

وَٱلَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا۟ بِٱللَّغْوِ مَرُّوا۟ كِرَامًا [72]

na wale ambao, wanapokumbushwa kwa ishara za Mlezi wao, hawaanguki juu yake, viziwi na vipofu,[73]

وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا۟ عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا [73]

na wale wanaosema: “Mlezi wetu, tutunukie, kutoka kwa mke na mume wetu na vizazi vyetu, utulivu wa macho, na utufanye kiongozi kwa wale wanaojikinga” —[74]

وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَٱجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا [74]

hao watalipwa chumba cha juu kwa subira yao, na watapokelewa humo kwa salamu na amani, wakikaa humo milele.[75]

أُو۟لَٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ ٱلْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا۟ وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَٰمًا [75] خَٰلِدِينَ فِيهَا

Ni kimbilio zuri kama nini, na mahali pazuri kama nini pa kusimama![76]

حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا [76]

Sema: “Mlezi wangu hangejali kamwe kuhusu ninyi, bila kuomba kwenu.

قُلْ مَا يَعْبَؤُا۟ بِكُمْ رَبِّى لَوْلَا دُعَآؤُكُمْ

Basi mmeita uongo, na hilo litakuwa lisiloepukika.”[77]

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا [77]

ASH-SHU'ARA • الشعراء

Sura 26 · 227 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

طسٓمٓ (Ṭa Sin Mim).[1]

طسٓمٓ [1]

Hizi ni ishara za Maandiko ya wazi.[2]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ [2]

Huenda unajiteketeza mwenyewe kwa sababu si waumini.[3]

لَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ [3]

Kama Tungeridhia, Tungeteremsha juu yao kutoka angani ishara ambayo shingo zao zingebaki zimeinama mbele yake.[4]

إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَٰقُهُمْ لَهَا خَٰضِعِينَ [4]

Na hakuna ukumbusho mpya unaowajia kutoka kwa Mwingi wa Huruma bila kwamba wanaukwepa.[5]

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهُ مُعْرِضِينَ [5]

Hata hivyo wameita uongo; zitawajia hivi karibuni taarifa za yale waliyoyadhihaki.[6]

فَقَدْ كَذَّبُوا۟ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [6]

Je, hawakuiona ardhi, jinsi Tulivyoioteshea humo kila jozi ya ukarimu?[7]

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ [7]

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[8]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ [8]

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[9]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [9]

Na Mlezi wako alipomwita Musa: “Nenda kwa kaumu dhalimu, kaumu ya Firauni.[10]

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئْتِ ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [10] قَوْمَ فِرْعَوْنَ

Je, hawatajikinga?”[11]

أَلَا يَتَّقُونَ [11]

Alisema: “Mlezi wangu, ninaogopa kwamba wataniita uongo; na kifua changu kinabana, na ulimi wangu haufunguki: tuma basi kwa Haruni. Wana kosa dhidi yangu, na ninaogopa kwamba wataniua.”[12–14]

قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ [12] وَيَضِيقُ صَدْرِى وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِى فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَٰرُونَ [13] وَلَهُمْ عَلَىَّ ذَنۢبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ [14]

Alisema: “Hapana kamwe!

قَالَ كَلَّا

Nendeni nyinyi wawili na ishara Zetu; hakika Sisi Tuko pamoja nanyi, Tunasikiliza.[15]

فَٱذْهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآ إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ [15]

Nendeni basi kwa Firauni na mmwambie: ‘Hakika sisi ni mjumbe wa Mlezi wa viumbe vyote; mwache wana wa Israeli waende pamoja nasi.’”[16–17]

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [16] أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ [17]

Alisema: “Je, hatukukulea kati yetu ukiwa mtoto mchanga, na je, hukukaa kati yetu miaka ya maisha yako? Ulifanya kitendo ulichokifanya, na wewe ni miongoni mwa wanaokana.”[18–19]

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ [18] وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ ٱلَّتِى فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ [19]

Alisema: “Nilikifanya, wakati huo, nilipokuwa miongoni mwa waliopotea.[20]

قَالَ فَعَلْتُهَآ إِذًا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ [20]

Basi nilikimbia mbali nanyi nilipowaogopa; kisha Mlezi wangu alinitunukia hukumu na akanifanya mmoja wa waliotumwa.[21]

فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِى رَبِّى حُكْمًا وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ [21]

Na neema hiyo unayodhani kunifadhili, ni kwamba umewatumikisha wana wa Israeli!”[22]

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَىَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ [22]

Firauni alisema: “Na Mlezi wa viumbe vyote ni nini?”[23]

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ [23]

Alisema: “Mlezi wa mbingu na ardhi na yaliyo kati yake, ikiwa ninyi ni miongoni mwa wanaojua kwa uhakika.”[24]

قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ [24]

Alisema kwa wale waliomzunguka: “Je, hamsikilizi?”[25]

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُۥٓ أَلَا تَسْتَمِعُونَ [25]

Alisema: “Mlezi wenu na Mlezi wa mababu wenu wa kwanza.”[26]

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ [26]

Alisema: “Mjumbe wenu aliyetumwa kwenu kwa yakini ni mwenye akili iliyovurugika.”[27]

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِىٓ أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ [27]

Alisema: “Mlezi wa mashariki na magharibi na yaliyo kati yake, kama mngetumia akili.”[28]

قَالَ رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ [28]

Alisema: “Ukichukua mungu mwingine isipokuwa mimi, kwa yakini nitakuweka miongoni mwa waliofungwa gerezani.”[29]

قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِى لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ ٱلْمَسْجُونِينَ [29]

Alisema: “Hata kama ningekuletea kitu cha wazi?”[30]

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ [30]

Alisema: “Basi kilete, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu.”[31]

قَالَ فَأْتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [31]

Basi akatupa fimbo yake, na tazama ikawa nyoka wa wazi; naye akatoa mkono wake, na tazama ulikuwa mweupe kwa wanaotazama.[32–33]

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ [32] وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ [33]

Alisema kwa baraza lililomzunguka: “Huyu kwa yakini ni mfanya mazingaombwe mjuzi, anayekusudia kuwatoa katika ardhi yenu kwa mazingaombwe yake. Basi mnashauri nini?”[34–35]

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُۥٓ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ [34] يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِۦ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ [35]

Walisema: “Mweke katika kusubiri, yeye na ndugu yake, na uibue katika majiji wakusanyaji, watakaokuletea kila mfanya mazingaombwe mjuzi mkuu.”[36–37]

قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ [36] يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ [37]

Basi wafanya mazingaombwe walikusanywa kwa miadi iliyopangwa ya siku inayojulikana.[38]

فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ لِمِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ [38]

Na watu waliambiwa: “Je, mtakusanyika, kwa matumaini kwamba tutawafuata wafanya mazingaombwe, ikiwa wao ndio washindi?”[39-40]

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ٣٩ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ٤٠

Wafanya mazingaombwe walipofika, walimwambia Firauni: “Je, kutakuwa kweli na ujira kwetu, ikiwa sisi ndio washindi?”[41]

فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالُوا۟ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ٤١

Alisema: “Ndiyo, na hapo kwa yakini mtakuwa miongoni mwa waliokaribishwa.”[42]

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ٤٢

Musa aliwaambia: “Tupeni mliyo nayo ya kutupa.”[43]

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ٤٣

Basi walitupa kamba zao na fimbo zao na wakasema: “Kwa uwezo wa Firauni, ni sisi, kwa yakini, tutakaokuwa washindi!”[44]

فَأَلْقَوْا۟ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا۟ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ ٱلْغَٰلِبُونَ ٤٤

Musa alitupa kisha fimbo yake, na tazama ilimeza walichokibadilisha.[45]

فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ٤٥

Wafanya mazingaombwe walitupwa kisha wakisujudu.[46]

فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ٤٦

Wakasema: “Tunaamini Mlezi wa viumbe vyote, Mlezi wa Musa na Haruni.”[47-48]

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٤٧ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٤٨

Alisema: “Mmemwamini kabla sijawaruhusu! Kwa yakini yeye ndiye mkubwa wenu, aliyewafundisha mazingaombwe.

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ

Basi mtajua hivi karibuni.

فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Kwa yakini nitawakata mikono na miguu yenu, kwa kupishana, na kwa yakini nitawabandika nyote pamoja kwenye mti."[49]

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ [49]

Walisema: "Hakuna madhara!

قَالُوا۟ لَا ضَيْرَ

Ni kwa Mlezi wetu tunayegeukia.[50]

إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ [50]

Tunatarajia kwamba Mlezi wetu atatusamehe hitilafu zetu, kwa kuwa sisi ni wa kwanza wa waumini."[51]

إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [51]

Na Tulimfunulia Musa: "Ondoka usiku pamoja na watiifu Wangu; mtafuatwa."[52]

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ [52]

Basi Firauni alituma katika majiji wakusanyaji:[53]

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ [53]

"Hao kwa yakini ni kundi dogo, na wanatukasirisha kwa yakini, na sisi kwa yakini sote pamoja ni nguvu ya tahadhari."[54–56]

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ [54] وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُونَ [55] وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ [56]

Basi Tuliwatoa katika bustani na chemchemi, na hazina na cheo kitukufu.[57–58]

فَأَخْرَجْنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ [57] وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ [58]

Hivyo.

كَذَٰلِكَ

Na Tuliwarithisha wana wa Israeli. Kisha wale wakawafuata wakati wa kuchomoza jua.[59-60]

وَأَوْرَثْنَٰهَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿59﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿60﴾

Na makundi mawili yalipoonana, waandamani wa Musa walisema: “Kwa yakini tumekamatwa!”[61]

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿61﴾

Alisema: “Hapana kamwe!

قَالَ كَلَّآ

Mlezi wangu yuko hakika pamoja nami; atanielekeza.”[62]

إِنَّ مَعِىَ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿62﴾

Basi Tulimfunulia Musa: “Piga bahari kwa fimbo yako.” Ikapasuka, na kila sehemu ikawa kama kilele kikubwa.[63]

فَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْبَحْرَ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَٱلطَّوْدِ ٱلْعَظِيمِ ﴿63﴾

Na Tuliwakaribisha humo wale wengine.[64]

وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ ٱلْءَاخَرِينَ ﴿64﴾

Na Tulimwokoa Musa na wote waliokuwa pamoja naye, kisha Tukawazamisha wale wengine.[65-66]

وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿65﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿66﴾

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[67]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿67﴾

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[68]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿68﴾

Na wakaririe taarifa kuhusu Ibrahimu, aliposema kwa baba yake na kaumu yake: “Mnatii nini?”[69-70]

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَٰهِيمَ [69] إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ [70]

Walisema: “Tunatii masanamu, na tunabaki tumesimama kando yake.”[71]

قَالُوا۟ نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ [71]

Alisema: “Je, yanawasikia mnapoyaomba, au yanawafaa, au yanawadhuru?”[72-73]

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ [72] أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ [73]

Walisema: “La, lakini tuliwakuta mababu zetu wakifanya hivyo.”[74]

قَالُوا۟ بَلْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ [74]

Alisema: “Je, mnaona basi yale mliyokuwa mkiyatii, ninyi na mababu wenu wa zamani sana? Hakika ni maadui kwangu,[75-76]

قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ [75] أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ [76] فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ

isipokuwa Mlezi wa viumbe vyote, Yule aliyeniumba na anayeniongoza,[77-78]

إِلَّا رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ [77] ٱلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ [78]

na Yule anayenilisha na kuninywesha, na ambaye, ninapougua, ananiponya,[79-80]

وَٱلَّذِى هُوَ يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ [79] وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ [80]

na Yule atakayenifisha kisha atanihuisha tena,[81]

وَٱلَّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ يُحْيِينِ [81]

na Yule ninayetarajia msamaha Wake wa hitilafu yangu katika Siku ya Madai.[82]

وَٱلَّذِىٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ ٱلدِّينِ [82]

Mlezi wangu, nitunukie hukumu na unifanye nijiunge na walio mazima,[83]

رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ [83]

na nipe ulimi wa msadikifu miongoni mwa wa mwisho,[84]

وَٱجْعَل لِّى لِسَانَ صِدْقٍ فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ [84]

na unifanye mmoja wa warithi wa bustani ya neema,[85]

وَٱجْعَلْنِى مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ ٱلنَّعِيمِ [85]

na msamehe baba yangu, kwani alikuwa miongoni mwa waliopotea,[86]

وَٱغْفِرْ لِأَبِىٓ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ [86]

na usinifunike kwa fedheha siku watakapoibuliwa, siku ambayo wala mali wala wana hawatafaa, ila kwa yule anayekuja kwa Mungu na kiini kizima."[87–89]

وَلَا تُخْزِنِى يَوْمَ يُبْعَثُونَ [87] يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ [88] إِلَّا مَنْ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ [89]

Na Bustani itakaribishwa kwa wale wanaojikinga,[90]

وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ [90]

na Tanuru itaonyeshwa kwa wapotovu.[91]

وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ [91]

Na wataambiwa: "Wako wapi wale mliowatii, pasipo Mungu,[92]

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ [92] مِن دُونِ ٱللَّهِ

je, wanawaokoa, au wanajiokoa wenyewe?"[93]

هَلْ يَنصُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُونَ [93]

Watapinduliwa humo, wao na wapotovu, na majeshi ya Iblisi, wote pamoja.[94–95]

فَكُبْكِبُوا۟ فِيهَا هُمْ وَٱلْغَاوُۥنَ [94] وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ [95]

Watasema, wakigombana humo: "Naapa kwa Mungu, kwa yakini tulikuwa katika upotovu dhahiri, tulipowalinganisha na Mlezi wa viumbe vyote.[96–98]

قَالُوا۟ وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ [96] تَٱللَّهِ إِن كُنَّا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [97] إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [98]

Na hawakutupoteza ila waliotengwa.[99]

وَمَآ أَضَلَّنَآ إِلَّا ٱلْمُجْرِمُونَ 99

Basi hatuna wasuluhishi wala rafiki mchangamfu.[100-101]

فَمَا لَنَا مِن شَٰفِعِينَ 100 وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ 101

Laiti tungepata marudio, tungekuwa miongoni mwa waumini!"[102]

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ 102

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[103]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ 103

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[104]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ 104

Kaumu ya Nuhu iliwaita uongo waliotumwa, ndugu yao Nuhu alipowaambia: “Je, hamjikingi? Hakika mimi ni kwenu mjumbe wa kuaminika.[105-107]

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ ٱلْمُرْسَلِينَ 105 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ 106 إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ 107

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[108]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ 108

Na siwaombi kwa hayo ujira wowote;

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ

ujira wangu hauko ila kwa Mlezi wa viumbe vyote.[109]

إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ 109

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu."[110]

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [110]

Walisema: "Je, tutakuwekea imani, ilhali walio chini kabisa ndio waliokufuata?"[111]

قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلۡأَرۡذَلُونَ [111]

Alisema: "Najua nini kuhusu waliyokuwa wakifanya?[112]

قَالَ وَمَا عِلۡمِي بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ [112]

Hesabu yao haiko ila kwa Mlezi wangu, laiti mngehisi.[113]

إِنۡ حِسَابُهُمۡ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوۡ تَشۡعُرُونَ [113]

Na mimi si miongoni mwa wanaowafukuza waumini; mimi si ila mwonyaji wa wazi."[114-115]

وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ [114] إِنۡ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ مُّبِينٞ [115]

Walisema: "Usipoacha, ee Nuhu, kwa yakini utakuwa miongoni mwa waliofukuzwa."[116]

قَالُواْ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمَرۡجُومِينَ [116]

Alisema: "Mlezi wangu, kaumu yangu hakika imeniita uongo. Basi fungua kati yangu nao ufunguzi, na uniokoe mimi na waumini walio pamoja nami."[117-118]

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ [117] فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ [118]

Basi Tulimwokoa, yeye na waliokuwa pamoja naye, katika chombo kilichojaa.[119]

فَأَنجَيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ ٱلۡمَشۡحُونِ [119]

Kisha Tuliwazamisha baadaye wale waliobaki.[120]

ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا بَعۡدُ ٱلۡبَاقِينَ [120]

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[121]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ [121]

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[122]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [122]

Adi waliwaita uongo waliotumwa, ndugu yao Hudi alipowaambia: “Je, hamjikingi? Hakika mimi ni kwenu mjumbe wa kuaminika.[123–125]

كَذَّبَتْ عَادٌ ٱلْمُرْسَلِينَ [123] إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ [124] إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ [125]

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[126]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [126]

Na siwaombi kwa hayo ujira wowote;

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ

ujira wangu hauko ila kwa Mlezi wa viumbe vyote.[127]

إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [127]

Je, mnajenga juu ya kila kilima ishara, kwa mchezo, na mnajichukulia viwanda kwa matumaini ya kukaa milele, na mnaposhika, mnashika kama madhalimu wakali?[128–130]

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ [128] وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ [129] وَإِذَا بَطَشْتُم بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ [130]

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[131]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [131]

Na jikingeni kwa Yule aliyewapa mnayoyajua: Amewapa mifugo, wana, bustani na chemchemi,[132–134]

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِيٓ أَمَدَّكُم بِمَا تَعۡلَمُونَ ١٣٢ أَمَدَّكُم بِأَنۡعَٰمٖ وَبَنِينَ ١٣٣ وَجَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ١٣٤

kwani mimi nawaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku adhimu."[135]

إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ١٣٥

Walisema: "Ni sawa kwetu, ukionya au usipokuwa miongoni mwa wanaoonya; hii si ila tabia ya wa kale, na hatutaadhibiwa."[136–138]

قَالُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡنَآ أَوَعَظۡتَ أَمۡ لَمۡ تَكُن مِّنَ ٱلۡوَٰعِظِينَ ١٣٦ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٣٧ وَمَا نَحۡنُ بِمُعَذَّبِينَ ١٣٨

Basi walimwita uongo, Nasi Tukawateketeza.

فَكَذَّبُوهُ فَأَهۡلَكۡنَٰهُمۡ

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ

Lakini wengi wao si waumini.[139]

وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٣٩

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[140]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٤٠

Thamudi waliwaita uongo waliotumwa, ndugu yao Salihi alipowaambia: "Je, hamjikingi? Hakika mimi ni kwenu mjumbe wa kuaminika.[141–143]

كَذَّبَتۡ ثَمُودُ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٤١ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٤٢ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٤٣

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[144]

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٤٤

Na siwaombi kwa hayo ujira wowote;

وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍ

ujira wangu hauko ila kwa Mlezi wa viumbe vyote.[145]

إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [145]

Je, mtaachwa hapa salama, kati ya bustani na chemchemi, na mazao na mitende yenye makuti laini, ilhali mnachonga nyumba milimani, kama mafundi stadi?[146-149]

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ [146] فِي جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ [147] وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ [148] وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ [149]

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[150]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [150]

Na msiinyenyekee amri ya wenye kupita kiasi, wanaoeneza ufisadi katika ardhi na hawarekebishi chochote."[151-152]

وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ [151] ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ [152]

Walisema: "Wewe si ila miongoni mwa waliodanganywa kwa mazingaombwe; wewe si ila binadamu kama sisi; basi lete ishara, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu."[153-154]

قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ [153] مَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [154]

Alisema: "Hii hapa ngamia jike; ana zamu ya kunywa,

قَالَ هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ

nanyi mna zamu ya kunywa katika siku inayojulikana."[155]

وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ [155]

Na msimguse kwa ubaya wowote, la sivyo adhabu ya siku adhimu ingewakamata."[156]

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ [156]

Hata hivyo walimkata miguu, kisha wakajikuta wamejaa masikitiko, na adhabu ikawakamata.[157]

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟ نَٰدِمِينَ ١٥٧ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[158]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ١٥٨

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[159]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٥٩

Kaumu ya Lutu iliwaita uongo waliotumwa, ndugu yao Lutu alipowaambia: “Je, hamjikingi? Hakika mimi ni kwenu mjumbe wa kuaminika.[160–162]

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٦٠ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٦١ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٦٢

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[163]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٦٣

Na siwaombi kwa hayo ujira wowote;

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ

ujira wangu hauko ila kwa Mlezi wa viumbe vyote.[164]

إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٦٤

Je, mnawaendea wanaume, miongoni mwa viumbe vyote, na mnaacha alichowaumbia Mlezi wenu kuwa mke na mume?[165]

أَتَأْتُونَ ٱلذُّكْرَانَ مِنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٦٥ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم

Bali ninyi ni kaumu inayovuka mipaka.”[166]

بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ١٦٦

Walisema: “Usipoacha, ee Lutu, kwa yakini utakuwa miongoni mwa waliofukuzwa.”[167]

قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُخْرَجِينَ 167

Alisema: “Hakika mimi ni miongoni mwa wanaochukia kitendo chenu.[168]

قَالَ إِنِّى لِعَمَلِكُم مِّنَ ٱلْقَالِينَ 168

Mlezi wangu, niokoe mimi na jamaa yangu kutokana na wanayoyafanya.”[169]

رَبِّ نَجِّنِى وَأَهْلِى مِمَّا يَعْمَلُونَ 169

Basi Tulimwokoa, yeye na walio wake, wote, ila mwanamke mzee miongoni mwa waliochelewa; kisha Tuliwaangamiza wengine.[170–172]

فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ 170 إِلَّا عَجُوزًا فِى ٱلْغَٰبِرِينَ 171 ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ 172

Na Tuliwanyeshea mvua;

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا

mvua mbaya kama nini, ile ya wale waliokuwa wameonywa![173]

فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ 173

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً

Lakini wengi wao si waumini.[174]

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ 174

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[175]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ 175

Waandamani wa Kichaka waliwaita uongo waliotumwa, Shuaibu alipowaambia: “Je, hamjikingi? Hakika mimi ni kwenu mjumbe wa kuaminika.[176–178]

كَذَّبَ أَصْحَٰبُ لْـَٔيْكَةِ ٱلْمُرْسَلِينَ 176 إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ 177 إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ 178

Basi jikingeni kwa Mungu na mnyenyekee kwangu.[179]

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [179]

Na siwaombi kwa hayo ujira wowote;

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ

ujira wangu hauko ila kwa Mlezi wa viumbe vyote.[180]

إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [180]

Timizeni kipimo kwa uaminifu,

أَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ

na msiwe miongoni mwa wanaopunguza.[181]

وَلَا تَكُونُواْ مِنَ ٱلْمُخْسِرِينَ [181]

Na pimeni kwa mizani iliyonyooka,[182]

وَزِنُواْ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ [182]

wala msiwadhuru watu katika mali zao,

وَلَا تَبْخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ

wala msipande fujo juu ya ardhi mkiwa mafisadi.[183]

وَلَا تَعْثَوْاْ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ [183]

Na jikingeni kwa Yule aliyewaumba, ninyi na wingi wa wa kwanza."[184]

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلْجِبِلَّةَ ٱلْأَوَّلِينَ [184]

Walisema: "Wewe si ila miongoni mwa waliodanganywa kwa mazingaombwe; wewe si ila binadamu kama sisi, na kwa yakini tunakudhania miongoni mwa waongo. Basi tuangushie kipande cha anga, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu."**(74)** [185–187]

قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ [185] وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ [186] فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [187] **(74)**

Alisema: “Mlezi wangu anajua zaidi mnayoyafanya.”[188]

قَالَ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُونَ [188]

Basi walimwita uongo, na adhabu ya siku ya mwavuli ikawakamata.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمۡ عَذَابُ يَوۡمِ ٱلظُّلَّةِ

Ilikuwa adhabu ya siku adhimu.[189]

إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٍ [189]

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ

Lakini wengi wao si waumini.[190]

وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ [190]

Na Mlezi wako kwa yakini ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[191]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [191]

Na hili kwa yakini ni uteremsho kutoka kwa Mlezi wa viumbe vyote.[192]

وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ [192]

Mmiminiko wa kuaminika umeteremka nalo, juu ya kiini chako, ili uwe miongoni mwa wanaoonya, kwa lugha fasaha, wazi.[193–195]

نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلۡأَمِينُ [193] عَلَىٰ قَلۡبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ [194] بِلِسَانٍ عَرَبِيّٖ مُّبِينٖ [195]

Na hili kwa yakini lipo katika Fomu za wa kale.[196]

وَإِنَّهُۥ لَفِي زُبُرِ ٱلۡأَوَّلِينَ [196]

Je, si ishara kwao, kwamba wajuzi wa wana wa Israeli wanalijua?[197]

أَوَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ ءَايَةً أَن يَعۡلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُاْ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ [197]

Na kama Tungaliliteremsha juu ya mmoja wa wale ambao lugha yao si fasaha, naye angaliwasomea, wasingaliamini.[198-199]

وَلَوْ نَزَّلْنَٰهُ عَلَىٰ بَعْضِ ٱلْأَعْجَمِينَ ١٩٨ فَقَرَأَهُۥ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ مُؤْمِنِينَ ١٩٩

Hivyo Tulikiingiza katika viini vya waliotengwa; hawataamini hadi waione adhabu yenye maumivu, itakayowajia ghafla, bila wao kuhisi, nao watasema hapo: “Je, tutapewa muhula?”[200-203]

كَذَٰلِكَ سَلَكْنَٰهُ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ٢٠٠ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ٢٠١ فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ٢٠٢ فَيَقُولُوا۟ هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ٢٠٣

Je, basi ni adhabu Yetu ndiyo wanayotaka kuharakisha?[204]

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ٢٠٤

Unaona? Ikiwa Tuliwapa starehe kwa miaka mingi, kisha ikawajia yale waliyoahidiwa, starehe hiyo waliyopewa itakuwa imewafaa nini?[205-207]

أَفَرَءَيْتَ إِن مَّتَّعْنَٰهُمْ سِنِينَ ٢٠٥ ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ٢٠٦ مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يُمَتَّعُونَ ٢٠٧

Na Hatukuangamiza mji wowote bila kwamba ulikuwa na waonyaji, kama ukumbusho;[208]

وَمَآ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ٢٠٨ ذِكْرَىٰ

na Hatukuwa dhalimu kamwe.[209]

وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٢٠٩

Na si Waepushaji walioteremka nao; hilo halifai kwao, na hawawezi.[210-211]

وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ ٱلشَّيَٰطِينُ ٢١٠ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ٢١١

Kwa yakini wametengwa mbali na kila usikilizaji.[212]

إِنَّهُمْ عَنِ ٱلسَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ٢١٢

Basi usimwombe, pamoja na Mungu, mungu mwingine, la sivyo ungekuwa miongoni mwa wanaoadhibiwa.[213]

فَلَا تَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْمُعَذَّبِينَ ٢١٣

Na onya jamaa zako walio karibu zaidi, na shusha bawa lako kwa wale wanaokufuata, miongoni mwa waumini.[214-215]

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ ٱلْأَقْرَبِينَ ٢١٤ وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٢١٥

Wakikuasi, sema hapo: “Hakika mimi niko mbali na mnayoyafanya.”[216]

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ٢١٦

Na mpe uwakili Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma, Yule anayekuona unaposimama, na kutembea kwako miongoni mwa wanaosujudu.[217-219]

وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ٢١٧ ٱلَّذِى يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ٢١٨ وَتَقَلُّبَكَ فِى ٱلسَّٰجِدِينَ ٢١٩

Hakika Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[220]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ٢٢٠

Je, niwaarifu juu ya nani wanaoteremka Waepushaji? Wanateremka juu ya kila mzushi mwenye kudumu, aliyebeba makosa mengi. Wanasikiliza, na wengi wao ni waongo.[221-223]

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ٢٢١ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ٢٢٢ يُلْقُونَ ٱلسَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَٰذِبُونَ ٢٢٣

Na wasemaji wanaovutia, ni wapotovu wanaowafuata.[224]

وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلْغَاوُۥنَ ٢٢٤

Je, hukuona kwamba wanatangatanga katika kila bonde, na kwamba wanasema wasiyoyafanya kamwe?[225-226]

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِى كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ٢٢٥ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ٢٢٦

isipokuwa wale walioamini, wakatenda matendo mazima, wakamkumbuka Mungu kwa wingi, na wakajiokoa wenyewe baada ya kufanyiwa dhuluma;

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱنتَصَرُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا۟

na wale waliofanya dhuluma watajua hivi karibuni ni mgeuko gani utakaofuata kugeuka kwao.[227]

[227] وَسَيَعْلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ

AN-NAML • النمل

Sura 27 · 93 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

طسٓ (Ṭa Sin).

طسٓ

Hizi ni ishara za Usomaji na za Maandiko ya wazi,[1]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ [1]

mwongozo na habari njema kwa waumini, wale wanaodumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi, na ambao, kuhusu Maisha ya Mwisho, wana yakini nayo.[2–3]

هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ [2] ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ [3]

Wale wasioamini Maisha ya Mwisho, Tumewapambia matendo yao, na hao wanapapasa.[4]

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ [4]

Hao ndio wanaostahili adhabu mbaya, na ni wao, katika Maisha ya Mwisho, watakaokuwa waliopata hasara zaidi.[5]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْعَذَابِ وَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ هُمُ ٱلْأَخْسَرُونَ [5]

Na wewe, unapokea Usomaji kwa yakini kutoka kwa Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[6]

وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلْقُرْءَانَ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ [6]

Musa alipowaambia jamaa yake: “Nimeona moto; nitawaletea habari kutoka huko, au niwaletee kijinga kinachowaka, huenda mtaweza kupata joto.”[7]

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِۦٓ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا سَـَٔاتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ ءَاتِيكُم بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ [7]

Alipofika hapo, aliitwa: “Abarikiwe aliye ndani ya moto, na aliye kandokando yake!

فَلَمَّا جَآءَهَا نُودِىَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِى ٱلنَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا

Na utukufu ni wa Mungu, Mlezi wa viumbe vyote![8]

وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [8]

Ewe Musa, hakika ni Mimi, Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima. Na tupa fimbo yako.”[9]

يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [9] وَأَلْقِ عَصَاكَ

Alipoiona ikitikisika kama kwamba ni mmoja wa Waliofichika, aligeuka nyuma kukimbia na hakurudi nyuma.

فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ

“Ewe Musa, usiogope;

يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ

Mimi, wajumbe hawaogopi mbele Yangu,[10]

إِنِّى لَا يَخَافُ لَدَىَّ ٱلْمُرْسَلُونَ [10]

isipokuwa yule aliyefanya dhuluma, kisha akabadilisha ubaya kuwa wema; hapo, Mimi, hakika ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[11]

إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًۢا بَعْدَ سُوٓءٍ فَإِنِّى غَفُورٌ رَّحِيمٌ [11]

Na ingiza mkono wako katika mwanya wa kifua chako: utatoka mweupe, bila madhara yoyote,

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ

miongoni mwa ishara tisa, kwa Firauni na kaumu yake;

فِى تِسْعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِۦٓ

kwani walikuwa kaumu ya wavukao mipaka.”[12]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ [12]

Ishara Zetu zilipowajia, zikionekana wazi, walisema: “Haya ni mazingaombwe dhahiri.”[13]

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ ءَايَٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ [13]

Na walizikanusha kwa ukaidi, ilhali Dhati yao ilikuwa na yakini nazo, kwa dhuluma na kwa kiburi.

وَجَحَدُوا۟ بِهَا وَٱسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا

Tazama basi hatima ya wafisadi.[14]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ [14]

Hakika Tuliwapa Daudi na Suleimani ujuzi; nao walisema wote wawili: “Himidi ni za Mungu, aliyetupendelea kuliko wengi wa watiifu Wake waumini.”[15]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا ۖ وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ [15]

Na Suleimani alirithi kutoka kwa Daudi, naye akasema: “Enyi watu, tulifundishwa lugha ya ndege, na tulipewa fungu la kila kitu;

وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ ۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ

hili kwa yakini ndilo fadhili ya wazi.”[16]

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ [16]

Na walikusanywa kwa Suleimani majeshi yake, miongoni mwa Waliofichika, wanadamu na ndege, nao wakagawanywa katika safu.[17]

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ [17]

Hadi, walipofika bondeni mwa chungu, chungu mmoja alisema: “Enyi chungu, ingieni katika makazi yenu, kusudi Suleimani na majeshi yake wasiwaponde bila kuhisi.”[18]

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [18]

Alitabasamu, akifurahishwa na maneno yake, na akasema: “Mlezi wangu, nitie moyoni kushukuru kwa neema Yako uliyonijaza, mimi na wazazi wangu, na kutenda tendo zima litakalokuridhisha, na uniingize, kwa huruma Yako, miongoni mwa watiifu Wako mazima.”[19]

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ [19]

Na alipitia ndege kwa ukaguzi, na akasema: “Nina nini hata sioni mpelelezi? Au labda yuko miongoni mwa wasiokuwepo?[20]

وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ [20]

Kwa yakini nitamwadhibu adhabu kali, au nitamchinja, isipokuwa aniletee mamlaka ya wazi.”[21]

لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ أَوْ لَيَأْتِيَنِّى بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [21]

Hakukaa mbali kwa muda mrefu,

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ

na akasema: “Nimeyadhibiti usiyoyadhibiti, na nakuletea kutoka Saba taarifa ya hakika.[22]

فَقَالَ أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ [22]

Nimemkuta mwanamke anayetawala juu yao, na ambaye kila kitu amepewa.

إِنِّى وَجَدتُّ ٱمْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَىْءٍ

Na yeye ana jengo adhimu.[23]

وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ [23]

Na nimemkuta, yeye na kaumu yake, wakisujudu mbele ya jua, pasipo Mungu; na Mwepushaji amewapambia matendo yao, na hivyo amewazuilia njia, hata hawaongozwi, kiasi kwamba hawasujudu mbele ya Mungu, Yule anayetoa kilichofichwa katika mbingu na ardhi, na anayejua wanayoyaficha na wanayoyatangaza.(75) [24-25]

وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ [24] أَلَّا يَسْجُدُوا۟ لِلَّهِ ٱلَّذِى يُخْرِجُ ٱلْخَبْءَ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا يُخْفُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ [25] (75)

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye, Mlezi wa Jengo Adhimu.”[26]

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ [26]

Alisema: “Tutaangalia kama umesema kweli, au kama wewe ni miongoni mwa waongo.[27]

قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ [27]

Nenda na barua hii kutoka kwangu, itupie kwao, kisha ujitenge nao, na uangalie watakachorejesha.”[28]

ٱذْهَب بِّكِتَٰبِى هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَٱنظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ [28]

Alisema: “Enyi baraza, nimetupiwa barua tukufu. Inatoka kwa Suleimani, na hii hapa: ‘Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma; msijikweze juu yangu, na njoni kwangu mkiwa wanyoofu kwa Mungu.’”[29-31]

قَالَتْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا۟ إِنِّىٓ أُلْقِىَ إِلَىَّ كِتَٰبٌ كَرِيمٌ [29] إِنَّهُۥ مِن سُلَيْمَٰنَ وَإِنَّهُۥ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ [30] أَلَّا تَعْلُوا۟ عَلَىَّ وَأْتُونِى مُسْلِمِينَ [31]

Alisema: “Enyi baraza, nipeni shauri langu katika jambo langu; sichukui uamuzi wowote bila kwamba ninyi mshuhudie.”[32]

قَالَتْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا۟ أَفْتُونِى فِىٓ أَمْرِى مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ [32]

Walisema: “Sisi ni wenye nguvu na wenye ukali mkali, lakini jambo ni lako; basi tazama utakachoamuru.”[33]

قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ إِلَيۡكِ فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ [33]

Alisema: “Hakika, wafalme, wanapoingia katika mji, huuharibu, na huwafanya wakuu wa wenyeji wake kuwa wadhalilifu;

قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗ

na ndivyo wanavyofanya.[34]

وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ [34]

Basi, nitawatumia zawadi, na kuangalia wajumbe watarejea na nini.”[35]

وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ [35]

Alipofika kwa Suleimani, alisema: “Mnataka kunipa mali? Alichonipa Mungu ni bora kuliko alichowapa; bali ni ninyi mnaofurahia zawadi yenu.[36]

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيۡمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٖ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيۡرٞ مِّمَّآ ءَاتَىٰكُم بَلۡ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفۡرَحُونَ [36]

Rudi kwao: tutawajia kwa yakini na majeshi ambayo hawataweza kuyakabili, na tutawatoa humo kwa yakini, wakiwa wamedhalilishwa na kushushwa.”[37]

ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُم بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ [37]

Alisema: “Enyi baraza, ni nani miongoni mwenu atakayeniletea jengo lake kabla hawajaja kwangu wakiwa wanyoofu?”[38]

قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ [38]

Efreet mmoja miongoni mwa Waliofichika alisema: “Mimi, nitakuletea kabla hujainuka kutoka kwenye kikao chako; na, kwa hilo, kwa yakini mimi nina nguvu na wa kuaminika.”[39]

قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ [39]

Yule aliyekuwa na ujuzi wa Kanuni alisema: “Mimi, nitakuletea hata kabla jicho lako halijakurudia.”

قَالَ ٱلَّذِى عِندَهُۥ عِلْمٌ مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ

Alipoliona limesimama mbele yake, alisema: “Hili linatoka kwa fadhili ya Mlezi wangu, ili kunijaribu: je, nitashukuru, au nitakana?

فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِندَهُۥ قَالَ هَٰذَا مِن فَضْلِ رَبِّى لِيَبْلُوَنِىٓ ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

Na yeyote anayeshukuru hushukuru kwa ajili ya nafsi yake tu,

وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ

na yeyote anayekana, Mlezi wangu hakika ni Tajiri, Mkarimu.”[40]

وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّى غَنِىٌّ كَرِيمٌ [40]

Alisema: “Lifanyeni jengo lake lisitambulike; tutaangalia kama anaongozwa, au kama ni miongoni mwa wasioongozwa.”[41]

قَالَ نَكِّرُوا۟ لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِىٓ أَمْ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ [41]

Alipofika, aliambiwa: “Je, jengo lako liko hivi?” Alisema: “Ni kama kwamba ndivyo.”

فَلَمَّا جَآءَتْ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُۥ هُوَ

“Na ujuzi tulipewa kabla yake, nasi tulikuwa wanyoofu kwa Mungu.”[42]

وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ [42]

Na kile alichokuwa akikitii, pasipo Mungu, kilikuwa kimemzuilia njia;

وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِ

kwani alikuwa wa kaumu inayokana.[43]

إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَٰفِرِينَ [43]

Aliambiwa: “Ingia kwenye mnara wa kutazamia.”

قِيلَ لَهَا ٱدْخُلِى ٱلصَّرْحَ

Alipoliona, alilidhani ni kidimbwi cha maji, na akafunua miguu yake.

فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا

Alisema: “Ni mnara wa kutazamia uliosuguliwa, uliotengenezwa kwa kioo.”

قَالَ إِنَّهُۥ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ

Alisema: “Mlezi wangu, hakika nimejidhulumu mwenyewe, na mimi ni mnyoofu, pamoja na Suleimani, kwa Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.”[44]

قَالَتْ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [44]

Hakika Tuliwatuma kwa Thamudi ndugu yao Salihi: “Mtiini Mungu”; na hao, makundi mawili yanayogombana.[45]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ [45]

Alisema: “Enyi kaumu yangu, kwa nini mnaharakisha uovu kabla ya wema? Je, hamwombi msamaha wa Mungu, kwa matumaini kwamba atawafanyia huruma?”[46]

قَالَ يَٰقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [46]

Walisema: “Tunaona ishara mbaya kwako na kwa walio pamoja nawe.”

قَالُوا۟ ٱطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ

Alisema: “Ishara yenu mbaya iko kwa Mungu;

قَالَ طَٰٓئِرُكُمْ عِندَ ٱللَّهِ

bali ninyi ni kaumu inayojaribiwa.”[47]

بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ [47]

Na kulikuwa katika Jiji Kuu watu tisa walioeneza ufisadi katika ardhi na hawakurekebisha chochote.[48]

وَكَانَ فِى ٱلْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ [48]

Walisema: “Apianeni kwa Mungu kwamba kwa yakini tutamshambulia usiku, yeye na jamaa yake, kisha kwa yakini tutamwambia mwenye dhamana wake wa kisheria: ‘Hatukushuhudia kuangamizwa kwa jamaa yake, na sisi kwa yakini ni wasadikifu.’”[49]

قَالُوا۟ تَقَاسَمُوا۟ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهْلَهُۥ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِۦ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ [49]

Na walifanya hila, Nasi Tulifanya hila, bila wao kuhisi.[50]

وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [50]

Tazama basi hatima ya hila yao ilikuwa nini:

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ مَكْرِهِمْ

Tuliwaangamiza, wao na kaumu yao, wote pamoja.[51]

أَنَّا دَمَّرْنَٰهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ [51]

Basi hizi nyumba zao, tupu kwa sababu ya dhuluma yao.

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةًۢ بِمَا ظَلَمُوٓا۟

Kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayojua.[52]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [52]

Na Tuliwaokoa wale walioamini na wakajikinga.[53]

وَأَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ [53]

Na Lutu, aliposema kwa kaumu yake: “Je, mnafanya ufuska ilhali mnaona wazi?[54]

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ [54]

Je, mnawaendea kweli wanaume, kwa tamaa, pasipo wanawake?

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ

Bali ninyi ni kaumu ya wajinga.”[55]

بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ [55]

Jibu la pekee la kaumu yake lilikuwa kusema: “Wafukuzeni ukoo wa Lutu kutoka mji wenu;

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوٓا۟ ءَالَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ

kwani hao ni watu wanaotaka kujisafisha.”[56]

إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ [56]

Basi Tulimwokoa, pamoja na jamaa yake, ila mke wake; Tulikuwa Tumeamua kwamba atakuwa miongoni mwa wanaochelewa.[57]

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَٰهَا مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ [57]

Na Tuliwanyeshea mvua;

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا

mvua mbaya kama nini, ile ya wale waliokuwa wameonywa![58]

فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ [58]

Sema: “Himidi ni za Mungu, na amani juu ya watiifu Wake aliowachagua.

قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓ

Je, Mungu ni bora, au mnachoshirikisha?”**(76)** [59]

ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا تُشْرِكُونَ [59] **(76)**

Je, si Yule aliyeumba mbingu na ardhi, na akateremsha kwa ajili yenu, kutoka angani, maji ambayo kwayo Tumeotesha bustani zilizofungwa zenye furaha,

أَمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ

bila kwamba iwe kwenu inawezekana kuotesha miti yao?

مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنۢبِتُوا۟ شَجَرَهَآ

Je, kuna mungu pamoja na Mungu?

أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ

Bali ni kaumu inayomwekea vipingamizi.[60]

بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ [60]

Je, si Yule aliyefanya ardhi kuwa mahali thabiti, akaweka ndani yake mito, akaiwekea nanga imara, na akaweka kati ya bahari mbili kizuizi?

أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا

Je, kuna mungu pamoja na Mungu?

أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ

Lakini wengi wao hawajui.[61]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [61]

Je, si Yule anayemjibu aliyebanwa, anapomwomba, na anayeondoa uovu, na anayewafanya ninyi warithi juu ya ardhi?

أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ

Je, kuna mungu pamoja na Mungu?

أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ

Mnakumbuka kidogo kiasi gani![62]

قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ [62]

Je, si Yule anayewaongoza katika giza la nchi kavu na la bahari, na anayetuma pepo, zilizotandazwa mbele ya huruma Yake?(77)

أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ نُشُرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦٓ(77)

Je, kuna mungu pamoja na Mungu?

أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ

Mungu yu juu mno kuliko wanayomshirikisha![63]

تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ [63]

Je, si Yule anayeanza uumbaji, kisha anaurudia, na anayewaruzuku kutoka angani na ardhini?

أَمَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ

Je, kuna mungu pamoja na Mungu?

أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ

Sema: “Leteni onyesho lenu, mkiwa wasadikifu.”[64]

قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [64]

Sema: “Hakuna yeyote, katika mbingu na juu ya ardhi, anayejua yaliyo nje ya hisi, isipokuwa Mungu;

قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ

na hawahisi lini wataibuliwa.”[65]

وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ [65]

Bali ujuzi wao umefikia kikomo kuhusu Maisha ya Mwisho;

بَلِ ٱدَّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ

bali wamo katika mashaka kuyahusu, bali ni vipofu kuyahusu.[66]

بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُم مِّنْهَا عَمُونَ [66]

Na wale wanaokana walisema: “Tutakapokuwa ardhi, sisi na mababu zetu, je, tutatolewa kweli?[67]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا وَءَابَآؤُنَآ أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ [67]

Tuliahidiwa hili hakika, sisi na mababu zetu, hapo awali;

لَقَدْ وُعِدْنَا هَٰذَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ

haya si ila hadithi za wa zamani.”[68]

إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [68]

Sema: “Tembeeni ardhini, na tazameni hatima ya waliotengwa ilikuwaje.”[69]

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ [69]

Na usihuzunike kwa ajili yao, na usibanwe kwa sababu ya wanayofanyia hila.[70]

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ [70]

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[71]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [71]

Sema: “Huenda sehemu ya yale mnayotaka kuharakisha iko tayari nyuma yenu.”[72]

قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ ٱلَّذِى تَسْتَعْجِلُونَ [72]

Na Mlezi wako kwa yakini ana fadhili kwa watu,

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ

lakini wengi wao si wenye shukrani.[73]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ [73]

Na Mlezi wako kwa yakini anajua wanachohifadhi vifua vyao na wanachotangaza.[74]

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ [74]

Na hakuna kitu, angani na ardhini, kilicho nje ya hisi bila kuwa katika daftari la wazi.[75]

وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ [75]

Usomaji huu unawasimulia wana wa Israeli wengi wa yale wanayotofautiana juu yake.[76]

إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [76]

Na kwa yakini ni mwongozo na huruma kwa waumini.[77]

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ [77]

Mlezi wako hakika anahukumu kati yao kwa hukumu Yake,

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُم بِحُكْمِهِۦ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote.[78]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ [78]

Basi mpe uwakili Mungu,

فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ

kwani wewe uko juu ya ukweli wa wazi.[79]

إِنَّكَ عَلَى ٱلْحَقِّ ٱلْمُبِينِ [79]

Wewe, huwasikilizishi wafu, na huwasikilizishi viziwi mwito, wanapogeuka kuondoka.[80]

إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ [80]

Na wewe si yule anayewaongoza vipofu kutoka upotovu wao;

وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِى ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ

hukusikilizishi ila yule anayeamini ishara Zetu, na hao ni wanyoofu kwa Mungu.[81]

إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ [81]

Na neno litakapotimia juu yao, Tutawatoleza kiumbe mwenye ufahamu, kutoka ardhini, atakayesema nao,

وَإِذَا وَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ

kwa sababu watu hawakuwa na yakini kuhusu ishara Zetu.[82]

أَنَّ ٱلنَّاسَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ [82]

Na siku ambayo Tutakusanya, kutoka kila jamii, kundi miongoni mwa wale wanaoita uongo ishara Zetu, watagawanywa katika safu,[83]

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ [83]

hadi, watakapofika, atasema: “Je, mmeita uongo ishara Zangu, bila kuzizunguka kwa ujuzi?

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو قَالَ أَكَذَّبْتُم بِـَٔايَٰتِى وَلَمْ تُحِيطُوا۟ بِهَا عِلْمًا

Au, mlikuwa mkifanya nini?”[84]

أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [84]

Na neno litatimia juu yao kwa sababu ya dhuluma yao, na hawatatamka chochote.[85]

وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا۟ فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ [85]

Je, hawaoni kwamba Tumeufanya usiku kwamba wapumzike humo, na mchana kwamba waone wazi?

أَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayoamini.[86]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [86]

Na siku ambayo itapulizwa katika Baragumu, watashikwa na hofu walio katika mbingu na walio juu ya ardhi, ila atakayeridhia Mungu;

وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ

na wote watamjia, wakiwa wamesujudu.[87]

وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَٰخِرِينَ [87]

Na unaona milima, unaidhani imetulia, ilhali inapita kama mawingu yanavyopita:

وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِ

kazi ya Mungu, aliyekamilisha kila kitu,

صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ

kwani Yeye ni Mtambuzi wa mnayoyafanya.[88]

إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ [88]

Yeyote anayekuja na wema atakuwa na bora kuliko huo, na hao watakuwa, siku hiyo, salama kutokana na hofu.[89]

مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَا وَهُم مِّن فَزَعٖ يَوۡمَئِذٍ ءَامِنُونَ [89]

Na yeyote anayekuja na uovu, basi nyuso zao zitapinduliwa katika Moto.

وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتۡ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ

Je, mtalipwa kwa kitu kingine zaidi ya mliyokuwa mkifanya?[90]

هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ [90]

“Nimeamriwa tu kumtii Mlezi wa nchi hii, ambayo ameifanya isiyokiukwa, na ambaye ni wake kila kitu;

إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ ٱلۡبَلۡدَةِ ٱلَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَيۡءٖ

na nimeamriwa kuwa miongoni mwa wanyoofu kwa Mungu, na kukariri Usomaji.”[91]

وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ [91] وَأَنۡ أَتۡلُوَاْ ٱلۡقُرۡءَانَ

Yeyote anayeongozwa basi haongozwi ila kwa ajili ya nafsi yake,

فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي لِنَفۡسِهِۦ

na yeyote anayepotea, sema hapo: “Mimi si ila mmoja wa waonyaji.”[92]

وَمَن ضَلَّ فَقُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ [92]

Na sema: “Himidi ni za Mungu; atawaonyesha ishara Zake, nanyi mtazitambua.”

وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَتَعۡرِفُونَهَا

Na Mlezi wako si mzembe kuhusu mnayoyafanya.[93]

وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ [93]

AL-QASAS • القصص

Sura 28 · 88 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

طسٓمٓ (Ṭa Sin Mim).[1]

طسٓمٓ [1]

Hizi ni ishara za Maandiko ya wazi.[2]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ [2]

Tunakukariria, kwa kweli, sehemu ya taarifa kuhusu Musa na Firauni, kwa kaumu inayoamini.[3]

نَتْلُوا۟ عَلَيْكَ مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِٱلْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [3]

Firauni alijikweza juu ya ardhi na akagawa watu wake katika makundi; alidhoofisha kikundi miongoni mwao, akichinja wana wao na kuvunja heshima ya wanawake wao,

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَآءَهُمْ وَيَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ

kwani alikuwa miongoni mwa mafisadi.[4]

إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ [4]

Na Tulitaka kuwafadhili wale waliodhoofishwa katika ardhi, kuwafanya viongozi, kuwafanya warithi, kuwaimarisha vyema juu ya ardhi, na kumwonyesha Firauni, Hamani na majeshi yao, kupitia wao, yale waliyoyatilia wasiwasi.[5-6]

وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ ٱلْوَٰرِثِينَ [5] وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَنُرِىَ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَحْذَرُونَ [6]

Na Tulimfunulia mama ya Musa: “Mtunze; na utakapomwogopea, mtupe katika mkondo, bila woga wala huzuni,

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِى ٱلْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِىٓ

kwani Tutakurudishia na Tutamfanya mmoja wa waliotumwa.”[7]

إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ [7]

Ukoo wa Firauni ulimwokota, ili awe kwao, mwishowe, adui na chanzo cha huzuni,

فَٱلْتَقَطَهُۥٓ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا

kwani Firauni, Hamani na majeshi yao walikuwa wenye hitilafu.[8]

إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا۟ خَٰطِـِٔينَ [8]

Na mke wa Firauni alisema: “Utulivu wa macho kwangu na kwako; msimuue;

وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّى وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ

huenda atatufaa, au tumchukue kuwa mtoto.” Hawakuhisi.[9]

عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [9]

Na Dhamiri ya mama ya Musa ikawa tupu; kwa yakini alikaribia kumdhihirisha, kama Hatungalikifunga kiini chake, ili awe miongoni mwa wanaoamini.[10]

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَٰرِغًا إِن كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِۦ لَوْلَآ أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [10]

Na alimwambia dada yake: “Fuata nyayo zake.” Yeye alimwona wazi kutoka mbali, bila wao kuhisi.[11]

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِۦ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِۦ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [11]

Na Tulikuwa tumemkatazia kabla kila utunzaji na mwanamke mwingine; alisema hapo: “Mnataka nikuonyesheni jamaa itakayomtunza kwa ajili yenu, na itakayokuwa ya ushauri mwema kwake?”[12]

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰٓ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُۥ لَكُمْ وَهُمْ لَهُۥ نَٰصِحُونَ [12]

Hivyo Tulimrudisha kwa mama yake, kusudi macho yake yatulie, asihuzunike, na ajue kwamba ahadi ya Mungu ni ya kweli —

فَرَدَدْنَٰهُ إِلَىٰٓ أُمِّهِۦ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

lakini wengi wao hawajui.[13]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [13]

Alipofikia ukomavu wake kamili na akathibitika, Tulimpa hukumu na ujuzi —

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَٱسْتَوَىٰٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا

ndivyo Tunavyolipa wanaofanya wema.[14]

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ [14]

Na aliingia Jiji Kuu wakati wa kughafilika kwa watu wake, na akakuta humo wanaume wawili wakipigana: mmoja wa upande wake mwenyewe, mwingine wa maadui wake.

وَدَخَلَ ٱلْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَتِهِۦ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ

Yule wa upande wake alimwita kumsaidia dhidi ya yule wa maadui wake; Musa alimpiga ngumi na akammaliza.

فَٱسْتَغَٰثَهُ ٱلَّذِى مِن شِيعَتِهِۦ عَلَى ٱلَّذِى مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَزَهُۥ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ

Alisema: “Hili ni tendo la Mwepushaji;

قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ

hakika yeye ni adui, mpotoshaji dhahiri.”[15]

إِنَّهُۥ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ [15]

Alisema: “Mlezi wangu, hakika nimejidhulumu mwenyewe; nisamehe.”

قَالَ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَٱغْفِرْ لِى

Alimsamehe,

فَغَفَرَ لَهُۥٓ

kwani Yeye ndiye Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[16]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [16]

Alisema: “Mlezi wangu, kwa neema uliyonipa, sitakuwa tena kamwe tegemeo kwa waliotengwa.”[17]

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ [17]

Alijikuta katika Jiji Kuu, mwenye woga, akichunga; na tazama yule aliyeomba uokozi wake jana, alikuwa akimwita tena kwa msaada.

فَأَصْبَحَ فِى ٱلْمَدِينَةِ خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا ٱلَّذِى ٱسْتَنصَرَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُۥ

Musa alimwambia: “Kwa yakini wewe ni mpotovu dhahiri.”[18]

قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰٓ إِنَّكَ لَغَوِىٌّ مُّبِينٌ [18]

Kisha, alipokusudia kumkamata yule aliyekuwa adui wa wote wawili, alisema: “Ewe Musa, unakusudia kuniua kama ulivyomwua Dhati jana?

فَلَمَّآ أَنْ أَرَادَ أَن يَبْطِشَ بِٱلَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ أَتُرِيدُ أَن تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًۢا بِٱلْأَمْسِ

Hukusudii ila kujitia ujeuri juu ya ardhi, na hukusudii kuwa miongoni mwa wanaorekebisha.”[19]

إِن تُرِيدُ إِلَّآ أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِينَ [19]

Na mwanamume mmoja alikuja kwa hatua za haraka kutoka pembe ya mwisho ya Jiji Kuu.

وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ

Alisema: “Ewe Musa, baraza linashauriana dhidi yako ili likuue; toka, hakika mimi kwako ni mshauri mwaminifu.”[20]

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ ٱلْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَٱخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ [20]

Alitoka humo, mwenye woga, akichunga,

فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ

na akasema: “Mlezi wangu, niokoe na kaumu dhalimu.”[21]

قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [21]

Alipokuwa akielekea Madyani, alisema: “Huenda Mlezi wangu ataniongoza kwenye njia iliyonyooka.”[22]

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يَهْدِيَنِى سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ [22]

Alipofika kwenye maji ya Madyani, alikuta humo jamii ya wanaume wakinywesha, na akakuta, kando nao, wanawake wawili wakizuia kundi lao la mifugo.

وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ

Alisema: “Hali yenu ni ipi?”

قَالَ مَا خَطْبُكُمَا

Walisema: “Hatunyweshi ila wachungaji wanapoondoka; na baba yetu ni mzee mwenye umri mkubwa sana.”**(78)** [23]

قَالَتَا لَا نَسْقِى حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ [23] **(78)**

Aliwanywesha kwa ajili yao, kisha akarudi kwenye kivuli na akasema: “Mlezi wangu, hakika nina uhitaji mkubwa wa wema wowote ule ungeniteremshia.”[24]

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّى لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَىَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ [24]

Mmoja wao alimjia, akitembea kwa haya ya kujizuia.

فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا تَمْشِى عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ

Alisema: “Baba yangu anakuita ili akulipe ujira wako kwa kutunywesha.”

قَالَتْ إِنَّ أَبِى يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا

Alipomjia na kumsimulia kisa chake, alisema: “Usiogope, umeokoka kaumu dhalimu.”[25]

فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [25]

Mmoja wao alisema: “Ewe baba yangu, mwajiri;

قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُ

kwani bora zaidi uwezaye kuajiri ni yule aliye hodari na wa kuaminika.”[26]

إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِىُّ ٱلْأَمِينُ [26]

Alisema: “Nakusudia kukuoza mmoja wa binti zangu wawili hawa, kwa sharti kwamba unitumikie kwa miaka minane;

قَالَ إِنِّىٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَىَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِى ثَمَٰنِىَ حِجَجٍ

na ukitimiza kumi, hilo litatoka kwako;

فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ

na sikusudii kukulazimisha kwa ugumu —

وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ

utanikuta, ikiwa Mungu ataridhia, miongoni mwa walio mazima.”[27]

سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [27]

Alisema: “Hilo limeafikiwa kati yako na mimi;

قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ

lolote kati ya vipindi viwili nitakalolimaliza, kusiwe na uadui dhidi yangu;

أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَٰنَ عَلَىَّ

na Mungu ni wakili wa tunayosema."[28]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ [28]

Musa alipomaliza kipindi na akaondoka na walio wake, aliona moto kutoka ubavuni mwa Mlima.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ نَارًا

Aliwaambia walio wake: "Kaeni hapa, kwani nimeona moto; huenda nitawaletea habari kutoka huko, au kaa la moto linalowaka, huenda mtaweza kupata joto."[29]

قَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ [29]

Alipofika huko, aliitwa kutoka ukingo wa kulia wa bonde, katika mahali palipobarikiwa, kutoka kwenye mti: "Ewe Musa, hakika ni Mimi, Mungu, Mlezi wa viumbe vyote! Na tupa fimbo yako."[30]

فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ مِن شَٰطِئِ ٱلْوَادِ ٱلْأَيْمَنِ فِى ٱلْبُقْعَةِ ٱلْمُبَٰرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّىٓ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ [30] وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ

Alipoiona ikitikisika kama kwamba ni mmoja wa Waliofichika, aligeuka nyuma kukimbia na hakurudi nyuma.

فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ

"Ewe Musa, elekea mbele na usiogope;

يَٰمُوسَىٰٓ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ

kwani wewe ni miongoni mwa walio salama.[31]

إِنَّكَ مِنَ ٱلْءَامِنِينَ [31]

Ingiza mkono wako katika mwanya wa kifua chako, utatoka mweupe, bila madhara yoyote;

ٱسْلُكْ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ

na kunja bawa lako dhidi yako, dhidi ya kicho.

وَٱضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهْبِ

Hizo basi ni hoja mbili za Mlezi wako, kwa Firauni na baraza lake;

فَذَٰنِكَ بُرْهَٰنَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦٓ

kwani walikuwa kaumu ya wavukao mipaka."[32]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ [32]

Alisema: "Mlezi wangu, hakika nimeua Dhati miongoni mwao na ninaogopa kwamba wataniua; na ndugu yangu Haruni ana ulimi ulio wazi zaidi kuliko wangu — tuma pamoja nami kama nyongeza inayonitangaza msadikifu;[33]

قَالَ رَبِّ إِنِّى قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ [33] وَأَخِى هَٰرُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّى لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِىَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِىٓ

kwani ninaogopa kwamba wataniita uongo."[34]

إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ [34]

Alisema: "Tutaimarisha bazi lako kwa ndugu yako, na Tutawawekea nyinyi wawili mamlaka, kiasi kwamba hawataweza kuwafikia — kwa ishara Zetu,

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِـَٔايَٰتِنَآ

nyinyi wawili, na wale watakaowafuata, mtakuwa washindi."[35]

أَنتُمَا وَمَنِ ٱتَّبَعَكُمَا ٱلْغَٰلِبُونَ [35]

Musa alipowaletea ishara Zetu za wazi, walisema: "Haya si ila mazingaombwe yaliyobuniwa; hatukuwahi kusikia habari ya hili kwa mababu wetu wa kwanza."[36]

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ [36]

Na Musa alisema: “Mlezi wangu anajua zaidi anayekuja na mwongozo kutoka Kwake, na ambaye itampata matokeo ya makazi,

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ مِنۡ عِندِهِۦ وَمَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ

kwani madhalimu hawafanikiwi.”[37]

إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ [37]

Na Firauni alisema: “Enyi baraza, sijui mungu mwingine kwenu isipokuwa mimi. Basi niwashie moto juu ya udongo wa mfinyanzi, ewe Hamani, na unijengee mnara wa kutazamia, huenda nitapanda kumwona mungu wa Musa; kwa yakini nadhani kwamba yeye ni miongoni mwa waongo.”[38]

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ مَا عَلِمۡتُ لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرِي فَأَوۡقِدۡ لِي يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجۡعَل لِّي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ [38]

Na alijivuna, yeye na majeshi yake, juu ya ardhi, bila haki yoyote, nao walidhani kwamba hawatarejeshwa kamwe Kwetu.[39]

وَٱسۡتَكۡبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ إِلَيۡنَا لَا يُرۡجَعُونَ [39]

Tulimkamata, yeye na majeshi yake, na Tukawatupa katika mkondo —

فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡيَمِّ

tazama basi hatima ya madhalimu ilikuwaje.[40]

فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ [40]

Na Tuliwafanya viongozi wanaoita kwenye Moto,

وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ

na katika Siku ya Kusimama Mbele, hawataokolewa.[41]

وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَا يُنصَرُونَ [41]

Na Tumewafuatishia, katika Maisha haya ya Karibu, laana,

وَأَتۡبَعۡنَٰهُمۡ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗ

na katika Siku ya Kusimama Mbele, watakuwa miongoni mwa walioharibiwa sura.[42]

وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلْمَقْبُوحِينَ [42]

Hakika Tulimpa Musa Maandiko, baada ya kuteketeza vizazi vya kwanza, kama mwangaza kwa watu, mwongozo na huruma, huenda wangekumbuka.[43]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ ٱلْأُولَىٰ بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [43]

Hukuwa kwenye ubavu wa magharibi Tulipomwamulia Musa amri,

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلْغَرْبِىِّ إِذْ قَضَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَى ٱلْأَمْرَ

hukuwa miongoni mwa waliokuwa wakishuhudia.[44]

وَمَا كُنتَ مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ [44]

Lakini Tuliinua vizazi, na maisha yakarefuka kwao;

وَلَٰكِنَّآ أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ

na hukuwa ukikaa kati ya ahali wa Madyani, ukiwakariria ishara Zetu,

وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا

lakini Sisi Tulikuwa Watumaji.[45]

وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ [45]

Wala hukuwa ubavuni mwa Mlima Tulipomwita;

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا

lakini ni huruma ya Mlezi wako, ili uonye kaumu ambayo hakuna mwonyaji aliyewajia kabla yako, kwa matumaini kwamba watakumbuka.[46]

وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [46]

Na kama, balaa inapowapata kwa yale ambayo mikono yao imetanguliza, wasingalisema: “Mlezi wetu, kwa nini hukututumia mjumbe? Tungalifuata ishara Zako na kuwa miongoni mwa wanaoamini” —[47]

وَلَوْلَآ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا۟ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [47]

ukweli ulipowajia kutoka Kwetu, walisema: “Kwa nini hakupewa mfano wa yale aliyopewa Musa!”

فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا۟ لَوْلَآ أُوتِىَ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ مُوسَىٰٓ

Je, hawakukana yale aliyopewa Musa hapo awali?

أَوَلَمْ يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ

Walisema: “Mazingaombwe mawili yanayosaidiana!”

قَالُوا۟ سِحْرَانِ تَظَٰهَرَا

na walisema: “Hakika sisi tunakana yote hayo.”[48]

وَقَالُوٓا۟ إِنَّا بِكُلٍّ كَٰفِرُونَ [48]

Sema: “Leteni basi andiko kutoka kwa Mungu lililo la kuongoza zaidi kuliko haya mawili, nitalifuata, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[49]

قُلْ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبٍ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَآ أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [49]

Wasipokujibu, jua kwamba hawafuati ila mihemko yao —

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكَ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَآءَهُمْ

na nani aliyepotea zaidi kuliko yule anayefuata mhemko wake, bila mwongozo wa Mungu?

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ ٱللَّهِ

Kwani Mungu haongozi kaumu dhalimu.[50]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [50]

Hakika Tumewafikishia maneno bila kukatiza, huenda watakumbuka.[51]

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ ٱلْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [51]

Wale Tuliowapa Maandiko kabla yake wanayaamini;[52]

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِهِۦ هُم بِهِۦ يُؤْمِنُونَ [52]

na yanapokaririwa kwao, wanasema: “Tunayaamini; hakika ni ukweli uliotoka kwa Mlezi wetu; tulikuwa, kabla yake tayari, wanyoofu kwa Mungu.”[53]

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦٓ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّنَآ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِۦ مُسْلِمِينَ [53]

Hao watapokea ujira wao mara mbili, kwa kuwa na subira, kwa kuondoa uovu kwa wema, na kwa kutumia kati ya yale Tuliyowaruzuku.[54]

أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا۟ وَيَدْرَءُونَ بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [54]

Na wanaposikia upuuzi, wanaukwepa na kusema: “Matendo yetu ni yetu, na yenu ni yenu; amani iwe juu yenu, hatuwatafuti wajinga.”[55]

وَإِذَا سَمِعُوا۟ ٱللَّغْوَ أَعْرَضُوا۟ عَنْهُ وَقَالُوا۟ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى ٱلْجَٰهِلِينَ [55]

Hakika huongozi umpendaye;

إِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ أَحْبَبْتَ

lakini Mungu huongoza amridhiaye,

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ

na Anajua zaidi wale wanaoongozwa.[56]

وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ [56]

Na walisema: “Tukiufuata mwongozo pamoja nawe, tutapokonywa nchi yetu.”

وَقَالُوٓا۟ إِن نَّتَّبِعِ ٱلْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَآ

Je, Hatukuwaimarisha vyema katika mahali pasipokiukwa na salama, ambako yanamiminika matunda ya kila kitu, kama riziki itokayo Kwetu wenyewe?

أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰٓ إِلَيْهِ ثَمَرَٰتُ كُلِّ شَىْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا

Lakini wengi wao hawajui.[57]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [57]

Ni miji mingapi Tuliyoiteketeza, iliyokuwa imelewa na maisha yao wenyewe!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍۭ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا

Hizi hapa maskani zao, ambazo hazikukaliwa tena baada yao, ila chache sana — na ni Sisi Tuliokuwa warithi.[58]

فَتِلْكَ مَسَٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّنۢ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ ٱلْوَٰرِثِينَ [58]

Mlezi wako haiteketezi miji kamwe kabla ya kuibua, katika mji mama wao, mjumbe awakaririe ishara Zetu;

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِىٓ أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا

Hatujawahi kuteketeza miji ila wakati watu wake walikuwa madhalimu.[59]

وَمَا كُنَّا مُهْلِكِى ٱلْقُرَىٰٓ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَٰلِمُونَ [59]

Kila mlichopewa si ila starehe ya Maisha ya Karibu na pambo lake;

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَا

kilichoko kwa Mungu ni bora zaidi na cha kudumu zaidi.

وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ

Je, hamtumii akili basi?[60]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ [60]

Je, yule Tuliyemwahidi ahadi nzuri na ambaye atakutana nayo, anafanana na yule Tuliyemstarehesha katika Maisha ya Karibu, na ambaye atakuwa kisha, katika Siku ya Kusimama Mbele, miongoni mwa walioletwa?[61]

أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ [61]

Na siku ambayo atawaita na kusema: “Wako wapi washirika Wangu, mliokuwa mkidai?”[62]

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ [62]

Wale ambao maneno yatakuwa yamethibitika juu yao watasema: “Mlezi wetu, hawa, tuliowapotosha, tuliwapotosha kama sisi wenyewe tulivyopotea;

قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا

tunajitangaza tumeachiliwa mbele Yako;

تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ

si sisi waliokuwa wakitii.”[63]

مَا كَانُوٓاْ إِيَّانَا يَعْبُدُونَ [63]

Na itasemwa: “Iteni washirika wenu.” Watawaita, lakini hao hawatawajibu; wataiona adhabu — laiti wangalikuwa wameongozwa tu...[64]

وَقِيلَ ٱدْعُواْ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُواْ لَهُمْ وَرَأَوُاْ ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُواْ يَهْتَدُونَ [64]

Na siku ambayo atawaita na kusema: “Mliwajibu nini waliotumwa?”[65]

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ [65]

Siku hiyo, taarifa zitakuwa fiche kwao, na hawataulizana wao kwa wao.[66]

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَنۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ [66]

Ama yule aliyejuta, akaamini na akatenda tendo zima, huenda akawa miongoni mwa wanaofanikiwa.[67]

فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ [67]

Mlezi wako huumba ayaridhiayo na huchagua;

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ

chaguo si lao.

مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ

Utukufu ni wa Mungu, Yeye yu juu mno kuliko wanayomshirikisha.[68]

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [68]

Mlezi wako anajua vinachohifadhi vifua vyao na wanachotangaza.[69]

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ [69]

Ndiye Yeye, Mungu; hakuna mungu isipokuwa Yeye;

وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Himidi ni Zake, katika ya kwanza kama katika ya mwisho;

لَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْأُولَىٰ وَٱلْءَاخِرَةِ

na hukumu ni Yake,

وَلَهُ ٱلْحُكْمُ

na ni Kwake Yeye mtarejeshwa.[70]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [70]

Sema: “Je, mnaona: kama Mungu angefanya kwenu usiku wa daima hadi Siku ya Kusimama Mbele, mungu gani, asiye Mungu, angewaletea mwanga?

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ

Je, basi hamsikii?”[71]

أَفَلَا تَسْمَعُونَ [71]

Sema: “Je, mnaona: kama Mungu angefanya kwenu mchana wa daima hadi Siku ya Kusimama Mbele, mungu gani, asiye Mungu, angewaletea usiku wa kupumzikia?

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ

Je, basi hamoni wazi?”[72]

أَفَلَا تُبْصِرُونَ [72]

Na ni kwa huruma Yake kwamba amewafanyia usiku na mchana, kusudi mpumzike na mtafute fadhili Zake, na huenda mtashukuru.[73]

وَمِن رَّحْمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [73]

Na siku ambayo atawaita na kusema: “Wako wapi washirika Wangu, mliokuwa mkidai?”[74]

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ [74]

Na Tutang’oa kutoka kila jamii shahidi, na Tutasema: “Leteni hoja yenu.” Watajua hapo kwamba ukweli ni wa Mungu, na yale waliyokuwa wakibuni yatapotea mbali nao.[75]

وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟ أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ [75]

Karuni alikuwa wa kaumu ya Musa; alifanya unyang’anyi dhidi yao —

إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ

na Tulikuwa Tumempa, miongoni mwa hazina, vitu vingi kiasi kwamba funguo zake peke yake kwa yakini zilikuwa nzito kwa kundi zima la wanaume wenye nguvu.

وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ

Kaumu yake ilimwambia hapo: “Usishangilie, kwani Mungu hawapendi wanaoshangilia;[76]

إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ [76]

tafuta badala yake, katika alichokupa Mungu, makazi ya mwisho,

وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ

bila hata hivyo kusahau fungu lako la Maisha ya Karibu;

وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا

na fanya wema kama Mungu alivyokufanyia wema,

وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ

na usitafute ufisadi juu ya ardhi;

وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ

kwani Mungu hawapendi mafisadi.”[77]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ [77]

Alisema: “Nimepewa hilo tu kwa sababu ya ujuzi nilio nao.”

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِىٓ

Je, hakujua kwamba Mungu alikuwa ameteketeza, kabla yake, vizazi vilivyomzidi nguvu na vilivyokusanya zaidi?

أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا

Na waliotengwa hawataulizwa kuhusu makosa yao.[78]

وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ [78]

Alitoka mbele ya kaumu yake katika pambo lake lote.

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ

Wale wanaokusudia Maisha ya Karibu walisema: “Laiti tungekuwa na mfano wa yale aliyopewa Karuni! Kwa yakini ana fungu adhimu.”[79]

قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ أُوتِىَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ [79]

Lakini wale waliokuwa wamepewa ujuzi walisema: “Ole wenu! Badala ya Mungu ni bora kwa yule anayeamini na kutenda tendo zima;

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا

na hilo, ni wenye subira tu wanaolipokea.”[80]

وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ [80]

Tulifanya ardhi immeze, yeye na makazi yake;

فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ

hakuwa na kikosi chochote cha kumwokoa pasipo Mungu,

فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ

na hakuwa miongoni mwa wanaojiokoa wenyewe.[81]

وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ [81]

Na wale ambao, jana, walitamani nafasi yake wakaanza kusema: “Ah! Basi Mungu hupanua riziki kwa amridhiaye miongoni mwa watiifu Wake, na huipima!

وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ

Kama Mungu asingalitufadhili, angalitumeza sisi pia.

لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا

Ah! Basi wanaokana hawafanikiwi kamwe.”[82]

وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ [82]

Makazi haya ya mwisho, Tunawatengea wale wasiokusudia, juu ya ardhi, wala kujikweza juu ya wengine, wala ufisadi;

تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا

na matokeo ni ya wanaojikinga.[83]

وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ [83]

Yeyote anayekuja na wema atapata bora kuliko huo;

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا

na yeyote anayekuja na uovu — wale waliotenda uovu hawatalipwa ila kulingana na waliyokuwa wakifanya.[84]

وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [84]

Yule aliyefanya Usomaji kuwa wajibu kwako atakurudisha kwa yakini kwenye mahali pa kurejea.

إِنَّ ٱلَّذِى فَرَضَ عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لَرَآدُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ

Sema: “Mlezi wangu anajua zaidi anayekuja na mwongozo na aliye katika upotovu dhahiri.”[85]

قُل رَّبِّىٓ أَعْلَمُ مَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [85]

Hukuwa ukitarajia kwamba Maandiko yangeelekezwa kwako; si ila kwa huruma ya Mlezi wako —

وَمَا كُنتَ تَرْجُوٓا۟ أَن يُلْقَىٰٓ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ

basi usiwe kamwe tegemeo kwa wale wanaokana.[86]

فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَٰفِرِينَ [86]

Na wasikuzuilie njia ya ishara za Mungu, baada ya kuteremshiwa kwako;

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ

na ita kuelekea Mlezi wako,

وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ

wala usiwe kamwe miongoni mwa wanaoshirikisha.[87]

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [87]

Na usimwombe, pamoja na Mungu, mungu mwingine;

وَلَا تَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ

hakuna mungu isipokuwa Yeye.

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Kila kitu kinateketea, ila mwelekeo Wake.

كُلُّ شَىْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُۥ

Hukumu ni Yake,

لَهُ ٱلْحُكْمُ

na ni Kwake Yeye mtarejeshwa.[88]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [88]

AL-ANKABUT • العنكبوت

Sura 29 · 69 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Je, watu wanadhani kwamba wataachwa, kwa sababu wanasema: “Tunaamini”, bila kwamba wajaribiwe?[2]

أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ [2]

Hata hivyo Tuliwajaribu wale waliowatangulia,

وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

basi Mungu kwa yakini atawatofautisha wale waliosema kweli, na kwa yakini atawatofautisha waongo.[3]

فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَٰذِبِينَ [3]

Au wale wanaotenda uovu wanadhani kwamba watatutangulia?

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسْبِقُونَا

Ni mbaya kama nini hukumu yao![4]

سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ [4]

Yeyote anayetarajia kukutana na Mungu — muda uliowekwa na Mungu utakuja kwa yakini;

مَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَءَاتٍ

nao Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[5]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [5]

Na yeyote anayepigana hapigani ila kwa ajili yake mwenyewe,

وَمَن جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفْسِهِۦٓ

kwani Mungu kwa yakini ni Tajiri, na Hahitaji viumbe vyote.[6]

إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ [6]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima, kwa yakini Tutafunika vitendo vyao viovu, na kwa yakini Tutawalipa kulingana na lililo zuri zaidi katika waliyokuwa wakifanya.[7]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [7]

Na Tumemwusia mwanadamu mwenendo mzuri kwa wazazi wake wawili;

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا

lakini wakipigana nawe ili unishirikishe na usiyo na ujuzi wowote nayo, usiwanyenyekee;

وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَآ

ni Kwangu kutakuwa kurejea kwenu, Nami Nitawaarifu hapo kuhusu mliyokuwa mkifanya.[8]

إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [8]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima, kwa yakini Tutawaingiza miongoni mwa walio mazima.[9]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِى ٱلصَّٰلِحِينَ [9]

Na miongoni mwa watu, wako wanaosema: “Tunamwamini Mungu”; kisha, mara tu wanapokerwa kwa sababu ya Mungu, hulinganisha mtihani unaotolewa na watu na adhabu ya Mungu.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِىَ فِى ٱللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِ

Na ukija uokozi kutoka kwa Mlezi wako, kwa yakini watasema: “Hakika tulikuwa pamoja nanyi.”

وَلَئِن جَآءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ

Je, Mungu hajui zaidi kuliko wote yaliyomo katika vifua vya viumbe vyote?[10]

أَوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ ٱلْعَٰلَمِينَ [10]

Na Mungu kwa yakini atawatofautisha walioamini, na kwa yakini atawatofautisha wanafiki.[11]

وَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ [11]

Na wale wanaokana walisema kwa walioamini: “Fuateni njia yetu, nasi tutabeba hitilafu zenu” —

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبِعُوا۟ سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَٰيَٰكُمْ

ilhali hawatabeba chochote cha hitilafu za hao;

وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنْ خَطَٰيَٰهُم مِّن شَىْءٍ

kwa yakini ni waongo.[12]

إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ [12]

Na kwa yakini watabeba mizigo yao wenyewe, na mizigo juu ya mizigo yao;

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ

na kwa yakini wataulizwa, katika Siku ya Kusimama Mbele, kuhusu waliyokuwa wakibuni.[13]

وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ [13]

Hakika Tulimtuma Nuhu kwa kaumu yake, naye akakaa kati yao miaka elfu, pungufu ya miaka hamsini ya kalenda ya kawaida, kisha gharika ikawakamata ilhali walikuwa madhalimu.[14]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ [14]

Tulimwokoa, pamoja na waandamani wa mashua,

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَصْحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ

na Tukakifanya ishara kwa viumbe vyote.[15]

وَجَعَلْنَٰهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ [15]

Na Ibrahimu, aliposema kwa kaumu yake: “Mtiini Mungu na mjikinge kwake;

وَإِبْرَٰهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ

hilo ni bora kwenu, kama mngejua.[16]

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [16]

Hamtii, pasipo Mungu, ila vinyago, na mnaumba uzushi;

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا

wale mnaowatii pasipo Mungu hakika hawamiliki kwa ajili yenu riziki yoyote —

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا

tafuteni basi kwa Mungu riziki,

فَٱبْتَغُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ

mtiini,

وَٱعْبُدُوهُ

na mshukuruni;

وَٱشْكُرُوا۟ لَهُۥٓ

ni Kwake mtarejeshwa.”[17]

إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [17]

Na mkiita uongo, jamii kabla yenu tayari ziliita uongo;

وَإِن تُكَذِّبُواْ فَقَدۡ كَذَّبَ أُمَمٞ مِّن قَبۡلِكُمۡ

na hakuna lililo juu ya mjumbe ila uwasilishaji wazi.[18]

وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ [18]

Je, hawaoni jinsi Mungu anavyoanza uumbaji,

أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ كَيۡفَ يُبۡدِئُ ٱللَّهُ ٱلۡخَلۡقَ

kisha anaurudia?

ثُمَّ يُعِيدُهُۥٓ

Hilo hakika ni rahisi kwa Mungu.[19]

إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ [19]

Sema: “Tembeeni ardhini na mtazame jinsi alivyoanza uumbaji;

قُلۡ سِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ بَدَأَ ٱلۡخَلۡقَ

kisha Mungu atazalisha chanzo cha mwisho;

ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأٓخِرَةَ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.”[20]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ [20]

Anaadhibu amridhiaye na anamfanyia huruma amridhiaye;

يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرۡحَمُ مَن يَشَآءُ

na ni Kwake mtarudishwa.[21]

وَإِلَيۡهِ تُقۡلَبُونَ [21]

Hamwezi kumfanya ashindwe, wala juu ya ardhi wala angani;

وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ

na hamna, pasipo Mungu, mwandani wala uokozi.[22]

وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ [22]

Na wale wanaokana ishara za Mungu na kukutana Naye, hao wamekata tamaa ya huruma Yangu,

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يَئِسُواْ مِن رَّحْمَتِى

na hao watakuwa na adhabu chungu.[23]

وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [23]

Jibu la pekee la kaumu yake lilikuwa kusema: “Muueni, au mchomeni!”

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُواْ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ

Lakini Mungu alimwokoa na moto;

فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ

kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayoamini.[24]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [24]

Na alisema: “Hamkuchukua, pasipo Mungu, vinyago, ila kwa mapenzi ya pamoja kati yenu katika Maisha ya Karibu;

وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

kisha, katika Siku ya Kusimama Mbele, mtakanana ninyi kwa ninyi na mtalaaniana ninyi kwa ninyi,

ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا

na kinga yenu ni Moto, na hamtakuwa na uokozi wowote.”[25]

وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ [25]

Lutu alimwekea imani,

فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ

naye akasema: “Ninahamia kwa Mlezi wangu;

وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي

kwani Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.”[26]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [26]

Na Tulimtunukia Ishaka na Yakubu,

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ

na Tukaweka katika kizazi chake kazi ya kuarifu na Maandiko;

وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ

na Tukampa ujira wake katika Maisha ya Karibu,

وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِي ٱلدُّنْيَا

na katika Maisha ya Mwisho, kwa yakini atakuwa miongoni mwa walio wazima.[27]

وَإِنَّهُۥ فِي ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [27]

Na Lutu, aliposema kwa kaumu yake: “Kwa yakini mnafanya ufuska, ambao hakuna yeyote, miongoni mwa viumbe vyote, aliyewatangulia; je, mnawaendea kweli wanaume, mnakata njia, na mnafanya, katika vikao vyenu, kinachokataliwa?”[28]

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ [28] أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ

Jibu la pekee la kaumu yake lilikuwa kusema: “Tuletee adhabu ya Mungu, ikiwa wewe ni miongoni mwa wasadikifu!”[29]

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُواْ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [29]

Alisema: “Mlezi wangu, niokoe dhidi ya kaumu ya mafisadi.”[30]

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِي عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ [30]

Wajumbe Wetu walipomjia Ibrahimu na habari njema, walisema: “Hakika tutateketeza ahali wa mji huu; ahali wake ni madhalimu.”[31]

وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرٰهِيمَ بِٱلْبُشْرَىٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهْلِكُوٓاْ أَهْلِ هٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُواْ ظٰلِمِينَ [31]

Alisema: “Hakika Lutu yumo humo.”

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا

Walisema: “Sisi tunajua zaidi aliyemo humo;

قَالُواْ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا

kwa yakini tutamwokoa, yeye na walio wake, ila mke wake, atakayekuwa miongoni mwa wanaochelewa.”[32]

لَنُنَجِّيَنَّهُۥ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغٰبِرِينَ [32]

Wajumbe Wetu walipomjia Lutu, kuja kwao kulimchukiza naye akahisi kuchanganyikiwa kwa ajili yao;

وَلَمَّآ أَن جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا

nao walisema: “Usiogope wala usihuzunike, kwani tutakuokoa, wewe na walio wako, ila mke wako, atakayekuwa miongoni mwa wanaochelewa.[33]

وَقَالُواْ لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ ٱلْغٰبِرِينَ [33]

Hakika tutateremsha juu ya ahali wa mji huu uchafu kutoka angani, kwa kuwa wamevuka mipaka.”[34]

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهْلِ هٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفْسُقُونَ [34]

Hakika tumeacha humo ishara bayana, kwa kaumu inayotumia akili.[35]

وَلَقَد تَّرَكْنَا مِنْهَآ ءَايَةًۢ بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [35]

Na kwa Madyani, ndugu yao Shuaibu; alisema: “Enyi kaumu yangu! Mtiini Mungu, mtarajieni Siku ya Mwisho, na msieneze fujo juu ya ardhi mkiwa mafisadi.”[36]

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱرْجُوا۟ ٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ [36]

Walimwita uongo; hapo tetemeko likawakamata, nao wakajikuta, katika makazi yao, wamelala, bila uhai.[37]

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ [37]

Na Adi na Thamudi — hilo limekuwa wazi kwenu kupitia maskani zao; Mwepushaji alikuwa amewapambia matendo yao, na hivyo akawazuilia njia, ilhali walikuwa hata hivyo na maono bayana.[38]

وَعَادًا وَثَمُودَا۟ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسَٰكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُوا۟ مُسْتَبْصِرِينَ [38]

Na Karuni, Firauni na Hamani —

وَقَٰرُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ

Musa alikuwa amewajia hata hivyo na dalili bayana, lakini walijivuna juu ya ardhi, bila kuweza kututangulia.[39]

وَلَقَدْ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانُوا۟ سَٰبِقِينَ [39]

Kila mmoja wao, Tulimkamata kwa kosa lake;

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنۢبِهِۦ

juu ya baadhi yao Tulituma tufani ya changarawe,

فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا

wengine, Kilio kiliwakamata,

وَمِنْهُم مَّنْ أَخَذَتْهُ ٱلصَّيْحَةُ

wengine, Tulifanya ardhi iwameze,

وَمِنْهُم مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ

wengine tena, Tuliwazamisha.

وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا

Mungu hakuwa karibu kuwadhulumu;

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[40]

وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [40]

Mfano wa wale wanaochukua, pasipo Mungu, wandani, ni ule wa buibui anayejichukulia nyumba;

مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلْعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتْ بَيْتًا

ilhali nyumba dhaifu zaidi kwa yakini ni nyumba ya buibui — laiti wangalijua.[41]

وَإِنَّ أَوْهَنَ ٱلْبُيُوتِ لَبَيْتُ ٱلْعَنكَبُوتِ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ [41]

Mungu hakika anajua kila wanachoomba pasipo Yeye;

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[42]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [42]

Na mifano hii, Tunaizidisha kwa watu,

وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

lakini wajuzi tu ndio wanaoitumia akili yao katika hiyo.[43]

وَمَا يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَٰلِمُونَ [43]

Mungu ameumba mbingu na ardhi kwa kweli;

خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

kwa yakini kuna hapo ishara kwa waumini.[44]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ [44]

Kariri uliyofunuliwa kati ya Maandiko, na udumishe Mawasiliano;

ٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ

kwani Mawasiliano yanakataza ufuska na kinachokataliwa;

إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ

na ukumbusho wa Mungu ni mkubwa zaidi;

وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ

Mungu anajua mnayoyafanya.[45]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ [45]

Na msijadiliane na ahali wa Maandiko ila kwa njia nzuri zaidi,

وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ

ila na wale miongoni mwao wanaofanya dhuluma;

إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْهُمْ

na semeni: “Tunaamini yale tuliyoteremshiwa na yale mliyoteremshiwa; mungu wetu na mungu wenu ni mmoja, nasi tuko wanyoofu Kwake.”[46]

وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَٰحِدٌ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ [46]

Hivyo ndivyo Tulivyokuteremshia Maandiko;

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ

wale Tuliowapa Maandiko wanayaamini, na miongoni mwa hawa, baadhi wanayaamini pia;

فَٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۖ وَمِنۡ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤۡمِنُ بِهِۦۚ

hakuna anayezikanusha ishara Zetu ila wale wanaokana.[47]

وَمَا يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلۡكَٰفِرُونَ [47]

Hukuwa ukikariri, kabla yake, andiko lolote, wala hukuwa ukichora kwa mkono wako wa kulia;

وَمَا كُنتَ تَتۡلُواْ مِن قَبۡلِهِۦ مِن كِتَٰبٖ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَ

la sivyo, mafundi wa ubatili wangalikuwa na shaka.[48]

إِذٗا لَّٱرۡتَابَ ٱلۡمُبۡطِلُونَ [48]

Bali ni ishara bayana, katika vifua vya wale waliopewa ujuzi;

بَلۡ هُوَ ءَايَٰتُۢ بَيِّنَٰتٞ فِي صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَۚ

hakuna anayezikanusha ishara Zetu ila madhalimu.[49]

وَمَا يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ [49]

Na walisema: “Kwa nini hakuteremshiwa ishara kutoka kwa Mlezi wake!”

وَقَالُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَٰتٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ

Sema: “Ishara ziko kwa Mungu tu; nami si ila mwonyaji wa wazi.”[50]

قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٌ [50]

Je, haiwatoshi kwamba Tumekuteremshia Maandiko, yanayokaririwa kwao?

أَوَلَمۡ يَكۡفِهِمۡ أَنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ

Kwa yakini kuna hapo huruma na ukumbusho kwa kaumu inayoamini.[51]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحۡمَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ [51]

Sema: “Mungu anatosha kuwa shahidi kati yangu na ninyi;

قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا

anajua yaliyomo katika mbingu na juu ya ardhi;

يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na wale wanaoamini ubatili na kumkana Mungu, hao ndio waliopata hasara.”[52]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ وَكَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [52]

Na wanakuomba uharakishe adhabu;

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ

na bila muda uliotajwa, adhabu ingalikuwa imewajia tayari — itawajia kwa yakini ghafla, bila wao kuihisi.[53]

وَلَوْلَآ أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَآءَهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [53]

Wanakuomba uharakishe adhabu,

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ

na Jahanamu kwa yakini inawazunguka wanaokana.[54]

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ [54]

Siku ambayo adhabu itawafunika kutoka juu yao na chini ya miguu yao, na tutakaposema: “Onjeni mliyokuwa mkifanya.”(79) [55]

يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [55] (79)

“Enyi watiifu Wangu mlioamini, ardhi Yangu ni pana; basi ni Mimi mnayepaswa kunitii.”[56]

يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ أَرْضِى وَٰسِعَةٌ فَإِيَّٰىَ فَٱعْبُدُونِ [56]

Kila Dhati itaonja kifo,

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ

kisha ni Kwetu mtakarejeshwa.[57]

ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ [57]

Na wale walioamini na kutenda matendo mazima, kwa yakini Tutawaweka katika vyumba vya juu vya Bustani ambavyo chini yake mito inatiririka, watakakokaa milele;

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

ujira mzuri kama nini kwa wanaotenda,[58]

نِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ [58]

wale waliokuwa na subira na wanaompa Mlezi wao uwakili.[59]

ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ [59]

Ni viumbe vingapi vinavyotembea visivyobeba riziki yao wenyewe! Ni Mungu anayewaruzuku, na ninyi pamoja nao;

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ٱللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ

nao Yeye ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[60]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [60]

Na ukiwauliza ni nani aliyeumba mbingu na ardhi na kuweka chini ya amri jua na mwezi, kwa yakini watasema: “Mungu”;

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ

basi wanapelekwa kombo vipi?[61]

فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ [61]

Mungu hupanua riziki kwa amridhiaye miongoni mwa watiifu Wake, na humpimia;

ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥٓ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[62]

إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [62]

Na ukiwauliza ni nani anayeteremsha kutoka angani maji na kuhuisha kwayo ardhi baada ya kufa kwake, kwa yakini watasema: “Mungu”;

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ

sema: “Himidi ni za Mungu!”

قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ

Lakini wengi wao hawatumii akili.[63]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ [63]

Maisha haya ya Karibu si ila burudani na mchezo;

وَمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ

na makazi ya mwisho, hayo kwa yakini ndiyo maisha ya kweli — laiti wangalijua.[64]

وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلْـَٔاخِرَةَ لَهِىَ ٱلْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ [64]

Wanapopanda katika chombo, wanamwomba Mungu, wakimwekea pekee Sheria;

فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ

lakini anapowaokoa hadi nchi kavu, tazama wanashirikisha, ili kukana Tuliyowapa,[65]

فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ [65] لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ

basi na wastarehe: watajua hivi karibuni.**(80)**[66]

وَلِيَتَمَتَّعُوا۟ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [66] **(80)**

Je, hawaoni kwamba Tumeweka mahali pasipokiukwa na salama, ilhali kuwazunguka watu wanapokonywa?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ ٱلنَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ

Je, wanaamini basi batili, na wanakana neema ya Mungu?[67]

أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكْفُرُونَ [67]

Na ni nani basi aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo dhidi ya Mungu, au anayeita uongo ukweli ulipomjia?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓ

Je, hakuna, katika Jahanamu, makao kwa wanaokana?[68]

أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ [68]

Na wale waliopigana kwa ajili Yetu, kwa yakini Tutawaongoza katika njia Zetu;

وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

na Mungu kwa yakini yu pamoja na wafanyao wema.[69]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ [69]

AR-RUM • الروم

Sura 30 · 60 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Warumi wameshinda, katika nchi iliyo karibu zaidi; lakini baada ya ushindi wao, watashindwa, katika miaka michache. (81) 2-3

غَلَبَتِ ٱلرُّومُ [2] فِيٓ أَدۡنَى ٱلۡأَرۡضِ وَهُم مِّنۢ بَعۡدِ غَلَبِهِمۡ سَيَغۡلِبُونَ [3] فِي بِضۡعِ سِنِينَ (81)

Amri ni ya Mungu, kabla na baada.

لِلَّهِ ٱلۡأَمۡرُ مِن قَبۡلُ وَمِنۢ بَعۡدُ

Na siku hiyo, waumini watafurahia uokozi wa Mungu —[4]

وَيَوۡمَئِذٖ يَفۡرَحُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ [4] بِنَصۡرِ ٱللَّهِ

Anaokoa amridhiaye;

يَنصُرُ مَن يَشَآءُ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[5]

وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [5]

Ahadi ya Mungu: Mungu havunji ahadi Yake,

وَعۡدَ ٱللَّهِ لَا يُخۡلِفُ ٱللَّهُ وَعۡدَهُۥ

lakini wengi wa watu hawajui.[6]

وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ [6]

Hawajui ila kilicho wazi cha Maisha ya Karibu, ilhali kuhusu Maisha ya Mwisho, wao ni wazembe.[7]

يَعْلَمُونَ ظَٰهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ ٱلْءَاخِرَةِ هُمْ غَٰفِلُونَ [7]

Je, basi hawakutafakari ndani yao wenyewe?

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِم

Mungu hakuumba mbingu na ardhi, na yaliyo kati yake, ila kwa ukweli na kwa muda uliotajwa;

مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

na watu wengi kwa yakini wanakana kukutana na Mlezi wao.[8]

وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكَٰفِرُونَ [8]

Je, basi hawakutembea ardhini ili kutazama hatima ya wale waliowatangulia ilikuwaje? Walikuwa wanawazidi nguvu, walikuwa wameinua ardhi

أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ

na kuijaza watu zaidi kuliko wao walivyoijaza; na wajumbe wao waliwajia na dalili bayana,

وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ

na Mungu hakuwa karibu kuwadhulumu,

فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ

bali walikuwa wakijidhulumu wenyewe.[9]

وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [9]

Kisha hatima ya wale waliotenda vibaya ilikuwa mbaya zaidi, kwa kuwa waliita uongo ishara za Mungu na kwa kuzidhihaki.[10]

ثُمَّ كَانَ عَٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ [10]

Mungu anaanza uumbaji, kisha anaurudia, kisha ni kwake watakarejeshwa. **(82)** [11]

ٱللَّهُ يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيۡهِ يُرۡجَعُونَ [11] **(82)**

Na siku ambayo Saa itasimama, waliotengwa watatumbukizwa katika kukata tamaa, na hawatakuwa na, miongoni mwa washirika wao, msuluhishi yeyote; na hata washirika wao wenyewe, watawakana. [12-13]

وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبۡلِسُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ [12] وَلَمۡ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَآئِهِمۡ شُفَعَٰٓؤُاْ وَكَانُواْ بِشُرَكَآئِهِمۡ كَٰفِرِينَ [13]

Na siku ambayo Saa itasimama, siku hiyo, watatengana: [14]

وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوۡمَئِذٖ يَتَفَرَّقُونَ [14]

ama wale walioamini na kutenda matendo mazima, watajazwa furaha katika bustani yenye maua; [15]

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَهُمۡ فِي رَوۡضَةٖ يُحۡبَرُونَ [15]

na ama wale waliokana na kuita uongo ishara Zetu na kukutana kwa Maisha ya Mwisho, hao wataletwa katika adhabu. [16]

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ ٱلۡأٓخِرَةِ فَأُوْلَٰٓئِكَ فِي ٱلۡعَذَابِ مُحۡضَرُونَ [16]

Utukufu basi ni wa Mungu mnapoingia jioni na mnapoingia asubuhi! [17]

فَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمۡسُونَ وَحِينَ تُصۡبِحُونَ [17]

Na himidi ni Zake katika mbingu na juu ya ardhi, na wakati wa kuchwa kwa siku, na mnapoingia adhuhuri. [18]

وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَعَشِيّٗا وَحِينَ تُظۡهِرُونَ [18]

Anatoa aliye hai kutoka mfu, na anatoa mfu kutoka aliye hai, na anahuisha ardhi baada ya kufa kwake;

يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَيُحۡيِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَا

na hivyo ndivyo mtakavyotolewa.[19]

وَكَذَٰلِكَ تُخۡرَجُونَ [19]

Na miongoni mwa ishara Zake ni kwamba amewaumba kutokana na ardhi; kisha tazama ninyi ni binadamu mnaojitandaza.[20]

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنۡ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٞ تَنتَشِرُونَ [20]

Na miongoni mwa ishara Zake ni kwamba amewaumbia, kutoka kwenu wenyewe, mke na mume, ili mpate kwao utulivu, na ameweka kati yenu mapenzi na huruma;

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنۡ خَلَقَ لَكُم مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ أَزۡوَٰجٗا لِّتَسۡكُنُوٓاْ إِلَيۡهَا وَجَعَلَ بَيۡنَكُم مَّوَدَّةٗ وَرَحۡمَةً

kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[21]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ [21]

Na miongoni mwa ishara Zake ni uumbaji wa mbingu na ardhi, na tofauti za lugha zenu na rangi zenu;

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ خَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفُ أَلۡسِنَتِكُمۡ وَأَلۡوَٰنِكُمۡ

kwa yakini kuna hapo ishara kwa wanaojua.[22]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّلۡعَٰلِمِينَ [22]

Na miongoni mwa ishara Zake ni usingizi wenu usiku na mchana, na utafutaji wenu wa fadhili Zake;

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ مَنَامُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبۡتِغَآؤُكُم مِّن فَضۡلِهِۦٓ

kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayosikia.[23]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَسۡمَعُونَ [23]

Na miongoni mwa ishara Zake ni kwamba anawaonyesha umeme, unaoogopwa na kutarajiwa, na anateremsha kutoka angani maji ambayo kwayo anahuisha ardhi baada ya kufa kwake;

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلۡبَرۡقَ خَوۡفٗا وَطَمَعٗا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَيُحۡيِۦ بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَآ

kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayotumia akili.[24]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [24]

Na miongoni mwa ishara Zake ni kwamba anga na ardhi vinadumu kwa amri Yake;

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ

kisha, atakapowaita kwa mwito mmoja kutoka ardhini, tazama mtatoka.[25]

ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ [25]

Na ni Wake yeyote aliye katika mbingu na juu ya ardhi;

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

wote wametengwa Kwake Yeye.[26]

كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ [26]

Na ndiye Yeye anayeanza uumbaji, kisha anaurudia — kitu rahisi zaidi hata Kwake;

وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ

na ni Wake mfano ulio juu zaidi, katika mbingu na juu ya ardhi;

وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[27]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [27]

Amewaongezea mfano utokao kwenu wenyewe: je, mna, miongoni mwa waliofungwa kwa kiapo kwenu, washirika katika Tuliyowaruzuku, kiasi kwamba mngekuwa sawa katika hilo, mkiwaogopa kama mnavyoogopana ninyi kwa ninyi?

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ

Hivyo tunafafanua ishara kwa kaumu inayotumia akili.[28]

كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْآيَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [28]

Bali wale waliofanya dhuluma wamefuata mihemko yao, bila kujua.

بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ

Ni nani basi atakayemwongoza yule ambaye Mungu amempoteza?

فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ

Na hawatakuwa na uokozi.[29]

وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ [29]

Dumisha basi mwelekeo wako kuelekea Sheria, ukiwa umeelekea wote kwa Mungu — maumbile ya asili ambayo Mungu amewapa watu, kama alivyowaumba tangu asili. Hakuna mabadiliko katika uumbaji wa Mungu: hiyo ndiyo Sheria iliyonyooka, lakini wengi wa watu hawajui — mkimrejelea daima, jikingeni Kwake, dumisheni Mawasiliano, na msiwe miongoni mwa wanaoshirikisha, wale waliogawanya Sheria yao na wakawa makundi,[30–31]

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [30] مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُواْ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ [31] مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمْ وَكَانُواْ شِيَعًا

kila kundi likifurahia lililo nalo.[32]

كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ [32]

Na madhara yanapowagusa watu, wanamwomba Mlezi wao, wakimrejelea;

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْاْ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ

kisha, anapowaonjesha huruma itokayo Kwake, tazama sehemu miongoni mwao inamshirikisha na Mlezi wao,[33]

ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ [33]

ili kukana Tuliyowapa.

لِيَكْفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ

Stareheni basi: hivi karibuni mtajua.[34]

فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ [34]

Au je, tumeteremsha juu yao mamlaka ambayo ingesema kwa ajili ya wanayomshirikisha?[35]

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُواْ بِهِۦ يُشْرِكُونَ [35]

Na Tunapowaonjesha watu huruma, wanaifurahia;

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُواْ بِهَا

na ikiwapata uovu, kwa sababu ya yale ambayo mikono yao imetanguliza, tazama wanapoteza ujasiri.[36]

وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ [36]

Je, basi hawakuona kwamba Mungu hupanua riziki kwa amridhiaye, na huipima?

أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayoamini.[37]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [37]

Mpe basi jamaa wa karibu stahiki yake, pamoja na mhitaji na msafiri;

فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ

hilo ni bora kwa wale wanaokusudia mwelekeo wa Mungu,

ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ

na hao ndio wanaofanikiwa.[38]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [38]

Na kile mnachotoa kama mkopo unaokuza, ili ukue katika mali za watu, hakikui kwa Mungu;

وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ

lakini mnachotoa kwa ukarimu halisi, mkitaka mwelekeo wa Mungu — hao ndio wanaozidisha mara mbili.[39]

وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن زَكَوٰةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ [39]

Mungu ndiye aliyewaumba, kisha akawaruzuku riziki, kisha anawafisha, kisha anawahuisha.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ

Je, yuko, miongoni mwa washirika wenu, yeyote afanyaye chochote katika hayo yote?

هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَىْءٍ

Utukufu ni Wake, na Yeye yuko juu kabisa ya yale mnayomshirikisha nayo. **(83)** [40]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [40] **(83)**

Ufisadi umedhihirika juu ya nchi kavu na bahari, kwa sababu ya yale ambayo mikono ya watu imechuma, kusudi awaonjeshe sehemu ya waliyoyafanya, huenda watarejea.[41]

ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [41]

Sema: “Tembeeni ardhini, na mtazame hatima ya wale wa zamani ilikuwaje.”

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ

Wengi wao walikuwa wanaoshirikisha.[42]

كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ [42]

Dumisha basi mwelekeo wako kuelekea Sheria iliyonyooka, kabla haijaja, kutoka kwa Mungu, siku isiyoweza kubatilishwa:

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ

siku hiyo, watapasuka.[43]

يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ [43]

Yeyote anayekana, ukanaji wake unamrudia;

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ

na yeyote anayetenda tendo zima, hao wanajiandalia kitanda kwa ajili yao wenyewe — kusudi alipe, kwa fadhili Zake, wale walioamini na kutenda matendo mazima,[44]

وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ [44] لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ

kwani Yeye hawapendi wanaokana.[45]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْكَٰفِرِينَ [45]

Na miongoni mwa ishara Zake ni kwamba anatuma pepo, zinazopasha habari njema, ili kuwaonjesha huruma Yake, ili vyombo vienende kwa amri Yake, ili mtafute fadhili Zake, na huenda mtashukuru.[46]

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [46]

Na hakika Tulituma, kabla yako, wajumbe kwa kaumu yao; waliwajia na dalili bayana, na Tulilipiza kisasi kwa wale waliotengwa;

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟

na ilikuwa wajibu Kwetu kuwaokoa waumini.[47]

وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ [47]

Mungu ndiye atumaye pepo; zinainua mawingu, ambayo anayaeneza angani aridhiavyo, na kuyafanya vipande; hapo unaona manyunyu yakitoka kifuani mwayo.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُۥ فِى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُۥ كِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَٰلِهِۦ

Kisha, anapoifikisha kwa amridhiaye miongoni mwa watiifu Wake, tazama wanachangamka,[48]

فَإِذَآ أَصَابَ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ [48]

ilhali hapo awali, kabla haijawateremkia, walikuwa kwa yakini wamekata tamaa.[49]

وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ [49]

Tazama basi athari ya huruma ya Mungu: jinsi anavyohuisha ardhi baada ya kufa kwake;**(84)**

فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ**(84)**

huyu ndiye atakayehuisha kwa yakini wafu,

إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ

na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[50]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [50]

Na kama Tungetuma upepo, nao wakauona ukigeuka manjano, wangebaki, baada ya hayo, wakikana.[51]

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ يَكْفُرُونَ [51]

Wewe, basi huwasikilizishi wafu, na huwasikilizishi viziwi mwito, wanapogeuka kuondoka.[52]

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ [52]

Na wewe si yule anayewaongoza vipofu kutoka upotovu wao;

وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِ ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ

hukusikilizishi ila yule anayeamini ishara Zetu, na hao ni wanyoofu kwa Mungu.[53]

إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ [53]

Mungu ndiye aliyewaumba kutokana na udhaifu, kisha akaweka, baada ya udhaifu, nguvu, kisha akaweka, baada ya nguvu, udhaifu na mvi;

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً

Anaumba ayaridhiayo,

يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

na Yeye ndiye Mjuzi wa Yote, Muweza.[54]

وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ [54]

Na siku ambayo Saa itasimama, waliotengwa wataapa kwamba hawakukaa ila saa moja;

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا۟ غَيْرَ سَاعَةٍ

hivyo ndivyo walivyokuwa wakipelekwa kombo.[55]

كَذَٰلِكَ كَانُوا۟ يُؤْفَكُونَ [55]

Na wale waliopewa ujuzi na imani watasema: “Hakika mmekaa muda wenu, ndani ya Kanuni ya Mungu, hadi Siku ya Kuibuliwa;

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ

basi hii ndiyo Siku ya Kuibuliwa — lakini hamkuwa mkijua.”[56]

فَهَٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [56]

Siku hiyo, udhuru wa madhalimu hautawafaa, na hawataombwa tena kufanya marekebisho.**(85)** [57]

فَيَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ [57] **(85)**

Na hakika Tumewazidishia watu, katika Usomaji huu, kila aina ya mifano;

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ

na ukiwaletea ishara, wale wanaokana kwa yakini watasema: “Ninyi si ila mafundi wa ubatili.”[58]

وَلَئِن جِئْتَهُم بِـَٔايَةٍ لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ [58]

Hivyo ndivyo Mungu anavyoweka alama juu ya viini vya wale wasiojua.[59]

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ [59]

Basi uwe na subira,

فَٱصْبِرْ

kwani ahadi ya Mungu ni ukweli;

إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

na wale wasio na yakini wasikufanye mwepesi.[60]

وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ [60]

LUQMAN • لقمان

Sura 31 · 34 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Hizi ni ishara za Maandiko yaliyojaa hekima, mwongozo na huruma kwa wafanyao wema, wale wanaodumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi, na ambao, kuhusu Maisha ya Mwisho, wana yakini nayo.[2–4]

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ [2] هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ [3] ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ [4]

Hao wako juu ya mwongozo utokao kwa Mlezi wao,

أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ

na hao ndio wanaofanikiwa.[5]

وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [5]

Na miongoni mwa watu, wako wanaonunua hotuba ya kuburudisha, ili kupoteza kutoka njia ya Mungu bila kujua, na wanaichukulia kwa dhihaka; **(86)**

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ ٱلْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا **(86)**

hao ndio watakaokuwa na adhabu ya kudhalilisha.[6]

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ [6]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwake, anageuka nyuma akijivuna, kama kwamba hakuzisikia, kama kwamba katika masikio yake kuna uziwi:

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِىٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا

mpashe basi habari njema ya adhabu chungu.[7]

فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [7]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima hakika wana bustani za neema, wakikaa humo milele —[8]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ [8] خَٰلِدِينَ فِيهَا

ahadi ya Mungu, kwa kweli;

وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[9]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [9]

Ameumba mbingu bila nguzo

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ

mnazoweza kuziona;

تَرَوْنَهَا

na ametupa juu ya ardhi nanga imara, kusudi isiyumbe pamoja nanyi, na ameeneza humo kila aina ya viumbe vinavyotembea;

وَأَلْقَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ

na Tumeteremsha kutoka angani maji, na Tumeotesha humo kila aina ya jozi za ukarimu.[10]

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ [10]

Huu ndio uumbaji wa Mungu:

هَٰذَا خَلْقُ ٱللَّهِ

nionyesheni basi walichoumba wale walio pasipo Yeye.

فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ

Bali madhalimu wamo katika upotovu dhahiri.[11]

بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ [11]

Na hakika tulimpa Lukmani hekima: “Mshukuru Mungu”;

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا لُقۡمَٰنَ ٱلۡحِكۡمَةَ أَنِ ٱشۡكُرۡ لِلَّهِ

na yeyote anayeshukuru hushukuru kwa ajili yake mwenyewe tu,

وَمَن يَشۡكُرۡ فَإِنَّمَا يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦ

na yeyote anayekana — Mungu hakika ni Tajiri, Mhimidiwa.[12]

وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٞ [12]

Na Lukmani alipomwambia mwanawe, akimhimiza: “Ewe mdogo wangu, usimpe Mungu mshirika;

وَإِذۡ قَالَ لُقۡمَٰنُ لِٱبۡنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَيَّ لَا تُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ

ushirikishaji kwa yakini ni dhuluma adhimu.”[13]

إِنَّ ٱلشِّرۡكَ لَظُلۡمٌ عَظِيمٞ [13]

Na Tumemwusia mwanadamu wazazi wake wawili —

وَوَصَّيۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيۡهِ

mama yake alimbeba, udhaifu juu ya udhaifu,

حَمَلَتۡهُ أُمُّهُۥ وَهۡنًا عَلَىٰ وَهۡنٖ

na kuachishwa kwake kunaisha katika miaka miwili inayofuata — :

وَفِصَٰلُهُۥ فِي عَامَيۡنِ

“Nishukuru Mimi na wazazi wako wawili;

أَنِ ٱشۡكُرۡ لِي وَلِوَٰلِدَيۡكَ

Kwangu ndiko marudio."[14]

إِلَيَّ ٱلۡمَصِيرُ [14]

Na wakipigana nawe ili unishirikishe na usiyo na ujuzi wowote nayo, usiwanyenyekee;

وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشۡرِكَ بِي مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٞ فَلَا تُطِعۡهُمَا

lakini andamana nao katika Maisha ya Karibu kwa njia inayokubalika kwa desturi,

وَصَاحِبۡهُمَا فِي ٱلدُّنۡيَا مَعۡرُوفٗا

na ufuate njia ya yule anayenirejelea;

وَٱتَّبِعۡ سَبِيلَ مَنۡ أَنَابَ إِلَيَّ

kisha ni Kwangu kutakuwa kurejea kwenu, Nami nitawaarifu hapo kuhusu mliyokuwa mkifanya.[15]

ثُمَّ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ [15]

"Ewe mdogo wangu, hata kama ingekuwa na uzito wa punje ya haradali, na ikawa ndani ya mwamba, au katika mbingu, au juu ya ardhi, Mungu angeileta,

يَٰبُنَيَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثۡقَالَ حَبَّةٖ مِّنۡ خَرۡدَلٖ فَتَكُن فِي صَخۡرَةٍ أَوۡ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَأۡتِ بِهَا ٱللَّهُ

kwani Mungu ni Mpenyezi, Mtambuzi.[16]

إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٞ [16]

Ewe mdogo wangu, dumisha Mawasiliano,

يَٰبُنَيَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ

na amuru kinachokubalika kwa desturi,

وَأۡمُرۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِ

na kataza kinachokataliwa,

وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ

na uwe na subira juu ya yanayokupata,

وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ

kwani hilo ni miongoni mwa mambo yanayohitaji azimio.[17]

إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ [17]

Na usipindishe shavu lako kwa watu,

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ

na usitembee juu ya ardhi ukijionyesha,

وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا

kwani Mungu hampendi mwenye majivuno yeyote mjivuni.[18]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ [18]

Na uwe wa wastani katika mwendo wako,

وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ

na shusha sauti yako:

وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ

kwani sauti isiyotambulika zaidi kwa yakini ni ile ya punda."[19]

إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ [19]

Je, hamkuona kwamba Mungu ameweka chini ya amri kwa ajili yenu yaliyomo katika mbingu na yaliyomo juu ya ardhi, na amewajaza neema Zake, za wazi na za ndani?

أَلَمْ تَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةً وَبَاطِنَةً

Na miongoni mwa watu, yuko mmoja anayejadiliana kuhusu Mungu bila ujuzi, wala mwongozo, wala Maandiko yenye kuangaza.[20]

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ [20]

Na wanapoambiwa: “Fuateni alichoteremsha Mungu”,

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ

wanasema: “Bali tunafuata yale tuliyowakuta nayo mababu wetu.”

قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ

Na hata kama Mwepushaji angewaita kwenye adhabu ya Makaa?[21]

أَوَلَوْ كَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ [21]

Na yeyote anayeufanya mwelekeo wake kwa Mungu kuwa mnyoofu, huku akifanya wema, ameshikamana imara na mshiko ulio salama zaidi;

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ

na ni kwa Mungu ndiko matokeo ya mambo.[22]

وَإِلَى ٱللَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ [22]

Na yeyote anayekana, ukanaji wake usikuhuzunishe:

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُۥٓ

ni Kwetu kurejea kwao, nasi Tutawaarifu hapo kuhusu waliyokuwa wakifanya,

إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓا۟

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[23]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [23]

Tunawapa starehe fupi, kisha Tutawalazimisha kwenye adhabu nzito.[24]

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ [24]

Na ukiwauliza ni nani aliyeumba mbingu na ardhi, kwa yakini watasema: “Mungu”;

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ

sema: “Himidi ni za Mungu!”

قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ

Lakini wengi wao hawajui.[25]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [25]

Ni ya Mungu yaliyomo katika mbingu na juu ya ardhi;

لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

kwani Mungu ndiye Tajiri, Mhimidiwa.[26]

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ [26]

Na kama miti yote ya ardhi ingekuwa kalamu, na bahari ingeongezewa maji, baada yake, na bahari saba, kauli za Mungu zisingaisha,

وَلَوْ أَنَّمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَٰمٌ وَٱلْبَحْرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَٰتُ ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[27]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [27]

Uumbaji wenu na kuibuliwa kwenu si ila kama Dhati moja;

مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[28]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ [28]

Je, hukuona kwamba Mungu huingiza usiku katika mchana, na huingiza mchana katika usiku, na ameweka chini ya amri jua na mwezi, kila mmoja ukikimbia kuelekea muda uliotajwa, na kwamba Mungu ni Mtambuzi wa mnayoyafanya?[29]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِىٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ [29]

Hayo ni kwa kuwa Mungu ni Ukweli, na kwamba mnayoyaomba pasipo Yeye ni kisicho kweli, na kwamba Mungu ni Aliye Juu, Mkuu.**(87)** [30]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا تَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ **(87)** [30]

Je, hukuona kwamba vyombo vinakwenda baharini kwa neema ya Mungu, ili kuwaonyesha baadhi ya ishara Zake?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱلْفُلْكَ تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايَٰتِهِۦٓ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa yeyote mwenye subira tele, mwenye shukrani tele.[31]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ [31]

Na wimbi linapowafunika kama miavuli, wanamwomba Mungu, wakimwekea pekee Sheria;

وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ

kisha, anapowaokoa hadi nchi kavu, baadhi yao hubaki wa wastani;

فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ

na hakanushi ishara Zetu ila kila msaliti, mkanaji mkubwa.[32]

وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ [32]

Enyi watu, jikingeni kwa Mlezi wenu, na muhofie siku ambayo hakuna mzazi atakayechukua nafasi ya mtoto wake kwa lolote, wala mtoto yeyote hatachukua nafasi ya mzazi wake kwa lolote;

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْاْ يَوْمًا لَّا يَجْزِى وَالِدٌ عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا

kwani ahadi ya Mungu ni ukweli:

إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

Maisha ya Karibu basi yasiwadanganye,

فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا

na mdanganyifu mkubwa asiwadanganye kuhusu Mungu.[33]

وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ [33]

Mungu hakika ana Kwake ujuzi wa Saa,

إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ

na anateremsha mvua ya kuokoa,

وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ

na anajua yaliyomo katika matumbo ya uzazi;

وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْأَرْحَامِ

na hakuna Dhati inayojua itachuma nini kesho,

وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا

na hakuna Dhati inayojua ni ardhi gani itakayokufia;

وَمَا تَدْرِى نَفْسٌۢ بِأَىِّ أَرْضٍ تَمُوتُ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mtambuzi.[34]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ [34]

AS-SAJDA • السجدة

Sura 32 · 30 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

الٓمٓ (Alif Lam Mim).[1]

الٓمٓ [1]

Uteremsho wa Maandiko — hakuna shaka yoyote — unatoka kwa Mlezi wa viumbe vyote.[2]

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [2]

Au watasema: “Ameubuni”?

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ

Bali ni ukweli utokao kwa Mlezi wako, ili uonye kaumu ambayo hakuna mwonyaji aliyewajia kabla yako, kwa matumaini kwamba wataongozwa.[3]

بَلْ هُوَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ [3]

Mungu ndiye aliyeumba mbingu na ardhi, na yaliyo kati yake, katika siku sita, kisha akajitawalisha juu ya Jengo;

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

hamna, pasipo Yeye, mwandani wala msuluhishi.

مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا شَفِيعٍ

Je, hamkumbuki basi?[4]

أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ [4]

Anasimamia Amri kutoka angani hadi ardhini, kisha inapanda kwake katika siku ambayo kipimo chake ni miaka elfu kati ya mnayohesabu.[5]

يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥٓ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ [5]

Huyu ndiye anayejua yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma,[6]

ذَٰلِكَ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [6]

ambaye ameufanya mzuri uumbaji wa kila kitu, na ameanza uumbaji wa mwanadamu kutokana na udongo wa mfinyanzi,(88)[7]

ٱلَّذِىٓ أَحْسَنَ كُلَّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ وَبَدَأَ خَلْقَ ٱلْإِنسَٰنِ مِن طِينٍ [7] (88)

kisha akafanya kizazi chake kutokana na dondoo ya maji yaliyodharauliwa,[8]

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ [8]

kisha akamtengeneza, na akapulizia ndani yake kutoka Mmimiliko Wake,

ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِۦ

na ameweka kwa ajili yenu usikivu, maono na Dhamiri —

وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ

ni kidogo kama nini mnavyoshukuru![9]

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ [9]

Na walisema: “Tutakapokuwa tumepotea ardhini, je, tutakuwa kweli katika uumbaji mpya?”

وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا ضَلَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ أَءِنَّا لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ

Bali wanakana kukutana na Mlezi wao.[10]

بَلْ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمْ كَٰفِرُونَ [10]

Sema: “Mtekelezaji wa kifo, aliyepewa uwakili juu yenu, atawahifadhi kwa uaminifu; kisha ni kwa Mlezi wenu mtakarejeshwa.”[11]

قُلْ يَتَوَفَّىٰكُم مَّلَكُ ٱلْمَوْتِ ٱلَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ [11]

Na ungeona, waliotengwa watakapokuwa vichwa chini mbele ya Mlezi wao: “Mlezi wetu, tumeona wazi na tumesikia; basi turudishe, tutatenda matendo mazima, kwani sasa tuna uhakika.”[12]

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ [12]

Na kama Tungaliridhia, Tungalimpa kila Dhati mwongozo wake;

وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا

lakini maneno Yangu yamethibitika: “Kwa yakini nitaijaza Jahanamu na Waliofichika na wanadamu, wote pamoja.”[13]

وَلَٰكِنْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ [13]

Onjeni basi, kwa kusahau kukutana kwa siku hii yenu — kwani Sisi Tumewasahau —

فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ

na onjeni adhabu ya milele kwa mliyokuwa mkifanya.[14]

وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [14]

Hawaamini ishara Zetu ila wale ambao, wanapokumbushwa kuzihusu, huanguka wakisujudu na kumtukuza Mlezi wao kwa kumhimidi, bila kujivuna.[15]

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ [15]

Mbavu zao zinajitenga na vitanda vyao, wakimwomba Mlezi wao kwa woga na kwa matumaini, na wanatumia kati ya Tuliyowaruzuku.[16]

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [16]

Na hakuna Dhati inayojua kilichofichwa kwa ajili yao kama utulivu wa macho, kwa malipo ya waliyokuwa wakifanya.[17]

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [17]

Je, basi aliye muumini ni kama yule aliye mvukaji wa mipaka?

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا

Hawalingani.[18]

لَّا يَسْتَوُۥنَ [18]

Ama wale walioamini na kutenda matendo mazima, wana bustani za kinga, kama ukaribisho, kwa waliyokuwa wakifanya;[19]

أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ [19]

na ama wale waliovuka mipaka, kinga yao ni Moto:

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُواْ فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ

kila watakapokusudia kutoka humo, watarudishwa humo, na wataambiwa: “Onjeni adhabu ya Moto mliokuwa mkiuita uongo.”[20]

كُلَّمَآ أَرَادُوٓاْ أَن يَخْرُجُواْ مِنْهَآ أُعِيدُواْ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ [20]

Na kwa yakini Tutawaonjesha adhabu iliyo karibu zaidi, kabla ya adhabu kubwa zaidi, huenda watarejea.[21]

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْنَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [21]

Na ni nani basi aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayekumbushwa ishara za Mlezi wake, kisha akazikwepa?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَآ

Hakika Tutalipiza kisasi kwa waliotengwa.[22]

إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ [22]

Na hakika Tulimpa Musa Maandiko —

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ

basi usiwe katika mzozo kuhusu kukutana kwake —

فَلَا تَكُن فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآئِهِۦ

na Tukayafanya mwongozo kwa wana wa Israeli.[23]

وَجَعَلْنَٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ [23]

Na Tuliweka miongoni mwao viongozi waliokuwa wakielekeza kwa amri Yetu, kwa sababu walikuwa na subira,(89)

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا۟(89)

na kwa sababu walikuwa na yakini na ishara Zetu.[24]

وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ [24]

Mlezi wako ndiye atakayetenganisha kati yao, katika Siku ya Kusimama Mbele, juu ya yale waliyokuwa wakitofautiana.[25]

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [25]

Je, hawaongozwi basi na idadi ya vizazi Tulivyoviangamiza kabla yao, ambavyo makazi yao wanatembea ndani yake?

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِى مَسَٰكِنِهِمْ

Kwa yakini kuna hapo ishara.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ

Je, basi hawasikii?[26]

أَفَلَا يَسْمَعُونَ [26]

Je, basi hawakuona kwamba Tunaelekeza maji kwenye ardhi kame, na hivyo Tunatoa mazao ambayo wanakula mifugo yao na wao wenyewe?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ

Je, basi hawaoni wazi?[27]

أَفَلَا يُبْصِرُونَ [27]

Na wanasema: “Ni lini ufunguzi huu, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[28]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [28]

Sema: “Siku ya ufunguzi, imani haitawafaa tena wale waliokana, na hawatakuwa na muhula wowote.”[29]

قُلْ يَوْمَ ٱلْفَتْحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِيمَٰنُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ [29]

Wakwepe basi, na ngoja,

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ

kwani wao wako katika kungoja.[30]

إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ [30]

AL-AHZAB • الاحزاب

Sura 33 · 73 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ewe Mwarifishaji, jikinge kwa Mungu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ

na usiwanyenyekee wanaokana wala wanafiki,

وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا [1]

Na fuata unayofunuliwa kutoka kwa Mlezi wako.

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ

Mungu hakika ni Mtambuzi wa wanayoyafanya.(90)[2]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرًا [2] (90)

Na mpe Mungu uwakili.

وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ

Na Mungu anatosha kuwa wakili.[3]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا [3]

Mungu hakumwekea mwanamume yeyote viini viwili ndani yake.

مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِۦ

Na hakufanya wenzi wenu wa ndoa — wale mnaowageuzia mgongo — kuwa mama zenu,

وَمَا جَعَلَ أَزْوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔى تُظَٰهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمْ

na hakufanya wana wenu wa kuasili kuwa wana wenu.

وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَآءَكُمْ أَبْنَآءَكُمْ

Haya ni maneno yenu, kutoka vinywani mwenu;

ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ

na Mungu anasema ukweli, na Yeye ndiye anayeongoza kwenye njia.[4]

وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى ٱلسَّبِيلَ [4]

Waiteni kwa majina ya baba zao: hilo ni adilifu zaidi kwa Mungu.

ٱدْعُوهُمْ لِءَابَآئِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ

Na kama hamjui baba zao, basi hao ni ndugu zenu katika Sheria, na wandani wenu.

فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمْ

Na hakuna lawama juu yenu katika mliyoyafanya kwa kukosea,

وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِۦ

bali katika yale ambayo viini vyenu vimepanga kimbele.

وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[5]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [5]

Mwarifishaji yu karibu zaidi na waumini kuliko wao walivyo karibu na wao wenyewe,

ٱلنَّبِىُّ أَوْلَىٰ بِٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ

na wenzi wake wa ndoa ni mama zao.

وَأَزْوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمْ

Na wenye mahusiano ya ujamaa wako karibu zaidi wao kwa wao kulingana na Kanuni ya Mungu kuliko waumini na wahamiaji — ila mkiwafanyia wandani wenu kinachokubalika kwa desturi.

وَأُوْلُواْ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ إِلَّآ أَن تَفْعَلُوٓاْ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِكُم مَّعْرُوفًا

Hilo lilikuwa limerekodiwa katika Maandiko.[6]

كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا [6]

Na Tulipochukua kutoka kwa waarifishaji ahadi yao madhubuti, na kutoka kwako, na kutoka kwa Nuhu, Ibrahimu, Musa na Isa, mwana wa Maryamu —

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِيثَٰقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ

na Tulichukua kutoka kwao ahadi madhubuti na thabiti, kusudi auulize wasadikifu kuhusu usadikifu wao;[7]

وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا [7] لِّيَسْـَٔلَ ٱلصَّٰدِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ

na amewatayarishia wanaokana adhabu chungu.[8]

وَأَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا [8]

Enyi mlioamini! Kumbukeni neema ya Mungu juu yenu, majeshi yalipokuja dhidi yenu, na Tukayatumia upepo, na majeshi ambayo hamkuyaona.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذْكُرُواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَآءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[9]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا [9]

Yalipowajia kutoka juu na kutoka chini,

إِذْ جَآءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ

na maono yalipopotoka, viini vilipofika kooni, na mlipokuwa mkitoa juu ya Mungu kila aina ya dhana.[10]

وَإِذْ زَاغَتِ ٱلْأَبْصَٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ [10]

Hapo, waumini walijaribiwa, na wakatikiswa kwa tetemeko kali.[11]

هُنَالِكَ ٱبْتُلِىَ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا۟ زِلْزَالًا شَدِيدًا [11]

Na wanafiki, na wale ambao viini vyao vinabeba ugonjwa, waliposema: “Mungu na mjumbe Wake hawakutuahidi ila udanganyifu”,[12]

وَإِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورًا [12]

na kikundi miongoni mwao kilipowaambia: “Enyi ahali wa Yathrib, hakuna mahali kwenu; rudini”,

وَإِذْ قَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ يَٰٓأَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَٱرْجِعُوا۟

na sehemu miongoni mwao ilipokuwa ikimwomba Mwarifishaji ruhusa, ikisema: “Nyumba zetu hakika ziko bila faragha” — ilhali hazikuwa hivyo:

وَيَسْتَـْٔذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ ٱلنَّبِىَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِىَ بِعَوْرَةٍ

hawakukusudia ila kukimbia.[13]

إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا [13]

Na kama ingaliingiliwa humo kutoka pande zote, kisha wakaombwa mtihani, wangaliukubali, na wasingalichelewa humo ila kitambo kidogo.[14]

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا۟ ٱلْفِتْنَةَ لَـَٔاتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا۟ بِهَآ إِلَّا يَسِيرًا [14]

Na walikuwa hata hivyo wamefanya agano na Mungu, hapo awali, la kutogeuza mgongo;

وَلَقَدْ كَانُوا۟ عَٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلْأَدْبَٰرَ

na agano la Mungu litaulizwa.[15]

وَكَانَ عَهْدُ ٱللَّهِ مَسْـُٔولًا [15]

Sema: “Kukimbia hakutawafaa kwa lolote ikiwa mnakimbia kifo au mauaji,

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم مِّنَ ٱلْمَوْتِ أَوِ ٱلْقَتْلِ

na hapo, msingestarehe ila kidogo.”[16]

وَإِذًا لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا [16]

Sema: “Ni nani basi angewalinda dhidi ya Mungu, kama Angekusudia kwenu ubaya, au kama Angekusudia kwenu huruma?”

قُلْ مَن ذَا ٱلَّذِى يَعْصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوٓءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً

Na hawatapata, pasipo Mungu, mwandani wala uokozi.[17]

وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا [17]

Mungu hakika atawatofautisha miongoni mwenu wale wanaowachelewesha wengine, na wale wanaosema kwa ndugu zao: “Njooni kwetu” — na ambao hawaji vitani ila kidogo, wenye tamaa juu yenu.[18]

قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلْمُعَوِّقِينَ مِنكُمْ وَٱلْقَآئِلِينَ لِإِخْوَٰنِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ ٱلْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا [18] أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ

Kisha, linapokuja woga, unawaona wakikutazama, macho yao yakizunguka kama ya yule anayezimia kwa kifo.

فَإِذَا جَآءَ ٱلْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَٱلَّذِى يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْمَوْتِ

Kisha, woga unapoondoka, wanawashambulia kwa ndimi kali, wenye tamaa ya wema.

فَإِذَا ذَهَبَ ٱلْخَوْفُ سَلَقُوكُم بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلْخَيْرِ

Hao hawakuamini; Mungu basi amebatilisha matendo yao,

أُو۟لَٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا۟ فَأَحْبَطَ ٱللَّهُ أَعْمَٰلَهُمْ

na hilo ni, kwa Mungu, kitu rahisi.[19]

وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا [19]

Wanadhani kwamba vyama havijaondoka;

يَحْسَبُونَ ٱلْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا۟

na kama vyama vingekuja, wangetamani kuwa wamejiondoa miongoni mwa wakuu,

وَإِن يَأْتِ ٱلْأَحْزَابُ يَوَدُّوا۟ لَوْ أَنَّهُم بَادُونَ فِى ٱلْأَعْرَابِ

wakiomba taarifa kuhusu ninyi; na kama wangalikuwa miongoni mwenu, wasingalipigana ila kidogo.[20]

يَسْـَٔلُونَ عَنْ أَنۢبَآئِكُمْ ۖ وَلَوْ كَانُوا۟ فِيكُم مَّا قَٰتَلُوٓا۟ إِلَّا قَلِيلًا [20]

Hakika mlikuwa na, katika mjumbe wa Mungu, kigezo kizuri, kwa yeyote anayemtarajia Mungu na Siku ya Mwisho, na anamkumbuka Mungu kwa wingi.[21]

لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا [21]

Na waumini walipoona vyama, walisema: “Hili ndilo alilotuahidi Mungu na mjumbe Wake, na Mungu na mjumbe Wake wamesema kweli”,

وَلَمَّا رَءَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْأَحْزَابَ قَالُوا۟ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ

na hilo halikuzidisha ila imani yao na kukubali kwao kwa unyoofu kamili.[22]

وَمَا زَادَهُمْ إِلَّآ إِيمَٰنًا وَتَسْلِيمًا [22]

Miongoni mwa waumini, kuna wanaume waliokuwa wasadikifu kwa agano walilofanya na Mungu:

مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا۟ مَا عَٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ عَلَيْهِ

baadhi yao wamekamilisha wajibu wao, na wengine wanangoja,

فَمِنْهُم مَّن قَضَىٰ نَحْبَهُۥ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ

nao hawakubadilisha chochote — kusudi Mungu awalipe wasadikifu kwa usadikifu wao, na awaadhibu wanafiki, akiridhia, au awarejee kwa upole,[23]

وَمَا بَدَّلُواْ تَبۡدِيلٗا [23] لِّيَجۡزِيَ ٱللَّهُ ٱلصَّٰدِقِينَ بِصِدۡقِهِمۡ وَيُعَذِّبَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ إِن شَآءَ أَوۡ يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[24]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا [24]

Na Mungu aliwarudisha nyuma wale waliokana, katika hasira yao, bila kwamba wema wowote uwapate;

وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِغَيۡظِهِمۡ لَمۡ يَنَالُواْ خَيۡرٗا

na Mungu aliwaepusha waumini vita.

وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٱلۡقِتَالَ

Na Mungu ni Hodari, Mwenye Nguvu zote.[25]

وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيّٗا عَزِيزٗا [25]

Na aliwashusha kutoka ngome zao wale, miongoni mwa ahali wa Maandiko, waliowasaidia, na akatupa kiwewe katika viini vyao:

وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَٰهَرُوهُم مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مِن صَيَاصِيهِمۡ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعۡبَ

sehemu, mliiua, na sehemu, mliiteka;[26]

فَرِيقٗا تَقۡتُلُونَ وَتَأۡسِرُونَ فَرِيقٗا [26]

na aliwarithisha ardhi yao, makazi yao, mali zao, na ardhi ambayo hamkuwa mmeikanyaga.

وَأَوۡرَثَكُمۡ أَرۡضَهُمۡ وَدِيَٰرَهُمۡ وَأَمۡوَٰلَهُمۡ وَأَرۡضٗا لَّمۡ تَطَـُٔوهَا

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[27]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٗا [27]

Ewe Mwarifishaji, waambie wenzi wako wa ndoa: “Mkikusudia Maisha ya Karibu na pambo lake, njooni, nitawapa starehe na kuwaachilia kwa uachilio wa heshima;[28]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا [28]

na mkimkusudia Mungu, mjumbe Wake na makazi ya mwisho, basi Mungu hakika ametayarisha, kwa wale miongoni mwenu wafanyao wema, ujira adhimu.”[29]

وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَٰتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا [29]

Enyi wanawake wa Mwarifishaji, yeyote miongoni mwenu atakayefanya ufuska dhahiri, Tungemzidishia adhabu, mara mbili;(91)

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَٰعَفْ لَهَا ٱلْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ (91)

na hilo ni, kwa Mungu, kitu rahisi.[30]

وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا [30]

Na yule miongoni mwenu aliyejitolea kwa Mungu na mjumbe Wake, na akatenda tendo zima, Tutampa ujira wake mara mbili, na Tumemwandalia riziki ya ukarimu.[31]

وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا [31]

Enyi wanawake wa Mwarifishaji, hamko kama yeyote mwingine wa wanawake, mkijikinga.

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ

Msilainishe basi sauti ya maneno yenu, isije yule ambaye kiini chake kinabeba ugonjwa akatamani; semeni maneno yanayokubalika kwa desturi, na kaeni katika nyumba zenu,[32]

فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا [32] وَقَرْنَ فِى بُيُوتِكُنَّ

na msijionyeshe kama alivyojionyesha ujinga wa kwanza.

وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ

Na dumisheni Mawasiliano na toeni ukarimu halisi,

وَأَقِمْنَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ

na mnyenyekeeni Mungu na mjumbe Wake.

وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ

Mungu Hakusudii ila kuondoa mbali nanyi takataka, ahali wa Nyumba, na kuwasafisha kikamilifu.[33]

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا [33]

Na kumbukeni yanayokaririwa katika nyumba zenu kati ya ishara za Mungu na hekima,

وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ

kwani Mungu ni Mpenyezi, Mtambuzi.[34]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا [34]

Wanaume wanyoofu kwa Mungu na wanawake wanyoofu kwa Mungu, waumini wa kiume na wa kike, waliojitolea wa kiume na wa kike, wasadikifu, wanaume na wanawake, wenye subira wa kiume na wa kike, wanaume na wanawake wanaojishusha, wanaofanya hisani na wanaofanya hisani wa kike, wanaojizuia na wanaojizuia wa kike, wanaohifadhi usafi wao na wanaoyahifadhi wa kike, wanaomkumbuka Mungu kwa wingi na wanaomkumbuka wa kike — Mungu amewatayarishia hakika msamaha na ujira adhimu.[35]

إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّآئِمِينَ وَٱلصَّآئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا [35]

Na haimpasi muumini yeyote wala muumini yeyote wa kike, Mungu na mjumbe Wake wanapoamua jambo, kuwepo kwao chaguo katika jambo lao wenyewe.(92)

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمْرًا أَن تَكُونَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ (92)

Na yeyote anayemwasi Mungu na mjumbe Wake amepotea upotovu dhahiri.[36]

وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًا مُّبِينًا [36]

Na ulipomwambia yule ambaye Mungu alimjaza neema Yake, na ambaye wewe mwenyewe ulimjaza neema: “Mshike mwenzi wako wa ndoa, na ujikinge kwa Mungu” — ukiwa unaficha ndani yako aliyokuwa Mungu karibu kuyadhihirisha, na ukiwahofia watu, ilhali Mungu ana haki zaidi ya wewe kumhofia.

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِىٓ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخْفِى فِى نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَىٰهُ

Kisha, Zeidi alipokomesha kila wajibu naye, Tulikupa yeye kuwa mwenzi wako wa ndoa, kusudi kusiwe na kero kwa waumini kuhusu wenzi wa ndoa wa wana wao wa kuasili, pindi hao wanapokomesha kila wajibu nao.

فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَٰكَهَا لِكَىْ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِىٓ أَزْوَٰجِ أَدْعِيَآئِهِمْ إِذَا قَضَوْا۟ مِنْهُنَّ وَطَرًا

Na amri ya Mungu daima ni jambo lililofanyika.[37]

وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا [37]

Hakuna, kwa Mwarifishaji, kero yoyote katika alichomwekea Mungu —

مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥ

hiyo ndiyo kawaida ya Mungu kwa wale waliopita hapo awali.

سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ

Na amri ya Mungu ni kipimo kilichopangwa.[38]

وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا [38]

Wale wanaowasilisha jumbe za Mungu, na wanamhofia, na hawamhofii yeyote ila Mungu —

ٱلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُۥ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَ

na Mungu anatosha kuwa mhasibu.[39]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا [39]

Muhammadi si baba wa yeyote wa wanaume wenu,

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ

lakini yeye ni mjumbe wa Mungu na muhuri wa waarifishaji.

وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[40]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا [40]

Enyi mlioamini! Mkumbukeni Mungu kwa wingi, na mtukuzeni alfajiri na kurudi nyumbani.[41–42]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا [41] وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا [42]

Ndiye Yeye aliye katika mawasiliano nanyi, Yeye na Watekelezaji Wake, kusudi kuwatoa gizani kuelekea nuru;

هُوَ ٱلَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ

na Yeye ni, kwa waumini, Mwenye Huruma.[43]

وَكَانَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا [43]

Salamu yao, siku watakapokutana Naye, itakuwa: “Amani”.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَٰمٌ

Na amewatayarishia ujira wa ukarimu.[44]

وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا [44]

Ewe Mwarifishaji, hakika Tumekutuma kama shahidi, mpasha habari njema na mwonyaji, kama mwitaji kuelekea Mungu kwa ruhusa Yake, na kama kandili yenye kuangaza.[45–46]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَٰكَ شَٰهِدٗا وَمُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا [45] وَدَاعِيًا إِلَى ٱللَّهِ بِإِذۡنِهِۦ وَسِرَاجٗا مُّنِيرٗا [46]

Na wapashe waumini habari njema kwamba wana, kutoka kwa Mungu, fadhili kubwa.[47]

وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَضۡلٗا كَبِيرٗا [47]

Na usiwanyenyekee wanaokana wala wanafiki,

وَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ

na usijali usumbufu wao,

وَدَعۡ أَذَىٰهُمۡ

na mpe Mungu uwakili.

وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ

Na Mungu anatosha kuwa wakili.[48]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا [48]

Enyi mlioamini! Mnapowaoa waumini wa kike kisha mkawataliki kabla ya kuwagusa, hamna juu yao kipindi chochote cha kusubiri cha kuhesabu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَكَحۡتُمُ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمۡ عَلَيۡهِنَّ مِنۡ عِدَّةٖ تَعۡتَدُّونَهَا

Wapeni basi starehe, na waachilieni kwa uachilio wa heshima.[49]

فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحٗا جَمِيلٗا [49]

Ewe Mwarifishaji, Tumekuruhusia wenzi wako wa ndoa uliowapa ujira wao, yule aliyefungwa nawe kwa kiapo miongoni mwa yale aliyokuingizia Mungu, binti za baba mdogo wako, binti za shangazi zako, binti za mjomba wako, binti za dada za mama zako waliohama pamoja nawe, na kila mwanamke muumini akijitoa mwenyewe kwa Mwarifishaji — ikiwa Mwarifishaji anataka kumwoa:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَحۡلَلۡنَا لَكَ أَزۡوَٰجَكَ ٱلَّٰتِيٓ ءَاتَيۡتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتۡ يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيۡكَ وَبَنَٰتِ عَمِّكَ وَبَنَٰتِ عَمَّٰتِكَ وَبَنَٰتِ خَالِكَ وَبَنَٰتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِي هَاجَرۡنَ مَعَكَ وَٱمۡرَأَةً مُّؤۡمِنَةً إِن وَهَبَتۡ نَفۡسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنۡ أَرَادَ ٱلنَّبِيُّ أَن يَسۡتَنكِحَهَا

kwa upekee kwako, bila waumini.

خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ

Tunajua Tuliyowawekea kuhusu wenzi wao wa ndoa na wale waliofungwa nao kwa kiapo, kusudi kusiwe na kwako kero yoyote;

قَدۡ عَلِمۡنَا مَا فَرَضۡنَا عَلَيۡهِمۡ فِيٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ لِكَيۡلَا يَكُونَ عَلَيۡكَ حَرَجٞ

na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[50]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا [50]

Waweza kuahirisha yule miongoni mwao unayeridhia, na kumkaribisha kwako yule unayeridhia;

تُرۡجِي مَن تَشَآءُ مِنۡهُنَّ وَتُـٔۡوِيٓ إِلَيۡكَ مَن تَشَآءُ

na yeyote unayemtafuta, miongoni mwa uliyewaweka kando, hakuna lawama juu yako.

وَمَنِ ٱبۡتَغَيۡتَ مِمَّنۡ عَزَلۡتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكَ

Hilo liko karibu zaidi ili macho yao yatulie, wasihuzunike, na wawe wameridhika, wote, kwa unayowapa.

ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعۡيُنُهُنَّ وَلَا يَحۡزَنَّ وَيَرۡضَيۡنَ بِمَآ ءَاتَيۡتَهُنَّ كُلُّهُنَّ

Na Mungu anajua yaliyomo katika viini vyenu;

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِى قُلُوبِكُمْ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mvumilivu.[51]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا [51]

Tangu sasa, wanawake hawaruhusiwi kwako tena, wala kuwabadilisha na wenzi wengine wa ndoa, hata kama uzuri wao unakuvutia — ila yule aliyefungwa nawe kwa kiapo.

لَّا يَحِلُّ لَكَ ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ

Na Mungu ni, juu ya kila kitu, Mwangalizi.[52]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ رَّقِيبًا [52]

Enyi mlioamini! Msiingie katika nyumba za Mwarifishaji, ila mkiruhusiwa kwa chakula, bila kungoja kupikwa kwake;

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِىِّ إِلَّآ أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ

lakini mnapoalikwa, ingieni; na mnapokwisha kula, jitandazeni, bila kujisahau katika mazungumzo,

وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ لِحَدِيثٍ

kwani hilo lilikuwa likimkera Mwarifishaji, lakini alihisi haya kwenu,

إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِى ٱلنَّبِىَّ فَيَسْتَحْىِۦ مِنكُمْ

ilhali Mungu hahisi haya mbele ya ukweli.

وَٱللَّهُ لَا يَسْتَحْىِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ

Na mnapowaomba kitu, waombeni kutoka nyuma ya pazia:

وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِن وَرَآءِ حِجَابٍ

hilo ni angavu zaidi kwa viini vyenu na viini vyao.

ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ

Na haikupasi kumkera mjumbe wa Mungu, wala kuwaoa wenzi wake wa ndoa baada yake, kamwe;

وَمَا كَانَ لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا

kwani hilo ni, kwa Mungu, adhimu.[53]

إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا [53]

Mkidhihirisha kitu au mkikificha, Mungu hakika ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[54]

إِن تُبْدُوا۟ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا [54]

Hakuna lawama juu yao kuhusu baba zao, wala wana wao, wala ndugu zao, wala wana wa ndugu zao, wala wana wa dada zao, wala wanawake wa mazingira yao, wala wale waliofungwa nao kwa kiapo.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِىٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni shahidi wa kila kitu.[55]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا [55]

Mungu na Watekelezaji Wake wako katika mawasiliano ya kudumu na Mwarifishaji.

إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ

Enyi mlioamini! Kuweni katika mawasiliano naye, na mmwambatie kwa utimilifu kamili.[56]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ صَلُّوا۟ عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا [56]

Wale wanaomkera Mungu na mjumbe Wake, Mungu hakika amewalaani katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho, na amewatayarishia adhabu ya kudhalilisha.[57]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا [57]

Na wale wanaowakera waumini na waumini wa kike bila wao kufanya chochote wanabeba kashfa na kuvuka mipaka dhahiri.[58]

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا [58]

Ewe Mwarifishaji, waambie wenzi wako wa ndoa, binti zako, na wanawake wa waumini, wavute juu yao upande wa majoho yao:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ

hilo liko karibu zaidi ili watambuliwe, na wasikerwe.

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[59]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [59]

Wanafiki, wale ambao viini vyao vinabeba ugonjwa, na wasambazaji wa uvumi katika Jiji Kuu wasipokoma, kwa yakini Tutakuchochea dhidi yao; hapo hawatabaki humo kuwa majirani zako ila muda mfupi, wakiwa wamelaaniwa.[60]

لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا [60] مَّلْعُونِينَ

Popote watakapokutwa, watakamatwa na kuuawa kwa wingi, kwa mauaji kamili.[61]

أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا [61]

Hiyo ndiyo kawaida ya Mungu kwa wale waliopita hapo awali,

سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ

na hutapata kamwe mabadiliko katika kawaida ya Mungu.[62]

وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبۡدِيلٗا [62]

Watu wanakuuliza kuhusu Saa.

يَسۡـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ

Sema: “Ujuzi wake uko kwa Mungu tu,

قُلۡ إِنَّمَا عِلۡمُهَا عِندَ ٱللَّهِ

na ni nini kinachokupa wazo kuihusu?

وَمَا يُدۡرِيكَ

Huenda Saa iko karibu.”[63]

لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا [63]

Mungu hakika amewalaani wanaokana, na amewatayarishia makaa, ambamo watakaa milele, milele yote, bila kupata mwandani wala uokozi —[64-65]

إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمۡ سَعِيرًا [64] خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗا لَّا يَجِدُونَ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا [65]

siku nyuso zao zitakapogeuzwa katika Moto, watasema: “Ole, laiti tungalimnyenyekea Mungu na kumnyenyekea mjumbe!”[66]

يَوۡمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَٰلَيۡتَنَآ أَطَعۡنَا ٱللَّهَ وَأَطَعۡنَا ٱلرَّسُولَا۠ [66]

Na watasema: “Mlezi wetu, hakika tuliwanyenyekea watawala wetu na wakubwa wetu, nao wakatupoteza kutoka njia.[67]

وَقَالُواْ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعۡنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ [67]

Mlezi wetu, wape adhabu maradufu, na uwalaani kwa laana nyingi.”**(93)** [68]

رَبَّنَآ ءَاتِهِمۡ ضِعۡفَيۡنِ مِنَ ٱلۡعَذَابِ وَٱلۡعَنۡهُمۡ لَعۡنٗا كَبِيرٗا [68] **(93)**

Enyi mlioamini! Msiwe kama wale waliomkera Musa; Mungu alimtangaza ameachiliwa kutokana na waliyosema,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ ءَاذَوۡاْ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُواْ

naye alikuwa, kwa Mungu, wa hadhi ya juu.[69]

وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا [69]

Enyi mlioamini! Jikingeni kwa Mungu, na semeni maneno yaliyonyooka: atayafanya mazima matendo yenu, na atawasamehe makosa yenu.[70]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَقُولُواْ قَوْلًا سَدِيدًا [70] يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

Na yeyote anayemnyenyekea Mungu na mjumbe Wake ameshinda ushindi adhimu.[71]

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا [71]

Tulipendekeza amana kwa mbingu, ardhi na milima; zilikataa kuibeba, na zikahisi wasiwasi kwayo,

إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا

na mwanadamu akaibeba: hakika alikuwa dhalimu sana na mjinga sana — kusudi Mungu awaadhibu wanafiki, wanaume na wanawake, wanaoshirikisha wa kiume na wa kike, na kusudi Mungu awarejee kwa upole waumini wa kiume na wa kike.[72]

وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا [72] لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[73]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [73]

SABA • سبأ

Sura 34 · 54 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Himidi ni za Mungu, ambaye ni Wake yaliyomo katika mbingu na yaliyomo juu ya ardhi,

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

na himidi ni Zake katika Maisha ya Mwisho.

وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْءَاخِرَةِ

Yeye ndiye Mwenye Hekima, Mtambuzi.[1]

وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ [1]

Anajua yanayoingia ardhini na yanayotoka humo, yanayoteremka kutoka angani na yanayopanda humo.

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

Yeye ni Mwenye Huruma, Mwenye Msamaha tele.[2]

وَهُوَ ٱلرَّحِيمُ ٱلْغَفُورُ [2]

Na wale wanaokana walisema: “Saa haitatufikia.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَأْتِينَا ٱلسَّاعَةُ

Sema: “Ndiyo, naapa kwa Mlezi wangu, kwa yakini itawafikia,

قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّى لَتَأْتِيَنَّكُمْ

Yule ajuaye yaliyo nje ya hisi — hakuna uzito wa chembe unaomponyoka, wala katika mbingu wala juu ya ardhi,

عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ

wala chochote kidogo kuliko hicho wala kikubwa zaidi, bila kuwa katika daftari la wazi — kusudi alipe wale walioamini na kutenda matendo mazima."[3]

وَلَآ أَصْغَرُ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْبَرُ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ۝3 لِّيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ

Hao wana msamaha na riziki ya ukarimu.[4]

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝4

Na wale waliojitahidi dhidi ya ishara Zetu ili kujaribu kutushinda, hao wana adhabu itokanayo na uchafu chungu.(94) [5]

وَٱلَّذِينَ سَعَوْ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ۝5 (94)

Na wale waliopewa ujuzi wanaona kwamba kilichoteremshwa kwako kutoka kwa Mlezi wako ni ukweli na kinaongoza kwenye barabara ya Mwenye Nguvu zote, Mhimidiwa.[6]

وَيَرَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ ٱلْحَقَّ وَيَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ۝6

Na wale wanaokana walisema: "Mnataka tuwaonyeshe mwanamume atakayewaarifu kwamba, mara mtakapokatwakatwa na kuvunjwavunjwa kabisa, kwa yakini mtakuwa katika uumbaji mpya?[7]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝7

Je, amebuni uongo dhidi ya Mungu, ama amo katika kuvurugika akili?"

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةٌ ۗ

La: wale wasioamini Maisha ya Mwisho wamo katika adhabu na upotovu wa mbali.[8]

بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ فِى ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَٰلِ ٱلْبَعِيدِ ۝8

Je, basi hawakuona yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao, ya anga na ardhi?

أَفَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ

Kama Tungeridhia, Tungewameza ardhini, au Tungeangusha juu yao kipande cha anga.(95)

إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ(95)

Kwa yakini kuna hapo ishara kwa kila mtiifu anayemrejelea daima.[9]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ [9]

Na hakika tulimpa Daudi fadhili kutoka Kwetu: “Enyi milima, rudieni mwangwi pamoja naye, pamoja na ndege.”

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضْلًا يَٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ

Na Tulimlainishia chuma: “Tengeneza vazi za chuma pana, na pima vyema muunganiko wa pete,[10]

وَأَلَنَّا لَهُ ٱلْحَدِيدَ [10] أَنِ ٱعْمَلْ سَٰبِغَٰتٍ وَقَدِّرْ فِى ٱلسَّرْدِ

na tendeni matendo mazima,

وَٱعْمَلُوا۟ صَٰلِحًا

kwani Mimi ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.”[11]

إِنِّى بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [11]

Na kwa Suleimani, upepo: mwendo wake wa asubuhi ulikuwa wa mwezi mmoja, na mwendo wake wa jioni wa mwezi mmoja.

وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ

Na Tulimmiminia chemchemi ya nafta.

وَأَسَلْنَا لَهُۥ عَيْنَ ٱلْقِطْرِ

Na miongoni mwa Waliofichika, baadhi walikuwa wakitenda mbele yake, kwa ruhusa ya Mlezi wake;

وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ

na yeyote miongoni mwao aliyepotoka kutoka amri Yetu, Tulimwonjesha adhabu ya Makaa.[12]

وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ [12]

Walimtengenezea alichoridhia: mihrabu, sura za kuchonga, mabirika kama hodhi kubwa, na vyungu vilivyokita imara.

يَعْمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَٰرِيبَ وَتَمَٰثِيلَ وَجِفَانٍ كَٱلْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَٰتٍ

“Tendeni, ukoo wa Daudi,

ٱعْمَلُوٓاْ ءَالَ دَاوُۥدَ

kwa shukrani” —

شُكْرًا

lakini wachache wa watiifu Wangu ni wenye shukrani.[13]

وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِىَ ٱلشَّكُورُ [13]

Kisha, Tulipokuwa Tumeamulia juu yake kifo, hakuna kilichowaonyesha kifo chake, ila kiumbe kinachotembea cha ardhini kilichotembea na kutafuna fimbo yake;

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِۦٓ إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُۥ

na alipoanguka, ilidhihirika kwa Waliofichika kwamba, kama wangalijua yaliyo nje ya hisi, wasingalikaa muda wao katika adhabu ya kudhalilisha.[14]

فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ أَن لَّوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَا لَبِثُواْ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ [14]

Hakika kulikuwa, kwa Saba, ishara katika mahali pao pa kuishi:

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِى مَسْكَنِهِمْ ءَايَةٌ

bustani mbili, kulia na kushoto.

جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ

“Kuleni kutoka riziki ya Mlezi wenu, na mshukuruni:

كُلُوا۟ مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَٱشْكُرُوا۟ لَهُۥ

nchi nzuri, na Mlezi Mwenye Msamaha tele.”[15]

بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ [15]

Lakini walikwepa, nasi Tukawatumia mafuriko ya kuharibu ya bwawa,

فَأَعْرَضُوا۟ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ ٱلْعَرِمِ

na Tukabadilisha bustani zao mbili kwa bustani mbili za matunda machungu, miunju, na mikunazi michache.[16]

وَبَدَّلْنَٰهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَىْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَىْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ [16]

Hivyo ndivyo Tulivyowalipa kwa yale waliyokana:

ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِمَا كَفَرُوا۟

na je, tunamlipa yeyote, isipokuwa mkanaji mkubwa?[17]

وَهَلْ نُجَٰزِىٓ إِلَّا ٱلْكَفُورَ [17]

Na Tulikuwa Tumeweka kati yao na miji Tuliyoibariki miji iliyo wazi, na Tulikuwa Tumepima humo safari:

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ ٱلْقُرَى ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَٰهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا ٱلسَّيْرَ

“Zipitieni usiku na mchana, mkiwa salama.”[18]

سِيرُوا۟ فِيهَا لَيَالِىَ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ [18]

Lakini walisema: “Mlezi wetu, ongeza umbali wa vituo vya safari zetu” — nao walijidhulumu wenyewe; tuliwafanya hapo mada za mazungumzo, na tukawavunjavunja kabisa.

فَقَالُوا۟ رَبَّنَا بَٰعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَٰهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa yeyote mwenye subira tele, mwenye shukrani tele.[19]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ [19]

Na Iblisi hakika amethibitisha juu yao dhana yake, nao walimfuata, ila sehemu miongoni mwa waumini.[20]

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ [20]

Na hakuwa na juu yao mamlaka yoyote, isipokuwa ili Sisi tumtofautishe anayeamini Maisha ya Mwisho na yule ambaye, kuhusu hayo, yumo katika hali ya kuchanganyikiwa.

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُو مِنْهَا فِي شَكٍّ

Na Mlezi wako anahifadhi kila kitu.[21]

وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ [21]

Sema: “Waombeni wale mnaodai, pasipo Mungu:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ

hawamiliki uzito wa chembe, wala katika mbingu wala juu ya ardhi,

لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

na hawana humo fungu lolote,

وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ

na Yeye hana, miongoni mwao, tegemeo lolote.”[22]

وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ [22]

Na usuluhishi hauna manufaa Kwake ila kwa yule ambaye Yeye anaruhusu,

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ

hadi, hofu ikiondolewa katika viini vyao, wanaposema: “Mlezi wenu amesema nini?” — wanajibu: “Ukweli.

حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ

Na Yeye ndiye Aliye Juu Kabisa, Mkuu."[23]

وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ [23]

Sema: "Ni nani anayewaruzuku kutoka katika mbingu na ardhi?" Sema: "Mungu.

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ

Na kwa yakini, sisi au ninyi tuko juu ya mwongozo, au katika upotovu dhahiri."[24]

وَإِنَّآ أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [24]

Sema: "Hamtaulizwa kuhusu kutengwa kwetu, wala sisi hatutaulizwa kuhusu mnayoyafanya."[25]

قُل لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ [25]

Sema: "Mlezi wetu atatukusanya, kisha atafungua kati yetu kwa ukweli;

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ

na Yeye ndiye Mfunguaji, Mjuzi wa Yote."[26]

وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ [26]

Sema: "Nionyesheni wale mliowaambatanisha Naye kuwa washirika. Hapana kamwe! —

قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ كَلَّا

Bali Yeye ni Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima."[27]

بَلْ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [27]

Na hatukukutuma ila kwa watu wote, mpasha habari njema na mwonyaji,

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

lakini wengi wa watu hawajui.[28]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [28]

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[29]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [29]

Sema: “Mna miadi ya siku ambayo hamtaweza kuichelewesha wala kuitangulisha kwa saa moja.”[30]

قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ [30]

Na wale wanaokana walisema: “Hatutaamini kamwe Usomaji huu, wala yaliyoutangulia.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ

Na ungeona, madhalimu watakaposimamishwa mbele ya Mlezi wao, wakirudishiana maneno wao kwa wao:

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ

wale waliohesabiwa dhaifu watawaambia wale waliokuwa wakijivuna: “Bila ninyi, tungalikuwa waumini.”[31]

يَقُولُ ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ [31]

Wale waliokuwa wakijivuna watawaambia wale waliohesabiwa dhaifu: “Je, ni sisi tuliowazuilia njia ya mwongozo, ilipowajia? La: bali mlikuwa waliotengwa.”[32]

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوٓا۟ أَنَحْنُ صَدَدْنَٰكُمْ عَنِ ٱلْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَآءَكُم بَلْ كُنتُم مُّجْرِمِينَ [32]

Na wale waliohesabiwa dhaifu watawaambia wale waliokuwa wakijivuna: “Bali ilikuwa hila, usiku na mchana, mlipokuwa mkituamuru kumkana Mungu na kumwekea wapinzani.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ بَلْ مَكْرُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَآ أَن نَّكْفُرَ بِٱللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُۥٓ أَندَادًا

Na watakificha siri masikitiko yao wanapoiona adhabu.

وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ

Na Tutaweka pingu katika shingo za wale waliokana:

وَجَعَلْنَا ٱلْأَغْلَٰلَ فِىٓ أَعْنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

je, watalipwa kwa kitu kingine zaidi ya waliyokuwa wakifanya?[33]

هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [33]

Na hatukuwahi kutuma mwonyaji katika mji bila kwamba wenye anasa wake waseme: “Hakika sisi tunakana yale mliyotumwa nayo.”[34]

وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ [34]

Na walisema: “Sisi tuna mali na watoto zaidi, na hatutaadhibiwa.”[35]

وَقَالُوا۟ نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ [35]

Sema: “Mlezi wangu hakika hupanua riziki kwa amridhiaye, na huipima;

قُلْ إِنَّ رَبِّى يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

lakini wengi wa watu hawajui.”[36]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [36]

Na si mali zenu wala watoto wenu ndio watakaowakaribisha Kwetu, kwa ukaribu zaidi — ila yule aliyeamini na kutenda matendo mazima: hao wana malipo yaliyozidishwa mara mbili kwa waliyoyafanya, nao watakuwa salama katika vyumba vya juu.[37]

وَمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُم بِٱلَّتِى تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ ٱلضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا۟ وَهُمْ فِى ٱلْغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ [37]

Na wale waliojitahidi dhidi ya ishara Zetu ili kujaribu kutushinda, hao wataletwa katika adhabu.[38]

وَٱلَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ [38]

Sema: “Mlezi wangu hakika hupanua riziki kwa amridhiaye miongoni mwa watiifu Wake, na humpimia;

قُلْ إِنَّ رَبِّى يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ

na kila mnachotumia, Yeye hukibadilisha,

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۥ

na Yeye ndiye bora wa Waruzukuji."[39]

وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ [39]

Na siku ambayo tutawakusanya wote, kisha tutasema kwa Watekelezaji: "Je, ni ninyi ambao hawa walikuwa wakiwatii?"**(96)** [40]

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ [40] **(96)**

watasema: "Utukufu ni Wako! Wewe ni Mwandani wetu, si wao:

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم

bali walikuwa wakiwatii Waliofichika;

بَلْ كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ

wengi wao walikuwa wakiwaamini."[41]

أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ [41]

Leo, hakuna miongoni mwenu atakayemiliki kwa mwingine faida wala madhara, na tutawaambia wale waliofanya dhuluma: "Onjeni adhabu ya Moto mliokuwa mkiuita uongo."[42]

فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ [42]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwao, zikiwa bayana, wanasema: "Huyu si ila mwanamume anayekusudia kuwazuilia njia ya yale waliyokuwa wakitii mababu zenu"; na wanasema: "Huu si ila uzushi uliobuniwa."

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى

Na wale wanaokana wanasema kuhusu ukweli, unapowajia: “Hii si ila mazingaombwe dhahiri.”[43]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمۡ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ [43]

Na hatukuwapa maandishi yoyote ambayo wangeyachunguza,

وَمَآ ءَاتَيۡنَٰهُم مِّن كُتُبٖ يَدۡرُسُونَهَا

na hatukuwatumia, kabla yako, mwonyaji yeyote.[44]

وَمَآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمۡ قَبۡلَكَ مِن نَّذِيرٖ [44]

Na wale wa kabla yao waliita uongo — hawakufikia sehemu moja ya kumi ya Tuliyowapa —

وَكَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ وَمَا بَلَغُواْ مِعۡشَارَ مَآ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ

nao waliwaita uongo wajumbe Wangu.

فَكَذَّبُواْ رُسُلِي

Na ukawa vipi ukataaji Wangu![45]

فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ [45]

Sema: “Siwahimizi ila kwa jambo moja:

قُلۡ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍۖ

kwamba msimame kwa ajili ya Mungu, wawili wawili au mmoja mmoja, kisha mtafakari —

أَن تَقُومُواْ لِلَّهِ مَثۡنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُواْ

mwandamani wenu hana kuvurugika akili kokote;

مَا بِصَاحِبِكُم مِّن جِنَّةٍۚ

yeye kwenu si ila mwonyaji, mbele ya adhabu kali.”[46]

إِنۡ هُوَ إِلَّا نَذِيرٞ لَّكُم بَيۡنَ يَدَيۡ عَذَابٖ شَدِيدٖ [46]

Sema: “Ujira wowote niliowaomba, ni wenu;

قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ

ujira wangu si juu ya mwingine ila Mungu,

إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ

na Yeye ni shahidi wa kila kitu.”[47]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [47]

Sema: “Mlezi wangu hakika hurusha ukweli,

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ

Yeye ndiye anayejua kikamilifu yaliyo nje ya hisi.”[48]

عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ [48]

Sema: “Ukweli umekuja, na ubatili hauanzi wala haurudii.”[49]

قُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ ٱلْبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ [49]

Sema: “Nikipotea, sipotei ila dhidi ya Dhati yangu; na nikiongozwa, ni kwa yale ananifunulia Mlezi wangu —

قُلْ إِن ضَلَلْتُ فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ ٱهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِيٓ إِلَيَّ رَبِّيٓ

Anasikia, yu karibu.”[50]

إِنَّهُۥ سَمِيعٌ قَرِيبٌ [50]

Na ungeona, watakaposhikwa na hofu, bila mwanya, na watakaposhikwa kutoka mahali karibu —[51]

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ فَزِعُواْ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُواْ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ [51]

nao watasema: “Tunaamini hilo!”

وَقَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِهِۦ

Lakini vipi ingaliwafikia, kutoka mahali pa mbali kiasi hicho, yale waliyokuwa wakikana hapo awali?[52]

وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ [52] وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ

Na wanarusha dhana juu ya yaliyo nje ya hisi kutoka mahali pa mbali.[53]

وَيَقْذِفُونَ بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ [53]

Na itawekwa kizuizi kati yao na wanachotamani, kama ilivyofanywa hapo awali kwa wa aina yao: hakika walikuwa katika hali ya kuchanganyikiwa ya kutatanisha.[54]

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ مُّرِيبٍ [54]

Fatir • فاطر

Sura 35 · 45 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Himidi ni za Mungu, Asili ya mbingu na ardhi, aliyewafanya Watekelezaji kuwa wajumbe waliopangwa katika idara — wawili wawili, watatu watatu, wanne wanne.

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ

Anaongeza katika uumbaji ayaridhiayo,

يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ

kwani Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [1]

Kile ambacho Mungu huwafungulia watu kama huruma, hakuna awezaye kukizuilia kwake,

مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا

na kile anachokishikilia, hakuna awezaye kukiachilia baada Yake.

وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[2]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [2]

Enyi watu, kumbukeni neema ya Mungu juu yenu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ

Je, yuko muumbaji asiye Mungu anayewaruzuku kutoka angani na ardhini?

هَلْ مِنْ خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ

Hakuna mungu isipokuwa Yeye.

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Mnapotoshwaje basi?[3]

فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ [3]

Na wakikuita uongo, wajumbe kabla yako tayari waliitwa uongo.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ

Na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[4]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [4]

Enyi watu, ahadi ya Mungu hakika ni ukweli.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

Maisha ya Karibu basi yasiwadanganye,

فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا

na mdanganyifu mkubwa asiwadanganye kuhusu Mungu.[5]

وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ [5]

Mwepushaji hakika kwenu ni adui: basi mchukueni kuwa adui.

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَٱتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

Haiti chama chake ila ili wawe miongoni mwa waandamani wa Makaa.[6]

إِنَّمَا يَدْعُواْ حِزْبَهُۥ لِيَكُونُواْ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ [6]

Wale wanaokana watakuwa na adhabu kali,

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

na wale walioamini na kutenda matendo mazima watakuwa na msamaha na ujira mkubwa.[7]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ [7]

Yule ambaye ubaya wa tendo lake umepambwa, hata akaliona zuri?

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنٗا

Kwani Mungu humpoteza amridhiaye, na huongoza amridhiaye.

فَإِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ

Dhati yako basi isijiteketeze kwa majonzi kwa sababu yao,

فَلَا تَذۡهَبۡ نَفۡسُكَ عَلَيۡهِمۡ حَسَرَٰتٍ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote wa yale wanayofanya.[8]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِمَا يَصۡنَعُونَ [8]

Ni Mungu aliyetuma pepo, zinazoinua mawingu; Sisi Tumezisukuma kuelekea nchi iliyokufa, na kwazo Tumeihuisha ardhi baada ya kufa kwake.

وَٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابٗا فَسُقۡنَٰهُ إِلَىٰ بَلَدٖ مَّيِّتٖ فَأَحۡيَيۡنَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَا

Ndivyo itakavyokuwa Kutandazwa.[9]

كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ [9]

Yeyote anayekusudia nguvu, basi nguvu yote ni mali ya Mungu.

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلۡعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلۡعِزَّةُ جَمِيعًا

Kwake hupanda neno jema,

إِلَيۡهِ يَصۡعَدُ ٱلۡكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ

na tendo mazima, Yeye hulinyanyua.

وَٱلۡعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرۡفَعُهُۥ

Na wale wanaopanga vitendo viovu watapata adhabu kali,

وَٱلَّذِينَ يَمۡكُرُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞ

na mpango wa hao umekusudiwa kuangamia.[10]

وَمَكۡرُ أُوْلَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ [10]

Mungu amewaumba kwa udongo, kisha kwa tone, kisha akawafanya jozi.

وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ جَعَلَكُمۡ أَزۡوَٰجٗا

Hakuna mnyama jike anayebeba wala kuzaa, isipokuwa kwa ujuzi Wake.

وَمَا تَحۡمِلُ مِنۡ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلۡمِهِۦ

Hakuna kiumbe kinachoongezewa umri wake, wala kupunguziwa umri wake, isipokuwa hilo limo katika daftari;

وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٖ وَلَا يُنقَصُ مِنۡ عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِي كِتَٰبٍ

kwani hilo ni jepesi kwa Mungu.[11]

إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ [11]

Bahari mbili hazilingani:

وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡبَحۡرَانِ

hii ni tamu, ya kukata kiu, nzuri kunywa, na ile ni chumvi, chungu.

هَٰذَا عَذۡبٞ فُرَاتٞ سَآئِغٞ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٞ

Na kutoka kwa kila moja mnakula nyama mbichi, na mnatoa pambo mnalovaa,

وَمِن كُلّٖ تَأۡكُلُونَ لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَا

na unaona vyombo vikipasua mawimbi humo, ili mtafute kutoka fadhila Yake, na huenda mtakuwa wenye shukrani.[12]

وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ [12]

Huingiza usiku katika mchana, na huingiza mchana katika usiku,

يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ

na Ameweka chini ya amri jua na mwezi,

وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ

kila kimoja kikikimbia kuelekea muda uliotajwa.

كُلٌّ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمًّى

Huyu ndiye Mungu, Mlezi wenu; ufalme ni Wake.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ لَهُ ٱلۡمُلۡكُ

Na wale mnaowaomba pasipo Yeye hawamiliki hata ganda la kokwa ya tende.[13]

وَٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمۡلِكُونَ مِن قِطۡمِيرٍ [13]

Mkiwaomba, hawasikii ombi lenu; na hata wangelisikia, wasingewajibu.

إِن تَدۡعُوهُمۡ لَا يَسۡمَعُواْ دُعَآءَكُمۡ وَلَوۡ سَمِعُواْ مَا ٱسۡتَجَابُواْ لَكُمۡ

Na Siku ya Kusimama Mbele, watakana ushirika wenu.

وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَكۡفُرُونَ بِشِرۡكِكُمۡ

Na hakuna anayekuarifu kama Mtambuzi.[14]

وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثۡلُ خَبِيرِۢ [14]

Enyi watu, ninyi ndio mlio maskini mbele ya Mungu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِ

ilhali Mungu ndiye Tajiri, Mhimidiwa.[15]

وَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ [15]

Akiridhia, Angewaondoa na kuleta uumbaji mpya.[16]

إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَأۡتِ بِخَلۡقٖ جَدِيدٖ [16]

Na hilo si zito kamwe kwa Mungu.[17]

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ [17]

Na hakuna mbebaji wa mzigo atakayebeba mzigo wa mwingine;

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

na ikiwa aliyelemewa ataomba msaada kwa ajili ya mzigo wake, hakuna chochote kitakachobebwa, hata na jamaa.

وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَىْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰٓ

Wewe huwaonyi ila wale wanaomhofia Mlezi wao ingawa Yeye yuko nje ya hisi zao, na wanaodumisha Mawasiliano,

إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ

na yeyote anayejisafisha hajisafishi ila kwa ajili yake mwenyewe.

وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِۦٓ

Na kwa Mungu ndiko mwisho wa safari.[18]

وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ [18]

Kipofu na mwenye kuona hawalingani, wala giza na nuru, wala kivuli na joto kali.[19–21]

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ [19] وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ [20] وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلْحَرُورُ [21]

Walio hai na wafu hawalingani pia.

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَحْيَآءُ وَلَا ٱلْأَمْوَٰتُ

Hakika Mungu humsikiza amridhiaye,

إِنَّ ٱللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَآءُ

na wewe huwezi kuwasikizisha walio makaburini.[22]

وَمَآ أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِى ٱلْقُبُورِ [22]

Wewe si chochote ila mwonyaji.[23]

إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ [23]

Tumekutuma kwa kweli, mpasha habari njema na mwonyaji.

إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

Na hakuna jamii ambayo mwonyaji hajapita ndani yake.[24]

وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ [24]

Na wakikuita uongo, waliokuwa kabla yao wameita uongo tayari: wajumbe wao waliwajia na dalili wazi, Fomu na Maandiko yenye kuangaza; kisha Nikawakamata waliokana.[25]

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ [25] ثُمَّ أَخَذْتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

Na ukawa vipi ukataaji Wangu![26]

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ [26]

Je, hukuona kwamba Mungu huteremsha maji kutoka angani, ambayo kwayo Sisi Tunatoa matunda ya rangi mbalimbali?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهَا

Na katika milima mna michirizi myeupe na myekundu, ya rangi mbalimbali, na mingine nyeusi sana.[27]

وَمِنَ ٱلْجِبَالِ جُدَدٌۢ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ [27]

Na miongoni mwa watu, viumbe vinavyotembea na mifugo, vivyo hivyo kuna rangi mbalimbali.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلْأَنْعَٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَ

Miongoni mwa watiifu Wake, wanaomhofia Mungu ni wale wanaojua tu,

إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَٰٓؤُا۟

kwani Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Msamaha tele.[28]

إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ [28]

Wale wanaokariri Maandiko ya Mungu, wanadumisha Mawasiliano, na kutoa, kwa siri na hadharani, katika yale Tuliyowaruzuku, wanatarajia biashara isiyoangamia kamwe, ili Awalipe ujira wao kikamilifu na kuwaongezea katika fadhila Yake,[29]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَٰرَةً لَّن تَبُورَ [29] لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦٓ

kwani Yeye ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Shukrani tele.[30]

إِنَّهُۥ غَفُورٌ شَكُورٌ [30]

Na yale Tuliyokufunulia katika Maandiko ndiyo ukweli, yakithibitisha yaliyo kabla yake.

وَٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ هُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

Mungu kwa yakini, kwa watiifu Wake, ni Mtambuzi na Mwenye Maono.[31]

إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرٌۢ بَصِيرٌ [31]

Kisha Tuliwarithisha Maandiko wale Tuliowachagua miongoni mwa watiifu Wetu:

ثُمَّ أَوْرَثْنَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا

miongoni mwao yupo anayejidhulumu mwenyewe,

فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ

yupo anayefuata njia ya wastani,

وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ

na yupo anayewatangulia wengine katika lililo bora, kwa idhini ya Mungu.

وَمِنْهُمْ سَابِقٌۢ بِٱلْخَيْرَٰتِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Hiyo ndiyo fadhila kubwa.[32]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكَبِيرُ [32]

Bustani za kudumu, ambazo wataingia ndani yake, wakipambwa kwa vikuku vya dhahabu na lulu,

جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا

na vazi lao humo litakuwa la hariri.[33]

وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ [33]

Na watasema: “Himidi ni za Mungu aliyetuondolea huzuni; Mlezi wetu kwa yakini ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Shukrani tele,[34]

وَقَالُوا۟ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَذْهَبَ عَنَّا ٱلْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ [34]

aliyetupa makazi, kwa fadhila Yake, katika nyumba ya kukaa milele, ambamo hakuna uchovu unaotugusa, wala hakuna kuchoka.”[35]

ٱلَّذِىٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ [35]

Na wale wanaokana watapata moto wa Jahanamu; hawatahukumiwa wafe, na hakuna chochote cha adhabu yake kitakachopunguzwa kwao.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا۟ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا

Ndivyo tunavyomlipa kila mkanaji mkuu.[36]

كَذَٰلِكَ نَجْزِى كُلَّ كَفُورٍ [36]

Na huko watapiga kelele: “Mlezi wetu, tutoe, tutatenda matendo mazima, tofauti na yale tuliyokuwa tukitenda!”

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا غَيْرَ ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ

Je, hatukuwapa umri mrefu wa kutosha ili yeyote anayetaka kukumbuka akumbuke? Na mwonyaji aliwajia.

أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُ

Onjeni basi,

فَذُوقُواْ

kwani madhalimu hawana msaada wowote.[37]

فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ [37]

Hakika Mungu anajua yaliyo nje ya hisi katika mbingu na ardhini;

إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ غَيۡبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[38]

إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [38]

Ndiye aliyewafanya ninyi warithi katika ardhi:

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمۡ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلۡأَرۡضِ

yeyote anayekana, ukanaji wake unamrudia yeye,

فَمَن كَفَرَ فَعَلَيۡهِ كُفۡرُهُۥ

na ukanaji wa wakanaji hauwazidishii ila chuki mbele ya Mlezi wao,

وَلَا يَزِيدُ ٱلۡكَٰفِرِينَ كُفۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ إِلَّا مَقۡتًا

na ukanaji wa wakanaji hauwazidishii ila hasara.[39]

وَلَا يَزِيدُ ٱلۡكَٰفِرِينَ كُفۡرُهُمۡ إِلَّا خَسَارًا [39]

Sema: “Je, mnawaona washirika wenu mnaowaomba pasipo Mungu? Nionyesheni walichoumba katika ardhi, au wana sehemu katika mbingu?

قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُواْ مِنَ ٱلۡأَرۡضِ أَمۡ لَهُمۡ شِرۡكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ

Au tuliwapa maandiko, nao wanategemea dalili wazi zinazotoka humo?”(97)

أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ كِتَٰبٗا فَهُمۡ عَلَىٰ بَيِّنَتٖ مِّنۡهُ(97)

Kwa kweli, madhalimu hawaahidiani wao kwa wao ila udanganyifu.[40]

بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا [40]

Hakika Mungu anazishikilia mbingu na ardhi, ili zisitoweke;

إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا

na kama zingetoweka, hakuna yeyote asiyekuwa Yeye angeweza kuzishikilia,

وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ

kwani Yeye ni Mvumilivu, Mwenye Msamaha tele.[41]

إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا [41]

Na wameapa kwa Mungu, kwa nguvu zote za viapo vyao, kwamba mwonyaji akiwajia, kwa yakini wangeongozwa vizuri zaidi kuliko jamii yoyote.

وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ

Lakini mwonyaji alipowajia, hilo halikuwaongezea ila kuchukia,[42]

فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا [42]

wakijivimba kwa kiburi katika ardhi, na kwa hila mbaya.

ٱسْتِكْبَارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ

Lakini hila mbaya haiwazunguki ila wenyewe waliofanya.

وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ

Je, wanangojea basi kitu kingine ila kawaida ya wa kwanza?

فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ

Lakini hutapata kamwe mabadiliko katika kawaida ya Mungu,

فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا

na hutapata kamwe uhamisho katika kawaida ya Mungu.[43]

وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحۡوِيلٗا [43]

Je, hawakutembea basi katika ardhi kutazama hatima ya wale waliokuwa kabla yao, ambao hata hivyo walikuwa na nguvu zaidi kuliko wao?

أَوَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ وَكَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنۡهُمۡ قُوَّةٗ

Na hakuna chochote, wala katika mbingu wala katika ardhi, kinachoweza kumshinda Mungu,

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعۡجِزَهُۥ مِن شَيۡءٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote, Muweza.[44]

إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمٗا قَدِيرٗا [44]

Na kama Mungu angewakamata watu kwa waliyochuma, asingeacha juu ya uso wa ardhi kiumbe chochote kinachotembea;

وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُواْ مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهۡرِهَا مِن دَآبَّةٖ

lakini Anawaahirisha hadi muda uliotajwa.

وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى

Na muda wao utakapowadia, Mungu hakika ni Mwenye Maono juu ya watiifu Wake.[45]

فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرَۢا [45]

Ya-Sin • يس

Sura 36 · 83 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

يسٓ (Ya Sin).[1]

يسٓ [1]

Kwa Usomaji wenye hekima, wewe kwa yakini u miongoni mwa wajumbe, juu ya barabara iliyonyooka,[2–4]

وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ [2] إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ [3] عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [4]

uteremsho utokao kwa Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma, ili uwaonye kaumu ambayo mababu zao hawakuonywa, na ambao basi wameghafilika.[5–6]

تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ [5] لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَٰفِلُونَ [6]

Neno limethibitika hakika dhidi ya wengi wao: hawaamini.[7]

لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [7]

Hakika tumeweka vifungo shingoni mwao, vinavyofika hadi kidevuni, hata vichwa vyao vimerudishwa nyuma.[8]

إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِىَ إِلَى ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ [8]

Na Tumeweka kizuizi mbele yao na kizuizi nyuma yao, kisha Tukawafunika: basi hawaoni.[9]

وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ [9]

Na ni sawa kwao uwaonye au usiwaonye: hawaamini.[10]

وَسَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ [10]

Wewe humwonyi ila yule anayefuata Ukumbusho na kumhofia Mwingi wa Huruma ingawa Yeye yuko nje ya hisi zake: mpashe habari njema ya msamaha na ujira mkarimu.[11]

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكۡرَ وَخَشِيَ ٱلرَّحۡمَٰنَ بِٱلۡغَيۡبِۖ فَبَشِّرۡهُ بِمَغۡفِرَةٖ وَأَجۡرٖ كَرِيمٍ [11]

Ni Sisi, Sisi pekee, Tunaowahuisha wafu, na Tunaandika yale waliyotanguliza na athari wanazoacha.

إِنَّا نَحۡنُ نُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَنَكۡتُبُ مَا قَدَّمُواْ وَءَاثَٰرَهُمۡ

Na kila kitu, Tumekihesabu katika rejea wazi.[12]

وَكُلَّ شَيۡءٍ أَحۡصَيۡنَٰهُ فِيٓ إِمَامٖ مُّبِينٖ [12]

Na wapigie mfano wenzi wa mji, wajumbe walipoujia: tulipowatumia wawili, waliwaita uongo; kisha tukawaimarisha kwa wa tatu, nao wakasema: “Hakika sisi ni wajumbe tuliotumwa kwenu.”[13–14]

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلًا أَصۡحَٰبَ ٱلۡقَرۡيَةِ إِذۡ جَآءَهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ [13] إِذۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱثۡنَيۡنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزۡنَا بِثَالِثٖ فَقَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَيۡكُم مُّرۡسَلُونَ [14]

Walisema: “Ninyi si chochote ila binadamu kama sisi; Mwingi wa Huruma hakuteremsha chochote; ninyi hamfanyi ila kusema uongo.”[15]

قَالُواْ مَآ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا وَمَآ أَنزَلَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا تَكۡذِبُونَ [15]

Walisema: “Mlezi wetu anajua kwamba kwa yakini sisi ni wajumbe mliotumwa kwenu; hatuna wajibu ila ufikishaji ulio wazi.”[16–17]

قَالُواْ رَبُّنَا يَعۡلَمُ إِنَّآ إِلَيۡكُمۡ لَمُرۡسَلُونَ [16] وَمَا عَلَيۡنَآ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ [17]

Walisema: “Tunaona ishara mbaya kwenu. Msipoacha, kwa yakini tutawafukuza, na kwa yakini adhabu chungu itokayo kwetu itawagusa.”[18]

قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرۡنَا بِكُمۡ لَئِن لَّمۡ تَنتَهُواْ لَنَرۡجُمَنَّكُمۡ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ [18]

Walisema: “Ishara yenu mbaya iko pamoja nanyi wenyewe. Je, ni kwa sababu mnakumbushwa?

قَالُوا۟ طَـٰٓئِرُكُم مَّعَكُمْ ۚ أَئِن ذُكِّرْتُم

Bali ninyi ni kaumu ya wenye kupita kiasi.”[19]

بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ [19]

Na mwanamume mmoja alikuja kwa hatua za haraka kutoka pembe ya mwisho ya Jiji Kuu.

وَجَآءَ مِنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ

Alisema: “Enyi kaumu yangu, wafuateni wajumbe; wafuateni wale wasiowaomba ujira wowote, na ambao wanaongozwa.[20-21]

قَالَ يَـٰقَوْمِ ٱتَّبِعُوا۟ ٱلْمُرْسَلِينَ [20] ٱتَّبِعُوا۟ مَن لَّا يَسْـَٔلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ [21]

Na nina nini hata nisimtii Yule aliyeniumba mwanzoni, na ambaye kwake mtarejeshwa?[22]

وَمَا لِىَ لَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِى فَطَرَنِى وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [22]

Je, nichukue, pasipo Yeye, miungu? Mwingi wa Huruma Angekusudia kunifikishia madhara, usuluhishi wao usingenifaa chochote, wala wasingeweza kuniokoa.[23]

ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن يُرِدْنِ ٱلرَّحْمَـٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّى شَفَـٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا يُنقِذُونِ [23]

Hapo kwa yakini ningekuwa katika upotovu ulio wazi.[24]

إِنِّىٓ إِذًا لَّفِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ [24]

Mimi, nimeamini Mlezi wenu: nisikilizeni basi.”[25]

إِنِّىٓ ءَامَنتُ بِرَبِّكُمْ فَٱسْمَعُونِ [25]

Ilisemwa: “Ingia Bustanini.”

قِيلَ ٱدْخُلِ ٱلْجَنَّةَ

Alisema: “Laiti kaumu yangu ingejua kwa nini Mlezi wangu amenisamehe, na kunifanya miongoni mwa walioheshimiwa!”[26–27]

قَالَ يٰلَيْتَ قَوْمِى يَعْلَمُونَ ۝26 بِمَا غَفَرَ لِى رَبِّى وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُكْرَمِينَ ۝27

Na hatukuteremsha juu ya kaumu yake, baada yake, jeshi lolote kutoka anga; hatukuwa na haja ya kuteremsha.[28]

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُندٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ ۝28

Haikuwa ila kelele moja tu, na hapo wamezimika.[29]

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَٰمِدُونَ ۝29

Ole wao watiifu!

يَٰحَسْرَةً عَلَى ٱلْعِبَادِ

Hakuna mjumbe aliyewajia ila walimdhihaki.[30]

مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ۝30

Je, hawaoni vizazi vingapi Tuliviangamiza kabla yao, na kwamba hawatarudi kwao?[31]

أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝31

Na wote, wote kabisa, wataletwa pamoja mbele Yetu.[32]

وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۝32

Na ishara kwao: ardhi iliyokufa, ambayo Tumeihuisha, na Tukatoa humo nafaka, na ndiyo wanayokula.[33]

وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلْأَرْضُ ٱلْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَٰهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ۝33

Na Tumeweka humo bustani za mitende na mizabibu, na Tumebubujisha humo chemchemi, ili wale matunda yake — na si mikono yao iliyoyatoa.[34]

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ۝34 لِيَأْكُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ

Je, basi hawatashukuru?[35]

أَفَلَا يَشْكُرُونَ [35]

Utukufu ni wa Yule aliyeumba jozi zote, katika yale ardhi inayoyaotesha, katika wao wenyewe, na katika wasiyoyajua.[36]

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ [36]

Na ishara kwao: usiku, ambao Tunauvua mchana, na hapo wamezama gizani.[37]

وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ [37]

Na jua linakwenda kuelekea mahali pa utulivu palipo pake.

وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا

Hicho ndicho kipimo kilichopangwa na Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote.[38]

ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ [38]

Na mwezi, Tumeuwekea vituo, hadi ukarudi kama kikonyo cha mtende kilichopinda.[39]

وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ [39]

Haifai jua kuufikia mwezi, wala usiku kuutangulia mchana.

لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ

Na kila mmoja huogelea katika mzingo.[40]

وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ [40]

Na ishara kwao: tuliwabeba vizazi vyao katika meli iliyopakiwa, na Tukawaumbia, mfano wake, wanayoyapanda.(98) [41–42]

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ [41] وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ [42] (98)

Na kama Tungeridhia, Tungewazamisha; hakuna wa kuitikia kilio chao, nao wasingeokolewa, isipokuwa kwa huruma itokayo Kwetu, na starehe kwa muda.[43-44]

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ 43 إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ 44

Na wanapoambiwa: “Jikingeni na yaliyo mbele yenu na yaliyo nyuma yenu, huenda mkafanyiwa huruma”,[45]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ 45

hakuna ishara, miongoni mwa ishara za Mlezi wao, inayowajia ila wanaiepuka.[46]

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ 46

Na wanapoambiwa: “Tumieni katika yale Mungu aliyowaruzuku”, wale wanaokana huwaambia walioamini: “Je, tumlishe yule ambaye Mungu, akiridhia, Angemlisha Mwenyewe? Ninyi hamko ila katika upotovu ulio wazi.”[47]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ 47

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[48]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ 48

Hawangojei ila kelele moja itakayowakamata hali wako katikati ya ugomvi.[49]

مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ 49

Hawataweza hapo kuandika wasia, wala kurudi kwa watu wao.[50]

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ 50

Na litapulizwa katika Baragumu, na hapo wao, kutoka makaburini mwao, wanamiminika kwa Mlezi wao.[51]

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ 51

Watasema: “Ole wetu! Nani alituibua kutoka tulipolala?

قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا

Haya ndiyo aliyoahidi Mwingi wa Huruma, na wajumbe walisema kweli.”[52]

هَٰذَا مَا وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ [52]

Haitakuwa ila kelele moja, na hapo wote pamoja wameletwa mbele Yetu.[53]

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ [53]

Leo, hakuna Dhati itakayodhulumiwa hata kidogo, na hamtalipwa ila kwa mliyokuwa mkitenda.[54]

فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [54]

Wenzi wa Bustani watakuwa, leo, wenye shughuli katika raha, wao na wenzi wao wa ndoa, chini ya vivuli, wakiegemea vitanda vya fahari.[55–56]

إِنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَٰكِهُونَ [55] هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ فِى ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ [56]

Watakuwa na matunda humo.

لَهُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ

Na watakuwa na kila wanachodai. Amani![57]

وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ [57] سَلَٰمٌ

Neno litokalo kwa Mlezi Mwenye Huruma.[58]

قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ [58]

“Na jitengeni leo, enyi waliotengwa![59]

وَٱمْتَٰزُوا۟ ٱلْيَوْمَ أَيُّهَا ٱلْمُجْرِمُونَ [59]

Je, sikuwafunga kwa agano, enyi wana wa Adamu: msimtii Mwepushaji — kwani yeye kwenu ni adui aliye wazi — na kunitii Mimi?[60]

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا۟ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [60] وَأَنِ ٱعْبُدُونِى

Hii ni barabara iliyonyooka.[61]

هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ [61]

Hata hivyo amewapoteza miongoni mwenu wengi sana.

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا

Je, basi hamkutumia akili?[62]

أَفَلَمْ تَكُونُوا۟ تَعْقِلُونَ [62]

Hii ndiyo Jahanamu, mliyoahidiwa. Ungeeni humo leo, kwa sababu mlikana."[63–64]

هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ [63] ٱصْلَوْهَا ٱلْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ [64]

Leo, Tunatia muhuri vinywa vyao; mikono yao itatusemesha, na miguu yao itashuhudia yale waliyochuma.[65]

ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [65]

Na Tungeridhia, Tungepofusha macho yao; kisha wangejaribu kutangulizana kuelekea barabara, lakini wangeonaje?[66]

وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰٓ أَعْيُنِهِمْ فَٱسْتَبَقُوا۟ ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ [66]

Na Tungeridhia, Tungewasimamisha mahali pao, nao wasingeweza kwenda wala kurudi.[67]

وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنَٰهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ [67]

Na yeyote Tunayemzidishia umri, Tunamrudisha nyuma katika uumbaji.

وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى ٱلْخَلْقِ

Je, basi hawatatumia akili?[68]

أَفَلَا يَعْقِلُونَ [68]

Hatukumfundisha ufundi wa kuvutia; hilo halimfai.

وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ

Hii si ila Ukumbusho na Usomaji ulio wazi, ili umwonye yeyote aliye hai, na ili neno lithibitike dhidi ya wanaokana.(99) 69-70

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ٦٩ لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ٧٠ (99)

Je, hawaoni kwamba Tumewaumbia, katika yale mikono Yetu ilivyotenda, mifugo ambayo wao ni wamiliki wake?71

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَآ أَنْعَٰمًا فَهُمْ لَهَا مَٰلِكُونَ ٧١

Na Tumewafanya watiifu kwao: baadhi huwa wanyama wa kupanda, na wengine, wanawala.72

وَذَلَّلْنَٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ٧٢

Na wanapata humo manufaa na vinywaji.

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ وَمَشَارِبُ

Je, basi hawatashukuru?73

أَفَلَا يَشْكُرُونَ ٧٣

Na wamechukua, pasipo Mungu, miungu, wakitarajia kuokolewa. Hawawezi kuwaokoa, nao watakuwa, kwao, jeshi lililoletwa.74-75

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ٧٤ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ٧٥

Basi neno lao lisikuhuzunishe.

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ

Hakika Sisi tunajua wanayoficha na wanayotangaza.76

إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ٧٦

Je, mwanadamu haoni kwamba Tumemuumba kwa tone, na hapo yeye ni mgomvi wa wazi?77

أَوَلَمْ يَرَ ٱلْإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقْنَٰهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ٧٧

Na anatupigia mfano, akisahau uumbaji wake mwenyewe.

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُۥ

Alisema: “Nani atakayeihuisha mifupa itakapokuwa mavumbi?”[78]

قَالَ مَن يُحۡيِ ٱلۡعِظَٰمَ وَهِيَ رَمِيمٞ [78]

Sema: “Yule aliyeiumba mara ya kwanza ataihuisha; Yeye ni Mjuzi wa Yote juu ya kila uumbaji.”[79]

قُلۡ يُحۡيِيهَا ٱلَّذِيٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٖۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلۡقٍ عَلِيمٌ [79]

Yule ambaye, kutoka mti mbichi, amewafanyia moto, na hapo mnawasha kutoka humo.[80]

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلۡأَخۡضَرِ نَارٗا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوقِدُونَ [80]

Je, Yule aliyeumba mbingu na ardhi hana uwezo wa kuumba mfano wao?

أَوَلَيۡسَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُم

Ndiyo! Na Yeye ndiye Muumba, Mjuzi wa Yote.[81]

بَلَىٰ وَهُوَ ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ [81]

Amri Yake, Anapokusudia kitu, ni kukiambia tu: “Kuwa”,

إِنَّمَآ أَمۡرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيۡـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.[82]

فَيَكُونُ [82]

Utukufu ni wa Yule basi anayeshika mkononi Mwake ufalme mkuu wa kila kitu, na Kwake mtarejeshwa.[83]

فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ [83]

AS-SAFFAT • الصافات

Sura 37 · 182 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa wale wanaojipanga safu, kwa wale wanaokemea kwa nguvu, kwa wale wanaokariri Ukumbusho: mungu wenu kwa yakini ni mmoja, [1–4]

وَٱلصَّٰٓفَّٰتِ صَفًّا ۝١ فَٱلزَّٰجِرَٰتِ زَجْرًا ۝٢ فَٱلتَّٰلِيَٰتِ ذِكْرًا ۝٣ إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَٰحِدٌ ۝٤

Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyo kati yao, na Mlezi wa maawio. [5]

رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ ٱلْمَشَٰرِقِ ۝٥

Tumeipamba anga ya karibu zaidi kwa pambo la nyota, **(100)** [6]

إِنَّا زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِزِينَةٍ ٱلْكَوَاكِبِ ۝٦ **(100)**

na tumeilinda dhidi ya kila Mwepushaji muasi, [7]

وَحِفْظًا مِّن كُلِّ شَيْطَٰنٍ مَّارِدٍ ۝٧

ambao hawawezi kusikiliza baraza tukufu, na wanapigwa mabomu kutoka kila upande, [8]

لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى ٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ ۝٨

wakifukuzwa kwa nguvu;

دُحُورًا

nao wana adhabu ya kudumu — isipokuwa yule anayenyakua kipande kwa wizi: kimondo kinachowaka, kinachotoboa, kinamfuata hapo. [9–10]

وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝٩ إِلَّا مَنْ خَطِفَ ٱلْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝١٠

Waulize basi: je, wao ni vigumu zaidi kuumba, au wale Tuliowaumba?

فَٱسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم مَّنْ خَلَقْنَآ

Hakika tumewaumba kwa udongo unaonata.[11]

إِنَّا خَلَقْنَٰهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍۭ [11]

Lakini wewe unastaajabu, nao wanacheka;[12]

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ [12]

na wanapokumbushwa, hawakumbuki;[13]

وَإِذَا ذُكِّرُوا۟ لَا يَذْكُرُونَ [13]

na wanapoona ishara, wanazidisha kucheka,[14]

وَإِذَا رَأَوْا۟ ءَايَةً يَسْتَسْخِرُونَ [14]

na kusema: “Hii si ila mazingaombwe ya wazi. Tutakapokuwa tumekufa, ardhi na mifupa, je, kweli tutaibuliwa? Na mababu zetu wa kwanza pia?”[15–17]

وَقَالُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ [15] أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ [16] أَوَءَابَآؤُنَا ٱلْأَوَّلُونَ [17]

Sema: “Ndiyo, nanyi mtakuwa wanyonge.”[18]

قُلْ نَعَمْ وَأَنتُمْ دَٰخِرُونَ [18]

Haitakuwa ila ngurumo moja tu, na hapo wanatazama,[19]

فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَٰحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ [19]

na watasema: “Ole wetu, hii ndiyo Siku ya Madai!”[20]

وَقَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ ٱلدِّينِ [20]

“Hii ndiyo Siku ya Kutenganisha, mliyokuwa mkiiita uongo.”[21]

هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ [21]

“Wakusanyeni wale waliodhulumu, wenzi wao, na wale walioyatii pasipo Mungu, kisha waongozeni kuelekea barabara ya Tanuru,[22–23]

ٱحْشُرُواْ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ وَأَزْوَٰجَهُمْ وَمَا كَانُواْ يَعْبُدُونَ 22 مِن دُونِ ٱللَّهِ فَٱهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْجَحِيمِ 23

na wasimamisheni: hakika wataulizwa.”[24]

وَقِفُوهُمْ إِنَّهُم مَّسْـُٔولُونَ 24

“Mna nini hata hamsaidiani?”[25]

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ 25

La, leo, wamejisalimisha.[26]

بَلْ هُمُ ٱلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ 26

Na wanakabiliana wao kwa wao, wakiulizana.[27]

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ 27

Wanasema: “Ninyi ndio mliotujia kutoka kulia.”[28]

قَالُوٓاْ إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ ٱلْيَمِينِ 28

Wanasema: “Bali ninyi ndio mliokuwa si waumini;[29]

قَالُواْ بَل لَّمْ تَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ 29

hatukuwa na mamlaka yoyote juu yenu — bali ninyi mlikuwa kaumu iliyopindukia kila kiasi.[30]

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ 30

Neno la Mlezi wetu limethibitika basi dhidi yetu: kwa yakini tutaonja. Tuliwapoteza — nasi wenyewe tulikuwa waliopotea.”[31–32]

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ إِنَّا لَذَآئِقُونَ 31 فَأَغْوَيْنَٰكُمْ إِنَّا كُنَّا غَٰوِينَ 32

Siku hiyo, hakika wameshirikishwa katika adhabu.[33]

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ 33

Hivyo ndivyo Tunavyowatendea waliotengwa.[34]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ [34]

Walikuwa wakijivimba kwa kiburi walipoambiwa: “Hakuna mungu ila Mungu”, na wakisema: “Je, kweli tutaacha miungu yetu kwa ajili ya msemaji wa kuvutia aliyevurugika akili?”[35-36]

إِنَّهُمۡ كَانُوٓاْ إِذَا قِيلَ لَهُمۡ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسۡتَكۡبِرُونَ [35] وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓاْ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٖ مَّجۡنُونِۭ [36]

La, amekuja na ukweli, na ameshuhudia kwamba wajumbe ni wasadikifu.[37]

بَلۡ جَآءَ بِٱلۡحَقِّ وَصَدَّقَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ [37]

Kwa yakini mtaonja adhabu chungu,[38]

إِنَّكُمۡ لَذَآئِقُواْ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡأَلِيمِ [38]

nanyi hamtalipwa ila kwa mliyokuwa mkitenda — isipokuwa watiifu waliosafishwa wa Mungu:[39-40]

وَمَا تُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ [39] إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلۡمُخۡلَصِينَ [40]

hao wana riziki inayojulikana, matunda,[41]

أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ رِزۡقٞ مَّعۡلُومٞ [41] فَوَٰكِهُ

nao wanaheshimiwa katika bustani za neema, juu ya viti virefu, wakikabiliana.[42-44]

وَهُم مُّكۡرَمُونَ [42] فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [43] عَلَىٰ سُرُرٖ مُّتَقَٰبِلِينَ [44]

Watapitishiwa miongoni mwao kikombe cha maji ya chemchemi, meupe, matamu kwa wanaoyanywa, bila maumivu ya kichwa na bila kulewa kwayo,[45-47]

يُطَافُ عَلَيۡهِم بِكَأۡسٖ مِّن مَّعِينِۭ [45] بَيۡضَآءَ لَذَّةٖ لِّلشَّٰرِبِينَ [46] لَا فِيهَا غَوۡلٞ وَلَا هُمۡ عَنۡهَا يُنزَفُونَ [47]

nao watakuwa na, kando yao, wenzi wenye macho yaliyozuiliwa, ya kusaidia, kama mayai yaliyohifadhiwa vizuri.[48-49]

وَعِندَهُمۡ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ عِينٞ [48] كَأَنَّهُنَّ بَيۡضٞ مَّكۡنُونٞ [49]

Na wanakabiliana wao kwa wao, wakiulizana.[50]

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ [50]

Mmoja wao alisema: “Nilikuwa na mwenzi aliyesema: ‘Je, wewe kweli u miongoni mwa wanaosadikisha hili? Tutakapokuwa tumekufa, ardhi na mifupa, je, kweli tutadaiwa?’ ”[51–53]

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّى كَانَ لِى قَرِينٌ [51] يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ [52] أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَدِينُونَ [53]

Alisema: “Je, mnataka kutazama?” Akatazama hapo, na akamwona katikati ya Tanuru.[54–55]

قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ [54] فَٱطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِى سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ [55]

Alisema: “Kwa Mungu, kwa yakini ulikaribia kunisababishia kuanguka; na pasipo neema ya Mlezi wangu, ningalikuwa miongoni mwa walioletwa.[56–57]

قَالَ تَٱللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ [56] وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّى لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ [57]

Je, basi hatutakufa, isipokuwa kifo chetu cha kwanza, na hatutaadhibiwa?”[58–59]

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ [58] إِلَّا مَوْتَتَنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ [59]

Hii kwa yakini ndiyo ushindi adhimu![60]

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [60]

Kwa ajili ya mfano wa haya, wanapaswa kufanya wanaofanya kazi.[61]

لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَٰمِلُونَ [61]

Je, haya ni makaribisho bora, au mti wa Zakumu?[62]

أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ ٱلزَّقُّومِ [62]

Hakika tumeufanya jaribu kwa madhalimu:[63]

إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ [63]

ni mti unaotoka katika kina cha Tanuru, ambao makunyanzi yake yanafanana na vichwa vya Waepushaji.[64-65]

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِيٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ 64 طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ 65

Kwa yakini watakula humo na kujaza matumbo kwayo; kisha kwa yakini watakuwa na juu yake mchanganyiko wa maji yanayochemka.[66-67]

فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ 66 ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ 67

Kisha kwa yakini marejeo yao yatakuwa kuelekea Tanuru.[68]

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ 68

Hakika waliwakuta mababu zao wamepotea, na wakaharakisha juu ya nyayo zao.[69-70]

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا۟ ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ 69 فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ 70

Na kabla yao, wengi wa wa kwanza walikuwa hakika wamepotea,[71]

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ 71

na hakika Tuliwatumia waonyaji.[72]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم مُّنذِرِينَ 72

Tazama basi hatima ya wale walioonywa — isipokuwa watiifu waliosafishwa wa Mungu.[73-74]

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ 73 إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ 74

Na Nuhu hakika alituita Sisi,

وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ

na ni Mwitikiaji bora kama nini Sisi Tulivyo![75]

فَلَنِعْمَ ٱلْمُجِيبُونَ 75

Na Tulimwokoa, yeye na walio wake, kutoka dhiki adhimu,[76]

وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ 76

na Tukafanya kizazi chake kiwe kinachodumu.[77]

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلْبَاقِينَ [77]

Na Tukamwachia, miongoni mwa vizazi vya baadaye:[78]

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ [78]

“Amani iwe juu ya Nuhu, miongoni mwa viumbe vyote!”[79]

سَلَٰمٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِى ٱلْعَٰلَمِينَ [79]

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[80]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ [80]

Alikuwa miongoni mwa watiifu Wetu waumini.[81]

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ [81]

Kisha Tukawazamisha wengine.[82]

ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْءَاخَرِينَ [82]

Na Ibrahimu kwa yakini alikuwa wa kundi lake, alipomjia Mlezi wake na kiini kisichoharibika, na akamwambia baba yake na kaumu yake: “Mnamtii nani?[83–85]

وَإِنَّ مِن شِيعَتِهِۦ لَإِبْرَٰهِيمَ [83] إِذْ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ [84] إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَاذَا تَعْبُدُونَ [85]

Je, ni uzushi mnaoukusudia, miungu pasipo Mungu?[86]

أَئِفْكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ [86]

Basi dhana yenu juu ya Mlezi wa viumbe vyote ni ipi?”[87]

فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [87]

Alitupa jicho kuelekea nyota, na akasema: “Mimi ni mgonjwa”; hapo wakamgeuzia mgongo na kuondoka.[88–90]

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى ٱلنُّجُومِ [88] فَقَالَ إِنِّى سَقِيمٌ [89] فَتَوَلَّوْا۟ عَنْهُ مُدْبِرِينَ [90]

Alijipenyeza hapo kuelekea miungu yao na kusema: “Je, hamli? Mna nini hata hamsemi chochote?”[91-92]

فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۝91 مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ۝92

Alielekea hapo dhidi yao, akipiga kwa mkono wa kulia; kisha wakamkabili, kwa hatua za haraka.[93-94]

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًۢا بِٱلْيَمِينِ ۝93 فَأَقْبَلُوٓا۟ إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ۝94

Alisema: “Je, mnatii mnachochonga, ilhali Mungu amewaumba ninyi na mnachotengeneza?”[95-96]

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ۝95 وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝96

Walisema: “Mjengeeni jengo, na mtupeni tanuruni!” Walikusudia hivyo kumdhuru kwa hila, lakini Tukawafanya wa chini kabisa.[97-98]

قَالُوا۟ ٱبْنُوا۟ لَهُۥ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِى ٱلْجَحِيمِ ۝97 فَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ۝98

Na alisema: “Naenda kwa Mlezi wangu, Ataniongoza.[99]

وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ۝99

Mlezi wangu, nitunukie mmoja wa walio wazima.”[100]

رَبِّ هَبْ لِى مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ۝100

Basi tukampasha habari njema ya mvulana mvumilivu.[101]

فَبَشَّرْنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٍ ۝101

Na alipofikia umri wa kufanya kazi pamoja naye, alisema: “Ewe mdogo wangu, najiona usingizini nikikuchinja; tazama basi unaonaje.”

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ يَٰبُنَىَّ إِنِّىٓ أَرَىٰ فِى ٱلْمَنَامِ أَنِّىٓ أَذْبَحُكَ فَٱنظُرْ مَاذَا تَرَىٰ

Alisema: “Ewe baba yangu, fanya unachoamriwa;

قَالَ يَٰٓأَبَتِ ٱفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ

utanikuta, Mungu akiridhia, miongoni mwa wenye subira.”[102]

سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ۝102

Na walipojisalimisha wote wawili kwa Mungu, na alipomlaza kwa paji la uso, Tulimwita: “Ewe Ibrahimu, umethibitisha maono.”[103-104]

فَلَمَّآ أَسْلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلْجَبِينِ 103 وَنَٰدَيْنَٰهُ أَن يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ 104 قَدْ صَدَّقْتَ ٱلرُّءْيَآ

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[105]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ 105

Hilo lilikuwa kwa yakini ndilo lenye kujaribu, waziwazi.[106]

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْبَلَٰٓؤُا۟ ٱلْمُبِينُ 106

Na Tukamkomboa kwa dhabihu adhimu.[107]

وَفَدَيْنَٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ 107

Na Tukamwachia, miongoni mwa vizazi vya baadaye:[108]

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ 108

“Amani iwe juu ya Ibrahimu!”[109]

سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ 109

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[110]

كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ 110

Alikuwa miongoni mwa watiifu Wetu waumini.[111]

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ 111

Na Tukampasha habari njema ya Ishaka, mwarifishaji miongoni mwa walio wazima, na Tukambariki, yeye na Ishaka.[112]

وَبَشَّرْنَٰهُ بِإِسْحَٰقَ نَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ 112 وَبَٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰٓ إِسْحَٰقَ

Na miongoni mwa kizazi chao yupo atendaye wema, na yupo anayejidhulumu mwenyewe waziwazi.[113]

وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ مُبِينٌ 113

Na hakika Tuliwatunukia Musa na Haruni, na Tukawaokoa, wao na kaumu yao, kutoka dhiki adhimu;[114–115]

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ 114 وَنَجَّيْنَٰهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ 115

na Tukawaokoa, nao wakawa washindi.[116]

وَنَصَرْنَٰهُمْ فَكَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ 116

Na Tukawapa Maandiko yaliyo wazi,[117]

وَءَاتَيْنَٰهُمَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلْمُسْتَبِينَ 117

na Tukawaongoza kwenye barabara iliyonyooka.[118]

وَهَدَيْنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ 118

Na Tukawaachia wawili hao, miongoni mwa vizazi vya baadaye:[119]

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِى ٱلْءَاخِرِينَ 119

“Amani iwe juu ya Musa na Haruni!”[120]

سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ 120

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[121]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ 121

Wote wawili walikuwa miongoni mwa watiifu Wetu waumini.[122]

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ 122

Na Iliasi kwa yakini alikuwa miongoni mwa wajumbe, alipowaambia kaumu yake: “Je, basi hamjikingi? Je, mnamwomba Baali, mkimwacha Aliye Mzuri zaidi kati ya waumbaji?[123–125]

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ 123 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ 124 أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ ٱلْخَٰلِقِينَ 125

Mungu ni Mlezi wenu na Mlezi wa mababu zenu wa kwanza.”**(101)**[126]

ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ 126 **(101)**

Basi walimwita uongo; kwa yakini watakuwa miongoni mwa walioletwa — isipokuwa watiifu waliosafishwa wa Mungu.[127–128]

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ 127 إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ 128

Na Tukamwachia, miongoni mwa vizazi vya baadaye:[129]

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ 129

“Amani iwe juu ya Iliasini!”[130]

سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِلْ يَاسِينَ 130

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[131]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ 131

Alikuwa miongoni mwa watiifu Wetu waumini.[132]

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ 132

Na Lutu kwa yakini alikuwa miongoni mwa wajumbe, Tulipomwokoa, yeye na walio wake, wote, isipokuwa mwanamke mzee miongoni mwa waliobaki nyuma; kisha Tukawaangamiza wengine.[133–136]

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ 133 إِذْ نَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ 134 إِلَّا عَجُوزًا فِى ٱلْغَٰبِرِينَ 135 ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْءَاخَرِينَ 136

Na kwa yakini mnapita mbele yao, asubuhi, na usiku —[137]

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ 137 وَبِٱلَّيْلِ

je, hamtumii basi akili?[138]

أَفَلَا تَعْقِلُونَ 138

Na Yunus kwa yakini alikuwa miongoni mwa wajumbe, alipokimbilia meli iliyopakiwa; alishiriki katika kura, akawa miongoni mwa walioshindwa; samaki alimmeza hapo hali akiwa mwenye kulaumika.[139–142]

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ 139 إِذْ أَبَقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ 140 فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ 141 فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ 142

Kama hangalikuwa miongoni mwa wanaotukuza, hakika angalikaa wakati wote huo tumboni mwake, hadi siku watakayoibuliwa.[143–144]

فَلَوْلَآ أَنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُسَبِّحِينَ 143 لَلَبِثَ فِى بَطْنِهِۦٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ 144

Tulimtupa kwenye ardhi tupu, hali akiwa mgonjwa,[145]

فَنَبَذْنَٰهُ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ سَقِيمٌ 145

na Tukaotesha juu yake mmea wa pamba.[146]

وَأَنۢبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ 146

Na Tukamtuma kwa laki moja, au zaidi,[147]

وَأَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ مِاْئَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ 147

nao wakaamini; Tukawaacha hapo wastarehe kwa muda.[148]

فَـَٔامَنُوا۟ فَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ 148

Waulize basi: Mlezi wako angekuwa na mabinti, nao wana wa kiume?[149]

فَٱسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ ٱلْبَنَاتُ وَلَهُمُ ٱلْبَنُونَ 149

Au tuliumba Watekelezaji wa kike, nao wangekuwa mashahidi?[150]

أَمْ خَلَقْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِنَٰثًا وَهُمْ شَٰهِدُونَ 150

Je, si hivyo: kwa yakini ni kwa uzushi wao wenyewe wanasema: “Mungu amezaa”; na wao kwa yakini ni waongo.[151–152]

أَلَآ إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ 151 وَلَدَ ٱللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ 152

Je, angechagua mabinti badala ya wana wa kiume?[153]

أَصْطَفَى ٱلْبَنَاتِ عَلَى ٱلْبَنِينَ 153

Mna nini?

مَا لَكُمْ

Mnahukumuje?[154]

كَيْفَ تَحْكُمُونَ 154

Je, hamkumbuki basi?[155]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ 155

Au mna mamlaka wazi? Leteni basi andiko lenu, kama ninyi ni wasadikifu.[156-157]

أَمْ لَكُمْ سُلْطَٰنٌ مُّبِينٌ 156 فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ 157

Na wameweka kati Yake na Waliofichika ujamaa;

وَجَعَلُوا۟ بَيْنَهُۥ وَبَيْنَ ٱلْجِنَّةِ نَسَبًا

na Waliofichika wanajua kwamba kwa yakini watakuwa miongoni mwa walioletwa —[158]

وَلَقَدْ عَلِمَتِ ٱلْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ 158

utukufu ni wa Mungu, juu ya wanayoyaeleza![159]

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ 159

Isipokuwa watiifu waliosafishwa wa Mungu.[160]

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ 160

Wala ninyi, wala mnachokitii, hamtaweza kumjaribu yeyote dhidi Yake, isipokuwa yule aliyekusudiwa kuungua katika Tanuru.[161-163]

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ 161 مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَٰتِنِينَ 162 إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ ٱلْجَحِيمِ 163

“Hakuna hata mmoja wetu asiyekuwa na mahali panapojulikana,[164]

وَمَا مِنَّآ إِلَّا لَهُۥ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ 164

na sisi kwa yakini ni wale tunaosimama kwa safu, na sisi kwa yakini ni wale tunaotukuza.”[165-166]

وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلصَّآفُّونَ 165 وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلْمُسَبِّحُونَ 166

Na walikuwa wakisema kwa yakini: “Kama tungalikuwa na ukumbusho wa wa kwanza, tungalikuwa watiifu waliosafishwa wa Mungu.”[167–169]

وَإِن كَانُوا۟ لَيَقُولُونَ 167 لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ 168 لَكُنَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ 169

Lakini wameukana;

فَكَفَرُوا۟ بِهِۦ

watajua hivi karibuni.[170]

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ 170

Na neno Letu kwa ajili ya watiifu Wetu wajumbe hakika lilitangulia: wao ndio wanaookolewa, na jeshi Letu kwa yakini ndilo lenye ushindi.[171–173]

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا ٱلْمُرْسَلِينَ 171 إِنَّهُمْ لَهُمُ ٱلْمَنصُورُونَ 172 وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ 173

Wageuzie basi mgongo kwa muda,[174]

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ 174

na waangalie: wataona hivi karibuni.[175]

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ 175

Je, basi ni adhabu Yetu ndiyo wanayotaka kuharakisha?[176]

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ 176

Litakaposhuka katika uwanja wao, ni asubuhi mbaya kama nini kwa walioonywa!’[177]

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَآءَ صَبَاحُ ٱلْمُنذَرِينَ 177

Na wageuzie mgongo kwa muda,[178]

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ 178

na angalia: wataona hivi karibuni.[179]

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ 179

Utukufu ni wa Mlezi wako, Mlezi wa nguvu, juu ya wanayoyaeleza![180]

سُبْحَٰنَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ [180]

Na amani iwe juu ya wajumbe![181]

وَسَلَٰمٌ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ [181]

Na himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote![182]

وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [182]

SAD • ص

Sura 38 · 88 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

صٓ (Ṣad).

صٓ

Kwa Usomaji wenye Ukumbusho,[1]

وَٱلْقُرْءَانِ ذِى ٱلذِّكْرِ [1]

la! Wanaokana wamo katika ukuu na mgawanyiko.[2]

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ [2]

Vizazi vingapi tumeviangamiza kabla yao! Walilia, lakini haikuwa tena wakati wa kuokoka.[3]

كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ فَنَادَوا۟ وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ [3]

Na walistaajabu kwamba mwonyaji kutoka miongoni mwao amewajia,

وَعَجِبُوٓا۟ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ

na wakanaji wakasema: “Huyu ni mfanya mazingaombwe, mwongo mkuu. Je, amefanya miungu kuwa mungu mmoja? Hilo kwa yakini ni jambo la ajabu!”[4-5]

وَقَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٌ كَذَّابٌ [4] أَجَعَلَ ٱلْءَالِهَةَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عُجَابٌ [5]

Na baraza, miongoni mwao, likaenda zake likisema: “Nendeni, na simameni imara kwa miungu yenu! Hilo kwa yakini ni jambo linalotakiwa. Hatukusikia lolote kama hilo katika mafundisho ya mwisho; hii si ila uumbaji wa kubuni. Je, Ukumbusho umeteremshwa juu yake, kati yetu sote?”[6-7]

وَٱنطَلَقَ ٱلْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ ٱمْشُوا۟ وَٱصْبِرُوا۟ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمْ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ يُرَادُ ۝6 مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِى ٱلْمِلَّةِ ٱلْءَاخِرَةِ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا ٱخْتِلَٰقٌ ۝7 أَءُنزِلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ مِنۢ بَيْنِنَا

La, wamo katika mashaka juu ya Ukumbusho Wangu; la, bado hawajaonja adhabu Yangu.[8]

بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ مِّن ذِكْرِى ۖ بَل لَّمَّا يَذُوقُوا۟ عَذَابِ ۝8

Au wana kwao hazina za huruma ya Mlezi wako, Mwenye Nguvu zote, Mtunukiaji?[9]

أَمْ عِندَهُمْ خَزَآئِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ ٱلْعَزِيزِ ٱلْوَهَّابِ ۝9

Au wanamiliki ufalme wa mbingu, ardhi, na vilivyo kati yao?

أَمْ لَهُم مُّلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

Basi wapande kwa njia!**[10]**

فَلْيَرْتَقُوا۟ فِى ٱلْأَسْبَٰبِ ۝10

Hili si ila jeshi, miongoni mwa makundi, lililokusudiwa kushindwa.[11]

جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ ٱلْأَحْزَابِ ۝11

Kabla yao, waliita uongo kaumu ya Nuhu, Adi, Firauni mwenye vigingi, Thamudi, kaumu ya Lutu, na wenzi wa Kichaka.[12]

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو ٱلْأَوْتَادِ ۝12 وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَٰبُ لْـَٔيْكَةِ

Hao ndio makundi.[13]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْأَحْزَابُ ۝13

Kila mmoja wao hakufanya ila kuwaita uongo wajumbe; hatima Yangu basi ilithibitika.[14]

إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ [14]

Na hawa hawangojei ila kelele moja, bila kupumzika kabisa.[15]

وَمَا يَنظُرُ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً مَّا لَهَا مِن فَوَاقٍ [15]

Na walisema: “Mlezi wetu, tuharakishie sehemu yetu, kabla ya Siku ya Hesabu.”[16]

وَقَالُواْ رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْحِسَابِ [16]

Uwe na subira juu ya wanayoyasema,

ٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

na kumbuka Mtiifu Wetu Daudi, mwenye nguvu,

وَٱذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُۥدَ ذَا ٱلْأَيْدِ

kwani alikuwa akirudi daima.[17]

إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ [17]

Tuliiweka milima chini ya amri ili imtukuze pamoja naye, jioni na alfajiri, pamoja na ndege waliokusanywa:[18]

إِنَّا سَخَّرْنَا ٱلْجِبَالَ مَعَهُۥ يُسَبِّحْنَ بِٱلْعَشِيِّ وَٱلْإِشْرَاقِ [18] وَٱلطَّيْرَ مَحْشُورَةً

kila mmoja wao alikuwa akirudi daima Kwake.[19]

كُلٌّ لَّهُۥٓ أَوَّابٌ [19]

Na Tukaimarisha ufalme wake na kumpa hekima na ustadi unaotenganisha.[20]

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُۥ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحِكْمَةَ وَفَصْلَ ٱلْخِطَابِ [20]

Na je, habari ya pande mbili zinazozozana imekufikia, walipopanda ukuta wa mahali pa kusujudu, walipoingia kwa Daudi, naye akaogopa kwao? Walisema: “Usiogope;[21]

وَهَلْ أَتَىٰكَ نَبَؤُا۟ ٱلْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا۟ ٱلْمِحْرَابَ [21] إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَىٰ دَاوُۥدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ

sisi ni pande mbili zinazozozana, mmoja wetu amemdhulumu mwenzake; hukumu basi kati yetu kwa ukweli, bila kupitiliza,

خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَٱحْكُم بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ

na utuongoze kwenye kati ya barabara.”[22]

وَٱهْدِنَآ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلصِّرَٰطِ [22]

“Huyu ni ndugu yangu; ana kondoo wa kike tisini na tisa, nami nina kondoo mmoja tu. Alisema: ‘Nikabidhi huyu’, naye akanishinda kwa ustadi.”[23]

إِنَّ هَٰذَآ أَخِى لَهُۥ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِىَ نَعْجَةٌ وَٰحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِى فِى ٱلْخِطَابِ [23]

Alisema: “Hakika amekudhulumu kwa kudai kondoo wako ili amwongeze kwa kondoo wake;

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِۦ

na wengi wa wanaochanganya mambo yao kwa yakini hudhulumiana wao kwa wao, isipokuwa walioamini na kutenda matendo mazima —

وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْخُلَطَآءِ لَيَبْغِى بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ

nao ni wachache sana.”

وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ

Na Daudi alidhani kwamba Tumemjaribu; akaomba msamaha wa Mlezi wake, akaanguka akipiga magoti, na akaelekea Kwake.[24]

وَظَنَّ دَاوُۥدُ أَنَّمَا فَتَنَّٰهُ فَٱسْتَغْفَرَ رَبَّهُۥ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ [24]

Tukamsamehe basi hilo;

فَغَفَرْنَا لَهُۥ ذَٰلِكَ

na yeye kwa yakini ana Kwetu cheo cha karibu na mahali pazuri pa kurejea.[25]

وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَـَٔابٍ [25]

“Ewe Daudi, tumekufanya mrithi katika ardhi; hukumu basi kati ya watu kwa ukweli, wala usifuate mhemko, utakaokupoteza njia ya Mungu,

يَٰدَاوُۥدُ إِنَّا جَعَلْنَٰكَ خَلِيفَةً فِى ٱلْأَرْضِ فَٱحْكُم بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ ٱلْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

kwani wale wanaopotea njia ya Mungu watapata adhabu kali, kwa kusahau Siku ya Hesabu.”[26]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا نَسُوا۟ يَوْمَ ٱلْحِسَابِ [26]

Hatukuumba anga, ardhi na vilivyo kati yao bure.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًا

Hiyo ndiyo dhana ya wanaokana;

ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

ole basi kwa wanaokana, kwa sababu ya Moto![27]

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ [27]

Au tungewatendea walioamini na kutenda matendo mazima kama wafisadi katika ardhi?

أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِى ٱلْأَرْضِ

Au tungewatendea wanaojikinga kama walioharibika?[28]

أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ [28]

Haya ni Maandiko yenye baraka Tuliyokuteremshia, ili watafakari ishara zake na wakumbuke wenye akili.[29]

كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ [29]

Na Tukamtunukia Daudi Suleimani —

وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَ

mtiifu bora kama nini,

نِعْمَ ٱلْعَبْدُ

kwani alikuwa akirudi daima!30

إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ 30

Alipoonyeshwa, jioni, farasi wazuri wakiwa wamesimama, alisema: “Hakika nimependa kupenda wema, kwa sababu ya ukumbusho wa Mlezi wangu”, hadi wakatoweka nyuma ya pazia.31–32

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ 31 فَقَالَ إِنِّىٓ أَحْبَبْتُ حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّى حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ 32

“Nirudishieni!” Na akaanza kuwapapasa miguu na shingo.33

رُدُّوهَا عَلَىَّ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ 33

Na hakika Tulimjaribu Suleimani: tulitupa juu ya kiti chake mwili; kisha akaelekea Kwetu.34

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَٰنَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ 34

Alisema: “Mlezi wangu, nisamehe, na unitunukie ufalme ambao hautamfaa yeyote baada yangu;

قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَهَبْ لِى مُلْكًا لَّا يَنۢبَغِى لِأَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِىٓ

kwani Wewe ndiye Mtunukiaji.”35

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ 35

Basi tukamwekea chini ya amri upepo, ukienda kwa amri yake, taratibu, kule alikokusudia; pamoja na Waepushaji, kila mjenzi na mzamiaji, na wengine, waliofungwa pamoja katika minyororo.[36–38]

فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِى بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ [36] وَٱلشَّيَٰطِينَ كُلَّ بَنَّآءٍ وَغَوَّاصٍ [37] وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ [38]

“Hii ndiyo zawadi Yetu: tunukia nayo au iweke, bila kutoa hesabu.”[39]

هَٰذَا عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ [39]

Na yeye kwa yakini ana Kwetu cheo cha karibu na mahali pazuri pa kurejea.[40]

وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَـَٔابٍ [40]

Na kumbuka mtiifu Wetu Ayubu, alipomwita Mlezi wake: “Mwepushaji amenigusa kwa uchovu na adhabu.”[41]

وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلشَّيْطَٰنُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ [41]

“Kimbia kwa mguu wako:

ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَ

hapa ni maji baridi ya kuoga na kunywa.”[42]

هَٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَشَرَابٌ [42]

Na Tukamtunukia walio wake, na kama wao tena pamoja nao, kwa huruma itokayo Kwetu, na kama ukumbusho kwa wenye akili.[43]

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ [43]

“Na chukua mkononi mwako mkungu, upige nao, wala usivunje kiapo chako.”

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَٱضْرِب بِّهِۦ وَلَا تَحْنَثْ

Tulimkuta mvumilivu,

إِنَّا وَجَدْنَٰهُ صَابِرًا

mtiifu bora kama nini,

نِّعْمَ ٱلْعَبْدُ

kwani alikuwa akirudi daima![44]

إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ [44]

Na kumbuka watiifu Wetu Ibrahimu, Ishaka na Yakubu, wenye nguvu na maono.[45]

وَٱذْكُرْ عِبَٰدَنَآ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ أُو۟لِى ٱلْأَيْدِى وَٱلْأَبْصَٰرِ [45]

Tuliwasafisha kwa kitu kilichosafishwa: ukumbusho wa Makazi.[46]

إِنَّآ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى ٱلدَّارِ [46]

Na wao kwa yakini ni, Kwetu, miongoni mwa waliochaguliwa, walio bora.[47]

وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ [47]

Na kumbuka Ismaili, Yasaa, na Dhul-Kifli,

وَٱذْكُرْ إِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَذَا ٱلْكِفْلِ

na kila mmoja wao miongoni mwa walio bora.[48]

وَكُلٌّ مِّنَ ٱلْأَخْيَارِ [48]

Huu ni ukumbusho.

هَٰذَا ذِكْرٌ

Na wale wanaojikinga kwa yakini wana mahali pazuri pa kurejea:[49]

وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَـَٔابٍ [49]

Bustani za kudumu, ambazo milango yake itafunguliwa kwao, ambamo, wakiegemea, watadai matunda mengi na vinywaji.[50-51]

جَنَّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ ٱلْأَبْوَٰبُ [50] مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ [51]

Na watakuwa na, kando yao, wenzi wenye macho yaliyozuiliwa, wazaaji na wa umri mmoja.[52]

وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ أَتْرَابٌ [52]

Haya ndiyo wanayoahidiwa kwa Siku ya Hesabu.(102) [53]

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ [53] (102)

Hii kwa yakini ni riziki Yetu, isiyo na kuisha.[54]

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ [54]

Hivyo. Na wale wanaopindukia kila kiasi kwa yakini watapata mahali pabaya zaidi pa kurejea: Jahanamu, ambamo wataungua,[55]

هَٰذَا وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٍ [55] جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا

kitanda kibaya kama nini![56]

فَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ [56]

Hii hapa: waionje — maji yanayochemka, kimiminika cha uvundo, na vingine vya aina hiyo, kwa jozi.(103) [57–58]

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ [57] وَأُخَرُ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ [58] (103)

“Hii ni kundi linalovamia pamoja nanyi.”

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ

“Hakuna makaribisho kwao,

لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ

kwani wataungua katika Moto!”[59]

إِنَّهُمْ صَالُوا۟ ٱلنَّارِ [59]

Watasema: “Bali ninyi! Hakuna makaribisho kwenu! Ninyi ndio mliotutangulizia hili.

قَالُوا۟ بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا

Ni makazi mabaya kama nini!”[60]

فَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ [60]

Watasema: “Mlezi wetu, yeyote aliyetutangulizia hili, mwongezee adhabu maradufu katika Moto.”[61]

قَالُوا۟ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى ٱلنَّارِ [61]

Na watasema: “Tuna nini hata hatuwaoni watu tuliowahesabu miongoni mwa wabaya?[62]

وَقَالُوا۟ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلْأَشْرَارِ [62]

Je, tuliwafanya kitu cha dhihaka, au macho yetu yamewapita?”[63]

أَتَّخَذْنَٰهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ ٱلْأَبْصَٰرُ [63]

Hili kwa yakini ni kweli: hivyo ndivyo ugomvi wa ahali wa Moto.[64]

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ ٱلنَّارِ [64]

Sema: “Mimi si ila mwonyaji,

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٌ

na hakuna mungu ila Mungu, Mmoja, Mtawala,[65]

وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ [65]

Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyo kati yao,

رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

Mwenye Nguvu zote, Msamehevu Mkuu.”[66]

ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّارُ [66]

Sema: “Hii ni Taarifa adhimu, mnayoiepuka:[67-68]

قُلْ هُوَ نَبَؤٌا۟ عَظِيمٌ [67] أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ [68]

sikuwa na ujuzi wowote wa baraza tukufu, lilipokuwa likizozana;[69]

مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍۭ بِٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰٓ إِذْ يَخْتَصِمُونَ [69]

sifunuliwi ila hili: mimi ni mwonyaji aliye wazi.”[70]

إِن يُوحَىٰٓ إِلَيَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [70]

Mlezi wako alipowaambia Watekelezaji: “Nitaumba binadamu kutoka udongo; nitakapomtengeneza na kupuliza ndani yake kutoka Mmiminiko Wangu, mwangukieni kwa kusujudu.”[71–72]

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى خَٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن طِينٍ [71] فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَٰجِدِينَ [72]

Watekelezaji wakasujudu hapo, wote pamoja, isipokuwa Iblisi: alijivimba kwa kiburi na akawa miongoni mwa wanaokana.[73–74]

فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ [73] إِلَّآ إِبْلِيسَ ٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ [74]

Alisema: “Ewe Iblisi, ni nini kilichokuzuia kusujudu mbele ya niliyemuumba kwa mikono Yangu miwili? Je, ulijivimba kwa kiburi, au ulikuwa miongoni mwa walioinuka?”[75]

قَالَ يَٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَىَّ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ ٱلْعَالِينَ [75]

Alisema: “Mimi ni bora kuliko yeye: Wewe uliniumba kwa moto, na ukamuumba yeye kwa udongo.”[76]

قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ [76]

Alisema: “Toka basi hapa, kwani umefukuzwa, na laana Yangu hakika iko juu yako hadi Siku ya Madai.”[77–78]

قَالَ فَٱخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ [77] وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلدِّينِ [78]

Alisema: “Mlezi wangu, nipe basi muhula hadi siku watakayoibuliwa.”[79]

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ [79]

Alisema: “Wewe ni miongoni mwa wale wanaopewa muhula, hadi siku ya wakati unaojulikana.”[80–81]

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ [80] إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ [81]

Alisema: “Kwa nguvu Zako, kwa yakini nitawapoteza wote, isipokuwa watiifu Wako waliosafishwa miongoni mwao.”[82–83]

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ [82] إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ [83]

Alisema: “Huu basi ndio ukweli — na Mimi nasema ukweli:[84]

قَالَ فَٱلْحَقُّ وَٱلْحَقَّ أَقُولُ [84]

kwa yakini Nitaijaza Jahanamu kwako na kwa wote miongoni mwao watakaokufuata.”[85]

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ [85]

Sema: “Siwaombi kwa hili ujira wowote, na mimi si miongoni mwa wanaojidai wasiyoyakuwa.[86]

قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُتَكَلِّفِينَ [86]

Hili si ila ukumbusho kwa viumbe vyote,[87]

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ [87]

na kwa yakini mtajua taarifa yake baada ya muda.”[88]

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعْدَ حِينٍۭ [88]

AZ-ZUMAR • الزمر

Sura 39 · 75 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Uteremsho wa Maandiko unatoka kwa Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[1]

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ [1]

Tumekuteremshia Maandiko kwa kweli; mtii basi Mungu, ukimtengea Sheria kwa upekee.[2]

إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ فَٱعْبُدِ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ [2]

Je, si hivyo: kwa Mungu ni Sheria safi na ya pekee.

أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلْخَالِصُ

Na wale wanaochukua wandani pasipo Yeye: “Hatuwatii ila ili watusogeze karibu na Mungu, kwa ukaribu zaidi”;

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ

Mungu atahukumu hakika kati yao katika yale wanayotofautiana,

إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

kwani Mungu haongozi yule aliye mwongo, mkanaji mkuu.[3]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَٰذِبٌ كَفَّارٌ [3]

Kama Mungu Angalikusudia kujichukulia mtoto, Angalichagua Anachoridhia katika anachoumba;

لَّوْ أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا لَّٱصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

utukufu ni Wake —

سُبْحَٰنَهُۥ

ndiye Yeye, Mungu, Mmoja, Mtawala.[4]

هُوَ ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ [4]

Ameziumba mbingu na ardhi kwa kweli;

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

Huzungusha usiku juu ya mchana, na huzungusha mchana juu ya usiku;

يُكَوِّرُ ٱلَّيْلَ عَلَى ٱلنَّهَارِ وَيُكَوِّرُ ٱلنَّهَارَ عَلَى ٱلَّيْلِ

na Ameweka chini ya amri jua na mwezi,

وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ

kila kimoja kikikimbia kuelekea muda uliotajwa.

كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى

Je, si hivyo: ndiye Yeye Mwenye Nguvu zote, Msamehevu Mkuu.[5]

أَلَا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّٰرُ [5]

Amewaumba kutoka Dhati moja, kisha akatoa humo mwenzi wake wa ndoa;

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا

na Ameteremsha kwa ajili yenu, miongoni mwa mifugo, wanane, kwa jozi;

وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ

Anawaumba katika matumbo ya mama zenu, uumbaji baada ya uumbaji, katika giza tatu;

يَخْلُقُكُمْ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ خَلْقًا مِّنۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِى ظُلُمَٰتٍ ثَلَٰثٍ

huyu ndiye Mungu, Mlezi wenu; ufalme ni Wake;

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

mnageuzwaje basi?[6]

فَأَنَّىٰ تُصۡرَفُونَ [6]

Mkikana, Mungu hakika ni Tajiri, hana haja nanyi kamwe;

إِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمۡ

na Hakubali ukanaji kwa watiifu Wake;

وَلَا يَرۡضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلۡكُفۡرَ

lakini mkishukuru, Anaukubali kwenu.

وَإِن تَشۡكُرُواْ يَرۡضَهُ لَكُمۡ

Na hakuna mbebaji wa mzigo atakayebeba mzigo wa mwingine;

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٞ وِزۡرَ أُخۡرَىٰ

kisha kwa Mlezi wenu ni marejeo yenu, naye Atawaarifu kwa mliyokuwa mkitenda,

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرۡجِعُكُمۡ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[7]

إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [7]

Na madhara yanapomgusa mwanadamu, humwomba Mlezi wake, akielekea Kwake;

وَإِذَا مَسَّ ٱلۡإِنسَٰنَ ضُرّٞ دَعَا رَبَّهُۥ مُنِيبًا إِلَيۡهِ

kisha, Anapomtunukia neema itokayo Kwake, husahau yale aliyokuwa akiyaomba hapo awali, na huweka kwa Mungu wapinzani, ili awapoteze watu mbali na njia Yake.

ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُۥ نِعۡمَةٗ مِّنۡهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدۡعُوٓاْ إِلَيۡهِ مِن قَبۡلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادٗا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِۦ

Sema: “Starehe kidogo katika ukanaji wako, hakika u miongoni mwa wenzi wa Moto.”[8]

قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ [8]

Yule aliyejitolea katika saa za usiku, akisujudu na akisimama, makini kwa Maisha ya Mwisho na akitarajia huruma ya Mlezi wake —(104)

أَمَّنْ هُوَ قَٰنِتٌ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ سَاجِدًا وَقَآئِمًا يَحْذَرُ ٱلْءَاخِرَةَ وَيَرْجُوا۟ رَحْمَةَ رَبِّهِۦ (104)

sema: “Je, wanaojua ni sawa na wasiojua?”

قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

Wanaokumbuka ni wenye akili tu.[9]

إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ [9]

Sema: “Enyi watiifu Wangu mnaoamini, jikingeni kwa Mlezi wenu;

قُلْ يَٰعِبَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ

wanaofanya wema, katika maisha haya ya karibu, wana jema;

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ

na ardhi ya Mungu ni pana;

وَأَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٌ

wenye subira tu watalipwa ujira wao kikamilifu, bila hesabu.”[10]

إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ [10]

Sema: “Nimeamriwa kumtii Mungu, nikimtengea Sheria kwa upekee, na nimeamriwa kuwa wa kwanza wa wanyoofu kwake.”[11–12]

قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ [11] وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ [12]

Sema: “Naogopa hakika, nikimwasi Mlezi wangu, adhabu ya siku adhimu.”[13]

قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [13]

Sema: “Ni Mungu ninayemtii, nikimtengea Sheria yangu kwa upekee;[14]

قُلِ ٱللَّهَ أَعۡبُدُ مُخۡلِصٗا لَّهُۥ دِينِي [14]

tiini basi mnachotaka pasipo Yeye.”

فَٱعۡبُدُواْ مَا شِئۡتُم مِّن دُونِهِۦۗ

Sema: “Waliopata hasara ni wale watakaokuwa wamepoteza Dhati yao na walio wao, Siku ya Kusimama Mbele;

قُلۡ إِنَّ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَأَهۡلِيهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ

je, si hivyo: hii ndiyo hasara iliyo wazi.”[15]

أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡخُسۡرَانُ ٱلۡمُبِينُ [15]

Watakuwa na, juu yao, vifuniko vya Moto, na chini yao, vivyo hivyo;

لَهُم مِّن فَوۡقِهِمۡ ظُلَلٞ مِّنَ ٱلنَّارِ وَمِن تَحۡتِهِمۡ ظُلَلٞ

kwa hayo Mungu huwatisha watiifu Wake:

ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥۚ

“Enyi watiifu Wangu, jikingeni kwangu!”[16]

يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ [16]

Na wale wanaoepuka kumtii Aliyepindukia, na kuelekea kwa Mungu, kwao habari njema.

وَٱلَّذِينَ ٱجۡتَنَبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعۡبُدُوهَا وَأَنَابُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰۚ

Mpashe basi habari njema watiifu Wangu wanaosikiliza neno na kufuata lililo zuri zaidi ndani yake;[17]

فَبَشِّرۡ عِبَادِ [17] ٱلَّذِينَ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقَوۡلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحۡسَنَهُۥٓۚ

hao ndio ambao Mungu amewaongoza,

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُۖ

na hao ndio wenye akili.[18]

وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمْ أُوْلُواْ ٱلْأَلْبَٰبِ [18]

Yule ambaye neno la adhabu limethibitika dhidi yake — je, ni wewe utakayemwokoa aliye katika Moto?[19]

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِى ٱلنَّارِ [19]

Lakini wale waliojikinga kwa Mlezi wao watakuwa na vyumba vya juu, ambavyo juu yake vimejengwa vyumba vingine, ambavyo chini yake mito inatiririka;

لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ

ahadi ya Mungu —

وَعْدَ ٱللَّهِ

Mungu hakosi kutimiza ahadi Yake.[20]

لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ [20]

Je, hukuona kwamba Mungu huteremsha maji kutoka angani, na kuyaingiza katika chemchemi ardhini, kisha huotesha kwayo mazao ya rangi mbalimbali; kisha hukauka, nawe ukayaona yamegeuka manjano; kisha Huyafanya vipande?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُۥ حُطَٰمًا

Kwa yakini ndani yake mna ukumbusho kwa wenye akili.[21]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُوْلِى ٱلْأَلْبَٰبِ [21]

Yule ambaye Mungu amemfungulia kifua chake kwa unyoofu kwa Mungu, na ambaye hivyo yuko juu ya nuru itokayo kwa Mlezi wake —

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦ

ole basi kwa wale ambao viini vyao vimeumuka dhidi ya ukumbusho wa Mungu!

فَوَيْلٌ لِّلْقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ ٱللَّهِ

Hao wamo katika upotovu ulio wazi.[22]

أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [22]

Mungu ameteremsha neno zuri zaidi, Maandiko yenye sehemu zinazofanana, katika beti,

ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِىَ

ambayo ngozi za wale wanaomhofia Mlezi wao hutetemeka kwayo; kisha ngozi zao na viini vyao hulainika kwa ukumbusho wa Mungu;

تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ

huo ndio mwongozo wa Mungu, ambao kwao Huongoza amridhiaye;

ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ

na yeyote ambaye Mungu anampoteza hana tena kiongozi.[23]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ [23]

Yule anayejikinga kwa uso wake dhidi ya adhabu mbaya, Siku ya Kusimama Mbele —

أَفَمَن يَتَّقِى بِوَجْهِهِۦ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

na itasemwa kwa madhalimu: “Onjeni mliyokuwa mkichuma.”[24]

وَقِيلَ لِلظَّٰلِمِينَ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ [24]

Waliokuwa kabla yao waliita uongo, na adhabu iliwajia kutoka walikokuwa hawahisi;[25]

كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ [25]

Mungu aliwaonjesha aibu katika Maisha ya Karibu,

فَأَذَاقَهُمُ ٱللَّهُ ٱلْخِزْىَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

na adhabu ya Maisha ya Mwisho ni kubwa zaidi, laiti wangejua.[26]

وَلَعَذَابُ ٱلْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ [26]

Na hakika Tumewapigia watu, katika Usomaji huu, mifano ya kila aina, huenda wakakumbuka — Usomaji usio na kasoro, usio na upotovu wowote, huenda wakajikinga.[27–28]

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [27] قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [28]

Mungu hupiga mfano: mtu anayemilikiwa na washirika wanaogombana, na mtu anayemilikiwa kikamilifu na mtu mmoja tu —

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ

je, wawili hao ni sawa kwa mfano?

هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا

Himidi ni za Mungu!

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ

Lakini wengi wao hawajui.[29]

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [29]

Utakufa, nao watakufa; kisha, Siku ya Kusimama Mbele, hakika mtabishana mbele ya Mlezi wenu.[30–31]

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ [30] ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ [31]

Basi nani ni dhalimu zaidi kuliko yule anayemsemea Mungu uongo na kuita uongo usadikifu unapomjia?

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ إِذْ جَآءَهُۥٓ

Je, hakuna, katika Jahanamu, makao kwa wanaokana?[32]

أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ [32]

Na yule aliyekuja na usadikifu, na akausadikisha, hao ndio wanaojikinga.[33]

وَٱلَّذِى جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ [33]

Watakuwa na wanachotaka, kwa Mlezi wao;

لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ

hii ndiyo malipo ya wanaofanya wema, ili Mungu awafunike kwa ajili yao yale mabaya zaidi waliyotenda, na awalipe ujira wao kwa kadiri ya lile zuri zaidi walilokuwa wakitenda.[34–35]

ذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ [34] لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [35]

Je, Mungu hamtoshi mtiifu Wake?

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ

Na wanatafuta kukutisha kwa walio pasipo Yeye;

وَيُخَوِّفُونَكَ بِٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ

na yeyote ambaye Mungu anampoteza hana tena kiongozi.[36]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ [36]

Na yeyote Mungu anayemwongoza hana tena wa kumpoteza;

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّضِلٍّ

Je, Mungu si Mwenye Nguvu zote, mwenye kisasi?[37]

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِى ٱنتِقَامٍ [37]

Na ukiwauliza ni nani aliyeumba mbingu na ardhi, kwa yakini watasema: “Mungu”;

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ

sema: “Je, mnawaona basi mnaowaomba pasipo Mungu? Mungu Akikusudia kunifikishia madhara, je, hawa wangeweza kuniondolea madhara Yake? Au Akikusudia kwangu huruma, je, wangeweza kuizuia mikononi mwao?”

قُلْ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَنِىَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَٰشِفَٰتُ ضُرِّهِۦٓ أَوْ أَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَٰتُ رَحْمَتِهِۦ

Sema: “Mungu ananitosha;

قُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ

Kwake wanatoa dhamana wanaotoa dhamana.”[38]

عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ [38]

Sema: “Enyi kaumu yangu, tendeni kulingana na mahali penu, kwani mimi pia natenda;

قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ

mtajua hivi karibuni nani atakayepatwa na adhabu itakayomwaibisha, na nani atakayeangukiwa na adhabu ya kudumu.”[39–40]

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ [39] مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ [40]

Tumekuteremshia Maandiko kwa ajili ya watu, kwa kweli;

إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ

yeyote anayeongozwa, ni kwa ajili ya nafsi yake;

فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِۦ

na yeyote anayepotea hapotei ila dhidi ya nafsi yake;

وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

wala wewe si wakili kwao.[41]

وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ [41]

Mungu huzishika kikamilifu Dhati wakati wa kufa kwao, na wale ambao hawajafa, wakati wa usingizi wao;

ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا

Huwashika wale Aliowahukumia kifo, na huwarudisha wengine hadi muda uliotajwa;

فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى

kwa yakini kuna hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[42]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [42]

Au wamechukua, pasipo Mungu, wasuluhishi?

أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَ

Sema: “Hata kama hawamiliki chochote na hawatumii akili?”[43]

قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَمْلِكُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ [43]

Sema: “Usuluhishi wote ni mali ya Mungu;

قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا

ufalme wa mbingu na ardhi ni Wake;

لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

kisha Kwake mtarejeshwa.”[44]

ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [44]

Na Mungu pekee anapokumbukwa, viini vya wale wasioamini Maisha ya Mwisho hukunjamana kwa karaha;

وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ

na wale walio pasipo Yeye wanapokumbukwa, hapo wanashangilia.[45]

وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ [45]

Sema: “Ewe Mungu, Chimbuko la mbingu na ardhi, Yule ajuaye yaliyo nje ya hisi na yanayoshuhudiwa, Wewe ndiye utakayehukumu kati ya watiifu Wako katika yale waliyokuwa wakitofautiana.”[46]

قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ عَٰلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِى مَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [46]

Na kama madhalimu wangemiliki yote yaliyo ardhini, na mfano wake pamoja nayo, wangeyatoa kama fidia dhidi ya adhabu mbaya, Siku ya Kusimama Mbele;

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

na itawadhihirikia, kutoka kwa Mungu, yale ambayo hawakuyahesabu.[47]

وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا۟ يَحْتَسِبُونَ [47]

Na yatawadhihirikia matokeo mabaya ya yale waliyochuma,

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yatatimia dhidi yao.[48]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [48]

Madhara yanapomgusa mwanadamu, hutuomba; kisha, tunapomtunukia neema itokayo Kwetu, husema: “Sikupewa ila kwa sababu ya ujuzi.”

فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَٰهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ

Bali ni jaribu,

بَلْ هِىَ فِتْنَةٌ

lakini wengi wao hawajui.[49]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [49]

Waliokuwa kabla yao walishasema hivyo, na yale waliyokuwa wakichuma hayakuwafaa chochote.[50]

قَدْ قَالَهَا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [50]

Matokeo mabaya ya yale waliyochuma yaliwafikia;

فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟

na wale miongoni mwa hawa walio madhalimu watafikiwa na matokeo mabaya ya yale waliyochuma, nao hawataweza Kumshinda.[51]

وَٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ هَٰٓؤُلَآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟ وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ [51]

Je, basi hawajui kwamba Mungu hupanua riziki kwa amridhiaye, na kuipima?

أَوَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

Kuna kwa yakini humo ishara kwa kaumu inayoamini.[52]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [52]

Sema: “Enyi watiifu Wangu mliopita kiasi juu ya nafsi zenu, msikate tamaa ya huruma ya Mungu;

قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ

kwani Mungu husamehe makosa yote;

إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا

kwani Yeye ndiye Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[53]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [53]

Na elekeeni kwa Mlezi wenu, na kuweni wanyoofu Kwake, kabla adhabu haijawajia; hapo hamtasaidiwa tena.[54]

وَأَنِيبُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا۟ لَهُۥ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ [54]

Na fuateni lililo zuri zaidi katika mliloteremshiwa kutoka kwa Mlezi wenu, kabla adhabu haijawajia ghafla, bila ninyi kuhisi — kwa kuogopa kwamba Dhati iseme: “Ole kwa niliyoyapuuza upande wa Mungu, na kwa kuwa kwa yakini nilikuwa miongoni mwa wanaocheka!” au iseme: “Kama Mungu angaliniongoza, ningalikuwa miongoni mwa wanaojikinga”; au iseme, ikiona adhabu: “Laiti ningalikuwa na nafasi ya pili, ningalikuwa miongoni mwa wanaofanya wema.”[55–58]

وَٱتَّبِعُوٓاْ أَحۡسَنَ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَكُمُ ٱلۡعَذَابُ بَغۡتَةٗ وَأَنتُمۡ لَا تَشۡعُرُونَ [55] أَن تَقُولَ نَفۡسٞ يَٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِي جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّٰخِرِينَ [56] أَوۡ تَقُولَ لَوۡ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِي لَكُنتُ مِنَ ٱلۡمُتَّقِينَ [57] أَوۡ تَقُولَ حِينَ تَرَى ٱلۡعَذَابَ لَوۡ أَنَّ لِي كَرَّةٗ فَأَكُونَ مِنَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ [58]

“Ndiyo! Ishara Zangu zilikujia, lakini uliziita uongo, ukajivimba kwa kiburi, na ukawa miongoni mwa wanaokana.”[59]

بَلَىٰ قَدۡ جَآءَتۡكَ ءَايَٰتِي فَكَذَّبۡتَ بِهَا وَٱسۡتَكۡبَرۡتَ وَكُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ [59]

Na Siku ya Kusimama Mbele, utawaona wale waliomsemea Mungu uongo, nyuso zao zimeguswa weusi.

وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُواْ عَلَى ٱللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسۡوَدَّةٌ

Je, hakuna, katika Jahanamu, makazi kwa wenye kiburi?[60]

أَلَيۡسَ فِي جَهَنَّمَ مَثۡوٗى لِّلۡمُتَكَبِّرِينَ [60]

Na Mungu huwaokoa wale waliojikinga, kwa ushindi wao; hakuna ubaya utakaowagusa, nao hawatahuzunika.[61]

وَيُنَجِّي ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ بِمَفَازَتِهِمۡ لَا يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ [61]

Mungu ni Muumba wa kila kitu;

ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖ

na Yeye, juu ya kila kitu, ni wakili.[62]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ [62]

Ni Wake funguo za mbingu na ardhi;

لَّهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na wale wanaokana ishara za Mungu, hao ndio waliopata hasara.[63]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [63]

Sema: “Je, mnaniamuru basi nimtii mwingine asiyekuwa Mungu, enyi wajinga?”[64]

قُلْ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا ٱلْجَٰهِلُونَ [64]

Hakika umefunuliwa, wewe na wale waliokuwa kabla yako: “Ukishirikisha, kwa yakini tendo lako lingeanguka, na kwa yakini ungekuwa miongoni mwa waliopata hasara.”[65]

وَلَقَدْ أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [65]

Bali mtii Mungu, na uwe miongoni mwa wenye shukrani.[66]

بَلِ ٱللَّهَ فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ [66]

Hawakumpima Mungu kwa kipimo Chake sahihi; ardhi yote itakuwa mkononi Mwake Siku ya Kusimama Mbele, na mbingu zitakunjwa katika mkono Wake wa kulia.

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ

Utukufu ni Wake, Naye yuko juu zaidi ya yale wanayomshirikisha nayo.[67]

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ [67]

Na litapulizwa katika Baragumu, na yeyote aliye katika mbingu na ardhini atapigwa na radi, isipokuwa yule ambaye Mungu atamridhia;

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ

kisha litapulizwa ndani yake mara nyingine, na hapo wamesimama, wakitazama.[68]

ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنظُرُونَ [68]

Na ardhi itaangaza kwa nuru ya Mlezi wake; daftari litawekwa; waarifishaji na mashahidi wataletwa; itahukumiwa kati yao kwa kweli, nao hawatadhulumiwa kamwe.[69]

وَأَشْرَقَتِ ٱلْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ وَجِا۟ىٓءَ بِٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [69]

Na kila Dhati itapokea kikamilifu ilichotenda, na Yeye anajua zaidi wanayotenda.[70]

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ [70]

Na wale wanaokana wataongozwa kuelekea Jahanamu, kwa makundi,

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا

hadi, wakifika huko, milango yake ikafunguka, na walinzi wake wakawaambia: “Je, wajumbe kutoka miongoni mwenu hawakuwajia, wakiwakariria ishara za Mlezi wenu na kuwaonya juu ya kukutana na siku hii?”

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا

Watasema: “Ndiyo!” lakini neno la adhabu litakuwa limethibitika dhidi ya wale waliokuwa wakikana.[71]

قَالُوا۟ بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ [71]

Itasemwa: “Ingieni kupitia milango ya Jahanamu, ili mkae humo milele.”

قِيلَ ٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Ni makazi mabaya kama nini ya wenye kiburi![72]

فَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ [72]

Na wale waliojikinga kwa Mlezi wao wataongozwa kuelekea Bustani, kwa makundi,

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ زُمَرًا

hadi, wakifika huko, milango yake ikiwa wazi, walinzi wake wakawaambia: “Amani iwe juu yenu, mmekuwa wema — ingieni humo ili mkae milele.”[73]

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَٱدْخُلُوهَا خَٰلِدِينَ [73]

Na watasema: “Himidi ni za Mungu aliyetutimizia ahadi Yake, na akatuwarithisha ardhi, akitufanyia makazi katika Bustani tunakotaka; ni ujira bora kama nini kwa wanaotenda!”[74]

وَقَالُوا۟ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى صَدَقَنَا وَعْدَهُۥ وَأَوْرَثَنَا ٱلْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ ٱلْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَآءُ فَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ [74]

Na utawaona Watekelezaji wakilizunguka Jengo, wakimtukuza Mlezi wao kwa kumhimidi;

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

na itahukumiwa kati yao kwa kweli,

وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ

na itasemwa: “Himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.”[75]

وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [75]

GHAFIR • غافر

Sura 40 · 85 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

حمٓ [1]

Uteremsho wa Maandiko unatoka kwa Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote, Anayesamehe kosa na kukubali toba, mkali katika hatima, mwenye wingi wa ukarimu,[2]

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ [2] غَافِرِ ٱلذَّنۢبِ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Kwake ndiko mwisho wa safari.[3]

إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ [3]

Wanaokana tu ndio wanaobishana juu ya ishara za Mungu;

مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟

basi kuzunguka kwao katika nchi kusikudanganye.[4]

فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ [4]

Kabla yao, kaumu ya Nuhu iliita uongo, na makundi baada yao,

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَعْدِهِمْ

na kila jamii ilikusudia kumkamata mjumbe wake,

وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ

nao walibishana kwa batili ili kuubatilisha ukweli — hapo Nikawakamata:

وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ

na hatima Yangu ilikuwa nini ndipo?[5]

فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ [5]

Hivyo ndivyo neno la Mlezi wako lilivyothibitika dhidi ya wanaokana: wao ndio wenzi wa Moto.[6]

وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ [6]

Wale wanaolibeba Jengo na wale wanaolizunguka wanamtukuza Mlezi wao kwa kumhimidi, wanamwamini na wanaomba msamaha kwa ajili ya walioamini:

ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟

“Mlezi wetu, Wewe unakumbatia kila kitu kwa huruma na ujuzi; wasamehe basi wale wanaorejea na kufuata njia Yako, na uwakinge na adhabu ya Tanuru;[7]

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَٱغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ [7]

Mlezi wetu, waingize katika Bustani za kudumu ulizowaahidi, pamoja na wale walio wazima miongoni mwa wazazi wao, wake na waume zao na vizazi vyao;

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِى وَعَدتَّهُمْ وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ

kwani Wewe ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[8]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [8]

Na uwakinge na matendo mabaya;

وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِ

na yeyote Unayemkinga na matendo mabaya siku hiyo, umemfanyia huruma,

وَمَن تَقِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ يَوۡمَئِذٖ فَقَدۡ رَحِمۡتَهُۥ

na huu ndio ushindi adhimu."[9]

وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [9]

Wanaokana wataitwa: "Chuki ya Mungu kwa yakini ni kubwa zaidi kuliko chuki yenu wenyewe kwa nafsi zenu, mlipokuwa mkiitwa kwenye imani nanyi mkakana."[10]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنَادَوۡنَ لَمَقۡتُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُ مِن مَّقۡتِكُمۡ أَنفُسَكُمۡ إِذۡ تُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلۡإِيمَٰنِ فَتَكۡفُرُونَ [10]

Watasema: "Mlezi wetu, Umetufisha mara mbili na Umetuhuisha mara mbili; tunakiri makosa yetu — je, kuna basi njia ya kutoka?"[11]

قَالُواْ رَبَّنَآ أَمَتَّنَا ٱثۡنَتَيۡنِ وَأَحۡيَيۡتَنَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَٱعۡتَرَفۡنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلۡ إِلَىٰ خُرُوجٖ مِّن سَبِيلٖ [11]

Hilo, kwa sababu, Mungu pekee alipoombwa, mlikana, na kwamba Akishirikishwa na kitu, mliamini;

ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥٓ إِذَا دُعِيَ ٱللَّهُ وَحۡدَهُۥ كَفَرۡتُمۡ وَإِن يُشۡرَكۡ بِهِۦ تُؤۡمِنُواْ

hukumu basi ni ya Mungu, Aliye Juu Zaidi, Mkuu.[12]

فَٱلۡحُكۡمُ لِلَّهِ ٱلۡعَلِيِّ ٱلۡكَبِيرِ [12]

Ndiye anayewaonyesha ishara Zake na kuwateremshia, kutoka anga, riziki;

هُوَ ٱلَّذِي يُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ رِزۡقٗا

lakini hakumbuki ila anayeelekea Kwake.[13]

وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ [13]

Ombeni basi Mungu, mkimtengea Sheria kwa upekee, hata wanaokana wakichukia.[14]

فَٱدۡعُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ [14]

Yeye ndiye Anayepandisha kwa daraja, mwenye Jengo;

رَفِيعُ ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلْعَرْشِ

Hutupa Mmiminiko wa amri Yake juu ya Aridhiaye miongoni mwa watiifu Wake, ili aonye juu ya Siku ya Kukutana, siku watakapokuwa wazi,[15]

يُلْقِى ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ [15] يَوْمَ هُم بَٰرِزُونَ

hakuna chochote chao kinachofichwa kwa Mungu.

لَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَىْءٌ

Ufalme ni wa nani leo?

لِّمَنِ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ

Ni wa Mungu, Mmoja, Mtawala.[16]

لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ [16]

Leo, kila Dhati italipwa kwa ilichochuma;

ٱلْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ

hakuna dhuluma leo;

لَا ظُلْمَ ٱلْيَوْمَ

kwani Mungu ni mwepesi katika hesabu.[17]

إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ [17]

Na waonye juu ya Siku ya Inayokaribia, viini vitakapokuwa kwenye koo, vimebanwa,

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْءَازِفَةِ إِذِ ٱلْقُلُوبُ لَدَى ٱلْحَنَاجِرِ كَٰظِمِينَ

madhalimu hawatakuwa na rafiki wa dhati wala msuluhishi atakayetiiwa.[18]

مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ [18]

Anajua hiana ya macho na yale vifua vinavyoficha.[19]

يَعْلَمُ خَآئِنَةَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى ٱلصُّدُورُ [19]

Mungu huhukumu kwa ukweli,

وَٱللَّهُ يَقْضِى بِٱلْحَقِّ

ilhali wale wanaowaomba pasipo Yeye hawahukumu chochote;

وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَقْضُونَ بِشَىْءٍ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[20]

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ [20]

Je, hawajasafiri ardhini basi ili kutazama hatima ya wale wa kabla yao?

أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ مِن قَبْلِهِمْ

Walikuwa na nguvu zaidi yao na athari katika ardhi, na Mungu aliwakamata kwa makosa yao;

كَانُوا۟ هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِى ٱلْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ

na hawakuwa na, dhidi ya Mungu, yeyote wa kuwakinga.[21]

وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ [21]

Hilo, kwa sababu wajumbe wao walikuwa wakiwaletea dalili wazi, lakini walikana; hapo Mungu aliwakamata,

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَكَفَرُوا۟ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ

kwani Yeye ni hodari, mkali katika hatima.[22]

إِنَّهُۥ قَوِىٌّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [22]

Hakika tulimtuma Musa na ishara Zetu na mamlaka dhahiri, kwa Firauni, Hamani na Karuni; walisema: “Mfanya mazingaombwe, mwongo mkuu.”[23–24]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [23] إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَقَٰرُونَ فَقَالُوا۟ سَٰحِرٌ كَذَّابٌ [24]

Kisha, alipowaletea ukweli kutoka Kwetu, walisema: “Waueni wana wa wale walioamini pamoja naye, na wavunjieni wanawake wao staha”;

فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ مِنْ عِندِنَا قَالُواْ ٱقْتُلُوٓاْ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ وَٱسْتَحْيُواْ نِسَآءَهُمْ

lakini hila ya wanaokana haimo ila katika upotovu.[25]

وَمَا كَيْدُ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ [25]

Na Firauni alisema: “Niacheni nimuue Musa, naye amwombe Mlezi wake, kwani naogopa asibadilishe Sheria yenu na asidhihirishe ufisadi katika ardhi.”**(105)** [26]

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِىٓ أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُۥٓ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ وَأَن يُظْهِرَ فِى ٱلْأَرْضِ ٱلْفَسَادَ **(105)**

Na Musa alisema: “Hakika najiweka katika hifadhi ya Mlezi wangu na Mlezi wenu dhidi ya kila mwenye kiburi asiyeamini Siku ya Hesabu.”[27]

وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ [27]

Na mtu mmoja muumini wa ukoo wa Firauni, aliyeficha imani yake, alisema: “Je, mtamuua mtu kwa sababu anasema: ‘Mlezi wangu ni Mungu’, ilhali amewaletea dalili wazi kutoka kwa Mlezi wenu? Akiwa mwongo, uongo wake unamrudia; na akiwa msadikifu, sehemu ya anayowaahidi itawafika,

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّىَ ٱللَّهُ وَقَدْ جَآءَكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمْ ۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُۥ ۖ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ ٱلَّذِى يَعِدُكُمْ

kwani Mungu haongozi yule aliyepita kiasi, mwongo mkuu.[28]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ [28]

Enyi kaumu yangu, ufalme ni wenu leo, mmekuwa watawala katika ardhi; lakini nani atatusaidia dhidi ya ukali wa Mungu ukija juu yetu?”

يَٰقَوْمِ لَكُمُ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ظَٰهِرِينَ فِى ٱلْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ بَأْسِ ٱللَّهِ إِن جَآءَنَا

Firauni alisema: “Siwaonyeshi ila ninachokiona, na siwaongozi ila kwenye njia ya unyoofu.”[29]

قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ أُرِيكُمْ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ [29]

Na yule aliyeamini alisema: “Enyi kaumu yangu, hakika naogopa kwa ajili yenu siku kama ile ya makundi, kama mwenendo wa kaumu ya Nuhu, Adi, Thamudi, na waliokuja baada yao;[30]

وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ ٱلْأَحْزَابِ [30] مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِمْ

na Mungu Hakusudii dhuluma yoyote kwa watiifu.”[31]

وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ [31]

“Enyi kaumu yangu, hakika naogopa kwa ajili yenu Siku ambayo watu watapigiana kelele, siku mtakapogeuza migongo mkikimbia, bila kuwa na ulinzi wowote dhidi ya Mungu;[32]

وَيَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ ٱلتَّنَادِ [32] يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ

na yeyote ambaye Mungu anampoteza hana tena kiongozi.[33]

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ [33]

Yusufu amekujieni hakika hapo awali na dalili wazi, nanyi hamkuacha kuwa katika mashaka juu ya aliyowaletea, hadi, alipoangamia, mkasema: ‘Mungu hatamwibua tena mjumbe baada yake’;

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى شَكٍّ مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا

ndivyo Mungu anavyompoteza yeyote aliyepita kiasi, mwenye shaka tele —[34]

كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ [34]

wale wanaobishana juu ya ishara za Mungu bila mamlaka yoyote kuwajia;

ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ

ni chuki kubwa mbele ya Mungu na mbele ya wanaoamini.

كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ

Hivyo ndivyo Mungu anavyotia alama juu ya kiini cha kila mwenye kiburi dhalimu."[35]

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ [35]

Na Firauni alisema: "Ewe Hamani, nijengee mnara, huenda nitafikia njia, njia za mbingu, na nitamchungulia mungu wa Musa; kwa yakini namdhania mwongo."[36]

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ [36] أَسْبَٰبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا

Hivyo ndivyo ubaya wa tendo la Firauni ulivyopambwa machoni pake, na njia ikazibwa kwake;

وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ

hila ya Firauni haikuwa ila uharibifu.[37]

وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ [37]

Na yule aliyeamini alisema: "Enyi kaumu yangu, nifuateni, nitawaongoza kwenye njia ya unyoofu;[38]

وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ [38]

enyi kaumu yangu, Maisha haya ya Karibu si ila starehe,

يَٰقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ

ilhali Maisha ya Mwisho hakika ndiyo makazi ya utulivu.[39]

وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ دَارُ ٱلْقَرَارِ [39]

Yeyote atendaye tendo baya halipwi ila mfano wake,

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا

na yeyote atendaye tendo mazima, mwanamume au mwanamke, akiwa muumini, hao wataingizwa Bustanini, ambamo wataruzukiwa bila hesabu. **(106)** [40]

وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَٰٓئِكَ يُدْخَلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (106) [40]

Enyi kaumu yangu, nina nini basi hata ninawaita kwenye wokovu, ilhali mnaniita kwenye Moto?[41]

وَيَٰقَوْمِ مَا لِيٓ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدْعُونَنِىٓ إِلَى ٱلنَّارِ [41]

Mnaniita nikane Mungu na nimshirikishe na yale ambayo sina ujuzi nayo kamwe, ilhali mimi nawaita kwa Mwenye Nguvu zote, Msamehevu Mkuu;[42]

تَدْعُونَنِى لِأَكْفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِۦ مَا لَيْسَ لِى بِهِۦ عِلْمٌ وَأَنَا۠ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلْغَفَّٰرِ [42]

bila kukosa, mnachoniitia hakina wito wowote wala katika Maisha ya Karibu wala katika Maisha ya Mwisho; kwa Mungu ndiko tutakakorejeshwa, na waliopita kiasi ndio wenzi wa Moto.[43]

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِىٓ إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُۥ دَعْوَةٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَلَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ [43]

Mtakumbuka hivi karibuni ninayowaambia;

فَسَتَذْكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمْ

na naliachia jambo langu kwa Mungu;

وَأُفَوِّضُ أَمْرِىٓ إِلَى ٱللَّهِ

kwani Mungu ni Mwenye Maono juu ya watiifu."[44]

إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ [44]

Mungu alimkinga hapo na maovu ya waliyopanga,

فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُوا۟

na adhabu mbaya ikatimia dhidi ya ukoo wa Firauni:[45]

وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرْعَوْنَ سُوٓءُ ٱلْعَذَابِ [45]

Moto, ambao wanaonyeshwa kwake asubuhi na jioni,

ٱلنَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا

na siku Saa itakaposimama: “Ingieni, ukoo wa Firauni, katika adhabu kali zaidi.”**(107)** [46]

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ ٱدْخُلُوٓاْ ءَالَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ ٱلْعَذَابِ [46] **(107)**

Na watakapobishana katika Moto, wanyonge watawaambia wale waliokuwa wakijivimba kwa kiburi: “Sisi hakika tulikuwa wafuasi wenu; je, mnaweza basi kutufaa dhidi ya sehemu ya Moto?”[47]

وَإِذْ يَتَحَآجُّونَ فِى ٱلنَّارِ فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُاْ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓاْ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ ٱلنَّارِ [47]

Wale waliojivimba kwa kiburi watasema: “Sisi sote hakika tumo humo; Mungu ameshahukumu kati ya watiifu.”[48]

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓاْ إِنَّا كُلٌّ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ ٱلْعِبَادِ [48]

Na walio katika Moto watawaambia walinzi wa Jahanamu: “Mwombeni Mlezi wenu, atupunguzie, hata kwa siku moja, adhabu.”[49]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِى ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ٱدْعُواْ رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ ٱلْعَذَابِ [49]

Watasema: “Je, wajumbe wenu hawakuwaletea basi dalili wazi?” Watasema: “Ndiyo.” Watasema: “Ombeni basi.”

قَالُوٓاْ أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالُواْ بَلَىٰ قَالُواْ فَٱدْعُواْ

Lakini ombi la wanaokana halimo ila katika upotovu.[50]

وَمَا دُعَٰٓؤُاْ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ [50]

Kwa yakini Tunawasaidia wajumbe Wetu na wale wanaoamini, katika Maisha ya Karibu na siku watakaposimama mashahidi, siku udhuru wa madhalimu hautawafaa; watakuwa na laana, na watakuwa na makazi mabaya.[51-52]

إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَٰدُ [51] يَوْمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ [52]

Hakika Tulimpa Musa mwongozo, na kuwarithisha wana wa Israeli Maandiko, mwongozo na ukumbusho kwa wenye akili.[53-54]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ [53] هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ [54]

Kuwa na subira basi, kwani ahadi ya Mungu ni kweli;

فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

na omba msamaha kwa kosa lako, na tukuza, kwa himidi, Mlezi wako, jioni na alfajiri.[55]

وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِٱلْعَشِىِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ [55]

Wale wanaobishana juu ya ishara za Mungu bila mamlaka yoyote kuwajia hawana ndani ya vifua vyao ila kiburi ambacho hawatakifikia kamwe;

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ إِن فِى صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِ

tafuta basi hifadhi ya Mungu,

فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[56]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ [56]

Uumbaji wa mbingu na ardhi kwa yakini ni mkubwa zaidi kuliko uumbaji wa watu,

لَخَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ ٱلنَّاسِ

lakini wengi wa watu hawajui.[57]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [57]

Kipofu na mwenye kuona hawalingani, wala walioamini na kutenda matendo mazima na yule atendaye vibaya;

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلْمُسِىٓـُٔ

wanakumbuka kidogo sana.**(108)** [58]

قَلِيلًا مَّا يَتَذَكَّرُونَ [58] **(108)**

Saa inakuja kwa yakini, hakuna shaka juu yake,

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا

lakini wengi wa watu hawaamini.[59]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ [59]

Na Mlezi wenu alisema: “Niombeni, Nitawajibu;

وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدْعُونِىٓ أَسْتَجِبْ لَكُمْ

kwani wale wanaojivimba kwa kiburi mbele ya utii Wangu wataingia hivi karibuni Jahanamu, wanyonge.”[60]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ [60]

Mungu ndiye Aliyewafanyia usiku ili mpumzike ndani yake, na mchana ili muone;

ٱللَّهُ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا

Mungu ana kwa yakini fadhila kwa watu,

إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ

lakini wengi wa watu hawana shukrani.[61]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ [61]

Huyu ndiye Mungu, Mlezi wenu,

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ

Muumba wa kila kitu;

خَٰلِقُ كُلِّ شَيْءٍ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

mnageuzwaje basi?[62]

فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ [62]

Hivyo ndivyo wanavyogeuzwa wale waliokuwa wakikana kwa ukaidi ishara za Mungu.[63]

كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ [63]

Mungu ndiye Aliyewafanyia ardhi makazi ya utulivu na anga jengo, Aliyewapa umbo na kuyafanya mazuri maumbo yenu, na Aliyewaruzuku vitu vizuri;

ٱللَّهُ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ

huyu ndiye Mungu, Mlezi wenu;

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ

Abarikiwe Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.[64]

فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ [64]

Yeye ndiye Aliye Hai;

هُوَ ٱلْحَىُّ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

mwombeni basi, mkimtengea Sheria kwa upekee;

فَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ

himidi ni za Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.[65]

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ [65]

Sema: “Hakika nimekatazwa kuwatii wale mnaowaomba pasipo Mungu, tangu dalili wazi ziliponijia kutoka kwa Mlezi wangu; na nimeamriwa kuwa mnyoofu kwa Mlezi wa viumbe vyote.”[66]

قُلۡ إِنِّي نُهِيتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّا جَآءَنِيَ ٱلۡبَيِّنَٰتُ مِن رَّبِّي وَأُمِرۡتُ أَنۡ أُسۡلِمَ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ [66]

Yeye ndiye Aliyewaumba kwa udongo, kisha kwa tone, kisha kwa donge, kisha Anawatoa mkiwa watoto, kisha Anawaacha mfikie ukomavu wenu kamili, kisha mwe wazee —

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ مِنۡ عَلَقَةٖ ثُمَّ يُخۡرِجُكُمۡ طِفۡلٗا ثُمَّ لِتَبۡلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمۡ ثُمَّ لِتَكُونُواْ شُيُوخٗا

na baadhi yenu hushikwa kikamilifu kabla — ili mfikie muda uliotajwa, na huenda mtatumia akili.[67]

وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبۡلُ وَلِتَبۡلُغُوٓاْ أَجَلٗا مُّسَمّٗى وَلَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ [67]

Yeye ndiye Anayehuisha na kufisha;

هُوَ ٱلَّذِي يُحۡيِۦ وَيُمِيتُ

na Anapoamua jambo, hafanyi ila kulisemea: “Kuwa”,

فَإِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن

nacho kinakuwa.[68]

فَيَكُونُ [68]

Je, hukuwaona wale wanaobishana juu ya ishara za Mungu, jinsi wanavyogeuzwa?[69]

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ [69]

Wale walioita uongo Maandiko na yale ambayo kwayo Tuliwatuma wajumbe Wetu watajua hivi karibuni, vifungo vitakapokuwa shingoni mwao, pamoja na minyororo,[70]

ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِٱلْكِتَٰبِ وَبِمَآ أَرْسَلْنَا بِهِۦ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [70] إِذِ ٱلْأَغْلَٰلُ فِىٓ أَعْنَاقِهِمْ وَٱلسَّلَٰسِلُ

wataburutwa katika maji yanayochemka, kisha, katika Moto, watachomwa.[71–72]

يُسْحَبُونَ [71] فِى ٱلْحَمِيمِ ثُمَّ فِى ٱلنَّارِ يُسْجَرُونَ [72]

Kisha itasemwa kwao: “Wako wapi wale mliowashirikisha pasipo Mungu?”[73]

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ [73] مِن دُونِ ٱللَّهِ

Watasema: “Wamepotea mbali nasi; kwa kweli, hatukuwa tukiomba chochote hapo awali.”

قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُوا۟ مِن قَبْلُ شَيْـًٔا

Hivyo ndivyo Mungu anavyowapoteza wanaokana.[74]

كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلْكَٰفِرِينَ [74]

Hilo ni kwa kufurahi kwenu katika ardhi bila haki, na kwa kujigamba;[75]

ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَمْرَحُونَ [75]

ingieni kupitia milango ya Jahanamu, ili mkae humo milele:

ٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا

ni ukaaji mbaya mno wa wenye kiburi![76]

فَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ [76]

Kuwa na subira basi, kwani ahadi ya Mungu ni kweli;

فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ

tukikuonyesha sehemu ya Tunayowaahidi, au Tukakushika kikamilifu, Kwetu ndiko watakakorejeshwa.[77]

فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ [77]

Hakika Tulituma wajumbe kabla yako; miongoni mwao, wengine Tumekusimulia, na wengine hatukukusimulia;

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ

na haimpasi mjumbe yeyote kuleta ishara isipokuwa kwa idhini ya Mungu;

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِىَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

na amri ya Mungu inapokuja, huhukumiwa kwa kweli, na mafundi wa batili hupata hasara hapo.[78]

فَإِذَا جَآءَ أَمْرُ ٱللَّهِ قُضِىَ بِٱلْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْمُبْطِلُونَ [78]

Mungu ndiye Aliyewafanyia mifugo, ili mpande baadhi na mle wengine;[79]

ٱللَّهُ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمَ لِتَرْكَبُوا۟ مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ [79]

na mnayo ndani yake manufaa,

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ

na ili mfikie juu yao haja iliyo katika vifua vyenu,

وَلِتَبْلُغُوا۟ عَلَيْهَا حَاجَةً فِى صُدُورِكُمْ

na juu yao pamoja na meli mnabebwa.[80]

وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ [80]

Na Anawaonyesha ishara Zake;

وَيُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ

ni ipi basi miongoni mwa ishara za Mungu mnayoikataa?[81]

فَأَىَّ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ تُنكِرُونَ [81]

Je, hawajasafiri ardhini basi ili kutazama hatima ya wale wa kabla yao?

أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Walikuwa wengi zaidi yao na wenye nguvu zaidi na athari katika ardhi; lakini yale waliyokuwa wakichuma hayakuwafaa chochote.[82]

كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِى ٱلْأَرْضِ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [82]

Kisha, wajumbe wao walipowaletea dalili wazi, walifurahia ujuzi waliokuwa nao;

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَرِحُوا۟ بِمَا عِندَهُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yalitimia dhidi yao.[83]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [83]

Kisha, walipoona ukali Wetu, walisema: “Tunamwamini Mungu pekee, na tunakana tuliyokuwa tukimshirikisha nayo.”[84]

فَلَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ مُشْرِكِينَ [84]

Lakini imani yao haikuwafaa, walipoona ukali Wetu —

فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَٰنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا

hiyo ndiyo kanuni ya Mungu, iliyokwisha pita kati ya watiifu Wake;

سُنَّتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ فِى عِبَادِهِۦ

na waliokuwa wakikana walipata hasara humo.[85]

وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْكَٰفِرُونَ [85]

FUSSILAT • فصلت

Sura 41 · 54 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

حمٓ [1]

Uteremsho kutoka kwa Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma: Maandiko ambayo ishara zake zimefafanuliwa, Usomaji usio na kasoro kwa kaumu inayojua, mpasha habari njema na mwonyaji,[2-3]

تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ [2] كِتَٰبٌ فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [3] بَشِيرًا وَنَذِيرًا

lakini wengi wao wanaepuka, hata hawasikii.[4]

فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ [4]

Na wanasema: “Viini vyetu viko chini ya vifuniko dhidi ya unachotuitia, na masikioni mwetu mna uziwi, na kati yetu na wewe pazia. Tenda basi, kwani sisi pia tunatenda.”[5]

وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ [5]

Sema: “Mimi si ila binadamu kama ninyi; ninafunuliwa kwamba mungu wenu ni mungu mmoja. Nyoosheni basi kuelekea Kwake na mwombeni msamaha Wake.”

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ

Na ole kwa washirikishaji wasiotoa ukarimu halisi na wanaokana Maisha ya Mwisho![6–7]

وَوَيۡلٞ لِّلۡمُشۡرِكِينَ 6 ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ 7

Walioamini na kutenda matendo mazima hakika watapata ujira ambao hawataonyeshwa kuwa wamepewa kama fadhila.[8]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونٖ 8

Sema: “Je, mnamkana kweli Yule aliyeumba ardhi katika siku mbili, na mnamwekea wapinzani?”

قُلۡ أَئِنَّكُمۡ لَتَكۡفُرُونَ بِٱلَّذِي خَلَقَ ٱلۡأَرۡضَ فِي يَوۡمَيۡنِ وَتَجۡعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادٗاۚ

Huyu ndiye Mlezi wa viumbe vyote.[9]

ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ 9

Na Aliweka humo nguzo imara juu yake, akaibariki na akaamua humo mgao wake, katika siku nne kwa jumla, sawa kwa wanaoomba.[10]

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِيَ مِن فَوۡقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقۡوَٰتَهَا فِيٓ أَرۡبَعَةِ أَيَّامٖۖ سَوَآءٗ لِّلسَّآئِلِينَ 10

Kisha Akaelekea anga, ambayo ilikuwa moshi, na akaiambia, pamoja na ardhi: “Njooni zote mbili, kwa hiari au kwa nguvu.”

ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِيَ دُخَانٞ فَقَالَ لَهَا وَلِلۡأَرۡضِ ٱئۡتِيَا طَوۡعًا أَوۡ كَرۡهٗا

Zilisema: “Tunakuja tukinyenyekea.”[11]

قَالَتَآ أَتَيۡنَا طَآئِعِينَ 11

Alizikamilisha katika mbingu saba, katika siku mbili, na akafunulia kila anga amri yake.

فَقَضَىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَاتٖ فِي يَوۡمَيۡنِ وَأَوۡحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمۡرَهَا

Na Tumeipamba anga ya karibu zaidi kwa taa,

وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ

na tumeilinda.

وَحِفْظًا

Hicho ndicho kipimo kilichopangwa na Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote.[12]

ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ [12]

Wakiepuka, sema: “Nawaonya kuhusu radi kama radi ya Adi na Thamudi”, wajumbe walipowajia, kutoka mbele yao na kutoka nyuma yao: “Msimtii ila Mungu.”[13]

فَإِنْ أَعْرَضُوا۟ فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً مِّثْلَ صَٰعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ [13] إِذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ

Walisema: “Kama Mlezi wetu angaliridhia, angaliteremsha Watekelezaji. Basi hakika tunakana mliyotumwa nayo.”[14]

قَالُوا۟ لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً فَإِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ [14]

Kuhusu Adi, walijivimba kwa kiburi katika ardhi bila haki na wakasema: “Nani ana nguvu zaidi kuliko sisi?”

فَأَمَّا عَادٌ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَقَالُوا۟ مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً

Je, hawakuona kwamba Mungu, aliyewaumba, ana nguvu zaidi kuliko wao?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِى خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً

Na walikuwa wakikana kwa ukaidi ishara Zetu.[15]

وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ [15]

Tuliwatumia upepo mkali wa baridi katika siku za nuksi, ili kuwaonjesha adhabu ya aibu katika Maisha ya Karibu;

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِىٓ أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

na adhabu ya Maisha ya Mwisho ni ya aibu zaidi, nao hawatasaidiwa.[16]

وَلَعَذَابُ ٱلْـَٔاخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ [16]

Na kuhusu Thamudi, Tuliwaongoza, lakini walipenda upofu kuliko mwongozo; radi ya adhabu ya kudhalilisha iliwakamata kwa yale waliyochuma.[17]

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْعَمَىٰ عَلَى ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَٰعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [17]

Na Tuliwaokoa walioamini na kujikinga.[18]

وَنَجَّيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ [18]

Na siku Tutakapowakusanya maadui wa Mungu kuelekea Moto, watagawanywa katika safu,(109) [19]

وَيَوْمَ نَحْشُرُ أَعْدَآءَ ٱللَّهِ إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ [19] (109)

hadi, wakifika huko, kusikia kwao, maono yao na ngozi zao zikashuhudia dhidi yao juu ya waliyokuwa wakitenda.[20]

حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَٰرُهُمْ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [20]

Na watasema na ngozi zao: “Kwa nini mmeshuhudia dhidi yetu?”

وَقَالُوا۟ لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا

Zitasema: “Mungu, anayesemesha kila kitu, alitusemesha. Yeye ndiye aliyewaumba mara ya kwanza, na Kwake mtarejeshwa.”[21]

قَالُوٓا۟ أَنطَقَنَا ٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَنطَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [21]

Hamkujificha kwa kuwa kusikia kwenu, maono yenu na ngozi zenu zingeshuhudia dhidi yenu;

وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ أَبْصَٰرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ

lakini mlidhani kwamba Mungu hajui sehemu kubwa ya mliyokuwa mkitenda.[22]

وَلَٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ [22]

Na hii ndiyo dhana mliyoifanya juu ya Mlezi wenu; imesababisha kuanguka kwenu, nanyi mkajikuta miongoni mwa waliopata hasara.[23]

وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ ٱلَّذِى ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَىٰكُمْ فَأَصْبَحْتُم مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ [23]

Wakiwa na subira, Moto ndio makazi yao;

فَإِن يَصْبِرُوا۟ فَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ

na wakiomba kukubaliwa tena, hawatakuwa miongoni mwa wanaokubaliwa tena.[24]

وَإِن يَسْتَعْتِبُوا۟ فَمَا هُم مِّنَ ٱلْمُعْتَبِينَ [24]

Na Tuliwatenga wenzi waliowapambia yaliyokuwa mbele yao na yaliyokuwa nyuma yao,

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَآءَ فَزَيَّنُوا۟ لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

na neno likathibitika dhidi yao miongoni mwa jamii zilizokwisha pita kabla yao, Waliofichika na wanadamu;

وَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ

kwani walikuwa waliopata hasara.[25]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ خَٰسِرِينَ [25]

Na wale wanaokana walisema: “Msisikilize Usomaji huu, na mwongeeni upuuzi wakati wa kuukariri, huenda mkashinda.”[26]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَسْمَعُوا۟ لِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَٱلْغَوْا۟ فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ [26]

Kwa yakini Tutawaonjesha wanaokana adhabu kali, na kwa yakini Tutawalipa kulingana na lile baya zaidi la waliyokuwa wakitenda.[27]

فَلَنُذِيقَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [27]

Hiyo ndiyo malipo ya maadui wa Mungu: Moto;

ذَٰلِكَ جَزَآءُ أَعْدَآءِ ٱللَّهِ ٱلنَّارُ

wana humo makazi ya milele,

لَهُمْ فِيهَا دَارُ ٱلْخُلْدِ

kwa malipo ya kule kukana kwao kwa ukaidi ishara Zetu.[28]

جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا يَجْحَدُونَ [28]

Na wanaokana watasema: “Mlezi wetu, tuonyeshe wale wawili waliotupoteza miongoni mwa Waliofichika na wanadamu, ili tuwaweke wote wawili chini ya miguu yetu, wawe miongoni mwa wa chini kabisa.”[29]

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ رَبَّنَآ أَرِنَا ٱلَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ ٱلْأَسْفَلِينَ [29]

Hakika, wale wanaosema: “Mlezi wetu ni Mungu”, kisha wakasimama imara, Watekelezaji hushuka juu yao: “Msiogope wala msihuzunike; pokeeni habari njema ya Bustani mliyoahidiwa.[30]

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ [30]

Sisi ni wandani wenu katika Maisha ya Karibu na katika Maisha ya Mwisho;

نَحْنُ أَوْلِيَآؤُكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ

na mtakuwa na humo yale ambayo Dhati zenu zinatamani, na mtakuwa na humo yale mtakayodai, kama makaribisho kutoka kwa Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[31–32]

وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِىٓ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ [31] نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ [32]

Na nani basi anayesema neno bora zaidi kuliko yule anayeita kwa Mungu, akatenda tendo mazima na akasema: “Mimi ni miongoni mwa wanyoofu kwa Mungu”?[33]

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا وَقَالَ إِنَّنِى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ [33]

Na tendo jema na baya hayalingani.

وَلَا تَسْتَوِى ٱلْحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ

Zuia kwa lililo bora zaidi; hapo yule aliyekuwa na uadui naye atakuwa kama rafiki wa dhati.[34]

ٱدۡفَعۡ بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِي بَيۡنَكَ وَبَيۡنَهُۥ عَدَٰوَةٞ كَأَنَّهُۥ وَلِيٌّ حَمِيمٞ [34]

Lakini hilo halipokelewi ila na wenye subira,

وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ

na hilo halipokelewi ila na mwenye sehemu adhimu.[35]

وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٖ [35]

Na kama mchokozo wa Mwepushaji atakuchokoza, tafuta hifadhi ya Mungu;

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[36]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ [36]

Na miongoni mwa ishara Zake: usiku na mchana, jua na mwezi.

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِ ٱلَّيۡلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ

Msisujudu wala mbele ya jua wala mbele ya mwezi,

لَا تَسۡجُدُواْ لِلشَّمۡسِ وَلَا لِلۡقَمَرِ

lakini sujuduni mbele ya Mungu aliyeviumba, ikiwa ni Yeye mnayemtii.[37]

وَٱسۡجُدُواْ لِلَّهِ ٱلَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمۡ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ [37]

Wakijivimba kwa kiburi, walio kwa Mlezi wako wanamtukuza usiku na mchana, bila kuchoka.[38]

فَإِنِ ٱسۡتَكۡبَرُواْ فَٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمۡ لَا يَسۡـَٔمُونَ [38]

Na miongoni mwa ishara Zake: unaiona ardhi ikiwa nyonge; kisha, Tunapoteremsha maji juu yake, hutikisika na kuvimba.

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلۡأَرۡضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡهَا ٱلۡمَآءَ ٱهۡتَزَّتۡ وَرَبَتۡ

Yule aliyeihuisha kwa yakini ndiye Anayehuisha wafu;

إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ

kwani Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[39]

إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [39]

Wanaopotosha ishara Zetu hakika hawafichiki Kwetu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَآ

Je, anayetupwa Motoni ni bora, au yule anayekuja salama Siku ya Kusimama Mbele?

أَفَمَن يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

Tendeni mpendavyo,

ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ

kwani Yeye ni Mwenye Maono juu ya yale mnayofanya.[40]

إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [40]

Wanaokana Ukumbusho unapowafikia... Na huu kwa yakini ni Maandiko yasiyoshindika, ambayo batili haiyafikii wala kutoka mbele wala kutoka nyuma,[41]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ [41] لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِۦ

uteremsho utokao kwa Mwenye Hekima, Mhimidiwa.[42]

تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ [42]

Huambiwi ila yale yaliyokwisha semwa kwa wajumbe kabla yako;

مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ

Mlezi wako kwa yakini ni mwenye msamaha na mwenye hatima chungu.[43]

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ [43]

Na kama tungaliufanya Usomaji wenye utata, wangalisema: “Kwa nini ishara zake hazikufafanuliwa?”

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ

Wenye utata na usio na kasoro kwa pamoja?

ءَأَعْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ

Sema: “Kwa wanaoamini ni mwongozo na uponyaji;

قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ

na wasioamini wana masikioni mwao uziwi, nao kwao ni upofu;

وَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى

hao wanaitwa kutoka mahali pa mbali.”[44]

أُو۟لَٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ [44]

Tulimpa hakika Musa Maandiko, na wakatofautiana humo;

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهِ

na bila neno la awali kutoka kwa Mlezi wako, ingalikuwa imeamuliwa baina yao;

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ

nao kwa yakini wamo, kuhusu hilo, katika mkanganyiko wa kutatiza.[45]

وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ [45]

Yeyote atendaye tendo mazima, ni kwa ajili ya nafsi yake;

مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِۦ

na yeyote atendaye vibaya, ni dhidi ya nafsi yake;

وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا

na Mlezi wako si dhalimu hata kidogo kwa waliowekwa chini ya amri.[46]

وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ [46]

Kwake hurudishwa ujuzi wa Saa;

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ

hakuna tunda litokalo kwenye ganda lake, wala mnyama jike anayebeba wala kuzaa, isipokuwa kwa ujuzi Wake;

وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَٰتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ

na siku Atakapowaita: “Wako wapi washirika Wangu?”, watasema: “Tunakuarifu kwamba hakuna kati yetu shahidi yeyote.”[47]

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَآءِى قَالُوٓاْ ءَاذَنَّٰكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ [47]

Na yale waliyokuwa wakiomba hapo awali yatapotea mbali nao, nao watadhani hawana makimbilio yoyote.[48]

وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُّواْ مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ [48]

Mwanadamu hachoki kuomba wema;

لَّا يَسْـَٔمُ ٱلْإِنسَٰنُ مِن دُعَآءِ ٱلْخَيْرِ

lakini ubaya ukimgusa, hapo yu bila matumaini, amekata tamaa.[49]

وَإِن مَّسَّهُ ٱلشَّرُّ فَيَـُٔوسٌ قَنُوطٌ [49]

Na tukimwonjesha huruma itokayo Kwetu baada ya madhara yaliyomgusa, kwa yakini atasema: “Hii ni haki yangu, wala sidhani kwamba Saa itasimama; na kama nimerejeshwa kwa Mlezi wangu, kwa yakini nitakuwa na kwake lililo zuri zaidi.”

وَلَئِنْ أَذَقْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِى وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّىٓ إِنَّ لِى عِندَهُۥ لَلْحُسْنَىٰ

Kwa yakini Tutawaarifu wanaokana kwa waliyotenda, na kwa yakini Tutawaonjesha adhabu ngumu.[50]

فَلَنُنَبِّئَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِمَا عَمِلُواْ وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ [50]

Na Tunapomjaza mwanadamu neema, anakwepa na kujitenga upande wake;

وَإِذَآ أَنۡعَمۡنَا عَلَى ٱلۡإِنسَٰنِ أَعۡرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ

na ubaya unapomgusa, hapo yu katika kuomba kusiko na mwisho.[51]

وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ عَرِيضٖ [51]

Sema: “Mnaona? Ikiwa hili latoka kwa Mungu nanyi mkalikana, nani amepotea zaidi kuliko aliye katika mgawanyiko wa mbali?”[52]

قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كَانَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرۡتُم بِهِۦ مَنۡ أَضَلُّ مِمَّنۡ هُوَ فِي شِقَاقِۭ بَعِيدٖ [52]

Tutawaonyesha ishara Zetu katika upeo wa macho na katika nafsi zao, hadi iwadhihirikie kwamba ni ukweli.

سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِي ٱلۡأٓفَاقِ وَفِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ

Je, haitoshi kwamba Mlezi wako ni shahidi wa kila kitu?[53]

أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ [53]

Je, si hivyo: wao hakika wako katika mzozo juu ya kukutana na Mlezi wao;

أَلَآ إِنَّهُمۡ فِي مِرۡيَةٖ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمۡ

je, si hivyo: Yeye hakika anazunguka kila kitu kikamilifu.[54]

أَلَآ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءٖ مُّحِيطُۢ [54]

ASH-SHURA • الشورى

Sura 42 · 53 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ عٓسٓقٓ (Ḥa Mim ʿAyn Sin Qaf).[1-2]

حمٓ [1] عٓسٓقٓ [2]

Hivyo Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima, anakufunulia — kama kwa wale waliokutangulia.[3]

كَذَٰلِكَ يُوحِىٓ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [3]

Ni Wake kilichomo katika mbingu na kilicho ardhini,

لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

na Yeye ndiye Aliye Juu Zaidi, Adhimu.[4]

وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ [4]

Karibu mbingu zipasuke kutoka juu,

تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ

ilhali Watekelezaji wanamtukuza Mlezi wao kwa kumhimidi na kuomba msamaha kwa ajili ya walio ardhini.

وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِى ٱلْأَرْضِ

Je, si hivyo: Mungu, ndiye Yeye hakika Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[5]

أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [5]

Na kuhusu wale wanaochukua wandani pasipo Yeye, Mungu ni, juu yao, mlinzi;

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيۡهِمۡ

wala wewe si wakili kwao.[6]

وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ [6]

Hivyo tumekufunulia Usomaji usio na kasoro, ili uonye mji mama wa miji na wanaouzunguka, na uonye juu ya Siku ya Mkusanyiko, isiyo na shaka yoyote:

وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ وَمَنۡ حَوۡلَهَا وَتُنذِرَ يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ لَا رَيۡبَ فِيهِ

kundi katika Bustani,

فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ

na kundi katika Makaa.[7]

وَفَرِيقٞ فِي ٱلسَّعِيرِ [7]

Na kama Mungu angaliridhia, Angaliifanya jamii moja,

وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ

lakini Humwingiza Aridhiaye katika huruma Yake;

وَلَٰكِن يُدۡخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ

na madhalimu hawana mwandani wala msaada.[8]

وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ [8]

Au wamechukua wandani pasipo Yeye?

أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ

Hata hivyo Mungu ndiye Mwandani,

فَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡوَلِيُّ

na Yeye ndiye Anayehuisha wafu;

وَهُوَ يُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ

na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[9]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ [9]

Na kila jambo mnalotofautiana ndani yake, hukumu yake inarudi kwa Mungu.

وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ

Huyu ndiye Mungu, Mlezi wangu;

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي

ni Kwake ninatoa uwakili,

عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ

na Kwake ninategemea.[10]

وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ [10]

Chimbuko la mbingu na ardhi, Amewafanyia jozi kutoka nafsi zenu, na jozi miongoni mwa mifugo; kwa njia hiyo Anawaeneza.

فَاطِرُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ جَعَلَ لَكُم مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ أَزۡوَٰجٗا وَمِنَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ أَزۡوَٰجٗا يَذۡرَؤُكُمۡ فِيهِ

Hakuna kinachofanana Naye,

لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞ

na Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[11]

وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ [11]

Ni Wake funguo za mbingu na ardhi;

لَهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

Hupanua riziki kwa Aridhiaye, na huipima,

يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa kila kitu.[12]

إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [12]

Amewawekea katika Sheria yale Aliyomwusia Nuhu, yale tuliyokufunulia, na yale tuliyomwusia Ibrahimu, Musa na Isa: “Dumisheni Sheria, wala msigawanyike ndani yake.”

شَرَعَ لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحًا وَٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِۦٓ إِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓ ۖ أَنْ أَقِيمُوا۟ ٱلدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا۟ فِيهِ

Yale unayowaitia ni mazito kwa washirikishaji.

كَبُرَ عَلَى ٱلْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ

Mungu humchagua Kwake Aridhiaye, na humwongoza Kwake anayeelekea Kwake.[13]

ٱللَّهُ يَجْتَبِىٓ إِلَيْهِ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِىٓ إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ [13]

Nao hawakugawanyika ila baada ya ujuzi kuwajia,

وَمَا تَفَرَّقُوٓا۟ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ

kwa unyang'anyi baina yao.

بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ

Na pasipo neno la awali la Mlezi wako hadi muda uliotajwa, ingalihukumiwa kati yao.

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِىَ بَيْنَهُمْ

Na wale waliorithi Maandiko baada yao kwa yakini wamo, juu yake, katika mashaka yenye kutia wasiwasi.[14]

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُورِثُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِنۢ بَعْدِهِمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ [14]

Kwa hiyo, ita na simama imara kama ulivyoamriwa, wala usifuate mihemko yao.

فَلِذَٰلِكَ فَٱدْعُ وَٱسْتَقِمْ كَمَآ أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ

Na sema: “Naamini kila Maandiko ambayo Mungu ameteremsha, na nimeamriwa kuwa mwadilifu kati yenu.

وَقُلْ ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن كِتَٰبٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ

Mungu ni Mlezi wetu na Mlezi wenu;

ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

kwetu matendo yetu, kwenu yenu;

لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ

hakuna hoja kati yetu na ninyi;

لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ

Mungu atatukusanya,

ٱللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا

na Kwake ndiko mwisho wa safari.”[15]

وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ [15]

Na wale wanaobishana juu ya Mungu baada ya Yeye kuitikiwa, hoja yao ni batili mbele ya Mlezi wao, na juu yao iko ghadhabu,

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِى ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا ٱسْتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ

na kwao adhabu kali.[16]

وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ [16]

Mungu ndiye aliyeteremsha Maandiko yenye ukweli, na mizani.

ٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ وَٱلْمِيزَانَ

Na ni nini kinachokujulisha?

وَمَا يُدْرِيكَ

Huenda Saa iko karibu.[17]

لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٌ [17]

Wasioiamini wanatafuta kuiharakisha,

يَسْتَعْجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا

ilhali walioamini wanaiogopa na wanajua kwamba ni ukweli.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا ٱلْحَقُّ

Je, si hivyo: wanaobishana juu ya Saa kwa yakini wamo katika upotovu wa mbali.[18]

أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِى ٱلسَّاعَةِ لَفِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ [18]

Mungu ni Mlatifu kwa watiifu Wake;

ٱللَّهُ لَطِيفٌۢ بِعِبَادِهِۦ

Huruzuku Aridhiaye,

يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ

na Yeye ndiye Shupavu, Mwenye Nguvu zote.[19]

وَهُوَ ٱلْقَوِىُّ ٱلْعَزِيزُ [19]

Yeyote anayekusudia mavuno ya Maisha ya Mwisho, Tunamwongezea mavuno yake;

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلْـَٔاخِرَةِ نَزِدْ لَهُۥ فِى حَرْثِهِۦ

na yeyote anayekusudia mavuno ya Maisha ya Karibu, Tunampa sehemu yake,

وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا

lakini hatakuwa na, katika Maisha ya Mwisho, sehemu yoyote.[20]

وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ [20]

Au wana washirika waliowawekea katika Sheria yale ambayo Mungu hakuruhusu?

أَمْ لَهُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ شَرَعُوا۟ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنۢ بِهِ ٱللَّهُ

Na pasipo neno la Kutenganisha, ingalihukumiwa kati yao;

وَلَوْلَا كَلِمَةُ ٱلْفَصْلِ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ

na madhalimu hakika watapata adhabu chungu.[21]

وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [21]

Utawaona madhalimu wakiogopa waliyochuma, hali hilo litawafika;

تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا۟ وَهُوَ وَاقِعٌۢ بِهِمْ

ilhali walioamini na kutenda matendo mazima watakuwa katika bustani zenye maua za Bustani,

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِى رَوْضَاتِ ٱلْجَنَّاتِ

watakuwa na wanachotaka, kwa Mlezi wao:

لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ

hiyo ndiyo fadhila kubwa.[22]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكَبِيرُ [22]

Hayo ndiyo Mungu anayowapasha watiifu Wake walioamini na kutenda matendo mazima.

ذَٰلِكَ ٱلَّذِى يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ

Sema: “Siwaombi kwa hili ujira wowote, isipokuwa upendo katika ukaribu.”

قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ

Na yeyote anayechuma tendo jema, Tunamwongezea uzuri wake;

وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُۥ فِيهَا حُسْنًا

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Shukrani tele.[23]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ [23]

Au watasema kwamba amezua uongo dhidi ya Mungu?

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا

Lakini Mungu akiridhia, Angetia muhuri kiini chako;

فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ

lakini Mungu hufuta batili na kuthibitisha ukweli kwa maneno Yake,

وَيَمْحُ ٱللَّهُ ٱلْبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦٓ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[24]

إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [24]

Yeye ndiye Anayekubali toba ya watiifu Wake, anaondolea matendo mabaya, na anajua wanayotenda.**(110)** [25]

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ [25] **(110)**

Na Yeye huwajibu walioamini na kutenda matendo mazima, na huwaongezea katika fadhila Yake;

وَيَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِۦ

na wanaokana watapata adhabu kali.[26]

وَٱلْكَٰفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ [26]

Na kama Mungu angepanua riziki kwa watiifu Wake, wangedhulumiana katika ardhi;

وَلَوْ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزْقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوْاْ فِى ٱلْأَرْضِ

lakini Huteremsha kwa kipimo Anachoridhia,

وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ

kwani Yeye ni, kwa Watiifu Wake, Mtambuzi na Mwenye Maono.[27]

إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ [27]

Yeye ndiye Anayeteremsha mvua ya wokovu baada ya wao kukata tamaa, na kueneza huruma Yake;

وَهُوَ ٱلَّذِى يُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ مِنۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوا۟ وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُۥ

na Yeye ndiye Mwandani, Mhimidiwa.[28]

وَهُوَ ٱلْوَلِىُّ ٱلْحَمِيدُ [28]

Na miongoni mwa ishara Zake: uumbaji wa mbingu na ardhi, na viumbe vyote vinavyotembea Alivyovieneza humo;

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ خَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٍ

na Yeye ni Muweza wa kuvikusanya, Anaporidhia.[29]

وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٌ [29]

Na janga lolote linalowafika, ni kwa sababu ya yale mikono yenu ilichuma — na Yeye huondolea mengi.[30]

وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ [30]

Hamwezi Kumshinda katika ardhi,

وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ

na hamna, pasipo Mungu, mwandani wala uokozi.[31]

وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ [31]

Na miongoni mwa ishara Zake: zile zinazosafiri baharini, zinazofanana na alama zilizosimikwa.[32]

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ [32]

Akiridhia, Hutuliza upepo, nazo zinabaki zimetulia juu ya uso wake — kwa yakini mna humo ishara kwa kila mwenye subira tele, shukrani tele — au Huzipeleka kwenye maangamizi kwa sababu ya waliyochuma, huku Akiondolea mengi,[33-34]

إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ [33] أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ [34]

— na ili wanaobishana juu ya ishara Zetu wajue kwamba hawana makimbilio yoyote.[35]

وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ [35]

Chochote mlichopewa si ila starehe ya Maisha ya Karibu;

فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

lakini kilicho kwa Mungu ni bora zaidi na cha kudumu zaidi, kwa walioamini na wanaotoa dhamana kwa Mlezi wao;[36]

وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ [36]

na kwa wale wanaoepuka makosa makubwa na machafu, na ambao, wanapokasirika, husamehe;[37]

وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ [37]

na kwa wale wanaomjibu Mlezi wao, wanadumisha Mawasiliano, wanashauriana kati yao kwa mambo yao, na wanatoa katika yale Tuliyowaruzuku;[38]

وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ [38]

na kwa wale ambao, dhuluma inapowafika, hujisaidia wenyewe.[39]

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ [39]

Na malipo ya ubaya ni ubaya sawa nao;

وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا

lakini yeyote anayeondolea na kupatana, ujira wake ni jukumu la Mungu,

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ

kwani Hapendi madhalimu.[40]

إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ [40]

Na yeyote anayejisaidia baada ya kudhulumiwa, dhidi ya hao hakuna njia.[41]

وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ [41]

Njia haipo wazi ila dhidi ya wale wanaowadhulumu watu na kufanya dhuluma katika ardhi bila haki.

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ

Hao ndio watakaopata adhabu chungu.[42]

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [42]

Na yeyote mwenye subira na anayesamehe, hilo kwa yakini ni miongoni mwa mambo yanayohitaji azimio.[43]

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ [43]

Na yeyote Mungu anayempoteza hana tena, baada ya hilo, mwandani yeyote.

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ

Na utawaona madhalimu, watakapoiona adhabu, wakisema: “Je, kuna njia ya kurudishwa?”[44]

وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ [44]

Na utawaona wakionyeshwa mbele yake, wanyonge,

وَتَرَىٰهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَٰشِعِينَ

wakitazama kwa jicho la kuiba, kwa sababu ya udhalilishaji.

مِنَ ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ مِن طَرْفٍ خَفِىٍّ

Na walioamini watasema: “Waliopata hasara ni hakika wale waliopoteza Dhati yao na walio wao, Siku ya Kusimama Mbele.”

وَقَالَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَأَهۡلِيهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ

Je, si hivyo: madhalimu wamo katika adhabu ya kudumu.[45]

أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ فِي عَذَابٖ مُّقِيمٖ [45]

Hawatakuwa na mwandani yeyote wa kuwasaidia, pasipo Mungu.

وَمَا كَانَ لَهُم مِّنۡ أَوۡلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ

Na yeyote Mungu anayempoteza hana tena njia yoyote.[46]

وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٖ [46]

Mjibuni Mlezi wenu kabla haijaja, kutoka kwa Mungu, siku isiyoweza kufutwa;

ٱسۡتَجِيبُواْ لِرَبِّكُم مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ يَوۡمٞ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ

hamtakuwa na siku hiyo kimbilio lolote,

مَا لَكُم مِّن مَّلۡجَإٖ يَوۡمَئِذٖ

na hamtakuwa na njia yoyote ya kukataa.[47]

وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٖ [47]

Wakiepuka, hatukukutuma kuwa mlinzi juu yao;

فَإِنۡ أَعۡرَضُواْ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظًا

haikupasi ila ufikishaji.

إِنۡ عَلَيۡكَ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ

Na Tunapomwonjesha mwanadamu huruma itokayo Kwetu, hufurahia;

وَإِنَّآ إِذَآ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ فَرِحَ بِهَا

na ikiwa ubaya utawafika kwa sababu ya yale mikono yao ilitanguliza, hapo mwanadamu hakika ni mkanaji mkubwa.[48]

وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ كَفُورٌ [48]

Ufalme wa mbingu na ardhi ni wa Mungu;

لِّلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Huumba Anachoridhia;

يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

Humtunukia, Aridhiaye, mabinti, na humtunukia, Aridhiaye, wavulana, au Huwaoanisha, wavulana na mabinti, na humfanya tasa Aridhiaye,[49]

يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ [49] أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote, Muweza.[50]

إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ [50]

Hakuna binadamu ambaye Mungu amsemeze, isipokuwa kwa ufunuo, au kutoka nyuma ya pazia, au kwa kutuma mjumbe afunue, kwa idhini Yake, Anachoridhia;

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ

Yeye hakika ndiye Aliye Juu Zaidi, Mwenye Hekima.[51]

إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ [51]

Hivyo Tumekufunulia Mmiminiko utokao kwa amri Yetu;

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا

hukuwa na habari ya Maandiko yalikuwa nini, wala imani, lakini Tumeufanya nuru ambayo kwayo Tunamwongoza Tunayeridhia miongoni mwa watiifu Wetu;

مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا

na wewe, kwa yakini unaongoza kuelekea barabara iliyonyooka — barabara ya Mungu, ambaye ni Wake kilichomo katika mbingu na kilicho ardhini.[52]

وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ۝52 صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Je, si hivyo: kwa Mungu ndiko mambo yote yanakoelekea.[53]

أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ۝53

AZ-ZUKHRUF • الزخرف

Sura 43 · 89 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

حمٓ [1]

Kwa Maandiko yaliyo wazi! Hakika tumeyafanya Usomaji usio na kasoro, huenda mtatumia akili.[2–3]

وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ [2] إِنَّا جَعَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ [3]

Na yamo, katika Chimbuko la Maandiko Kwetu, kwa yakini yametukuka, yenye hekima.[4]

وَإِنَّهُۥ فِىٓ أُمِّ ٱلْكِتَٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِىٌّ حَكِيمٌ [4]

Je, Tutaacha kuwazidishia kurasa za Ukumbusho, kwa sababu ninyi ni kaumu iliyopita kiasi?[5]

أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ [5]

Waarifishaji wangapi hatukuwatuma miongoni mwa wa kwanza![6]

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِىٍّ فِى ٱلْأَوَّلِينَ [6]

Lakini hakuna mwarifishaji aliyewajia ila walimdhihaki.[7]

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِىٍّ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ [7]

Basi tuliangamiza walio wabaya zaidi yao katika mshiko,

فَأَهْلَكْنَآ أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا

na mfano wa wa kwanza umepita.[8]

وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلْأَوَّلِينَ [8]

Na ukiwauliza: “Nani ameumba mbingu na ardhi?”, kwa yakini watasema: “Mwenye Nguvu zote, Mjuzi wa Yote ndiye ameziumba.”[9]

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ [9]

Yule aliyewafanyia ardhi kuwa tambarare iliyotayarishwa, na akaweka humo kwa ajili yenu njia, huenda mtaongozwa;(111)[10]

ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [10] (111)

na aliyeteremsha kutoka anga maji kwa kipimo, ambayo kwayo Tumeieneza nchi iliyokufa —

وَٱلَّذِى نَزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا

ndivyo mtakavyotolewa;[11]

كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ [11]

na aliyeumba jozi zote, na akawafanyia, miongoni mwa meli na mifugo, mnayopanda, ili mtulie migongoni mwao, kisha mkumbuke neema ya Mlezi wenu mkishatulia juu yao, na mseme: “Utukufu ni wa Yule aliyetuweka hili chini ya amri, ilhali sisi hatukuwa na uwezo nalo wenyewe; na kwa yakini kwa Mlezi wetu ndiko tutakakogeukia.”[12–14]

وَٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْفُلْكِ وَٱلْأَنْعَٰمِ مَا تَرْكَبُونَ [12] لِتَسْتَوُۥا۟ عَلَىٰ ظُهُورِهِۦ ثُمَّ تَذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا ٱسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا۟ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ [13] وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ [14]

Na wamemwekea, miongoni mwa watiifu Wake, sehemu.

وَجَعَلُوا۟ لَهُۥ مِنْ عِبَادِهِۦ جُزْءًا

Mwanadamu kwa yakini ni mkanaji mkuu aliye wazi.[15]

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ [15]

Au Angechukua, miongoni mwa Anachoumba, mabinti, huku akiwahifadhia ninyi wavulana?[16]

أَمِ ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخۡلُقُ بَنَاتٖ وَأَصۡفَىٰكُم بِٱلۡبَنِينَ [16]

Lakini mmoja wao anapopata habari ya yale anayoyapigia mfano mwenyewe kwa Mwingi wa Huruma, uso wake hubaki mweusi, na amejaa hasira.[17]

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحۡمَٰنِ مَثَلٗا ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٌ [17]

Je, huyu basi analelewa katika pambo na ambaye, katika ugomvi, hana uwazi?[18]

أَوَمَن يُنَشَّؤُاْ فِي ٱلۡحِلۡيَةِ وَهُوَ فِي ٱلۡخِصَامِ غَيۡرُ مُبِينٖ [18]

Na Watekelezaji, ambao ni watiifu wa Mwingi wa Huruma, wamewafanya wa kike.

وَجَعَلُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ ٱلَّذِينَ هُمۡ عِبَٰدُ ٱلرَّحۡمَٰنِ إِنَٰثًا

Je, walishuhudia uumbaji wao?

أَشَهِدُواْ خَلۡقَهُمۡ

Ushahidi wao utaandikwa, nao wataulizwa.[19]

سَتُكۡتَبُ شَهَٰدَتُهُمۡ وَيُسۡـَٔلُونَ [19]

Na wanasema: “Kama Mwingi wa Huruma angeridhia, tusingewatii.”

وَقَالُواْ لَوۡ شَآءَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَا عَبَدۡنَٰهُمۡ

Hawana ujuzi wowote wa hilo;

مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنۡ عِلۡمٍ

hawafanyi ila kukisia.[20]

إِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ [20]

Au tuliwapa, kabla ya hili, Maandiko ambayo wangeyashikilia kwa nguvu?[21]

أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ كِتَٰبٗا مِّن قَبۡلِهِۦ فَهُم بِهِۦ مُسۡتَمۡسِكُونَ [21]

Bali wanasema: “Hakika tuliwakuta mababu zetu juu ya njia, na ni juu ya nyayo zao tunaongozwa.”[22]

بَلْ قَالُوٓا۟ إِنَّا وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّهْتَدُونَ [22]

Hivyo hatukumtuma kamwe, kabla yako, mwonyaji katika mji, ila matajiri wake walisema: “Hakika tuliwakuta mababu zetu juu ya njia, na ni juu ya nyayo zao tunajifananisha.”[23]

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ إِنَّا وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقْتَدُونَ [23]

Alisema: “Na hata kama ningewaletea kinachoongoza vizuri zaidi kuliko mlichowakuta nacho mababu zenu?”

قَٰلَ أَوَلَوْ جِئْتُكُم بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ ءَابَآءَكُمْ

Walisema: “Hakika tunakana mliyotumwa nayo.”[24]

قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ [24]

Basi Tulilipiza kisasi kwao; tazama basi hatima ya waliokuwa wakiita uongo.[25]

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ [25]

Na Ibrahimu alipomwambia baba yake na kaumu yake: “Hakika mimi niko mbali na mnachotii, isipokuwa Yule aliyeniumba mwanzoni, kwani Yeye ndiye atakayeniongoza” —[26–27]

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦٓ إِنَّنِى بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ [26] إِلَّا ٱلَّذِى فَطَرَنِى فَإِنَّهُۥ سَيَهْدِينِ [27]

naye akaufanya neno la kudumu ndani ya kizazi chake, huenda wangerejea.[28]

وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِى عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ [28]

Lakini Nimewastarehesha hawa na mababu zao, hadi iwafikie ukweli na mjumbe aliye wazi.[29]

بَلْ مَتَّعْتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ [29]

Na ukweli ulipowajia, walisema: “Huu ni mazingaombwe, na hakika tunaukana.”[30]

وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ [30]

Na walisema: “Laiti Usomaji huu ungeteremshwa juu ya mtu mkubwa wa mojawapo ya miji miwili!”[31]

وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ [31]

Je, ni wao wanaogawa huruma ya Mlezi wako?

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ

Ni Sisi Tuliogawa kati yao maisha yao katika Maisha ya Karibu, na Tukainua baadhi juu ya wengine, kwa daraja, ili baadhi wawachukue wengine kuwa watumishi;

نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا سُخْرِيًّا

na huruma ya Mlezi wako ni bora kuliko wanachokusanya.[32]

وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ [32]

Na kama si kwamba watu wangalikuwa jamii moja, Tungaliwafanyia wanaomkana Mwingi wa Huruma dari za fedha kwa nyumba zao, na ngazi wanazopandia, na kwa nyumba zao milango, na viti wanavyoegemea, na dhahabu.[33–34]

وَلَوْلَآ أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِٱلرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ [33] وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ [34] وَزُخْرُفًا

Na yote hayo si ila starehe ya Maisha ya Karibu;

وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا

ilhali Maisha ya Mwisho, kwa Mlezi wako, ni kwa wanaojikinga.[35]

وَٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ [35]

Na yeyote anayeacha macho yake yafifie mbele ya Ukumbusho wa Mwingi wa Huruma, Tunamtengea Mwepushaji, anayekuwa mwenzi wake;[36]

وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ [36]

na hawa kwa yakini huwazibia njia, ilhali wanadhani kuwa miongoni mwa wanaoongozwa;[37]

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ [37]

hadi, wawili wao watakapotujia, atasema: “Laiti kungekuwa kati yangu na wewe umbali wa mashariki mbili!”**(112)**

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ **(112)**

Ni mwenzi mbaya kama nini![38]

فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ [38]

Na hautawafaa, leo, kwa kuwa mmedhulumu, kwamba mshirikishwe katika adhabu.[39]

وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ [39]

Je, ni wewe utakayewasikizisha viziwi, au kuwaongoza vipofu na yeyote aliye katika upotovu ulio wazi?[40]

أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [40]

Tukikuondoa basi, Tutalipiza kisasi kwao hakika hapo; au Tukikuonyesha Tuliyowaahidi, tuna mamlaka kamili juu yao hata hivyo.[41-42]

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ [41] أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ [42]

Shikilia basi kwa nguvu uliyofunuliwa;

فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ إِلَيْكَ

wewe hakika uko juu ya barabara iliyonyooka.[43]

إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [43]

Na yeye kwa yakini ni Ukumbusho kwako na kwa kaumu yako;

وَإِنَّهُۥ لَذِكۡرٞ لَّكَ وَلِقَوۡمِكَ

nanyi mtaulizwa hivi karibuni.[44]

وَسَوۡفَ تُسۡـَٔلُونَ [44]

Na uliza wajumbe Wetu Tuliowatuma kabla yako:

وَسۡـَٔلۡ مَنۡ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رُّسُلِنَآ

je, tulianzisha, pasipo Mwingi wa Huruma, miungu ya kutiiwa?[45]

أَجَعَلۡنَا مِن دُونِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ءَالِهَةٗ يُعۡبَدُونَ [45]

Na hakika tulimtuma Musa na ishara Zetu, kwa Firauni na baraza lake; alisema: “Mimi ni mjumbe wa Mlezi wa viumbe vyote.”[46]

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ [46]

Lakini alipowaletea ishara Zetu, hapo wakazicheka.[47]

فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنۡهَا يَضۡحَكُونَ [47]

Lakini kila ishara Tuliyowaonyesha ilikuwa kubwa kuliko mfano wake;

وَمَا نُرِيهِم مِّنۡ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكۡبَرُ مِنۡ أُخۡتِهَا

na Tukawakamata kwa adhabu, huenda wangerejea.[48]

وَأَخَذۡنَٰهُم بِٱلۡعَذَابِ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ [48]

Na walisema: “Ewe mfanya mazingaombwe, tuombee Mlezi wako kwa agano alilofanya nawe; kwa yakini tutaongozwa.”[49]

وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهۡتَدُونَ [49]

Lakini Tulipowaondolea adhabu, hapo wakavunja ahadi.[50]

فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابَ إِذَا هُمۡ يَنكُثُونَ [50]

Na Firauni alipiga kelele kwa kaumu yake, akisema: “Enyi kaumu yangu, je, ufalme wa Misri si wangu, pamoja na mito hii inayotiririka chini yangu?

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِۦ قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِي مِن تَحْتِيٓ

Je, basi hamwoni wazi?[51]

أَفَلَا تُبْصِرُونَ [51]

Au mimi ni bora kuliko huyu, ambaye ni duni na karibu hawezi kujieleza wazi?[52]

أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ [52]

Kwa nini basi hakutupiwa vikuku vya dhahabu, au kwa nini hawakuja pamoja naye Watekelezaji, kwa msafara!”**(113)** [53]

فَلَوْلَآ أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ [53] **(113)**

Alipunguza akili ya kaumu yake, nao wakamnyenyekea;

فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ فَأَطَاعُوهُ

kwani walikuwa kaumu ya wavukao mipaka.[54]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ [54]

Na walipotukasirisha, Tulilipiza kisasi kwao: tuliwazamisha wote, na Tukawafanya watu wa zamani na mfano kwa vizazi vilivyofuata.[55-56]

فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ [55] فَجَعَلْنَٰهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ [56]

Na mwana wa Maryamu alipopigiwa mfano, hapo kaumu yako inajiepusha nao;**(114)** [57]

وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ [57] **(114)**

nao wakasema: “Miungu yetu ni bora, au yeye?”

وَقَالُوٓا۟ ءَأَٰلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ

Hawakukupigia mfano huu ila kwa kupenda mjadala.

مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًۢا

Bali wao ni kaumu ya wagomvi.[58]

بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ [58]

Si ila mtiifu Tuliyemjaza neema, na Tuliyemfanya mfano kwa wana wa Israeli;[59]

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَٰهُ مَثَلًا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ [59]

na kama Tungeridhia, Tungewafanya Watekelezaji wanaofuatana katika ardhi.[60]

وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةً فِى ٱلْأَرْضِ يَخْلُفُونَ [60]

Na hili kwa yakini ni ujuzi wa Saa; msiingie basi katika mzozo juu yake,

وَإِنَّهُۥ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا

na nifuateni: hii ni barabara iliyonyooka.[61]

وَٱتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ [61]

Na Mwepushaji asiwazibie kabisa;

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ

kwani yeye ni adui dhahiri kwenu.[62]

إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ [62]

Na Isa alipokuja na dalili wazi, alisema: “Nimewaletea hekima, na ili kuwafafanulia sehemu ya mnayotofautiana;

وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُم بِٱلْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى تَخْتَلِفُونَ فِيهِ

jikingeni basi mbele ya Mungu na nyenyekeeni kwangu,[63]

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ [63]

kwani Mungu ni Mlezi wangu na Mlezi wenu; mtiini basi:

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ

hii ni barabara iliyonyooka."[64]

هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ [64]

Basi makundi yalitofautiana kati yao;

فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْ

ole basi kwa wale waliodhulumu, kwa sababu ya adhabu ya siku chungu![65]

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ [65]

Je, wanangojea tu Saa, ije kwao ghafla, bila wao kuhisi?[66]

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [66]

Siku hiyo, marafiki wa karibu watakuwa, kwa wao kwa wao, maadui, isipokuwa wanaojikinga.[67]

ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ [67]

"Enyi watiifu Wangu, hakuna woga juu yenu leo, wala hamtahuzunika,[68]

يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ [68]

ninyi mlioamini ishara Zetu na mlikuwa wanyoofu kwa Mungu: ingieni Bustanini, ninyi na wake zenu na waume zenu, mkijaa furaha."[69-70]

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ [69] ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ تُحْبَرُونَ [70]

Watapitishiwa miongoni mwao sahani za dhahabu na vikombe,

يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ

na kutakuwa humo kila kitu Dhati inachoweza kutamani, na kinachopendeza macho;

وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ

nanyi mtakaa humo milele.[71]

وَأَنتُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [71]

Na hiyo ndiyo Bustani mliyorithi, kwa mliyokuwa mkitenda.[72]

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِىٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [72]

Mtakuwa na humo ladha nyingi, ambayo mtayala.[73]

لَكُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ [73]

Waliotengwa watakaa milele hakika katika adhabu ya Jahanamu,[74]

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِى عَذَابِ جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ [74]

haitapungua kwao, nao watakuwa humo wamekata tamaa.[75]

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ [75]

Hatukuwadhulumu,

وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ

lakini wao ndio waliokuwa madhalimu.[76]

وَلَٰكِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلظَّٰلِمِينَ [76]

Na watapiga kelele: “Ewe Maliki, Mlezi wako amalize nasi!”

وَنَادَوْا۟ يَٰمَٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ

Atasema: “Hakika mmekusudiwa kubaki humo.”[77]

قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ [77]

Hakika tumewaletea ukweli,

لَقَدْ جِئْنَٰكُم بِٱلْحَقِّ

lakini wengi wenu wana chuki kwa ukweli.[78]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ [78]

Au wamefanya mpango fulani? Ni Sisi Tunaopanga.[79]

أَمْ أَبْرَمُوٓا۟ أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ [79]

Au wanadhani kwamba hatusikii siri yao na mashauriano yao ya faragha? Bali ndiyo!

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُم بَلَىٰ

na wajumbe Wetu, kwao, wanaandika.[80]

وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ [80]

Sema: “Kama Mwingi wa Huruma angekuwa na mtoto,

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ

ningalikuwa wa kwanza wa watiifu.”[81]

فَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْعَٰبِدِينَ [81]

Utukufu ni wa Mlezi wa mbingu na ardhi, Mlezi wa Jengo, juu ya wanayoyaeleza![82]

سُبْحَٰنَ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ [82]

Waache basi: wazame na wacheze, hadi wakutane na siku yao, ile wanayoahidiwa.[83]

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ [83]

Yeye ndiye, katika anga, Mungu, na katika ardhi, Mungu;

وَهُوَ ٱلَّذِى فِى ٱلسَّمَآءِ إِلَٰهٌ وَفِى ٱلْأَرْضِ إِلَٰهٌ

na Yeye ndiye Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote.[84]

وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ [84]

Na abarikiwe Yule ambaye ufalme wa mbingu na ardhi, na vilivyo kati yao, ni Wake;

وَتَبَارَكَ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

na Kwake Yeye ndiko ujuzi wa Saa;

وَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ

na ni Kwake Yeye mtarejeshwa.[85]

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [85]

Na wale wanaowaomba pasipo Yeye hawamiliki usuluhishi wowote, isipokuwa yule atakayeshuhudia ukweli, kwa ujuzi kamili.[86]

وَلَا يَمْلِكُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ [86]

Na ukiwauliza ni nani aliyewaumba, kwa yakini watasema: “Mungu.”

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ

Wanapotoshwa vipi basi?[87]

فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ [87]

Na kwa neno lake: “Ewe Mlezi wangu, hawa hakika ni kaumu isiyoamini.”[88]

وَقِيلِهِۦ يَٰرَبِّ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ [88]

Geuza basi ukurasa kwao, na sema: “Amani!”

فَٱصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَٰمٌ

Watajua hivi karibuni.[89]

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [89]

AD-DUKHAN • الدخان

Sura 44 · 59 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

حمٓ [1]

Kwa Maandiko yaliyo wazi! Hakika tumeyateremsha katika usiku uliobarikiwa. Sisi tunaonya.[2-3]

وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ [2] إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ [3]

Ndani yake kila jambo la hekima huamuliwa, amri itokayo Kwetu,[4]

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ [4] أَمْرًا مِّنْ عِندِنَآ

kwani Sisi Tunatuma huruma itokayo kwa Mlezi wako,[5]

إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ [5] رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ

kwani Yeye ndiye Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote,[6]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ [6]

Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyo kati yao, ikiwa ninyi ni miongoni mwa wanaojua kwa yakini.[7]

رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ [7]

Hakuna mungu isipokuwa Yeye.

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Huhuisha na kufisha,

يُحْيِۦ وَيُمِيتُ

Mlezi wenu na Mlezi wa mababu zenu wa kwanza.[8]

رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ [8]

Lakini wao, wamo katika mashaka, wanacheza.[9]

بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ يَلْعَبُونَ [9]

Ngoja basi siku ambayo anga italeta moshi ulio wazi utakaowafunika watu.[10]

فَٱرْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِى ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ [10] يَغْشَى ٱلنَّاسَ

Hii ni adhabu chungu.[11]

هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ [11]

“Mlezi wetu, tuondolee adhabu, kwani tunaamini.”[12]

رَّبَّنَا ٱكْشِفْ عَنَّا ٱلْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ [12]

Ukumbusho ungewafaaje, ilhali mjumbe aliye wazi amewajia, kisha wakamgeuzia mgongo wakisema: “mtu aliyefundishwa, aliyevurugika akili”?[13–14]

أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكْرَىٰ وَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ [13] ثُمَّ تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ وَقَالُوا۟ مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ [14]

Tutawaondolea adhabu kwa muda mchache,

إِنَّا كَاشِفُوا۟ ٱلْعَذَابِ قَلِيلًا

lakini mtarudia hakika.[15]

إِنَّكُمْ عَآئِدُونَ [15]

Siku Tutakaposhika kwa mshiko mkubwa zaidi,

يَوْمَ نَبْطِشُ ٱلْبَطْشَةَ ٱلْكُبْرَىٰٓ

Hakika Tutalipiza kisasi.[16]

إِنَّا مُنتَقِمُونَ [16]

Kabla yao, tuliijaribu kaumu ya Firauni: mjumbe mtukufu aliwajia, akisema: “Nirudishieni watiifu wa Mungu, mimi kwenu hakika ni mjumbe wa kuaminika; wala msijikweze dhidi ya Mungu, nawaletea mamlaka dhahiri; na najiweka katika hifadhi ya Mlezi wangu na wenu, dhidi ya kunifukuza; na msiponiamini, basi jitengeni nami.”[17–21]

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ [17] أَنْ أَدُّوٓاْ إِلَيَّ عِبَادَ ٱللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ [18] وَأَن لَّا تَعْلُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِنِّيٓ ءَاتِيكُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [19] وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ [20] وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُواْ لِي فَٱعْتَزِلُونِ [21]

Basi alimwomba Mlezi wake: “Hawa ni kaumu ya waliotengwa.”[22]

فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ [22]

“Ondoka usiku na watiifu Wangu, mtafuatwa; na iache bahari tulivu,[23]

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ [23] وَٱتْرُكِ ٱلْبَحْرَ رَهْوًا

kwani wao ni jeshi litakalozamishwa.”[24]

إِنَّهُمْ جُندٌ مُّغْرَقُونَ [24]

Bustani ngapi na chemchemi waliziacha, na mazao, na nafasi tukufu, na starehe walizokuwa wakifurahia.[25–27]

كَمْ تَرَكُواْ مِن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ [25] وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ [26] وَنَعْمَةٍ كَانُواْ فِيهَا فَٰكِهِينَ [27]

Hivyo.

كَذَٰلِكَ

Na Tuliirithisha kaumu nyingine.[28]

وَأَوْرَثْنَٰهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ [28]

Wala anga wala ardhi hazikuwalilia, nao hawakupata muhula.[29]

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ وَمَا كَانُواْ مُنظَرِينَ [29]

Hakika tuliwaokoa wana wa Israeli kutoka adhabu ya kudhalilisha, kutoka kwa Firauni,[30]

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ٣٠ مِن فِرْعَوْنَ

kwani alikuwa, miongoni mwa waliopita kiasi, mwenye majivuno.[31]

إِنَّهُۥ كَانَ عَالِيًا مِّنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ٣١

Hakika Tuliwachagua, kwa ujuzi kamili, juu ya viumbe vyote, na Tukawapa, miongoni mwa ishara, yale ambayo ndani yake mlikuwa, waziwazi, kinachojaribu.[32–33]

وَلَقَدِ ٱخْتَرْنَٰهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ٣٢ وَءَاتَيْنَٰهُم مِّنَ ٱلْءَايَٰتِ مَا فِيهِ بَلَٰٓؤٌا۟ مُّبِينٌ ٣٣

Hao wanasema kwa yakini: “Hakuna ila kifo chetu cha kwanza, nasi hatutatandazwa. Warudisheni basi mababu zetu, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[34–36]

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ٣٤ إِنْ هِىَ إِلَّا مَوْتَتُنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ٣٥ فَأْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ٣٦

Je, wao ni bora, au kaumu ya Tubba?

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ

Na waliokuwa kabla yao, Tuliwaangamiza,

وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَٰهُمْ

kwani walikuwa waliotengwa.[37]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ ٣٧

Hatukuumba mbingu na ardhi na vilivyo kati yao kwa kucheza.[38]

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ٣٨

Hatukuviumba ila kwa kweli,

مَا خَلَقْنَٰهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ

lakini wengi wao hawajui.[39]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [39]

Siku ya Kutenganisha hakika ni miadi iliyowekwa kwao wote, siku ambayo mwandani hatamfaa mwandani chochote, na ambayo hawatasaidiwa — isipokuwa yule ambaye Mungu anamfanyia huruma,[40–41]

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ [40] يَوْمَ لَا يُغْنِى مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ [41] إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ

kwani ndiye Yeye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Huruma.[42]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ [42]

Mti wa Zakumu hakika ni chakula cha mvukaji mipaka mgumu; kama chuma kilichoyeyushwa, huchemka matumboni kama maji yanayochemka.[43–46]

إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ [43] طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ [44] كَٱلْمُهْلِ يَغْلِى فِى ٱلْبُطُونِ [45] كَغَلْىِ ٱلْحَمِيمِ [46]

“Mshikeni na mmburuze katikati ya Tanuru, kisha mmwagieni juu ya kichwa chake adhabu ya maji yanayochemka. Onja![47–48]

خُذُوهُ فَٱعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ [47] ثُمَّ صُبُّوا۟ فَوْقَ رَأْسِهِۦ مِنْ عَذَابِ ٱلْحَمِيمِ [48] ذُقْ

Kwani ni wewe, mwenye nguvu, mtukufu!”[49]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ [49]

Hii hakika ndiyo mliyokuwa mkiingia katika mzozo kuhusu.[50]

إِنَّ هَٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمْتَرُونَ [50]

Wanaojikinga watakuwa hakika katika mahali salama, katika bustani na chemchemi, wakivaa hariri nyembamba na brokadi, wakikabiliana.[51–53]

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى مَقَامٍ أَمِينٍ [51] فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ [52] يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَٰبِلِينَ [53]

Hivyo.

كَذَٰلِكَ

Na Tutawaunganisha na wenzi wa mazungumzo wa msaada.[54]

وَزَوَّجْنَٰهُم بِحُورٍ عِينٍ [54]

Watadai humo kila tunda, kwa usalama kamili.[55]

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَٰكِهَةٍ ءَامِنِينَ [55]

Hawataonja humo kifo,

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ

isipokuwa kifo cha kwanza.

إِلَّا ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ

Na Atakuwa amewakinga na adhabu ya Tanuru, kwa fadhila itokayo kwa Mlezi wako.[56]

وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ [56] فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ

Huo ndio ushindi adhimu.[57]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [57]

Hatukuufanya rahisi katika lugha yako ila kwa matumaini kwamba watakumbuka.[58]

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَٰهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [58]

Ngoja basi,

فَٱرْتَقِبْ

kwani wao wanangoja.[59]

إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ [59]

AL-JATHIYA • الجاثية

Sura 45 · 37 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

حمٓ [1]

Uteremsho wa Maandiko unatoka kwa Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[2]

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ [2]

Kwa yakini mna, katika mbingu na ardhi, ishara kwa wanaoamini.[3]

إِنَّ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ [3]

Na katika uumbaji wenu, na katika viumbe vinavyotembea Anavyoeneza, mna ishara kwa kaumu yenye yakini; na katika kupishana kwa usiku na mchana, katika riziki ambayo Mungu huteremsha kutoka anga na ambayo kwayo Huihuisha ardhi baada ya kufa kwake, na katika utofauti wa pepo, mna ishara kwa kaumu inayotumia akili.[4-5]

وَفِى خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ [4] وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [5]

Hizo ndizo ishara za Mungu, ambazo Sisi Tunakukariria kwa kweli.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ

Katika mazungumzo gani, baada ya Mungu na ishara Zake, wataamini basi?[6]

فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَ ٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ [6]

Ole kwa kila mzushi mkongwe na mvukaji mipaka, anayesikia ishara za Mungu zikikaririwa kwake, kisha anaendelea kwa kujivimba kwa kiburi, kana kwamba hakuzisikia.[7]

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ [7] يَسْمَعُ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا

Mpashe basi habari ya adhabu chungu.[8]

فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [8]

Na anapojifunza jambo kuhusu ishara Zetu, huzichukulia kama dhihaka.

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَٰتِنَا شَيْـًٔا ٱتَّخَذَهَا هُزُوًا

Hao ndio watakaopata adhabu ya kudhalilisha.[9]

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ [9]

Nyuma yao, Jahanamu; na yale waliyochuma hayatawafaa chochote, wala wandani waliowachukua pasipo Mungu.

مِّن وَرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِى عَنْهُم مَّا كَسَبُوا۟ شَيْـًٔا وَلَا مَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَآءَ

Na watakuwa na adhabu adhimu.[10]

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ [10]

Huu ni mwongozo,

هَٰذَا هُدًى

na wanaokana ishara za Mlezi wao watapata adhabu iliyotengenezwa kwa uchafu chungu. **(115)** [11]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ [11] **(115)**

Mungu ndiye Aliyewaweka bahari chini ya amri, ili meli ziende ndani yake kwa amri Yake, na ili mtafute katika fadhila Yake, na huenda mtashukuru.[12]

ٱللَّهُ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ ٱلْبَحْرَ لِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [12]

Na Amewaweka chini ya amri vyote vilivyomo katika mbingu na vyote vilivyo ardhini, vyote vikitoka Kwake.

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ

Kuna kwa yakini hapo ishara kwa kaumu inayotafakari.[13]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [13]

Waambie wanaoamini wasamehe wasiotarajia siku za Mungu, ili Alipe kaumu kulingana na waliyokuwa wakichuma.[14]

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يَغْفِرُوا۟ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجْزِىَ قَوْمًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ [14]

Yeyote atendaye tendo mazima, ni kwa ajili ya nafsi yake,

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِۦ

na yeyote atendaye vibaya, ni dhidi ya nafsi yake,

وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا

kisha kwa Mlezi wenu mtarejeshwa.[15]

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ [15]

Hakika Tuliwapa wana wa Israeli Maandiko, hukumu na kazi ya kuarifu; Tuliwaruzuku vitu vizuri na Tukawapendelea juu ya viumbe vyote; na Tuliwapa dalili wazi kuhusu Amri.[16]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ [16] وَءَاتَيْنَٰهُم بَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ

Hawakutofautiana ila baada ya ujuzi kuwajia,

فَمَا ٱخْتَلَفُوٓا۟ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ

kwa unyang'anyi baina yao.

بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ

Mlezi wako ataamua, hakika, kati yao, katika Siku ya Kusimama Mbele, kuhusu yale waliyokuwa wakitofautiana.[17]

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [17]

Kisha Tulikuweka juu ya njia iliyowekewa sheria kutoka Amri: ifuate,

ثُمَّ جَعَلْنَٰكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ فَٱتَّبِعْهَا

wala usifuate mihemko ya wasiojua,[18]

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ [18]

kwani hawatakufaa chochote mbele ya Mungu,

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا۟ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

na madhalimu ni wandani wa wao kwa wao,

وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ

ilhali Mungu ni Mwandani wa wanaojikinga.[19]

وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُتَّقِينَ [19]

Haya ni maono kwa watu, mwongozo na huruma kwa kaumu yenye yakini.[20]

هَٰذَا بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ [20]

Au wale waliotenda matendo mabaya wanadhani kwamba Tutawatendea kama walioamini na kutenda matendo mazima, maisha yao na kifo chao vikiwa sawa?

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ ٱجْتَرَحُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَوَآءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ

Ni mbaya kama nini hukumu yao![21]

سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ [21]

Na Mungu ameumba mbingu na ardhi kwa kweli,

وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ

na ili kila Dhati ilipwe kulingana na ilichochuma, bila wao kudhulumiwa.[22]

وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [22]

Je, umemwona yule aliyechukua mhemko wake kuwa mungu? Mungu amempoteza kwa ujuzi kamili, ametia muhuri kusikia kwake na kiini chake, na ameweka juu ya kuona kwake kinachokifunika. Nani basi atakayemwongoza, baada ya Mungu?

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ

Je, hamkumbuki basi?[23]

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ [23]

Na walisema: “Hakuna ila Maisha yetu ya Karibu, tunakufa na tunaishi, na hakuna kinachotuangamiza ila wakati.”

وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ إِلَّا ٱلدَّهْرُ

Hawana ujuzi wowote kuhusu hilo,

وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ

hawafanyi ila kudhani.[24]

إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ [24]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwao, wazi, hoja yao pekee ni kusema: “Warudisheni mababu zetu, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[25]

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [25]

Sema: “Mungu huwahuisha, kisha huwafisha, kisha Atawakusanya Siku ya Kusimama Mbele, isiyo na shaka,

قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ

lakini wengi wa watu hawajui."[26]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [26]

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi,

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

na siku Saa itakaposimama, siku hiyo, mafundi wa batili watapata hasara.[27]

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ [27]

Na utaiona kila jamii ikipiga magoti,

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً

kila jamii itaitwa kuelekea daftari lake.

كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا

"Leo mnalipwa kulingana na mliyokuwa mkitenda."[28]

ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [28]

"Hili ni daftari Letu, linasema juu yenu ukweli wote,

هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ

kwani Sisi Tulikuwa Tukinakilisha mliyokuwa mkitenda."[29]

إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [29]

Kuhusu walioamini na kutenda matendo mazima, Mlezi wao atawaingiza katika huruma Yake;

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ

huo ndio ushindi ulio wazi.[30]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ [30]

Na kuhusu wanaokana: “Je, ishara Zangu hazikuwa zikikaririwa kwenu? Lakini mlijivimba kwa kiburi na mlikuwa kaumu ya waliotengwa.”[31]

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَفَلَمۡ تَكُنۡ ءَايَٰتِي تُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ فَٱسۡتَكۡبَرۡتُمۡ وَكُنتُمۡ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ [31]

Na iliposemwa: “Ahadi ya Mungu hakika ni ukweli, na Saa, hakuna shaka juu yake”, mlisema: “Hatujui Saa ni nini, hatufanyi ila kudhani, na hatuna uhakika nayo.”[32]

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيۡبَ فِيهَا قُلۡتُم مَّا نَدۡرِي مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنّٗا وَمَا نَحۡنُ بِمُسۡتَيۡقِنِينَ [32]

Na yatawadhihirikia matokeo mabaya ya waliyotenda,

وَبَدَا لَهُمۡ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُواْ

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yatatimia dhidi yao.[33]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ [33]

Na itasemwa: “Leo Tunawasahau, kama mlivyosahau kukutana na siku hii yenu; kimbilio lenu ni Moto, nanyi hamtakuwa na msaada wowote.”[34]

وَقِيلَ ٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰكُمۡ كَمَا نَسِيتُمۡ لِقَآءَ يَوۡمِكُمۡ هَٰذَا وَمَأۡوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ [34]

“Hilo, kwa sababu mlizichukulia ishara za Mungu kama dhihaka, na Maisha ya Karibu yaliwadanganya.”

ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ ٱتَّخَذۡتُمۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوٗا وَغَرَّتۡكُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ

Leo basi, hawatatolewa humo, na hawataombwa tena kufanya toba.[35]

فَٱلۡيَوۡمَ لَا يُخۡرَجُونَ مِنۡهَا وَلَا هُمۡ يُسۡتَعۡتَبُونَ [35]

Himidi basi ni za Mungu, Mlezi wa mbingu na Mlezi wa ardhi, Mlezi wa viumbe vyote.[36]

فَلِلَّهِ ٱلۡحَمۡدُ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَرَبِّ ٱلۡأَرۡضِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ [36]

Na ukuu katika mbingu na ardhini ni Wake,

وَلَهُ ٱلۡكِبۡرِيَآءُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[37]

[37] وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ

AL-AHQAF • الاحقاف

Sura 46 · 35 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

حمٓ (Ḥa Mim).[1]

[1] حمٓ

Uteremsho wa Maandiko unatoka kwa Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[2]

[2] تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ

Hatukuumba mbingu na ardhi, na vilivyo kati yao, ila kwa kweli na kwa muda uliotajwa.

مَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

Na wanaokana wanaepuka waliyoonywa.[3]

[3] وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَمَّآ أُنذِرُوا۟ مُعْرِضُونَ

Sema: “Je, mnawaona mnaowaomba pasipo Mungu? Nionyesheni walichoumba katika ardhi, au wana sehemu katika mbingu?

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ

Nileteeni Maandiko yaliyotangulia haya, au athari ya ujuzi, ikiwa ninyi ni wasadikifu.”[4]

[4] ٱئْتُونِى بِكِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَآ أَوْ أَثَٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ

Na nani amepotea zaidi kuliko yule anayeomba, pasipo Mungu, kisichomjibu hadi Siku ya Kusimama Mbele, ilhali wanaghafilika na ombi lao?[5]

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُۥٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآئِهِمْ غَٰفِلُونَ [5]

Na watu watakapokusanywa, watakuwa kwao maadui, nao watakana utii wao.[6]

وَإِذَا حُشِرَ ٱلنَّاسُ كَانُواْ لَهُمْ أَعْدَآءً وَكَانُواْ بِعِبَادَتِهِمْ كَٰفِرِينَ [6]

Na ishara Zetu zinapokaririwa kwao, wazi, wanaokana husema, kuhusu ukweli unapowafikia: “Haya ni mazingaombwe ya wazi.”[7]

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ [7]

Au watasema: “Ameyazua”?

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ

Sema: “Nikiyazua, hamna chochote kwa ajili yangu mbele ya Mungu.

قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَمْلِكُونَ لِى مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

Anajua zaidi mnayojishughulisha nayo.

هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ

Anatosha kama shahidi kati yangu na ninyi.

كَفَىٰ بِهِۦ شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ

Na Yeye ndiye Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.”[8]

وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ [8]

Sema: “Mimi si jambo jipya miongoni mwa wajumbe, na sijui yatakayofanywa kwangu wala kwenu.

قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ ٱلرُّسُلِ وَمَآ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِى وَلَا بِكُمْ

Sifanyi ila kufuata ninachofunuliwa.

إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ

Na mimi si ila mwonyaji aliye wazi."[9]

وَمَآ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ [9]

Sema: "Mnaona: ikiwa hili latoka kwa Mungu nanyi mkalikana, ilhali shahidi kutoka wana wa Israeli ameshuhudia kuafikiana kwake na akaamini, nanyi mnajivimba kwa kiburi...

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَٱسْتَكْبَرْتُمْ

Mungu haongozi hakika kaumu dhalimu."[10]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [10]

Na wanaokana huwaambia wanaoamini: "Kama ingekuwa jambo jema, wasingetutangulia."

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ

Na kwa kuwa hawakuongozwa nayo, watasema: "Huu ni uzushi wa zamani."[11]

وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا۟ بِهِۦ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ [11]

Na kabla yake, Maandiko ya Musa, kama rejea na huruma.

وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً

Na haya ni Maandiko yanayothibitisha, kwa lugha isiyo na kasoro, ili uwaonye waliodhulumu, na habari njema kwa wanaofanya wema. **(116)** [12]

وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ [12] **(116)**

Hakika, wale wanaosema: "Mlezi wetu ni Mungu", kisha wakasimama imara, hakuna woga juu yao, nao hawatahuzunika.[13]

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ [13]

Hao ndio wenzi wa Bustani, wakikaa humo milele,

أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا

kwa malipo ya waliyokuwa wakitenda.[14]

جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [14]

Na Tumemwusia mwanadamu wema kwa wazazi wake wawili.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ إِحْسَٰنًا

Mama yake alimbeba kwa maumivu na akamzaa kwa maumivu.

حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا

Na mimba yake na kumwachisha kwake ziko miezi thelathini.

وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهْرًا

Hadi, alipofikia ukomavu wake kamili na kufikia miaka arobaini, akasema: “Mlezi wangu, nipe uwezo wa kushukuru neema Yako uliyonineemesha, mimi na wazazi wangu, na kutenda tendo mazima litakalokuridhisha.

حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ

Na fanya mazima kwangu kizazi changu.

وَأَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِىٓ

Hakika, ninarejea Kwako, na mimi ni miongoni mwa walio wanyoofu kwa Mungu.”[15]

إِنِّى تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ [15]

Hao ndio ambao Tunakubali kilicho kizuri zaidi katika waliyotenda, na Tunaondolea matendo yao mabaya, miongoni mwa wenzi wa Bustani,

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمْ فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلْجَنَّةِ

ahadi ya kweli waliyoahidiwa.[16]

وَعْدَ ٱلصِّدْقِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ [16]

Na yule aliyewaambia wazazi wake wawili: “Ah, kwenu nyote wawili! Mnaniahidi kwamba nitatolewa, ilhali vizazi vimeshapita kabla yangu?” — ilhali wote wawili wanamwomba Mungu msaada: “Ole wako, amini! Ahadi ya Mungu hakika ni ukweli” — naye anasema: “Hizi si ila hadithi za wa kale.”[17]

وَٱلَّذِى قَالَ لِوَٰلِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِىٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن قَبْلِى وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [17]

Hao ndio ambao neno limethibitika dhidi yao, miongoni mwa jamii zilizokwisha pita kabla yao, Waliofichika na wanadamu,

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ

kwani walikuwa waliopata hasara.[18]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ خَٰسِرِينَ [18]

Na kwa kila mmoja, madaraja, kulingana na waliyotenda,

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟

na ili Awalipe kikamilifu matendo yao, bila wao kudhulumiwa.[19]

وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [19]

Na siku wanaokana watakapoonyeshwa Moto: “Mmechukua vitu vyenu vizuri katika Maisha yenu ya Karibu na mmevifurahia.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَٰتِكُمْ فِى حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنْيَا وَٱسْتَمْتَعْتُم بِهَا

Leo basi, mtalipwa adhabu ya udhalilishaji, kwa kujivimba kwa kiburi katika ardhi bila haki, na kwa kuvuka mipaka.”[20]

فَٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ [20]

Na kumbuka ndugu wa Adi, alipowaonya kaumu yake huko Ahqaf — waonyaji walikuwa wameshapita mbele ya kaumu hiyo na nyuma yake: “Msimtii ila Mungu,

وَٱذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُۥ بِٱلْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ ٱلنُّذُرُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦٓ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ

kwani mimi nawaogopa kwa ajili yenu adhabu ya siku adhimu.”[21]

إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [21]

Walisema: “Je, umetujia ili utugeuze mbali na miungu yetu? Tuletee basi unachotuahidi, ikiwa u miongoni mwa wasadikifu.”[22]

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ [22]

Alisema: “Ujuzi uko kwa Mungu pekee; nawafikishia niliyotumwa nayo, lakini nawaona kaumu ya wajinga.”[23]

قَالَ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَأُبَلِّغُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَلَٰكِنِّىٓ أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ [23]

Kisha, walipoliona kama wingu linaloelekea mabonde yao, walisema: “Hili ni wingu litakaloleta mvua kwetu.”

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا۟ هَٰذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا

La, ni badala yake yale mliyokuwa mkitaka kuharakisha,

بَلْ هُوَ مَا ٱسْتَعْجَلْتُم بِهِۦ

upepo uliobeba adhabu chungu,[24]

رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ [24]

unaoangamiza kila kitu kwa amri ya Mlezi wake.

تُدَمِّرُ كُلَّ شَىْءٍۭ بِأَمْرِ رَبِّهَا

Na asubuhi, haukuona tena ila makazi yao.(117)

فَأَصْبَحُوا۟ لَا تُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ (117)

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa kaumu ya waliotengwa.[25]

كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ [25]

Na hakika Tuliwapa mamlaka katika yale ambayo hatukuwapa mamlaka ninyi, na Tuliwawekea kusikia, maono na Dhamiri,

وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰهُمۡ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّٰكُمۡ فِيهِ وَجَعَلۡنَا لَهُمۡ سَمۡعٗا وَأَبۡصَٰرٗا وَأَفۡـِٔدَةٗ

lakini wala kusikia kwao, wala maono yao, wala Dhamiri zao hazikuwafaa chochote, kwa kuwa walikuwa wakikana kwa ukaidi ishara za Mungu,

فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُمۡ سَمۡعُهُمۡ وَلَآ أَبۡصَٰرُهُمۡ وَلَآ أَفۡـِٔدَتُهُم مِّن شَيۡءٍ إِذۡ كَانُواْ يَجۡحَدُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ

na yale waliyokuwa wakiyadhihaki yalitimia dhidi yao.[26]

وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ [26]

Na hakika Tuliziangamiza miji iliyowazunguka, na Tukatofautisha ishara, huenda wangerejea.[27]

وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا مَا حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡقُرَىٰ وَصَرَّفۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ [27]

Kwa nini basi wale waliowachukua kama matoleo, pasipo Mungu, kama miungu, hawakuwasaidia?

فَلَوۡلَا نَصَرَهُمُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ قُرۡبَانًا ءَالِهَةَۢ

Bali wamepotea mbali nao,

بَلۡ ضَلُّواْ عَنۡهُمۡ

na hilo ni uzushi wao na waliyokuwa wakizua.[28]

وَذَٰلِكَ إِفۡكُهُمۡ وَمَا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ [28]

Na tulipoelekeza kwako kundi la Waliofichika waliokuwa wakisikiliza Usomaji; walipokuwepo humo, walisema: “Nyamazeni.”

وَإِذۡ صَرَفۡنَآ إِلَيۡكَ نَفَرٗا مِّنَ ٱلۡجِنِّ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْ

Kisha, ilipokamilika, walirudi kwa kaumu yao, wakiwa waonyaji.[29]

فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوۡاْ إِلَىٰ قَوۡمِهِم مُّنذِرِينَ [29]

Walisema: “Enyi kaumu yetu, tumesikia Maandiko yaliyoteremshwa baada ya Musa, yakithibitisha yaliyo kabla yake, yakiongoza kwenye ukweli na kwenye barabara iliyonyooka.[30]

قَالُوا۟ يَٰقَوْمَنَآ إِنَّا سَمِعْنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ [30]

Enyi kaumu yetu, mjibuni mwitaji wa Mungu na mwamini: Atawasamehe sehemu ya makosa yenu na atawapa kimbilio dhidi ya adhabu chungu.[31]

يَٰقَوْمَنَآ أَجِيبُوا۟ دَاعِىَ ٱللَّهِ وَءَامِنُوا۟ بِهِۦ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ [31]

Na yeyote asiyemjibu mwitaji wa Mungu hataweza Kumshinda katika ardhi, wala hatakuwa na, pasipo Yeye, mwandani yeyote.

وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِىَ ٱللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُۥ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءُ

Hao wamo katika upotovu ulio wazi.”[32]

أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [32]

Je, hawaoni kwamba Mungu, aliyeumba mbingu na ardhi na hakuchoka kwa uumbaji wake, ana uwezo wa kuwahuisha wafu? Ndiyo!

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَمْ يَعْىَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْۦِىَ ٱلْمَوْتَىٰ ۚ بَلَىٰٓ

Kwani Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[33]

إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [33]

Na siku wanaokana watakapoonyeshwa Moto: “Je, hili si ukweli?”

وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِٱلْحَقِّ

Watasema: “Ndiyo, kwa Mlezi wetu!”

قَالُوا۟ بَلَىٰ وَرَبِّنَا

Atasema: “Onjeni basi adhabu, kwa kukana.”[34]

قَالَ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ [34]

Kuwa na subira basi, kama walivyokuwa na subira wenye azimio miongoni mwa wajumbe, wala usiharakishe.

فَٱصۡبِرۡ كَمَا صَبَرَ أُوْلُواْ ٱلۡعَزۡمِ مِنَ ٱلرُّسُلِ وَلَا تَسۡتَعۡجِل

Kwao: “Kana kwamba, siku watakapoona wanachoahidiwa, hawakukaa ila saa moja ya mchana” — huu ni ufikishaji.

كَأَنَّهُمۡ يَوۡمَ يَرَوۡنَ مَا يُوعَدُونَ لَمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةٗ مِّن نَّهَارِۭ بَلَٰغٞ

Na nani atakayeangamizwa ila kaumu ya wavukao mipaka?[35]

فَهَلۡ يُهۡلَكُ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ [35]

MUHAMMAD • محمد

Sura 47 · 38 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Wanaokana na kuziba njia ya Mungu, Yeye hupoteza matendo yao.[1]

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ [1]

Na walioamini na kutenda matendo mazima, na kuamini yaliyoteremshwa kwa Muhammadi — na huo ni ukweli utokao kwa Mlezi wao — Amewafunika matendo yao mabaya na kufanya mazima hali yao.[2]

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُوا۟ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ [2]

Hilo, kwa sababu wanaokana hufuata batili, ilhali wanaoamini hufuata ukweli utokao kwa Mlezi wao.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْبَٰطِلَ وَأَنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ

Hivyo Mungu huwapigia watu mifano yao.[3]

كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَٰلَهُمْ [3]

Mnapokutana basi na wanaokana, zidisheni walio rehani.

فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَضَرْبَ ٱلرِّقَابِ

Kisha, mtakapokuwa mmewadhibiti kikamilifu, kazeni vifungo,

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا۟ ٱلْوَثَاقَ

kisha, ama neema, ama kubadilishana mateka, hadi vita viweke chini mizigo yake.

فَإِمَّا مَنًّۢا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلْحَرْبُ أَوْزَارَهَا

Hivyo. Na kama Mungu angeridhia, Angejisaidia Mwenyewe dhidi yao,

ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنْهُمْ

lakini ili kuwajaribu baadhi yenu kwa wengine.

وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَاْ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ

Na wale waliopigana katika njia ya Mungu, Hatapoteza kamwe matendo yao.(118) [4]

وَٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَٰلَهُمْ [4] (118)

Atawaongoza, atafanya mazima hali yao, na atawaingiza Bustanini Alikowajulisha.[5–6]

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ [5] وَيُدْخِلُهُمُ ٱلْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ [6]

Enyi mlioamini! Mkimsaidia Mungu, Atawasaidia na kuimarisha hatua zenu.[7]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تَنصُرُواْ ٱللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ [7]

Na wanaokana, kwao kuanguka, na Yeye hupoteza matendo yao.[8]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ [8]

Hilo, kwa sababu walichukia aliyoyateremsha Mungu, hapo Alibatilisha matendo yao.[9]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَٰلَهُمْ [9]

Je, hawakutembea basi katika ardhi kutazama hatima ya waliokuwa kabla yao? Mungu aliwaangamiza,

أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ

na wanaokana watapata hali inayofanana.[10]

وَلِلْكَٰفِرِينَ أَمْثَٰلُهَا [10]

Hilo, kwa sababu Mungu ni Mwandani wa wanaoamini, na kwamba wanaokana hawana mwandani.[11]

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوْلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَأَنَّ ٱلْكَٰفِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ [11]

Hakika, Mungu huwaingiza walioamini na kutenda matendo mazima katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka.

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ

Na wale wanaokana hustarehe na hula kama mifugo ilavyo, na Moto utakuwa makao yao.[12]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ ٱلْأَنْعَٰمُ وَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ [12]

Na miji mingapi yenye nguvu zaidi kuliko mji wako uliokufukuza, Tuliiangamiza, na hakuna msaada kwao.[13]

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِىَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ ٱلَّتِىٓ أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَٰهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ [13]

Je, yule aliye juu ya hoja wazi kutoka kwa Mlezi wake ni sawa na yule ambaye ubaya wa tendo lake umepambwa kwake, na wanaofuata mihemko yao?[14]

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ كَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم [14]

Mfano wa Bustani waliyoahidiwa wanaojikinga: humo mna mito ya maji yasiyooza, mito ya maziwa ambayo ladha yake haibadiliki, mito ya mvinyo tamu kwa wanaoinywa, na mito ya asali iliyosafishwa,

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ فِيهَآ أَنْهَٰرٌ مِّن مَّآءٍ غَيْرِ ءَاسِنٍ وَأَنْهَٰرٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُۥ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى

na wanayo humo matunda ya kila aina, pamoja na msamaha kutoka kwa Mlezi wao — je, wako kama wale wanaokaa milele katika Moto, wanaonyweshwa maji yanayochemka yanayokata viungo vyao vya ndani vipande vipande?[15]

وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَٰلِدٌ فِى ٱلنَّارِ وَسُقُوا۟ مَآءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَآءَهُمْ [15]

Na miongoni mwao wapo wanaokusikiliza, hata wanapotoka kwako, huwaambia wale waliopewa ujuzi: “Amesema nini punde hivi?”

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰٓ إِذَا خَرَجُوا۟ مِنْ عِندِكَ قَالُوا۟ لِلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا

Hao ndio wale ambao Mungu ameweka chapa juu ya viini vyao, na wanafuata mihemko yao.[16]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ [16]

Na wale walioongozwa, Yeye huwazidishia mwongozo na kuwapa ujikingaji wao.[17]

وَٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْا۟ زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَىٰهُمْ تَقْوَىٰهُمْ [17]

Je, wanangoja basi kitu kingine isipokuwa Saa, iwafikie ghafla? Ilhali alama zake za awali tayari zimekuja.

فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً فَقَدْ جَآءَ أَشْرَاطُهَا

Basi watawezaje kupata ukumbusho wao, itakapowafikia?[18]

فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَآءَتْهُمْ ذِكْرَىٰهُمْ [18]

Basi jua kwamba hakuna mungu isipokuwa Mungu, na omba msamaha kwa kosa lako, na kwa waumini wanaume na waumini wanawake.

فَٱعْلَمْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ

Na Mungu anajua mienendo yenu na makao yenu.[19]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَىٰكُمْ [19]

Na wale wanaoamini husema: “Kwa nini haikuteremshwa sura?”

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَوۡلَا نُزِّلَتۡ سُورَةٞ

Kisha, sura iliyo wazi bila utata ilipoteremshwa na mapigano yalipotajwa ndani yake, unawaona wale ambao viini vyao vina ugonjwa wakikutazama kwa macho ya yule anayezimia kwa kifo.

فَإِذَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ مُّحۡكَمَةٞ وَذُكِرَ فِيهَا ٱلۡقِتَالُ رَأَيۡتَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ نَظَرَ ٱلۡمَغۡشِيِّ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِ

Karibu zaidi kwao, basi:[20]

فَأَوۡلَىٰ لَهُمۡ [20]

unyenyekevu na maneno yanayokubalika kwa desturi.

طَاعَةٞ وَقَوۡلٞ مَّعۡرُوفٞ

Kisha, uamuzi unapochukuliwa, kama wangekuwa wasadikifu kwa Mungu, ingekuwa bora kwao.[21]

فَإِذَا عَزَمَ ٱلۡأَمۡرُ فَلَوۡ صَدَقُواْ ٱللَّهَ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ [21]

Je, huenda basi, kama mngegeuka mgongo, mngeeneza ufisadi katika ardhi na kuvunja ujamaa wenu kuwa koo zilizogawanyika?[22]

فَهَلۡ عَسَيۡتُمۡ إِن تَوَلَّيۡتُمۡ أَن تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَتُقَطِّعُوٓاْ أَرۡحَامَكُمۡ [22]

Hao ndio wale ambao Mungu amewalaani; amewafanya viziwi na kuyapofusha maono yao.[23]

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمۡ وَأَعۡمَىٰٓ أَبۡصَٰرَهُمۡ [23]

Je, basi hawatafakari Usomaji, au kuna makufuli juu ya viini vyao?[24]

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ أَمۡ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقۡفَالُهَآ [24]

Wale waliorudi nyuma baada ya mwongozo kuwa wazi kwao — Mwepushaji ndiye aliyewapendekezea hilo,

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱرۡتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِم مِّنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلۡهُدَى ٱلشَّيۡطَٰنُ سَوَّلَ لَهُمۡ

na wamepewa muda.(119) 25

وَأُمْلِي لَهُمْ (119) 25

Hayo ni kwa kuwa wamewaambia wale wanaochukia yale aliyoyateremsha Mungu: “Tutawanyenyekea katika sehemu ya jambo hilo.”

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لِلَّذِينَ كَرِهُوا۟ مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِى بَعْضِ ٱلْأَمْرِ

Na Mungu anajua wanayoyaficha.[26]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ 26

Itakuwaje basi Watekelezaji watakapowashika kikamilifu, wakiwazidisha katika kuwakamata kwao, iwe wanawakabili au wanawageuzia migongo?[27]

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَٰرَهُمْ 27

Hayo ni kwa kuwa wamefuata kile kilichomkasirisha Mungu, na wakachukia ridhaa Yake; ndipo alibatilisha matendo yao.[28]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُوا۟ مَآ أَسْخَطَ ٱللَّهَ وَكَرِهُوا۟ رِضْوَٰنَهُۥ فَأَحْبَطَ أَعْمَٰلَهُمْ 28

Ama je, wale ambao viini vyao vina ugonjwa wanadhani kwamba Mungu hatatoa kamwe vinyongo vyao?[29]

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ ٱللَّهُ أَضْغَٰنَهُمْ 29

Na Tungeridhia, Tungekuonyesha hao, nawe ungewatambua kwa alama zao.

وَلَوْ نَشَآءُ لَأَرَيْنَٰكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَٰهُمْ

Na kwa yakini utawatambua katika mtindo wa maneno yao.

وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِى لَحْنِ ٱلْقَوْلِ

Na Mungu anajua matendo yenu.[30]

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَٰلَكُمْ 30

Na kwa yakini Tutawajaribu, hata Tutakapowatofautisha miongoni mwenu wale wanaopambana na wenye subira, na Tutazijaribu habari zenu.[31]

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ ٱلْمُجَٰهِدِينَ مِنكُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبْلُوَا۟ أَخْبَارَكُمْ [31]

Wale wanaokana, wakazuia njia ya Mungu, na wakapinga kwa kujitenga mjumbe baada ya mwongozo kuwa wazi kwao, hawatamdhuru Mungu hata kidogo,

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّوا۟ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ شَيْـًٔا

na Yeye atabatilisha matendo yao.[32]

وَسَيُحْبِطُ أَعْمَٰلَهُمْ [32]

Enyi mlioamini! Mnyenyekeeni Mungu na mnyenyekeeni mjumbe, wala msiyafanye matendo yenu kuwa bure,[33]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوٓا۟ أَعْمَٰلَكُمْ [33]

kwani wale wanaokana, wakazuia njia ya Mungu, kisha wakafa hali wanakana, Mungu hatawasamehe kamwe.[34]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ [34]

Basi msilegee wala msiite kuelekea amani, hali nyinyi ndio walio juu zaidi na Mungu yuko pamoja nanyi,

فَلَا تَهِنُوا۟ وَتَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّلْمِ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمْ

wala hatawanyima kamwe matendo yenu.[35]

وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ [35]

Maisha ya Karibu si chochote ila mchezo na pumbao.

إِنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ

Na mkiamini na kujikinga, atawapa ujira wenu wala hatawaomba mali zenu.[36]

وَإِن تُؤْمِنُواْ وَتَتَّقُواْ يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ أَمْوَٰلَكُمْ [36]

Kama angewaomba kwa kusisitiza, mngekuwa bahili, naye angetoa vinyongo vyenu.[37]

إِن يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُواْ وَيُخْرِجْ أَضْغَٰنَكُمْ [37]

Hivyo ndivyo mlivyo, nyinyi mnaoitwa kutumia katika njia ya Mungu; ilhali miongoni mwenu wapo wanaoonyesha ubahili,

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ

na yeyote anayekuwa bahili si bahili ila kwa dhati yake mwenyewe.

وَمَن يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَن نَّفْسِهِۦ

Na Mungu ndiye Tajiri,

وَٱللَّهُ ٱلْغَنِىُّ

huku nyinyi ni maskini.

وَأَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ

Na mkigeuka mgongo, atawabadilishia kaumu nyingine ambayo haitakuwa kama nyinyi.[38]

وَإِن تَتَوَلَّوْاْ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓاْ أَمْثَٰلَكُم [38]

AL-FATH • الفتح

Sura 48 · 29 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Hakika tumekufungulia ufunguzi wa wazi, ili Mungu akusamehe makosa yako ya zamani na yajayo, akutimizie neema Yake juu yako, akuongoze kwenye barabara iliyonyooka, na akusaidie kwa msaada wenye nguvu.[1–3]

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا [1] لِّيَغْفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا [2] وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا [3]

Yeye ndiye aliyeteremsha kituliza katika viini vya waumini, ili waongeze imani juu ya imani yao.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِى قُلُوبِ ٱلْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ

Na ni mali ya Mungu majeshi ya mbingu na ardhi.

وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima — ili awaingize waumini wanaume na waumini wanawake katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, na afunike mbali nao matendo yao mabaya; hilo ni, kwa Mungu, ushindi adhimu — na ili awaadhibu wanafiki, wanaume na wanawake, wanaoshirikisha wanaume na wanaoshirikisha wanawake, wale wanaomdhania Mungu dhana mbaya.[4–5]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [4] لِّيُدْخِلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا [5] وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ

Juu yao, mzunguko wa ubaya.

عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ

Na Mungu amewakasirikia, amewalaani, na amewaandalia Jahanamu.

وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ

Na ni mwisho mbaya kama nini![6]

وَسَآءَتْ مَصِيرًا [6]

Na ni mali ya Mungu majeshi ya mbingu na ardhi.

وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[7]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا [7]

Hakika tumekutuma kama shahidi, mpasha habari njema na mwonyaji, ili mumwamini Mungu na mjumbe Wake, mumwezeshe, mumheshimu, na mumtukuze Mungu alfajiri na kurudi nyumbani.[8-9]

إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا [8] لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا [9]

Wale wanaokuapia uaminifu hawafanyi ila kumwapia Mungu uaminifu.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ

Mkono wa Mungu uko juu ya mikono yao.

يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ

Yeyote anayeikiuka haikiuki ila kwa kujidhuru yeye mwenyewe.

فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ

Na yeyote aliye mwaminifu kwa agano alilofunga na Mungu, Tutampa ujira adhimu.**(120)** [10]

وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَنُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا **(120)** [10]

Wakuu walioachwa nyuma watakuambia: “Mali zetu na jamaa zetu zimetushughulisha; tuombee msamaha.”

سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا

Wanasema kwa ndimi zao yale yasiyokuwa ndani ya viini vyao.

يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ

Sema: “Ni nani basi anayemiliki uwezo wowote mbele ya Mungu, kwa faida yenu, kama Yeye angekusudia kuwadhuru au angekusudia kuwanufaisha?”

قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًۢا

Bali Mungu ni Mtambuzi wa mnayoyafanya.[11]

بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًۢا [11]

Bali mlidhani kwamba mjumbe na waumini hawangerejea kamwe kwa walio wao, na hilo likapambwa katika viini vyenu; mlimdhania Mungu dhana mbaya, na mlikuwa kaumu iliyodhoofika.[12]

بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا [12]

Na yeyote asiyemwamini Mungu na mjumbe Wake — hakika Tumewaandalia wale wanaokana Makaa.[13]

وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا [13]

Na ni wa Mungu ufalme wa mbingu na ardhi.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Yeye humsamehe yule ambaye Yeye anaridhia, na huadhibu yule ambaye Yeye anaridhia.

يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[14]

وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [14]

Wale walioachwa nyuma watasema, mtakapokwenda kuchukua ngawira: “Tuacheni tuwafuate.”

سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ

Wanakusudia kubadilisha neno la Mungu.

يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟ كَلَٰمَ ٱللَّهِ

Sema: “Hamtatufuata kamwe.

قُل لَّن تَتَّبِعُونَا

Ndivyo alivyosema Mungu hapo awali.”

كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ

Ndipo watasema: “Hapana, bali mnatuonea wivu.”

فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا

Hawakuwa wakielewa, kwa uhalisia, ila kidogo.[15]

بَلْ كَانُوا۟ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا [15]

Waambie wale wakuu walioachwa nyuma: “Mtaitwa kwenda kwa kaumu yenye ugumu mkali; mtapigana nao, ama watakuwa wanyoofu kwa Mungu.”

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَٰتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ

Mkinyenyekea, Mungu atawapa ujira mzuri.

فَإِن تُطِيعُوا۟ يُؤْتِكُمُ ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا

Lakini mkigeuka mgongo kama mlivyokwisha kugeuka mgongo hapo awali, atawaadhibu kwa adhabu yenye maumivu.[16]

وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [16]

Hakuna kero kwa kipofu, wala hakuna kero kwa kiwete, wala hakuna kero kwa mgonjwa.

لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ

Na yeyote anayenyenyekea kwa Mungu na mjumbe Wake, atamwingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka.

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ

Na yeyote anayegeuka mgongo, atamwadhibu kwa adhabu yenye maumivu.[17]

وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبۡهُ عَذَابًا أَلِيمٗا [17]

Hakika Mungu ameridhika na waumini, walipokuwa wakikuapia uaminifu chini ya mti; alijua yaliyokuwa katika viini vyao, akateremsha kituliza juu yao, na akawapa kwa badala yake ufunguzi wa karibu na ngawira nyingi watakazozichukua.[18]

لَّقَدۡ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ إِذۡ يُبَايِعُونَكَ تَحۡتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمۡ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيۡهِمۡ وَأَثَٰبَهُمۡ فَتۡحٗا قَرِيبٗا [18] وَمَغَانِمَ كَثِيرَةٗ يَأۡخُذُونَهَا

Mungu ni Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[19]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمٗا [19]

Na Mungu amewaahidi ngawira nyingi mtakazozichukua; amewaharakishia hii na amezuia mikono ya watu mbali nanyi,

وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةٗ تَأۡخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمۡ هَٰذِهِۦ وَكَفَّ أَيۡدِيَ ٱلنَّاسِ عَنكُمۡ

na ili hilo liwe ishara kwa waumini, na awaongoze kwenye barabara iliyonyooka.[20]

وَلِتَكُونَ ءَايَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ وَيَهۡدِيَكُمۡ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا [20]

Na nyingine, ambayo hamkuimudu: Mungu tayari ameizingira.

وَأُخۡرَىٰ لَمۡ تَقۡدِرُواْ عَلَيۡهَا قَدۡ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[21]

وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرًا [21]

Na kama wale wanaokana wangalipigana nanyi, wangaligeuka mgongo, bila kupata tena mwandani wala msaada.[22]

وَلَوْ قَٰتَلَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوَلَّوُا۟ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا [22]

Huo ndio utaratibu wa Mungu, uliokwisha kupita hapo awali.

سُنَّةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ

Na kamwe hutapata mabadiliko katika utaratibu wa Mungu.[23]

وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا [23]

Yeye ndiye aliyezuia mikono yao mbali nanyi na mikono yenu mbali nao, katikati ya ghasia, baada ya kuwapa ushindi juu yao.

وَهُوَ ٱلَّذِى كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنۢ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[24]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا [24]

Hao ndio waliokana na wakawazuia njia ya kufikia mahali pa kusujudu pasipokiukwa, wakizuia matoleo yaliyozuiliwa yasifikie mahali pake pa kuachiliwa.

هُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوكُمْ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَٱلْهَدْىَ مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُۥ

Na kama wasingalikuwapo wanaume waumini na wanawake waumini ambao hamkuwajua, na ambao mngalikuwa na uwezo wa kuwakanyaga, hata likawapata doa kwa sababu yao bila ninyi kujua — ili Mungu amwingize katika huruma Yake amridhiaye.

وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَآءٌ مُّؤْمِنَٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَـُٔوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِّيُدْخِلَ ٱللَّهُ فِى رَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ

Kama wangalitengana, Tungaliwaadhibu kwa adhabu yenye maumivu wale miongoni mwao waliokuwa wakikana.[25]

لَوْ تَزَيَّلُوا۟ لَعَذَّبْنَا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [25]

Waliokana walipoweka katika viini vyao ari, ari ya zama za ujinga.

إِذْ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ

Mungu ndipo akateremsha kituliza Chake juu ya mjumbe Wake na juu ya waumini, akawalazimisha neno la ujikingaji, ambalo walikuwa na haki zaidi nalo na walikuwa wanastahili.

فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ ٱلتَّقْوَىٰ وَكَانُوٓاْ أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu kila kitu.[26]

وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا [26]

Mungu amesadikisha kwa yakini njozi ya mjumbe Wake, kwa kweli: mtaingia kwa yakini mahali pa kusujudu pasipokiukwa, Mungu akiridhia, kwa usalama, mkinyoa vichwa au mkikata nywele fupi, bila woga.

لَّقَدْ صَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءْيَا بِٱلْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْحَرَامَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ

Alijua mliyokuwa hamyajui, na akaweka, kabla ya hilo, ufunguzi wa karibu.[27]

فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُواْ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا [27]

Yeye ndiye aliyemtuma mjumbe Wake na mwongozo na Sheria ya ukweli, ili aifanye kuwa juu ya sheria yoyote.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ

Na Mungu anatosha kuwa shahidi.[28]

وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا [28]

Muhammadi ni mjumbe wa Mungu.

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ

Na wale walio pamoja naye ni wakali kwa wanaokana, wenye huruma kati yao.

وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ

Unawaona wamepiga magoti, wamesujudu, wakitafuta fadhila kutoka kwa Mungu na ridhaa Yake.

تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا

Alama yao bainifu iko katika nyuso zao, athari ya kusujudu.

سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ

Huo ndio mfano wao katika Taurati.

ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ

Na mfano wao katika Injili ni wa mbegu inayotoa chipukizi lake, inaliimarisha, inanenepa na kusimama sawa juu ya shina lake, ikiwastaajabisha wapanzi — ili kuwachokoza kupitia wao wale wanaokana.

وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ

Na Mungu amewaahidi wale miongoni mwao walioamini na kutenda matendo mazima msamaha na ujira adhimu.[29]

[29] وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا

AL-HUJURAT • الحجرات

Sura 49 · 18 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Enyi mlioamini! Msitangulie mbele ya Mungu na mjumbe Wake.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُقَدِّمُواْ بَيْنَ يَدَيِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mjuzi wa Yote.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [1]

Enyi mlioamini! Msiinue sauti zenu juu ya sauti ya Mwarifishaji, wala msimsemeshe kwa sauti ya juu kama mfanyavyo kati yenu, kwa kuhofia matendo yenu yasiporomoke bila ninyi kuhisi,[2]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَرْفَعُوٓاْ أَصْوَٰتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ ٱلنَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُواْ لَهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَٰلُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ [2]

kwani wale wanaopunguza sauti mbele ya mjumbe wa Mungu ndio wale ambao Mungu amevichunguza viini vyao kwa ajili ya ujikingaji.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَٰتَهُمْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ

Watakuwa na msamaha na ujira adhimu.[3]

لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ [3]

Wale wanaokuita kutoka nyuma ya vyumba, wengi wao hawatumii akili.[4]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَٰتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ [4]

Na kama wangalikuwa na subira hadi utoke kuwaendea, ingalikuwa bora kwao.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا۟ حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[5]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [5]

Enyi mlioamini! Kama mvukaji mipaka akiwaletea taarifa, tofautisheni kwa uwazi, kwa kuhofia msiwashambulie watu kwa ujinga na mkajikuta, kwa mliyoyafanya, mmejaa majuto.[6]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓا۟ أَن تُصِيبُوا۟ قَوْمًۢا بِجَهَٰلَةٍ فَتُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَٰدِمِينَ [6]

Na jueni kwamba mjumbe wa Mungu yuko miongoni mwenu; kama angewanyenyekea katika mambo mengi, mngelemewa.

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ ٱللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِى كَثِيرٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ

Lakini Mungu amewafanya mpende imani na ameipamba katika viini vyenu, na amewafanya mchukie ukanaji, kuvuka mipaka na kutotii.

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ ٱلْإِيمَٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِى قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ ٱلْكُفْرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْعِصْيَانَ

Hao ndio walio na uelekevu, kwa fadhila na neema kutoka kwa Mungu.[7]

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ [7] فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[8]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [8]

Na makundi mawili ya waumini yakipigana, yapatanisheni.

وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا

Kama moja ya makundi hayo mawili likimwonea mwenzake, mpigane na yule anayeonea hadi arudi katika amri ya Mungu.

فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَٰتِلُوا۟ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ

Akirudi humo, yapatanisheni kwa uadilifu, na kuweni wenye usawa,

فَإِن فَآءَتْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓاْ

kwani Mungu anapenda wenye usawa.[9]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ [9]

Waumini ni ndugu tu; basi patanisheni ndugu zenu wawili.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

Na jikingeni kwa Mungu, huenda mtahurumiwa.[10]

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [10]

Enyi mlioamini! Watu wasiwacheke watu: huenda wakawa bora kuliko wao; wala wanawake wasiwacheke wanawake: huenda wakawa bora kuliko wao.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

Na msijishushie hadhi wenyewe kwa vijembe, wala msipeane majina ya utani.

وَلَا تَلْمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلْأَلْقَٰبِ

Ubaya ulioje wa sifa ya kuvuka mipaka, baada ya imani!

بِئْسَ ٱلِٱسْمُ ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَٰنِ

Na yeyote asiyejuta, hao ndio madhalimu.[11]

وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [11]

Enyi mlioamini! Epukeni dhana nyingi,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ

kwani baadhi ya dhana ni ukiukaji.

إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ

Na msipeleleze.

وَلَا تَجَسَّسُواْ

Na asisengenye yeyote kati yenu mwenzake.

وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا

Je, mmoja wenu angependa kula nyama ya ndugu yake aliyekufa? Mngeichukia.

أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye kurudi daima, Mwenye Huruma.[12]

إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ [12]

Enyi watu! Tumewaumba dume na jike, na Tumewafanya kuwa mataifa na makabila, ili mtambuane.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْ

Aliye mtukufu zaidi miongoni mwenu, mbele ya Mungu, hakika ni yule aliyekingwa vyema zaidi,

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mtambuzi.[13]

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ [13]

Wakuu wamesema: “Tumeamini.” Sema: “Hamkuamini; semeni bali: ‘Tumekuwa wanyoofu kwa Mungu’, kwani imani haijaingia bado katika viini vyenu.

قَالَتِ ٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِى قُلُوبِكُمْ

Na mkimnyenyekea Mungu na mjumbe Wake, hatapunguza chochote katika matendo yenu,

وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتۡكُم مِّنۡ أَعۡمَٰلِكُمۡ شَيۡـًٔا

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma."[14]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [14]

Waumini si wengine ila wale waliomwamini Mungu na mjumbe Wake, kisha hawakuwa na shaka tena, na waliopambana kwa mali zao na Dhati yao katika njia ya Mungu.

إِنَّمَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمۡ يَرۡتَابُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ

Hao ndio wasadikifu.[15]

أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ [15]

Sema: "Je, mnataka kumwarifu Mungu kuhusu Sheria yenu, hali Mungu anajua yaliyomo katika mbingu na yaliyomo juu ya ardhi?

قُلۡ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمۡ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu."[16]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ [16]

Wanadhani wanakuzawadia kwa kuwa wamekuwa wanyoofu kwa Mungu.

يَمُنُّونَ عَلَيۡكَ أَنۡ أَسۡلَمُواْ

Sema: "Msidhani kuwa mnanizawadia kwa unyoofu wenu kwa Mungu.

قُل لَّا تَمُنُّواْ عَلَيَّ إِسۡلَٰمَكُم

Bali ni Mungu anayewazawadia kwa kuwa amewaongoza kwenye imani, kama nyinyi ni wasadikifu."[17]

بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ عَلَيۡكُمۡ أَنۡ هَدَىٰكُمۡ لِلۡإِيمَٰنِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ [17]

Hakika Mungu anajua yaliyo nje ya hisi katika mbingu na juu ya ardhi.

إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ غَيۡبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[18]

وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ [18]

QAF • ق

Sura 50 · 45 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

ق (Qaf).

قٓ

Kwa Usomaji ulio tukufu! Bali wamestaajabu kwamba mwonyaji, mmoja wao, amewajia. Wale wanaokana wamesema: “Hiki ni kitu cha kustaajabisha. Tutakapokuwa tumekufa na kuwa ardhi... ? Urejeo huo uko mbali sana.”[1–3]

وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْمَجِيدِ [1] بَلْ عَجِبُوٓاْ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا شَىْءٌ عَجِيبٌ [2] أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيدٌ [3]

Tunajua ardhi inavyowamomonyoa, na Tunalo daftari linalohifadhi kila kitu.[4]

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ ٱلْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ حَفِيظٌ [4]

Bali wameuita uongo ukweli ulipowajia; basi wako katika hali ya mchanganyiko.[5]

بَلْ كَذَّبُواْ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِىٓ أَمْرٍ مَّرِيجٍ [5]

Je, basi hawajatazama anga lililo juu yao: jinsi Tulivyolijenga na kulipamba, bila kuwapo na ufa hata mmoja?[6]

أَفَلَمْ يَنظُرُوٓاْ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ [6]

Na ardhi, Tumeitandaza, Tukatupa ndani yake nanga imara, na Tukaotesha ndani yake kila jozi ya fahari — chanzo cha uoni wa ndani na ukumbusho kwa kila mtiifu anayemrudia Yeye daima.[7-8]

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ ۝٧ تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝٨

Na Tumeteremsha kutoka angani maji yaliyobarikiwa, ambayo kwayo Tumeotesha bustani na nafaka ya mavuno, pamoja na mitende mirefu yenye makole yaliyopangwa juu ya mengine, kama riziki kwa watiifu.[9-10]

وَنَزَّلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً مُّبَٰرَكًا فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ جَنَّٰتٍ وَحَبَّ ٱلْحَصِيدِ ۝٩ وَٱلنَّخْلَ بَاسِقَٰتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ۝١٠ رِّزْقًا لِّلْعِبَادِ

Na kwa hayo Tumeirudishia uhai nchi iliyokufa.

وَأَحْيَيْنَا بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا

Ndivyo utakavyokuwa utokaji.[11]

كَذَٰلِكَ ٱلْخُرُوجُ ۝١١

Kabla yao, kaumu ya Nuhu waliita uongo, pamoja na wenzi wa Rasi, Thamudi, Adi, Firauni, ndugu za Lutu, wenzi wa Kichaka, na kaumu ya Tubba.[12-13]

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَٰبُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ۝١٢ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَٰنُ لُوطٍ ۝١٣ وَأَصْحَٰبُ ٱلْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ

Wote waliwaita wajumbe uongo, na tishio Langu limethibitika.[14]

كُلٌّ كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ۝١٤

Je, tungechoshwa basi na uumbaji wa kwanza?

أَفَعَيِينَا بِٱلْخَلْقِ ٱلْأَوَّلِ

Bali wao wamo katika mkanganyiko kuhusu uumbaji mpya.[15]

بَلْ هُمْ فِى لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝١٥

Hakika Tumemuumba mwanadamu, na Tunajua anayonong'onezwa na Dhati yake; na Sisi tuko karibu naye zaidi kuliko mshipa wa shingo.[16]

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِۦ نَفْسُهُۥ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ [16]

Pale wapokeaji wawili wanapopokea, mmoja kulia, mwingine kushoto, wameketi.[17]

إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٌ [17]

Hatamki maneno yoyote bila mwangalizi, aliye tayari, kuwa kando yake.[18]

مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ [18]

Na kilevi cha kifo kimekuja na ukweli:

وَجَآءَتْ سَكْرَةُ ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ

hiki ndicho ulichokuwa ukikikwepa.[19]

ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ [19]

Na litapulizwa katika Baragumu:

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ

hiyo ndiyo Siku ya Tishio.[20]

ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْوَعِيدِ [20]

Na kila Dhati itakuja, ikiwa pamoja na mwendeshaji na shahidi.[21]

وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ [21]

Hakika ulikuwa katika kutojali kuhusu hili; ndipo Tukaondoa pazia lako, na uoni wako leo ni mkali.[22]

لَّقَدْ كُنتَ فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلْيَوْمَ حَدِيدٌ [22]

Na mwenzi wake atasema: “Hiki nilicho nacho, tayari.”[23]

وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ [23]

Mtupeni nyote wawili katika Jahanamu yeyote anayekana, mkaidi, anayezuia wema, anayevuka mipaka, mpandikiza shaka, yule aliyeweka, pamoja na Mungu, mungu mwingine — mtupeni basi katika adhabu kali.[24–26]

أَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ [24] مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ [25] ٱلَّذِى جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ [26]

Mwenzi wake atasema: “Mlezi wetu, sikumsukuma kupindukia kila kiasi, lakini alikuwa katika upotovu wa mbali.”[27]

قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن كَانَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ [27]

Atasema: “Msigombane mbele Yangu, hali nilikuwa tayari nimewatangulizia tishio.”[28]

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِٱلْوَعِيدِ [28]

Neno halibadiliki kwa Mimi, wala Mimi si dhalimu hata kidogo kwa waliowekwa chini ya amri.[29]

مَا يُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ [29]

Siku ambayo tutaiambia Jahanamu: “Je, umejaa?” nayo itasema: “Je, kuna zaidi?”[30]

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ [30]

Na Bustani itasogezwa karibu na wale wanaojikinga, si mbali.[31]

وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ [31]

Hiki ndicho mnachoahidiwa, kwa kila anayerejea daima, anayehifadhi.[32]

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ [32]

Yeyote aliyemhofia Mwingi wa Huruma ingawa Yeye hayuko machoni mwake, na akaja na kiini kinachomrudia Yeye daima: “Ingieni humo kwa amani.”[33]

مَّنْ خَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ [33] ٱدْخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ

Hiyo ndiyo Siku ya milele.[34]

ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ [34]

Watakuwa nayo humo yale wanayoyaridhia,

لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا

na kwa Sisi kuna zaidi bado.[35]

وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ [35]

Ni vizazi vingapi tumeviangamiza kabla yao, vya kutisha zaidi kuliko wao kwa mshiko, na vilivyopita katika nchi!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ

Je, kulikuwa na kutoroka?[36]

هَلْ مِن مَّحِيصٍ [36]

Kwa yakini kuna humo ukumbusho kwa yeyote mwenye kiini, au anayesikiliza akiwa shahidi.[37]

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ [37]

Hakika Tumeumba mbingu na ardhi, na vilivyo kati yao, katika siku sita, bila uchovu wowote kutugusa.[38]

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ [38]

Basi vumilia kwa wanayoyasema,

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

na tukuza, kwa himidi, Mlezi wako, kabla ya kuchomoza kwa jua na kabla ya kuzama kwake,[39]

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ [39]

na umtukuze Yeye sehemu ya usiku, pamoja na katika kudidimia kwa kusujudu.**(121)**[40]

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَٰرَ ٱلسُّجُودِ [40] **(121)**

Na sikiliza, siku ambayo mwitaji atakapoita kutoka mahali karibu, siku ambayo wataisikia Kilio kwa kweli —[41]

وَٱسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ ٱلْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ [41] يَوْمَ يَسْمَعُونَ ٱلصَّيْحَةَ بِٱلْحَقِّ

hiyo ndiyo Siku ya kutoka.[42]

ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُرُوجِ [42]

Sisi ndio Tunaohuisha na kufisha, na kwa Sisi ndiko mahali pa kuelekea.[43]

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِۦ وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا ٱلْمَصِيرُ [43]

Siku ambayo ardhi itapasuka juu yao, kwa haraka —

يَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا

huo ndio mkusanyiko ulio rahisi kwa Sisi.[44]

ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ [44]

Sisi tunajua vyema zaidi wanayoyasema,

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ

na wewe si jeuri juu yao.

وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ

Kumbusha basi, kwa Usomaji, yeyote anayeogopa tishio Langu.[45]

فَذَكِّرْ بِٱلْقُرْءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ [45]

ADH-DHARIYAT • الذاريات

Sura 51 · 60 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa wale wanaotawanya kwa kutawanya, wale wanaobeba mzigo mzito, wale wanaoelea kwa wepesi, wale wanaogawanya amri: yale mnayoahidiwa ni msadikifu kabisa, na Madai yanakwenda, kwa yakini, kutokea.[1–6]

وَٱلذَّٰرِيَٰتِ ذَرْوًا ۝١ فَٱلْحَٰمِلَٰتِ وِقْرًا ۝٢ فَٱلْجَٰرِيَٰتِ يُسْرًا ۝٣ فَٱلْمُقَسِّمَٰتِ أَمْرًا ۝٤ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ۝٥ وَإِنَّ ٱلدِّينَ لَوَٰقِعٌ ۝٦

Kwa anga lenye njia zilizofungamana! Nyinyi kwa yakini mko katika maneno yanayotofautiana: anapotoshwa mbali na hayo yule anayepotoshwa.[7–9]

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْحُبُكِ ۝٧ إِنَّكُمْ لَفِى قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۝٨ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۝٩

Waangamie wakadiriaji, wale waliozamishwa katika dimbwi, fikira zikiwa hazipo![10–11]

قُتِلَ ٱلْخَرَّٰصُونَ ۝١٠ ٱلَّذِينَ هُمْ فِى غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝١١

Wanauliza: “Itakuwa lini Siku ya Madai?” — siku ambayo watajaribiwa juu ya Moto.[12–13]

يَسْـَٔلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلدِّينِ ۝١٢ يَوْمَ هُمْ عَلَى ٱلنَّارِ يُفْتَنُونَ ۝١٣

“Onjeni jaribio lenu.

ذُوقُوا۟ فِتْنَتَكُمْ

Hiki ndicho mlichokuwa mkitaka kuharakisha.”[14]

هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تَسْتَعْجِلُونَ ۝١٤

Wale wanaojikinga ni, hakika, katika bustani na chemchemi, wakipokea alichowapa Mlezi wao,[15]

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ 15 ءَاخِذِينَ مَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ

kwani walikuwa, kabla ya hilo, miongoni mwa wale wanaotenda wema.[16]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ 16

Hawakuwa wakiutoa kidogo tu

كَانُوا۟ قَلِيلًا

katika usiku kwa usingizi,[17]

مِّنَ ٱلَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ 17

na katika saa za mwisho za usiku, walikuwa wakiomba msamaha.[18]

وَبِٱلْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ 18

Na katika mali zao kulikuwa na haki kwa yule anayeomba na yule aliyenyimwa.[19]

وَفِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ وَٱلْمَحْرُومِ 19

Na juu ya ardhi kuna ishara kwa wale wenye yakini,[20]

وَفِى ٱلْأَرْضِ ءَايَٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ 20

pamoja na ndani yenu wenyewe.

وَفِىٓ أَنفُسِكُمْ

Je, basi hamwoni wazi?[21]

أَفَلَا تُبْصِرُونَ 21

Na katika anga ndimo ilipo riziki yenu,

وَفِى ٱلسَّمَآءِ رِزْقُكُمْ

pamoja na mnachoahidiwa. Kwa Mlezi wa anga na ardhi, hiyo kwa yakini ni ukweli, kama ilivyo kweli kwamba mnatamka.[22-23]

وَمَا تُوعَدُونَ [22] فَوَرَبِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِنَّهُۥ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَآ أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ [23]

Je, mazungumzo kuhusu wageni walioheshimiwa wa Ibrahimu yamekufikia? Walipoingia kwake na kusema: “Amani!”[24]

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَٰهِيمَ ٱلْمُكْرَمِينَ [24] إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَٰمًا

alisema: “Amani.

قَالَ سَلَٰمٌ

Watu nisiowajua.”[25]

قَوْمٌ مُّنكَرُونَ [25]

Alijipenyeza kwa jamaa zake, kisha akaleta ndama mnono na kuwasogezea, akisema: “Je, hamli?”[26-27]

فَرَاغَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ [26] فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ [27]

Ndipo akahisi woga kwao.

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً

Walisema: “Usiogope.”

قَالُوا۟ لَا تَخَفْ

Na wakampasha habari njema ya mvulana mwenye ujuzi.[28]

وَبَشَّرُوهُ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٍ [28]

Ndipo mkewe akaelekea, akipiga kelele, akajipiga usoni na kusema: “Kikongwe tasa?!”[29]

فَأَقْبَلَتِ ٱمْرَأَتُهُۥ فِى صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ [29]

Walisema: “Ndivyo alivyosema Mlezi wako.

قَالُوا۟ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ

Hakika Yeye ndiye Mwenye Hekima, Mjuzi wa Yote."[30]

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ [30]

Alisema: "Hali yenu ni nini basi, enyi waliotumwa?"[31]

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ [31]

Walisema: "Tumetumwa kwa watu waliotengwa, ili tutume juu yao mawe ya udongo, yaliyowekwa alama kwa Mlezi wako kwa wale waliopita kiasi."[32–34]

قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ [32] لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ [33] مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ [34]

Tuliwatoa humo wale waliokuwa wameamini, lakini hatukupata humo ila nyumba moja ya wanyoofu kwa Mungu; na tuliacha humo ishara kwa wale wanaoogopa adhabu yenye maumivu.[35–37]

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ [35] فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ ٱلْمُسْلِمِينَ [36] وَتَرَكْنَا فِيهَآ ءَايَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ [37]

Na katika Musa: tulipomtuma kwa Firauni na mamlaka dhahiri, yeye aligeuka mgongo pamoja na tegemeo lake, akasema: "Mfanya mazingaombwe, au aliyevurugika akili."[38–39]

وَفِى مُوسَىٰٓ إِذْ أَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ [38] فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِۦ وَقَالَ سَٰحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ [39]

Tulimkamata, yeye na majeshi yake, na Tukawatupa katika mkondo, hali alikuwa mwenye lawama.[40]

فَأَخَذْنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ [40]

Na kwa Adi: Tulipowatumia upepo tasa, ambao haukuacha chochote ambacho ulipita juu yake bila kukigeuza kuwa vumbi.[41–42]

وَفِى عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلرِّيحَ ٱلْعَقِيمَ [41] مَا تَذَرُ مِن شَىْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَٱلرَّمِيمِ [42]

Na kwa Thamudi: walipoambiwa: “Stareheni kwa muda”, lakini waliipinga kwa dharau amri ya Mlezi wao, na radi ikawakamata hali walikuwa wakitazama.[43–44]

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا۟ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿43﴾ فَعَتَوْا۟ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿44﴾

Hawakuweza kusimama wala kupata msaada.[45]

فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا۟ مُنتَصِرِينَ ﴿45﴾

Na kaumu ya Nuhu, hapo awali —

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ

kwani walikuwa kaumu ya wavukao mipaka.[46]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿46﴾

Na anga, Tumelijenga kwa nguvu,

وَٱلسَّمَآءَ بَنَيْنَٰهَا بِأَيْىٍ۟

na Sisi, kwa yakini, ndio Wapanuzi.[47]

وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿47﴾

Na ardhi, Tumeifanya kitanda:

وَٱلْأَرْضَ فَرَشْنَٰهَا

ni wapangaji bora kabisa![48]

فَنِعْمَ ٱلْمَٰهِدُونَ ﴿48﴾

Na kutoka kwa kila kitu, Tumeumba jozi, huenda mtakumbuka.[49]

وَمِن كُلِّ شَىْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿49﴾

Kimbieni basi kuelekea kwa Mungu: hakika mimi ni kwenu, kutoka upande Wake, mwonyaji wa wazi.[50]

فَفِرُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿50﴾

Na msiweke, pamoja na Mungu, mungu mwingine, kwani mimi ni kwenu, kutoka upande Wake, mwonyaji wa wazi.[51]

وَلَا تَجْعَلُواْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [51]

Ndivyo ilivyokuwa:

كَذَٰلِكَ

hakuna mjumbe aliyewajia wale wa kabla yao bila kusema: “Mfanya mazingaombwe, au aliyevurugika akili.”[52]

مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُواْ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ [52]

Je, wameagizana hilo wao kwa wao?

أَتَوَاصَوْاْ بِهِۦ

Bali wao ni kaumu inayopindukia kila kiasi.[53]

بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ [53]

Wageuzie basi mgongo — hutalaumiwa hata kidogo — na kumbusha,[54]

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ أَنتَ بِمَلُومٍ [54] وَذَكِّرْ

kwani ukumbusho unawanufaisha waumini.[55]

فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ [55]

Sikuumba Waliofichika na wanadamu ila ili wanitii.[56]

وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ [56]

Sikusudii kwao riziki yoyote, wala sikusudii wanilishe.[57]

مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ [57]

Mungu ndiye Mruzukuji, Mmiliki wa Nguvu, Asiyeyumba.[58]

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ [58]

Hakika wale waliofanya dhuluma watakuwa na fungu kama fungu la wenzi wao: wasiniombe basi kuliharakisha.[59]

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ [59]

Ole wao basi wale wanaokana, kwa sababu ya siku yao wanayoahidiwa.[60]

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ [60]

At-Tur • الطور

Sura 52 · 49 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa Mlima! Kwa andiko lililorekodiwa, kwenye ngozi iliyotandazwa! Kwa Nyumba iliyozungukwa! Kwa paa lililoinuliwa! Kwa bahari iliyochemshwa! Adhabu ya Mlezi wako inakwenda, kwa yakini, kutokea —[1–7]

وَٱلطُّورِ [1] وَكِتَٰبٍ مَّسْطُورٍ [2] فِى رَقٍّ مَّنشُورٍ [3] وَٱلْبَيْتِ ٱلْمَعْمُورِ [4] وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ [5] وَٱلْبَحْرِ ٱلْمَسْجُورِ [6] إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٌ [7]

hakuna kinachoweza kuirudisha nyuma.[8]

مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٍ [8]

Siku ambayo anga litatikiswa kwa mzunguko mkali, na milima itaanza kusonga —[9–10]

يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ مَوْرًا [9] وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا [10]

ole, siku hiyo, kwa wale wanaoita uongo, wale wanaocheza katika maneno matupu.[11–12]

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ [11] ٱلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ [12]

Siku ambayo watasukumwa kwa nguvu kuelekea moto wa Jahanamu,[13]

يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا [13]

“Huu ndio Moto mliokuwa mkiuita uongo.[14]

هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ [14]

Je, basi huu ni mazingaombwe, ama hamoni wazi?[15]

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ [15]

Ungulieni humo: mkiwa na subira au la, ni sawa kwenu.

ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓاْ أَوْ لَا تَصْبِرُواْ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ

Hamlipwi ila kwa yale mliyokuwa mkiyafanya."[16]

إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [16]

Wale wanaojikinga ni, hakika, katika bustani na neema, wakifurahia alichowapa Mlezi wao,[17]

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ [17] فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ

na Mlezi wao amewakinga na adhabu ya Tanuru.[18]

وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ [18]

"Kuleni na kunyweni kwa raha, kwa mliyokuwa mkiyafanya", wakiegemea juu ya makochi yaliyopangwa mstari; na tumewaunganisha na wasemezi wa msaada.[19–20]

كُلُواْ وَٱشْرَبُواْ هَنِيٓـًٔۢا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [19] مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَٰهُم بِحُورٍ عِينٍ [20]

Na wale walioamini, ambao wazao wao waliwafuata katika imani, Tumewaunganishia wazao wao, bila kupunguza chochote katika matendo yao.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ

Kila mtu ameshikiliwa kama rehani kwa aliyochuma.[21]

كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ [21]

Na Tumewapa ladha na nyama, ya yale wanayotamani; wanapitishana humo kikombe ambamo hakuna upuuzi wala kichocheo cha ukiukaji.[22–23]

وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ [22] يَتَنَٰزَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ [23]

Na wanapita miongoni mwao vijana wa kiume walio wao, kama lulu zilizohifadhiwa vyema.[24]

وَيَطُوفُ عَلَيۡهِمۡ غِلۡمَانٞ لَّهُمۡ كَأَنَّهُمۡ لُؤۡلُؤٞ مَّكۡنُونٞ [24]

Na wanakabiliana wao kwa wao, wakiulizana,[25]

وَأَقۡبَلَ بَعۡضُهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖ يَتَسَآءَلُونَ [25]

wakisema: “Hapo awali tulikuwa, miongoni mwa wetu, tumejaa wasiwasi; Mungu ametuzawadia na ametukinga na adhabu ya upepo wa joto kali.[26–27]

قَالُوٓاْ إِنَّا كُنَّا قَبۡلُ فِيٓ أَهۡلِنَا مُشۡفِقِينَ [26] فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ [27]

Tulikuwa tukimwomba hapo awali: hakika Yeye ndiye Mwenye Wema, Mwenye Huruma.”[28]

إِنَّا كُنَّا مِن قَبۡلُ نَدۡعُوهُۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡبَرُّ ٱلرَّحِيمُ [28]

Kumbusha basi: kwa neema ya Mlezi wako, wewe si mtabiri wala aliyevurugika akili.[29]

فَذَكِّرۡ فَمَآ أَنتَ بِنِعۡمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٖ وَلَا مَجۡنُونٍ [29]

Ama wanasema: “Msemaji wa kuvutia, tunamsubiria mapigo ya bahati”?[30]

أَمۡ يَقُولُونَ شَاعِرٞ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيۡبَ ٱلۡمَنُونِ [30]

Sema: “Kaeni basi katika kungojea,

قُلۡ تَرَبَّصُواْ

kwani mimi pia, pamoja nanyi, ni miongoni mwa walio katika kungojea.”[31]

فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُتَرَبِّصِينَ [31]

Ama ni kupima mambo kwao ndiko kunakowaamuru hilo, au ni kaumu inayopindukia kila kiasi?[32]

أَمۡ تَأۡمُرُهُمۡ أَحۡلَٰمُهُم بِهَٰذَآ أَمۡ هُمۡ قَوۡمٞ طَاغُونَ [32]

Ama wanasema: “Ameibuni”?

أَمۡ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥ

Bali ni kwamba hawaamini.[33]

بَل لَّا يُؤۡمِنُونَ [33]

Basi na walete mazungumzo yanayofanana nayo, kama ni wasadikifu![34]

فَلۡيَأۡتُواْ بِحَدِيثٖ مِّثۡلِهِۦٓ إِن كَانُواْ صَٰدِقِينَ [34]

Ama wameumbwa bila kitu chochote, au wao wenyewe ndio waumbaji?[35]

أَمۡ خُلِقُواْ مِنۡ غَيۡرِ شَيۡءٍ أَمۡ هُمُ ٱلۡخَٰلِقُونَ [35]

Ama wameumba mbingu na ardhi?

أَمۡ خَلَقُواْ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ

Bali hawana yakini hata kidogo.[36]

بَل لَّا يُوقِنُونَ [36]

Ama wanazo kwao hazina za Mlezi wako, au ni wao wanaolazimisha?[37]

أَمۡ عِندَهُمۡ خَزَآئِنُ رَبِّكَ أَمۡ هُمُ ٱلۡمُصَيۡطِرُونَ [37]

Ama wana ngazi ambayo kwayo wanasikiliza?

أَمۡ لَهُمۡ سُلَّمٞ يَسۡتَمِعُونَ فِيهِ

Basi na aliye miongoni mwao anayesikiliza alete mamlaka dhahiri![38]

فَلۡيَأۡتِ مُسۡتَمِعُهُم بِسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٍ [38]

Ama angalikuwa Yeye na mabinti, huku nyinyi mngalikuwa na wana?[39]

أَمۡ لَهُ ٱلۡبَنَٰتُ وَلَكُمُ ٱلۡبَنُونَ [39]

Ama unawaomba ujira, hata wamelemewa na deni?[40]

أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ أَجۡرٗا فَهُم مِّن مَّغۡرَمٖ مُّثۡقَلُونَ [40]

Ama wanayo kwao yaliyo nje ya hisi, hata wanayaandika?[41]

أَمۡ عِندَهُمُ ٱلۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُونَ [41]

Ama wanakusudia kupanga hila?

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا

Bali wale wanaokana ndio watakaokuwa wahanga wa hila.[42]

فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ هُمُ ٱلْمَكِيدُونَ [42]

Ama wanaye mungu mwingine isipokuwa Mungu?

أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ

Utukufu ni wa Mungu, juu ya yale wanayomshirikisha nayo![43]

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ [43]

Na wangeona kipande cha anga kikianguka, wangesema: “Rundo la mawingu.”[44]

وَإِن يَرَوْاْ كِسْفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُواْ سَحَابٌ مَّرْكُومٌ [44]

Waache basi, hadi wakutane na siku yao ambayo watapigwa na radi — siku ambayo hila yao haitawafaa kitu, na hawatasaidiwa.[45–46]

فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَٰقُواْ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى فِيهِ يُصْعَقُونَ [45] يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ [46]

Na hakika kuna, kwa wale waliofanya dhuluma, adhabu iliyo duni ya hiyo,

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ

lakini wengi wao hawajui.[47]

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [47]

Na uwe na subira mbele ya hukumu ya Mlezi wako, kwani wewe uko chini ya macho Yetu.

وَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا

Na tukuza, kwa himidi, Mlezi wako, unaposimama,[48]

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ [48]

na umtukuze Yeye sehemu ya usiku, pamoja na kudidimia kwa nyota.[49]

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَسَبِّحۡهُ وَإِدۡبَٰرَ ٱلنُّجُومِ [49]

AN-NAJM • النجم

Sura 53 · 62 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa nyota inapodidimia: rafiki yenu hakupotea, wala hakutangatanga. Hatamki chochote kwa mhemko: hiyo si kitu kingine ila ufunuo uliofunuliwa.[1–4]

وَٱلنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ [1] مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ [2] وَمَا يَنطِقُ عَنِ ٱلْهَوَىٰ [3] إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ [4]

Yule mwenye nguvu kali, wa ukakamavu imara, alimfundisha hilo,[5]

عَلَّمَهُۥ شَدِيدُ ٱلْقُوَىٰ [5] ذُو مِرَّةٍ

na mara moja akajidhihirisha kwa kimo chake chote, akiwa katika upeo ulio juu zaidi.[6–7]

فَٱسْتَوَىٰ [6] وَهُوَ بِٱلْأُفُقِ ٱلْأَعْلَىٰ [7]

Kisha akakaribia, na akajiweka juu, hadi akawa katika umbali wa pinde mbili, au karibu zaidi bado.[8–9]

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ [8] فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ [9]

Ndipo akamfunulia mtiifu Wake yale aliyomfunulia.[10]

فَأَوْحَىٰٓ إِلَىٰ عَبْدِهِۦ مَآ أَوْحَىٰ [10]

Dhamiri haikusema uongo juu ya aliyoyaona.[11]

مَا كَذَبَ ٱلْفُؤَادُ مَا رَأَىٰٓ [11]

Je, basi mtapingana naye juu ya anayoyaona?[12]

أَفَتُمَٰرُونَهُۥ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ [12]

Hakika alimwona katika kuteremka kwingine, karibu na Mkunazi wa Kikomo cha mwisho — ambao karibu nao kuna Bustani ya Makimbilio — wakati Mkunazi ulipofunikwa na kilichoufunika.[13–16]

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ [13] عِندَ سِدْرَةِ ٱلْمُنتَهَىٰ [14] عِندَهَا جَنَّةُ ٱلْمَأْوَىٰٓ [15] إِذْ يَغْشَى ٱلسِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ [16]

Uoni haukupotoka, wala haukupindukia kiasi.[17]

مَا زَاغَ ٱلْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ [17]

Hakika aliona mojawapo ya ishara kubwa zaidi za Mlezi wake.[18]

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِ ٱلْكُبْرَىٰٓ [18]

Je, basi mnawaona Lati, Uzza, na Manati, wa tatu, yule mwingine? Dume angekuwa kwenu, na Kwake jike?[19–21]

أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ [19] وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَىٰٓ [20] أَلَكُمُ ٱلذَّكَرُ وَلَهُ ٱلْأُنثَىٰ [21]

Ndipo ungekuwa mgawo wa kidhalimu.[22]

تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰٓ [22]

Hizo si ila sifa mlizozitaja, nyinyi na mababu zenu; Mungu hakuteremsha kuhusu hizo mamlaka yoyote.

إِنْ هِىَ إِلَّآ أَسْمَآءٌ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ

Hawafuati ila dhana, na yale ambayo Dhati zinaelekea.

إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَمَا تَهْوَى ٱلْأَنفُسُ

Hali mwongozo umewajia hata hivyo kutoka kwa Mlezi wao.[23]

وَلَقَدْ جَآءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ ٱلْهُدَىٰٓ [23]

Ama mwanadamu angekuwa na kila anachotamani?[24]

أَمْ لِلْإِنسَٰنِ مَا تَمَنَّىٰ [24]

Ilhali ni kwa Mungu Maisha ya Mwisho na maisha ya kwanza.[25]

فَلِلَّهِ ٱلْءَاخِرَةُ وَٱلْأُولَىٰ [25]

Watekelezaji wangapi katika mbingu ambao usuluhishi wao hauwafai kitu, isipokuwa baada ya Mungu kuuruhusu, kwa yule anayemridhia na anayemkubali.[26]

وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ لَا تُغْنِى شَفَٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا إِلَّا مِنۢ بَعْدِ أَن يَأْذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرْضَىٰٓ [26]

Wale wasioamini Maisha ya Mwisho kwa yakini huwapa Watekelezaji sifa ya kike.[27]

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ ٱلْأُنثَىٰ [27]

Ilhali hawana ujuzi wowote juu ya hilo.

وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ

Hawafuati ila dhana.

إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ

Na dhana haifai kitu mbele ya ukweli.[28]

وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا [28]

Jiepushe basi na yule aliyegeuka mgongo kwa Ukumbusho Wetu na hakukusudia ila Maisha ya Karibu.[29]

فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا [29]

Hicho ndicho kiwango cha ujuzi wao.

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ

Mlezi wako anajua zaidi nani amepotea kutoka njia Yake,

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ

na Yeye anajua zaidi nani ameongozwa.[30]

وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱهْتَدَىٰ [30]

Na ni kwa Mungu yaliyo katika mbingu na yaliyo juu ya ardhi, ili awalipe waliotenda vibaya kwa walivyofanya, na awalipe waliotenda wema kwa lililo zuri zaidi.[31]

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَسَـٰٓـُٔوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ بِٱلْحُسْنَى [31]

Wale wanaoepuka ukiukaji mkubwa na machafu, isipokuwa mapotovu madogo,

ٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَـٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَ

kwani Mlezi wako ni mpana katika msamaha.

إِنَّ رَبَّكَ وَٰسِعُ ٱلْمَغْفِرَةِ

Yeye anawajua zaidi, alipowazalisha kutoka ardhini, na mlipokuwa vijusi katika matumbo ya mama zenu.

هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِى بُطُونِ أُمَّهَـٰتِكُمْ

Msijitangaze basi wenyewe kuwa safi.

فَلَا تُزَكُّوٓا۟ أَنفُسَكُمْ

Yeye anajua zaidi nani amejikinga.[32]

هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ [32]

Je, umemwona basi yule aliyegeuka mgongo, akatoa kidogo, akakauka?[33–34]

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى تَوَلَّىٰ [33] وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰٓ [34]

Je, anao ujuzi wa yaliyo nje ya hisi, hata aone?[35]

أَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ [35]

Ama hakuarifiwa kuhusu yaliyomo katika kumbukumbu za Musa, na Ibrahimu, yule aliyekuwa mwaminifu: kwamba hakuna mbebaji wa mzigo atakayebeba mzigo wa mwingine,[36-38]

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ [36] وَإِبْرَٰهِيمَ ٱلَّذِي وَفَّىٰٓ [37] أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ [38]

na kwamba mwanadamu hatakuwa na chochote ila yale aliyojitahidi kuyapata,[39]

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ [39]

na kwamba juhudi yake itaonyeshwa hivi karibuni,[40]

وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ يُرَىٰ [40]

kisha atalipwa kwayo kwa malipo yaliyo mwaminifu zaidi,[41]

ثُمَّ يُجْزَىٰهُ ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ [41]

na kwamba kwa Mlezi wako ndiko kikomo cha mwisho,[42]

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ [42]

na kwamba Yeye ndiye anayechekesha na kulilisha,[43]

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ [43]

na kwamba Yeye ndiye anayefisha na kuhuisha,[44]

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا [44]

na kwamba Yeye ameumba vipengele viwili vya jozi, dume na jike, kutokana na tone linapomwagwa,[45-46]

وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰ [45] مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ [46]

na kwamba juu Yake ni mwanzo mwingine,[47]

وَأَنَّ عَلَيْهِ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُخْرَىٰ [47]

na kwamba Yeye ndiye aliyetajirisha na kutoa kwa kumiliki imara,[48]

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ [48]

na kwamba Yeye ndiye Mlezi wa Sirius,[49]

وَأَنَّهُۥ هُوَ رَبُّ ٱلشِّعۡرَىٰ [49]

na kwamba aliwaangamiza Adi, wa kwanza, na Thamudi, bila kuacha chochote kibaki, pamoja na kaumu ya Nuhu, hapo awali —[50–51]

وَأَنَّهُۥٓ أَهۡلَكَ عَادًا ٱلۡأُولَىٰ [50] وَثَمُودَاْ فَمَآ أَبۡقَىٰ [51] وَقَوۡمَ نُوحٖ مِّن قَبۡلُ

kwani wao walikuwa madhalimu zaidi na walio na upindukiaji zaidi.[52]

إِنَّهُمۡ كَانُواْ هُمۡ أَظۡلَمَ وَأَطۡغَىٰ [52]

Na ile iliyopinduliwa, Yeye ndiye aliyeifanya kuzama.[53]

وَٱلۡمُؤۡتَفِكَةَ أَهۡوَىٰ [53]

Ndipo ikaifunika kilichoifunika.[54]

فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ [54]

Ni juu ya lipi basi, kati ya neema za Mlezi wako, unajadiliana?[55]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ [55]

Huyu ni mwonyaji miongoni mwa waonyaji wa kale.[56]

هَٰذَا نَذِيرٞ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلۡأُولَىٰٓ [56]

Inayokaribia imekaribia.[57]

أَزِفَتِ ٱلۡأٓزِفَةُ [57]

Hakuna, pasipo Mungu, anayeweza kuipunguzia.[58]

لَيۡسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ [58]

Je, ni basi mazungumzo haya mnayoyastaajabia, mkicheka, bila kulia, na mkibaki wasiojali?[59–61]

أَفَمِنۡ هَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ تَعۡجَبُونَ [59] وَتَضۡحَكُونَ وَلَا تَبۡكُونَ [60] وَأَنتُمۡ سَٰمِدُونَ [61]

Sujuduni basi mbele ya Mungu, na mtii. [62]

فَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ وَٱعْبُدُوا۟ [62]

AL-QAMAR • القمر

Sura 54 · 55 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Saa imekaribia, na mwezi umepasuka.[1]

ٱقْتَرَبَتِ ٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلْقَمَرُ [1]

Na wakiona ishara, wanaikwepa na kusema: “Mazingaombwe yanayoendelea.”[2]

وَإِن يَرَوْا۟ ءَايَةً يُعْرِضُوا۟ وَيَقُولُوا۟ سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ [2]

Na wameita uongo na kufuata mihemko yao.

وَكَذَّبُوا۟ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ

Ilhali kila jambo hupata mahali pake thabiti.[3]

وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ [3]

Hata hivyo, imewajia, miongoni mwa taarifa, vya kuwakatisha tamaa,[4]

وَلَقَدْ جَآءَهُم مِّنَ ٱلْأَنۢبَآءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ [4]

hekima iliyokamilika —

حِكْمَةٌۢ بَٰلِغَةٌ

lakini maonyo yanafaa nini?[5]

فَمَا تُغْنِ ٱلنُّذُرُ [5]

Wageuzie basi mgongo.

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ

Siku ambayo Mwitaji atakapoita kuelekea jambo lisilowahi kusikika, maono yakiwa ya unyenyekevu, watatoka makaburini kama nzige waliotandazwa, wakikimbilia Mwitaji,[6-7]

يَوْمَ يَدْعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَىْءٍ نُّكُرٍ ۝٦ خُشَّعًا أَبْصَٰرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ۝٧ مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِ

wale wanaokana watasema: “Hii ni siku ngumu.”[8]

يَقُولُ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۝٨

Kabla yao, kaumu ya Nuhu waliita uongo: walimwita uongo mtiifu Wetu na wakasema: “Amevurugika akili”, naye akakemewa vikali.[9]

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا۟ عَبْدَنَا وَقَالُوا۟ مَجْنُونٌ وَٱزْدُجِرَ ۝٩

Ndipo akamwomba Mlezi wake: “Nimeshindwa, nisaidie.”[10]

فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَٱنتَصِرْ ۝١٠

Ndipo tukafungua milango ya anga kwa maji yanayomwagika kwa wingi,[11]

فَفَتَحْنَآ أَبْوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ۝١١

na Tukaibubujisha ardhi chemchemi, hata maji yakakutana kwa amri iliyokwisha kupangwa.[12]

وَفَجَّرْنَا ٱلْأَرْضَ عُيُونًا فَٱلْتَقَى ٱلْمَآءُ عَلَىٰٓ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۝١٢

Na Tukambeba juu ya chombo kilichotengenezwa kwa mbao na misumari ya kuunganisha.[13]

وَحَمَلْنَٰهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَٰحٍ وَدُسُرٍ ۝١٣

Kilielea chini ya macho Yetu, kwa malipo ya yule aliyekanwa.[14]

تَجْرِى بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۝١٤

Hakika tumeiacha kama ishara: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nayo?[15]

وَلَقَد تَّرَكْنَٰهَآ ءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ۝١٥

Basi ilikuwaje adhabu Yangu na maonyo Yangu?[16]

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ [16]

Hakika tumeufanya Usomaji kuwa rahisi kwa Ukumbusho: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nao?[17]

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ [17]

Adi waliita uongo. Basi ilikuwaje adhabu Yangu na maonyo Yangu?[18]

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ [18]

Tuliwatumia upepo wa baridi kali, katika siku ya msiba unaoendelea, ukiwang'oa watu kama vigogo vya mitende vilivyong'olewa mizizi.[19–20]

إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِى يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ [19] تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنقَعِرٍ [20]

Basi ilikuwaje adhabu Yangu na maonyo Yangu?[21]

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ [21]

Hakika tumeufanya Usomaji kuwa rahisi kwa Ukumbusho: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nao?[22]

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ [22]

Thamudi waliyaita maonyo uongo.[23]

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ [23]

Walisema: “Je, tumfuate binadamu tu mmoja, peke yake miongoni mwetu? Ndipo tungekuwa kwa yakini katika upotovu na wazimu. Je, Ukumbusho ungetupwa juu yake, miongoni mwetu? Bali ni mwongo mwenye majivuno.”[24–25]

فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرًا مِّنَّا وَٰحِدًا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذًا لَّفِى ضَلَٰلٍ وَسُعُرٍ [24] أَءُلْقِىَ ٱلذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنۢ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ [25]

Watajua kesho nani ni mwongo mwenye majivuno.[26]

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَّنِ ٱلْكَذَّابُ ٱلْأَشِرُ [26]

Tunamtuma ngamia jike kama jaribio kwao: wachunge basi, na uwe thabiti.[27]

إِنَّا مُرْسِلُوا۟ ٱلنَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَٱرْتَقِبْهُمْ وَٱصْطَبِرْ [27]

Na waarifu kwamba maji yamegawanywa kati yao,

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ ٱلْمَآءَ قِسْمَةٌۢ بَيْنَهُمْ

kila zamu ya kunywa, mtu hufika.[28]

كُلُّ شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌ [28]

Ndipo wakamwita rafiki yao, naye akalishika na kulilemaza.[29]

فَنَادَوْا۟ صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ [29]

Basi ilikuwaje adhabu Yangu na maonyo Yangu?[30]

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ [30]

Tuliwatumia kilio kimoja tu, nao wakawa kama mabua ya yule anayeweka uzio.[31]

إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَكَانُوا۟ كَهَشِيمِ ٱلْمُحْتَظِرِ [31]

Hakika tumeufanya Usomaji kuwa rahisi kwa Ukumbusho: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nao?[32]

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ [32]

Kaumu ya Lutu waliyaita maonyo uongo.[33]

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍۭ بِٱلنُّذُرِ [33]

Tuliwatumia dhoruba ya kokoto, isipokuwa ukoo wa Lutu, ambao Tuliwaokoa katika saa za mwisho za usiku,[34]

إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ نَّجَّيْنَٰهُم بِسَحَرٍ [34]

kama neema itokayo Kwetu.

نِّعْمَةً مِّنْ عِندِنَا

Hivyo ndivyo Tunavyomlipa yule mwenye shukrani.[35]

كَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَن شَكَرَ [35]

Hakika aliwaonya juu ya mshiko Wetu, lakini walijadiliana kuhusu maonyo.[36]

وَلَقَدۡ أَنذَرَهُم بَطۡشَتَنَا فَتَمَارَوۡاْ بِٱلنُّذُرِ [36]

Hakika walitaka kumgeuza mbali na wageni wake; ndipo tukafuta macho yao: “Onjeni basi adhabu Yangu na maonyo Yangu.”[37]

وَلَقَدۡ رَٰوَدُوهُ عَن ضَيۡفِهِۦ فَطَمَسۡنَآ أَعۡيُنَهُمۡ فَذُوقُواْ عَذَابِي وَنُذُرِ [37]

Hakika adhabu thabiti iliwashtukiza alfajiri,[38]

وَلَقَدۡ صَبَّحَهُم بُكۡرَةً عَذَابٌ مُّسۡتَقِرٌّ [38]

“Onjeni basi adhabu Yangu na maonyo Yangu.”[39]

فَذُوقُواْ عَذَابِي وَنُذُرِ [39]

Hakika tumeufanya Usomaji kuwa rahisi kwa Ukumbusho: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nao?[40]

وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ [40]

Hakika maonyo yalikuja kwa ukoo wa Firauni.[41]

وَلَقَدۡ جَآءَ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ ٱلنُّذُرُ [41]

Waliita ishara Zetu zote uongo; ndipo Tukawakamata kwa mkamato wa Mwenye Nguvu zote, Muweza.[42]

كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذۡنَٰهُمۡ أَخۡذَ عَزِيزٖ مُّقۡتَدِرٍ [42]

Je, wanaokana miongoni mwenu wangekuwa bora kuliko hao, ama mnayo hati ya kuachiliwa katika Fomu?[43]

أَكُفَّارُكُمۡ خَيۡرٞ مِّنۡ أُوْلَٰٓئِكُمۡ أَمۡ لَكُم بَرَآءَةٞ فِي ٱلزُّبُرِ [43]

Ama wanasema: “Sisi ni kikosi kilichoungana, kinachojua kusaidiana”?[44]

أَمۡ يَقُولُونَ نَحۡنُ جَمِيعٞ مُّنتَصِرٞ [44]

Kikosi hicho kitashindwa, nao watageuka mgongo.[45]

سَيُهۡزَمُ ٱلۡجَمۡعُ وَيُوَلُّونَ ٱلدُّبُرَ [45]

Bali Saa ndiyo miadi yao,

بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوۡعِدُهُمۡ

na Saa ni ya maafa zaidi na chungu zaidi.[46]

وَٱلسَّاعَةُ أَدۡهَىٰ وَأَمَرُّ [46]

Waliotengwa wako, hakika, katika upotovu na wazimu, siku ambayo wataburutwa katika Moto, juu ya nyuso zao: “Onjeni mguso wa Sakari.”[47–48]

إِنَّ ٱلۡمُجۡرِمِينَ فِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٖ [47] يَوۡمَ يُسۡحَبُونَ فِي ٱلنَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمۡ ذُوقُواْ مَسَّ سَقَرَ [48]

Tumeumba kila kitu kwa kipimo kilichoamuliwa.[49]

إِنَّا كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَٰهُ بِقَدَرٖ [49]

Na amri Yetu ni moja tu, kama kupepesa jicho.[50]

وَمَآ أَمۡرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٞ كَلَمۡحِۭ بِٱلۡبَصَرِ [50]

Hakika tumewaangamiza wa aina yenu: je, yuko basi mtu wa kupata ukumbusho kutokana nayo?[51]

وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَآ أَشۡيَاعَكُمۡ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ [51]

Na kila walichofanya kimo katika Fomu.[52]

وَكُلُّ شَيۡءٖ فَعَلُوهُ فِي ٱلزُّبُرِ [52]

Na kila kitu, kidogo au kikubwa, kimeandikwa.[53]

وَكُلُّ صَغِيرٖ وَكَبِيرٖ مُّسۡتَطَرٞ [53]

Wale wanaojikinga ni, hakika, katika bustani na mto, katika kikao cha usadikifu, kwa Mfalme Muweza.[54–55]

إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَنَهَرٖ [54] فِي مَقۡعَدِ صِدۡقٍ عِندَ مَلِيكٖ مُّقۡتَدِرِۭ [55]

Ar-Rahman • الرحمن

Sura 55 · 78 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Mwingi wa Huruma amefundisha Usomaji.[1–2]

ٱلرَّحْمَٰنُ [1] عَلَّمَ ٱلْقُرْءَانَ [2]

Ameumba mwanadamu, akamfundisha usemi wazi.[3–4]

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ [3] عَلَّمَهُ ٱلْبَيَانَ [4]

Jua na mwezi, kwa hesabu sahihi.[5]

ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ [5]

Na mmea usio na shina na mti vinasujudu.[6]

وَٱلنَّجْمُ وَٱلشَّجَرُ يَسْجُدَانِ [6]

Na anga, ameliinua, na ameweka mizani, ili msiwe katika upindukiaji katika mizani: dumisheni upimaji kwa usawa wala msisababishe hasara kwa mizani.[7–9]

وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ [7] أَلَّا تَطْغَوْا۟ فِى ٱلْمِيزَانِ [8] وَأَقِيمُوا۟ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا۟ ٱلْمِيزَانَ [9]

Na ardhi, ameiweka kwa ajili ya viumbe; mna humo ladha, mtende wenye makole yaliyofunikwa, nafaka yenye ganda lake, na mmea wenye harufu nzuri.[10–12]

وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ [10] فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَٱلنَّخْلُ ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ [11] وَٱلْحَبُّ ذُو ٱلْعَصْفِ وَٱلرَّيْحَانُ [12]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[13]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [13]

Ameumba mwanadamu kutoka udongo unaolia kama ufinyanzi, na ameumba Waliofichika kutoka mwali wa moto safi.[14-15]

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ [14] وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ [15]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[16]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [16]

Mlezi wa maawio mawili na Mlezi wa machweo mawili.[17]

رَبُّ ٱلْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ ٱلْمَغْرِبَيْنِ [17]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[18]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [18]

Ameziunganisha bahari mbili zinazokutana; kati yake kizuizi: hazingiliani.[19-20]

مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ [19] بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ [20]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[21]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [21]

Kutoka kwa hizo mbili hutolewa lulu na marijani.**(122)**[22]

يَخْرُجُ مِنْهُمَا ٱللُّؤْلُؤُ وَٱلْمَرْجَانُ [22] **(122)**

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[23]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [23]

Na ni mali Yake merikebu zilizoinuliwa baharini, kama alama zilizosimikwa.[24]

وَلَهُ ٱلْجَوَارِ ٱلْمُنشَـَٔاتُ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ [24]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[25]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [25]

Kila kilichomo ni cha kupita, na hubaki tu mwelekeo wa Mlezi wako, mwenye ukuu na hadhi.[26-27]

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ [26] وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ [27]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[28]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [28]

Walio katika mbingu na juu ya ardhi wanamwomba Yeye; kila siku, Yeye hushughulika na shughuli.[29]

يَسْـَٔلُهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ [29]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[30]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [30]

Atajitolea kwenu, enyi wawili, viumbe wenye dhamana.**(123)**[31]

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ **(123)** [31]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[32]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [32]

Enyi kusanyiko la Waliofichika na wanadamu, kama mnaweza kupenya kingo za mbingu na ardhi, ndipo penyeni.

يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ إِنِ ٱسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا۟ مِنْ أَقْطَارِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ فَٱنفُذُوا۟

Hamtazipenya ila kwa mamlaka.[33]

لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَٰنٍ [33]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[34]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [34]

Juu yenu wawili vitatumwa kishada cha moto na shaba iliyoyeyuka, nanyi hamtaweza kusaidiana.[35]

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ [35]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[36]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [36]

Na anga litakapopasuka na kuwa waridi kama ngozi iliyotiwa rangi — basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili? — siku hiyo, hakuna mwanadamu wala Mfichika atakayeulizwa kuhusu kosa lake.[37–39]

فَإِذَا ٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَٱلدِّهَانِ [37] فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [38] فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْـَٔلُ عَن ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٌ وَلَا جَآنٌّ [39]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[40]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [40]

Waliotengwa watatambuliwa kwa alama zao, nao watakamatwa kwa vishungi vya nywele na miguu.[41]

يُعْرَفُ ٱلْمُجْرِمُونَ بِسِيمَٰهُمْ فَيُؤْخَذُ بِٱلنَّوَٰصِى وَٱلْأَقْدَامِ [41]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[42]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [42]

Hii ndiyo Jahanamu waliyokuwa wakiiita uongo waliotengwa; watazunguka kati yake na maji yanayochemka yaliyofikia kilele.[43–44]

هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِى يُكَذِّبُ بِهَا ٱلْمُجْرِمُونَ [43] يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانٍ [44]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[45]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [45]

Na kwa yule aliyeogopa kusimama mbele ya Mlezi wake, bustani mbili — basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili? — zenye matawi mengi.[46–48]

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ [46] فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [47] ذَوَاتَآ أَفْنَانٍ [48]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[49]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [49]

Ndani yake mbili, chemchemi mbili zinazotiririka.[50]

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ [50]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[51]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [51]

Ndani yake mbili, kutoka kila ladha, jozi.[52]

فِيهِمَا مِن كُلِّ فَٰكِهَةٍ زَوْجَانِ [52]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[53]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [53]

Wakiegemea juu ya vitanda ambavyo kitambaa chake cha ndani ni hariri nzito, mavuno ya bustani hizo mbili yakiwa karibu na mkono.[54]

مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ فُرُشٍۭ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى ٱلْجَنَّتَيْنِ دَانٍ [54]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[55]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [55]

Humo wapo viumbe wenye kope zilizohifadhiwa, ambao hakuna mwanadamu wala Mfichika aliyewakaribia kabla yao.[56]

فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ [56]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[57]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [57]

Kama kwamba wao ni yakuti na marijani.[58]

كَأَنَّهُنَّ ٱلْيَاقُوتُ وَٱلْمَرْجَانُ [58]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[59]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [59]

Je, malipo ya kutenda vizuri ni jingine isipokuwa kutenda vizuri?[60]

هَلْ جَزَآءُ ٱلْإِحْسَٰنِ إِلَّا ٱلْإِحْسَٰنُ [60]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[61]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [61]

Na chini ya hizo mbili, bustani mbili nyingine — basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili? — za kijani kilichokolea.[62–64]

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ [62] فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [63] مُدْهَآمَّتَانِ [64]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[65]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [65]

Ndani yake mbili, chemchemi mbili zinazobubujika.[66]

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ [66]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[67]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [67]

Ndani yake mbili, ladha, mitende na mikomamanga.[68]

فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ [68]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[69]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [69]

Humo wapo viumbe wenye wema na wazuri.[70]

فِيهِنَّ خَيْرَٰتٌ حِسَانٌ [70]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[71]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [71]

Wasemezi, waliozuiliwa chini ya mahema.[72]

حُورٌ مَّقْصُورَٰتٌ فِى ٱلْخِيَامِ [72]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[73]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [73]

Ambao hakuna mwanadamu wala Mfichika aliyewakaribia kabla yao.[74]

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ [74]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[75]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [75]

Wakiegemea juu ya vitambaa vya kijani na mazulia ya kipekee, wazuri.[76]

مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ [76]

Basi ni neema ipi ya Mlezi wenu mnayoiita uongo, nyinyi wawili?[77]

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [77]

Libarikiwe jina la Mlezi wako, mwenye ukuu na hadhi.[78]

تَبَارَكَ ٱسْمُ رَبِّكَ ذِى ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ [78]

AL-WAQI'A • الواقعة

Sura 56 · 96 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Tukio litakapotokea, hakuna atakayeweza kuita uongo kutokea kwake.[1–2]

إِذَا وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ [1] لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ [2]

Kuinamisha, kuinua — ardhi itakapotikiswa kwa mtikiso mkali, na milima itakapovunjwa vipande vipande kabisa, ikawa vumbi lililotawanyika, nanyi mtakuwa makundi matatu.[3–7]

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ [3] إِذَا رُجَّتِ ٱلْأَرْضُ رَجًّا [4] وَبُسَّتِ ٱلْجِبَالُ بَسًّا [5] فَكَانَتْ هَبَآءً مُّنۢبَثًّا [6] وَكُنتُمْ أَزْوَٰجًا ثَلَٰثَةً [7]

Marafiki wa upande wa kulia — ni nini marafiki wa upande wa kulia?[8]

فَأَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ [8]

Na marafiki wa upande wa kushoto — ni nini marafiki wa upande wa kushoto?[9]

وَأَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ [9]

Na waliotangulia, waliotangulia...[10]

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ [10]

Hao ndio waliosogezwa karibu, katika bustani za neema.[11–12]

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْمُقَرَّبُونَ [11] فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [12]

Wingi miongoni mwa wa kwanza, na wachache miongoni mwa wa mwisho, juu ya makochi yaliyofumwa, wakiegemea juu yake, uso kwa uso.[13–16]

ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ 13 وَقَلِيلٌ مِّنَ ٱلْآخِرِينَ 14 عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ 15 مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَٰبِلِينَ 16

Watawazunguka watoto waliofanywa wa milele, wakiwa na bilauri, mabirika, na kikombe cha maji ya chemchemi — ambayo hawatapata kwayo kipandauso wala hawatalevywa — na ladha watakazochagua, na nyama ya ndege wanayotamani.**(124)** [17–21]

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ 17 بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ 18 لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ 19 وَفَٰكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ 20 وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ 21 **(124)**

Na wasemezi wa msaada, kama lulu iliyohifadhiwa vyema, kwa malipo ya waliyokuwa wakifanya.[22–24]

وَحُورٌ عِينٌ 22 كَأَمْثَٰلِ ٱللُّؤْلُؤِ ٱلْمَكْنُونِ 23 جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ 24

Hawatasikia humo upuuzi wala kichocheo cha ukiukaji.[25]

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا 25

Ila maneno tu: “Amani, amani”.[26]

إِلَّا قِيلًا سَلَٰمًا سَلَٰمًا 26

Na marafiki wa kulia — ni nini marafiki wa kulia?[27]

وَأَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ 27

Miongoni mwa mikunazi isiyo na miiba, migomba yenye vichala vilivyopangwa juu ya vingine, kivuli kilichotandazwa, maji yanayotiririka bila kukoma, ladha nyingi, bila kukatika wala kizuizi, na vitanda vilivyoinuliwa.[28–34]

فِى سِدْرٍ مَّخْضُودٍ 28 وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ 29 وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ 30 وَمَآءٍ مَّسْكُوبٍ 31 وَفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ 32 لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ 33 وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ 34

Tumewazalisha kwa kuzaliwa, na Tumewafanya viumbe vya mwanzo, wapendanao, wenye kuzaa na wa asili moja, kwa marafiki wa kulia.[35-38]

إِنَّآ أَنشَأۡنَٰهُنَّ إِنشَآءٗ [35] فَجَعَلۡنَٰهُنَّ أَبۡكَارًا [36] عُرُبًا أَتۡرَابٗا [37] لِّأَصۡحَٰبِ ٱلۡيَمِينِ [38]

Wingi miongoni mwa wa kwanza na wingi miongoni mwa wa mwisho.[39-40]

ثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأَوَّلِينَ [39] وَثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأٓخِرِينَ [40]

Na marafiki wa kushoto — ni nini marafiki wa kushoto?[41]

وَأَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ [41]

Katika upepo wa joto kali, maji yanayochemka, na kivuli cha moshi mweusi — si kibaridi wala kikarimu.[42-44]

فِي سَمُومٖ وَحَمِيمٖ [42] وَظِلّٖ مِّن يَحۡمُومٖ [43] لَّا بَارِدٖ وَلَا كَرِيمٍ [44]

Walikuwa hapo awali wenye ufahari.[45]

إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُتۡرَفِينَ [45]

Na walikuwa wakidumu katika kiapo cha uongo adhimu.[46]

وَكَانُواْ يُصِرُّونَ عَلَى ٱلۡحِنثِ ٱلۡعَظِيمِ [46]

Na walikuwa wakisema: “Tutakapokuwa tumekufa, ardhi na mifupa, je, tutaibuliwa kweli? Na mababu zetu wa kwanza pia?”[47-48]

وَكَانُواْ يَقُولُونَ أَئِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ [47] أَوَءَابَآؤُنَا ٱلۡأَوَّلُونَ [48]

Sema: “Wa kwanza na wa mwisho watakutanishwa kwa yakini kwenye miadi iliyowekwa ya siku inayojulikana.[49-50]

قُلۡ إِنَّ ٱلۡأَوَّلِينَ وَٱلۡأٓخِرِينَ [49] لَمَجۡمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ [50]

Kisha nyinyi, enyi waliopotea mnaoita uongo, mtakula kwa yakini katika mti wa Zakumu, mtajaza matumbo yenu kwa huo, na mara moja mtakunywa juu yake maji yanayochemka, mkinywa kama wanavyokunywa ngamia wenye kiu."[51-55]

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا ٱلضَّآلُّونَ ٱلْمُكَذِّبُونَ 51 لَآكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ 52 فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ 53 فَشَٰرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْحَمِيمِ 54 فَشَٰرِبُونَ شُرْبَ ٱلْهِيمِ 55

Hayo ndiyo makaribisho yao katika Siku ya Madai.[56]

هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ ٱلدِّينِ 56

Sisi ndio Tuliowaumba.

نَحْنُ خَلَقْنَٰكُمْ

Kwa nini basi hamsadikishi?[57]

فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ 57

Je, mmeona basi mnachomwaga? Je, ni nyinyi mnaokiumba, au Sisi ndio Muumba?[58-59]

أَفَرَءَيْتُم مَّا تُمْنُونَ 58 ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلْخَٰلِقُونَ 59

Sisi ndio Tuliopanga kati yenu kifo, na Sisi hatuwezi kutangulizwa: tunaweza kuwabadilisha kwa mfano wenu na kuwazalisha katika msiyoyajua.[60-61]

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ ٱلْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ 60 عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَٰلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا تَعْلَمُونَ 61

Na hakika mmeijua mwanzo wa kwanza.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ

Kwa nini basi hamkumbuki?[62]

فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ 62

Je, mmeona basi mnachokilima? Je, ni nyinyi mnaokipanda, au Sisi ndio Mpandaji?[63-64]

أَفَرَءَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ ﴿63﴾ ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ﴿64﴾

Kama tungeridhia, tungevifanya vipande vipande, nanyi mngebaki mkilalamika: “Sisi tumo kwa yakini katika deni! Bali tumenyimwa.”[65-67]

لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَٰهُ حُطَٰمًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿65﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿66﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿67﴾

Je, mmeona basi maji mnayoyanywa? Je, ni nyinyi mliyoyateremsha kutoka mawinguni, au Sisi ndio Mteremshaji?[68-69]

أَفَرَءَيْتُمُ ٱلْمَآءَ ٱلَّذِى تَشْرَبُونَ ﴿68﴾ ءَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ ٱلْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنزِلُونَ ﴿69﴾

Kama Tungeridhia, Tungeyafanya chungu.

لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنَٰهُ أُجَاجًا

Kwa nini basi hamko wenye shukrani?[70]

فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿70﴾

Je, mmeona basi moto mnaowasha? Je, ni nyinyi mliouzalisha mti wake, au Sisi ndio Mzalishaji?[71-72]

أَفَرَءَيْتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى تُورُونَ ﴿71﴾ ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَآ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنشِـُٔونَ ﴿72﴾

Tumeufanya kuwa ukumbusho na matumizi kwa wale wanaojitia nguvu.[73]

نَحْنُ جَعَلْنَٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتَٰعًا لِّلْمُقْوِينَ ﴿73﴾

Tukuza basi kwa jina la Mlezi wako, Adhimu.[74]

فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿74﴾

La! Naapa kwa nafasi za nyota — na hiyo kwa yakini ni kiapo adhimu, kama mngejua — kwamba hii kwa yakini ni Usomaji wa heshima, katika andiko lililohifadhiwa vyema, ambalo hawalingusi ila waliosafishwa.[75-79]

فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ﴿75﴾ وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿76﴾ إِنَّهُۥ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿77﴾ فِى كِتَٰبٍ مَّكْنُونٍ ﴿78﴾ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿79﴾

Uteremsho kutoka kwa Mlezi wa viumbe vyote.[80]

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [80]

Je, ni basi mazungumzo haya mnayoyafumbia macho, na mnafanya riziki yenu kuwa kuita uongo?[81–82]

أَفَبِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ [81] وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ [82]

Kwa nini basi, inapofika kooni, na wakati huo mnatazama, na Sisi tuko karibu naye kuliko nyinyi, lakini hamoni wazi — kwa nini basi, kama hamkuwa na deni, hamirejeshi, kama nyinyi ni wasadikifu?[83–87]

فَلَوْلَآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلْحُلْقُومَ [83] وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ [84] وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ [85] فَلَوْلَآ إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ [86] تَرْجِعُونَهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [87]

Kuhusu yule aliye miongoni mwa waliosogezwa karibu: pumziko, harufu nzuri, na bustani ya neema.[88–89]

فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ [88] فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ [89]

Na kuhusu yule aliye miongoni mwa marafiki wa kulia: “Amani iwe juu yako”, kutoka kwa marafiki wa kulia.[90–91]

وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ [90] فَسَلَٰمٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ [91]

Na kuhusu yule aliye miongoni mwa wanaoita uongo, waliopotea: makaribisho ya maji yanayochemka na kuungua katika Tanuru.[92–94]

وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ [92] فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ [93] وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ [94]

Hii kwa yakini ndiyo ukweli wa yakini.[95]

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلْيَقِينِ [95]

Tukuza basi kwa jina la Mlezi wako, Adhimu.[96]

فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ [96]

AL-HADID • الحديد

Sura 57 · 29 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kila kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kimemtukuza Mungu.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[1]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [1]

Ni Wake ufalme wa mbingu na ardhi; Yeye huhuisha na kufisha.

لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ

Na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[2]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [2]

Yeye ndiye wa Kwanza na wa Mwisho, Dhahiri na wa Ndani.

هُوَ ٱلْأَوَّلُ وَٱلْءَاخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ

Na Yeye ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[3]

وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ [3]

Yeye ndiye aliyeumba mbingu na ardhi katika siku sita, kisha akajiimarisha juu ya Jengo.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ

Anajua yanayoingia ardhini na yanayotoka humo, yanayoteremka kutoka angani na yanayopanda humo.

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

Na Yeye yu pamoja nanyi popote mlipo.

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[4]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [4]

Ni Wake ufalme wa mbingu na ardhi.

لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na ni kwa Mungu ndiko yanakorejea mambo yote.[5]

وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ [5]

Anaingiza usiku katika mchana, na anaingiza mchana katika usiku.

يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ

Na Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[6]

وَهُوَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [6]

Mwaminini Mungu na mjumbe Wake, na mtumie kutoka kwa yale aliyowafanya waaminiwa.

ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُوا۟ مِمَّا جَعَلَكُم مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

Wale miongoni mwenu walioamini na kutumia watakuwa na ujira mkubwa.[7]

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَأَنفَقُوا۟ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ [7]

Mna nini kutomwamini Mungu, hali mjumbe anawaita kumwamini Mlezi wenu, na Yeye ameshachukua ahadi yenu madhubuti, kama nyinyi ni waumini?[8]

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَٰقَكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ [8]

Yeye ndiye anayeteremsha juu ya mtiifu Wake ishara wazi, ili awatoe gizani kuelekea nuru.

هُوَ ٱلَّذِى يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِۦٓ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ

Na Mungu kwa yakini ni, kwenu, mwenye wema mwingi, Mwenye Huruma.[9]

وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ [9]

Na mna nini kutotumia katika njia ya Mungu, hali ni kwa Mungu urithi wa mbingu na ardhi?

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Hawawi sawa, miongoni mwenu, yule aliyetumia na kupigana kabla ya ufunguzi:

لَا يَسْتَوِى مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ ٱلْفَتْحِ وَقَٰتَلَ

hao wana daraja adhimu zaidi kuliko wale waliotumia na kupigana baadaye.

أُو۟لَٰٓئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَقَٰتَلُوا۟

Na kwa wote, Mungu ameahidi lililo zuri zaidi.

وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[10]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ [10]

Ni nani basi atakayempa Mungu mkopo mzuri, ambao Yeye atamzidishia maradufu, naye atakuwa na ujira wa kikarimu?[11]

مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجْرٌ كَرِيمٌ [11]

Siku ambayo utawaona waumini wanaume na waumini wanawake, nuru yao ikikimbilia mbele yao na upande wao wa kulia.

يَوْمَ تَرَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ يَسْعَىٰ نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَٰنِهِم

Habari njema yenu, leo: bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo mtakaa milele.

بُشْرَىٰكُمُ ٱلْيَوْمَ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Huo ndio ushindi adhimu.[12]

ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ [12]

Siku ambayo wanafiki, wanaume na wanawake, watawaambia wale wanaoamini: “Tungojeni, tuchote kutoka nuru yenu” — itasemwa: “Rudini nyuma, mtafute nuru”.

يَوْمَ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱنظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ ٱرْجِعُوا۟ وَرَآءَكُمْ فَٱلْتَمِسُوا۟ نُورًا

Ukuta utasimikwa basi kati yao, wenye mlango: ndani yake kuna huruma, na upande ulio wazi, adhabu.[13]

فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُۥ بَابٌۢ بَاطِنُهُۥ فِيهِ ٱلرَّحْمَةُ وَظَٰهِرُهُۥ مِن قِبَلِهِ ٱلْعَذَابُ [13]

Watawaita: “Je, hatukuwa pamoja nanyi?”

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ

Watasema: “Ndiyo, lakini mlijijaribu wenyewe, mlibaki katika kungojea, mlitilia shaka, na matamanio matupu yakawaghilibu, hadi ikaja amri ya Mungu; na mghilibu mkuu akawaghilibu kuhusu Mungu.”[14]

قَالُوا۟ بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمْ فَتَنتُمْ أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَٱرْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ ٱلْأَمَانِىُّ حَتَّىٰ جَآءَ أَمْرُ ٱللَّهِ وَغَرَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ [14]

Leo basi, hakuna fidia itakayochukuliwa kutoka kwenu, wala kutoka kwa wale wanaokana. Makimbilio yenu ni Moto, ndio mwandani wenu.

فَٱلْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ هِىَ مَوْلَىٰكُمْ

Na ni marudio mabaya ulioje![15]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [15]

Je, haujafika wakati kwa wale wanaoamini kwamba viini vyao vijishushe kwa ukumbusho wa Mungu na kwa yale yaliyoteremshwa ya ukweli?

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ ٱللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ ٱلْحَقِّ

Na wasiwe kama wale waliopewa Maandiko hapo awali: kipindi kilirefuka kwao, na viini vyao vikawa vigumu.

وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ

Na wengi wao ni wavukao mipaka.[16]

وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ [16]

Jueni kwamba Mungu huirudishia ardhi uhai baada ya kifo chake.

ٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يُحْيِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

Tayari tumewabainishia ishara, huenda mtatumia akili.[17]

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلْأَيَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ [17]

Hakika wanaume na wanawake wanaotenda hisani, na wanaompa Mungu mkopo mzuri, hilo litazidishiwa kwao, nao watakuwa na ujira wa kikarimu.[18]

إِنَّ ٱلْمُصَّدِّقِينَ وَٱلْمُصَّدِّقَٰتِ وَأَقْرَضُواْ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ [18]

Na wale wanaomwamini Mungu na wajumbe Wake, hao ndio wasadikifu.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصِّدِّيقُونَ

Na mashahidi, kwa Mlezi wao.

وَٱلشُّهَدَآءُ عِندَ رَبِّهِمْ

Watakuwa na ujira wao na nuru yao.

لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ

Na wale waliokana na kuita uongo ishara Zetu — hao ndio wenzi wa Tanuru.[19]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ [19]

Jueni kwamba Maisha ya Karibu si ila mchezo, pumbao, pambo, kujisifiana kati yenu, na mbio za kuongeza mali na watoto — kama mfano wa mvua ya kuokoa ambayo mimea yake huwastaajabisha wapanzi, kisha hukauka, nawe ukaiona imepauka, kisha inakuwa vipande.

ٱعْلَمُوٓاْ أَنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ ۖ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ ٱلْكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمًا

Na katika Maisha ya Mwisho, adhabu kali, na msamaha kutoka kwa Mungu na ridhaa.

وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٌ

Na Maisha ya Karibu si chochote ila starehe inayoghuri.[20]

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ [20]

Tangulianeni kuelekea msamaha wa Mlezi wenu, na bustani ambayo upana wake ni kama upana wa anga na ardhi, iliyoandaliwa kwa wale wanaomwamini Mungu na wajumbe Wake.

سَابِقُوٓاْ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ

Hiyo ndiyo fadhila ya Mungu, Anayompa anayeridhia.

ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[21]

وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ [21]

Hakuna msiba unaoipata ardhi wala watu wenu wenyewe, ila uko katika daftari kabla Hatujautimiza.

مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ

Hilo hakika ni rahisi kwa Mungu — ili msisikitike juu ya yanayowaponyoka, wala msifurahie yanayowajia.(125) [22]

إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ [22] لِّكَيْلَا تَأْسَوْاْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُواْ بِمَآ ءَاتَىٰكُمْ (125)

Na Mungu hampendi yeyote mwenye kiburi, mjisifu.[23]

وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡتَالٖ فَخُورٍ [23]

Wale walio bahili na wanaowaamuru watu ubahili.

ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِ

Na yeyote anayegeuka mgongo — Mungu hakika ndiye Tajiri, Mhimidiwa.[24]

وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ [24]

Hakika Tumewatuma wajumbe Wetu na hoja wazi, na Tumeteremsha pamoja nao Maandiko na mizani, ili watu wasimame katika usawa.

لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلَنَا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلۡنَا مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمِيزَانَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلۡقِسۡطِ

Na Tumeteremsha chuma, ambamo mna ugumu mkali na manufaa kwa watu.

وَأَنزَلۡنَا ٱلۡحَدِيدَ فِيهِ بَأۡسٞ شَدِيدٞ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ

Na ili Mungu atofautishe nani anamsaidia, Yeye na wajumbe Wake, ingawa Yeye hayuko machoni mwake,

وَلِيَعۡلَمَ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥ وَرُسُلَهُۥ بِٱلۡغَيۡبِ

kwani Mungu ni Hodari, Mwenye Nguvu zote.[25]

إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ [25]

Na hakika Tumemtuma Nuhu na Ibrahimu, na Tumeweka katika wazao wao kazi ya kuarifu na Maandiko.

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحٗا وَإِبۡرَٰهِيمَ وَجَعَلۡنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلۡكِتَٰبَ

Baadhi yao wanakubali kuongozwa,

فَمِنۡهُم مُّهۡتَدٖ

na wengi wao ni wavukao mipaka.[26]

وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ [26]

Kisha Tuliwafuatiliza wajumbe Wetu juu ya nyayo zao, na Tukamfuatiliza Isa mwana wa Maryamu, na Tukampa Injili.

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ

Na Tumeweka katika viini vya wale waliomfuata wema na huruma; kuhusu heshima iliyoanzishwa, wao ndio waliouvumbua — hatukuwaagiza — isipokuwa kwa kutafuta ridhaa ya Mungu.

وَجَعَلْنَا فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ٱبْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَٰهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ رِضْوَٰنِ ٱللَّهِ

Lakini hawakuiangalia kama inavyostahili.

فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا

Tuliwapa wale miongoni mwao waliokuwa wakiamini ujira wao.

فَـَٔاتَيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ

Na wengi wao ni wavukao mipaka.[27]

وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ [27]

Enyi mlioamini! Jikingeni kwa Mungu na mwamini mjumbe Wake: Atawapa sehemu mbili za huruma Yake, Atawapa nuru mtakayotembea nayo, na Atawasamehe.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَءَامِنُوا۟ بِرَسُولِهِۦ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِۦ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِۦ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma — ili ahali wa Maandiko wajue kuwa hawana mamlaka juu ya chochote cha fadhila ya Mungu, na kwamba fadhila iko mkononi mwa Mungu, anampa amridhiaye.[28]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [28] لِّئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ مِّن فَضْلِ ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْفَضْلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[29]

[29] وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ

AL-MUJADALA • المجادلة

Sura 58 · 22 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Mungu amesikia bila kukosa maneno ya yule anayehoji nawe kuhusu mwenzi wake wa ndoa na analalamika kwa Mungu; na Mungu anasikia majibizano yenu,

قَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّتِى تُجَٰدِلُكَ فِى زَوْجِهَا وَتَشْتَكِىٓ إِلَى ٱللَّهِ وَٱللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَآ

kwani Mungu ni Mwenye Kusikia, Mwenye Maono.[1]

إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ [1]

Wale miongoni mwenu wanaowageuzia wake zao mgongo — wao si mama zao.

ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْ

Mama zao si wengine ila wale waliowazaa.

إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔى وَلَدْنَهُمْ

Na wao kwa yakini wanasema hapo neno linalokataliwa na ughushi.

وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًا

Lakini Mungu kwa yakini ni Mwenye kuondolea, Mwenye Msamaha tele.[2]

وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ [2]

Na wale wanaowageuzia wake zao mgongo kisha wakarudia waliyosema watapaswa kumrudishia uhuru mtu aliye rehani kabla ya kugusana tena.

وَٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا۟ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا

Hayo ndiyo mnayohimizwa kwayo.

ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِۦ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[3]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ [3]

Yule asiyepata uwezo wa kufanya hivyo atajinyima miezi miwili mfululizo kabla ya kugusana tena.

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا

Yule asiyeweza atalisha wahitaji sitini.

فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا

Hayo, ili mumwamini Mungu na mjumbe Wake.

ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

Na hizo ndizo mipaka ya Mungu.

وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ

Na kwa wale wanaokana, adhabu yenye maumivu.[4]

وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ [4]

Wale wanaopinga kwa uadui Mungu na mjumbe Wake hakika waliangushwa, kama walivyoangushwa wale wa kabla yao.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ كُبِتُواْ كَمَا كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

Hata hivyo tumeteremsha ishara wazi.

وَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ

Na kwa wale wanaokana, adhabu inayodhalilisha.[5]

وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ [5]

Siku ambayo Mungu atawaibua wote na kuwaarifu waliyoyafanya.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓاْ

Mungu ameyahesabu, hali wao wameyasahau.

أَحْصَىٰهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُ

Na Mungu ni shahidi wa kila kitu.[6]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [6]

Je, hukuona kwamba Mungu anajua yaliyo katika mbingu na yaliyo juu ya ardhi?

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Hakuna mkutano wa siri wa watu watatu bila Yeye kuwa wa nne wao, wala wa watano bila Yeye kuwa wa sita wao, wala pungufu ya hao wala zaidi bila Yeye kuwa pamoja nao, popote walipo.

مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَىٰ ثَلَٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُواْ

Kisha atawaarifu waliyoyafanya, katika Siku ya Kusimama Mbele,

ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُواْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[7]

إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ [7]

Je, hukuwaona wale waliokatazwa mkutano wa siri, kisha wanarudia yale waliyokatazwa na wanafanya mkutano wa siri kwa ukiukaji, uadui na kutotii mjumbe?

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نُهُواْ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُواْ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ

Na wanapokuja kwako, wanakusalimia kwa salamu ambayo Mungu hakukusalimia kwayo, na wanasema ndani yao: “Kwa nini Mungu hatuadhibu kwa tunayosema?”

وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِىٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ

Jahanamu inawatosha.

حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ

Wataungua humo.

يَصْلَوْنَهَا

Mahali pa kuelekea pa kutisha kama nini![8]

فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [8]

Enyi mlioamini! Mnapofanya mkutano wa siri, msiufanye kwa ukiukaji, uadui na kutotii mjumbe.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ

Lakini fanyeni mkutano wa siri kwa maadili na ujikingaji.

وَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ

Na jikingeni kwa Mungu, ambaye kwake mtakusanywa.[9]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ [9]

Mkutano wa siri hautoki ila kwa Mwepushaji, ili kuwahuzunisha wale wanaoamini; lakini hawezi kuwadhuru kwa chochote, ila kwa idhini ya Mungu.

إِنَّمَا ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ

Na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[10]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ [10]

Enyi mlioamini! Mnapoambiwa kupanua nafasi katika makusanyiko, fanyeni hivyo; Mungu atawapanulia nafasi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قِيلَ لَكُمۡ تَفَسَّحُواْ فِي ٱلۡمَجَٰلِسِ فَٱفۡسَحُواْ يَفۡسَحِ ٱللَّهُ لَكُمۡ

Na mnapoambiwa kusimama, simameni; Mungu atawainua kwa daraja wale miongoni mwenu wanaoamini na wale waliopewa ujuzi.

وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُواْ فَٱنشُزُواْ يَرۡفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ دَرَجَٰتٖ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[11]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ [11]

Enyi mlioamini! Mnapofanya mkutano wa siri na mjumbe, tangulizeni hisani kabla ya mkutano wenu wa siri.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَةٗ

Hilo ni bora kwenu, na safi zaidi.

ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَأَطۡهَرُ

Lakini msipopata uwezo wa kufanya, Mungu hakika ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[12]

فَإِن لَّمۡ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ [12]

Je, mliogopa kutangulizia hisani kabla ya mikutano yenu ya siri?

ءَأَشۡفَقۡتُمۡ أَن تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَٰتٖ

Kwa kuwa hamkufanya na Mungu amewarudia kwa upole, dumisheni Mawasiliano na toeni ukarimu halisi.

فَإِذۡ لَمۡ تَفۡعَلُواْ وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ

Na nyenyekeeni kwa Mungu na mjumbe Wake.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[13]

وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ [13]

Je, hukuwaona wale walioifanya kaumu ambayo Mungu ameikasirikia kuwa wandani? Wao si wenu wala si wao, na wanaapa juu ya uongo kwa kujua.[14]

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى ٱلْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ [14]

Mungu amewaandalia adhabu kali,

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا

kwani ni mabaya kama nini waliyokuwa wakifanya![15]

إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [15]

Wamefanya viapo vyao kuwa ngao, na wamezuia njia ya Mungu; basi watakuwa na adhabu ya kudunisha.[16]

ٱتَّخَذُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ [16]

Wala mali zao wala watoto wao hawatawafaa kitu mbele ya Mungu.

لَّن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا

Hao ndio wenzi wa Moto, wao hukaa humo milele.[17]

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ [17]

Siku ambayo Mungu atawaibua wote, watamwapia kama wanavyowaapia nyinyi, wakidhani wamesimama juu ya kitu.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ

Je, si hivyo? Hao hakika ndio waongo.[18]

أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ [18]

Mwepushaji amewamiliki na kuwasahaulisha ukumbusho wa Mungu.

ٱسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمْ ذِكْرَ ٱللَّهِ

Hao ndio chama cha Mwepushaji.

أُو۟لَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱلشَّيْطَٰنِ

Je, si hivyo? Chama cha Mwepushaji, hao hakika ndio waliopata hasara.[19]

أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱلشَّيْطَٰنِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ [19]

Wale wanaopinga kwa uadui Mungu na mjumbe Wake, hao ni miongoni mwa waliodhalilishwa zaidi.[20]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْأَذَلِّينَ [20]

Mungu ameandika: “Nitashinda kwa yakini, Mimi na wajumbe Wangu.”

كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِىٓ

Kwani Mungu ni Hodari, Mwenye Nguvu zote.[21]

إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ [21]

Hutapata watu wanaomwamini Mungu na Siku ya Mwisho huku wakiwaelekezea mapenzi wale wanaopinga kwa uadui Mungu na mjumbe Wake, hata wawe baba zao, wana wao, ndugu zao au watu wao wa karibu.

لَّا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ يُوَآدُّونَ مَنْ حَآدَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَوْ كَانُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ أَوْ أَبْنَآءَهُمْ أَوْ إِخْوَٰنَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ

Hao ndio ambao ameandika imani katika viini vyao, aliowaimarisha kwa Mmiminiko utokao Kwake, na atakaowaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ili wakae milele.

أُو۟لَٰٓئِكَ كَتَبَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْإِيمَٰنَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا

Mungu ameridhika nao, nao wameridhika Naye.

رَضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ

Hao ndio chama cha Mungu.

أُو۟لَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱللَّهِ

Je, si hivyo? Chama cha Mungu, hao hakika ndio wanaofanikiwa.[22]

أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [22]

AL-HASHR • الحشر

Sura 59 · 24 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kila kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kimemtukuza Mungu.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[1]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [1]

Yeye ndiye aliyewafukuza katika makazi yao wale miongoni mwa ahali wa Maandiko waliokana, kwa mkusanyiko wa kwanza.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن دِيَٰرِهِمْ لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ

Hamkudhani kuwa wangetoka.

مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا۟

Na walidhani kwamba ngome zao zingewaondoa mbali na Mungu.

وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ

Lakini Mungu aliwajia kwa mahali ambapo hawakutarajia.

فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا۟

Na akatupa hofu katika viini vyao.

وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ

Walikuwa wakibomoa nyumba zao kwa mikono yao wenyewe na kwa mikono ya waumini.

يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِى ٱلْمُؤْمِنِينَ

Chukueni basi funzo, enyi wenye maono.[2]

فَٱعْتَبِرُوا۟ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ [2]

Na kama Mungu asingaliwaandikia uhamisho, angaliwaadhibu katika Maisha ya Karibu.

وَلَوْلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمُ ٱلْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا

Na watakuwa nayo, katika Maisha ya Mwisho, adhabu ya Moto.[3]

وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ [3]

Hilo, kwa sababu wamesimama katika mpasuko dhidi ya Mungu na mjumbe Wake.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ

Na yeyote anayepinga kwa kujitenga Mungu, Mungu hakika ni mkali katika hatima.[4]

وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [4]

Kila namna nzuri mliyoikatiza, au mliyoiacha imesimama juu ya misingi yake, ni kwa idhini ya Mungu, na ili kuwafedhehesha wavukao mipaka.[5]

مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً عَلَىٰٓ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَٰسِقِينَ [5]

Na yale ambayo Mungu alimrudishia mjumbe Wake, kutoka kwao, hamkuhusisha humo farasi wala mnyama wa kupanda.

وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ

Lakini Mungu huwapa wajumbe Wake mamlaka juu ya amridhiaye.

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana uwezo juu ya kila kitu.[6]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [6]

Yale ambayo Mungu alimrudishia mjumbe Wake, kutoka kwa watu wa miji, ni ya Mungu, ya mjumbe, ya jamaa, ya yatima, ya wahitaji na ya msafiri, ili isiende kutoka kwa mmoja hadi mwingine miongoni mwa matajiri wenu.

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ

Na yale ambayo mjumbe anawapa, yachukueni.

وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ

Na yale anayowakataza, jizuieni nayo.

وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟

Na jikingeni kwa Mungu, kwani Mungu ni mkali katika hatima.[7]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ [7]

Kwa maskini wahamiaji, waliofukuzwa katika makazi yao na mali zao, wakitafuta fadhila kutoka kwa Mungu na ridhaa Yake, na wanaomsaidia Mungu na mjumbe Wake.

لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ

Hao ndio wasadikifu.[8]

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ [8]

Na wale waliotulia katika makazi na katika imani kabla yao wanawapenda wale waliohama kuwaendea; hawapati vifuani mwao haja yoyote ya yale waliyopewa, na wanawapendelea kuliko wao wenyewe, hata wawe katika ukosefu.

وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ

Na yeyote aliyekingwa dhidi ya tamaa ya Dhati yake, hao ndio wanaofanikiwa.[9]

وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ [9]

Na wale waliokuja baada yao wanasema: “Mlezi wetu, tusamehe, pamoja na ndugu zetu waliotutangulia katika imani, wala usiweke katika viini vyetu kinyongo chochote juu ya wale wanaoamini,

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟

kwani, Mlezi wetu, Wewe ni mwenye wema mwingi, Mwenye Huruma.”[10]

رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ [10]

Je, hukuwaona wale waliofanya unafiki wakiwaambia ndugu zao waliokana miongoni mwa ahali wa Maandiko: “Mkifukuzwa, tutatoka kwa yakini pamoja nanyi, na hatutamnyenyekea kamwe yeyote dhidi yenu; na mkipigwa vita, tutawasaidia kwa yakini.”

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ يَقُولُونَ لِإِخْوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ

Na Mungu anashuhudia kwamba wao kwa yakini ni waongo.[11]

وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ [11]

Wakifukuzwa, hawatatoka pamoja nao.

لَئِنْ أُخْرِجُوا۟ لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ

Na wakipigwa vita, hawatawasaidia.

وَلَئِن قُوتِلُوا۟ لَا يَنصُرُونَهُمْ

Na hata kama wangewasaidia, wangegeuka mgongo kwa yakini, kisha wasingesaidiwa tena.[12]

وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ [12]

Nyinyi mnatia vifuani mwao heshima zaidi kuliko Mungu.

لَأَنتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِى صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِ

Hayo, kwa kuwa ni kaumu isiyoelewa.[13]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ [13]

Hawatapigana nanyi wote pamoja ila katika miji iliyoimarishwa, au kutoka nyuma ya kuta.

لَا يُقَٰتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِى قُرًى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَآءِ جُدُرٍ

Ukali wao kati yao ni wa kutisha.

بَأْسُهُم بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ

Unawadhani wameungana, hali viini vyao vimegawanywa.

تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ

Hayo, kwa kuwa ni kaumu isiyotumia akili.[14]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ [14]

Wako kama wale ambao, muda mfupi kabla yao,

كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبًا

walionja matokeo mabaya ya mwenendo wao.

ذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ

Nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[15]

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [15]

Wako kama Mwepushaji aliposema kwa mwanadamu: “Kana!” Kisha, huyo alipokana, alisema: “Hakika mimi nimeachiliwa kutoka kwako, namwogopa Mungu, Mlezi wa viumbe vyote.”[16]

كَمَثَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَٰنِ ٱكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ [16]

Na mwisho wao wote wawili ulikuwa kuwa katika Moto, ili wakae humo milele.

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِى ٱلنَّارِ خَٰلِدَيْنِ فِيهَا

Na hayo ndiyo malipo ya madhalimu.[17]

وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّٰلِمِينَ [17]

Enyi mlioamini! Jikingeni kwa Mungu, na kila Dhati itazame yale ilivyotanguliza kwa kesho.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ

Na jikingeni mbele ya Mungu,

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayofanya.[18]

إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [18]

Na msiwe kama wale waliomsahau Mungu, naye akawafanya wajisahau wenyewe.

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمْ أَنفُسَهُمْ

Hao ndio wavukao mipaka.[19]

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ [19]

Marafiki wa Moto na marafiki wa Bustani hawawi sawa.

لَا يَسْتَوِىٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ

Marafiki wa Bustani ndio washindi.[20]

أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ [20]

Kama Tungaliuteremsha Usomaji huu juu ya mlima, ungaliuona ukijishusha na kupasuka, ukimhofia Mungu.

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُۥ خَٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ

Na mifano hii, Tunaizidisha kwa watu, huenda watafikiri.[21]

وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ [21]

Yeye ndiye, Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Anayejua yaliyo nje ya hisi na yaliyoshuhudiwa.

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ

Yeye ndiye Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.[22]

هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ [22]

Yeye ndiye, Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye, Mfalme, Mtakatifu kabisa, Amani, Mdhamini, Mtawala, Mwenye Nguvu zote, Asiyezuilika, Mwenye Fahari.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْجَبَّارُ ٱلْمُتَكَبِّرُ

Utukufu ni wa Mungu, juu ya yale wanayomshirikisha nayo.[23]

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ [23]

Yeye ndiye, Mungu, Muumba, Mpa kuwepo, Mpa umbo.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلْخَٰلِقُ ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرُ

Ni Wake sifa nzuri zaidi.

لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ

Kila kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kinamtukuza Yeye.

يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[24]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [24]

AL-MUMTAHANA • الممتحنة

Sura 60 · 13 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Enyi mlioamini! Msimfanye adui Yangu na adui yenu kuwa wandani,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّى وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَآءَ

mkiwapa mapenzi, hali wao wamekana ukweli uliowajia,

تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِٱلْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُواْ بِمَا جَآءَكُم مِّنَ ٱلْحَقِّ

wakimfukuza mjumbe na nyinyi wenyewe, kwa kuwa mnamwamini Mungu, Mlezi wenu, kama mmetoka kupambana katika njia Yangu na kutafuta ridhaa Yangu.

يُخْرِجُونَ ٱلرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَن تُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ رَبِّكُمْ

Mnawakabidhi kwa siri mapenzi yenu, hali Mimi ninajua zaidi mliyoyaficha na mliyoyatangaza.

إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَٰدًا فِى سَبِيلِى وَٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِى تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِٱلْمَوَدَّةِ وَأَنَا۠ أَعْلَمُ بِمَآ أَخْفَيْتُمْ وَمَآ أَعْلَنتُمْ

Na yeyote miongoni mwenu anayefanya hivyo amepotea kutoka njia iliyonyooka.[1]

وَمَن يَفْعَلْهُ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ [1]

Wakiwashtukiza, watakuwa adui kwenu, na watanyoosha dhidi yenu mikono yao na ndimi zao kwa ubaya,

إِن يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُواْ لَكُمْ أَعْدَآءً وَيَبْسُطُوٓاْ إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِٱلسُّوٓءِ

nao wangependa kuwaona mkikana.[2]

وَوَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ [2]

Wala jamaa zenu wa damu wala watoto wenu hawatawafaa,

لَن تَنفَعَكُمۡ أَرۡحَامُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡ

katika Siku ya Kusimama Mbele, Yeye atafanya utengano kati yenu.

يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَفۡصِلُ بَيۡنَكُمۡ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[3]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ [3]

Mlikuwa na kielelezo kizuri kwa Ibrahimu na wale waliokuwa pamoja naye, waliposema kwa kaumu yao: “Hakika sisi tumeachiliwa kutoka kwenu na kutoka kwa yale mnayoyatii pasipo Mungu; tunawakana, na imedhihiri kati yetu na kati yenu uadui na chuki, milele, hadi mumwamini Mungu, Peke Yake” — isipokuwa neno la Ibrahimu kwa baba yake: “Nitaomba msamaha kwa yakini kwa ajili yako, na sina chochote kwa ajili yako mbele ya Mungu.”

قَدۡ كَانَتۡ لَكُمۡ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ فِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ إِذۡ قَالُواْ لِقَوۡمِهِمۡ إِنَّا بُرَءَٰٓؤُاْ مِنكُمۡ وَمِمَّا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ كَفَرۡنَا بِكُمۡ وَبَدَا بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُ ٱلۡعَدَٰوَةُ وَٱلۡبَغۡضَآءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ وَحۡدَهُۥٓ إِلَّا قَوۡلَ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسۡتَغۡفِرَنَّ لَكَ وَمَآ أَمۡلِكُ لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖ

“Mlezi wetu, Wewe ndiye tunayekupa uwakili, Wewe tunakurudia, na kwa Wewe ndiko mahali pa kuelekea.[4]

رَّبَّنَا عَلَيۡكَ تَوَكَّلۡنَا وَإِلَيۡكَ أَنَبۡنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ [4]

Mlezi wetu, usitufanye jaribio kwa wale wanaokana,

رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ

na tusamehe, Mlezi wetu,

وَٱغۡفِرۡ لَنَا رَبَّنَآ

kwani Wewe ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima."[5]

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [5]

Hakika mlikuwa na kielelezo kizuri ndani yao, kwa yeyote anayemtumainia Mungu na Siku ya Mwisho.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْآخِرَ

Na yeyote anayegeuka mgongo — Mungu hakika ndiye Tajiri, Mhimidiwa.[6]

وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ [6]

Huenda Mungu akaweka kati yenu na wale miongoni mwao mliowafanya adui mapenzi,

عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً

na Mungu ni Muweza.

وَٱللَّهُ قَدِيرٌ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[7]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [7]

Mungu hawakatazi kuwa wema na wenye usawa kwa wale ambao hawakupigana nanyi kuhusu Sheria na ambao hawakuwafukuza katika makazi yenu,

لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓاْ إِلَيْهِمْ

kwani Mungu anapenda wenye usawa.[8]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ [8]

Mungu anawakataza tu kuwafanya wandani wale waliopigana nanyi kuhusu Sheria, wakawafukuza katika makazi yenu, na wakaunga mkono kufukuzwa kwenu.

إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَٰتَلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ وَظَٰهَرُواْ عَلَىٰٓ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ

Na yeyote anayewafanya wandani, hao ndio madhalimu.[9]

وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ [9]

Enyi mlioamini! Waumini wanawake wanapokuja kwenu, wakiwa wamehama, wachunguzeni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ مُهَٰجِرَٰتٍ فَٱمْتَحِنُوهُنَّ

Mungu anajua zaidi imani yao.

ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِهِنَّ

Basi mkijua kwamba ni waumini, msiwarejeshe kwa wale wanaokana.

فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَٰتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ

Hawaruhusiwi kwao, wala wao hawaruhusiwi kwao.

لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ

Na wapeni yale waliyotumia.

وَءَاتُوهُم مَّآ أَنفَقُواْ

Na hakuna lawama juu yenu kuwaoa, mnapowapa ujira wao.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ

Na msishike viungo vya wanawake wanaokana.

وَلَا تُمْسِكُواْ بِعِصَمِ ٱلْكَوَافِرِ

Na dai mliyotumia, nao wadai walichotumia.

وَسْـَٔلُواْ مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُواْ مَآ أَنفَقُواْ

Hiyo ndiyo hukumu ya Mungu: Yeye anahukumu kati yenu.

ذَٰلِكُمْ حُكْمُ ٱللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[10]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [10]

Na kama mwenzi mmoja wa ndoa wenu atawaacha kwenda kwa wanaokana, kisha mkarudishia vivyo hivyo, wapeni wale ambao mwenzi wao wa ndoa ameondoka sawa na walichotumia.

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَـَٔاتُوا۟ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَٰجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا۟

Na jikingeni kwa Mungu, ambaye mnamwamini.[11]

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ [11]

Ewe Mwarifishaji! Waumini wanawake wanapokuja kwako kukuapia uaminifu, kwa sharti la kutoshirikisha chochote na Mungu, kutoiba, kutozini, kutowaua watoto wao, kutotoa kashfa wanayoibuni kati ya mikono yao na miguu yao, na kutokutii katika kinachokubalika kwa desturi, pokea uaminifu wao na uwaombee msamaha wa Mungu,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشْرِكْنَ بِٱللَّهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَٰنٍ يَفْتَرِينَهُۥ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُنَّ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[12]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [12]

Enyi mlioamini! Msiifanye kaumu ambayo Mungu ameikasirikia kuwa wandani, iliyokata tamaa juu ya Maisha ya Mwisho, kama wale wanaokana walivyokata tamaa kuhusu marafiki wa makaburi.[13]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا۟ مِنَ ٱلْـَٔاخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْقُبُورِ [13]

AS-SAFF • الصف

Sura 61 · 14 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kila kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kimemtukuza Mungu,

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[1]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [1]

Enyi mlioamini! Kwa nini mnasema msiyoyafanya?[2]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ [2]

Ni chukizo kubwa kwa Mungu kusema msiyoyafanya.[3]

كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُوا۟ مَا لَا تَفْعَلُونَ [3]

Hakika Mungu anawapenda wale wanaopigana katika njia Yake kwa safu iliyobanana, kama kwamba wao ni ujenzi mzito.[4]

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِهِۦ صَفًّا كَأَنَّهُم بُنْيَٰنٌ مَّرْصُوصٌ [4]

Na Musa alipoiambia kaumu yake: “Enyi kaumu yangu! Kwa nini mnanisumbua, hali hakika mtajua kwamba mimi ni mjumbe wa Mungu niliyetumwa kwenu?”

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِى وَقَد تَّعْلَمُونَ أَنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ

Na walipopotoka, Mungu alipotosha viini vyao.

فَلَمَّا زَاغُوٓا۟ أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ

Na Mungu hawaongozi watu wavukao mipaka.[5]

وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ [5]

Na Isa, mwana wa Maryamu, aliposema: “Enyi wana wa Israeli! Hakika mimi ni mjumbe wa Mungu niliyetumwa kwenu, nikisadikisha yale yaliyo kabla yangu katika Taurati, na nikipasha habari njema ya mjumbe atakayekuja baada yangu, ambaye sifa yake ni: Mhimidiwa zaidi.”

وَإِذۡ قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُم مُّصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَمُبَشِّرَۢا بِرَسُولٖ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِي ٱسۡمُهُۥٓ أَحۡمَدُ

Kisha, alipowaletea hoja wazi, walisema: “Haya ni mazingaombwe dhahiri.”[6]

فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ [6]

Na ni nani aliye dhalimu zaidi kuliko yule anayebuni uongo juu ya Mungu, hali anaitwa kwenye unyoofu kwa Mungu?

وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُوَ يُدۡعَىٰٓ إِلَى ٱلۡإِسۡلَٰمِۚ

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[7]

وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [7]

Wanakusudia kuzima nuru ya Mungu kwa vinywa vyao, lakini Mungu anatimiza nuru Yake, hata wale wanaokana wakichukia.[8]

يُرِيدُونَ لِيُطۡفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفۡوَٰهِهِمۡ وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ [8]

Yeye ndiye aliyemtuma mjumbe Wake na mwongozo na Sheria ya ukweli, ili kuifanya itawale juu ya kila sheria, hata wangeona kinyaa washirikishaji.[9]

هُوَ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلۡهُدَىٰ وَدِينِ ٱلۡحَقِّ لِيُظۡهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡمُشۡرِكُونَ [9]

Enyi mlioamini! Mnataka niwaonyeshe biashara itakayowaokoa na adhabu yenye maumivu? Mnamwamini Mungu na mjumbe Wake, na mnapambana katika njia ya Mungu kwa mali zenu na Dhati zenu — hilo ni bora kwenu, kama mngejua. Atawasamehe makosa yenu na kuwaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, na katika maskani nzuri, katika Bustani za udumu.[10-11]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ هَلۡ أَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ تِجَٰرَةٖ تُنجِيكُم مِّنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ [10] تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمۡوَٰلِكُمۡ وَأَنفُسِكُمۡۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ [11] يَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡ وَيُدۡخِلۡكُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةٗ فِي جَنَّٰتِ عَدۡنٖۚ

Huo ndio ushindi adhimu.[12]

ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [12]

Na kuna jingine mnalolipenda: msaada wa Mungu na ufunguzi wa karibu.

وَأُخۡرَىٰ تُحِبُّونَهَاۖ نَصۡرٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتۡحٞ قَرِيبٞۗ

Na wapashe habari njema waumini.[13]

وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ [13]

Enyi mlioamini! Kuweni waokoaji wa Mungu, kama Isa, mwana wa Maryamu, alivyowaambia wanafunzi: “Ni nani waokoaji wangu kuelekea Mungu?”

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُوٓاْ أَنصَارَ ٱللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ لِلۡحَوَارِيِّـۧنَ مَنۡ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِۖ

Wanafunzi walisema: “Sisi ni waokoaji wa Mungu.”

قَالَ ٱلۡحَوَارِيُّونَ نَحۡنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ

Ndipo kundi la wana wa Israeli likaamini, na kundi likakana.

فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٞ مِّنۢ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ وَكَفَرَت طَّآئِفَةٞۖ

Ndipo tuliwaimarisha wale waliokuwa wameamini dhidi ya adui yao, nao wakawa watawala.[14]

فَأَيَّدۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَىٰ عَدُوِّهِمۡ فَأَصۡبَحُواْ ظَٰهِرِينَ [14]

AL-JUMU'A • الجمعة

Sura 62 · 11 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kinamtukuza Mungu, Mfalme, Mtakatifu kabisa, Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[1]

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ٱلْمَلِكِ ٱلْقُدُّوسِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ [1]

Yeye ndiye aliyeibua, miongoni mwa watu wasio na Maandiko ya awali, mjumbe atokaye miongoni mwao, anayewakariri ishara Zake, anayewasafisha na kuwafundisha Maandiko na hekima, hali walikuwa kwa yakini, hapo awali, katika upotovu wa wazi — pamoja na wengine miongoni mwao ambao bado hawajaungana nao.[2]

هُوَ ٱلَّذِى بَعَثَ فِى ٱلْأُمِّيِّۦنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [2] وَءَاخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا۟ بِهِمْ

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[3]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [3]

Hiyo ndiyo fadhila ya Mungu, Anayompa anayeridhia.

ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ

Na Mungu ana fadhila adhimu.[4]

وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ [4]

Mfano wa wale waliokabidhiwa Taurati, kisha hawakuibeba, ni wa punda anayebeba mizigo ya safari.

مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًۢا

Mfano mbaya kama nini ule wa kaumu iliyoita uongo ishara za Mungu!

بِئْسَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ

Na Mungu hawaongozi kaumu madhalimu.[5]

وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ [5]

Sema: “Enyi Walioelekezwa Upya! Mkidai kuwa wandani wa Mungu mkiwatenga watu wengine, tamanini basi kifo, kama nyinyi ni wasadikifu.”[6]

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓا۟ إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَآءُ لِلَّهِ مِن دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [6]

Lakini hawataitamani kamwe, kwa sababu ya yale ambayo mikono yao imetanguliza.

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُۥٓ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu madhalimu.[7]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ [7]

Sema: “Hakika kifo mnachokikimbia kitakutana nanyi; kisha mtarejeshwa kwa Yule anayejua yaliyo nje ya hisi na yaliyoshuhudiwa, naye atawaarifu mliyokuwa mkiyafanya.”[8]

قُلْ إِنَّ ٱلْمَوْتَ ٱلَّذِى تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [8]

Enyi mlioamini! Mwito unapotolewa kwa ajili ya Mawasiliano, katika siku hiyo ya mkutano, harakisheni kuelekea ukumbusho wa Mungu, na acheni uuzaji.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْا۟ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُوا۟ ٱلْبَيْعَ

Hilo ni bora kwenu, kama mngalijua.[9]

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [9]

Kisha, Mawasiliano yanapomalizika, jitandazeni juu ya ardhi, tafuteni fadhila ya Mungu, na mkumbukeni Mungu kwa wingi, huenda mtafanikiwa.[10]

فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [10]

Na wanapoona biashara au pumbao, wanatawanyika kuelekea hilo na kukuacha umesimama.

وَإِذَا رَأَوْاْ تِجَٰرَةً أَوْ لَهْوًا ٱنفَضُّوٓاْ إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَآئِمًا

Sema: “Kilicho kwa Mungu ni bora kuliko pumbao na kuliko biashara.

قُلْ مَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ ٱللَّهْوِ وَمِنَ ٱلتِّجَٰرَةِ

Na Mungu ndiye bora kati ya wanaoruzuku.”[11]

وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ [11]

AL-MUNAFIQUN • المنافقون

Sura 63 · 11 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Wanafiki wanapokuja kwako, wanasema: “Tunashuhudia kwamba wewe kwa yakini ni mjumbe wa Mungu.”

إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُنَٰفِقُونَ قَالُوا۟ نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِ

Na Mungu anajua kwamba wewe kwa yakini ni mjumbe Wake.

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُۥ

Na Mungu anashuhudia kwamba wanafiki kwa yakini ni waongo.[1]

وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَكَٰذِبُونَ [1]

Wamefanya viapo vyao kuwa ngao, na wamezuia njia ya Mungu.

ٱتَّخَذُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ

Ni mabaya kiasi gani yale waliyokuwa wakifanya![2]

إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ [2]

Hiyo ni kwa kuwa waliamini, kisha wakakana; chapa ikawekwa basi juu ya viini vyao, hata hawaelewi.[3]

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ [3]

Na unapowaona, maumbo yao yanakustaajabisha,

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ

na wakisema chochote, unasikiliza maneno yao; wako kama vipande vya mbao vilivyoegemezwa.

وَإِن يَقُولُواْ تَسۡمَعۡ لِقَوۡلِهِمۡ كَأَنَّهُمۡ خُشُبٞ مُّسَنَّدَةٞ

Wanadhani kila kilio kinaelekezwa dhidi yao.

يَحۡسَبُونَ كُلَّ صَيۡحَةٍ عَلَيۡهِمۡ

Hao ndio adui.

هُمُ ٱلۡعَدُوُّ

Jihadhari nao.

فَٱحۡذَرۡهُمۡ

Mungu awapige vita!

قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ

Wanapotoshwa vipi basi?[4]

أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ [4]

Na wanapoambiwa: “Njoni, mjumbe wa Mungu awaombee msamaha”, wanageuza vichwa, nawe unawaona wakijiondoa, wamevimba kwa kiburi.[5]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ يَسۡتَغۡفِرۡ لَكُمۡ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوۡاْ رُءُوسَهُمۡ وَرَأَيۡتَهُمۡ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسۡتَكۡبِرُونَ [5]

Ni sawa kwao, uwaombee msamaha au usiwaombee.

سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ أَسۡتَغۡفَرۡتَ لَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تَسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ

Mungu hatawasamehe kamwe,

لَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَهُمۡ

kwani Mungu haiongozi kaumu ya wavukao mipaka.[6]

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ [6]

Hao ndio wanaosema: “Msitumie chochote kwa wale walio kwa mjumbe wa Mungu, hadi watawanyike.”

هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُواْ عَلَىٰ مَنۡ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّواْ

Ilhali ni kwa Mungu hazina za mbingu na ardhi,

وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

lakini wanafiki hawaelewi.[7]

وَلَٰكِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَا يَفۡقَهُونَ [7]

Wanasema: “Tukirudi kuelekea Jiji Kuu, mwenye nguvu zaidi atamfukuza kwa yakini aliyedhalilishwa zaidi.”

يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعۡنَآ إِلَى ٱلۡمَدِينَةِ لَيُخۡرِجَنَّ ٱلۡأَعَزُّ مِنۡهَا ٱلۡأَذَلَّ

Ilhali nguvu ni ya Mungu, ya mjumbe Wake, na ya waumini,

وَلِلَّهِ ٱلۡعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ

lakini wanafiki hawajui.[8]

وَلَٰكِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَا يَعۡلَمُونَ [8]

Enyi mlioamini! Mali zenu na watoto wenu visiwapumbaze mbali na ukumbusho wa Mungu.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُلۡهِكُمۡ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِ

Na yeyote anayefanya hivyo, hao ndio waliopata hasara.[9]

وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ [9]

Na tumieni kutoka kwa yale tuliyowaruzuku, kabla kifo hakijamfikia mmoja wenu naye akasema hapo: “Mlezi wangu, laiti Wewe ungeniahirisha hadi muda wa karibu, ningetoa hisani na ningekuwa miongoni mwa wale walio wazima.”[10]

وَأَنفِقُواْ مِن مَّا رَزَقۡنَٰكُم مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوۡلَآ أَخَّرۡتَنِيٓ إِلَىٰٓ أَجَلٖ قَرِيبٖ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [10]

Lakini Mungu hataahirisha kamwe Dhati ambayo muda wake umefika.

وَلَن يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[11]

وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ [11]

AT-TAGHABUN • التغابن

Sura 64 · 18 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kilichomo katika mbingu na juu ya ardhi kinamtukuza Mungu.

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ

Ni Wake ufalme, na ni Wake himidi,

لَهُ ٱلْمُلْكُ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ

na Yeye ana uwezo juu ya kila kitu.[1]

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [1]

Yeye ndiye aliyewaumba; miongoni mwenu yupo anayekana, na miongoni mwenu yupo muumini.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ

Na Mungu ni Mwenye Maono juu ya mnayoyafanya.[2]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [2]

Ameumba mbingu na ardhi kwa kweli, na amewapa umbo, na ameyafanya maumbo yenu kuwa mazuri,

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ

na Kwake ndiko kuelekea.[3]

وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ [3]

Anajua yaliyo katika mbingu na juu ya ardhi, na anajua mnayoyaficha na mnayoyatangaza.

يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

Na Mungu ni Mjuzi wa Yote kuhusu yaliyomo katika vifua.[4]

وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [4]

Je, taarifa kuhusu wale waliokana hapo awali haijawafikia? Walionja matokeo mabaya ya mwenendo wao, nao watakuwa na adhabu yenye maumivu.[5]

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَبْلُ فَذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [5]

Hayo, kwa kuwa wajumbe wao walikuwa wakiwaletea hoja wazi, nao wakasema: “Je, binadamu watatuongoza?”

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا

Ndipo walikana na wakageuka mgongo, na Mungu ametosheka bila wao,

فَكَفَرُوا۟ وَتَوَلَّوا۟ وَّٱسْتَغْنَى ٱللَّهُ

na Mungu ni Tajiri, Mhimidiwa.[6]

وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَمِيدٌ [6]

Wale wanaokana wanadai kwamba hawataibuliwa kamwe.

زَعَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَن لَّن يُبْعَثُوا۟

Sema: “Ndiyo, kwa Mlezi wangu, mtaibuliwa kwa yakini, kisha mtaarifiwa kwa yakini mliyoyafanya.

قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّى لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ

Na hilo ni rahisi kwa Mungu.”[7]

وَذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ [7]

Mwaminini basi Mungu, mjumbe Wake, na nuru Tuliyoiteremsha.

فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلْنَا

Na Mungu ni Mtambuzi wa yale mnayoyafanya.[8]

وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٌ [8]

Siku atakapowakutanisha kwa Siku ya Mkutano, hiyo itakuwa Siku ya Kuhadaana.

يَوۡمَ يَجۡمَعُكُمۡ لِيَوۡمِ ٱلۡجَمۡعِ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلتَّغَابُنِ

Na yeyote anayemwamini Mungu na kutenda tendo zima, Tutamfunikia matendo yake mabaya, na Tutamwingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote.(126)

وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعۡمَلۡ صَٰلِحٗا يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗا (126)

Huo ndio ushindi adhimu.[9]

ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ [9]

Na wale waliokana na kuita ishara Zetu uongo — hao ndio marafiki wa Moto, wakikaa humo milele,

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَا

na ni marudio mabaya kiasi gani![10]

وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ [10]

Hakuna msiba unaotokea ila kwa idhini ya Mungu.

مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِ

Na yeyote anayemwamini Mungu, Yeye humwongoza kiini chake,

وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ يَهۡدِ قَلۡبَهُۥ

na Mungu ni Mjuzi wa Yote juu ya kila kitu.[11]

وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ [11]

Na mnyenyekeeni Mungu, na mnyenyekeeni mjumbe.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ

Na mkigeuka mgongo, mjumbe Wetu hana jukumu ila uwasilishaji wa wazi.[12]

فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ [12]

Mungu, hakuna mungu isipokuwa Yeye.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Na ni Mungu ambaye waumini wanapaswa kumpa uwakili.[13]

وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ [13]

Enyi mlioamini! Miongoni mwa wenzi wenu wa ndoa na watoto wenu kuna adui kwenu; jihadharini nao.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجِكُمۡ وَأَوۡلَٰدِكُمۡ عَدُوّٗا لَّكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُمۡ

Lakini mkiondolea kosa, mkipuuza, na mkisamehe, Mungu hakika ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[14]

وَإِن تَعۡفُواْ وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ [14]

Mali zenu na watoto wenu si ila jaribio,

إِنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞ

na kwa Mungu ndiko kuna ujira adhimu.[15]

وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ [15]

Jikingeni basi kwa Mungu kadiri mnavyoweza, sikilizeni, nyenyekeeni, na tumieni: itakuwa wema kwa ajili yenu wenyewe.

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ وَٱسۡمَعُواْ وَأَطِيعُواْ وَأَنفِقُواْ خَيۡرٗا لِّأَنفُسِكُمۡ

Na yeyote aliyekingwa dhidi ya tamaa ya Dhati yake, hao ndio wanaofanikiwa.[16]

وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ [16]

Mkimpa Mungu mkopo mzuri, atawazidishia maradufu na kuwasamehe,

إِن تُقْرِضُواْ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

na Mungu ni Mwenye Shukrani tele, Mvumilivu.[17]

وَٱللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ [17]

Yeye anayejua yaliyo nje ya hisi na kilichoshuhudiwa,

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ

Mwenye Nguvu zote, Mwenye Hekima.[18]

ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ [18]

AT-TALAQ • الطلاق

Sura 65 · 12 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ewe Mwarifishaji! Mnapowaacha wanawake, waacheni kwa muda wao uliowekwa, na hesabuni muda huo.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُواْ ٱلْعِدَّةَ

Na jikingeni kwa Mungu, Mlezi wenu.

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ

Msiwatoe katika nyumba zao,

لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ

wala wasitoke pia, isipokuwa wakifanya machafu ya wazi.

وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ

Na hizo ndizo mipaka ya Mungu.

وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ

Na yeyote anayevuka mipaka ya Mungu amekuwa dhalimu kwa Dhati yake.

وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ

Huna wazo: huenda Mungu atatokeza, baada ya hilo, jambo.[1]

لَا تَدْرِى لَعَلَّ ٱللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا [1]

Kisha, wanapofikia muda wao, washikeni kwa kinachokubalika kwa desturi au mtengane nao kwa kinachokubalika kwa desturi,

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ

na mchukue kama mashahidi watu wawili walio waadilifu miongoni mwenu,

وَأَشْهِدُوا۟ ذَوَىْ عَدْلٍ مِّنكُمْ

na dumisheni ushahidi kwa ajili ya Mungu.

وَأَقِيمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ لِلَّهِ

Hayo ndiyo anayohimizwa kwayo yule anayemwamini Mungu na Siku ya Mwisho.

ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ

Na yeyote anayejikinga kwa Mungu, Yeye humpa mahali pa kutokea, na humruzuku kwa mahali ambapo hatarajii.[2]

وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مَخْرَجًا [2] وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

Na yeyote anayempa Mungu uwakili, Yeye anamtosha,

وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ

kwani Mungu huitimiza amri Yake.

إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمْرِهِۦ

Mungu ameweka kwa kila kitu kipimo.[3]

قَدْ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَىْءٍ قَدْرًا [3]

Na wale wa wake zenu waliokata tamaa ya hedhi, mkiwa na shaka, muda wao ni miezi mitatu, pamoja na wale ambao hawakupata.

وَٱلَّٰٓـِٔى يَئِسْنَ مِنَ ٱلْمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمْ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشْهُرٍ وَٱلَّٰٓـِٔى لَمْ يَحِضْنَ

Na kwa wanawake wajawazito, muda wao ni wakati wanapozaa wanachobeba.

وَأُوْلَٰتُ ٱلْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ

Na yeyote anayejikinga kwa Mungu, Yeye humpa, katika jambo lake, wepesi.[4]

وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مِنْ أَمْرِهِۦ يُسْرًا [4]

Hiyo ndiyo amri ya Mungu, aliyoiteremsha kwenu.

ذَٰلِكَ أَمْرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ إِلَيْكُمْ

Na yeyote anayejikinga kwa Mungu, Yeye hufunika matendo yake mabaya na hufanya ujira wake kuwa adhimu.[5]

وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعْظِمْ لَهُۥٓ أَجْرًا [5]

Wakalisheni mahali mnapokaa nyinyi wenyewe, kwa uwezo wenu,

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ

wala msiwadhuru ili kuwabana.

وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا۟ عَلَيْهِنَّ

Na wakiwa wajawazito, wagharimieni mahitaji yao hadi wazae wanachobeba.

وَإِن كُنَّ أُو۟لَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا۟ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ

Kisha, wakimtunza mtoto kikamilifu kwa ajili yenu, wapeni ujira wao, na shaurianeni kati yenu kwa kinachokubalika kwa desturi.

فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا۟ بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ

Na mkiwa wagumu kwa kila mmoja, mwanamke mwingine atamtunza mtoto kikamilifu kwa ajili yake.[6]

وَإِن تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ [6]

Mwenye wasaa na atumie kulingana na wasaa wake,

لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ

na yule ambaye riziki yake imepimwa na atumie kutoka kwa kile Mungu alichompa.

وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ

Mungu hamlazimishi Dhati ila kile alichompa.

لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَآ ءَاتَىٰهَا

Mungu atafuatiliza, baada ya ugumu, wepesi.[7]

سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا [7]

Ni miji mingapi iliyoipinga kwa dharau amri ya Mlezi wao na ya wajumbe Wake! Tuliwahesabu kwa ukali na Tukaiadhibu kwa adhabu isiyowahi kusikika, nayo ikaonja matokeo mabaya ya mwenendo wake.[8]

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا عَذَابًا نُّكْرًا [8] فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا

Na hatima ya mwenendo wao ilikuwa hasara.[9]

وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا [9]

Mungu amewaandalia adhabu kali.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا

Jikingeni basi kwa Mungu, enyi wenye akili,

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ يَٰٓأُوْلِى ٱلْأَلْبَٰبِ

nyinyi mnaoamini; Mungu ameteremsha kwenu Ukumbusho,[10]

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَدْ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا [10]

mjumbe anayewakariri ishara za wazi za Mungu, ili awatoe wale walioamini na kutenda matendo mazima, gizani kuelekea nuru.

رَّسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ

Na yeyote anayemwamini Mungu na kutenda tendo zima, atamwingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, ambamo watakaa milele, milele yote; Mungu amempa kwa yakini riziki nzuri.[11]

وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا [11]

Mungu ndiye aliyeumba mbingu saba, na ardhi mfano wake.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ

Amri inateremka kati yake, ili mjue kwamba Mungu ana uwezo juu ya kila kitu, na kwamba Mungu amekizingira kila kitu kwa ujuzi Wake.[12]

يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًۢا [12]

AT-TAHRIM • التحريم

Sura 66 · 12 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ewe Mwarifishaji! Kwa nini unakiona kuwa kimekatazwa kile ambacho Mungu amekuruhusu, ukitafuta ridhaa ya wenzi wako wa ndoa?

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَٰجِكَ

Na Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[1]

وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [1]

Mungu ameweka kwenu ondoleo la viapo vyenu,

قَدْ فَرَضَ ٱللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَٰنِكُمْ

na Mungu ni Mwandani wenu.

وَٱللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ

Na Yeye ndiye Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[2]

وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ [2]

Na Mwarifishaji alipomkabidhi kwa siri mazungumzo mmoja wa wenzi wake wa ndoa,

وَإِذْ أَسَرَّ ٱلنَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَٰجِهِۦ حَدِيثًا

kisha, yeye alipolirudia na Mungu alipomwekea wazi hilo, alitambulisha sehemu moja na kuacha nyingine.

فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِۦ وَأَظْهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُۥ وَأَعْرَضَ عَنۢ بَعْضٍ

Kisha, alipomwarifu hilo, alisema: “Ni nani aliyekuarifu hilo?” Alisema: “Mjuzi wa Yote, Mtambuzi ameniarifu.”[3]

فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتْ مَنْ أَنۢبَأَكَ هَٰذَا قَالَ نَبَّأَنِىَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْخَبِيرُ [3]

Mkirejea kwa Mungu, nyinyi wawili — kwani viini vyenu tayari vimeinama —

إِن تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا

na mkiungana mkono dhidi yake, ndipo Mungu hakika ni Mwandani wake, pamoja na Jibrili na walio wazima miongoni mwa waumini,

وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ مَوْلَىٰهُ وَجِبْرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلْمُؤْمِنِينَ

na Watekelezaji, zaidi ya hayo, ni uungaji mkono wake.[4]

وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ [4]

Huenda Mlezi wake, akiwaacha, atampa badala wenzi wa ndoa bora kuliko nyinyi: wanyoofu kwa Mungu, waumini, wenye kujitolea, wanaojuta, watiifu, wanaotembea kwa uhuru, waliokwisha kuolewa au mabikira.[5]

عَسَىٰ رَبُّهُۥٓ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُۥٓ أَزْوَٰجًا خَيْرًا مِّنكُنَّ مُسْلِمَٰتٍ مُّؤْمِنَٰتٍ قَٰنِتَٰتٍ تَٰٓئِبَٰتٍ عَٰبِدَٰتٍ سَٰٓئِحَٰتٍ ثَيِّبَٰتٍ وَأَبْكَارًا [5]

Enyi mlioamini! Zikingeni Dhati zenu na walio wenu dhidi ya Moto ambao kuni zake zitakuwa watu na mawe, ambao juu yake wapo Watekelezaji wakali na wagumu, ambao hawamwasi Mungu katika wanayoamriwa, na wanafanya wanayoamriwa.[6]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَّا يَعْصُونَ ٱللَّهَ مَآ أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ [6]

Enyi mliokana! Msitoe udhuru leo: hamlipwi ila kwa mliyokuwa mkiyafanya.[7]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَعْتَذِرُوا۟ ٱلْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [7]

Enyi mlioamini! Rejeeni kwa Mungu kwa kujuta kwa unyoofu. Huenda Mlezi wenu akafunika matendo yenu mabaya na kuwaingiza katika bustani ambazo chini yake mito inatiririka, siku ambayo Mungu hatamfedhehesha Mwarifishaji wala wale walioamini pamoja naye; nuru yao itakimbilia mbele yao na upande wao wa kulia.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوۡبَةٗ نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمۡ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَيُدۡخِلَكُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يَوۡمَ لَا يُخۡزِي ٱللَّهُ ٱلنَّبِيَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥۖ نُورُهُمۡ يَسۡعَىٰ بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَبِأَيۡمَٰنِهِمۡ

Watasema: “Mlezi wetu, tutimizie nuru yetu na utusamehe,

يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَتۡمِمۡ لَنَا نُورَنَا وَٱغۡفِرۡ لَنَآ

kwani Wewe una uwezo juu ya kila kitu.”[8]

إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ [8]

Ewe Mwarifishaji! Jitahidi dhidi ya wanaokana na wanafiki, na uwe thabiti kwao.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡ

Na kimbilio lao litakuwa Jahanamu,

وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ

na ni marudio mabaya kiasi gani![9]

وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ [9]

Mungu anaongeza mfano kwa wale waliokana: mke wa Nuhu na mke wa Lutu.

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمۡرَأَتَ نُوحٖ وَٱمۡرَأَتَ لُوطٖۖ

Walikuwa chini ya wawili miongoni mwa watiifu Wetu wazima, nao wakawasaliti, hata hawa hawakuwafaa kwa chochote mbele ya Mungu,

كَانَتَا تَحۡتَ عَبۡدَيۡنِ مِنۡ عِبَادِنَا صَٰلِحَيۡنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمۡ يُغۡنِيَا عَنۡهُمَا مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗا

na wakaambiwa: “Ingieni nyote wawili katika Moto pamoja na wanaoingia.”[10]

وَقِيلَ ٱدۡخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ [10]

Na Mungu anaongeza mfano kwa wale wanaoamini: mke wa Firauni, aliposema: “Mlezi wangu, nijengee, kwa Wewe, nyumba katika Bustani, na uniokoe kutoka kwa Firauni na tendo lake, na uniokoe kutoka kwa kaumu dhalimu.”[11]

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱمۡرَأَتَ فِرۡعَوۡنَ إِذۡ قَالَتۡ رَبِّ ٱبۡنِ لِي عِندَكَ بَيۡتٗا فِي ٱلۡجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرۡعَوۡنَ وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِي مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ [11]

Na Maryamu, binti wa Imrani, aliyelinda usafi wake; basi Tulipuliza humo kutoka kwa Mmiminiko Wetu. Alisadikisha maneno ya Mlezi wake na maandishi Yake, naye alikuwa miongoni mwa wenye kujitolea.[12]

وَمَرۡيَمَ ٱبۡنَتَ عِمۡرَٰنَ ٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتۡ بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتۡ مِنَ ٱلۡقَٰنِتِينَ [12]

AL-MULK • الملك

Sura 67 · 30 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Abarikiwe Yule ambaye mikononi Mwake kuna ufalme, naye ana uwezo juu ya kila kitu,[1]

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ [1]

ambaye ameumba kifo na uhai ili kuwajaribu: ni nani miongoni mwenu anayetenda vyema zaidi.

ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

Na Yeye ndiye Mwenye Nguvu zote, Mwenye Msamaha tele.[2]

وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفُورُ [2]

Yule aliyeumba mbingu saba zilizopangwa juu ya nyingine.

ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا

Huoni katika uumbaji wa Mwingi wa Huruma kutokuwiana kokote.

مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ

Geuza uoni: je, unaona ufa wowote?[3]

فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ [3]

Kisha geuza uoni mara mbili: uoni utakurudia ukiwa umerudishwa nyuma na kuhema.[4]

ثُمَّ ٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ [4]

Hakika Tumelipamba anga lililo karibu zaidi kwa taa, na Tumezifanya mirushano dhidi ya Waepushaji, na Tumewaandalia adhabu ya Makaa.[5]

وَلَقَدْ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلْنَٰهَا رُجُومًا لِّلشَّيَٰطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ ٱلسَّعِيرِ [5]

Na kwa wale waliomkana Mlezi wao, adhabu ya Jahanamu,

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ

na ni marudio mabaya kiasi gani![6]

وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ [6]

Watakapotupwa humo, watasikia mngurumo wake, huku ikichemka, karibu kupasuka kwa hasira.[7]

إِذَآ أُلْقُوا۟ فِيهَا سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا وَهِىَ تَفُورُ [7] تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِ

Kila umati utakapotupwa humo, wasimamizi wake watawauliza: “Je, hakuwajia mwonyaji?”[8]

كُلَّمَآ أُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ [8]

Watasema: “Ndiyo, mwonyaji alitujia, lakini tuliita uongo na tukasema: ‘Mungu hakuteremsha chochote, nyinyi hamko ila katika upotovu mkubwa.’”[9]

قَالُوا۟ بَلَىٰ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ [9]

Na watasema: “Kama tungalisikiliza au kutumia akili, tusingalikuwa miongoni mwa marafiki wa Makaa.”[10]

وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ [10]

Watakubali basi kosa lao:

فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ

mbali wawe marafiki wa Makaa![11]

فَسُحْقًا لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ [11]

Wale wanaomhofia Mlezi wao ingawa Yeye hayuko machoni mwao hakika watakuwa na msamaha na ujira mkubwa.[12]

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ [12]

Na mkiweka maneno yenu siri au mkiyasema kwa sauti ya juu,

وَأَسِرُّواْ قَوۡلَكُمۡ أَوِ ٱجۡهَرُواْ بِهِۦٓ

kwani Yeye ni Mjuzi wa Yote wa yaliyomo vifuani.[13]

إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ [13]

Je, yule aliyeumba hangejua, hali Yeye ni Mwenye Ufundi, Mtambuzi?[14]

أَلَا يَعۡلَمُ مَنۡ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلۡخَبِيرُ [14]

Yeye ndiye aliyewafanyia ardhi kuwa laini; tembeeni basi katika maeneo yake na kuleni riziki Yake.

هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ ذَلُولٗا فَٱمۡشُواْ فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُواْ مِن رِّزۡقِهِۦۖ

Na kuelekea Kwake ndiko Kutandazwa.[15]

وَإِلَيۡهِ ٱلنُّشُورُ [15]

Je, mko salama na Yule aliye angani, asije akafanya ardhi iwameze, ndipo hii hapa inatikisika?[16]

ءَأَمِنتُم مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يَخۡسِفَ بِكُمُ ٱلۡأَرۡضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ [16]

Au mko salama na Yule aliye angani, asije akawatumia dhoruba ya kokoto?

أَمۡ أَمِنتُم مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يُرۡسِلَ عَلَيۡكُمۡ حَاصِبٗاۖ

Ndipo mtajua jinsi lilivyo onyo Langu.[17]

فَسَتَعۡلَمُونَ كَيۡفَ نَذِيرِ [17]

Wale wa kabla yao hakika waliita uongo,

وَلَقَدۡ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ

na ilikuwaje kukataa Kwangu![18]

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ [18]

Je, hawakuona ndege juu yao, wakipanga mabawa yao na kuyakunja?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ

Hakuna anayewashikilia ila Mwingi wa Huruma,

مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱلرَّحْمَٰنُ

kwani Yeye ni Mwenye Maono juu ya kila kitu.[19]

إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ [19]

Au ni nani ambaye angalikuwa jeshi kwenu na kuwasaidia, pasipo Mwingi wa Huruma?

أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ

Wale wanaokana hawamo ila katika ghilba.[20]

إِنِ ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ [20]

Au ni nani ambaye angewaruzuku, kama Yeye angezuia riziki Yake?

أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ

Lakini wanazama katika dharau na kuchukiza.[21]

بَل لَّجُّوا۟ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ [21]

Je, yule anayetembea akiwa amepinduliwa juu ya uso wake ameongozwa zaidi, au yule anayetembea wima juu ya barabara iliyonyooka?[22]

أَفَمَن يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ [22]

Sema: “Yeye ndiye aliyewazalisha na kuwawekea usikivu, maono na Dhamiri.

قُلْ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ

Ni kidogo mno mnavyoshukuru!”[23]

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ [23]

Sema: “Yeye ndiye aliyewatawanya juu ya ardhi, na kuelekea Kwake ndiko mtakakokusanywa.”[24]

قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ [24]

Na wanasema: “Ahadi hii ni lini, ikiwa ninyi ni wasadikifu?”[25]

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ [25]

Sema: “Ujuzi si wa mwingine ila wa Mungu; mimi si ila mwonyaji wa wazi.”[26]

قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [26]

Kisha, wakiuona karibu, kutopendezwa kutajichora juu ya nyuso za wale waliokana, na itasemwa: “Hiki ndicho mlichokuwa mkidai.”[27]

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ [27]

Sema: “Mnaonaje? Mungu akiniangamiza, mimi na walio pamoja nami, au akitufanyia huruma, ni nani basi atakayewapa ulinzi wale wanaokana dhidi ya adhabu yenye maumivu?”[28]

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِىَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ [28]

Sema: “Yeye ndiye, Mwingi wa Huruma; tunamwamini Yeye na ni Yeye tunayempa uwakili.

قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

Mtajua hivi karibuni nani yuko katika upotovu wa wazi.”[29]

فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ [29]

Sema: “Mnaonaje? Maji yenu yangezama chini ya ardhi, ni nani basi angewaletea maji ya chemchemi?”[30]

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ [30]

AL-QALAM • القلم

Sura 68 · 52 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

ن (Nun).

نٓ

Kwa kalamu na yale wanayoandika kwa mistari! Wewe si, kwa neema ya Mlezi wako, aliyevurugika akili. Na wewe una kwa yakini ujira ambao hautatajwa kwako kwa masimango. Na wewe kwa yakini una tabia adhimu.[1–4]

وَٱلْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ [1] مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ [2] وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ [3] وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ [4]

Utaona wazi, nao wataona wazi, ni nani miongoni mwenu ndiye aliyejaribiwa.[5–6]

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ [5] بِأَيِّيكُمُ ٱلْمَفْتُونُ [6]

Mlezi wako anajua zaidi nani amepotea kutoka njia Yake,

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ

na Anajua zaidi wale wanaoongozwa.[7]

وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ [7]

Basi usinyenyekee kwa wale wanaoita uongo.[8]

فَلَا تُطِعِ ٱلْمُكَذِّبِينَ [8]

Wangependa uwe mlainifu: ndipo nao wangekuwa walainifu.[9]

وَدُّوا۟ لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ٩

Na usimnyenyekee mtu yeyote mwenye kuapa sana, wa kudharauliwa, mchongezi mwenye kuchoma, mchukuzi wa kashfa, mzuiaji wa wema, avukaye mipaka, mkiukaji, mkorofi, na zaidi ya hayo uvimbe wa kijamii — kwa kuwa ana mali na wana. Anaposomewa ishara Zetu, anasema: “Visasili vya wa kale!”[10–15]

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ١٠ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِيمٍ ١١ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ١٢ عُتُلٍّۭ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ١٣
أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ١٤ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ١٥

Tutamtia alama kwenye pua.[16]

سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ١٦

Tuliwajaribu kama Tulivyowajaribu marafiki wa bustani, walipoapa kuivuna asubuhi, bila kuweka ubaguzi,[17–18]

إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟ لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ١٧ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ١٨

na mzunguko ulitoka kwa Mlezi wako ukapita juu yake walipokuwa wamelala, hata ikawa kama ardhi iliyoungua.[19–20]

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَآئِمُونَ ١٩ فَأَصْبَحَتْ كَٱلصَّرِيمِ ٢٠

Waliitana asubuhi: “Nendeni mapema kwenye kilimo chenu, kama mnakusudia kuvuna.”[21–22]

فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ٢١ أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ٢٢

Wakaenda basi wakinong'onezana kati yao: “Asiingie humo leo mhitaji yeyote miongoni mwenu.”[23–24]

فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ٢٣ أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ٢٤

Na wakaenda mapema, wakaidi, wenye uwezo.[25]

وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ٢٥

Kisha, walipoiona, walisema: “Kwa yakini tumepotea; bali, tumenyimwa!”[26–27]

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓاْ إِنَّا لَضَآلُّونَ [26] بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ [27]

Mwadilifu zaidi miongoni mwao alisema: “Je, sikuwaambia: kwa nini hamtukuzi?”[28]

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ [28]

Walisema: “Utukufu ni wa Mlezi wetu! Hakika tumekuwa madhalimu.”[29]

قَالُواْ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ [29]

Na wakakabiliana wao kwa wao, wakilaumiana.[30]

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ [30]

Walisema: “Ole wetu! Hakika tulipindukia kila kiasi. Huenda Mlezi wetu atatupa bora kuliko hiyo badala yake; hakika tunamwelekea Mlezi wetu kwa shauku.”[31–32]

قَالُواْ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ [31] عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ [32]

Hiyo ndiyo adhabu.

كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ

Na adhabu ya Maisha ya Mwisho ni kubwa zaidi, kama wangejua.[33]

وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ [33]

Kwa wale wanaojikinga, hakika kuna kwa Mlezi wao bustani za neema.[34]

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ [34]

Je, tungewachukulia wanyoofu kwa Mungu kama waliotengwa?[35]

أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ [35]

Mna nini?

مَا لَكُمْ

Mnahukumuje?[36]

كَيْفَ تَحْكُمُونَ [36]

Ama mnalo andiko mnalojifunza humo, ambamo mngepata kwa yakini kila mnachochagua?[37-38]

أَمْ لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ [37] إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ [38]

Ama mnayo juu Yetu viapo vinavyofika Siku ya Kusimama Mbele: kwamba mtapata kwa yakini mnachohukumu?[39]

أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ [39]

Waulize ni nani miongoni mwao anayedhamini hilo.[40]

سَلْهُمْ أَيُّهُم بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ [40]

Ama wanao washirika? Na walete basi washirika wao, kama ni wasadikifu.[41]

أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ [41]

Siku ambayo mguu utavuliwa, na wataitwa kusujudu, hawataweza,[42]

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ [42]

maono yao yakiwa ya unyenyekevu, udhalilifu ukiwafunika,

خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ

hali walikuwa wakiitwa kusujudu walipokuwa hawajadhurika.[43]

وَقَدْ كَانُوا۟ يُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمْ سَٰلِمُونَ [43]

Niache basi na yeyote anayeita uongo mazungumzo haya.

فَذَرْنِى وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ

Tutawaongoza taratibu, kwa mahali wasikojua, nami nawapa muda,[44]

سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ [44] وَأُمْلِى لَهُمْ

kwani hila Yangu ni thabiti.[45]

إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ [45]

Ama unawaomba ujira, hata wamelemewa na deni?[46]

أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ [46]

Ama wanayo kwao yaliyo nje ya hisi, hata wanayaandika?[47]

أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ [47]

Kuwa na subira basi mbele ya hukumu ya Mlezi wako, wala usiwe kama rafiki wa samaki, alipoita ndipo alipokuwa akijizuia.[48]

فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ [48]

Kama neema ya Mlezi wake isingalimfikia, angalitupwa akiwa amekataliwa juu ya ardhi tupu.[49]

لَّوْلَآ أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُۢبِذَ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ [49]

Lakini Mlezi wake alimteua na kumfanya mmoja wa walio wazima.[50]

فَٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ [50]

Na wale wanaokana wako kwa yakini karibu kukukwaza kwa maono yao, waliposikia Ukumbusho, na wanasema: “Yeye kwa yakini amevurugika akili.”[51]

وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَٰرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ [51]

Ilhali huu si ila ukumbusho kwa viumbe vyote.[52]

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ [52]

AL-HAQQA • الحاقة

Sura 69 · 52 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Inayothibitisha uhalisi! Ni nini inayothibitisha uhalisi?[1–2]

ٱلْحَآقَّةُ [1] مَا ٱلْحَآقَّةُ [2]

Na ni nani atakayekupa wazo la nini ni ile inayothibitisha uhalisi?[3]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْحَآقَّةُ [3]

Thamudi na Adi waliita Kishindo uongo.[4]

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌۢ بِٱلْقَارِعَةِ [4]

Kuhusu Thamudi, waliangamizwa na Iliyopindukia.[5]

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا۟ بِٱلطَّاغِيَةِ [5]

Na kuhusu Adi, waliangamizwa na upepo wa baridi kali, wa dharau, ambao Yeye aliuweka chini ya amri dhidi yao kwa usiku saba na siku nane mfululizo,[6]

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا۟ بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ [6] سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا

hata ungaliiona kaumu hiyo imeanguka chini, kama vigogo vya mitende vilivyo tupu.[7]

فَتَرَى ٱلْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ [7]

Je, unaona mabaki yoyote yao?[8]

فَهَلْ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٍ [8]

Na Firauni, na wale waliokuwa upande wake, na miji iliyopinduliwa walikuja na kosa; walimwasi mjumbe wa Mlezi wao, naye akawakamata kwa mkamato uliokuwa ukizidi kukua.(127) 9-10

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَن قَبْلَهُۥ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتُ بِٱلْخَاطِئَةِ ٩ فَعَصَوْا۟ رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ١٠ (127)

Maji yalipofurika, Tuliwabeba juu ya jahazi, ili Tulifanye ukumbusho kwenu, na ili sikio makini lihifadhi.11-12

إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَٰكُمْ فِى ٱلْجَارِيَةِ ١١ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَآ أُذُنٌ وَٰعِيَةٌ ١٢

Baragumu itakapopulizwa kwa pigo moja, na ardhi na milima vikabebwa kisha vikabapishwa kwa pigo moja, siku hiyo Tukio litatokea, na anga litapasuka na litakuwa, siku hiyo, dhaifu, na Mtekelezaji atasimama pembezoni mwake,13-16

فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ نَفْخَةٌ وَٰحِدَةٌ ١٣ وَحُمِلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَٰحِدَةً ١٤ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ١٥ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ١٦ وَٱلْمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرْجَآئِهَا

na wanane watabeba siku hiyo, juu yao, Jengo la Mlezi wako. Siku hiyo, mtawekwa wazi, na hakuna chochote kwenu kitakachobaki kimefichika.17-18

وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَٰنِيَةٌ ١٧ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ١٨

Kuhusu yule atakayepewa daftari lake katika mkono wake wa kulia, atasema: “Haya, someni daftari langu!19

فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا۟ كِتَٰبِيَهْ ١٩

Kwani nilidhani kwamba nitakutana na hesabu yangu.”20

إِنِّى ظَنَنتُ أَنِّى مُلَٰقٍ حِسَابِيَهْ ٢٠

Atakuwa katika maisha ya kuridhisha, katika bustani ya juu, ambayo vishada vyake vitakuwa karibu na mkono.21-23

فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ٢١ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ٢٢ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ٢٣

“Kuleni na kunyweni

كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟

kwa raha, kwa mliyoyafanya zamani, katika siku zilizopita.”[24]

هَنِيٓـًٔۢا بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِى ٱلْأَيَّامِ ٱلْخَالِيَةِ [24]

Na kuhusu yule atakayepewa daftari lake katika mkono wake wa kushoto, atasema: “Ole, laiti nisingalipewa daftari langu,[25]

وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ [25]

na laiti nisingalikuwa na wazo la nini hesabu yangu![26]

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ [26]

Laiti ingalikuwa mwisho wa kabisa! Mali yangu haikunifaa kitu,[27–28]

يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ [27] مَآ أَغْنَىٰ عَنِّى مَالِيَهْ [28]

mamlaka yangu yameangamia mbali nami.”[29]

هَلَكَ عَنِّى سُلْطَٰنِيَهْ [29]

“Mshikeni na mfungeni kamba, kisha mmweke wazi kwa Tanuru, kisha mmwingize katika mnyororo ambao urefu wake ni dhiraa sabini.[30–32]

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ [30] ثُمَّ ٱلْجَحِيمَ صَلُّوهُ [31] ثُمَّ فِى سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَٱسْلُكُوهُ [32]

Hakuwa akimwamini Mungu, Adhimu, wala hakuwa akihimiza kulisha mhitaji.[33–34]

إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ [33] وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ [34]

Basi hana leo hapa rafiki mwenye moyo, wala chakula kingine isipokuwa kimiminika kichafu, ambacho hawali ila wakosefu.”[35–37]

فَلَيْسَ لَهُ ٱلْيَوْمَ هَٰهُنَا حَمِيمٌ [35] وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ [36] لَّا يَأْكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ [37]

La! Naapa kwa mnachoona wazi na msichokiona wazi: hii kwa yakini ni maneno ya mjumbe wa heshima, na si maneno ya msemaji wa kuvutia — mnaamini kidogo sana — wala maneno ya mtabiri.[38–41]

فَلَآ أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ [38] وَمَا لَا تُبْصِرُونَ [39] إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ [40] وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ ۖ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ [41] وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ

Mnakumbuka kidogo kiasi gani![42]

قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ [42]

Uteremsho kutoka kwa Mlezi wa viumbe vyote.[43]

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [43]

Na kama angalitunga juu Yetu maneno yoyote, Tungalimchukua kwa kulia, kisha Tungalimkata mshipa mkuu wa moyo, na hakuna miongoni mwenu ambaye angaliweza kuwa kizuizi kwake.[44–47]

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ [44] لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ [45] ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ ٱلْوَتِينَ [46] فَمَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَٰجِزِينَ [47]

Na hili kwa yakini ni ukumbusho kwa wale wanaojikinga.[48]

وَإِنَّهُۥ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ [48]

Na Sisi Tunajua kwa yakini kwamba miongoni mwenu wapo wanaoita uongo.[49]

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ [49]

Na hili kwa yakini ni masikitiko kwa wale wanaokana.[50]

وَإِنَّهُۥ لَحَسْرَةٌ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ [50]

Na hili kwa yakini ni ukweli wa yakini.[51]

وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلْيَقِينِ [51]

Tukuza basi kwa jina la Mlezi wako, Adhimu.[52]

فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ [52]

AL-MA'ARIJ • المعارج

Sura 70 · 44 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Mwombaji amedai adhabu itakayotokea kwa wale wanaokana — hakuna awezaye kuirudisha nyuma — itokayo kwa Mungu, Mwenye Njia za Kupaa.[1–3]

سَأَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۙ [1] لِّلْكَٰفِرِينَ لَيْسَ لَهُۥ دَافِعٌ ۙ [2] مِّنَ ٱللَّهِ ذِى ٱلْمَعَارِجِ [3]

Watekelezaji na Mmiminiko wanapanda kuelekea Kwake katika siku ambayo kipimo chake ni miaka elfu hamsini.[4]

تَعْرُجُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ [4]

Kuwa na subira basi, subira ya heshima,[5]

فَٱصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا [5]

kwani wao wanaiona iko mbali, huku Sisi Tunaiona iko karibu.[6–7]

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُۥ بَعِيدًا [6] وَنَرَىٰهُ قَرِيبًا [7]

Siku ambayo anga litakuwa kama chuma kilichoyeyuka, na milima itakuwa kama sufu, na hakuna rafiki mwenye moyo atakayemuuliza rafiki mwenye moyo, ingawa wanafanywa waonane wazi wao kwa wao.[8–10]

يَوْمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ كَٱلْمُهْلِ [8] وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ [9] وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا [10] يُبَصَّرُونَهُمْ

Aliyetengwa angependa kujikomboa kutoka adhabu ya siku hiyo kwa gharama ya wanawe, rafiki yake wa kike, ndugu yake, ukoo uliomhifadhi, na wote walio juu ya ardhi, ikiwa hilo lingeweza kumwokoa hapo. La hasha![11-14]

يَوَدُّ ٱلْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِى مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيهِ [11] وَصَٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ [12] وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِى تُـْٔوِيهِ [13] وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ [14] كَلَّآ

Hakika ni Mwali unaowaka, unaochuna ngozi ya kichwa, unaomwita yule aliyejitenga na kugeuka mgongo, aliyekusanya kisha akafungia.[15-18]

إِنَّهَا لَظَىٰ [15] نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ [16] تَدْعُوا۟ مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ [17] وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰٓ [18]

Mwanadamu ameumbwa hakika mwenye mahangaiko: ubaya unapomgusa, hufadhaika, na wema unapomgusa, huwazuia wengine — isipokuwa wale wanaofunga Mawasiliano, wanaodumu katika Mawasiliano yao,[19-23]

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا [19] إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ جَزُوعًا [20] وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مَنُوعًا [21] إِلَّا ٱلْمُصَلِّينَ [22] ٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ [23]

na wale ambao katika mali zao kuna haki inayojulikana kwa yule anayeomba na yule aliyenyimwa,[24-25]

وَٱلَّذِينَ فِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ [24] لِّلسَّآئِلِ وَٱلْمَحْرُومِ [25]

na wale wanaosadikisha Siku ya Madai,[26]

وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ [26]

na wale wenye wasiwasi mbele ya adhabu ya Mlezi wao — kwani hakuna aliye salama kutokana na adhabu ya Mlezi wao —[27-28]

وَٱلَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ [27] إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ [28]

na wale wanaolinda usafi wao, isipokuwa kwa mke na mume wao au waliofungwa kwa kiapo — hapo hawalaumiwi;[29-30]

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ [29] إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ [30]

yeyote anayetafuta zaidi ya hayo, hao ndio wanaovuka mipaka;[31]

فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ [31]

na wale wanaozingatia amana zao na agano lao,[32]

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ [32]

na wale wanaodumisha ushahidi wao,[33]

وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَٰدَٰتِهِمْ قَآئِمُونَ [33]

na wale wanaohifadhi daima Mawasiliano yao: hao wataheshimiwa katika bustani.[34-35]

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ [34] أُو۟لَٰٓئِكَ فِى جَنَّٰتٍ مُّكْرَمُونَ [35]

Wana nini basi wale wanaokana, kukimbilia kwako, kulia kwako na kushoto kwako, katika makundi yaliyotengana?[36-37]

فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ [36] عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ عِزِينَ [37]

Je, kila mtu miongoni mwao anatamani sana kuingizwa katika bustani ya neema? La hasha![38]

أَيَطْمَعُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ [38] كَلَّآ

Hakika tumewaumba kutokana na wanayoyajua.[39]

إِنَّا خَلَقْنَٰهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ [39]

La! Naapa kwa Mlezi wa maawio na machweo kwamba Sisi kwa yakini Tunao uwezo wa kuwabadilisha kwa bora kuliko wao, na hakuna kinachoweza kututangulia.[40-41]

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ ٱلْمَشَٰرِقِ وَٱلْمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ [40] عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ [41]

Waache basi: na wazame na wacheze, hadi wakutane na siku yao, ile wanayoahidiwa — siku ambayo watatoka makaburini haraka, kama wakikimbilia jiwe la ukumbusho lililosimikwa, maono yao yakiwa ya unyenyekevu, udhalilifu ukiwafunika.[42-43]

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ٤٢ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ٤٣ خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ

Hiyo ndiyo siku waliyoahidiwa.[44]

ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ٤٤

Nuh • نوح

Sura 71 · 28 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Tulimtuma Nuhu kwa kaumu yake: “Ionye kaumu yako kabla haijawajia adhabu yenye maumivu.”[1]

إِنَّآ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [1]

Alisema: “Enyi kaumu yangu, hakika mimi ni mwonyaji wa wazi kwenu: mtiini Mungu, jikingeni kwa Yeye na mnyenyekee kwangu; Atawasamehe sehemu ya makosa yenu na kuwaahirishia hadi muda uliotajwa,[2–3]

قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [2] أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ [3] يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى

kwani muda wa Mungu, ukishakuja, hauwezi kuahirishwa, laiti mngejua.”[4]

إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [4]

Alisema: “Mlezi wangu, hakika nimeiita kaumu yangu usiku na mchana, lakini wito wangu haukuongeza ila kukimbia kwao.[5–6]

قَالَ رَبِّ إِنِّى دَعَوْتُ قَوْمِى لَيْلًا وَنَهَارًا [5] فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِىٓ إِلَّا فِرَارًا [6]

Na kila nilipowaita, ili Wewe uwasamehe, waliweka vidole vyao masikioni mwao, wakajifunika nguo zao, wakaendelea na wakajivimbisha kiburi, kabisa.[7]

وَإِنِّى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا۟ أَصَٰبِعَهُمْ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَٱسْتَغْشَوْا۟ ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا۟ وَٱسْتَكْبَرُوا۟ ٱسْتِكْبَارًا [7]

Kisha niliwaita waziwazi,[8]

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا [8]

kisha niliwatangazia hadharani, na niliwakabidhi pia kwa siri, nikasema: Ombeni msamaha wa Mlezi wenu, kwani Yeye ni Msamehevu Mkuu; atawatumia anga linalomiminika, na kuwapa mali na wana, na kuwapa bustani, na kuwapa mito.[9-12]

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا [9] فَقُلْتُ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا [10] يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا [11] وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا [12]

Mna nini kutotumaini kutoka kwa Mungu uzito, hali Yeye amewaumba kwa hatua zinazofuatana?[13-14]

مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا [13] وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا [14]

Je, hamkuona jinsi Mungu alivyoumba mbingu saba zilizopangwa juu ya nyingine, na akaweka humo mwezi kama nuru, na jua kama mwenge?[15-16]

أَلَمْ تَرَوْا۟ كَيْفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا [15] وَجَعَلَ ٱلْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ ٱلشَّمْسَ سِرَاجًا [16]

Na Mungu amewaotesha kutoka ardhini kama mmea, kisha atawarudisha humo, na kuwatoa tena.[17-18]

وَٱللَّهُ أَنۢبَتَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ نَبَاتًا [17] ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا [18]

Na Mungu amewafanyia ardhi kuwa zulia lililotandazwa, ili mfuate humo njia, mapito mapana.”[19-20]

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ بِسَاطًا [19] لِّتَسْلُكُوا۟ مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا [20]

Nuhu alisema: “Mlezi wangu, hakika wameniasi na wamemfuata yule ambaye mali yake na watoto wake hawajaongeza ila hasara, nao wamepanga njama kubwa mno,[21-22]

قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِى وَٱتَّبَعُوا۟ مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُۥ وَوَلَدُهُۥٓ إِلَّا خَسَارًا [21] وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا كُبَّارًا [22]

na wamesema: Msiziache kamwe miungu yenu, msimwache Waddi, wala Suwa, wala Yaghuthi, wala Yauki, wala Nasri.[23]

وَقَالُواْ لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا [23]

Na wamepoteza wengi.

وَقَدْ أَضَلُّواْ كَثِيرًا

Na usiwazidishie madhalimu ila upotovu."[24]

وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا ضَلَٰلًا [24]

Kwa sababu ya makosa yao, walizamishwa, na mara moja wakaingizwa katika moto, nao hawakupata, pasipo Mungu, msaada wowote.[25]

مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ أُغْرِقُواْ فَأُدْخِلُواْ نَارًا فَلَمْ يَجِدُواْ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَنصَارًا [25]

Na Nuhu alisema: "Mlezi wangu, usimsalimishe ardhini, miongoni mwa wale wanaokana, mkazi yeyote![26]

وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ دَيَّارًا [26]

Kwani ukiwasalimisha, watawapoteza watiifu Wako, na hawatazaa ila viumbe waovu, wakanaji wakubwa.[27]

إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّواْ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوٓاْ إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا [27]

Mlezi wangu, nisamehe, pamoja na wazazi wangu wawili, na yeyote anayeingia nyumbani mwangu akiwa muumini, na waumini wanaume na waumini wanawake,

رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ

na usiwazidishie madhalimu ila uharibifu."[28]

وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًا [28]

AL-JINN • الجن

Sura 72 · 28 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Sema: “Nimefunuliwa kwamba kundi la Waliofichika lilisikiliza, nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha, unaoongoza kwenye uelekevu; tukauamini basi, na hatutamshirikisha tena kamwe yeyote na Mlezi wetu.[1–2]

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا [1] يَهْدِىٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدًا [2]

Na fahari ya Mlezi wetu imeinuka: Yeye hakujichukulia mwenza wala mtoto.(128) [3]

وَأَنَّهُۥ تَعَٰلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا ٱتَّخَذَ صَٰحِبَةً وَلَا وَلَدًا (128) [3]

Na mpumbavu miongoni mwetu alikuwa akisema, juu ya Mungu, maneno ya kupitiliza.(129) [4]

وَأَنَّهُۥ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱللَّهِ شَطَطًا (129) [4]

Na tulidhani kwamba wala wanadamu wala Waliofichika hawangesema kamwe uongo juu ya Mungu.(130) [5]

وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن تَقُولَ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا (130) [5]

Na kulikuwa na wanaume, miongoni mwa wanadamu, waliokuwa wakijiweka katika hifadhi ya wanaume miongoni mwa Waliofichika, na hilo halikuongeza ila kusagwa kwao.(131) [6]

وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا (131) [6]

Na walidhani, kama mlivyodhani nyinyi wenyewe, kwamba Mungu hangeibua kamwe yeyote.(132) 7

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا۟ كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ ٱللَّهُ أَحَدًا 7 (132)

Na tuligusa anga, na tukalikuta limejaa ulinzi mkali na makombora yanayowaka.(133) 8

وَأَنَّا لَمَسْنَا ٱلسَّمَآءَ فَوَجَدْنَٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا 8 (133)

Na tulikuwa tukisimama humo katika vituo ili kusikiliza; lakini yeyote anayejaribu kusikiliza sasa hukuta kombora linalowaka likimvizia.(134) 9

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَٰعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ ٱلْـَٰٔنَ يَجِدْ لَهُۥ شِهَابًا رَّصَدًا 9 (134)

Na hatuna wazo kama ubaya unakusudiwa kwa walio juu ya ardhi, au Mlezi wao anakusudia kwao uelekevu.(135) 10

وَأَنَّا لَا نَدْرِىٓ أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا 10 (135)

Na miongoni mwetu wapo walio wazima, na miongoni mwetu walio pungufu ya hivyo:(136)

وَأَنَّا مِنَّا ٱلصَّٰلِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ (136)

tulikuwa tumegawanywa katika njia za mwenendo zilizotawanyika.[11]

كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا 11

Na tulidhani kwamba hatungeweza kamwe kumfanya Mungu hoi ardhini, wala kumfanya hoi kwa kukimbia.(137) 12

وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن نُّعْجِزَ ٱللَّهَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُۥ هَرَبًا 12 (137)

Na, tulipoisikia mwongozo, tuliuamini;(138)

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ٱلْهُدَىٰٓ ءَامَنَّا بِهِۦ (138)

yeyote anayemwamini Mlezi wake hapo haogopi kudhulumiwa wala kusagwa.[13]

فَمَن يُؤْمِنۢ بِرَبِّهِۦ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا 13

Na miongoni mwetu wapo wanyoofu kwa Mungu, na miongoni mwetu waliopotoka:(139)

وَإِنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَٰسِطُونَ (139)

yeyote aliye mnyoofu kwa Mungu, hao wametafuta uelekevu,[14]

فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُوْلَٰٓئِكَ تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا [14]

na kuhusu waliopotoka, wamekuwa kuni za Jahanamu.[15]

وَأَمَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا [15]

Na kwamba, kama wangalisimama sawa juu ya njia ya mwenendo, Tungalikuwa Tumewanywesha maji tele, ili kuwajaribu kwayo.[16]

وَأَلَّوِ ٱسْتَقَٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا [16] لِّنَفْتِنَهُمْ فِيهِ

Na yeyote anayekwepa ukumbusho wa Mlezi wake, Tunamwingiza katika adhabu inayozidi kupanda.(140)[17]

وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ نَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا [17] (140)

Na kwamba mahali pa kusujudu ni pa Mungu: msimwombe basi yeyote pamoja na Mungu.[18]

وَأَنَّ ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا [18]

Na kwamba, Mtiifu wa Mungu aliposimama kumwomba Yeye, walikaribia kumsonga kwa umati mzito."[19]

وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا [19]

Sema: "Simwombi ila Mlezi wangu, wala simshirikishi na yeyote."[20]

قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِهِۦٓ أَحَدًا [20]

Sema: "Similiki kwenu madhara wala uelekevu."[21]

قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا [21]

Sema: “Hakuna awezaye kunipa ulinzi dhidi ya Mungu, nami sitapata, pasipo Yeye, kimbilio lolote — isipokuwa uwasilishaji unaotoka kwa Mungu na jumbe Zake.[22]

قُلْ إِنِّى لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا [22] إِلَّا بَلَٰغًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَٰلَٰتِهِۦ

Na yeyote anayemwasi Mungu na mjumbe Wake atakuwa na hakika moto wa Jahanamu, ili akae humo milele, milele yote.”[23]

وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا [23]

Hadi, wakiona wanayoahidiwa, watajua ndipo nani ni dhaifu zaidi kwa msaada na mchache zaidi kwa idadi.[24]

حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا [24]

Sema: “Sina wazo kama yanayoahidiwa kwenu yako karibu, au Mlezi wangu atayawekea muda.”[25]

قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا [25]

Yule anayejua yaliyo nje ya hisi, naye hamfunulii yeyote lolote kati yake, isipokuwa mjumbe aliyemkubali; ndipo anaweka, mbele yake na nyuma yake, waangalizi, ili ajue kama wamefikisha jumbe za Mlezi wao; Yeye anazingira yote yaliyo kwao na anahesabu kila kitu kwa usahihi.[26–28]

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ أَحَدًا [26] إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا [27] لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟ رِسَٰلَٰتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًا [28]

AL-MUZZAMMIL • المزمل

Sura 73 · 20 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ewe uliyejifunika! Simama usiku, isipokuwa kidogo — nusu yake, au pungufu kidogo, au zaidi kidogo; na kariri Usomaji kwa kuutamka, kwa kuutenganisha waziwazi,[1-4]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ [1] قُمِ ٱلَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا [2] نِّصْفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا [3] أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا [4]

kwani Tunakwenda kukutupia maneno mazito.[5]

إِنَّا سَنُلْقِى عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا [5]

Kuamka kwa usiku kuna athari thabiti zaidi na iliyonyooka zaidi katika maneno.[6]

إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيْلِ هِىَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا [6]

Una, mchana, kuogelea kwa muda mrefu.[7]

إِنَّ لَكَ فِى ٱلنَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا [7]

Na kumbuka jina la Mlezi wako, na jitoe Kwake, kabisa.[8]

وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا [8]

Mlezi wa maawio na wa machweo,

رَّبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ

hakuna mungu isipokuwa Yeye;

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

mchukue basi Yeye kuwa wakili.[9]

فَٱتَّخِذْهُ وَكِيلًا [9]

Na kuwa na subira juu ya wanayosema,

وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

na jiweke mbali nao kwa umbali wa heshima.[10]

وَٱهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا [10]

Na niache na wale wanaoita uongo, wanaoishi katika raha, na uwape nafasi kidogo.[11]

وَذَرْنِى وَٱلْمُكَذِّبِينَ أُو۟لِى ٱلنَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا [11]

Hakika Tunazo Kwetu minyororo mizito, Tanuru, chakula kinachosonga, na adhabu yenye maumivu, siku ambayo ardhi na milima vitatikiswa, na milima itakuwa rundo la mchanga unaobomoka.[12–14]

إِنَّ لَدَيْنَآ أَنكَالًا وَجَحِيمًا [12] وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا [13] يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ وَكَانَتِ ٱلْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا [14]

Tumewatumia mjumbe, shahidi juu yenu, kama Tulivyomtuma mjumbe kwa Firauni; lakini Firauni alimwasi mjumbe, nasi Tukamkamata kwa mkamato wa maangamizi.[15–16]

إِنَّآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَٰهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا [15] فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ ٱلرَّسُولَ فَأَخَذْنَٰهُ أَخْذًا وَبِيلًا [16]

Basi mtajikingaje, kama mnakana, dhidi ya siku itakayowafanya watoto kuwa na mvi, siku ambayo anga lenyewe litapasuka?[17]

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ ٱلْوِلْدَٰنَ شِيبًا [17] ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرٌۢ بِهِۦ

Ahadi yake daima ni jambo lililotimia.[18]

كَانَ وَعْدُهُۥ مَفْعُولًا [18]

Huu ni ukumbusho.

إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ

Yule anayekusudia na achukue basi, kuelekea Mlezi wake, njia.[19]

فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا [19]

Mlezi wako anajua kwamba unasimama kidogo pungufu ya theluthi mbili za usiku, nusu yake na theluthi yake, pamoja na kundi la wale walio pamoja nawe.(141)

إِنَّ رَبَّكَ يَعۡلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدۡنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيۡلِ وَنِصۡفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٞ مِّنَ ٱلَّذِينَ مَعَكَ (141)

Na Mungu hupanga usiku na mchana;

وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ

Anajua kwamba hamtaweza kamwe kuuhesabu, na basi amewarudia kwa upole.

عَلِمَ أَن لَّن تُحۡصُوهُ فَتَابَ عَلَيۡكُمۡ

Someni basi kilicho chepesi kwenu katika Usomaji.

فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلۡقُرۡءَانِ

Anajua kwamba kutakuwa miongoni mwenu wagonjwa, na wengine watakaotembea ardhini kutafuta fadhila ya Mungu, na wengine watakaopigana katika njia ya Mungu.

عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرۡضَىٰ وَءَاخَرُونَ يَضۡرِبُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَبۡتَغُونَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَءَاخَرُونَ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ

Someni basi kilicho chepesi kwenu kati yake,

فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنۡهُ

na dumisheni Mawasiliano, na toeni ukarimu halisi,

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ

na mpeni Mungu mkopo mzuri.

وَأَقْرِضُواْ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

Kila wema mnaoutanguliza kwa ajili yenu wenyewe, mtaukuta kwa Mungu, ulio bora na adhimu zaidi katika ujira.

وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا

Na ombeni msamaha wa Mungu;

وَٱسْتَغْفِرُواْ ٱللَّهَ

kwani Mungu ni Mwenye Msamaha tele, Mwenye Huruma.[20]

إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ [20]

AL-MUDDATHTHIR • المدثر

Sura 74 · 56 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ewe uliyevikwa joho! Simama na uonye,[1–2]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ [1] قُمْ فَأَنذِرْ [2]

na Mlezi wako, tangaza ukubwa Wake,[3]

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ [3]

na nguo zako, zisafishe,[4]

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ [4]

na uchafu, jiepushe nao,(142)[5]

وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ [5] (142)

wala usijisifu kwa unachotoa ukikiona kingi,[6]

وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ [6]

na kwa ajili ya Mlezi wako, kuwa na subira.[7]

وَلِرَبِّكَ فَٱصْبِرْ [7]

Kisha, Tarumbeta itakapopigwa, siku hiyo itakuwa siku ngumu, si rahisi kamwe kwa wale wanaokana.[8–10]

فَإِذَا نُقِرَ فِى ٱلنَّاقُورِ [8] فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ [9] عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ [10]

Niache peke Yangu na yule niliyemuumba, ambaye nimemfanyia mali pana, na wana mashahidi, na ambaye nimempatia kila kitu kwa wasaa — naye bado anatamani kwamba nitoe zaidi! La hasha![11–15]

ذَرْنِى وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا [11] وَجَعَلْتُ لَهُۥ مَالًا مَّمْدُودًا [12] وَبَنِينَ شُهُودًا [13] وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمْهِيدًا [14]
ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ [15] كَلَّآ

Amekuwa mkaidi dhidi ya ishara Zetu.[16]

إِنَّهُۥ كَانَ لِـَٔايَٰتِنَا عَنِيدًا [16]

Nitamponda kwa mpando mgumu.[17]

سَأُرْهِقُهُۥ صَعُودًا [17]

Alifikiri na kupanga — na uangamie mpangilio wake! Tena, na uangamie mpangilio wake! Kisha akatazama, kisha akakunja uso na kuufanya mgumu, kisha akageuka mgongo na akajivimbisha kiburi, na akasema: “Hili si ila mazingaombwe yaliyonakiliwa, hili si ila maneno ya binadamu.”[18–25]

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ [18] فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ [19] ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ [20] ثُمَّ نَظَرَ [21] ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ [22] ثُمَّ أَدْبَرَ
وَٱسْتَكْبَرَ [23] فَقَالَ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ [24] إِنْ هَٰذَآ إِلَّا قَوْلُ ٱلْبَشَرِ [25]

Nitamchoma ndani ya Sakari.[26]

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ [26]

Na ni nani atakupa wazo la nini ni Sakari?[27]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سَقَرُ [27]

Haibakizi chochote wala haiachi chochote,[28]

لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ [28]

inabadilisha binadamu waziwazi.[29]

لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ [29]

Juu yake, kumi na tisa.[30]

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ [30]

Hatukufanya marafiki wa Moto ila Watekelezaji,

وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً

na hatukuweka idadi yao ila kama jaribio kwa wale wanaokana, ili wale waliopewa Maandiko wawe na yakini, ili wale wanaoamini waongezeke katika imani, ili wale waliopewa Maandiko na waumini wasiwe na shaka, na ili wale ambao viini vyao vina ugonjwa, pamoja na wanaokana, waseme: “Mungu alikusudia nini kwa mfano huu?”

وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا وَلَا يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا

Hivyo ndivyo Mungu anavyompoteza amridhiaye na kumwongoza amridhiaye.

كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ

Na hakuna ajuaye majeshi ya Mlezi wako, isipokuwa Yeye.

وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ

Na hili si ila ukumbusho kwa binadamu.[31]

وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ [31]

La hasha! Kwa mwezi! Kwa usiku unapodidimia! Kwa asubuhi inapong'aa! Hili kwa yakini ni mojawapo ya mambo makubwa zaidi, onyo kwa binadamu, kwa yule miongoni mwenu anayeridhia kutangulia au kurudi nyuma.**(143)** 32–37

كَلَّا وَٱلْقَمَرِ [32] وَٱلَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ [33] وَٱلصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ [34] إِنَّهَا لَإِحْدَى ٱلْكُبَرِ [35] نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ [36] لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ [37] **(143)**

Kila Dhati inashikiliwa kama rehani kwa ilichochuma, isipokuwa marafiki wa kulia,[38–39]

كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ [38] إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ [39]

katika bustani, wakiulizana kuhusu waliotengwa: “Nini kimewapeleka katika Sakari?”[40–42]

فِى جَنَّٰتٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿40﴾ عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿41﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِى سَقَرَ ﴿42﴾

Watasema: “Hatukuwa miongoni mwa wale waliofunga Mawasiliano, wala hatukulisha mhitaji, na tulizama pamoja na wale waliozama, na tuliita uongo Siku ya Madai, hadi yakini ilipotujia.”[43–47]

قَالُوا۟ لَمْ نَكُ مِنَ ٱلْمُصَلِّينَ ﴿43﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ﴿44﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ ٱلْخَآئِضِينَ ﴿45﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿46﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلْيَقِينُ ﴿47﴾

Ndipo, usuluhishi wa wasuluhishi hautawafaa.[48]

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿48﴾

Wana nini basi kukwepa ukumbusho, kama punda mwitu waliotishika, wakikimbia mbele ya simba?[49–51]

فَمَا لَهُمْ عَنِ ٱلتَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿49﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿50﴾ فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍۭ ﴿51﴾

Bali kila mtu miongoni mwao anakusudia apewe kumbukumbu zilizotandazwa.[52]

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿52﴾

La hasha! Bali ni kwamba hawaogopi Maisha ya Mwisho.[53]

كَلَّا بَل لَّا يَخَافُونَ ٱلْءَاخِرَةَ ﴿53﴾

La hasha! Huu ni ukumbusho.[54]

كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذْكِرَةٌ ﴿54﴾

Yule anayekusudia na akumbuke.[55]

فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿55﴾

Nao hawatakumbuka ila Mungu akiridhia.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ

Yeye ndiye anayestahili kujikingiwa, na anayestahili kutoa msamaha.[56]

هُوَ أَهْلُ ٱلتَّقْوَىٰ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفِرَةِ [56]

AL-QIYAMA • القيامة

Sura 75 · 40 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

La! Naapa kwa Siku ya Kusimama Mbele; na la! Naapa kwa Dhati inayojilaumu yenyewe.[1-2]

لَآ أُقْسِمُ بِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ [1] وَلَآ أُقْسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ [2]

Je, mwanadamu anadhani kwamba hatutakutanisha kamwe mifupa yake? Ndiyo![3]

أَيَحْسَبُ ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ [3] بَلَىٰ

Tuna uwezo wa kusawazisha hadi vifundo vya vidole vyake.[4]

قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُۥ [4]

Bali mwanadamu anakusudia kudumu katika ubovu, huko mbele yake.[5]

بَلْ يُرِيدُ ٱلْإِنسَٰنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُۥ [5]

Anauliza: “Itakuwa lini Siku ya Kusimama Mbele?”[6]

يَسْـَٔلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيَٰمَةِ [6]

Uoni utakapopofushwa na mng'ao, mwezi utakapopatwa, na jua na mwezi vitakapokutanishwa, mwanadamu atasema siku hiyo: “Nikimbilie wapi?”[7-10]

فَإِذَا بَرِقَ ٱلْبَصَرُ [7] وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ [8] وَجُمِعَ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ [9] يَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ ٱلْمَفَرُّ [10]

La hasha! Hakuna boma.[11]

كَلَّا لَا وَزَرَ [11]

Kuelekea Mlezi wako, siku hiyo, ndiko kutakuwa na mahali thabiti.[12]

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمُسْتَقَرُّ [12]

Mwanadamu ataarifiwa, siku hiyo, kuhusu aliyotanguliza na kucheleweshа.[13]

يُنَبَّؤُا۟ ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ [13]

Bali, mwanadamu ni mwenye maono juu ya nafsi yake mwenyewe, hata kama anatupa mbele udhuru wake.[14-15]

بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ [14] وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُۥ [15]

Usisogeze ulimi wako ili kuuharakisha;[16]

لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ [16]

kwani ni juu Yetu kuukutanisha na kuusomesha.[17]

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ [17]

kisha, Tunapousoma, fuata usomaji wake; baadaye, ni juu Yetu hakika kuueleza.[18-19]

فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ [18] ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ [19]

La hasha! Bali wanapenda Maisha ya Papo Hapo, na wanaacha Maisha ya Mwisho.**(144)** [20-21]

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ [20] وَتَذَرُونَ ٱلْءَاخِرَةَ [21] **(144)**

Nyuso, siku hiyo, zitakuwa angavu, zikitazama kuelekea Mlezi wao.[22-23]

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ [22] إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ [23]

Na nyuso, siku hiyo, zitakuwa na giza, zikidhani kwamba maafa yanakwenda kuwaangukia.[24-25]

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍۭ بَاسِرَةٌ [24] تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ [25]

La hasha! Itakapofika mifupa ya mabega, na itakaposemwa: “Nani atapandisha?”, na atakapodhani kwamba ni kutengana, na mguu utakapokumbatiana na mguu: kuelekea Mlezi wako, siku hiyo, ndiko kutakuwa na uendeshaji.[26–30]

كَلَّآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلتَّرَاقِيَ ٢٦ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ٢٧ وَظَنَّ أَنَّهُ ٱلْفِرَاقُ ٢٨ وَٱلْتَفَّتِ ٱلسَّاقُ بِٱلسَّاقِ ٢٩ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمَسَاقُ ٣٠

Hakusadikisha, wala hakufunga Mawasiliano,[31]

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ٣١

lakini aliita uongo na akageuka mgongo,[32]

وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ٣٢

kisha akaenda kwa jamaa zake, akijivuna.[33]

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ يَتَمَطَّىٰٓ ٣٣

Karibu zaidi nawe, na karibu! Kisha karibu zaidi nawe, na karibu![34–35]

أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ٣٤ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰٓ ٣٥

Je, mwanadamu anadhani ataachwa bila kusudi?[36]

أَيَحْسَبُ ٱلْإِنسَٰنُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ٣٦

Je, hakuwa tone la manii lililomwagwa? Kisha akawa kitu kinachoshikamana; ndipo Yeye akamuumba na kumuunda, na akamfanya vipengele viwili vya jozi, dume na jike.**(145)**[37–39]

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ ٣٧ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ٣٨ فَجَعَلَ مِنْهُ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰٓ ٣٩ **(145)**

Je, Yule hana uwezo wa kuwahuisha wafu?[40]

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْۦِۦَ ٱلْمَوْتَىٰ ٤٠

Al-Insan • الانسان

Sura 76 · 31 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Je, inawezekana kwamba umempitia mwanadamu kipindi cha wakati ambapo hakuwa chochote cha kutajwa?[1]

هَلْ أَتَىٰ عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ حِينٌ مِّنَ ٱلدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْـًٔا مَّذْكُورًا [1]

Tumemuumba mwanadamu kutoka tone lililoungana, ili kumjaribu; Tumemfanya basi mwenye kusikia na mwenye maono.[2]

إِنَّا خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَٰهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا [2]

Tumemwongoza kwenye njia, awe mwenye shukrani au awe anakana.[3]

إِنَّا هَدَيْنَٰهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا [3]

Hakika tumewaandalia wale wanaokana minyororo, pingu na Makaa.[4]

إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَلَٰسِلَا۠ وَأَغْلَٰلًا وَسَعِيرًا [4]

Watu wema watakunywa hakika kutoka kikombe ambacho mchanganyiko wake ni kafuri, chemchemi wanayokunywa watiifu wa Mungu, na wanayoibubujisha kwa nguvu.[5-6]

إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا [5] عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا [6]

Wanatimiza nadhiri zao na wanaogopa siku ambayo ubaya wake unaenea kwa wingi.[7]

يُوفُونَ بِٱلنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُۥ مُسْتَطِيرًا [7]

Na wanatoa chakula, licha ya kukipenda, kwa mhitaji, yatima na mateka: “Hatuwalishi ila kwa mwelekeo wa Mungu,[8]

وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا [8] إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ

hatukusudii kwenu malipo wala shukrani.[9]

لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً وَلَا شُكُورًا [9]

Hakika tunamwogopa Mlezi wetu kwa siku ya ukali na ugumu mno.”[10]

إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا [10]

Mungu amewakinga basi na ubaya wa siku hiyo, na amewakutanisha na mng'ao na furaha.[11]

فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمِ وَلَقَّىٰهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا [11]

Na amewalipa, kwa kuwa wenye subira, kwa bustani na hariri, wakiegemea juu ya vitanda vya fahari, bila kuona humo jua wala baridi kali; vivuli vyake viko karibu juu yao, na vishada vyake vimefanywa laini, viko karibu na mkono.[12–14]

وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُوا۟ جَنَّةً وَحَرِيرًا [12] مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا [13] وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا [14]

Na vitazungushwa miongoni mwao vyungu vya fedha na bilauri ambazo zilikuwa kama kioo,[15]

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۟ [15]

fuwele ya fedha, ambayo wameipima ujazo wake kwa usahihi.[16]

قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا [16]

Na watanyweshwa humo kikombe ambacho mchanganyiko wake ni tangawizi, chemchemi, huko, iitwayo Salsabili.[17–18]

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا [17] عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا [18]

Na watazunguka miongoni mwao watoto waliofanywa wa milele; ukiwaona, ungewadhania kuwa lulu zilizotawanyika.[19]

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا [19]

Na utakapotazama huko, utaona neema na ufalme mkubwa: juu yao, nguo za kijani za hariri nyembamba na dibaji.[20]

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا [20] عَٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ

Na wamepambwa kwa bangili za fedha.

وَحُلُّوٓا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ

Na Mlezi wao amewanywesha kinywaji kinachosafisha kabisa.[21]

وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا [21]

Hili limekuwa kwenu malipo, na juhudi yenu imetambuliwa kwa shukrani.[22]

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا [22]

Sisi ndio Tuliokuteremshia Usomaji, kwa uteremsho wa taratibu.[23]

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا [23]

Basi kuwa na subira mbele ya hukumu ya Mlezi wako, wala usimnyenyekee, miongoni mwao, mkosefu wala mkanaji mkubwa.[24]

فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا [24]

Na kumbuka jina la Mlezi wako alfajiri na kurudi nyumbani.[25]

وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا [25]

Na usujudu mbele Yake sehemu ya usiku, na umtukuze usiku mrefu mzima.[26]

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَٱسْجُدْ لَهُۥ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا [26]

Hao wanapenda Maisha ya Papo Hapo, na wanaacha, zaidi yao, siku nzito.[27]

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا [27]

Sisi ndio Tuliowaumba na Tukaimarisha muundo wao; na Tutakaporidhia, Tutawabadilisha kabisa kwa wanaofanana nao.[28]

نَّحْنُ خَلَقْنَٰهُمْ وَشَدَدْنَآ أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَآ أَمْثَٰلَهُمْ تَبْدِيلًا [28]

Huu ni ukumbusho.

إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذْكِرَةٌ

Yule anayekusudia na achukue basi, kuelekea Mlezi wake, njia.[29]

فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا [29]

Na hamtakusudia ila Mungu akiridhia,

وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ

kwani Mungu ni Mjuzi wa Yote, Mwenye Hekima.[30]

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا [30]

Yeye humwingiza yule anayemridhia katika huruma Yake.

يُدْخِلُ مَن يَشَآءُ فِى رَحْمَتِهِۦ

Na madhalimu, Amewaandalia adhabu yenye maumivu.[31]

وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا [31]

AL-MURSALAT • المرسلات

Sura 77 · 50 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa zile zinazotumwa mfululizo, kwa zile zinazotawanya kwa nguvu, kwa zile zinazotandaza kwa upana, kwa zile zinazotenganisha waziwazi, kwa zile zinazotoa ukumbusho, kwa udhuru au kwa onyo: kwa yakini, yale mnayoahidiwa yatatokea.[1-7]

وَٱلْمُرْسَلَٰتِ عُرْفًا [1] فَٱلْعَٰصِفَٰتِ عَصْفًا [2] وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشْرًا [3] فَٱلْفَٰرِقَٰتِ فَرْقًا [4] فَٱلْمُلْقِيَٰتِ ذِكْرًا [5] عُذْرًا أَوْ نُذْرًا [6] إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٌ [7]

Nyota zitakapofutwa, anga litakapopasuliwa, milima itakaposagwa, wajumbe watakapokuwa wamepokea miadi yao — kwa siku gani wameahirishwa? Kwa Siku ya Utengano.[8-13]

فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتْ [8] وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتْ [9] وَإِذَا ٱلْجِبَالُ نُسِفَتْ [10] وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتْ [11] لِأَىِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ [12] لِيَوْمِ ٱلْفَصْلِ [13]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Siku ya Utengano?[14]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ [14]

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![15]

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ [15]

Je, hatukuwaangamiza wa kwanza?[16]

أَلَمْ نُهْلِكِ ٱلْأَوَّلِينَ [16]

Kisha Tutawafuatisha na wa mwisho.[17]

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ ٱلْءَاخِرِينَ [17]

Hivyo ndivyo Tunavyowatendea waliotengwa.[18]

كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ 18

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![19]

وَيۡلٌ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 19

Je, hatukuwaumba kutokana na maji yanayodharauliwa? Kisha Tukayaweka katika mahali salama na imara, hadi kipimo kinachojulikana; Tulikadiria —[20-22]

أَلَمۡ نَخۡلُقكُّم مِّن مَّآءٖ مَّهِينٖ 20 فَجَعَلۡنَٰهُ فِي قَرَارٖ مَّكِينٍ 21 إِلَىٰ قَدَرٖ مَّعۡلُومٖ 22 فَقَدَرۡنَا

na Sisi ni wazuri kabisa katika kukadiria![23]

فَنِعۡمَ ٱلۡقَٰدِرُونَ 23

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![24]

وَيۡلٌ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 24

Je, hatukuifanya ardhi kuwa kikusanyo kwa walio hai na kwa wafu pia? Na je, hatukuweka humo nanga imara na ndefu, na hatukuwanywesha maji matamu yanayokata kiu?[25-27]

أَلَمۡ نَجۡعَلِ ٱلۡأَرۡضَ كِفَاتًا 25 أَحۡيَآءٗ وَأَمۡوَٰتٗا 26 وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٖ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءٗ فُرَاتٗا 27

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![28]

وَيۡلٌ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 28

“Nendeni kwa yale mliyokuwa mkiyaita uongo! Nendeni kwenye kivuli chenye matawi matatu, kisichotoa kivuli wala hakifai kwa chochote dhidi ya mwali.”[29-31]

ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ 29 ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ ظِلّٖ ذِي ثَلَٰثِ شُعَبٖ 30 لَّا ظَلِيلٖ وَلَا يُغۡنِي مِنَ ٱللَّهَبِ 31

Hurusha cheche kubwa kama kasri, kana kwamba ni ngamia wa manjano. **(146)** 32–33

إِنَّهَا تَرۡمِي بِشَرَرٖ كَٱلۡقَصۡرِ 32 كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٞ صُفۡرٞ 33 **(146)**

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![34]

وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 34

Hii ndiyo siku ambayo hawatatamka kitu, wala hawataruhusiwa kutoa udhuru.[35–36]

هَٰذَا يَوۡمُ لَا يَنطِقُونَ 35 وَلَا يُؤۡذَنُ لَهُمۡ فَيَعۡتَذِرُونَ 36

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![37]

وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 37

Hii ndiyo Siku ya Utengano; Tumewakusanyeni, nyinyi na wa kwanza. Mkiwa na hila, basi itumieni dhidi Yangu![38–39]

هَٰذَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ جَمَعۡنَٰكُمۡ وَٱلۡأَوَّلِينَ 38 فَإِن كَانَ لَكُمۡ كَيۡدٞ فَكِيدُونِ 39

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![40]

وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ 40

Hakika wale waliojikinga watakuwa katika vivuli na chemchemi, na ladha kulingana na matamanio yao:[41–42]

إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي ظِلَٰلٖ وَعُيُونٖ 41 وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشۡتَهُونَ 42

“Kuleni na kunyweni

كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ

kwa raha, kwa ajili ya yale mliyokuwa mkifanya.”[43]

هَنِيٓـَٔۢا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ 43

Hivyo ndivyo Tunavyowalipa watendao wema.[44]

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ 44

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![45]

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ 45

“Kuleni na mstarehe kidogo, kwani nyinyi ni waliotengwa.”[46]

كُلُوا۟ وَتَمَتَّعُوا۟ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ 46

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![47]

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ 47

Na wanapoambiwa: “Pigeni magoti”, hawapigi magoti.[48]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُوا۟ لَا يَرْكَعُونَ 48

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo![49]

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ 49

Katika hotuba gani, baada ya hii, wataamini basi?[50]

فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ 50

AN-NABA • النبا

Sura 78 · 40 aya

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma. عَمَّ (ʿAyn Mim). (147)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ عَمَّ (147)

Wanaulizana wao kwa wao kuhusu Taarifa ile adhimu, ile ile ambayo wanatofautiana juu yake.[1–3]

يَتَسَآءَلُونَ [1] عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلْعَظِيمِ [2] ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ [3]

Siyo hivyo! Watajua hivi karibuni. Kisha, siyo hivyo! Watajua hivi karibuni.[4–5]

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ [4] ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ [5]

Je, hatukuifanya ardhi kuwa tambarare iliyotayarishwa, na milima kuwa vigingi? Je, hatukuwaumba kwa jozi, na kuufanya usingizi wenu kuwa pumziko? Je, hatukuufanya usiku kuwa vazi, na mchana kuwa kitegemeo cha maisha? Je, hatukujenga juu yenu saba zilizo imara, na kuweka mwenge unaowaka sana? Na je, hatukuteremsha kutoka kwa zile zinazobana maji mengi, ili kutoa kwa maji hayo nafaka, mimea na bustani zilizosukwa pamoja?[6–16]

أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَٰدًا [6] وَٱلْجِبَالَ أَوْتَادًا [7] وَخَلَقْنَٰكُمْ أَزْوَٰجًا [8] وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا [9] وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا [10] وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا [11] وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا [12] وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا [13] وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلْمُعْصِرَٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا [14] لِّنُخْرِجَ بِهِۦ حَبًّا وَنَبَاتًا [15] وَجَنَّٰتٍ أَلْفَافًا [16]

Hakika Siku ya Utengano ni miadi iliyowekwa — Siku ambayo itapulizwa katika Baragumu, nanyi mtakuja kwa makundi, ambapo anga litafunguliwa na kuwa milango, na ambapo milima itawekwa katika mwendo na kuwa sarabi.[17–20]

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَٰتًا [17] يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا [18] وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا [19] وَسُيِّرَتِ ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا [20]

Hakika Jahanamu ni kituo cha kuchungulia, mahali pa kurejea kwa wale wanaopindukia kila kiasi, ambapo watakaa vipindi virefu.[21–23]

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا [21] لِّلطَّٰغِينَ مَـَٔابًا [22] لَّٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا [23]

Hawataonja humo ubaridi wala kinywaji, isipokuwa maji yanayochemka na kimiminika chenye uvundo — malipo yanayolingana kabisa.[24–26]

لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا [24] إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا [25] جَزَآءً وِفَاقًا [26]

Hawakuwa wakitarajia hesabu yoyote, nao waliita uongo ishara Zetu, kwa msisitizo.[27–28]

إِنَّهُمْ كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ حِسَابًا [27] وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا كِذَّابًا [28]

Aidha Sisi Tumehesabu kila kitu katika daftari.[29]

وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ كِتَٰبًا [29]

Kwa hiyo onjeni! Hatutafanya jambo ila kuongeza adhabu yenu.[30]

فَذُوقُوا۟ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا [30]

Kwa wale waliojikinga, kuna hakika ushindi: bustani zilizofungwa na mizabibu, wenzi wenye uchangamfu, wenye kuzaa na wa asili moja, na kikombe kilichofurika. Hawatasikia humo upuuzi wala uongo —[31–35]

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا [31] حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا [32] وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا [33] وَكَأْسًا دِهَاقًا [34] لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا [35]

malipo kutoka kwa Mlezi wako, ruzuku iliyohesabiwa kwa ufaafu,[36]

جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا [36]

Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyo kati yazo,

رَّبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

Mwingi wa Huruma; hawamiliki uwezo wa kumhutubia Yeye,[37]

ٱلرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا [37]

Siku ambayo Mmiminiko na Watekelezaji watasimama kwa safu, ambapo hakuna atakayesema isipokuwa yule ambaye Mwingi wa Huruma atakuwa amemruhusu, naye atasema neno adilifu.[38]

يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا [38]

Hiyo ndiyo Siku ya ukweli.

ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ

Kwa hiyo yule anayekusudia hilo na achukue, kwa Mlezi wake, mahali pa kurejea.[39]

فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا [39]

Hakika tumewaonyeni kuhusu adhabu iliyo karibu, Siku ambayo mtu atatazama yale ambayo mikono yake imetanguliza, na ambapo yule anayekana atasema: “Laiti ningekuwa ardhi!”[40]

إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَٰبًۢا [40]

An-Nazi'at • النازعات

Sura 79 · 46 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa zile zinazong'oa kwa kuzamisha, zile zinazofungua kwa upole, zile zinazogelea kwa kugelea, zile zinazotangulia kwa kutangulia, zile zinazopanga mambo — Siku ambayo mtikiso wa kwanza utatikisa, ukifuatiwa na wa pili unaomfuata,[1–7]

وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ۝١ وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ۝٢ وَٱلسَّٰبِحَٰتِ سَبْحًا ۝٣ فَٱلسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ۝٤ فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ۝٥ يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ ۝٦ تَتْبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ۝٧

viini, siku hiyo, vitatetemeka, na maono yao yatakuwa ya unyenyekevu.[8–9]

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ۝٨ أَبْصَٰرُهَا خَٰشِعَةٌ ۝٩

Wanasema: “Je, tutarudishwa kweli katika hali yetu ya kwanza, baada ya kuwa mifupa iliyoozea?”[10–11]

يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى ٱلْحَافِرَةِ ۝١٠ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا نَّخِرَةً ۝١١

Walisema: “Basi hilo lingekuwa kisasi chenye hasara kubwa!” Hata hivyo, itakuwa ngurumo moja tu, na tazama, wamesimama, juu ya uso wa ulimwengu.[12–14]

قَالُوا۟ تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝١٢ فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَٰحِدَةٌ ۝١٣ فَإِذَا هُم بِٱلسَّاهِرَةِ ۝١٤

Je, hotuba kuhusu Musa imekufikia? Mlezi wake alipomwita katika bonde takatifu la Tuwa,[15–16]

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ۝١٥ إِذْ نَادَىٰهُ رَبُّهُۥ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى ۝١٦

“Nenda kwa Firauni, amepindukia kila kiasi; mwambie: ‘Je, ungetaka kujisafisha, nikuongoze kwa Mlezi wako, ili umhofie Yeye?’”[17–19]

ٱذۡهَبۡ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ١٧ فَقُلۡ هَل لَّكَ إِلَىٰٓ أَن تَزَكَّىٰ ١٨ وَأَهۡدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخۡشَىٰ ١٩

Ndipo alimwonyesha ishara kuu zaidi; lakini aliita uongo na akaasi, kisha akageuka mgongo akijitahidi, akakusanya, akaita kwa sauti, na akasema: “Mimi ndimi bwana wenu, aliye juu zaidi.” Ndipo Mungu akamkamata kwa mfano wa kuzuia wa Maisha ya Mwisho na wa Maisha ya Kwanza.[20–25]

فَأَرَىٰهُ ٱلۡأٓيَةَ ٱلۡكُبۡرَىٰ ٢٠ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ٢١ ثُمَّ أَدۡبَرَ يَسۡعَىٰ ٢٢ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ٢٣ فَقَالَ أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلۡأَعۡلَىٰ ٢٤ فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلۡأٓخِرَةِ وَٱلۡأُولَىٰٓ ٢٥

Kwa yakini, humo kuna funzo kwa anayehofia.[26]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبۡرَةٗ لِّمَن يَخۡشَىٰٓ ٢٦

Je, nyinyi ni wagumu zaidi kuumbwa, ama anga?

ءَأَنتُمۡ أَشَدُّ خَلۡقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُ

Alilijenga, akainua paa lake, kisha akaliunda; Alitia giza usiku wake na akatoa mwanga wa asubuhi wake.[27–29]

بَنَىٰهَا ٢٧ رَفَعَ سَمۡكَهَا فَسَوَّىٰهَا ٢٨ وَأَغۡطَشَ لَيۡلَهَا وَأَخۡرَجَ ضُحَىٰهَا ٢٩

Na ardhi, baada ya hayo, Aliifanya ichanue: Alitoa humo maji yake na malisho yake, na milima, Aliitia nanga — starehe kwa ajili yenu na kwa mifugo yenu.[30–33]

وَٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰٓ ٣٠ أَخۡرَجَ مِنۡهَا مَآءَهَا وَمَرۡعَىٰهَا ٣١ وَٱلۡجِبَالَ أَرۡسَىٰهَا ٣٢ مَتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ٣٣

Kisha, litakapokuja Janga kubwa, Siku ambayo mwanadamu atakumbuka yale aliyoyajitahidia, na ambapo Tanuru litaonyeshwa kwa kila anayeona,[34–36]

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلطَّآمَّةُ ٱلۡكُبۡرَىٰ ٣٤ يَوۡمَ يَتَذَكَّرُ ٱلۡإِنسَٰنُ مَا سَعَىٰ ٣٥ وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ٣٦

kuhusu yule aliyepindukia kila kiasi na kupendelea Maisha ya Karibu, Tanuru litakuwa hakika kimbilio lake;[37-39]

فَأَمَّا مَن طَغَىٰ [37] وَءَاثَرَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا [38] فَإِنَّ ٱلْجَحِيمَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ [39]

na kuhusu yule aliyeogopa kusimama mbele ya Mlezi wake, na akaizuia Dhati mhemko, Bustani itakuwa hakika kimbilio lake.[40-41]

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ وَنَهَى ٱلنَّفْسَ عَنِ ٱلْهَوَىٰ [40] فَإِنَّ ٱلْجَنَّةَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ [41]

Wanakuuliza kuhusu Saa: itatia nanga lini?[42]

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا [42]

Kwa hiyo una nini cha kufanya na ukumbusho wake?[43]

فِيمَ أَنتَ مِن ذِكْرَىٰهَآ [43]

Kwa Mlezi wako ndiko ulipo ukomo wa mwisho.[44]

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَىٰهَآ [44]

Wewe si ila mwonyaji wa anayeihofia.[45]

إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخْشَىٰهَا [45]

Itawaonekana, Siku watakapoiona, kama hawakukaa ila jioni moja au asubuhi moja.[46]

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَىٰهَا [46]

ABASA • عبس

Sura 80 · 42 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Alikunja uso na akageuka mgongo, kwa sababu kipofu alimjia.[1–2]

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ [1] أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ [2]

Na ni nini kinachokujulisha?

وَمَا يُدْرِيكَ

Huenda atajisafisha, au atakumbuka, na ukumbusho utamfaa.[3–4]

لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ [3] أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ [4]

Kuhusu yule anayejiona tajiri, wewe unamwendea, na si wajibu wako kwamba hajisafishi.[5–7]

أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ [5] فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ [6] وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ [7]

Lakini kuhusu yule anayekujia kwa hatua za haraka, naye anahofia, wewe unaelekeza mawazo kwingine mbali naye. Siyo hivyo![8–10]

وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسْعَىٰ [8] وَهُوَ يَخْشَىٰ [9] فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ [10] كَلَّآ

Huo ni ukumbusho,[11]

إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ [11]

— na akumbuke yule anayekusudia hilo —, katika kumbukumbu zilizoheshimiwa, zilizoinuliwa na kusafishwa, mikononi mwa mabalozi, wenye hadhi, wenye wema.[12–16]

فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ [12] فِى صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ [13] مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ [14] بِأَيْدِى سَفَرَةٍ [15] كِرَامٍ بَرَرَةٍ [16]

Aangamie mwanadamu, jinsi anavyokana![17]

قُتِلَ ٱلۡإِنسَٰنُ مَآ أَكۡفَرَهُۥ [17]

Kwa kitu gani Amemuumba?[18]

مِنۡ أَيِّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥ [18]

Kwa tone Alimuumba, kisha akampima, kisha Akamrahisishia njia, kisha Akamfisha na kumtia kaburini.[19–21]

مِن نُّطۡفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ [19] ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ [20] ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقۡبَرَهُۥ [21]

Kisha, Atakaporidhia, Atamtandaza.[22]

ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ [22]

Siyo hivyo! Hajamaliza bado yale Aliyomwagiza.[23]

كَلَّا لَمَّا يَقۡضِ مَآ أَمَرَهُۥ [23]

Kwa hiyo mwanadamu atazame chakula chake:[24]

فَلۡيَنظُرِ ٱلۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ [24]

Sisi ndio Tuliomimina maji kwa wingi, kisha Tukapasua ardhi nyufa, kisha Tukaotesha humo nafaka, na zabibu, na chakula cha mifugo, na mizeituni, na mitende, na bustani zilizofungwa zenye majani mengi, na ladha, na malisho, kama starehe kwa ajili yenu na mifugo yenu.[25–32]

أَنَّا صَبَبۡنَا ٱلۡمَآءَ صَبّٗا [25] ثُمَّ شَقَقۡنَا ٱلۡأَرۡضَ شَقّٗا [26] فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبّٗا [27] وَعِنَبٗا وَقَضۡبٗا [28] وَزَيۡتُونٗا وَنَخۡلٗا [29] وَحَدَآئِقَ غُلۡبٗا [30] وَفَٰكِهَةٗ وَأَبّٗا [31] مَّتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ [32]

Kisha, itakapokuja Inayoziba Masikio, Siku ambayo mtu atamkimbia ndugu yake, na mama yake na baba yake, na mwenzi wake na wanawe,[33–36]

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ [33] يَوۡمَ يَفِرُّ ٱلۡمَرۡءُ مِنۡ أَخِيهِ [34] وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ [35] وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ [36]

kwa kila mtu miongoni mwao, siku hiyo, kutakuwa na shughuli itakayomwingiza kabisa.[37]

لِكُلِّ ٱمۡرِئٖ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٖ شَأۡنٞ يُغۡنِيهِ [37]

Nyuso, siku hiyo, zitakuwa zenye kung'aa, zenye kucheka, zenye kufurahi sana.[38–39]

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ 38 ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ 39

Na nyuso, siku hiyo, zitabeba vumbi, zimefunikwa na vumbi jeusi.[40–41]

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ 40 تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ 41

Hao ndio wanaokana, wafisadi.[42]

أُوْلَٰئِكَ هُمُ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ 42

AT-TAKWIR • التكوير

Sura 81 · 29 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Jua litakapokunjwa, na nyota zitakapotawanyika, na milima itakapowekwa katika mwendo, na wale waliozoeleka watakapoachwa bila kutunzwa, na wanyama wa porini watakapokusanywa, na bahari zitakapofikishwa kwenye mchemko, na Dhati zitakapooanishwa, na mtoto wa kike aliyezikwa hai atakapoulizwa kwa kosa gani aliuawa, na kumbukumbu zitakapotandazwa, na anga litakapochunwa ngozi, na Tanuru litakapochochewa, na Bustani itakapokaribishwa, Dhati moja itajua yale iliyoyawasilisha.[1–14]

إِذَا ٱلشَّمْسُ كُوِّرَتْ [1] وَإِذَا ٱلنُّجُومُ ٱنكَدَرَتْ [2] وَإِذَا ٱلْجِبَالُ سُيِّرَتْ [3] وَإِذَا ٱلْعِشَارُ عُطِّلَتْ [4]
وَإِذَا ٱلْوُحُوشُ حُشِرَتْ [5] وَإِذَا ٱلْبِحَارُ سُجِّرَتْ [6] وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتْ [7] وَإِذَا ٱلْمَوْءُۥدَةُ سُئِلَتْ [8]
بِأَىِّ ذَنۢبٍ قُتِلَتْ [9] وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتْ [10] وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ كُشِطَتْ [11] وَإِذَا ٱلْجَحِيمُ سُعِّرَتْ [12] وَإِذَا
ٱلْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ [13] عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ أَحْضَرَتْ [14]

La! Naapa kwa sayari zinazorudi nyuma, zinazokimbia na kujificha, na kwa usiku unapoondoka, na kwa asubuhi inapopumua: hili ni kwa yakini neno la mjumbe mwenye hadhi, mwenye nguvu, aliyesimikwa vyema kwa Mwenye Jengo, anayenyenyekewa humo, na aliye wa kuaminika.[15–21]

فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلْخُنَّسِ [15] ٱلْجَوَارِ ٱلْكُنَّسِ [16] وَٱلَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ [17] وَٱلصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ [18] إِنَّهُۥ لَقَوْلُ
رَسُولٍ كَرِيمٍ [19] ذِى قُوَّةٍ عِندَ ذِى ٱلْعَرْشِ مَكِينٍ [20] مُّطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ [21]

Na rafiki yenu si aliyevurugika akili.[22]

وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ [22]

Na hakika alimwona kwenye upeo ulio wazi.[23]

وَلَقَدْ رَءَاهُ بِٱلْأُفُقِ ٱلْمُبِينِ [23]

Na yeye si bahili juu ya yale yaliyo nje ya hisi.[24]

وَمَا هُوَ عَلَى ٱلْغَيْبِ بِضَنِينٍ [24]

Na hili si neno la Mwepushaji aliyefukuzwa. Kwa hiyo mnakwenda wapi?[25–26]

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَٰنٍ رَّجِيمٍ [25] فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ [26]

Hii si ila ukumbusho kwa viumbe vyote, kwa yule miongoni mwenu anayeridhia kusimama wima.[27–28]

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ [27] لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ [28]

Na hamtakusudia ila Mungu akiridhia, Mlezi wa viumbe vyote.[29]

وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ [29]

Al-Infitar • الانفطار

Sura 82 · 19 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Anga litakapopasuka, na sayari zitakapotawanyika, na bahari zitakapobubujika, na makaburi yatakapopinduliwa, Dhati moja itajua yale iliyotanguliza na kucheleweshа.[1–5]

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتْ [1] وَإِذَا ٱلْكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتْ [2] وَإِذَا ٱلْبِحَارُ فُجِّرَتْ [3] وَإِذَا ٱلْقُبُورُ بُعْثِرَتْ [4] عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ [5]

Ewe mwanadamu! Ni nini kilichokudanganya kuhusu Mlezi wako Mkarimu, Yule aliyekuumba, kisha akakuunda, kisha akakusawazisha? Katika umbo lolote alilomridhia, Alikuunganisha.[6–8]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلْكَرِيمِ [6] ٱلَّذِى خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ [7] فِىٓ أَىِّ صُورَةٍ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ [8]

Siyo hivyo! Bali mnaita uongo Madai, ilhali kwa yakini kuna wahifadhi juu yenu, waandishi wenye hadhi, wanaojua mnachofanya.[9–12]

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ [9] وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَٰفِظِينَ [10] كِرَامًا كَٰتِبِينَ [11] يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ [12]

Kwa yakini, wenye wema watakuwa katika neema.[13]

إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ [13]

Na kwa yakini, wafisadi watakuwa katika Tanuru; wataungua humo Siku ya Madai, nao hawataweza kuwa mbali nayo.[14–16]

وَإِنَّ ٱلْفُجَّارَ لَفِى جَحِيمٍ [14] يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ ٱلدِّينِ [15] وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَآئِبِينَ [16]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Siku ya Madai? Kisha, nani atakupa wazo la kile kilicho Siku ya Madai?[17-18]

وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ [17] ثُمَّ مَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ [18]

Siku ambayo hakuna Dhati itakayomiliki chochote kwa ajili ya Dhati nyingine.

يَوۡمَ لَا تَمۡلِكُ نَفۡسٞ لِّنَفۡسٖ شَيۡـٔٗا

Na amri, siku hiyo, ni ya Mungu.[19]

وَٱلۡأَمۡرُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ [19]

AL-MUTAFFIFIN • المطففين

Sura 83 · 36 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ole kwa walaghai, ambao, wanapojipimishia kwa watu, hudai kupewa kipimo kwa uaminifu, na ambao, wanapowapimia au kuwapimia uzito, husababisha hasara.[1-3]

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ [1] ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ [2] وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ [3]

Je, hao hawadhani kwamba wataibuliwa kwa Siku adhimu, Siku ambayo watu watasimama wima mbele ya Mlezi wa viumbe vyote?[4-6]

أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ [4] لِيَوْمٍ عَظِيمٍ [5] يَوْمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ [6]

Siyo hivyo! Daftari la wafisadi liko kwa yakini katika Sijjini.[7]

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ [7]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Sijjini? Daftari lenye namba.[8-9]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سِجِّينٌ [8] كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ [9]

Ole wao, siku hiyo, wale wanaoita uongo, wale wanaoita uongo Siku ya Madai.[10-11]

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ [10] ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ [11]

Na hakuna anayeiita uongo ila kila anayeruka mipaka, mkosefu; ishara Zetu zinapokaririwa kwake, husema: “Hekaya za wa kale!”[12-13]

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ [12] إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ [13]

Siyo hivyo! Bali ni kwamba yale waliyokuwa wakichuma yamefunika kwa kutu viini vyao.[14]

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ [14]

Siyo hivyo! Siku hiyo, kwa yakini watafunikwa kutokana na Mlezi wao.[15]

كَلَّآ إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ [15]

Halafu, kwa yakini wataungua katika Tanuru.[16]

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ [16]

Kisha itasemwa: “Haya ndiyo mliyokuwa mkiyaita uongo.”[17]

ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ [17]

Siyo hivyo! Daftari la wenye wema liko kwa yakini katika Illiyuni.[18]

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ [18]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Illiyuni? Daftari lenye namba, wanalolishuhudia walio karibu.[19–21]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ [19] كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ [20] يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ [21]

Kwa yakini, wenye wema watakuwa katika neema, juu ya vitanda vya fahari, watatazama; utatambua katika nyuso zao mng'ao wa neema; watanyweshwa nekta iliyotiwa muhuri, ambayo muhuri wake ni miski.[22–25]

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ [22] عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ [23] تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ [24] يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ [25] خِتَٰمُهُۥ مِسْكٌ

Na kwa hilo na washindane wale wanaoshindana.[26]

وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَٰفِسُونَ [26]

Na mchanganyiko wake ni wa Tasnimu, chemchemi ambayo wanakunywa kutoka kwake walio karibu.[27–28]

وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ [27] عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ [28]

Wale waliotengwa walikuwa wakiwacheka wale walioamini, na walipopita karibu nao, walikuwa wakipepesa macho, na walipogeuka kuelekea watu wao, walikuwa wakigeuka wakijifurahisha, na walipowaona, walisema: “Hao kwa yakini wamepotea”, ilhali hawakutumwa kuwa wahifadhi juu yao.[29-33]

إِنَّ ٱلَّذِينَ أَجۡرَمُواْ كَانُواْ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَضۡحَكُونَ 29 وَإِذَا مَرُّواْ بِهِمۡ يَتَغَامَزُونَ 30 وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ
إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمُ ٱنقَلَبُواْ فَكِهِينَ 31 وَإِذَا رَأَوۡهُمۡ قَالُوٓاْ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ 32 وَمَآ أُرۡسِلُواْ عَلَيۡهِمۡ حَٰفِظِينَ 33

Kwa hiyo leo, wale walioamini wanawacheka wale wanaokana, juu ya vitanda vya fahari.[34]

فَٱلۡيَوۡمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنَ ٱلۡكُفَّارِ يَضۡحَكُونَ 34 عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ

Wanatazama: je, wale wanaokana wamepokea marejesho ya yale waliyokuwa wakifanya?[35-36]

يَنظُرُونَ 35 هَلۡ ثُوِّبَ ٱلۡكُفَّارُ مَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ 36

Al-Inshiqaq • الانشقاق

Sura 84 · 25 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Anga litakapopasuka, na kusikiliza Mlezi wake — na hilo ni haki yake —, na ardhi itakapotandazwa, na kutupa kilichomo na kuwa tupu, na kusikiliza Mlezi wake — na hilo ni haki yake.[1–5]

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنشَقَّتْ [1] وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ [2] وَإِذَا ٱلْأَرْضُ مُدَّتْ [3] وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ [4] وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ [5]

Ewe mwanadamu! Hakika wewe unaelekea kwa Mlezi wako kwa taabu, nawe utakutana Naye.[6]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْإِنسَٰنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَٰقِيهِ [6]

Kuhusu yule atakayepewa daftari lake katika mkono wake wa kulia, hesabu rahisi itafanywa naye, naye atageuka kuelekea watu wake, akiwa mchangamfu.[7–9]

فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ [7] فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا [8] وَيَنقَلِبُ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا [9]

Na kuhusu yule atakayepewa daftari lake nyuma ya mgongo wake, ataita maangamizi yake, na atachomwa katika makaa. **(148)** [10–12]

وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ [10] فَسَوْفَ يَدْعُوا۟ ثُبُورًا [11] وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا [12] **(148)**

Alikuwa mchangamfu miongoni mwa watu wake.[13]

إِنَّهُۥ كَانَ فِىٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا [13]

Alidhani kwamba hatarudi kamwe. Lakini ndiyo![14]

إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ [14] بَلَىٰٓ

Kwani Mlezi wake alikuwa Mwenye Maono juu yake.[15]

إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا [15]

La! Naapa kwa machweo, kwa usiku na yale unayoyabana, na kwa mwezi unapokamilika kabisa! Kwa yakini mtapita katika hali zinazofuatana.[16–19]

فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلشَّفَقِ [16] وَٱلَّيْلِ وَمَا وَسَقَ [17] وَٱلْقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ [18] لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ [19]

Wana nini kwa hiyo hata hawaamini? Na hawasujudu wanaposomewa Usomaji?[20–21]

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ [20] وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ ٱلْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ [21]

Bali kinyume chake, wale waliokana wanaita uongo, na Mungu anajua zaidi yale wanayoyatunza ndani yao.[22–23]

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُكَذِّبُونَ [22] وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ [23]

Wapashe kwa hiyo habari njema ya adhabu yenye maumivu,[24]

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ [24]

isipokuwa wale walioamini na kutenda matendo mazima; kwao ujira usiotajwa dhidi yao.[25]

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ [25]

AL-BURUJ • البروج

Sura 85 · 22 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa anga lenye makundi ya nyota! Na kwa Siku iliyoahidiwa! Na kwa shahidi na yale yanayoshuhudiwa! Waangamie marafiki wa handaki, wa moto uliolishwa kwa wingi, ilhali walikuwa wameketi kuuzunguka, na walikuwa mashahidi wa yale waliyokuwa wakiwafanyia waumini.[1-7]

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْبُرُوجِ [1] وَٱلْيَوْمِ ٱلْمَوْعُودِ [2] وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ [3] قُتِلَ أَصْحَٰبُ ٱلْأُخْدُودِ [4] ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلْوَقُودِ [5] إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ [6] وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ [7]

Na hawakuwachukia ila kwa kumwamini Mungu, Mwenye Nguvu zote, Mhimidiwa, ambaye ufalme wa mbingu na ardhi ni Wake.[8]

وَمَا نَقَمُوا۟ مِنْهُمْ إِلَّآ أَن يُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ [8] ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ

Na Mungu ni shahidi wa kila kitu.[9]

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ [9]

Wale waliowajaribu waumini wa kiume na wa kike, kisha hawakujuta, watapata hakika adhabu ya Jahanamu na watapata adhabu ya mteketezo.[10]

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَتَنُوا۟ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا۟ فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ ٱلْحَرِيقِ [10]

Hakika wale walioamini na kutenda matendo mazima watapata bustani ambazo chini yake mito inatiririka.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ

Huo ndio ushindi mkubwa.[11]

ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْكَبِيرُ [11]

Mshiko wa Mlezi wako ni kwa yakini mkali.[12]

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ [12]

Hakika Yeye ndiye anayeanza na kurudia.[13]

إِنَّهُۥ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ [13]

Na Yeye ni Mwenye Msamaha tele, Mpendaji, Mwenye Jengo,[14]

وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلْوَدُودُ [14] ذُو ٱلْعَرْشِ

Mwenye Utukufu, anayefanya bila kukoma yale anayokusudia.[15–16]

ٱلْمَجِيدُ [15] فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ [16]

Je, hotuba kuhusu majeshi, ya Firauni na Thamudi, imekufikia?[17–18]

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلْجُنُودِ [17] فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ [18]

Bali kinyume chake, wale waliokana wanashikilia kuita uongo, na Mungu anawazingira kutoka nyuma.[19–20]

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى تَكْذِيبٍ [19] وَٱللَّهُ مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطٌۢ [20]

Bali kinyume chake, huu ni Usomaji wenye utukufu, katika Kibao Kilichohifadhiwa.[21–22]

بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ [21] فِى لَوْحٍ مَّحْفُوظٍۭ [22]

At-Tariq • الطارق

Sura 86 · 17 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa anga na mfikaji wa usiku! Na nani atakupa wazo la kile kilicho mfikaji wa usiku? Nyota yenye mng'ao unaotoboa. Hakuna Dhati isiyo na mhifadhi juu yake.[1–4]

وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ [1] وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلطَّارِقُ [2] ٱلنَّجْمُ ٱلثَّاقِبُ [3] إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ [4]

Kwa hiyo mwanadamu atazame ameumbwa kwa kitu gani.[5]

فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَٰنُ مِمَّ خُلِقَ [5]

Ameumbwa kutokana na maji yanayochipuka, yanayotoka kati ya viuno na titi.[6–7]

خُلِقَ مِن مَّآءٍ دَافِقٍ [6] يَخْرُجُ مِنۢ بَيْنِ ٱلصُّلْبِ وَٱلتَّرَآئِبِ [7]

Kwa yakini Yeye ana uwezo wa kumfanya arejee, Siku ambapo siri zitajaribiwa; ndipo hatakuwa na nguvu wala msaada.[8–10]

إِنَّهُۥ عَلَىٰ رَجْعِهِۦ لَقَادِرٌ [8] يَوْمَ تُبْلَى ٱلسَّرَآئِرُ [9] فَمَا لَهُۥ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ [10]

Kwa anga la kurudi! Na kwa ardhi inayopasuka! Hili ni kwa yakini neno linalotenganisha, na si mzaha.[11–14]

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلرَّجْعِ [11] وَٱلْأَرْضِ ذَاتِ ٱلصَّدْعِ [12] إِنَّهُۥ لَقَوْلٌ فَصْلٌ [13] وَمَا هُوَ بِٱلْهَزْلِ [14]

Hakika wanapanga hila, na Mimi napanga hila.[15–16]

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا [15] وَأَكِيدُ كَيْدًا [16]

Kwa hiyo wape nafasi wale wanaokana, wape nafasi fupi.[17]

فَمَهِّلِ ٱلْكَٰفِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ۝17

AL-A'LA • الاعلى

Sura 87 · 19 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Mtukuze jina la Mlezi wako, Aliye Juu Kabisa, Yule aliyeumba kisha akaunda, na Yule aliyepima kisha akaongoza, na Yule aliyetoa malisho, kisha akayafanya makapi meusi.[1-5]

سَبِّحِ ٱسْمَ رَبِّكَ ٱلْأَعْلَى ١ ٱلَّذِى خَلَقَ فَسَوَّىٰ ٢ وَٱلَّذِى قَدَّرَ فَهَدَىٰ ٣ وَٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلْمَرْعَىٰ ٤ فَجَعَلَهُۥ غُثَآءً أَحْوَىٰ ٥

Tutakusomesha kiasi kwamba hutasahau, isipokuwa yale anayoridhia Mungu,[6]

سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰٓ ٦ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ

kwani Yeye anajua kinachosemwa kwa sauti ya juu na kinachofichwa.[7]

إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ٧

Na Tutakurahisishia njia kuelekea wepesi.[8]

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ٨

Kwa hiyo kumbusha, ikiwa ukumbusho unafaa.[9]

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ٩

Atakumbuka yule anayehofia, na atajiweka mbali mnyonge zaidi, ambaye ataungua katika Moto mkubwa zaidi, kisha hatakufa humo wala hataishi.[10-13]

سَيَذَّكَّرُ مَن يَخۡشَىٰ 10 وَيَتَجَنَّبُهَا ٱلۡأَشۡقَى 11 ٱلَّذِي يَصۡلَى ٱلنَّارَ ٱلۡكُبۡرَىٰ 12 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ 13

Amefaulu yule anayejisafisha, na anakumbuka jina la Mlezi wake, na anaanzisha Mawasiliano.[14-15]

قَدۡ أَفۡلَحَ مَن تَزَكَّىٰ 14 وَذَكَرَ ٱسۡمَ رَبِّهِۦ فَصَلَّىٰ 15

Lakini mnapendelea Maisha ya Karibu, ilhali Maisha ya Mwisho ni bora zaidi na yenye kudumu zaidi.[16-17]

بَلۡ تُؤۡثِرُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا 16 وَٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ 17

Hili liko kwa yakini katika kumbukumbu za kwanza, kumbukumbu za Ibrahimu na Musa.[18-19]

إِنَّ هَٰذَا لَفِي ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ 18 صُحُفِ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ 19

AL-GHASHIYA • الغاشية

Sura 88 · 26 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Je, hotuba kuhusu Inayofunika imekufikia?[1]

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلْغَٰشِيَةِ [1]

Nyuso, siku hiyo, zitakuwa nyenyekevu, zenye kufanya kazi, zilizochoka. Watachomwa katika moto unaowaka vikali, wakinyweshwa kutoka chemchemi inayochemka. **(149)** [2–5]

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَٰشِعَةٌ [2] عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ [3] تَصْلَىٰ نَارًا حَامِيَةً [4] تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ ءَانِيَةٍ [5] **(149)**

Hawatakuwa na chakula kingine isipokuwa miiba mikavu, isiyonenepesha wala isiyofaa kitu dhidi ya njaa. [6–7]

لَّيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٍ [6] لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِى مِن جُوعٍ [7]

Nyuso, siku hiyo, zitakuwa zenye furaha katika neema, zenye kuridhika na juhudi yao, katika bustani iliyoinuka, ambamo hautasikiwa upuuzi wowote. **(150)** [8–11]

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ [8] لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ [9] فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ [10] لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَٰغِيَةً [11] **(150)**

Humo kuna chemchemi inayotiririka. [12]

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ [12]

Humo kuna viti virefu, bilauri zilizowekwa, matakia yaliyopangwa mstari, na mazulia yaliyotandazwa. [13–16]

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ [13] وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ [14] وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ [15] وَزَرَابِىُّ مَبْثُوثَةٌ [16]

Je, kwa hiyo hawatazami wanyama wenye miili mikubwa, jinsi walivyoumbwa? Na anga, jinsi lilivyoinuliwa? Na milima, jinsi ilivyosimamishwa? Na ardhi, jinsi ilivyowekwa tambarare?[17-20]

أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى ٱلْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ١٧ وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ١٨ وَإِلَى ٱلْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ١٩ وَإِلَى ٱلْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ٢٠

Kwa hiyo kumbusha, wewe upo hapa kukumbusha tu.[21]

فَذَكِّرْ إِنَّمَآ أَنتَ مُذَكِّرٌ ٢١

Huna juu yao mamlaka yoyote ya kulazimisha.[22]

لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ٢٢

Isipokuwa yule aliyegeuka mgongo na akakana: ndipo Mungu atamwadhibu kwa adhabu kubwa zaidi.[23-24]

إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ٢٣ فَيُعَذِّبُهُ ٱللَّهُ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَكْبَرَ ٢٤

Kwetu ndiko wanakorejea, kisha ni juu Yetu kufanya hesabu yao.[25-26]

إِنَّ إِلَيْنَآ إِيَابَهُمْ ٢٥ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ٢٦

AL-FAJR • الفجر

Sura 89 · 30 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa alfajiri! Kwa usiku kumi! Kwa usuluhishi, na kwa kukatishwa tamaa! Kwa usiku unapokwenda! Je, hakuna humo kiapo kwa yule mwenye kujidhibiti?[1–5]

وَٱلْفَجْرِ [1] وَلَيَالٍ عَشْرٍ [2] وَٱلشَّفْعِ وَٱلْوَتْرِ [3] وَٱلَّيْلِ إِذَا يَسْرِ [4] هَلْ فِى ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِى حِجْرٍ [5]

Je, hukuona jinsi Mlezi wako alivyotenda na Adi, Iramu yenye nguzo, ambayo mfano wake haukuwahi kuumbwa katika nchi? Na Thamudi waliokuwa wakichonga mwamba bondeni? Na Firauni, mwenye vigingi? Wale waliopindukia kila kiasi katika nchi, na wakazidisha humo uharibifu. Kwa hiyo Mlezi wako alimwaga juu yao mjeledi wa adhabu.[6–13]

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ [6] إِرَمَ ذَاتِ ٱلْعِمَادِ [7] ٱلَّتِى لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى ٱلْبِلَٰدِ [8] وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ جَابُوا۟ ٱلصَّخْرَ بِٱلْوَادِ [9] وَفِرْعَوْنَ ذِى ٱلْأَوْتَادِ [10] ٱلَّذِينَ طَغَوْا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ [11] فَأَكْثَرُوا۟ فِيهَا ٱلْفَسَادَ [12] فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ [13]

Mlezi wako kwa yakini daima anavizia.[14]

إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ [14]

Kuhusu mwanadamu, Mlezi wake anapomjaribu kwa kumheshimu na kumjaza neema, husema: “Mlezi wangu ameniheshimu.”[15]

فَأَمَّا ٱلْإِنسَٰنُ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ رَبُّهُۥ فَأَكْرَمَهُۥ وَنَعَّمَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَكْرَمَنِ [15]

Lakini anapomjaribu kwa kumpimia riziki yake, husema: “Mlezi wangu amenidhalilisha.” Siyo hivyo![16]

وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَهَٰنَنِ [16] كَلَّا

Bali, nyinyi hamwaheshimu yatima, na hamhimizi kulisha mhitaji, na mnakula urithi kwa pupa kali, na mnapenda mali kwa upendo mkubwa mno. Siyo hivyo! (151) 17–20

بَل لَّا تُكۡرِمُونَ ٱلۡيَتِيمَ 17 وَلَا تَحٰٓضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ 18 وَتَأۡكُلُونَ ٱلتُّرَاثَ أَكۡلٗا لَّمّٗا 19 وَتُحِبُّونَ ٱلۡمَالَ حُبّٗا جَمّٗا 20 كَلَّآ (151)

Ardhi itakapowekwa sawa mfululizo, na Mlezi wako atakapokuja, pamoja na Mtekelezaji, safu kwa safu, na Jahanamu itakapoletwa, siku hiyo... Siku hiyo, mwanadamu atakumbuka. Lakini ukumbusho huo utamfaa nini? 21–23

إِذَا دُكَّتِ ٱلۡأَرۡضُ دَكّٗا دَكّٗا 21 وَجَآءَ رَبُّكَ وَٱلۡمَلَكُ صَفّٗا صَفّٗا 22 وَجِاْيٓءَ يَوۡمَئِذِۭ بِجَهَنَّمَۚ يَوۡمَئِذٖ يَتَذَكَّرُ ٱلۡإِنسَٰنُ وَأَنَّىٰ لَهُ ٱلذِّكۡرَىٰ 23

Atasema: “Ee masikitiko! Laiti ningalitanguliza kwa ajili ya maisha yangu!” 24

يَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي قَدَّمۡتُ لِحَيَاتِي 24

Siku hiyo, hakuna atakayeadhibiwa kama atakavyoadhibiwa, na hakuna atakayefungwa minyororo kama atakavyofungwa. (152) 25–26

فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٞ 25 وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٞ 26 (152)

Ewe Dhati yenye utulivu! Rejea kwa Mlezi wako, ukiridhika na ukikubaliwa. Kwa hiyo ingia miongoni mwa watiifu Wangu, na uingie katika Bustani Yangu! 27–30

يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ 27 ٱرۡجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةٗ مَّرۡضِيَّةٗ 28 فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي 29 وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي 30

AL-BALAD • البلد

Sura 90 · 20 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

La! Naapa kwa nchi hii, nawe, wewe uko humo mkazi, na kwa mzazi na yale aliyozaa! Hakika tumemuumba mwanadamu katika taabu.[1–4]

لَآ أُقْسِمُ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ [1] وَأَنتَ حِلٌّۢ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ [2] وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ [3] لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِى كَبَدٍ [4]

Je, anadhani kwamba hakuna atakayeweza kamwe lolote dhidi yake? Husema: “Nimeangamiza mali kwa marundo!”[5–6]

أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ [5] يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا [6]

Je, anadhani kwamba hakuna aliyemwona?[7]

أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ [7]

Je, hatukumwekea macho mawili, ulimi na midomo miwili, na hatukumwongoza kwenye njia mbili?[8–10]

أَلَمْ نَجْعَل لَّهُۥ عَيْنَيْنِ [8] وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ [9] وَهَدَيْنَٰهُ ٱلنَّجْدَيْنِ [10]

Lakini hakujirusha kupita kile kinachorudisha nyuma.[11]

فَلَا ٱقْتَحَمَ ٱلْعَقَبَةَ [11]

Na nani atakupa wazo la kile kinachorudisha nyuma?[12]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْعَقَبَةُ [12]

Ni kuwa amemkomboa mtu aliye rehani, au kuwa amelisha, siku ya njaa, yatima miongoni mwa jamaa, au mhitaji aliyeambatana na udongo.(153) 13-16

فَكُّ رَقَبَةٍ 13 أَوْ أَطْعَٰمٌ فِى يَوْمٍ ذِى مَسْغَبَةٍ 14 يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ 15 أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ 16 (153)

Kisha, ni kuwa miongoni mwa wale walioamini na wakaagizana subira, na wakaagizana huruma.17

ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَوَاصَوْاْ بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْاْ بِٱلْمَرْحَمَةِ 17

Hao ndio marafiki wa upande wa kulia.18

أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ 18

Na wale waliokana ishara Zetu, hao ndio marafiki wa upande wa kushoto.19

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا هُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ 19

Juu yao, moto uliofungwa kwa kufuli.20

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ 20

ASH-SHAMS • الشمس

Sura 91 · 15 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa jua na mwanga wake wa asubuhi! Kwa mwezi unapoufuata! Kwa mchana unapoufunua! Kwa usiku unapoufunika! Kwa anga na yale yaliyoijenga! Kwa ardhi na yale yaliyoitandaza! Kwa Dhati moja, na yale yaliyoiunda, kisha yakaifunulia ufisadi wake na ujikingaji wake! Hakika amefaulu yule anayeisafisha, na hakika ameshindwa yule anayeifukia.[1–10]

وَٱلشَّمْسِ وَضُحَىٰهَا [1] وَٱلْقَمَرِ إِذَا تَلَىٰهَا [2] وَٱلنَّهَارِ إِذَا جَلَّىٰهَا [3] وَٱلَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا [4] وَٱلسَّمَآءِ وَمَا بَنَىٰهَا [5] وَٱلْأَرْضِ وَمَا طَحَىٰهَا [6] وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّىٰهَا [7] فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَىٰهَا [8] قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّىٰهَا [9] وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا [10]

Thamudi waliita uongo, kwa upindukiaji wao, mnyonge zaidi miongoni mwao alipoinuka. Mjumbe wa Mungu aliwaambia ndipo: “Ngamia jike wa Mungu, na unyweshaji wake!” Lakini walimwita uongo na wakamkata viungo. Mlezi wao kwa hiyo aliwaponda kwa kosa lao, na akawafanya tambarare.[11–14]

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَىٰهَآ [11] إِذِ ٱنۢبَعَثَ أَشْقَىٰهَا [12] فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقْيَٰهَا [13] فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنۢبِهِمْ فَسَوَّىٰهَا [14]

Kwa hiyo haogopi matokeo yake.**(154)** [15]

فَلَا يَخَافُ عُقْبَٰهَا [15] **(154)**

Al-Layl • الليل

Sura 92 · 21 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa usiku unapofunika kila kitu! Kwa mchana unapofunuka! Kwa kile kilichoumba dume na jike! Juhudi zenu ni, kwa yakini, zimetawanyika.[1–4]

وَٱلَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝١ وَٱلنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝٢ وَمَا خَلَقَ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰٓ ۝٣ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ۝٤

Kuhusu yule anayetunukia, anayejikinga na kusadikisha lile lililo zuri zaidi, Tutamrahisishia njia kuelekea wepesi.[5–7]

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَٱتَّقَىٰ ۝٥ وَصَدَّقَ بِٱلْحُسْنَىٰ ۝٦ فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلْيُسْرَىٰ ۝٧

Lakini kuhusu yule aliye bahili, anayejiona tajiri na kuita uongo lile lililo zuri zaidi, Tutamrahisishia njia kuelekea ugumu.[8–10]

وَأَمَّا مَنۢ بَخِلَ وَٱسْتَغْنَىٰ ۝٨ وَكَذَّبَ بِٱلْحُسْنَىٰ ۝٩ فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ ۝١٠

Na mali yake haitamfaa kitu atakapoporomoka.[11]

وَمَا يُغْنِى عَنْهُ مَالُهُۥٓ إِذَا تَرَدَّىٰٓ ۝١١

Kwetu, kwa yakini, ndiko ulipo mwongozo, na Kwetu, kwa yakini, ndiko yalipo Maisha ya Mwisho na Maisha ya Kwanza.[12–13]

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۝١٢ وَإِنَّ لَنَا لَلْءَاخِرَةَ وَٱلْأُولَىٰ ۝١٣

Kwa hiyo Mimi nimewaonya kuhusu moto unaowaka, ambamo hataungua ila mnyonge zaidi, yule aliyeita uongo na akageuka mgongo.[14–16]

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۝١٤ لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ۝١٥ ٱلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝١٦

Na atawekwa mbali nao yule aliyejikinga zaidi, yule anayetoa mali yake ili kujisafisha,[17-18]

وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ١٧ ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ١٨

na hakuna aliye na kwake neema ya kulipwa, isipokuwa kwa kutafuta mwelekeo wa Mlezi wake Aliye Juu Kabisa.[19-20]

وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ١٩ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ٢٠

Na hakika ataridhishwa hivi karibuni.[21]

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ٢١

AD-DUHA • الضحى

Sura 93 · 11 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa mwanga wa asubuhi! Kwa usiku unapotulia! Mlezi wako hakukuacha wala hakukukirihi.[1-3]

وَٱلضُّحَىٰ [1] وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ [2] مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ [3]

Na Maisha ya Mwisho ni bora zaidi kwako kuliko Maisha ya Kwanza.[4]

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ [4]

Na Mlezi wako atakutunukia hakika ruzuku Zake, nawe utaridhishwa.[5]

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ [5]

Je, Hakukukuta yatima, kisha akakukaribisha? Je, Hakukukuta umepotea, kisha akakuongoza? Je, Hakukukuta huna kitu, kisha akakutajirisha?[6-8]

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ [6] وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدَىٰ [7] وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ [8]

Kuhusu yatima, kwa hiyo usimkandamize.[9]

فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ [9]

Na kuhusu mwombaji, usimkaripie.[10]

وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ [10]

Na kuhusu neema ya Mlezi wako, ifikishe kwa wengine.[11]

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ [11]

ASH-SHARH • الانشراح

Sura 94 · 8 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Je, hatukukufungua kifua chako? Je, hatukukuondolea mzigo wako, uliokuwa ukilemea mgongo wako? Na je, hatukuinua ukumbusho wako?[1–4]

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝١ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝٢ ٱلَّذِىٓ أَنقَضَ ظَهْرَكَ ۝٣ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝٤

Kwani kando ya ugumu, kuna hakika wepesi. Kando ya ugumu, kuna hakika wepesi.[5–6]

فَإِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ۝٥ إِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ۝٦

Mara unapoachiliwa, simamisha juhudi yako, na kuelekea Mlezi wako, geuza shauku yako.[7–8]

فَإِذَا فَرَغْتَ فَٱنصَبْ ۝٧ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرْغَب ۝٨

At-Tin • التين

Sura 95 · 8 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa mtini na mzeituni! Na kwa Mlima Sinai! Na kwa nchi hii salama! Hakika Tumemuumba mwanadamu katika muundo mzuri zaidi, kisha Tukamrudisha hadi chini kabisa ya walio chini, isipokuwa wale walioamini na kutenda matendo mazima: kwao ujira usiotajwa dhidi yao.[1–6]

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ [1] وَطُورِ سِينِينَ [2] وَهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ٱلْأَمِينِ [3] لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ [4] ثُمَّ رَدَدْنَٰهُ أَسْفَلَ سَٰفِلِينَ [5] إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ [6]

Ni nini kwa hiyo kinachokufanya uite uongo Madai baada ya hayo?[7]

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِٱلدِّينِ [7]

Je, Mungu si mwadilifu zaidi miongoni mwa wahukumu?[8]

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَحْكَمِ ٱلْحَٰكِمِينَ [8]

AL-ALAQ • العلق

Sura 96 · 19 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Soma, kwa jina la Mlezi wako aliyeumba![1]

ٱقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ [1]

Alimuumba mwanadamu kutoka kwa kinachoshikamana.[2]

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِنْ عَلَقٍ [2]

Soma! Na Mlezi wako ni Mkarimu tele, ambaye alifundisha kwa kalamu, akamfundisha mwanadamu yale asiyoyajua.[3–5]

ٱقْرَأْ وَرَبُّكَ ٱلْأَكْرَمُ [3] ٱلَّذِى عَلَّمَ بِٱلْقَلَمِ [4] عَلَّمَ ٱلْإِنسَٰنَ مَا لَمْ يَعْلَمْ [5]

Siyo hivyo! Kwa yakini mwanadamu anapindukia kila kiasi, kwa sababu anajiona tajiri.[6–7]

كَلَّآ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَيَطْغَىٰٓ [6] أَن رَّءَاهُ ٱسْتَغْنَىٰٓ [7]

Kwa Mlezi wako ndiko kurejea.[8]

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجْعَىٰٓ [8]

Je, umemwona yule anayemzuia mtiifu, anapoanzisha Mawasiliano?[9–10]

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يَنْهَىٰ [9] عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰٓ [10]

Je, unaona kama yuko juu ya mwongozo, au anaamuru ujikingaji?[11–12]

أَرَءَيْتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلْهُدَىٰٓ [11] أَوْ أَمَرَ بِٱلتَّقْوَىٰٓ [12]

Je, unaona kama anaita uongo na kugeuka mgongo? Je, hajui kwamba Mungu anaona?[13-14]

أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ١٣ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ١٤

Siyo hivyo! Asipoacha, kwa yakini Tutamkamata kwa nguvu kwa kishungi cha nywele za paji, kishungi kimwongo na chenye kosa![15-16]

كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ١٥ نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ١٦

Kwa hiyo na aite kundi lake; Tutawaita walio Wetu.[17-18]

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ١٧ سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ١٨

Siyo hivyo! Usimnyenyekee, lakini sujudu na ukaribie.[19]

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ١٩

AL-QADR • القدر

Sura 97 · 5 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Hakika tumeiteremsha katika usiku wa Kipimo.[1]

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ [1]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho usiku wa Kipimo?[2]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ [2]

Usiku wa Kipimo ni bora zaidi kuliko miezi elfu.[3]

لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ [3]

Katika usiku huu wanateremka Watekelezaji na Mmiminiko, kwa ruhusa ya Mlezi wao, kwa kila amri.[4]

تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ [4]

Ni amani, hadi kuonekana kwa alfajiri.[5]

سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ [5]

Al-Bayyina • البينة

Sura 98 · 8 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Wale waliokana miongoni mwa ahali wa Maandiko na washirikishaji hawakuwa wenye kujitenga, hadi iwajie Uthibitisho wazi:[1]

لَمْ يَكُنِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ ٱلْبَيِّنَةُ [1]

mjumbe kutoka kwa Mungu, anayekariri kumbukumbu zilizosafishwa, zenye nyaraka za unyoofu kamili.[2-3]

رَسُولٌ مِّنَ ٱللَّهِ يَتْلُوا۟ صُحُفًا مُّطَهَّرَةً [2] فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ [3]

Na wale waliopewa Maandiko hawakugawanyika ila baada ya Uthibitisho wazi kuwajia.[4]

وَمَا تَفَرَّقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَةُ [4]

Na hawakuamriwa ila kumtii Mungu, wakimwekea Yeye pekee Sheria, wakiwa wameelekea Kwake kabisa, kudumisha Mawasiliano na kutoa ukarimu halisi.

وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

Na hiyo ndiyo Sheria ya unyoofu.[5]

وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلْقَيِّمَةِ [5]

Hakika wale waliokana miongoni mwa ahali wa Maandiko na washirikishaji watakuwa katika moto wa Jahanamu, wakae humo milele. Hao ndio wabaya zaidi miongoni mwa waliopokea uwepo.[6]

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ فِى نَارِ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أُوْلَٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ ٱلْبَرِيَّةِ [6]

Wale walioamini na kutenda matendo mazima, hao ndio bora zaidi miongoni mwa waliopokea uwepo.[7]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ ٱلْبَرِيَّةِ [7]

Malipo yao, kwa Mlezi wao, yatakuwa Bustani za Udumu ambazo chini yake mito inatiririka, wakae humo milele, milele yote.

جَزَآؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا

Mungu ameridhika nao, nao wameridhika Naye.

رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ

Haya yametengewa yule anayemhofia Mlezi wake.[8]

ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ رَبَّهُۥ [8]

AZ-ZALZALA • الزلزلة

Sura 99 · 8 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ardhi itakapotetemeka kwa tetemeko lake lenyewe, na ardhi itakapotoa mizigo yake, na mwanadamu atakaposema: “Ina nini kwa hiyo?”, siku hiyo, itatoa habari zake, kwani Mlezi wako atakuwa amemfunulia.[1–5]

إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا [1] وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا [2] وَقَالَ ٱلْإِنسَٰنُ مَا لَهَا [3] يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا [4] بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا [5]

Siku hiyo, watu watarudi katika makundi yaliyotawanyika ili waonyeshwe matendo yao.[6]

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا۟ أَعْمَٰلَهُمْ [6]

Yeyote anayetenda wema wa uzito wa chembe, atauona,[7]

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۥ [7]

Na yeyote anayetenda ubaya wa uzito wa chembe, atauona.[8]

وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ [8]

AL-ADIYAT • العاديات

Sura 100 · 11 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa zile zinazoruka mipaka, zikihema, zinazowasha cheche kwa migongano yao, zinazoanzisha shambulio asubuhi, zikiinua vumbi kwa hilo, na kupenya kwa hilo katikati ya kundi! Mwanadamu kwa yakini, kwa Mlezi wake, ni mwenye ukaidi wa kutoshukuru, na yeye mwenyewe ni kwa yakini shahidi wa hilo, na kwa ajili ya kupenda wema, kwa yakini ni mwenye hamu kali.[1–8]

وَٱلْعَٰدِيَٰتِ ضَبْحًا [1] فَٱلْمُورِيَٰتِ قَدْحًا [2] فَٱلْمُغِيرَٰتِ صُبْحًا [3] فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا [4] فَوَسَطْنَ بِهِۦ جَمْعًا [5]
إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ [6] وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ [7] وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ [8]

Je, kwa hiyo hajui kwamba yale yaliyomo makaburini yatakapopinduliwa, na yale yaliyomo vifuani yatakapotolewa, Mlezi wao atakuwa kwa yakini, siku hiyo, Mtambuzi kuhusu wao?[9–11]

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى ٱلْقُبُورِ [9] وَحُصِّلَ مَا فِى ٱلصُّدُورِ [10] إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌۢ [11]

AL-QARI'A • القارعة

Sura 101 · 11 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kishindo. Kishindo ni nini?[1-2]

ٱلْقَارِعَةُ [1] مَا ٱلْقَارِعَةُ [2]

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Kishindo?[3]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْقَارِعَةُ [3]

Siku ambayo watu watakuwa kama vipepeo vilivyotawanyika, na milima itakuwa kama sufu iliyochanwa.[4-5]

يَوْمَ يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَبْثُوثِ [4] وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ٱلْمَنفُوشِ [5]

Kuhusu yule ambaye mizani yake itakuwa nzito, atakuwa katika uwepo wenye kuridhisha.[6-7]

فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ [6] فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ [7]

Na kuhusu yule ambaye mizani yake itakuwa nyepesi, atakuwa na Shimo kuwa makazi yake.[8-9]

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ [8] فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ [9]

Na nani atakupa wazo la hicho ni nini?[10]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ [10]

Moto unaowaka vikali.[11]

نَارٌ حَامِيَةٌۢ [11]

AT-TAKATHUR • التكاثر

Sura 102 · 8 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Mbio za kurundika zimewavuruga, hadi mtakapotembelea makaburi.[1–2]

أَلْهَىٰكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ [1] حَتَّىٰ زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ [2]

Siyo hivyo! Mtajua hivi karibuni. Kisha, siyo hivyo! Mtajua hivi karibuni.[3–4]

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ [3] ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ [4]

Siyo hivyo! Laiti mngejua kwa ujuzi wa uthabiti.[5]

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ [5]

Kwa yakini mtaiona Tanuru. Kisha kwa yakini mtaiona kwa jicho la uthabiti. Kisha kwa yakini mtaulizwa, siku hiyo, kuhusu neema.[6–8]

لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ [6] ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ ٱلْيَقِينِ [7] ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ [8]

AL-ASR • العصر

Sura 103 · 3 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa shinikizo! Mwanadamu kwa yakini yuko katika hasara, isipokuwa wale walioamini, wakatenda matendo mazima, wakaagizana ukweli na wakaagizana subira.[1-3]

وَٱلْعَصْرِ [1] إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَفِى خُسْرٍ [2] إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ [3]

AL-HUMAZA • الهمزة

Sura 104 · 9 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ole kwa kila mchongezi mchomi, mdharau kwa kejeli, ambaye hukusanya mali na kuyahesabu kwa tarakimu, akidhani kwamba mali yake imemfanya wa milele. Siyo hivyo![1-3]

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ١ ٱلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۥ ٢ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُۥٓ أَخْلَدَهُۥ ٣ كَلَّا

Kwa yakini atatupwa ndani ya Msagaji.[4]

لَيُنۢبَذَنَّ فِى ٱلْحُطَمَةِ ٤

Na nani atakupa wazo la kile kilicho Msagaji?[5]

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْحُطَمَةُ ٥

Moto wa Mungu, uliowashwa, unaopanda hadi Dhamiri.[6-7]

نَارُ ٱللَّهِ ٱلْمُوقَدَةُ ٦ ٱلَّتِى تَطَّلِعُ عَلَى ٱلْأَفْـِٔدَةِ ٧

Hakika umefungwa kwa kufuli juu yao, katika nguzo zilizonyooshwa.[8-9]

إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ٨ فِى عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍۭ ٩

Al-Fil • الفيل

Sura 105 · 5 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Je, hukuona jinsi Mlezi wako alivyotenda na marafiki wa upumbavu?[1]

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ [1]

Je, Hakupoteza hila yao? Na je, Hakutuma juu yao ndege wenye miili mikubwa, waliokuwa wakirusha juu yao mawe ya udongo uliokandwa? Na je, kwa hivyo Hakuwafanya kuwa kama ganda la nafaka lililoliwa?[2-5]

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِى تَضْلِيلٍ [2] وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ [3] تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ [4] فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ [5]

QURAYSH • قريش

Sura 106 · 4 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Kwa maelewano ya Kuraishi, maelewano yao ya safari ya msimu wa baridi na wa kiangazi,[1-2]

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ [1] إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ [2]

Kwa hiyo na wamtii Mlezi wa Nyumba hii, aliyewalisha dhidi ya njaa na kuwapa usalama dhidi ya woga.[3-4]

فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ [3] ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ [4]

AL-MA'UN • الماعون

Sura 107 · 7 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Je, umemwona yule anayeita uongo Madai? Huyo ndiye anayemtendea yatima kwa ukali, na hahimizi kulisha mhitaji.[1–3]

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ۝١ فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ ٱلْيَتِيمَ ۝٢ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ۝٣

Kwa hiyo ole kwa wale wanaoanzisha Mawasiliano, lakini wana akili mbali na Mawasiliano yao, wanaotenda kwa maonyesho, na wanaozuia msaada.[4–7]

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۝٤ ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥ ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ۝٦ وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ۝٧

AL-KAWTHAR • الكوثر

Sura 108 · 3 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Hakika tumekutunukia Wingi. Kwa hiyo anzisha Mawasiliano kwa Mlezi wako, na utoe kwa ukarimu,[1-2]

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ [1] فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ [2]

kwani yule anayekuchukia, yeye mwenyewe ndiye Aliyekatwa.[3]

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ [3]

AL-KAFIRUN • الكافرون

Sura 109 · 6 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Sema: “Enyi mnaokana! Mimi sitii yale mnayoyatii, nanyi hamko, nyinyi, watiifu kwa yale ninayoyatii.[1–3]

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ [1] لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ [2] وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ [3]

Na mimi siko, mimi, mtiifu kwa yale mliyoyatii, nanyi hamko, nyinyi, watiifu kwa yale ninayoyatii.[4–5]

وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ [4] وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ [5]

Kwenu Sheria yenu, na kwangu Sheria yangu.”[6]

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ [6]

AN-NASR • النصر

Sura 110 · 3 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Uokoaji wa Mungu unapokuja, na ufunguzi, na unapowaona watu wakiingia katika Sheria ya Mungu kwa makundi, mtukuze kwa hiyo, kwa himidi, Mlezi wako, na uombe msamaha Wake,[1-2]

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ [1] وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا [2] فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَٱسْتَغْفِرْهُ

kwani Yeye ndiye Anayerejea bila kukoma.[3]

إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًۢا [3]

AL-MASAD • المسد

Sura 111 · 5 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Ipotee mikono miwili ya baba wa mwali, naye mwenyewe amepotea.[1]

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ [1]

Mali yake na yale aliyochuma hayakumfaa kitu.[2]

مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ [2]

Ataungua katika moto wa mwali, na mke wake pia,[3]

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ [3] وَٱمْرَأَتُهُۥ

yule anayebeba kuni bila kukoma, kamba ya nyuzi zilizosokotwa shingoni mwake.[4–5]

حَمَّالَةَ ٱلْحَطَبِ [4] فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ [5]

AL-IKHLAS • الاخلاص

Sura 112 · 4 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Sema: “Yeye ni Mungu, Upekee kamili.[1]

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ [1]

Mungu, Asiyeingilika.[2]

ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ [2]

Hakuzaa, wala hakuzaliwa.[3]

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ [3]

Na hakuna kifani Chake.”[4]

وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ [4]

AL-FALAQ • الفلق

Sura 113 · 5 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Sema: “Najiweka katika hifadhi ya Mlezi wa Mpasuko, dhidi ya ubaya wa yale Aliyoyaumba, na dhidi ya ubaya wa giza linapopenya, na dhidi ya ubaya wa zile zinazopuliza na kurudia kupuliza katika mafundo, na dhidi ya ubaya wa mwenye wivu anapoonea wivu.”[1-5]

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ [1] مِن شَرِّ مَا خَلَقَ [2] وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ [3] وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ [4] وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ [5]

AN-NAS • الناس

Sura 114 · 6 aya

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kwa jina la Mungu, Mwingi wa Huruma, Mwenye Huruma.

Sema: “Najiweka katika hifadhi ya Mlezi wa binadamu, Mfalme wa binadamu, Mungu wa binadamu, dhidi ya ubaya wa mnong'onezaji anayerudi nyuma, yule anayenong'ona katika vifua vya binadamu, awe miongoni mwa Waliofichika au binadamu.”[1–6]

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ [1] مَلِكِ ٱلنَّاسِ [2] إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ [3] مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ [4] ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ [5] مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ [6]

KIAMBATISHO — USOMAJI ULIOFUATWA

Kwa kila rejea ya matini ya Kiarabu: umbo lililosomwa, lile la Hafs, na sababu ya uchaguzi, inayotokana na matini yenyewe.

(1) [1:3] مَلِكِ · Hafs مَٰلِكِ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, مَلِكِ, “Mtawala”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr, Ibn ʿĀmir na Ḥamza; Hafs anasoma مَٰلِكِ, “Mmiliki”.

“Mtawala” linamtaja Mfalme anayetawala juu ya Siku: umbo ni lile la “Mfalme wa binadamu” (114:2) na la “Mfalme, Mtakatifu kabisa” (59:23), ambapo ni مَلِكِ katika masomo yote, ingawa huko tafsiri ya Kiswahili inatumia neno “Mfalme”.

(2) [2:62] وَٱلصَّٰبِـِٔينَ · Hafs وَٱلصَّٰٓبِـِٔينَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَٱلصَّٰبِـِٔينَ, bila hamza. Hafs anasoma وَٱلصَّٰٓبِـِٔينَ, kwa hamza.

Bila hamza, neno linahusiana na ص ب و, kuelekea, kutamani, kama katika “nitaelekea kwao” (12:33, أَصْبُ). Wanaotarajia ni wale wanaomwelekea Muumba bila kupokea Maandiko. Aya inawataja kando ya waumini, Walioelekezwa Upya na Waokoaji, na inawahukumu kwa kigezo kile kile: kumwamini Mungu na Siku ya Mwisho, na kutenda tendo zima.

(3) [2:85] يَعْمَلُونَ · Hafs تَعْمَلُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, يَعْمَلُونَ, katika nafsi ya tatu, unaobebwa pia na Shuʿba na Ibn Kathir. Hafs anasoma تَعْمَلُونَ, “kuhusu mnayoyafanya”.

Sentensi inafuata nafsi ya muktadha wake: kabla tu, “Na katika Siku ya Kusimama Mbele, watarudishwa kwenye adhabu kali zaidi” (2:85); baada tu, “Hao ndio walionunua Maisha ya Karibu kwa bei ya Maisha ya Mwisho” (2:86). Msemo uleule unafuata muktadha wake pia mahali pengine: “wanayoyafanya” katika 2:144, “mnayoyafanya” katika 2:149.

(4) 2:102 ٱلْمَلِكَيْنِ · Hafs ٱلْمَلَكَيْنِ

Tafsiri inasoma hapa al-malikayn, wafalme wawili, juu ya kiunzi kile kile cha herufi kama ٱلْمَلَكَيْنِ, kinachopewa irabu al-malakayn, Watekelezaji wawili, na Hafs na Warsh.

Katika matini, Watekelezaji wanafikisha kinachoteremka; hawakipokei. Lakini kinachoelezwa hapa kiliteremshwa juu ya wale wawili, kule Babeli. Usomaji al-malikayn unawafanya kuwa wafalme wawili, Harutu na Maruti; usomaji mmoja unaona humo Daudi na Suleimani, ambao Mungu aliwapa ujuzi: “kwa kila mmoja wa wawili Tulimpa hukumu na ujuzi” (21:79). Ujuzi huo unakuwa mtihani kwa anayeutumia vibaya.

(5) 2:125 وَٱتَّخَذُواْ · Hafs وَٱتَّخِذُواْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَٱتَّخَذُواْ, katika wakati uliopita, unaobebwa pia na Ibn ʿĀmir: tukio linalosimuliwa na si amri. Hafs anasoma وَٱتَّخِذُواْ, katika hali ya amri: “na chukueni”.

Nyumba imefanywa “mahali pa kurudia, na usalama” (2:125) kwa ajili ya watu, na kituo cha Ibrahimu kimekuwa mahali pa Mawasiliano: matini yanasimulia tukio. Yanakitaja tena kituo hiki miongoni mwa ishara za Nyumba: “Kituo cha Ibrahimu” (3:97). Hayakielezi; yanakihusisha na yule aliyeinua misingi ya Nyumba (2:127).

(6) 2:148 مُوَلَّاهَا · Hafs مُوَلِّيهَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn ʿĀmir, هُوَ مُوَلَّاهَا, katika umbo la kitenzi-jina cha kutendwa. Hafs na Warsh wanasoma هُوَ مُوَلِّيهَا, “ambao anauelekea”.

Tafsiri inasoma hapa kitenzi-jina cha kutendwa: kila mmoja ana mwelekeo “aliopewa kuwa dira”. Ni kitenzi cha 2:144, “Sisi kwa yakini Tutakupa kuwa dira”, ambacho Mungu ndiye kiima chake: katika kifungu chote, ni Yeye anayeweka mahali pa kukutania. Matini hayaombi kuondolewa kwa tofauti hii, yanaipa kazi: “shindanieni basi katika lililo bora”. Kitenzi ٱسْتَبِقُواْ, umbo la VIII la س ب ق, kinataja mbio ambamo kila mmoja anatafuta kumtangulia mwenzake. Sentensi inayofuata inakusanya kile ambacho mielekeo inatawanya: “Popote mlipo, Mungu atawarudisha nyote” (2:148). Mfuatano huo huo unarudi katika 5:48: “Kwa kila mmoja wenu, Tumeweka sheria na njia”, kisha “Tangulianeni basi katika lililo bora zaidi” na kurejea kwa wote kwa Mungu.

(7) 2:259 نُنشِزُهَا · Hafs نُنشِرُهَا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, نُنشِرُهَا (“Tunavyoitandaza”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma نُنشِزُهَا (“Tunavyoisimamisha”, mzizi ن ش ز).

Neno نُنشِرُهَا linatokana na mzizi ن ش ر, ule wa Kutandazwa ambako matini yanawaahidi wafu: “Ndivyo itakavyokuwa Kutandazwa” (35:9). Simulizi hapa inaonyesha Kutandazwa huko kwa kiwango kidogo: mifupa ambayo Mungu anaitandaza, kisha anaivika nyama. Aya inayofuata inauliza swali hilo hilo kwa maneno wazi: “Mlezi wangu, nionyeshe jinsi Wewe unavyowahuisha wafu” (2:260).

(8) 2:271 وَنُكَفِّرْ · Hafs وَيُكَفِّرُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَنُكَفِّرْ, katika nafsi ya kwanza: “na Sisi Tutafunika sehemu ya matendo yenu mabaya”, kama katika 4:31; mahali pengine pia, ni Mungu anayefunika matendo mabaya. Hafs anasoma وَيُكَفِّرُ. Warsh anasoma pia يُحَسِّبْهُم, kwa kasra, bila athari kwa maana.

Kila mahali pengine, ni Mungu anayefunika matendo mabaya; muundo ni ule wa 4:31: sharti, kisha “Tutafunika”.

(9) 2:285 يُفَرِّقُ · Hafs نُفَرِّقُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Yaʿqūb, لَا يُفَرِّقُ, katika nafsi ya tatu. Hafs na Warsh wanasoma لَا نُفَرِّقُ, “Hatufanyi tofauti yoyote”, katika nafsi ya kwanza, kama katika ukiri wa 2:136 na wa 3:84, unaotanguliwa na “Semeni” na “Sema”.

Kiima ni “Wote”, pamoja na kitenzi katika umoja: “Wote wamemwamini Mungu, Watekelezaji Wake, maandiko Yake, na wajumbe Wake” (2:285). Usomaji unaofuatwa unahifadhi kiima hiki: kila mmoja ameamini bila kufanya tofauti baina ya wajumbe. Simulizi pacha inasema jambo hilo hilo katika nafsi ya tatu: “wala hawakufanya tofauti yoyote kati yao” (4:152). Maneno ya waumini yanaanza baadaye tu: nao wamesema: “Tumesikia na tumenyenyekea” (2:285).

(10) 3:13 تَرَوْنَهُم · Hafs يَرَوْنَهُم

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تَرَوْنَهُم, katika nafsi ya pili: “mliwaona”; kifungu kinamwelekea “ninyi” tangu mwanzo hadi mwisho (3:12-13), na mtazamo ni ule wa wasikilizaji. Hafs anasoma يَرَوْنَهُم, katika nafsi ya tatu.

Kifungu kinamwelekea “ninyi” tangu mwanzo hadi mwisho (3:12-13): mtazamo ni ule wa wasikilizaji, ambao wanapewa ishara.

(11) 3:125 مُسَوَّمِينَ · Hafs مُسَوِّمِينَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, مُسَوَّمِينَ (“waliotiwa alama”), katika hali ya kutendwa. Hafs anasoma مُسَوِّمِينَ (“wanaotia alama”), katika hali ya kutenda.

Neno linatokana na mzizi س و م, ule wa alama inayotofautisha. Kwa usomaji unaofuatwa, ni Watekelezaji wanaobeba alama: wanatambulika, hawachanganyiki na wapiganaji. Aya iliyotangulia ilizungumzia “Watekelezaji elfu tatu walioteremshwa” (3:124); hii inatangaza elfu tano, waliotofautishwa kwa alama yao.

(12) 3:146 قُتِلَ · Hafs قَتَلَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, قُتِلَ, katika hali ya kutendwa: “waliouawa”, unaobebwa pia na Qalun, Ibn Kathir na Abu ʿAmr. Hafs anasoma قَتَلَ, “waliopigana”. Aya inajibu hivyo swali la 3:144, lililoulizwa kwa kitenzi kile kile.

Baada ya swali kuhusu mjumbe aliyeuawa, “Basi angekufa, au angeuawa, je, mngegeuka kwa visigino vyenu?” (3:144), matini yanatoa mfano uliotangulia: waarifishaji waliuawa, na wale waliokuwa kando yao hawakulegea, hawakudhoofika, wala hawakuinama. Neno lao pekee ni ombi la msamaha, nalo linataja “kupita kwetu kiasi” kwao wenyewe, kabla ya kuomba uimara wa hatua. Neno رِبِّيُّونَ linawahusisha na Mlezi, kama “mabwana wa kiroho” wa 3:79.

(13) 4:25 بِأَيْمَٰنِكُمْ · Hafs بِإِيمَٰنِكُمْ

Masomo yote yaliyopokelewa yanatoa irabu بِإِيمَانِكُمْ, “imani yenu”. Tafsiri inasoma kiunzi بِأَيْمَانِكُمْ, kama kutokea kwake kwa kwanza katika aya.

Kiunzi ايمنكم kinarudi mara mbili katika aya. Mara ya kwanza, kinasomwa “viapo”: “mmoja wa wasichana wenu waumini waliofungwa kwa kiapo”. Mara ya pili pia: kifungu kinapanga ndoa inayofungwa kwa kiapo, kwa kukosa uwezo wa mkataba, na Mungu anajua ahadi zilizowekwa; sentensi inayofuata inaweka usawa wa pande zote mbili, “nyinyi ni wa mmoja kwa mwingine”.

(14) 4:25 مُحْصَنَٰتٍ · Hafs مُحْصَنَٰتٍ

Kwa مُحْصَنَٰتٍ غَيْرَ مُسَٰفِحَٰتٍ, tafsiri inafuata usomaji wa al-Kisāʾī, مُحْصِنَٰتٍ, katika hali ya kutenda; Hafs na Warsh wanasoma مُحْصَنَٰتٍ, “waliolindwa”.

Msemo uleule unasomwa katika hali ya kutenda kwa wanaume, “mkiwa wanaume wanaojifunga katika kiungo cha ndoa” (4:24); “mafisadi” na “wanaochukua wapenzi wa siri” nayo ni matendo ya mwanamke.

(15) 4:94 ٱلسَّلَمَ · Hafs ٱلسَّلَٰمَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, ٱلسَّلَمَ, “amani” inayotolewa, kama katika msemo uleule katika 4:90, 4:91, 16:28 na 16:87; Hafs anasoma ٱلسَّلَٰمَ, salamu ya amani.

Amri “bainisheni kwa uwazi” inasemwa mara mbili katika aya hiyo hiyo. Matini yanataja chanzo cha kosa: kutafuta mali za kupita. Yanawakumbusha pia waumini maisha yao wenyewe ya zamani: “Ndivyo mlivyokuwa hapo awali”. Kuhukumu imani ya mwingine ili kujipatia faida kumekatazwa.

(16) 4:124 يُدْخَلُونَ · Hafs يَدْخُلُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, يُدْخَلُونَ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma يَدْخُلُونَ, “wataingia”.

Ahadi inajibu, kwa hali ya kutendwa, tishio linalotangulia: “Yeyote anayetenda ubaya atalipwa kwalo” (4:123). Kitenzi kinachofuata nacho ni cha kutendwa: “wala hawatadhulumiwa”. Bustani inatolewa, haitekwi: ahadi hiyo hiyo inasema, kwa hali ya kutenda ya Mungu, “Tutawaingiza katika bustani” (4:122). Msemo uleule unarudi katika 19:60 na 40:40, ukisomwa kwa namna ileile.

(17) 5:47 وَلِيَحۡكُمَ · Hafs وَلۡيَحۡكُمۡ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza, وَلِيَحۡكُمَ, kwa lām ya lengo; Hafs na Warsh wanasoma وَلۡيَحۡكُمۡ, katika hali ya amri: “Na ahali wa Injili wahukumu”.

Sentensi inataja lengo la kutolewa Injili, ambayo aya iliyotangulia inaorodhesha yaliyomo (5:46); Maandiko yanatolewa ili watu wahukumu kwayo, kama katika 2:213 na 4:105. Wajibu wa kuhukumu unaendelea kutajwa na sentensi inayofuata: “Na wale wasiohukumu kwa yale Mungu aliyoyateremsha” (5:47).

(18) 5:112 تَسْتَطِيعُ … رَبَّكَ · Hafs يَسْتَطِيعُ … رَبُّكَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa al-Kisāʾī, هَلْ تَسْتَطِيعُ رَبَّكَ: swali linahusu kile ambacho Isa anaweza; hakuna mahali popote ambapo Mungu ni kiima cha kitenzi “kuweza” (اسْتَطَاعَ), Yeye “ana uwezo” (6:37). Hafs na Warsh wanasoma هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ, “Je, Mlezi wako anaweza…?”.

Meza inayoipa sura jina lake inaombwa na wanafunzi, wanaosema tayari kwamba wanaamini. Isa anawajibu kwanza: “Jikingeni kwa Mungu”. Wanafafanua wanachokitaka: kula, kupata utulivu, kujua, kushuhudia. Isa analichukua ombi hilo na kulipeleka kwa Mungu akimwomba, na Mungu analikubali pamoja na dhamana: yeyote atakayekana baadaye atapata adhabu isiyo na mfano. Ishara inayotolewa inamlazimisha yule aliyeiomba.

(19) 5:115 مُنزِلُهَا · Hafs مُنَزِّلُهَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa al-Kisāʾī, هَلْ تَسْتَطِيعُ رَبَّكَ: swali linahusu kile ambacho Isa anaweza; hakuna mahali popote ambapo Mungu ni kiima cha kitenzi “kuweza” (اسْتَطَاعَ), Yeye “ana uwezo” (6:37). Hafs na Warsh wanasoma هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ, “Je, Mlezi wako anaweza…?”.

Meza inayoipa sura jina lake inaombwa na wanafunzi, wanaosema tayari kwamba wanaamini. Isa anawajibu kwanza: “Jikingeni kwa Mungu”. Wanafafanua wanachokitaka: kula, kupata utulivu, kujua, kushuhudia. Isa analichukua ombi hilo na kulipeleka kwa Mungu akimwomba, na Mungu analikubali pamoja na dhamana: yeyote atakayekana baadaye atapata adhabu isiyo na mfano. Ishara inayotolewa inamlazimisha yule aliyeiomba.

(20) 6:27 نُكَذِّبُ · Hafs نُكَذَّبَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَلَا نُكَذِّبُ … وَنَكُونُ, katika hali ya taarifa: “na hatutaita uongo tena ishara za Mlezi wetu, na tutakuwa miongoni mwa waumini”, ahadi inayoongezwa kwenye matamanio. Jibu la aya ya 28 linaikanusha: “nao ni waongo kwa yakini” (6:28); matamanio hayasemi uongo. Hafs anasoma katika hali ya utegemezi, ndani ya matamanio yenyewe.

Mbele ya Moto, matamanio ya kurudishwa yanafuatwa na hukumu: kama wangerudishwa, wangerudia yale waliyokatazwa. Matini hayasemi kwamba kurudi kunakataliwa kwa kukosa uwezo; yanasema kwamba matamanio hayangebadilisha chochote, kwa sababu “Yale waliyokuwa wakificha hapo awali yamewadhihirikia”.

(21) 6:57 يَقْضِ · Hafs يَقُصُّ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, يَقْضِ ٱلْحَقَّ, “Anaamua ukweli”; Hafs na Warsh wanasoma يَقُصُّ ٱلْحَقَّ, “Anasimulia ukweli”.

Sentensi imezungukwa na hukumu: “Hukumu si ya mwingine ila ya Mungu”, kisha “naye ndiye bora wa wanaofanya utengano” (6:57). Aya inayofuata inazungumzia jambo lililokwisha amuliwa (6:58), na jambo hilo hilo linasemwa katika 40:20: “Mungu huhukumu kwa ukweli”.

(22) 6:63 أَنجَيْتَنَا · Hafs أَنجَىٰنَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, أَنجَيْتَنَا (“Ukituokoa”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma أَنجَىٰنَا (“Akituokoa”).

Sentensi inasimulia jinsi wanavyomwomba Mungu wale walionaswa katika giza la nchi kavu na la bahari. Kwa usomaji unaofuatwa, wanamwelekea Mungu ana kwa ana, katika nafsi ya pili: ni kilio cha yule anayemwomba “kwa kusihi na kwa siri”. Jibu linakuja papo hapo: “Mungu anawaokoa kutoka kwa hayo na kutoka kila shida” (6:64) — na hata hivyo, wakishaokolewa, wanamshirikisha na wengine.

(23) 6:91 تَجْعَلُونَهُۥ … تُبْدُونَهَا … وَتُخْفُونَ · Hafs يَجْعَلُونَهُۥ … يُبْدُونَهَا … وَيُخْفُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, يَجْعَلُونَهُۥ … يُبْدُونَهَا وَيُخْفُونَ, katika nafsi ya tatu: “wanayoyaweka kwenye karatasi za ngozi”; Hafs na Warsh wanasoma katika nafsi ya pili, “mnayoyaweka”.

Wale wanaosema “Mungu hakuteremsha chochote juu ya binadamu” sio wale wanaoshika Maandiko ya Musa: matini yanawazungumzia hawa wa pili katika nafsi ya tatu, kama mahali pengine katika sura.

(24) 6:109 إِنَّهَآ · Hafs أَنَّهَآ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, إِنَّهَآ, unaofungua uthibitisho; Hafs na Warsh wanasoma أَنَّهَآ, unaokamilisha swali.

Swali linafungwa kwa “na ni nini kinachowafanya mhisi hilo?”, kisha matini yanathibitisha. Mahali pengine yanasema jambo hilo hilo bila swali: “Na hata wangeona kila ishara, wasingaliiamini” (6:25).

(25) 7:20 مَلِكَيْنِ · Hafs مَلَكَيْنِ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa kiunzi, مَلِكَيْنِ, “wafalme wawili”, usiobebwa na yoyote kati ya masomo yaliyopokelewa; kiunzi hicho hicho kinasomwa hivyo katika 2:102. Hafs na Warsh wanasoma مَلَكَيْنِ, “Watekelezaji wawili”.

Simulizi pacha ya kishawishi hicho hicho, mbele ya mti ule ule, inatoa chambo viwili: “mti wa umilele na ufalme usiochakaa” (20:120). Sehemu mbili za 7:20 zinajibu neno kwa neno: “wafalme wawili”, kisha “miongoni mwa wanaokaa milele”. Watekelezaji walimsujudia Adamu (7:11): kuwa Watekelezaji kusingekuwa chambo kwake.

(26) 7:57 نُشُرًۢا · Hafs بُشْرًۢا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, نُشُرًۢا (“zilizotandazwa”), kama Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma بُشْرًۢا (“zinazopasha habari njema”).

Neno نُشُرًۢا linatokana na mzizi ن ش ر, kutandaza, kueneza (17:13 “limetandazwa”): pepo zinatandazwa na kueneza maji kila mahali, mbele ya huruma Yake. Katika 7:57, mwendelezo unaonyesha hilo: zikiwa zimebeba mawingu mazito, zinasukumwa kuelekea nchi iliyokufa, kisha: “Hivyo Tutawatoa wafu”. Mandhari ya 30:46, yenye مُبَشِّرٰت, inahifadhi “zinazopasha habari njema”.

(27) 7:127 وَإِلَٰهَتَكَ · Hafs وَءَالِهَتَكَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa kiunzi: وَإِلَٰهَتَكَ, hadhi yake ya uungu, kile kinachomstahili kama yule anayetumikiwa; Hafs na Warsh wanasoma وَءَالِهَتَكَ, “na miungu yako”. Neno “utii”, linalotafsiri mahali pengine mzizi ع ب د, linatumika hapa kwa sababu uungu huu ni ule unaojifanya kutiiwa: upande mwingine wa “umewatumikisha” (26:22).

Baraza linazungumzia utumishi ambao kaumu ya Musa inamtolea Firauni. Linasema hivyo mahali pengine: “ilhali watu wao wanatutii” (23:47); na Musa anamlaumu kwa hilo: “umewatumikisha wana wa Israeli” (26:22). Firauni hajui mungu mwingine ila yeye mwenyewe (28:38): hana miungu ya kutelekeza, ana watumwa wanaomwacha. Jibu lake linathibitisha hilo: “sisi, hakika, tuko juu yao, kwa nguvu” (7:127).

(28) 7:172–173 يَقُولُواْ · Hafs تَقُولُواْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, يَقُولُواْ, katika nafsi ya tatu; Hafs na Warsh wanasoma تَقُولُواْ, “ili msiseme”.

Simulizi inamwelekea msomaji na inawazungumzia wazao katika nafsi ya tatu, kuanzia “Mlezi wako” (7:172) hadi “huenda watarejea” (7:174); ni wao waliojibu “Ndiyo, tunashuhudia!”

(29) 8:35 مَكًّا · Hafs مُكَآءً

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa kiunzi usiobebwa na usomaji wowote uliopokelewa: مكا, ulioandikwa bila hamza, unasomwa مَكًّا, kutoka mzizi م ك ك, ule wa مَكَّةَ (48:24). Masomo yaliyopokelewa yanasoma مُكَآءً.

تَصْدِيَةً inahusishwa na ص د د, kuziba: ndicho wanachokifanya wao hao kwa mali zao katika aya inayofuata, “ili kuziba njia ya Mungu” (8:36), na wanachokifanya tayari, kabla tu, kwa mahali pa kusujudu pasipokiukwa (8:34). مُكَآء inataja kelele. Matini yenye irabu yanasoma مُكَآءً; lakini miswada ya kale inaandika مكا, bila hamza wala irabu, na kiunzi hiki kinasomwa pia مَكًّا, kutoka mzizi م ك ك, ule wa مَكَّةَ katika 48:24. Tafsiri inafuata usomaji huu wa kiunzi, nje ya masomo yaliyopokelewa, na inayatafsiri maneno hayo mawili kwa maneno ya maana moja: مكا kwa “kelele” (8:35) na مَكَّةَ kwa “ghasia” (48:24). Mawasiliano yao karibu na Nyumba hayakuwa basi ila msukosuko uliounganishwa na kuziba.

(30) 8:50 تَتَوَفَّى · Hafs يَتَوَفَّى

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn ʿĀmir, تَتَوَفَّى, katika jinsia ya kike, unaokipa kitenzi Watekelezaji kuwa kiima; Hafs na Warsh wanasoma يَتَوَفَّى.

Msemo uleule unarudi katika 47:27 ukiwa na Watekelezaji kama kiima: “Watekelezaji watakapowashika kikamilifu, wakiwazidisha katika kuwakamata kwao”. Kitenzi hapa kina kiima kile kile, kinachotajwa mara tu baada yake.

(31) 8:59 تَحْسَبَنَّ · Hafs يَحْسَبَنَّ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh na wa wasomaji wengine, تَحْسِبَنَّ, katika nafsi ya pili: kifungu kinamwelekea msomaji (8:57-58), na Hafs mwenyewe anasoma تَحْسَبَنَّ katika sentensi hiyo hiyo katika 24:57; katika 8:59, Hafs anasoma يَحْسَبَنَّ.

Baada ya agizo kuhusu agano lililovunjwa, matini yanaondoa dhana potofu: kwamba wamepata ushindi kwa usaliti. Wanaokana hawamfanyi Mungu kuwa hoi.

(32) 9:37 يُضِلُّ · Hafs يُضَلُّ

Kwa يُضِلُّ, tafsiri inafuata matamshi ya Yaʿqūb al-Ḥaḍramī, yaliyopokelewa na Ruways na Rawḥ: “kwa huo, wanaokana hupoteza” — wanaokana ndio kiima, ni wao wanaopoteza. Hafs anatamka يُضَلُّ (“kwa huo wanaokana hupotezwa”), Warsh يَضِلُّ (“kwa huo wanaokana hupotea”). Kwa neno la kwanza, Yaʿqūb anasoma kama Hafs, ٱلنَّسِيٓءُ; Warsh anasoma ٱلنَّسِيُّ, umbo lenyewe la “kilichosahauliwa”.

ٱلنَّسِيٓءُ linatokana na mzizi ن س ء, kuahirisha, kuweka nje ya hesabu. Umbo lake linalifanya kuwa kitu na si hila: kilichoahirishwa, wakati ulioachwa nje ya hesabu. Hesabu hiyo imetolewa kabla tu: “Idadi ya miezi, kwa Mungu, ni, hakika, miezi kumi na miwili”, na “minne kati yake ni miezi isiyokiukwa” (9:36). Aya inasema wanachokifanya kwa wakati huo: “wanauruhusu mwaka mmoja na kuufanya usiokiukwa mwaka mmoja”. Jambo hilo hilo linarudi kila mwaka, na kila mwaka wao huamua hadhi yake, “ili kukanyaga hesabu ya yale Mungu aliyoyafanya yasiyokiukwa”. Vitenzi hivi vyote vina kiima kimoja, wanaokana; matamshi ya Yaʿqūb yanakihifadhi tangu kitenzi cha kwanza: ni wao wanaowapoteza wengine kwa kuahirisha huko.

(33) 9:66 يُعْفَ · Hafs نَّعْفُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, katika hali ya kutendwa: يُعْفَ (“likiondolewa kosa”) na تُعَذَّبْ (“litaadhibiwa”); unasomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma katika hali ya kutenda, Mungu akiwa kiima: نَعْفُ (“Tukiondolea kosa”) na نُعَذِّبْ (“Tutaadhibu”).

Aya inawajibu wale waliokuwa wakimdhihaki Mungu, ishara Zake na mjumbe Wake, kisha wakadai: “Tulikuwa tukizama na kucheza tu” (9:65). Jibu ni wazi: “mmekana baada ya imani yenu”. Hali ya kutendwa inatanguliza kinachoyapata makundi mawili, badala ya Yule anayetenda: kundi moja linaondolewa kosa, jingine linaadhibiwa, na sababu inatolewa papo hapo, “kwa kuwa walikuwa waliotengwa”.

(34) 9:103 صَلَوٰتِكَ · Hafs صَلَوٰتَكَ

Tafsiri inafuata Warsh, صَلَوٰتِكَ, katika wingi; Hafs anasoma صَلَوٰتَكَ, katika umoja, “Mawasiliano yako”. Maana haibadiliki: ni Mawasiliano ya yule ambaye matini yanamwelekea yanayoleta utulivu.

Wingi “Mawasiliano yako” unajibu 9:99, “Mawasiliano ya mjumbe”. Mawasiliano ya yule ambaye matini yanamwelekea si tendo moja tu, bali ni kiungo kinachojirudia upya.

(35) 9:109 أُسِّسَ … بُنْيَٰنَهُۥ … أُسِّسَ … بُنْيَٰنَهُۥ … أُسِّسَ … بُنْيَٰنَهُۥ · Hafs أَسَّسَ … بُنْيَٰنَهُۥ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, أُسِّسَ بُنْيَٰنَهُۥ (“ambaye ujenzi wake uliwekwa msingi”, katika hali ya kutendwa), unaoshirikiwa na Qālūn. Hafs anasoma أَسَّسَ بُنْيَٰنَهُۥ (“aliyeweka msingi wa ujenzi wake”), kama al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī na Shuʿba.

Maana ni ileile katika masomo yote mawili: majengo mawili yanalinganishwa kwa kile yanachosimama juu yake, ujikingaji mbele ya Mungu na ridhaa Yake, au ukingo wa korongo linalotaka kubomoka. Hali ya kutendwa inatanguliza jengo na msingi wake, na swali linamhusu mwenye jengo hilo: “yule ambaye ujenzi wake uliwekwa msingi”.

(36) 10:2 لَسِحْرٌ · Hafs لَسَٰحِرٌ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, لَسِحْرٌ (“mazingaombwe”), unaosomwa pia na Qālūn, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma لَسَٰحِرٌ (“mfanya mazingaombwe”).

Kile ambacho wanaokana wanakihukumu hapa ni kile kilichofunuliwa kwa “mtu miongoni mwao” (10:2). Kwa usomaji unaofuatwa, wanaushambulia ujumbe badala ya mtu: kwao, ni mazingaombwe. Hukumu hiyo hiyo inarudi katika 28:48: “Mazingaombwe mawili yanayosaidiana!”

(37) 10:27 قِطْعًا · Hafs قِطَعًا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa al-Kisāʾī, قِطْعًا, katika umoja; Hafs na Warsh wanasoma قِطَعًا, “vipande”.

Mahali pengine usiku unakatwa katika umoja, قِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ, “katika wakati fulani wa usiku” (11:81, 15:65); kivumishi cha kiume cha umoja, “cha giza”, kinapatana basi na nomino yake. Hapa, kipande cha usiku kinafunika nyuso: ni kipande kimoja kizima.

(38) 10:30 تَتْلُواْ · Hafs تَبْلُواْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, تَتْلُواْ; Hafs na Warsh wanasoma تَبْلُواْ, “itajaribu”.

Matendo yanaandikwa na kuhifadhiwa katika daftari (10:21, 10:61); Siku hiyo, kila mmoja analisoma: “Soma daftari lako” (17:14). Katika 10:61, kiunzi hicho hicho kinasomwa تَتْلُواْ na wote: “husomi Usomaji wowote”.

(39) 11:16 وَبَطَلَ · Hafs وَبَٰطِلٌ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa kiunzi, وَبَطَلَ, kitenzi, usiobebwa na yoyote kati ya masomo yaliyopokelewa; Hafs na Warsh wanasoma وَبَٰطِلٌ, nomino.

Sehemu mbili zinajibizana: “yale waliyoyatengeneza humo yatakuwa yameporomoka”, kisha yale waliyokuwa wakifanya yanakuwa bure. Msemo uleule unasomwa kama kitenzi katika 7:118, ambapo unafuata kitenzi, na kama nomino katika 7:139, ambapo unafuata nomino.

(40) 11:28 فَعَمِيَتْ · Hafs فَعُمِّيَتْ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, فَعَمِيَتْ (“ikawa giza”). Hafs anasoma فَعُمِّيَتْ (“ikafanywa giza”).

Nuhu anazungumzia hoja wazi aliyoipokea na huruma ambayo Mungu alimpa. Kwa usomaji unaofuatwa, ni huruma hiyo inayokuwa giza kwa kaumu, bila mtu yeyote kuifunika: ni wao wasioiona tena. Ndipo linakuja swali linalofuata: “je, tungewalazimisha nayo ilhali mnaichukia?”

(41) 11:81 فَأَسْرِ · Hafs فَأَسْرِ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, فَاسْرِ; Hafs anasoma فَأَسْرِ, katika umbo la IV la kitenzi hicho hicho. Yote mawili yanataja kuondoka usiku; maana haibadiliki.

Kitenzi kinataja kuondoka usiku, chini ya kifuniko cha giza, kutoka س ر ي (kadi سرى): “katika wakati fulani wa usiku”. Agizo hilo hilo linarudi kwa Lutu katika 15:65, na kwa Musa katika 20:77, 26:52 na 44:23.

(42) 11:108 سَعِدُواْ · Hafs سُعِدُواْ

Tafsiri inafuata Warsh, سَعِدُواْ, katika hali ya kutenda: “wale watakaokuwa na bahati”. Hafs anasoma سُعِدُواْ, katika hali ya kutendwa: “wale watakaokuwa wamefanywa kuwa na bahati”.

Makundi mawili yanaelezwa kwa vitenzi viwili vya umbo moja: “wale watakaokuwa na taabu” (11:106), “wale watakaokuwa na bahati”.

(43) 12:10 غَيَٰبَتِ · Hafs غَيۡبَتِ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, غَيَٰبَتِ, katika wingi, vilindi vya kisima; Hafs anasoma غَيۡبَتِ, katika umoja. Maana haibadiliki.

غَيَٰبَة linatokana na غ ي ب, kutoonekana machoni (kadi غيب), na ٱلۡجُبِّ kutoka ج ب ب, kisima kilichochimbwa ardhini (kadi جبب): sehemu ya chini iliyofichika ya kisima, mahali ambapo kinachotupwa kinatoweka machoni. Mpango wa mmoja wa ndugu (12:10) unakuwa tendo la wote (12:15).

(44) 12:12 يَرۡتَعۡ · Hafs يَرۡتَعۡ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَرۡتَعۡ وَيَلۡعَبۡ, katika nafsi ya tatu, kama Hafs. Al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī wanasoma katika nafsi ya kwanza ya wingi, tujiburudishe na tucheze; nafsi peke yake ndiyo inabadilika, si kiini.

Ndugu wanamwomba baba yao amtume Yusufu pamoja nao: usomaji unaofuatwa unaweka kujiburudisha na kucheza kwa Yusufu peke yake, na kazi ya kumtunza kwao wenyewe: “tutakuwa kwa yakini watunzaji wake”.

(45) 12:15 غَيَٰبَتِ · Hafs غَيۡبَتِ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, غَيَٰبَتِ, katika wingi, vilindi vya kisima; Hafs anasoma غَيۡبَتِ, katika umoja. Maana haibadiliki.

غَيَٰبَة linatokana na غ ي ب, kutoonekana machoni (kadi غيب), na ٱلۡجُبِّ kutoka ج ب ب, kisima kilichochimbwa ardhini (kadi جبب): sehemu ya chini iliyofichika ya kisima, mahali ambapo kinachotupwa kinatoweka machoni. Mpango wa mmoja wa ndugu (12:10) unakuwa tendo la wote (12:15).

(46) 12:19 يَٰبُشۡرَيَ · Hafs يَٰبُشۡرَىٰ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَٰبُشۡرَيَ, ee habari yangu njema; Hafs anasoma يَٰبُشۡرَىٰ, ee habari njema. Tafsiri inafaa kwa yote mawili; maana haibadiliki.

Mchota maji wa wasafiri anapandisha ndoo yake na kumkuta Yusufu ndani yake: “Huyu hapa mvulana!” بُشۡرَى, kutoka ب ش ر, kupasha habari (kadi بشر), inataja habari inayoleta furaha.

(47) 12:50 ٱلَّتِى · Hafs ٱلَّتِى

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, unaotamka kiwakilishi hiki cha uhusiano kwa hamza iliyorahisishwa; Hafs anasoma ٱلَّتِى. Maana haibadiliki.

Yusufu anakataa kutoka gerezani kabla jambo la wanawake halijafafanuliwa: anamrudisha mjumbe kwa mfalme na swali hili.

(48) 12:62 لِفِتْيَٰتِهِۦ · Hafs لِفِتْيَٰنِهِۦٓ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, لِفِتْيَٰتِهِۦ, unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī na Shuʿba; Hafs anasoma لِفِتْيَٰنِهِۦٓ. Ni maumbo mawili ya wingi wa neno moja, kijana, ambayo tafsiri inayafunika yote mawili.

Yusufu anaamuru ndugu zake warudishiwe bidhaa zao katika mifuko yao, ili waitambue na warudi.

(49) 12:81 سُرِّقَ · Hafs سَرَقَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa kiunzi, سُرِّقَ, “ametangazwa kuwa mwizi”, usiobebwa na yoyote kati ya masomo yaliyopokelewa; Hafs na Warsh wanasoma سَرَقَ, “ameiba”.

Wizi ni hila: ni Yusufu anayeweka kikombe na mtangazaji anayewatangaza kuwa wezi (12:70); “Tulivyopanga njama” (12:76). Ndugu waliona tu tuhuma na kikombe kilichopatikana, na wanasema hivyo wenyewe: “nasi hatushuhudii ila yale tunayojua”.

(50) 12:110 كُذِّبُوا۟ · Hafs كُذِبُوا۟

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, كُذِّبُوا۟ (“walikuwa wameitwa waongo”). Hafs anasoma كُذِبُوا۟ (“walikuwa wamedanganywa”).

Aya inawaeleza wajumbe mwishoni mwa mtihani, wakati “wajumbe walipokata tamaa kabisa”. Kwa usomaji unaofuatwa, wanachokiona ni kukataa kwa kaumu zao: wameitwa waongo. Ni wakati huo msaada unafika, na sentensi inayofuata inasema upande mwingine: “wala ukali Wetu haubatilishwi kwa kaumu iliyotengwa”.

(51) 13:39 وَيُثَبِّتُ · Hafs وَيُثْبِتُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, وَيُثَبِّتُ (“na Huimarisha”, umbo la II), unaoshirikiwa na Qālūn. Hafs anasoma وَيُثْبِتُ (“na Huthibitisha”, umbo la IV), kama al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī na Shuʿba.

Kutoka ث ب ت, يُثَبِّتُ linataja kufanya imara kile ambacho kingeweza kuteleza: ni kitenzi cha “imarisha nyayo zetu” (2:250) na cha “Mungu huimarisha wanaoamini” (14:27). Mkabala na kufuta, Mungu anaimarisha kile Anachoridhia kukihifadhi: matendo hayo mawili yanakwenda pamoja, kufuta na kuimarisha.

(52) 16:1 تُشْرِكُونَ · Hafs يُشْرِكُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, تُشْرِكُونَ, katika nafsi ya pili, katika 16:1 na 16:3; Hafs na Warsh wanasoma يُشْرِكُونَ.

Sura inaanza kwa kuzungumza na “ninyi”: “msitake basi kuiharakisha” (16:1); msemo wa kutukuza unaofuata unahifadhi nafsi hiyo, katika 16:1 na katika 16:3. Mahali pengine, msemo uleule unabaki kwa “wao”.

(53) 16:3 تُشْرِكُونَ · Hafs يُشْرِكُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, تُشْرِكُونَ, katika nafsi ya pili, katika 16:1 na 16:3; Hafs na Warsh wanasoma يُشْرِكُونَ.

Sura inaanza kwa kuzungumza na “ninyi”: “msitake basi kuiharakisha” (16:1); msemo wa kutukuza unaofuata unahifadhi nafsi hiyo, katika 16:1 na katika 16:3. Mahali pengine, msemo uleule unabaki kwa “wao”.

(54) 16:20 تَدْعُونَ · Hafs يَدْعُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, تَدْعُونَ (“mnaowanadi”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma يَدْعُونَ (“wale wanaowanadi”).

Kifungu kinazungumza na wasikilizaji wake katika nafsi ya pili; kabla tu: “Mungu anajua mnayoyaweka siri na mnayoyadhihirisha” (16:19). Usomaji unaofuatwa unahifadhi mwelekeo huu wa moja kwa moja: ni miungu ya wale wanaosikiliza ambayo “hawaumbi chochote”. Hoja hiyo hiyo inarudi katika 25:3, kuhusu miungu “isiyoumba chochote na yenyewe imeumbwa”.

(55) 16:79 تَرَوْاْ · Hafs يَرَوْاْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn ʿĀmir, wa Ḥamza na wa Yaʿqūb, تَرَوْاْ, katika nafsi ya pili; Hafs na Warsh wanasoma يَرَوْاْ.

Kifungu kinazungumza na “ninyi” kabla na baada (16:78, 16:80), na 16:78 imetoka kutoa “maono”: swali linataka yatumike. Katika 67:19, swali hilo hilo linabaki kwa “wao”, kwa sababu muktadha wake unawazungumzia.

(56) 17:68–69 نَّخْسِفَ ... نُرْسِلَ ... نُّعِيدَكُمْ ... فَنُرْسِلَ ... فَنُغْرِقَكُم · Hafs يَخْسِفَ ... يُرْسِلَ ... يُعِيدَكُمْ ... فَيُرْسِلَ ... فَيُغْرِقَكُم

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, نَّخْسِفَ, نُرْسِلَ, نُّعِيدَكُمْ, فَنُرْسِلَ, فَنُغْرِقَكُم, katika nafsi ya kwanza ya wingi; Hafs na Warsh wanasoma katika nafsi ya tatu.

Sentensi inaishia kwa “yeyote wa kutudai maelezo kwa hilo”. Msemo huu unarudi tu katika 17:75 na 17:86, kila mara baada ya kitenzi cha “Sisi”. Mapigo hayo hayo yanatajwa kwa “Sisi” katika 29:40 na 34:9.

(57) 18:33–34 ثُمُرٌ · Hafs ثَمَرٌ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, ثُمُرٌ (“mali”), pale ambapo Hafs anasoma ثَمَرٌ (“matunda”).

Simulizi inamzungumzia mtu aliyepewa “bustani mbili za mizabibu” (18:32). Kwa usomaji unaofuatwa, anachomiliki kinapita matunda: ni mali, ambazo bustani zake zimezizalisha. Maneno “mali zilizozaa” yanahifadhi mawazo yote mawili. Ni mali hiyo yote inayozungukwa mwishoni mwa simulizi (18:42), na si mavuno peke yake.

(58) 18:42 بِثُمُرِهِۦ · Hafs بِثَمَرِهِۦ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, ثُمُرٌ (“mali”), pale ambapo Hafs anasoma ثَمَرٌ (“matunda”).

Simulizi inamzungumzia mtu aliyepewa “bustani mbili za mizabibu” (18:32). Kwa usomaji unaofuatwa, anachomiliki kinapita matunda: ni mali, ambazo bustani zake zimezizalisha. Maneno “mali zilizozaa” yanahifadhi mawazo yote mawili. Ni mali hiyo yote inayozungukwa mwishoni mwa simulizi (18:42), na si mavuno peke yake.

(59) 18:98 دَكَّا · Hafs دَكَّآءَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Abū ʿAmr: دَكًّا. Hafs anasoma دَكَّآءَ, “eneo lililobapishwa”.

Ni msemo wa 7:143, جَعَلَهُۥ دَكًّا, ambao Hafs mwenyewe anausoma hivyo huko: jina la kitendo, kuponda kunakoshindilia, si hali. Ukuta uliotoka kuinuliwa si ila muhula; wakati wake ukifika, unabapishwa kama ardhi ya Siku ya Mwisho (69:14, 89:21).

(60) 19:19 لِيَهَبَ · Hafs لِأَهَبَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, لِيَهَبَ (“ili Yeye akutunukie”). Hafs anasoma لِأَهَبَ (“ili nikutunukie”), ambapo mjumbe anazungumza kwa jina lake mwenyewe.

Anayezungumza anajitambulisha kama “mjumbe wa Mlezi wako”: anafikisha, hatoi. Usomaji unaofuatwa unamwachia kutunuku Yule anayetuma. Mwendelezo unaelekea upande huo huo: “Mlezi wako amesema: Hilo ni jepesi Kwangu” (19:21).

(61) 19:51 مُخْلِصًا · Hafs مُخْلَصًا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, مُخْلِصًا (“akijitolea kwa Mungu peke yake”), katika hali ya kutenda. Hafs anasoma مُخْلَصًا (“aliyefanywa kuwa wa pekee”, aliyechaguliwa na Mungu).

Kwa usomaji unaofuatwa, aya inaeleza kile ambacho Musa alikuwa akifanya: alikuwa akijitolea kwa Mungu peke yake. Ni tendo lake mwenyewe, linalotangulia kazi yake: “naye alikuwa mjumbe, mwarifishaji”. Picha ya Musa inaanza hivyo kwa mwenendo wake, kabla ya utume wake.

(62) 19:59–61 يُدْخَلُونَ · Hafs يَدْخُلُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, يُدْخَلُونَ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma يَدْخُلُونَ, “wataingia”.

Ahadi inajibu, kwa hali ya kutendwa, tishio linalotangulia: “Yeyote anayetenda ubaya atalipwa kwalo” (4:123). Kitenzi kinachofuata nacho ni cha kutendwa: “wala hawatadhulumiwa”. Bustani inatolewa, haitekwi: ahadi hiyo hiyo inasema, kwa hali ya kutenda ya Mungu, “Tutawaingiza katika bustani” (4:122). Msemo uleule unarudi katika 19:60 na 40:40, ukisomwa kwa namna ileile.

(63) 20:97 تُخْلَفَهُۥ · Hafs تُخْلَفُهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, تُخْلَفُهُۥ, katika hali ya kutenda; Hafs na Warsh wanasoma تُخْلَفَهُۥ, katika hali ya kutendwa, “miadi ambayo hutakosewa”.

Anayevunja miadi ni yule anayeiacha nyuma yake: kitenzi hicho hicho kimetoka kutumika kwa kaumu, “kwa kuvunja miadi yangu hivyo” (20:86), na kwa jibu lao (20:87). Kila mahali pengine, أَخْلَفَ lina kiima ambacho ni yule anayevunja.

(64) 21:4 قُلَ · Hafs قَالَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, قُلَ (“Sema”), unaoshirikiwa na masomo mengine isipokuwa Hafs, Hamza na al-Kisa'i, wanaosoma قَالَ (“Alisema”).

Sura inatoa neno la kusemwa: amri “Sema” inafungua jibu kwa wale wanaozungumza kwa siri (21:3), na inarudi mwishoni mwa sura, katika 21:112, baada ya “Sema” mbili (21:108-109).

(65) 21:80 لِيُحْصِنَكُمْ · Hafs لِتُحْصِنَكُمْ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, لِيُحْصِنَكُمْ, katika jinsia ya kiume, ambao kirejeshi chake ni vazi la chuma, لَبُوس. Hafs anasoma لِتُحْصِنَكُمْ, katika jinsia ya kike, unaoweza kurejea kwenye utengenezaji, صَنْعَة, kama vile kwenye vazi.

Kwa usomaji unaofuatwa, ni vazi la chuma lenyewe linalolinda, bila shaka juu ya kirejeshi; katika Kiswahili, kiambishi “li” cha “likulindeni” ndicho kinacholitaja.

(66) 21:112 قُلَ · Hafs قَالَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, قُلَ (“Sema”), unaoshirikiwa na masomo mengine isipokuwa Hafs, Hamza na al-Kisa'i, wanaosoma قَالَ (“Alisema”).

Sura inatoa neno la kusemwa: amri “Sema” inafungua jibu kwa wale wanaozungumza kwa siri (21:3), na inarudi mwishoni mwa sura, katika 21:112, baada ya “Sema” mbili (21:108-109).

(67) 22:40 دِفِعُّ · Hafs دَفْعُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, دِفِعُّ, unaosomwa pia na Qālūn. Hafs anasoma دَفْعُ. Neno دِفَاع ni jina la kitendo la دَافَعَ, umbo linalosomwa aya mbili kabla: “kwani Mungu huwafukuzia mbali walioamini” (22:38). Aya hizi mbili zinajibizana: Mungu anawatetea waumini, na ni kwa kuwafukuza watu wengine kwa wengine ndipo Anahifadhi mahali ambapo jina Lake hukumbukwa. Tofauti hiyo hiyo inasomwa katika 2:251: “Na kama Mungu asingaliwarudisha nyuma watu wengine kwa wengine”.

(68) 22:45 أَهْلَكْتُهَا · Hafs أَهْلَكْنَاهَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, أَهْلَكْتُهَا, katika nafsi ya kwanza ya umoja; Hafs na Warsh wanasoma أَهْلَكْنَاهَا, “Tumeiangamiza”.

Kuanzia 22:44 hadi 22:48, Mungu anazungumza katika umoja: “Hapo Nilitoa muhula kwa waliokana, kisha Niliwakamata” (22:44). Aya pacha 22:48 ina mwanzo uleule na kiingizo kile kile, na vitenzi vyake viko katika umoja katika masomo yote.

(69) 22:47 يَعُدُّونَ · Hafs تَعُدُّونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, يَعُدُّونَ, katika nafsi ya tatu; Hafs na Warsh wanasoma تَعُدُّونَ.

Wanaohesabu ni wale ambao “wanakuomba uharakishe adhabu”: hakuna “ninyi” anayeitwa katika kifungu. Katika 32:5, msemo uleule unabaki “mnayohesabu”, kwa sababu 32:4 imetoka kumwelekea “ninyi”.

(70) 22:62 تَدْعُونَ · Hafs يَدْعُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تَدْعُونَ (“mnayoyaomba”). Hafs anasoma يَدْعُونَ (“wanayoyaomba”).

Sentensi inahitimisha yaliyotangulia: Mungu ni Ukweli, na kile kinachoombwa pasipo Yeye si ila kisicho kweli. Usomaji unaofuatwa unawaelekea moja kwa moja wale wanaoomba: “mnayoyaomba”. Sentensi hiyo hiyo inarudi, ikitafsiriwa kwa namna ile ile, katika 22:62 na katika 31:30.

(71) 23:67 تُهْجِرُونَ · Hafs تَهْجُرُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, تُهْجِرُونَ (“mlikuwa mnatamka maneno ya kuudhi”). Hafs anasoma تَهْجُرُونَ (“mlikuwa mnaziacha ishara”).

Sentensi iliyotangulia inaeleza mwenendo wao kuhusu ishara: “nanyi mkirudi nyuma kwa visigino vyenu, mkijivuna juu yake”. Kwa usomaji unaofuatwa, lawama inafika hadi kwenye maneno: usiku, kati yao, walikuwa wakizitusi ishara hizo. Kitenzi kinatokana na mzizi ه ج ر; katika umbo hili, kinataja maneno yanayovuka mipaka.

(72) 25:19 يَسْتَطِيعُونَ · Hafs تَسْتَطِيعُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَسْتَطِيعُونَ (“hawawezi”), kama masomo mengine yote yaliyoorodheshwa hapa (Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī, Shuʿba). Hafs peke yake anasoma تَسْتَطِيعُونَ (“hamwezi”).

Mandhari ni ya siku ya mkusanyiko: wale waliokuwa wakitiiwa pasipo Mungu wanajibu “Utukufu ni Wako!” na kujitenga na wale waliokuwa wakiwatumikia (25:18). Sentensi inatoa matokeo yake kwa wale waliokuwa wakiwatumikia: viumbe hao wamewaita waongo, nao hawana uwezo wowote. Usomaji unaofuatwa unahifadhi kiima kile kile cha “Basi wamewaita uongo”: wale wanaowaita waongo ndio pia wasioweza chochote.

(73) 25:48 نُشُرًا · Hafs بُشْرًۢا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, نُشُرًا (“zilizotandazwa”), kama Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma بُشْرًۢا (“zinazopasha habari njema”).

Neno نُشُرًا linatokana na mzizi ن ش ر, kutandaza, kueneza (17:13 “limetandazwa”): pepo zinatandazwa na kueneza maji kila mahali, mbele ya huruma Yake. Katika 7:57, mwendelezo unaonyesha hilo: zikiwa zimebeba mawingu mazito, zinasukumwa kuelekea nchi iliyokufa, kisha: “Hivyo Tutawatoa wafu”. Mandhari ya 30:46, yenye مُبَشِّرٰت, inahifadhi “zinazopasha habari njema”.

(74) 26:185–187 كِسْفًا · Hafs كِسَفًا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, كِسْفًا, katika umoja, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma كِسَفًا, “vipande”.

Changamoto inaomba pigo moja tu kutoka angani: jibu ni kifuniko kimoja: “adhabu ya siku ya mwavuli” (26:189). Picha hiyo hiyo iko katika umoja katika masomo yote katika 52:44.

(75) 27:24–25 يُخْفُونَ … يُعْلِنُونَ · Hafs تُخْفُونَ … تُعْلِنُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, katika nafsi ya tatu: يُخْفُونَ na يُعْلِنُونَ (“wanayoyaficha”, “wanayoyatangaza”), kama masomo mengine yote yaliyoorodheshwa hapa (Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī, Shuʿba). Hafs peke yake anasoma katika nafsi ya pili: تُخْفُونَ na تُعْلِنُونَ (“mnayoyaficha”, “mnayoyatangaza”).

Aya yote ni taarifa kuhusu kaumu: “Na nimemkuta, yeye na kaumu yake, wakisujudu mbele ya jua”. Usomaji unaofuatwa unabaki katika taarifa hiyo hadi mwisho: kaumu hii haisujudu mbele ya Yule anayejua kile inachokificha yenyewe. Kiungo kiko ndani ya aya: Mungu ni Yule “anayetoa kilichofichwa katika mbingu na ardhi”, na Anajua pia kile ambacho kaumu hii inakiweka siri.

(76) 27:59 تُشْرِكُونَ · Hafs يُشْرِكُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, تُشْرِكُونَ (“mnachoshirikisha”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī na Qunbul. Hafs anasoma يُشْرِكُونَ (“wanachoshirikisha”), kama ad-Dūrī, as-Sūsī na Shuʿba.

Sentensi inakamilisha kile ambacho matini yanatoa kisemwe, kikitanguliwa na “Sema”: “Himidi ni za Mungu, na amani juu ya watiifu Wake aliowachagua”. Swali basi linaulizwa ana kwa ana kwa wale wanaosikiliza. Aya zinazofuata zinahifadhi mwelekeo huo huo: Yule aliyeumba mbingu na ardhi “akateremsha kwa ajili yenu, kutoka angani, maji” (27:60).

(77) 27:63 نُشُرًا · Hafs بُشْرًا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, نُشُرًا (“zilizotandazwa”), kama Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma بُشْرًا (“zinazopasha habari njema”).

Neno نُشُرًا linatokana na mzizi ن ش ر, kutandaza, kueneza (17:13 “limetandazwa”): pepo zinatandazwa na kueneza maji kila mahali, mbele ya huruma Yake. Katika 7:57, mwendelezo unaonyesha hilo: zikiwa zimebeba mawingu mazito, zinasukumwa kuelekea nchi iliyokufa, kisha: “Hivyo Tutawatoa wafu”. Mandhari ya 30:46, yenye مُبَشِّرٰت, inahifadhi “zinazopasha habari njema”.

(78) 28:23 يَصْدُرَ · Hafs يُصْدِرَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr na wa Ibn ʿĀmir, يَصْدُرَ, “wachungaji wanapoondoka”; Hafs na Warsh wanasoma يُصْدِرَ, “wachungaji wanapoondoa mifugo yao”.

Katika kifungu chote, vitenzi vya kunywesha vinajengwa bila mtendwa (28:23-25); kitenzi kingine pekee cha mzizi huu, katika 99:6, nacho kiko katika umbo sahili: “watu watarudi”.

(79) 29:55 وَنَقُولُ · Hafs وَيَقُولُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Ibn ʿĀmir, وَنَقُولُ; Hafs na Warsh wanasoma وَيَقُولُ, “na Atasema”.

Misemo pacha inatanguliza “Onjeni” kwa “tutasema” (3:181, 34:42), na kifungu kinazungumza kwa “Sisi” kabla na baada (29:51, 29:56-58).

(80) 29:66 وَلْيَتَمَتَّعُواْ · Hafs وَلِيَتَمَتَّعُواْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Qālūn, wa Ibn Kathīr, wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, وَلْيَتَمَتَّعُواْ, amri; Hafs na Warsh wanasoma وَلِيَتَمَتَّعُواْ, “na ili wastarehe”.

Misemo miwili pacha, 16:55 na 30:34, inaunganisha “ili kukana Tuliyowapa” na amri yenye tishio: “Stareheni basi: hivi karibuni mtajua”. Hapa, tishio hilo hilo linasemwa katika nafsi ya tatu.

(81) 30:2–4 غُلِبَتِ … سَيَغْلِبُونَ · Hafs غَلَبَتِ … سَيُغْلَبُونَ

Usomaji huu ni wa pekee kwa tafsiri hii. Masomo yote yaliyopokelewa (Hafs, Warsh na wengineo) yanabeba kinyume chake: غُلِبَتِ (“wameshindwa”) na سَيَغْلِبُونَ (“watashinda”). Lakini kiunzi cha herufi kinaruhusu yote mawili.

Matini yaliyoandikwa, bila irabu, yanabeba hapa vitenzi viwili vya mzizi mmoja غ ل ب, “kushinda”. Ni irabu zinazoamua nani anashinda na nani anashindwa. Tafsiri inasoma kitenzi cha kwanza katika hali ya kutenda na cha pili katika hali ya kutendwa: Warumi wameshinda, kisha, baada ya ushindi huo, watashindwa “katika miaka michache”. Matini yanaunga mkono usomaji huu kwa njia mbili. Nomino inayofuata inataja ushindi wao: “lakini baada ya ushindi wao, watashindwa” (30:2-4). Na furaha ya waumini inaahirishwa: “Na siku hiyo, waumini watafurahia uokozi wa Mungu” (30:4-5). Ikiwa watafurahi siku hiyo tu, basi leo kushindwa ni kwao: ushindi wa Warumi umepatikana dhidi yao. Usomaji huu unakutana na kifungu kingine. Kwa wakuu waliobaki nyuma, sura ya 9 inaamuru kusemwa: “Hamtatoka kamwe pamoja nami, wala hamtapigana pamoja nami na adui yeyote” (9:83). Sura ya 48 inawakuta tena kwa jina lile lile, ٱلْمُخَلَّفُونَ: wanataka kufuata, na jibu linarejea neno hilo, “Hamtatufuata kamwe”; “Ndivyo alivyosema Mungu hapo awali” (48:15). Kisha linakuja tangazo: “Mtaitwa kwenda kwa kaumu yenye ugumu mkali; mtapigana nao, ama watakuwa wanyoofu kwa Mungu” (48:16). Kaumu hiyo haitajwi kwa jina. Warumi wa 30:2-4 wana sifa zake: wamekwisha kushinda, “katika nchi iliyo karibu zaidi”, na waumini wanaitwa kupigana na “wale wa wakanaji walio karibu nanyi” (9:123); kushindwa kwao kunatangazwa “katika miaka michache”, na siku hiyo waumini watafurahia uokozi wa Mungu. Matini yanaruhusu kuyahusisha haya; hayakuyaandika.

(82) 30:11 يُرْجَعُونَ · Hafs تُرْجَعُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, يُرْجَعُونَ; Hafs na Warsh wanasoma تُرْجَعُونَ, “mtarejeshwa”.

Muundo uko katika nafsi ya tatu kuanzia 30:8 hadi 30:14, na aya inaendelea na waliotengwa, siku ambayo Saa itasimama (30:12-13).

(83) 30:40 تُشْرِكُونَ · Hafs يُشْرِكُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, تُشْرِكُونَ, katika nafsi ya pili; Hafs na Warsh wanasoma يُشْرِكُونَ.

Aya yote inazungumza na “ninyi”: “Mungu ndiye aliyewaumba… kisha anawafisha”, “miongoni mwa washirika wenu”. Msemo wa kutukuza unahifadhi nafsi hiyo, kama katika 16:1 na 16:3.

(84) 30:50 أَثَرِ · Hafs ءَاثَٰرِ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, أَثَرِ (“athari”, katika umoja), kama masomo mengine yote yaliyoorodheshwa hapa (Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī, Shuʿba). Hafs peke yake anasoma ءَاثَٰرِ (“athari nyingi”).

Aya zilizotangulia zinaeleza tendo moja tu: pepo zinainua mawingu, Mungu anayaeneza, “hapo unaona manyunyu yakitoka kifuani mwayo” (30:48). Usomaji unaofuatwa unaiona mvua hii kama athari moja ya huruma: ardhi iliyokufa inayohuika tena. Hitimisho linapita kutoka athari hii hadi kwa wafu: “huyu ndiye atakayehuisha kwa yakini wafu”.

(85) 30:57 تَنفَعُ · Hafs يَنفَعُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تَنفَعُ, katika jinsia ya kike, unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma يَنفَعُ, katika jinsia ya kiume.

Kiima cha kitenzi ni مَعْذِرَتُهُمْ, udhuru wanaoutoa, nomino ya kike: jinsia ya kike inapatana nayo. Jinsia ya kiume pia ni sahihi katika Kiarabu kiima kinapokuja baada ya kitenzi, na maana ni ileile: siku hiyo, udhuru wa madhalimu hautawafaa tena.

(86) 31:6 وَيَتَّخِذُهَا · Hafs وَيَتَّخِذَهَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَيَتَّخِذُهَا, katika hali ya taarifa, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr, Ibn ʿĀmir na Shuʿba; Hafs anasoma وَيَتَّخِذَهَا, “na ili kuichukulia”.

Dhihaka ni tukio, si lengo la pili: kifungu pacha 45:8-9 kina kitenzi kile kile, mwisho ule ule, “adhabu ya kudhalilisha”, na ule ule “kana kwamba hakuzisikia”.

(87) 31:30 تَدْعُونَ · Hafs يَدْعُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تَدْعُونَ (“mnayoyaomba”). Hafs anasoma يَدْعُونَ (“wanayoyaomba”).

Sentensi inahitimisha yaliyotangulia: Mungu ni Ukweli, na kile kinachoombwa pasipo Yeye si ila kisicho kweli. Usomaji unaofuatwa unawaelekea moja kwa moja wale wanaoomba: “mnayoyaomba”. Sentensi hiyo hiyo inarudi, ikitafsiriwa kwa namna ile ile, katika 22:62 na katika 31:30.

(88) 32:7 خَلْقَهُۥ · Hafs خَلَقَهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Ibn ʿĀmir, خَلْقَهُۥ, nomino; Hafs na Warsh wanasoma خَلَقَهُۥ, “kila kitu Alichokiumba”.

Muundo uleule unasomwa kama nomino katika 20:50, “aliyempa kila kitu umbo lake mahususi”, na nomino inarudi papo hapo: “uumbaji wa mwanadamu”.

(89) 32:24 لِمَا · Hafs لَّمَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza, wa al-Kisāʾī na wa Ruways (Yaʿqūb), لِمَا, “kwa sababu walikuwa na subira”; Hafs na Warsh wanasoma لَّمَّا, “walipokuwa na subira”.

Subira ndiyo msingi wa kazi ya kuongoza; 7:137 inasema hivyo kuhusu kaumu hiyo hiyo: “kwa kuwa walikuwa na subira”.

(90) 33:2 يَعْمَلُونَ · Hafs تَعْمَلُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, يَعْمَلُونَ; Hafs na Warsh wanasoma تَعْمَلُونَ, “mnayoyafanya”.

Katika 33:1-3, Mwarifishaji peke yake ndiye anayeelekezwa maneno; wingi wa kifungu ni wanaokana na wanafiki, ambao hapaswi kufuata maoni yao. 33:48 inasema vivyo hivyo: “usijali usumbufu wao”.

(91) 33:30 ٱلْعَذَابُ ... يُضَٰعَفْ ... لَهَا · Hafs ٱلْعَذَابُ ... نُضَعِّفْ ... لَهَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Ibn ʿĀmir, نُضَعِّفْ, kwa “Sisi”; Hafs na Warsh wanasoma hali ya kutendwa يُضَٰعَفْ, “adhabu ingezidishwa kwake”.

Aya mbili zinajibizana: ufuska hapa, kujitolea katika 33:31, ambapo “Tutampa ujira wake mara mbili”. “Sisi” yule yule anabeba adhabu na ujira.

(92) 33:36 تَكُونَ · Hafs يَكُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تَكُونَ, katika jinsia ya kike, unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma يَكُونَ, katika jinsia ya kiume.

Kiima cha kitenzi ni ٱلْخِيَرَةُ, “chaguo”, nomino ya kike: jinsia ya kike inapatana nayo. Maana haibadiliki: jambo likishaamuliwa na Mungu na mjumbe Wake, chaguo halirudi tena kwa muumini wala kwa muumini wa kike katika jambo hilo.

(93) 33:68 كَثِيرًا · Hafs كَبِيرًا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, كَثِيرًا (“nyingi”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma كَبِيرًا (“kubwa”).

Maneno haya ya kumwomba Mungu yanatoka kwa wale waliowafuata viongozi wao: “hakika tuliwanyenyekea watawala wetu na wakubwa wetu, nao wakatupoteza kutoka njia” (33:67). Wanaomba kwa ajili yao “adhabu maradufu”; usomaji unaofuatwa unaendeleza wazo hilo hilo: laana inayorudiwa, tele, badala ya laana moja kubwa.

(94) 34:5 أَلِيمٍ · Hafs أَلِيمٌ

Tafsiri inafuata usomaji أَلِيمٍ (Warsh, Qalun, Shu'bah, Abu 'Amr): kivumishi kinaeleza رِجْزٌ, uchafu wenyewe ndio chungu. Hafs anasoma أَلِيمٌ, kinachoeleza adhabu: “adhabu chungu itokanayo na uchafu”.

Neno رِجْزٌ, la mzizi ر ج ز, ni uchafu unaompiga mtu kama malipo ya tendo. Kivumishi cha mwisho wa sentensi ndicho kinachoamua kipi ni chungu.

(95) 34:9 كِسْفًا · Hafs كِسَفًا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, كِسْفًا, katika umoja, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma كِسَفًا, “vipande”.

Msemo uleule kama katika 26:187, ambapo changamoto ya Waandamani wa Kichaka inaomba “kipande cha anga”; picha hiyo hiyo iko katika umoja katika masomo yote katika 52:44.

(96) 34:40 نَحْشُرُهُمْ … نَقُولُ · Hafs يَحْشُرُهُمْ … يَقُولُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, katika nafsi ya kwanza ya wingi: نَحْشُرُهُمْ (“tutawakusanya”) na نَقُولُ (“tutasema”), kama masomo mengine yote yaliyoorodheshwa hapa (Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī, Shuʿba). Hafs peke yake anasoma katika nafsi ya tatu: يَحْشُرُهُمْ na يَقُولُ (“Atawakusanya”, “Atasema”).

“Sisi” ni sauti ambayo kwayo Mungu anajizungumzia Mwenyewe. Swali linaulizwa kwa Watekelezaji: “Je, ni ninyi ambao hawa walikuwa wakiwatii?”; jibu lao linafuata papo hapo: “Utukufu ni Wako! Wewe ni Mwandani wetu, si wao” (34:41). Mandhari hiyo hiyo, katika 25:17, inasimuliwa katika nafsi ya tatu: “Atakapowakusanya”.

(97) 35:40 بِيِّنَٰتٍ · Hafs بَيِّنَٰتٍ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, katika wingi: بِيِّنَٰتٍ (“dalili wazi”), kama Qālūn na Shuʿba. Hafs, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī wanasoma katika umoja: بَيِّنَةٍ (“dalili moja wazi”).

Swali linawaelekea wale wanaowaomba washirika: je, wamepokea maandiko yanayoweza kuthibitisha msimamo wao? Wingi unaonyesha dalili ambazo wangepaswa kuweza kuzileta; hawana hata moja. Ombi hilo hilo linarudi katika 46:4: “Nileteeni Maandiko yaliyotangulia haya, au athari ya ujuzi, ikiwa ninyi ni wasadikifu”.

(98) 36:41–42 ذُرِّيَّٰتِهِمْ · Hafs ذُرِّيَّتَهُمْ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, ذُرِّيَّٰتِهِمْ (“vizazi vyao”, katika wingi), unaosomwa pia na Qālūn. Hafs anasoma ذُرِّيَّتَهُمْ (“kizazi chao”), katika umoja.

Ishara inawaelekea watu wa vizazi vyote: kilichobebwa katika “meli iliyopakiwa” ni vizazi ambavyo wao wametokana navyo. Wingi unaonyesha vizazi hivyo vingi vilivyotoka katika meli moja. Aya inaongeza kwamba Mungu amewaumbia, “mfano wake, wanayoyapanda”.

(99) 36:69–70 لِّتُنذِرَ · Hafs لِّيُنذِرَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, لِّتُنذِرَ, katika nafsi ya pili, unaoshirikiwa na Qālūn; Hafs anasoma لِّيُنذِرَ, “ili kuonya”, Usomaji ukiwa kiima.

Muundo uleule kama katika 46:12. Sura inaanza kwa kazi hii, “ili uwaonye” (36:6), “Wewe humwonyi ila yule anayefuata Ukumbusho” (36:11); 6:92, 42:7, 7:2 na 32:3 zinaeleza Maandiko, kisha zinasema “ili uonye”.

(100) 37:6 بِزِينَةٍ · Hafs بِزِينَةٍ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, بِزِينَةِ ٱلْكَوَاكِبِ, muunganiko wa nomino, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Abū ʿAmr; Hafs anasoma بِزِينَةٍ ٱلْكَوَاكِبِ, “kwa pambo: nyota”. Maana haibadiliki.

Nyota zenyewe ndizo pambo, kama taa za 41:12 na 67:5; muunganiko unasema hivyo kwa neno moja.

(101) 37:126 ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ · Hafs ٱللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, ٱللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ, katika hali ya raf‘, sentensi mpya, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr, Ibn ʿĀmir na Shuʿba; Hafs anasoma ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ, katika hali ya nasb, ikifuatana na “Aliye Mzuri zaidi kati ya waumbaji”.

Iliasi anathibitisha: msemo uleule, neno kwa neno, uko katika hali ya raf‘ katika masomo yote katika 44:8, na 26:26, 42:15 zina muundo uleule. “Basi walimwita uongo” (37:127) linajibu uthibitisho.

(102) 38:53 يُوعَدُونَ · Hafs تُوعَدُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, يُوعَدُونَ (“wanayoahidiwa”); Hafs na Warsh wanasoma تُوعَدُونَ (“mnayoahidiwa”).

Kifungu chote kinawazungumzia watu wa Bustani katika nafsi ya tatu (38:49–52), na upande wake wa pili, uliojengwa juu ya msemo uleule, unasema kuhusu watu wa Moto “waionje” (38:58). Hakuna kinachotangaza hapa kuelekezwa kwa maneno moja kwa moja. Katika 50:32, msemo uleule unaelekezwa moja kwa moja, kwa sababu 50:34 inasema hivyo: “Ingieni humo kwa amani”.

(103) 38:57–58 وَأُخَرُ · Hafs وَءَاخَرُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, وَأُخَرُ, wingi; Hafs na Warsh wanasoma وَءَاخَرُ, “na nyingine”.

Wingi unapatana na “kwa jozi”, أَزْوَٰجٌ, kama katika 3:7, ambapo وَأُخَرُ inatangulia wingi.

(104) 39:9 أَمَّنْ · Hafs أَمَّنْ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, أَمَّنْ (“Yule aliyejitolea…”). Hafs anasoma أَمَّنْ (“au yule aliyejitolea…”).

Maana inabaki kuwa ya ulinganisho: yule anayekesha katika saa za usiku, akisujudu na akisimama, analinganishwa na yule anayemsahau Mlezi wake, na swali linafuata papo hapo: “Je, wanaojua ni sawa na wasiojua?”. Usomaji unaofuatwa unaweka picha hiyo bila kiungo cha kuchagua.

(105) 40:26 وَأَنْ · Hafs أَوْ أَن

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, وَأَنْ (“na kwamba”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma أَوْ أَن (“au kwamba”).

Firauni anasema anaogopa mambo mawili kutoka kwa Musa: kwamba abadilishe Sheria ya kaumu, na kwamba adhihirishe ufisadi katika ardhi. Kwa “na”, hofu hizo mbili zinajumlishwa. Kwa “au”, ingekuwa moja au nyingine. Hii ndiyo hoja anayoitumia kuhalalisha ombi lake: “Niacheni nimuue Musa”.

(106) 40:40 يُدْخَلُونَ · Hafs يَدْخُلُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, يُدْخَلُونَ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma يَدْخُلُونَ, “wataingia”.

Ahadi inajibu, kwa hali ya kutendwa, tishio linalotangulia: “Yeyote anayetenda ubaya atalipwa kwalo” (4:123). Kitenzi kinachofuata nacho ni cha kutendwa: “wala hawatadhulumiwa”. Bustani inatolewa, haitekwi: ahadi hiyo hiyo inasema, kwa hali ya kutenda ya Mungu, “Tutawaingiza katika bustani” (4:122). Msemo uleule unarudi katika 19:60 na 40:40, ukisomwa kwa namna ileile.

(107) 40:46 ٱدْخُلُوٓاْ · Hafs أَدْخِلُوٓاْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr, wa Ibn ʿĀmir na wa Shuʿba, ٱدْخُلُوٓاْ, amri inayoelekezwa kwa ukoo; Hafs na Warsh wanasoma أَدْخِلُوٓاْ, “Waingizeni”.

Amri ya kuingia inaelekezwa kwa waliohukumiwa wenyewe, katika sura hiyo hiyo (40:76) na mahali pengine (39:72, 16:29, 7:38, 66:10), na ukoo unazungumza papo hapo ndani ya Moto (40:47).

(108) 40:58 يَتَذَكَّرُونَ · Hafs تَتَذَكَّرُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَتَذَكَّرُونَ (“wanakumbuka”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma تَتَذَكَّرُونَ (“mnakumbuka”).

Aya inamlinganisha kipofu na mwenye kuona, na waliotenda matendo mazima na “yule atendaye vibaya”. Hukumu inayofuata inawahusu watu ambao kifungu chote kinawazungumzia, katika nafsi ya tatu: “wengi wa watu hawajui” (40:57), “wengi wa watu hawaamini” (40:59). Usomaji unaofuatwa unahifadhi umbali huo huo: ni wao wanaokumbuka kidogo sana.

(109) 41:19 نَحْشُرُ … أَعْدَآءَ · Hafs يُحْشَرُ … أَعْدَآءُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, نَحْشُرُ (“Tutakapowakusanya”), unaosomwa pia na Qālūn. Hafs anasoma katika hali ya kutendwa يُحْشَرُ (“watakapokusanywa”).

Simulizi inayotangulia inazungumza kwa sauti ya “Sisi”: “Na kuhusu Thamudi, Tuliwaongoza”, kisha “Na Tuliwaokoa walioamini na kujikinga” (41:18). Usomaji unaofuatwa unaendelea kwa sauti hiyo hiyo: Yule aliyewaokoa hawa ndiye anayewakusanya wale. Mwendelezo unaeleza mkusanyiko huo: wakifika kwenye Moto, kusikia kwao, maono yao na ngozi zao vinashuhudia dhidi yao (41:20).

(110) 42:25 يَفْعَلُونَ · Hafs تَفْعَلُونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَفْعَلُونَ (“wanayotenda”), kama masomo mengine yote yaliyoorodheshwa hapa (Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī, as-Sūsī, Shuʿba). Hafs peke yake anasoma تَفْعَلُونَ (“mnayotenda”).

Sentensi inawazungumzia “watiifu Wake” katika nafsi ya tatu: Mungu anakubali toba yao na anaondolea matendo mabaya. Usomaji unaofuatwa unabaki nao hadi mwisho: Anajua wanayotenda. Aya inayofuata inaendelea vivyo hivyo: “Na Yeye huwajibu walioamini na kutenda matendo mazima” (42:26).

(111) 43:10 مِهَادًا · Hafs مَهْدًا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, مِهَادًا, unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma مَهْدًا.

Neno مِهَاد ni lile la 78:6: “Je, hatukuifanya ardhi kuwa tambarare iliyotayarishwa”. Mzizi م ه د unataja nafasi iliyotayarishwa kwa kile kitakachokuwa humo (kadi مهد): ardhi imeandaliwa kwa makazi ya binadamu, na sentensi inaonyesha hilo papo hapo, “na akaweka humo kwa ajili yenu njia”.

(112) 43:38 جَآءَانَا · Hafs جَآءَنَا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, جَآءَانَا, katika uwili, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Shuʿba; Hafs anasoma جَآءَنَا, “atakapotujia”.

Mwenzi ni “anayekuwa mwenzi wake” (43:36), na aya inayofuata inawaelekea wote wawili: “mshirikishwe katika adhabu” (43:39). “kati yangu na wewe” inamwelekea mwenzi aliyepo; katika 50:21-27, Dhati inakuja ikiwa na mwandamani, na mwenzi wake anachukua neno.

(113) 43:53 أَسَٰوِرَةٌ · Hafs أَسْوِرَةٌ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, أَسَٰوِرَةٌ, unaosomwa pia na Qālūn, Shuʿba, al-Bazzī, Qunbul, ad-Dūrī na as-Sūsī. Hafs anasoma أَسْوِرَةٌ.

Maumbo yote mawili ni wingi wa سِوَار, kikuku, pete inayozunguka kifundo cha mkono (kadi سور). Usomaji unaofuatwa unakutana na umbo la vifungu vingine vinavyozungumzia vikuku vya dhahabu: “wakipambwa kwa vikuku vya dhahabu” (35:33), na vivyo hivyo katika 18:31 na 22:23.

(114) 43:57 يَصُدُّونَ · Hafs يَصِدُّونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, يَصُدُّونَ (“inajiepusha”). Hafs anasoma يَصِدُّونَ (“inapiga kelele”).

Kikijengwa pamoja na مِنْهُ, “nao”, kitenzi hapa kinataja kurudi nyuma: mbele ya mfano wa mwana wa Maryamu, kaumu inajiepusha, kama wengine mbele ya Maandiko (4:55). Aya inayofuata inaonyesha kile kinachofichwa na kurudi nyuma huku: “Miungu yetu ni bora, au yeye?” (43:58), kisha “Hawakukupigia mfano huu ila kwa kupenda mjadala”.

(115) 45:11 أَلِيمٌ · Hafs أَلِيمٌ

Tafsiri inafuata usomaji أَلِيمٌ (Warsh, Qalun, Shu'bah, Abu 'Amr): kivumishi kinaeleza رِجْز, uchafu wenyewe ndio chungu. Hafs anasoma أَلِيمٌ, kinachoeleza adhabu: “adhabu chungu itokanayo na uchafu”.

Neno رِجْز, la mzizi ر ج ز, ni uchafu unaompiga mtu kama malipo ya tendo. Kivumishi cha mwisho wa sentensi ndicho kinachoamua kipi ni chungu.

(116) 46:12 لِّتُنذِرَ · Hafs لِّيُنذِرَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, لِّتُنذِرَ (“ili uwaonye”), unaosomwa pia na Qālūn na al-Bazzī. Hafs anasoma لِّيُنذِرَ (“ili yaonye”, Maandiko yakiwa kiima).

Kwa usomaji unaofuatwa, kuonya kunarudi kwa yule ambaye matini yanamwelekea na anayepokea Maandiko. Ndilo jukumu analojipa aya chache kabla: “Na mimi si ila mwonyaji aliye wazi” (46:9). Maandiko, kwa upande wake, ni “habari njema kwa wanaofanya wema”.

(117) 46:25 لَا تَرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ · Hafs لَا يُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, لَا تَرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Abū ʿAmr; Hafs anasoma لَا يُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ, “hayakuonekana tena ila makazi yao”, katika hali ya kutendwa.

Simulizi inaanza kwa kumwelekea “wewe”: “Na kumbuka ndugu wa Adi” (46:21). Simulizi pacha ya Adi inamwonyesha mandhari ileile yule ambaye inamzungumzia: “ungaliiona kaumu hiyo imeanguka chini”, kisha “Je, unaona mabaki yoyote yao?” (69:7-8).

(118) 47:4 قَٰتَلُواْ · Hafs قُتِلُواْ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, قَٰتَلُواْ (“waliopigana”), unaosomwa pia na Qālūn, al-Bazzī, Qunbul na Shuʿba. Hafs anasoma قُتِلُواْ (“waliouawa”).

Kifungu kinazungumzia mapigano yanayoendelea: kukutana na adui, kuchukua mateka, hadi “vita viweke chini mizigo yake” (47:4). Mungu angeweza kutenda peke Yake, lakini anawajaribu “baadhi yenu kwa wengine”. Usomaji unaofuatwa basi unawaahidi wale waliopigana, na si wale waliouawa peke yao, kwamba matendo yao hayatapotezwa kamwe.

(119) 47:25 وَأُمْلِيَ · Hafs وَأَمْلَىٰ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, وَأُمْلِيَ لَهُمْ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma وَأَمْلَىٰ لَهُمْ, katika hali ya kutenda, ambao kiima chake hakitajwi.

“Kuandikisha” kunasemwa katika matini kwa mzizi mwingine, ملل, unaojengwa pamoja na عَلَىٰ: “anaandikiwa asubuhi na kurudi nyumbani” (25:5), “mwenye dhamana wake aandikishe kwa uadilifu” (2:282). أَمْلَىٰ ikifuatiwa na لـ inamaanisha kila mahali “kutoa muhula”, na Mungu daima ndiye mtendaji wake: “Ninawapa nafasi” (7:183), na vivyo hivyo 3:178, 13:32, 22:44, 22:48, 68:45. Muhula unafuatwa na kukamatwa: “Itakuwaje basi Watekelezaji watakapowashika kikamilifu” (47:27).

(120) 48:10 فَسَنُؤْتِيهِ · Hafs فَسَيُؤْتِيهِ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, فَسَنُؤْتِيهِ, unaoshirikiwa na Qālūn na Ibn Kathīr; Hafs anasoma فَسَيُؤْتِيهِ, “Atampa”.

Muundo uleule unarudi katika 4:74 na 4:114: “Na yeyote…”, Mungu akitajwa katika sharti, kisha “Tutampa ujira adhimu”. Kifungu hicho hicho kinafuata mpangilio huu katika 48:13: Mungu anatajwa, kisha “Tumewaandalia”.

(121) 50:40 وَإِدْبَٰرَ · Hafs وَأَدْبَٰرَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِدْبَٰرَ, jina la kitendo, unaoshirikiwa na Qālūn na Ibn Kathīr; Hafs anasoma وَأَدْبَٰرَ, “baada ya”.

Pacha wake 52:49, “pamoja na kudidimia kwa nyota”, una إِدْبَٰرَ katika masomo yote, Hafs akiwemo; na mfululizo wa 50:39 umeundwa kwa majina ya vitendo, kuchomoza na kuzama.

(122) 55:22 يُخْرَجُ · Hafs يَخْرُجُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, يُخْرَجُ, katika hali ya kutendwa, unaoshirikiwa na Qālūn na Abū ʿAmr; Hafs anasoma يَخْرُجُ, “hutoka”.

Lulu na marijani hutolewa kutoka bahari mbili: havitoki vyenyewe; hali ya kutendwa inasema kwamba vinatolewa humo.

(123) 55:31 سَنَفْرُغُ · Hafs سَنَفْرُغُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ḥamza na wa al-Kisāʾī, سَيَفْرُغُ; Hafs na Warsh wanasoma سَنَفْرُغُ, “Tutajitolea”.

Katika sura yote, Mungu yuko katika nafsi ya tatu; na sentensi iliyotangulia imetoka kusema: “kila siku, Yeye hushughulika na shughuli” (55:29). Kujitolea ni kujiweka huru kutoka shughuli moja kwa ajili ya nyingine.

(124) 56:17–21 يُنزَفُونَ · Hafs يُنزِفُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, يُنزَفُونَ, katika hali ya kutendwa, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Abū ʿAmr; Hafs anasoma hapa يُنزِفُونَ.

Hali ya kutendwa inajibu “hawatapata kwayo kipandauso”, لَا يُصَدَّعُونَ, nacho katika hali ya kutendwa; pacha wake 37:47 unaeleza kikombe kile kile, na Hafs mwenyewe anasoma huko hali ya kutendwa.

(125) 57:22–23 أَتَىٰكُمْ · Hafs ءَاتَىٰكُمْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, أَتَىٰكُمْ, “yanayowajia”; Hafs na Warsh wanasoma ءَاتَىٰكُمْ, “Alichowapa”.

Jambo lenyewe ni kiima cha vitenzi vyote viwili: “yanayowaponyoka”, “yanayowajia”. Pacha wake 3:153 una muundo uleule, “yale yaliyowaponyoka”, “yale yaliyowapata”, na 57:22 imetoka kuzungumzia kinachotokea.

(126) 64:9 نُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَنُدْخِلْهُ · Hafs يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدْخِلْهُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, نُكَفِّرْ … وَنُدْخِلْهُ, unaoshirikiwa na Qālūn na Ibn ʿĀmir; Hafs anasoma يُكَفِّرْ … وَيُدْخِلْهُ, “Atamfunikia… Atamwingiza”.

64:8 inamtaja Mungu kisha inazungumza kwa “Sisi”; 64:10, hatima iliyo kinyume, na 64:12 ziko kwa “Sisi”. Muundo uleule uko katika 2:271, “Sisi Tutafunika”.

(127) 69:9–10 قَبْلَهُۥ · Hafs قَبْلَهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr, قَبْلَهُۥ, unaoshirikiwa na al-Kisāʾī na Yaʿqūb; Hafs na Warsh wanasoma قَبْلَهُۥ, “waliomtangulia”.

Firauni, Hamani na majeshi yao wana hitilafu pamoja (28:8), na Firauni anakamatwa “yeye na majeshi yake” (28:40, 51:40). Sura inazishughulikia kando kaumu za kabla yake (Thamudi, Adi, 69:4–8).

(128) 72:3 وَأَنَّهُۥ · Hafs وَأَنَّهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(129) 72:4 وَأَنَّهُۥ · Hafs وَأَنَّهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(130) 72:5 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(131) 72:6 وَإِنَّهُۥ · Hafs وَأَنَّهُۥ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(132) 72:7 وَإِنَّهُمْ · Hafs وَأَنَّهُمْ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(133) 72:8 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(134) 72:9 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(135) 72:10 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(136) 72:11 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(137) 72:12 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(138) 72:13 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(139) 72:14 وَإِنَّا · Hafs وَأَنَّا

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَإِنَّهُۥ, وَإِنَّا, وَإِنَّهُمْ, ikifuatana na “wakasema”, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma وَأَنَّهُۥ, وَأَنَّا, vikiunganishwa na “Nimefunuliwa”.

Kuanzia 72:1 hadi 72:15, ni Waliofichika wanaozungumza: “nao wakasema: Tumesikia usomaji wa kustaajabisha” (72:1). Kila sentensi inarudia maneno yao kwa “sisi”, na tafsiri inayatoa kama maneno ya moja kwa moja. Katika 72:16, 72:18 na 72:19, Mungu anazungumza, na sentensi inatanguliwa na “Na kwamba”.

(140) 72:17 نَسْلُكْهُ · Hafs يَسْلُكْهُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, نَسْلُكْهُ, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr na Abū ʿAmr; Hafs anasoma يَسْلُكْهُ, “Anamwingiza”.

“Sisi” cha 72:16 kinaendelea; kitenzi kile kile kina “Sisi” kama kiima katika 15:12 na 26:200.

(141) 73:20 وَنِصْفَهِۦ ... وَثُلُثَهِۦ · Hafs وَنِصْفَهُۥ ... وَثُلُثَهُۥ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, katika hali ya jarr: وَنِصْفِهِۦ وَثُلُثِهِۦ (“kidogo pungufu ... ya nusu yake na ya theluthi yake”). Hafs anasoma katika hali ya nasb: وَنِصْفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ (“unasimama nusu yake na theluthi yake”).

Kwa usomaji unaofuatwa, “kidogo pungufu” kunahusu vipimo vyote vitatu: pungufu ya theluthi mbili za usiku, pungufu ya nusu yake, pungufu ya theluthi yake. Matini yanakiri hivyo kwamba kipimo halisi hakifikiwi kamwe, na mwendelezo unasema hivyo: “Anajua kwamba hamtaweza kamwe kuuhesabu”. Sura ilikuwa imeweka kipimo mwanzoni: “nusu yake, au pungufu kidogo, au zaidi kidogo”.

(142) 74:5 وَٱلرِّجْزَ · Hafs وَٱلرُّجْزَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, وَٱلرِّجْزَ, unaoshirikiwa na masomo yote yaliyoorodheshwa; Hafs anasoma وَٱلرُّجْزَ. Maana haibadiliki.

Kila mahali pengine neno ni رِجْز, “uchafu” (8:11, 7:134, 2:59).

(143) 74:32–37 إِذَا دَبَرَ · Hafs إِذْ أَدْبَرَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, إِذَا دَبَرَ; Hafs na Warsh wanasoma إِذْ أَدْبَرَ, “ulipoondoka”.

Viapo “Kwa usiku unapo…” daima vinajengwa kwa إِذَا (81:17, 89:4, 92:1, 93:2), na kiapo kinachofuata katika sentensi hiyo hiyo nacho kiko hivyo: “inapong'aa”. “Kudidimia” kunatafsiri دبر kama katika “kudidimia kwa kusujudu” (50:40) na “kudidimia kwa nyota” (52:49); “kuondoka” kunabaki kwa عَسْعَسَ (81:17).

(144) 75:20–21 يُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ · Hafs تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ وَتَذَرُونَ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr na wa Abū ʿAmr, يُحِبُّونَ … وَيَذَرُونَ; Hafs na Warsh wanasoma تُحِبُّونَ … وَتَذَرُونَ, “mnapenda…”.

Kiima cha sura yote ni mwanadamu, katika nafsi ya tatu, pamoja na “Bali” ule ule katika 75:5 na 75:14; sentensi hiyo hiyo inarudi katika nafsi ya tatu katika 76:27.

(145) 75:37–39 تُمْنَىٰ · Hafs يُمْنَىٰ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Warsh, تُمْنَىٰ, inayopatana na tone, unaoshirikiwa na Qālūn, Ibn Kathīr, Abū ʿAmr na Shuʿba; Hafs anasoma يُمْنَىٰ, inayopatana na manii.

“Lililomwagwa” linapatana na tone, kama katika 53:46, “kutokana na tone linapomwagwa”, katika masomo yote.

(146) 77:32–33 جِمَٰلَتٌ · Hafs جِمَٰلَتٌ

Warsh anasoma جِمَٰلَتٌ, Hafs جِمَٰلَتٌ: maumbo mawili ya wingi wa جَمَل, “ngamia”.

Masomo yote mawili yanatoa picha ileile: cheche kubwa kama kasri, kama ngamia wa manjano. Tafsiri haibadiliki. Katika masomo yote, herufi ya kwanza ina i: جِمَالَة, جِمَالَات, wingi wa جَمَل, ngamia (7:40). Nomino جَمَال, “uzuri” (16:6), ni neno jingine, na hakuna usomaji unaosoma hapa جَمَالَات. Picha inasimama kwa sifa mbili: ukubwa, “kama kasri” (77:32), kisha rangi, “wa manjano” (77:33).

(147) 78:1 عَمَّ · Hafs عَمَّ

Usomaji huu ni wa pekee kwa tafsiri hii. Masomo yote yaliyopokelewa (Hafs, Warsh na wengineo) yanasoma عَمَّ, “kuhusu nini?”, عَنْ ikifuatiwa na مَا, kama فِيمَ (79:43) na مِمَّ (86:5). Lakini kiunzi cha herufi kinaruhusu yote mawili.

Tafsiri inasoma hapa herufi mbili zilizotengwa, ع na م, kama الٓمٓ au حمٓ, na si swali. Zinafungua sura ya 78, ya kwanza ya sehemu ya mwisho, kama alama ya ufunguzi inavyofungua sehemu. Kinachofuata basi si swali linaloulizwa na Mungu, bali lile ambalo watu wanaulizana: “Wanaulizana wao kwa wao kuhusu Taarifa ile adhimu, ile ile ambayo wanatofautiana juu yake” (78:2-3). Huu ni usomaji wa tolba, wanaosoma عم kama ufunguzi.

(148) 84:10–12 وَيُصَلَّىٰ · Hafs وَيَصْلَىٰ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, وَيُصَلَّىٰ (hali ya kutendwa: “atachomwa”), kama al-Bazzī na Qunbul. Hafs anasoma وَيَصْلَىٰ (hali ya kutenda: “ataungua”).

Muktadha unahitaji hali ya kutendwa. Yule anayepewa daftari lake katika mkono wa kulia anatendewa tendo, “hesabu rahisi itafanywa naye” (يُحَاسَبُ), kisha anatenda tendo, “atageuka kuelekea watu wake”. Yule anayelipokea nyuma ya mgongo wake anafanya kinyume chake: anatenda tendo, “ataita maangamizi yake”, kisha anatendewa tendo, “atachomwa”. Kitenzi hicho hicho, katika umbo la kuchomesha, kinarudi katika 4:30: “Tutamchomesha katika moto”.

(149) 88:2–5 تُصْلَىٰ · Hafs تَصْلَىٰ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Abū ʿAmr na wa Shuʿba, تُصْلَىٰ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma تَصْلَىٰ, “wataungua”.

Kitenzi kinachofuata, chenye kiima kile kile, kiko katika hali ya kutendwa, “wakinyweshwa” (88:5); na katika 84:12 kitenzi kile kile kinasomwa katika hali ya kutendwa, “atachomwa katika makaa”. Walitenda, wakiwa kazini, wamechoka; kisha wanatendewa.

(150) 88:8–11 تُسْمَعُ · Hafs تَسْمَعُ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, تُسْمَعُ (hali ya kutendwa: “hautasikiwa”). Hafs anasoma تَسْمَعُ (hali ya kutenda: “hutasikia” au “hawatasikia”).

Kwa hali ya kutendwa, sentensi haisemi nani anayesikia: bustani yenyewe haina upuuzi, kwa yeyote aliye humo. Maana inakutana na 19:62, “Hawatasikia humo upuuzi wowote”.

(151) 89:17–21 تَحُضُّونَ · Hafs تَحٰٓضُّونَ

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, تَحُضُّونَ (“hamhimizi”). Hafs anasoma تَحٰٓضُّونَ (“hamhimizani”).

Usomaji wa Warsh unatoa msemo uleule wa 69:34 na wa 107:3, “hahimizi kulisha mhitaji”: lawama inahusu kukosekana kwa wito wa wema, unaoelekezwa kwa wote.

(152) 89:25–26 لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ وَلَا يُوثِقُ · Hafs لَّا يُعَذَّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ وَلَا يُوثَقُ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa al-Kisāʾī na wa Yaʿqūb, لَّا يُعَذِّبُ … وَلَا يُوثِقُ, katika hali ya kutendwa; Hafs na Warsh wanasoma katika hali ya kutenda, “hakuna atakayeadhibu kama Anavyoadhibu”.

Kiwakilishi kinarejea kwa mwanadamu wa 89:23-24: kilicho cha pekee ni hatima ya yule anayeadhibiwa, kama katika 5:115; 69:32 inaeleza kifungo kwa upande wa aliyefungwa minyororo, na kifungu kinalinganisha hatima hii na ile ya Dhati iliyokubaliwa (89:30).

(153) 90:13–16 فَكُّ رَقَبَةٍ أَوْ أَطْعَمَ · Hafs فَكُّ رَقَبَةٍ أَوْ إِطْعٰمٌ

Tafsiri inafuata hapa usomaji wa Ibn Kathīr, wa Abū ʿAmr na wa al-Kisāʾī, فَكَّ … أَطْعَمَ, vitenzi viwili; Hafs na Warsh wanasoma فَكُّ … إِطْعٰمٌ, nomino mbili, “kukomboa… kulisha”.

Kifungu kimezungukwa na vitenzi viwili vya wakati uliopita katika masomo yote: “hakujirusha” (90:11) na “Kisha, ni kuwa miongoni mwa wale walioamini” (90:17). Kiunzi kile kile اطعم kinasomwa katika wakati uliopita katika 106:4, “aliyewalisha”.

(154) 91:15 فَلَا · Hafs وَلَا

Tafsiri inafuata usomaji wa Warsh, فَلَا (“kwa hiyo”), unaotofautiana hapa hata katika kiunzi cha herufi. Hafs anasoma وَلَا (“na”).

Kwa فَ, sentensi inatoa hitimisho la simulizi: Mungu aliwaponda Thamudi kwa dhuluma yao, na ndiyo sababu haogopi matokeo yake. Anayeadhibu kwa haki haogopi yanayotokana na hilo.

KUHUSU TOLEO HILI

Kitabu hiki kinatoa Kurani sentensi kwa sentensi: tafsiri ya Kiswahili, kisha matini ya Kiarabu.

Sentensi hufuata vituo vya ukariri: inaweza kuwa fupi kuliko aya au kuenea aya kadhaa. Namba ndogo mwishoni mwa sentensi ni ile ya aya inayoishia hapo.

Matini ya Kiarabu ni ile ya Hafs, isipokuwa katika maneno machache ambapo tafsiri inafuata usomaji mwingine wa matini ileile iliyoandikwa. Maneno hayo yana alama ya rejea (1), (2)… kuelekea kiambatisho, kinachoeleza usomaji uliofuatwa na sababu yake.

Tafsiri imechapishwa chini ya leseni CC BY 4.0: inaweza kutumiwa tena kwa uhuru, kwa kutaja “al-quran.fr, Toleo 1.6” na kuashiria badiliko lolote. Matini ya Kiarabu iko katika uwanja wa umma.

JINSI TUNAVYOTAFSIRI

Tafsiri hii ni usomaji wa AbuIlyass. Haitambui mamlaka yoyote isipokuwa ya matini ya Kurani: neno hueleweka humo kwa mzizi wake, kwa matumizi yake mengine katika Kurani na kwa sentensi inayolibeba.

Matini pekee. Maana mbili zinapowezekana, ni kifungu kingine cha Kurani kinachoamua.

Mzizi mmoja, neno moja. Kila mzizi wa Kiarabu unabaki na neno lilelile la Kiswahili tangu mwanzo hadi mwisho wa kitabu, ili msomaji auone tena chini ya neno hilo. Kamusi ya mizizi inaeleza kila uchaguzi.

Hakuna kilichoongezwa. Tafsiri haiifanyi matini iseme yale isiyoyasema: hakuna mabano ya mraba, wala maoni.

Uamuzi wa kibinadamu. Akili bandia mbili hupendekeza na kupingana; AbuIlyass anahakiki, anaamua na anabaki na neno la mwisho.

Matini imesomwa upya mara kadhaa tangu mwanzo hadi mwisho, kwa Kiarabu na katika tafsiri. Tafsiri imetiwa muhuri: haibadiliki tena bila hoja inayotokana na matini.

Kamusi ya mizizi, maelezo ya usomaji na mbinu kamili yako kwenye al-quran.fr.

“Je, hawatafakari basi Usomaji?” “Na kama ingalikuwa inatoka kwa mwingine zaidi ya Mungu, wangalikuta ndani yake tofauti nyingi.” (4:82)

ORODHA YA SURA

1	Al-Fatiha الفاتحة	3
2	Al-Baqara البقرة	4
3	Al-Imran ال عمران	93
4	An-Nisa النساء	143
5	Al-Ma'ida المائدة	194
6	Al-An'am الانعام	233
7	Al-A'raf الاعراف	278
8	Al-Anfal الانفال	326
9	At-Tawba التوبة	344
10	Yunus يونس	379
11	Hud هود	406
12	Yusuf يوسف	435
13	Ar-Ra'd الرعد	460
14	Ibrahim ابراهيم	473
15	Al-Hijr الحجر	484
16	An-Nahl النحل	495
17	Al-Isra الاسراء	521
18	Al-Kahf الكهف	543
19	Maryam مريم	565
20	Ta-Ha طه	580
21	Al-Anbiya الانبياء	599
22	Al-Hajj الحج	618
23	Al-Mu'minun المؤمنون	636
24	An-Nur النور	652
25	Al-Furqan الفرقان	670
26	Ash-Shu'ara الشعراء	683
27	An-Naml النمل	704
28	Al-Qasas القصص	720
29	Al-Ankabut العنكبوت	740
30	Ar-Rum الروم	756
31	Luqman لقمان	768
32	As-Sajda السجدة	777
33	Al-Ahzab الاحزاب	783
34	Saba سبأ	801
35	Fatir فاطر	814
36	Ya-Sin يس	826
37	As-Saffat الصافات	836
38	Sad ص	851
39	Az-Zumar الزمر	863
40	Ghafir غافر	880
41	Fussilat فصلت	897
42	Ash-Shura الشورى	908
43	Az-Zukhruf الزخرف	922
44	Ad-Dukhan الدخان	935
45	Al-Jathiya الجاثية	941
46	Al-Ahqaf الاحقاف	949
47	Muhammad محمد	958
48	Al-Fath الفتح	966
49	Al-Hujurat الحجرات	974
50	Qaf ق	980
51	Adh-Dhariyat الذاريات	986
52	At-Tur الطور	993
53	An-Najm النجم	999
54	Al-Qamar القمر	1006
55	Ar-Rahman الرحمن	1012
56	Al-Waqi'a الواقعة	1019
57	Al-Hadid الحديد	1025
58	Al-Mujadala المجادلة	1034
59	Al-Hashr الحشر	1041
60	Al-Mumtahana الممتحنة	1048
61	As-Saff الصف	1053
62	Al-Jumu'a الجمعة	1056

63	Al-Munafiqun المنافقون	1059
64	At-Taghabun التغابن	1063
65	At-Talaq الطلاق	1068
66	At-Tahrim التحريم	1073
67	Al-Mulk الملك	1077
68	Al-Qalam القلم	1082
69	Al-Haqqa الحاقة	1087
70	Al-Ma'arij المعارج	1091
71	Nuh نوح	1095
72	Al-Jinn الجن	1098
73	Al-Muzzammil المزمل	1102
74	Al-Muddaththir المدثر	1106
75	Al-Qiyama القيامة	1111
76	Al-Insan الانسان	1114
77	Al-Mursalat المرسلات	1118
78	An-Naba النبا	1122
79	An-Nazi'at النازعات	1125
80	Abasa عبس	1128
81	At-Takwir التكوير	1131
82	Al-Infitar الانفطار	1133
83	Al-Mutaffifin المطففين	1135
84	Al-Inshiqaq الانشقاق	1138
85	Al-Buruj البروج	1140
86	At-Tariq الطارق	1142
87	Al-A'la الاعلى	1144
88	Al-Ghashiya الغاشية	1146
89	Al-Fajr الفجر	1148
90	Al-Balad البلد	1150
91	Ash-Shams الشمس	1152
92	Al-Layl الليل	1153
93	Ad-Duha الضحى	1155
94	Ash-Sharh الانشراح	1156
95	At-Tin التين	1157
96	Al-Alaq العلق	1158
97	Al-Qadr القدر	1160
98	Al-Bayyina البينة	1161
99	Az-Zalzala الزلزلة	1163
100	Al-Adiyat العاديات	1164
101	Al-Qari'a القارعة	1165
102	At-Takathur التكاثر	1166
103	Al-Asr العصر	1167
104	Al-Humaza الهمزة	1168
105	Al-Fil الفيل	1169
106	Quraysh قريش	1170
107	Al-Ma'un الماعون	1171
108	Al-Kawthar الكوثر	1172
109	Al-Kafirun الكافرون	1173
110	An-Nasr النصر	1174
111	Al-Masad المسد	1175
112	Al-Ikhlas الاخلاص	1176
113	Al-Falaq الفلق	1177
114	An-Nas الناس	1178

Maktaba ya al-quran.fr

Mkusanyiko

1 **Usomaji (Kurani)** — *Matini ya Kiarabu na tafsiri ya Kiswahili*

2 **Kamusi ya mizizi, juzuu ya 1** — *Maana ya kila mzizi, kutoka ا hadi ض*

3 **Kamusi ya mizizi, juzuu ya 2** — *Kutoka ط hadi ي, na maneno ya kisarufi*

4 **Herufi zilizotengwa** — *Yale ambayo kila herufi inasema, peke yake na pamoja na nyingine*

5 **Kurani iliyosomwa kwa kioo** — *Simulizi kutoka sura ya 114 hadi sura ya 1, onyesho kwa onyesho*

6 **Kitabu kinachojisimulia** — *Jinsi kilivyokuja, jinsi kinavyosomwa, kinachodai*

7 **Usomaji, kutoka 114 hadi 1** — *Matini ya Kiarabu na tafsiri, katika sehemu kumi na mbili na mlango mmoja*

Maandishi yote ni huru na yanapatikana kwenye al-quran.fr.